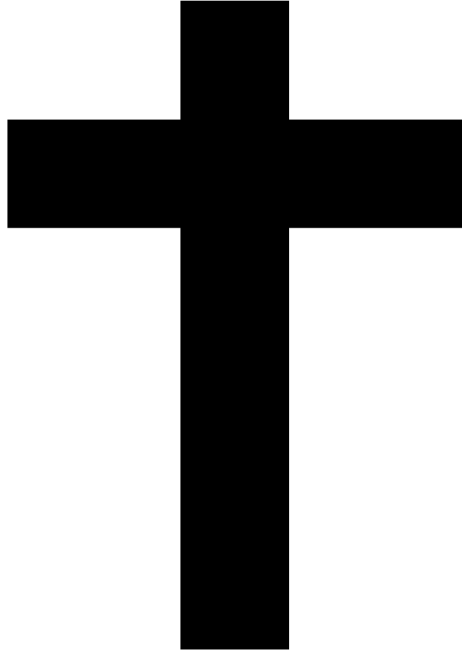

Godindi Hoafi

The New Testament in the Angor language of Papua New Guinea

Godindɨ Hoafi
The New Testament in the Angor language of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Angor long Niugini

Copyright © 2001 The Bible Society of Papua New Guinea

Language: Angor

Contributor: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents.

For other uses, please contact the respective copyright owners.

2013-01-07

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 28 Dec 2024 from source files dated 31 Aug 2023
c500d379-d0cf-5c22-9613-91d7bcc63af3

Contents

Godindí Hoafí	1
Matyu	3
Mak	85
Ruk	129
Son	207
Ratüpurí	265
Rom	333
1 Korin	368
2 Korin	399
Garesia	421
Efesus	433
Firipai	443
Korosi	450
1 Tesaronaika	458
2 Tesaronaika	464
1 Timoti	468
2 Timoti	477
Taitus	483
Firemon	487
Hibru	489
Sems	517
1 Pita	526
2 Pita	536
1 Son	542
2 Son	549
3 Son	550
Sud	552
Weindahifembo	555
Read the New Testament	592

Godindi Hoafi

The New Testament in the Angor language of Papua New Guinea

Nupela Testamen long tokples Angor long Niugini [agg]

There are approximately 1,000 Angors living in the Amanab district of the Sandaun Province of Papua New Guinea

Translation by Wycliffe Bible Translators

Print publication © 2001 by The Bible Society of Papua New Guinea
Print version ISBN 9980 63 852 4

Web version
2014, Wycliffe Bible Translators, Inc.
www.Wycliffe.org

<http://pngscriptures.org>

www.ScriptureEarth.org

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons license (Attribution-Noncommercial-No Derivative Works).

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0>

Your are free to share — to copy, distribute and transmit the text under the following conditions:

- **Attribution.** You must attribute the work to *Wycliffe Bible Translators* (but not in any way that suggests that they endorse you or your use of the work).
- **Noncommercial.** You may not use this work for commercial purposes.
- **No Derivative Works.** You may not alter, transform, or build upon this work.
- **In addition,** you have permission to port the text to different file formats, as long as you don't change any of the text or punctuation of the Bible.

Notice — For any reuse or distribution, you must make clear to others the license terms of this work.

Tok Orait

Dispela Buk Baibel i kam wantaim tok orait na lo bilong Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivative Works license. Em i tok olsem **yu ken givim kopi long narapela manmeri**. Yu ken wokim kopi na givim long husat i laikim. Tasol, yu mas tok klia dispela samting i kam long <http://tokplesbaibel.org>. Yu no ken kisim mani na salim dispela. **Yu mas givim nating**. Na tu, **yu no ken senisim Tok**.

Ol piksa i kam wantim ol Baibel na narapela buk i stap long dispela sait i gat tok orait long usim wantaim dispela samting tasol. Sapos yu laik narapela tok orait, yu mas askim husat i papa bilong copyright long dispela ol piksa.

Sapos yu laik stretim samting i no orait long dispela tok orait, stretim tok, salim Buk Baibel, o tainim Tok bilong God long nupela tok ples, yu ken **askim mipela**.

Olgeta tok orait na lo long tok ples English i stap long

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/legalcode>.

Sapos yu gat askim long dispela, **plis askim mipela**.

Godindï Hoafi

Buk+yafe Ndürï [tab] Bodïfo Ndürï [tab] Pes

Matyu

Aboedi Hoafi Matyu ai sürü papimarandi

*Sisas Kraisindi amoa mamî nûngurumboemo tüküyafu manîngomo hoafi
(Ruk 3:23-38)*

¹ Sisas Kraisindi amoa mamî nûngurumboemo tüküyafu manîngomo hoafane nda. Sapo Sisas ai Defitindi amoa ambeahindi tüküme fiyua asu Defit ai Abrahamindi amoaombofi tüküme fiyua ranî hoafane nda.

² Abraham ai Aisakindi afindiyuane. Asu Aisak ai Sekopindi afindiyuane. Asu Sekop ai Suda ahandî apodoho mamî ranî babîdimbo-memo ranahamundi afindiyuane.

³ Asu Suda ai Peres Sarayafandi afindiyuane. Ahafandi hondi ranai Tamarîyoane. Asu Peres ai Hesronindi afindiyuane. Asu Hesron ai Ramindi afindiyuane.

⁴ Asu Ram ai Aminadapindi afindiyuane. Asu Aminadap ai Nasonindi afindiyuane. Asu Nason ai Sarmonindi afindiyuane.

⁵ Asu Sarmon ai Boasindi afindiyuane. Ahandî hondi ranai Rahapîyoane. Asu Boas ai Obetindi afindiyuane. Ahandî hondi ranai Rutîyo. Asu Obet ai Sesindi afindiyuane.

⁶ Asu Sesi ai sapo Defit adükari bogori nindoumbofi manûngu ranahandi afindiyuane. Asu Defit ai Soromonindi afindiyuane. Ahandî hondi ranaiyo horombo Uriandi nîmorehî-mayo.

⁷ Asu Soromon ai Rehoboamindi afindiyuane. Asu Rehoboam ai Abaisandi afindiyuane. Asu Abaisa ai Asandi afindiyuane.

⁸ Asu Asa ai Sehosafatindi afindiyuane. Asu Sehosafat ai Sehoramindi afindiyuane. Asu Sehoram ai Usiandi afindiyuane.

⁹ Asu Usia ai Sotamindi afindiyuane. Asu Sotam ai Ahasindi afindiyuane. Asu Ahas ai Hese kiandi afindiyuane.

¹⁰ Asu Hese kia ai Manasendi afindiyuane. Asu Manase ai Emonindi afindiyuane. Asu Emon ai Sosaiandi afindiyuane.

¹¹ Asu Sosaia ai Sekoniandi apodoho mamî ranahamundi afindiyuane. Sapo ranîsimboanî Babiron ami Israer nendi ranaheimbo Babiron hîfîna ahamundi moanî ratûpurîmbohûnda sowandûmondürî mahomo.

¹² Ai Babiron hîfîna sowandûmondürî houmbo Sekonia ai Searîtierindi afindiyuane. Asu Searîtier ai Serubaberindi afindiyuane.

¹³ Asu Serubaber ai Abiutindi afindiyuane. Asu Abiut ai Eriakimindi afindiyuane. Asu Eriakim ai Asorindi afindiyuane.

¹⁴ Asu Asor ai Sadokindi afindiyuane. Asu Sadok ai Akimindi afindiyuane. Asu Akim ai Eriutindi afindiyuane.

¹⁵ Asu Eriut ai Ereasarindi afindiyuane. Asu Ereasar ai Matanindi afindiyuane. Asu Matan ai Sekopindi afindiyuane.

¹⁶ Asu Sekop ai Sosepindi afindiyuane. Asu Sosep ranai Mariandi nindowenihîmayu. Maria ai Sisas ranahambo wakîmarîmîndo, sapo ahambo Kraîs* sei arîhûndî ra.

¹⁷ Ranîmboane muñguambo nindou Abraham nûnguambe peyo haya ho hombo Defit nûnguambe tüküme fiyua ranai 14 amoa boagîriyomo nîmorîyomo marundi ra tüküme fiyua. Asu Defit nûnguambe peyo haya ho hombo Babiron hîfîna

* **1:16:** Ndürî Kraîs ranana nindou God ai nindou aboedambofembohûnda adükari bogorîmbofembohûnda kamafoarîri.

sowandümondürü homondambe amboani, mare yahurai 14 amoao kareandeimbambe ramündümbi boagiri-yomo nimiriyomo marundi ra tüküme Feyo. Asu Babiron hifina sowandümondürü homondambe peyo haya ho hombo Kraismbo Maria wakirimindoambe amboani mare yahurai 14 amoao kareandeimbambe ramündümbi boagiri-yomo nimiriyomo marundi ra tüküme Feyo.

Sisas Kraismbo Maria wakimarimindo hoafi
(Ruk 2:1-7)

¹⁸ Sisas Krai ai tüküme Feyu hoafi ra ndahuraiane. Ahandi hondi Maria ranahambo Sosepimbo segodimbo momo kürihi hinijgimarihindi. Maria ranai Sosepidibo ninjgokoateyoambeyo asu ahambo hoeirihindane ai furümbi manijgo moani Yifiafi Aboedindi nginindinambo.

¹⁹ Ahandi nindowenihü Sosep ranai nindou mbumundi hamindiyu, nga ai Maria ranahambo nindou himboahü amoanijgambofembo-mayo ranimbo yiboarükumbo asu ai moani dibo ahambo randihe hinijgindihya yahu haya hohoanimomayu.

²⁰ Sosep ai ranimbo dibo hohoanimoyu-ane asu Adükariñdi sünambeahindi nendi ranai ahamboso yafogoadinambo tüküfi hoafiyundühü yahuya, “Sosep, Defitindi amoao, se Maria sihafü nimorehimbofe semindimbo yihimbondamboyafi. Yifiafi Aboedindi hoafi sünguane Maria ai fi masemindo.

²¹ Nimorehi ranai nindowenihü nimirü nderimindimboe. Asu se ndürü Sisas ra kaboadiwori nimboe sapo ai animbo ahandi nindou ranaheimbo ahei moaruwai hohoanimo ranambeahindi aboedambondearümbui,” mehundo.

²² Muñguambo rani-moatükunü rahurai tüküme Feyo ra, sapo Adükari ai ahandi hoafi hoafiyu randeimbindi yafambe süngure haya hoafimayu. Ai yare hoafiyuhü yahuya,
²³ “E, nimorehi mamü ai nindowenihü dibo hokoatendowohü ai fi ndemindi haya asu nindowenihü nimirü nderimindimboe.

Rananimbo asu ahambo ndürü ra kaboadihorühü Emanuer mbisahündomboyei,”

Aisaia 7:14

mehu ra. Rani hoafi ranahandi nimindi hoafi ana God ai sihirü babidimbo anünguane.

²⁴ Raniyu asu Sosep ai yangirifi haya Adükariñdi sünambeahindi nendi hoafimayundo süngu rareandühü Mariambo ahandi nimorehimboe masemüdu.

²⁵ Sosep ranai moai nimorehi ranidibo mamühü apafe rinandi, nga moani nimorehi ranaipoanimbo ninjgo himboyo asu ai nindowenihü nimirü maserimindo. Raniyu asu Sosep ai nimirü ranahambo ndürü Sisasani mehu.

2

Hüfihamindi süfuanipoedi ndüfosi nendi Sisas hoeifimbo tüküme fundi

¹ Herot ai Sudia hifambe bogorimbofi nünquambe rani-simboani Maria ai Sisas ranahambo Betrehemühü wakimarimindo. Hondi ai Sisas ranahambo serimindi hayamboyo-ane ranambe nindou bogori fifirundeimbü ranai hüfihamindi süfuanipoedi Serusarem ngoafambe tüküme fundi.

² Ai düduyafundühü yahomoya, “Nimirü simbori masahorimindei sapo Suda-yafe bogorimayu ra nünqufuyua? Ro hoeirihundani ahandi mupui ranai hüfihamindi süfuanü tüküfe mamaroamboanefi asu ro ahambo hohoanimoyondowohü ngüsüfo pefimbohünda masühifi,” mehomondamboyo.

³ Raniyu asu Herot Adükari Bogorimayu ranai rani hoafi ra himboriyu haya ngüsüfoambe afindi hohoanimomarira asu muñguambo nindou Serusarem ngoafihü mamarei amboani ramareandürü.

⁴ Raniyu asu Herot ai Godimbo sesi sihou-rundeimbü bogori nindou-memo raniyomo asu ahinümbi hohoanimo fifirundeimbü nindou-memo raniyomo

munnguambo ahamumbo mamühi gugureapurü mbura düdufipurühi yahuya, “Krais ranahambo ngoafi nahü mandahorimindeia?” yahu düdumefipuramboemo.

⁵ Asu simbori ai ahambo yahomoya, “Betrehem ngoafihü Sudia hifambe. Sapo horombo God ai ahandi hoafi hoafiyu-randeimbi nindou ahandi süngu hoafi ra ndahurayü yare sürü pare masihendi. Ai Bukambe yare hoafiyuhü yahuya,

⁶ “Betrehemihündi, se Sudia hifambe-anei aniboadei ra

awi se Sudiambo hifandundeimbi bogori ngoafi ranahamundi daboadanipoedi hamindiyeipoani, nga wani.

Sihehi ngoafi mbusumodidi animbo nindou adükari mamü ai tükündüfi haya wandi Israer nindou ranaheimbo hibadarumbui,”

Maika 5:2

mehu.

⁷ Ranüyu asu Herot ai sapo nindou hüfhamindi süfuanipoedi ndüfosi nendi masifomo ranahamumbo dibo mborai yahupuri hürühepuri haya yahuya, “Nini simboani hondü hamindiyo mupui ra tüküfe mamaro?” yahu haya düdu düdumefipuri.

⁸ Ranüyu ai nindou memo ranahamumbo Betreheminambo koamarhepuri ndani süngundafundi yahuhaya hoafiyupurühi yahuya, “Se ngifomo moani ndondu nimori ranahambo nahi ai ahambo masahorimindei ranahambo kokondurü. Nga asu hoeindurühi ana, asu se wambo ranühi mbisimo hoafindimondani animbo asu roamboani dügi ahambo hohoanimondahandowohü ngusüfo pandihinimboane,” yahu koamarhepuri.

⁹ Ndüfusi nendi-memo ranai ahandi hoafi ra himboriyomo houmbo ndamefundü. Ai nafina hifomondane, sapo mupui hüfhamindi süfuan tüküfe mamaro ra asükaiyomo hoeimarundi. Mupui ranai ahamundi hangifoani hifo nimori nimarumbi wori rani nimoamo mamaro.

¹⁰ Ranüyomo mupui ra hoeirundani mayowa ai afindi hihifi-hihifimemo.

¹¹ Ranüyomo asu ai worimayo ranambe kefou hifomo nimori ranahambo hoeimarüwuri ahandi hondü Maria radibo. Ranüyomo asu ai ahandi fikimi pütapiyomo yiri yimbu pusiru nimarimombo ahambo hohoanimoyomondühi ngusüfo pamarüwuri. Ranüyomo ai ahamundi arambeahindi napo ra bokaründümo houmbo masabudo. Rani-moatükuni ra gorüyo, fisinjarumbi mbimbirayo asu sanda aboedüyo, nginindi napo ra masabudo.

¹² Nindou ranahamumbo God ai yafogoadi-namboya, “Se Herot nimarü nafi ngomboemo,” mehupuramboemo. Asu süngunambo ai raninafi hininngiru hou ngorü nafi ahamundi hifina mahomo.

Isip hifina Sosep ai ahandi ambori babidimbo aboeda mafefoehindi

¹³ Nindou ranai ndaweyafundane rani-simboani Adükari nendi ranai Sosepimbo yafogoadinambo tüküme fiyu. Asu ai hoafiyundühi yahuya, “Botindafo, nimori ranani asu ahandi hondane ra ndowapindifi hawa Isip hifina feboehi ngei ranühi nimboeiani asu ro hombo hoafindahani animbo ngoründühi ngei. Nimboe Herot ai nimori ranahambo hifokoeffimbo kokonduri wakindirumbui,” yahu hoafimenduamboyu.

¹⁴ Ranüyu Sosep ai botifi nimori ra serümündü haya ahandi hondü ranidibo mare rani nimbokoani Isip hifinambo mahei.

¹⁵ Hifi ranühanimbo ai nimboeiani Herot ai yifindümbui. Adükari ai ahandi hoafiyu-randeimbi ahandi yafambe süngure haya hoafiyuhüya, “Ro wandi Nimori Isip hifambeahindi mborai masahando,” mehu. Hoafi ra moani anihondü hondü tükündifemboe yaho hayamboyo rani moatükuni ranai yare yahurai tüküme feyo.

Herotindi hoafi süngu nimori hifokoakomarihündi

¹⁶ Hüfhamindi süfuanipoedi ndüfosi nendi masifomo ranai ahambo ngorü-süngumarüwuri ra Herot ai kirithai fifire hayamboyo asu ranimbo ahambo nginindi

ngusüfoambe fondiri-mindi mahafo. Raniyu asu ai munnguambo nindowenihini nimirini yimbu himbanikoateyeimbi Betrethem ngoafihündi asu ngoafi amurini rani ngoafikimni adaburo ranambeahindi hifokoakofoefembo hoafi masendi. Sapo nindou hufihamindi süfuani-poedi ranai hoafimemo rani-simboani mupui tükümefeyo hoafi ra fifire hayamboyu asu ai yare hoafimepurini nimirini ra hifokoakofoefembo.

¹⁷ Ndani-moatükunini tükümefeyo ra sapo Godindi hoafi hoafiyu randeimbi nindou Seremaiandi yafambe süngure haya horombo hoafimareandi ra simogodühini tüküfemboyo yare tükümefeyo.

¹⁸ Sapo ai yare hoafiyuhü yahuya,

“Ramahündi ai yasimondi mamini himboriyei.

Aranini hoafi afindi pukuna asu aranini hoafi yambohai tüküfeyowa himboraye.

Reser ai ahandi amoa mamini Israerihündi nimirini ranaheimbo araninamborandüra asu munnguambo nindou ranai ngirini ahambo didiboadondihindi ahandi ngusüfoambe farihfefembo.

Nimboe sapo ahandi nimirini ranai ni ngokoatemayeiambo wambo,” mehu rani-süngumbo.

Jeremaia

31:15

Sosep ai ahandi amborini babidini asükaiyei masühüsi

¹⁹⁻²⁰ Süngunambo Herot ai yifiyuane asu Adükarindi nendini ranai yafogoadambe Sosepimbo Isip hifihü tüküfi hoafiyundühini yahuya, “Se amborini ndowapindifi hawa hihirindafo Israerinambo ngafi. Nindou sapo nimirini ranahambo hifokoefimbo hohoanimomemo ranai ana yifimemo,” mehundoamboyu.

²¹ Raniyu asu Sosep ai botifi nimirini ra serümündü haya hondambo kameihini asu ai hihiriyahi Israer hifinambo mahüsi.

²² Asu Arkeraus ai ahandi afindi Herot ranahandi fondühini Sudia-yafe adükarini bogorimbofi manüngu rani hoafi ra Sosep ai himboriyu haya ranühini ni ngombo hombo ra yihimbomayu. Nga asu God ai yafogoadambe Sosepimbo bidifirini hoafi masagadoamboyu asu ai Gariri hifinambo mahu.

²³ Raniyu asu ai hu ngoafi mamini ahandi ndürini Nasaret ranühini manüngu. Sapo mamini rani-süngumbo animbo God ai ahandi hoafiyomo rundeimbi süngu hoafiyomondühinya, “Nindou ranahambo Nasaretihündi nindou mbiseimboyei,” mehomo yahurai anihondü tüküfembohindamboyo yahurai tükümefeyo.

3

Son himonini hundürürarandeimbi nindou ranai Godindi hoafi bokarihfefembo tükümefiyu

(Mak 1:1-8; Ruk 3:1-9; Son 1:19-29)

¹ Rani-simboani Son himonini hundürüra-randeimbi mayu tükümefiyu. Nindou ranai nimirini wohini furikoatereandühini Sudia hifambe ranühini manüngu. Ai piyu haya nindou rani hifihü amarei ranaheimbo Godindi hoafi ra bokarihai marandi.

² Raniyu asu ai yare hoafiyuhü yahuya, “Awi, se sihei moaruwai hohoanimo ranahambo daboadanambondihindi, nga God nginindi hifandarandi ra ndeara moanini akimane,” mehu.

³ Sapo Son ranahamboyu God ahandi hoafi hoafiyu randeimbi nindou Aisaia ranahandi yafambe süngure hoafiyuhüya, “Nindou mamini ai nimirini wohini furikoatereandühini mungiyuhü yare hoafiyuhüya, ‘Adükarindi nafi se didiboadondihindi.

Ai hombo-memo nafi ra ndondondihini hinini nginidihindi,’ mehu ra,” mehu.

Aisaia 40:4

⁴ Son ai hoeari ahandi güdemarandi ranana kamer ninihondi ninendinambo nafiyoweimbihündiyo. Asu ai ninihondi hoearihündi títapürimbore güdehaya botifohü asu wohi yitihini mambeahindi, efu hoe raniyu sesü marandi.

⁵ Ranিয়েi asu nindou ranai Serusarem ngoafihündi, munquambo Sudia hifi ranihündi asu munquambo hifi Sodan Hoe ranikimi adaburo ranühündambo ai Son sowana masühüsi.

⁶ Ranিয়েi nindou ranai ahei moaruwai hohoanimo süngumarhi hei ranahambo weindahimarhinda asu ai aheimbo Sodan himo hundürürarü marandi.

⁷ Nga Son ai hoeireapurane Farisi asu Sadyusi afindi ranai ahamboya, “Yihoeffombo ai himoni hundürümbiramuni,” yahomo houmbo ahambo sowana mahomonda hoeimareapuri. Raniyu asu ai ahamumbo hoafiyupurühi yahuya, “Awi seana amoasirindi nimor-anemo! God ai sishamumbo nginindinduh moaruwaimbo ndeapuri mbui. Se nüngundafu mafebou?”

⁸ Se moaruwai hohoanimo ranahambo daboadanambo-rundeimbihündi ana asu sishamundi nine ratüpurü rawarundi ra se moaruwai hohoanimo hiningifembo nafuimbendüramboane.

⁹ Se ngiri randu borindimondühiya, Roana Suda anefi, Roana Abrahamindi amoao mamiwambo aboedambo-ndahumboyefi, mbisimo. Awi ro sishamumbo hoafehapuri God aiana moani nimoie kurayo ranamboani ndemündi haya Abrahamindi amoao mamimbonde hiningindeambui!

¹⁰ Nimi sishambe pirifirihfefembohünda ndeara time ranai ndoramindi engoro. Munquambo nimi ra nahanayo ai aboedi hisikoateayo ana, ranahambo time ranambo hitihefe hefe haiambe pütifemboane.

¹¹ Roana se moaruwai hohoanimo ra hiningirihimboanei ranimbo nafuimbohünda himoni hundürariharü. Nga nindou ngorü ai wandi wagabe tüküfemboayu ranai ana sheimbo Yifiafi Aboedinambo asu hai ranambo hundüründarümbui. Aiana moani adükari hondüyuwan asu ro rani hoarehanahi. Roana awi aboedi ndearihamindiyahipoani ahandi su ra semindindombo.

¹² Rananimbo ai fok warambe ndemündi haya ranambo wit hipiri ra futinde findamündi pindendambui. Asu ai wit safi aboedi raniyangiri ndemündi ahandi wit shefembo wori-mayo ranambe digembui. Nga asu hipiri moaruwai moani yangorombo rananimbo ai ndemündi sapo hai dikirifekoate moani yare koadürümbo koadürümbo horoweimbi ranambe pütindifimbui,” mehu.

*Son ai Sisasimbo hundürümarüri
(Mak 1:9-11; Ruk 3:21-22)*

¹³ Mami rani-simboani Sisas ai Gariri hifi hiningire haya Sodan himona mahanu. Son sowana ngahani ai wambo ahandi warina himoni hundürümbirandiri, mehu.

¹⁴ Nga asu Son ai ahambo ngorü hohoanimonambo yare hoafiyundowohü yahuya, “Seanimbo wambo hundürüyondirimbo-mayafi asu simbori se wambo-sowana asinifi ro sishambo hundürüyoninimbo,” mehundoamboyu.

¹⁵ Asu Sisas ai simbori ahambo hoafiyundühi yahuya, “I ambe, nga hapondani ana moani ro hoafayah süngu randowandi. Se randowandani moani rani süngu mbumundi hohoanimo munqu shiri nafindihumindefomboane, nga ra aboedane,” mehundoamboyu. Asu Son ai himboriyu haya refembo-ane mehu.

¹⁶ Son ai Sisasimbo himoni hundürüri hayamboyu ane, Sisas ai mamihari himonindi tüküme fiyu. Ranio asu sünambe sünü ahambo bureandühiyo asu Godindi Yifiafi ranai wupufu nahurai kosi ahandiwami pühimayoa hoeimareandi.

¹⁷ Ranio asu yasimondi mami ranai sünambeahindi kosowohü yare hoafiyowohü yahoya, “Nindou ranana wandi nimorani, nga moani ro ngusüfo parhineimbani. Ahamboane Ro wambo ngusüfoambe siaoweheandi,” meho.

4

*Sisasimbo refe hoeifembo moatükuni
(Mak 1:12-13; Ruk 4:1-13)*

¹ Raniyo asu rani-simboani Yifafi Aboedi ranai Sisasimbo Satan ai sisihimombohünda nimi wohi furikoatereandühi serimindi maho.

² 40 si ra Sisas ai sesikoate nungu mbura asu ai wembombomayu.

³ Asu Satan, nindou sisinda-randeimbi ai ahambo-so tüküfi hoafiyundühi yahuya, “Se Godindi Nimorayafi ana, nimoei kurayo ndanahambo hoafindafani sesimbofe tükümbifeyowamboane,” mehundoamboyu.

⁴ Asu simbori Sisas ai hoafiyuhü yahuya, “Godindi Bukambe yahoya, ‘Sesi yangiri ana ai ngiri nindoundi yangiri ningombo ndendi. Nindou ai yangiri ningombo sahümüdi arihündi ra mungu hoafi Godindi yafambeahündi süngu mbisahümüdi,’ meho,” mehu.

⁵ Raniyu asu Satan ai Sisasimbo Godindi adükari ngoafi Serusarem rani-nambo serümündü hu haya hafumbo nimoamo hamindi Godindi Wor Adükari bogimondi raniwami hinngimariri.

⁶ Raniyu asu ai Sisasimbo hoafiyundühi yahuya, “Asu se Godindi Nimorayafi ana, nimoamo ndani-wamini hifini horipindafo pindafi. Sapo Baiborambe yare hoafiyowohü yahoya,

‘God ai sishambo ahandi sunambeahindi nendi ranahamumbo hoafinduan

asu ai sishambo ahamundi warinambo mbundindininimboemo

asu ngiri nimoei hoarehi kurayo ranai sishambo futindeanini,’ meho,”

Buk Song

91:11-12

mehundoamboyu.

⁷ Asu Sisas ai ahambo yahuya, “Nga awi Baiborambe hoafi ranamboani ai yare hoafiyowohü yahoya, ‘Se Adükari sapo sifahafi God ranahambo rando hoeindorimboyafi, nga yowan,’ meho,” mehundoamboyu.

⁸ Raniyu asükaiyu Satan ranai Sisasimbo serümündü hifi wafu nimoamo hamindimayo raniwami mahafu. Raniyu ai raniwami nungumbo Sisasimbo munguambo nindou-yafe hifandarundi raniyo asu ahamundi munguambo aboedi adükari moatükuni engoro ranahambo nafuimefoendo.

⁹ Raniyu asu Satan ai hoafiyundühi yahuya, “Asu se yiri yimbu pusrowandühi wambo hohoanimoyafindirühi ngusüfo pararowandiri ana, asu ro sishambo mungu moatükuni nafuimehanini ra ndahaninimboyahi,” mehundoamboyu.

¹⁰ Asu Sisas ai ahambo hoafiyundühi yahuya, “E! Satan, se andai ragu ngafi! Baiborambe hoafi ranai yare hoafiyowohü yahoya, ‘Adükari sapo sifahafi Godimayu ranahambo yangiranimbo se hohoanimondafi ngusüfo pandoworühi asu ahandi ratüpuri yangiri ratüpurindafi,’ meho,” mehundo-amboyu.

¹¹ Asu Satan ai Sisasimbo yare hinngimarira ndamefiyua asu Godindi nendi ranai kosimo ahambo farihouwurühi hifandimariri.

Sisas ai Gariri hifambe piyu haya Godindi hoafi wataporimbomarani

(Mak 1:14-15; Ruk 4:14-15)

¹² Sonimbo sowaründümo karabusambe hinngimarüwurü hoafi Sisas ai himboriyu haya Gariri hifina mahu.

¹³ Asu ai Nasaret ngoafihü hinngire haya Kaperneam ngoafi sapo Gariri kurihoe ranikimi ngoafi ranina mahu. Kaperneam Seburun hifi, Naptari hifambe engoro ranühi manungu.

¹⁴⁻¹⁵ Sapo God ai ahandi hoafi hoafiyu-randeimbi nindou Aisaiandi yasimondi süngu yare hoafiyuhüya,

“Seburun hifi, Naptari hifi, Gariri hoe nafi howani gogu ra,

Sodan hoe gogoanini ra nindou Sudayafe ndifoyei Gariri hifane.

¹⁶ Nindou didiyei ai nimbini maroambe animboei

ranai ana si adukari ra hoeirihimboanei.

Yifiyorambo hifi ranambe nimbini maroanini nindou animboei

ranaheimbo ana si ranai boakifoareandurimboane,”

Aisaia 9:1-2

mehu, nga rani-simongoruhumboyo rani-moatukuni ra yahurai tukumefeyo.

¹⁷ Raniyu asu rani-simboanini piyu haya Sisasi ahandi hoafi ra bokarihenduhini yahuya, “Awi se sihei moaruwai hohoanimo ranahambo daboadanambondihindi, nimboe sapo God nginindi hifandarandi engoro ranai ndeara akimini tukufembo yangirane,” mehu.

Sisasi ahandi sunguferambo nindou yimbuyimbu weanguruhini mborai mehupurini

(Mak 1:16-20; Ruk 5:1-11)

¹⁸ Sisasi Gariri kurihokimini huane kinini wowariyafanini rinandeimbinini apodoho ranai manimbafanda hoeimareapirini. Ahafandini ndurini ra Saimon, Pitamboyu-randeimbinini asu ahandi akidini Andruyu. Apodoho ranai andurinambo kurihoe ranambe kinini wowariyafanduhini manimbafanini.

¹⁹ Raniyu asu Sisasi hoafiyupiruhini yahuya, “Se mborai wandini sungu sinifandanini animbo asu ro sihafaninimbo nindou semindimbo se kinini rawarinemandini nou nafuindahapirimboyahini,” mehupiramboyanini.

²⁰ Asu ai moanini hoafini ningoambe ahafandini andurini ra rarine sihene hena Sisasinidini sungu ndamefineandini.

²¹ Asukaiyu ai suhufi huhundamboyu ngoruni apodoho ahafandini ndurini Sems, Son ai ahafandini afindini Sebedi babidini botambe nimarimombo ahamundini andurini ra diboadorunduhini mamarimonda hoeimareapurini. Asu ai ahafaninimbo mborai mehupirini.

²² Asu moanini hoafini ningoambe ahafandini bot asu afindambo rarine hininngirine hena Sisasinidini sungu ndamefineandini.

Sisasi hoafini bokarihenduhini asu angunimboyeimbinini nindou aboedimarearuni

(Ruk 6:17-19)

²³ Raniyu asu Sisasi Gariri hifi mungu ranambe nungu wakimareandini. Raniyu asu ai refihini Suda-yafe rotu worini nindou ranambe aheimbo yamundimareandurini. Asu ai refihini God nginindi hifandarandi engoro Aboedini Hoafini ranahambo bokarimarihendurini. Mamini rani simboanini nindou ranahei fi ranai moanini ranipoaninimbo ranipoaninimbo angunini fi moaruwaimboareandurini ranahambo aboedimarearuni.

²⁴ Ai rani-moatukunini rawareandini ranahambo Siria hifi mungu ranambe nindou amarei ranai himborimayei. Asu raniyei munguambo nindou ranai nindou didiyei ai moanini mamikarini angunini moaruwai asu asubusini afindini mamikarandurini ranaheimbo ahambo-so fufuruhumundihundurini mafandihindi. Bidifirini nindou moaruwai nendini ahei fiambe nimarumbini, wununumboyeimbinini asu yirini warini yifisafeimbinini raniyei ai mafandihinda asu Sisasi aheimbo aboedimarearuni.

²⁵ Raniyo asu nindou afindini ranai Gariri hifihundi, Dekaporis ngoafihundi, Serusarem ngoafihundi, Sudia hifihundi asu Sodan hoe gogoaninipoedini ranai mamini mungu ahambo sungumarihorini hei.

5

Sisasi hifini wafuambe Godinidini hoafini bokamarihendini

¹ Sisasi hoeireandurane nindou afindini ranai ahandini sungu tumareandamboyu asu ai hafu hifi wafu mamini raniwamini nimaruni ane asu ahambo sungururuni-rundeimbinini ai ahambo sowanambo masifomo.

² Raniyu asu Sisasi ahamumbo piyu haya yamundimareapurini.

Anihondü hondü hihifi hihifane
(Ruk 6:20-23)

- ³ Ranıyu ai ahamumbo yare hoafıyupurühi yahuya,
“Nindou didıyei ai rarıhi hoafıyeihüya, Roana Godındı aboedı sürühoeimbi ho-
hoanımo ra mbonımborı humındefı-mboanefı, aseı ana, nindou ranai hihifi-
hihifımbeyei-amboane,
nga God ngınındı hıfandarandı ranı hoarehi anıboadei.
- ⁴ Nindou didıyei ai aranı aranıyei hei ranai ana hihifi hihifımbeyei-amboane,
nga nindou ranaheimbo ana God ai didıboado-ndearühi yirümondearümbui.
- ⁵ Nindou didıyei ai hımboarı yangırı hıfandühündeimbi-mayei aiana hihifi-
hihifımbeyei-amboane,
nga nindou ranai ana nını-moatükunı God ai aheimbo saimbo yahuhaya
masıhendı ra ndahümündimboyei.
- ⁶ Nindou didıyei ai Godındı mbumundı hohoanımo ranahambo semındımbı wem-
bohühi nouehındı
asu hoe sımındımbı amındanıngombo nouehındı ana, aiana hihifi-hihifımbeyei-
amboane,
nga God ai aheimbo mbumundı hohoanımo ra dagadürümbui.
- ⁷ Nindou didıyei ai nindou ngörümbo moanı hıpoambarıhündı ranai ana hihifi-
hihifımbeyei-amboane,
nga God ai hıpoambondearümbui.
- ⁸ Nindou didıyei ai ahei ngusüfoambe moanı aboedı sürühoeuweimbi hohoanımo ra
amarondürı ana, aiana hihifi-hihifımbeyei-amboane,
nga aiana God amaru ranahambo hoeındıhorımboyei.
- ⁹ Nindou didıyei ai moanı nindouyei mbusümo raranı moatükunımbı borıfoferambo
yangırı nindouyei ana, aiana hihifi-hihifımbeyei-amboane,
nga nindou ranai ana aheimboya aiana Godındı nımoranei, mbıseimboyei.
- ¹⁰ Nindou didıyei ai mbumundı hohoanımo yangırı süngurıhindanı,
asu ranımbı nindou amurı ai aheimbo tıngırıfo sahündürühi moaruwai
moaruwaimbo-arıhindürı ana,
asu nindou ranai ana hihifi-hihifımbeyei-amboane,
nga God ngınındı hıfandarandı sünambe ra ahei-ane.
- ¹¹ Nindou bodımondı ai sıhamumboya, Aiana Sısasımbı süngururü rundeimb-
anemo, mbıseihümbo, sıhamumbo moaruwai moaruwaimbo ndıhipurühümbo,
moanı moaruwai wosıhoafırı moatükunı wataporı hoafındühüpuranı ana, asu se
ranımbı hihifi-hihifındımo.
- ¹² Asu se ngusüfoambe aboedı kündündühi afındı hihifi-hihifına nıngomo sapo
adükarı moatükunı takını ra ai sünambe mbıngorıpurı. Sapo Godındı hoafı
hoafıyomo-rundeimbi se nıngomondı daboadanı manıngomo ranahamumbo amboanı
nindou ai rarıhi yahurai moaruwaimbo marıhipurı.”

Anihondümbıfımbı nindou ana sor namı asu sı nahurai ane
(Mak 9:50; Ruk 14:34-35)

- ¹³ “Seana hıfınındı nindou ranahei aparümbı namı nahurai-anemo. Nga asu namı
ranai ahandı aparı ra hınıngıreandühi wanayo ana, asu namı ra budesowanı aparı-
koatendoanı ngırı ahandı aparı ra koadürü koadüründıfe hınıngındıfeyo, nga wanı.
Ranana ranı moatükunı ranai ndeara moaruwaimayoa nindou ai ngırı ndahümündı
ranambo ranımbondıhindı, nga pıfeyoanı nindou ai pütapıyehanei.
- ¹⁴ Seana munıguambo hıfınındı nindou ranahei sı nahurai-anemo. Ngoafı adükarı
hıfı wafuambe anaıngo ranai ngırı dıbo naıngo.

15 Nindou ngorü ai ngiri ram hai ra yimunde mbundambo wamburi hoarehi ragu nindeandi, nga wani. Nga ai moani nimoamo moanambühi animbo nindeandani asu si ranai nindou munquambo rani worambe amarei ranaheimbo si boaki boadeandurimboe.

16 Moani mamani rani-sungumbo animbo sihamundi si ranamboani nindou ranahei himboahü si boaki boadeandurani, asu ai nane aboedi moatükuni rawarundi ra hoeindihindühi rananimbo asu ai sihamundi Ape sunambe amaru ranahambo aboedani mbisei-amboane.”

Ahinümbi hohoanimombo yamundife hoafi

17 “Ro masinhi nda sapo Godindi hoafi hoafiyomo rundeimbi yomondi hoafi mengoro asu Mosesindi ahinümbi hohoanimo ra raguanambofembo sinimboyahipoani, nga asu se randu hohoanimondimboemo, nga wani. Nga roana rani hoafimayo ranihihi simongoriyimindimboyahimasihihi.

18 Sihamumbo ndanahambo anihondumbo anahi hoafiyahipuri, sungunambo sunü hifi ranai munquyoambe ra ahinümbi hohoanimo ranahandi sürü pamefeyo ane, asu ranahandi sisamane rani-moatükuni ra akidou amboani ngiri awarindihoyo, nga wani. Nga ahinümbi hohoanimo moatükuni ra rande moani yagodi ngo ngombo munquambo moatükuni ranai tükündifemboe.

19 Ranimboane nindou düdi ai moani akidou amboani ahinümbi hoafimayo ranahambo himborikoateyuhü, asu ai nindou bodimondambo mare rani hohoanimo süngu yamundareanduri ana, nindou ranimayu ranahandi nduri ra moani akidou hamindi God nginindi hifandarandi ranambe yagodomboe. Nga asu nindou düdi ai ahinümbi hohoanimo ranahambo himboriyu rani-sungureandühi, asu ai nindou bodimondambo mare rani hohoanimo süngu yamundareanduri ana, nindou ranimayu ahandi nduri ra God nginindi hifandarandi ranambe adükari hamindi yagodomboe.

20 Ro sihamumbo nda hoafehapuri, sihamundi mbumundi hohoanimo ranai ahinümbi hohoanimo yamundu-rundeimbi nindou-anemo asu Farisi nindou-anemo ranahamundi mbumundi hohoanimo ranahambo ngasündifekoateayo ana, se ngiri God nginindi hifandarandi rani-hoarehi nimandimo, nga wani.”

*Nindou nginindi hohoanimo ranahandi yamundife hoafi
(Ruk 12:57-59)*

21 “Se himboriyomombo-anemo horombo sihamundi amao ai hoafi ra masowandümo. Yare hoafiyohü yahoya, Se yowan nindou hifokoefepoani. Nindou düdi ai ngorumbo hifokoarariri ana, ahambo nindou yibobore-randeimbi-mayu ranahandi himboahü semündü homboani, mehomo ra.

22 Nga asu hapo ro sihamumbo hoafehapuri nda, nindou düdi ai ahandi wandafi ranahambo nginindi himboahoeyu ana, sapo yibobore randeimbi-mayu ranahandi himboahü semündü homboani. Asu nindou düdi ai ahandi wandafi ranahambo yare hoafiyundühiya, Seana firiife koate-anafi, ehundo ana, nindou ranahambo kansir bogori ranahamundi himboahü semündü homboani. Asu nindou düdi ai ahandi wandafi ranahambo yare hoafiyundühiya, Seana hohoanimokoate-anafi, ehundo ana, nindou ranai hibadambo, hai ngoafambe homboani asu ranühi hai ahambo tikindirimboe.

23-24 Ranimboane asu se nini-moatükuni Godimbo saimbo fondi-mayo raniwani sihefembo safi hawamboyafihünda asu sihafi wandafindandi-mayo hoafi sihambo engoro ra hohoanimondafühi ana, asu se nini-moatükuni Godimbo saimbomayafi fondi-kimi rando digoefi hawa ngafi. Sapo sihafi wandafi-mayu rani-dibo aboedi aboedindafine mbundinambo animbo sünguna ngafi sihafi sihefembo moatükuni-mayo ra Godimbo dabado.

²⁵ Asu nindou ngorü ai sïhambo papï-hoafïyonïnïmbo mbüsü haya yïbobore randeimbï nindou ahambo sowanïmbo hombo sïhambo ndemündünïnanï ana, se nïmai nğafï nafïnï aboedï aboedïndafïneandï. Nğa asu hïbadambo sïhambo ai papï-hoafï ranambe sïndeanïnïmbui. Asu se ranambe efoandï ana, asu ai sïhambo yïbobore-randeimbï ranahandï warambendeanïnani asu ai ndemündünïnï pris-manïndï warïhündeanïnani asu ai sïhambo karabusambe hïningïndeanïnïmbui.

²⁶ Ro sïhambo anïhondümbö-anahï hoafehanïnï. Asu se sïhafï papï hoafï ranahambo kaki sïhefekoateayafï ana, asu se nğirï karabus ra hïningïndo hawa aboedambondafoandï, nğa wanï. Nğa se moanï rando karabus ranambe nïmboamboayafï.”

Nïmorehï ngorü semïndï yamundïfe hoafï

²⁷ “Se hïmborïyomombö-anemo horombo yaru hoafïyomondühï yahomoya, ‘Se yowanï nïmorehï sïshïmo asu nindowenihï bïrabïrïpoanï,’ mehomö.

²⁸ Nğa asu hapo ro sïhamumbo hoafehapurï nda, nindou düdi ai nïmorehï hoeire haya ahambo hohoañareandï ana, nindou ranai ahandï nğusüfoambe nïmorehï sïshïmoyumboani.

²⁹ Ranïmboane asu sïhafï hïmboarï mamï ranai randeanïnani se moaruwai hohoañmondafanï ana, hïmboarï ra hündandïfï ragu pindowandï. Hïmboarï mamï ranahambo yangrï ragu moenda pife ranane aboedayo, nğa asu munğambo fi ra haiambe ho ana, aboedï hamïndïyopoanï.

³⁰ Asu sïhafï warï mamï ranai randeanïnani se moaruwai hohoañmondafanï ana, warï ra kandandïfï pindowandï. Warï mamï ranahambo yangrï ragu moenda pife ranane aboedayo, nğa asu munğambo fi ra haiambe ho ana, aboedï hamïndïyopoanï.”

*Nïmorehï semïndïhünda hïningïfe yamundïfe hoafï
(Matyu 19:9; Mak 10:11-12; Ruk 16:18)*

³¹ “Asükaiyo horombo hoafï ra yare hoafïyowohü yahoya, Nindou düdi ai ahandï nïmorehï ranahambo moei yahuhï hïningïfembo mbüsü ana, ai nïmorehï ranahambo hïningïfe hoafï pepafihï sürü papïndandühï anïmboya, Ro nïmorehï ndanahambo hïningïfembo anahï, mbüsü, mehomö.

³² Nğa asu ro hapo sïhamumbo hoafehapurï nda, nïmorehï ranai nindou ngorü-dïbo hokoateyowanï, asu ahandï nindowenihï ai moei yahuhü hïningïreanda asu ai nindowenihï ngorü aserïmïndo ana, nindou ranai nïmorehï semïndï ahïnï ra gogonïmbo-foareandühani.”

Se hoafïyowohüya, Nïmoamo nda, yahopoanï

³³ “Asükaiyomo se hïmborïyomombö-anemo, horombo sïhamundï amoao ranahambo yare hoafïyowohü yahoya, Se tïkando hawa hoafïndafühï nïmoamo nda mbïsamboyafï. Nğa asu se nïnï moatükunïmbo dabarïfihï nïmoamo nda yahombo mbïsafombo ana, se moanï anïhondümbö mamanïmbo randowadühï amboanï Adükarïndï hïmboahü yahurai dabarïndafoandï, meho.

³⁴ Nğa asu ro hapo sïhamumbo hoafehapurï nda. Se nïnïmbo dabarïfihï nïmoamo nda yahopoanï, nğa wanï. Se sünambe ranahambo dükefihï nïnï-moatükunïmbo nğïnemïndühï dabarïfepoanï. Nğa sapo sünü ranana Godïndï munğamo moatükunï ra hïfandïyo nïmarïmbo fondane.

³⁵ Asu se nïnïmbo dabarïfihï hïfï ndanahambo dükefehümbö dabarïfepoanï. Nğa hïfï ranana sapo God ai nïmoamo ahandï fondïwamï nïmarümbö hïfï ranï-fihani tïñarï türe amaru. Asu se Serusarem nğoañ ra ndürï dükefihï ranïfihï dabarïfepoanï. Nğa Serusarem ranana Adükarï Bogorïndï nğoañane.

³⁶ Asu nⁱne-hoafi ranahambo ngⁱnemⁱndⁱmbohünda mbⁱrofihⁱ kife dabarⁱfepoanⁱ. Ngⁱrⁱ sⁱhafⁱhoarⁱ mbⁱrⁱnanⁱ mamamboanⁱ ra randowadanⁱ kⁱfohⁱndo asu nⁱmbandⁱndo ndandⁱ, nga wanⁱ.

³⁷ Se yⁱnⁱ ehomo ana, yⁱnⁱ yangⁱrⁱ yⁱnⁱ mbⁱsⁱmo. Se wanⁱ ehomo ana, wanⁱ yangⁱrⁱ wanⁱ mbⁱsⁱmo. Ranⁱ-hoafi ra moanⁱ ndearane. Nga nⁱne-hoafi ranⁱfihⁱ türe haya aho ranahambo se hoafemo ranana Satanⁱndⁱ-mayo hohoanⁱmoane.”

Se nindoumbo sⁱmborⁱ moaruwaimbofepoanⁱ

(Ruk 6:29-30)

³⁸ “Se hⁱmborⁱyomombo-anemo hoafi ra yare hoafi^yowohü yahoya, Nindou ngorü ai sⁱhafⁱ hⁱmboarⁱ nⁱkondeandanⁱ sⁱmborⁱ amboanⁱ ahandⁱ nⁱkondowandⁱ. Asu ai sⁱhafⁱ yahafⁱ kaboadeandanⁱ sⁱmborⁱ amboanⁱ ahandⁱ kaboadowandⁱ, meho.

³⁹ Nga asu hapo ro sⁱhamumbo hoafehapurⁱ nda, nindou ai sⁱhambo moaruwaimbo-ndeanⁱnanⁱ asu se sⁱmborⁱ moaruwaimbo-ndⁱworⁱmboyafi, nga wanⁱ. Nindou ngorü ai sⁱhafⁱ koeho ra pakarⁱndⁱhenⁱnanⁱ asu ngorügoanⁱnⁱ amboanⁱ ahambo hⁱhⁱrⁱndowandⁱ.

⁴⁰ Nindou düdi ai sⁱhafⁱ warⁱ ambeimbi hoearⁱ ra ai ndahamⁱndⁱ yahu haya sⁱhambo papⁱ hoafifembo randⁱfiyuwanⁱ ana, asu sⁱhafⁱ ngⁱsⁱharⁱ hoearⁱ ngorü ranambo kameihⁱ dabado.

⁴¹ Nindou ai ahandⁱ napo semⁱndⁱmbo, Se wandⁱ napo ra ndowandⁱfi hawa mamⁱ kiromita nafⁱ gebuai ra ngafi, mbüsuanⁱ ana, asu se ngorü kiromita nafⁱ gebuai ra tapandandⁱfi hawa napo ra ndowandⁱfi ngafi.

⁴² Nindou ngorü ai sⁱhambo nⁱnⁱ moatükunⁱmboyu düdündüfinⁱnanⁱ moanⁱ ahambo dabado. Asu nindou düdi ai sⁱhafⁱ-mayo nⁱnⁱ-moatükunⁱmboyu semⁱndⁱ mburumbo saimbo mbüsüwanⁱ ngⁱrⁱ ahambo daboadⁱ hⁱhⁱndⁱworⁱ.”

Hürütümbⁱ nindoumbo ngunindⁱmbofembo yamundⁱfe hoafi

(Ruk 6:27-28, 32-36)

⁴³ “Se hⁱmborⁱyomombo-anemo hoafi ra yare hoafi^yowohü yahoya, ‘Se sⁱhafⁱ ngunindambürⁱ ranaheimbo hohoanⁱmo pandowandürⁱ asu sⁱhafⁱ hürütümbⁱ nendⁱ-mayei ranaheimbo moaruwai moaruwaimbo ndoandürⁱ,’ meho.

⁴⁴ Nga asu hapo sⁱhamumbo ro hoafehapurⁱ nda. Nindou sⁱhamundⁱ hürütümbayei ranaheimbo se hohoanⁱmo pandundürⁱ asu nindou sⁱhamumbo moaruwaimbo-arⁱhindⁱ ranaheimbohünda Godⁱmbo dⁱdⁱbafⁱndafundⁱ.

⁴⁵ Rananⁱmbo se sapo sⁱhamundⁱ Ape God sünambe amaru ranahandⁱ nⁱmorⁱ nⁱngomboemo. Sapo ahandⁱ hüfⁱhamⁱndⁱ ra ai nindou moaruwai-anei asu aboedanei ranaheiwamⁱ ai rareandanⁱ boakⁱfoareandühane. Asu ai hoe ra rareandanⁱ nindou moaruwaiayei ranaheiwamⁱ peyo asu nindou mbumundayei ranaheiwamⁱ amboanⁱ peyo randühane.

⁴⁶ Asu se nindou sⁱhamumbo aboedⁱ hohoanⁱmoyei rⁱhündeimbⁱmbo sⁱmborⁱ aheimbo aboedⁱ hohoanⁱmoemondürⁱ ana, ranⁱmbo asu God ai sⁱhamumbo nⁱnⁱ-takⁱnⁱ madagapurⁱyo? Nindouyei-mayo takis kakⁱ sowandümo-rundeimbⁱ aiamboanⁱ yahurai yaru arundⁱ.

⁴⁷ Asu se sⁱhamundⁱ wandafⁱ ranaheimbo yangⁱrⁱ hⁱhⁱfaründürⁱ ana, asu sⁱhamundⁱ hohoanⁱmo ra nindou amurⁱ ranaheimbo nüngundo ngasündⁱmandowora? Nindou sapo Godⁱmbo fⁱfⁱrⁱfekoate-mayei ranai ranⁱ hohoanⁱmo se sünguarundⁱ ra aiamboanⁱ süngurⁱhindühanei.

⁴⁸ Ranⁱmboane asu se moanⁱ mbumundⁱ hamⁱndⁱ hondü nⁱngomo sapo sⁱhamundⁱ Ape sünambe moanⁱ mbumundⁱ hamⁱndⁱ hondü anüngu nou.”

6

Nindou ngorümbⁱ fehéfembo hohoanⁱmoane

¹ Sisas yahuya, “Se hĩbadũmbo! Se sĩhamundi aboedi ratũpuri ra nindou hĩmboahũ randundanĩ asu nindou ai hoeindi hĩmboyei, ŋga yowanĩ. Se ra sũngu yaru randundanĩ ana, asu se ŋgĩrĩ aboedi takĩnĩ moatũkunĩ sĩhamundi Ape sũnambe amarundi-mayo ra ndowandũmo, ŋga wanĩ.

² Ranĩmboane asu se nĩnĩ-moatũkunĩyo nindou napokoateyeimbĩ ranaheimbo saimbo mbĩsafĩmbo ana, asu se nindou ŋgorũmbo yĩnafoaimbohũndambo, Se wambo horombondafo ŋgafanĩ anĩmbo nindou muŋguambo hoeimbĩrĩhindĩramboane, mbĩsamboyafĩ. Se nindou yafuiyambo horombo aho nou refe weindahĩ weindahĩyo hopoanĩ sapo yĩmbu yafambeimbĩ nindou ai rawarundi nou. Nindou ranai Suda-yafe rotu worambe asu nafĩ bogori sũngu yĩnafoai tũtũru houmbo homo-arundi, ŋga se ai rarundi nou refepoanĩ, ŋga yowanĩ. Nindou ranai rawarundi ranana sapo nindou amurĩ ranai yĩhoefĩmboya, Aiana moanĩ nindou aboedi hamĩndanemo, mbĩseiya yahomombo-anemo rawarundi. Ro sĩhamumbo anĩhondũmbo-anahĩ hoafayahĩ nda, nindou ranai ana takĩnĩ ahamundi ra ai ndeara sowandũmombo-anemo.

³ Ŋga asu se nindou napokoateyeimbĩ ranahambo farĩhefĩmbo hohoanĩmondafũhĩ ana, dĩbo anĩmbo ahambo fandĩhaworĩ asu sĩhafĩ fikĩmĩnĩndĩ-amboanĩ nĩne-moatũkunĩ se rawarowandi ranĩmbo ai fĩfĩrĩfekoatembeyeiamboane.

⁴ Ranĩmboane asu sĩhafĩ saimbo hohoanĩmo ra dĩbo yaŋgoromboane. Rananĩmbo asu sĩhafĩ Ape sapo nĩnĩ-moatũkunĩ dĩbo eŋgoro ra hoeireandeimbĩmayu ranai sĩmborĩ sĩhambo takĩnĩ masĩhendi-mayo ra daganĩnĩmbui.”

*Godĩmbo dĩdĩbafĩfe yamundiife hoafĩ
(Ruk 11:2-4)*

⁵ “Se Godĩmbo dĩdĩbafĩndafundũhĩ sapo yĩmbu yafambe hoafũmbĩ nindou rawefundi nou randafumboemo. Ranĩ nindou ana muŋguambo nindou ai yĩhoefĩmbo hoeimbĩrĩhimuna yahomo houmbo-anemo. Suda-yafe rotu worĩ muŋguambo asu nafĩ tũkũfĩhĩ aho ra botĩyafu weindahĩ nĩŋgomombo Godĩmbo dĩdĩbafĩmbo hohoanĩmoyomondũhanemo. Ro sĩhamumbo anĩhondũmbo-anahĩ hoafayahĩ, nindou ranai ana takĩnĩ ahamundi ra ai ndeara hĩfĩ ndanũhũnda sowandũmombo-anemo.

⁶ Ŋga asu se dĩdĩbafĩfembo mbĩsafombo ana, se worĩ safambe keboao ŋgũfĩ yĩpurĩ pando hawambo anĩmbo sĩhafĩ Ape moanĩ dĩbo amaru ranahambo dĩdĩbafĩndafoandi. Rananĩmbo asu sĩhafĩ Ape sapo nĩne-moatũkunĩ dĩbo eŋgoro ra hoeireandeimbĩmayu ranai sĩmborĩ sĩhambo takĩnĩ daganĩnĩmbui.

⁷ Se dĩdĩbafĩndafundanĩ Godĩmbo fĩfĩrĩfe-koateyeimbĩ nindou rawarĩhindĩ nou randafundũmboemo, ŋga yowanĩ. Nindou ranai Godĩmboya, Ai yĩhoefĩ hoafĩ hĩmborĩndũmbui, sei hehi moanĩ afĩndĩ hoandarĩ hoafĩ hoafĩyeihĩ dĩdĩbafehĩndĩ. Ŋga se yahurai Godĩmbo moanĩ fĩfĩrĩfe-koate hoafĩ afĩndĩ dĩdĩbafĩndafu-mboemo, ŋga yowanĩ.

⁸ Asu se ranĩ-nindou yahuraindĩmondũhĩ ahamundi-mayo hohoanĩmo ranĩ-sũngundũmboemo, ŋga yowanĩ. Sĩhamundi Ape ai nĩne-moatũkunĩ semĩndĩmbo hohoanĩmoayomo ranahambo se ahambo dũdufekoateyomondambe fĩfĩreamboane.

⁹ Se dĩdĩbafĩfembo mbĩsĩmombo ana, ndandu houmbo anĩmbo dĩdĩbafĩndafundi, “Yĩhoefĩ Ape sũnambe amarĩfĩ,
sĩhafĩ ndũrĩ ranahambo moanĩ ahĩnũmbĩ hamĩndĩmbeyowamboane.

¹⁰ Sĩhafĩ ŋgĩnĩndĩ hĩfandarandĩ ra ndũhĩ mbokoso-amboane.
Se hohoanĩmoayafĩ sũngu yaŋgĩrĩ hĩfĩ ndanũhĩ sũngufemboane
sapo sũnambe-amboanĩ sũnguarundi nou.

¹¹ Yĩhoefĩmbo sesi ndanĩ sĩmboanĩ sesi mbo sĩmogodũhĩ ndawamunĩ.

¹² Se yĩhoefĩmbo nĩne-moatũkunĩ moaruwai ramarĩhundĩ ranĩmbo amboawiyeyi mbĩsafĩmunĩ

sapo ro nindou ai moaruwai yihoe fimbo rarihimuna aheimbo amboawiyeyi sefi arihundi nou.

13 Se yihoe fimbo refe hoe fimunî moatükunî ranambe ndowandifîmunî ngamboyafi, nga se yihoe fimbo moaruwai nendi ahandî warambeahîndî aboedühî ndowandifî hinîngîndowamunî, mbîsîmo.

14 Nindou ai sîhamumbo moaruwaimbo-rîhipuranî asu se ranaheimbo amboawi ehomondürî ana, asu sîhamundi Ape sünambe amaru ranai-amboanî sîhamundi moaruwai hohoanîmo ranahambo amboawi mbüsumbui.

15 Nga asu se nindou ngorümbö ranahambo amboawi yahokoateyomo ana, asu sîhamundi Ape sünambe amaru ranai amboanî ngîrî se nîne-moatükunî moaruwai rarumboemo ranahambo amboawi mbüsu, nga wanî.”

Sesî wehîsao yamundîfe hoafane

16 “Asu se nînimbo sesî wehîndîmondühî ana, se ngusumboarî sîhamundi ra amomonngo-amomonngondîmondühî wembombofi ndîmboemo yimbu yafambeimbi nindou rawefundi nou, nga yowanî. Nindou ranai wembombofiayomo houmbo ai nindou hîmboahü hoahoangomondühanemo nindou ai ahamumboya ai ana sesî wehîyomondühanemo, mbîseiya yahomo houmbo. Ro sîhamumbo anîhondümbö-anahî hoafehapurî, nindou ahamumbo aboedanemo aseî ana, ai ranîhündâ ahamundi takîni sowandümombo-anemo.

17 Nga asu se sesî ra wehîndafühî ana, sîhafî ngusumboarî ra popoainda asu mbîro sîbada mbundambo anîmbo ngafi.

18 Rananîmbo nindou amurî ai ngîrî sîhambo fîfîrîndîhinîni se sesî wehayafi ranahambo. Nga sîhafî Ape sapo dîbo anüngu ai yangîrî anîmbo fîfîrîndeanînimbui. Rananîmbo asu sîhafî Ape sapo nîne-moatükunî dîbo engoro ra hoeireandeimbi-mayu ranai sîhambo takîni masîhendî-mayo ra daganînimbui.”

Napo afîndî sünambe mbengorî

(Ruk 12:33-34)

19 “Se hîfî ndanühî nîngomombo moanî ngîniîndî napo ra sîhamumbo pûpindu gafomboemo. Hîfî ndanühî ana nîne-moatükunî engoro ra kîdaboarî ai taparühî, samî ai sesî, asu hûmbuhünî nendi ai worî bîrîndîhehî sahümündî raraorîhündühaneyî.

20 Nga asu se sîhamundi ngîniîndî napo ra se sünambe anîmbo pûpindu gafomo. Ranühî ana ngîrî kîdaboarî ai tapandühî, samî ai dedî asu hûmbuhünî nendi ai worî bîrîndîhehî ndahümündî rarao ndühündî, nga wanî.

21 Nga sîhafî aboedî napo ra pûpira hafo yangorowohü ranühî anîmbo sîhafî ngusüfo amboanî kûndarîmboe.”

Fi ranahandî si

(Ruk 11:34-36)

22 “Hîmboarî ranana sîhafî fi munquambo ranahandî ram hai nouane. Sîhafî hîmboarî ranai sÛrarîhoayo ana, asu hohoanîmo sîhafî fiambe munquambo ranai si nahuraindîmboe.

23 Nga sîhafî hîmboarî ranai moaruwaiayo ana, asu hohoanîmo sîhafî fiambe munquambo ranai nîmbî nîmandîmboe. Asu si sîhafî fiambe amaro ranai nîmbî nouayo ana, nîmbî ra moaruwai hamîndîndîmboe!”

Nindou ngorü ai ngîrî yimbu bogorî nindouyafandî ratûpurîndu

(Ruk 16:13)

24 “Nindou ngorü ai ngîrî yimbu bogorî nindouyafandî ratûpurîyu randeimbi nÛngu. Nga nindou ranai ana bogorî ngorü ranahambo moaruwaimbondirühî asu ngorü bogorî ranahambo dîboadondirümbui. Ai ngoründî hoafi yangîrî

süngundeandühi asu ngoründi hoafi daboadanambo-ndeambui. Se ngiri God asu kaki mamı ngusüfoambe hohoanımo pandowapiri.”

*Ngusüfo puküyowohü afındi hohoanımooyo hoango hoafi
(Ruk 12:22-31)*

²⁵ “Ranıamboanahi ro sıhamumbo hoafehapuri nda, se sıhamundi yangiri nıngombo ranahambo afındi hohoanımo-ndımoemo. Se yaru hoafiyomondühiya, Sıhiri nınımoatükunı madagüdifı? asu Sıhiri nınımoatükunı mandımındefı? mbısımboemo. Asu sıhamundi fı ranahambo ngiri afındi hohoanımo-ndımondühiya, Sıhiri nınımoatükunı magüdühu? mbısımboemo, nga wanı. Yangiri nıngombo ra ai sesı moatükunı yangirıyopoanı. Asu fı ra ai yihuru moatükunı yangirıyopoanı.

²⁶ Asu awı se ndu nımoamo ahahabodeı ranaheimbo hoeirundırı. Ndu ranai ana moai nınımoatükunı hoarı hıfı karıhi, sesı yımunğurıhümündi hei sesı worı ranambe gugurıhi sıhehi raraorıhündı. Nga sıhamundi Ape sünambe amaru ranai-ani aheimbo sesı sagadürühi hıfandandürı arandı. Se ndu ranaheimbo ngasündündürı houmbo ndearı hamındanemo.

²⁷ Nga asu nındou sehündı ranai-amboanı ngiri moanı ahandı hohoanımo ranambo yangiri ahandı yangiri nıngo ra sühınde ngu!

²⁸ Asu nımoae se hoearı napo ranımo afındi hohoanımoemoa? Awı se amındafurı ahurı tükufe nınouayo ranahambo hoeıru. Ai ana moai tıngırıfoyeihı momo yıbüdühi rıhündı, nga wanı.

²⁹ Nga asu awı ro sıhamumbo hoafehapuri horombo nındou adükari bogorı Soromon amboanı ai yihuru napo moanı sımbafı hamındımayusı, nga asu ai moai hoearı ra ahurı moanı aboedı hımboyo haya tütükıyo nınouayo yahurai yihuru-ramündu.

³⁰ Wohı amındafurambe amaro haponda ra asu sümbo sıambe hıfıtırıyımındı haiambe pütıfemboane. Moaruwai yahurai wohı ranamboanı God ai ahambo aboedı yihurure hınıngareandı ana, asu ai sıhamumbo amboanı yihurundeapurümbui. Se yihuru ranahambo afındi hohoanımooyo, nga sıhamundi anıhondümböfe hohoanımo ana akıdou ane!

³¹ Nga asu se refe afındi hohoanımo-yomondühiya, Nahanıhünda sesı yıhoefı ranai tükümandıfe? Yıhoefı sımındımo moatükunı amboanı? Asu yıhoefı hoearı napo amboanı? Ranımoatükunı ranahambo yahurai afındi hohoanımooyo hoangopoanı.

³² Yahurai ranı hohoanımo ranana nındou Godımo fıfırıfekoate-yeımbı-mayei rananei ai yahurai rarıhi hohoanımoıyeı hei arıhündı. Sıhamundi Ape sünambe amaru ranai ranımoatükunı se semındımo hohoanımoıyoımo ra ai fıfıre türüfoare-amboanı.

³³ Asu se sapo God ahandı hıfandarandane asu ahandı mbumundı hohoanımoıyoımo ranane ranıboateı-anımo se hohoanımondımo hoangomo. Ranıambo asu ranıwamı amurı bıdıfırı moatükunı ranamboanı ai ranımoatükunı kapeihı ndaiyapurümbui.

³⁴ Ranıamboane asu se nınımoatükunı sümbo tüküfemboıyoımo ranahambo afındi hohoanımondımoemo. Nınımoatükunı sümbo tüküfemboıyoımo se ranahambo hohoanımondımo. Mamamı sı ranai moanı ahandı tıngırıfo ranı-sıamboanı ndearane,” mehu.

7

*Nındou ngorumbo ahandı nıngo ranımo yıbobofepoanı
(Ruk 6:37-38, 41-42)*

¹ Sısas yahuya, “Se nındou ngorumbo yıbobo-ndündürımoemo. Hıbadumbo, nga sıhamumbo asükai hıhındıfe yıbobo-ndeapurımoımo.

² Sapo se nindou ngoründi hohoanimo yiboboarundi rani simogodühi animbo God ai-amboani sïhamundi hohoanimo yibobo-ndeapurümbui. Sapo se nindou ngorümbo yimbumarundi mamï rani simogodihü God ai sïhamumbo yimbundeapurümbui.

³ Nïmboe asu se sïhafi wandafi ranahandi hïmboarambe düdübudi akïdou apaiaro ra hoeiarowori, nga asu nimoko afïndi sïhafi hïmboarambe amaro ranahambo awi se moai fifïrowandiyo?

⁴ Asu se nünguro hawamboyafi sïhafi wandafi ranahambo raro hoafiyafühïya, Wandafi, sïhafi hïmboarambe düdübudi ra hündihehea samboanahi, asafi, nga asu sïhafi hïmboarambe nimoko ra nüngumando-a?

⁵ Awi seana yimbu yafambeimbi nindou-anafi! Se boatei sïhafi hïmboarambe nimoko ra hündandifi raguanambondo hawambo animbo asu sïhafi wandafi-mayu ranahandi hïmboarambeahïndi düdübudi akïdou ra hündihoefïndo.

⁶ Se Godïndi moatükunï ra yafori moaruwaimbo dïgoemboemo, nga asu ai hïhïrïndahindühï sïhamumbo kündarimboyei. Asu sïhamundi nïne-moatükunï aboedi-mayo ra moateiyei wagabe pindumboemo, nga asu ai tïnarïnambo anümi boagïndühï dïgegimboyei.”

*Nindou ai Godïmbo dïdïbafehindi ana, dagadürïmbui
(Ruk 11:9-13)*

⁷ “Se düduyafu arundi ana, dagapurümbui. Se kokoru arundi ana, hoeindumboemo. Se pïrako pïrako arundi ana, yipurï sïhamumbo sübüdühepurïmboe. Asu düdi ai pïrako pïrako arandi ana, ahambo yipurï sübüdühoemboe.

⁸ Nga nindou düdi ai düdufi arandi ana, ndemündümbui. Asu düdi ai kokora arandi ana, hoeindeambui. Asu düdi ai pïrako pïrakora arandi ana, ahambo yipurï sübüdühoendomböe.

⁹ Nindou sïhamumbo mbüsümo ahandi nïmori ai mbanïmbo sao yahumbo düduwefïndo ra ahambo moani nïmoei menjoro ra madagadoyo?

¹⁰ Asu ahandi nïmori ranai kinïmbo düdufïndöani ra ahambo amoasïri mada-gadoyo?

¹¹ Se nindou moaruwai-anemos, nga se sïhamundi nïmori ranaheimbo aboedi moatükunï yangïri sabudürï arundi. Yahurai anïmbo sïhamundi Ape sünambe amaru ranai nindou düdi ahambo düdufïyu ana, ranahambo aboedi moatükunï dagadombui.

¹² Munguambo moatükunï hohoanimo ra nindou amurï ai sïhamumbo yahurai rambïrïhimunï ayahomo yahurai hamïndi anïmbo se moani aheimbo randundürï. Rani-moatükunï hohoanimo ranana Mosesïndi ahïnümbï hohoanimo asu Godïndi hoafi hoafiyomo-rundeimbi-yomondi yamundife hoafïmayo ranahandi nïmïndane.”

*Nafïtambe akïdou nafï ho
(Ruk 13:24)*

¹³ “Nafïtambe akïdou rani nafanïmbo se kebou ngomo. Sapo nafïtambe adükari ahandi nafï fuiriyandeimbi ranana moaruwaimbo ngoafïnamboane aho. Nga nindou afïndi ai nafï rani-süngu hei rïhündühanei.

¹⁴ Nga yipurï nafïtambe hïhïforeandeimbi ranai akïdouyo haya asu ahandi nafï tïnjümbane. Nga nafï ra yangïri koadürümbo nïngombo nafane aho, nga ranane asu nindou yimbu mamï yangïranei ai nafï ranahambo hoeirïhindühï rani-süngu ahei.”

*Nïmi nïmïndi asu ahandi hïsi ranane
(Ruk 6:43-44; 13:25-27)*

¹⁵ “Godïndi hoafi tïkai hoafiyomo-rundeimbi nindou ranahamumbo awi se hïbadümbo. Moanambühï sipsip hïmboari hoafendi hïmboemo nahurai sïhamumbo sowana asïfomo, nga asu wagabe ragu ana nïmambeahïndi yaforanemo.

16 Se ahamundi ratüpurî ranambo ahamundi hohoanîmo fifîrîndumboemo. Nga angînanî tîhoarî tîhoarümbî wofî nîmîndî ranîfihî hisîmandîyo? Asu hoandasüfo sosoweimbî werîfoai nîmîndî ranîfihî hisîmandîyo? Ra wanî.

17 Nga sapo nîne-nîmî aboedayo ranai aboedi nîmî hisî yangîrî hisîndîmboe. Asu moaruwai nîmîmayo ranai moaruwai nîmî hisî ranî yangîrî hisîndîmboe.

18 Nga asu moaruwai nîmî ranîfihî ngîrî aboedi nîmî hisî ra hisîndo. Asu aboedi nîmî ranîfihî ngîrî moaruwai nîmî hisî ranai hisîndo, nga wanî.

19 Muŋguambo nîmî ranai nîmîndî ranîfihî moaruwai hisîyowanî ana, ahambo hîfîtirîyîmîndî haiambe mandîfeyowohane.

20 Ranîmboane asu se Godîndî hoafî tîkai hoafîyomo-rundeimbî ranahamumbo ahamundi ratüpurî hohoanîmo ranambo fifîrîndüpurî.

21 Se yaru hohoanîmo-ndîmondühîya, Muŋguambo nindou ai wambo hoafîyeihî, Adükari Adükarayei ranai God sünambe hîfandarandî ranambe gagüsimboyei, mbîsîmboemo, nga wanî. Nga nindou didîyei ai moanî wandî Ape sünambe amaru ranahandî hohoanîmo süngurîhi arîhündî ranai yangîrî anîmbo God ngînîndî hîfandarandî ranambe keboehimboyei.

22 Nga asu yîbobofembo si ranai tüküfeyoambe anîmbo nindou afîndî ai dükandîhindîrî hoafîndeihi anîmboya, 'Adükari, Adükari, sîhafî ndürînamboyefî Godîndî hoafî ra hefî wataporîmbo-rîhundühî bokarîhehu marîhundî. Sîhafî ndürînamboyefî moaruwai nendî nindouyei fiambeahîndî raguanambo-rîhundühî hepünîfeimbî moatükunî rarîhu marîhundî,' mbîseimboyei.

23 Rananîmbo asu ro hoafîndahühî anîmboya, 'Ro moai sîheimbo fifîrîhearü. Moaruwai hohoanîmo ratüpurîyei rühündeiimbî nindou-anei. Wambo sowana ndühî sînîpoanî, nga andai ragu ngei!' mbîsamboyahi."

*Worîmborîni rînandeimbî nindou yimbu
(Ruk 6:47-49)*

24 "Asu, nindou düdi ai wandîmayo hoafîyaheimbî hoafî ranahambo hîmborîyu mburambo asu ai ranî-süŋguareandî ana, nindou ranai sapo fifîreandeimbî nindou ai ahandî worî kambohoanî ngînîndî ranîwamî worîmboarandî nahurai-ani.

25 Asu hoe afîndî ranai hoeyowohü, hohoambu afîndî ranai tüküfeyowohü werî ranai worî ranahambo fandîhendühanesi, nga asu worî ra kambohoanî fondarîmbo-wambo moai birefoai hîfîni peyo.

26 Asu nindou düdi ai wandî-mayo hoafîyaheimbî hoafî ranahambo hîmborîyu haya asu ai ranî-süŋgufekoateayu ana, nindou hohoanîmokoate-ani. Sapo nindou worî moanî kambohoanî kaihurî yangîrî ranîwamî worîmboarandî nahurai-ani.

27 Hoe afîndî ranai hoeyo, hohoambu afîndî ranai hohoambuyo, asu werî afîndî ranai worî ranahambo fandîhenda asu worî ranai birefoai peyowohane ranî-moatükunî ranambo. Worî ra birefoendî ranana moanî moaruwai hamîndî hondane!" mehu.

28 Sisas ai hoafî ranahambo hoafîyu kîkîmaramündua, nindou afîndî ranai ahandî yamundîfe hoafî hîmborîyei-ani mayowa mahepühîndî.

29 Nga Sisas ai moai ahînümbî hohoanîmo yamundu-rundeimbî nindou yahurai tüküfi yamundeandürî, nga ai moanî ranî-poanîmbo ngînîndînamboyu aheimbo yamundî-mareandürî.

8

*Sisas ai nindou mîmanîho angünümbî aboedîmarîrî
(Mak 1:40-44; Ruk 5:12-14)*

¹ Sisas ai yamundife hoafi ra hoafiyu haya hifi wafu-mayo rani-waminindi hifina mahanua, awai nindou ranai ahandi sungu tumareandi.

² Raniyu asu nindou miman+hoeimbi-mayu ranai Sisas+mboso tuküfi Adükarani yahu hohoan+moyuhü yiri yimbu pus+reapiri ahandi fikimi piyu nimarühi hoafiyundowohü yahuya, “Adükari, se refembo hohoan+mondafühi ana, wambo aboed+indowandiri,” mehundo-amboyu.

³ Asu Sisas ai warifi hu nindou-mayu ahambo sünderühi hoafiyuhü yahuya, “Yini, ro randi+heamboyahisi. Nga se haponda aboedi tuküyafo,” mehuamboyu. Asu moani mamihari rani-simboani nindou ranai miman+hoeimbi-mayuhündi aboedimefiyu.

⁴ Raniyu asu Sisas ai ahambo hoafiyundühi yahuya, “E, Se ndühi himboriyafi! Ndanimoatükuni ndanahambo se nindou amurambo hoafindamboyafi. Nga se moani ngafi Godimbo sihai-randeimbi nindou-mayu ranahambo animbo sihafifi ra nafuindafi. Asu Godimbo sihefembo moatükuni Moses refemboane mehu ra randowandi ai hoafi-mayu sungu. Ranimboane sihafifi hoeari angüni ra munjumayo mbisei-amboane,” mehundo.

*Sisas ai Romihündi amiyomondi bogorindi ratüpuriyurandeimbi aboedimariri
(Ruk 7:1-10)*

⁵ Raniyu asu Sisas ai Kaperneam ngoafambe tuküfiyuwane Romihündi amiyomondi bogori ai ahambo ranühi hoeiriri hayambo Sisas ai mbifar+hendiri yahu haya düdu düdumarüri.

⁶ Ai yare hoafiyundühi yahuya, “Nindou Adükari, wandi ratüpuriyu-randeimbi nindou ranai angünimbo worambe mbeğuri. Ai ahandi tinar yifio haya asubusi afindi semündü haya mbeğuri,” mehundo-amboyu.

⁷ Asu Sisas ai hoafiyundühi yahuya, “Awi ro nga ahambo aboed+indhinimboyahi,” mehundo-amboyu.

⁸ Asu simbori ai hoafiyundühi yahuya, “Nindou adükari, ngiri se randafandiri. Ro ndeari ham+ndiyahi animbo se wandi worambe keboao mangüfi. Nga se moani hoafi yangiri animbo hoafindafani amboani asu wandi ratüpuriyu-randeimbi ranai aboed+mbiyu-wamboane.

⁹ Ro-amboani wambo hifandiyindirimbo nindou ami bogori adükari nunguwan anahi asu ami bidifiri ai wandi hoarehanemo aningomo. Rananahi asu ro nindou ndanahambo, Se hafi, asahando ra ai huhani, asu nindou ngorü ranahambo, Se sühüfi, asahi ra ai süfuhani. Asu nindou wandi ratüpuriyu-randeimbi ranahambo, Se rani-moatükuni raro, asahi ra ai moani rareandühani,” mehundo-amboyu.

¹⁰ Asu Sisas ai rani hoafi ranahambo himboriyu haya, hepünüfih nindou afindi ahandi sungu tumareandi ranaheimbo hoafiyundürühi yahuya, “Ro siheimbo hoafehandüri, horombo ro moai nindou mam Israer ngoafi-hündi ndahurai anihondümboreandeimbi nungua hoeirihini.

¹¹ Awi ro nda siheimbo hoafehandüri, nindou afindi bidifiri ai hüf+hamindi süfuanipoedi asu hüf+hamindi hanüwanipoedi ranai fandihhi sesesi fondi maninggo ranikimi Abraham, Aisak asu Sekop babidi God nginindi hifandarandi ranambe nimateimboyei.

¹² Nga asu sapo hifandarandi ranambehindi nendi-mayei ranaheimbo animbo nimbi nimar+wan ndemündündüri pindeirani ranühi ai hasiheindeih ahei yahafi hitihümboyei,” mehundüri.

¹³ Raniyu asu Sisas ai amiyomondi bogori ranahambo hoafiyundühi yahuya, “Se ngoafinambo ngafi, nga asu se nine-hohoanimo raro anihondümborowandi rani-sungu animbo sihambo randean+nimboe,” mehundoamboyu. Asu moani hoafi ningoambe amiyomondi bogorindi ratüpuriyu-randeimbi nindou ranai aboedimefiyu.

*Sisas ai Pitandi yamongoamindi aboedimareandi
(Mak 1:29-31; Ruk 4:38-39)*

¹⁴ Refi mbura Sisas ai Pitandi worambe kefuai hüfuhünda Pitandi yamongoamindi ranai fi hüfiyohü angüni+mbö fondühi menjorowa hoeimareandi.

¹⁵ Ran+yu asu Sisas ai ahambo watinjarühi masündeanda angüni ranai n+morehimbo hininjure haya makosifoendi. Ran+yo asu ai botife Sisasimbo sesi kan+mareri.

*Pitandi yamongoamindi aboedimareandi
(Mak 1:32-34; Ruk 4:40-41)*

¹⁶ Ran+yo asu ran+ nimbambe nindou bidifiri moaruwai nendi ahei fiambe n+marindüreimbi ranaheimbo Sisas sowana fufurühümüdi-hündür+ mahüsi. Ran+yu Sisas ai nindou ranahei fiambeahindi moaruwai nendi ranaheimbo hoafinambo yangiri raguanambo-mareandüra asu nindou ran+ angünümbi-mayei ranai munquambo aboedimehindi.

¹⁷ Sisas ai ran+moatükuni ramareandi ra, sapo Godindi hoafi hoafiyu randeimbi Aisaia ai yare hoafiyuhü yahuya,

“Ai ahandihoari angüni moaruwai sihefi ra ndemündühi
asu sihefi ran+moatükuni ra raguanambo-mareandi,”
mehu ran+ simogodühi tüküfemboyo ramareandi.

Aisaia 53:4

*Nindou yimbu ai Sisasindi süngu hombo masafani
(Ruk 9:57-60)*

¹⁸ Sisas ai hoeireandane nindou afindi ranai ahandi fikimi rereambo menjoroamboyu, asu ai ahambo süngururü-rundeimbi-memo ranahamumbo kur+hoe Gariri ra ngorü himborani bar+hoemo ninjomo yahumbo hoafimayupuri.

¹⁹ Ran+yu asu ah+nümbi hohoanimo yamunde-randeimbi-mayu ranai Sisasimbo-so tüküfi hoafiyundühi yahuya, “Yamundo-randeimbi, se nahanin+yo ahafi ra roana sihaf+ süngu hombo yangiranahi,” mehundo-amboyu.

²⁰ Asu ai simbori hoafiyundühi yahuya, “Koko ai ahei n+mar+ rambo ambe mbaningondüri, asu ndu ai-amboan+ ahei apo rambo ngeri mbaningondüri. Nga Nindou Hondü ro n+mar+ apo rambo fondi-koate anahi,” mehuamboyu.

²¹ Ran+yu asu Sisasimbo süngurüri-randeimbi ngorü ahambo hoafiyundühi yahuya, “Adükari, awi ro hihiri+ndahe, nga wandi apembo boatei hifi kand+hini heheambo animbo,” mehundo-amboyu.

²² Asu Sisas ai simbori hoafiyundühi yahuya, “Wambo mborai se süngundandiri didifi, nga nindou yifiyeimbi aheihori yifi n+moko hifi kambireand-amboane,” mehundo.

*Sisas hoewerimbo hoafimayua afurimareandi
(Mak 4:36-41; Ruk 8:22-25)*

²³ Ran+yu asu Sisas ai botambe farifi haya mahua ahambo süngururü rundeimbi ai ahandi süngu mam+ mahomo.

²⁴ Asu ran+yomo ai botambe nafi hifomondane n+mai hoeweri ng+nindi ranai tüküfih+ kur+hoe ranahambo yabadimarandi. Ran+yo asu bot ai n+mar+mondeimbi ranai ndeara h+moni han+mbö yangir+mayo. Nga asu Sisas ai d+bo boti-mayo ranambe yapombofi haya apu.

²⁵ Ran+yomo ahambo süngururü-rundeimbi ranai ahambo hifomo yangirüwuri hoafiyomondühi yahomoya, “Adükari, y+hoefimbo far+hawamuni. S+hiri ana ndeara yifombo yangiranefi,” mehomondamboyu.

²⁶ Asu simbori ai hoafiyupurühi yahuya, “Se ra n+mböe moani yahurai y+h+mböemo rana? Awi se ak+dou ham+ndi anihondümböru-rundeimbanemo,” yahupuri haya, botifi

hoeweriyu asu hoe ranai fifimiyowohü hani hafo marandi ranahambo rühi safi kikindandifi mehua asu hoafi niŋgoambe muŋguambo moatükunü ranai afure pımayo.

²⁷ Muŋguambo botambe mamarımo ranai hepünafundühi yaru hoafiyomondühi yahomoya, “Nindou ndahurai nda ninü nindouyu yahuraia? Asu hoeweriyu hoe hani hafo marandi ranai moanı ahandi hoafi himboriyondo haya afurımareandi,” mehomo.

*Sisas ai nindou yimbuyafandi fiambeahındi moaruwai nendi hemafoareandi
(Mak 5:1-20; Ruk 8:26-37)*

²⁸ Ranıyu Sisas ai kurıhoe ra gogoasürünü Gadara hıfambe tüküme fiyu. Ranıyafanı asu nindou yimbu moaruwai nendi ahafandı fiambe nımarıpreımbı ranai honguambeahındi tüküyafıne sınıfanı Sisasımbı-so tüküme fi neandı. Nindou yimbu ranai moaruwai hamındi himbomefanda asu nindou amurı ai ahafanımbı moai hei ŋgasündıhiprı rıhündı.

²⁹ Ranıyafanı asu ai puküna heiyafandühi hoafiyafandühi safanıya, “Godındi Nımorı, se yıhoehımbı nıŋgufemunımbıyafı? Yıhoehımbı tıŋrıfo semunımbı safımbıyafı sapo refembo sı ranai awı moai tüküfeyo, ŋga asu se yıhoehımbı nıŋgufemunımbıyafı?” safanı düdumefıneandı.

³⁰ Ranı-fıkımı moatei afındi ranai sesı sahüsü wakrıhındühi burıyei.

³¹ Ranıyei asu moaruwai nendi nindou yimbuyafandı fiambe mamarei ranai Sisasımbı düduyahıhındühi hoafıyohındowohü seiya, “Se yıhoefımbı nindou yimbu ranahafandı fiambeahındi hefoefemunımbı mbısafımbı ana, moatei afındi burıyei ranaheimbo sowana ahei fiambefembo koandıhawamunı,” masahındoamboyu.

³² Asu Sisas ai moaruwai nendi ranaheimbo yare hoafıyundürühi yahuya, “Se andai hei,” mehundüramboyei. Asu ai nindou yimbumbo hınıŋgırıhiprı hehi moatei burımayei ranahei fiambemehındi. Ranıyei asu moatei afındi burımayei ranai hırıpınıni pıpiyeihanei himonı pıtayıyei hoe karühüsıhü yıfısafımayei.

³³ Ranıyomo asu nindou sapo moatei moanıgui mafandundı ranai adükarı ŋgoafı manıŋgo ranınambo fefou mahomo. Nıne-moatükunı nindou moaruwai nendümbımefanı ranahafanımbı tüküme fı rı hoafi ra wataporımbımarundı.

³⁴ Ranıyei asu muŋguambo nindou adükarı ŋgoafı ranühındambo-mıyei ranai Sisasımbı hoe fımbı hei-marıhındı. Asu ai hei hoeırıhorühı ahei hıfı ra hınıŋgıfe hefe ŋgorügoanıni hımbı Sisasımbı andai, sei hehi hoafıme hındo habodei.

9

*Sisas ai nindou tıŋarı moaruwaimbü aboedımarırı
(Mak 2:1-12; Ruk 5:17-26)*

¹ Sisas ai asükayı botambe farıfi haya Garırı kurıhoe ra barıhoei haya ahandi ŋgoafı Kaperneamına mahu.

² Nindou bıdıfırı ai Sisas sowana nindou tıŋarı moaruwaimbü fondıwamı manıŋguwa sahorımındeı mahei. Sisas ai nindou ranahei anıhındümbıfofe ra hoeıre haya asu nindou tıŋarı moaruwaimbü-mıyü ranahambo hoafıyundühi yahuya, “Wandı nımorı, ŋgusüfoambe afurındo kündowandı. Sıhafı moaruwai hıhoanımo ranahambo amboawi sambo-anahı,” mehu.

³ Ranıyomo asu ahınımbı hıhoanımo yamundu-rundeımbı ranai moanı ahamundıhoarı sımborı hoafıyomondühi yahomoya, “Nindou ndanı ana Godımbı moaruwaimbofe hoafi hoafımayü,” yahomo dıbo hoafımemo.

⁴ Sisas ai fı fıreandı nıne-moatükunı nindou ranai ahamundı hıhoanımoambe wataporımbımarundı ranımbı. Ranıyu asu ai ahamumbo hoafıyuhü yahuya, “Nımbıoe se hıhoanımo moaruwai ra yahurai yaru ŋgusüfoambe hıhoanımoemo rana?”

⁵ Ro hoafi-yahühi sahiya 'Sihafi moaruwai hohoanimo ranahambo amboawi,' asahiyo asu 'Botiyafo hawa hafi,' asahiyo, yimbu ra hoafimbo ro nginindeimbanahi. Asu yimbu hoafi ra hoafimbo nahanayo hiningirouayo asu nahanayo tñumbayo? Yibobo ro hoafindahani anihondumbo tükündifemboe.

⁶ Nga Nindou Hondü hifi ndanühi moaruwai hohoanimo ranahambo amboawi yaho hoafi ra nginindi hifandamboayu ranahambo ra anihondumbo nafuindamboyahî," mehupuri. Raniyu asu ai nindou tñarî moaruwaimbü-mayu ranahambo hoafiyundühi yahuya, "Se botiyafo sihafi fondi ra sowandifi hawa worinambo ngafi," mehundo-amboyu.

⁷ Asu nindou ranai aboedi botifi haya ahandi worina mahu.

⁸ Nindou afindi ranühi burimayei ranai Sisas ramareandi moatükunî ranahambo hoeirîhi hehi yihimbo sisirimehindi. Raniyei asu ai Godimbo adükarani sei hoafimehundo moani yahurai hamindi nginindi ra nindoumbö masendi sei hehi.

Sisas ai Matyumbo Se wambo süngurandiri mehundo

(Mak 2:13-17; Ruk 5:27-32)

⁹ Sisas ai ranihünda botifi haya nafinî huhündamboyu, nindou mamî ahandi ndürî Matyu takis kaki semündü-randeimbi ranai ahandi ratüpurî worambe mamaruwa hoeimarirî. Raniyu Sisas ai yahuya, "Se wambo süngurandiri," mehundu-amboyu. Asu ai botifi haya ahandi süngu ndamefiyu.

¹⁰ Mamî Sisas ai worambe nîmarumbo sesi sesühi nîmaru-ane, takis kaki sowandümo-randeimbi nindou afindi raniyomo asu nindou moaruwai hohoanîmoyomo-randeimbi raniyomo ranai tüküme fundi. Sisas ai ahambo süngururü-randeimbi-memo rani-babidimbo mamî sesi fondi-mayo ranikimî guguriyafu mamarimo.

¹¹ Raniyomo Farisi nindou ai rani-moatükunî ranahambo hoeirunda mayoa, asu Sisasimbo süngururü-randeimbi-memo ranahamumbo düduyafupurühi yahomoya, "Nimboe sihamundi yamunde-randeimbi ranai yahurai nindou babidimbo mamî nîmarîmombo asesu rana?" mehomondamboyu.

¹² Asu Sisas ai hoafi ra himboriyu haya, simborî hoafiyupurühi yahuya, "Nindou angüni-koate ana, dokta sowana moai rihündi, nga nindou angüneimbaneî dokta sowanambo hei arihündi.

¹³ Awi se ngomo Bukambe hoafi ndare hoafimayo ranahambo türüboadundi. Hoafi ranai ndare hoafiyowohü yahoya, 'Hipoambofe hohoanimo ranimbo-anahi ro yifirayahî, nga sesi moani sihefe hohoanimo ranimboyahîpoani,' God ra-mehu. Ro tükümeheandi nda nindou aheihoarimbo mbumundi hohoanîmoyefeimbanefî aseî ranaheimbo mborai yahomboyahîpoani, nga moaruwai hohoanîmoyeimbi nindou ranaheimbo mborai yahomboyahî tükümeheandi," mehu.

Sisas ai sesi wehsaombo hoafi ra yamundîmareandi

(Mak 2:18-22; Ruk 5:33-39)

¹⁴ Asu Son hundürîrarü-randeimbiimbo süngururü-randeimbi nindou ai Sisasimbo-so tüküyafu düdururühi yahomoya, "Nimboe Farisi nindou babidimbo ro sesi ra wehsaoayefî, nga asu sihambo süngurunîni-randeimbi nindou aiana moai wehsaoyomo rundi?" mehomo.

¹⁵ Sisas ai ahamumbo yare hoafiyupurühi yahuya, "Nindou mamî ai nîmorehî simborî ndemündü haya asu ahandi ngunindi sesesîyeihî rani-babidimbo nîboadei-ambe ranai nindou ranahambo afindi hohoanîmo-mandahünduyo? Awi ra ai ngirî randahindi, nga wanî. Nga ngorü nindou ranai sesi ranambeahindi ndowarîndümo ngorünambondurani rani-simboani animbo ahandi ngunindi-mayei ranai sesi wehsaondeimboyei.

16 Nindou mamî ai-amboanî moai wamîndafî hoearî ranai ambe niŋgowanî asu simborî hoearî bidîfirî kîkamündî ambe ranahambo pare kakiyu randî. Nindou ai simborî kîkamündîü wamîndafîfihî parareandî ana, asu wamîndafî hoearî ranai ambe afîndî hamîndî niŋgomboe.

17 Asu nindou ai simborî wain hoe ra wamîndafî wain hoe ninîhondî hoearî hipîrî ranambe karareandî ana, asu hipîrî ranai tipondîfeyowohü asu wain hoe ranai keboendühi hipîrî ranai moaruwaimbo-ndîfemboe. Nga simborî wain hoe ranana simborî hipîrambe anîmbo kefeyoanî amboanî asu yîboboambo moanî aboedî nimboamboyafe,” mehu.

*Sisas ai bogorî nindoundî nîmorehî nîmorî aboedîmareandî asu nîmorehî ai Sisasîndî hoearî sündîmareandî
(Mak 5:22-43; Ruk 8:41-56)*

18 Sisas ai ranî hoafi ra hoafîyuhü nûŋgu ane, Suda-yomondî bogorî nindou mamî ahambo-so sünî yirî yimbu pusîre nîmarûmbo ahandî hanġîfoanî hoafîyundühi yahuya, “Wandî nîmorî ai ndeara yîfîyo haya mbenġorî. Nga asu se sinîfî sîhafî warî ahandî wamî nandowandanî anîmbo asu ai aboedî yangîrî botîfe mbîniŋgo-wamboane,” mehundu-amboyu.

19 Ranîyu asu Sisas ai botîfi haya nindou ranahambo süŋgumarürî huamboemo asu ahambo süŋgururü-rundeimbî ai botîyafu houmbo Sisas babîdî mahomo.

20 Nîmorehî mamî ai niŋgo hayamboyo 12 himbanî amoamo watîkoafîra marandî ranai sinî Sisasîndî daboadanî niŋgombo ahandî hoearî bidîfirî-mayo ranîfihî masündendî.

21 Ai ahandî hohoanîmonambo yangîrî yare hoafîyowohü yahoya, “Ro moanî ahandî hoearî ranî-yangîrî asündîheandî amboanî aboedîndaheamboyahî,” meho.

22 Sisas ai hîhîrîfihî hoeireandühi hoafîyuhü yahuya, “Wandî nîmorî, se moanî ŋgusüfo afurîndo kündowandî. Sîhafî anîhondümböfe ranambo aboedîreanîni-mboane,” mehundo-amboyu. Asu moanî mamî ranî simboanî hamîndî nîmorehî ranai aboedîmayo.

23 Ranîyu Sisas ai bogorî nindou-mayu ranahandî worîna mahu. Ranühî ai hoeire-andane nindou yînafoai tütüre haya menġoro nîmorehî nîmorî ai yîfîmayoambo asu nîmorehî nindowenihî afîndî ranai hoafi afîndî afîndîyei wakîmarîhindî.

24 Ranîyu asu ai aheimbo hoafîyundürühî yahuya, “Muŋguambo nindou se ragu andai! Nîmorî akîdou ndanana moai yîfeyo, nga ai moanî apomboane ana,” mehu-amboyeyi. Asu muŋguambo nindou ranai ahambo tikîfînambo-marîhorî.

25 Nindou afîndî ranaheimbo bukürîmafoareandüra nîmorî akîdou-mayo ranahandî fondanî kefuai hüfu warühî kümefindoa aboedî botîmefeyo.

26 Sisas ai ahambo ramareandî hoafi ranai muŋgu ranî hîfîthü nindou amarei ranai himborîyei pamarîhindî.

Sisas ai himboatîharî nindou yimbu aboedîmareapîrî

27 Sisas ai ranîhünda botîfi haya nafîni hu ane, nindou yimbu himboatîharî ranai ahambo süŋgumarîniî hafanî. Ai hafanî Sisas ranahambo puküna hoafîyafînandowohü safanîya, “Defitîndî nîmorî,* yîhoehîmbo se hîpoambondowamunî,” masafînando.

28 Sisas ai worambe kefuai hüfu ane himboatîharî nindou yimbumefanî ai ahambo-so tükümeffîneanda, asu ai ahafanîmbo düdureapîrühî yahuya, “Se

* 9:27: Suda ai sünambeahîndî adükarî bogorî ai kosombo hohoanîmoyeyihî mamarei. Ahandî ndürî ŋgorü Defitîndî nîmorani aseî. Nîmboe horombo hondü Defitî ai Israerî-yafe adükarî bogorani.

wamboya, Ai yihoehimbo aboedindeamunümbui safani hena anihondümborineandai?" mehupiramboyafani. Asu ai hoafiyafandühi safaniya, "Yini, Adükari," masafandamboyu.

²⁹ Asu Sisas ai ahafandi himboari ra sündeapirühi hoafiyuhü yahuya, "Se sifahandi anihondümbofe ranimbohünda rani-moatükuni ranai sifahanimbo aboedimbeyopiramboane," mehupiri.

³⁰ Raniyo asu ahafandi himboari ranai birimarhoepiri. Raniyu asu Sisas ai ahafanimbo ahini hoafiyupirühi yahuya, "Se ndani-moatükuni ndanahambo nindou amurambo weindahi hoafindamboyanani," mehupiriyosi.

³¹ Nga asu ai ranihünda botiyafine hena hafani rani hoafi ranahambo, muḅuambo rani hifihü nindou ranaheimbo hoafühimarineanda himboriyei pamarihindi.

Sisas hoafikoate nindou aboedimari

³² Ai ranihünda botiyafine henambo nafi hafandane, nindou bidifiri ai nindou ahandi fiambe moaruwai nendi nimari hayambo ranimbohünda hoafi-koateayurandeimbi ranahambo Sisas sowana sahorimindei tükümehindi.

³³ Sisas ai nindou ranahandi fiambeahindi moaruwai nendi ra raguanambo-mareanda asu moani mamani rani-simboani nindou ranai hoafi wataporimayua muḅuambo nindou ranai mahepühindi. Ai rarihi hoafiyehi seiya, "Ro moai Israer hifambe yahurai moatükuni horombo tüküfeyoani hoeirihundi," masei.

³⁴ Nga asu Farisi nindou ai yaru hoafiyomondühi yahomoya, "Moaruwai nendi-yafe bogorani ai ahandi ḅinindi ranambo moaruwai nendi ranaheimbo hemafoarearu," mehomo.

Sisas ai nindoumbo hipoambomareandüri

³⁵ Sisas ai adükari ḅgoafi asu akidou ḅgoafi ranambe ndüfosi ndüfosiyuhü hoahoḅu wakimareandi. Ai refih muḅuambo Suda-yafe rotu worambe nindoumbo yamundireandürühi Aboedi Hoafi sapo God ḅinindi hifandarandi ranahambo bokarihendüri marandi. Asu nindou moani rani-poanimbo rani-poanimbo anḅünümbi ranaheimbo aboedireandüri marandi.

³⁶ Asu ai nindou afindi ranaheimbo hoeireandürühi ahandi ḅgusüfo ranai aheimbo hipoambo afindi hipoamborandüri marandi. Nimboe sapo ai afindi hoanimoeyehi moani fehefe nindou-koateayei sapo sipsip aheimbo hifandi-koate buriyei wakarihindi nou ramehindi.

³⁷ Raniyu ai ahambo süḅgururü-rundeimbi-memo ranahamumbo hoafiyuhü yahuya, "Sesi ra yimuḅguri yimindimbo ranana afindane aninḅgo, nga asu yimuḅguri yimindi nindou ranana moani yikoarifo-ane.

³⁸ Yimuḅguri Aharambüri ahambo didibafifeyoani animbo asu ai yimuḅguri yimindimbo nindou bidifiri koandihenda ahandi yimuḅguri ra yimuḅgurihümündi mbüsühüsi-amboane," mehupuri.

10

Sisasindi hoafi sowandümo homorundeimbi 12

(Mak 3:13-19; Ruk 6:12-16)

¹ Sisas ai ahandi süḅgururü-rundeimbi 12 ranahamumbo mborai yahupuri hühüreapuri haya mamühi asu ai ahamumbo moaruwai nendi nindou fiambeahindi raguanambofe asu muḅuambo rani-poanimbo rani-poanimbo anḅüni ra aboediferambo ḅinindi masagapuri.

² Kraisindi hoafi sowandümo homo-rundeimbi-yomondi ndüranepuri nda: Saimonimboyu Pitamboyu-randeimbi, ahandi akidi Andru, Sems asu ahandi akidi Son ai Sebedindi nimoranafani.

³ Firip, Bartoromyu, Tomas anemo, Matyu nindou ra ai takis kaki semündürandeimbani. Sems Arfiusindî nîmorani, asu Tadiusani.

⁴ Saimon Serot* asu Sudas Iskariot nindou sapo Sisasiṁbo hürütümbi-yomondî warühi hîniṁgîndirümbui. Ahamundî ndüranepuri ra.

Sisas ai ahandî hoafi sowandümo homorundeimbî 12 ranahamumbo ratüpurî masagapurî

(Mak 6:7-13; Ruk 9:1-5)

⁵ Sisas ai nindou 12 ranahamumbo randafu-randafu ndundî yahuhaya hoafi sagapurî mbura koarihepurühi yahuya, “Se nindou ṁgorü sirîhündîyei hîfambe-ane asu bîdîfirî Samariayei† ṁgoafi ranambe-ane ra ṁgomboemo, ṁga yowanî.

⁶ ṁga ranîni hîmbo-memohündî asu se moanî hîhîndafu sapo farîhehindeimbî sipsip nîniṁhondî nou Israer nindou burîyeianî anîmbo ṁgomo.

⁷ Ranîni anîmbo se ṁgomo wataporîmbondundühi anîmboya, God ṁgîniṁdî hîfandarandî ranai ana ndeara akîmane, mbîsîmo.

⁸ Asu se nindouyei ṁgünî aboedîndundürî, yîfiyeimbîmbo yangîrî aboedambo botîndu hîniṁgîndundürî, mîmanîhoeimbî aheimbo aboedîndundürî asu moaruwai nendî ranaheimbo raguanambondundürî. Se moanî masowandümo-ane, ṁga rananîmbo se moanî ndoundî.

⁹ Se ṁgomondühi sîhamundî hoearambe gor, sirfa, kaki ra ndowandümoemo.

¹⁰ Se arü, hoearî yimbu, su, nîmî-nîmî, muṁguambo ranî-napo ra fihî ndowandümo ṁgomboemo, ṁga wanî. Nindou ratüpurîyu-randeimbî ranai anîmbo nindou ṁgorü ahambo sesî napo ra mbîsagado-amboane.

¹¹ Se adükari ṁgoafîhüyo asu akîdou ṁgoafîhüyo nahanühîyo se tükefundî ra nindou mbumundîyuweimbî ranahambo anîmbo kokondurî. Asu se yahurai nindou hoeindürühündoanî se ai-babîdîmbo nîṁgomo mbundu ṁgorünîniṁ ṁgomondühi anîmbo ahambo randu hîniṁgîndüwuri.

¹² Se nindouyei worambe fandafundühi ana, nindou ranî worambeahîndî-mayei ranaheimbo hoafîndîmondühi anîmboya, ‘God ai sîheimbo aboedî aboedî-mbîreandüramboane,’ mbîsîmondürî.

¹³ Nindou ranî worambeahîndî ai sîhamumbo worîniṁdîhipuranî ana, sîhamundî hîhîfi hoafi ra randu ranaheimbo-so dîgau houmbo ṁgomo. ṁga asu nindou ai sîhamumbo refe worîniṁfepuri-koatendeianî ana, sîhamundî hîhîfi hoafi ra hîhîndu ndowandümo ṁgomo.

¹⁴ Asu nindou bîdîfirî ai worambeyo adükari ṁgoafîhüyo nahi ra ai sîhamumbo worîniṁfepuri-koatendei, sîhamundî hoafi ranahambo hîmbori-koatendeianî ane, ranana se sîhamundî tîṁari fihîndî hîfi hasüfi ra kîkîboadu houmbo ṁgomo ranaheimbo God ai moaruwaimbo-mbîreandürî yaho refe nafuiyondürîmbohünda.

¹⁵ Ro sîhamumbo anîhondümbö-anahî nda hoafehapurî, Yîbobofe si ra tüküfeyoambe ana, Sodom Gomora ṁgoafîhündî nindou ranaheimbo tîṁirîfo afîndî tükündîfemboesi, ṁga nindou sîhamumbo worîniṁfepuri-koatendeianî, nindou ranî ṁgoafambe amarei ranaheimbo tîṁirîfo afîndî safî tükündîfemboe.”

Sisas ai ahandî hoafi sowandümo homorundeimbîmboya, Afîndî tîṁirîfo tükündîfemboe mehupurî

(Mak 13:9-13; Ruk 21:12-17)

* **10:4:** Serot ai Sudaṁdandemo, ṁga mamî hohoanîmo süṁguru-rundeimbanemo. Rom gafman ai Suda-yafe hîfi hîfandîmarundî, ṁga Serot ai Rom babîdî yîfiarîmbo mehomo. † **10:5:** Samaria hündîana Suda hondüyeipoanî, ṁga amîṁgîrîhoandî nahurai anei. Suda ai Samariahündî yîboaruko-marîhündî.

16 “Se hĩmborĩyomo. Sĩhamumbo ro sipsip nou nĩmambeahĩndĩ yaforĩ afĩndĩ burĩyei-ambe koararĩheheapurĩ. Nga se moanĩ sapo amoasĩrĩ rawefeyo nou hoanĩmo-ndĩmondũhĩ hĩbadundĩ. Asu ndu wupufo rawefeyo nou yahurai hĩmboarĩ hoafendũhĩ nĩmandĩmo.

17 Awĩ se hĩbadũmbo, nga sĩhamumbo nindou bĩdĩfirĩ ai mbundũpundũmo mbundu kotambe papĩ-hoafĩndũpurĩmboemo asu ahamundĩ rotu worĩ ranambe ndũfurĩboadĩpurĩmboemo.

18 Wambohũndambo sĩhamumbo nindou ranai gafmanĩ-yomondĩ bogorĩ nindou asu bĩdĩfirĩ adũkarĩ bogoranemo ranahamumbo sowana papĩ-hoafĩyopurĩmbo kũndafu hũndũpundũmo ŋgomboemo. Asu se nindou ranaheimbo-ane asu ŋgorũ nindou ŋgorũ sĩrambe-ahĩndane ra Aboedĩ Hoafĩ wataporĩmbondũndũrĩ.

19 Ai sĩhamumbo papĩ-hoafĩyopurũhĩ refe hoeifepurĩmbo ndowapundũmo ŋgomondanĩ wanĩ asu nũngu-nahurai hoafĩ hoafĩndefũhĩ asu nũngundĩhu hoafĩmandefĩ mbĩsĩmo houmbo afĩndĩ hohoanĩmo-ndĩmboemo, nga wanĩ. Se hoafombo-yomondĩ sĩmboanĩ anĩmbo God ai sĩhamumbo nĩne-hoafĩ hoafombo-memo ra nafuindũpurũhĩ ranĩ-sũnguru hoafĩyomo mbũsũpurĩmbui.

20 Ranĩ hoafĩ se wataporĩmboarundĩ ra sĩhamundĩ-mayo hoafĩyopoanĩ, nga wanĩ. Hoafĩ ranana sĩhamundĩ Ape God ranahandĩ Yifiafĩ ranai-anĩmbo sĩhamundĩ yafambe sũngunde haya moanĩ aimbo wataporĩmbondamboe.

21 Nindou bĩdĩfirĩ ai ahamundĩ apodoho ranahamumbo hĩfokoefembohũnda ŋgorũ nindou-yomondĩ warũhĩndũpurĩmboemo. Asu afĩndĩ mamĩ ai ahamundĩ nĩmorĩ ranaheimbo amboanĩ moanĩ mamĩ ranĩ-sũngundundũrĩmboemo. Asu nĩmorĩ ai-amboanĩ ahei boagirĩ ranaheimbo daboadi hĩhĩrĩndĩhindũhĩ aheimbo hĩfokoandĩ-hĩndũrĩmboeyi.

22 Wambohũndambo nindou ai sĩhamumbo yĩboarukondĩhipurĩmboeyi. Nga asu dũdi ai ranĩ-moatũkunĩ tĩŋĩrĩfo ranahambo moanane yahu ŋgĩnĩndĩ kĩkĩhamũndĩ hu humbo bĩdĩfirĩranĩ tũkefiyu aiana aboedambo-ndĩfĩmbui.

23 Sĩhamumbo ŋgorũ ŋgoafĩhũ moaruwai moaruwaimbo-ndĩhipuranĩ ana, ranĩ ŋgoafĩ ra hĩnĩŋgĩndu houmbo ŋgorũ ŋgoafĩnĩ febou ŋgomo. Ro sĩhamumbo anĩhondũmbo-anahĩ hoafehapurĩ, Se Israerĩ-yafe ŋgoafĩ munũguambo hokoateyomon-dambe anĩmbo Nindou Hondũ ai kudũmbui.

24 Yamundĩhindeimbĩ nindou ranai moai ahandĩ yamunde-randeimbĩ nindou rana-hambo ŋgasũndirĩ. Asu ratũpurĩyu-randeimbĩ nindou ranai moai ahandĩ bogorĩ nindou ranahambo ŋgasũndirĩũ, nga wanĩ.

25 Nga yamundĩhindeimbĩ nindou ranai anĩmbo ahandĩ yamunde-randeimbĩ nindou ranĩ sĩmogodũhĩ tũkefiyu ana, hĩhĩfĩ-hĩhĩfĩiyu-wamboane. Asu yahurai anĩmbo nindou ŋgorũndĩ ratũpurĩyu-randeimbĩ ai-amboanĩ ahandĩ bogorĩ nindou ranĩ sĩmogodũhĩ tũkefiyu ana, ranai hĩhĩfĩ hĩhĩfĩiyu-wamboane. Worĩ aharambũrĩ-mayu ranahambo ndũrĩ moaruwai dũkarĩhorũhĩ Bersebur asahũndo ana, nindou mamĩ ranĩ worambe amarei ranaheimbo amboanĩ moanĩ moaruwai hamĩndĩ ndũrĩ hondũ anĩmbo dũkandĩhĩndũrĩmboeyi.”

Sĩhĩrĩ Godĩmbo anĩmbo yĩhĩmbondĩhurũmboane

(Ruk 12:2-7)

26 “Ranĩmboane asu se nindoumbo yĩhĩmbo sĩsĩrĩfepoanĩ. Nĩne-moatũkunĩ hapondanambe gabudambe engoro ranana asu sũngunambo weindahĩ gabudĩwamĩ nĩmoamo yagodomboe. Nĩne-moatũkunĩ munũguambo dĩbo menũgoro ranai weindahĩ fĩfĩnde-fĩfĩndendamboe.

27 Nĩne-moatũkunĩ ro sĩhamumbo nĩmbĩ nĩmaro-ambe hoafehapurĩ ra asu se sĩrũhĩ si peyoanĩ ro hoafĩmayahĩ sũngu kainĩmo hoafĩndomo. Nĩne-moatũkunĩ se dĩbo hĩmboreyomo ra asu se weindahĩ worĩ bogĩmondĩ wamĩ pukũna bokarĩhoemo.

²⁸ Nindou ai fi hoeari ranahambo hifokoarundühanemosi, nga asu ngiri yifiafi hifokoandundi se ranahamumbo yihimbondipurimboemo. Nga Godimbo animbo yihimbonduri, nga aianimbo fi hoeari asu yifiafi rani kameihimunguambo Haiambe rani-nambo ndemündü moaruwaimbo-ndeambuimbohünda.

²⁹ Ndu akidou yimbu ra mamitoeanambo yangirane pemiyei sahümündi arihündi. Nga asu sihamundi Ape ranai refembo moei ehu ana, asu ngiri ndu akidou yahurai amboani hifini pindo, nga wani.

³⁰ Sihamumbo ana, sihamundi mbirinarani amboani munguambo mamimamira tapuiyoweimbanepuri.

³¹ Se Godindi himboahü adükaranei, nga ndu afindi akidou ane. Ranimbohündambo animbo se nini-moatükunimbo yihimbondimboemo.”

Sisasindi nduri weindahife hohoanimo

(Ruk 12:8-9)

³² “Nindou düdi ai wandi nduri ranahambo nindou himboahü weindahareanduri ana, asu simbori nindou ranahandi nduri wandi Ape sünambe amaru ranahandi himboahü weindahindiheamboyahi.

³³ Nga asu nindou düdi ai wandi nduri ranahambo nindou himboahü weindahife wataporimbo moei ehu ana, asu simbori amboani ranahandi nduri ranahambo wandi Ape sünambe amaru ranahandi himboahü weindahifembo moei mbisamboyahi.”

Munguambo nindou ai Sisasimbo hohoanimo pandihori

(Ruk 12:51-53; 14:26-27)

³⁴ “Se wambo randihi hohoanimondeihiya, Ai yifiari-yifiari hifi ndanuhi engoro ra kikifembo makusu-ane mbiseimboyei, nga wani. Ro moai yifiari-yifiari ranahambo kikifemboyahipoani makosahi, nga roana pisao yihimindi nahurai sahamindi heheamboyahi makosahi.

³⁵ Rananimbo ro randiheiarani, Nindowenihini mori ai afindambo hürütündürümbui. Asu ninmorehini mori ai ahandi hondambo hürütündamboe. Asu ninmorehini ahandi ahiboarambo hürütündamboe.

³⁶ Nindowenihimayu ahandi fikiminindi animbo ai ahambo hürütündihorimboyei.

Maika 7:6

³⁷ Nindou düdi ai ahandi afindamboyeu asu ahandi hondamboyo ahafembo afindi hohoanimoyupirühi asu wambo akidou yangiri hohoanimoayu ana, nindou ranai ngiri wandi süngureandeimbi nindoundu. Asu nindou düdi ai ahandi nindowenihini morimboyeu asu ahandi ninmorehini morimboyo ahafembo afindi hohoanimoyupirühi asu wambo akidou yangiri hohoanimoayu ana, nindou ranai ngiri wandi süngureandeimbi nindoundu.

³⁸ Nindou düdi ai ahandi nimi keimbi karihendeimbi ra semündü haya ro ahahi anümi süngu ho-koateayu ana, nindou ranai ngiri wandi süngureandeimbi nindoundu.

³⁹ Nindou düdi ai ahandi yangiri niŋgo ranahambo kikiharimündu ana, ranimoatükunira ai awarindihoemboe, nga asu nindou düdi ai wambohündambo ahandi yangiri niŋgo ranahambo hininŋgareandi ana, nindou ranai ahandi yangiri niŋgo hondü ra ndemündümbui.”

Nindou Kraisandi nendambo farihenduran aboedi takini ndahümündimboyei

(Mak 9:41)

⁴⁰ “Nindou düdi sihamumbo aboedi ndindoareapurirani ana, wambo kameihini ndindoreandi rühani. Asu ai wambo ndindoareandiri ana, Nindou sapo wambo koamarihendira makosahi ranahambo amboani ndindorirühani.

⁴¹ Nindou düdi ai Godîndî hoafî hoafîyu-randeimbi ranahambo ndîndoarirî ana, sapo Godîndî hoafî hoafîyu-randeimbi-mayuambo wambo, nindou ranai Godîndî hoafî hoafîyu-randeimbi nindou ranahandî takîni ra simogodî ai-amboani ndemündümbui. Nindou düdi ai nindou mbumundî ranahambo ndîndoarirî ana, sapo nindou mbumundî-mayuambo wambo, nindou ranai mbumundî nindou ranahandî takîni ra simogodî ai-amboani ndemündümbui.

⁴² Ro nda sihamumbo anîhondumbo-anahî hoafehapurî, nindou mamî ai-amboani ahambo horirühî awi ai Sisasîmbo süngurirî-randeimbi nindou-ani nda, nga ro ahambo hoe ngîsîharî fuihando ehu ana, nindou ranahandî takîni ra ngîrî awandîhoayo,” mehu.

11

Son ai Sisas sowana ahambo süngururündeimbi koamarîhepurî (Ruk 7:18-35)

¹ Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi 12 ranahamumbo ra-süngundundî hoafî ra yahu sagapurî haya, ranîhünda botîfi haya nindou ranî ngoafîkîmî amarei ranaheimbo Aboedî Hoafî bokarîhefendürîmbo asu yamundîfindürîmbo ahei ngoafîna mahu.

² Son hundürîrarü-randeimbi ai karabusambe nüngumbo nîne-moatükunî ratüpürî Kraiss ai ratüpürayu ranahambo hîmborîyu haya, asu ai ahambo süngururü-rundeimbi-mbo koarîhepura ahambo sowana mahomo.

³ Ai homo Sisasîmbo düduyafundowohü yahomoya, “Se yîhoefîmbo hoafîyafîmunî. Son ai hoafîyuhüya, ‘Awi nindou wandî süngu düdümbui,’ mehu ranîyafî se ndane asu ro nindou ngorûmbo tükündüfimbui mbîsefî hoahu hîmbomandefîyo?” mehomondamboyu.

⁴ Asu Sisas ai sîmborî hoafîyupürühî yahuya, “Se nîni-moatükunîyo hîmborayomone asu hoeiarundî ranane ranî-moatükunî ranahambo hîhîrîndafu ngomo Sonîmbo hoafîndîmondo.

⁵ Nindou hîmboatîharî ai aboedî hîmboarayeî, tîjarî moaruwaimbi ai asükaiyeî aboedî ahahabodeî, nindou nîmanîho fi hoearî-mayeî ai fi aboedayeî asu nindou hîmboatîhüfu güreareimbi-mayeî ai asükaiyeî hoafî hîmboarayeî. Nindou yîfîyeimbîhündî ai yangîrî botehindî asu nindou napo-koateyeimbî ranai Godîndî Aboedî Hoafî ra aheimbo bokarîhefendürâ ai hîmboarayeî.

⁶ Nindou ai wambo yimbu hohoanîmo-koatendühî ana, nindou ranai hîhîfî-hîhîfîiyu-wamboane,” mehu.

⁷ Sonîndî süngururü-rundeimbi ranai ndamefundamboyu mamî ranî-sîmboani Sisas ai nindou afîndî burîmayeî ranaheimbo Sonîmbohünda hoafîyundürühî yahuya, “Sapo se nîmî wohî furî-koateyoweimbî hîfîhü Son sowana mahei ra nîni-moatükunîmboyeî tüküfeyoanî hoeifemboane maseia? Awi se werînambo boabodarî momoanğorü-marandamboyo hoeifembo maheia?

⁸ Asu se nîni-moatükunî hoeifemboyeî ranîni mahei rana? Nindou ai moanî ranîpoanîmbo hoearî yihururamündü haya manüngu ranî hoeifemboyeî mahei? Nindou yahurai hoearî yihururündümoneimbi ana bogorî adükarî nindou-yomondî worî ranambe-ane nîngomo arundî.

⁹ Se nîni-moatükunî ranahambo hoeifemboyeî ranîni mahei rana? Godîndî hoafî hoafîyu-randeimbi ranahambo hoeifemboyeî? Yîni, ro sîheimbo hoafehandürî nindou se hoeimarîhorî ranana Godîndî hoafî hoafîyu-randeimbi nindou ranahambo ngasündireimbi adükarî hamîndîyu se ahambo hoeimarîhorî.

¹⁰ Nga Son ranahamboyo Baiborambe God ai hoafîyuhü yahuya,

'Ro wandi hoafi semindi hombo nindou ranahambo boatei horombo sihafi nafi diboardi fembo koandi hehinimboyah,' mehu. *Matikai 3:1*

¹¹ Ro siheimbo anihondumbo-anahi hoafehanduri nda, Son hunduriraru-randeimbi aiana sapo nindou munngu ndani hifihu manimboadei ranaheimbo ngasundeanduri haya moani adukari hamindani. Nga asu nindou moani akidou ai God nginindi hifandarandi ranambe animboei ana, ranai Sonimbo ngasundihorimboanei.

¹² Son hunduriraru-randeimbi ai rani-simboani ranambe piyu haya ho ho hombo hapondanambe-amboani, nindou ai seiya, Sihar yifiari yifiarindefani animbo God nginindi sunambe hifandarandi ra tukundifemboe, masei.

¹³ Ho ho hombo Son ai nunguambeyo Godindi hoafi hoafiyomo-rundeimbiyomo asu Mosesindi-mayo ahinumbi hohoanimo raniyo munnguambo rani-moatukuni tukundifemboe yahomo ranahambo wataporimbo-marundi.

¹⁴ Nga asu se wandi hoafi ranahambo himborimboayei ana, himborindei. Son aiana Eraisa-ani nindou awi tukumbifiyuwambo-ane masei horombo.

¹⁵ Se himboambeimbideih ana, awi se hoafi nda himborindei.

¹⁶ Nindou hapo ndanambe burayei ndanaheimbo ra nini-moatukuni fih aheimbo pandihe simongorindihoeimandihaiara? Nindou ndanai ana nimori bidifiri nahurai-anei. Nimori akidibou maket fikimi nimareimbo, ahei bodimondambo hoafiyehuya.

¹⁷ Ro siheimbo fufuji fufujayefi,
nga asu se herumbo moei ase.

Ro arani hoafi heru herayefi,
nga asu se aranimbo moei ase.

¹⁸ Son ai tukufih sesi wehiyuhü wain hoe ranamboani simindi-koatemayu-amboeyei, asu ahambo munnguambo nindou ranai hoafiyhundowohü seiya, Ahandi fiambe ana moaruwai nendi nimarindo-mboane! masahundo.

¹⁹ Asu Nindou Hondü ai tukufi sesi ra sesü asu wain hoe ra sumundi rarao-marandamboeyei, asu munnguambo nindou ranai hoafiyehi seiya, 'Awi se nindou ndanahambo hoeirihori! Nindou ndanai ana sesi afindeimbiyu, asu wain hoe simindi afindeimbani. Aiana takis kaki sowandümo-rundeimbi nindou-anemo asu moaruwai hohoanimoyomo-rundeimbi nindou-anemo ranahamundi ngunindani,' masei. Nga asu God ai diboadore fifirire haya rareandani aboedi moatukuni tükefeyo ranühündambo nindou ai rani-moatukuni anihondane mbisei fifirindihimboeyi," mehu.

Nindou bidifiri ngoafihündi Godindi hoafi anihondumbofe koateyeyi ai hipoanimbembouanei

(Ruk 10:13-15)

²⁰ Sisas ai hepünifeimbi moatukuni afindi safi bidifiri adukari ngoafihü ramarand, nga rani ngoafihündi nindou ranai ana moai ahei moaruwai hohoanimo ra daboadanambo-rihindi. Raniyu asu Sisas ai rani ngoafi ranahambo watikoafimarandi.

²¹ Ai yare aheimbo hoafiyuhü yahuya, "Korasin se hipoanimbembou-anei! Betsaida se hipoanimbembou-anei! Siheimbo tihirifo adukari safi tukundifendurimboe! Nindou ngoru ai Tair Saidon ngoafambe hepünifeimbi moatukuni rambarea-mbonana sapo ro sihei ngoafambe ramarheandi nou, ranana asu Tair, Saidon ranai horombo hasufi parihi siso soweimbi hoeari güdühi hehi nimarei ahei moaruwai hohoanimo daboadanambo-fembo nafuimbohünda.

²² Nga ro siheimbo hoafehanduri nda, Godindi yibobofe si tükufeyo-ambe ana, Tair, Saidon ngoafihündi nindou ranaheimbo tihirifo afindi tukundifemboesi, nga siheimbo ana moani adukari hamindi tihirifo animbo tukundifemboe.

²³ Asu Kaperneam se ra. Asu sünambe botife hafombo hohoanimoyeyai? Nga seana Haiambe hifini gadeimboyei. Nindou ngorü ai Sodom ngoafambe hepünifeimbi moatükuni rambarea-mbonana sapo ro sihei ngoafambe ramarheandi nou, Sodom ai aboedi yangiri yare ho.

²⁴ Nga ro siheimbo hoafehandüri nda, Godindi yibobofe si tüküfeyo-ambe ana Sodom ngoafihündi nindou ranaheimbo tñirifo tükündifemboesi, nga siheimbo ana moani adükari hamindi tñirifo animbo tükündifemboe,” mehu.

*Se wamboso tüküyahi nimarei yikunim harahi
(Ruk 10:21-22)*

²⁵ Mami rani-simboani Sisas ai yare hoafiyuhü yahuya, “Ape, sünü hifi ranahandi Adükari bogori, ro sihambo hihifarihanini. Sapo se sihaf hohoanimo ra nindou hohoanimo fifirihindeimbi-mayei ranahei himboahü dibonapiro mbura asu nimori akidibou ranaheimbo nafuiyafindüri-mboanafi.

²⁶ Yin Ape, seana rani-moatükuni ra yahurai yare tükümbifeyo safi hawamboyafi hohoanimomayafi.

²⁷ Muñguambo moatükuni ra wambo wandi Ape ranai wandi wariwami manandandi. Nindou düdi ngorü ai moai Nimorimbo fifiriri, nga moani Afindi ai yangirani fifiririmboayu. Asu nindou düdi ngorü ai moai Afindambo fifiriri, nga moani Nimori ai yangirani fifiririmboayu. Asu nindou bidifirambo Nimori ai ahandihoari Afindambo nafuimbo yahumbo rananimbo ai-amboani Afindambo fifiririmboayu.

²⁸ Nindou se didiyei afindi tñirifoayeih fiambe yiboarukoarandüri habodei ranana se mborai wambo sowana ndühi dügüsiani animbo ro siheimbo afurndihe hiniñgindihandürimboyahi. Asu wandi nimbori nimühi kündiho se rodibo yibobondahoaminde.

²⁹ Rananimbo asu wambo fifirindi-hindirimboyei, nimboe sapo roana nindoumbo himboari hoafendühi hiniñgrou safi rarhearühanahi asu wandihoari fi hifinamborihandühanahi. Rananimbo asu se sihei ngusüfo ranahambo afurife kifembo hoeindihimboyei.

³⁰ Nga nimi ro siheimbo segodürimboyahi ranana tñümbiyopoani, nga ro siheimbo semindimbo asahandüri ranana ai nimboreimbiyopoani,” mehu.

12

*Moani nimarimbo sihi ratüpurikoatambo hoafi
(Mak 2:23-28; Ruk 6:1-5)*

¹ Rani-simboani moani nimarimbo si tüküfeyo-ane, Sisas ai wit nümbürambe mahu. Asu ahambo süngururü-rundeimbi ai ranühi wembomboyondühiyo ai nümbüri ranambeahindi witi-mayo ra hüründümo masowasümo.

² Asu Farisi ai ra hoeiru houmbo Sisasimbo hoafiyomondühi yahomoya, “Awi se rando hoeindowandi, sihaf süngurunini-rundeimbi ai rani-moatükuni rarawarundi ra yihoe fi moani nimarimbo si ahinümbi hohoanimo ranahambo gogonimbofoarundühanemo!” mehomondamboyu.

³ Asu Sisas ai simbori hoafiyupurühi yahuya “Asu se Bukambe moai hoeirundiyo, sapo n-ne-moatükuni Defit ai ahandi nendi bidifiri ra babidimbo wembomboyomondühi ramareandi rana?

⁴ Sapo ai Godindi wori ranambe kefuai hüfu ahandi nendi bidifiri-memo rani-babidimbo bret Godimbo hoafiyo sihefeimbihündi masowasümo ra. Rani-moatükuni ra ai sesimbo ahinümbiyo, sapo nindou Godimbo sihou-rundeimbi rani yangiri bret ra sesimbo-mayo.

⁵ Asu awi se moai Moses+ndi ah+nümbi hohoan+mo ra hoeirundiyo? Sapo munnguambo moani n+mar+imbo si ranambe nindou s+hou-rundeimbi+ sapo God+ndi wori ranambeah+ ah+nümbi hohoan+mo ra gogon+mbobofoaru marundi, nga hütüyomopoani.

⁶ Awi ro nda s+hamumbo hoafehapuri. God+ndi wori ranahambo ngasündeandeimbi nindou ndanühi anü+ngu.

⁷ Baiborambe yare hoaf+yowohü yahoya 'Hi+poambo hohoan+mo ranahambo roana yifirayah+, nga asu nin+hondi h+fokoeffe s+hefe hohoan+mo ranahambo ana moai yifir+yahi,' meho. Asu se rani hoafi ra n+ni n+m+nd+hünd+imboyo yare hoaf+mayo ranahambo f+f+r+hi-mbonana, asu nindou ai n+ne-moatükun+ hütü refe-koatemayomo se ng+r+i ranahamumbo papi+hoaf+ndüpur+i.

⁸ Nindou Hondü ranai ana moani n+mar+imbo si ranahandi aharambürani," mehu.

*Sisas nindou wat+jar+ moaruwaimbü aboed+marir+
(Mak 3:1-6; Ruk 6:6-11)*

⁹ Sisas ai ran+hünda bot+fi haya, Suda-yafe rotu wor+na mahu.

¹⁰ Ranühi nindou mam+ wat+jar+ moaruwaimbü ranai mamaru. Asu nindou b+d+firi ai Sisas+imbo papi+hoaf+yumbo yahomo houmbo mamar+mo, ai ahambo düduyafundowohü yahomoya, "Moani n+mar+imbo sihi nindou ai aboed+fembo ratüpur+ ratüpurayu ana, asu ai y+hoefi ah+nümbi hohoan+mo gogon+mbifoareandühiyo waniyo?" mehomondamboyu.

¹¹ Asu Sisas ai ahamumbo s+imbor+ hoaf+yuhü yahuya, "Asu sehündi nindou mam+ ai sipsip ra moanquirandani n+ngo haya asu moani n+mar+imbo sihi h+fambe ambe p+rayo ra ai nüngumandea? Nindou ranai si ran+fih+ ahand+ sipsip ranahambo h+fambe ambeah+ndi n+moamo hündamündi tükümandüfiyo waniyo?"

¹² Nindouyei n+ngo ranana sipsip+yei n+ngo ranahambo ngasünde haya adükari moatükun+ ane! Ran+mayomboane nindou moani n+mar+imbo sihi nindoumbo far+hefembo hohoan+mo ra wan+geiayo," mehu.

¹³ Ran+yu asu Sisas ai nindou wat+jar+ moaruwaimbü-mayu ranahambo hoaf+yunduwohü yahuya, "Se s+hafi wat+jar+ ra ngur+hoefi," mehundu-amboyu. Ran+yu asu nindou-mayu ranai wat+jar+ ahand+ ra ngur+mar+henda asu ngorü rahurai aboed+mayo.

¹⁴ Ran+yomo asu Farisi nindou-memo ranai homo Sisas+imbo h+fokoeffimbo hoafi f+f+r+marundi.

Sisas ana God ai wand+ ratüpur+imboani yahu haya d+bon+mayundoani

¹⁵ Sisas ai ahambo h+fokoeffimbo hoafi ra h+imbor+yu haya, ranühi+nda bot+fi haya ndamefiyu. Ran+yei nindou af+nd+ ranai ahambo süngumar+hori hei. Ran+yu asu Sisas ai aheimbo munngu an+gün+ ra aboed+mareandüri.

¹⁶ Ai hoaf+yundürühi yahuya, "Se nindou amurambo wand+ ndür+ hoaf+ndei-an+ f+f+r+nd+hind+r+imboyei," mehu.

¹⁷ Rani-moatükun+ ai ramareand+ ra sapo God ai ahand+ hoafi hoaf+yu-randeimbi+ Aisaia ahand+ yafambih+ ai hoaf+mayu yahurai an+hondü tükümb+feyo yahu hayamboyu ramareand+.

¹⁸ Sapo Aisaia ai yare hoaf+yuhü yahuya,
"Wand+ ratüpur+yu-randeimbi+ nda kafoar+hini h+n+ng+mar+hini.

Asu ro ahambo ngusüfo par+hinühi siaowehini.

Ro wand+ Yifiafi ahand+ fiambe h+n+ng+nd+heandomboyahi

asu ai wand+ mbumundi hohoan+mo ranahambo munnguambo nindou ngorü s+rambeah+ndi ranaheimbo bokand+hendürümbui.

¹⁹ Nindou ranai ana ng+r+i wat+koafi hoaf+nduh+ hoafi puki kand+hendi.

Ngiri nindou ai himborindei ai nafi bogori ra pukuna hoafindu wakinde ndandi, nga wani.

²⁰ Ai ngiri wohi emüdü bürühoai yangoroweimbi ranahambo munguna bübürboade digendi.

Asu ai ngiri ram hai akidou nimbiraji reandeimbi ahoro ranahambo munguna dikinde kosiboadeandi.

Nga aiana moani ratüpurindühi ngu ngumbo moani aboedi mbumundi hohoanimo tükündifemboe.

²¹ Rananimbo asu nindou ngörü srambeahindi mungu ranai ahambo yangiri anihondumbo-ndihori ngeihi ahambo himbondeimboyei,” *Aisaia 42:1-4* mehu.

Sisas ai Bersebur kameih ratüpurayu masei
(Mak 3:20-30; Ruk 11:14-23; 12:10)

²² Ranিয়ে asu nindou bidifiri ai Sisasimbo sowana nindou mam moaruwai nendi ahandi flambe nimarindo haya hoafi-koate himboatihari nimarümbimayu ranahambo sahorimindei mahei. Sisas ai nindou ranahambo aboedimarira hoafiyu himboariyu arandi.

²³ Ranিয়ে asu nindou afindi ranai nini-moatükunyo Sisas ramareandi ranimbo hoeirih hehi mahepühendi. Ranিয়ে asu ai rarihi hoafiyehi seiya, “Awi nindou nda Defitindi nimorimbeyu?” masei.

²⁴ Farisi nendi ai rani hoafi himboriyomo houmbo simbori hoafiyomondühi yahomoya, “Sisas ai moaruwai nendi raguanambore arandi ra sapo Bersebur moaruwai nendi-yafe bogori ranai nginindi sagadowan-ani ai ranahandi nginindinambo rani-moatükun ra yare arandi,” mehomo.

²⁵ Sisas ai ffireandi Farisi ai ninimboyo hohoanimoemo ranimbo. Raniyu asu ai ahamumbo hoafiyuhü yahuya, “Ngörü bidifiri hifi ranai ahafehoari ngörügoanini, yibobore ngörügoanini yibobore haya simbori yifiari, simbori yifiarayo ana, hifi ra ngiri amitata yikürübinde pindowohü awarindihoyo. Asu bidifiri ngoafiyu mam rani worambeahindiyu ranai ahafehoari yibobore ngörügoanini, yibobore ngörügoanini yibobore haya simbori yifiarayo ana, ngiri gedambo ningo.

²⁶ Satan ai ahandi nendi bidifirambo hihaiboardipurani ana, ahandi nendi ranai ndeara yikürübreandüh-ani. Ranimboane ahandi hifandarandi ra nginindi ningombo nüngunde maningo?

²⁷ Se yaru hoafiyomondühiya Bersebur ai nginindi sendanane ai ranahandi nginindinambo moaruwai nendi ranaheimbo raguanamboareandüri mehomondiri. Refeana, asu nindou düdi sapo nindou se mamambeyafundeimbi-memo ranahamumbo moaruwai nendi raguanambofe rambo nginindi masagapura? Ranimbohündambo animbo asu sapo nindou se mamimemo ranai se huti-anemo mbisimo houmbo sishamumbo papindüpurimboemo!

²⁸ Bersebur ranaiyopoani, nga Godindi Yifiafi wambo nginindi sendirani raninambo moaruwai nendi ranaheimbo raguanamboartheandüri. Ranane asu God nginindi hifandirandi ranai sishamumbo sowahi ndeara tüküfembo-ane ranahambo se fifindundi.

²⁹ Asu nüngunde nindou ngörü ai sapo nginindi hamindi harümbi ahandi worambe birindihai fandifi ahandi napo ra fufumandamünda? Nindou ranai harümbimayu ranahambo mbundürümündi yiri war hüpütüpündürümündi hayambo animbo ai ahandi worambe birindihai fandüfi napo ra fufundamündümbui. Nga moani ana ngirindu.

³⁰ Nindou düdi ai wambo ḡgunindimbofendirikoateayu ana, ai wandi hürütumbani. Nindou düdi ai rodibo n̄ne-moatükun̄i mamühi gugurife-koateayu ana, nindou ranai mamikare pütüyu wakireandühani.

³¹ Ranimboane asu ro ndani-moatükunimbo-anahi hoafehapuri. Nindou ai moaruwai hohoanimoayei ane asu n̄ne-moatükun̄i moaruwai hoafayei-ane ranahambo God ai amboawiyeyi mbüsümbui. Nga asu nindou düdi ai Yifiafi Aboedimayo ranahambo moaruwai hoafayu ana, asu God ai ḡḡri ahambo amboawi mbüsu, nga wani.

³² Nindou düdi ai Nindou Hondümayu ranahambo n̄ne-moaruwai hoafendu ana, God ai nindou ranahambo amboawi mbüsündombui. Nga asu nindou düdi ai Yifiafi Aboedi ranahambo n̄ne-moaruwai hoafayu ana, God ai nindou ranahambo ḡḡri amboawi mbüsu hapondanane asu süḡgunambo aho ranamboani.

*Nimi moaruwai ranai h̄si moaruwai h̄siyowohane
(Ruk 6:43-45)*

³³ Nimi nimindi ranai abodayo ana, h̄si ranai-amboani aboedindimboe. Asu nimi nimindi ranai moaruwaiyo ana, h̄si ranai-amboani moaruwaindimboe. Nindou ai h̄si ra hoeindihindühi animbo nimi nimindi aboediyoy, moaruwaiyo ra fifirindihimboeyi.

³⁴ Awi seana nindou amoasiri moaruwai nahurai-anemo. Asu se nindou moaruwai-anemo asu nūḡgundu aboedi moatükun̄i ranahambo wataporimbo-mandundi? N̄ne-moatükun̄i ḡḡsüfoambe tüküra pire haya anḡḡgo ranane asu yafambe ai ranahambo wataporimbora arandi.

³⁵ Nindou aboedi ai ahandi ḡḡsüfoambe aboedi hohoanimo afindi amarondo. Ranane asu ranihündambo aboedi ratüpur̄i hohoanimo ra tüküfe arandi. Nindou moaruwai ai ahandi ḡḡsüfoambe moaruwai hohoanimo afindi amarondo. Ranane asu ranihündambo moaruwai ratüpur̄i hohoanimo ra tüküfe arandi.

³⁶ Ro s̄hamumbo nda rarihe hoafehapuri, God̄ndi ȳbobofe si tüküfeyo-ambe ana, muḡḡambo nindou ai n̄ne-mamikari wataporimayeyi ranahambo asükaindo h̄h̄nde God̄ndi h̄mboahü ȳbobondeandürimboe.

³⁷ S̄hamundi hoafi rani-süḡgumbo animbo God ai türüboade ȳbobondeapurühi nindou moaruwai hohoanimomayafi mbüsü asu nindou mbumundi hohoanimomayafi mbüsündambui,” mehupuri.

Nindou bidifri ai hepünifeimbi moatükun̄i Sisas randeanda hoeindihu sei hehi hoafimayeyi

(Mak 8:11-12; Ruk 11:29-32)

³⁸ Raniyomo rani-simboani ah̄n̄ümbi hohoanimo yamundu-rundeimbiyomo asu Farisi nindouyomo ai hoafiyomondühi yahomoya, “Yamundo-randeimbi nindou, se hepünifeimbi moatükun̄i rarowanda hoeindihu sefombo-anefti,” mehomondamboyu.

³⁹ Asu ai ahamumbo simbori hoafiyupurühi yahuya, “Godimbo hohoanimo-koateyeimbi nindou moaruwai ham̄ndi hapondanambe animboei se wamboya, Ai hepünifeimbi moatükun̄i nafuimbiyu, yahomo houmbo-anemo. Nga asu ro ḡḡri rani-moatükun̄i nafuindahi. Sapo Sona God̄ndi hoafi hoafiyu-randeimbi nindou-mayu ranahandi hepünifeimbi moatükun̄i yanḡri animbo nafuindahani se hoeindihimboeyi.

⁴⁰ Sona ai kin̄i adükar̄ndi bodoambe ḡḡmi si ḡḡmi n̄mbiyu haya tükümeftiyu nou yahurai-animbo asu Nindou Hondü ranai-amboani h̄fambe ragu ḡḡmi si ḡḡmi n̄mbindümbui.

⁴¹ Ȳbobofe si tüküfeyo-ambe ana, nindou Ninifehündi ai bot̄ndahi n̄mboeimbo nindou se hapondanambe animboei s̄heimbo pap̄i-hoaf̄ndihündürimboeyi. N̄mboe sapo nindou rani ḡḡoaf̄hündi aiana horombo Sona bokar̄mar̄hend̄i watapor̄i ra

himboraŋyei hehi ahei moaruwai hohoanimo ranahambo daboadanamborhi hehimbohündi wambo. Nga awi ro sihamumbo hoafehapuri, nindou mamŋ Sonambo ngasündireimbŋ adükari awi ndanüngu!

⁴² Yibobofe si tüküfeyo-ambe ana, Siba-yafe bogori nimorehi ngorügoanini-poedi ranai nindou hapondanambe animboei sheimbo botindife niŋgombo papihofindandürimboe. Nimboe sapo ai adükari bogori Soromonindi fifirifeimbŋ hoafŋ ranŋ himborimbo anguni-poedi sifo hayambo-hündiwambo. Nga awi ro sihamumbo hoafehapuri, nindou mamŋ bogori Soromonimbo ngasündireimbŋ ndanüngu!”

*Moaruwai nendi koadürana hihirife maho
(Ruk 11:24-26)*

⁴³ “Moaruwai nendi nindou ranahambo hinŋgareandi ana, asu ai hoe-koatereandi hifihü warŋ hefe niŋmarimbo kokora howohane, nga ai fondi ra moai horeandi.

⁴⁴ Asu ai rande hoafindowohü animboya, Awi ro asükainda koadürü nimboahŋ ana, hihindahe nga, mbisimboe. Asu ai ho hoeireandane worŋ sapo horombo ranambe manŋgo-mayo ra nindou ai yihoariyo diboardore hinŋgimareandi.

⁴⁵ Rananimbo asu ai nŋgo moaruwai nendi 7 bidifiri ranaheimbo fihindamündündürŋ haya ngei worŋ ranambe niŋmandeimboyei. Weanŋgurühididimayo ranahambo ngasündihŋ hehi 7 bidifiri ranai ana moanŋ muŋguna moaruwai hamindanimbondeimboyei. Moaruwai nendi ranai nindou ranahandi fiambe nafindühümündi niŋmandei-ani animbo asu nindou ranai muŋguna moaruwai himbondu haya niŋmandümbui horombo rasafŋ mamaru yahurai niŋmarikoate. Moaruwai hohoanimoeyimbŋ nindou hapondanambe animboei aheimbo amboanŋ yahurai-animbo tüküfendindürimboe,” mehu.

*Sisasindi hondi asu akohoandi mamŋ
(Mak 3:31-35; Ruk 8:19-21)*

⁴⁶ Sisas ai nindou afindi ranaheimbo wataporimbo-randühŋ nüŋgu-ane asu ahandŋ hondi akohoandi ranŋ babidi ahambo-so tükümehindi. Ai hifini tüküyahi niŋmboeimbo ahambo hoafimbo masei.

⁴⁷ Ranŋyei asu nindou mamŋ ranambeahindi ai Sisasimbo hoafiyundowohü yahuya, “Se ndühŋ himboyafi, sihafŋ me ai amondi mamŋ babidimbo hifini animboei ra ai sedibo wataporimbo seimboanei,” mehundo.

⁴⁸ Nga Sisas ai simborŋ hoafiyuhü yahuya, “Dide wandŋ me rana? Dideo wandŋ akohoandi rana?” mehu.

⁴⁹ Ranŋyu asu ai ahambo süŋgururü-rundeimbŋ-memo ranahamumbo warŋ nümbuirapurühŋ hoafiyuhü yahuya, “Ndühŋ himboyei, ndananemo wandŋ me, wandŋ akohoandi yomo!

⁵⁰ Nindou düdi ai wandŋ Ape sünambe amaru ranai refembo hohoanimoayu ranŋ süŋgu rawareandi ana, ai wandŋ rehane, wandŋ akidani, wandŋ meane,” mehu.

13

*Nindou sesi ahurŋ nümbürambe bubuarandi hoafŋ
(Mak 4:1-9; Ruk 8:4-8)*

¹ Moanŋ mamŋ ranŋsimboanŋ Sisas ai worŋ ra hinŋgire haya kurhoe-mayo ranŋ himborikimi hu mamaru.

² Nindou afindi ahambo wakimarhorŋ ranai afindiwambo fondi tire koamarandamboyu Sisas ai botambe kefuai niŋmaru ane asu nindou afindi ranai gudihŋ hoekimŋ burimayei.

³ Ranŋyu asu ai afindi kafeefe hoafŋ ranambo aheimbo hoafimayu. Ranŋyu ai aheimbo yare hoafiyuhü yahuya, “Nindou mamŋ ai mamimbo sesi ahurŋ bubumbo ahandŋ nümbürina mahu.

⁴ Ai hu sesi ahuri ra buburandane bɪdɪfɪrɪ ai nafɪnɪ pʉtapɪmayoa ndu ai tʉkʉyahi fufumarɪhʉsi.

⁵ Bɪdɪfɪrɪ hɪfɪ akɪdou yangɪrɪ nɪŋgo-ambe nɪmoei yahafɪ safambe pʉtapɪyo. Hɪfɪ ranai ragu hani-koate nɪŋgo-ambe. Hɪfɪ ranai ragu han-koate-wambo sesi ahuri ranai nɪmai tʉtʉkɪmayo.

⁶ Asu hʉfɪhamɪndɪ ai peyowohʉyo ranambo ahuri hapoadʉmbo maforo ranahambo sore-soremarandɪ. Sapo ahasɪharɪ ai ragu hɪfambe hani hani ra-koateyo hayambo-wambo ranɪyo asu ai munɟu yapatɪparɪmayo.

⁷ Asu bɪdɪfɪrɪ ahuri ranai tɪhoari-tɪhoarʉmbɪ wofambe pʉtapɪyo haya, asu tɪhoari ranambo gabudandʉhɪ moaruwaimbo-mareanda hɪsɪ-koatemayo.

⁸ Asu ahuri bɪdɪfɪrɪ ai hɪfɪ aboedambe safɪ pʉtapɪyowohʉ ai aboedɪ hɪsɪmayo. Nɪmɪndɪ mamɪ ranahandambo bɪdɪfɪrɪ ai 100 hɪsɪyo, bɪdɪfɪrɪ ai 60 hɪsɪyo, asu bɪdɪfɪrɪ ai 30 hɪsɪyo marandɪ,” mehu.

⁹ Sisas ai hoafɪ moendɪfembo yahumbo hoafɪyuhʉ yahuya, “Hɪmboambeimbɪndeihi ana, hɪmborɪmbeyei-amboane” mehundʉrɪ.

*Sisas ai nʉngure hohoanɪmoyuhʉyu kafoefe hoafɪnambo wataporɪmbora marandɪ
(Mak 4:10-12; Ruk 8:9-10)*

¹⁰ Ranɪyomo asu Sisasɪmbo sʉngururʉ-rundeimbɪ ai Sisas sowana sɪfomo ahambo dʉdururʉhɪ yahomoya, “Nɪmboyafɪ se nindou ranaheimbo wataporɪmborarʉhɪ kafoefe hoafɪmefɪndʉra?” mehomondo-amboyu.

¹¹ Asu sɪmborɪ Sisas ai ahamumbo hoafɪyupurʉhɪ yahuya, “God ŋgɪnɪndɪ hɪfandarandɪ ranahandɪ hoafɪ dɪbo engoro ahandɪ nɪmɪndɪ ranahambo sɪhamumboyo masayo, ŋga asu nindou ranaheimbo moai sayo.

¹² Nindou dʉdi ai bɪdɪfɪrɪ moatʉkunɪ asɪhendɪ ana, asu God ai ahambo bɪdɪfɪrɪ moatʉkunɪ ranɪwamɪ dagadombui. Rananɪmbo asu ai ranɪ-moatʉkunɪ ndearɪndʉmbui. Ŋga asu nindou dʉdi ai ranɪ-koateayu ana God ai nɪne-moatʉkunɪ sapo akɪdou masɪhendɪ ra munɟu hɪhɪnde ndemʉndʉmbui.

¹³ Ranɪmboane asu ro aheimbo kafoefe hoafɪnambo wataporɪmbo-marɪhandʉrɪ.

Sapo nindou ranai hoeirɪhindʉhaneisɪ,
ŋga asu ai ŋgɪrɪ ndondɪhi hoeindɪhindɪ.

Ai hɪmborɪyeihaneisɪ,

ŋga asu ai ŋgɪrɪ nɪnɪ-moatʉkunɪmboyo hoafayo ranahambo ndondɪhi
hɪmborɪndei fɪfɪrɪndɪhindɪ.

¹⁴ Nindou ranaheimboyo Godɪndɪ hoafɪ hoafɪyu-randeimbɪ nindou Aisaia hoafɪmayu hoafɪ ra hapoana anɪhondʉ tʉkʉmefeyo. Hoafɪ ranai yare hoafɪyowohʉ yahoya,

‘Se hoafɪ ranahambo afɪndɪmbo hɪmborɪndeimboyei,

ŋga asu se ŋgɪrɪ fɪfɪrɪndɪhindɪ.

Se afɪndɪmbo hɪmboapondeimboyei,

ŋga ŋgɪrɪ hoeindɪhindɪ.

¹⁵ Sapo nindou ranai ahei hohoanɪmo ra tapɪhamɪyondʉrɪ,

asu ai ahei hɪmboambe ra gʉre papɪreandʉrɪ

asu ahei hɪmboarɪ ra tʉtʉmondeandʉrɪ hayambo wambo.

Ŋga asu refe-koatembeyei-mbonana ahei hɪmboarɪnambo hoeirɪhi,

ahei hɪmboambenambo hɪmborɪyeihɪ hohoanɪmo ra fɪfɪrɪhi mburɪhʉmbo

asu wambo sowana sɪneiɦɪ ro dɪdɪboado-rɪheandʉranɪ aboedɪyei,’ *Aisaia 6:9-10*

mehu.

¹⁶ Ŋga asu moanɪ seana hɪhɪfɪ-hɪhɪfɪndɪmo. Sɪhamundɪ hɪmboarɪ ranai ana hoeire-andʉhɪ tʉrʉfoareandʉhane. Asu sɪhamundɪ hɪmboambe ranai-amboanɪ nɪnɪ hoafɪyo ranahambo hɪmborɪyowohʉ fɪfɪreandʉhane.

17 Ro sihamumbo anihondumbo-anahi nda hoafehapurí. Horombo Godíndí hoafí hoafiyomo-rundeimbi nindou afíndí asu mbumundi nindou afíndí ai níne-moatükuní se hoeiarundi ranahambo hoeifembo masei, nga asu ai moai hoeiríhíndí. Asu se níne-moatükuní hoafí hímborayei raní hoafí ra hímborímbo masei, nga asu ai moai hímboríyeyi.”

*Sisas ai sesi ahurí ranahandi kafeefe hoafí nímíndí türüfoare hoafímayu
(Mak 4:13-20; Ruk 8:11-15)*

18 “Se ndühi hímboríndei. Nindou sesi ahurí bubumarandi kafeefe hoafí ranahandi nímíndí ra türüboadíhíndí.

19 Nindou sapo God ngíníndí hífandarandi ranahambo hímboríyeyi hehi asu ndofe türüfoefe-koateyeyi nindou ranana sapo sesi ahurí nafíní pütapímayo nahurai-ane. Níne-moatükuní ahei ngusüfoambe sesi ahurí nou bubumayo ra moaruwai nendímayu Satan ranai tüküfi kosamündühani.

20 Sapo sesi ahurí nímoeiwamí pütapímayo ranana nindou sapo hoafí hímboríyeyi simboani ai nímai híhífí-híhífíyuhü masemündu nahurai-ane.

21 Nga ai ahurí ahasíhari-koate nahurai hoafí ranai moai ahandí ngusüfoambe ngíníndí nímarondowohü ai moai gedambo ngíníndí nüngu. Ranímboane nindou ranai afíndí hohoanímoyo asu papí hoafíyo ranai Aboedí Hoafí ra süngufembo tükündífendoaní asu ai ahandí anihondumbofoe hohoanímoyo ra nímai híngímareandi.

22 Sesi ahurí tíhoarí tíhoaríyoweimbi wofambe pütapímayo ranana, sapo nindou ai hoafí ra hímboríyeyi haya mítanaramündu nahurai-ani. Hífíníndí moatükuní ranahambo afíndí hohoanímoyuhü asu napo afíndí síhefembo ranahambo ngusüfo pareandühí raní-moatükuní ranai Godíndí hoafí ranahambo gabudímareandi, asu ahurí ranai ngírí hísíndo.

23 Nga asu sesi ahurí hífí aboedambe bubumayoa aboedí tüküme Feyo ranana, sapo nindou düdi ai hoafí ra hímboríyeyi haya asu ai hoafí ranahambo fífíreandühí tümáfoareandi nahurai-ane. Raníyo ai hísí aboedí hísímayo. Bídífírí ai 100 hísímayo, bídífírí ai 60 hísímayo asu bídífírí ai 30 hísímayo,” mehu.

24 Sisas ai aheimbo ngorü kafeefe hoafí hoafíyuhü yahuya, “God ngíníndí hífandarandi ranana nindou ai aboedí sesi ahurí ahandí nümbürambe bubuarandi nahurai-ane.

25 Mamímbo nímbokoaní munguambo nindou ai apusíyeyi-ane, hürütümbí nindou moaruwai ranai tüküfi wohí ahurí ra nindou sapo wít ahurí bubumarandi ranambe bubura híngíre haya ndamefíyeyi.

26 Wít mangírí ranai tütükíyowohüyo asu hísí ranai ndeara tüküfe-tüküfe marandi. Raníyo asu raní mbusümo wohí ahurí amboaní tüküme Feyo.

27 Nümbürí aharambürí-mayu ranahandi ratüpüríyomo-rundeimbi-memo ranai nindou ahambo-so tüküyafu hoafíyomondühíya, ‘Nindou adükari, se sapo sesi ahurí ra moaruwaiyopoaní, nga aboedíyo síhafí nümbürambe bubumarandísí. Asu dagüda wohí ra tüküfemboyo furayo rana?’ mehomondamboyo.

28 Asu nindoumayu ranai símborí ahamumbo hoafíyuhüya, ‘Nindou hürütümbí ai díbo tüküfi wohí ahurí ra bubumarandane furayo,’ mehu-amboemo. Asu ai símborí ahambo düdurüwuruhí yahomoya, ‘Ro wohí ra ho wohíríhefembo se hohoanímoyafai?’ mehomondamboyo.

29 Asu símborí ai ahamumbo hoafíyuhüya, ‘Yowaní refepoaní! Se wohí dígoundühí wít mangírí ra wohí bítapíndu fíríbadígoumboemo, nga ambe.

30 Wohí ranai moaní rande wít bítapínde mamí tütükíndo ngombo asu sesi ra yimunguríyímínd-ambe fíríbadíhefemboane. Ra-símboaní ro nindou yimunguríndümo-rundeimbi ranahamumbo wohí ra boatei wohí dígau mbundu

hüputüpendu haiambe fufusindundühi, asu moani wit safi rani yangiri gururindu wandi sesi sihefe worambe kurindundi mbisamboyah! mehuri,” mehu.

Sisas ai hoari akidouhündi adükarü tüküfembo kafeefe hoafi hoafimayu
(Mak 4:30-32; Ruk 13:18-19)

³¹ Sisas ai ngorü kafeefe hoafi hoafimayundüri. Ai yahuya, “God nginindi hifandarandi ranana ndahurai-ane. Nindou ai mastet hoari hambomo nahurai ra semündü haya ahandi nübürambe hifi kariruhani.

³² Hoari ra ai moani moaruwai akidou tikaimboanis, nga asu ai hifambeahindi tüküfe nimoamo ahafo ranana moani ngasündeandeimbi moatükuni ane, asu muṅguambo ndu ranai tükündahi nimi düdүdү raniwami ngeri ahei ngerambo-ndühümboyei,” mehu.

Sisas ai mamü moatükuni ahandi ndüri yis ranahambo süngunambore haya kafeere hoafimayu
(Ruk 13:20-21)

³³ Sisas ai kafeefe hoafi ngorü hoafimayu. Ai hoafiyuhü yahuya, “God nginindi hifandarandi ranana ndahurai-ane. Nimorehi ai bret mandifembo yahombo ana, ai sapo fufudigoyo-randeimbi moatükuni, ahandi ndüri yis, ra akidou yangiri praua adükarü ranambe bubufoare haya fande yamunderandanü muṅguambo praua ranai nimoamo fufudigoyo hafohane.”

Sisas ai kafeefe hoafinambo hoafimayu ranahandi nimindi
(Mak 4:33-34)

³⁴ Sisas ai kafeefe hoafinambo muṅguambo moatükuni ranahambo nindou afindi ranaheimbo hoafimayundüri. Nga asu ai ngiri nine-hoafi aheimbo hoafombo mbüsümbo ra kafeefe hoafinambo hoafi-koate hoafindundüri, nga wani.

³⁵ Horombo, Godindi hoafi hoafiyu-randeimbi nindou ai hoafimayu rani simogodühi yahurai tüküfemboyu Sisas ai yare kafeere hoafimayu ra. Sapo nindou ranai yare hoafiyuhü yahuya,

‘Ro aheimbo wataporimboarhandüri ana, kafeefe hoafinambo wataporindamboyahü.

Ro muṅgu moatükuni dibo engoro hifi asu

muṅgu moatükuni nafi-koateyo-ambe ho hombo hapondanambe fifirife-koatemayo

ra aheimbo hoafindaharümboyahü,’

Buk Song 78:2

mehu.

Sisas ai wohimbo kafeefe hoafimayu ranahambo türüfoare hoafimayu

³⁶ Raniyu Sisas ai nindou afindi ranaheimbo ranühi yare hiningirearü haya worambe kefuai mahüfu. Raniyomo asu ahambo süngururü-rundeimbi ai ahambo-so kefoau hifomo hoafiyomondowohü yahomoya, “Se yihoeffimbo nübürambe wohi tüküme feyo ranahandi kafeefe hoafi nimindi ranahambo türüfoaro hoafiyafimuni,” mehomondamboyu.

³⁷ Asu Sisas ai ahamumbo simbori hoafiyuhü yahuya, “Nindou düdi ai sapo sesi ahuri aboedi nübürambe bubumarandi ranana Nindou Hondü ranani.

³⁸ Nga asu nübürü ana hifi ndanane. Ahuri aboedi ranana nindou sapo God nginindi hifandarandi ranambe aniboadei ranane. Nga asu wohi moaruwai ranana nindou sapo Satanndayeiy ranane.

³⁹ Nga asu hürütümbi nindou wohi ahuri bubumarandi ranana Satan-ani. Asu yimuṅguri yimindiimbo si ranana hifi ndanai muṅgumbo si-ane. Nga asu yimuṅgurindümo-rundeimbi nindou ranana Godindi sünambeahindi nendi rananemo.

⁴⁰ Sapo ai wohi ra firu hüputüpuru haiambe fufusarundi yahurai-animbo hifi nda munḡuyo-ambe nindoumbo tükündifemboe.

⁴¹ Rananimbo Nindou Hondü ranai ahandi sünambeahindi nendi koandihapurümbui. Asu ai munḡu moatükun+ nindouyei an+hondümbofe hohoanimo ranahambo moaruwaimbo-reandür+ arandi asu nindou b+difiri moaruwai hohoan+moyei ar+hünd+ rananei aheimbo God ḡ+n+ndi hifandarandi-ambeahindi fufundündimo raguanambo-ndundür+mboemo.

⁴² Rananimbo aheimbo hai hüfi af+ndi ranambe pinduwuran+ ranühi ai ahei yahafi hit+hündühi hasiheindeimboyei.

⁴³ Rananimbo asu God+ndi nindou mbumundi-mayei ranai ahei Ape ḡ+n+ndi hifandarandi ranambe hüfiham+ndi nou si boak+boad+himboyei. Se himboambembündeihi ana, himbor+ndei.

⁴⁴ God ḡ+n+ndi hifandarandi ranana ndahurai-ane. Nindou ai ḡ+n+ndi napo d+bo hifambe samboeroa hoeireandühi ana, asu ai d+bo yare gabude sihendühi-ani. Ranani asu ai ranimbo hihifi-hihifi haya asu hu munḡu moatükun+ ai masihendi ra nindou ḡgorümbo fufusendühi ran+hünd+ kaki semündü haya asu ai hihirifi hu ḡ+n+ndi napo yanḡoroweimb+ hifi ra pem+mayu.”

Sisas ai boagiri+yafe kaki finambore hoafi+mayu

⁴⁵ “Asu God ḡ+n+ndi hifandarandi ra ndahurai ane. Nindou ai moani ḡ+n+ndi moatükun+ boagiri+ kaki nahurai ranahambo kokora randühani.

⁴⁶ Asu ai ran+moatükun+ ra moani aboedi ham+ndi hoeireandühi animbo asu ai hu munḡu moatükun+ ai masihendi ra nindou ḡgorümbo fufusendühi ran+hünd+ kaki semündü haya asu kaki ra pem+mayu.”

Sisas ai andürimbo süngure haya kafaore hoafi+mayu

⁴⁷ “Asu God ḡ+n+ndi hifandarandi ra ndahurai-ane. Nindou b+difiri kin+ wowari+yomo-rundeimbi ai ahamundi andür+ ranambo himon+ safoarundühi mam+karambo kin+ gümärüwuri.

⁴⁸ Asu andür+ ranai kin+ ranambo tüküfeyo-ani ane ai gudiani hüründümo sihoemo houmbo kin+ ra yiboboarundi. Rananemo asu ai nimar+mombo kin+ aboedi aboedi ra wambürambe wambür+h+rundühi asu moaruwai moaruwai moan+ yanḡorombo ra ragu moenda pütiefu arundi.

⁴⁹ Hifi nda b+difirani si rani-simboani moani yahurai ham+ndi animbo tükündifemboe. Rananimbo asu sünambeahindi nendi ai nindou moaruwai hohoan+moyeimbi ranaheimbo gugundüwurü mam+n+ndüwurümboemo aboedi-mayei ranambeahindi.

⁵⁰ Rananimbo aheimbo hai hüfi af+ndi ranambe pinduwuran+ ai ahei yahafi hit+hündühi hasiheindeimboyei.”

Simbori yamundife hoafi asu wam+ndafi yamundife hoafi

⁵¹ Sisas ai ahamumbo düdufipurühi yahuya, “Se ndani-moatükun+ ranahambo fifiru türüfoarundai?” mehuamboemo. Asu ai hoafi+yomondühi yahomoya, “Yini, ro fifir+humboanefi,” mehomondamboyu.

⁵² Asu asükaiyu ahamumbo yahuya, “Rani-mboane asu munḡuambo nindou ahinümbi hohoanimo yamundu-rundeimbi-memo ai God ḡ+n+ndi hifandarandi ranahambo ndoru fifirarundi ranai wori aharamburi nahurai anemo. Ai kefuai hüfu ahandi napo wori-mayo ranambeahindi simbori napo asu wam+ndafi napo fufuaramüdu nahurai anemo.”

*Nasaret+hündi ai Sisasimbo yiboarukomar+horu
(Mak 6:1-6; Ruk 4:16-30)*

⁵³ Sisas ai ranî kafeefe hoafi ra hoafiyu moendire haya, ranühinda botifi haya ahandi ngoafina hihirifi mahafu.

⁵⁴ Ai hafu ahei rotu wori ranambe hoafi yamundi-mareandura nindou ahandi hoafi himborimayei ranai ranimbo mahepühendi. Ai düduyahindühi seiya, “Ai dagüdamboe fifirife ra yahurai masemüdu-a? Asu ahandi hepünifeimbi moatükunî ranambo-ana?

⁵⁵ Nindou nda dadî nimoriyua? Ai awi nindou worimbora randeimbîndî nimorimbeyu? Asu awi Maria ana ahandi hondîmbai? Awi Sems, Sosep, Saimon, Sudas ra ahandi akohoandîmbemo?

⁵⁶ Awi ahandi munguambo rehîhoandî ranai ndanühi nimboeiai? Asu ai dagüdamboe munguambo ranî-moatükunî ra masemüdu rana?” rarîhi hoafimayei.

⁵⁷ Ranîyei asu ai Sisas ahambo yihoaruko-marîhorî. Ranîyu asu Sisas ai hoafiyundürühi yahuya, “Godîndî hoafi hoafiyu-randeimbi nindou ranahambo munguambo nindou ai ahambo hîhîfi-hîhîfiyeihî nindou adûkar-ani sahündo arîhündî, nga asu ahandi ngoafihündî ai ana wanî,” mehu.

⁵⁸ Nindou ranî ngoafihündî ai anîhondümböfe hohoanîmo-koatemayei-amboyu asu ai moai ranühi hepünifeimbi moatükunî afîndî ahei himboahü rareandî.

14

Son nindou hundürürarandeimbîmayu ranai yifîmayu hoafi (Mak 6:14-29; Ruk 9:7-9)

¹ Ranî-simboanî Gariri hîfi hîfandîra-randeimbi nindou ahandi ndürî Herot ranai Sisas nîne-moatükunî ratûpurîmayu ranî hoafi himborîmayu.

² Ranîyu asu ai ahandi hoarehî nindou bidîfirî ratûpurîyomo-rundeimbi ranahamumbo hoafiyupurühi yahuya, “Ai ana sapo Son nindou hundürürarandeimbîmayu ranai ana yifîhündî botîfimboani. Ranîmbo ani anasî ai ranî ngînîndî ra semündü haya ranambo hepünifeimbi moatükunî rawareandî,” mehupurî.

³ Nîmboe sapo Horombo Herot ai Sonîmbo karabusîfimbo hoafîmayu. Ranîyomo Son ahambo mburundümo hîputûpurîhauwurî mburu karabusambe hîningîmarüwurî. Sapo Herot ai ahandî akîdî, ahandî ndürî Firip, ahandî nîmorehî, ahandî ndürî Herodias, ra ndahamîndî mehu.

⁴ Horombo Son ai Herotîmbo hoafiyundühi yahuya, “Herot, se nîmorehî ra asowandîfi ana, aboedîyopoanî,” mehundo.

⁵ Ranîyu asu ai Sonîmbo hîfokoandîhinî yahu haya ramefiyu. Nga asu ai Sudambo yîhîmbomarandürî sapo ai Son ahamboyo Aiana Godîndî hoafi hoafiyu-randeimbani sei hoafîmayei.

⁶ Mamîmbo Herotîmbo hondî ai wakîmarîmîndo si ranahambo hohoanîmoyomondühi nindou bidîfirî ai fandîhi nîmareimbo sesesîmayei. Ranîyo asu Herodiasîndî nîmorehî nîmorî ranai ahei hanjîfoanî moporîyo wakîmareandî. Ranîyu asu Herot ai nîmorehî moporîmayo ranîmbo siaomefiyu.

⁷ Ranîyu asu ai hoafiyuhü yahuya, “Ro sîhambo nda dabareheandî se nînî-moatükunîmboyafi wambo düduwefoandî ra ndahanînimboyahî!” mehundo.

⁸ Nîmorehî nîmorî ranai ahandî hondî hoafîmayo süngu nîngombo Herotîmbo hoafiyohü yahoya, “Moanî haponda hamîndî ndühi Son hundürürarandeimbîmayu ranahandî mbiro pretîwamî nando ndawandî,” mehoamboyu.

⁹ Asu Herot ai ranî hoafi ra himborîyu haya afîndî hohoanîmomayu. Nga asu sapo ai nîmoamo ranîfîhî dükare dabarîmefiyuwambo asu nindou afîndî ai-babîdîmbo nîmarei masahüsi ranîmbo ai hoafiyuhü yahuya, “Ahandî hohoanîmo süngu-ndundî,” mehu.

¹⁰ Ran+yu asu ai nindou ahandi hoarehi ratupuriyomo-rundeimbi ranahamumbo Son+ndi mbiro kiki+hefimo hoafi+meypura ai homo karabus-ambe-ah+ndi mbiro kiki+mar+hauwuri.

¹¹ Ran+yomo ai ahandi mbiro ra preti-mayo ran+wami nandu sowandümo hifomo nimorehi n+mor+mayo ranahambo masabudoa ahandi hond+ sowana sem+ndi maho.

¹² Ran+yomo asu Son+imbo sünggururü-rundeimbi ranai homo ahandi fi n+moko sowaründümo homo hifi+kar+wuri houmbo asu ai homo Sisas+imbo hoafi+memondo.

*Sisas ai 5,000 nindou sesi masagadüri
(Mak 6:31-44; Ruk 9:10-17; Son 6:1-13)*

¹³ Sisas ai Son ramefiyu hoafi ra himboriyu haya, ran+hünda botambe farifi haya moani aimbo nindou kiki+foefe-koatereandi hifi+ni mahu. Nindou bidifiri ai Sisas ran+ni mahu hoafi ra himboriyei hehi asu ai ahei ngoafi h+n+ng+r+hi hehi moani hifi nafi süngumar+hor+ hei.

¹⁴ Sisas ai botambeah+ndi kusifoendane asu nindou af+ndi ranai gudih+ menqorowa hoeireandürühi aheimbo ngusüfo af+ndi hipoamborandürühi ahei anguni ra aboedimarearu.

¹⁵ Mami ran+ n+mbi hoafombo ahambo sünggururü-rundeimbi-memo ranai ahambo-so homo tüküyafu hoafiyomondowohü yahomoya, “Ndanana nindou koate-reandühane, nga ndeara hüfi+ham+ndi hür+m+ndühane. Nga se nindou ranaheimbo koar+hawandürani an+imbo ai ngoafina n+mai ahei sesi kokofeembo ndambeyahindi,” mehomondamboyu.

¹⁶ Asu Sisas ai ahamumbo hoafiyupurühi yahuya, “Ai ng+r+ bot+ndahi hehi sesi kokombo ragu ngei. Nga sean+imbo sihamund+hoar+ sesi ra ai sesi+imbo dabudüri!” mehuamboemo.

¹⁷ Asu ai simbor+ hoafiyomondowohü yahomoya, “Roana hondahüfeimbi (5) bret anemo asu kin+ ak+dou yimbu-anafani rani yang+rane sahum+ndfi+mboayefi,” mehomondamboyu.

¹⁸ Asu ai ahamumbo hoafiyupurühi yahuya, “Refe ana ndühi wambo sowana sesi ra sowandümo sifomo,” mehu.

¹⁹ Ran+yu asu ai nindou af+ndi ranaheimbo woh+wami n+mandei mehua mamarei. Ran+yu asu ai mam+ hondahüfimb+ bret+memo ran+yomo asu kin+ ak+dou yimbume-fani ran+yafani ra semündü haya sünambe himboyu hafuh+ God+imbo hifi+marüri. Refi mbura ai bret+mayo ra hifi+ire ahambo sünggururü-rundeimbi+imbo masagapura asu ai nindou af+ndi ranaheimbo yimbumarundüri.

²⁰ Munquambo nindou ai sesi ra sahüsimbo ndeara naf+mar+hümündi. Ran+yomo asu ahambo sünggururü-rundeimbi ai sesi moani bode menqoro ra 12 wamburi tüküfimb+ masowandümo.

²¹ Nimorehi, n+mor+ ak+d+bou tapuife-koate nindowenih+ yang+r+ sesi ra masowasümo ranana ai 5,000 nahurai nindouyomo masowasümo.

*Sisas ai Gariri kur+hoe hanqifo süngu n+moamo pütap+mayu hüfu
(Mak 6:45-52; Son 6:16-21)*

²² Ran+yu Sisas ai ahambo sünggururü-rundeimbi+imbo botambe fandafu houmbo se-boatei Gariri kur+hoe rani goesürüni ngomo mehuamboyu asu ai nimorehi nindowenih+imbo ahei wor+nambo koar+hefendürimbo mehu.

²³ Ai aheimbo koar+hendür+ haya hifi wafuwami ahand-amboani mahafu God+imbo didibafifendombo. Ndeara n+mbi ai ak+m+yowohüyo asu Sisas ai moani ahand-amboani ham+ndi ranüh+ manüngu.

²⁴ Asu rani+simboani bot ai ndeara anguni hoe mbusümondühi wer+ ra hanqifoani sifoh+yo asu hoe ranai fand+hoayohü bot ranahambo sem+ndi pire sem+ndi pire randühi maho.

²⁵ Ran+yu asu Sisas ai si hoafombo ahambo süngururü-rundeimbi ranhamumbo-so hoe hanjifo süngu pütap+yu hüfu tükümeñiyu.

²⁶ Asu ai ahambo hoeirüwura hoe hanjifo süngu pütap+mayu hüfuwa hihamindariyomondühi yihimboyondühi yahomoya, “Rani-moatükun+ ranana yifiafane,” mehomo. Raniyomo ai yihimbombo his+heimemo.

²⁷ Asu Sisas ai mamihar+ hoafi niñgoambe hoafi karihoeih+ yahuya, “Se ngin+ndi niñgomo, roanahi nda, nga se yihimbondimboemo!” mehupuramboemo.

²⁸ Ran+yu asu Pita ai ahambo hoafiyundühi yahundoya, “Adükari, an+hondü sendafühi ana, wambo hoafiyaf+ndira ro s+hambo sowana hoe hanjifo süngu pütap+inda dügi,” mehundo-amboyu.

²⁹ Asu Sisas ai Pitambo hoafiyundowohü yahuya, “Se mborai sühüfi,” mehundo-amboyu. Ran+yu asu ai botambeah+ndi tüküfi haya Sisas sowana hoe hanjifo süngu mahüfu.

³⁰ Nga asu ai wer+ ra hoeireandan+ mayowamboyu ngin+ndi ham+ndimayoa yihimboyuhü ndeara hi+moni tipor+komeñiyu hanu. Ran+yu asu ai heiyuhü hoafiyuhü yahuya, “Adükari, se wambo aboeda far+hawand+r!” mehundo-amboyu.

³¹ Ran+yu asu Sisas ai ni+mai mamihar+ war+fi hu k+k+h+rümündühi hoafiyundühi yahuya, “S+hafi an+hondümbefe ra ak+dou ane. Se ni+mbae hohoan+mo yimbumbo-marowanda?” mehundo.

³² Asu ai yibobo botambe kefoeneandühi+mboyo asu wer+ ai afur+mareand+.

³³ Raniyomo asu nindou botambe mamar+mo ranai Sisas+mba Adükari hondani yahomo hohoan+moyomondühi yahomoya, “Awi seana moan+ God+ndi Ni+mor+ hondanafi!” mehomondo.

*Sisas nindou af+ndi Genesaret hif+hünd+ anjün+ aboed+mareandüri
(Mak 6:53-56)*

³⁴ Ai botambe kur+hoe ra bar+hoemo hou homo Genesaret hifambe tükümeñiyu.

³⁵ Ran+yei asu nindou ran+ hif+hünd+ ai Sisas+mba fifi+r+mar+hori. Ran+yei asu nindou ran+hündambo-mayei ranai ngoafi dabur+ wak+mareand+ ranaheimbo Sisas tüküfimboani hoafi ra hoafüh+mar+hünd+. Ran+yei asu nindou ranai anjünümboyeimbi ranaheimbo fufurühümüdi-hündüri mafand+hindi Sisas sowana.

³⁶ Ran+yei asu nindou anjünümboyeimbi ai moan+ Sisas+ndi hoear+ ranahambo sünd+imbo hoafimehündo habodei. Ran+yo asu ai ran+ hoear+ ahand+ ra sünd+hindühi ahei anjün+ ra muñguambo aboed+mehindi.

15

*God ai amoa mam+yei ah+nümb+ hohoan+mo hif+nambomareand+
(Mak 7:1-13)*

¹ Ran+yo asu Farisi nindouyomo asu ah+nümb+ hohoan+mo yamundu rundeimbiyomo ranai Serusarem ngoaf+hünd+ botiyafu houmbo s+n+mo Sisas+mba-so tüküyafu hoafiyomondühi yahomoya,

² “Asu ni+mbae s+hafi süngurun+n+rundeimbi ranai horombo yihoeñi amoa mam+ ai ahamund+ hohoan+mo yamunde s+hai mamaro ra süngufe-koateayomoa? Aiana moai ndoru koadürü refe-arand+ süngu ahamund+ war+ ra popoair+hoemo mburu ses+ ra sowasümo rundi,” mehomondamboyu.

³ Asu Sisas ai simbor+ ahamumbo hoafiyuhü yahuya, “Asu se ni+mbae God ai hoafiyumb+ hoafi ra ndofe süngufe-koate moan+ s+hamund+ yamund+fe hohoan+mo ran+süngu yang+r+ sünguaru homoa?”

⁴ Sapo God ai yare hoafiyuhü yahuya, ‘Se s+hafi meapembo ah+n+ndafühi fand+hawap+r+ ndand+.’ Asu ‘Nindou düdi ai ahand+ hondaf+ndambo hoafi moaruwai hoaf+nduan+ ana, nindou ranahambo hifokoeffimboane,’ mehu.

⁵⁻⁶ Nga asu se hoafi+yomo rundühi yahomoya, 'Nindou mamî ai kakî napo moatükunî hondafîndî ahafembo farîhefepîrimbo asîhendî ana, ai ahafembo hoafînduhî anîmboya, Ranî-moatükunî ranana ro Godîmbo masîheheandane ehu ana, asu ai ahandî hondafîndambo ranînambo ngîrî fandîhepîrî,' yahomo arund. Ranî ho-anîmo süngu ana, asu se Godîndî hoafi ra mbahîrîhaundühi moanî sîhamundî yamundîfe hohoanîmo ranî-süngu yangîrî sünguru homondühanemo.

⁷ Awi seana nindou yimbu yafambeimbanemo! Aisaia ai anîhondümboyu sîhamumbo horombo hoafi+yuhü yahuya,

⁸ 'God ai yahuya, "Nindou ranai wambo yafambe ranambo Adükarani aseindîrî, nga asu ngusüfoambe ana moai wamboso akîmîyo, nga angunanendürî.

⁹ Ai nindou-yomondî ahînûmbî hohoanîmo ranahambo bokarîhehindühi yangîrî hoafiyeihüya, 'Ndanana Godîndî hoafane,' masei.

Ranînambo ai wambo ndürî adükarûmbani, mbîsahündîrimboyei," ' ' ' mehu.
Aisaia 29:13

Ninemoatükunî nindoumbo rareanda nindou ai moaruwai hohoanîmoyei arîhündî (Mak 7:14-23)

¹⁰ Ranîyu asu Sisas ai nindou afîndî ranaheimbo mborai yahundürî haya hoafi+yundürühi yahuya, "Se hoafi ndanahambo hîmborîndei hehi fifîrîndîhindî.

¹¹ Nîne-moatükunî nindou ranahandî yahamo ahano ranaiyopoanî nindou ranahambo rareranî ai moaruwai hohoanîmombî nindouayu Godîndî hîmboahü. Nga nîne-moatükunî ahandî yahamo nafîpoedî tükefeyo ranane rareranî ai moaruwai hohoanîmombî nindouayu Godîndî hîmboahü," mehündürî.

¹² Ranîyomo asu ahambo süngururü-rundeimbî ai ahambo-so homo hoafi+yomondowohü yahomoya, "Awi se moai fifîrowandîyo, Farisi ai se ranî hoafi hoafi+mayafi ranîmbo hîmborîyomo houmbo ahamumbo ngusüfoambe moaruwaiarapurî rana?" mehomondamboyu.

¹³ Asu Sisas ai sîmborî hoafi+yuhü yahuya, "Munguambo mangîrî wandî Ape sünambe amaru ai hîfîfe-koatemayu ranana firîbadî hefemboane. Farisi ai nindou yahurai anemo.

¹⁴ Se ahamumbo hohoanîmoyopurîpoanî. Nindou ranai ana hîmboatîharî nindou anemosî, nga hîmboatîharî bodîmondambo nafî nafuimbo yahomombo-anemo. Nga asu hîmboatîharî ngorü ai hîmboatîharî ngorûmbo nafî nafuiarürî ana, yîbobo hoeapoarambe pîndamboyafanî."

¹⁵ Nga asu Pita ai hoafi+yundühi yahuya, "Awi se yîhoefîmbo ranî kafeefe hoafi ra fifîro hoafi+yafîmunî," mehuamboyu.

¹⁶ Ranîyu asu Sisas ai ahamumbo hoafi+yupurühi yahuya, "Awi se-amboanî ranî-moatükunî ranahambo awi fifîrîfe-koateyomoa?"

¹⁷ Mungu moatükunî yahamo nafî ahano ana, asu ranî moatükunî ranai hanî bodoambe tüküfeyoanî ahandî fi ranambe hasîfi tüküfihane. Se ra moai fifîrîndî-yo?

¹⁸ Nga asu nîne-moatükunî ngusüfoambeahîndî hohoanîmoyo haya yahamo nafî tükefeyo ranane ai nindou ranahambo rareranî asu ai moaruwai hohoanîmombî nindouayu Godîndî hîmboahü.

¹⁹ Nindou ranahandî ngusüfoambeahîndî nîne-moatükunî hohoanîmo tükefeyo ranana, sapo nindou ngorûmbo hîfokoefe hohoanîmo, nîmorehî sîsîhîmo, nîndowenihî bîrabîreimbî hohoanîmo, hîmbuhünî hohoanîmo, tîkai hoafi, asu bodîmondambo moaruwaimbofe hoafi ranane.

²⁰ Ranî-moatükunî ranane nindoumbo rareranî asu ai Godîndî hîmboahü moaruwaimboarerî. Nga asu nindou ai warî popoai hefe-koate asesu ana, ranî-moatükunî ranai ngîrî nindou ahambo randeandanî nindou ai moaruwai hohoanîmombî nûngu, nga wanî," mehu.

*Nimorehi mamî ai Sisasimbo anihondümbomareri
(Mak 7:24-30)*

²¹ Sisas ai ranühinda botifi haya Tair Saidon ngoafi anambafe hifi ranikimi mahüfu.

²² Nimorehi mamî Kenanihündi ai rani hifihü nimari hayamboyo Sisas sowana sini puküna hoafiyondowohü yahoya, “Adükari, Defitindi Ahuirî, se wambo hipoamborowandiri. Wandî nimorehi nimorindi flambe moaruwai nendi ranai nimarindo hayamboane asu ahambo fi ra moaruwai mamîkararandi,” mehondo.

²³ Nga asu Sisas ai nimorehi ranahambo moai hoafi akidou-amboani kareandi. Asu ahambo süngururü-rundeimbi ai hoafiyomondo hoangomondühi yahomoya, “Se nimorehi ranahambo koarîhawanda mbiho! Ai shefimbo süngu sünguramuni hoangohane rani-moatükunî ranahambo himboso papara hoango,” mehomondamboyo.

²⁴ Asu Sisas ai ahamumbo simbori hoafiyupurühi yahuya, “God ai wambo Israer nindou sipsip nahurai ranaheimbo sowanamboyu yangiriyu farîhefendürimbo koamarîhendiri.”

²⁵ Nga asu nimorehi-mayo ranai sini Sisasindi yirikimi peyo nimari hoafiyowohü yahoya, “Adükari, awi se wambo farîhawandiri,” meho.

²⁶ Asu Sisas ai ahambo hoafiyuhü yahuya, “Awi nimori akidibou-yafe-mayo sesi ra semindi hefe yaforimbo pife ana, aboedi hamindiyopoani,” mehu.

²⁷ Asu nimorehi ranai hoafiyondowohü yahoya, “Adükari, ranana anihondanesi. Nga asu yafori ranai-amboani sesi fu ra fondi waminindi ahandi afindandi-mayo ra peyoani sesowohane,” mehoamboyo.

²⁸ Ranîyu asu Sisas ai ahambo simbori hoafiyundühi yahuya, “Nimorehi, shafi anihondümbofe hohoanimo ra adükari hamindane. Nîne-moatükunî ro shambo refembo se hohoanimoayafi ranana shambo randîheaninimboyahi,” mehundo. Ranîyo hoafi niangoambe ahandi nimorehi nimori-mayo ranai aboedimayo.

Sisas ai nindou afindi aboedimarearü

²⁹ Ranîyu asu Sisas ai ranihünda botifi haya Gariri kurîhoe-mayo ranikimi mahu. Ai hu haya hifi wafu-mayo raniwami farifi hafu mamaru.

³⁰ Ranîyei nindou afindi hamindi ranai nindou tînarî moaruwaimbi, himboatîhari, nimari titirînambo yangirî hahabudimbi, hoafi-koate, asu bidifiri amuri mamîkarambo angünümbi ra mungu aheimbo sahümündihündürî Sisas sowana mahei. Ai hei Sisasindi yirikimi hinîngîmarîhindüramboyo asu ai aheimbo aboedimarearü.

³¹ Asu nindou afindi hamindi ranai mahepünîmehindi hoafi-koatemayei ranai wataporîyei, nimari yangirî nîmareimbi ai aboedîyei, tînarî moaruwaimbi ai hahabodei, himboatîhari ai himboarîyei raraomarîhünda horîhi hehi. Ranîyei asu ai Israerîyei God ranahambo Adükarani sei hoafîmehüdo.

*Sisas ai 4,000 nindoumbo sesi masagadürî
(Mak 8:1-10)*

³² Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi-mbo mborai yahupuri hürühepurî haya hoafiyupurühi yahuya, “Ro nindou ndanaheimbo hipoamboarîharü sapo ai ndanühi ro babidi ngîmi si nîmareimbo asu sesi-koatemayei-ambo ai sesimbomayo ra. Ro aheimbo sesi segodürî-koate koarîhefendürimbo ana moeisahi. Asu ai ngoafîna ngeihünda nafîni himboawurîndeimboyei samboanahi,” mehuamboemo.

³³ Asu ahambo süngururü-rundeimbi-memo ai düdururühi yahomoya, “Asu shiri dagüda sesi afindi yahurai ndare nîni kîkefoefe-koateyowohü nda ndahumîndefî hohu nindou afindi ranheimbo sesi ra mandahundüra?” mehomondamboyo.

³⁴ Sisas ai düdureapurühi yahuya, “Se bret ra nüñgunimbiyo sowandümomboemo?” mehupuramboemo. Asu ai simbori hoafiyomondowohü yahomoya, “Bret 7 anemo asu kini akidimondou-anemo,” mehomondamboyu.

³⁵ Ranıyu asu Sisas ai nindou afindi ranaheimbo hifini ninouyei mehündüra asu ai mamarei.

³⁶ Sisas ai bret 7-yomo asu kini akidibou-memo ranıyomo ra semündü haya, Godimbo hihifirürü mbura, hifitre ahambo süngururü-rundeimbimbo masagapura asu ai nindou afindi-mayei ranaheimbo yimbumarundüri.

³⁷ Nindou ai sesi ra sahüsi nafirihümündihıyei asu sesi wambürü 7 ranai bode meñgorowa ahambo süngururü-rundeimbi ai fufumaründımo.

³⁸ Nindou ai sesi masahüsi ra nımorehi nımorı akidibou kameihı tapui-koate nindowenihı yangrı ana 4,000 nindouyomo.

³⁹ Ranıyu refi mbura Sisas ai nindou ranaheimbo koakorıhendürı haya asu ai botambe farıfi haya Magadan hifına mahüfu.

16

Hepünifeimbi moatükunı sünambeahındı hoeifembo hoafımemo (Mak 8:11-13; Ruk 12:54-56)

¹ Farisi asu Sadyusi nindou ai Sisasımbı refi hoeifimbo yahomo houmbo ahambo-so tüküme fundı. Ai hepünifeimbi moatükunı sünambeahındı ngınındı rarowanda hoeindıhu yahomo houmbo hoafımemondo.

² Nga asu Sisas ai simborı ahamumbo hoafıyuhü yahuya, “Hüfıhamındı ai hürımındıhı sünü hamburı aboedı kakırandanı se yaru hoafıyomondühıya, ‘Hapoana ngırı hoendo, nga yahımo aboedı nıngomboe,’ yahomondühanemo.

³ Asu siambeahı se yaru hoafıyomondühıya, ‘Hapoana hoewerındımbıoe, nga hoenımbanıyowohü asu sünü anüsahayo,’ yahomondühanemo. Yını, se ana sünambe nıne-moatükunı tükefeyo ranahambo ndoru hoerundühımbıya, ‘Ranı-moatükunı ra randıfemboe,’ yahomondühanemosı. Nga asu se ana nıne-moatükunıyo hapondanambe tüküfemboayo ranahambo moai ndoru fıfırundı.

⁴ Moaruwai hamındı hondü nindou anei hapondanambe anıboadei! Godımbı hohoanımo-koateyeimbi nindou ra ro hepünifeimbi moatükunı nafuimbo düduyahındırühıyei, nga ro ngırı sıheimbo ranı-moatükunı ra nafuindahandürı. Ranı-moatükunı ana ndearamboyo sıheimbo horombo Sona ai nafuiyundürı masagadürı ranı yangrı hoeindıhimboyei,” mehupurı. Ranıyu asu ai ahamumbo yare hınıngırepurı haya ndamefiyu.

Farisi asu Sadyusi nindouyomondı fufudıgoyorandımbı moatükunı yıs ranahandı kafıefe hoafı (Mak 8:14-21)

⁵ Sisasımbı süngururü-rundeimbi ai Gariri kurıhoe ra barıhoemo gogoanıni mahomo, asu ai moai bret sowandümo, nga mıtanımarundümo.

⁶ Ranıyu asu Sisas ai ahamumbo hoafıyuhü yahuya, “Farisi asu Sadyusi nindouyomondı fufudıgoyo-randımbı moatükunı yıs ranahambo awı se hıbadümbı,” mehu.

⁷ Ranıyomo asu ai ahamundıhoarı simborı hoafıyomondühı yahomoya, “Ai ra-mehu awı sapo sıhırı bret semındı sıfokoate-mayefı ranımbıyımunı yare hoafımemunı,” mehomo.

⁸ Sisas ai nıne-moatükunı hoafı ai wataporı mboarundı ranahambo fıfıreapurı. Ranıyu asu ai ahamumbo hoafıyupurühı yahuya, “Se sıhamundı anıhondümbıofe hohoanımo ra akıdou safane! Se ra nımbıoe sıhamundıhoarı wataporımbıarundı bret semındı-koateyefı yahomo houmbo rana?”

⁹ Awi se fifirundai? Sapo ro hondahüfeimbi bret hifitirihе heheya 5,000 nindoumbo yimbumarihеandi ra se hohoanimoyomondai? Asu nüngunümbi wambüriyо se wambürihiru manindunda?

¹⁰ Asu bret 7 raniyo 4,000 nindoumbo hifitirihе maseheandambo asu se wambüri 7 wambürihiru manindundi ra fifirundai?

¹¹ Awi se ra nünüguyafumboyomo fifirife-koateayomo rana? Ro ana moai sïhamumbo bretimbo wataporimborihapurî, nga wani. Ro ana Farisi asu Sadyusi nindou-yomondi fufudigoyoweimbi moatükunî yis ranahamboyahî awi hibadumbo masahî,” mehu.

¹² Raniyomo asu ahambo süngururü-rundeimbi-memo ranai ngusüfo masowandümo Sisas ai fufudigoyo-randeimbi moatükunî yis bretambe pefe arandi ranahambo se hibadumbo yahumboyupoanî, nga Farisi Sadyusi nindou-yomondi yamundife hoafi hohoanimo ranahamboyu hoafi mayu.

*Pita ai Sisasimbo Kraisanî mehu
(Mak 8:27-30; Ruk 9:18-21)*

¹³ Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi babidi Sisaria Firipai hifina homondühiyomo asu rani-simboanî ai ranahamumbo düdufi hoafiyupurühî yahuya, “Nindou ai Nindou Hondü ranahambo düdi sei hoafiyeyihyeia?” mehupuramboemo.

¹⁴ Asu ai simbori hoafiyomondühî yahomoya, “Bidifiri ai seiya ‘Son sapo nindou hundürarü-randeimbimbeyu,’ asu bidifiri ai ‘Seremaiambeyu’ asu ‘Godîndî hoafi hoafiyu-randeimbi mamimbeyu’ aseî,” mehomo.

¹⁵ Raniyu asu Sisas ai düdureapurühî yahuya, “Asu sïhamundihöari ro nindou didiyahî se nünguru hohoanimoyomondühiyomoa?” mehupuramboemo.

¹⁶ Asu Saimon Pita ai simbori ahambo hoafiyundühî yahuya, “Seanafi Kraisyafi.* Seana God sapo yangiri koadürümbo nüngumbü-mayu ranahandi Nimor-anafi,” mehundo-amboyu.

¹⁷ Asu simbori Sisas ai hoafiyuhü yahuya, “Saimon, Sonîndî nimori, se hihifi-hihifindafi! Ranî hoafi ra moai nindou hifi ndanühünda ranahandi-mayo tüküfenîni, nga moanî wandî Ape sünambe amaru ahandihöari sïhambo masaganîni.

¹⁸ Nga sïhambo ro hoafehanîni nda, se Pita-anafi. (Ndürî Pita ana Grik hoafinambo nimoei yitifo ane). Asu nimoei yitifo ranîwamî anîmbo ro wandî nendî gugurîndîhearümboyahî. Rananîmbo asu ngîri yifimbo ngînîndî amboanî wandî nendî ranaheimbo hifinambondeandi.

¹⁹ Rananîmbo asu ro sïhambo God ngînîndî sünambe hifandarandi ranahandi yipurî ki ndahanînimboyahî. Nîne-moatükunî hifi ndanühî se pararowandî ranana asu God ai-amboanî sünambe pandeambui. Asu nîne-moatükunî hifi ndanühî se tirihöefî asihöefî ana, asu God ai-amboanî sünambe tindîhai digembui,” mehundo.

²⁰ Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbimbo nindou amurambo yowanî Kraisanî yahopoanî yahu haya hoafimepurî. Sisas ai ro yifînda mbundîha botîndaheamboyahî yahu haya hoafîmayu ranîmbo.

*Sisas ai yifîndümbui mehu
(Mak 8:31-9:1; Ruk 9:22-27)*

²¹ Mamî ranî-simboanî Sisas ai piyu haya ahambo süngururü-rundeimbimbo nafuimefoepurî ai Serusarem ngoafinambo mbühuwamboane. Ndanühündambo bogorî nindou, bogorî Godîmbo sesî sïhou-rundeimbi nindou asu ahînümbî hohoanîmo fifirundeimbi-yomondi-mayo afîndî tîñîrîfo tüküfendombomayo ranahambo hoafîmayu. Ai yare nafuiyupurî hoafiyuhü yahuya, “Nindou ranai wambo

* **16:16:** Ndürî Kraisanî ranana nindou God ai nindoumbo aboedambo-fendürambo adükari bogorîmbofembohünda kamafoarîrî anî.

hifokoandu ndrĩmboemosi, nga asu ngĩmi si süngunambo asũkainda ro yangĩri botĩndaheamboyahĩ,” mehupurĩ.

²² Ranĩyu asu Pita ai ahambo ngorũkĩmi serũmũndũ hu hĩnĩngĩriri haya ngĩnĩndĩ hoafiyundũhĩ yahuya, “Adũkarĩ, ranĩ-moatũkunĩ ra se yowanĩ sĩhambo yahurai tũkũndĩfenĩnĩmboe, nga yowanĩ,” mehunduamboyu.

²³ Asu Sisas ai hĩhĩrĩfi nũngumbo Pitambo hoafiyundũhĩ yahuya, “Satan, se wambo-sowahĩndĩ andai ragu biyafu! Awi se wambo nafĩ gũrarowandĩrĩ. Awi se sĩhafĩ hohoanĩmoayafĩ ranana Godĩndĩ-mayo sowandĩfĩmbo-yafĩpoanĩ, nga ranana hĩfĩnĩndĩ nindou-yafe-mayo masowandĩfĩ,” mehundo. Ai muũguambo ahamumbo hoafiyupurũhĩ yahuya, “Nindou dĩdĩyeyi ai wandĩ süngu hombo hohoanĩmondeihĩ ana, asu ai ahei hohoanĩmo ra hĩfĩnambondĩhi hehi nĩmĩ keimbĩ karĩhendĩfeimbĩ fihĩ yĩfĩmbo noundahi hehi muũguambo si aho ra wambo süngumbĩrĩhindĩramboane.”

²⁴ Ranĩyu asu Sisas ai ahambo süngururũ-rundeimbĩ-memo ranahamumbo hoafiyuhũ yahuya, “Nindou dũdĩ ai wandĩ süngu hombo hohoanĩmoayu ana, ai moanĩ ahandĩ fimbo hĩfĩnambonde haya nĩmĩ keimbĩ karĩhendeimbĩ fihĩ yĩfĩmbo nounde wambo süngundandĩrĩ.

²⁵ Nindou dũdĩ ai ahandĩ fi ranahambo aboedambofembõhũnda ahandĩhoarĩ kĩkĩharamũndũ ana, asu ahandĩ fi yangĩrĩ nĩngombo awandhoemboe. Nga asu nindou dũdĩ ai wambohũnda ahandĩ fi ra moanĩ yare hohoanĩmo-koate hĩnĩngĩreandĩ ana, asu ai süngunambo ahandĩ fi yangĩrĩ nĩngombo ra gedũhĩ nĩngomboe.

²⁶ Asu nindou dũdĩ ai hĩfĩnĩndĩ moatũkunĩ muũguambo ra semũndũ hĩfanda huhũ asu ahandĩ fi nĩngo awandĩhoeihĩ ranana ahandĩ muũgu moatũkunĩ nũngunde nindou ranahambo mafandĩhera? I ra wanĩ! Nindou mamĩ ai nĩnĩ-moatũkunĩnambo sĩsemandendĩ ahandĩ yangĩrĩ nĩngo hohoanĩmo ra hĩhĩrĩfe semĩndĩmbohũnda?

²⁷ Nindou Hondũ ai ahandĩ Afĩndandĩ hĩmboamupuimborandeimbĩ moatũkunĩ ranĩ mbusũmo ahandĩ sũnambeahĩndĩ nendĩ-memo ranĩ-babĩdĩmbo ndeara akĩmĩ kosĩmbo yangĩrani. Ra-sĩmboanĩ asu ai kusũhĩ nindou dĩdĩyeyi nĩne ratũpurĩ ramarĩhindĩ ranĩ sĩmogodũhĩ takĩnĩ dagadũrũmbui.

²⁸ Ro sĩhamumbo anĩhondũmboanahĩ hoafehapurĩ nda, nindou ndanũhĩ anĩboadei nda bĩdĩfĩrĩ ai ngĩrĩ yĩfĩndei, nga nĩboadeimbo Nindou Hondũ ranai bogorĩ nindoumbondũfi akusu ra hoeindĩhorĩmboeyi,” mehupurĩ.

17

Sisasĩndĩ fi ra ranĩpoanĩmbo hĩmbomayo (Mak 9:2-13; Ruk 9:28-36)

¹ Refe haya 6 si ranai howane, asu ranambe Sisas ai Pita, asu Sems Son apodoho ranahamumbo sepurũmũndĩ haya hĩfĩ wafu nĩmoamo hamĩndĩ-mayo ranĩwamĩ moanĩ ahamund-amboanĩ mahafomo.

² Asu ai hĩmboyomondane ahamundĩ hĩmboahũ Sisas ai moanĩ ranĩ-poanĩmbo fi tũkũmefendo. Ranĩyo asu ahandĩ ngũsũmboarĩ ranai hũfĩhamĩndĩ nahurai sĩsĩnarambo randũhĩyo asu hoearĩ magũdeandĩ ranai si nahurai kĩfohĩ hamĩndĩ tũkũmefeyo.

³ Ranĩyomo asu ahambo süngururũ-rundeimbĩ ngĩmi-memo ranai Moses Erasais ai Sisas babĩdĩmbo wataporĩmemonda hoeimarũpurĩ.

⁴ Ranĩyu asu Pita ai ranĩmbo Sisasĩmbo hoafiyundũhĩ yahuya, “Adũkarĩ, awi aboedĩ safanefĩ sĩhĩrĩ ndanũhĩ sũhifĩ anĩmboefĩ! Se refembo hohoanĩmoayafĩ ana, awi ro dago ngĩmĩ hũrũndĩhapurĩmboyahĩ, sĩhambo mamĩ, Mosesĩmbo mamĩ, asu Erasiambo mamĩ,” mehundo.

⁵ Ran+yo asu Pita ai hoaf+yuhü nün̄gu ane kifohi sisi+jarambo-randeimbi mburüŋgai ranai ahamumbo gabudi+mafoareapuri asu hoafi mam+ ranai mburüŋgai-ambeah+ndi tüküfih+ hoaf+yowohü yahoya, “Nindou ndanana wand+ ni+mor+ hondü ro ahambo ŋgusüfo pari+hineimbani. Ro ahambo siaoyamboanahi, ŋga ahambo himbor+ndi+mondo,” meho.

⁶ Sisas+imbo süŋgururü-rundeimbi-memo ranai ran+ hoafi ra himbor+yomo houmbo yi+himboyomondühi hifi+ni hifambe mbi+ro pütap+memo.

⁷ Ran+yu asu Sisas ai ahamumbo-so süni sündiapurühi hoaf+yuhü yahuya, “Boteyafu. Se yi+himbond+imboemo,” mehupuramboemo.

⁸ Ran+yomo asu ai mbi+ro faründümo himboyomondane moai di+di ai ranühi nün̄gu, ŋga Sisas ai yangiri manün̄gu.

⁹ Ran+yomo asu hifi wafu-mayo ran+ wam+ni+ndi hifina han+mondühi naf+ni Sisas ai ahamumbo yowan+ hoafi hoaf+yupurühi yahuya, “Yowan+ se nindou amurambo hoafi+ndi+imboemo sapo ni+ne-moatükuni tüküme Feyoa hoeimarundi ranahambo. Nga ran+moatükuni ra moan+ rande yagodi ŋgombo Nindou Hondü ranai yifi+hündi bot+fiyu-ambe tükümb+fiyo-wamboane,” mehupuri.

¹⁰ Ran+yomo asu ai simbor+ ahambo düduyafundowohü yahomoya, “Asu ni+mboe ah+ni+mbi hohoan+mo yamundu-rundeimbi ai hoafiyomondühi+ya God+ndi hoafi hoafiyu-randeimbi Erasais boatei tükümb+fiyu-wamboane mehomoa?” mehomon-damboyu.

¹¹ Asu Sisas ai ahamumbo simbor+ hoaf+yuhü yahuya, “Yi+ni, an+hondane Erasais ai boatei tüküfi muŋguambo moatükuni ra ai naf+yim+ndi sihefemboani.

¹² Nga asu ro sihamumbo hoafehapuri, Erasais ai ndeara tüküfimboani, nga asu nindou ai moai ahambo ndori+hor+ fifiri+hor+. Nga asu ai moan+ ahambo ai hohoan+moayei ran+ süŋguri+hor+ mam+kari moatükuni raraoari+hor+ hei. Mam+ ran+ süŋgumbo an+imbo Nindou Hondü ranahambo amboan+ randi+hor+ moaruwaimbondi+hor+imboyei,” mehu.

¹³ Ran+yomo asu ahambo süŋgururü-rundeimbi ai ran+ hoafi ra himbor+yomo houmbo ai Son sapo hundürüra-randeimbi-mayu ranahamboani watapor+imboaramuni mehomo.

*Sisas ai moaruwai nendi ni+mor+ ak+idoundi fiambeah+ndi hemafoareandi
(Mak 9:14-29; Ruk 9:37-42)*

¹⁴ Asu ai nindou af+ndi meŋgoro ranaheimbo sowana homo tüküyafundane, nindou mam+ ai Sisas+imbo-so tüküfi hu yiri yimbu pusireandühi hoafiyundühi yahuya,

¹⁵ “Adükari, awi se wand+ ni+mor+ ranahambo hi+poambori+wor+! Ai ana wunün+imboyu randühi ranani asu ahand+ fi moaruwai tüküfih+ himboawuwure piyu arandi asu ai af+ndi+imbo haiambe piyu asu hi+moni piyu arandi.

¹⁶ Ro sihaf+ süŋgurun+ni-rundeimbi-memo ranahamumbo-so sahüm+ndi mahahi, nga asu ai ŋgiri+ ahambo aboed+ndüwur+,” mehundo-amboyu.

¹⁷ Ran+yu asu Sisas ai nün̄gumbo hoaf+yuhü yahuya, “Awi nindou se ana an+hondümbofe hohoan+mo-koateayei hehi hohoan+mo ndofe kife-koate nindou-anei. Nün̄gun+imbi+imbo ro se bab+di+imbo man+imboahi rana? Nün̄gun+imbi+imbo ro ra awi hi+poambomandi+heandüra? Ndühi se ni+mor+ ra wambo sowana sahor+im+ndei sühüsi,” mehündüri.

¹⁸ Ran+yu asu Sisas ai moaruwai nendi ni+mor+mayu ranahandi fiambe mamaro ranahambo andai ragu hafi mehundoa asu ai ni+mor+ndi fiambeah+ndi kos+foai haya ragu mahoa, asu mam+ ran+simboan+ ham+ndi ni+mor+ ranai aboed+mayu.

¹⁹ Ran+yomo asu Sisas+imbo süngururü-rundeimbi ai ahambo-so ai yang+ri+ tüküyafu düduyafu hoaf+yomondowohü yahomoya, “Nimboe asu ro moaruwai nendi rana-hambo raguanambofo-koatemayefa?” mehomondamboyu.

²⁰⁻²¹ Ai simbori hoaf+yuhü yahuya, “Nimboe sapo se rani-moatükun+ refe rana-hambo an+hondümbfofe akidou yang+ri-memo ran+imbohünda se ng+ri+ndimo. Ro sihamumbo an+hondümbfofe hoafehapur+ nda, sihamundi an+hondümbfofe ho-hoan+mo ranai akidou hambomo hoar+ yahurai-ayopur+ ana, asu se ningomombo hifi wafu ndanahambo ndühünda fir+hoef+ hawa gogu ranühi haf+ nimarifi ehomo ana, ra ai ngomboe. Asu se n+ne-moatükun+ refembo ra ng+ri+ sihamumbo ti+ndapur+, nga se moani raran+moatükun+ ra randumboemo!” mehu.

*Sisas ai asükaiyu sapo ai yif+imboayu ranahambo watapor+imbomarandi
(Mak 9:30-32; Ruk 9:43-45)*

²²⁻²³ Sisas+imbo süngururü-rundeimbi ai-babidi Gariri hifambe gugur+yafu mburumbo ai hoaf+yuhü yahuya, “Nindou Hondü ra ndeara nindou ranahamundi warüh+fembo yang+rani, nga ahambo hifokoandüwur+imboemo. Nga asu ai randifi haya süngunambo ng+m+ si yagudi mbunda yang+ri+ bot+indüfimbui,” mehupuramboemo. Ran+yomo asu ahambo süngururü-rundeimbi ai af+ndi hohoan+momemo.

Sisas ai God+ndi wor+ ranahambohünda kaki mas+hendi

²⁴ Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi babidimbo Kaperneam ngoaf+hü tüküyafundane, God+ndi wor+imbohünda nindou takis kaki sowandümo-rundeimbi ai Pitambo-so tüküyafu düduwurühi yahomoya, “Sihafi yamunde-randeimbi nindou ranai God+ndi wor+imbo takis kaki ra sihendai?” mehomondoamboyu.

²⁵ Asu Pita ai simbori hoaf+yupurühi yahuya, “Yini, ai sihendisi,” mehu. Asu Pita ai worambe tüküme+yua, Sisas ai rani hoafi boatei düdufih+ yahuya, “Saimon, se sihaf+ hohoan+mo ra nüngu-nahuraiyo-a? Hifi ndanühündambo bogori nindou ra dad+mayoyo mam+karambo takis ra sowandümo arunda? Ai ra nindou mam+ rani sir+mayeri ranahei-mayoyo asu nindou amur+yei-mayoyo sowandümo arundi?” mehuamboyu.

²⁶ Asu Pita ai simbori hoaf+yundühi yahuya, “Nindou amur+yei-mayo,” mehuamboyu. Ran+yu asu Sisas ai asükaiyu hoaf+yuhü yahuya, “Refe anasi, nindou mam+ rani sir+ ranai kaki ra sihefepoanisi, nga moan+imboane.

²⁷ Nga asu sihir+ takisimbo kaki sihefe-koateayefi ana, sihefimbo y+boarukon-d+himun+imboyei. Nga se ngafi Gariri hoe ranambe batüründandani kin+ weangurühi hürar+hoef+ ranahandi yahamo h+mbondafani kaki ngüsar+imboe. Ranana wangei God+ndi wor+ ranahambo kaki sihefembohünda ndearane. Ranan+imbo ndowandifi hawa ahamumbo dabapur+ sihehi takisimbo sihefembohünda,” mehu.

18

*Nindou düdi God ng+n+ndi hifandarandi ranambe adükar+ ham+ndi hondayua
(Mak 9:33-37; Ruk 9:46-48)*

¹ Mam+ rani-simboan+ ahambo süngururü-rundeimbi-memo ranai Sisas+imbo-so tüküyafu düduyafu hoaf+yomondowohü yahomoya, “Nindou düdi God ng+n+ndi hifandarandi ranambe adükar+ ham+ndi hondayua?” mehomondamboyu.

²⁻³ Ran+yu asu Sisas ai nimori akidou serümündü ahamundi mbusümo h+n+ng+riri+ haya hoaf+yuhü yahuya, “Ro sihamumbo an+hondümbfofe hoafehapur+ nda. Se hihirife nimori akidou ndahurai tüküfekoateayomo ana, asu se ng+ri+ God ng+n+ndi hifandarandi ranambe keboundi.

⁴ Nindou düdi ai moanî ahandî fi hîfî-namboreandühî nîmorî akîdou ndahuraiayu ana, nindou ranai God ngî-nîndî hîfandarandî ranambe adûkarî hamîndî hondü tükündüfimbui.

⁵ Nindou düdi ai wambohünda nîmorî ndahuraimbo amboanî hohoanîmoayundürî ana, asu ai wambo amboanî hohoanîmoyundîrühani,” mehu.

Moaruwai hohoanîmo ana nindouyafe nîngo hohoanîmo ranahambo moaruwaim-boreandühane

(Mak 9:42-48; Ruk 17:1-2)

⁶ Nga asu nindou düdi ai nîmorî akîdîbou mamî ndahurai wambo anîhondümboreandîrî ranahambo randeandanî nîmorî ranai moaruwai hohoanîmo sünguareandî ana, awi nindou ranahambo nîmoei hondü ra kife mburumbo ahandî amîndasümoambe foefendo hefe sîrîwara hohoeambe safoefimbo ra aboedane.

⁷ Hîfî ndanühî moaruwai moatükunî afîndî rareandanî nindou moaruwai hohoanîmoyei arîhündî. Anîhondane hohoanîmo ra tükündîfe gedühî yagodomboesî, nga hîpoanîmboembou-anei nindou ranai rarîhindanî moaruwai hohoanîmo ra tüküfe arandî.

⁸ Sîhafî warî, yirî ranai randeandanî se moaruwai hohoanîmoayafî ana, kandandîfî ragu pütindafoandî! Aboedane se warî mamümbîyo asu yirî mamümbîyo hefe yangîrî koadürümbo nîngoweimbi semîndî ra. Nga asu yirî yîboboyopîrî, warî yîboboyopîrî hefe sapo hai koadürümbo koadürümbo horoweimbi-mayo ranambe sîhambo pifenîni ana, moaruwai-ane.

⁹ Asu sîhafî hîmboarî ranai randeandanî se moaruwai hohoanîmoayafî ana, hündandîfî ragu pütindafoandî! Se hîmboarî mamümbîyo hefe yangîrî koadürümbo nîngombo ra aboedane. Nga asu hîmboarî yîboboyopîrî hefe sapo haiambe sîhambo pifenîni ana, moaruwai-ane.

Sipsip mamî mafarîhoayo kafeefe hoafi

(Ruk 15:3-7)

¹⁰ Se hîbadümbo sapo akîdîbou ndahurai ranheimbo ngîrî moanane yahomondühî hînîngîndündürî. Ro sîhamumbo anîhondümboranahî hoafehapurî, ahei sünambeahîndî nendî ranai ana muŋguambo si ra wandî Ape sünambe amaru ranahandî ngusümboarî hoeirüwurî rundühanemo. [

¹¹ Nga Nindou Hondü ana sapo didîyei ai awarîhehindeimbi-mayei aheimbo aboedambofendürîmboyu tükümeŋiyu.]

¹² “Se nînguru hohoanîmoyomo-ndühîyomoa? Nindou mamî ai ahandî 100 sipsip moanŋui fandandeimbîhündî asu mamî ai afarîhoayo ra nîngumandîfia? Ai amurî 99 ranaheimbo rande hînîngîndeiaranî wafuwamî wohî dagüdi wakîndîhindanî anîmbo asu ai ngorü mafarîhoayo ranahambo kokonda wakîndeambui.

¹³ Ro sîhamumbo hoafehapurî, nindou ranai sipsip mafarîhoayo-mayo ra kokora hoeiareandî ana, ai ahandî sipsip ranahambo moanî afîndî hamîndî hîhîfî-hîhîfîndümbui nga, asu ngîrî amurî farîhefe-koate burîmayei ranaheimbo yahurai hîhîfî-hîhîfîndü.

¹⁴ Mare yahurai ane sîhamundî Ape sünambe amaru ai-amboanî akîdîmondou ndahurai ranaheimbo hohoanîmoayu refe farîhefepoanî yahu haya.”

Sîhafî wandafî ai sîhambo moaruwai hohoanîmonduanî nîngumandowora

¹⁵ “Asu sîhafî wandafî ranai sîhambo moaruwai hohoanîmonduanî ana, asu se ngafî ahambo-so tükündäfo sapo nîne-moatükunî ai hütî sîhambo ramareandî ra nafuindafîndo. Asu ranî-moatükunî ra moanî dîbo sîhafandamboanî yangîrî anîmbo randîneandî sîhafandî mbusümo. Ai sîhafî hoafi ra hîmborayunîni ana, asu se sîhafî wandafî ranahambo aboedambo ngunîndîmboro sowarîndîfîmbo-anafi.

16 Nga asu nindou ranai sihafî hoafi ra himborî-koatenduanî ana, asu se nindou mamînduanî, yimbundafandanî yahurai ndowapîndîfî hawa ngafi. Rananîmbo asu ai sapo nîne-moatükunî tükümefeyo ranahambo anîhondane mbîseimboyei.

17 Asu nindou ranai ahei hoafi himborî-koatenduanî Kraisîndî nendî-mayei munnguambo fandîhindanî ranaheimbo rani-moatükunî ranahambo hoafîndafîndürî. Bidîfîranî nindou ranai ahei hoafi ra himborî-koate himbosîhîmo-ndîhoayuanî ana, ranahambo randîhi hohoanîmondeihîya nindou ranai Godîmbo anîhondümböfo-koate nindou asu nindou takis kakî semündü-randeimbi nahurai-ani, mbîsei-amboane,” mehu.

18 “Ro sihamumbo anîhondümbö-anahî hoafayahî nda. Nîne-moatükunî hîfî ndanühî se kîkîharündümo ranana asu God ai-amboanî sünambe kîkîhindamündîmbui. Asu nîne-moatükunî se hîfî ndanühî moanî raru hîni-ngarundî ranana asu God ai-amboanî sünambe moanî hîni-ngîndeambui.

19 Awi asükai sihamumbo hoafehapurî nda. Nîni-simboaniyo nindou yimbu se hîfî ndanühî nîmbafanîmbo nîni-moatükunîmboyo se refemboane safanî hena ranahambo Godîmbo didîbafefîneandî ana, ranî-moatükunî ra wandî Ape sünambe amaru ranahandî warî süngu sihafanîmbo tükündîfepîrimboe.

20 Nga nindou yimbu-yafe, ngîmiyei ranai wandî ndürînambo mamühîyahindanî ana, ro ranühî ahei mbusümo nîmboambo-anahî,” mehu.

Amboawi yaho hohoanîmo

21 Ranîyu asu Pita ai Sisasi-mbo-so tüküfi düdufi hoafîyundühî yahuya, “Adükari, asu wandî wandafî ai moaruwai hohoanîmondupündunda nguwanî wambo ra, asu ro nünğunümbîmbo ahambo amboawi mbîsa hîni-ngîmandîhina? 7 ambefimbi ramandîhinîyo?” mehuamboyo.

22 Asu Sisasi ai hoafîyühü yahuya, “Yowanî, 7ambe ramîndeimbi asükai 7ambe ramîndeimbi asükai 7ambe ramîndeimbi aho ra.

23 Nga God ngîniîndî hîfandarandî ranai ndahurai-ane. Adükari bogorî nindou mamî ai ahandî ratüpurîyomo-rundeimbi nindou ranhamundî nîni-moatükunîyo ahandî-mayo sowandümo marundî ra simogodühî tümara hu.

24 Ai hapoadümbö kakî nindou ahandî-mayo masowandümo ra didîboadoreandühî nîmaru-ane, nindou mamî ahandî-mayo ten mirian (10,000,000) kakî semündümbîmayu ranahambo sowaründümo tükümefundî.

25 Nga asu nindou ranai moai kakî yahurai sihendî asükaiyo simborî ahambo segodîmbo. Ranîmboyo asu bogorî nindoumayu ranai nindou ranahambo hoafîyhüya, ‘Nindou ranahambo, ahandî aborüdî asu ahandî munngu moatükunî ra sahündürühî ranî fihîndî kakî simborî segodîmbo mbîsahümündî-amboane,’ mehu.

26 Ranîyu asu nindou ranai bogorî nindoumayu ranahandî fikîmî yimündîho kare pusîre nîmarümbö hoafîyühüya, ‘Se awi wambo hîpoamborowandîrühî himboarinambo yangîrî hîfandandîrî. Nga awi ro sihafî-mayo munnguambo moatükunî masahamîndîhî ra sihambo asükainda ndahanîni-mboayahî!’ yahu hütî-hoafîmayundo.

27 Ranîyu asu bogorî nindoumayu ranai nindou ranahambo hîpoamborirühî ahandî simborî segodîmbo-mayo ra hîni-ngîre haya asu moanî aboedî koamarîheira mahu.

28 Ranîyu asu ai nafîni huhündamboyo ahandî ngorü afîndî mamî ratüpurîyafanî-rînandeimbi ai kakî akîdou simborî ahambo segodîmbo engoro ranahambo hoeimarirî. Ranîyu asu ai ahambo mburümundü haya amîndasümohü fufure waramberamündühü hoafîyühü yahuya, ‘Se wandî-mayo ngîmî kina simborî süngu ra ndawandîrî!’ mehu.

29 Ranîyu asu ahandî ngorü afîndîmayu ranai ahandî fikîmî yimîndoho kare pusîre nîmarîmbo hoafîyundühî yahuya, ‘Se awi wambo hîpoamborowandîrühî

hĩmboarĩnambo yangĩrĩ hĩfandandĩrĩ, ŋga awi ro sĩhafi-mayo masahamĩndĩhĩ ra sĩmborĩ hĩhĩrĩndĩhe ndahanĩnĩmboyahĩ,' mehundo.

³⁰ Ŋga asu ŋgorũ afĩndĩ ai ahandĩ hoafi hĩmborĩ-koate refembo moei mehu. Raniyu asu ŋgorũ afĩndambo serũmũndũ hu karabusĩmarirĩ mamĩ ahandĩ kaki akĩdou ra dagadowani anĩmbo hĩnĩŋgĩndĩrũmbui.

³¹ Asu ratũpurĩyomo-rundeimbi bĩdĩfirĩ ai rani-moatũkunĩ ramefeyo ranahambo hoeiru houmbo ai ŋgĩnĩndĩ hoafĩmemo. Raniyomo asu ai bogorĩ nindoumayu ranahambo-so tũkũyafu nĩne-moatũkunĩ tũkũmefeyo ranahambo wataporĩmbomarundi.

³² Raniyu asu bogorĩ nindou ai ratũpurĩyu-randeimbĩmayu ranahambo mborai yahundo hũhũrĩrĩ hoafĩyundũhĩ yahuya, 'Se ana nindou ratũpurĩyafĩ-randeimbĩ moaruwai hamĩndanafi. Se wambo dũdumefoandĩ asu ro afĩndĩ kaki se wandĩ-mayo masowandĩfĩ ranahambo i amboawi saheheya moanĩ hĩnĩŋgĩmarĩheanĩnĩ.

³³ Se sĩhafi mamĩ ratũpurĩyafani-rĩnandeimbĩ-mayu ranahambo hĩpoamboroworũhĩ amboawi safĩndosĩ sapo ro sĩhambo ramarĩheanĩnĩ sũŋgumbo,' mehundo.

³⁴ Raniyu asu bogorĩ nindoumayu ranai ahambo ŋgĩnĩndĩrũrũhĩ karabusambe asũbusĩ semĩndĩmbo koamarĩheirĩ. Ai karabusambe nũŋgumbo-anĩmbo asu sĩmborĩ saimbo ra dagadombui," Sisas ra-mehu.

³⁵ Raniyu Sisas ai hoafi moendĩreandũhĩ hoafĩyuhũ yahuya, "Moanĩ mamĩ yahurai safĩ wandĩ Ape sũnambe amaru ranai nindou muŋguambo sĩhamumbo randeapũrũmbui se sĩhamundi ŋgusũfoambe sĩhamundi wandafĩ ranahambo amboawi yahokoateayomo ana," mehu.

19

Sisas ai nindowenihĩ nĩmorehĩ semĩndĩhũndambo hĩnĩŋgĩfe ranĩmbo yamundi mareandi

(Mak 10:1-12; Ruk 16:18)

¹ Sisas ai ranĩ hoafi wataporĩmbomarandĩ ra moendĩre haya asu ai Gariri hĩfĩ ra hĩnĩŋgĩre haya Sudia hĩfĩna Sodan hoe ŋgorũ goesũrĩnĩ barĩhoei mahu.

² Ranĩ-sĩmboanĩ nindou afĩndĩ safĩ ranai ahandĩ sũŋgu maheia asu aheimbo ranũhĩ aboedĩmarearũ.

³ Raniyomo asu Farisi nindou bĩdĩfirĩ ai Sisasĩmbo-so tũkũyafu ahambo refi hoeifimbo yahomo houmbo dũdururũhĩ yahomoya, "Nindou mamĩ ahandĩ ho-hoanĩmo yangĩrĩ ahandĩ nĩmorehĩ hĩnĩŋgĩfembo ehu ana, asu sĩhefĩ ahĩnũmbĩ hohoanĩmo ranahambo wanĩgeimandĩyo?" mehomondamboyu.

⁴ Asu Sisas ai sĩmborĩ hoafĩyuhũ yahuya, "Awi se moai Baiborambe hoeirundiyo sapo hoafi ranai yare hoafĩyowohũya 'Weanĩgurũhĩ hondũ Nafĩra-randeimbĩ ai nĩmorehĩ nindowenihĩ nafĩmarapĩrĩ,' meho ra?"

⁵ Sapo God ai yare hoafĩyuhũ, 'Ranĩmbohũndambo anĩmbo nindou ahandĩ hondĩ afĩndambo hĩnĩŋgĩndeapĩrĩ haya ahandĩ nĩmorehĩ ranĩ dĩbo mamĩ tapeimbĩ nĩmbafeihĩ asu yimbu ai moanĩ mamĩ tũkũndafĩne nĩmboambo-yafe,' mehu.

⁶ Asu ŋgĩrĩ ai yimbundafe, ŋga ai fi mamanafe. Sapo God ai mamambere hĩnĩŋgĩmareandi ra asu nindou ai yũkũrũbĩfepoanĩ," mehupurĩ.

⁷ Raniyomo asu Farisi nindou ai Sisasĩmbo dũdururũhĩ yahomoya, "Nĩmboe asu nindowenihĩ ranai ahandĩ nĩmorehĩ ranahambo moei-yaho hĩnĩŋgĩfe ranahambo Mosesĩndĩ ahĩnũmbĩ hohoanĩmo ranambe yare hoafĩyohũya 'Se sĩhafi nĩmorehĩ hĩnĩŋgarowandĩ ana, ahambo moei yahombo sũrũ pando dabado,' mehomondamboyu.

⁸ Asu Sisas ai asükaiyu sîmborî ahamumbo hoafiyuhü yahuya, “Se afîndafîndeimbanemo ranîmboane asu Moses ai sîhamundi nîmorehî hîniîngîfembo hohoanîmo ranahambo moanî yare hîmboana wamarapurî. Nga asu horombo hondü munğu-moatükunî God ai nafîrandambe ana hohoanîmo yahurai moai yangoro.

⁹ Asu ro sîhamumbo hoafehapurî nda, nindou mamî ai ahandî nîmorehî ra nindowenihî ngorü-dîbo hoanepoanî, nga ai moanî hoangîre haya nîmorehî ranahambo moei yahu hîniîngîre haya, asu ai nîmorehî ngorü asemündu ana, nindou ranai nîmorehî semîndî hohoanîmomayo ra moaruwaimbo-reandühani.”

¹⁰ Sisasîmbo süngururü-rundeimbî ai ahambo hoafiyomondowohü yahomoya, “Asu nindowenihî nîmorehühîfembo hohoanîmo yahurai rawefeyo ana, asu nindowenihî nîmorehühîfe-koate ra aboedane,” mehomondamboyu.

¹¹ Asu Sisas ai sîmborî hoafiyuhü yahuya, “Ndanî hoafî nda munğuambo nindou ranahamumbo hoafiyowohüyopoanî, nga nindou sapo ahamumbo God ai ranî ngîniîndî masagapurî ranahamumboane hoafî ra.

¹² Nga ranî-poanîmbo hohoanîmomboane nindou ai sapo nîmorehî semîndî-koate anîngo ra. Nindou bîdîfîrî ra nîmboe sapo ai moanî yahurai niîngombo boagîrî ai masahüpurîmîndei, asu nindou bîdîfîrî ra nîmboe nindou ai ahamumbo moanî-poanîmbo mbînînguwa seihehî tîmoefî kamarîhorî. Asu nindou bîdîfîrî ai moanî God hîfandarandî ranahambo hohoanîmombo yangîrîwambo ranîmboane nîmorehî semîndîkoateyomo arundî. Nindou düdi ndanî yamundîfe hoafî ra semîndîmboayu ana, ai moanî mbîsemündu-wamboane,” mehupurî.

Sisas ai nîmoakîdîboumbo-hündambo dîdîbafîmayu

(Mak 10:13-16; Ruk 18:15-17)

¹³ Ranîyei nindou ai Sisas sowana nîmoakîdîbou ra fufurühmündî-hündürî tükümehindî, ai aheimbo ahandî warî nandearühî dîdîbafîmbîfindüra sei hehî. Nga asu ahambo süngururü-rundeimbî-memo ranai nindou ranaheimbo ngîniîndîmarundürî.

¹⁴ Nga asu Sisas ai hoafiyuhü yahuya, “Nîmoakîdîbou ra ndühî aheimbo hîniîngîrîhindüra wambo sowana mbîsühîsi, nga ngîrî güdüwuri. Nga God ngîniîndî hîfandarandî ra nindou nîmoakîdîbou ndahuraiyei-ane,” mehu.

¹⁵ Ranîyu ai aheiwamî warî nandandürî mbura asu ndamefiyu.

Nindou hoarîfî napo afîndeimbî

(Mak 10:17-31; Ruk 18:18-30)

¹⁶ Nindou mamî ai mamîmbo Sisasîmbo-so tükümefiyu. Ai ahambo düdufi hoafiyundühî yahuya, “Yamundo-randeimbî, ro yangîrî koadürümbo niîngombo ra semîndîmbo mbîsambo asu nîni aboedî moatükunî ramandîhea?” mehundo-amboyu.

¹⁷ Asu Sisas ai ahambo hoafiyundühî yahuya, “Se ra nîmboe wambo nîni-moatükunî ai aboedayo ranahambo hoafiyafühî düduwefoandîr-a? Aboedî mamî-yangîrani moanî aboedayu. Se gedühî aboedî yangîrî niîngombo hohoanîmondafühî ana, se moanî sapo ahînûmbî hohoanîmomayo munğu ranîmbo kîkîhîsafîndandîfî,” mehundo-amboyu.

¹⁸ Asu nindou-mayu ranai düdufinduhî yahuya, “Nîne ahînûmbî hoafî rana?” mehundo-amboyu. Asu Sisas ai sîmborî hoafiyundühî yahuya, “Se nindou hîfokoefepoanî, se nîmorehî sîsîhîmopoanî, se hümbühünîpoanî, se nindou ngorümbo tîkefehêfe papî hoafîpoanî,

¹⁹ se sîhafî meapembo ndondondîwapîrühî ahafê hoafî hîmborîndafî, se sîhafî wandafî mamîmbo ngusüfo pandoworü sîhafî fimbo ngusüfo pararowandî nou,” mehuamboyu.

²⁰ Asu nindou hoarifi mayu ranai simbori ahambo hoafiyundühi yahuya, “Ro muṅguambo rani ahinümbi hoafi ranahambo himboriya süngurtheambo-anahi. Asu ṅgorü nini-moatükuni ramandhe-a?” mehundo-amboyu.

²¹ Asu Sisas ai ahambo hoafiyundühi yahuya, “Asu se moani aboedi nindou hondü niṅgombo mbisafombo ana, se ṅgafi sihafi muṅgu-moatükuni masihoefi ra nindou ṅgorümbö fufundawandühi rani-fihindi kaki ndowandifi mbunda, nindou moaruwai napokoate-mayei ranaheimbo kaki ra dabadüri. Rananimbo asu se sünambe napo afindeimbi-ndamboyafi. Nga asu se mborai wandi süngu,” mehundo.

²² Raniyu asu nindou hoarifi mayu ranai rani hoafi ra himboriyu haya afindi hohoanimo kapeihi ndamefiyu sapo ahandi napo afindi ranimbo wambo.

²³ Raniyu asu Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi-mbo hoafiyupurühi yahuya, “Ro nda sihamumbo anihondümböanahi hoafehapuri, nindou napo afindeimbi ranai God ṅḡinindi hifandarandi ranambe kefoefembo ana, awi tiṅümbi safane.

²⁴ Asukai ro sihamumbo hoafehapuri nda, kemor, adükari ninihondi hos nahurai, ranai ana hoeari kakimbo nür ambe akidou rani nafi kefoefembo ana, ahambo tiṅümb-ane, nga nindou napo afindeimbi ai God ṅḡinindi hifandarandi ranambe kefoefe hifombo tiṅümbi safane,” mehupuri.

²⁵ Asu ahambo süngururü-rundeimbi ai rani hoafi ra himboriyomo houmbo asu ranimbo mahepünafundi. Raniyomo asu ai ahambo düdururühi yahomoya, “Asu nindou didi ai refe ana, aboedambomandifi?” mehomondamboyu.

²⁶ Sisas ai ahamumbo himboari pareapurühi simbori hoafiyuhü yahuya, “Ndan moatükuni ranana nindou ai refembo tiṅümbi safane, nga God ai refembo ana, muṅgu-moatükuni ra tiṅümbiyopoani,” mehuamboyu.

²⁷ Raniyu asu Pita ai hoafiyuhü yahuya, “Awi se ndühi himboyafi, ro muṅguambo moatükuni rarihu kokosi foarihu hohu sihafi süngufemboanefi, nga nini takini mandahumndefa?” mehuamboyu.

²⁸ Sisas ai ahamumbo hoafiyupurühi yahuya, “Ro sihamumbo anihondümböanahi hoafehapuri nda, hifi simbori tükufemboayo rani sihi Nindou Hondü ranai sürühoeyoweimbi nimarí fondi raniwami nimanduani, asu wambo süngurundi-rundeimbi se-amboani mamí nimarí fondi 12 raniwami nimanđimboemo 12 mamisiri Israerihündi ranaheimbo hifandiyondürimbohünda.

²⁹ Rananimbo asu nindou muṅguambo didiyei ai ahei wori, akohoandi, rehi mamí, hondafindi, nimori, asu nümbürü ra wambohünda rarihi hiniṅgarihindi ana, asu ai 100 yimbumbondihi ndahümündihü asu aheimbo yangiri koadürümbö niṅgombo-mayo ra God ai dagadürimbui.

³⁰ Nga nindou afindi didiyei ai haponda adükari-mbofemboayei ana, süngunambo ai akidoumbo-ndahimboyei, nga asu nindou afindi didiyei ai haponda akidou-mboehindi ana, asu ai süngunambo adükari-mbo-ndahimboyei,” mehu.

20

Wofi hisi nümbürambe ratüpuriyomorundeimbi nindou kafeefe hoafi

¹ Sisas ai hoafiyuhü yahuya, “God ṅḡinindi hifandarandi ranana sapo nindou mamí nümbürü aharambürü nahurai-ane. Ranani asu ai siambe hamindi hu nindou ahandi wofi hisi nümbürü ranambe ratüpurimbo masepurimüdu.

² Nindou ranai ratüpuriyomo-rundeimbi rani-babidimbo mamami si mamami kaki ra ai segopurimbo hoafi mamühi ru houmbo asu ahamumbo ahandi nümbürü ranambe ratüpurimbo koamarihapurü.

³ Asukaiyu ai hüfihamindi ṅḡinindiyuambe safi huane nindou bidifiri ai make-tambe moani ratüpurü-koate burimemonda hoeimareapurü.

⁴ Raniyu asu ai ahamumbo hoafiyupurühüya, ‘Seamboani ngomo wandi wofi hisi nübürü ranambe ratüpuründimo. Nga ro sšhamumbo kaki ndeara segopurümbo-mayo rani-simogodühi ndahapurümboyahi,’ mehupuri.

⁵ Raniyomo asu ai ratüpurümbo mahomo. Hüfünümbo asükaiyu nimbambe safi ai hu mamani rani-süngumareandi.

⁶ Ndeara nimbambe hondü hu hoeireapuranü nindou bidingiri ai moani ratüpurükoate ranühi yaru maningomondamboyu. Raniyu asu ai ahamumbo düdureapurühü yahuya, ‘Se ra nimboe moani ndanühi ratüpurükoate hüfhamüندی gebuai afindi ra maningomo rana?’ mehuamboemo.

⁷ Asu ai ahambo hoafiyomondühi yahomoya, ‘Yihoeümbo nindou ai ratüpurüsaikoate-memo-ndamboanefi animboefi,’ mehomondamboyu. Asu ai hoafiyupurühü yahuya, ‘I refe anasi, se-amboani ngomo wandi nübürüambe ratüpuründimo,’ mehupuri.

⁸ Ndeara bidingirana kinini hoafambe nübürü aharambüri bogori-mayu ranai ahandi ratüpurüyomo-rundeimbimbo bogorümbofi hifandapurü randeimbimbo mayu ranahambo hoafiyuhü yahuya, ‘Ratüpurüyomo-rundeimbimbo nindou ranahamumbo mb-orai mbisafipuri hawa ahamundi kaki ra dabapuri. Nindou bidingiranü süngunambo hondü ratüpurü masahapurü ranhamundi fihü pindafi hawa ngafi weangurühi ratüpurümemo ranhamundi fihü tündowandi,’ mehundo.

⁹ Raniyo asu nindou ndeara nimbambe hondü peyomo houmbo ratüpurümemo ranai kaki mamamiru masowandümo.

¹⁰ Raniyomo asu nindou weangurühi peyomo houmbo ratüpurümemo ranai-amboani kaki semüdümbo tüküme fundi. Ndanana ro afindi safi ndahümündemboyefi yahomo houmbo. Nga asu ai-amboani moani mamani yahurai kaki mamamiru masowandümo.

¹¹ Raniyomo ai kaki ra sowandümo houmbo asu ratüpurü masagapurü nindoumayu ranahambo ‘Kaki ranimbo nimboe ndahurai masawamuni,’ yahomo houmbo ññepomemo.

¹² Ai yahomoya, ‘Nindou sünguni se ratüpurü masagapura moani bodifombo yangiri ratüpurümemo-anemo asu se ahamumbo kaki ra yihoeümbo masawamuni nahurai masabapuri. Roana siambe peyefi hohu hüfüni gebuai ra ratüpurü tññirifomayefi hüfhamüندی kikirihundühi,’ mehomondamboyu.

¹³ Nübürü aharambüri ai nindou ngorümayu ranahambo simborü hoafiyundühi yahuya, ‘Wandafi, se himboriyafi, ro sšhamumbo moai moaruwai dibo ninüngurüheapurü, nga wani. Asu sapo sšhiri moai mamani si ratüpurümbo weangurühi mamani si ratüpurüyowohü, kaki mamamife semüdümbo hoafi mamani süngurühündüyo?’

¹⁴ Haponda hamüندی se sšhafi kaki ra ndowandifi hawambo ngoafinambo ngafi. Sapo ro kaki sšhamumbo masahapurü yahurai nindou sünguni ratüpurümemo ranahamumbo amboani segopurümbo saheheamboyahü masahapurü.

¹⁵ Awi wandi kaki ra ro hohoanümomayahü süngu refembo ra wanümandüyo? Rani-moatükuni ranana ai moani wandi moatükuni yangirane. Ro sapo aboedi moatükuni ramarüheanda asu se ranimbo wambo garübirüwandirühüyafi?’ mehu.”

¹⁶ Sisas ai ndeara hoafi moendifembo yahumbo hoafiyupurühi yahuya, “Nga nindou didüyei ai haponda adükarümbo-femboayei ana, süngunambo ai aküdümböndahimboyei, nga asu nindou didüyei ai haponda aküdümböehüندی ana, asu ai süngunambo adükarümbo-ndahimboyei,” mehu.

*Ngimimbo Sisas ai yifimbo ranimbo wataporümbomarandi
(Mak 10:32-34; Ruk 18:31-33)*

¹⁷⁻¹⁸ Sisas ai Serusareümünambo hafuhüyu ai ahandi süngururü-rundeimbimbo 12 memo ranahamumbo ahamundihoari bogo hoafiyupurühi yahuya, “Awi se himborüyomo.

Haponda sɪhɪrɪ nda Serusarem ŋgoafɪnambo hahifũhanefi, ŋga ranũhɪ anɪmbo Nindou Hondũ ranai Godɪmbo sɪhou-rundeimbɪ bogorɪ nindou asu ahɪnũmbɪ hohoanɪmo yamundu-rundeimbɪ nindou ranahamundɪ warũhɪndɪfimbui. Rananɪmbo asu ai ahambo yɪfɪmbo papɪhoafi-ndũrɪmboemo.

¹⁹ Rananɪmbo asu ai ahambo nindou amurɪ ranahei warambe hɪnɪŋgɪndurũmboemo. Rananɪmbo asu nindou amurɪ ranai ahambo nindou hɪmboahũ tɪkɪfɪnambondɪhorɪ habudihũ ahambo ndũfurɪ ndũfurɪboadũwurɪmboemo. Asu ahambo nɪmɪ keimbɪ karɪhendeimbɪfɪhɪ pandũwurɪmboemo. Ŋga asu randɪfe hayambondoanɪ sũŋgunambo ŋgɪmɪ sindu mbunda asũkaindu yaŋgɪrɪ botɪndɪfimbui,” mehupurɪ.

*Sems Son ai adũkarɪmbofembo masafanɪ
(Mak 10:35-45)*

²⁰ Ranɪyo asu Sebedindɪ nɪmorehɪ ahandɪ nɪmorɪ yimbu babɪdɪ Sisasɪmbo-so tũkũfe ahandɪ haŋgɪfoanɪ peyo yirɪ kakɪre nɪmarɪmbo ai mamɪ-moatũkunɪ rambɪreandɪ yaho haya dũdumarerɪ.

²¹ Ranɪyu asu Sisas ai ahambo dũdureandũhɪ yahuya, “Nɪmorehɪ ra se nɪnɪ-moatũkunɪmboyafɪ rana?” mehundo-amboyo. Asu ai ahambo sɪmborɪ hoafɪyondowohũ yahoya, “Se wambo randɪheamboyahɪ mbɪsafɪndɪrɪ se bogorɪmbofeyoanɪ asu wandɪ nɪmorɪ yimbu nda sɪhafɪ warɪ-hondũnɪ nɪmarɪ, sɪhafɪ kadũdanɪ nɪmarɪ rambohũnda,” mehoamboyu.

²² Ranɪyu asu Sisas ai tɪŋɪrɪfo ahambo tũkũfemboayo ranɪmbo nɪmorɪ yimbumbo hoafɪyupɪrũhɪ yahuya, “Se-ana moai fɪfɪrɪneandɪ se nɪnɪ-mboyafanɪ dũduefɪneandɪ ranɪmbo. Se ra ro tɪŋɪrɪfo semɪndɪmboyahɪ ra mandowandɪfanɪyo?” mehupɪramboyafanɪ. Asu ai sɪmborɪ ahambo hoafɪyafɪnandowohũ safanɪya, “Yɪnɪ, ro randɪhoamboyehɪsɪ,” masafanɪ.

²³ Sisas ai ahafanɪmbo hoafɪyupɪrũhũ yahuya, “Yɪnɪ, wandɪ tɪŋɪrɪfo ndowandɪmboyafanɪsɪ. Ŋga asu ro sɪhafanɪmbo hoafɪndahapɪrɪ, dũdi wandɪ warɪ-hondũnɪ nɪmarɪ asu kadũdanɪ nɪmarɪ rambo ra ŋgɪrɪndahɪ, ŋga wanɪ. Fondɪ ranana wandɪ Ape ai nindoumbo dɪdɪboadoramũndɪ hɪnɪŋgɪmareandane,” mehu.

²⁴ Ranɪyomo asu Sisasɪmbo sũŋgururũ-rundeimbɪ 10 memo ranai ranɪ hoafɪ ra hɪmborɪyomo houmbo asu ai apodoho yimbume fanɪ ahafanɪmbo ŋgɪnɪndɪmarupɪrɪ.

²⁵ Ranɪyu asu Sisas ai ahamumbo mamɪ gugureapurɪ mbura hoafɪyupurũhɪ yahuya, “Se awi ranahambo fɪfɪrumbo-anemo, ŋgorũ sɪrambeahɪndɪ-mayei ranahei bogorɪ nindou ranai ana nindou ranaheimbo ŋgɪnɪndɪ hɪfandɪrundũrũhanemo. Rananemo asu ahei adũkarɪ nindou ranai-amboanɪ ŋgɪnɪndɪ aheimbo hɪfandarundũrɪ.

²⁶ Ŋga awi ndahurai hohoanɪmo ndanana sɪhamundɪ mbusũmo yaŋgorɪpoanɪ, ŋga wanɪ. Sɪhamundɪ mbusũmo nindou mamɪ ai adũkarɪmbofe tũkũfembo hohoanɪmoayu ana, asu ranai nindou sɪhamundɪ ratũpurɪyu-randeimbɪ nindoumbofi mbũnũŋgu-wamboane.

²⁷ Asu nindou mamɪ ai sɪhamundɪ mbusũmo ro horombonɪpoedɪ nindou-anahɪ yahu anũŋgu ana, nindou ranai sɪhamundɪ moanɪ ratũpurɪyu-randeimbɪ nindoumbofi mbũnũŋgu-wamboane.

²⁸ Sapo rahurai ane Nindou Hondũ aiana hɪfɪnambo makusu ra ahambo nindou ai farɪhefɪmboyupoanɪ. Ŋga ai nindou afɪndɪ ranaheimbo aboedambo-fendũrɪmbo-hũndamboyu yɪfɪmbo makusu,” mehu.

*Sisas ai nindou yimbu hɪmboatɪharɪ aboedɪmareapɪrɪ
(Mak 10:46-52; Ruk 18:35-43)*

²⁹ Ranɪyomo ai Seriko ŋgoafɪ hɪnɪŋgɪru hou mahomonda, asu nindou afɪndɪ safɪ ranai Sisasɪmbo sũŋgumarɪhorɪ hei.

³⁰ Hĩmboatĩharĩ nindou yimbu ranai nafĩkĩmĩ nĩmarĩfanĩ hĩmborĩyafandane, Sisas ai mahuwamboyafanĩ, asu ai hoafĩ pukũna karĩhoefĩneandũhĩ hoafĩyafandũhĩ safanĩya, “Defitĩndĩ ahuirĩ! Adũkarĩ, se yĩhoehĩmbo hĩpoambo-rowamunĩ,” masafanĩ.

³¹ Nindou afĩndĩ ranai ahafanĩmbo se moanĩ yafambe kĩkĩhandĩfanĩ sei hehi ŋgĩnĩndĩ hoafĩmehũpĩrĩ. Nga asu ai moanĩ pukũna hamĩndĩ hoafĩ karĩhoefĩneandũhĩ hoafĩyafandũhĩ safanĩya, “Defitĩndĩ ahuirĩ! Adũkarĩ, se yĩhoehĩmbo hĩpoamborowamunĩ,” masafanĩ.

³² Ranĩyu asu Sisas ai ranũhĩ ŋgĩnĩnĩmareandĩ. Asu ai ahafanĩmbo dũdureapĩrũhĩ yahuya, “Ro sĩhafanĩmbo nĩnĩ nũnũngufepĩrĩmboyahĩ asu se ranĩmbo hohohanĩmoayafana?” mehupĩramboyafanĩ.

³³ Asu ai sĩmborĩ ahambo hoafĩyafĩ-nandowohũ safanĩya, “Adũkarĩ, se yĩhoehĩ hĩmboarĩ aboedĩ birĩhawamunĩ semboanehĩ hohohanĩmoayehĩ,” masafanĩ.

³⁴ Ranĩyu asu Sisas ai ahafanĩmbo hĩpoamboreapĩrĩ haya warĩ ahafandĩ hĩmboarambe pamareapĩra moanĩ mamĩ ranĩ-sĩmboanĩ hĩmboarĩ aboedĩ birĩmarĩhoayopĩra hĩmboarĩyafandũhĩ, asu ai Sisasĩndĩ sũŋgu mahafanĩ.

21

*Sisas ai bogorĩ nindou nahurai Serusarem ŋgoafambe tũkũmefiyu
(Mak 11:1-11; Ruk 19:28-40; Son 12:12-19)*

¹ Sisas ai ahambo sũŋgururũ-rundeimbĩ babĩdĩ Serusarem ŋgoafĩkĩmĩ akĩmĩ tĩfĩrundũhĩyomo asu ai ndeara Betfage ŋgoafambe Orif Nĩmĩ Wafukĩmĩ tũkũmefundĩ. Ai ranũhĩ tũkũyafundũhĩyomo Sisas ai ahandĩ sũŋgunerĩ-rĩnandeimbĩ ranahafanĩmbo hoafĩ ranĩ bĩtapĩre horombo koarĩhepĩrũhĩ yahuya,

² “Nŋoafĩ akĩmĩ anaŋgo ranĩhũnda ŋgafanĩ nĩmehũnou hoeindĩneandanĩ dongi mamĩ ahandĩ nĩmorĩ ranĩdĩbo wofĩfĩhĩ kife hĩnĩŋgĩfĩmbĩ-mayo ra fufurĩndĩ-heneapĩrĩ mbundĩna wambo sowana ndowandĩfanĩ dũgũfanĩ.

³ Asu nindou ŋgorũ ai ranahambo nĩnĩ hoafĩ hoafĩnduanĩ ana, asu se hoafĩndafandũhĩya, ‘Adũkarĩ ai ranahambo hoafĩmayu-amboanehĩ,’ mbĩsafandani anĩmbo asu ai moanĩ rande hĩnĩŋgĩndeandanĩ amboanĩ ndowandĩfanĩ dũgũfanĩ,” mehu.

⁴ Ranĩ-moatũkunĩ ranana sapo horombo Godĩndĩ hoafĩ hoafĩyu randeimbĩ ai hoafĩmayu sĩmogodũhĩ tũkũfemboyo ramefeyo. Sapo ai yare horombo hoafĩyuhũya,

⁵ “Saion nindou ranaheimbo hoafĩndafĩndũrũhĩ anĩmboya,

‘Awi se ndũhĩ hĩmbondei sĩhei adũkarĩ bogorĩ nindou ranai sĩheimbo sowana asũfu!

Aiana moanĩ hĩmboarĩ hoafendũhĩ dongi ranĩwamĩ nĩmarũ haya asũfu.

Asu aiana dongi nĩmorĩ mamĩ ranĩwamani nĩmarũ haya asũfu,” meho. *Sekaraia 9:9*

⁶ Ranĩyafanĩ asu ahambo sũŋgurĩnerĩ rĩnandeimbĩ ai hafanĩ Sisas ai hoafĩmayupĩrĩ ranĩ-sũŋgu ramarĩneandĩ.

⁷ Ranĩyafanĩ asu ai dongi hondĩ nĩmorĩ kameihĩ ra sowapĩndĩfanĩ hũfanĩ ahafandĩ hoearĩ ra ahafewamĩ nandĩne hĩnĩŋgĩmarĩneapĩra asu Sisas ai ranĩwamĩ farĩfĩ mamaru.

⁸ Ranĩyeyĩ nindou afĩndĩ safĩ ranai ahei warĩ hoandarĩ hoearĩ fufurũhũmũndĩ nafĩnĩ korĩmarĩhĩnda asu bĩdĩfĩrĩ ai nĩmĩ warĩ emũndĩ kameihĩ hutũhũmũndĩ nafĩnĩ korĩmarĩhĩ hei.

⁹ Nindou afĩndĩ bĩdĩfĩrĩ ranai Sisasĩndĩ haŋgĩfoanĩ kefoehĩ hehi hei asu bĩdĩfĩrĩ sũŋgunĩmayeyĩ ranai hoafĩ pukũna karĩhehindũhĩ hoafĩyeyĩhũ seiya,

“Defitĩndĩ ahuirĩ, ranahambo hĩhĩfĩ-hĩhĩfĩndahũndo!

God ai ahambo aboedĩ aboedĩ-mbĩrĩramboane ai Adũkarĩndĩ ndũrĩnambo asũfu ranahambo.

Godindi ndüri adükarane mbisefomboane,” masei.

Buk Song 118:26

¹⁰ Sisas ai Serusarem ngoafambe tükümefiyua asu ngoafi adükarani ranai hepüni kikirandühi nindou ranai düduyahindühi seiya, “Nindou düdi rana?” masei.

¹¹ Nindou afindi-mayei ranai hoafiyehi seiya, “Nindou ndanana Nasaretihündi Gariri hifihündi Godindi hoafi hoafiyu-randeimbi nindou Sisas ani,” masei.

Sisas ai Godindi worambe kefuai mahüfu

(Mak 11:15-19; Ruk 19:45-48; Son 2:13-22)

¹² Sisas ai Godindi Worikimi hüfu nindou ranühi sesi napo kakifihisi simbori siseyei wakirihindühi ninoumayei ranaheimbo bukürümafoarearü. Raniyu ai kakisisefe rambo fondiyo asu nindou bidifiri ai wupufo nimarimombo siseru-rundeimbi nimari fondi ra hihirimafoareapurü.

¹³ Raniyu ai hoafiyundürühi yahuya, “Sapo Baiborambe sürü mapaiaro ra yare hoafiyohü yahoya, ‘Wandi wori ranana didibafife worane mbiseimboyei,’ mehu. Nga asu se wori nda nimboe hühühüni nindouyei dibonapife worimbo-arihinda?” mehupuri.

¹⁴ Nindou himboatihari asu nindou tihari moaruwaimbi ranai Godindi wori ranambe tükümehinda Sisas ai aboedimareandüri.

¹⁵ Godimbo sesi sihou-rundeimbi bogoriyomo asu ahinümbi hohoanimo yamundurundeimbiyomo ranai hoeirundane, Sisas ai hepünifeimbi moatükuni ramareanda asu nimoakidibou ai puküna hoafi karihindühi Godindi wori ranambe seiya, “Defitindi ahiri ranahambo hihifi-hihifimboani,” maseiamboemo asu ai ranimoatükuni ranahambo nginindimemo.

¹⁶ Raniyomo asu ai Sisasimbo düdururühi yahomoya, “Se nibe-hoafi ai hoafayei ra himboriyafai?” mehomondamboyu. Asu Sisas ai simbori ahamumbo hoafiyuhü yahuya, “Anihondane, ro ra himboriyamboanahi. Asu se moai hoafi Baiborambe mengoro nda hoeirundiyo? Sapo ai yare hoafiyowohü yahoya, ‘God, Se nimori akidibou asu

akidibou hondü tihündi ranahei yafambe boaroworanani imbo asu ai sihambo adükarani sei ndorihisi hoafimbeyai-amboane,’ meho ra,” *Buk Song 8:2* mehu.

¹⁷ Raniyu Sisas ai ahamumbo yare hininjireapurü haya Betani ngoafina ranühi apombo mahu.

Sisas ai hoafimayua nimi fik süfuri nahurai nimbimayo

(Mak 11:12-14, 20-24)

¹⁸ Hapoadumbo siambe hondü Sisas ai adükarani ngoafina hihirifi nafisi huhüyu asu ai wembombomayu.

¹⁹ Raniyu ai huhünda nafikimi fik nimindi ranai maningowa hoeire haya ranisowana mahu. Asu moai nimindi ranifihisi fik hisi ranai kiaro, nga moani emüdi yangiri maningowa hoeimareandi. Raniyu asu ai nimi ranahambo hoafiyuhü yahuya, “Nimi ndanimbafisi ndani se ngirisi asükaindafisi hisindafisi,” mehua, asu nimi ranimoani mamihari hoafisi ningoambe nimbimayo.

²⁰ Raniyomo asu ahambo süngururü-rundeimbi ranai ai ramareandi ranahambo hoeiru houmbo hepünafundühi düduyafundühi yahomoya, “Nüngumareandamboyo fik nimindi ranai moani yahurai nimai hamindi nimbimayo rana?” mehomo.

²¹ Raniyu Sisas ai simbori ahamumbo hoafiyupurühi yahuya, “Ro sihamumbo anihondumboanahi hoafehapurü, asu se anihondumbondundühi moani yimbu hohoanimo-koateayomo ana, seamboani ro nimi ndanahambo ramaritheandi nou randumboemosi. Nga se hifi wafu ndanahambo hoafindimondühiya, ‘Se firihoefti hawa sihafihorani hanifi siriwara himo peyafi,’ ehomo ana, ra ai randifemboe.

²² Asu se anihondümboru houmbo nini-moatükunimboyo sihamundi didibafife ra hoafemo ana, asu se rani-moatükunî ra ndowandümoemo,” mehupuri.

*Sisasimbo düdi nginindi masagado yahomo houmbo düdumefundi
(Mak 11:27-33; Ruk 20:1-8)*

²³ Sisas ai Godindi worimayo ranambe kefuai hu tüküfi nindou bidifirambo hoafi yamundeandürühi maningu. Raniyo asu Godimbo sesi sihou-rundeimbi bogori nindouyomo asu nindouyei bogori nindouyomo ranai ahambo-so tüküyafu düdururühi yahomoya, “Nüngu-nahurai nginindiyo se yahurai nda sowandifi hawa ndani-moatükunî refembo rana? Nindou düdi sihambo nginindi yahurai ra masaganin-a?” mehomondamboyu.

²⁴ Asu simbori Sisas ai ahamumbo hoafiyupurühi yahuya, “Ro-amboani sihamumbo awi mamî düdufe düdundaheapurimboyahi. Asu se wandi düdufe ranahambo hoafi weindaharundi ana, sihamumbo nine-nginindi ro sahamindi hehea rani-moatükunî rarihe arihandi ranahambo hoafindahapurimboyahi.

²⁵ Asu dagüdamboe Son himoni nindou hundüriyo rambo hohoanimo masemündu rana? Rani-moatükunî ra Godindi-mayo tüküfemboyo asu nindouyei-mayo tüküfemboyo?” mehupuramboemo. Raniyomo asu ai ahamundihoari bogo simbori hoafiyomondühi yahomoya, “Nini hoafi sihiri ra hoafimandefa? Asu sihiri ahambo hoafiyahundowohüya, Godindi-mayo tüküfefeyo ane asefi ana, asu ai simbori sihefimbo rande hoafindümunühiya, Nimboe refe ana, asu se Sonimbo anihondümbofe-koatememoa? mbüsü düdündüfimunimbui.

²⁶ Asu sihiri rarihu hoafiyefühi, Rani-moatükunî ra nindou-yafe-mayo tüküfefeyo ane, asefi ana, asu nindou ranaheimbo yihimbo-ndihurimboyefi, nimboe sapo nindou ranai Sonimboya, Aiana Godindi hoafi hoafiyu randeimbi nindoumayu ani aseimbohünda,” mehomo.

²⁷ Raniyomo asu ai Sisasimbo hoafiyomondühi yahomoya, “Rani-moatükunî ra ro moai fifirihundi,” mehomondamboyu. Asu ai ahamumbo simbori hoafiyuhü yahuya, “Roamboani ro ngiri sihamumbo hoafindahapurî dagüdamboe ro hohoanimo ra sahamindi hehea rani-moatükunî rarihe arihandi ra,” mehu.

Sisas ai afindi mamî ranahandambo nimori yimbu ranahandi kafeje hoafi hoafimayu

²⁸ Sisas ai yahuya, “Asu haponda se ra nünguru hohoanimoyomondühiyomoa? Mamimbo nindou mamî ai nindowenihî nimori yimburapiri henüngumboyu. Ai hu ahandi amongo nimori mayu ranahambo hoafiyundühi yahuya, ‘Wandi nimori nda, se ngafi wofi hisi nübürî ranambe ratüpurindafi,’ mehu.

²⁹ Asu nimori ai yahuya, ‘Ro ratüpurimbo moi samboanahi,’ mehu, nga asu süngunambo hohoanimoyu hoeireanda mayoa ai ratüpurimbo mahu.

³⁰ Raniyu asu afindi ai akidambo sowana hu mamî hoafi yahurai yare hoafimayundo. Asu nimori ai yahuya, ‘Yini Ape, ro ngamboyahî rani ratüpurimbo,’ mehu, nga asu süngunambo ai moai hu.

³¹ Nimori yimbu ranai nahanîyu sapo afindi ai hoafimayu süngu himboriyu haya ramareanda?” mehuamboemo. Asu nindou ai hoafiyomondühi yahomoya, “Amongo nimori ai,” mehomondamboyu. Sisas ai hoafiyupurühi yahuya, “Ro sihamumbo haponda hoafehapurî nda, Nindou takis kaki sowandümo-rundeimbi asu nimorehi nindowenihî birabiriyeyi rihündeimbi ranai sihamumbo ngasündhipurî hehi ai boatei God nginindi hifandarandi ranambe karefoehindi.

³² Nga nimboe Son sihamumbo sowahi tüküfefiyu ra ai sihamumbo sapo nafi aboedi süngumbeyafunda yahumboyu nafuimayupurî. Nga asu se moai

ahambo anihondümborüwuri. Nga asu nindou takis kaki sowandümo-rundeimbi-memoyomo, asu nimorehi nindowenihî birabirîyei rihundeimbi ai yangirîyei ahambo anihondumbo-marîhorî. Ranî-moatükunî ra se hoerundîsî, nga asu se moai süngunambo yaru niŋgomo hohoanîmoyomondanî wanî asu ahambo anihondümborüwuri,” mehu.

*Nindou moaruwai wofî hisî nümbürî hîfandîmarundî kafoefe hoafî
(Mak 12:1-12; Ruk 20:9-19)*

³³ Sisas ai hoafiyuhî yahuya, “Awi se ŋgorü kafoefe hoafî ranahambo hîmborîndîmo. Mamîmbo nindou mamî hîfî aharambürî ai wofî hisî hîfoare mbura ginîrîmayu. Asu nümbürî ranambe wofî hisî ra boboeyo-rambohünda hîpîrî nafîmarandî. Asu nümbürî ranambe nîmoamo hafo gîgüdîyo rambohünda yibadî ŋgerîra hafu hîniŋgîmareandî. Ranîyu asu ai muŋgu-moatükunî ra raraore mbura nindou kaki semîndîmbo ratüpurîyomo-rundeimbi ranahamundî warambe hîniŋgîre haya, ŋgorü hîfîna angunî mahu.

³⁴ Ndeara wofî hisî ranai süfiyoanî nindou ranai ratüpurîyomo rundeimbi ranahamumbo nindou nümbürambe ratüpurîmemo ranahamumbo sowana koamarîhepura mahomo wofî hisî ra semîndîmbo.

³⁵ Ranîyomo asu nindou wofî hisî nümbürambe ratüpurîyomondühî manîŋgomo ranai nindou ahandî koamarîhepura mahomo ranahamumbo mbumarîpundümo. Ŋgorümbu bubururî, ŋgorümbu hîfokoarüwurî asu ŋgorümbu nîmoeinambo-marurî.

³⁶ Ranîyu asükaiyu nindou ranai ahandî ratüpurîyomo-rundeimbi bîdîfirî afîndî safî koarîhepurane, nindou nümbürambe manîŋgomo-memo ranai ahamumbo mamî horombo bîdîfirambo ramarüpurî nou yahurai ramarüpurî.

³⁷ Ranîyu nindou ranai bîdîfirambo hondü ahandî nîmorî ranahambo ahamumbo sowana koamarîheirü. Ranîyu ai yare hoafiyuhü yahuya, ‘Nindou ranai awi wandî nîmorî ranahambo ndondüwurühî ahandî hoafî hîmborîndîmboemosî,’ mehu.

³⁸ Nga asu ai ahandî nîmorî ranahambo hoeirüwurühî ahamundîhoarî yahomoya, ‘Nîmorî ndanana sapa nümbürî aharambürîndî nîmor-ani. Awi sîhîrî ahambo haponda hîfokoandîhurühî anîmbo asu sîhîrî ahandî-mayo napo ra fundîhumündefomboane,’ mehomo.

³⁹ Ranîyomo asu ai ahambo mburündümo nümbürambeahîndî hîmboranî pirüwurî houmbo houmbo hîfokoamarüwurî.”

⁴⁰ Sisas ai yare düdufihî yahuya, “Asu wofî hisî nümbürî aharambürî ai asükaindu tükündüfihî ra, nindou ahandî nümbürî hîfandîmarundî ranahamumbo nîngumandepura?” mehuamboemo.

⁴¹ Asu ai hoafiyomondühî yahomoya, “Nindou moaruwai ranahamumbo nindou ranai hîfokoa-ndeapurümbui. Rananîmbo asu ai nindou bodîmondambo ahandî nümbürî ra dagapurani asu ai hîfandundühî wofî hisî süfi-ambe nindou ranai nümbürî aharambürîmbo bîdîfirî dabudomboemo,” mehomo.

⁴² Ranîyu asu Sisas ai ahamumbo hoafiyuhüya, “Awi, se moai hoafî Baiborambe apenîŋgo ra hoeirundîyo? Hoafî ra yare hoafiyowohüya,

‘Worîmboru-rundeimbi nindou ai worîmbombo kambohoanî moaruwai ra moanî yaru moei yahomo masîhoemo,

asu kambohoanî ranai moanî ndorîhoeimbi hamîndî kambohoanîmbofe tüküme Feyo.

Ranî-moatükunî ra Adükarî ai ramareandane,

ŋga ranî-moatükunî ra ro hoeirîhunda aboedî hamîndane, asefî,’

Buk Song

118:22-23

meho.

⁴³ Ranimboane asu sihamumbo hoafehapurɪ, ‘God ŋginɪndɪ hɪfandarandɪ ranamboani sihamumbo saihundɪ-mayo ra ndemündü haya asu nindou didɪyei ai hisɪ aboedɪ hɪfandarandambe tüküfembohünda ranaheimbo dagadürimbui.

⁴⁴ Nindou düdi ai kambohoani ranıwamı pırayu ana, ai muŋuna hürühümbo yagudümbui. Asu kambohoani ranai nindou ranahandı wamı pırayo ana, ranambo ndünınderımboe,” mehu.

⁴⁵ Ranıyomo asu Godımbo sesi sihou-rundeimbı nindou bogorıyomo asu Farisi nindouyomo ranai Sisasiɪndı kafoefe hoafı ranahamboya ‘Yıhoefomboani yare kafoare hoafayu,’ yahomo fıfırımarundı.

⁴⁶ Ranıyomo asu ai ahambo mbuimündümbo yahomo houmbo hohoanımomemo. Nga asu ai nindou afındı ahambo wakıreri meŋgoro ranaheimbo yıhımbomarundürı, nımboe sapo ai Sisasiımboya, Ai Godındı hoafı hoafıyu-randeimbı nindoumbofımboani masei ranımbı wambo.

22

Sisas ai nımorehı semındı sımbıanı sesesiımbı kafoefe hoafı hoafımayu (Ruk 14:16-24)

¹⁻² Asu asükai Sisas ai kafoefe hoafınambo hoafıyundürühıyahuya, “God ŋginɪndɪ hɪfandarandɪ ranana ndahurai-ane. Mamımbı adükari bogorı nindou ai nımorehı semındı sesesiımbı sesi raraore fıkiımi-fıkiımi-re masıhendı ahandı nindowenihi nımorı ai nımorehı semındımbımayua.

³ Ranıyu ai nımarümbo ahandı ratüpurıyomo-rundeimbı nindoumbo koamarıhepurı nindou bıdıfırambo sesesi si ranıfıhi tükündafundı yaho hoafıyopurımbı. Nga asu ranı-sımbıanı nindou ranai moai tüküfembo hohoanımoyomo.

⁴ Ranıyu asükaiyu ai ahandı ratüpurıyomo-rundeimbı nindou bıdıfırambo koamarıhepurı. Ai yare hoafıyuhü yahuya, ‘Wandı sesesiımbı si ranai ndeara nafıramındıımbıane. Burmakau anamındı asu nıniıhondı bıdıfırı wowondümbı wandı hıfokoaru mandu didıboadıru nafıramındıımbıane. Nga se dıfımo nımorehı semındıımbı sesesi ra sesımbı,’ yahu hoafıyu koamarıhendı.

⁵ Nga asu nindou ranai moai ahamundı hoafı hımborıyomo hou homo, nga wanı. Nga ai ahamundı hohoanımomemo süngu ahamundı ratüpurımbı bukürımefoundı. Nindou mamı ai ahandı nümbürınambo-ndefı, mamı ai ahandı stoa worınambofı raraomarundı.

⁶ Asu bıdıfırı ai nindou ranahandı ratüpurıyomo-rundeimbı ranahamumbo mburüpundümo houmbo bubukıyomopurühı hıfokoakomarüpürı.

⁷ Ranıyu asu bogorı nindou-mayu ranai ranımbı ŋgusüfoambe moaruwairırühıyu ahandı ami ranahamumbo koamarıhepura ai homo nindou hıfokoaru rundeımbı-memo ranahamumbo hıfokoako-foarupurühı ahamundı ŋgoafı ra hai kamandu kamandu marundı.

⁸ Ranıyu asu ai ahandı ratüpurıyomo-rundeimbı ranahamumbo hoafıyuhü yahuya, ‘Wandı nımorehı semındıımbı sesesi si ranai ndeara nafıramındıımbıanesı, nga asu nindou fandıfembo hoafımayahı ranai moei mehomo, nga ŋgırı wandı worambe dıfımo.

⁹ Nga haponda se ŋgomo muŋuambo bogorı nafı ranıhünda muŋuambo nindou hoeındündühi ana, hoafındımondanı nindou afındı safı wandı sesesiımbı si ranühı ai mbıfandund-amboane!’ mehuamboemo.

¹⁰ Ranıyomo asu ahandı ratüpurıyomo-rundeimbı ranai muŋuambo nafı bogorı ra homondühı muŋuambo nindou hoeırüpürühı gugurımarundı. Nindou bıdıfırı aboedı, bıdıfırı moaruwai kapeihı, ranai muŋu fandafandambo nımorehı semındı sesesiımbı fondı ra nindou yaŋgırı güremareandı.

11 Ranıyu bogorı nindou ai nindou mafandandı ranaheimbo hımbosafımbu huwane nindou mamı ranai sesesımbu hombo hoearı yihuruyımındi-koate mamaruwa hoeimarırı.

12 Ranıyu asu bogorı nindou ai ahambo düdurırühı yahuya, ‘Wandafı, se ra nününguyafoamboyafı sesesımbu sıhı hombo hoearı yihuruyımındi-koate tükümefoandı ndana?’ mehundoa asu nindou ranai moanı hoafi-koate sırı yare mamaru.

13 Ranıyu bogorı nindou ai ahandı ratüpurıyomo-rundeimbı ranahamumbo hoafıyuhü yahuya, ‘Nindou ranahambo yırı warı hüputüpundümo houmbo weindanı nımbı nımaro-ambe pinduwurı. Rananımbu ai heındühı yahafı hitımbırandamboane,’ mehu.”

14 Ndeara Sisas ai hoafıyuhüya, “Nindou afındımboyo fandıfembo hoafımayondürı, nıga asu moanı yımbu mamı yanırı ranaheimbo dıbonımayondürı,” mehu.

*Takis kakı sai hohoanımo ranahambo Sisasımbu düdumarıhorı
(Mak 12:13-17; Ruk 20:20-26)*

15 Farısı nindou ai homo Sisas hoafıyuhü ranahambo nını düdufe hoafı sıhı hoafındefühı ranambo yırümondıhurımbu yahomo fıfırımarundı.

16 Ranıyomo ai nindou ahamumbo süngurıpurı-rundeimbı asu Herotındı süngururü-rundeimbı bıdıfırı ranahamumbo Sisas-sowana koamarıhoupurı. Ai homo Sisasımbu-so tüküyafu hoafıyomondohü yahomoya, “Nindou yamundo-randeimbı, ro sıhambo fıfırıhunımbuane fı se anıhondümbu hondü hoafıyafı arandı ra. Nindou ai nıne-hohoanımo hohoanımoayei ranahambo se afındı hohoanımo-koate seana Godındı anıhondü hohoanımo ranahambo yamundo randühanafı. Asu seana sıhafı hımbuohü muńgua nindou sımogodühaneı.

17 Ranana asu se yıhoefımbu hoafıyafımunı. Se ra ranımbu nünguro hohoanımoafıyuhü? Romı-yomondı nindou bogorı Sısar ranahambo takis kakı sımbu ra aboedıyo wanıyo?” mehomondamboyu.

18 Nıga asu Sisas ai ahamundı nıne-hoafı moaruwai fıfırırundı ranımbu fıfırıreandı. Ranıyu asu ai ahamumbo hoafıyupurühı yahuya, “Awi seana nindou yımbu yafambeımbanemo! Se ra nımbu wambo nıgorü-süngufendırımbu yahomo houmboemo rana?”

19 Naha ndühı wambo kakı hoarı takis-ambe sıhefembo-mayo ra nafıı-yomondırı,” mehuamboemo. Asu ai ahambo kakı hoarı ra sowandümo homo nafıımemondo.

20 Ranıyu asu ai ahamumbo hoafıyuhü yahuya, “Se ra dade nıgusımbuarıyo asu ndürıyo kakı ndanıfıhı apaıaro rana?” mehuamboemo.

21 Asu ai ahambo sımborı yahomoya, “Adükarı bogorı nindou Sısar ranahandane,” mehomondamboyu. Asu Sisas ai hoafıyupurühı yahuya, “I awı refıanası nıne-moatükunı Sısarındayo ahambo sıhefemboane, asu nıne-moatükunı Godındayo ahambo sıhefemboanesı,” mehuamboemo.

22 Ranıyomo asu ai ranı hoafı ra hımborıyomo houmbo hepünafundühı ahambo ranühı yaru hınıngırüwurı houmbo ndamefundı.

*Nindou yıfıhündı botıfe hoafı ranımbu Sisasımbu düdumemondo
(Mak 12:18-27; Ruk 20:27-40)*

23 Mamı ranı sıhı Sadyusı nindou bıdıfırı ai Sisas sowana tükümefundı. Ranı nindou ai-ana nıgorı nindou yıfıhündı botındıfe-ndandı yahomo rundeimbı nındouyomo.

24 Ranıyomo asu ai Sisasımbu düdurüwurühı yahomoya, “Nindou yamundo-randeimbı, Moses ai yare hoafıyuhü yahuya, ‘Nindou mamı ai nımorı-koate yıfınduanı ana, asu ahandı akıdı ai ahandı-mayo nımorehı kai ra ndemündı haya yıfımayu ranahandı fondühı fıhefembo-hünda ahandı nımorı ra amonıgoandı nımorı-mbııwamboane,’ mehu.”

²⁵ Horombo yihoefi mbusümo apodoho mamî 7 ranai manîngomo. Amongo hondü ai nîmorehi ra semündü haya nîmorî mbuimîndî-koate yîfiyuhüyu asu ai nîmorehi ahandî ra ranîkimî akîdîmayu ranahambo hîniîngîmareandî.

²⁶ Ranîkimî akîdîmayu amboanî yahurai amongo hondü ai ramefiyu nou ramefiyu. Ranîyu asu ai ranîkimî akîdî ngorü mbusümondî amboanî ngorü yahurai ramefiyu. Moanî mamî yahurai yangîrî homo-homombo bîdîfiranî akîdî hondü 7-mayu rana-handîfihî tümareandî.

²⁷ Ndeara bîdîfiranambo hondü nîmorehi ranai yîfiîmayo.

²⁸ Nga asu süngunambo nindou yîfiîhündî yangîrî botîfembo si tüküfeambe ra nîmorehi ranai nindou dadî nîmorehîmanda? Apodoho-mamî ranai sapo ahambo munguambo masowandümo anesi,” mehomondamboyu.

²⁹ Asu Sisas ai ahamumbo sîmborî hoafîyuhü yahuya, “Awi seana hîhîndî ho-hoanîmombü nindou-anemo! Awi seana nîmboe sapo Baiborambeahîndî hoafîyo asu Godîndî ngîniîndîyo ra fîfirîfekoate-wambo ranîmboanemo.

³⁰ Nindou yîfiîhündî botehîndî ana, ai sapo sünambeahîndî nendî sünambe amarîmo yahurai tükündahîndühi anîmbo asu ai ngîrî nîmorehi nindowenîhühi ndahîndî, nga wani.

³¹ Asu sapo nindou ai yîfiîhündî botife ranîmbo ra, awi se moai God ai Bukambe sîheimbo hoafîmayundürî ra hoeirîhîndîyo?

³² Sapo ai yare hoafîyuhü yahuya, ‘Ro-ana Abrahamîndî God-anahî, Aisakîndî God-anahî, asu Sekopîndî God-anahî!’ mehu. Aiana yangîrî nüngumbî nindou-yafe God-anî asu ai yîfiîhündî-yafe Godîyupoanî,” Sisas ra mehu.

³³ Nindou afîndî ranai ranî hoafî ra hîmborîyeyî hehi Sisasîndî yamundîfe hoafî ranîmbo mahepünahîndî.

Nine ahînümbî hohoanîmo bogorayo ranahambo hoafîmayu

(Mak 12:28-31; Ruk 10:25-28)

³⁴ Ranî hoafînambo Sisas ai Sadyusi nindou ahamundî hoafî kîkîmareapurî. Ranîyomo asu Farisi nindou ai ranî hoafî ranahambo hîmborîyomo houmbo ai mamühi gugurîmefundî.

³⁵ Ranîyu asu nindou mamî ahamundî mbusümo ahînümbî hohoanîmo fîfirîeandeimbî ranai mamî düdufe Sisasîmbo randîhinî hoeindîhinî yahu-haya düdumarîrî.

³⁶ Ai ahambo düdurîrîhî yahuya, “Yamundo-randeimbî nindou, naha ahînümbî hoafî ranaiyo moanî adükari hamîndayo?” mehuamboyu.

³⁷ Asu Sisas ai sîmborî ahambo hoafîyundühi yahuya, “‘Adükari sapo sîhafî God ranahambo, sîhafî ngusüfo munguambo, sîhafî hohoanîmo munguambo, yîfiîfî munguambo ranambo ngusüfo pandoworî.’

³⁸ Ranî ahînümbî hohoanîmo ranane ai weangurîhîdîdî asu moanî adükari hamîndayo.

³⁹ Asu ngorü ahînümbî hoafî adükari ranî-kîmîniîndî ra ndahurai-ane, ‘Se ngunîndambürî ranaheimbo ngusüfo pandowandürî sapo se sîhafî fimbo rawarowandî nou.’

⁴⁰ Mosesîndî munguambo ahînümbî hohoanîmo aho ranane asu Godîndî hoafî hoafîyomo-rundeimbî nindou-yomondî yamundîfe hohoanîmo ranane munguambo ranana yîmbu adükari ahînümbî hoafî ra nîmîndühane,” mehu.

Sisas ai düdi Kraisyu yahu haya düdumefiyu

(Mak 12:35-37; Ruk 20:41-44)

⁴¹ Farisi nindou ai gugurîyafu mamarîmonda Sisas ai ahamumbo düdufîpurîhî yahuya,

⁴² “Se ra Kraisi+mba nūnguru hohoan+i moyomondūhi+yomoa? Ai ra dad+i amoao mam+i yomondambe-ah+i nd+i yua?” mehuamboemo. Asu ai si+mbori hoafi+yomondūhi yahomoya, “Ai-ana Defiti+ndi amoao-ambeah+i ndani,” mehomondamboyu.

⁴³ Asu ai ahamumbo dūdureapurūhi yahuya, “Asu nūngufemboyo Yifiafi Aboedi ranai Defiti+mba hohoan+i mo ŋusūfoambe hor+i marera asu ai Kraisi ranahambo Adūkar-ani mehundoa? Defiti ai yare hoafi+yuhū yahuya,

⁴⁴ ‘Adūkar+i Ai wand+i Adūkar+i mba yare hoafi+yuhū yahuya,

“Wandi war+i hondūni ndanūhi ndando ni+mandifi ŋgafi+mba
asu sūnguna si+hambo hūrūtūmbi nindou si+hafi yirūmbo hoarehi
hi+niŋg+i ndi+heamboyah+i,” ’ *Buk Song 110:1*

Defiti ra-mehu.

⁴⁵ Defiti ai Kraisi ahambo Adūkar+i yahundo marandane. Asu nūngufimboyo Kraisi Ai Defiti+ndi ahuirayu rana?” mehupuri.

⁴⁶ Asu nindou mam+i ai-amboan+i moai Sisasi+ndi dūdufe hoafi ran+i mba si+mbori hoafi+yundo, ŋga wani. Rani+yomo asu ai ri+hūnda peyomo houmbo ahambo dūdufembo ah+i ni+rurūhi asu ai moai ahambo mam+i dūdufe amboan+i dūduyafundo rundi, ŋga wani.

23

Sisasi ai ah+i nūmbi hohoan+i mo yamundurundeimbi asu Farisi nindou ranahamundi hoafi ran+i mba ah+i ni hoafi+mayu

(Mak 12:38-39; Ruk 11:43, 46; 20:45-46)

¹ Rani+yu asu Sisasi ai nindou afi+ndi ahambo wakireri meŋgoro ranaiyei asu ahambo sūngururū-rundeimbi-memo ranaiyomo aheimbo watapor+i mbomarandūri.

² Ai yare hoafi+yundūrūhū yahuya, “Ah+i nūmbi hohoan+i mo yamundu-rundeimbi asu Farisi nindou-anemo ai si+heimbo yamundi+fembo Moses+i ndi fondi kos+i rūdūmo houmbo an+i ŋgomo.

³ Rani+mbohūndambo an+i mba asu se hi+mbori+ndei sūngundhindi ni+ni-moatūkun+i mboyo ai se rari+hi yahomo houmbo hoafemondūri ran+i mba. Ŋga asu se ni+ne-moatūkun+i ai rawarundi rasūngu randi+himboyei, ŋga wani. Aiana hoafi yang+i rane ai rari+hi rari+hi-emo, ŋga asu ai ahamundi+hoari refembo ana, ŋgari+rundi.

⁴ Ahamundi ah+i nūmbi yamundi+fe hoafi ra ti+ŋūmbi moatūkunane. Ai-ana nindou amuri+yei daboaham+i ndi+wam+i ni+mboreimbi moatūkun+i ai mbisahūmūndia yahomo houmbo hūputūpurūdūmo nandundūhanemo. Asu aiana ahamundi+hoari ŋgari+akidou amboan+i ni+mboreimbi moatūkun+i ai manandundi ranahambo sem+i ndi+mba moai fari+houwuri, ŋga wani.

⁵ Nindou ai yi+hoefi+mba hoeimbi+ri+himuni yahomondūhanemo ai nindou hi+mbaohū muŋgu-moatūkun+i ra yaru arundi. Ai di+di+bafife wadagi adūkar+i gūdu mburu yihururūdūmo arundi. Asu ai ahamundi hoari ran+i hi+mbori+fihi moani ran+i poan+i mba yihuru yihurumarundi.

⁶ Aiana ni+mar+i fondi aboedūhi ni+mar+i mboane hohoan+i moyomo arundi afi+ndi sesesi+mba si si+mbaanane asu Suda-yafe rotu wor+i ranambe di+ri+dūhi ni+mar+i mbo-anemo hohoan+i moemo.

⁷ Aiana nindou ai ahamumbo nindou afi+ndi fandi+feambe yi+hoefi+mba hi+hi+fi+mbi+ri+hūmuni, yahomo asu yi+hoefi+mba yamundu-rundeimbi nindou-anemo mbisahūmuni mbi+ri+hūndi, yahomombo-anemo hohoan+i moyomo arundi.

⁸ Nindou ai si+heimbo yowan+i yamunde-randeimbi nindou mbisah+i ndūri+mboyei, ŋga wani. Seana moani mam+i apodoho apodoho mam+i yang+i ranei, ŋga si+hei Yamunde-randeimbi Nindou aiana moani mam+i ai yang+i rani anūngu.

⁹ Asu se nindou mamî hîfî ndanühînda ranahambo ahîndîhorühî hoafîndeihiya 'Ape' mbîseimboyei, nîmboe sapo sîhei Ape mamî yangîrani sünambe amaru.

¹⁰ Asu nindou ŋgorü sîheimbo hoafîndeihiya 'Yamundo-randeimbi' mbîseimboyei, nîmboe sapo sîhei yamunde-randeimbi Krai yangîrani.

¹¹ Nindou düdi ai sîhei mbusümo nindou adûkarî hamîndî anüŋgu ana, asu ai sîhei ratûpurîyu-randeimbi nindoumbofi mbünüŋguwamboane.

¹² Nindou düdi ai ahandîhoarî nindou adûkaranahî ehu ana, ahandî ndürî hîfînambo gadîmboe. Nga asu nindou düdi ai ahandîhoarî hîfînamboareandî ranai ana ahandî ndürî adûkarîndîmboe.”

Sisas ai ahamundî yimbu yafambe moaruwai hohoanîmo yaru arundî ranîmbo hoafîmayu

(Mak 12:40; Ruk 11:39-52; 20:47)

¹³ “Ahînümbî hohoanîmo yamundu-rundeimbi nindou-anemo asu Farisi nindou-anemo, hîpoanîmboembou-anemo. Awi seana yafambe yimbumbîyomo houmbo-anemo! Seana nindouyei ŋgusümboarühî God ŋgîndî hîfandarandî ranahambo yîpurî papîru hîndîŋgîru arundî. Asu se sîhamundîhoarî amboanî moai ranambe kefoau homo-rundî. Asu asûkai se moai nindou dîdîyei ai ranambe kefoefembo yîfîrayei ranaheimbo hîndîŋgîwura kefoehi hüsi, nga nafî gûrarundî.

¹⁴ [Ahînümbî hohoanîmo yamundu-rundeimbi nindou-anemo asu Farisi nindou-anemo, se hîpoanîmboembou anemo. Awi seana yafambe yimbumbîyomo houmbo-anemo! Seana sapo nîmorehî kai anîmboei ranaheimbo wosîhoafî hoafîyomondündürühanemo asu se ahei worî kosaründîmo. Rananemo asu se nindou ai hoembîrîhimuna yahomo houmbo Godîmbo moanî gedühî dîdîbafîyomondühî homo arundî. Ranîndîmbohündambo anîmbo süŋgunambo sîhamundî tîŋîrîfo ra moaruwai hamîndî tükündîfepurîmboe!]

¹⁵ Ahînümbî hohoanîmo yamundu-rundeimbi nindou-anemo asu Farisi nindou-anemo se boboharîndümo! Awi seana yafambe yimbumbîyomo houmbo-anemo! Seana botîwamî hoe haŋgîfo-süŋgu homo arundane asu hîfî-süŋgu homo arundane ra nindou mamî sîhamundî süŋgurapuri randeimbi tükîfe nîŋgombo kokombohündambo-anemo. Nindou ranai sîhamundî süŋgurapuri-randeimbi nindou tüküfiyuwanane asu randüwuranî ai haiambe nafî gadümbui sapo se-amboanî rawefundî nou. Ranani nindou ranai se rarundanî ahandî moaruwai hohoanîmo sîhamundî moaruwai hohoanîmo ranahambo ŋgasündearandî.

¹⁶ Nindou hîmboatîharî nindou amurambo nafî nafuimbo-memo, se hîpoanîmboembou-anemo! Seana nindou yamundundühîya, Nindou düdi ai nîndîmboyu dabarîfihî Godîndî worî ranahambo dükare ranîfihî dabarefiyu ana, ra moanane. Nga asu nindou düdi ai gor Godîndî worî ranambe engoro ranîfihî dükare dabarefiyu ana, asu ai ranî-moatükunî refembomayu ra anîhondümborambîreandamboane yahomo arundî.

¹⁷ Seana hîmboatîharî hohoanîmo-koate nindou-anemo! Nîndî-moatükunîyo ai moanî ahînümbî moatükun-ayo, gor ranaiyo asu Godîndî worî ranîyo? Gor ai Godîndî worambe yangoromboane asu Godîndî moatükunî hondü nahurai tükefeyo.

¹⁸ Asu asûkai seana yamundundühîya, Nindou düdi ai sesî sîhefe hasîhonî ranahambo dükare ranîfihî dabarefiyu ana, ra moanane. Nga asu nindou düdi ai sapo sesî sîhefe hasîhonî ranîwamî sesî asîhefeyo ranahambo dükare ranîfihî dabarefiyu ana, asu ai ranî-moatükunî refembomayu ra anîhondümborambîreandamboane yahomo arundî.

¹⁹ Awi seana nindou hîmboatîharanemo! Nîndî-moatükunîyo ai moanî ahînümbî moatükunayo, sesî asîhefeyo ranaiyo asu sesî sîhefe hasîhonî ranîyo? Sesî, sesî sîhefe hasîhonî ranîwamî yangoromboane asu sesî ra Godîndî yangîrî tükefeyo.

²⁰ Ran+imboane asu nindou düdi ai sesi s+hefe has+honi ranahambo dükare dabarefiyu ana, muṅgu moatükun+ ran+wam+ engoro ranahambo kameih+ ran+fihi+ dabar+fihani.

²¹ Asu nindou düdi ai God+indi+ wor+ ranahambo dükare ran+fihi+ dabarefiyu ana, asu God ai wor+ ranambe anṅgu ran+fihi+ kameih+ dabar+fihani.

²² Asu nindou düdi ai sünü ranahambo dükare ran+fihi+ dabarefiyu ana, asu ai sapo God+indi+ n+mari+ h+fand+imbo fond+ asu ai mare fond+ ran+wam+ amaru ranahandi+ih+ kameihü dabar+fihani.

²³ Ah+nümbi hohoan+imo yamundu-rundeimb+ nindou-anemo asu Farisi nindou-anemo, se h+ipoan+imboembou-anemo! Awi seana yafambe yimbumbanemo! Se-ana muṅguambo akid+ibou sesambefembo moatükun+ wamb+fi nahurai ranane se yimuṅguründümo mburu asu 10 ranahandi+ ṅgorü b+id+fi+r+ ra God+imbo y+boboru as+hoemo. Nga asu seana adükari ah+nümb+ hoafi b+id+fi+r+ ranahambo ana se h+n+ṅ+r+umbo-anemo. Sapo ran+moatükun+ hoafi ranana ini ra, nindou muṅguambo ranaheimbo mam+ simogod+ hohoan+mombo hohoan+imo, nindou ṅgorümb+ h+ipoambo hohoan+imo, asu an+hondümb+ofe hohoan+imo ranane. God+imbo n+ni+moatükun+yo 10 ranahanda mam+ b+id+fi+r+ y+bobofe s+hefe ah+nümb+ hoafi ra se h+n+ṅ+indumboemo, nga adükari moatükun+ hohoan+imo hoafi+mayah+ ranamboan+ se süṅgundu ndundi.

²⁴ Seana h+imboat+har+yo hefe nindou ṅgorümb+ nafi nafuimbo nindou-anemo! Seana h+imboaf+fi ranahamumbo s+m+indi+ hoe ranambe foer+m+onda hürühoupurühanemo, nga asu kamer n+n+hond+ adükari ra kameihuru s+r+foarundühanemo!

²⁵ Ah+nümbi hohoan+imo yamundu-rundeimb+ nindou-anemo asu Farisi nindou-anemo, se h+ipoan+imboembou-anemo! Awi seana yafambe yimbumbanemo! Se-ana sesi h+p+r+ napo ra h+imboran+ moanambüh+ ranane popoaiar+hoemo, nga asu wagabe ragu ana hümbuhün+ hohoan+imo asu moan+ s+hamund+ fi ranahambo hohoan+imo ran+imboane foafusafu h+n+ṅ+r+undani+ tüküra piareandi.

²⁶ Farisi nindou seana h+imboat+har+ nindouanemo! Awi se h+p+r+ ranambe ra, wagabe ragu ran+ boatei popoaind+hoemondan+ an+imbo asu h+imboran+ moanambüh+ ranamboan+ kameih+ aboed+ h+imbond+mboe!

²⁷ Ah+nümbi hohoan+imo yamundu-rundeimb+ nindou-anemo asu Farisi nindou-anemo, se h+ipoan+imboembou-anemo! Awi seana yafambe yimbumbanemo! Se-ana y+fambe ranahambo yihuruyo h+n+ṅ+feyoan+ an+ṅgo yahurai-anemo! Ranane sapo y+fambe ranai moanambüh+ h+imboran+ ranai aboed+ h+imboyo haya an+ṅgo, nga asu ragu wagabe ranana y+fi hamboham+indi+ fis+ṅarümb+ moaruwai ranai mam+kar+yombo foer+mboane. Se s+hamund+ fiambe ragu ra moan+ yahurai ham+ndanemo!

²⁸ Yahurai-anemo se-amboan+ fi moanambüh+ nindouyei h+imboahü mbumund+ nindou h+imboemo, nga asu s+hamund+ fiambe ragu ranana yafambe yimbumb+ hohoan+imo asu moaruwai hohoan+imo ranambo güre pireapur+mboane.

²⁹ Ah+nümbi hohoan+imo yamundu-rundeimb+ nindou-anemo asu Farisi nindou-anemo, se h+ipoan+imboembou-anemo! Awi se-ana yafambe yimbumbanemo! Se-ana God+indi+ hoafi hoafi+yomo-rundeimb+ ranahamund+ y+fambe naf+ru arundi. Asu nindou aboed+ mbumund+ man+mboei-mayei ahei y+fambe-wam+ se yihururu h+n+ṅ+r+u arundi.

³⁰ Asu rananemo se yaru hoafi+yomondüh+ya, 'Ro horombo s+hefi amoaomam+ man+ṅgomo ranambe mban+mboef+mbonana ṅg+r+ ro God+indi+ hoafi hoafi+yomo-rundeimb+ nindou ranahamumbo h+fokoefembo far+hehupur+.'

³¹ Asu se ran+ hoafi yaru hoafemo ranana asu se maru sapo nindou d+demo God+indi+ hoafi hoafi+yomo-rundeimb+mbo h+fokoamarüp+ ranahamumbo nahurai-

anemo weindahî nafuiayomo.

³² Refe ana, awi koe se nîne-moatükunî sîhamundî amoa mamî ai ramarundî ranîfîh randu ngomo nafîndundümo!

³³ Awi seana amoasîranemo! Seana moaruwai amoasîrîndî nîmorî hondanemo! God ai sîhamumbo papîfe hoafînduanî se haiambe gadîmboemo. Nûngundu se ranahambo mafebou-a?

³⁴ Ranîmboane asu se hîmborîndîmo nda. Ro sîhamumbo sowana Godîndî hoafî hoafîyomo-rundeimbî nindou, fîfîrundeimbî nindou asu yamundurundeimbî nindou ranahamumbo koandîheheapurîmboyahî. Rananîmbo asu se bîdîfîrî hîfokoandupurîmboemo, bîdîfîrambo nîmîfîhî hîfokoefembohûnda pandupurîmboemo, bîdîfîrambo Godîndî worambe bubundûpurîmboemo. Asu bîdîfîrambo ngorü ngoafîhündî heboadûpurî houmbo wandûpurî ngomo ngorü ngoafîhü tükündafundî.

³⁵ Ranîmboane asu nindou mbumundî hîfî ndanühî manîmboei ranaheimbo hîfokoamarundûra yîfîmayei, ranî munju moatükunî ranahambo se hütîyomo. Sîhamundî hütî sünguyo sapo nindou ai mbumundî hohoanîmo süngurîhindeimbî Eberîndî sîrambeahîndî peyo haya ho hombo Sekaraia sapo Berekiandî nîmorîmayu ranahandîfîhî tûmareandî ranahambo hîfokoamarûwuri. Se Godîndî worî asu sesî sîhefembo fondî mbusümo ranambeyo hîfokoamarûwuri. Ranîmbohündambo anîmbo sîhamundî-wamî tîjîrîfo ranai nanjopurîmboe.

³⁶ Ro sîhamumbo anîhondûmboanahî hoafehapurî nda. Nindou hîfokoaru marundî ranahambohûnda tîjîrîfo afîndanîmbo God ai nindou haponda anîmboei aheiwamî nandeandürübui.”

*Sisas ai Serusarem ngoafî ranahambo hohoanîmomayu
(Ruk 13:34-35; 19:41-44)*

³⁷ “Serusaremîhündî, Serusaremîhündî, se Godîndî hoafî hoafîyomo rundeimbî nindou ranahamumbo hîfokoarîhipurühî asu se Godîndî hoafî semîndî hombo nindou sîheimbo sowana koamarîhepurî ranahamumbo hîfokoefepurîmbo safombo nîmoeinambo-rîhûpurî marîhündî! Ro sîhafî mbusümo nindou anîmboei ranaheimbo wagîdemîndîndürühî warî gabudîfoefendürîmbo afîndî hohoanîmomayahî kakaroko hondî ai ahandî weihoandî mbanendî hoareharamîndîndürî nou. Nga asu se wambo moai refembo raro-safîndîrî, nga moei masafî.

³⁸ Asu se hîmborîndei. God ai Ahandî worî sîhei mbusümo hînîngîmareandî asu moanî fondarîmboe.

³⁹ Ro nda sîheimbo hoafehandürî, hapondanambe ana se ngîrî asükai wambo hoeindîhindîrî, nga ngo ngombo süngunambo anîmbo se randîhi hoafîndeihiya, ‘God, Se nindou ai Adükarîndî ndürîna tûkefiyu ranahambo aboedî aboedîndîworî,’ mbîseimboyei,” mehu.

24

*Sisas ai Godîndî worî ra bîrîboemboe yahu haya wataporîmbomarandî
(Mak 13:1-2; Ruk 21:5-6)*

¹ Sisas ai Godîndî worî ranambeahîndî tüküfi haya huwane asu ahambo süngururûrundeimbî ai ahambo sowana mahomo Godîndî worî worîmbomarundî ra nafuiyondowohü hoafîyondombohûnda.

² Ranîyu asu Sisas ai ahamumbo hoafîyuhü yahuya, “Yînî, ro anîhondûmboanahî nda hoafehapurî. Se haponda munjuambo moatükunî ra hoeirundai? Ngîrî nîmoei nda süngunambo ana rande atûboakî-atûboakîndo gafuwani hoeindundî, nga munjuambo nîmoei ra hîfînî pîndîhimboyei,” mehupurî.

Sisas ai ahambo süngururündeimb+mboya t+ñ+r+ifo tükünd+ifemboe yahu hoaf+mayu (Mak 13:3-13; Ruk 21:7-19)

³ Sisas ai Orif N+im+ H+if+ Wafuambe n+maru ane asu ahambo süngururündeimb+ ai yang+r+ hafomo ahambo-so tüküme fund+. Raniyomo asu ai düduyafu hoaf+yomondüh+ yahomoya, “Se y+hoef+imbo hoaf+yaf+muni nüngu-simboani rani-moatükuni ra tükümand+ife? Asu n+ini-moatükuni boatei tükünd+ifeyoani hoeimand+ihu sapo se kosimboayafi ranane asu ndeara b+id+f+ranambo si tüküfemboayo ranane ranahambo f+f+r+nd+humboyef+?” mehomondamboyu.

⁴ Raniyu asu Sisas ai simbor+ hoaf+yuhü yahuya, “Awi se h+badumbo nindou ai sihamumbo wos+hoafori hoaf+ndeimboyei.

⁵ Nga nindou af+nd+ ai tükündafu wand+ ndür+ dükandu hoaf+nd+mondüh+ an+imboya, ‘Ro nda Krai-anah!’ mb+s+imondüh+ an+imbo ai nindou af+nd+ ranaheimbo wos+hoafori hoaf+nd+mondani ai an+hondümbond+himboyei.

⁶ Se yifiar+ hoafi asu yifiar+ yafui hoafi h+imbor+nd+imboemo. Nga asu se rani-moatükuni ranahambo h+badumbo, nga hepünündafumboemo ran+imbo. Rani-moatükuni ra tükünd+ifemboesi, nga asu rani-moatükuni tükefeyo ranahambo ndeara b+id+f+ranambo si ane yahopoani, nga awi wan+.

⁷ H+if+ h+if+ ranai simbor+ yifiar+nd+imboe. Asu adükari bogori nindou mam+ ahand+ nend+ ranai ngorü adükari bogori nindound+ nend+ rani-bab+id+ simbor+simbor+nd+imboemo. H+if+ b+id+f+r+ rani+fih+ ses+ ai wan+ndohü asu h+if+he ranai tükünd+ifendamboe.

⁸ Muñguambo moatükuni ra tükefeyo ranana moani n+moreh+ ai n+imori wakem+nd+imbo asübus+ boatei asem+ndo yahurai boatei-ane tükefeyo.

⁹ Ranan+imbo siheimbo mbundüründümo t+ñ+r+fomb+ moatükunambe s+ndundürüh+ h+fokoandundür+imboemo. Ranan+imbo muñguambo h+f+nd+ nindou ai wand+ sünguna sihamumbo y+iboarukondüh+puri+imboyei.

¹⁰ Rani-simboani nindou af+nd+ ranai ahei an+hondümbofe hohoan+imo ra h+n+ng+nd+hindüh+, asu ai ahei ngunind+ ranaheimbo nindou amur+ hürütümb+ nindouyei warüh+nd+hindürüh+ asu aheihoar+ amboani simbor+ yiboarukofir+ndeimboyei.

¹¹ Ranan+imbo asu God+nd+ tikai hoafi hoaf+yomo-rundeimb+ nindou af+nd+ ranai tükündafundüh+ an+imbo asu ai nindou af+nd+ ranaheimbo wos+hoafori hoaf+nd+mondani an+hondümbond+himboyei.

¹² Rani+fih+ an+imbo asu sapo moaruwai hohoan+imo ranai af+nd+ tükünd+ifeyohü nindou ngorumbo h+poambofeih+ ngusüfo pefe hohoan+imo ranai ak+idound+imboe.

¹³ Nga asu nindou düdi ai n+ini-moatükuni ahambo tükefeyo ranahambo moanane yahu k+ik+h+ramünd+ anüngu ai ngu ngumbo b+id+f+ran+ si tüküfyuambe ranana ai aboedambond+fimbui.

¹⁴ God ng+n+nd+ h+fandarand+ Aboed+ Hoafi ranahambo muñguambo h+f+ ranüh+ nindou muñgu ranaheimbo weindah+ bokar+hefendürani an+imbo asu ndeara b+id+f+ran+ si ra tükünd+ifemboe.”

Moaruwai ham+nd+ moatükuni tükünd+ifemboe (Mak 13:14-23; Ruk 21:20-24)

¹⁵ “Asu moaruwai moatükuni n+ngombo-mayo sürühoeimb+ fond+ ranahambo moaruwaimbondeambui ranahambo God+nd+ hoafi hoaf+yu-randeimb+ nindou ahand+ ndür+ Danier ai watapor+mbomarand+ ra se hoeindumboemo. (Nindou düdi ai ndani hoafi ra hoeifemboayu ranai hoafi ranahambo ndore f+f+r+mb+reandamboane.)

¹⁶ Rani-simboani an+imbo nindou d+id+yei ai Sudia h+fambe an+imboei ranai h+f+ wafunambo n+mai mb+ifefoehindamboane.

¹⁷ Rani-simboani ana sapo nindou ahand+ wor+k+m+ amaru ranai ahand+ napo worambe kurayo ranahambo hani sem+nd+imbo h+h+n+ng+ndeambui.

18 Asu nindou düdi ai ahandi nübürambe anüngu ranai ngiri ahandi hoeari masihendi ra semindimbo hihirindifi ngu, nga wani.

19 Rani-simboani nimorehi didiyei ai nimori furümbaye-ane asu nimorehi nimori titi simindeimbaye ranane ranaheimbo moaruwai hamindi tükündifemboe.

20 Se Godimbo didibafindimo rananimbo asu se ngiri afindi ngisihar tüküfeyoambe ane asu moani nimarimbo si ranambe ane ra se ngiri feboundi!

21 Rani-simboani tigrifo afindi tükündifemboe. Horombo God ai hifi sünü nafimarandambe peyo haya ho hombo hapondani tükefeyombe ana, moai afindi tigrifo ndahurai tüküfeyo. Nga süngunambo rani simboani ana moani muḡunambo tigrifo afindi hamindi moatükun animbo tükündifemboe. Asu randife hayambo ra süngunambo ana ngiri asükaindo tigrifo yahurai tükündifeyo.

22 Nga asu God ai rani-simboani ranahambo bodifombofe kikihiyimindi koatembonana muḡuambo nindou ranai ngiri aboedamboyahindi. Nga asu God ai muḡuambo nindou sapo ranaheimbo wandanei yahu dibonimayunduri ranimbohündambo wambo animbo asu hapondani ana God ai rani si ra awi bodifombonde kikihindamündumbui.

23 Rasimboani nindou bidifiri ai sīhamumbo hoafiyehüya, ‘Se ndühi himboemo, nga Krais ana ini nda!’ mbisei-anane, asu ‘Ai ana ini gogu ra!’ mbisei-anane ra se nindou ranahei hoafi anihondumbo-ndundurimboemo.

24 Nimboe sapo nindou bidifiri ai tüküyafundühi wosihofori hoafindimondühiya, ‘Ro Krais-anahi,’ asu ‘Ro Godindi hoafi hoafiya-rhandeimbi nindou-anahi,’ mbisimbo-memo. Asu ai hepünifeimbi moatükun nafuindimondühi rani-poanimbo nginindi nafuimbo ratüpur ratüpurindimboemo. Ai nindou sapo God wandanei mehu ranaheimbo amboani ndahurimindembo mbisimboemo, nga ngirindimo.

25 Rani-moatükun ranahambo ro horombonamborhe hoafimehapurane, nga se ranahambo himborindimo.

26 Asu nindou ai randihi hoafindeihüya, ‘Hoeirih, Krais-mayu ranai ana nimi wohi furikoate-reandi hifühani anüngu,’ mbiseiani asu se rani ngomboemo, nga wani. Asu nindou ai randihi hoafindeihüya, ‘Aiana dibo ndanambe ndanüngu nda,’ mbiseiani wani asu se ranahambo anihondumbondumboemo, nga wani.

27 Nga Nindou Hondü ranai ana, sapo wabürüsü sünü muḡu ranihi hüfhamindi süfuanipoedi ngu hafuan si boakiboadeambo yahurai-animbo nindou himboahü tükündüfimbui.

28 Sapo nahanühüyo nindou ai yifüyo haya yifi nimoko ranai moanambühi engoro ana, ranühi koahoeimbi ranai hei gugurindhüanei.”

*Nindou Hondüdi kosimbo si
(Mak 13:24-27; Ruk 21:25-28)*

29 “Rani tigrifombü moatükun si ranai ndeara muḡundoani animbo nimehünou, hüfhamindi ai nimbiranjinderühi asu amoamo ai ngiri sindu.

Mupui ai sünambeahindi firibadiyiboai pütapindowohü asu muḡuambo nginindi moatükun sünambe aninggo ranai fifimindimboe.

Aisaia 13:10; 34:4

30 Rani-simboani animbo Nindou Hondü ai tüküfembo nafuimbo moatükun ranai sünambe weindah tükündifemboe. Asu hifi ndanühündambo muḡuambo sirihündi nindou ranai arasiranindeimboyei. Asu Nindou Hondü ai sünambeahindi mburüḡaiwami nūḡumbo ahandi nginindi asu adükari himboamupuimborandeimbi moatükun ndemündü haya ra dibonde kuduan ranahambo hoeindihimboyei.

31 Rananimbo fufuŋi afindi ranai hoafindimboe. Rananimbo asu ai ahandi sünambeahindi nendi ranhamumbo yimbuyimbu hifi ra himboranipoedi nindou munŋu God ai wandanei mehu gugurifendür+mbohünda koandihapura ŋgomboemo.”

*Hoandasüfo nimindi ranahambo yamundife hoafi
(Mak 13:28-31; Ruk 21:29-33)*

32 “Asu se hoandasüfo nimindi türüfoarundühi hohoanimondimmo. Rani nini ranai ahandi düdüdü ranifih hoehoai tütükyohü emündü aforo ana, se fifirundi sapo ranana ndeara hoemboane.

33 Mami rani-süŋgumbo animbo asu se hoeindundani munŋuambo rani moatükun ranai tükündifeyoani hoeindundühi rananimbo se Nindou Hondü ai ŋgiri amitata kudu, ŋga yipuri kiman anüŋgu, ra fifirindumboemo.

34 Ro sihamumbo anihondumboanahi hoafehapuri nda. Bidifiri nindou hifi ndanühi animboei yifihai-koateyeyi-ambe animbo rani-moatükun ranai tükündifemboe.

35 Sünü hifi ranai ana awarindihomboe, ŋga asu wandi hoafi ranana ŋgiri awandihoyo, ŋga wani.”

*Nindou mami aiamboani moai Adükari ai tüküfembo si ra fifireandi
(Mak 13:32-37; Ruk 17:26-30, 34-36)*

36 “Ŋga asu Nindou Hondü ai tüküfembo si raninambo nindou mamai-amboani moai fifireandi. Asu rani si tüküfemboayo ra sünambeahindi nendanemo asu Nimori aiani ra moai fifirundi. Ŋga moani Afindi ai yangirani rani-moatükun ranahambo fifireamboayu.

37 Nindou Hondü ranai tüküfembo si ranana Noa nüŋguambe ra simboani nahuraindimboe.

38 Sapo horombo hohoambu ai tüküfe-koateyoambe rani-simboani ra nindou ai moani sesi sahüsi hoe simindei asu nimorehi nindowenih anamindühiyahi heimbo bidifirani hondü ranambe Noa ai botambe aboeda kamefuendi.

39 Rani-simboani ra nindou ranai rani-moatükun tüküfemboayo ranahambo moai fifirihindi, ŋga ai moani siri mbrowohi ratüpuriyeyi hei-ane asu hohoambu ranai tüküfehü aheimbo pare gogomaramindindüri. Moani yahurai-animbo süŋguna Nindou Hondü ai tüküfiyuambe tükündifemboe.

40 Rani-simboani ana nindou yimbu ai nübürambe ratüpurindafandühi nimbafandani animbo, nindou ŋgorumbo nderümündühi asu ŋgorü ai moani rande bodiboadiran nüŋgumbui.

41 Nimorehi yimbu ai mban hiri ndafih nimbafean animbo asu ŋgorumbo ndemünduan asu ŋgorü ai moani rande bodiboadeandani niŋgomboe.

42 Awi se hibadumbo niŋgomo, ŋga nini-simboaniyo sihamundi Adükari ai tüküfemboayu ra se moai fifirundi.

43 Awi se randu hohoanimondimmo. Wor aharambüriyu haya hümbühün nindou ai nini-simboaniyu ahandi worambe hümbühünimbo tüküfemboayu ra fifirareandi ana, nindou ranai ŋgiri apu. Ŋga ai hümbühün nindou worambe tükündüfimbui mbüsü haya yangiri günde nimandü ŋgumbui.

44 Ranimbohündambo animbo se-amboani munŋuambo si aho ra hibadundühi nafindündümo nimandümo. Ŋga Nindou Hondü ranai tüküfembo ranahambo se mitanründümo houmbo hidibo-hidiboyomondambeanimbo moani ai sümbundamündü tükündüfimbui.”

*Nindou ratüpuriyafanir nandeimbi aboedi asu moaruwai ranahafandi kafoeje hoafi
(Ruk 12:42-46)*

45 “Asu düdi ratüpuriyu-randeimbi kaowori hohoanimo-koate didiboadi-re-randeimbi fifireandeimbi nindouayua? Nindou ranai ana sapo ahandi bogori

nindou-mayu ranai ahamboya, ‘Se nindou ratüpur+yomo-rundeimbi bîdîfirî-memo ranahamumbo hîbadapuri,’ yahu haya kafaorirî hîningîmarirî ranani sapo ai ahamumbo sesî segopurîmbo sîmboanî yîbobofe segopurîmbohûnda.

⁴⁶ Nindou ranahandî bogorî nindou ai worambe tüküfi hoeirirani asu nindou-mayu ranai sapo ahandî bogorî nindou ai refembo hoafîmayu süngu rawareandî ranana nindou ranai moanî hîhîfi-hîhîfi-mbiyuwamboane!

⁴⁷ Ro nda sîhamumbo anîhondümböanahî hoafehapuri, bogorî nindou ranai nindou ranahambo ahandî munnguambo moatükunî ranahambo hîfandîmbo bogorîmbondirî hîningîndirümbui.

⁴⁸ Nga asu nindou ranai, moaruwai ratüpurîyu-randeimbi nindouayu ana, asu ai ahandî fimbo rande hoafînduhü anîmboya, Wandî bogorî nindou ai ngîrî awi nîmai tükündüfiyu mbüsümbui.

⁴⁹ Rananîmbo asu ai ahandî mamî ratüpurîyomo-rundeimbi-memo ranahamumbo piyu haya bubuhaindüpurühî asu sesî dedü wakîndeandühî bia ra ndümündî, nindou bia sîmîndîmo-rundeimbi ranî-babîdî hoanguhü rarandu wakîndeambui.

⁵⁰ Rananîmbo asu mamî sîmboanî sapo ratüpurîyu-randeimbi-mayu ranai ahandî bogorî nindou ranai tüküfemboayu ra mîtanîramündü haya hîdîbo-hîdîboyuambe anîmbo tükündüfimbui.

⁵¹ Rananîmbo asu ahandî bogorî nindou ai ahambo kîbodîrîndirî mbunda asu nindou wosîhoaforî hoafîyeimbi ranambendirîmbui. Rananîmbo asu ai ranambendîfihî heindühî yahafî sîsînderîmboe.”

25

Yihoarîfamborî 10 ranahei kafeefe hoafî

¹ “Ranî-sîmboanî ana God ngînîndî sünambe hîfandarandî ra ndahurai anîmbo tükündîfemboe. Mamîmbo yihoarîfamborî 10 ranai nindou mamî nîmorehî semündü haya masüfuwa asu ai ahei ram hai ra fufurühümündi hehi ahambo nafîni nafaorîfihö fihambo mahei.

² Hondahüyahindeimbi-mayei (5) ranai moanî hohoanîmo-koateyei, nga asu ngorü hondahüyahindeimbi-mayei (5) ranai aboedî fîfirîhindeimbiyei.

³ Sapö nîmorehî hohoanîmo-koate-mayei ranai ahei ram ra sahümündi, nga asu moai ram hoe bîdîfirî fuihümündi.

⁴ Nga asu nîmorehî dîboadîre fîfirîhindeimbi-mayei ranai ahei hoe hîpîrî-mayo ranambe hoe fuihümündihî ahei ram dîboadorîhi masahümündi.

⁵ Ranîyei asu sapö nindou nîmorehî semündümbî-mayu ranai nîmai tüküfe-koatemayuwamboyei asu aheimbo yapombo hîmbo-marandüramboyei moanî rarîhi yapombo boarîhehi hehi kurîmayei.

⁶ Ranîyo hombo nîmbî mbusümondühî nindou mamî ranai mîngîyowuhü yahuya, ‘Sapö nindou nîmorehî semündümbî-mayu ana nda! Nga asu se ahambo sühüsi nafaorîhorî fihîrîhorîmîndei!’ mehu.

⁷ Ranîyei nîmorehî-mayei ranai munngu botîyahindühî ahei ram hai ra yimundîfembo dîdîboadomafandîhündî.

⁸ Ranîyei asu nîmorehî hohoanîmo-koateyeimbi-mayei ranai nîmorehî aboedî fîfirîhindeimbi-mayei ranai hoafîyeihü seiya, ‘Awi se yîhoefîmbo ndühî sîhei-mayo hoe bîdîfirî fuisehi, nga yîhoefî ana hûmaraso,’ maseiamboyei.

⁹ Asu nîmorehî aboedî fîfirîhi-rîhündembi ranai hoafîyeihü seiya, ‘Yowanî, ngîrî ndehündî. Hoe ndanana sîheimboane asu yîhoefîmboane ra ngîrî sîmongoründamîndîmunî. Nga awi hîhîrîndahi ngei stoa worambeahîndî se-amboanî sîheipoanîmbo pemîndei,’ masahündüramboyei.

¹⁰ Asu raníyei hohoanimo-koate nímorehí-mayei ranai stoanambo hoe pemímbo híhíríyahi mbahei nou ranambo amonjonímbo nindou nímorehí semündümbí-mayu ranai tükümeñiyu. Raníyei asu hondahüyahindeimbí nímorehí nafíríhümündimbü-mayei ranai nímorehí semíndímbo sesesí fondi-mayo ranambe nindou-mayu raníbabídí kefoehi mahüsi. Raníyo asu ranambe kefoefe hombo yipurí ra pamaiaro.

¹¹ Raníyei asu süngunambo hondahüyahindeimbí nímorehí bídífirí-mayei ranai tükümehindí. Raníyei asu ai raríhi puküna hoafíyehü seiya, ‘Adükari, Adükari, se yíhoefímbo yipurí sübüdhawamuní dígifo,’ sei hoafímayei.

¹² Raníyu asu nindou ranai símborí aheimbo hoafíyundürühi yahuya, ‘Ro síheimbo aníhondümboanahí hoafayahí, se ñgírí kebohíndí, ñga roana moai síheimbo fífíríhearü,’ mehundürí.”

¹³ Sisas ai ndeara hoafí moendíreandühi yahuya, “Awi se híbadümbo, ñga moai se Nindou Hondü ai tüküfembo si ane asu raní símboanane ra fífírundí,” mehu.

*Nindou ñgímí ratüpuríyomorundeimbí ranahamundí kafeefe hoafí
(Ruk 19:11-27)*

¹⁴ Sisas ai asükai hoafíyuhü yahuya, “Raní si tüküfe símboaní ranana ndahurai-ane. Mamí símboaní nindou mamí ai ahandí worí ra híñíñgífe hefe ñgorü hífína hombo mehu. Raníyu asu ai ahandí ratüpuríyomo-rundeimbí ahamumbo mborai yahupurí mbura ahandí muñguambo moatükuní ahamundí warambe híñíñgímareandí.

¹⁵ Nindou-mayu ranai ahandí ratüpuríyomo-rundeimbí ranahamundí ñgusüfo ñgíníndí kuru hohoanímomo raní símogodühi kakí hoarí ra ahamumbo yíbobore yimbumareapurí. Nindou ñgorümbo 5,000 kakí hoarí sagado. Ñgorümbo 2,000 kakí hoarí sagado. Asu ñgorü-mayu ranahambo 1,000 kakí hoarí ra sagado marandí. Raníyu asu ai ahamumbo yare híñíñgíreapurí haya ñgorünameñiyu.

¹⁶ Ratüpuríyu-randeimbí nindou sapo 5,000 kakí hoarí masemündu-mayu ranai nímehünou kakí ranambo kakí semíndí ratüpurambe síhai haya ratüpuríyuhü raní-fíhíndí 5,000 asükaiyu raníwamí masemündu.

¹⁷ Asu mamí yahurai safí nindou sapo 2,000 kakí hoarí masemündu-mayu ranai kakí raní-fíhíndí 2,000 asükaiyu raníwamí masemündu.

¹⁸ Ñga asu nindou sapo 1,000 masemündu-mayu ranai ahandí bogoríndí kakí ra semündü hu hífambe kakíríhai mbura hífambe díbo samboare híñíñgímareandí.

¹⁹ Nindou ranahamundí bogorí-mayu ranai anguní hu gedühi nünгу nünгumbo asu ai ñgoafína híhírífi hu tükümeñiyu. Raníyu asu ai ahandí kakí nindumbo yíbobomareapurí-mayo ranahambo nindou raní babídímbo hoafí díboadondíheapurí yahu haya.

²⁰ Nindou 5,000 kakí masemündu-mayu ranai tüküfi ahandí bogorí nindou-mayu ranahambo 5,000 ñgorü-mayo ra masagado. Asu ai ranahambo hoafíyundühi yahuya, ‘Adükari, se wambo 5,000 kakí masowandírí, ñga awi se nda hoeiro. 5,000 kakí-mayo se masawandírí raní-fíhíndí ro ñgorü 5,000 kakí masahamíndíhi nda,’ mehuamboyu.

²¹ Asu ahandí bogorí nindou-mayu ai hoafíyuhü yahuya, ‘Se aboedí hamíndí ramarowandí. Seana aboedí asu aníhondümbo hondü ratüpuríyafí-randeimbanafí. Seana moaní akídou moatükuní díboadíro-randeimbanafí. Ñga asu ranímbohündambo anímbo hapondaní ana síhambo ro adükari moatükuní hífandímbo amboaní bogorímbondíhe híñíñgíndíheanínímboyahí. Asu se mborai sühüfí ranahambo rodíbo híhífí-híhífínde,’ mehundo.

²² Raníyu asu nindou 2,000 kakí masemündu-mayu ranai-amboaní tüküfi ahandí bogorí nindou-mayu ranahambo hoafíyundühi yahuya, ‘Adükari, se wambo 2,000 kakí masawandírí, ñga awi se nda hoeiro. 2,000 kakí-mayo se masawandírí raní-fíhíndí ro ñgorü 2,000 kakí masahamíndíhi nda,’ mehuamboyu.

23 Asu ahandi bogori nindou-mayu ai hoafi-yuhü yahuya, 'Se aboedi hamindi ramarowandi. Seana aboedi asu anihondumbo hondü ratüpuriyafirandeimbanafi. Seana moani akidou moatükuni diboardiro-randeimbanafi. Nga asu ranimbohündambo animbo hapondani ana shambo ro adükari moatükuni hifandimbo amboani bogorimbondihe hinngindihetaninmboyahi. Asu se mborai sühüfi ranahambo rodibo hihifi-hihifinde,' mehundo.

24 Ran+yu asu nindou 1,000 kaki masemündu-mayu ranai-amboani tüküfi bogori nindou-mayu ranahambo hoafi-yundühi yahuya, 'Adükari, ro shambo fifirihetaninmboanahi. Seana nindou awi h+amboari handini-yafeimbi ng+n+ndi hamindanafi. Seana nine-moatükuni se hifrowandeimbi-hündiyopoani nümbürambeah+ndi sesi ra yimungurandifi arandi. Asu nindou amuri ai nini-moatükuni mangr+yo bubufoarhindeimbihündane seana sesi ra guguro arandi.

25 Ran+mboyahi asu ro shambo y+himbombo shafi kaki ra saham+ndi ha hifambe kakir+hi dibo masamboarihendi. Shafi munquambo kaki ini nda, nga se rando hoeindowandi,' mehundo-amboyu.

26 Asu ahandi bogori nindou-mayu ai hoafi-yuhü yahuya, 'Awi se ana ratüpuriyafirandeimbi nindou moaruwai, ratüpurikoate yiboaruko yiboaruko-yafeimbi nindouanafi. Nindou ngörü ai ratüpur+yumbü ranahandi ro sesi yimunguraham+ndi asu nindou ai nine ahuri buburandeimbi ranahandambohündi ro sesi ra yimungur+ham+ndi gugur+he ar+handi ranahambo awi se wambo ndoro fifir+wandir+imbo-wamboyafi?'

27 Asu awi refe anasi, se kaki wandi ra sapo kaki shefe arandi worambe shoefani animbo, asu ro tükündaheandühi amboani kaki bidifiri ran+wami nand+he ndaham+ndimbohündisi.

28 Haponda ahandi warambeah+ndi kaki ra ndowandümo mbundu nindou sapo 5,000 kakümbi-mayu ranahambo dabudo.

29 Nga ai sapo nine-moatükuni simongori-maramündu ranifih+ bidifiri pandeamboe. Nga asu nindou düdi ai nini-moatükuniyo ranahambo wanayu ana, asu ai nini-moatükuniyo ai akidou asihendi ra ahandi-mayo munqu fufuim+ndimboane.

30 Nga yiboaruko-yiboarukoyumbü nindou ranahambo weindani hondü nimb+ nimaroambe pinduwurü. Rananimbo ai ranambe nimandumbo heinduhü yahafi sis+inder+imboe,' mehu.

Nindou Hondü ai munquambo nindou ranaheimbo yibobondearümbui

31 "Süngunambo Nindou Hondü ranai bogorimbondüfi tükündüfihü ahandi sünambeah+ndi nendi rani-babidimbo ana, asu ai ahandi munquambo moatükuni hifandimbo nimar+ fond+ ran+wami nimandümbui.

32 Rananimbo asu munquambo hifi rani-hündambo nindou ranai ahandi hanj+fohü gugur+ndearümbui. Rananimbo asu nindou ranaheimbo sapo sipsip hifandirandeimbi nindou sipsip ngörün+n+ yibobore asu meme ngörün+n+ yibobore arandi nou rande yimbumbonde yibobondearümbui.

33 Randeandühi animbo ai sipsip ahandi wari hondün+ hinngindearühi asu meme ahandi wari kadüdan+ hinngindearümbui.

34 Rananimbo asu Bogori nindou ai nindou ahandi wari hondün+ amarei ranaheimbo hoaf+ndundürühi animboya, 'Se ana sheimbo wandi Ape ai aboedi-aboedi+mareandürane, nga se mborai sühüsi. Rananimbo asu se sühüsi God ng+n+ndi hifandirandi ranahambo sapo wandi Ape ai sheimbo sem+ndimbo horombo hifi sünü hapoadumbo simbor+yoambe raraore naf+ramündü masihendi ra sahümündi.

35 Sapo ro wembomboyahani asu se wambo sesi masehindir+hi. Ro am+ndan+ngomboyahani asu se wambo hoe sim+ndimbo masehindir+hi. Ro nindou amuri tüküyaheandani asu se wambo sahümündihündir+hi shei wor+n+mar+hindir+hi.

³⁶ Ro hoeari-koate nĩmboahani asu se wambo hoearĩnambo yihurumarĩhindĩri. Ro aŋgũnũmboyahani asu se wambo hĩfandĩmarĩhũndĩri. Ro karabusambe nĩmboahani asu se wambo hei wakĩmafoarĩhindĩri. Ro hoeari napo-koateyahani se wambo hoearĩnambo wandĩ fi yihurumarĩhindĩri, mehu.

³⁷ Nindou mbumundi-mayei ranai ahambo simbori hoafĩndahĩndowohũ anĩmboya, ‘Adũkari, nũngu-sũmboaniyo sihambo hoeirĩhunĩna wembombomefa sesi masahunini, asu sihambo hoeirĩhunĩna amĩndanĩŋombomefa hoe simĩndĩmbo mafuihunini ra?’

³⁸ Nũngu-sũmboaniyo ro sihambo hoeirĩhunĩna nindou amurĩmboyafo tũkũyafoanda sahumĩndefĩnini yĩhoefi worĩnĩrĩhunini, asu hoeari-koateyafani hoeari yihurumarĩhunĩna?’

³⁹ Asu nũngu-sũmboaniyo ro sihambo hoeirĩhunĩna aŋgũnũmboyafo asu karabusambe nĩmbafi randani ro hefi wakĩmafoarĩhunĩna?’ mbĩseimboyei.

⁴⁰ Asu Bogorĩ nindou ai aheimbo simbori hoafĩnduhũ anĩmboya, ‘Ro siheimbo anĩhondũmbo-anahi hoafayahandũri, nĩne-moatũkunĩ se moani ndũri-koateyeimbĩ nindou wandĩ ranahambo se ramarĩhindĩ ranana wambo rĩhũndĩri rarĩhi marĩhũndĩri!’ mbũsũmbui.

⁴¹ Rananĩmbo asu ai nindou ahandĩ warĩ kadũdanĩ anĩmboei ranaheimbo hoafĩndũndũrũhi anĩmboya, ‘Se awarĩhehindeimbĩ nindou-anei. Andai se wambo hĩnĩŋgĩrĩhindĩri ragu ŋgei! Seana hai moani yare koadũrũmbo horoweimbĩ God ai didĩboadore nafamũndũ Satan asu ahandĩ nendĩ ranahamumbo hĩnĩŋgĩmareandi ranambe ŋgei!’

⁴² Sapo ro wembomboyahani ra se moai wambo sesi sehĩndĩri. Ro amĩndanĩŋomboyahani se moai wambo hoe simĩndĩmbo sehĩndĩri.

⁴³ Ro nindou amurĩmboyahe heheya tũkũyahĩndanĩ se moai wambo sahũmũndĩhũndĩri sihei worĩnĩrĩhindĩri. Ro hoeari-koate nĩmboahani se moai wambo hoearĩnambo yihururĩhindĩri. Ro aŋgũnũmboya, karabusambe nĩmboaha raraanĩhandi se moai wambo farĩhehĩndĩri rĩhũndĩri, mbũsũmbui.

⁴⁴ Asu ai-amboani simbori ahambo hoafĩndahĩndowohũ anĩmboya, ‘Adũkari, nũngu-sũmboaniyo ro sihambo hoeirĩhunĩnanĩ se wembomboyafi, hoeimbo amĩndanĩŋomboyafi, nindou amurĩmboyafo tũkũyafo, hoeari-koate nĩmbafi, aŋgũnũmboyafo asu karabusambe nĩmbafani ro sihambo farĩhefenĩni-koatemayefa?’ mbĩseimboyei.

⁴⁵ Asu Bogorĩ nindou ai aheimbo simbori hoafĩndũhi anĩmboya, ‘Ro siheimbo anĩhondũmbo-anahi hoafehandũri, se sapo moani ndũri-koateyeimbĩ nindou wandĩ ranaheimbo farĩhefendũrĩmbo moei aseĩ ranana asu se wambo amboani farĩhefendũrĩmbo moei seiħane!’ mbũsũmbui.

⁴⁶ Rananĩmbo asu nindou ndanai koadũrũmbo koadũrũmbo tĩŋĩrĩfo adũkari nĩŋgoweimbĩ ranambe mbĩhei-amboane, ŋga asu nindou aboedi mbumundi-mayei ranai-anĩmbo yaŋgĩrĩ koadũrũmbo koadũrũmbo nĩŋgoweimbĩ ranambe mbĩhei-amboane,” mehu.

26

*Suda-yafe bogori nindou ai Sisasĩmbo hĩfokoeffimbo hoafi fĩfirĩmarundi
(Mak 14:1-2; Ruk 22:1-2; Son 11:45-53)*

¹ Sisas ai rani yamundiŋe hoafi ra moendiŋeandũhi asu ahandĩ sũngururũrundeimbĩmbo hoafiyupurũhi yahuya,

² “Se fĩfirũmboanemo, ŋga awi asouŋgu God Israer aboedambomareandi hoanĩmombo Si (Pasofa) tũkũndĩfemboe. Asu sesi sesiĩmbo si ranambe anĩmbo Nindou Hondũ ranahambo hũrũtũmbi nindou-yomondi warĩhũndĩfĩmbui ahambo hĩfokoeffimbo-hũndambo nĩmĩfĩhi tĩkondũrũndĩmo pandũwurĩmboemo,” mehupuri.

³ Raniyomo asu Godimbo sihou-rundeimbi bogori nindouyomo, asu Suda-yafe bogori nindouyomo ranai bogori hondü nindou Godimbo sesi sihai-randeimbi ahandi ndüri Kaiafas ranahandi adükari worambe mamî gugurimefundi.

⁴ Raniyomo asu ai Sisasimbo dibo kikihiyimündi hefi hifokoefimbo yahomo houmbo hoafi ra fifirimarundi.

⁵ Asu ai yaru hoafiyomondühi yahomoya, “Rani-moatükuni ra nindou afindi fandife sesesambe ana refepoani, nga asu nindou afindi ranai hoafi afindafindindeihî ngoafi moaruwaimbo-ndihimboyei,” mehomö.

Betani ngoafihü nimorehi mamî ranai Sisasindiwami fisinjarümbi moatükuni kamareando

(Mak 14:3-9; Son 12:1-8)

⁶ Mamî, Betani ngoafihü Sisas ai Saimonindi worambe mamaru. Nindou ranai horombo mîmanîho masimeiyu haya mamaru.

⁷ Sisas ai nindou ranahandi worambe sesühi nîmaru-ane nîmorehi mamî ranai ahambo sowana tükumefeyo. Ai nîmoei hipirambe sanda aboedi fisinjarümbi kaki afindifihî semîndi-weimbi-hündi ra semîndi haya tükumefeyo. Raniyo asu Sisas ai sesi fondi-mayo ranikimî nîmaruambe ai sanda ra ahandi mbîro wafuambe kamareando.

⁸ Raniyomo asu Sisasimbo sünggururü-rundeimbi ai rani-moatükuni ramareandi ranimbo hoeiru houmbo nginîndi hoafiyomondühi düduyafundühi yahomoya “Nîmboe nîmorehi ndanai sanda nda yatikirî-yatikirîra wakareandi?”

⁹ Awi sanda ndanana kaki adükari-fihî anîmbo koarîhefihî kaki semîndi mburumbo nindou napo-koate-mayeî ranaheimbo kaki ra saimboyosi,” mehomö.

¹⁰ Sisas ai fifireandi ahambo sünggururü-rundeimbi ai nînimboe hoafimemo ranimbo ra. Raniyu asu ai ahamumbo hoafiyupurühi yahuya, “Se ra nîmboe nîmorehi ndanahambo moaruwaimboarundi rana? Ai ana moanî simbamîndi hamîndi moatükuniyo wambo ramareandi rananasî.

¹¹ Nindou napo-koateyeimbi ranai ana se babidi muᅅguambo si ra nîboadeimboyei, nga asu roana ngirî se-babidimbo muᅅguambo si ra nîmboahi.

¹² Aiana sanda raniyo wandiwami kamareandi sapo wambo samboefendirimbo didiboadoreandühi.

¹³ Haponda ro sihamumbo anîhondumbo-anahî nda hoafehapurî, muᅅguambo hifi ndanühi nîni ngoafihüyo Godîndi hoafi ra wataporimboayo ana, nîne-moatükuni ai wambo ramareandi ra ahandi hoafomböhünda wataporimbondühi-ndühimboyei,” mehu.

Sudas ai Sisasimbo bogori nindouyomondi warühîndîhinimboyahî mehu

(Mak 14:10-11; Ruk 22:3-6)

¹⁴⁻¹⁵ Raniyu asu Sisasimbo sünggururü-rundeimbi nindou mamî ahandi ndüri Sudas Iskariot ai Godimbo sihourundeimbi nindou bogori-memo ranahamumbo sowana hüfu düdufipurühi yahuya, “Se wambo nîni-moatükuni mandaundiri ro Sisasimbo sihamundi warühî yirümondîhinanî rana?” mehupuramboemo. Raniyomo asu ai ahambo kaki hoarî 30 ra tapuiyafu masabudo.

¹⁶ Raniyu rani-simboani piyu haya Sudas ai Sisasimbo ahamundi warühî yirümofo hohoanîmo tümarandi.

Sisas ai ahambo sünggururürundeimbi babidi sesesi sesi ra masowasümo

(Mak 14:12-21; Ruk 22:7-14; Son 13:21-30)

¹⁷ Adükari si bret yis pefe-koate weᅅgurühi tüküfeyoambe ranî simboani Sisasimbo sünggururü-rundeimbi ai tüküyafu ahambo düdururühi yahomoya, “Nahanîniyo sesesi sesi ra ro sihambo didiboadofembo se hohoanîmoayafa?” mehomondamboyo.

18 Ranıyu asu Sisas ai ahamumbo yare hoafıyupurühi yahuya, “Ngoafi adükari ranühi anımbongo ngomo, nindou mamı ranahambo hoafındımondühi anımbonya, ‘Nindou yamunde-randeimbı ai yare hoafıyuhü-randeimbı ai yare hoafıyuhü yahuya, “Wandı si ndeara tüküfemboane, nga ro wambo süngurururı-rundeimbı babıdı sıhafi worambe Pasofa sesesindefo sefımbonefi,” ’ mbısmo,” mehupurı.

19 Ahandı süngururü-rundeimbı-memo ranai moanı mamı Sisas ai hoafımayupurı süngu sapo sesı ra dıdıboadamarundı.

20 Ndeara nımbambe Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbı 12-memo ranı-babıdı sowasümondühi mamarımo.

21 Sesambe Sisas hoafıyuhü yahuya, “Ro sıhamumbo anıhondümbö-anahı hoafehapurı nda. Sehündı mamı ai wambo hürütümbı-yomondı warühi yirümondandırimbui,” mehuamboemo.

22 Ahandı süngururü-rundeimbı ranai ranı hoafi ra hımborıyomo houmbo ngusüfoambe afındı hohoanımorapurühi asu ahambo ngorü ai düdufe, ngorü ai düdufeyomondühi yahomoya, “Adükari, royahı? royahı?” memo.

23 Ranıyu asu Sisas ai sımborı hoafıyupurühi yahuya, “Nindou mamı wakırıhu nımarefımbö bret hıprı mamı ranambe foare haya asesu ranai-anımbö wambo nindou hürütümbı-yomondı warühi yirümondandırimbui.

24 Baıbor ai Nindou Hondü ranahambo hoafımayo süngu ai yıfındümbui. Hıpoanımböembö ani nindou düdi ai Nindou Hondü ahambo nindou hürütümbı-yomondı warühi yirümoarırı. Nindou ranai ana nımböe hondı ai wakımarımındo, nga ambemboyu!” mehupurı.

25 Sudas sapo ai ahambo nindou hürütümbı-yomondı warühi yirümoreimbı-mayu ranai hoafi karıhoeihü ahambo düdurırühi yahuya, “Nindou yamundo-randeimbı, awı se yaro hohoanımoyafühi rombayahı safımböyafı?” mehundo-amboyu. Asu Sisas ai ahambo hoafıyundühi yahundöya, “I sapo se hoafımayafı mbısesı,” mehu.

*Adükarındı sesı Sisas ahandıhoarı süngururürundeimbımbö masagapurı
(Mak 14:22-26; Ruk 22:15-20; 1 Korin 11:23-25)*

26 Ai mamı sowasümondühi nımarımombö Sisas ai bret bıdıfırı ra semündü Godımbö hıhıfırırı dıdıbafıfı mbura hıfıtıre haya ahambo süngururü-rundeimbı ranahamumbo sagapurühi yahuya, “Ndanana wandı fı safane, nga sowandümo mburu sowasümo,” mehupurı.

27 Ranıyu ai asükaiyu hıprı ra semündü haya Godımbö hıhıfırırı mbura sagapurühi yahuya, “Muıguambo se hıprı ndanambe ndımındımo.

28 Ndanana wandı horane, sapo Godındı hoafi femındı sıhefe ngınemındımbö moatükunane. Wandı horı ra nindou afındı ahei moaruwai hohoanımo-ambeahındı aböedambo-fembohünda kamefoendane.

29 Ro nda sıhamumbo hoafehapurı, ro wain hoe nda ngırı asükainda ndımındıhı, nga awı nga ngambo wandı Ape ngınındı hıfandırandı ranambeyahı anımbö ro sımborı wain hoe ra se-babıdımbö ndımındımböyohı,” mehu.

30 Ranıyomo asu ai herü mamı herüyomo mburu Orif nımı wafunambo mahafomo.

*Sisas ai Pitamboya, Ro moai ahambo fıfırıhinı mbüsümbui, mehu
(Mak 14:27-31; Ruk 22:31-34)*

31 Ranıyu asu Sisas ai ahamumbo hoafıyupurühi yahuya, “Ndanı nımbökoanı ana muıguambo se wambohündambo sıhamundı anıhondümböfe hohoanımo hıngındümböemo. Sapö Baıbor ai yare hoafıyowohü yahöya,

‘Ro sıpsıp hıfandıra-randeimbı nindou ranahambo hıfökoandıhinanı anımbö
asu sıpsıp ranai buküründei wakındıhimböyi,’

Sekaraia 13:7

mehö süngu.

³² Nga asu süngunambo ro yangiri botindahe heheambo ana, Gariri hifinambo sihamundi wagabe ro boatei ngümboyahi,” mehupuri.

³³ Raniyu Pita ai hoafi karihoeihü Sisasimbo hoafiyundühi yahuya, “Munguambo nindou sihambohünda ahamundi anihondümbofe hohoanimo hiningarundi amboani asu roana ngiri wandi anihondümbofe hohoanimo hinigindihendi,” mehundo.

³⁴ Asu Sisas ai Pitambo hoafiyundühi yahuya, “Pita, ro nda sihambo anihondümboanahi hoafehanini, nimbokoani kakaro ai hoafi-koateayambe animbo se rando hoafindafühi animbo ngimimbo ‘Ro moai Sisasimbo fifirihini,’ mbisamboyafi,” mehundo.

³⁵ Raniyu Pita ai simbori hoafiyundühi yahuya, “Ro sediyo yifayahi amboani i ambe, nga asu ro ngiri randihe yahurai hoafindahi,” mehu. Raniyomo asu ahambo süngururü-rundeimbi-memo mungu amboani maru Pita hoafimayu süngu yaru hoafimemo.

*Sisas ai Getsemanih; Godimbo didibafimayu
(Mak 14:32-42; Ruk 22:39-46)*

³⁶ Raniyu Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi babidi nimi nümbüri mam; Getsemanih; hifomo tüküyafundühi hoafiyupurühi yahuya, “Awi se ndanühi nimanidimondani animbo asu ro gogu ranühi nga Godimbo didibafinda,” mehupuri.

³⁷ Ai Pita Sebedindi nimori yimbuyafani ahamumbo sepurümündi haya mahu. Raniyu Sisas ai rani-simboani ngusüfo afindi hohoanimo moyuhü asu ahambo afindi ngusüfoambe moaruwaimariri.

³⁸ Raniyu asu ai hoafiyupurühi yahuya, “Afindi hohoanimo wandi ngusüfoambe amaro ranai afindi hamindi tüküfendirühane asu ai wambo borife pefendirimbo yangirayo. Nga awi se ndanühi nimanidimombo ro-babidimbo moani himboari yangiri hibadundi,” mehupuri.

³⁹ Raniyu asu ai akidou sühüfi hu ahandi mbiro ra hifini hifambe amofihü Godimbo didibafiyuhü yahuya, “Wandi Ape, nungurühi refemboayo ana, moani yahurai tiriifombü hipiri wandi waminindi ra sowandifi raguanamboro! Nga asu rani-moatükuni refembo ra ro randihea sambo hohoanimo yahühi-yahipoani, nga moani se hohoanimoayafi süngu,” yahu didibafimayu.

⁴⁰ Raniyu asu ai hihirifi ahambo süngururü-rundeimbi ranahamumbo hoeireapurane ai yapomboyafu houmbo mapomo. Raniyu asu ai Pitambo hoafiyundühi yahuya, “Nindou ngimi ra awi se nimboe moani bodifombo amboani ro-babidimbo himboari yangiri hifandühi nimari-koatememoa?

⁴¹ Se moani hibadumbo didibafindimondühi nimanidimo. Rananimbo asu nine-moatükuni sihamumbo moaruwai hohoanimo ranahambo süngu hühindeapurimboe. Sihamundi ngusüfo aiana refembo yaho, nga asu sihamundi fi ranane ai awi mbosihosirayo,” mehupuri.

⁴² Asükaiyu mamimbo Sisas hu didibafihü yahuya, “Wandi Ape, tiriifombü hipiri ndanai wambo gübüsifoefendirikoateyowan, asu ro rani-moatükuni ra asimindihü ana, sopo se ninimboyo refembo hohoanimoayafi rani-süngu refemboane,” mehu.

⁴³ Asükaiyu hihirifi hu ahambo süngururü-rundeimbi-mbo hoeireapurane ai moani mapomo. Ai moai ahamundi himboari ra yangiri birhoai ningopuri.

⁴⁴ Raniyu asu Sisas ai asükaiyu ahamumbo yare hinigireapuri haya ngimimbo noure mam; weangurühi hoafimayu hoafi yahurai hoafiyuhü didibafimayu.

⁴⁵ Asükaiyu ai ahambo süngururü-rundeimbi ranahamumbo-so tüküfi hoafiyupurühi yahuya, “Awi se moani fiharu apomondühiyomoa? Awi Nindou Hondü ranahambo moaruwai hohoanimo-yomondeimbi nindou ranahamundi warihüfembo akimi tifireamboane.

⁴⁶ Botiyafu houmbo mborai ngefo. Awi se hoeiru nindou mamî ndanai wambo hürütümbî-yomondî warühî yirümoyondî-rîmbo ndanüngu,” mehupurî.

*Sisasîmbo mbumaründümo
(Mak 14:43-50; Ruk 22:47-53; Son 18:3-12)*

⁴⁷ Sisas ai wataporîmborandühî nüngu ane asu Sudas, süngururü rundeimbî 12-ambeahîndî nindou mamî, ai tüküme fiyu. Godîmbo sîhou-rundeimbî bogorî nindouyomo asu Suda-yafe bogorîyomo ranai nindou afîndî safî ranahamumbo koamarîhoupura pisao yihîmîndî asu nîmîharî adükarî ra fufuründümo houmbo Sudas babîdîmbo tüküme fundî.

⁴⁸ Nindou sapo Sisasîmbo nindou hürütümbî-yomondî warühî yirümo fimbo-mayu ranai nindou afîndî ranahamumbo dîbo hoafî hoafîyupurühî yahuya, “Nindou ro ahambo wakîkîhîndühînanî anîmbo aiani, nge se ahambo mbunduründümo,” mehupurî.

⁴⁹ Ranîyu asu nîmai Sudas ai Sisasîmbo-so hüfu hoafîyundühî yahuya, “Yamundo-randeimbî, karîhasî,” yahuhü wakîkîhîmarürî.

⁵⁰ Ranîyu asu Sisas ai sîmborî ahambo hoafîyundühî yahuya, “Wandafî, ranîmoatükunî ra se refembo asafî, nîmai raro,” mehundo. Ranîyomo asu nindou afîndî ranai tüküyafu Sisasîmbo mburündümo mburu kîkîhîsafî-marürîndümo.

⁵¹ Ranîyu asu nindou mamî Sisas dîbo manüngu ranai sîsîrîfîhîyu ahandî pisao hoearambeahîndî hürämündî nüngumboyu bogorî nindou, Kaiafas, ranahandî ratûpurîyu-randeimbî-mayu ranahandî hîmbohoearî mafoafoareandî.

⁵² Ranîyu Sisas ai nüngumbo ahambo hoafîyundühî yahuya, “Pisao ra se sowandîfî koadürambe sando. Nindou munguambo düdi ai pisao asowandümo ana, asu ai pisao ranambo yîfîndîmboemo.

⁵³ Asu ro wandî Apembo wambo farîhefendî-rîmbohünda mîngîndahanî asu ai sünambeahîndî nendî bîdîfîrî ami 12 nge sündepureimbî ai koarîhefemboayu ra awi se moai fîfîrowandîyo?

⁵⁴ Nge asu ranî-süngumbo ana, nüngunde sapo Baiborambe yare hoafîyowohüya, ‘Ranîmoatükunî ra moanî yahurai rambîfeyo-wamboane,’ meho ra yahurai tükümandîfea?” mehundo.

⁵⁵ Ranîyu asu Sisas ai nindou afîndî ahambo mbuimündümbö tüküme fundî ranahamumbo hoafîyupurühî yahuya, “Awi ro hûmbuhünümbî nindou meha ranîmbo wambo mbuimîndîndî-rîmbo se pisao asu nîmîharî ra fufuründümo houmbo sîfomomboemo? Ro afîndîmbo Godîndî worambe nîmarîmbo hoafî yamundîhandürî habodî marîhandî, nge ranî-sîmboanî moai se wambo mburündümondîrî.

⁵⁶ Nge asu ranîmoatükunî ramefeyo ra Godîndî hoafî hoafîyu-randeimbî nindou ai Baiborambe randîfemboe yahu haya sürü pamareandî ranî sîmogodühîyo ramefeyo,” mehu. Asu mungu süngururü-rundeimbî ranai Sisasîmbo hînîngîrûwurî houmbo mafoarîhoemo.

*Sisas ai kansîrî-yomondî hîmboahü tüküfi hoafî dîdîboadomareandî
(Mak 14:53-65; Ruk 22:54-55; Son 18:13-14, 19-24)*

⁵⁷ Godîmbo sîhou-rundeimbî bogorî hondü, Kaiafasîyu ahînümbî hohoanîmo yamundu-rundeimbîyomo asu bogorî nindouyomo ranai guguru mamühîyafu mamarîmo. Ranîyomo asu nindou ranai Sisasîmbo mburündümo houmbo nindou gugurîyafu nîmarîmondühî worîna sowaründümo mahomo.

⁵⁸ Pita ai ahambo süngumarürî hüfu, nge asu ai moai ahandî fikîmî akîmî papühîfiyu, nge ai Kaiafasîndî worî ginîrî-mayo ranambe kefuoi hüfu hîfandî-rundeimbî-memo ranî-babîdîmbo mamaru. Ai nînîmoatükunî Sisasîmbo tükümandîfendo yahu haya ranî hîmboasafomboyu.

⁵⁹ Godimbo sihou-rundeimbi bogori asu munquambo Suda-yafe kansir ai Sisasimbo hifokoeffimbo-hündambo nindou ahambo tikefehefembo papi+hoafifimbo kokomarurü.

⁶⁰⁻⁶¹ Nindou afindi ai tüküyafundühi Sisasimbo tikefehefe papi+hoafifimbosi, nga asu ai moai nine moaruwai hohoanimo ramareandi ra mamä amboani ahambo hifokoeffembo-hünda fifirirundi. Ndeara bidifiranambo hondü nindou yimbu ai botiyafine hafani hoafiyafinandowohü safaniya, “Nindou ndanai yare hoafiyuhi yahuya, ‘Ro Godindi wori nda biriboadihe mbundiha asu moani ngim sihi yangiri asükainda fondihe hiningindiheamboyahi,’ mehu,” masafani.

⁶² Raniyu asu Godimbo sihou-rundeimbi-yomondi bogori hondü ranai botifi nüngumbo Sisasimbo hoafiyunduhü yahundoya, “Se moai nini hoafi simbori nindou sihambo papi+hoafimarinanani ranahafanimbo hoafiyopirimbo sihawandiyoyoy?” mehundo.

⁶³ Nga asu Sisas ai moai nini hoafi ahambo simbori hoafiyundo, nga moani ai sisikoate manüngu. Asükaiyu bogori nindou-mayu ranai ahambo hoafiyundühi yahuya, “God yangiri nüngumbü-mayu ranahandi ndürinambo ro nda sihambo hoafiyahanini, nga hapo se nimoamo nda dabarifimbi hoafi simbori hoafindafi. Se Kraiss, Godindi Nimorindafühi ana, haponda hamindi yihoezimbo hoafindafimuni,” mehundo-amboyu.

⁶⁴ Asu Sisas ai ahambo simbori hoafiyundühi yahuya, “Ndeara se rani hoafi ra hoafiyafomboanafi. Nga ro sihamumbo munquambo hoafehapuri nda. Ngiri amitata Nindou Hondü ranai bogorimbondüfi God munquambo nginindeimbi ranahandi warihondani niamandü asu ai mburüngaiwami sünambeahindi kuduanä hoeindüwurumboemo,” mehupuri.

⁶⁵ Raniyu asu bogori nindou-mayu ranai ngusüfoambe hüfirürühi ahandi hoeari ra hireandühi hoafiyuhü yahuya, “Ai Godimbo tirifoefe hoafi hoafayu. Hapondani ana nindou ngörü ai Sisas ranahambo nine hoafi hoafombo tüküfepoani, nga wani. Se ndeara ai Godimbo tirifoefe hoafi hoafimayu ra hamboriyomombo-anemo!”

⁶⁶ Asu se ra ahambo nünguru hohoanimoyomondühiyomo-a?” mehupuramboemo. Asu ai simbori hoafiyomondühi yahomoya, “Ai ana sapo ai hüti ramefiyumbowambo yifiyumbiyuwamboane,” mehomo.

⁶⁷⁻⁶⁸ Raniyomo asu ai ahandi ngusumboarambe nguri tifiyafundowohü bubumarüri. Asu nindou bidifiri ai pakarihourühi hoafiyomondühi yahomoya, “Kraiss, se nindou düdi ai sihambo harayunini ranahambo Godindi hoafi hoafiyu-randeimbi nahurai hoafindafi,” mehomo.

*Pita ai Sisasimbo Ro moai ahambo fifirihini, mehu
(Mak 14:66-72; Ruk 22:56-62; Son 18:15-18, 25-27)*

⁶⁹ Pita ai weindani rani hifini ginirambe nimiru-ane Godimbo sihou-rundeimbi bogori hondüdi ratüpuriyoyoy-randeimbi mamä ranai ahambo-so tüküfe hifo hoafiyohü yahoya, “Se-amboani Sisas Garirihündi rani dibomefoandane,” mehondoamboyu.

⁷⁰ Asu munquambo ahei hımboahü ai wani yahuhüya, “Roana se wataporimbo arandi ranahambo moai fifirihendi,” mehu.

⁷¹ Raniyu asu ai giniri-mayo rani nafitambekimi mapenüngu. Raniyo asu nimorehi ngörü ai hoeirerühi nindou burimemo ranahamumbo hoafiyohü yahoya, “Nindou aiyu Nasaretihündi Sisas rani dıbo manüngu,” meho.

⁷² Asükaiyu Pita ai wani yahumbo hoafiyuhü yahuya, “Roana haponda dabareheandi, ro nindou ranahambo ana moai fifirihini,” mehu.

⁷³ Akıdou hihiningire safoareambo nindou ranühi burimemo ranai Pitambo-so tüküme fundi. Ai yaru hoafiyomondühi yahomoya, “Se ana ai-babıdihindi nindou-

anafî. Nga sîhafî hoafî hoafayafî ranai Garirihündanafî yaho weindahîmareanîni,” mehomo.

⁷⁴ Raniyu Pita ai dabarîfihî hoafîyuhü yahuya, “Ro tikai hoafîndahanî God ai wambo moaruwaimbo-mbîreandîra-mboane! Nga roana nindou ranahambo moai fîfîrîhinî,” mehu. Raniyo asu kakaro ranai hoafîmayu.

⁷⁵ Asu Pita ai ngusüfo pumaramüdu sapo nîne hoafî Sisas ai ahambo hoafîmeindo ranahambo. Sapo ai yare hoafîyuhü yahuya, “Kakaro ai hoafî-koateayuambe anîmbo se ngîmîmbo rando wambo hoafîndafühîya, ‘Ro moai ahambo fîfîrîhinî,’ mbîsamboyafî,” mehundo ranîmbo. Raniyu asu Pita ai ginîrambeahîndî tüküfi haya afîndî hamîndî aranî aranîmayu.

27

Pairatîmbo sowana Sisasîmbo sowaründümo mahîfomo (Mak 14:1; Ruk 23:1-2; Son 18:28-32)

¹ Ndeara siambe hondü Godîmbo sîhou-rundeimbî bogoriyomo asu Suda-yafe bogori nindouyomo ranai Sisasîmbo hîfokoeffimbo hoafî ra fîfîrîmarundî.

² Raniyomo asu Sisas ahambo hüputüpurîhou sowaründümo hîfomo Romîyomondî Israer hîfî hîfanda-randeimbî bogori nindou ahandî ndürî Pairatîndî warühîmarüwuri.

Sudas ai yîfîmayu (Ratüpurî 1:18-19)

³ Asu Sudas sapo Sisasîmbo hürütürümbî nindou-yomondî warühîmarirî ahambo papî hoafîyu hîfokoeffimbo hoafî ra hîmborîmayu. Ranîmboane ngusüfoambe afîndî hohoanîmoyuhü ai kakî hoarî 30 ra hîhîre semündü hu Godîmbo sîhou-rundeimbî bogoriyomo asu bogori nindouyomo ranahamumbo masagapuri.

⁴ Raniyu asu Sudas ai ahamumbo yare hoafîyuhü yahuya, “Awi ro hütîyahî moaruwai hohoanîmomayahî. Ro nindou ai nîni-moatükunîyo moaruwai refekoate ranahambo nindou hürütümbî-yomondî warühî yirümomarîhinî,” mehuamboemo. Asu ai sîmborî ahambo hoafîyomondühî yahomoya, “Awi ro ranahambo ra nîmboe mambîsefîyo? Ranî-moatükunî ra yîhoefî moatükunîyo, nga sîhafî moatükunî yangîrane ranana,” mehomondo.

⁵ Raniyu asu Sudas ai kakî hoarî-mayo ra Godîndî worî ranambe pire haya ndamefîyu. Raniyu asu ai hu wofîfihî kiarü ahandî fi ra ahandîhoarî hîfokoamareandî.

⁶ Raniyomo asu Godîmbo sîhou-rundeimbî ranai kakî pimareandî ra fufuründümo houmbo hoafîyomondühî yahomoya, “Kakî ndanana nindou hîfokoamefîyu rana-handî horî takîni kakane. Sapo sîhefî ahînümbî hohoanîmo süngumbo Godîndî worambeahîndî kakî gugurîfe sîhefe arandî ranambe pefepoanî,” mehomo.

⁷ Kakî ranahambo wataporîmboru homo mamî nîmîndühîru sîhoemo houmbo asu ai kakî ranambo hîfî mamî ahandî ndürî Hîfî Sospen Nafîmbo Hîfî pemayomo. Hîfî ra angunpoedî nindou yîfîyeianî hîfîkefendürîmbo hîfane.

⁸ Ranîmbohündamboane haponda hîfî ranahambo rarîhi dükarîhindühîya Nindou Horî Hîfane, sei arîhündî.

⁹ Godîndî hoafî hoafîyu-randeimbî mamî, Seremaia, ai hoafîmayu sîmogodühî rahurai tüküme Feyo. Ai yare horombo hoafîreandühî yahuya, “Ai kakî hoarî 30 ra masowandümo sapo Israer nindou bîdîfîrî ai horombo hoafîmayu süngu ai nindou ranahambo pemîmbohünda.

¹⁰ Raniyo asu kakî ranambo Hîfî Sospen Nafîmbo Hîfî ra pemîmemo. Ranî hoafî ra Adükari ai wambo randowandî mehu nou ane,” mehu. Asu moanî anîhondü ranî yahurai safî tüküme Feyo.

*Pairat ai Sisasimbo düdu düdumariri
(Mak 15:2-5; Ruk 23:3-5; Son 18:33-38)*

¹¹ Sisas ai Romi-yomondi bogori nindou, Pairat, ranahandi himboarühi manüngu. Ran+yu asu Pairat ai ahambo düdurirühi yahuya, “Se ra Suda-yomondi adükar+ bogori nindouyafi?” mehundo-amboyu. Asu Sisas ai simbori ahambo hoafiyundühi yahuya, “Se ndeara raro hoafiyafomboanafisi,” mehundo.

¹² Godimbo sihou-rundeimbi bogori nindouyomo asu bogori nindouyomo ranai awi ahambo papi-hoafirüri hoangomosi, nga asu Sisas ai moai nini hoafi akidou ahandi yahamo tüküfendo.

¹³ Ran+yu asu Pairat ai ahambo hoafiyundühi yahundoya, “Awi se moai hoafi ra himboriyafiyoyo sihambo ai papi-hoafarun+ni ranahambo rana?” mehundo.

¹⁴ Nga asu Sisas ai simbori mam+ hoafi akidou-amboani hoafombo moai hoafiyu. Ran+yu asu Romi-yomondi bogori nindou-mayu ranai moani adükar+ hamindi hepünife mahepünifiyu.

*Pairat ai Sisasimboya Ai yifiyumbiyuwamboane mehu
(Mak 15:6-15; Ruk 23:13-25; Son 18:38; 19:16)*

¹⁵ Muᅅgu himbani Pasofa adükar+ si tüküfeyoambe, muᅅguambo nindou ranai nindou karabusambeahindi hiniᅅgifiyuwan+ aboedühi tüküfembo hohoan+moyei marihündi. Ranahambo ana Romi-yomondi bogori nindou ranahamboyo hoafiyeani ai nindou ranahambo aboedühi koar+heiri marandi.

¹⁶ Rani-simboani ana, muᅅguambo nindou ai fifir+horeimbi nindou ahandi ndüri Barabas ai karabusambe manüngu.

¹⁷ Asu rani-simboani nindou afindi ranai gugur+yahi mamareiamboyu Pairat ai aheimbo düdureandürühi yahuya, “Se ra nindou daboe ro ahambo karabusambeahindi aboedühi koar+hefimbo hohoan+moayeia? Barabasiyu asu Sisas ranahambo Kraisani sei arihündi raniyu?” mehu.

¹⁸ Nga Pairat Suda nindou Sisasimbo ᅅgusüfoambe moaruwairürühiyomo wandi warühimmarurü yahu haya ai rani+ambo ndore fifir+mareandi.

¹⁹ Pairat ai nindou hoafi yiboboferambo wori safambe nimiru-ane, ahandi nimorehi ai hoafi koar+hendühi yahoya, “Nindou ra nini-moatükuniyo ai refe-koatemayu ranahambo hoafi ana moai yangoro, nga se ahambo nini-nüᅅgundorimboyafi. Hamani nimbokoani ro ahambo yafogoadinambo hoeir+hini hehea hididimo apoyahühi afindi hohoan+momayahi,” meho.

²⁰ Nga Godimbo sihou-rundeimbi bogoriyomo asu bogori nindou-memo ranai-yomo ai nindou afindi ranühi meᅅgoro ranaheimboya “Se hoafindeiani animbo Pairat ai Barabasimbo aboedühi koar+heirühi asu Sisasimbo hifokoambiriramboane,” yahomo houmbo aheimbo hohoan+mombo ᅅgusüfoambe botimmarundüri.

²¹ Asu Pairat ai nindou afindi ranaheimbo düdufindürühi yahuya, “Se nindou yimbu ra nindou daboyei ro ahambo karabusambeahindi aboeda koar+hefimbo hohoan+moayeia?” mehunduramboyei. Asu ai simbori ahambo hoafiyahündowohü seiya, “Barabasimbo,” masei.

²² Asu Pairat ai hoafiyundürühi yahuya, “Asu refe ana, Sisasimbo Kraisi sei arihündi ranahambo ra nüᅅgumand+hina?” mehuamboyei. Simbori muᅅgu ai ahambo hoafiyeihü seiya, “Nimifih+ tokoemündi pefimboani,” masei.

²³ Asu Pairat ai aheimbo düdufindürühi yahuya, “Nindou ndanai nine-moatükuni moaruwai ramareanda?” mehuamboyei. Asu ai moani puküna hoafi nimoamo kar+hehindühi hoafiyeihü seiya, “Nindou ranahambo nimifih+ tokoemündi pefimboani,” masei.

²⁴ Pairat ai ndare hoeireandane hoafi ranahambo wataporimboyo hombo ra wan+yowohü ai ro ᅅgir+indahi, nga yifiari tükündüfihü hoafi afindi yagodomboe

mehu. Ran+yu asu hoe fuiyamündi haya nindou ranahei himboahü war+ ahandi ra popoaifoareandühi hoafiyuhü yahuya, “Nindou ndani ahandi yifi ra i ro hütirühün+poani, nga rani moatükun+ ra s+heihorane,” mehu.

²⁵ Ran+yei asu nindou afindi munnguambo ranai simbori ahambo hoafiyehü seiya, “Ai hüti yifimboayu rani-moatükun+ ra y+hoefane asu y+hoefi nimori ranahei ane!” masei.

²⁶ Ran+yu Pairat ai Barabasimbo aboeda koamar+heira aheimbo sowana mahu. Ran+yu asu ai Sisasimbo daboadan+ ndufuri+ndufuri+foarüwuri mehua ahambo nimifih+ tokoemündü pefimbohünda ami-yomondi war+humariri.

Ami ai Sisasimbo tikifinamborüwuri tirifoefe hoafimarüri
(Mak 15:16-20; Son 19:2-3)

²⁷ Ran+yomo asu Pairatindi ami ai Sisasimbo sowaründümo gafmani yomondi wor+ ranambe mahifomondamboemo, asu munnguambo ami nindou ranai Sisasimbo wakimarüwuri.

²⁸ Ran+yomo asu ai ahandi hoeari ra yimind+bad+ houndowohüyomo asu hamburi hoeari hoandari ra magüdündo.

²⁹ Ran+yomo asu ai wofi t+hoari+t+hoarümb+nambo mbiroambe kikimafoarundi. Asu nim+hari sowandümo ahandi war+hondü waran+ wamberundühi yimind+ho pus+ru nimar+mondühi ahambo tikifinamborüwuri hoafiyomondowohü yahomoya, “Suda-yafe adükari bogori, karihasou-anafi,” mehomondo.

³⁰ Ran+yomo asu ai ahambo nguri titifiyomondowohü ahandi wambeah+ndi nim+hari-mayo ra kos+ründümo ahambo mb+hap+ri kakimarüwuri.

³¹ Ai ahambo tikifinamborüwuri tirifoefe hoafiyomondo mburumboemo asu ahandi fih+ndi hamburi hoeari hoandari-mayo ra yimündündümo-ndühiyomo asu hoeari ahandi hondü ra sowandümo güdu hin+ng+marundo. Ran+yomo asu ai ahambo nimifih+ pefi hifokoeffimbohünda sowaründümo mahomo.

Sisasimbo nim+ keimbi kar+hendeimbi+fihi tikoründümo pamarüwuri
(Mak 15:21-32; Ruk 23:26-43; Son 19:17-27)

³² Ahambo sowaründümo hou homondühiyomo asu ai nindou mam+ Sairinihündi, ahandi nduri Saimon, ranahambo hoeimar+hor+. Ran+yomo asu ai nindou ranahambo Sisas+ndi nim+ keimbi kar+hendeimbi-mayo ra sowandif+ndo yahomo houmbo hütihütimarurü.

³³ Ran+yomo ai homo Gorgotahü tüküme fundi. Gorgota ranahamboane ai mb+hap+ri nahurai hifi sei ar+hündi.

³⁴ Rani hifihüyomo ami ai Sisasimbo wain hoe hühütimbü moatükun+ fandu yamundu mburu masabudo. Asu Sisas ai rani-moatükun+ ra sümündü hoeireanda mayoa asu ai moai sümündü.

³⁵ Ran+yomo ai ahambo nim+ keimbi kar+hendeimbi+fihi parüwuri hou asu ai ahandi-mayo hoeari ra ahamundi mbusümo sowandümo y+boboründümo hou ranambo ngorü ai mb+semündua yahomo houmbo piraimemo.

³⁶ Ran+yomo asu ai raraoyafu mburu ranühi nimar+imo Sisas ahambo yifimbiyu yahomo houmbo homo himboana wamarurü.

³⁷ Ahandi mbiro wafus+fohü ahambo pap+hoafi sürü pap+ru mburu tikoründümo pamarundi ranai yare hoafiyohü yahoya, NDANANA SISAS SUDAYAFE BOGORI ADÜKARI NINDOUANI, yahomo paru hin+ng+marundi.

³⁸ Ran+yomo asu ai nindou yimbu hühühün+yafan+r+nandeimbi ranahafan+imbo Sisas bab+d+ ahandi fik+m+ pamarup+ri. Ngorü Sisas+ndi war+hondü waran+ parüwuri asu ngorü kadüdü waran+ parüwuri marup+ri.

³⁹⁻⁴⁰ Ran+yei nindou afindi ranai hei ngasünd+hor+ hei rühündühi mbiro hir+hiri+hündühi ahambo tir+foar+horühi hoafiyahündowohü sahündoya, “Sapo se

Godɪndɪ worɪ ra bɪrɪfoefe mburumbo moanɪ ɳgɪmɪ sɪhɪ yaŋgɪrɪ fondɪfe hɪnɪŋgɪfembo mayafɪyosɪ! Se Godɪndɪ nɪmorɪyafuhanasɪ, se sɪhafɪhoarɪ yaro aboedamboyafoɪsɪ. Se ndahonɪ nɪmɪ keimbɪ karɪhendeimbɪ-fɪhɪndɪ hɪfɪna foarefoao peyafɪsɪ!” sei hoafɪmehũdo.

⁴¹ Nindou ai ramehindɪ ranɪ-sũngu yahurai Godɪmbo sɪhou-rundeimbɪ bogorɪ nindou, ahɪnũmbɪ hohoanɪmo yamundu-rundeimbɪ asu ranɪhũdambo bogorɪ nindou ranai-amboanɪ yaru tɪkɪfɪnambo-rũwurũhɪ tɪrɪfoarũwurũhɪ yahomoya,

⁴² “Sisas ai nindou bɪdɪfɪramboyu ai aboedamboreandũrɪ marandɪ, ɳga asu ai ɳgɪrɪ ahandɪ fimbo ana aboedambondeandɪ! Awi aiana Israerɪ-yafe adũkarɪ bogorɪmbeipoanɪ! Asu ai haponda nɪmɪ keimbɪ karɪhendeimbɪ ranɪ-fɪhɪndɪ hɪfɪnɪ akusɪfoendɪ ana, asu ro ahambo anɪhondũmbo-ndɪhurɪmboyefɪ!

⁴³ Ai Godɪmbo anɪhondũmborirũhɪ Ahandɪ nɪmoranaɪhɪ mehu. Refeanaɪ, awi sɪhɪrɪ hoeindɪhu God ai ahambo farɪhefɪmboayu ranahambo,” mehomondo.

⁴⁴ Asu nindou hũmbuhũnɪyafanɪ-rɪnandeimbɪ Sisasɪndɪ fɪkɪmɪ mapaiarɪfanɪ amboanɪ ai mare moanɪ nindou bɪdɪfɪrɪ ai ramarɪhorɪ nou yahurai rarɪnerɪ tɪrɪmafoarɪnerɪ.

*Sisas ai ndeara muŋguna yɪfɪmayu
(Mak 15:33-41; Ruk 23:44-49; Son 19:28-30)*

⁴⁵ Refe hayamboyo-ane hũfɪnɪmbo peyo haya hɪfɪ muŋgu ranai nɪmbɪ nɪmarɪ ho ho hombo nɪmbambe hondũ hũfɪwuyambe tũkũmefeyo.

⁴⁶ Hũfɪwuyambe safɪ sɪmogodũhɪ Sisas ai pukũna heiyuhũ yahuya, “Eri, Eri, rema, sabaktani?” mehu. Ranɪ hoafɪ ra yare yahurai hoafɪyowohũ yahoya, “Wandɪ God, wandɪ God, se nɪmboe wambo hɪnɪŋgɪro-wandɪrɪmboayafɪ?” meho.

⁴⁷ Nindou bɪdɪfɪrɪ ranũhɪ manɪmboei ranai ranɪ hoafɪ ra hɪmborɪyei hehi hoafɪyeihũ seiya, “Nindou ranai ana Eras-amboani dũkarɪrɪ mɪŋgayundo,” masei.

⁴⁸ Nɪmai nindou mamɪ ahei mbusũmo ranai pɪpɪyu hu worapo-worapoyoweimbɪ moatũkunɪ nou semũndũ mbura nɪmɪharɪfɪhɪ pare hɪmondamũndũ mbura hũhũtimbũ wain hoe ranambe foare hũramũndɪ haya Sisas ai ranɪ moatũkunɪ ra mbɪsũmũndu yahu haya segodɪmbo mehu.

⁴⁹ ɳga asu bodɪmondɪ ai hoafɪyahũndowohũ seiya, “Awi, hoeindɪhu mbundɪhumbo Erasaisa ai ahambo farɪhefɪmbo tũkũmandɪfɪyu wanɪmandɪyo,” masei.

⁵⁰ Ranɪyu asu Sisas ai asũkaiyu pukũna heiyuhũ ahandɪ yɪfɪafɪ hɪnɪŋgɪrɪrũhɪ nɪmokomayu.

⁵¹ Ranɪyo asu Godɪndɪ worɪ safambe hoearɪ yipurɪ nafɪtambehũ mahetaro ranai nɪmoamo ɳgahɪ peyo haya hanɪ hɪfɪnɪ gebũ tũreandũhɪ yimbu kɪkɪmareandɪ. Hɪfɪ ai fɪfɪmɪyowohũyo muŋguambo nɪmoei ranai gũbũdũmarɪhoayo.

⁵² Yɪfambe ranai nafɪtambe tihoai-tihoairandũhɪ asu Godɪndɪ nindou afɪndɪ horombo yɪfɪsafɪmayei ranai yaŋgɪrɪ botɪyahi-botɪyahi marɪhũndɪ.

⁵³ Ai yɪfambe ra hɪnɪŋgɪrɪhi hehi Sisas yaŋgɪrɪ asũkaiyu botɪmefɪyu ranɪ-sũngunambo ai Sũrũhoeimbɪ ɳgoafɪ adũkarɪ (Serusarem) ranɪna mahei. Ranɪyo nindou afɪndɪ ranai aheimbo ranũhɪ hoeimarɪhindũrɪ.

⁵⁴ Ami-yomondɪ bogorɪyu asu bɪdɪfɪrɪ amiyomo ranai ai-babɪdɪmbo nɪŋgomombo Sisasɪmbo hɪmboanawarũrũhɪ manɪŋgomo ranai sapo hɪfɪheyowohũ asu muŋguambo moatũkunɪ tũkũmefeyoa hoeimarundɪ ranɪmbo yɪhɪmboymondũhɪ hoafɪyomondũhɪ yahomoya, “Awi aiana Godɪndɪ Nɪmorɪ hondũyu,” mehomo.

⁵⁵ Nɪmorehɪ afɪndɪ bɪdɪfɪrɪ Gariri hɪfɪ hɪnɪŋgɪrɪhi hehi Sisasɪmbo farɪhefɪmbo sũngumarɪhorɪ masũhũsi-mayei ranai burɪyei. Ai moai akɪmɪ papũhũyahindɪ, ɳga moanɪ aŋgunɪ goagu safɪ nɪmboeimbo hɪmboarɪ papɪmayei.

⁵⁶ Nĩmorehĩ burĩmayei ranahei mbusũmo ra ŋgorũ Maria Makdarahũndĩyo, ŋgorũ ra Maria Sems Sosepiyafandĩ hondĩyo asu sapo Sebedindĩ nĩmorehĩyo rarĩhi ai manĩmboei.

Sisasĩmbo Sosep Arimateahũndĩ ai honġu ambe masĩherũ
(Mak 15:42-47; Ruk 23:50-55; Son 19:38-42)

⁵⁷ Ndeara nĩmbambe nindou napo afĩndeimbĩ ahandĩ ndũrĩ Sosep Arimateahũndĩmayu ranai tũkũmefiyu. Nindou ranai-amboanĩ Sisasĩmbo sũngurũrĩ-randeimbĩ nindouyu.

⁵⁸ Ai hũfu Pairatĩndĩ hĩmboahũ tũkũfi nũngumbo Sisasĩndĩ yĩfinĩmoko ranahambo ndahamĩndĩ yahu haya dũdumefindo. Ranĩyu asu Pairat ai Sisasĩndĩ yĩfi-nĩmoko ra Sosepĩmbo dabudo mehu.

⁵⁹ Sosep ai yĩfi-nĩmoko serũmũndũ mbura sĩmborĩ kifohĩ hoearĩfihĩ parirĩ hĩmondĩmarirĩ.

⁶⁰ Ranĩyu ai ahandĩ honġu nĩmoei ŋġĩnĩndambe sĩmborĩ nafĩrĩhai hĩnĩngĩmareandĩ ranambe masĩherũ. Ai nĩmoei yĩtĩfo afĩndĩ ra gũgũrĩhai nafĩtambembo gũre pare mbura ndamefiyu.

⁶¹ Ranĩ-yafe Maria Makdarĩhũndĩ-mayo ranaiyo asu ŋgorũ Maria-mayo ranaiyo ai honġu ra hanġifohũ mamarĩfe.

⁶²⁻⁶³ Ŋgorũ sina moanĩ nĩmarĩmbo si tũkũfeyoambe Godĩmbo sĩhou-rundeimbĩ bogoriyomo asu Farisi nindouyomo ranai Pairat babĩdĩ mamũhĩyafu fandu nĩmarĩmo hoafiyomondũhĩ yahomoya, “Nindou adũkarĩ, ro hohoanĩmoyefĩmboanefĩ hoafĩ mamĩ sapo nindou wosĩhoaforĩ hoafũmbĩ-mayu ranai yare hoafiyuhũya, ‘Ro ŋġĩmĩ sinda mbundĩha asu asũkainda yangĩrĩ botĩndaheamboyahĩ,’ mehu ra!

⁶⁴ Ranĩmbohũndambo anĩmbo asu se hoafĩndafanĩ honġu ra ndore ŋġĩnĩndĩ hĩfandĩyo ho ŋġĩmĩ si ranũhĩ tũkũfemboane. Rananĩmbo asu ahambo sũngururũ-rundeimbĩ ranai ŋġĩrĩ ahandĩ finĩmoko ra dĩbo hũmbuhũnĩmbo ndowandũmo houmbo asu ai nindou ranaheimbo hoafĩndĩmondũhĩya, ‘Ai yĩfĩhũndĩ yangĩrĩ botĩmefiyu,’ mbĩsĩmo. Sũngunambo wosĩhoaforĩ hoafĩ ranai asu horombo wosĩhoaforĩ hoafĩmayu ranahambo ŋgasũndeamboe,” mehomo.

⁶⁵ Ranĩyu asu Pairat ai ahamumbo hoafiyupurũhĩ yahuya, “Se hĩfandĩru-rundeimbĩ nindou bĩdĩfĩrĩ sowapundũmo houmbo ŋgomo moanĩ honġu ambe ra ŋġĩnĩndĩ hamĩndĩ papĩ papĩndu hĩnĩngĩndundĩ,” mehupurĩ.

⁶⁶ Ranĩyo asu ai ranĩhũnda botiyafu homo honġu ambe ranahambo yowanĩ yahomombo paru hĩnĩngĩru houmbo asu nindou bĩdĩfĩrambo hĩfandĩyo nĩmarĩmbo hĩnĩngĩmarupurĩ.

28

Sisas ai yĩfĩhũndĩ yangĩrĩ botĩmefiyu
(Mak 16:1-10; Ruk 24:1-10; Son 20:1-18)

¹ Moanĩ nĩmarĩmbo si ranai muŋguyo ane, asu weanġurũhĩ sihi hapoadũmbo siambe hondũ hũfĩhamĩndĩ sĩfo-koateyuambe, Maria Makdarahũndĩyo asu ŋgorũ Maria ranaiyo ai honġu Sisas yangĩrũmbũ-mayo ra hĩmboambo mahafe.

² Ranĩyo moanĩ nĩmai hamĩndĩ hĩfĩhe afĩndĩ ranai tũkũfihĩyo, Adũkarĩndĩ nendĩ ranai sũnambeahĩndĩ kusũ nĩmoei afĩndĩ nafĩtambihĩ mapaiaro ra gũgũrĩhai sĩhai hayambo ranĩwamĩ mamaru.

³ Ai wabũrũsĩ nahuraiyowohũyo asu ahandĩ hoearĩ ranai moanĩ mburĩŋgai kifohĩ hamĩndĩ nahurai tũkũmefeyo.

⁴ Ranĩyomo asu nindou honġu ambe ranahambo hĩfandu manĩngomo-memo ranai ahambo yĩhĩmbombo hĩhamĩndarĩyomondũhĩ yĩfi nahurai korĩmemo.

⁵ Asu sünambeahindi nendi-mayu ranai nimorehi yimbume fe ahafembo hoafiyupirüh yahuya, “Se awi yihimbo-ndamboyafe. Ro shafembo fifirihheapirimbo-anahi, sapo seana Sisas nim keimbi karihendeimbifih hifokoamefiyu ranahambo kokombo-anafe nda.

⁶ Aiana moai ndühi yanguru. Aiana sapo horombo hoafimayu süngu yangiri aboeda asukai botimefiyu. Awi naha fondi ai menguru nda hoeirine.

⁷ Nga se nimai ngafe ahambo süngururü-rundeimbi nindou-memo ranahamumbo hoafindafinapurühiya, ‘Ai yangiri aboeda botimefiyu. Asu haponda ai Garirinanbo horombofi shamundi wagabe ahu, nga se ranühi animbo ahambo hoeindurumboemo!’ mbisafe. Hapoana ro shafembo hoafiyahipirimbo-anahi,” mehupiri.

⁸ Raniyafe ai hongu ra hiningirine hena yihimboyafesi, nga asu ai hihifi-hihifi kameihü pipina Sisasimbo süngururü-rundeimbimbo hoafombo mahafe.

⁹ Moani nimai Sisas ai ahafembo-so tüküfi hoafiyupirühi yahuya, “Karihapis,” mehupiri. Ai ahambo-so tüküyafine yitinarühi kikhirinandife henambo ahambo Adükarani safe hena hohoanimomefinando.

¹⁰ Sisas ai ahafembo hoafiyupirühi yahuya, “Se yihimbondamboyafe. Se ngafe wandi wandafi mamimbo hoafindafeani animbo asu ai Garirinambo ngifomo tükündafu ranühi animbo ai wambo hoeindundirimboemo,” mehu.

Nindou hifandu maningomo ranai hoafi sowandümo homo wataporimbomarundi

¹¹ Nimorehi yimbume fe ranai nafi mbahafe nou ranambo, bidifiri hifandurundeimbi nindou ranai ngoafi adükari-mayo ranina homo bogori Godimbo shourundeimbi nindou ranahamumbo munguambo watapori nine-moatükun ahamundi himboahü tüküme feyo ranahambo wataporimbomarundi.

¹²⁻¹³ Raniyomo Godimbo shourundeimbi nindou bogoriyomo asu bogori nindou-memo ranaiyomo ai mamühiyafu houmbo hoafi fifirimarundi. Ai kaki afindi ra amimemo ranahamumbo sabupurühi yahomoya, “Se randu hoafindimondühi animboya, ‘Nimbokoani ro yapomboyahu mboapofe nou ranambo ahambo süngururü-rundeimbi ai tüküyafu hümbohünimbo ahandi finimoko ra masowaründümo,’ mbisimo.

¹⁴ Rani hifi bogorimbofi hifanda-randeimbi ai rani hoafi ra himborinduan asu ro ahambo bidifiri hoafindahundoani rananimbo asu se ngiri ranimbo tinirifo tükündifemboe mbisimo hou afindi hohoanimondimo,” mehomopuri.

¹⁵ Ranimboane ami-memo ranai kaki masabupuri-mayo ra sowandümo hou asu ai ahamumbo hoafimemopuri süngu yaru homo hoafimemo. Ranane asu rani hoafi ra Suda-yafe mbusümo hapondanambe amboani yangori wakareandi.

Sisas ai ahambo süngururürundeimbimboso tüküme fiyu

(Mak 16:14-18; Ruk 24:36-49; Son 20:19-23)

¹⁶ Sisasimbo süngururü-rundeimbi 11memo ranai Gariri wafunambo mahafomo sapo horombo Sisas ai ranühi ngomo mehupiri süngu.

¹⁷ Ai homo ahambo hoeirüwurihüyomo asu ahambo ngüsüfo parüwuri hohoanimomemondo. Nga asu bidifiri ai ahambo hohoanimo yimbumborurü.

¹⁸ Sisas ai akimi ahamumbo-so sühüfi hüfu hoafiyupurühi yahuya, “God ai wambo munguambo nginindi sünambeahindiyo asu hifinindiyo ra sendirimboani.

¹⁹ Ranimbohündambo animbo asu se ngomo munguambo nindou ranaheimbo ai wambo sünguyondiri-rambo nindou tüküfembohündambo randu ndundi. Asu se aheimbo Apendi ndürinambo, Nimorindi ndürinambo, asu Yifafi Aboeindi ndürinambo himoni hundüründündüri.

²⁰ Asu ro shamumbo hoafimehapuri ra munguambo moatükuni süngufe hombohünda yamundündüri. Asu ro se babidi nimboa ngambo bidifirani si tükündifemboe,” mehupuri.

Mak Aboedi Hoafi Mak ai sürü papimarandi

*Son hundürüra randeimbî ai hoafi bokamarîhendî
(Matyu 3:1-12; Ruk 3:1-2; 3:15-17; Son 1:19-28)*

¹ Sisas Kraîs Godîndî nîmorîmbo aboedi hoafane nda.

² Hoafi nda boatei tüküme feyo Godîndî hoafi hoafiyu randeimbî Aisaia ai sürü papimarandi nahurai. God ai yahuya,

“Ro nindou mamî wandî hoafi bokarîhefemböhünda koandîhehinanî ai sîhamböhünda horombondîfi ngumbui.

Asu ai anîmbo sîhamböhünda nafi dîdîboadondeambui.

³ Nîmî wohî furîkoatereandühî, nindou mamîndî yasîmondî mîngîyo hoafiyowohü yahoya,

‘Adükarîmböhünda nafi nafîndîhehindî.

Ahandî nafi dîboadondîhindî,’ meho,” mehu. *Aisaia 40:3*

⁴ Son nindou hundürüra randeimbî-mayu ranai nîmî wohî furîkoatereandühî tüküfi nîmorehî nindowenihîmbo Godîndî hoafi bokarîhendühî yahuya, “Se moaruwai ho-hoanîmo hîningîfe aboedi hohoanîmo süngufembo nafuimböhünda hundüründeianî anîmbo, God ai sîhei moaruwai hohoanîmo raguanambondeambui,” mehu.

⁵ Ranîyei nindou afîndî Sudahündîyei asu Serusaremîhündîyei ai Sonîndî hoafi hîmborîmbo mahei. Ai ahei moaruwai hohoanîmo ra weindahî hoafîmayeia Son ai Soday hîmo hundürümarandürî.

⁶ Asu Son aiana hoeari kamer nînendînambo nafümbî güde mbura tîtapürînambo kîkîhîrîhaimarandî. Ahandî sesi ana yîtîhî asu efu hoe ranîyo sesü-marandî.

⁷ Son ai nindou ranaheimbo hoafi bokarîhendühî ndare hoafiyuhî yahuya, “Nindou ngorü süngu düdümbui ahandî ngînîndî ra wandî ngînîndîmbo ngasündeamboane. Roana amofe ahandî sufîhîndî wofî ra fufurîfembo nindou aboedi hamîndîyahîpoanî.

⁸ Ro sîheimbo hoenambo hundürühândürî arîhandî, nga ai anîmbo Yifiafî Aboedînambo hundürü-ndandürümbui,” mehu.

*Son ai Sisasîmbo hundürümarürî
(Matyu 3:13-17; Ruk 3:21-22)*

⁹ Rani-sîmboanî Sisas ai Nasaret ngoafi Gariri hîfîhü hîningîre haya masûnuwamboyu Son ai Soday hîmo hundürümarürî.

¹⁰ Asu nîmehûnou hoe hîningîre haya tüküfi süfu hoeireandane sünü ai bure-andühîyo Yifiafî Aboedi ranai ahambo sowana wupufu nahurai makoso.

¹¹ Hoafi mamî sünambeahîndî tüküfehü yahoya, “Se ana wandî ngusüfo parîheanîneimbî nîmor-anafi. Asu ro sîhamboane ngusüfoambe siaoeheandî,” meho.

*Satan ai Sisasîmbo moaruwai hohoanîmombiyuwa yahuhaya rari hoeimarirî
(Matyu 4:1-11; Ruk 4:1-13)*

¹² Nîmehûnou Yifiafî Aboedi ai Sisasîmbo nîmî wohî furîkoatereandühî koamarîhera mahu.

¹³ Ranühî 40 sî manüngua Satan ahambo moaruwai hohoanîmombiyuwa yahuhaya rari hoeimarirî. Sisas ai afoendî nînîhondî babîdîmbo nünguanî asu sünambeahîndî nendî ai ahambo mafarîhawurî.

*Sisas ai Gariri hîfambe piyu haya Godîndî hoafi wataporîmbomarandî
(Matyu 4:12-17; Ruk 4:14-15)*

¹⁴ Son ai karabusî-mefiyua asu Sisas ai Garirihü tüküfi, Godîndîmayo aboedi hoafi ra bokamarîhendî.

¹⁵ Ai aboedi hoafi ra wataporimborandühi yahuya, “God ai hoafimayu si ra ndeara tüküfehü asu ahandi nginindi hifandarandi ra ndeara akimi tüküfemboane. Nga se moaruwai hohoanimo ra hinnginndihi hehi aboedi hohoanimo süngundihindi,” mehu.

*Sisas ai nindou yimbuyimbu hoafimayua ahandi süngu mahomo
(Matyu 4:18-22; Ruk 5:1-11)*

¹⁶ Sisas ai kurihoe Gariri himborikimi huhü Saimon Andru apodohombo hoeimareapiri. Ai andüri kurihoeambe mafoarinandi, ai kini wowariyafani rinandeimbi nindou wambo.

¹⁷ Sisas ai ahafanimbo hoafiyupirühi yahuya, “Se mborai wambo süngundinandiri ndinandiri, rananimbo ro sifahanimbo nindou semindimbo yamundiheapirimbayah,” mehu.

¹⁸ Asu ai nimehünou andüri sihene hena ahandi süngu mahafani.

¹⁹ Ai akidou sühüfi hu Sebedindi nimori yimbu, Sems Son apodohombo botambe nimarifanimbo andüri diboadomarineanda hoeimareapiri.

²⁰ Sisas ai ahafanimbo hoafimayupiramboyafani, ahafandi afindi Sebedi asu mamiraturipuriyomo rundeimbi nindou botambe hinngirineapurü hena, Sisasindi süngu mahafani.

*Sisas ai nindou mamindi fiambeahindi moaruwai nendi hihaimafoareandi
(Ruk 4:31-37)*

²¹ Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi babidimbo moani ngoafimbo nimarü sihi Kaperneam ngoafinambo mahifomo. Rani-simboani ai Suda-yei rotu worambe kefuai hafu nimorehi nindowenihimbo Godindi hoafi yamundimareandüri.

²² Raniyei asu ai ahandi yamundife hoafi ranahambo hepünimehindi. Sapo ai moai ahinümbi hohoanimo yamundu rundeimbi nahurai yamundeandi, nga nindou adükarü nginindeimbi nahurai yamundimareandüri.

²³⁻²⁴ Rani-simboani nindou mamiraturipuriyomo moaruwai nendi nimarümbi-mayu ranai Suda-yei rotu worambe nimarü puküna hoafi karihoehü yahuya, “Sisas, Nasaretihöndi, se yohoefimbo ninü nününgufemunimboyafi masinifi? Yihoeombo moaruwaimbofimunimbo safimboyafi? Ro fifirihetanü. Se ana Godindi mbumundi nindou-anafi,” meho.

²⁵ Asu Sisas ai moaruwai nendambo nginindi hoafiyuhi yahuya, “Se hoafi kikirandifi hawa kosifoao,” mehundoamboyo.

²⁶ Asu moaruwai nendi ranai nindou ranahambo yabadihi hinngireri mbura hoafi moani puküna karihoai haya nindou ranahandi fiambeahindi makosifoendi.

²⁷ Raniyo asu munquambo nimorehi nindowenihü ranai hepünahindühi aheihoari simbori hoafiyehi seiya, “Nini-moatükuniyo nda yahurai tükümefoyoo? Nindou ndanai simbori moatükuni bogori nindou nahurai yamundimareandi. Asu ai moaruwai nendambo hoafimayua ahandi hoafi himborimayei,” masei.

²⁸ Raniyo asu Sisasindi hoafi ranai nimehünou munquambo hifi Garirihü ra hoango wakimareandi.

*Sisas ai Pitandi yamongoamindi aboedimareandi
(Matyu 8:14-15; Ruk 4:38-39)*

²⁹ Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi babidimbo Suda-yei rotu worambeahindi tüküyafu houmbo Sems weimbo Son babidimbo Saimon weimbo Andru-yafandi worinambo mahomo.

³⁰ Saimonindi yamongoamindi ai angunumbo fondihü mapowa asu ahandi anguni ranahambo nimehünou Sisasimbo hoafimehüdo.

³¹ Raniyu Sisas ai hüfu ahandi watinjarühi kikihiramündü botimareanda asu anguni ahandi ranai nimehünou makosifoenda asu sesi sindimarandi.

*Sisas ai nindou afiñdi aboedimareandüri
(Matyu 8:16-17; Ruk 4:40-41)*

³² Mami raní nimbambe hüfihamindi hürimindowa nindou ranai nimorehi nindowenihí angünümbí asu moaruwai nendeimbí fufurühümündihündüri Sisas sowana mafandihindi.

³³⁻³⁴ Muñguambo nindou ngoafihündi ranai hei worí Sisas nimarümbí raní yipuríkimi burímayeia Sisas ai afiñdi nimorehi nindowenihí muñguambo mamíkarambo angünümbí aboedireandüri asu moaruwai nendi afiñdi raguanamboreandüri marandi. Asu moaruwai nendi ranai ahambo fifiríhorí ranímboyu ai aheimbo yowaní akídou amboaní hoafiyopoaní mehundüri.

*Sisas ai Garirihü hoahoangu wakimareandi
(Ruk 4:42-44)*

³⁵ Sisas ai siambe hondü nimbí hoangírí kiaroambe botífi haya hu gorügoanini nindou nimaríkoateyohü Godimbo didibafiyuhü mamaru.

³⁶ Asu Saimon ai ahandí ngunindi babídi Sisasimbo kokomarurí homo.

³⁷ Ai homo hoeirüwuruhí hoafiyomo-ndowohü yahomoya, “Muñguambo nindou ai síhambo kokorihünínühanei,” mehomo.

³⁸ Sisas ai ahamumbo hoafiyupuruhí yahuya, “Ngorü ngoafi akimí adaburo ranambo ngefo. Rananímbo ro aheimbo amboaní Godíndí hoafi hoafindahandüri. Ranímboyahí ro nda masiníhi,” mehu.

³⁹ Asu Sisas ai muñgu Gariri hífhü hoahoangu wakireandühi, Suda-yei rotu worambe hu, Godíndí hoafi bokaríhendühí asu moaruwai nendambo híhaifoareandüri marandi.

*Sisas ai nindou mamí mimaního masimeimbí aboedimariri
(Matyu 8:1-4; Ruk 5:12-16)*

⁴⁰ Nindou mamí mimaního masimeimbí ai hu Sisasíndí yirikimí piyu nimarümbo hütí hoafirürühí yahundoya, “Se refembo yifirayafi ana, wandí mimaního masimeira aboedíndowandíri,” mehundo-amboyu.

⁴¹ Asu Sisas ai ahambo hípoamborirühíyu, ahandí warínambo sündirühí yahundoya, “Refembo samboanahí, nga se aboedíyafó,” mehu.

⁴² Raníyo masimeí ranai nímehünou didíkírífoendühíyo asúkai nindou ranai aboedímayu.

⁴³⁻⁴⁴ Sisas ai nindoumayu ranahambo ngoafinambo koaríherühí asúkaiyu hoafiyundowohü yahundoya, “Se yowaní nindou mamímbo amboaní síhafí fi ranahambo hoafiyopoaní. Nga se ngafi Godimbo síhai-randeimbímbo síhafí fi ra nafuindafíndo. Rananímbo Mosesíndí ahínümbí hoafímayo süngu síhafí fi aboedí tüküme Feyo ra aheimbo nafuimbohünda Godimbo sesi mbísíhenda-mboane,” mehu.

⁴⁵ Nga asu nindou ranai hu Sisas ai ahambo aboedimariri ranahambo watarímbo-maranda asu Sisas ramareandi hoafi ra muñguambo ngoafi híhímborímayeí. Ranímboyu Sisas ai nindou hoeindí-hindírí-mboyéí yahuhaya moai mamí ngoafi amboaní hu. Ai nindou níngo-koateyeihí manünguyosí, nga asu nindou ranai muñguambo hífhündí ahambo sowana hei maríhündí.

2

*Sisas ai nindou yiríwarí moaruwaimbü aboedimariri
(Matyu 9:1-8; Ruk 5:12-16)*

¹ Yahunümbí sí ho hayamboyoane Sisas ai asúkai Kaperneam ngoafinambo híhírífi mahu. Raníyo ai hu worambe amaru hoafi ra mahoango.

² Nindou afindî ranai fandambo worî ranai tühüforeandühî moai yipurîkimî amboani fondî akîdou nîngö. Ranîyo Sisas ai aheimbo Godîndî hoafi yamundeandürühî mamaru.

³ Yimbu-yimbu nindou ai nindou yirîwarî moaruwaimbü ra fondîwamî foarüwuri mburu sowaründümo mahîfomo.

⁴ Nindou ranahambo Sisas sowanambo semündü hîfombo nindou afîndîwambo nafi gûmareandamboyo hafomo worîwamî Sisas nûngö sîmogodühî hîfînambo tîtirundeimbî worî ranambe wanjeyanîrîthou mburumbo fondî kameihü masafoarüwuri.

⁵ Ranîyu Sisas ai nindou ranahamundî anîhondümböfe ra hoeireanda mayoa, nindou yirîwarî moaruwaimbü ranahambo hoafi yundowohü yahuya, “Nindou hoarîfî, sîhafî moaruwai hohoanîmo ranana amboawi sambo-anahî,” mehu.

⁶ Asu ahînümbî hohoanîmo yamundu rundeimbî bîdîfîrî ranühî mamarîmo ranai ahamundîhoarî ngusüfoambe raru hohoanîmoyomondohü yahomoya,

⁷ “Nîmboe nindou ndanai hoafi yahurai hoafayua? Ai Godîyupoanî yahurai hoafayu. God mamî yanjîrî anîmbo moaruwai hohoanîmo ra amboawi mbüsümbui,” mehomo-ndamboyu.

⁸ Sisas ai nîmehünou ahînümbî hohoanîmo yamundu rundeimbî-yomondî hohoanîmo ra fîfîreandî. Ranîyu ai hoafi yupurühî yahuya, “Nîmboe se ndanî moatükunî nda raru hohoanîmoemoa?

⁹ Nîne hoafiyo nindou yirîwarî moaruwai ndanahambo hoafi mbo hînîngîrouayoa? Ro hoafi yahühî sahiya, ‘Sîhafî moaruwai hohoanîmo ranahambo amboawi,’ asahiyo asu ‘Botîyafö sîhafî fondî sowandîfî hawa hafî,’ asahiyo. Nga yimbu ra hoafi mbo ro ngînîndeimbî-anahî. Asu yimbu hoafi ra hoafi mbo nahanîyo hînîngîrouayo asu nahanîyo tînjûmbayo? Yîbobo ro hoafi ndahanî anîhondümbö tükündî femboe.

¹⁰ Nga ro sîhamumbo ranî-moatükunî ra fîfîrîndundî asahî, Nindou Hondü ai hîfî ndanühî moaruwai hohoanîmo amboawi yahombo ngînîndeimbani,” mehu. Ranîyo asu Sisas ai nindou yirîwarî moaruwaimbü mayu ranahambo hoafi yundowohü yahuya,

¹¹ “Ro sîhambo hoafayahanîni, botîyafö sîhafî fondî sowandîfî hawa worînambo hafî,” mehundo-wamboyu.

¹² Nindou afîndî menjoro ranahei hîmboahü yirîwarî moaruwaimbü mayu ranai nîmehünou botîfî ahandî fondî semündü haya mahu. Ranîyo nindou afîndî menjoro ranai hepünahîndühî Godîmbo aboedani sei hoafi yeihî, “Moai horombo ro ndahurai moatükunî hoeirîhundî,” masei.

Sisas ai Rifaimbo mborai wandî süngu mehu

(Matyu 9:9-13; Ruk 5:27-32)

¹³ Sisas ai asükai hîhîrîfî haya Gariri kurîhoe hîmborî kimî hüfuane nindou afîndî menjoro ranai ahandî süngu tümare hoamboyo asu Godîndî hoafi yamundîmareandürî.

¹⁴ Ai huhündamboyo Rifai Arfîusîndî nîmorî ai ahandî takis kaki semîndî worambe mamaruwa hoeimarirî. Ranîyu Sisas ai hoafi yundowohü yahuya, “Mborai wandî süngu,” mehundo-wamboyo Rifai ai botîfî haya Sisasîndî süngu mahu.

¹⁵ Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbî babîdîmbo Rifaindî worambe takis kaki sowandümo rundeimbî nindou-yomo asu moaruwai hohoanîmoyomo rundeimbî-yomo ai-babîdîmbo nîmarîmo masowasümo. Nindou yahurai ranai munjumbo si Sisasîmbo süngururü marundî.

¹⁶ Farisihündî ahînümbî hohoanîmo yamundurundeimbî ranai hoeirundane Sisas ai takis kaki sowandümo rundeimbî asu moaruwai hohoanîmoyomo rundeimbî nindou babîdîmbo sesî masesu. Ranîyomo ahambo süngururü-rundeimbîmbo düdurüpurühî yahomoya, “Nîmboe Sisas ai takis kaki sowandümo rundeimbî asu moaruwai

hohoan+moyomo rundeimbi nindou babidimbo nimarumbo sesi sesü maranda?" mehomo.

¹⁷ Sisas ai raní hoafi ra hímboríyu haya ahínümbí hohoanímo fifírundeimbi rana-hamumbo hoafíyupurühí yahuya, "Nindou anğüní-koate ana moai dokta sowanambo hei rihündí, nga anğüneimbi anei hei arihündí. Mamí yahuraiane ro makosahí nda mbumundí nindou anefí seimbi nindou ranaheimbo mborai yahombo-yahípoani, nga nindou moaruwai hohoanímoyei rihündeimbi seirihündeimbi ranaheimbo mborai yahomboyahí," mehu.

*Sisas ai sesi wehísaombo hoafi yamundímareandi
(Matyu 9:14-17; Ruk 5:33-39)*

¹⁸ Sonímbo süngururü-rundeimbi asu Farisi-yomondí süngurundeimbi ai mamímbo sesi wehímemo. Raníyo asu nindou bídífírí ai homo Sisasímbo düdurüwurühí yahomoya, "Nímboe Sonímbo süngururü-rundeimbi asu Farisi-yomondí süngurundeimbi ai sesi wehísaoyomo arundí, nga asu síhafí sünguruníní rundeimbi ana moai sesi wehíyomo rundí?" mehomo-ndamboyu.

¹⁹ Asu Sisas ai yare hoafíyupurühí yahuya, "Nindou mamí nímorehí semíndímbo síhí ai babidimbo nünguambe ra sesi wehímandeiyó? Nindou nímorehí semíndímboyu ranai ai-babidimbo nünguambe ana ngírí sesi wehíndeí.

²⁰ Nga süngunambo nindou ranahambo ndowarüdümo ngomondaní ai-babidimbo níngokoate-ayuanbe anímbo sesi wehíndeimboyei.

²¹ Nindou mamí aiamboani moai hoearí goesürí símborí semündü haya wamíndafí ngísíharí hoearí fihí pare kakiyu randí. Rawareandi ana, boboe-ndandaní asu hoearí goesürí símborí ranai akídou yangírí yagodí mbunda ngísíharí hoearí ra hírindeamboe. Hoearí goesürí símborí rananai wamíndafí ra hírindeandaní asu ambe afíndí níngomboe.

²² Asu nindou nğorü ai símborí wain hoe ra wamíndafí wain hoe níníhondí hoearí hípirí ranambe ngírí kandeandi. Rawareandi ana, hípirí ranai boríndífeihü wain hoe ranai keboemboe. Nga símborí wain hoe ana hípirí símborí ambe femboane," mehu.

*Moaní nímarmbo síhí ratüpuríkoatembo hoafi
(Matyu 12:1-8; Ruk 6:1-5)*

²³ Mamí nğoafímbo nímarmbo síhí Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi babidimbo wít nümbürí mbusümo mahomo. Raníyo ahambo süngururü-rundeimbi ai wít ahurí bídífírí hürímarüdümo.

²⁴ Asu Farisihündí ai Sisasímbo düdurüwurühí yahomoya, "Nímboe síhambo sünguruníní rundeimbi ai moaní nímarmbo síhí ahínümbí ra rawarunda?" mehomondamboyu.

²⁵ Asu Sisas ai símborí hoafíyupurühí yahuya, "Awi se Defit ai ahandí wandafí mamí babidimbo sesíkoate wembomboyomondühí ramareandi ra hoeirundai waníyo?"

²⁶ Sapo Abaiatar ai Godímbo sesi síhairandei-mbímbofi nímaruambe Defit ai Godíndí ser worambe kefuai hüfu bret Godímbo masíhoundí ra masesu. Bret ranana Godímbo sesi síhou-rundeimbi yangírane sowasümo arundí. Nga Defit ai sesühí ahandí wandafí mamímbo bídífírí masagapurí ra moai fifírundíyo?"

²⁷⁻²⁸ Sisas ai asükai Farisimbo hoafíyupurühí yahuya, "Moaní nímarmbo sí rana-hambo fehefemboyopoani God ai nindou nafímarandí. Nga moaní nímarmbo sí ranai nindumbo mbífaríheirambo yahuhayamboyu nafímarandí," mehu.

3

Sisas ai nindou watɨnarɨ moaruwaimbü aboedɨmarirɨ (Matyu 12:9-14; Ruk 6:6-11)

¹ Asükai ɨgorü-sɨmboani Sisas ai Suda-yafe rotu worambe kefuai hüfuane nindou watɨnarɨ moaruwaimbü ai ranühɨ mamaru.

² Ranɨyo nindou bɨdɨfirɨ ai Sisasɨmbo hɨmboari safühɨmarüwuri moani nɨmarɨmbo sihi nindou watɨnarɨ moaruwaimbü ra aboedɨndira papɨhoafɨndɨhurɨ yahomo houmbo.

³ Sisas ai nindou watɨnarɨ moaruwaimbümayu ranahambo hoafɨyundowohü yahuya, “Botɨyafo ndühɨ sühüfani munɨgumbo hoeimbɨrɨhinɨni,” mehu.

⁴ Ranɨyu Sisas ai düdureandürühɨya, “Nɨni-moatükunɨyo moani nɨmarɨmbo sihi refembo ahɨnümbɨ ra aboedayo, aboedɨ moatükunɨ refemboyo moaruwai moatükunɨ refemboyo? Nindou hɨfokoeffemboyo asu nindou aboedambofemboyo?” mehu. Nga ai moai sɨmborɨ ahambo akɨdou amboani hoafɨyomo.

⁵ Sisas ai nindou ranahamumbo hübudurapurɨ wakɨreapurane asu ahamundɨ ɨngusüfoambe ranai tapɨhamɨmayo-wamboyu hɨhɨfi-hɨhɨfi-koatemayu. Ranɨyu asu nindou watɨnarɨ moaruwaimbü ranahambo hoafɨyundowohü yahuya, “Sɨhafɨ watɨnarɨ ɨgurɨhao,” mehua ɨgurɨmarɨhenda aboedɨ tüküme Feyo.

⁶ Ranɨyo Farisi nindoumemo ranai worɨ ra hɨnɨɨgɨru houmbo homo Herotɨndɨ nindou babɨdɨ Sisasɨmbo hɨfokoeffimbo hoafɨ fɨmaründümo.

Nindou afɨndɨ ranai Sisasɨmbo süngumarɨhorɨ (Ruk 6:17-19)

⁷ Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbɨ babɨdɨmbo Gariri kurɨhoenambo mahomonda asu nindou afɨndɨ ranai ahamumbo süngu-marɨhüpurɨ hei.

⁸ Sisas ai nindou yamunde asu aboedɨre arandɨ hoafɨ ra hɨmborɨyei hehi, nindou afɨndɨ Gariri, Sudia, Serusarem, Idomia, hɨfi Sodan hoekɨmi adaburo, Tair asu Saidon ɨgoafɨ ranɨhündɨ ranai Sisas sowana mafandɨhindɨ.

⁹ Sisas ai nindou afɨndɨ ra hoeireanda mayowamboyu ahambo süngurururü-rundeimbɨmbo hoafɨyupurühɨ yahuya, “Nindou afɨndane engoro, nga se bot ɨgorü sowandümo sɨfomo, nga afɨndɨ afɨndɨndeihi wambo hoe hohoeani nɨnendɨ-hündürɨmboyei,” mehupurɨ.

¹⁰ Sisas ai horombo nindou afɨndɨ aboedɨmareandürɨ ranɨmboyei aɨgünümbɨ nindou afɨndɨ ranai Sisasɨmbo sündɨfimbo sɨmborɨ nɨnendürɨmayei hei.

¹¹ Asu moaruwai nendɨ ranai Sisasɨmbo hoeirɨhorani mayoa ahandɨ wagabe piyei nɨmareimbo puküna hoafɨ karɨhehindühɨ seiya, “Seana Godɨndɨ nɨmor-anafɨ,” masei.

¹² Nga Sisas ai aheimbo nüɨgunahurai nindouyu yaho fɨfirɨfe hoafɨmbo yowanɨ mehündürɨ.

Sisas ai ahandɨ hoafɨ semɨndɨ horambo nindou 12 kafaore hɨnɨɨgɨmareapurɨ (Matyu 10:1-4; Ruk 6:12-16)

¹³ Ai hafu hɨfi wafuwami nɨmarümbö nindou dɨdeyomo ai hohoani-mo-yupureimbɨ ahamumbo hoafɨmayua ahambo sowana mahafomo.

¹⁴⁻¹⁵ Sisas ai nindou 12 sepurɨmündɨ hɨnɨɨgɨreapurɨ haya hoafɨ sowandümo homorundeimbɨ anemo yahu kamafoareapurɨ. Nindou ranai Sisas babɨdɨmbo nɨɨngombo ai koarɨhefepura ho Godɨndɨ hoafɨ bokarɨhefehü asu moaruwai nendɨ hɨhaifoeffembo ɨgɨnɨndɨ masagapurɨ.

¹⁶ Sisas ai nindou 12 ndanahamumbo masepurɨmündu: Saimon, asu Sisas ai ɨgorü ndürɨ Pita kamafoarirɨ.

¹⁷ Sems, Son Sebedindɨ nɨmorɨ. Sisas ai ahafani-mbo Boanerges anafani yahu dükamareapirɨ. Ahandɨ nɨmɨndɨ ra nɨmoamondɨ hoafɨ nahurai nindouane.

18-19 Andru, Firip, Bartoromyu, Matyu, Tomas, Sems, Arfius^{ndi} nⁱmorⁱ, Tadius, Saimon Serot* sⁱrambeahⁱndⁱyu asu Sudas Iskariot Sisasⁱmbo ahandⁱ h^ur^ut^umbⁱ-yomondⁱ warⁱh^umarⁱ.

Sisas ai Bersebur kapeih^u rat^upurayu masei
(Matyu 12:24-32; Ruk 11:14-23; 12:10)

²⁰ Sisas ai worⁱnambo huanⁱ as^ukai nindou afⁱndⁱ ranai hei worⁱ g^umarⁱhorⁱ. Ranⁱmboyu ai ahambo s^ungurur^u-rundeimbⁱ babⁱdⁱmbo sesi sesi-koatememo.

²¹ Sisasⁱndⁱ fikⁱmⁱnⁱndⁱ ai ranⁱ hoafⁱ ra hⁱmborⁱyei hehi ahambo fⁱhim^undⁱmbo mahei. Sapo ai hohoanⁱmoyehⁱya, ai wun^un^umbo-yuh^umbei sei hehi.

²² Nga Serusaremⁱh^undⁱ ahⁱn^umbⁱ hohoanⁱmo yamundu-rundeimbⁱ ai hanⁱmo hoafⁱyomond^uhⁱya, “Ahandⁱ fiambe Bersebur mbamar^u. Aiana moaruwai nendⁱyei bogorⁱ Bersebur ahandⁱ ngⁱnⁱndⁱ-namboane moaruwai nendⁱ nindouyei fiambeahⁱndⁱ hefoare arandⁱ,” mehomo.

²³ Sisas ai nindou ranaheimbo hoafⁱyund^ura akⁱmⁱ maheia kafeefe hoafⁱ hoafⁱyund^ur^uhⁱ yahuya, “Satan ai n^ungunde Satanⁱmbo hemoabodira?”

²⁴ Asu mamⁱ hⁱfⁱh^undⁱ ai yⁱbobore haya yifiarayo ana, ranⁱ hⁱfⁱh^undⁱ ranai ngⁱrⁱ aboedⁱ nⁱmandei.

²⁵ Asu mamⁱ worambeahⁱndⁱ ai yⁱboborⁱhi hehi yifiaraye ana, ai ngⁱrⁱ aboedⁱ nⁱmandei.

²⁶ Asu Satan ai yifiarⁱmbo yahuhaya ahandⁱ nendⁱ ranai yⁱboboareandⁱ ana, ngⁱrⁱ ngⁱnⁱndⁱ nⁱngo, nga ai ranⁱwamⁱ randⁱhi moendⁱ-ndeimboyei.

²⁷ Ngⁱrⁱ nindou ngor^u ai ngⁱnⁱndⁱ nindoundⁱ worambe ngu napo h^umbuh^unⁱnd^u. Sapo nindou ranai h^umbuh^unⁱmbo hohoanⁱmoayu ana, ngⁱnⁱndⁱ nindou ranahambo wofⁱnambo h^uput^upondⁱher^u mbundambo anⁱmbo asu ahandⁱ napo mun^ugu ra fufundam^und^umbui.

²⁸ Ro sⁱheimbo anⁱhond^umbo-anahⁱ hoafehand^urⁱ, nindou ai Godⁱmbo moaruwai hoafaye ana asu moaruwai hohoanⁱmoaye ana ra amboawi mb^us^umbui.

²⁹ Nga nindou ngor^u ai Yifiafⁱ Aboedⁱmbo moaruwai hoafayu ana, God ai ngⁱrⁱ amboawi mb^usu, hapondanⁱ-ane asu s^ungunamboane. Nga moaruwai hohoanⁱmo ranai ahambo-so koad^ur^umbo koad^ur^umbo yagodⁱmboe.”

³⁰ Sisas ai ranⁱ hoafⁱ hoafⁱmayu ra sapo ahⁱn^umbⁱ hohoanⁱmo yamundu-rundeimbⁱ ai ahamboya, ‘Moaruwai nendⁱ ahandⁱ fiambe nⁱmarⁱmboane,’ mehomo-ndamboyu ra-mehu.

Sisasⁱndⁱ fikⁱmⁱnⁱndⁱ
(Matyu 12:46-50; Ruk 8:19-21)

³¹ Ranⁱ-sⁱmboanⁱ Sisasⁱndⁱ hondⁱ asu akohoandⁱ ai ahambo fⁱhambo t^uk^umehind. Ai moanamb^uhⁱ nⁱmboeimbo aheimbo sowana hombo hoafⁱmbo nindou mamⁱ koamarⁱhehorⁱ.

³² Nindou afⁱndⁱ ranai Sisasⁱmbo wakⁱrⁱhorⁱ nⁱmareimbo hoafⁱyah^undowoh^u seiya, “Sⁱhafⁱ amondⁱ abor^udⁱ ai sⁱhambo weindanⁱ nⁱboadei hⁱfandarⁱh^unⁱnⁱ,” masei-amboyu.

³³ Asu Sisas ai sⁱmborⁱ hoafⁱyund^ur^uhⁱ yahuya, “Dⁱdⁱyei wandⁱ me asu akohoanda?”

³⁴ Nindou wakⁱrⁱhi mamarei ranaheimbo h^ubudurand^urⁱ wakⁱrer^uhⁱ yahuya, “Ndananei wandⁱ me asu akohoand-aye.

³⁵ Wandⁱ me, akohoandⁱ asu rehⁱhoandⁱ ana nindou dⁱdⁱyei Godⁱndⁱ hohoanⁱmo s^ungurⁱhindeimbⁱ rananei,” mehu.

* **3:18-19:** Serot ai Rom hoarehⁱ nⁱmarⁱmbo moei yahomo-ndeimbanemo.

4

*Sesi ahuri nūmbūrambe bubufoefembo kafoefe hoafi
(Matyu 13:1-9; Ruk 8:4-8)*

¹ Sisas ai asūkai Gariri kurihoe kīmī nindou yamundife ratūpurī ra botimareandi. Nindou afīndī ranai ahandī hoafi hīmborīmbo mafandeanda botambe farīfi hoe hanġifo-wamī mamaru. Asu nindou ranai gudianī hoe kīmī mamarei.

²⁻³ Sisas ai aheimbo kafoefe hoafīnambo yamundeandūrūhī yahuya, “Nindou mamī ai nūmbūrambe hu sesi ahurī bubumarandi.

⁴ Ai hu sesi ahurī ra buburandane bīdīfirī ai nafīnī pūtāpīmayoa ndu ai tūkūyahi masahūsi.

⁵ Bīdīfirī nīmoei yahafī safambe hīfī akīdou yanġirī nīnġowambe pūtāpīmayo. Hīfī ra ragu hanīkoate-wambo ahurī ranai nīmai tūtūkīmayo.

⁶ Nġa asu hūfīhamīndī ai pīyowohūyo ahurī hapoadūmbo maforo ra sore sore-marandi. Sapo ahasīharī ranai hīfambe ragu hanīkoate-wambo asu muṅgu yapata-parīmayo.

⁷ Asu bīdīfirī ahurī ranai tīhoarī tīhoarūmbī wofī ranambe pūtāpīmayoa gabudandūhī hīsīkoatemayo.

⁸ Asu ahurī bīdīfirī ai hīfī aboedambe safī pūtāpīyowohū hīsīmayo. Nīmīndī mamī ranahandambo bīdīfirī ai 100 hīsīyo, asu bīdīfirī ai 60 hīsīyo, asu bīdīfirī ai 30 hīsīyo,” mehu

⁹ Hoafī moendīfembo yahumbo Sisas ai hoafīyundūrūhī yahuya, “Nindou ai hīmbo-ambeimbīndūhī ana, hoafī nda hīmborīmbiyu-wamboane,” mehu.

*Sisas ai nīmboe kafoefe hoafīnambo wataporīmbo marandi
(Matyu 13:10-17; Ruk 8:9-10)*

¹⁰ Sūnġunambo nindou afīndī ranai bukūrefoendane Sisas yanġirī mamaruwa ahandī sūnġururū-rundeimbi 12-yomo asu nindou ahambo sūnġurīhorī-rīhūndeimbi ai kafoefe hoafī ranahambo dūdumehīndī.

¹¹ Asu Sisas ai sīmborī hoafīyundūrūhī yahuya, “God nġīnīndī hīfandarandi ranahandī dībo hoafī nīmīndī ra se fīfirīfembo-hūnda God ai masagadūrī, nġa nindou weīndanī manīboadei ranaheimbo ana kafoefe hoafī yanġirīyo hoafīmayu.

¹² Ranīmboane,

Ai afīndīmbo hīmboarī papīndeimboyei,

nġa ai nġirī tūrūboadīhi fīfirīndīhīndī.

Ai afīndī hoafī hīmborīndeimboyei,

nġa ahandī nīmīndī nġirī fīfirīndīhīndī.

Ranīmbo-anīmbo ai wambo sowana asūkai hīhrīndahi dīdeīyanī

God ai ahei moaruwai hohoanīmo ra amboawi mbūsūmbui,”

Aisaia 6:9-10

mehu.

*Sisas ai sesi ahurī ranahandī nīmīndī fīfirī hoafīmayu
(Matyu 13:18-23; Ruk 8:11-15)*

¹³ Sisas ai ahamumbo hoafīyupurūhī yahuya, “Awi se kafoefe hoafī ranahandī nīmīndī ra moai fīfirīrundīyo? Asu refeana bīdīfirī amurī kafoefe hoafī ra nūnġundu fīfirī-mandunda?

¹⁴ Nīndouyei mbusūmo Godīndī hoafī wataporīmboayo ana, sapo nindou sesi ahurī nūmbūrambe bubofoareandī nahuraiane.

¹⁵ Hoafī nafīnī pīrayo ana, sapo nindou Godīndī hoafī hīmborīyeihanei, nġa Satan ai nīmehūnou hoafī ra nīndouyei mbusūmonīndī semūndū raguānambo-reandūhani.

¹⁶ Bīdīfirī sesi ahurī nīmoei yahafīsafambe pūtāpīmayo nahuraiane. Ai Godīndī hoafī ra hīmborīyei hehī nīmehūnou semīndīmbo hīhīfī-hīhīfīyeihī-anei.

17 Nga ai moai hoafi ra ndorhi sahümündia ahei ngusüfoambe ragu nginindi nimaró, nga ai moani akidou yangiri nginindi nimboeihí anei. Ai Godindi hoafi himboríyei masahümündi ranahambo refe hoeifembo nindou ngorü ai tinjirífo sehindani nimehünou hinngiríhindühi-anei.

18-19 Bidifiri ai sesi ahurí tihóari-tihóarümbi wohambe pütapímayo nahuraiane. Nindou ranai hoafi himboríyeihaneisi, nga ai hífindi moatükunimbo afindi hoanímoyeihí napo afindi semíndimbo ngusüfo paríhindühi Godindi hoafi ranahambo gabudífoareanda asu ahurí ranai ngirí hísendo.

20 Asu sesi ahurí hífi aboedambe bubumayoa aboedi tükefeyo ranana sapo nindou düdi ai hoafi himboríyu haya fífíreandühi tümafoareandi nahuraiane. Raniyo bidifiri ai hísi aboedi hísiyowohü bidifiri ai 100 hísiyo, bidifiri ai 60 hísiyo, asu bidifiri ai 30 hísiyo marandi,” mehu.

*Sisas ai moaruwai nendi hemafoareandi
(Ruk 8:16-18)*

21 Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbimbo hoafiyupurühi yahuya, “Awi nindou ai ram hai wambürí asu fondi hoarehi díbonapímandíhiyo? Waní, nga ram ra fondíwamí nímóamo ane nindíhi aríhündi.

22 Munguambo moatükuní haponda díbombo engoro ra süngunambo ana weindahí tükündífemboe. Asu níne-moatükuní gabudíhi masíhehindí ra süngunambo ana weindahí yagodomboe.

23 Nindou ai híamboambeimbíndühi ana, hoafi nda himborímbyu-wamboane,” mehu.

24 Asükai hoafiyupurühi yahuya, “Hoafi himborayomo ra se wudípoapöndu hoanímóndímo. Se nindoumbo yimbuaríhindürí raní símogodühi anímbo God ai síheimbo yimbundearühi asu ngorü bidifiri pandeambui.

25 Nindou düdi ai bidifiri moatükuneimbayu ana, God ai asükai bidifiri dagadombui. Nga nindou düdi rani-koateayu ana, níne akidou ahandí warambeahíndí ra ndemündü raguanambo-ndeambui,” mehu.

Sisas ai sesi ahurí tükefeyo kafeefe hoafi hoafímayu

26 Sisas ai asükai hoafiyuhí yahuya, “God nginindi hífandarandi ranana nindou sesi ahurí nümbürambe bubofoareandi nahuraiane.

27 Nindou ranani apuwaníyo asu yangirí ahandí ratüpurí ratüpuríyuaníyo nímbokoani sírühí sesi ahurí adükari tükefeyo ra ai moai fífíreandi.

28 Hífi yangirane sesi ahurí ra rareanda adükari tüküfehü hísiyo arandi. Ai moai fífíreandi nüngureambombai weangurühi emündí boatei tükündífe mbunda mbíro ahurí tükündífhü anímbo ranambe hísi tükündífemboe.

29 Hísi ranai ho nginíndíyowa nümbürí aharambürí ranai yimungure-míndímboyo símboani yimunguramündí arandi,” mehu.

*Sisas ai hoarí akídouhündí adükari tüküfembo kafeefe hoafi hoafímayu
(Matyu 13:31-32; Ruk 13:18-19)*

30 Sisas ai asükai hoafiyuhí yahuya, “Síhirí God nginindi hífandarandi ranahambo nüngunahuraiane mambísefa? Ranahambo hoafímbo níni-kafeefe hoafínambo hoafímandefa?

31 God nginindi hífandarandi ranana hambomo hoarí nahurai akidou ahandí ndürí mastet hoarí hífi kararowandí nahuraiane.

32 Nga hífefeyo ana, tíkoani nahurai tüküfe haya adükari hamíndí amurí nümbürambeahíndí sesi ranahambo ngasündeandühane. Ranane afindi düdüdü papíre haya níngowaní, ndu ai hei raníwamí ngísíharühi ngeramborühi aríhündí,” mehu.

*Sisas ai kafeefe hoafinambo hoafimayu ranahandi nimindi
(Matyu 13:34-35)*

³³ Sisas ai nimorehi nindowenihi afindi ranaheimbo kafeefe hoafi afindi wataporimbomalandi ahei hohoanimo ra simogodühi.

³⁴ Ai ranaheimbo kafeefe hoafinambo yangiri wataporimborandüri marandi. Nga ahambo süngururü-rundeimbi aiyangiri nimarimondani ana, hoafi ranahandi nimindi ra yamundeapuri-marandi.

*Sisas ai hoeweri hoafimayua afurimareandi
(Matyu 8:23-27; Ruk 8:22-25)*

³⁵ Mami rani nimbambe ahambo süngururü-rundeimbimbo yahuya, "Sihiri Gariri kurihoe ra ngorü-goanini ngefomboane," mehupuri.

³⁶ Raniyo nimorehi nindowenihi afindi ra raru hiningirüwuri houmbo bot Sisas mamaru ranambe fareafu houmbo sowaründümo mahomo. Asu bot bidifiri amuri ranai amboani ai-babidimbo maho.

³⁷ Ai hifomondane, Gariri kurihoe ranambe nginindi hamindi weri ranai tüküme feyo. Raniyo hoe ranai hafo kaifoairandühi tükühefembo yangirimayo.

³⁸ Asu Sisas ai daboarani pirowami mbiro nande haya apuane, ahambo süngururü-rundeimbi ai yangiri ruwuruhü yahomoya, "Nindou Yamundo-randeimbi, sihiri yifimbo yangirayefi ranahambo awi se moai hohoanimoyafiyoy?" mehomondamboyu.

³⁹ Sisas ai botifi hoe asu weri ranahafembo nginindi hoafiyupirühi yahuya, "Rühüsafi kikindandife," mehua hoafi ningowambe kikamindühiyo hoe asu weri ai afure pimareandi.

⁴⁰ Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbimbo hoafiyupurühi yahuya, "Nimboe se yihimboayomoa? Awi se anihondümbofe-koate-wamboyo?" mehu.

⁴¹ Ahambo süngururü-rundeimbi ai ahamundihoari simbori ndüwuriyomondühi yahomoya, "Nindou nda nüngunahurai nindouyua? Moani hoe afindi-afindimayo asu weri ranai ahandi hoafi himboriyafehü afurimarineandi," mahomo.

5

*Nindou mamindi fiambeahindi Sisas ai moaruwai nendi hemafoareandi
(Matyu 8:28-34; Ruk 8:26-39)*

¹ Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi babidimbo Gariri kurihoe ra botambe barihomemo houmbo Gerasa-yafe hifambe mahomo.

² Sisas ai bot hiningire haya kusifuendanio, nindou mami ahandi fiambe moaruwai nendi nimareimbi ai yifi sihehi rihundeimbi honguambeahindi hu ahambo tüküme fiyu.

³ Nindou ranai ana yifi sihehi rihundeimbi honguambe-ani apu arandi. Ranane ngiri ahambo seninambo amboani yiriwari hüputüpu-ndürindümo.

⁴ Nindou ranahambo afindimbo seninambo yiriwari hüputüpurihorimindei marihündi, nga sen ra gurihaimarandi. Ai nginindi hamindi-wambo nindou ngorü ai-amboani moai ahambo kikihirümündu.

⁵ Nimbokoani asu sirühi nindou ranai yifi sihehi rihundeimbi nimoie-ambe asu hifi wafu ranambe hoahoangura-marandi.

⁶ Sisas ai hapoadümbö anguni huambe nindou-mayu ranai hoeiriri haya pipiyu hu ahandi wagabe yiri yimbu pusire mamaru.

⁷ Nindou ranai pukuna hoafi karihohü yahuya, "Sisas, se-ana God Nimooamo Hondü ahandi niori anafi, se wambo nini nününgu-fendirimboyafa? Ro sihambo düduariheanini, Se Godimbo dabarindafoandühi ngiri sihambo nini-moatükunirandihendi mbisafi," mehu.

⁸ Ramehu ra sapo Sisas ai hoafi-yuhiya, “Moaruwai nendi se nindou ranahandi flambeahindi kosifoao,” mehu ranimboyo.

⁹ Asu Sisas ai dudureandühi yahuya, “Sihafi ndürü nene?” mehuamboyo. Asu moaruwai nendi ranai yahoya, “Wandi ndürü ana amiane. Sapo ro ana afindi sirihünd-anehi,” meho.

¹⁰ Moaruwai nendi ranai rani hifihündi yowanü yihoefimbo hefoefemuni-poani yaho haya Sisasimbo huti hoafimariri.

¹¹ Rani fikimi hifi wafuambe moatei afindi ranai sesi sahüsihi buriyei wakimarihindi.

¹² Raniyo moaruwai nendi ranai Sisasimbo huti hoafiyehi seiya, “Se yihoefimbo koandi-hawamuna moatei akimi nda buraye ahei fiambendahumboane,” masei.

¹³ Raniyo Sisas ai hinngi-mareandüra rasungumehindi. Moaruwai nendi ranai nindoundi flambeahindi kosifoehi hehi moatei akimi burimaye ahei fiambemehindi. Raniyo 2,000 moatei ranai hiripini piyei hehi gügürüyei hanimbo kurihoeambe hoe karihüsi hehi yifisafi-maye.

¹⁴ Nindou moatei hifandimarundi ranai fefou houmbo homo adükari ngoafiyu asu akidou ngoafi adaburo raniyo ra wataporimbomarundi. Raniyo ranühündambo nimorehi nindowenihü ranai nene-moatükunüyo moateimbo tüküme feyo ra hoeifembo mahei.

¹⁵ Ai hei Sisasimboso tüküyahi hoeirihindane nindou horombo ahandi fiambe moaruwai nendi afindi nimareimbi-mayu ranahambo hoeimarihori. Ai asukai aboedi hohoanimo fifire hohoanimoyuhumbo hoeari güde haya mamaruwa hoeirihori hehi yihimbomarihori.

¹⁶ Nene-moatükunü Sisas ramareandi hoeifembo mahei ranai asukai hihiriyahi hei nindou horombo moaruwai nendi nimareimbi-mayu asu moatei ranahambo amboani wataporimbo-marihündi.

¹⁷ Raniyo nimorehi nindowenihü ranai rani hoafi ra himboriyehi hehi Sisasimbo rani hifihündi ngörü-goanini hombo huti hoafimarihori.

¹⁸ Asu Sisas ai botambe mafarifiyuwamboyo nindou horombo moaruwai nendi nimareia hefoareandeimbimayu ranai aidibo hombo huti hoafimayu.

¹⁹ Nga asu Sisas ai ahambo moai yini yahundo. Ai hoafiyundowohü yahuya, “Se sihafü worinambo ngafi fikiminindimbo Adükari ai sihafü fimbo hipoambo-reanünühi ramareanini ranahambo wataporimbondandi,” mehu.

²⁰ Raniyo nindou ranai hu Dekaporis hifihü ahandi fimbo wataporimbo-maranda nimorehi nindowenihü afindi ranai mahepünahindi.

Sisas ai nimorehi nimori yifihündi botire asu nimorehi anjünümbi aboedimareandi (Matyu 9:18-26; Ruk 8:40-56)

²¹ Sisas ai Gariri kurihoe ra botambe farifi haya ngörü goanini huane nindou afindi ranai ahandi hoafi himborimbo mafandeandi.

²² Raniyo Suda-yei rotu wori hifandira randeimbi, ahandi ndürü Sairus, ai mahu. Ai hu Sisasimbo hoeirirühü ahandi yirikimi yiri yimbu pusire mamaru.

²³ Ai Sisasimbo huti hoafiyundo hoangühü yahuya, “Wandi nimorehi nimori ai yifimbo yangirane, nga se didifi warü nandowandani animbo aboedimbeyo-wamboane,” mehundo-amboyo.

²⁴ Asu Sisas ai aidibo mahua nimorehi nindowenihü afindi ranai ahandi süngu mahei. Raniyo ahandi fikimi gugureandühi ninendi-marihori.

²⁵ Asu nindou gugurimareandi ranambe nimorehi mamü 12 himbanühi-feimbimbo amoamo watikoafira-marandi.

²⁶ Ran+yo n+moreh+ ranai dokta hoeifepur+imbo ahambo fehefembo-hünda ahand+ kak+ af+nd+ saimarand+. Asu dokta ranai moai ahambo far+hoemondan+ aboed+ tüküfeyo, nga wan+.

²⁷ N+moreh+ ranai Sisas+nd+ hoafi+ ra h+imbor+yo haya ho nindou af+nd+ ranahei mbusümo man+ngo. Ran+yo ai Sisas+nd+ daboadan+ ho ahand+ hoandar+ hoear+ ra sünd+mareand+.

²⁸ Ai ahand+hoar+ yare hohoan+mo-yowohü yahoya, “Ro ahand+ hoear+ yang+ri+ amboan+ sünd+riheand+ ra aboed+ndamboyah+,” meho.

²⁹ Ramare-andamboyo n+mehünou amoamo wat+koaf+marand+mayo ra k+ik+ram+ndüh+ asu ahand+ flambe angün+ ranai aboed+mayoa fif+ri+mareand+.

³⁰ Asu Sisas ai ahand+ flambeah+nd+ ng+n+nd+ makos+foenda fif+re haya h+h+ri+fi düdurearüh+ yahuya, “Düdi wand+ hoearüh+ sünd+mareanda?” mehu.

³¹ Ahambo sünggururü-rundeimbi ai hoafi+yomondüh+ yahomoya, “Nindou af+nd+ engoro ra hoeiarowandane asu düdi sünd+mareand+ saf+ hawambo düduwefoanda?” mehomo.

³² Nga awi Sisas ai düdi ahand+ hoear+ fih+ sünd+mareand+ ra fif+ri+nd+heha yahu haya kokomara hu.

³³ N+moreh+ ranai ahambo ran+moatükun+ tükümfeyo ra fif+re haya y+h+imboyohü h+ham+ndar+mayo. Ran+yo ho Sisas+nd+ yir+ik+im+ yim+nd+hona n+mar+imbo mun+guambo moatükun+ ahambo tükümfeyo ra watapor+imbomarand+.

³⁴ Sisas ai n+moreh+ ranahambo hoafi+yundowohü yahuya, “N+mor+ ak+idou, se an+hondümbo-arowand+ ran+imbohünda seana asükai aboedanafi. S+hafi+ angün+ aboed+mefeyo ran+imbohünda se ngusüfo afur+ndo künde hawa ngafi,” mehu.

³⁵ Sisas ai watapor+imborandüh+ nünguambe nindou bid+fi+ri+ ai Suda-yafe rotu h+fand+ randeimb+nd+ worambeah+nd+ sin+imo hoafi+yomondüh+ yahomoya, “S+hafi+ n+moreh+ n+mor+ y+fi+mayo. Nga nindou yamunde randeimb+imbo t+ng+ri+fo segodopoan+,” mehomo.

³⁶ Asu Sisas ai moai ahamund+ hoafi+ ranahambo h+h+imbor+yu. Ai Suda-yafe rotu h+fand+randeimb+ ranahambo yahundoya, “Yowan+, y+h+imbo-yopoan+, nga se moan+ God+imbo an+hondümbo-ndowand+,” mehu.

³⁷ Sisas ai nindou ranaheimbo ai-bab+id+imbo hombo yowan+ yahu h+in+ng+irerü haya, Pita, Sems, Son, asu ahand+ ak+id+ Sems ahamumbo yang+ri+ sünggureapur+ haya mahu.

³⁸ Ai homo Suda-yafe rotu bogor+nd+ wor+ik+im+ tüküyafundüh+ Sisas ai hoeireandane aran+ hoafi+ af+nd+ af+nd+mayei.

³⁹ Ai worambe far+fi hafu hoafi+yundürüh+ yahuya, “N+imboe se aran+ hoafi+ af+nd+ af+nd+ayeia? N+mor+ ndanana y+fi+yopoan+, nga moan+ apomboane,” mehuamboyei.

⁴⁰ Asu nindou ranai ahambo tik+fi+nambo-mar+hor+. Ai aheimbo ran+ woram-beah+nd+ h+haifoarearü mbura, n+mor+ ranahand+ hondaf+nd+yafe asu ahand+ sünggururü-rundeimb+imemo aheimbo yang+ri+ semündündür+ haya, n+mor+ y+fi+ men+goro ran+ wor+ safan+ kamefoehind+.

⁴¹ Ai hüfu n+mor+ ranahand+ wat+ng+ar+hü k+ik+h+ramünd+ haya hoafi+yundowohü yahuya, “Tarita kumi,” mehu. Hoafi+ ranahand+ n+m+nd+ ana ndahuraiane, “N+moreh+ n+mor+ yihoar+fi+ ro hoafehan+ni, se bot+yafa,” yaho ranane.

⁴² Asu n+mehünou n+moreh+ n+mor+ ranai bot+fe haya mahowa nindou ranai mahepühend+. N+mor+ ranana 12 h+imban+ yoweimbiyo.

⁴³ Sisas ai hoafi+yundürüh+ yahuya, “Se yowan+ nindou mam+imbo amboan+ ndan+ moatükun+ nda hoafi+yopoan+. N+mor+ ranahambo sesi sahündo an+imbo mb+seso,” mehu.

*Nasaretihündi ai Sisasimbo yi boarukomarhor
(Matyu 13:53-58; Ruk 4:16-30)*

¹ Sisas ai ranühi hiniŋgire haya ahandi ngoafi hondünambo mahua asu ahambo süngururü-rundeimbi ai ai-babidiimbo mahomo.

² Raniyo moani nimarimbo sihi Suda-yafe rotu worambe kefuai hüfu nimorehi nindowenihimbo yamundi mareandüri. Nindou afindi ranai himboriyei hehi hepünahindühi seiya, “Ndaní ndofe fifirife nda nahünda semündümboyua? Asu hepünifeimbi moatükuni refembo ŋginiñdi ra nahündambo semündümboyua?”

³ Aiana worimbora randeimbi nindou yangir-ani. Asu ai Mariandi nimori Sems, Sosep, Sudas asu Saimon ahamundi amongo-ani. Asu ahandi rehimami ai nda sihiri babidi animboei,” sei hehi Sisasimbo ŋgusüfoambe yi boaruko-marhor.

⁴ Asu Sisas ai hoafiyundürihi yahuya, “Godindi hoafi hoafiyu-randeimbi ai muŋguambo ngoafihü ndürimb-ani. Nga ahandi ngoafi hondühi ahandi fikiminindi-so worambe ana ndürikoate-ani,” mehu.

⁵ Asu Sisas ai ranühi moai hepünifeimbi moatükuni rareandi, nga yimbumami anğünümbi nindou yangiriyo warí manandeanda aboedimehindi.

⁶ Raniyo nindou ahambo anihondümbofe-koatemayeia hepünimefiyu.

*Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi nindou 12 ranahamumbo koamarhepura mahomo
(Matyu 10:5-15; Ruk 9:1-6)*

Raniyu Sisas ai ranühi ngoafi adaburo ra hoahoanguhü Godindi hoafi yamundi mareandüri.

⁷ Ai ahambo süngururü-rundeimbi 12 ahamumbo nindouyei flambeahindi moaruwai nendi hefoefembo ŋginiñdi sagapurí mbura yimbu-yimbure koamarhepuri.

⁸ Sisas ai yare hoafiyupurühi yahuya, “Se ŋgomondühi ra ninimoatükuni ndowandümboemo, nga nininimi yangiri animbo ndowandümo. Se yowaní bret, arü asu kaki rani-moatükuni sandife semindi-poani.

⁹ Se su güdündi, nga hoeari ana güdarundi rani yangiri animbo güdu ndowandümo ŋgomo.

¹⁰ Asu se homo ŋgorü ngoafihü tüküyafu houmbo ŋgorü worambe ahafomo ra rani worambe yangiri nimanimo mbundumbo ŋgorü-goanini asukai ŋgomo.

¹¹ Ŋgomondani rani ngoafihündi ranai sihamumbo worinifepuri-koatendeihí sihamundi hoafi himbori-koatendeiani, se ngoafi ra hiniŋgindündi. Se hombo mbisimombo ana, sihamundi tinarihündi hasüfi ra püpürüfi boadu houmbo ŋgomo ranaheimbo God ai moaruwaimbo-mbireandüri yaho nafuiyondürimbo-hünda,” mehu.

¹² Raniyo Sisasimbo süngururü-rundeimbi ranai homo nimorehi nindowenihimbo hoafi bokaríhoemondühi yahomoya, “Sihei ŋgusüfoambe moaruwai hohoanimo hiniŋgindihindühi simbori hohoanimo süngundihindi,” mehomo

¹³ Asu ai homo nindouyei flambeahindi moaruwai nendi hefoaru, anğünümbi nindouyewami werí hoe karunda anğünümbi nindou ai aboedí tüküyahi marihündi.

*Herot ai Sisasimboya Son hundürüra randeimbimbei mehu
(Matyu 14:1-12; Ruk 3:19-20; 9:7-9)*

¹⁴ Sisas ai muŋgu-moatükuni ramareandi hoafi ra adükari bogori Herot ai himborimayu, sapo ahambo muŋguambo nindou fifirihori hehimbo wambo. Raniyo bidingiri nindou ai seiya, “Son hundüra randeimb-ani yifihündi botifi haya. Sapo ranimboane hepünifeimbi moatükuni yare arandi,” masei.

¹⁵ Asu bidingiri nindou seiya, “Aiana Erasai-ani,” masei. Asu bidingiri nindou seiya, “Aiana Godindi hoafi hoafiyomo rundeimbi horombo yifimemo nahurai-ani,” masei.

¹⁶ Herot ai rani hoafi ra himboriyu hayambo yahuya, “Ro Son hundürüra randeimbimbo ana horombo mbiro kiki-marthehini. Nga asu haponda asükaiyu yifihündi botifimboyu?” mehu.

¹⁷⁻¹⁸ Horombo Herot ai ahandi akidi Firipindi nimorehi Herodias masemüdu. Ranimbo Son ai Herotimboya, “Aboedi hohoanimoyopoani sihafi akidandi nimorehi masowandifi,” yahundo-marandi. Ranimboyo Herot ai nindou bidifiri koamartheपुरा Sonimbo kikihirundümo mburumbo karabus-ambe hinngimarüwuri.

¹⁹ Herodias ai Sonimbo nginindiririhü hifokoefimbo hohoanimomayo, nga ai ngirindo.

²⁰ Sapo Herot ai Sonimbo yihimborürühi-wambo. Ai fifireandi Son ai Godindi himboahü mbumundi nindou-mayua ranimbo Herot ai ahambo hifanduri-marandi. Ai Sonindi hoafi himboriyuhü ana, ngusüfoambe moaruwairirihü afindi hohoanimoyuhani. Nga asu ahandi hoafi himborimbo hohoanimoyuhani.

²¹ Herodias ai Sonimbo mbiro kiki-fimbo, nafi kokorambo hoeimareandi. Herot ai ahambo hondi ai wakimarimindo rani sihi gafmani-yomondi bogori, ami-yomondi bogori asu Gariri hifandu-rundeimbi ahamumbo sesi sindimareandi.

²² Ai sowasümondühi nimarimondane, Herodiasindi nimorehi nitori ai hafo hihifi-hihifiyo wakimareandi. Raniyo Herot asu bidifiri bobaagori sesi sowasümondühi mamarimo ai ranahambo afindi hihifi-hihifimemo. Raniyo adukari bogori Herot ai nimorehi nitori ranahambo düdureandühi yahuya, “Se nine-moatükunimboyo hohoanimo-ayafi ra ndahaninimboyahi, nga se wambo hoafiyafi,” mehu.

²³ Herot ai dabarifi hoafiyundowohü yahuya, “Se nine-moatükunimboyo hoafayafi ana, ndahaninimboyahi. Se hifi hifandarihandi ranahambo kikirowandiri asafi ana, ranamboani ro kikiindiheanini-mboyahi,” mehu.

²⁴ Nimorehi nitori ranai hondi sowana hihirife ho düdureandühi yahoya, “Nini-moatükunimbo düdumandahea?” mehoamboyo. Hondi ai yahoya, “Son hundürüra randeimbindi mbirombo animbo düdundafoandi,” mehondoamboyo.

²⁵ Nimorehi nitori ranai hihirife ho adukari bogorimbo anahoya, “Hapondani hamindi Son hundürüra randeimbindi mbiro pretambe foando hawa ndawandiri,” meho.

²⁶ Ai rani hoafi ra himboriyu haya ahambo ngusüfoambe moaruwai-maririsi, nga sapo nindou fandou masowasümo ahamundi himboahü nine-moatükunise hoafayafi ro randiheamboyahimehu. Ranimboyo ai nimorehi nitori ranahandi hoafi süngufembo ambe yahokoatemayu.

²⁷⁻²⁸ Raniyu adukari bogori ranai ami mamiki koamartheira Sonindi mbiro semindimbo mahüfu. Ai hüfu Sonimbo karabus worambe mbiro kikiriri mbura ahandi mbiro ra pretambe foare semündü hu nimorehi nitori ranahambo masagado. Raniyo nitori ai semindi ho hondambo masagado.

²⁹ Sonimbo süngururü-rundeimbi ai rani hoafi himboriyomo houmbo homo karabus worambeahindi fi-nimoko sowandümo homo honguambe masihawuri.

*Sisas ai 5,000 nindoumbo sesi masagaduri
(Matyu 14:13-21; Ruk 9:1-17; Son 6:1-13)*

³⁰ Sisasindi hoafi sowandümo homo-rundeimbi ai homo ai-babidimbo mamühiyafundühi wataporimemo. Ai ratüpurirarundühi nimorehi nindowenihimbo Godindi hoafi yamundimarunduri ranahambo.

³¹ Nindou afindi ranai fände bukürefoe-marandamboyo Sisas ai ahandi hoafi sowandümo homorundeimbi babidimbo sesi sesi-koatememo. Ranimboyo hoafiyupurühi yahuya, “Andai sihiripoanimbo nindou nimirikoateandühi ngefühi animbo akidou fi-handihu,” mehupuri.

³² Raniyomo ai yangiri botambe fareafu houmbo nindou nimarikoateandühi mahomo.

³³ Nga nimorehi nindowenihí afíndí ranai hoeiríhi fífíríhipurí, ranímboyo nindou afíndí ranai Sisas ahandí süngururü-rundeimbí babídimbo homboyomondaní ahei ngoafi híningíríhi hehi Sisasímbo sowana pípína hei ai-boatei tükümehíndí.

³⁴ Raniyo Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbí babídimbo botambe homo tüküyafundane, nindou afíndí ranai hífanda meñgoro. Raniyu hoeireanda mayoa sipsip hífandíyo-randeimbí nindou hífandíyo-koate nahurai fimayeia hípoambo-reandürühi afíndí yamundímareandürí.

³⁵ Asu süngunambo nimbambe hüfíhamíndí ai hanuambe hoafíyomondühi yahomoya, “Ndanühi ana nindou nimarikoatereandühane ndeara hüfíhamíndí ahanu.

³⁶ Ranímbo-hündambo anímbo nimorehi nindowenihí ranaheimbo koaríhawandüra hei ngoafi akímí adaburo ranühi aheihoarí sesí pemíyei mbíshüsü,” mehomó.

³⁷ Nga asu Ai símborí hoafíyupurühi yahuya, “Se sesí dabudürí,” mehuamboemo. Ai símborí ahambo hoafíyomondühi yahomoya, “Awi se hohoanímoyafaní ro afíndí handret kinanambo aheimbo bret pemíyo saimboyo?” mehomó.

³⁸ Sisas ai düdureapurühi yahuya, “Nüngunümbí bretíyo se síhoemomboemo? Homo hoeiru,” mehuamboemo. Homo hoeirunda mayoambo yahomoya, “Hondahüfeimbí bret asu yimbu kiní ranane engoro,” mehomondamboyo.

³⁹ Sisas ai ahamumbo hoafímayua nindou ranaheimbo hoafímayomonda yíboboyíboboyahi hehi mamarei.

⁴⁰ Mamarei ra bídífirí 100, asu bídífirí 50, raníyei yíboboyíboboyahi mamarei.

⁴¹ Sisas ai bret hondahüfeimbí asu kiní yimbu ra semündü haya sünambe hímboyu hafuhü Godímbo híhífírürí mbura, hífítíre haya ahandí süngururü-rundeimbímbo masagapurí nindou ranaheimbo yimbufembo. Asükaiyu kiní akídou yimbu ranamboani hífítíre haya yimbumareandí.

⁴² Muñguambo nindou ranai sesí ra sahüsímbo símongorí-maríhümündí.

⁴³ Raniyo Sisasímbo süngururü-rundeimbí ai bret asu kiní bídífirí bídífirí kurímayo ra 12 wambürambe wambüríhíru hafombo tüküme Feyo.

⁴⁴ Nindou sesí masahüsü ranana 5,000-yei.

*Sisas ai kuríhoe hangífowamí pütapímayu
(Matyu 14:22-33; Son 6:16-21)*

⁴⁵ Sisas ai nímehünou ahambo süngururü-rundeimbímbo botambe farífe hefe Gariri kuríhoe behefe hefe ai-boatei Betsaida ngoafínambo hombo hoafímayupurí. Nga aiana awi nimarí mburímbo nindou ra koaríhefendürímboyo.

⁴⁶ Nimorehi nindowenihí ra koaríheirí mbura asu ai Godímbo dídíbafífembo hífí wafuanambo mahafu.

⁴⁷ Raní nimbambe ahambo süngururü-rundeimbí ai botambe Gariri kuríhoe hangífowamíyomo, nga asu aiana ngíndaníyu.

⁴⁸ Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbí hoeireapurane werambe bot ra ahamumbo kameihü nínendí-mareapura asu bot ra semíndí hombo purína watíharímarundí. Raniyo Sisas ai sí hoafímbo safí ahamumbo sowana bot ra ngasünde haya hoe hangífowamí pütapímayu hu.

⁴⁹ Nga asu ai hoeirüwuraní hoe hangífowamí pütapímayua yífíaf-ani yahomo houmbo hasíheimemo.

⁵⁰ Ai muñguambo hoeirüwura mayoa yíhímbo-mayomondamboyo, ai ahamumbo nímehünou hoafíyupurühi yahuya, “Se yíhímbo-ndímboemo, nga ngíníndí nímándümo. Ndanana ro-anahí,” mehu.

⁵¹ Asu ai botambe farifi hafu ai-babidimbo mamaruwa hoewerî ranai afurimareanda mahepünafundi.

⁵² Nga Sisas ai hondahüfeimbi bret hepünifeimbi moatükunî ramareandi ra moai wudipoaporu fifirundi sapo ahamundi hohoanimo ranai tapihamiyohü wambo.

*Genesaretihü Sisas ai anğünümbi nindou afindî aboedimareandi
(Matyu 14:34-36)*

⁵³ Raniyomo ai botambe kurihoe ra barihomo gudianî Genesaret ngoafikimî bot ra himondindümo hinıngimarundi.

⁵⁴ Ai botambeahindi makusifoendambo nindou ranai nimehünou fifirimarihori.

⁵⁵ Ngoafi ranî ngoafikimî adaburo ranühi hahabodeihü hoafimayeyi, anğünümbi nindou afindî safisendambe-rhindürî Sisas nınguhî sahümündindürî hei marihündî.

⁵⁶ Raniyo muıguambo ngoafi adaburo ranühi, nahi Sisas ai huanî anğünümbi nindou ra fufurihü-mündindürî hei fandihî-rühündühî sıhehindürî marihündî. Raniyei ahandî warî hoandarî ngısharî hoearî ra anğünümbi nendî ai sündimbirhindî sei hehi hütî hoafimayei. Asu ahandî hoearî sündimarhindî ranai asükai aboedî tükümehindi.

7

*God ai amoa mamıyei ahinümbi hohoanimo hifinambomareandi
(Matyu 15:1-9)*

¹ Farisihündî bidifirî ai ahinümbi hohoanimo yamundu-rundeimbi nindou babidimbo Serusarem ngoafihündî sıfomo Sisasimbo hoeimarüwurî.

² Raniyo hoeirundanî Sisasimbo süngururü-rundeimbimemo ranai warî popoaikoate sesi sowasümondühî mamarımo. Warî popoaikoate sesi sesimbo ranana moaruwane.

³ Sapo Farisi asu Suda-hündî aiana ai boagirî süngumarundi ranimboane ngirî warî popoaikoate sesi dagüdi.

⁴ Asu sesi maket ambeahindi pememo amboani sesi popoihefekoate ana, ngirî dowadümo. Sapo ai boagirî refemarandi süngumbo hıprî napo ra popoaindıhou mbundümbö anımbö mandu dowadümbömo.

⁵ Raniyo Farisi asu ahinümbi hohoanimo fifirundeimbi ai Sisasimbo hoafiyomondühî yahomoya, “Nımböe sıhambo sünguruninî rundeimbi ai boagirî ahinî ra süngufe-koateayomoa? Asu nımböe warî afısaho kapeihî sesi asowasümoa?” mehomo.

⁶ Raniyu Sisas ai simborî hoafiyupurühî yahuya, “Godındî hoafi hoafiyurandeimbi Aisaia ana anihondümbö yimbu yafambeimbi sıhamumboyu hoafımayu. Ai ndare sürü papırandühî yahuya,

‘Nindou ndanai ana yafambe yangırane wambo aboedani asei,
ıga ahei hohoanımoana anğunane enğoro.

⁷ Aiana nindouyei ahinümbi hohoanimo ranane yamundihindühî Godındî hoafane nda asei,

ranimboane ai wambo hohoanımoayei ra moanıpoane,’

Aisaia 29:13

mehu.

⁸ Seana Godındî ahinümbi hohoanimo ra hıngırıru houmboanemo nindouyei hohoanımo yangırane sünguarundi.”

⁹ Raniyo ai hoafiyupurühî yahuya, “Seana Godındî ahinümbi hohoanimo rana-hambo ambeyaho hinıngıfehümbö sıhamundi hohoanımo süngufembo yangırane hohoanımoemo.

¹⁰ Sapo Moses yahuya, ‘Se sıhafî meapeyafe hoarehindafi,’ asu ‘Düdi ahandî hondamboyu afındamboyu moaruwai hoafıyü ana, yifımbiyuwamboane,’ mehu.

11-12 Nga se ndaru hoafi yomondühiya, ‘Nindou ranai ahandi hondafindambo fehefe kaki napoeimbanisi, nga hondafindambo hoafindupirühiya, “Ndanı kaki ana ro Godıambo saimbo masıheheandane,” mbüsu ana, asu ngırı nindou ranai kaki ranambo ahandı hondafindambo fehefepirimbo yını mbısimı,’ yahomo arundi.

13 Ranıamboane Godındi hoafi ra hınıngırundühi asu se boagırı-yafe hoafi ra süngu-arundi asu se afındi moatükünı rahurai raru arundi,” mehu.

Nıne-moatükünı nındoubo rareanda nındou ai moaruwai hohoanı moyei arıhündi (Matyu 15:1-9)

14 Sisas ai nındou afındi ranaheimbo asükaı mıngıyu hürühendüri haya hoafıyundürühi yahuya, “Muıguambo nındou se wandi hoafi nda hımborındei hehi fıfırındıhındı.

15-16 Nıne-moatükünı moanambühündi nındou fıambe ahano ai-ana ngırı nındoubo randeranı moaruwai hohoanımondu. Nga nıne-moatükünıyo nındouyei fıambeahındı nımarı haya moanambühi tükefeyo ranane rareandanı nındou ai moaruwai hohoanımoayei,” mehu.

17 Sisas ai nındou ranaheimbo hınıngırındüri haya worına hafuane ahambo süngururü-rundeımbı ai ranı kafoefe hoafi ranahambo düdumefundı.

18 Ranıyo Sisas ai hoafıyupürühi yahuya, “Awi seana ngüsüfokoate-wamboemo. Awi se moai fıfırındıyo, sapo nıne-moatükünı moanambühündi nındou fıambe ahano ranıyopoanı nındoubo moaruwaimbore arandı.

19 Ranana ngüsüfoambe hohoanımo ranambe howohüyopoanı, nga ranana bodoambe hanı mburambo awaimboreandühane.” Sapo Sisas ai ramehu ra muıguambo mamıkarambo sesı ra Godındı hıamboahü ana aboedane yahumboyu.

20 Asu asükaiyu Sisas ai hoafıyühı yahuya, “Nıne-hohoanımo nındou ahandı fıambeahındı nımarıhaya tükefeyo ranane nındou ranahambo Godındı hıamboahü moaruwaimboareri.

21-22 Ro hoafımayahi ranana ndanı-moatükünı nındou hohoanımoambe tüküfe arandı ndanımbıyahı hoafımayahi. Muıguambo mamıkarambo moaruwai hohoanımo, hümbühüni, nımorehı sısıhomo asu ananındıhoandı bırabırı, nındou hıfokoefe, nımorehı ananındeımbı dıbombıyo, hohoanı, wosıhoafı hoafi, bodımondambo ngınındı, moaruwai hoafi, hoafi hımborıkoate, afındı-afındı, asu mamıkarı hohoanımo ranımbıyahı hoafımayahi.

23 Muıguambo ndanı moatükünı ndanane nındou hohoanımo-ambeahındı tüküfeyoahü nındoubo rareıranı Godındı hıamboahü moaruwaimborerı arandı,” mehu.

Fonısa hıfıhündı nımorehı ai Sisasımbı anıhındümbomareri (Matyu 15:21-28)

24 Sisas ai ranühındambo botıfi haya Tair ngoafıkımı mahu. Nındou ai ahambo fıfırındıhorımbıyei yahuhaya worambe mamarı. Nga ai ngırı dıbo amaru ra dıbondıfıyu.

25 Nımorehı mamı ahandı nımorehı nımorındı fıambe moaruwai nendı nımarıweımbı ai Sisas ranühı amaru hoafi ra hımborımayo. Ranıyo ai nımeünou ho Sisasımbı-so tüküfe ahandı yırikımı peyo mamarı.

26 Nımorehı ranı ana ai-poanımbı Fonısa sırıhündı Grik hoafeımbıyo. Ranıyo ai Sisasımbı ahandı nımorehı nımorındı fıambeahındı moaruwai nendı hefoefembohünda hütihütımarıri.

27 Sisas ai nımorehı ranahambo kafoefe hoafi hoafıyundowohü yahuya, “Sıhırı nımorı ranaheimbo sesıboateı ndahındüri mbundühumbo anımbı. Nga awı sıhırı nımorıyeı-mayo sesı ra yaforımbı ndahındürümboıyefı,” mehuamboyo.

²⁸ Asu nimorehi ranai hoafiyowohü yahoya, “Adükari, yinisi, nga yafori amboani sesifondi koambe nımboeimbo nımoriyei-mayo sesi bıdıfırı-bıdıfırı ra sahüsihanei,” mehowamboyu.

²⁹ Asu Sisas ai hoafiyundowohü yahuya, “Se hoafımayafı ranımböhünda ngafı, nga moaruwai nendi ai sıhafı nımori ra hınıngımareandi,” mehu.

³⁰ Nimorehi ranai hıhırıfe ho worambe hımboyowane, ahandı nımorındı fıambeahındı moaruwai nendi ai kosıfoendühi asu fondıwamı mapo.

Sisas ai nındou mamı yafambe asu hımboambe moaruwaimbü aboedımarırı

³¹ Ranıyo Sisas ai Tair hınıngıre haya hu Saidonıhü tüküfi mbura hu Dekaporısıhü tüküfi haya hu Gariri kurıhoe-kımı tüküme fıyu.

³² Sisas ai ranühi nımaruambe nındou bıdıfırı ai nındou mamı hımbotühıfo asu hıhındı hoafıyu randeimbi sahorımındeı mahei. Ranıyei ai Sisasımbo nındou ranahandıwamı warı mbınandeandi sei hehi hüti hoafımayei.

³³ Ranıyo nındou ranahambo nındou afındı ahei mbusümo ahambo yangırı serümündü mahu. Ranıyo Sisas ai warıbatendi hımboambe yımbufıhı pamareanda aboedımayafea asu warı boatendıfıhı ngurı pare mbura nındou ranahandı teıfühı pamareandi.

³⁴ Sisas ai sünambe hımboyu hafu hanafu afındı hüfoareandühi nındou ranahambo yahundoya, “Efat.” Hoafı ranahandı nımındı ra ndahuraiane, ‘sübüdühoefı’ yahoane.

³⁵ Ranıyo nımehünou ahandı hımboambe ai aboedıyowohü asu hoafı hıhındı hoafıyumarandı ra asükai aboedı hoafımayu.

³⁶ Asu Sisas ai nındou ranaheimbo ranımoatükunı hoeımarıhındı ranahambo nındou ngorümbo yowanı hoafıyopoanı mehu. Ai aheimbo yowanı mehündürıyosı, nga asu ai ranahambo wataporımbomarühü hei.

³⁷ Ai hepünehındühi seiya, “Sisas ai munıgu-moatükunı aboedı ramareandi. Ai rare-andanı hımbo tühıfo güreyandüreımbı amboanı ai hımborıyei asu hoafıkoateyeımbı ai-amboanı wataporıyei marıhündı,” masei.

8

Sisas ai 4,000 nındoumbo sesi masagadıri (Matyu 15:32-39)

¹ Asu ngorüsımboanı nındou afındı ranai Sisasımbo sowahı mafandıhındı ranıyei sesıkoatemayeı. Ranıyo asu Sisas ai ahandı süngururü-rundeımbımbo mborai yahupurı haya hoafıyupurühi yahuya,

² “Ro nındou ndanaheimbo hıpoamboarıhearü. Ai ro-babıdı ngımı sı nımareımbı wambo asu ai sesıkoateanei.

³ Ro ngırı wembopo ngoafınambo koandıhehearü, nga ai nafını hımboa wuwurındeı hehi pındeımboyei. Nga asu bıdıfırı ana nafı anıunıpoedanei,” mehu.

⁴ Asu Sisasımbo süngururü-rundeımbı ai sımborı hoafıyomondühi yahomoya, “Sıhırı ana ngoafı anıunanefı. Nga asu dagüdambo bret ra ndahumındıfı hohumbo nındou ndanaheimbo mandahündıra?” mehomo.

⁵ Ranıyu asu Sisas ai düdüreapurühi yahuya, “Se nünıunümbı bretıyo sowandümomboemoa?” mehuamboemo. Asu ai hoafıyomondühi yahomoya, “Ro 7 bret sıhehumboanefı,” mehomondamboyu.

⁶ Ranıyo asu Sisas ai bret 7 ra semündü haya Godımbo hıfıfımarürı. Ranıyo asu hıfıtıre mburambo ahambo süngururü-rundeımbımbo bıdıfırı bıdıfırı ra yımbumareapurı. Asu ahamumbo hoafıyupurühi yahuya, “Se bret ra nındou ranaheimbo yımbundündürı,” mehupurı. Ranıyo asu ahambo süngururü-rundeımbı ai rasünıumarandı.

⁷ Asu süngururü-rundeimbi ai kinî yahunümbi amboani sowapundümo. Sisas ai kinî ranahambo Godimbo hihifirürî mburambo asu ahandî süngururü-rundeimbimbo hoafimayupurambo kinî ra nindou ranaheimbo yimbumarundürî.

⁸ Asu munguambo nindou ai sesi ra sahüsi bodomayei. Ranîyo asu bidifiri-bidifiri sesi mayo ra ⁷ wambürî wambürîhîmarundî.

⁹ Asu 4,000 nindouyei sesi ra masahüsi ranîyo asu Sisas ai hoafimayundürambo bukürîmayahindî.

¹⁰ Asu Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi babidi botambe farîyafu houmbo Darmanuta hifinambo mahomo.

Farisi ai Sisasimbo sisihîmorurî hoeimarüwuri

¹¹ Farisi ai Sisasimbo sisihîmofi hoeifimbohünda tüküyafu düdumarüwuri. Ranîyo asu Sisasimbo düdurüwurühi yahomoya, “Se Godîndî nimorayafi ana, se Godîndîmayo hepünifeimbi moatükunî randîwandî,” mehomu.

¹² Asu Sisas ai ngusüfoambe moaruwairîrîhü raguambe yare hoafiyuhî yahuya, “Nindou nda nimboe hepünifeimbi moatükunî hoeifembo düduehindî? Ro anîhondümbonanî hoafehandürî, ngîrî nafuimbo moatükunî yahurai hoeindîhindî,” mehu.

¹³ Ranîyu asu Sisas ai Farisimbo yare hîningîreapurî hayambo ndamefiyu. Asu botambe farîfi haya kurîhoe barîhoei gogoanîni mahu.

Farisi asu Herot ahamundî yis ranahambo kafefe hoafi

¹⁴ Sisasimbo süngururü-rundeimbi ai bret adükari semîndî hifombo mitanîmarundümo. Nga asu mamî yangîrîruri botambe foarüwuri houmbo sowarîndümo mahifomo.

¹⁵ Asu Sisas ai ahîni hoafiyupurühi yahuya, “Se Farisi-yomondi asu Herotîndî yis ranahambo hîbadümbu!” mehu.

¹⁶ Nga asu Sisasimbo süngururü-rundeimbi ai hoafi ranahandî nîmîndî ranahambo wataporîmbomarundî. Ai yaru hoafiyomondühi yahomoya, “Sapo ai hoafimayu ra bretkoateayefî ranahamboyu hoafimayu,” mehomu.

¹⁷ Ranîyu asu Sisas ai fifireandî nîni-moatükunîmboemo wataporîmbomarundî ranahambo. Asu Sisas ai düdureapurühi yahuya, “Se ra nimboe bretkoateayefî ranahambo wataporîmboaru hoangomoa? Awi seana moai hoeirundî asu fifîrundî?”

¹⁸ Awi se hîmboarümbü-anemosî, nga moai hoeirundî asu se hîmboambembü anemosî, nga moai hîmborîyomo. Sihîrî horombo bretkoateyefühî horombo ro ramarihendî ra se fifîrundai?

¹⁹ Horombo ro hondahüfeimbi bret 5,000 nindoumbo maseheandî ranîsimboani se nüngunîmbi bidifiri bidifiri bret wambürîyo wambürîhîmarundî?” Ranîyomo asu ai hoafiyomondühi yahomoya, “12 wambürî,” mehomondo.

²⁰ “Asu se fifîru ro bret 7 4,000 nindoumbo maseheandî ra. Asu nüngunümbi bidifiri bidifiri bret wambürîyo wambürîhîmarundî?” mehuamboyo. Asu ai hoafiyomondühi yahomoya, “7 wambürî,” mehomondo.

²¹ Asu ai yare hoafiyupurühi yahuya, “Awi se moai ra fifîrundîyo?” mehu

Betsaidahündî hîmboatîharî mamî Sisas ai dîboadomarirî

²² Betsaida ngoafihü Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi babidimbo hifomo tüküyafundane asu ahambo sowana nindou hîmboatîharî mamî sowarîndümo mahifomo. Ranîyei ai Sisasimbo fambîheira seihehi hoafimayahüdo.

²³ Ranîyu Sisas ai hîmboatîharîmbo warîhü kifi hürümündî haya ngoafi hîningîrine hena hafani ahandî hîmboarambe ngurî pamarirî. Ai kîkîhîrümündühi düdufinduhi yahuya, “Se ngorü-moatükunî amboani hoeirîwandai wanîyo?” mehundo.

²⁴ Asu nindou ranai himboapoyu wakirendühi yare hoafiyuhî yahuya, “Ro nindou bidifiri hoeirtheambo-anahi. Nga asu ro hoeirtheandani nîmi firibadithoi aho nahuraiane,” mehu.

²⁵ Nga Sisas ai asükaiyu ahandî himboarühi warî pamareandi. Asu ahandî himboarî ra birîmarîhoayo. Ranîyu asu himboarî ahandî ra aboediyowohüyo asu muŋguambo moatükunî ra aboedi hoeimareandi.

²⁶ Asu Sisas ai worînambo koarîherühi yahuya, “Se yowanî ngoafîna ngamboayafi,” mehu.

Pita ai Sisasimboya Kraisi-ani mehu

(Matyu 16:13-20; Ruk 9:18-21)

²⁷ Nga asu Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi babidi ngoafi Sisaria Firipai ngoafikîmi adaburo ranühi mahomo. Ranîyomo asu nafînambo homondühi ahambo süngururü-rundeimbimbo düdureapurühi yahuya, “Wambo didai-ani mbaseia?”

²⁸ Asu ai hoafiyomondowohü yahomondoya, “Bidifiri ai hoafiyehiya, ‘Aiana Son hundürürandüri-randeimb-ani.’ Asu bidifiri ai hoafiyehi ‘Aiana Eraisa-ani.’ Nga asu bidifiri ai hoafiyehi, ‘Aiana Godîndî hoafi hoafiyurandeimb-ani,’ masei,” mehomo.

²⁹ Asu Sisas ai düdufipurühi yahuya, “Asu se wambo nünguru hohoanîmoyomo ro didiyaha?” Nga asu Pita ai simborî hoafiyundühi yahundoya, “Seana Kraisi-anafi, nindou God ai dibonîyunîni hîniŋgîmareanîni nindou aboedambo-fendürîmbohünda,” mehu.

³⁰ Asu Sisas ai hoafiyupurühi yahuya, “Se yowanî nindou ngorümbo hoafîndîmboemo ro nindou nüngunahurayahi ranahambo,” mehu.

Sisas ai ahandî asübusî afîndî semîndühi yifîmbo hoafîmayu

(Matyu 16:21-28; Ruk 9:22-27)

³¹ Asu Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbimbo yamundeapurühi yahuya, “Nindou Hondü aiana asübusî afîndî ndemündümbui. Asu ahambo ana bogorî nindoumemo, Godîmbo sîhou-rundeimbi bogorîmemo, ahînümbî fifîrundeimbîmemo ai ahambo yîboarukondüwurühi hîfokoandüwurîmboemosî, nga ŋgîmî sindu haya asükai botîndîfimbui.”

³² Asu Sisas ai hoafi ra fifîrifoare hoafîmayupurî. Ranîyu asu Pita ai Sisasimbo serümundü himborani hu ŋgîniŋdühîre hoafîmarürî.

³³ Asu ranîyu Sisas ai hîhîriŋfi ahambo süngururü-rundeimbimbo hoeireapurühi asu Pitambo ŋgîniŋdühîre hoafiyundowohü yahuya, “Satan, andai se biyafö. Nga seana Godîndî hohoanîmo-yopoanî sünguarowandî, nga nindouyafe hohoanîmo anandî sünguarowandî,” mehu.

³⁴ Asu Sisas ai nîmorehî nindowenihî aheimbo ahandî süngururü-rundeimbi babidîmbo mborai yahundürî haya hümarîhendürî. Ai hoafiyundürühi yahuya, “Nindou düdi ai wambo süngufendîrîmbo hohoanîmoayu ana, ai nindou mamî ahandî nîmi keimbi karîhendeimbi semîndî ho yahurai ahandî yifîri ra hîniŋgînde haya asu wambo süngumbîrandîramboane.

³⁵ Nindou düdi ai ahandîhoarî ahandî yangîri ra kîkîharamüdu ana, ahandî yangîri ra awarîndîhoemboe. Asu nindou düdi ai aboedi hoafi asu wambohünda ahandî yangîri ra hîniŋgareandi ana, ai yangîri gedühi nüngumbui.

³⁶ Asu nindou düdi ai muŋgua hîfi ndanîhünda moatükunî ra asemüdu ana, asu ahandî yangîri niŋgombo ra awarîndîhoembui asu muŋguambo moatükunî ranai ŋgîri fandîherî.

³⁷ Nga asu nindou ranai nîni takîni madagado yangîri ra simborî sîsefembohündambo?

³⁸ Asu nîmorehî nindowenihî hapondanambe burayei ai Godîmbo hîniŋgîrihorühi wosîhoaforî hohoanîmoyei arîhündî. Nga nindou düdiyeyi ai wambo asu wandî hoafi

ranahambo amoan+ng-ar+hündir+ ana, asu ro wand+ Apend+mayo h+amboamupui-randeimb+ asu sürühoeimb+ sünambeah+nd+ nend+ bab+di kosefi s+amboan+ ro aheimbo amboan+ amoan+ng+nd+handür+imboyah+,” mehu.

9

¹ Asu Sisas ai hoafiyundürü+ yahuya, “Ro s+heimbo an+hondümb+o-anah+ hoafe-handür+, nindou haponda burayei ndanai y+fi+koateyei-ambe an+imbo God ng+n+nd+ h+fandarand+ ra ng+n+ndeimb+ kodowan+ hoeind+himboyei,” mehu.

*Sisas+nd+ fi ran+poan+imbo tüküme feyo
(Matyu 17:1-3; Ruk 9:28-36)*

² Asu 6 si hoane Sisas ai Pita, Sems asu Son sepur+mündü haya h+fi wafu n+moamo ran+wam+ mahafomo. Ranüh+ ai-yang+r+ n+ngomombo Sisas+imbo hoeirüwurane ahand+ fi ranai ran+poan+imbo tüküme feyo.

³ Ran+yo asu Sisas+nd+ hoear+ ranai kifoh+ ham+nd+mayo. Nga h+fi ndan+hündambo nindou ai ng+r+ randeandan+ kifoh+ yahurai tüküme feyo.

⁴ Ran+yo Eraisa asu Moses ai ranüh+ ahamumbo-so tüküyaf+ne Sisas bab+di wata-por+yomondüh+ man+ngomo.

⁵ Pita ai ran+ moatükun+ ra hoeire haya hoafiyuh+ yahuya, “Yamundo-randeimb+, ndanüh+ an+imboef+ ranamboan+ aboedanes+. Nga dago ng+m+ hüründ+humboane, s+hambo mam+, Moses+imbo mam+ asu Erasambo mam+,” mehu.

⁶ Asu Pita ai moai n+n+hoaf+ hoaf+imbo hohoan+moyu, sapo ngorü yimbu bab+di+imbo ai y+h+imboyomondüh+wambo.

⁷ Ran+yo asu mbur+ngai ai kos+ munguambo gabud+mafoareapur+. Asu mbur+ngai-ambeah+nd+ hoaf+ mam+ ranai hoafiyohü yahoya, “N+mor+ nda wand+ n+mor-ani ro ngusüfo parar+hini+, nga se ahand+ hoaf+ h+mbor+ndomo,” meho.

⁸ Nga Pita, Sems, Son ai h+imboapomemoyosi+, nga asu Sisas yang+r+ ai-bab+di+imbo ranüh+ manüngu.

⁹ Asükai h+fi wafuwan+poed+ h+h+r+yafu han+mondüh+ Sisas ai ahambo sünggururü-rundeimb+imbo hoafiyupurüh+ yahuya, “Se yowan+ n+n+hoaf+ hoaf+nd+imboemo n+ne-moatükun+ hoeimarund+ ranahambo. Nga h+badu ngomombo Nindou Hondü ai y+fi+hünd+ bot+nd+fiyuan+ an+imbo n+moreh+ nindowenih+ ranaheimbo hoaf+nd+mo,” mehupur+.

¹⁰ Asu Sisas hoaf+mayu ra hohoan+moyomo k+k+h+rundüh+yomo ahamund+hoar+ s+mbor+ ndüwur+yafundüh+ yahomoya, “Sisas hoaf+mayu y+fi+hünd+ bot+fe ra n+nea?” mehomo.

¹¹ Asu Sisas+imbo düdur+wurüh+ yahomoya, “N+imboe ah+nümb+ hohoan+mo f+firundeimb+ ai hoaf+yomondüh+ya, ‘Eraisa boatei an+imbo tükünd+fimbui,’ mehomo?” mehomondamboyu.

¹² Sisas ai s+mbor+ hoafiyupurüh+ yahuya, “Aiana an+hondümb+o anahomo raru hoafeyomo, Eraisa boatei an+imbo tükündüfi munguambo moatükun+ ra d+iboadondeambui. Ra an+hondanes+, nga God+nd+ bukambe hoaf+ apen+ngo ranai yare hoaf+yowohü yahoya, ‘Nindou Hondü ai asübus+ af+nd+ ndemündan+ nindou af+nd+ ai ahambo moan+po-ani mb+seimboyei?’ meho.

¹³ Ro s+heimbo hoafehandür+, Eraisa ana tüküfimboani. God+nd+ bukambe hoaf+ yare megoro süngu nindou aiana moaruwai hohoan+mo rand+himboyei n+ne-moatükun+ ai refembo hohoan+momayei süngu,” mehu.

*Sisas ai n+mor+ moaruwai nend+ n+mareimb+ aboedambomarir+
(Matyu 17:14-21; Ruk 9:37-43)*

¹⁴ Sisas ai, Pita, Sems asu Son bab+di+imbo sünggururü-rundeimb+ b+di+firi sowanambo mahomo. Ai homo hoeirundane ah+nümb+ hohoan+mo f+firundeimb+ ranai

Sisasiṁbo süngururü-rundeimbi bidiṁri babidiṁbo hoafinambo simbori simbori-memondamboyo nindou afindi ranai ahamumbo wakire meṅgoro.

¹⁵ Ranıyei asu nindou afindi ranai Sisas hoeiriḥorḥehimbo hepünehindühi ahambo hihiṁbo pipımayei hei.

¹⁶ Sisas ai düdufipurühi yahuya, “Se ninimboemo ahinümbi hohoanimo fifirundeimbi babidiṁbo hoafinambo simbori hoafimemoa?” mehupuri.

¹⁷ Ahei mbusümo nindou mamı ai hoafiyuhi yahuya, “Yamundo-randeimbi, ro wandı nindowenihı nımorı moaruwai nendi ai ahandı fiambe nımarıṁbo hoafikoateyu-marandambo sıhambo sowanambo sahüṁṁndı asihühi.

¹⁸ Asu moaruwai nendi ranai farıfendowohü wakıfoareranı hiṁṁni piyu yaṅgurıṁbo yahomonafi ṅgasıho wutıpuıarıyuhü yahafi hiheporıyu arandı. Asu ro sıhafı sünguru rundeimbiṁbo moaruwai nendi ranahambo raguanambofembo düdumeheapuri, ṅga ai ṅrıṁṁndımo,” mehu.

¹⁹ Asu Sisas ai nindou ranaheimbo hoafiyundürühi yahuya, “Se ana moai anıhondümborıhındı. Ro nüṅgunıṁbiṁboyo sebaıdı manıṁboaha? Asu ro nüṅgunıṁbiṁbo sıhei tiṅrııfo ra mandahamıṁndıha? Nımorı ra ndühi sahorıṁṁndei sühüsi,” mehündürı.

²⁰ Asu ahambo süngururü-rundeimbi ai nımorı ra sowaründümo Sisas sowana mahıfomondamboyo moaruwai nendi ranai Sisas hoeiriḥühi nımorı ranahambo wakımafoarera hiṁṁni piyu hiḥıre amoahırerandühi yaṅgurıṁbo yahomonafi ṅgasıho wutıpuıarımayu.

²¹ Sisas ai afıṁdambo düdurirühi yahundoya, “Nımorı nda nüṅgunıṁbiṁboyo ndahurai ramefiyuwa?” Asu afıṁdı ai yahuya, “Akıdouyuambe piyu hayamboanı raraoyu arandı.

²² Muṅguambo sı moaruwai nendi ranai nımorı ranahambo haiambe asu hiṁonı wakıfoareri arandı. Se ninı-moatükunı refemboayafi ana, se hiıpoambondi wamunühi fandıhawamunı,” mehu.

²³ Asu Sisas ai afıṁdambo hoafiyundühi yahuya, “Se nıṁboe hoafıyafühiya, refemboayafi ana, fandıhawamunı masafa? Anıhondümboreandeimbi nındumbo ana muṅguambo moatükunı ra tiṅümbüyopoanı,” mehu.

²⁴ Asu nımeḥünou afıṁdı ai hihiṁhihihiṁyuhü hoafiyuhi yahuya, “Ro anıhondümborıheambo-anahısi, ṅga se koe wambo fandıhawandıra anıhondümborıheamboane,” mehu.

²⁵ Asu Sisas ai hoeireandane nindou afıṁdı ranai pipıyei hei wakımarıḥoramboyo asu moaruwai nendi ranahambo hoafiyundowohü yahuya, “Moaruwai nendi, se nindou ndanahambo rarıworanı hiṁbotühiıfoyu asu hoafikoateyu arandı. Se nindou ndanahandı fiambeahıṁdı kodiıboawandı, ṅga asu se asükaı yowanı farıfembopoanı,” mehundo.

²⁶ Asu moaruwai nendi ranai heiyohüyo nımorı ranahambo yabadıranı hiṁṁni piımayuwa yare sıherı hayambo makosıfoendi. Asu nımorı ranai yiṁṁ nahurai meṅguruwamboyei nindou afıṁdı ranai yiṁṁyumboanı masei.

²⁷ ṅga asu Sisas ai nımorı ranahambo warıhü kifi botırıri hiṁṁṅımarıra manüṅgu.

²⁸ Asu Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi babıdı hafomo worambe nımarıṁombo düduyafundühi yahomoya, “Nıṁboe ro moaruwai nendi ra raguanambofe-koatemayefa?” mehomondamboyo.

²⁹ Asu Sisas ai simborı hoafıyupurühi yahuya, “Godıṁbo dıdıbafıfenambo anıṁbo moaruwai nendi ndahurai ana raguanambofe-ndürıṁboane,” mehu.

*Sisas ai ahandı yiṁṁyo hefembo botıfe ranahambo wataporıṁbomarandı
(Matyu 17:22-23; Ruk 9:43-45)*

³⁰ Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi babidimbo ranî ngoafi ra hinîngîru houmbo Gariri hîfî mbusümo mahomo. Ai ramefundî ra nindou fîfirîndîhimunîmboyei yahomo houmbo didimoamboemo ranühi mahomo.

³¹ Sisas ai hoafiyupurühi yahupuriya, “Nindou Hondumbo ana hîfokoeffimbohünda nindouyei warîhündîhorîmboyei. Nga aiana ngîmî nîmbîndu hayambo asükai yîfîhündî botîndîfimbui,” mehupurî.

³² Asu ahambo süngururü-rundeimbi ai hoafi ranahandî nîmîndî ra moai fîfirîndî, nga ahambo düdufimbo yîhîmbomarurî.

*Düdi adükari hamîndayua
(Matyu 18:1-5; Ruk 9:46-48)*

³³ Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi babidî homo Kaperneam ngoafîhü tüküyafu houmbo worînambo homo mafariyafundî. Ranîyu asu ranühi nîmarümbo hoafiyupurühi yahuya, “Nîmboe se nafîmbo sîmborî hoafîmemo sînimoa?” mehupurî.

³⁴ Nga asu moai ahambo süngururü-rundeimbi ai sîmborî hoafiyomondo sapo nafîni sîmborî hoafîmemo ra nindou düdi adükarayua yahomondühi wambo.

³⁵ Sisas ai nîmarümbo ahandî hoafi sowandümo homorundeimbimbo hoafîmayupurambo mahomo. Ai hoafiyupurühi yahuya, “Nindou düdi adükari bogorî nindou tüküfemboayua ana, ai ndürîkoatendu haya munguambo nindouyei moanî ratüpuriyu randeimbi-mbîyuwamboane,” mehu.

³⁶⁻³⁷ Sisas ai nîmorî akîdou serümündü ahamundî mbusümo hinîngîrirî warîhü kîkîhîrümündî nüngumbo yahuya, “Nindou düdi nîmorî akîdou ndahuraimbo wandî sünguna afarîheirü ana, ra wamboane afarîhendîrî. Ai wambo yangîrîyopoanî, nga nindou düdi wambo koamarîhendîra makosahî ahambo kapeihani,” mehu.

*Nindou sîhefombo moaruwaifemunîkoateaye ana, sîhefî ngunindaneî
(Ruk 9:49-50)*

³⁸ Son ai hoafiyundohü yahuya, “Yamundo-randeimbi, ro hoeirîhundani nindou mamî sîhafî ndürînambo moaruwai nendî hefoaremarandî. Ranîyo asu ahambo yowanî masahundo, nîmboe ai sîhefî sîrambeahîndîyupoanî sefahumbo,” mehu

³⁹ Sisas ai hoafiyuhî yahuya, “Se yowanîyahondopoanî. Nindou düdi ai hepünîfeimbi moatükunî wandî ndürînambo rawareandî ana, ngîrî wambo moaruwai hoafundîrî.

⁴⁰ Nindou düdi sîhefîmbo moaruwaimbo-femunîkoateayua ana, ai sîhefî ngunindaneî.

⁴¹ Ro anîhondumbo-anahî hoafehapurî. Nindou düdi ai hoeireanînanî se Kraisîndî-yafanî sîhambo hoe fuyamündî asaganînî nindou ranai ahandî takîni hondü ra süngunambo ndemündümbui,” mehu.

*Moaruwai hohoanîmo ai anîhondümböfe hîfînambore arandî
(Matyu 18:6-9; Ruk 17:1-2)*

⁴² Sisas ai hoafiyuhî yahuya, “Nindou nîmorî akîdou ai wambo anîhondümboreandîranî asu nindou ngorü ai rariranî moaruwai hohoanîmo sünguarandî ana, nindou ranahambo nîmoei pefî hüputüpuimündî mburumbo hoe hohoe afîndambe safoefiyuwani yîfîmbiyuwamboane.

⁴³⁻⁴⁴ Sîhafî watîngarî ai randeanînanî moaruwai hohoanîmondafühî ana, asu kandîhawandî. Nga warî ngorü karîhoayowanî fi bîdîfirî yangîrî koadürümbo nîngombo ra aboedane. Nga fi munguambo hai dîkîrîfekoateyorandeimbi ranambe pifenînanî hanî ranana moaruwaiane.

⁴⁵⁻⁴⁶ Se sîhafî tîngarî ai randeanînanî moaruwai hohoanîmondafühî ana, kandîhawandî. Nga tîngarî ngorü karîhoayowanî fi bîdîfirî yangîrî koadürümbo

ninḡombo ra aboedane. Nga fi munḡuambo hai dikirifekoateyo randeimbi ranambe pifinani hani ranana moaruwaiane.

⁴⁷ Sihafi himboari ai randeanani moaruwai hohoanmondafuhi ana, hundihawandi. Nga himboari mameimbi yangriyo hefe God nginandi hifandarandi ranambe kefoefe ra aboedane. Nga himboari yimbuimbüyo hefe hai didirifekoate koadürümbo horoweimbi ranambe pifinani hani ranana moaruwaiane.

⁴⁸ Asu hai ranambe kimongimo nindoumbo asahüsihündiri ranamboani ngiri yifisafindei. Asu hai ahei fi tikiraranduri ranamboani ngiri dikirindifeyo.

⁴⁹ Munḡuambo nindou ranai ahei fi aboedifembohünda Godimbo sesi shefembo nami paparihindi yahurai animbo hainambo tinirifo ndahümündimboyei.

⁵⁰ Nami ana aboedi moatükun-anesi, nga asu nami ranai ahandi apari ra hinḡireandühi wanayo ana, budesowan aparkoateyo ra ahandi apari asukai ngiri koadürü koadüründife hinḡindifeyo. Nga se nami aparayo nahurai aboedi hohoanimo süngundihindi shei wandafi mamieyi mbusümo," mehu.

10

Nimorehi semindhündi hinḡigife hoafi (Matyu 19:1-12; Ruk 16:18)

¹ Sisas ai rani hifi ra hinḡire haya Sudia hifina Sodan hoe ḡgorü-goesürüni barihoei mahu. Ranühi nindou afindi ahandi süngu tümareandamboyu asu yamundimareanduri ai yaremarandi süngu.

² Farisi nindou bidifiri ai Sisasimbo-so tüküyafu houmbo asu randihurani Sisas ai boaribadamüdi ḡgorü hoafi hoafimbiyuwambo yahomo houmbo raru hoeimarüwuri. Ai Sisasimbo düdurüwurihi yahomoya, "Nindou nami ahandi nimorehi hinḡifembo ehu ana, asu shefi ahinümbi hohoanimo ranahambo wangeimandiyoy?" mehomo.

³ Asu Sisas ai simbori hoafiyupurühi yahuya, "Moses ai nine-ahinümbi hohoanimo masagapura?" mehu.

⁴ Farisi ai hoafiyomondühi yahomoya, "Moses ai hoafiyuhi yahuya, 'Nindou ai pepa fih sürü pande dagadowohü koandihendani ndemindi haya ḡgomboe,' mehu," mehomo.

⁵ Sisas ai hoafiyupurühi yahuya, "Moses ai hoafi sishamumbo masihendi ra Godindi hoafi himbosihimo-rihoemondeimbi memondamboyu hoafi ra masihendi.

⁶ Horombo hondü God ai munḡuambo moatükuni nafirandühiyu nimorehi nindowenih nafimarapiri.

⁷ Ranimayo-wamboane asu nindowenih ai ahandi hondafindi hinḡindeapiri haya nimorehündifimbui.

⁸ Rananimbo asu yimbu ai nami fi tükündafineamboyafe. Asu nindou ra yimbuyafe-poani, nga mamananafe.

⁹ God ai nindou yimbu ra mamambemareapirane, nga nindou didai ngiri yikürübündeapiri," mehu

¹⁰ Süngunambo Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi babidi worambe nimarimomboemo nimorehi semindhünda hinḡifembo hoafi ranahambo düdumarüwuri.

¹¹ Sisas ai hoafiyupurühi yahuya, "Nindou düdi ai ahandi nimorehi ra moei yahu haya hinḡireandühi asu nimorehi ḡgorü asemüdu ana, ai ahandi weyangiruhüddi ranahambo moaruwaimboreandühi nimorehi sishimoyuhani.

¹² Asu nimorehi ai nindowenih hinḡireri haya ḡgorü nindowenih aserimindo ana, ai-amboani nindowenih birabiriyohane," mehu.

*Sisas ai nimoakidoumbo God ai aboedi aboedimbireandüramboane mehu
(Matyu 19:13-15; Ruk 18:15-17)*

¹³ Nindou ai Sisas sowana nimoakidibou ra fufurhümündi tükümehindi ai aheimbo warı nandıfendürımböhünda. Nga asu süngururü-rundeimbı ranai nindou ranaheimbo ngınındımarundürı.

¹⁴ Asu Sisas ai ra hoeireanda mayoa, ahamumbo ngusüfoambe nımbımayupurı. Asu ai hoafıyuhı yahuya, “Nımoakidibou ra ndühi aheimbo hınıngırundıra wambo sowana mbısıhüsi. Nga ngırı bobohındundürı. Nga God ngınındı hıfandarandı ra nımoakidibou ndahuraiyeiane.

¹⁵ Ro anıhondümbo-anahı hoafehandürı. Nindou düdi God ngınındı hıfandarandı ra nımorı nahurai tüküfekoateayu ana, ai ngırı ranambe kebuai ngu,” mehu.

¹⁶ Asu Sisas ai nımoakidoumbo warıhü kıkıhıramündündürı mbura aheimbo warı nandearühı God ai aboedi aboedimbireandüramboane mehu.

*Nindou napo afındeimbı
(Matyu 19:16-30; Ruk 18:18-30)*

¹⁷ Sisas ai botıfi hayambo hüfuane asu nindou mamı ranai pıpıyu hu ahandı hangıfoanı yımındohonambo mamaru. Ranıyu asu ai düdufihı yahuya, “Yamundo-randeimbı Aboedi, ro nınüngundıheandühı yangırı koadürü koadürümbo manımbıoahı?” mehu.

¹⁸ Asu Sisas ai sımborı hoafıyundühı yahundoya, “Nımbıoe se wambo aboedi asafındıra? Moai nindou dıdı ai aboedıyu, nga God mamı ai yangırı ani aboedayu.

¹⁹ Se ahınümbı hohoanımo nda fıfırowandı: Se nindou hıfokoeffepoanı, se nımorehı sısıhımopoanı, se hümbühünıpoanı, se nindou ngörümbo tıkefe hefe papıhoafıpoanı, se nındouyei kıkı napo semındımbı tıkai hoafıpoanı. Asu se sıhafı meapembo ndondondowapırı,” mehu.

²⁰ Asu nındoumayu ranai hoafıyuhı yahuya, “Ro akıdouyahambe sını haponda muıguambo ranı ahınümbı hohoanımo ra hımborıya süngurıheambo-anahı,” mehundo.

²¹ Sisas ai nindou ranahambo hübudurırühı hıpoamborırühı hoafıyuhı yahuya, “Awi se mamı-moatükunı mbonımborandıfımbıo-anafı. Se ngafı muıgu-moatükunı asıhoefı ra kıkıfıhımbı koandıhoefühı ranıfıhındı kıkı ndowandıfı. Asu kıkı ra napokoatemayeı aheimbo dabadürı. Rananımbı sıhambo takını sünambe yagodonınımbıoe. Asu rananımbı se wambo süngundowandırı,” mehu.

²² Nindou ranai hoafı ra hımborıyu hayambo afındı hohoanımo kapeihı ndamefıyu ai napo afındeimbı-wambo.

²³ Ranıyu asu Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbımbı hübudureapurı haya hoafıyupurühı yahuya, “Nindou napo afındeimbımbı ana tııyomboane God ngınındı hıfandarandı ranambe kefoefembo ana,” mehu.

²⁴ Asu ahambo süngururü-rundeimbı ai hoafı ranahambo mahepünafındı. Ranıyo asıkai hoafıyupurühı yahuya, “Wandı nımoakidibou, God ngınındı hıfandarandı ranambe kefoefembo ana tııümbı safane.

²⁵ Tııümbı safane napo afındeimbı ai God ngınındı hıfandarandı ranambe kefoefembo! Nga Kemor ai hoearı kıkımbı nır ambe ranambe karefoendi ana, tııümbıyopoanı,” mehu.

²⁶ Asu ranıyomo ahambo süngururü-rundeimbı ai afındı hamındı hepünafındühı ahamundıhoarı sımborı ndüwurımefundı. ‘Rawefeyo ana, asu dıdai yangırı aboedambımandıfıa?’

²⁷ Ai ahamumbo hübudureapurühı yahupurıya, “Ndanı moatükunı ana ngırı nindou aheihoarı randıhındı. Nga God anımbı randeambui. God ai-anımbı muıguambo moatükunı randeambui,” mehu.

²⁸ Asu Pita ai Sisasiṁbo hoafiyundühi yahuya, “Ro munḡuambo moatükunî hinḡḡirihu hohu sihambo süḡguarḡhuninî,” mehuamboyu.

²⁹⁻³⁰ Ai hoafiyupürühi yahuya, “Ro sihamumbo anihondümbö-anahi hoafehapuri. Munḡuambo nindou didiyei ai ahei ḡgoafi, apodohomami, reh+mami, hondafindi, nimori asu nümbürî wambo süḡgufembo hündambo hinḡḡarḡhindi ana, ai 100 raniwami nandihî ndahümündeimboyei. Asu ai hifi ndanühi niḡboadeiambe ndahümündeimboyei. God ai munḡu moatükunî dagadürümbui horombo ai masihendi ra ḡgasündihî hehimbo ndahümündeimboyei. Ai worî, apodohomami, reh+mami, nimorehi, boagiri nîmorakidibou asu nümbürî ndahümündeimboyei. Asu aheimbo moaruwaimbo-ndihindürimboyei, ḡḡa ai yanḡḡirî koadürümbö ndahümündeimboyei.

³¹ Nindou afindi didiyei ai haponda horomboehindi aiana süḡḡunindeimboyei, ḡḡa haponda süḡḡunaye ai-animbo horombondahimboyei,” mehu.

*Sisas ai ahandi yifimbo ḡḡimimbo hoafimayu
(Matyu 20:17-19; Ruk 18:31-34)*

³² Sisas ai Serusaremnambo ahandi süḡḡururü-rundeimbi babidi mahafomo. ḡḡa asu Sisas ai horombofi mahafua raniyomo asu ahambo süḡḡururü-rundeimbi ai afindi hohoanimo-memondamboyo asu nimorehi nindowenihî ahamundi süḡḡu mahahüsi ranai afindi hohoanîmomaye. Asükaiyu Sisas ai ahambo süḡḡururü-rundeimbi sepürimündü haya huhî ninî-moatükunî ahambo tüküfemboayo ranahambo wataporimbomarapuri.

³³ Sisas ai hoafiyuhi yahuya, “Himboriyomo, sihiri ana Serusaremnamboanefi ahahifi, ḡḡa ranüh-animbo Nindou Hondü ranahambo ahinümbi hohoanimo fifirundeimbi asu Godimbo sihou-rundeimbiyomondi warihündüfimbui. Rananimbo asu ranî nindou ranai Nindou Hondü ranahambo yifimbiyuwamboane mbisimboemo. Asu ranahambo Suda-yafe ndifoyei warihündihorimboyei.

³⁴ Nindou ranai ahambo tikifindahündo asu gurî tifiindahindo ndühümboyei. Asu ahambo harindimondomboemo ndifurimbi moatükuninambo hifokoandüwurümboemo. ḡḡa asu ḡḡimî sindu hayambo-animbo asu yifihündi asükai botindifimbui,” mehu.

*Sems asu Son ai adükari tüküfembo hoafimefanî
(Matyu 20:20-28)*

³⁵ Sems asu Son Sebedindi nimori yimbu ai Sisasiṁbo-so tükümeFINEANDI. Ranîyafanî hoafiyafandühi safanîya, “Yamundo-randeimbi, ro sihambo yihoehimbo mamî-moatükunî randowandî sehoahoa düduarḡhoaninî,” masafanî.

³⁶ Sisas ai düdureapürühi yahuya, “Se wambo ninî-moatükunîmboyanî refepirimbo yifirayafana?”

³⁷ Ai hoafiyafandühi safanîya, “Se sihafî himboamupuimbo-randeimbi fondi raniwami nîmarifi hifandarandî ana, ro yifirayehî se ndowandifimuni se amarifi fondi ranambe nîmandefomboane. ḡḡa asu rananimbo ḡḡorü ai warihondünîndu asu ḡḡorü ai kadüdanîyu mpirandamboane,” masafanî.

³⁸ Sisas ai hoafiyupürühi yahuya, “Se ana moai fifirineandi nîne-moatükunî se düdueFINEANDI ranahambo. Se asübusî ro semindimboayahî ra mandowandifanîyo? Asu se ro hundürayahî yahurai ra hundürümandafanîyo?” mehu

³⁹ “Ranana randihoamboyehî,” safanî hoafimefanî. Asu Sisas ai hoafiyupürühi yahuya, “Se tinirifo ra ndowandümboemo ro asahamindihî nou. Asu ro hundürayahî yahurai se-amboanî hundüründimboemo.

⁴⁰ Awi, ro sihafanimbo ngiri yini mbisahapiri wandi warihondani asu kadudani nimarimbo ra. Nga bidifiri nindou animbo rani fondi raniwami ana nimanideimboyei. Rani fondi ranana aheimboyo ndindofe hini ngimefeyo,” mehu.

⁴¹ Asu sunguru-ndeimbi 10 ranai ra himboriyomo mburumbo asu Son, Sems ahafanimbo nginindimarupiri.

⁴² Sisas ai ahambo sungururü-rundeimbiimbo munguambo mborai yahupuri hurihepuri hayambo hoafiyupurühi yahupuriya, “Suda-yafe ndifo nindou mami ranahambo dukarioruhiya hifandirandeimbi asei. Se fifirihindi hifandirandeimbi ai ahamundi nginindi ra munguambo nindoumbo nafuimbohünda. Asu ahei adukari hamindi horomboyafu homondeimbi, ai ahamundi nginindinambo munguambo nindoumbo hifandarundi.

⁴³ Nga se rani sungundumboemo. Nga nindou didai adukari tukufembo ehu ana, ai moani farhairandeimbi nahurai mbinunguwamboane.

⁴⁴ Nindou dudi ai adukari hamindi tukufembo hohoanimoayu ana, ai munguambo nindouyei moani ratupuriyu randeimbi tukumbifiyuwamboane.

⁴⁵ Mami yahuraiane, Nindou Hondü ai hifinambo makusu ra nindou ai ahambo farhefimboyopoani. Nga ai ahandi yangiri ni ngo hohoanimo ra nindou ranaheimbohünda hini ngifehü aboedambofendurimboyo makusu,” mehu.

Sisas ai nindou himboatihari aboedimariri

⁴⁶ Sisas ai ahambo sungururü-rundeimbi babidimbo Seriko ngoafihü tukumefundi. Ai tukuyafu mburu nindou afindi safi rani babidimbo heiane, Bartimeus Timeusindi nimori himboatihari kaki napombo moako moakoyu randeimbi ranai nafikimi mamaru.

⁴⁷ Ai Sisas Nasaretihündi akimi asunu hoafi ra himboriyu haya pukuna hoafi karihoehü yahuya, “Sisas, Defitindi ahuri, se wambo hipoamborowandiri,” mehuamboyo.

⁴⁸ Asu Nindou afindi mahei ranai nindou himboatihari ranahambo afoai hoafi kikirandifi masahüdo. Nga nindou ranai asukai pukuna hoafi karihoehü yahuya, “Sisas, Defitindi ahuri, se wambo hipoamborowandiri,” mehundo.

⁴⁹ Sisas ai nungumbo hoafiyuhi yahuya, “Nindou ranahambo hoafiyahündoani nduhi mbüsünu,” mehuamboyo. Asu nindou afindi ranai himboatihari ranahambo mborai masahüdo. Ai hoafiyahündowohü seiya, “Hihifi-hihifi kapeihü botiyafo! Nga Sisas ai sihambo mborai mehu,” masahüdo.

⁵⁰ Raniyo nindou himboatihari ranai horipirohoei piyu haya ahandi ngisihari hoeari yare sihai haya Sisasimbo sowana mahu.

⁵¹ Sisas ai dudurirühi yahuya, “Ro sihambo nini-nünungufeninimboyo se hohoanimoayafa?” mehundoamboyo. Asu himboatihari ranai simbori hoafiyuhi yahuya, “Nindou Yamundo-randeimbi, ro asukai himboarinda samboanahi,” mehundo.

⁵² Sisas ai hoafiyundowohü yahuya, “Se anihondumboarowandiri rani sungumbo aboediyafimboanafi, nga hafi,” mehundoamboyo. Asu mamihari asukaiyu hoeire-anduhi Sisasimbo nafisungu sungumaruri hu.

11

Sisas ai Serusarem ngoafambe adukari bogori nindou nahurai tukumefiyu (Matyu 21:1-9; Ruk 19:29-38; Son 12:12-15)

¹ Sisas ai ahambo sungururü-rundeimbi babidimbo Serusarem ngoafikimi akimi tifirundhiyomo Orif hifi wafuhi Betefage asu Betani ngoafihü tukumefundi. Ai ahambo sungururü-rundeimbi yimbu koarhepürühi yahuya,

² “Ngoafi gogu anango raninambo ngafani. Se ngoafambe tükündafineandühi dongi hoarifi nindou ai horombo semindi hokoate nimifih wofinambo himondindümo hininngindundaninngowa nimehünou hoeindineamboyanani. Se wofi fufurindhene hena ndowandifani dügufani.

³ Asu nindou mamai sifahanimbo düdündüfipirühiya, ‘Nimboe dongi ra sowandifani ahufana?’ ehu ana, asu se hoafindafinadowohü animboya, ‘Adükari ai ranambo ratüpurindu mbunda ngiri amitata koandihendi,’ mbisafani,” mehu.

⁴ Ai hafani hoeirineandane dongi ranai nafini wori nafitambe kimi himondirundümo hininngirundanimaninngo.

⁵ Ai wofi fufuriheneandane, nindou akimi maninngomo ranai düdurüpirühi yahomoya, “Se nini-nününgufemboyo dongi ra wofi fufurariheneanda?” mehomondamboyanani.

⁶ Asu Sisas ai hoafimayupiri süngu simbori hoafimefinapuri. Ranayo nindou-memo ranai dongi ra semindi hombo ahafanimbo yini mehomopiri.

⁷ Ai dongi ra sowandifani hufani Sisasimbo-so tüküyafine ahafandi hoandar hoeari ra dongiwami manandineanda raniwami Sisas ai mamaru.

⁸ Raniyei nindou afindi ranai ahei ngisihari hoeari yimündibadihümündi nafini korihhi hei asu bididifiri ai mbeyemü nahurai hutühümündi korimarihhi hei.

⁹ Nindou afindi ranai pukuna hoafi karhehindühi seiya,

“Godimbo hihifi-hihifimboane!

God ai nindou Adükariindi ndürinambo asunu ranahambo aboedi aboedimbiriramboane.

¹⁰ Sihifi amoao Defitindi sirambeahindi adükari bogori hapondani sifefimbo hifandiyomunimboayu ranahambo God ai aboedi aboedimbiriramboane.

God nimoamo hondü amaru ranahambo hihifi-hihifimboane!” *Buk Song 118:25-26* masei.

¹¹ Sisas ai Serusaremihü tüküfi haya hu Godindi worambe mungu-moatükunihübudura wakimareandi. Nga asu ndeara nimbifembo yangirimayowamboyo aiambo süngururü-rundeimbi 12 ranibabidimbo Betani ngoafinambo hihiriyafu mahomo.

Sisas ai fik hoandasüfo nimindi nahurai ranahambo yowan hisiyopoi mehu (Matyu 21:18-19)

¹² Ngorü sinambo Betani ngoafihündi sifomondühiyo, Sisas ai wembombomayu.

¹³ Ranayu fik nimindi ranai akidou anguni safi emündü afindi momoriyo haya maninngowa hoeimareandi. Ai fik hisi kiarihipo yahu haya akimi himboambo mahu, nga ai moai hisi mamai amboani kiarowa hoeiriri. Ai emündü yangiriyoi afindi momorimayo, sapo ranana fik hisambeyopoi, nga ranimbo wamboyo.

¹⁴ Sisas ai fik nimindi ranahambo hoafiyundowohü yahuya, “Se yowan asukai hisiyowan nindou ai fik sesipoi,” mehuamboyo. Asu ahambo süngururü-rundeimbi ai hoafi hoafimayu ra himborimemo.

Sisas ai Godindi worambeahindi nindou kiki semindimbo ratüpurirätüpurimemonda hemoafoareapuri (Matyu 21:12-17; Ruk 19:45-48; Son 2:13-22)

¹⁵ Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi babidimbo homo Serusarem ngoafihü tüküyafu houmbo Godindi worina mahu. Ai hu himboyuwane nindou ai ranambe napo kakifihisihou sowandümo raraomaründa bukürimafoareapuri. Ai nindou kiki nandu houmbo siseru asu nindou nimarimo ndu kakifihisihou-marundi ahamundi nimarifondi ra hihire amoahimareandi.

¹⁶ Asu ai nindou ranahamumbo Godindi wori rani papambe fufuemindi horambo yowan mehupuri.

¹⁷ Ran+yu nindou ranahamumbo yamundeapurühi yahuya, “God+ndi bukambe yare hoafiyowohü yahoya,

‘Wandi wori ana munquambo hifihündi nindou ai ho wambo didibafife worane,’

Aisaia 56:7, Jeremaia 7:11

meho. Nga se hümbuhün+ nindouyei dibonapife fondi nahurai rawar+hindi,” mehu.

¹⁸ God+mbó sesi síhou-rundeimbi bogoriyomo asu ahinümbi hohoanimo yamundu rundeimbiyomo ai ranühi hoafi ra himboriyomo houmbo Sisas+mbó hifokoeffimbo nafi kokomarundi. Ai ramefundi ra sapo nindou ranai Sisas+ndi yamundife hoafi ranimbo hepünahi marihünda ran+mbó yihimborurühi.

¹⁹ Asu nimbambeahi Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi babidimbo Serusarem hin+ngiru houmbo mahomo.

Nindou düdi ai anihondümbófe hondü anihondümboreandühi didibafefiyu ana, ai ndemündümbui

(Matyu 21:20-22)

²⁰ Ngorü-simboani siambeahi Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi babidimbo homondühiyo hoeirundani fik nim+ndi ranai nimbimayo. Ai nimb+yowohü emündü asu ahasihari munquambo yapataparimayo.

²¹ Sisas ai fik nim+ndi ranahambo hoafimayundo ra Pita ai fifire haya hoafiyundowohü yahuya, “Nindou Yamundo-randeimbi hoeiro, fik nim+ndi se hoafimayafindo ranana nimb+yo haya an+ngo,” mehu.

²² Asu Sisas ai simbori hoafiyupurühi yahuya, “Se God+mbó yangiri anihondümbondundi.

²³ Ro síhamumbo anihondümbó-anahi hoafehapuri. Nindou mam+ ai yimbu hohoan+mokoateyuhü nimoei wafu ndanahambo sir+wara-ambe kar+hoeffi han+fi ehu ana, ai hoafimayu süngu randifemboe.

²⁴ Ran+imboane ro síhamumbo hoafehapuri, se nini-moatükun+ sem+ndimbo anihondümborundühi ndahum+ndemboyefi yahomo houmbo didibafefundi ana, rani-süngunambo animbo ndowandümbóemo.

²⁵⁻²⁶ Asu se botindafu ningomombo didibafindafundühi nindou ngorü ai síhambo moaruwai ramareandi ra hohoanimoayafi ana, amboawi mbisafindo. Rananimbo asu God ai simbori síhafi hohoanimo moaruwai ra amboawi mbüsümbui,” mehu.

Sisas+mbóya düdi síhambo ngin+ndi masagan+ni yahomo houmbo düdumefundi

(Matyu 21:33-46; Ruk 20:1-8)

²⁷ Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi babidimbo asukai Serusarem ngoafihü tükumefundi. Sisas ai God+ndi worambe huane God+mbó sesi síhou-rundeimbi, ahinümbi hohoanimo fifirundeimbi asu bogori nindou ai ahambosowana mahomo.

²⁸ Ai Sisas+mbó düdururühi yahomoya, “Se ndani ngin+ndi ra nahan+hündambo sowandifimboyafa? Didandi ngin+ndi nda síhambo masagan+namboyafi ndani ratüpuri rawarowanda?” mehomondamboyu.

²⁹ Asu Sisas ai simbori hoafiyupurühi yahuya, “Roamboani síhamumbo simbori mam+ düdufe düdundiheapurimboyahi. Se wambo simbori hoafemondindiri ana, asu ro ndani ratüpuri ratüpurimbo ngin+ndi düdi masendiri ra hoafindahapurimboyahi.

³⁰ Se wambo hoafiyomondindiri, Son ai nindou hundürüra-marandi ngin+ndi ra God+ndi-mayoyo, asu hifi ndanühindambo nindou-yomondimayoyo?” mehu.

³¹ Ai ahamundihoari simbori hoafiyomondühi yahomoya, “Síhiri God+ndi-mayoane asefi ana, ai síhefimboya asu nimboe anihondümbófe-koateayomoa? mbüsümbui.

³² Nga sibiriri hoafiyefuhuya hifinindi nindou-yafemayoane asefi ana, asu munguambo nindou ai fifirihindi Son ai Godindi hoafi hoafiyu-randeimbani,” mehomomo.

³³ Ranimboyo ai hoafiyomonduhuya, “Moai fifirihundi,” mehomondamboyo. Asu Sisas ai simbori hoafiyupuruhuya, “Roamboani dudi nginindi masendir ra ngiri hoafindahipuri,” mehu.

12

Nindou moaruwai wain numburi hifandimarundi kafeefe hoafi (Matyu 21:23-27; Ruk 20:1-8)

¹ Sisas ai Suda-yei bobogori ranahamumbo kafeefe hoafi hoafiyuhuya, “Nindou mamai ai wain numburi numburira mbura ginirimayu. Waini hisi ra bubutukimbohunda hifi ambe kikirira mbura numburi ra hifandimbo dago hura hiningimareandi. Numburi ra ngoru nindou-yomondi waruhi kaki semindi ratupurimbo hiningire haya ahandihoari anguni hifina mahu.

² Waini ranai hisimayowamboyo numburi aharamburi ranai ahandi ratupuriyu randeimbi koamarheiru. Ai nguwan numburi ranambeahindi sesi bidifiri mbisabudowa yahu haya.

³ Nga numburi hifandimarundi ranai ratupuriyu-randeimbi ranahambo mburundumo houmbo bubururu mburu nini akidou warambefendokoate koamarhawuri.

⁴ Asu numburi aharamburi-mayu ranai asukai ratupuriyu-randeimbi ngoru koamarheiru. Ranayo ranahambo amboani mboro buruwuri mburumbo moaruwai moaruwaimbomaruwuri.

⁵ Asukai ngoru ratupuriyu-randeimbi koamarheiru. Nga ranahambo hifokoamaruwuri. Asu asukai sungunambo ahandi ratupuriyomo rundeimbi afindi koamarhepuri. Numburi hifandirundeimbi ranai bidifiri buburupuri koamarhoupuri asu bidifiri hifokoamarupuri.

⁶ Nindou numburi hifandimarundi sowana koehefembo ra numburi aharamburu ahandi ngusifo parireimbi nimori yangiriyu manungu. Nga bidifiranambo ahamumbo sowana koamarheiru. Afindi ai hoafiyuhuya wandi nimorindi hoafi animbo himborindi moemo yahu haya koamarheiru.

⁷ Nga numburi hifandimarundi ranai ahamundihorari simbori hoafiyomonduhuya yahomoya, ‘Ndanana numburi aharamburindi nimorani. Sibiriri ahambo hifokoandihurui animbo numburi ra shefimbeyo-wamboane,’ mehomomo.

⁸ Ranayo nimori ranahambo kikhirundumo mburu hifokoaruwuri houmbo ahandi finimoko ra wain numburi giniri hunduni pimaruwuri,” mehu

⁹ Asu Sisas ai dudufihi yahuya, “Numburi aharamburi ranai nini-nungumandea? Ai dudu wain numburi hifandimarundi ra hifokoandepurui wain numburi ra ngoru nendambo asukai dagapurumbui.

¹⁰ Awi seana Baiborambe hoafi mapeningo ra hoeimbarundi yopoani. Ai yare hoafiyowohu yahoya, Kambohoani worimboru-rundeimbi ai moaruwaiane yahomo houmbo masihoemo ranane asu hapondani wori nginemindimbo bogimondi kambohoanimbefemboayo.

¹¹ Adukari ai ahandihoari ramareanda tukumefeyoane, ranane ro hoeirihundani aboedihamindayo,”

Buk Song 118:22-23

mehu.

¹² Suda-yei bobogori nindou ranai fifirundi ahamumboyo rani kafeefe hoafi ra Sisas ai wataporimbomareandi. Ranimboyo Sisasimbo ranuhi kikhimindimbo

hohoan+momemo. Nga nindou af+ndi ranaheimbo yih+imboyomondüh+yo, raru hin+ngirüwuri houmbo mahomo.

Takis kaki sai hohoan+mo ranahambo Sisas+imbo düdumar+hor+
(Matyu 21:18-19)

¹³ Suda-yei bobogor+ nindou ranai Farisi nindou bidifiriyomo asu Herot+ndi nendi bidifiriyomo ahamumbo Sisas+imbo sowana koamar+houpuri. Ai t+kefe hefemboya Sisas ai moaruwai hoafi hoafi+mayu yahombo yahomo houmbo mahafomo.

¹⁴ Nindou ranai homo Sisas+imbo hoafi+yomondühi yahomoya, “Nindou Yamundo-randeimbi, ro fifir+humboanefi, seana nindoumbo yih+imbokote an+hondumbo-anafi hoafi+yafi arandi. Seana nindou ndüreimbiyei asu ndür+koateyei ranaheimbo moai hohoan+moyafi, nga God yifirayu hohoan+moane nindou yamundo arandi. Asu se nünguro hohoan+moyafa? Romiyafe adükari bogori Sisar+imbo takis kaki saimbo ra ahinümbiyo, waniyo? Asu shiri takis kaki saimbo ra ahinümbiyo, waniyo?” mehomomo.

¹⁵ Asu Sisas ai ahamundi wos+hoafi hoafi ra fifire haya hoafi+yuhi yahuya, “Nimboe se wambo refe hoeifendir+imbo ehomoa? Kaki hoari mam+ sowaründümo sinimo an+imbo ro hoeind+hea!” mehu.

¹⁶ Nindou ranai kaki hoari sowaründümo homo masabudowamboyu düdureapurühi yahuya, “Ndür+ asu sisam+ nda dadea?” mehuamboemo. Asu ai hoafi+yomondühi yahomoya, “Sisar+ndane,” mehomomo.

¹⁷ Asu Sisas ai hoafi+yupurühi yahuya, “Sisar+ndi moatükunayo ra Sisar+imbo nd-abudo. Asu God+ndi moatükunayo ra God+imbo ndabudo,” mehuamboemo Sisas+ndi hoafi ranahambo mahepünefund+.

Nindou yif+hünd+ botife hoafi ran+imbo Sisas+imbo düdumefundo
(Matyu 22:23-33; Ruk 20:27-38)

¹⁸⁻¹⁹ Sadyusi ai hohoan+imo-yomondühiya, nindou yifiyeimbi ai ngiri asukai yangiri bot+indahindi yahomo-rundeimbi ai homo Sisas+imbo düduyafundühi yahomoya, “Nindou yamundo-randeimbi, Moses ai sihef+imbo ndani ahinümbi hohoan+imo nda sürü pap+marandi. Nindou mam+ ai nimorehi semündü haya n+mor+koate nindowenih+ ai yifayu ana, amonngoandi kai ra akidi ai mbisemündu-wamboane. Ranan+imbo ahandi amonngoandi fondambe nindou wan+nd+imboemo-hünda n+mor+ kambir+neandamboane.

²⁰ Mam+imbo apodoho mam+ 7 man+ngomo. Amonngo hondü ranai nimorehi ra semündü haya n+mor+ mbuim+nd+koate yifiyuh+iyu asu nimorehi ahandi ra ran+kim+n+ndi akidi+mayu ranahambo hin+ngimareandi.

²¹ Raniyo nimorehi ra asukai akidi ngörü ai semündü haya n+mor+ kefekoate yifi+mayu. Raniyo asukai akidi ngörü ran+kim+n+ndi ai-amboani mam+ yahurai ramefiyu.

²² Mam+ yahurai apodoho mam+ 7 ranai ramefund+. Raniyo süngunambo nimorehi ranai amboani yifi+mayo.

²³ Apodoho mam+ ranai nimorehi ra munguambo masowandümo. Nga süngunambo nindou ranai yif+hünd+ botifeambe apodoho mam+ ranai bot+indafundühi asu nimorehi ra dad+ nimorehi manda?” mehomomo.

²⁴ Sisas ai hoafi+yupurühi yahuya, “Se moai Baiborambe hoafi apen+ngo ra fifirundi asu God+ndi ngin+ndi fifirundi. Ran+imboane se mam+kari hoafayomo.

²⁵ Nindou yifiyeimbi ai asukai yangiri botehindi ana, ngiri anam+ndühi-ndahi asu nimorehühi-ndafu ndühündi. Aiana sünambeah+ndi nendi nahurai n+boadeimboyei.

²⁶ Nga nindou yifiyeimbi yif+hünd+ botife ra awi se Moses+ndi buk n+mi akidou hai imami tükumefeyo ra se hoeimbaruyo? Hoafi sürü mapen+ngo ranambe God ai Moses+imbo hoafi+yuhi yahuya, ‘Roana Abraham+ndi God-anahi, Aisak+ndi God-anahi, asu Sekop+ndi God-anahi,’ mehu.

²⁷ God ana yifiyeimbiyei Godi yupoani. Nga yangiri ni boadeimbiyei God-ani. Sihei hohoanimo ana hihindi hohoanimoane,” mehu.

*Godindi weanguruhindi ahinumbi hohoanimo
(Matyu 22:34-40; Ruk 10:25-28)*

²⁸ Ahinumbi hohoanimo fifireandeimbi ai sifuane Sadyusi ai Sisas babidimbo simbori hoafimemo. Raniyu ai himboriyuane Sisas ai ahamundi dudufe hoafi ra simbori aboedi hoafimayupuri. Raniyu Sisasimbo duduriruhi yahuya, “Ahinumbi hohoanimo nahanayo amuri ranahambo ngasunde haya adukari hamindayoa?” mehuamboyu.

²⁹ Sisas ai simbori hoafiyundohu yahuya, “Ngasundeandeimbi ahinumbi hohoanimo ana ndanane: ‘Israer se wudi poapondihi himborindei. Adukari mam yangirani sihefi Godayu.

³⁰ Se sihefi God Adukari ranahambo ngusifoambe munguambo, yifiafi munguambo, hohoanimo munguambo, nginindi munguambo ranambo ngusifo pandihori.’

³¹ Raniminindi ahinumbi hohoanimoane nda: Se sihaf wandafi mamimbo ngusifo pandowanduri sihaf fimbo rawarowandi nou. Moai ngoru ahinumbi yimbu ndanahafembo ngasundeandeimbi yangoro,” mehu.

³² Ahinumbi hohoanimo fifireandeimbimayu ranai Sisasimbo hoafiyundohu yahuya, “Nindou Yamundo-randeimbi, se hoafayafi ra aboedane. Anihondane moai ngoru poanimo God nungu, nga Adukari God mam yangirani anungu.

³³ Ranimboane Godimbo ngusifoambe munguambo, fifirife munguambo, nginindi munguambo ranambo ngusifo pefembo asu wandafi mamimbo ngusifo pefembo sihefi fimbo rawehundi nou randihumboane. Sihiri yimbu hohoanimo ra rawarhund ana, Godimbo sesi mungu mandife asu ninihondi hifikoefe mandife sihefe ra ngasundeamboane,” mehu.

³⁴ Sisas ai hoeireandane ndore fifireandeimbi hoafi simbori hoafimayuamboyu ai hoafiyuh yahuya, “Se God nginindi hifandarandi ra akimisafi animbafi.” Sisas ai yare hoafimayua amuri ranai ahambo dudufe hoafi hoafimbo yihimbomemo.

*Sisas ai dudi Krais-ayu yahu dudumefiyu
(Matyu 22:41-46; Ruk 20:41-44)*

³⁵ Sisas ai Godindi worambe nindou yamundearuhi dudufihi yahuya, “Nimboe ahinumbi hohoanimo fifirundeimbi ai Krais, nindou ra God ai ahandi nendambo aboedambofembo kamafoariri, ranahambo Defitindi nimor-ani ehomoa?

³⁶ Yifiafi Aboedi ai Defitimbo hohoanimo masagadowa hoafiyuh yahuya, ‘Se wandi warihondü warani nimandifi ngafimbo sihaf hurütümbi ra sihaf hoarehi hiniingindiheapuri-mboyahi,’

Buk Song 110:1

mehu

³⁷ Defit ai Kraisimbo Adukari yahundo-marandi, asu nungunde ahandi nimori mandü-a?” mehu.

*Sisas ai ahinumbi hohoanimo fifirundeimbimbo ahini hoafimayupuri
(Matyu 23:1-36; Ruk 20:45-47)*

Nindou afindi ranai yangorimbo Sisasindi hoafi himborimbo hihifi-hihifimayei.

³⁸ Ai yamundeanduruhi yahuya, “Ahinumbi hohoanimo fifirundeimbimbo hibadihumbo. Aiana wari hoandarumbi hoeari yihuruyo hefe maketambe howani nindou ai ahinuyeih hihifi-mbirihumuni yahomomboanemo hohoanimoemo.

³⁹ Aiana rotumbo-hunda rotu worambe asu sesesambe ra weanguruhindi fondiwami wagabe nimarimboanemo hohoanimoemo.

⁴⁰ Aiana nimorehi kaisahoabedi ranaheimbo wosihofori hoafiyomonduruhi ahei wori kosiründümo asu tikarhoumbo hoandar hamindi didibafiyafu arundi.

Ran+imbo-hündambo an+imbo pap+ hoafi y+bobofeambe ahamumbo ana t+ij+r+ifo ra moaruwai ham+nd-an+imbo nd+imboe,” mehu.

*N+imوره+ napokoate God+imbo kaki mas+hendi
(Ruk 21:1-4)*

⁴¹ Sisas ai God+indi wor+imbo kaki h+p+r+i fik+imi n+maruane n+imوره+ nindowenihi ai h+p+r+i ranambe hei kaki mafoar+hindi. Nindou kaki af+indeimbi ranai af+ind+safi h+p+r+i ranambe hei mafoar+hindi.

⁴² Asu n+imوره+ napokoate kai ranai hambur+i kaki yimbu toea sep+r+i+m+nd+i ho h+p+r+i ranambe mafoareap+r+i.

⁴³ Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi+imbo mborai yahupuri gugureapuri haya hoaf+yuh+i yahuya, “Ro s+hamumbo an+hondümbö-anahi hoafehapuri. N+imوره+ kai napokoate kaki God+indi wor+i h+p+r+ambe mas+hendi ranana napo af+indeimbi mas+hehendi ranhambo ngasündeamboane.

⁴⁴ Nindou napo af+indeimbi ranai ana ahei adükari mbegor+ndür+i, nga ak+idou mafoar+hindi. Nga n+imوره+ kai napokoate ranai ana ahand+i ses+i pem+imboyoweimbi-mayo ran+yo mun+u mas+hendi,” mehu.

13

Sisas ai God+indi wor+i b+reboemboe mehu

¹ Sisas ai God+indi wor+i h+n+ng+ire tüküfiyuane ahand+i süngururü-rundeimbi mam+i ai hoaf+yuh+i yahuya, “Nindou Yamundo-randeimbi, wor+i aboedi saf+i asu n+imoei adükari ra hoeiro,” mehundo.

² Sisas ai s+imbor+i hoaf+yuh+i yahuya, “Se wor+i af+nd+i ndanahambo hoeiarowandi. Ng+r+i n+imoei mam+i amboani ngoründ+wam+i nan+go, nga h+fi+t+ireboai p+nd+i+imboe,” mehu.

*Sisas ai t+ij+r+ifo af+nd+i tükünd+ifemboe mehu
(Matyu 24:3-14; Ruk 21:7-19)*

³⁻⁴ Sisas ai Orif h+fi wafuambe n+marü h+imboyuane, God+indi wor+i ai an+gun+i goagu mafondaro. Asu Pita, Sems, Son, Andru ai yang+r+i mas+fomo. Ai s+fomo Sisas+imbo düdurüwurühi yahomoya, “Hoaf+yaf+mun+i ran+i-moatükun+i ra nüngsümböani tükümand+ifea? Asu n+n+i-moatükun+i boatei tükünd+ifemboe mb+sefi f+fi+r+i+mand+ihua?” mehomondamboyu.

⁵ Asu Sisas ai hoaf+yupurühi yahuya, “Se h+badümbö, nga nindou mam+i s+hamumbo wos+hoafori hoaf+ndapurümbui.

⁶ Nindou af+nd+i ranai ngomo wandi ndür+i dükandundühiya, ‘Ro nindou rananahi nda,’ mb+s+imo houmbo nindou af+nd+i wos+hoafori hoaf+ndundür+imboemo.

⁷ Asu se yifiar+nd+i+mondani h+imbor+nd+i+mondühane, asu yifiar+i hoafi yang+r+i an+gun+i+poedi h+imbor+nd+i+mondühane ra se yowan+i af+nd+i hohoan+i+mond+imboemo. Ran+i-moatükun+i ra tükünd+ifemboesi, nga asu ran+i-moatükun+i tükefeyo ranahambo awi b+di+f+ranambo siane yahopani.

⁸ H+fi-h+fi ranai s+imbor+i yifiar+nd+omböe. Asu adükari bogori nindowyafe nendi ranai s+imbor+i s+imbor+nd+imboemo. H+fi b+di+f+r+i ran+fihi ses+i ai wan+nd+imboe asu h+fi+he ranai tükünd+ifemboe. Mun+gumbo moatükun+i ranana n+imوره+ ai n+imori wakem+nd+imbo yaho haya asübus+i boatei asem+ndo nahuraiane tükefeyo.

⁹ Ran+s+imboani an+imbo se h+badümbö. Ai s+hamumbo mbundüpundümo houmbo kans+r+yafe h+imboarühi pap+i hoaf+ndüpuri+imboemo. Asu Suda-yei rotu worambe bubundüpuri+imboemo. Wambo sünguna ahamundi adükari bogori asu h+fi+and+rundeimbi ahamundi h+imboahü n+ngomboemo. Nga refeambe an+imbo Aboedi Hoafi ahamumbo watapor+imbondüpuri.

¹⁰ Nga bîdîfiranambo si ranai tüküfekoateyoambe nindou munḡuambo ranai aboedî hoafî ra himborîndei hehimbo anîmbo.

¹¹ Sîhamumbo mbundüpundümo houmbo kotambe ndowapundümo ḡgomondanî se yowanî nîni hoafî hoafîmandefî yahoe fembo yîhimboyopoanî. Moanî ranîsimboanî hamîndî anîmbo se hoafîmbo ra God ai horîndeapurümbui. Asu ḡḡrî se sîhamundîhoarî wataporîmbondundî, ḡḡ Yifiafî Aboedî ai-anîmbo wataporîmbondamboe.

¹² Nindou ai ahamundî amonḡo mamî asu akohoandambo papî hoafîndüpurî mbundumbo hîfokoeffepurîmbo hoafîndîmboemo Asu afîndî ai mamî yahurai randeam-bui. Asu nîmorî ai ahandî hondî afîndambo moaruwaimbondeapîrühî nindoumbo hoafînduanî hîfkoandüpîrîmboemo.

¹³ Wambohünda munḡuambo nindou ai sîhamumbo moaruwaimbon-dîhipurîmboyei. Nga asu dîdîyei moanane sei ḡḡnîndî anîmboei hei ana, God ai aboedambo-ndearümbui,” mehu.

Moaruwai hamîndî moatükunî tükündîfemboe

(Matyu 24:3-14; Ruk 21:7-19)

¹⁴ Sisas ai hoafîyuhî yahuya, “Se hoeindundanî moaruwai hamîndî moatükunî sürühoeimbi fondîwamî nîḡgomboe. Nindou düdi ndanî hoafî nda ritimarandî ana, ai fîfirîmbîreandamboane. Ranîsimboanî nindou Sudia hîfîhü anîmboei ai nîmai fefoehi hehi hîfî wafuanambo mbîhahüsiamboane.

¹⁵ Asu nindou ai worîwamînîndî akusîfoendî ra ai yowanî ahandî napo fufoemîndîmbo worînambo keboembui.

¹⁶ Asu nindou düdi nümbürambe anḡḡu ranai yowanî ahandî warîhoandarî hoearî semîndîmbo ḡḡumbui.

¹⁷ Ranîsimboanî nîmorehî warandühumbanei asu nîmorî kehureimbanei aiana hîpoanîmboembouanei.

¹⁸ Se Godîmbo dîdîbafîndafundanî anîmbo ranî-moatükunî ranai ḡḡsîharî afîndî tüküfeyoambe tüküfekoate mbeyo-wamboane.

¹⁹ Nîmboe sapo ranîsimboanî anîmbo moaruwai hamîndî tîḡrîfo tükündîfemboe. God ai weanḡurühî munḡu-moatükunî nafîrandambe moai yahurai tîḡrîfo tüküfeyo, asu süḡḡunambo amboanî ḡḡrî yahurai moatükunî tükündîfeyo.

²⁰ Asu Adükarî ai tîḡrîfo ranahambo bodîfoahüfe kîkemîndîkoate mbeimbonana munḡuambo nindou ranai ḡḡrî aboedamboyahindî. Nga nindou ai wandanei yahu dîbonîyu hînîḡḡmareandürî aheimbo hohoanîmondandürühî bodîfoahünde kîkîndeambui.

²¹ Ranîsimboanî nindou mamî ai sîheimbo hoafîndundürühîya, ‘Hoeirîhi, Krais ini nda,’ mbîseianîyo asu ‘Hoeirîhi, ini goagu ra,’ mbîseianî se yowanî anîhondümbofepoanî.

²² Nindou bîdîfirî ai ḡḡomo tîkandu houmbo anîmboya, ‘Ro nda Krais-anahî,’ asu ‘Ro Godîndî hoafî hoafîya rîhandeimb-anahî,’ mbîsîmo hou hepünîfeimbi moatükunî randumboemo. Ai rarumbo-mbembonana God ai nindou dîbonîyundüreimbi ranaheimbo tîkai hoafîyomondürî.

²³ Ranîmboane munḡu-moatükunî tüküfeyo ra se hîbadîhümbö, ḡḡ munḡuambo moatükunî tüküfekoateyoambe ranahambo hoafayahapurî,” mehu.

Süḡḡunambo Nindou Hondü ai kudümbui

(Matyu 24:29-31; Ruk 21:25-28)

²⁴ Sisas ai hoafîyuhî yahuya, “Ranî-moatükunî ranai tükündîfe hayambondanî anîmbo,

hüfîhamîndî ai nîmbîraḡî ndamîndîmboe

asu amoamo ai ḡḡrî sindu.

²⁵ Mupui ai sünambeahindî firibadeboai pütapindowohü asu munġuambo sünambeahindî nginindî moatükunî ranai fifimindimboe. *Aisaia 13:10, 34:4*

²⁶ Ranisimboani animbo nindou ai hoeindîhoranî Nindou Hondü ai mburîngaiwamî nanġu haya ahandî himboamupuimbo-randeimbî nginindî kapeihî kudümbui.

²⁷ Ranisimboani animbo ai sünambeahindî nendî koandîhepuranî ngomo nindou God ai diboniyundüreimbî ra hifî ranahandî yimbuyimbu himboranîpoedî gugurînduwurümoemo. Ai hifî ranühî fufundündîmo ngomombo sünü hifî fondeandambe ngomo tükündafumboemo,” mehu.

*Se süfurî nimindî ranahambo fifirîndîhindî
(Matyu 24:32-35; Ruk 21:29-33)*

²⁸ Sisas ai asükai hoafiyuhî yahuya, “Se süfurî nimindî fifirîndündî. Nimî ranai emündü fofoyo ana, se fifirundî ra ndeara hoembo akimî tüküfembo yahomboane.

²⁹ Mamî yahuraiane, se hoeindundani munġuambo moatükunî tükefeyo ra se fifirîndündî, Nindou Hondü ai ngîrî amîtata kudu, ngâ ndeara yipurî kîmani anüġu.

³⁰ Ro sihamumbo anîhondümbö-anahî hoafehapurî. Bidîfirî nindou hifî ndanühî anîboadei ranai yifîkoateyeiambe animbo rani-moatükunî ra tükündîfemboe.

³¹ Hifî asu sünü ana awarîndîhoemboe, ngâ wandî hoafi ana ngîrî awarîndîhoayo, ngâ wanî,” mehu.

*Nindou mamî ai-amboani moai Adükarî ai tüküfembo si ra fifireandî
(Matyu 24:36-44)*

³² Sisas ai asükai hoafiyuhî yahuya, “Nindou mamî ai-amboani moai rani-moatükunî tüküfemboayo si ra fifireandî. Sünambeahindî nendî amboani moai fifirundî asu Nimorî ai-amboani moai fifireandî, ngâ Afîndî ai-yangîrani fifireamboayo.

³³ Se hîbadümbö nîngomo, nîmboe sapo rani-moatükunî tüküfembo ra se moai fifirundî.

³⁴ Ranana nindou mamî ai ngorügoanîni hombo yahu haya, ahandî ratüpurîyomo rundimbimbo hîbadündî yahu haya ratüpurî yimbureapurî mbura nindou yipurî hîfandîra-randeimbimbo yipurî wudîpoapondo hîbadandî ehu nahuraiane.

³⁵ Ranimbo-animbo se hîbadümbö nîmandümo, nîni simboani worî aharambüri ranai tükümandîfi, ra se moai fifirundî. Ai nîmbambe tükümandîfiyo nîmbî mbusümbombomandüyo, siambeahîmandüyo ra se moai fifirundî.

³⁶ Asu ai nîmehünou tükündüfi hoeindeapurani asu se apomboemo.

³⁷ Ndanî hoafi ro sihamumbo hoafehapurî ra, munġuambo nindoumbö kapeih-anahî, ngâ se hîbadîhümbö nîmandei,” mehu.

14

*Sudayafe bogorî nindou ai nüngundîhu Sisasimbo mbundîhurîmîndefî
hîfokoamandîhurî mehomo*

(Matyu 26:1-5; Ruk 22:1-2; Son 11:45-53)

¹ God ai Israerîmbo Aboedambo-mareandüra aboedî manîmboei si (Pasofa) asu bret yisîkoate sesimbo si ra tüküfembo yimbu si manîngö. Ranîyo Godîmbo sihou-rundeimbiyomo asu ahînümbî hohoanîmo yamundurundeimbî ai Sisasimbo kîkîhimündî hîfokoefimbo hohoanîmomemo. Ranîyo ai hoafiyomondühî yahomoya, “Sihrî nîni-süngundîhu Sisasimbo wosîhoaforî hoafi ndîhurî mbunduhu kîkîhindîhurîmîndefî hoahu hîfokoamandîhurî,” mehomo.

² Ai hoafiyomondühî yahomoya, “Sihrî adükarî sihî ana refepoani, ngâ nindou ai nginîndîndeihi sihefî mbusümo yifiarî botîndîhimboyei,” mehomo.

*Nimorehi mamî ranai Sisasiñdi mbîrowamî fîsîñjarümbü moatükunî kamareandi
(Matyu 26:6-13; Son 12:1-8)*

³ Sisasi ai Betani ñgoafîhü Saimon horombo mîmanîho masîmeimboyoweimbi ahandî worambe mamaru. Sisasi ai nindou ranahandî worambe sesühi nîmaruane, nîmorehi mamî ai nîmoei hîpîrambe sanda aboedi fîsîñjarümbü kaki afîndî fîhî semîndeimbi semîndî haya tüküme Feyo. Raniyo Sisasi ai sesühi nîmaruane ai hîpîrî ra boborehaya sanda ra ahandî mbîrowamî kamareando.

⁴ Nga asu nindou bîdîfîrî mamarümo ranai ñgîñndîyomondühi sîmborî hoafîyomondühi yahomoya, “Nîmboe sanda ra yatîkîrî-yatîkîrî aranda?”

⁵ Nindou ai sanda ra kakînambo mbasahümündî-mbonana 300 kaki hoarînambo anîmbo sahümündîhi kaki ra nindou napokoate-yeimbîmbo sahündî,” mehomomo. Ranîmboemo ai nîmorehi ranahambo ñgîñndîmarundî.

⁶ Nga Sisasi ai hoafîyupurühi yahuya, “Nîmorehi ra ambe, nga nîmboe se ahambo ñgîñndîarunda? Ai aboedi moatükunîyo wambo ramareandi.”

⁷ Nindou napokoateyeimbi ana muñguambo si se babîdîmbo nîmandeimboyei. Se nîñî-sîmboaniyo aheimbo fehefendürîmbo hohoanîmoaye ra fandîhehindürî. Nga ro ana ñgîrî muñguambo si se babîdîmbo nîmboahi.

⁸ Nîmorehi ndanai nîñî-moatükunîyo ai refembomayo ranîyo ramareandi. Ai wandî fi sandanambo hundürümarandî ra yîfîndahanî hîfîkefendîrîmbomayo ranîmboyo ranî boatei ramareandi.

⁹ Ro sîhamumbo anîhondümbö-anahî hoafehapurî, muñguambo hîfî aboedi hoafî ra wataporîmbondündühi nîmorehi ai ramareandi ranahambo hoafîndîmonda ahambo hohoanîmondeimboyei,” mehu.

*Sudas ai Sisasiñbo boboagorî nindouyomondî warîhündîhinîmboeahî mehu
(Matyu 26:14-16; Ruk 22:3-6)*

¹⁰ Ranîsîmboani Sisasiñbo süngururü-rundeimbi mamî Sudas Iskariot ai Godîmbo sîhou-rundeimbi sowana Sisasiñbo ahamundî warîhüfîmbo mahu.

¹¹ Godîmbo sîhou-rundeimbi ai ranî hoafî ra hîmborîyomo houmbo hîhîfî-hîhîfîyomondühi Sudasiñbo bîdîfîrî kaki segodombo hoafîmemo. Raniyo Sudasiñbo ai Sisasiñbo ahamundî warîhüfîmbo nîñüñgumandîhe yahuhayambo hohoanîmomayu.

*Sisasi ahambo süngururü-rundeimbi babîdîmbo sesesîmemo
(Matyu 26:14-16; Ruk 22:7-14, 21-23; Son 13:21-30)*

¹² Bret yisîkoate sesîmbo si ranai weangurühi tüküme Feyo. Ranîsîmboani ra Pasofa sîpsîp nîmorî sesîmbohünda hîfokoarîhi arîhündî. Asu Sisasiñbo süngururü-rundeimbi ai düduyafundowohü yahomoya, “Se hohoanîmoyafanî ro sesesîmbo ra sîhambo nahü ñgefi dîdîboado-mandîhunda?” mehomondamboyo.

¹³ Asu Sisasiñbo ahambo süngururü-rundeimbi yimbu koarîhepîrîhî yahuya, “Se adükarî ñgoafînambo ñgafanî. Ranühi nindou mamî hoe hîpîrambe ndemündü haya nafîñî düdî tükündüfîmbui. Ahambo anîmbo se süngundîñîrî.”

¹⁴ Se hoeindîneranî nîñî-worînamboyo afarîfîyu ra se worî aharambüri ranahambo düdundafîneandühi anîmboya, ‘Nindou yamunde-randeimbi ai düdufîhîya, ‘Worî nahanambe Pasofa si sesî ra sesesîmandefî?’ mehuamboanehi,’ mbîsafanî.

¹⁵ Rananîmbo adükarî nîmoamondî worî nafîrîndümo hîñîñgîmarundî ra nafîndümbui. Ranühi anîmbo se sesî ra sîndîndîneandî,” mehu.

¹⁶ Süngurînerî-rîñandeimbi ranai hafanî ñgoafî ranühi hoeirîneandane, muñgu-moatükunî ai hoafîmayu süngure meñgoro. Raniyo ranühi sesesîmbo sesî ra sîndîmarîneandî.

¹⁷ Ndeara nîmbîhoafî-mayoamboyo Sisasiñbo ai ahandî süngururü-rundeimbi 12 ranîbabîdîmbo mahomo.

18 Ai sesi sowasümondühi nimarimombo Sisas ai hoafiyupurühi yahuya, “Ro sihamumbo anihondumbo-anahi hoafehapuri. Nindou mamî seambeahîndî animbo wambo hürütümbî nindou-yomondî warîhüdeandîrîmbui. Nindou ranai hapondanî ro-dîbombo sesi asesu,” mehu.

19 Süngururü-rundeimbî ranai ranî hoafi ra hîmboriyomo houmbo ngusüfoambe moaruwaimarapuri. Raniyo mamai mamaiyomondühi düdururühi yahomoya, “Awi rombayahîpoanî?” ranîranîmemo.

20 Sisas ai hoafiyupurühi yahuya, “Nindou ranana seambeahîndani. Ai bret semündü haya rodîbo hîpîrambe afoarîhoandî.

21 Anihondane Nindou Hondü ai yîfîmbiyuamboane. Baiborambe hoafiyohüya, yîfîndümbui, meho süngu. Nga nindou düdi Nindou Hondü hürütümbî nindou-yomondî warîharirî ranai hîpoanîmboembouani. Mamîharî hondî ai ahambo ana wakemündîkoate mbeyowamboyo.” mehu.

*Sisas ai ahambo süngururü rundeimbîmbo wain hoe asu bret masagapuri
(Matyu 26:26-30; Ruk 22:15-20; 1 Korin 11:23-25)*

22 Sowasümondühi nimarümombo Sisas ai bret semündü hîfîtîre Godîmbo hîhîfirürî mbura ahambo süngururü-rundeimbîmbo yîmbumareapuri. Asu ai hoafiyupurühi yahuya, “Se sowandümo, nga nda wandî fi safane,” mehu.

23 Asükai wain hoe kapambe semündü Godîmbo hîhîfirürî mbura masagapura ai muᅅguambo masîmîndîmo.

24 Asu Sisas ai hoafiyupurühi yahuya, “Nda wandî horane God hoafi fîramündü masîhendî ra ngînemîndîmbo. Wandî horî karefoendî ra muᅅguambo nindumbo fehefembo-hündamboane.

25 Ro sihamumbo anihondumbo-anahi hoafehapuri, Ro ngîrî asükainda wain hoe ndîmîndîhî, nga moanî nga ngambo God ngînîndî hîfandarandî ranambe sîmborî wain hoe ndîmîndîmboyahî,” mehu.

26 Raniyo herü mamî herüyomondühi adükarî ngoafi ra hînîngîru houmbo Orif hîfî wafuanambo mahafomo.

*Sisas ai Pitamboya ai wambo daboadi hîhîrîndeandîrîmbui mehu
(Matyu 26:31-35; Ruk 22:31-34; Son 13:36-38)*

27 Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbîmbo hoafiyupurühi yahuya, “Se muᅅguambo sihamundî anihondümbofe hînîngîndumboemo. Nîmboe sapo Baiborambe yare hoafiyowohü yahoya,

‘Ro sipsip hîfandîrandeimbî nindou hîfokoandîhina
asu sipsip ai buküründahimboyei,’

Sekaraia 13:7

meho.

28 Nga yîfîhündî botîndahe hehea roboakorî Gariri hîfînambo ngümboyahî,” mehu

29 Pita ai hoafiyundühi yahuya, “Muᅅguambo nindou ai sihambo anihondümbofe hohoanîmo ra hînîngîndumboemo. Nga roana ngîrî hînîngîndîheanîni,” mehu.

30 Sisas ai hoafiyundühi yahuya, “Ro sihambo anihondümboanahi hoafehanîni, ndanî nîmbokoanî kakaro ai yîmbumbo hoafîkoateayuambe anîmbo se ngîmîmbo hoafîndafühîya, ro moai ahambo fîfîrîhinî mbîsamboyafî,” mehundo.

31 Nga Pita ai hoafiyuhî yahuya, “Ro ngîrî moai fîfîrîhinî mbîsahî, nga sedîbo yîfîndamboyahî,” mehuamboemo. Asu bîdîfîrî süngururü-rundeimbî ai-amboanî mamî yahurai hoafîmemo.

*Sisas ai Getsemanihî Godîmbo dîdîbafîmayu
(Matyu 26:36-46; Ruk 22:39-46)*

32 Ai homo Getsemani seiar+hündi ranühi tüküyafu ahambo süngururü-rundeimbo hoafiyupurühi yahuya, “Se ndühi nïmandümo, nga ro Godimbo didibafinda samboanahi,” mehupuri.

33 Asu ai Pita, Sems, Son ahamumbo yangiri sepurimündü haya mahu. Ranïyu asu Sisas ai ngusüfo pukiririhü ngusüfoambe moaruwai hohoanïmomariri.

34 Ranïyu hoafiyupurühi yahuya, “Wandi ngusüfoambe pukirandirühi yifimbo yangirayahi. Nga se ndühi ndondu nïmandïmo hibadüdi,” mehu

35 Ai akïdou sühüfi hu hifini amoembü amoearumbo nafï yagodohü ana, tïrïfo ra gübüsimbïfoareandra yahu haya didibafimefiyu.

36 Ai ndare didibafihï yahuya, “Ape, wandï Ape, se yifirayafi ana wambo tïrïfoembü moatükunï ra raguanambo-ndowandi. Nga se yowanï wandï yifiri süngufepoani, nga shafi yifiri süngundowandi,” mehu

37 Ai hïrïfi hu hïmboyuwane ahambo süngururü-rundeimbi ranai mapomon-damboyu. Ai Pitambo hoafiyundowohü yahuya, “Saimon, se apafühïyafi? Asu se awi mamï awa amboanï yangiri nïmarimbo ra wanïyo?” mehu.

38 Asu ai hoafiyupurühi yahuya, “Se hibadu nïngomombo didibafïndafundi, nga shamumbo refe hoiefepurimbo tükündïfeyoanï pïndïmboemo. Anïhondane, ngusüfo ana refembo hohoanïmoayosi, nga fiane nïmborayo,” mehu.

39 Asükai Sisas ai hïrïfi hüfo weangurühi didibafimefiyu nahurai didibafimefiyu.

40 Ai asükai hïrïfi hu hïmboyuwani ahambo süngururü-rundeimbi ai yapombo hïmbomarapura mapomo. Ranïyo yangirïmareapura, asu moai nïni-hoafi ahambo hoafimbo fifirundi.

41 Sisas ai asükai ngimï noufimbï hïrïfi süni hïmboyuwane ahambo süngururü-rundeimbi ai apusïmemo. Ranïyo hoafiyupurühi yahuya, “Awi se fiharu apomomboemo? Ndearambo ranï-moatükunï ranai tüküfehü Nindou Hondümbö moaruwai hohoanïmoyomondeimbi-yomondi warihü-rüwurïmboanemo.

42 Hoeiru, nindou-yomondi warihüfendïrïmbo nindou-mayu ranai tüküfimboani. Nga botïyafu houmbo ngefo,” mehu.

Sisasimbo mbumaründümo
(Matyu 26:47-56; Ruk 22:47-53; Son 18:3-12)

43 Sisas ai wataporïmborandühi nïnguane Sudas süngururü-rundeimbi 12 am-beahïndï mamï ai tükümefiyu. Godimbo sesi shou-rundeimbi bogori nindouyomo asu Suda-yafe bogori nindouyomo ranai nindou afïndï safï ranahamumbo koamarïhoupura pisao yihïmïndï asu nïmïhari fufuründümo houmbo ahïnümbï hohoanïmo fifirundeimbi babïdïmbo mahomo.

44 Nindou sapo Sisasimbo nindouyomond warihüfimbomayu ranai nindou afïndï ranahamumbo dïbo hoafiyupurühi yahuya, “Nindou ro wakïkihïndïhünani anïmbo aiani, nga se ahambo mbundürïndïmo houmbo ndondu hibadürï ngomo,” mehupuri.

45 Ranïyo Sudas ai nïmehünou hu Sisasimbo hoafiyundowohü yahuya, “Yamundo-randeimbi,” yahuhü wakïkihïmarüri.

46 Ranïyo nindou ranai Sisasimbo warïyomo homo mbumaründümo.

47 Nindou akïmï burïmemo ranambeahïndï mamï ranai ahandï pisao hïramündï haya Godimbo shai-randeimbi adükari bogoriñdï ratüpurïyu randeimbimbo harïmeindo. Ranïyo ahandï ngorü hïmbo hoearï mafoafoareando.

48 Asu Sisas ai hoafiyupurühi yahuya, “Se pisao asu nïmïhari fufuründümo houmbo wambo kïkïhemïndïrïmbo masïfomo ra hïmbuhünümbï nindoumbo kïkïhimïndïmbo nahuraianemo.

49 Ro si mamamï-rïhandühi sebabïdïmbo nïmarimbo Godïndï worambe nindou yamundïhearü marïhandï ra asu se moai wambo kïkïhïründümondïrï. Nga Baïborambe hoafïmayo ra anïhondü tükümbïfeyoamboane,” mehu.

⁵⁰ Ran+yo ahambo süngururü-rundeimbi ranai h+n+ng+rüwuri houmbo pomefoundi.

⁵¹⁻⁵² Nindou hoarifi mamai ai kifohi hoeari yangiri güde haya Sisasimbo süngumarüri hüfu. Asu ahambo kiki+rundümondane hoeari yangiri kiki+rundümonda safi yangiri mafifoendi.

*Sisasimbo kansiri yomondi himboahü pap hoafimariori
(Matyu 26:57-68; Ruk 22:54-55; Son 18:13-14, 19-24)*

⁵³ Sisasimbo mburündümo mburumbo Godimbo shai-randeimbi adükari bogori hondüdi worambe, Godimbo shou-rundeimbi, bogori nindou asu ahinümbi hoanimo fifirundeimbi gugureafu nimarimondani sowaründümo mahomo.

⁵⁴ Sowaründümo mahomondamboyo Pita ai akidou angunisafi süngumarapuri hu. Ai hu Godimbo shou-rundeimbi-yomondi bogori hondüdi worambe kefuai prisman babidimbo haihü mamarimo.

⁵⁵ Godimbo sesi shou-rundeimbi bogori asu munguambo kansir ai nini-moaruwai moatükunirandi Sisas ai ramareandi ra fifirifembo-hünda kokomarundi. Ahambo hifokoefimbo-hünda ahandi moaruwai hohanimo fifirifembo-hünda kokomarundi, nga ai moai nini-akidou amboani moaruwai rareanda fifirundi.

⁵⁶ Nindou afindi ahambo tikarior hehi pap hoafimariori, nga ahei hoafi ra yimbusümoane.

⁵⁷⁻⁵⁸ Nindou bidifiri ai Sisasimbo pap hoafimbo yahomo houmbo ningomombo hoafiyomondühi yahomoya, “Ro himboriyefani ai hoafiyuhi yahuya, ‘Godindi wori nindou ahamundi warinambo worimbomarundi ra biriboadehamboyahi. Asu ro ngimi si yangiri asukai nindou warina worimbokoateyeimbi wori ra worimbondihamboyahi,’ mehu,” mehomo.

⁵⁹ Nga asu ahamundi hoafi waporimbomarundi ranai simogodühi hoafikoate mamikari waporimboru wakimarundi.

⁶⁰ Godimbo shai-randeimbi adükari bogori ai kansiyomondi himboahü botifi nungumbo Sisasimbo düdurirühi yahuya, “Nimboe pap hoafarunini ranahambo simbori hoafikoateayafa?” mehundo.

⁶¹ Nga Sisas ai ahamumbo moai nini akidou amboani hoafiyupuri. Asukai sesi shai-randeimbi ai düdurirühi yahuya, “Se God aboedani sei rihündeimbi ahandi nimori Kraisi-yafi, waniyo?” mehu.

⁶² Asu Sisas ai hoafiyuhiya, “Rananahi. Rananimbo se munguambo hoeindihorani Nindou Hondü ai God Ngini+ndeimbindi warihondü warani nimandümbui asu sünambeahindi mburingai dibonde kudümbui,” mehu.

⁶³ Godimbo shai-randeimbi adükari bogori ranai ahandi fihindi hoeari hireandühi hoafiyupurühi yahuya, “Ngiri nindou ngorü ai moaruwai ramareandi ranahambo hoafindu.

⁶⁴ Se himbori-yomondani ai Godimbo tirifoefe hoafimayu. Se hohanimoyomondani shiri ahambo nini-nününgu-mandihura?” mehuamboemo. Asu munguambo ai hoafiyomondühi yahomya, “Ai moaruwai ramareandi ranimbohünda yifimbiyu-wamboane,” mehomo.

⁶⁵ Bidifiri ai nguri tifiyafundo asu hoearinambo himboari gabudifoaru mburumbo harimemondo. Ai hoafiyomondühi yahomoya, “Hoafiyafi düdi shambo harimayu ra,” mehomo. Ranio asu prisman ai sowaründümo houmbo harimemondo.

*Pita ai Sisasimbo ro moai fifirihin mehu
(Matyu 26:69-75; Ruk 22:56-62; Son 18:15-18, 25-27)*

⁶⁶ Pita ai hoafi yibobofe wori giniri mbusümondühi nimaruwane Godimbo shai-randeimbi adükari bogorindi ratüpurio randeimbi yihoarifi ai tüküme Feyo.

⁶⁷ Ai hoeirerane Pita ai haihü mamaruwa himboari pareri ningombo hoafiyohü yahoya, “Seamboani Sisas Nasarethündi dibombo manimbafane,” mehoamboyu.

⁶⁸ Asu Pita ai wani yahu hoafiyuhü yahuya, “Se hoafayafi ranana ro moai fifirihendi,” yahu haya wori yipurikimi mahu.

⁶⁹ Asu ratüpurüyo randeimbi ranai asukai hoeireri haya nindou akimi maningomo ranahamumbo hoafiyopurühi yahoya, “Nindou ndanai amboani ai diborihindani,” meho.

⁷⁰ Nga asukaiyu Pita ai didimoyuhü wani mehu. Akidou hihiningire mbura nindou maningomo ranai Pitambo hoafiyomondühi yahomoya, “Anihondü, seamboani Garirihünd-anafi, nga se ai diborihind-anafi,” mehomo.

⁷¹ Asu asukai ai dabarifihi yahuya, “Se nindou wataporimboariori ranana ro moai fifirihini,” mehu.

⁷² Ai rani hoafi ra hoafiyu hayamboyuane, nimehünou kakaro ai asukai hoafimayu. Raniyo Sisas ai Pitambo hoafiyundowohüya, “Kakaro ai yimbumbo hoafikoate-ayambe animbo ngimimbo wamboya moai fifirihini mbisamboyafi,” mehu ra hohoanimo yuhü asu Pita ai afindi aranimayu.

15

Pairatimbo sowana Sisasimbo sowaründümo mahifomo (Matyu 27:1-2, 11-14; Ruk 23:1-5; Son 18:28-38)

¹ Siambe hondü Godimbo sihou-rundeimbi bogori, hifandirundeimbi nindou, ahinümbi hohoanimo fifirundeimbi munguambo kansir ai hoafi mamamberu masihondi. Raniyo asu süngunambo Sisasimbo wari hüputüpuründümo mburumbo Pairat sowanambo sowaründümo mahomo.

² Asu Pairat ai Sisasimbo düdurirühi yahuya, “Se Suda-yei adükari bogoriyafi?” Asu Sisas ai simbori hoafiyuhüya, “Se sihafihori hoafayafisi,” mehu.

³⁻⁴ Godimbo sihou-rundeimbi ai afindi papi hoafimarura asu Pairat ai asukai düdurirühi yahuya, “Sihambo afindi papi hoafarunini. Asu se nimboe akidou amboani simbori hoafikoateayafa?” mehu.

⁵ Asukai Sisas ai akidou amboani hoafi-koatemayua Pairat ai mahepünifiyu.

Pairat ai Sisasimboya yifimbiyu wamboane mehu (Matyu 25:15-26; Ruk 23:13-25; Son 18:39-19:16)

⁶ Mungu himbani Pasofa sesesi si tüküfeyoambe Pairat ai karabusambeahindi nindou mamü aboedambo hiningiriri-marandi. Nimorehi nindowenihü ranai aheihori ndüri dukarhoranane hiningirerü marandi.

⁷ Ransimboani nindou mamü ahandi ndüri Barabas ai nindou bidifiri sepurimündü haya gafman babidimbo yifiariyomo nindou hifokoamarunda karabusimarüpurü.

⁸ Nindou afindi ranai gugureandühiyo Pairatimbo horombo aheimbo yaremarandi rasüngufembo düdumehindi.

⁹ Asu Pairat ai düdurerühi yahuya, “Se hohoanimo yeiyani siheimbo sowana Suda-yei adükari bogori ra aboedambo koandihihinimboyo?” mehu.

¹⁰ Sapo Pairat ai ndore fireandi Godimbo sesi sihou-rundeimbi ai Sisasimbo ngüsüfoambe moaruwaiyomondühiyo ahambo sowana koamarihawuri.

¹¹ Nga Godimbo sihou-rundeimbi ai nindou afindi ranaheimbo hohoanimo botimarundüri Sisasimbo ana yowanü aboedambofipoani, nga Barabasimbo animbo, yahomo houmbo.

¹² Asukai Pairat ai düdureandürihi yahuya, “Se hohoanimo yeiyani, ro nini-nününgu mandihini se Suda-yei adükari bogori sei arihündi ranahambo-a?” mehuamboyei.

13 Asu ai asukai hoafi karíhehindühi seiya, “Ními keimbi karíhendeimbi-fihí tikoemündü pefimboani,” masei.

14 Asu Pairat ai düdureandürühi yahuya, “Nga asu nîne-moaruwai ramare-anda?” mehuamboyei. Asu ai puküna hoafi karíhehindühi seiya, “Ními keimbi karíhendeimbi-fihí tikoemündü pefimboani,” maseiamboyu.

15 Raníyo nindou afíndi ranai híhífi-híhífiimbeyeia yahu haya aheimbo sowana Barabasimbo koamaríheirü. Asu amimbo hoafímayua Sisasimbo ndüfurí ndüfurírurí mburumbo ními keimbi karíhendeimbi-fihí tikoemündü pefimbohünda ami-yomondi waríhümariri.

*Ami ai Sisasimbo tírífoefe hoafímarurí
(Matyu 27:27-31; Son 19:2-3)*

16 Ami ai Sisasimbo sowaründümo homo Rom gafmani-yomondi adükari worí, Pretoriam seimaríhündi, ranambe híniñgírüwurí houmbo ami bídifírambo hoafímemonda gugurímefundi.

17 Raníyomo hoearí yimíndíbadí-hounduwohüyo hamburí hoearí güdúndo mburumbo tíhoarí tíhoarümbi wofínambo at nahurai nafíru mbíroambe kíki-mafoarundo.

18 Raníyo ai Sisasimbo hoafíyomondühiya, “Suda-yafe adükari bogorí, karíhasi,” mehomo.

19 Raníyo ahambo ními-harínambo mbírowohü haríyomondo, ñgurí tífiyafundo, adükari-mbo hohoanímombo rawefundi nou tíkaruhou yimíndíhona nímarímo raraomaruñdi.

20 Ai ahambo tírífoefi hoafimbo muñgua-moatükuní ra raru mburu asu hamburí hoearí güdúmarundo ra yimíndí-ründümondühi asukai ahandí hondü ra güdúmarundo. Muñgu-moatükuní raraoru mburu ními keimbi karíhendeimbi-fihí tikoemündü pefimbo sowaründümo mahomo.

*Sisasimbo ními keimbi karíhendeimbi-fihí tíkoründümo pamarüwurí
(Matyu 27:32-44; Ruk 23:26-43; Son 19:17-27)*

21 Sisasimbo sowaründümo houmbo heihüyei Sairinihündi nindou mamí, ahandí ndürí Saimon, Areksander Rufus-yafandi afíndi ai adükari ñgoafínambo masüfuwa hoeimaríhori. Raníyo ami ai sowaründümo houmbo hoafímemondoa Sisasíndi ními keimbi karíhendeimbi ra masemündü.

22 Raníyo Sisasimbo sowaründümo homo Gorgota sei aríhündi raníhü tükümehindi. Gorgota ranahandi nímiñdi ra mbíríhapírí-ane.

23 Ranühiyo ami ai Sisasimbo wain hoeambe hühütimbü marasen fanduyamundu mburu masabudo, nga ai moai sümündü.

24 Raníyo ami ai ahambo ními keimbi karíhendeimbi-fihí parüwurí mburumbo ahandímayo hoearí-ñapo ra yimbuemíndímbo yahomo hou satu piraimemo.

25 Sapo Sisasimbo ními keimbi karíhendeimbi-fihí pamarüwurí ra siambeahi hüfíhamíndi kehurí süfuambeyo.

26 Ahambo papí hoafi sürü paru mburu ranai yare hoafíyowohü yahoya, “SUDA-YAFE ADÜKARÍ BOGORÍ,” meho.

27-28 Asu Sisasíndi fíkími nindou yimbu yifariyafaní hümbuhüníyafaní rínandeimbi ahafanímbo amboani tíkorüpíndümo pamarupírí. Ngorü Sisasasíndi kadüdaní parüwurí asu ñgorü waríhondaní parüwurí.

29 Raníyei nindou afíndi ranai ñgasündíhori heiheirühündühi mbíro híríhíríhündühi ahambo tírífoefe hoafi hoafíyeihí “Sapo se safíya ‘Godíndi worí bírífoefe hefe ñgími síhi yangírí worímbondíhi híniñgíndíheamboyahí,’ masafi.

30 Hapondaní se síhafi fimbo faríhoefi. Se ními keimbi karíhendeimbi fihíndi foarefoa hawambo kosafi,” masei.

³¹ Asukai mamî yahurai Godimbo sîhou-rundeimbîyomo asu ahînümbî hohoanîmo yamundu-rundeimbî-yomo ai-amboanî tîrîfoefe hoafîmarurî. Ai ahamundîhoarî raru hoafîyomondühî yahomoya, “Ai nindou amurambo aboedamboreandürî-marandî, nga asu moai ahandî fimbo aboedamboreandî.

³² Krais Israerîyei adûkarî bogorî ranai nîmî keimbî karîhendeimbî ra hîningîre haya mbîkusîfuendî. Rananîmbo sîhîrî hoeindîhurühî ahambo anîhondümbondîhurîmboane,” mehomo. Nindou yimbu Sisasîndî fikîmî pamarupîrî ai-amboanî mamî yahurai Sisasîmbo tîrîmafoarînerî.

Sisas ai yîfîmayu

(Matyu 27:45-56; Ruk 23:44-49; Son 19:28-30)

³³ Hüfînimbo ranî hîfîhü nîmbî ranai peyo haya ho hombo hüfîhamîndî wuwurîyuambe tüküme Feyo.

³⁴ Hüfîhamîndî wuwurîyuambe Sisas ai puküna heiyuhü yahuya, “Eri, eri, rema sabaktani?” mehu. Hoafî ranahandî nîmîndî ra ndahuraiane: Wandî God, wandî God, nîmboe se wambo hîningîmarowandîrî.

³⁵ Nindou bîdîfîrî akîmî manîmboei ranai hîmborîyei hehi hoafîyeihî seiya, “Hîmborîyei, ai Erasamboani mîngayu,” masei.

³⁶ Ahei mbusümonîndî nindou mamî ai pîpîyu hu poposî moatükunî nahurai semündü mbura wain hoe ranambe foare mbura nîmîharîfîhî pare hîmondamündî haya masagado. Nga asu bodîmondî ai hoafîyeihî seiya, “Awi hoeindîhu mbundîhumbo, Eraisai ai ahambo farîhefimbo tükümandîfiyu, wanîmandîyo?” masei.

³⁷ Asu Sisas ai asukai puküna heiyu mbura yîfîmayu.

³⁸ Refîhiyu asu Godîndî worambe hoearî kümârundî ranai nîmoamo ngahî peyo haya bure hanîmbo gebü hîfînî türeandühî yimbumbore bumareandî.

³⁹ Asu ami-yomondî bogorî Sisasîndî fikîmî manüngu ranai ai yîfîmayu ra hoeire-anda mayoa hoafîyuhî yahuya, “Anîhondane, nindou nda Godîndî nîmor-ani,” mehu.

⁴⁰ Nîmorehî bîdîfîrî ai akîdou angunî safî nîboadei hîmboapomaye. Ahei mbusümo ra Maria Makdarahündîyo, Maria, Sems Sosep-yafandî hondîyo asu Saromeyo.

⁴¹ Sapo Sisas ai Garirihî nünguambe nîmorehî ranîyei Sisasîmbo süngurîhorühî farîhehorî marîhündî. Asu amurî bîdîfîrî nîmorehî Sisas babîdîmbo Serusaremînambo mahei ai-amboanî ranühî manîmboei.

Sisasîndî yîfî nîmoko honguambe masîhehorî

(Matyu 27:57-61; Ruk 23:50-56; Son 19:38-42)

⁴²⁻⁴³ Sosep Arimateahündî ai kansîrîyu haya muŋguambo nindou ai aiana aboedani sei hehi ahînrîrîhorî hündeimbîyu. Ai-amboanî God ngînîndî hîfandarandî ranahambo hîmboyu-marandî. Sümbo moanî ngoafîmbo nîmarîmboane yaho yimungurîfeambe Sosep ai yîhîmbokoate hu Pairatîndî hîmboahü nüngumbo Sisasîndî finîmoko semündümbö dödumefiyu.

⁴⁴ Pairat ai Sisas yîfîmayu hoafî ra hîmborîyu haya hepünîmefiyu. Ranîyo ami-yomondî bogorîmbo mborai mehuamboya mahua Sisas ai yîfîmbaiyu wanîyo yahu haya dödumarirî.

⁴⁵ Ami-yomondî bogorî ranai hoafîmayua hîmborîyu haya Pairat ai Sosepîmboya yîfî nîmoko ra ndoarîndîfî, mehundo.

⁴⁶ Sosep ai hu kîfohi hoearî mamî pemîyu mbura Sisasîndî yîfînîmoko foarümündî hoearambe parirî ngamondîfoarirî mbura serümündî hu honguambe masîheirî. Hongu ra nîmoei nîmarîweimbîndambo nindou hüti wowondîmarundîyo. Ranîyo Sosep ai nîmoei adûkarî ngorü gügüra hu hongu nafîtambe ra güre pare hîningîmareandî.

⁴⁷ Ranıyo Maria Makdarahündıyo asu Maria Sosepındı hondıyo ai Sisasımbomasıhawurı ra nımbafe hımbopomayafe.

16

Sisas ai yıfıhündı botımefıyu

(Matyu 28:1-8; Ruk 24:1-12; Son 20:1-10)

¹ Moanı nıgoafımbosı nımarımbosı ranai munıguyowane, Maria Makdarahündıyo, Maria Semsındı hondıyo asu Sarome ai Sisasındı yıfınımokosı popoaimbosı sei hehi bıdıfırı aboedı fısnınarümbü moatükunı pemımayei.

²⁻³ Ranıyo Sande sıambeahındü nafımbosı hüsıhü ai aheıhoarı sımborsı hoafıyeıhı seiya, “Dıdai sıhefımbosı fandıhemunı hayambosı honıgusı nafıtambehündı nımoesı ra ndemündü yıhırımandea?” maseı.

⁴ Nımoesı ranai afındı hamındıyo, nıgı ai heı hımbosıeıane nımoesı ra yıhırımarundı.

⁵ Ai honıgusı ranambe kefoehı heı hımbosıeıane, nındosı hoarıfı mamı hoandarı hoearı kıfohı güde haya warıhındü waranı mamaruwa hepünımeıhındı.

⁶ Nındosı ranai hoafıyundürüheı yahuya, “Se yowanı hepünıfepoanı. Rosı fıfırıheambo-anahı, seana Sisas Nasaretıhündı nımı keımbı karıhendeımb-fıhı pamarıhorı ranahamboane kokoarıhorı. Aıana asükai yangırı botımefıyu! Aıana moanı ndanıhı yanguru. Ahambosı masıhehorı fondı ra hoerıhı.

⁷ Nıgı se nıgeı ahambosı süngururü-rundeımbı ası Pıtambosı amboanı hoafındeı. Sisas aıana sıhamumbosı Garıınambosı horombosıfı haya mahu. Horombosı hoafımayusı süngusı Garırıhü anımbosı hoındıwurımbosıemo,” mehu.

⁸ Nımorehı ranai honıgusıambeahındı tüküyahı hehi mafefoehındı. Nıgusıfoambe hepünahı hıhamındarıyeı hehi yıhımbosıeıhıwambosı moanı nındosı mamımbosı amboanı mamı hoafı amboanı hoafıyeı.

Maria Makdarahündı ai Sisasımbosı hoemarıerı

(Matyu 28:9-10; Son 20:11-18)

⁹ Sisas ai Sande sıambeahıhındü botıfı-hayamboyo Maria horombosı Sisas ai moaruwai nendı 7 hefoareandeımbı ahambosı-so boateı tükümeıfıyu.

¹⁰⁻¹¹ Nındosı horombosı Sisas bıbıdımbosı hoahoanıgoması marundı ranai afındı hoanımoyomondüheı aranıyomondüheı nımarımondane, Maria ai ho hoafıyopurüheı yahoya, “Sisas ai yangırı manıngusıwa rosı hoemarıhını,” meho. Ai hoafı ra hımborsıyomosı, nıgı moanı anıhındümbosı-rundı.

Süngurınerı rınandeımbı yımbu ai Sisasımbosı nafını hoemarınerı

(Ruk 24:13-35)

¹² Asükai süngunambosı ahambosı süngurınerı-rınandeımbı ai nafısüngusı hafandane, Sisas ai nıgorüpoanımbosı fıyu haya hu ahafanımbosı-so tükümeıfıyu.

¹³ Ası ai hafanı süngururü-rundeımbı bodımondambosı ranı hoafı ra watarımbomarınandı. Nıgı ai moanı ahafandı hoafı ra anıhındümbosı-rundı.

Sisas ai ahambosı süngururü-rundeımbımbosı-so tükümeıfıyu

(Matyu 28:16-20; Ruk 24:36-49; Son 20:19-23; Ratıpurı 1:6-8)

¹⁴ Bıdıfırınambosı hındü ahambosı süngururü-rundeımbı 11 ahamumbosı-sosı sesı sowasümondüheı nımarımondanı tükümeıfıyu. Ranıyo ahambosı süngururü-rundeımbı ai nıgusıfoambe tapıhamıyomondüheı nımorehı nındowenıhı ai yangırı botımefıyua hoerıhorı hehi hoafımayei ra anıhındümbosıfekoate-memonda nıgınındı hoafımayupurı.

¹⁵ Ası Sisas ai hoafıyupurüheı yahuya, “Se munıgusımbosı hıfı ra hoahoanıgomondüheı munıgusımbosı nındosımbosı aboedı hoafı ra watarımbondündüheı.

¹⁶ Nindou düdi ai an+hondümbore haya hundürayu ana, God ai ahambo aboedambo-ndirümbui. Nga nindou düdi ai an+hondümbofe-koateayu ana, ai God+ndi nindou-yafe hoafi h+mbor+yohü y+bobofe ranambe awar+ndi+hoembui.

¹⁷ An+hondümbo-r+hindeimbi ranahei war+süngu God ai hepün+feimbi moatükuni randeambui. Ai wandi ndür+nambo moaruwai nendi heboad+hi asu ran+poan+imbo hoafi+nambo hoaf+ndei raraond+hümboyei.

¹⁸ Ai amoasiri war+nambo k+k+h+nd+hümündi asu nindou ai sim+ndei hehi y+fiyei r+hündeimbi moatükuni asim+ndei amboan+ ranai ng+r+ moaruwaimbondeandüri. Asu ai an+günümbi nindou-yeiwam+ war+ nand+hinda ai asukai aboed+ndeimboyei,” mehupuri.

¹⁹ Adükari Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi+imbo watapor+imborapuri mbura God ai sünambe serümündi hafu hin+ng+rira ahandi war+hondü waran+ mbamarü.

²⁰ Asu ahambo süngururü-rundeimbi ai muṅguambo hifi hoahoangomondühi watapor+imbomarundi. Asu Adükari ai ai-bab+d+imbo nüngumbo ahamundi hoafi ra ng+inem+nd+imbo-hünda hepün+feimbi moatükuni yare-marandi.

Ruk **Aboedi Hoafi Ruk ai sürü papimarandi**

Ruk ai Sisas tüküme fiyu ranahambo Tiofirusimbo sürü papimarandi

¹ Tiofirus, karihasi se adükari nindou-anafi. Nindou afindi ai n-ne-moatükuni God ai yihoe fi mbusümo ramareandi ranahambo diboadofe sürü papimbo mehomo.

² Sapo nindou didemo weangurühi hondü Sisasindi ratüpurü ahamundi himboarinambo hoeiru mburumbo aboedi hoafi wataporimborümuni marundi ranahamboemo ai sürü papiru marundi.

³ Ro wandihoari muḅguambo moatükuni ndorihoeimbi weangurühi tüküme fiyo ra tüfoarihe fifirimarihendi. Ranimboane asu, Tiofirus, sishambo rani-moatükuni tüküfe-tüküfe marandi ranahambo diboadofe sürü papimbo ro hohoan+moyahani mayoa aboed-ane masahi.

⁴ Ro randiheandani animbo asu se muḅguambo moatükuni sishambo yamundimarihunini ra tüfoarowandühi fifirimbrowanda sahehea.

Son tüküfemboayu ranahambo sünambeahindi nendi ai Sekaraiambo hoafimayundo

⁵ Herot ai Sudia-yafe bogorimbofi nüḅguambe nindou mamü ahandi ndürü Sekaraia ai Godimbo sesi shieferambo nindoumbofi manüḅgu, aiana Godimbo sesi shiemo-rundeimbi Abaisa-yomondi sirambeahindiyu. Ahandi nimorehindi ndürü ra Erisabetiyu ai-amboani Aronindi sirambeahindiyu.

⁶ Yimbu ai Godindi himboahü mbumundi hamindi nimbafembo Adükarindi hoafi himboriyafehi süḅgurüne marinandi.

⁷ Erisabet ai purüsüyo hayamboyo ranimbo ai Sekaraia-dibo nimirü kefekoate nimbafembo boagirimayafe.

⁸ Mamü simboani Sekaraiandi sarihündi ratüpurimbo si tüküfeyoambe sesi shife ra Godindi himboahü ramareandi.

⁹ Sapo Godimbo sesi shieferambo dibonimbo rani hohoanimo süḅgumbo ahambo dibonimemondowa Godimbo shiefembo fondiwamü fisijarümbi moatükuni mandifembo Adükarindi worü ranambe kefuai mahüfu.

¹⁰ Raniyo fisijarümbi moatükuni-mayo ranai hai tikirandühi horoambe nimorehi nindowenihü afindi ranai weindani nimböeimbo Godimbo didibafiyehi burimayei.

¹¹ Raniyo asu refeyoambe Adükarindi sünambeahindi nendi ranai ahambo-so tüküfi fisijarümbi moatükuni mandife fondi warihondani manüḅgu.

¹² Raniyu Sekaraia ai hoeiriri haya hepünifi yhimbo sisirimefiyu.

¹³ Nga asu sünambeahindi nendi-mayu ranai hoafiyundowohü yahuya, “Sekaraia, se yhimbondamboyafi! God ai shafi didibafife hoafi himboriyumboani. Asu shafi nimorehi Erisabet ai shafi nimirü nderimindimboe. Ranimbo se ahambo ndürü Son kaboadiwori.

¹⁴ Nimirü ranai tükündifiyuanü se afindi hamindi hihifi-hihifiindamboyafi asu nindou amurü ranai-amboani afindi hihifi-hihifiindeimboyei.

¹⁵ Nindou ranai ana Adükarindi himboahü ndüreimbi hondündümbui. Aiana yowanü wain asu ḅḅinindi hamindi bia ra ndümündümbui. Ahambo hondü ai wakemindimbo yangiriyambe Yifiafi Aboedi ranai ahandi flambe yadidündifemboe.

¹⁶ Ranimbo ai Israerihündi nindou afindi ranaheimbo God ahei Adükari-mayu ranahambo sowana hihindeiri ndemündündürü ḅgumbui.

¹⁷ Aiana Godindi hoafi hoafiyu-randeimbi, ahandi ndürü Eraisa ramefiyu nou, yahurai ḅḅinindi ndemündü haya Adükarimbohünda ai boatei horombondüfi ḅgumbui. Aiana afindi mam-anemo asu nimirü-anemo asukai mamühindeapura

aboedi-aboedindafu, nindou Godindi hoafi himborikoate-yei-r+hündeimbi aheimbo hihirindeirani mbumundi hohoanimo süngundhi, asu an+hondumbo-r+hindeimbi Adükari ai kosimbo-mayu ranimbo didiboadondearumbui,” mehu.

¹⁸ Sekaraia ai sünambeahindi nendi-mayumbo simbori hoafiyundühi yahuya, “Asu ro nüngundhe fifirimandhe rani-moatükuni ra an+hondayo amboani? Roana ndeara boagiriyamboanahi asu wandi nimorehi amboani boagiriyomboane,” mehundowamboyu.

¹⁹ Sünambeahindi nendi ai simbori hoafiyundühi yahuya, “Ro Gebrier-anahi nda. Roana Godindi ngusumboarani-anahi nimboa arihandi. Aiyu wambo koamarhendira sishambo aboedi hoafi hoafimbo makosahi.

²⁰ Se moai wandi hoafi ra an+hondumbo-rowandi ranimbo-hünda yafadühami tapi nimbafi ngafimbo rani-moatükuni ra tükündifemboe. Nini-simboaniyo God ai dibonimayu rani-moatükuni ra an+hondumbo tükündifemboe,” mehundo.

²¹ Rani-moatükuni ranai refeyoambe nindou bidifiri ai Sekaraiambo weindani nimboeimbo himboyahündowohü hohoanimoyeihiya, “Ai nimboe Godindi worambe gedühi anüngu?” masei.

²² Ai weindani tüküfi huhü aheimbo moai hoafi karearü, nga wani. Raniyei asu ai rarihi hohoanimoyeihiya awi Sekaraia ai nine awambo moatükuni ahandi himboahumbo Godindi wori ranambe hoeire hayamboyu rawefiyu masei. Ai aheimbo nini hoafi akidou hoafiyokoate-yundürühiyu asu ai moani ahandi warinambo yangiri sisamira wakimareandi.

²³ Godindi worambe Sekaraia ai sapo nine-moatükuni refe ratüpurimbo-mayu ratüpuru ra moendire hayamboyu asu ai ngoafina mahu.

²⁴ Rani-moatükuni ranai refe hayamboyo-ane ranambe ahandi nimorehi Erisabet ranai warandühumbiyo haya asu ai moai hondahüfeimbi amoamo ranambe wori hiniñgire ho, nga wani.

²⁵ Ai yare hoafiyowohü yahoya, “Haponda ndeara bidifirani hondü Adükari ai wambo hipoamboreandirihü ai wandi amoanngi nindou himboahü menjoro ra raganamboareandi,” meho.

Sünambeahindi nendi ranai Mariamboya Sisas ndowarindimboyafi mehundo

²⁶ Erisabet ai 6 amoamombo niñgoambe God ai sünambeahindi nendi ahandi ndüri Gebrier ranahambo Gariri hifambe ngoafi ahandi ndüri Nasaret raninambo koamarherü.

²⁷ Ai mahu ra nimorehi sapo nindowenih ahandi ndüri Sosepimbo momo kümarihindi ranahambo hoafi semündü hayamboyu. Sosep ranai ana adükari bogori Defitindi amoao-yomondi srambeahindiyu. Nga asu nimorehi-mayo ranahandi ndüri ana Mariayo.

²⁸ Sünambeahindi nendi-mayu ranai nimorehi ranahambo-so tüküfi hoafiyundühi yahuya, “Karihasi. Adükari ai se-dibo nüngumbo sishambo aboedi-aboedimareanini,” mehundo.

²⁹ Raniyo asu Maria ai sünambeahindi nendandi-mayo hoafi ra himboriyo haya asu ai afindi hohoanimoyowohü nine-moatükuni hoafi yahurai ra yahohaya hoafimayo.

³⁰ Sünambeahindi nendi-mayu ranai ahambo hoafiyundowohü yahuya, “Maria, se ranimbo yihimbondamboyafi, nga God ai sishambo ngusüfoambe aboedi fufurifoareaninimboani.

³¹ Nga rananimbo se warandühumbündafi hawa nindowenih nimir ndowarindifi mbunda asu se ahandi ndüri Sisas kaboadiwori.

³² Aiana adükari hondünduan ahambo moani Nimoamo Hamindi Hondündi nimirani mbiseimboyei. Rananimbo asu Adükari God ranai ahambo bogorimbondirimbui sapo ahandi amoao Defit ramefiyu süngu.

³³ Rananimbo ai koadürümbo-koadürümbo Sekopindi ahuri mamiyei bogorimbondifi nunguhü, ahandi nginindi hifandarandi ranai ngiri moendindo,” mehendo.

³⁴ Maria ai sunambeahindi nendi-mayu ranahambo hoafiyondowohü yahoya, “I, rani-moatükuni ra nungunde yahurai tükümandifea? Asu roana nindowenihikoate-anahisi!” mehondowamboyu.

³⁵ Asu simbori ai ahambo hoafiyundühi yahuya, “Yifiafi Aboedi ranai shafi fiambe tükündifeninöhü animbo asu Godindi nginindi ranai shambo gabudiboadeaninimboe. Ranimbo-hündambo animbo asu sürühoeimbi nimori ranahambo Godindi Nimor-ani mbiseimboyei.

³⁶ Awi se himboriyafi, shafi mbu Erisabet amboani ngiri nimori wakindamindo masei boagirimayoa, nga haponda warandühumbüyo haya 6 amoamo homboane.

³⁷ Ngiri God ai ninimoatükuni refekoate-ndu,” mehu.

³⁸ Asu Maria ai simbori hoafiyowohü yahoya, “Ro Adükarindi ratüpuriyarhandeimb-anahi, nga se hoafimayafi süngu ai moani rambireandamboane,” mehondowamboyu asu sunambeahindi nendi ranai ndamefiyu.

Maria ai Erisabetimbo ndüfosimbo maho

³⁹ Rani-simboani Maria ai botife naporamindi haya nimai ngoafi mam Sudia hifi wafuambe anango raninambo mahafa.

⁴⁰ Raniyo asu ai Sekaraiandi worambe ho haya farife hafo Erisabetimbo hihifimarandi.

⁴¹⁻⁴² Erisabet ai Maria hihifimarandi ra himboriyo-ambe asu mare ranambe nimori ai ahandi furambe sanurimbo botifi piyu marandi. Raniyo asu Erisabetindi fiambe Yifiafi Aboedi ranai tüküfeyowohüyo, ai puküna hoafi karhoehü hoafiyowohü yahoya, “God ai shambo aboedi-aboedimareanini munguambo nimorehimbo refendürikoate-mayu nou. God ai nimori ranahambo amboani aboediririmboani!

⁴³ Awi adükar moatükuni wambo tüküme Feyondiri. Nga wandi Adükarindi hondi ai wambo hoeifendirimbo tüküme Feyo.

⁴⁴ Awi se himboriyafi, asu ro shafi-mayo hihifi hoafi ra kefoendühi himborihamindihühiyahi asu nimori wandi furambe asanguru ranai hihifi-hihifiyuhü hohoripi-hohoripimayu.

⁴⁵ Adükarindi hoafi ra se anihondümbo-ndowandühi ana, asu se hihifi-hihifindafi sapo rani-moatükuni ranai anihondü shambo tükündifeninimboe,” mehondo.

Maria ai Godimbo herüna kakisaomariri

⁴⁶ Maria ai yahoya,

“Ro wandi ngusüfoambe ra Adükarimbo adükar-ani sa hohoanimoayahi.

⁴⁷ Asu wandi hohoanimoambe ranai Godimboya

wandi Aboedambo-reandiri-randeimbani yaho hihifi-hihifayo.

⁴⁸⁻⁴⁹ Ro ahandi ratüpuriyarhandeimbaya hehea moaindi nimorehiyahä,

nga asu ai wambo hohoanimoayuhü ndondomareandiri.

Hapondanambe peyo haya süngunambo gogu aho ranambe amboani

nindou ai wambo hihifi-hihifümb-anafi mbiseimboyei,

nimboe sapo Adükari Hamindi God ai wambo adükari moatükuni ramareandi ranimbo-hünda.

Ahandi nduri ra moani sürühoeimbane.

⁵⁰ Nga asu ahandi hipoambofe hohoanimo ranana nindou didiyei ahambo ahinarihori

ranaheimbo-so boagiri tühünimbo rande yagodimboe.

⁵¹ Ai ahandi war nginindi ranambo adükari ratüpuriraturimayu.

Ai nindou afindî-afindîyeimbî ranaheimbo ahei hohoanîmo nîne moaruwai amarondürî rani kameihî bukürümafoareandürî.

52 Ai bogorî nindou-memo ahamundî nîmarîfondî wamînîndî hîfîni hemoafoarea-purî.

Ranîyo asu nindou ndürîkoate-memo ranahamumbo nîmoamo sepurîmündü botîmareapurî.

53 God ai nindou wembomboyeyimbî ranaheimbo aboedî moatükunî yimbureandürî asu nindou napombü-mayei ranaheimbo nîni akîdou-amboanî warambefendürîkoate koamarîhendürî.

54 Ai ahandî ratüpurîyeyî-rîhündeyimbî Israer ranaheimbo mafarîhendürî ra sapo horombo hoafîyu masîhendî rani süngumboyu hîpoambomareandürî.

55 Ai Abraham asu ahandî ahuirî mamî ranaheimbo hoafîyondürîmbo koadürümbo-koadürümbo ra hohoanîmoyu masîhendî rani süngumboyu ramare-andî,”

meho.

56 Maria ai ngîmî amoamo Erisabetî-dîbo nîngo hîmboyo asu ai ngoafîna asükaiyo hîhîrîfe maho.

Erisabet Sonîmbo maserîmîndo

57 Erisabet ai ahandî nîmorî semîndîmbo si tüküme Feyondowamboyo asu rani-sîmboanî ai nindowenihî nîmorî maserîmîndo.

58 Nindou bîdîfirî ai-babîdîmbo worî yimburihindeimbî raniyeyî asu ahandî wahorî mamîyomo muᅇguambo Adükari ai nîne aboedî rani-poanîmbo moatükunî ahambo ramareandî ra hîmborîyeyihehi ai Erisabetîmbo ngüsüfoambe hîhîfî-hîhîfîmehündo.

59 Nîmorî ranai mamî wikîyu hayamboyuwane, asu ai ahandî fihoeari kefetîrîhefe mburîmbo afîndandî ndürî süngu Sekaraiambofi kafoefimboani sei hehi mahei.

60 Nga asu ahandî hondî ai hoafîyowohü yahoya, “Yowanî! Ahandî ndürî ana Son anîmbombiyu-wamboane,” mehondürî.

61 Ranîyeyî asu ai ahambo hoafîyeyihî seiya, “Asu seana sîhafî sîrambe moai yahurai ndürî ana yangoro,” masahündo.

62 Ranîyeyî asu ai ahandî afîndambo warînambo yangîrî hoafîyeyihî ndürî nîni nîmorî ranahambo kamaboaddîhorî masahündo.

63 Sekaraia ai sürü papîmbo moatükunîfihî ndürî pareandühî yahuya, “Ahandî ndürî ana Son-ani,” mehuamboyei. Asu moanî nîmboe yahurai muᅇguambo ai hepünîmehindî.

64 Refeyowohüyo asu moanî ranambe hamîndî Sekaraia ai asükaiyu hoafî ra wataporîmbo-randühîya Godîmbo aboed-ani yahu hoafîmayu.

65 Ranîyo asu nindou ngoafî akîmî amarei ranai yîhîmbo sîsîreandürühîyo, asu rani-moatükunî ramefeyo rani hoafî ranai Sudia hîfî wafuambe ngoafî anango rani-amboanî ho-ho marandî.

66 Muᅇguambo nindou ai rani hoafî ranahambo hîmborîyeyî hehi hohoanîmo kîkîrîhündühî düduyahindühî seiya, “Nîmorî ra nîni moatükunî nahurai nîmorî tükümandîfia?” masei. Ai rarîhi fîfirîhindî Adükariîndî ngînîndî ranai ai-dîbo anîngo ho.

Sekaraia ai Godîndî hoafî hoafîmayu

67 Sonîndî afîndî Sekaraiandî fiambe Yifiafî Aboedî ranai farîfehüyo asu ai Godîndî hoafî ra yare hoafîyuhî yahuya,

68 “Awi sîhirî Israeri-yafe God Adükari ranahambo aboed-ani mbîsefomboane.

Ai ahandî nîmorehî nindowenihî ranaheimbo farîhefendürühî aheimbo aboedambofe-ndürîmbohünda makusu-ani.

69 Ahandî ratüpurîyu-randeimbî amoao Defitîndî sîrambeahîndîyu

ai sapo nindou nginindi sihefimbo aboedambofe-munimbo-mayu ranahambo dibonimayundo.

⁷⁰ Ai ahandi sürühoeimbi hoafi hoafiyomo-rundeimbi-yomondi süngu horombo hoafiyu masihendi hoafi ra süngumareandi.

⁷¹ Rani hoafi ra yahurai yare hoafiyuhi yahuya ai nindou sihefimbo hürütümb-anei.

Asu yiboarukoar+himun-anei ranahei nginindi warambeah+ndi aboeda hündihemunümbui yahu hoafiyu masihendi.

⁷² Ai sihefi amoao mamimbo hipoambondeandürümbui.

Asu ahandi hoafi hoafiyu firamündü masihendi ranahambo hohoan+mondümbui.

⁷³ Sihefi amoao Abrahamimbo ai dabar+fihi hoafiyu masihendi.

⁷⁴ Ai sihefi hürütümbiyei warambeah+ndi aboedambo hürühefemunühi, asu ai sihefimbo ahandi ratüpurü yihimbo sisirifekoate ratüpurimbo ra süngur+hi yahombo hoafiyu masihendi.

⁷⁵ Asu rananimbo sihirü yangirü nimboefambe amboani,

sihirü moani sürühehundeimb+ndefi mbundühu,

aboedi mbumundi ham+ndi ahandi h+amboahü muḡuambo si aho ra nimboefomboane.

⁷⁶⁻⁷⁷ Haponda, wandi nimori, sihambo ana

Nimoamo Ham+ndi Hondüdi hoafi hoafiyafi-randeimb-anafi mb+seimboyei.

Seana Adükar+imbohünda horombondafo ḡgafühi ahambohünda nafü didiboandondowandühi

ahandi nendi ranaheimbo ahei moaruwai hohoan+mo ra amboawi yahohü

moaruwai hohoan+mo-ambeah+ndi aboedambofe-ndür+imboani yahombohünda.

⁷⁸ God ahandi hipoambofe hohoan+monambo

s+imbori si nahurai koaboadeanda kodimboe.

⁷⁹ Rananimbo nindou yifimbo yihimboyeihü nimbi n+maroani an+imboei

aheimbo si boak+boadeandür+imboe.

Asu rananimbo sihefimbo aboedi n+mar+imbo nafü nafuindamuna ḡgemboyeüfi,” Sekaraia ra mehu.

⁸⁰ Süḡgunambo Son ai adükar+yuhümübo asu Yifiafi Aboedi ranai-amboani ahandi flambe ḡginindi tükümeḡeyo. Ai hu n+mi wohü fur+koate-reandühi nüḡgu humbo Israer so boatei weindahü tükümeḡeyo.

2

Maria Sisasimbo maserimindo (Matyu 1:18-25)

¹ Rani-simboani Romi-yafe adükarü bogori Sisar Ogastas ai muḡuambo nindou ranihündambo ai ndürü sem+ndimbo hoafi ra hoafiyu masihendi.

² Kwirinius ai Siria-yafe bogor+imbofi nüḡguambeyo muḡuambo nindou ranaheimbo ndürü sem+ndimbo ra boatei tükümeḡeyo.

³ Raniyei asu muḡuambo nindou ranai mamani ahandihoari ahandi ndürü sem+ndimbohünda ahandi ḡgoafi hondü ran+nambo hei mar+hündü.

⁴ Raniyu asu Sosep ai-amboani Gariri hifambe Nasaret ḡgoafihündü botüfi haya adükarü bogori Defit+imbo sahor+im+ndeimbi ḡgoafi Betrethem Sudia hifambe anango ran+nambo mahu. Sapo ai Defit+ndi sirambeah+nd-ani.

⁵ Raniyo asu Maria ranahambo Sosep+imbo semündümübo momo kümar+hindi ran+dübo ndürü sem+ndimbo mahu. Raniyo asu Maria ranai warandühumbüyo.

⁶ Raniyo asu ai Betrethem ḡgoafihü nimbafeambe Maria ai ahandi nimori wakem+ndimbo si ranai ndeara b+dif+ranü tükümeḡeyo.

⁷ Ai ahandi amonjo nimori ra wakirimindi haya nimori-yafe hoearinambo himonderi mbura burmakauyei sesi hipirambe mafoareri. Sapo nindou aporambo wori ranai nindou fondi munju simonjorimayeiambo wambo.

Sünambeahindi nendi ai sipsip hifandiru-rundeimbimbo Sisas tüküme fiyu hoafi sowandümo mahomo

⁸ Rani hifihü sipsip hifandiru-rundeimbi ai ahamundi sipsip fufurundümo homo moanambühi hifandirundürühi mamä nimbimemo.

⁹ Adükariindi sünambeahindi nendi ranai ahamumbo-so tüküfihüyu asu Adükariindi himboamupui-randeimbi si ranai ahamumbo boakimafoareapurä. Raniyomo asu ai rani-moatükuni ranahambo yihimbo sisirimefundi.

¹⁰ Nga asu sünambeahindi nendi ranai ahamumbo hoafiyupurühi yahuya, “Se ranahambo yihimbondimboemo. Ro ndanimboahi nda sihamumbo aboedi hoafi sahamindimboanahi. Rani-moatükuni hoafi rananimbo adükari hihifi-hihifi ndemindi munjuambo nindou ranaheimbo tükündifemboe.

¹¹ Ndanisimboani Defitindi ngoafi Betrethem ranihü nindou sapo sheimbo aboedambofe-ndürimbo-mayu ranahambo hondä ai wakimarimindo. Ai nindou God dibonimeindo Krais Adükari ranani.

¹² Nga asu rananimbo se ahambo anihondümbö randu yahurai fihirindüwuri. Se hoeindüwuranä nimori ranai hoearinambo himondihelimbi burmakauyei sesi hipirambe foerümbui,” mehupuri.

¹³ Raniyo asu hoafi niangoambe sünambeahindi ami-yomondi nendi ranai tüküyafu sapo sünambeahindi nendi ngorü-mayu rani-babidimbo niangomombo Godimbo aboed-ani yahomo hoafiyomondühi yahomoya,

¹⁴ “God nimoamo hamindi hondü anüngu ranahambo aboed-ani mbiseiamboane.

Nimorehi nindowenihä hifi ndanihü animboei ranaheimbo ngusüfo afurifimbi hohoanimo segodürimboane.

God ai aheimbo ngusüfo pareandürühi siyaofindürühani,” mehomo.

Sipsip hifandiru-rundeimbi nindou ranai homo Sisasimbo hoeimarüwuri

¹⁵ Sünambeahindi nendi ranai ahamumbo sowahindi botiyafu sünambe hafomon-dane, sipsip hifandiru-rundeimbi nindou-memo ranai ahamundihöari bogo hoafi firündümondühi yahomoya, “Awi shiri Betrethem ngoafinambo ngefi sapo rani-moatükuni tüküme fiyo ra hoeindihu Adükari ai hoafimemuni süngu,” mehomo.

¹⁶ Raniyomo asu ai nimai raninambo homo Maria Sosepimbo-so tüküyafu mburu nimori burmakauyei sesi hipirambe mafoeru ra hoeimarüwuri.

¹⁷ Sipsip hifandiru-rundeimbi nindou-memo ranai ahafembo hoeirupiri mburu asu ai nine-hoafi nimori ranahambo sünambeahindi nendi ai hoafimemo hoafi ra hoafimemopiri.

¹⁸ Munjuambo nindou ai rani hoafi ra himboriyei hehi hepünahi afindi hohoanimomayei.

¹⁹ Nga asu Maria ai rani hoafi munju ra ngusüfoambe hohoanimoyo marandi.

²⁰ Raniyomo asu sipsip hifandiru-rundeimbi nindou ranai hihiriyafu homondühi Godimbo adükari-ani asu ndürimb-ani yahomo houmbo mahomo. Ai sapo ahamumbo sünambeahindi nendi hoafimemopuri rani süngumbo rani-moatükuni ranahambo himboriyomo hoeiru houmbo wambo.

Sisasimbo ndüri kamafoarirhorä

²¹ Si ranai hoane rani wagabe nimori ranahambo hoeari kefetirihelihä ndüri Sisas kafoefimbo si ranai tüküme fiyo. Sisas ra horombo hondandi furambe sanjorikoate-yuambe rani-simboani sünambeahindi nendi ai kamafoarir-ane.

Simion Ana ai Sisasimbo Godindî worambe hoeimarinerî

²² Mosesindî ahîñümbî hohoanîmo meŋgoro ranai hoafîmayo süŋgu Maria Sosep ai aboedî tüküfe nîmarîmbomefe ranî si ai tükümeŋyopîrî. Ranî-yafe asu ai nîmorî ra sowarîndîfe hena Adükarîndî hîmboahü hîñîŋgîfimbo Serusarem ŋgoafîna mahafe.

²³ Sapo ranî-moatükunî refembo-mayo ra Adükarîndî ahîñümbî hohoanîmoambe yahurai sürü pare yaŋgorowohü yahoya, ‘Muŋguambo nindowenihî nîmorî furî simborîhündî ranana Godîndîfihî yaŋgîrî paiarîmboane,’ meho.

²⁴ Asu ai hafe yimbu wupufombefeyo asu dibî weimbefeyo ranamboanî Godîmbohünda hîfokoarîne masîheneandî sapo Adükarîndî ahîñümbî ra-meho süngumbo.

²⁵ Ranî-sîmboanî nindou mamî ahandî ndürî Simion ranai Serusarem ŋgoafî ranîhü manüŋgu. Nindou ranai ana ai aboedî hamîndîyu haya Godîmbo yaŋgîrî hohoanîmo parireimbî nindouyuhü Israer nindou ranai aboedambo-mbeahindî yahu haya hîmboyumbüyu manüŋgu. Yifiafî Aboedî ranai ahandî fiambe nîmaroweimbîyu.

²⁶ Ranîyo asu Yifiafî Aboedî ai Simionîmbo hoafî weindahîreandowohü yahoya, “Ŋgîrî se nîmai yîfîndafî, ŋga se nîmbafî-nîmbafîmbo Adükarî ai Nindou koamarîheirî ra hoeindîworî hawambo anîmbo ndamboyafî,” meho süŋgu.

²⁷ Yifiafî Aboedî ai Simionîmbo hohoanîmo botîmareramboyu asu ai Godîndî worîna mahüfu. Sapo ahîñümbî hohoanîmo meŋgoro ranî-süngumbo ahambo refimboyafe hondafîndî ai nîmorî Sisas ranahambo sowarîndîfe Godîndî worî ranambe mahüfe.

²⁸ Ranîyo asu Simion ai nîmorî ranahambo ahandî warambe wakîrümündî Godîmbo hîhîfirürühî hoafîyuhî yahundoya,

²⁹ “Adükarî sapo horombo wambo se hoafîmayafî ra-süngumbo sîhafî ratüpuriya rîhandeimbî nindou nda moanî rando hîñîŋgîndowandîra ro ŋgusüfo afurîndîhe kündîhe hehea yîfîndamboane.

³⁰ Ro wandî hîmboarînambo se yîhoefombo aboedambofe-munîmboayafî ra hoerîheamboanahî.

³¹ Ranî-moatükunî ra se sîhafî nîmorehî nindowenihî ranahei hîmboahü dîdîboadorandîfî masîhoefane.

³² Ranî-moatükunî ranana weindahîfembo si-ane, ŋga sîhafî hohoanîmo süŋgu ranî-moatükunî ranai anîmbo Suda-yafe ndîfo mayei ranaheimbo si dagadürîmboe.

Asu nîmorehî nindowenihî sîhafî Israerîhündî-mayei ranaheimbo ndürî adükarîmbî nîŋgo hohoanîmo ra tükündîfendürîmboe,” mehu.

³³ Ranî-yafe asu nîmorîndî hondafîndî ranai nîne-moatükunî hoafî Simion ai wataporîmbo-marandî ranîmbo hîmborîyafe hena hepünîmefîneandî.

³⁴⁻³⁵ Ranîyu asu Simion ai aheimbo aboedî-aboedîreandürühî Maria nîmorîndî hondî-mayo ranahambo hoafîyundowohü yahuya, “Nîmorî ndanana God ai ahandîhoarî dîbonîmayuani Israerîhündî bîdîfîrî ahambo anîhondümbofekoate-ayei ranai moaruwaimbo-ndahimboyei asu anîhondümbö-arîhorî ai aboedambondahimboyei. Ai Godîndî yifîrî nafuindümbui asu nîmorehî nindowenihî afîndî ranai ahandî hoafî hîmborîkoate-ndeihî, asu ahei nîne hohoanîmo dîbo ahei ŋgusüfoambe mamarondürî ra weindahîndîhimboyei. Rananîmbo asu sîhambo-amboa afîndî hohoanîmo ranai pisao nahurai sîhambo ŋgusüfo ra nandeamboe,” mehu.

³⁶⁻³⁷ Ranîhü nîmorehî kai mamî ahandî ndürî Ana Godîndî hoafî hoafîyö-randeimbîyo manîŋgo. Ai Fanuerîndî nîmorîyo haya asu Asandî sîrambeahîndî-mayo. Nîmorehî ranai 7 hîmbanîyo nindowenihîhîmefeyo ŋga asu haponda 84 hîmbanîmbo boagîrîyomboane. Ai moai Godîndî worî ranahambo hîñîŋgîre tifoendî, ŋga ai moanî nîmbî nîmbîsi aho ra Godîmbo hohoanîmoyowohî wembopo dîdîbafîfe marandane.

³⁸ Moani rani-simboani hamindi ranambe nimorehi ranai akimi tükufe ningo Godimbo hifihimari. Asu ai nindou didyei sapo Serusarem ngoafi God ai aboedambo-fembo-mayu ranahambo himbomayei ranaheimbo nimir-mayu ranahambo wataporimbo-randürühi hoafimendüri.

Sosep ai ahandi ambori babidimbo Nasaretinambo hihiriyahi mahei

³⁹ Sosep Maria ai sapo nine-moatükuni ratüpuri Adükariindi ahinümbi hohoanimo süngumbo refembo ratüpuri-mayo ra rarine mburina, asu ai ahafe ngoafi Nasaret Gariri hifambe anango raninambo hihiriyafine mahafe.

⁴⁰ Nimir ranai adükariyuhü nginimarihoayu. Raniyu asu ai ndore fifire haya God ai ahambo ngusüfoambe aboedi-aboedimari.

Sisas hoarifi ranai yamundu-rundeimbi nindou babidi Godindi worambe mamaru

⁴¹ Muñguambo himbani ra Sisasindi hondafindi ai Serusaremnambo adükari si ahandi ndüri Pasofa tükufe arandi rani hoeifembo hafe marinandi.

⁴² Asu Sisas ai 12 himbanimbo nungu hayamboyuane, sapo rani moatükuni si koadürü refemarandi süngumbo ai hoeifembo mahafe.

⁴³ Adükari si ranai hümaramindo-wamboyafe asu ai ngoafina hihiriyafine hafe, nga Sisas hoarifi-mayu ranai Serusarem ngoafihü nimiru. Nga asu ahandi hondafindi ai nimirimbo-mayu ra moai fifirineandi.

⁴⁴ Ai ndanananiya nindou amuri bidifiri rani-babidimbo mbahumbai safe hena asu ai rani si peyo haya maho ra nafi süngu hafehü ngunindambüri asu mamisiri-mayei ranahei mbusümo kokomariniri hafe.

⁴⁵ Ai ahambo hoeifikoate-yafehü asu ai hihiriyafine hena Serusaremnambo hüfih kokomariniri hüfe.

⁴⁶ Yimbu si ranai howane, ngimi sinambo hondafindi ai Godindi worambe Suda-yomondi ahinümbi hohoanimo yamundu-rundeimbi babidimbo mamaruwa hoeimarineri. Ai ranihü nimirumbo ahamundi hoafi hihimboriyu asu düdufe hoafi düdufipuri randühi mamaru.

⁴⁷ Rani nindou muñguambo didemo ai ahandi hoafi himbormemo ranai ahandi fifirifeyo asu simbori hoafimayu ranahambo hepünümfundi.

⁴⁸ Ahandi hondafindi ai ahambo hoeirinerühi hepünüyafine mburina hondai hoafiyondowohü yahoya, “Nimir nda se nimboe yihohimbo ra-süngumarowanda? Sihafi ape-dibo ro sihambo afindi hohoanimoyehühi kokomarinandi,” meho.

⁴⁹ Nimir ranai simbori hoafiyuhü yahuya, “Nimboe se wambo kokomarinandira? Ro wandi Apendi worambeahi nimboamboanahi ra se moai fifirineandiyoy?” mehu.

⁵⁰ Nga yimbu ai moai nimirndi hoafi nimirndi ra ndorine fifirineandi.

⁵¹ Raniyo asu Sisas ai ahandi hondafindi babidimbo Nasaret ngoafinambo hihiriyahi mahei. Asu ai ahafe hoafi himbormiyu marandi. Ahandi hondai Maria ai muñgu moatükuni ra ngusüfoambe hohoanimo kikhimareandi.

⁵² Sisas ai ahandi fi ra adükariyuhü asu ahandi fifirife hohoanimo ranai adükari tüküfih God-aiyu asu nindou-ayei ahambo hoeirihora mayoa aboed-ani masahüdo.

3

*Son hundürira-randeimbi ai hoafi bokarimarihendi
(Matyu 3:1-12; Mak 1:2-8; Son 1:19-28)*

¹⁻² Sisar Taiberius ai 15 himbani hifandirandambe Pondius Pairat ai Sudia-yafe hifi hifandimarandi. Herot ai Gariri hifi hifandirandane, ahandi akidi Firip ai Ituria hifi asu Trakonitis hifi hifandimarandi. Risianas ai Abirene hifi hifandirandambeyo asu Anas weimbo Kaiafas ai Godimbo sesi sihene-rinandeimbi bogori adükarimayafani.

Ranî sîmboaniyo Son Sekaraiandi nîmori ahambo-so nîmi wohî furîkoate-reandühi Godîndî hoafi ranai tüküme feyo.

³ Ranîyo Son ai Sodan hoekîmî ra hoahoangu wakîreandühi hoafi bokarîhendühi yahuya, “God ai sîhei moaruwai hohoanîmo ra gogorîhefembohünda muŋguambo nindou sîhei moaruwai hohoanîmo ra hîniŋgîndîhi hehi hundüründei,” mehu.

⁴ Ranî-moatükunî ra Godîndî hoafi hoafiyu-randeimbî, ahandî ndürî Aisaia, ahandî bukambe hoafîmayo sünguyo tükîme feyo. Ai yare hoafiyowohüya, “Nîmi wohî furîkoate-reandühi nindou mamî ahandî yasîmondî ranai mîŋgiyo hoafiyowohü yahoya,

‘Adükarîndî nafi wudîpoapondîhindî,
ahambohünda nafi dîdîboadondîhindî.’

⁵ Muŋguambo hoafendî peyo-peyo arandî ra hîfî hîrîndei koaboadîhindühi botîre niŋgoweimbî ra dîdîboadombîrîhindamboane.

Nafi ho pusîre ho pusîre-randeimbî ra
dîdîboadorîhînda mbumundîmbeyo-wamboane,
asu nafi moaruwaiayo ra wudîpoapo-mbîrîhindamboane.

⁶ Rananîmbo muŋguambo nîmorehî nindowenihî ranai God sîhefîmbo aboedambofe-munîmbohünda ratûpurîmayu ra hoeimbîrîhindamboane,” *Aisaia 40:3-5*

meho.

⁷ Nindou afîndî ranai Sonîmboya hundürümbîramunî sei hehi Sodan hîmona maheiamboyu ai aheimbo hoafiyundürühi yahuya, “Se ana amoasîrî moaruwai ranahandî nîmor-aneî. Sîheimbo dîdî ai hoafîmayu-amboyei God ai moaruwaimbo-fendürîmboayu ranambeahîndî aboedambo-fembo hohoanîmoayeia?

⁸ Sîhei hohoanîmo ra hîsî nahurai-ane. Se sîhei moaruwai hohoanîmo hîniŋgîmarîhindî ra nafuimbohünda hîsî aboedî nahurai hohoanîmombeyei-amboane. Asu se ŋgîrî sîheihoarî sîmborî hoafürîndeihiya, ‘Abraham ana yîhoefî amoao-ani ranîmboane God ai ŋgîrî yîhoefîmbo ŋgîniŋdîndamunî,’ mbîsei. Nga Abrahamîndî ahuirî ra moanane. Haponda ro sîheimbo hoafayahandürî, God ai yîfirayu ana, ai nîmoei nda Abrahamîndî ahuirîmbonde nafîndandürî hîniŋgîndeandürümbui.

⁹ Nîmi ranai aboedî hîsîkoate-ayo ana, nîmi afîmambe tîme yaŋgorîmboane, hîtîfoefe haiambe pîfembohünda,” mehu.

¹⁰ Nîmorehî nindowenihî ranai Son hoafîmayu ra hîmborî-yei hehi düdurîhorühi seiya, “Asu ro nünŋgu-mandîhunda?” masei

¹¹ Asu ranîyo Son ai sîmborî hoafiyundürühi yahuya, “Nindou ŋgorü ai siot yimbundapîranî asu ŋgorü ai moanînduanî ahandî-mayo fihîndî ŋgorü mbîsagadowamboane. Asu nindou ŋgorü ai sesî afîndî asîhendî amboanî moanî mamî mare ranî süngumbîreand-amboane,” mehu.

¹² Takis kaki sowandümo-rundeimbî nindou bîdîfirî amboanî hundürümböhünda mahomo. Asu ai düduyafundühi yahomoya, “Nindou yamundo-randeimbî, asu ro nünŋgu-mandîhunda?” mehomo.

¹³ Asu sîmborî Son ai hoafiyupurühi yahuya, “Se takis kaki ra gafman hoafîmemo sîmogodühi yaŋgîrî ndowandümo, nga se ahei-mayo afîndî hamîndî semîndîpoanî,” mehu.

¹⁴ Asükai ami bîdîfirî ranai düduyafundowohü yahomoya, “Asu ro nünŋgu-mandîhunda?” mehomondamboyu. Asu sîmborî hoafiyupurühi yahuya, “Se yowanî nindou bîdîfirambo moaruwaimbo-ndüwurühi ahei kaki hümbühünî-yopoanî. Asu se yowanî ahei-mayo kaki hümbühünîmbohünda tîkefehefe papî-hoafiyopoanî. Sapo sîhamundî ratûpurî ranîmbo-hünda kaki asowandümo ra ndear-ane,” mehu.

15 Nîmorehî nindowenihî ranai ranî-moatükunî ra hoeirîhi hehi hepünehindühî afîndî hohoanîmoyeihî seiya, “Awi Son ranana Godîndî nindou ranaheimbo semîndî-ndürîmbo kafoarirî hîngîmarirî sapo Krai ranî-mbai,” masei.

16 Ranîyo asu Son ai aheimbo muŋguambo hoafi-yundürühî yahuya, “Roana sîheimbo hoenambo yangîr-ane hundürarîhandürî, ŋga nindou ŋgorü sünguni asünu ranai ana ahandî ŋgîndî ra wandî ŋgîndî ŋgasündeamboane. Asu roana aboedî hamîndîyahîpoanî ahandî su wofî hîmondî-maramüdu ra fufurîhefembohünda. Ai anîmbo hai asu Yifiafî Aboedînambo hundürü-ndandürîmbui.

17 Aiana nindou sîfet semündümbo nahurai anîmbo tükündîfimbui. Rananîmbo wit hîpîrî ra fîfîrîndîhembui. Asu wit safî wit sîhefe worambe dîgendühî hîpîrî ra hai koadürümbo koadürümbo horoweimbi ranambe mandeambui,” mehu.

18 Nîmorehî nindowenihî afîndî ranaheimbo Son ai ahei ŋgusüfoambe ŋgorü süngurearü botîrearü randühî aboedî hoafi ra bokamarîhendürî. Asu bîdîfîrî amurî hoafi ranamboanî ranîfihî türe wataporîmbo-marandî.

Herot ai Sonîmbo karabusîmarirî

19 Ŋga Son ai ahamundî nindou adükari bogori ahandî ndürî Herot ranahambo ŋgîndî hoafîmayundo. Ai ramarirî ra sapo Herot ai ahandî akîdandî nîmorehî ahandî ndürî Herodias semündü asu bîdîfîrî amurî moaruwai hohoanîmo ranambo yare marandamboyo ramarirî.

20 Ranîyu Herot ai moaruwai hohoanîmo ŋgorü hohoanîmoyuhüyu asu ai Sonîmbo karabusîmarirî.

Son Sisasîmbo hundürümarürî (Matyu 3:13-17; Mak 1:9-11)

21 Muŋguambo nîmorehî nindowenihî ai huhundürüyei hehimboyei, asu Sisas ai-amboanî hundürümayu. Ai refi mbura nîmoamo hîmboyuhü dîdîbafîyuhü nüŋguane, asu sünambe bumareandî.

22 Ranîyo asu Yifiafî Aboedî ranai wupufo hoearambefe haya kosi ahandîwamî pühîmayo. Ranîyo asu sünambeahîndî hoafi ranai tüküfihî yare hoafi-yowohü yahoya, “Seana moanî wandî nîmorî hondü-anafi. Ro sîhambo ŋgusüfoambe siao yaheamboanahî,” yaho hoafîmayo.

Sisasîndî amoo ahamundî ndürî (Matyu 1:1-17)

23 Sisas ai 30 hîmbanîmboyuhüyu ahandî ratüpuri ra piyu haya ratüpuri-mayu hu. Ranîyei asu nindou ai awi Sosepîndî nîmor-ani sei hoafîmayei. Ranühî peyo haya boagîrî maho ra ndahurai-ane: Sosep ai Erindî nîmorîyuane asu Eri ai Matatîndî nîmorî-mayu.

24 Matat ai Rifaindî nîmorîyuane asu Rifai ai Merkindî nîmorî-mayu. Merki ai Sanaîndî nîmorîyuane asu Sanai ai Sosepîndî nîmorî-mayu.

25 Sosep ai Matatiasîndî nîmorîyuane asu Matatias ai Amosîndî nîmorî-mayu. Amos ai Nahumîndî nîmorîyuane asu Nahum ai Esrindî nîmorî-mayu. Esri ai Nagaindî nîmorîyuane asu Nagai ai Matîndî nîmorî-mayu.

26 Mat ai Matatiasîndî nîmorîyuane asu Matatias ai Semenîndî nîmorî-mayu. Semen ai Sosekîndî nîmorîyuane asu Sosek ai Sodandî nîmorî-mayu.

27-28 Soda ai Soananîndî nîmorîyuane asu Soanan ai Resandî nîmorî-mayu. Resa ai Serubaberîndî nîmorîyuane asu Serubaber ai Siartierîndî nîmorî-mayu. Siartier ai Nerindî nîmorîyuane, Neri ai Merkindî nîmorî-mayu asu Merki ai Adindî nîmorîyuane asu Adi ai Kosamîndî nîmorî-mayu. Kosam ai Ermadamîndî nîmorîyuane asu Ermadam ai Erîndî nîmorî-mayu.

29 Er ai Sosuandî nîmorîyuane asu Sosua ai Erieserîndî nîmorî-mayu. Erieser ai Sorimîndî nîmorîyuane asu Sorim ai Matatîndî nîmorî-mayu.

³⁰ Matat ai Rifaindi n̄mor̄iyuane asu Rifai ai Simion̄ndi n̄mor̄i-mayu. Simion ai Sudandi n̄mor̄iyuane asu Suda ai Sosep̄ndi n̄mor̄i-mayu. Sosep ai Sonam̄ndi n̄mor̄iyuane asu Sonam ai Eriakim̄ndi n̄mor̄i-mayu.

³¹ Eriakim ai Mereandi n̄mor̄iyuane asu Merea ai Menandi n̄mor̄i-mayu. Mena ai Matatandi n̄mor̄iyuane asu Matata ai Natan̄ndi n̄mor̄i-mayu.

³² Natan ai Defit̄ndi n̄mor̄iyuane asu Defit ai Sesindi n̄mor̄i-mayu. Sesi ai Obet̄ndi n̄mor̄iyuane asu Obet ai Boas̄ndi n̄mor̄i-mayu. Boas ai Sarmon̄ndi n̄mor̄iyuane asu Sarmon ai Nason̄ndi n̄mor̄i-mayu.

³³ Nason ai Aminadap̄ndi n̄mor̄iyuane asu Aminadap ai Ram̄ndi n̄mor̄i-mayu. Ram ai Hesron̄ndi n̄mor̄iyuane asu Hesron ai Peres̄ndi n̄mor̄i-mayu. Peres ai Sudandi n̄mor̄iyuane asu

³⁴ Suda ai Sekop̄ndi n̄mor̄iyu-mayu. Sekop ai Aisak̄ndi n̄mor̄iyuane asu Aisak ai Abraham̄ndi n̄mor̄i-mayu. Abraham ai Terandi n̄mor̄iyuane Tera ai Nahor̄ndi n̄mor̄i-mayu.

³⁵ Nahor ai Seruk̄ndi n̄mor̄iyuane asu Seruk ai Reundi n̄mor̄i-mayu. Reu ai Perek̄ndi n̄mor̄iyu-ane asu Perek ai Eber̄ndi n̄mor̄i-mayu. Eber ai Sarandi n̄mor̄iyuane asu Sara ai Kainan̄ndi n̄mor̄i-mayu.

³⁶ Kainan ai Arpaksat̄ndi n̄mor̄iyuane asu Arpaksat ai Siem̄ndi n̄mor̄i-mayu. Siem ai Noandi n̄mor̄iyuane asu Noa ai Ramek̄ndi n̄mor̄i-mayu.

³⁷⁻³⁸ Ramek ai Metuserandi n̄mor̄iyuane asu Metusera ai Enok̄ndi n̄mor̄i-mayu. Enok ai Saret̄ndi n̄mor̄iyuane asu Saret ai Mahararer̄ndi n̄mor̄i-mayu. Mahararer ai Kenan̄ndi n̄mor̄iyuane asu Kenan ai Inos̄ndi n̄mor̄i-mayu. Inos ai Set̄ndi n̄mor̄iyuane asu Set ai Adam̄ndi n̄mor̄iyuane asu Adam ran̄iyu God̄ndi n̄mor̄i-mayu.

4

Satan ai Sisas̄mbo moaruwai hohoan̄mombiyuwa yahuhaya rari hoeimarir̄i (Matyu 4:1-11; Mak 1:12-13)

¹⁻² Sisas ai Sodan Hoe h̄mon̄ndi t̄küfi haya Yifiafi Aboedi ahandi fiambe farifehüyo kife h̄r̄im̄ndi n̄ndoukoate-reandi naf̄i maho. Ran̄iyu asu ran̄ih̄ü Satan ai ahambo moaruwai hohoan̄mombiyuwa yahuhaya 40 sihi rari hoeimarir̄i.

40 si maho ranai mun̄gyoambe Sisas ai n̄n̄i sesi ak̄dou-amboan̄i sesi koate-wambo wembombomayu.

³ Ran̄iyu asu Satan ai Sisas̄mbo hoafīyundühi yahuya, “Se God̄ndi n̄mor̄-ayafi ana, n̄moei kurayo ndanahambo hoafīndafan̄i bret̄imbondife t̄kümb̄ifeyo-wamboane,” mehundo.

⁴ Sisas ai s̄mbor̄i hoafīyundühi yahuya, “God̄ndi Bukambe yare hoafīyowohü yahoya, ‘N̄ndou ai nḡir̄i bret̄ ran̄ifih̄i gedühi yanḡir̄i n̄nḡu, nga wan̄i,’ meho,” mehundo.

⁵ Ran̄iyu asükai Satan ai Sisas̄mbo h̄fi wafuambe n̄moamo serümündü hafu mun̄guambo moatükun̄i nḡin̄ndi h̄fandarandi engoro h̄fi ran̄i hoareh̄i ranahambo nafuimefoendo.

⁶ Ran̄iyu yare hoafīyundühi yahuya, “Ro s̄hambo mun̄gu moatükun̄i nḡin̄nd-ane asu ndür̄i adükarümbi moatükun̄i h̄fi ran̄ih̄ü engoro ra ndahan̄n̄mboyahi. Mun̄guambo moatükun̄i ranana wandi yanḡir̄-ane, nga ran̄imbo wambo ro n̄ndou daboe saimboayahi ra moani wandi hohoan̄monambo yanḡir̄i ndeheamboayahi.

⁷ Se wambo yanḡir̄i nḡusüfo parowand̄rüh̄i hohoan̄moayaf̄ind̄ir̄i ana, ro s̄hambo mun̄gu moatükun̄i ra ndahan̄n̄mboyahi,” mehundowamboyu.

⁸ Asu Sisas ai s̄mbor̄i ahambo hoafīyundühi yahuya, “God̄ndi Bukambe yare hoafīyowohü yahoya, ‘S̄hafi Adükari God ranahambo yanḡir̄i an̄imbo nḡusüfo

pefihumbo ahambo hohoanimo yondowohü ahandi ratüpurü yangiri refemboane!’ meho,” mehundo.

⁹ Ranü asükaiyu Satan ai Sisasimbo serümündü haya Serusarem ngoafina hafu tüküfi Godindi wori-mayo ran bogimondi wami nimoamo hamindi ngahi hiningimariri. Ranü asu ai ahambo hoafiyundühi yahuya, “Se Godindi Nimor-ayafi ana, ndaniwaminindi shafihöari ragu horopindafo pindafi.

¹⁰ Buk Baiborambe yare hoafiyowohü yahoya,
‘God ai ahandi sünambeahindi nendambo hoafindüpurani
asu ai shambo aboedindondünini hifandindüninimboemo.

¹¹ Ai shambo ahamundi wara nandundan kodafi ranwami pindafühi
ngiri shafi tihari ra nimoainambo kaboadeyanini!’ meho,” *Buk Song 91:11-12*
mehundo.

¹² Nga asu Sisas ai simbori ahambo hoafiyundühi yahuya, “Buk Baiborambe yare hoafiyowohü yahoya, ‘Se ngiri Adükari shafi God ranahambo rando hoeindiwori’ meho,” mehundo.

¹³ Satan ai ahandi refe hoeife hohoanimo hoafi ranambo Sisasimbo ngörü-sünguriri hoeiriri ngörü-sünguriri hoeiriri ra mbura awi süngunamboane yahuhaya ranhü ahambo rariri hiningiriri haya ndamefiyu.

*Sisas ai ahandi ratüpurü Gariri hifambe boatei piyu ratüpurümayu
(Matyu 4:12-17; Mak 1:14-15)*

¹⁴ Ranü asu Sisas ai Gariri hifambe hihirifi hu tüküfiyuwane Yifafi Aboedindi nginindi ranai ahandi flambe mamarindo. Ranü asu ai ranhü tüküfimboani hoafi ahambo ra muṅguambo hifi ranhü himborimaye.

¹⁵ Ranü ai muṅguambo si aho ra Suda-yafe rotu wori ranambe aboedi hoafi yamundi-mareandüra asu nindou ranai ahambo aiana nindou aboed-ani masei.

*Nasarethündi ai Sisasindi hoafi himborimbo moei masei
(Matyu 13:53-58; Mak 6:1-6)*

¹⁶ Ranü asu Sisas ai Nasaret ngoafina ai nungu adükari mayu ranhü mahu. Ranü asu moani nimarimbo si tüküfeyoambe sapo koadürü refe arandi süngumbo ai Suda-yafe rotu wori-mayo ranambe mahüfu. Ai hüfu wori ranambe nungumbo Godindi hoafi bukambe hoeireandühi wataporimbo-marandi.

¹⁷ Ranüyomo Godindi hoafi hoafiyu-randeimbi Aisaia ahandi-mayo buk ra masabudo. Ranü ai buk momondifimbi-mayo ra fufurihai hoeireandane hoafi ranambe mapenṅgo ranai yare hoafiyowohü yahoya,

¹⁸ ‘Yifafi Adükarindi-mayo wandi flambe amarondiri.

Aboedi hoafi nindou moaruwai ranaheimbo bokarhefendürimbo hündambo ai wandi mbirowami weri kafaoreandühi dibonimayundiri.

Ai wambo koamarhendiri ra ro aheimbo hoafi ra refe bokarhefehüya,

Nindou karabusambe nimboeimbi ana, karabusi ra hiningindihahi hehi ngeimboyei.

Nindou didiyei ai himboari tiharindeihahi ana, asu ai asukai himboari birindihahi himboari-ndeimboyei.

Nindou moaruwai hamindi tihirifoayei

ai kiki fe fufuri-hefeyoan aboedambo-ndahimboyei.

¹⁹ Asu sapo Adükari ai ahandi nendi ranaheimbo aboedi hohoanimo ayundüri ana, ran himbani si ra ndeara tüküfeihane yaho wataporimboyo wakifembohünda koamarhendir-anahi nda,’ *Aisaia 61:1-2*

meho.

²⁰ Ranü asu ai nindou wori ra hifandandeimbi bogori ranahambo buki-mayo ra momonde mbura hihire sagado haya piyu mamaru. Ranüyei asu muṅguambo nindou

Suda-yafe rotu wori ranambe mamarei ranai moani ahambo sowanambo yangiri himboari mamnambo-mariori.

²¹ Ai hoafiyundurühi yahundurüya, “Bukambe ndani bidifiri hoafi ra haponda moani anihondü hondü tüküme Feyo ra sapo se ranahambo wataporimbo-mayowa himboriyeimboanei,” mehundüri.

²² Munguambo nindou ai ahambo nindou aboed-ani sei hoafiyehi ahandi yahamo hoafi aboedi tüküme Feyo ranahambo ngusüfo afindi hohoanmomayei. Raniyei asu ai rarihi hoafiyehi seiya, “Awi nindou ndanana Sosepindi nimor-ani, nga nimboe ai ndahurai hoafayu?” sei hoafimayei.

²³ Sisas ai aheimbo hoafiyundurühi yahuya, “Ro anihondümboanahi hoafayahi, ndani hoafi nda se wambo randihi hoafindeihani imboya, ‘Dokta se sihafihorari angüni ra aboedindowandi,’ mbisei. Rananimbo se wambo hohoanmondeihani imboya, ‘Se sapo ro himboriyefani Kaperneam ngoafihü ramarowandi nou asu haponda sihafihifi hondühi amboani yarosi,’ mbiseimboyei,” mehu.

²⁴ Sisas ai asükaiyu ranihi türe haya hoafiyuhi yahuya, “Ro anihondümboanahi hoafehandüri, Godindi hoafi hoafiyu-randeimbi ai ahandi ngoafi hondühündi ranaheimbo hoafayu ana, ngiri ai ahandi hoafi ra himborindei.

²⁵ Ro nda anihondümboanahi hoafehandüri, Horombo Erasaisa nunguambe, Israer hifambe nimorehi bidifiri kai ra burimayei. Rani-simboani ana ngimi himbanayo hayambo asu 6 amoamoyo hoekoate-mayo. Raniyo asu hifi ranihi münguambo wembo afindi tüküme Feyo.

²⁶ Ramefeyoa God ai moai Erasaisambo Israer ngoafihü nimorehi kai mamimbo-so amboani koariheiri, nga wani. Nga ai ahambo nimorehi kai mam Saidon hifambe Sarefat ngoafihü manngo ranahambo sowanamboyu koamarherü.

²⁷ Rani-simboani Godindi hoafi hoafiyu-randeimbi Erasaisa ai Israer ngoafihü nunguambe ana nindou afindi ranai münguambo masimeimbiyei hehi afindi tiriifo masahümüdi. Nga Siriahündi nindou ahandi ndüri Neman ai yangiriyo aboedimayo, nga Israer nindou-yopoani,” mehuamboyei.

²⁸ Asu nindou Suda-yafe rotu wori ranambe mamarei ranai rani hoafi ra himboriyei hehi nginindi hohoanimo ranai ahei ngusüfoambe tüküme Feyondüri.

²⁹ Raniyei ai botiyahindühi nimboeimbo ngoafambeahindi Sisasimbo kiahohurihorimindei wafuani nimooamo ahei ngoafi nanngoani mahahüsi. Ai ramariori ra ahambo ndirifani semündü safoefimbo sei hehimboyei.

³⁰ Nga asu Sisas ai nindou afindi-mayei ranahei mbusümo hu haya ahandi nafi-süngu ndamefiyu.

*Sisas ai nindou mamindi flambeahindi moaruwai nendi hemafoareandi
(Mak 1:21-28)*

³¹ Raniyu Sisas ai Gariri hifambe Kaperneam ngoafi anango raninambo mahu. Ai hu ranihi nimorehi nindowenihani ranaheimbo moani nimarimbo si rani-simboani aboedi hoafi yamundimarearu.

³² Münguambo nindou ranai ahandi yamundife hoafi ra ai sapo nginindeimbi nindou nahurai wataporimbo-maranda himboriyeihehi ranahambo mahepühendi.

³³⁻³⁴ Suda-yafe rotu wori-mayo ranambe nindou mam moaruwai nendi ahandi flambe nimarindoweimbiyu haya mamaru. Raniyu ai puküna hei karihoei hoafiyuhi yahuya, “E! Sisas Nasaretihündi, se yhoefombo nungufemunimbo safomboyafi nda masihüfa? Se ndanihi tüküme foandi nda yhoefombo moaruwaimbo-femunimbo safomboyafi? Ro sihambo nda firiheaninimboanahi. Seana Godindi sürühoeimbi hoafi hoafiyafi randeimbi nindou-anafi!” mehuamboyei.

³⁵ Asu Sisas ai nginindî hoafiyundowohü yahuya, “Se hoafi kikirandîfi hawa nindou ranahandî fiambeahindî kosifoao!” mehindowamboyo. Ranîyo asu nindoumayu ranahambo nindouyei wagabe wakifoarerî sîherî haya nindou ranahambo moaruwaimbofi-koate fiambeahindî hifoai peyo haya ndamefeyo.

³⁶ Nindou ranai ranahambo hepünahi simborî hoafiyahindühî seiya, “Nîne-moatükunî hoafi moanî yahurai rana? Moanî ranî-poanîmbo nginindî hamindî hoafinamboyo nindou ndanai moaruwai nendî ranahambo hoafi masagadowa asu ai nindou fiambeahindî akosifoendî!” masei.

³⁷ Ranîyo asu Sisas ai ranî-moatükunî ramareandî hoafi ranai ranî hîfi munju ranambe tüküme Feyoa hîmborî-marîhümündî.

*Sisas ai Pitandî yamongoamîndambo aboedîmareandî
(Matyu 8:14-15; Mak 1:29-31)*

³⁸ Sisas ai ranîhü Suda-yafe rotu worî ra hîninjîre haya Saimonîndî worîna mahu. Ranîyo asu Saimonîndî yamongoa-mîndî ranai angünîmboyowohü hüfü afîndî hamîndî pare haya mamarowamboyo, asu nindou ranai Sisasîmbo nîmorehî ranahambohünda wataporîmbo-marîhorî.

³⁹ Ranîyu asu Sisas ai hu ahandî fikîmî botîfi nüngumbo hüfü afîndî ranahambo nîmorehî ra hîninjîro hawa kosifoao yahuhaya hoafîmayu. Ranîyo hüfü afîndî ranai ahambo hîninjîre haya makosifoenda, asu nîmorehî ranai moanî mamîharî botîfe aheimbo sesî kanîmareandürî.

*Sisas ai nindou afîndî aboedîmareandürî
(Matyu 8:16-17; Mak 1:32-34)*

⁴⁰ Hüfîhamîndî hürîmîndoanî nîmbambe nindou bîdîfîrî ranai ahei ngunindî angünî moaruwai hamîndeimbî ranaheimbo sahümündîhündürî Sisas sowana mafandîhindî. Sisas ai nindou angünîmboyeimbî munjuambo mamamî ranaheimbo aheiwamî warî nandeandürühî munjuambo didîboado-mareandürî.

⁴¹ Moaruwai nendî ranai nindou afîndî ranahei fiambeahindî kosifoehindühî hasîheiyehî seiya, “Seana Godîndî Nîmor-anafî!” masei. Sisas ai moaruwai nendî ranaheimbo hoafîkoate yafadühamî tapîmbîyeia yahuhaya hoafîmayundürî sapo ai Krais-ani sei fîfîrîmarîhorambo.

*Sisas ai ngorü ngoafîni hoahoanju wakîmareandî.
(Mak 1:35-39)*

⁴² Siambe hondü Sisas ai ngoafî ra hîninjîre haya nindoukoate reandühî mahu. Ranîyei asu nindou ranai ahambo kokomarîhorî. Ai kokorîhorî hoeirîhorühîyei ahambo ngumbui sei hehi kîkîhîsafî-marîhorîmîndei.

⁴³ Nga asu ai aheimbo hoafiyundürühî yahuya “God ai nginindî hîfandarandî ranahambo aboedî hoafi ra bîdîfîrî ngoafî ranîhü amboanî bokarîhefembo samboanahî. Sapo ro ranî-moatükunî refembo ranîmboyo God ai wambo koamarîhendîrî nda,” mehündürî.

⁴⁴ Ranîyu asu ai munjuambo Suda-yafe rotu worî ranî hîfambe afeburo ranambe huhurandühî ranî hoafi ra bokamarîhendî.

5

*Sisas ai ahambo süngrurü-rundeimbî ngîmî weanjurühî masepurümündu
(Matyu 4:18-22; Mak 1:16-20)*

¹ Mamîmbo Sisas ai Genesaret kurîhoe-mayo ranî gudikîmî nünjuane, asu nindou afîndî ranai ahandî fikîmî Godîndî hoafi hoafiyowanî hîmborîmbo simborî nînendürîyeihî burîmayei.

² Ranıyu ai hoeireanda bot yimbu ra hürüpündımo gudiani masıhoupiri. Nindou kinı batüru-rundeimbi ranai bot ra raru sıhoupiri houmbo andürı popoairundühi manıngomo.

³ Ranıyu asu Sisas ai bot yimbu menğorafe ra nğorü Saimonındı-mayo ranambe kefuai haya ahambo gudianıpoedı akıdou hoe safana nınendıfembohünda hoafımayundo. Sisas ai bot ranambe nımarümbo Godındı hoafı yamundımarearü.

⁴ Wataporımbı ra kıkamündühi nüngumbo Saimonımbı hoafıyundühi yahuya, “Bot ra asükai akıdou hohoeanambo safı nınendo hafühi anımbı asu se sıhafı nğorü afındı yimbu ranı-babıdımbı sıhamundı andürı ra kinı wakemındımbıbohünda foandu gadımo,” mehundo.

⁵ Saimon ai Sisasımbı sımborı hoafıyundühi yahuya, “Adükari ro nımbı gebuai maho ra hüti-hütiyefımbıyefane moai akıdou-amboanı wakırıhumındefı. Nğa asu se rawasafı ana, ro andürı nda hımonı foandıhe gadımbıyahı,” mehundo.

⁶ Ai andürı ra foarıne hanıfanımbı kinı afındı safı andürambe pıyeihı andürı ranai bıremındı pımbı yanğırımayo.

⁷ Ranıyomo asu ai ahamundı bıdıfırı wandafı mamı nğorü botambe marımo ranahamumbo warıkakımemo yıhoefombo sınımo farıhaumunı yahomombo. Ranıyomo asu ai sıfomo bot yimbu ra wambürühirupırı hafomombo bot ranai tükürıni pırıneandühi hımonı tıporıkofembo yanğırımayo.

⁸ Saimon Pita ai ranı-moatükunı ramefeyo ra hoeire haya Sisasındı hanğıfoanı yirü yimbu pusıre nımarümbo hoafıyuhı yahuya, “Adükari, se andai ragu nğafı, nğa wandı fıkmı nıngopoanı. Nğa roana moaruwai hohoanımoyaheimbi nindou-anahı!” mehundo.

⁹ Saimon aiyu asu nindou bıdıfırı ai-babıdımbı manıngomo ranıyomo munğambo kinı afındı yahurai wakımaründümo ranımbı hoeirunda mayoa mahepünafundı.

¹⁰ Saimonındı nğorü afındı yimbu Sems Son Sebedındı nımorı ai-amboanı marıne mahepünafıneandı. Ranıyu Sisas ai Saimonımbı hoafıyundühi yahuya, “Se yıhımbındamboyafı, hapondahündı ana sapo se kinı afındı andürambeahı pırıfımarandı yahurai anımbı nindou-amboanı se ndowandıfı wambo sowana dıdımbıyafı,” mehu.

¹¹ Ranıyomo ai bot ra gudiani kiafu hürüpündımo sıhaupırı houmbo munğambo moatükunı ra ranıhü raru kokosıfoaru sıhoemo houmbo Sisasındı süngumefundı.

*Sisas ai nindou mamı mımanıho masımeimbı aboedımarırı
(Matyu 8:1-4; Mak 1:40-45)*

¹² Asu Sisas ai adükari nğoafıhü nımaruane, ranı nğoafıhü nindou mamı mımanıho masımeimbı tıñırıfomboyuhü mamaru. Ai Sisasımbı hoeirırı haya ahandı fıkmı yımındoho yimbu pusıre hıfını mbıro türe nımarümbo hüti hoafırürühi yahuya, “Adükari, se refembo hohoanımondafühi ana, se wambo dıdıboado-ndowandıra aboedındamboane!” mehundo.

¹³ Ranıyu asu Sisas ai warıfı sündirühi yahuya, “Ro refembo samboanahı, nğa se aboedı tüküyafo,” mehundo. Ranıyo asu nindou ranahambo masımei ranai mamıharı hoafı nıngıambe hınıngımarerı.

¹⁴ Ranıyu asu Sisas ai nindou-mayu ranahambo hoafıyundühi yahuya, “Nindou amurambo hoafındamboyafı, nğa se moanı nğafı Godımbı sesı sıhırandeimbı-mayu ranahambo anımbı sıhafı fı ra nafıındafı. Rananımbı Mosesındı hoafı hoafımayo süngu Godımbı sesı sıhırandeimbı ai sıhambohünda sesı mbıshendamboane. Rananımbı asu masımei aboedayo ra nindou amurı ranai fıfırımbırıhi-ndamboane,” mehundo.

¹⁵ Nğa asu Sisas ai ranı-moatükunı yare arandı hoafı ranai afındı hamındı yanğorı wakımareandı. Ranıyei nımorehi nindowenihı afındı ranai ahandı hoafı hımborımbı asu ahei fıambe anğünı ra aboedıfembohünda ahambo sowana masınei.

¹⁶ Nga afindimbo Sisas ai nindou kikefoefekoate-reandühi Godimbo didibafifembo aimbo huhani.

*Sisas ai nindou mamiyirwar moaruwaimbü aboedimariri
(Matyu 9:1-8; Mak 2:1-12)*

¹⁷ Mamimbo Sisas ai nimorehi nindowenih ranaheimbo yamundeandürühi nimarwane, asu ranihü Farisi nindou-yomo Suda-yafe ahinümbi hohoanimo yamundu-rundeimbi-yomo ranai mamarimo. Bidifiri ai munquambo ngoafi Gariri hifambe adaburo ranambeahindi, bidifiri ai Sudiahündi asu bidifiri Serusarem ngoafihündi raniyomo ranihü mamarimo. Ranayo asu nindouyei flambe angün moaruwai amarondüri ra aboedifembohünda Adükarindi nginindi ranai Sisasindi flambe mamaro.

¹⁸ Nindou bidifiri ai nindou mamiyirwar moaruwaimbü Sisasindi hangifoani safiofimbo yahomo houmbo safisendiwami nandu sowaründümo mahomo.

¹⁹ Asu nimorehi nindowenih afindi ranai gumarhi-ndamboemo ai ahambo semündü hifombo naf ra hoeifekoate-yomondühiyomo, asu ahambo woriwami sowaründümo mahafomo. Raniyomo ai woteimi fifahirhoemo mburu rani naf nindou-mayu ra safisendi-mayo rani kameih nindou-maye ranahei mbusümo Sisasindi wagabe masafoarüwuri.

²⁰ Sisas ai ahamundi anihondümbofe hohoanimo ranahambo ndare hoeireapurani mayoa, nindou-mayu ranahambo hoafiyundühi yahuya, “Wandafi, shafi moaruwai hohoanimo ranahambo amboawi samboanahi,” mehundo.

²¹ Suda-yafe ahinümbi hohoanimo yamundu-rundeimbi-yomo asu Farisi nindou-yomo ai ahamundihoari simbori hoafindurü-yafundühi yahomoya, “Nindou nda nini nindouyu God nahurai hoafiyuh raninambo ahambo tirafoariri ndana? God yangiri animbo moaruwai hohoanimo ranahambo amboawi mbüsümbuisi!” mehomo.

²² Sisas ai ahamundi hohoanimo amaropuri ranahambo ffire haya ahamumbo hoafiyupurühi yahuya, “Se ra nimboemo yahurai raru hohoanimoemo rana?”

²³ Ro hoafiyahühiya ‘Shafi moaruwai hohoanimo ranahambo amboawi’ asahiyo asu ‘Botiyafo hawa hafi’ asahiyo, yimbu ra hoafimbo ro nginindeimb-anahi. Asu yimbu hoafi ra hoafimbo nahanayo hinngirouayo asu nahanayo tinümbayo? Yibobo ra ro hoafindahani anihondümbö tükündifemboe.

²⁴ Se Nindou Hondü ro nginindi masahamndihi moaruwai hohoanimo amboawi yaho hoafimbohünda ranahambo shamumbo nafuimbo ro nindou nda aboedndihinimboyahi,” mehu. Ranayu asu ai nindou yirwar moaruwaimbü-mayu ranahambo hoafiyundühi yahuya, “Haponda ro shambo hoafehanini, botiyafo shafi safisendi ra sowandifi hawa ngoafinambo ngafi,” mehundo.

²⁵ Hoafi ningoambe munquambo nindou-maye ranahei wagabe botifi ahandi safisendi ra semündü haya Godimbo aboedi hamind-ani yahuhü ngoafina mahu.

²⁶ Raneyei asu munquambo nindou ranai munguna yahurai afindi hamindi mahepühindi! Ai rani-moatükunimbo ngusüfo kibodiri-foarhindühi Godimbo aboedani seihüya, “Rani-poanimbo moatükuni haponda hoeimarhundü,” masei.

*Sisas ai Rifaimbo ahambo süngufimbo mborai mehundo
(Matyu 9:9-13; Mak 2:13-17)*

²⁷ Rani-moatükuni ai refe hayamboyoane ranambe Sisas ai hu hoeirirane nindou mamihand ndüri Rifai takis kaki semündü-randeimbi ai ahandi ratüpur worambe mamaru. Sisas ai ahambo hoafiyundühi yahuya, “Se wandi süngu mborai,” mehundowamboyu.

²⁸ Asu Rifai ai botifi haya munquambo moatükuni yare kokosifoare haya Sisasindi süngu ndamefiyu.

²⁹ Raniyu asu Rifai ai ahandi worambe Sisasi mbo sesi afindi sindimarandi. Raniyomo asu nindou takis kaki sowandumo-rundeimbi-yomo asu nindou amuri raniyomo ai sesi ra ai-babidimbo nimarimo masowasumo.

³⁰ Raniyomo Farisi bidifiri rani rotu-ambeahindi-memo-yomo asu ahinumbi hohoanimo yamundu-ndeimbi bidifiri-yomo ranai Sisasi ndi sunggururü-rundeimbi-memo ranahamumbo momori hoafiyomopurühi düdurüpurühi yahomoya, “Se ra nimboemo takis kaki sowandumo rundeimb-anemo asu nindou amuri moaruwai hohoanimoyomo-rundeimb-anemo rani-babidimbo sesi sowasumo hoe simindimo arunda?” mehomopuri.

³¹ Sisasi ai ahamumbo hihire hoafiyupurühi yahupuriya, “Nindou angünkoate ana, moai dokta sowana hei rihündi, nga angüneimb-anei hei arihündi.

³² Ro tükümeheandi nda nindou aheiharimboya ro mbumundi nindou-ane fi sei arihündi ranaheimbo awi se moaruwai hohoanimo hiningirihindühi aboedi hohoanimoyei sahehea tüküyaheambo yahipoani, nga wani. Nga ro moaruwai hohoanimoyeimbi nindou ai aboedi hohoanimo sungumbeyahindi sahehea tükümeheandane,” mehupuri.

*Sisasi ai sesi wehi ningombo hoafi yamundimareandi
(Matyu 9:14-17; Mak 2:18-22)*

³³ Raniyei asu nindou bidifiri ai Sisasi mbo hoafiyehi seiya, “Nindou bidifiri Sonimbo sunggururü-rundeimbi ana afindimbo sesi wehi ningomombo Godimbo yangiri didibafi-yomondühanemo. Asu nindou Farisi-yomondi hohoanimo sunggurundeimbi-ranai-amboani maru rani sungguru arundi, nga sihambo sunggurunini-rundeimbi aiana sesi sowasumo hoe simindimo rundühanemo?” maseiamboyu.

³⁴ Asu Sisasi ai aheimbo hoafiyundürühi yahunduriya, “Asu se ra nindou mamai ai nimorehi semindimbo yahuan rani-simboani sesi afindi raraorihindühi ngunindi afandihindi ranaheimbo sesi wembopo ndahümündihündürü mamandiyo sapo nindou nimorehi semindimbo-mayu ranai ai-babidimbo nimanduani? I, ra wani.

³⁵ Nga sunggunambo nimorehi semindimbo nindou ranahambo ndowarindumo gorügoanini ngomondani rani-simboani animbo ai sesi wehindeimboyei,” mehu.

³⁶ Asükaiyu Sisasi ai aheimbo ngorü kafeefe hoafi hoafiyundürühi yahunduriya, “Nindou mamai ai-amboani moai hoeari simborindambo buramündi haya asu ngisihari hoeari wamindafi ambe aningo ranifih pare haya kakiyu randi, nga wani. Ai rawareandi ana, hoeari simbori-mayo ranai bundeandani asu simbori hoeari ranai ngiri wamindafi hoeari-mayo ranifih simongori-ndamindo.

³⁷ Asu nindou ngorü ai wain boboe simbori ra sapo wamindafi ninihondi hoeari hipiri wain keferandeimbi-mayo ranambe karareandi ana, simbori wain ranai wamindafi wain hipiri ra borindeandühi wain ranai hifini keboendühi wamindafi hipiri-mayo ra moaruwaindimboe.

³⁸ Nga simbori wain boboe ranana sapo simbori ninihondi hoeari hipiri-mayo ranambe animbo kefemboane!

³⁹ Nindou ai wamindafi wain ra sümündi hayambo ana, ai ngiri simbori simindimbo yifirindu. Ai hoafiyuhiya, ‘Wamindafi wain-ane aboedayo,’ mbüsümbui,” mehunduri.

6

*Moani ngoafimbo nimarisihi Sisasi ai wit nümbürambe mahu
(Matyu 12:1-8; Mak 2:23-28)*

¹ Moani ngoafimbo nimarimbo sihi Sisas ai wit nümbürambe mahu. Ranıyo asu ahambo sünggrurü-rundeimbi ai wit hısi ra warıhü hüründümo mburu warı düdühuru hipiri ra horımarıhoayowa safı yangiri masowasümo.

² Ranıyomo asu Farisi nindou bidifiri ai düduyafundühiya, “Se nimboe rani-moatükunı ra rawarundi rana? Yıhoefi ahınümbi hohoanımo ranai yahoya moanı ngoafimbo nimarimbo sihi rani-moatükunı refepoanı meho,” mehomondamboyu.

³ Asu simborı Sisas ai hoafıyupurühi yahuya, “Awi se moai bukambe hoeirundiyo sapa Defit ai ahandı nendi bidifiri-babıdımbo wembomboyuhü ramareandı hoafı rana?”

⁴ Sapo ai Godındı worambe kefuai hüfu Godımbo sıhefeimbıhündı bret megoro ra semündü sesühi asu ahandı nendi bidifiri-memo ranahamumbo amboanı masagapurı. Yıhoefi ahınümbi hohoanımo süngu amboanı nindou amurı ai ngiri refimbıhündı bret ra dagüdi, nga moanı Godımbo sesi sıhou-rundeimbi yangiri anımbo bret ra dowadümboemo,” mehupurı.

⁵ Asu Sisas ai hoafı moandıreandühi hoafıyuhı yahuya, “Nindou Hondü ranai ana moanı ngoafimbo nimarimbo sihi ra ai nımındani,” mehu.

*Sisas nindou warı moaruwaimbü aboedımariri
(Matyu 12:9-14; Mak 3:1-6)*

⁶ Ngorü moanı ngoafimbo nimarı sihi Sisas ai Suda-yafe rotu worambe kefuai hüfu nımorehi nindowenihımbo yamundi-mareandıri. Ranühi nindou mamı warıhondü warı ahandı ranai moangorıfoareri haya mamaru.

⁷ Suda-yomondi ahınümbi hohoanımo yamundu-rundeimbi bidifiriyomo asu Farisi nindou-yomo ai nını nafısüngundıhurı Sisasımbo papı-hoafındıhurı yahomo houmbo mamarımo. Ranıyomo ai moanı ahambo hımboarınambo yangiri hıfandırürühi mamarımo Sisas ai moanı ngoafimbo nimarimbo si ranıhü nindou aboedıreandıhüpo yahomo houmbo.

⁸ Asu Sisas ai ahamundi hohoanımo ra fıfırehayambo-wambo nindou-mayu rana-hambo hoafıyundowohü yahuya, “Botıyafı hawa ndühi wagabe sühüfi,” mehundo. Ranıyu asu nindou-mayu ranai botıfi hüfu wagabe manüngu.

⁹ Ramefi-yuwamboyu Sisas ai ahamumbo hoafıyupurühi yahuya, “Ro sıhamumbo düduweheandı: nını-moatükunımboyo sıhefi ahınümbi hohoanımo ranai yowanı moanı nimarimbo sihi refepoanı mehoa? Farıhefemboyo asu moaruwaimbo-femboyo? Nindou mamındı yangiri nıngombo ra dıdıboado-femboyo asu yembüfemboyo?” mehu.

¹⁰ Ai ahamumbo muıguambo türapuranı mayowamboyu asu nindou-mayu rana-hambo hoafıyundowohü yahuya, “Sıhafı warı ra ngurıhoefı,” mehundo. Ai ranı-süngumareanda, asu ahandı warı ranai asükaiyo aboedımayo.

¹¹ Asu nindou-memo ranai ngusüfoambe moaruwairapurühi Sisasımbo nüngundıhurı yahomo houmbo ahamundihoarı wataporımbomarundi.

*Sisas ai ahandı hoafı semındı horambo nindou 12 masepurımündu
(Matyu 10:1-4; Mak 3:13-19)*

¹² Mamı rani-sımboanı Sisas ai fıfi wafuana Godımbo dıdıbafıfembo mahafu. Ai nımbokoanı Godımbo dıdıbafıyo hombo sürüfoefembohünda.

¹³ Ranıyo asu simayoambo ai ahambo sünggrurü-rundeimbi-memo ranahamumbo mborai yahupurı hürıhepurı haya asu 12 nindou sepurımündühi ahamundi ndürı hoafı sowandümo homo-rundeimb-anemo yahu kamafoareapurı.

¹⁴ Saimonımboyu Pitamboyu-randeimbi-mayu, asu ahandı akıdı Andruyu, Sems, Son, Firip, Bartoromyu,

¹⁵ Matyu, Tomas, Sems Arfius'indi n'omor'i, asu Saimon Serotihündi ran'yomo.*

¹⁶ Sudas Sems'indi n'omor'i asu Sudas Iskariot, sapo Sisas'mbo hürütümbi nendi-yomondi warihürireimbi-mayu ran'iyu.

*Sisas ai anğünümboyeimbi aboedimareandür'i
(Matyu 4:24-25; Mak 3:7-12)*

¹⁷ Sisas ai hifi wafu wamin'indi ahandi hoafi sowandümo homo-rundeimbi-memo ran'i-babidi hanimo houmboemo asu nindou bidifiri afindi ahambo süngururü-rundeimbi ran'i-babidi ndümündühi man'ngomo. Ran'iyei nindou afindi ra Sudia hifi'hündi, Serusaremihündi, Tair asu Saidoni-yafe hifihü sir'wara gudikim' ngoafi adaburo ran'hündambo ai-amboani ran'hü bur'mayei.

¹⁸ Asu ai ran'hü tükümehindi ra ahandi hoafi himbor'yo asu ahei anğün'i ra aboedimbi'reandambo sei hehimboyei. Asu did'iyei moaruwai nendi n'imar'indürimbo t'ng'ri'fo sahümündeimbi ai-amboani tükümehinda aboedimareandür'i.

¹⁹ Muñguambo nindou ranai ahambo sind'hor'i mar'hündi ra sapo ahandi fi-ambeah'indi ng'in'indi ranai kosifoendühi aheimbo aboed'reiri marandamboyei. Ran'yo Sisas ai muñguambo nindou aboedimareandür'i.

*Hihifi hihifi asu t'ng'ri'fo tükündifemboe hoafi
(Matyu 5:1-12)*

²⁰ Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi-memo ranahamumbo himboari pareapuri nüngumbo hoafiyupurühi yahuya,

“Se didemo napokoate-ayomo seana hihifi-hihifi-mbemondamboane,
ng'a haponda God ng'in'indi hifandarandi ra s'hamund-ane.

²¹ Se didemo haponda wembomboemo seana hihifi-hihifi-mbemondamboane,
ng'a seana bodoweimbi n'ngomboemo!

Se didemo haponda arani-aranemo seana hihifi-hihifi-mbemondamboane,
ng'a seana tikifinambo n'ngomboemo!

²² Didemo s'hamumboya Nindou Hondümbö süngururü rundeimb-anemo mbiseih'i
asu ran'i süngumbo s'hamumbo y'boarukor'hipuri,
ng'in'indi hoafiyahüpuri asu seana moaruwai-anemo sei hoafayei ana,
se hihifi-hihifi'indimo.

²³ Rani-moatükuni ra rawefeyo ana, se hohor'pi-hohor'pi-ndimondühi hihifi-hihifi'indimo n'imboe sapo s'hamundi tak'ni afindi sünambe begor'pur'i. N'imboe sapo ahei amao mam'i amboani God'indi hoafi hoafiyomo-rundeimbi ahamumbo ran'moatükuni ramar'hindi.

²⁴ Se did'iyei haponda napo afindeimbayei, seana hipoan'imboembou-anei!

Sapo seana hapo yang'ri an'imbo t'ng'ri'fokoate-fi hand'hi n'imboeimboyei.

²⁵ Se did'iyei haponda bodoweimbayei, seana hipoan'imboembou-anei!
n'imboe seana sapo wembombondeimboyei!

Se did'iyei haponda tikifi-hoafinambo amarei, seana hipoan'imbembou anei!
N'imboe sapo seana arani-aran'indeimboyei!

²⁶ Nindou ai s'heimbo haponda aboed-anei sei hoafiyei ar'hündi, seana hipoan'imboembou-anei!

N'imboe ahei amao mam'i amboani God'indi hoafi tikai hoafiyomo-rundeimbi-memo ranahamumbo amboani yahurai rasei mar'hündane,” mehu.

*S'hei hürütümbi ranaheimbo ngusüfo pand'hindür'i
(Matyu 5:38-48; 7:12a)*

* **6:15:** Serot ai Suda-yafe amao-yomondi hohoan'imo yang'ri süngufembo hohoan'imo-memo. Ai Israer Romi-yomondi gafman hoarehi n'ngombo moei mehomo.

²⁷ Sisas ai hoafiyuhi yahuya, “Se didiyei wandi hoafi himboryei arihündi sheimbo ro hoafayahi: Nindou didiyei shei hürütümbaye ranaheimbo se hipoambo-ndihindüri. Nindou didiyei sheimbo yiboaruko-arihindüri ranaheimbo se ngusüfo pandihindürühi hipoambo-ndihindüri.

²⁸ Nindou didiyei sheimbo hoafinambo moaruwaimbo-arihindüri ranaheimbo se God ai aboedi-aboedimbirea-ndüramboane mbisei. Asu nindou didiyei sheimbo wudipoapofe-ndürükoate-aye ranaheimbohünda se Godimbo didibafindei.

²⁹ Asu sihambo nindou ngörü ai mam+ koaihoan+ harinduan+ asukai ngörü koaiho amboan+ hihirindowandan+ ranifih+ harimbiyuwamboane. Asu nindou ngörü ai sihaf+ ngisihar+ hoear+ ndemüduan+ ana, asukai sihaf+ siot ngörü-amboan+ mbisemüdu-wamboane.

³⁰ Nindou didiyei sihambo nin+moatükunimbo düdundahindan+ ranaheimbo munguambo dabadüri. Asu nindou ngörü ai sihaf+ nin+moatükun+ napo ndemüduan+ asukai hihirife semindimbo hoafipoan+.

³¹ Asu se nindou bidiframbo ai wambo ran+moatükun+ rambirihindi asafi ra se aheimbo ran+süngundowandi.

³² Se nindou sheimbo hohoan+moyei-rihündeimbi ran+ nindoumbo yangiri se hohoan+moayei ana, ngiri ran+ süngu sheimbo aboed-anei mbisei. Nindou moaruwai hohoan+moyei-rihündeimbi amboan+ nindou didiyei aheimbo hohoan+moyei-rihündeimbi aheimbo yangiri hohoan+morihündüri rihündühanei!

³³ Asu se nindou sheimbo didiboado-rihindüri arihündi ranaheimbo yangiri se didiboado-arihindüri ana, asu ngiri ran+süngu aheimbo aboed-anei mbisei. Nindou moaruwai hohoan+moyei rihündeimbi amboan+ ran+ süngurühi hündühanei!

³⁴ Asu se nindou didiyei ranaheimbo nin+moatükun+ ndahundürü mbundihumbo hihirindihu ndahum+ndefi sei hehi hohoan+moyeihi aheimbo yangiri sahündüri arihündi ran+mbo ngiri sheimbo aboed-anei mbisei. Nindou moaruwai hohoan+moyei-rihündeimbi amboan+ nindou bidifri+ moaruwai hohoan+moyei-rihündeimbi ranaheimbo sahündüri rihündühanei, ra aheimbo masehindi nahurai hihirife semindimbohünda!

³⁵ Yowan+, nga se nindou didiyei sheimbo hürütüri-hündüri-rihündeimbi+mo hipoambondihindüri. Asukai nin+moatükun+ nindoumbo sai mburimbo se yowan+ bidifri+ moatükun+ hihirife semindimbo hohoan+moyoponan+. Rananimbo se takini afindi ndahümündi mbundihü asu God Nimmoamo Hamindi ranahandi nimorindamboyafi. Nimboe aiana nindou didiyei hihifryo-rakoate asu moaruwai hohoan+moyei-rihündeimbi ranaheimbo aboediyuhani.

³⁶ Se hipoambondo ndandi sihaf+ ape ai-amboan+ hipoambore arandi nou.”

*Nindou ngöründi niŋgo ra türüfoefehü pap+hoafipoan+
(Matyu 7:1-5)*

³⁷ “Se yowan+ nindou ngöründi niŋgo ra türüfoefehi+ pap+hoafipoan+. Asu ranan+mbo ngiri God ai shei niŋgo ra türündandürühi pap+hoafindandüri. Se yowan+ nindou ngöründi niŋgo ra yibobofehi+ moaruwai-ane yaho hoafiyoponan. Asu ranan+mbo ngiri God ai sihaf+ niŋgo ra yibobondeandühi moaruwai-ane mbüsu. Se nindou bidifri+yei moaruwai hohoan+mo ranahambo amboawi aseianimbo God ai-amboan+ shei moaruwai hohoan+mo ranahambo amboawi mbüsümbui.

³⁸ Se nindou bidiframbo asahündüri an+mbo asu God ai sheimbo dagadür+mbui. Refe süngu ana se afindi hamindi an+mbo ndahüm+ndeimboyei. Sapo se an+hondümbo nindou farahehindi ran+ simogodühi an+mbo shei warambe bab+boai pitapindimboe. Se nin+ simogodühiyo nindou bidiframbo farihhind+ süngu-an+mbo God ai sheimbo ran+ simogodühi randeandür+mbui,” mehu.

39 Asu Sisas ai ahamumbo kafeefe hoafi nda hoafimepurî: “Nindou mamî himboatîharî ai ngîrî nindou ngorü himboatîharî-mayu ranahambo nderümündî haya nafî nafuindu ngu. Asu ai rawareandî ana, yîboboambo hoe apoarambe pîndamboyanî.

40 Yamundife nîmorî ai ahambo yamundî-randeimbi-mayu ahandî nîmoamoyupoanî, nga muŋguambo yamundife nîmorî ahei yamundife ratûpurî ra muŋgundoanî ana, asu aheimbo yamundu-randeimbi-memo nahuraindeimboyei.

41 Asu se nîmboe nindou ngoründî himboarambe düdübudî akîdou afoeru ranahambo yangîrî himboapoyafühî asu sîhafî himboarambeahî nîmoko bîdîfirî afoero ranahambo hoeifekoate-a?

42 Nüŋgundo nindou ngorumbo hoafîndafühîya, ‘Wandafî, awî sîhafî himboarambeahî düdübudî akîdou afoeru ra hündîhehinî samboanahî,’ mambîsafî sîhafî himboarambeahî nîmoko bîdîfirî afoero ra sîhafîhoarî hoeifekoate-a? Seana yimbu yafambeimbi nindou-anafî! Weaŋgurühî se boatei-anîmbo sîhafî himboarambe nîmoko bîdîfirî afoero ra hündühoefî mbundambo-anîmbo asu nindou ngoründî himboarambe düdübudî akîdou afoeru ra wudîpoapondo hoeindowandühî hündühoefîndo,” mehu.

*Nîmî-ane asu ahandî hîsî ranane
(Matyu 7:16-20; 12:33-35)*

43 Sisas ai hoafîyuhî yahuya, “Nîmî mamî aboedî hamîndî ai ngîrî hîsî moaruwaimbü nîngo. Asûkai nîmî mamî moaruwai ai-amboanî ngîrî hîsî aboedeimbi nîngo.

44 Muŋguambo nîmî ra ahandî hîsayo ranî süŋgu-ane türüfoefehî awî ranî nîmî-ane eho. Se ngîrî nîmî hîsî fik ra tîhoarî tîhoareimbi nîmî-fihîndî hüründandîfî, asu ngîrî yukui amurî nîmî-fihîndî hüründandîfî.

45 Nindou aboedî ai ahandî ngusüfoambe hohoanîmoambeahî aboedî moatükunî arühayo ranane bokarîhai arandî, nga asu nindou moaruwai ai ahandî ngusüfoambe hohoanîmoambeahî moaruwai moatükunî arühayo ranane bokarîhai arandî. Nîmboe sapo nîne-moatükunîyo ngusüfoambe hohoanîmo-ambeahî amaro ranane asu yafambe ai weindahî hoafîyo arandî,” mehu.

*Nindou yimbu worîmborîrî-rînandeimbi
(Matyu 7:24-27)*

46 Sisas ai yahuya, “Asu se nîmboe wambo ‘Adûkarî, Adûkarîyei rîhündühî asu wandî hoafayahî ra süŋgufekoate-ayeia?

47 Nindou düdi ai wambo sowahî tüküfi wandî hoafî himborîyu mburambo ranî süŋguareandî anîmbo asu ro ai nüŋgunahurai nindouayu ra sîheimbo nafuindamboyahî?

48 Aiana sapo nindou worîmbombo yahuhaya hîfambe ndihî ragu kakîra hanü mburambo kambohoanî nîmoeiwamî mafemburîfiyu nahurai-ani. Hoe ranai afîndî hohoumboyohü worî ranahambo harîyo randa moai fîfîmîyo, nîmboe sapo ai wudîpoapore worîmbora hayambowambo.

49 Nga asu nindou düdi wandî hoafî himborîyu mbura ranî süŋgufekoate-ayu aiana sapo nindou worîmbombo yahuhaya kambohoanî wudîpoapofe feburîfekoate-yuwanî asu hoe ranai hohoumboyohü worî ranahambo harîyo randanî moanî mamîharî bîramîndî pîrîmayo nahurai-ani. Asu bîramîndî pîrîmayo ra moanî afîndî hamîndî mamîkarî pîrîmayo!” mehu.

7

*Sisas ai ami-yafe bogor+ndi ratüpur+iyu-randeimb+ d+boadomarir+
(Matyu 8:5-13; Son 4:43-54)*

¹ Sisas ai n+moreh+ nindowenih+ ran+ hoafi+ ra hoafi+yundür+ mbura Kaperneamüh+ hu tüküme fiyu.

² Nindou mam+ Rom+hünd+ ami-yafe bogori+ ran+hü manüngu. Ran+iyu ahand+ ratüpur+iyu-randeimb+ ngusüfohönd+ ranai anğünümboyuhü yif+imbo yang+ri+mayu.

³ Ami-yafe bogori+ ai Sisas ran+hü anüngu hoafi+ ra h+mbor+iyu haya ran+iyu ai Suda-yafe bogori+ b+d+fi+ri+ koamar+hepura ahambo hoafi+ambo mah+fomo. Ranan+imbo ahand+ ratüpur+iyu-randeimb+ ra aboed+imbirir-amboane yahu haya.

⁴ Ai homo Sisas sowah+ tüküyafu wat+harürüh+ yahomoya, “Ai nindou aboed-ani, nga se ahambo fand+hawori+.

⁵ Nga ai Suda y+hoef+imbo ngusüfohö pareamuni-randeimb-ani. Nga aiyu y+hoef+ rotu wor+ ra wor+imbomarand+,” mehomondamboyu.

⁶ Ran+iyu Sisas ai ran+bab+d+ hu wor+ki+m+ tüküfiyuani+ ami-yafe bogori+ ai ahand+ ngunind+ Sisas+imbo hoafi+ambo koamar+hepura homo hoafi+yomondüh+ yahomoya, “Adükari, ambe se t+ñ+ri+fondamboyafi, nga ro nindou aboed+yah+ an+imbo wand+ worambe madügüfi, nga ro moai muңguna wand+ wor+na d+d+fi+ sahehea ho-hoan+moyah+.

⁷ Ran+imboanah+ ro aboed+ ham+ndi-yahan+imbo sihambo sowana mad+d+h+. Nga moan+ se hoafi+yang+ri+ hoafi+ndafan+ wand+ ratüpur+iyu-randeimb+ ai aboed+imbiyu-wamboane.

⁸ N+imboe ro-amboan+ nindou wand+ n+moamo ndüreimb+memo ranahamund+ hoarehanah+, nga asu ami-anemo wand+ hoarehemo. Ngorümbo hoafi+ndahüh+, ‘Se haf+,’ mb+sahan+ ai hu randühani. Asu ngorümbo hoafi+ndahüh+ ‘Se si+n+fi,’ mb+sahan+ ai sün+ randühani. Asu wand+ ratüpur+iyu-randeimb+imbo hoafi+ndaha-ndowohümbo, ‘Ran+moatükuni raro,’ sahan+, ai rareandühani,” mehu.

⁹ Asu Sisas ai ran+ hoafi+ ra h+mbor+iyu haya nindou ranahambo af+nd+ mahepün+fiyu. Ran+iyu h+h+ri+fi n+moreh+ nindowenih+ af+nd+ ranaheimbo hoafi+yundürüh+ yahuya, “Ro siheimbo hoafayah+. Ro moai an+hondümbofe ndahurai ndüh+ hoeir+heand+, Israer+hünd+ amboan+, nga wan+,” mehu.

¹⁰ Nga sapo nindou ami-yafe bogori+ ai koamar+hepuri+ ranai homo worambe hoeirüwurane asu aboed+imayü.

N+moreh+ kaind+ n+mor+ Sisas ai yif+hünd+ bot+marir+

¹¹ Refe hayamboyoane, asu süngunambo ranambe n+mai Sisas ai ngoafi+ mam+ ahand+ ndür+ Nen ran+nambo bot+fi mahafu. Ahambo süngururü-rundeimb+yomo asu n+moreh+ nindowenih+ af+nd+mayeri ran+yei ai mam+ mahahüsi.

¹² Sisas ai ndeara ngoafi+ gin+ri+ naf+tambek+m+ tüküfiyuane asu ngoafambe-ah+nd+ aran+hoafi+ yas+mond+ ranai tüküme fiyo. Yif+ n+moko ranana sapo n+moreh+ kai-mayo ranahand+ nindowenih+ n+mor+ moan+ mam+ ham+ndi-mayu ranaiyu. Ran+iyu asu n+moreh+ nindowenih+ af+nd+ ran+ ngoafi+hünd+ ranai n+moreh+ ran+bab+d+imbo mamarei.

¹³ Asu Adükari+ ai n+moreh+ ranahambo hoeireanda mayoa asu ahambo ngusüfoambe af+nd+ h+poamboreandüh+ hoafi+yundüh+ yahuya, “Se yowan+ aran+ndafindo-mboyafi,” mehundo.

¹⁴ Ran+iyu Sisas ai hu yif+ safisend+mayo ra sünd+mareanda asu nindou yif+ n+moko masowandümo-memo ranai ng+ng+n+ru man+ngomo. Ran+iyu Sisas ai hoafi+yuh+ yahuya, “Nindou hoar+fi+ ro sihambo hoafehan+n+ se haponda bot+yafa,” mehundo.

¹⁵ Ran+iyu asu yif+yumb+ nindou-mayu ranai bot+fi n+marümbo wata-por+imayüamboyu asu Sisas ai n+mor+ ra ahand+ hondand+ war+hümariri+.

¹⁶ Raniyo asu nimorehi nindowenihí afíndí ranai ngusúfo kíkífoaríhindühí Godímboya aiana aboed-ani sei hoafiyahündowohü seiya, “Ahandí hoafí hoafiyu-randeimbí adúkarí hamíndí ai yíhoefí mbusúmo tükümeñiyu! Ai ahandí nendí ranaheimbo aboedambofe-ndürímbo tükümeñiyu-ane!” masei.

¹⁷ Sisas ai rani-moatükuní rawareandí hoafí ranai muñguambo Sudia hífi asu rani hífikímí adaburo ranambe yanğorí wakímareanda hímborímayeí.

Son hundürüra-randeimbí ai ahambo süngururü-rundeimbí yimbu Sisas sowana koamaríhepírí

(Matyu 11:2-19)

¹⁸ Sonímbo süngururü-rundeimbí ai muñgu moatükuní tükümeñeyo ra ahambo wataporímbo marurí.

¹⁹ Raniyu asu Son ai ahambo süngururü-rundeimbí nindou yimbu mborai yahupírí hürühepírí haya Adúkarímbo düdufímbohünda ahambo sowana koamaríhepírí. Ahandí Adúkarímbo düdufe hoafí ra yahuraiyo, ‘Nindou nda horombo ro tükündüfimbui masahí raníyafí, asu ngorü tükündüfimbui mbísefi hohu hímbomandefíyo?’

²⁰ Asu ai Sisasímbo-so tüküyafíneandühí hoafíyafínandowohü safaníya, “Son hundürüra-randeimbí ai síhambo refe düdufenínímbo yíhoehímbo koamaríhemuna masínehí. Se nindou tükündüfimbui mehuyafí, asu ngorü tükündüfimbui mbísefi hohu hímbomandefíyo,” masafaní.

²¹ Moaní rani-símboaní hamíndí raníhü Sisas ai nimorehi nindowenihí afíndí fi moaruwaimbü, anğünümbí, moaruwai nendí nímarümbí ranaheimbo aboedíreandürí asu hímbotíharí afíndí ranaheimbo hímboarí bíríhendüraní asúkai hímboaríyeí rarao maríhündí.

²² Sisas ai Sonímbo süngurínírí-rínandeimbí ranahafanímbo símborí hoafíyupírühí yahuya, “Se ngafaní Sonímbo hoafíndafaní se níne-moatükuní hoeíríne hímboríyafaní marínandí ra: Rani-moatükuní ra sapo hímbotíharí ai asúkai hímboarí bíríhehí hímboaríyeí, tíñarí moaruwaimbí ai botíyahi heí, fi moaruwaimbü, mímáního masímeimbí ai aboedí popoatapo-foaríhi. Hímbotühüfo ai asúkai hoafí hímborí-yeí, yífíyeimbí ai yanğírí botíyahi asu aboedí hoafí ra nindou napokoate-yeimbí-mayeí aheimbo wataporímboyo ramarandí ranahambo.

²³ Nindou dídíyeí wambo aníhondümbo-aríhindírí ai-ana híhífí-híhífímbeíyeí-amboane!” mehu.

²⁴ Sonímbo sünguríne-rínandeimbí mefaní ranai hafandane süngunambo Sisas ai Sonímbo nimorehi nindowenihí-mayeí ranaheimbo hoafíyundürühí yahuya: “Sapo se Son sowana nímiwohí furíkoate-reandühí heihü ra se níni-moatükunímboyeí tüküfeyoaní hoeífembo sei hehí hohoanímomayeí a? Awi se boabodarí emündü werínambo mboahurí-hendaní ra hoeífemboyeí mahei?”

²⁵ Níni-moatükuní hoeífemboyeí se mahei rana? Awi nindou hoearí moaní rani-poanímbo aboedí hoearí yihuruyu haya nüñguwaní hoeífemboyeí mahei? Ra waní. Nindou yahurai hoearí aboedí yihuru-ríhümündeimbí ana, adúkarí bogoríndí worambe-ane nímboeí aríhündí.

²⁶ Se wambo ndühí yaríhi hoafíyahündírí sapo se níni-moatükuní hoeífemboyeí mahei ra? Godíndí hoafí hoafíyu-randeimbí nindou ranahambo hoeífímboyeí? Yíni ra aníhond-ane Godíndí hoafí hoafíyu-randeimbanísí, ngá ro nda síheimbo aníhondümboanahí hoafayahandürí. Son aiana Godíndí hoafí hoafíyu-randeimbí nindou ranahambo ngasündireimb-ani.

²⁷ Son ranahamboyo Godíndí Bukambe yare hoafíyowohü yahoya, ‘Ro nindou mamí wandí hoafí semíndí hombohünda koandíhehinaní, ai boateí se hokoate-yafambe ngumbuí síhafí nafí nafíríhefímbohünda,’ meho,” mehu.

²⁸ Sisas ai b'idifiri hoafi pareandühi hoafiyuhi yahuya, "Son ana nindou moani adükari hamindiyu haya asu ai nindou horombo maningomo ahamumbo ngasündeapureimb-ani. Nga asu nindou düdi ai sapo God nginindi hifandarandi ranambeahindi akidou aiyu aiana Sonimbo ngasündirumboani," mehundüri.

²⁹ Muḅguambo nindou ai Sonindi hoafi himboriyei hehi asu takis kaki sowandümo-rundeimbi nindou-amboani muḅguambo rarihi hoafiyehi seiya, "Yini, Godindi ho-animo ranana anihondü hondü mbumundane," masei. Raniyei asu süngunambo ai ahandi warihü hundürümeyei.

³⁰ Nga Farisi nindou-yomo asu Suda-yomondi ahinümbi hohoanimo yamundurundeimbi-yomo ranai ahamundihoari Godindi hohoanimo ra himbori-yowohü süngufembo moei mehomo. Ranimboemo ai moai Sonindi warihü hundürüyomo.

³¹ Sisas ai hoafiyuhi yahuya, "Nimورهi nindowenih hapodanambe animboei ndanaheimbo ro nini-moatükunifih simongorindhe hoeimandiheara? Nindou nda ai nüḅgunahurai nindouyei ndana?"

³² Nindou ndanai ana sapo nimori akidibou ngoafihü ninouyeimbo nahurai-anei. Sapo ai nimateimbo bodimondi nimoakidiboumbo rarihi hoafiyehiya, 'Ro siheimbo fufunnambo fufun-mehundüri, nga asu se moai botiyahi yiriwari moporiyei! Ro siheimbo wenḅsahoafinambo marihundüri, nga asu se moai aranahoafirihündi rani ranimayei!' nahurai-anei.

³³ Son sapo nindou hundürüra-randeimbi-mayu ranana tüküfi sesi sesü, wain hoe simindi rakoate-mayua, asu se hoafiyehüya, 'Ahandi flambe ana moaruwai nendi nimarimboane,' masei!

³⁴ Asu Nindou Hondü ai tüküfi sesi sesü, hoe sümündi marandambo, asu se hoafiyehiya, 'Nindou ranahambo hoeirihori! Aiana sesi afindi sesü asu nginindi wain hoe sümündi arandi. Aiana nindou takis kaki sowandümo-rundeimb-anemo asu nindou moaruwai wosihofori hohoanimoyomo-rundeimb-anemo ranahamundi ngunind-ani!' masei.

³⁵ Nga asu nindou didiyei Godindi-mayo fifirife ra anihond-ane sei sahümündimbi aiana rani fifirife ra anihondumbo nafuiyehanei," mehu.

Sisas ai Saimon Farisihündandi worambe mamaru

³⁶ Farisi nindou ai Sisasimbo sesimbohünda ro-dibo dowadifi mehundo-wamboyu asu Sisas ai ahandi worambe hu farifi hafu mamaru.

³⁷ Rani ngoafihü nimورهi mamai ai nindowenih birabiri hohoanimoyo-randeimbi maningo. Sisas ai Farisi nindoundi worambe sesi sesühi amaru hoafi ra himboriyo haya, asu ai arabasta nimoei kaki afindi fih semindümbi hiprambe fisinjarümbi moatükunihipiri tüküre semindi haya maho.

³⁸ Raniyo ai ho Sisasindi daboadan yirikimi ningombo araniyowohü Sisasindi tinari ra ahandi aranhimboaho-mayo ranambo popoaimarandi. Raniyo asu ai Sisasindi tinari ra ahandi mbirinani ranambo ninombirihoyoa yahohaya gedühai mbura wakikihirapirühi fisinjarümbi moatükunih ra tinari yimbumefani raniwami kamafoareandi.

³⁹ Asu Farisi nindou Sisasimbo mborai mehundo ranai rani-moatükunih ramareanda hoeire haya ahandi fimbo hoafiyuhi yahuya, "Nindou nda anihondü Godindi hoafi hoafiyu-randeimbayu ana, ai nine nimورهi ahambo südarerih nda fifirindeambui. Asu moaruwai yahurai nindowenih birabirümbi nimورهi aningo ranahambo fifirindeambui," mehu.

⁴⁰ Sisas ai simbori hoafiyundühi yahuya, "Saimon, ro shambo hoafiyoninimbo hoafi moai siheheandi," mehundowamboyu. Asu Saimon ai ahambo hoafiyundühi yahundoya, "Yini, Yamundo-randeimbi nindou se wambo ndühi hoafiyafindiri," mehuamboyu.

⁴¹ Asu Sisas ai piyu haya hoafiyuhî yahuya, “Nindou yimbu nîmbafanî henamboyanafanî ai nindou ngoründî-mayo kakî sîmborî hîhîndîho ndehoamboehî safanî hena masowandîfanî. Nindou ngorü ai sapo kakî sairandeimbi-mayu ranahandî-mayo 500 kakî hoarî semüdu süngunambo sîmborî saimbohünda asu nindou ngorü-mayu ranai 50 kakî hoarî semüdu süngunambo sîmborî saimbohünda.

⁴² Nindou yimbu ranai kakî masowandîfanî ra sîmborî hîhîrîfe saimbo kakîkoate-mefandamboyu asu nindou ranai ambe mehupîrî. Nindou yimbu ra dîdî ai nindou-mayu ranahambo ngusüfo afîndî pamandira?” mehuamboyu.

⁴³ Asu Saimon ai sîmborî ahambo hoafiyundühî yahuya, “Ro rarîhe ho-hoanîmoayahî ana, nindou sapo ahambo kakî adükarî masagado ranai-anîmbo afîndî hamîndî ngusüfo pandirümbui.” Ranîyu Sisas ai yahuya, “Yîni, se anîhondümbaanafî hoafayafî,” mehu.

⁴⁴ Ranîyu asu ai nîmorehî-mayo ranahambo sowana hîhîrîfîhî Saimonîmbo hoafiyundühî yahuya, “Se nîmorehî ndanahambo moai hoeirowandîyo? Ro sîhafî worambe mafareheandî, nga asu se moai wambo hoe sawandîrî wandî tîjarî popoaimbohünda. Nga asu nîmorehî ndanaiyo wandî tîjarî ra ahandî aranîhîmboahonambo popoaira mbura ahandî mbîrînanînambo gedümarandîrî.

⁴⁵ Seana moai wambo sowandîfîndîrî worînrîrowandîrühî wakîkîhîrandîrî, nga wani. Nga nîmorehî ndanai ana ro sühühambe peyo haya wandî tîjarî ra moai wakîkîhî hîniñgîreandî, nga wakîkîhî hoafîna hohombo haponda tükefeyo.

⁴⁶ Se moai wambo mbîroambe kefembohünda orif nîmî hîsî boboe dîdîboadîro sîhawandî, nga nîmorehî aiyo wandî tîjarî ra fîsîjarümbü moatükunî ranambo kamareandîrî.

⁴⁷ Ranîmboanahî ro sîhambo hoafehanîni, nîmorehî ndanai ahandî hohoanîmo moaruwai afîndî-ane, nga ranahambo God ai amboawi mehu. Nîmboe sapo ai wambo ngusüfo afîndî pamareandîrî. Nga asu nindou daboe ahambo moanî akîdou yangîrî amboawi yahoweimbî nindou ana ai moanî akîdou yangîrî ngusüfo pareandîrühani,” mehu.

⁴⁸ Ranîyu asu Sisas ai nîmorehî-mayo ranahambo hoafiyundowohü yahuya, “Sîhafî hohoanîmo moaruwai ranana ro amboawi samboanahî,” mehundo.

⁴⁹ Ranîyo asu nindou bîdîfîrî sesî fondîkîmî mamarîmo ranai ahamundî mbusümo hoafiyomondühî yahomoya, “Nindou nda düdi moaruwai hohoanîmo amboawi yahu aranda?” mehomo.

⁵⁰ Nga asu Sisas ai nîmorehî-mayo ranahambo hoafiyundühîya, “Sîhafî anîhondümbofe hohoanîmo ranamboyo sîhafî moaruwai hohoanîmo ranambeahîndî aboedambo-marîheanîni, nga se ngusüfo afurîndo kündo hawa ngafî,” mehundo.

8

Nîmorehî bîdîfîrî ai Sisas-babîdîmbo mahei

¹ Ranümbî ra kîkefoendane, asu süngunambo Sisas ai adükarî ngoafî asu akîdou ngoafî ranambe huhü God ngînrîndî hîfandarandî ranahambo wataporîmbo-marandî. Sisasîmbo süngururü-rundeimbî 12 ai Sisasîndî süngu mahomo.

²⁻³ Ranîyei asu nîmorehî bîdîfîrî dîdîyei moaruwai nendî nîmarîndüreimbî asu anğünî moaruwaimbü Sisas ai aboedîmarearü amboanî ahandî süngu mahei. Nîmorehî-mayeî ranai ana Maria Makdarahündî, sapo Sisas ai moaruwai nendî 7 ahandî fiambeahîndî raguanambo-reandeimbî-mayo ranayo, Soana, Kusandî nîmorehî, nindou ranai Herodîndî worî hîfanda randeimbî-mayu ahandî nîmorehîyo, Susana asu nîmorehî bîdîfîrî sapo ahei kakînambo Sisas asu ahandî hoafî sowandümo homo-rundeimbî farîhehipurî-rîhündeiimbî-mayeî amboanî aîbabîdî mahei.

*Nindou sesî ahurî nümbürambe bubumafoareandî kafoefe hoafî
(Matyu 13:1-9; Mak 4:1-9)*

⁴ Nindou afîndî ranai ngorü ngoafîhündî ngorü ngoafîhündî kîkîrîhefekoate Sisas sowana nümbünî tümarihinda, ndani kafoefe hoafî hoafiyundürühi yahuya,

⁵ “Nindou mamî ai sesî ahurî semündü hu bubufoareandane, asu bîdîfirî nafîkîmî pütapîmayo. Nindou ai hahabodeihü pütapîyeiane, asu ndu ai nîmoamonîndî pühîyei masahüsi.

⁶ Bîdîfirî ahurî ranai nîmoei boatîfowamî pütapîyo mbura tüküfehündamboyo asu yapataparîmayo hîfî ranai hoe puari-koate nînjondî hamîndîwambo.

⁷ Asu bîdîfirî ai wohî tîhoari tîhoarümbî nînouyoambe pütapîyo mbura ranî dîbore tüküfîhîyo asu wohî ranambo gabudî-mafoareandî.

⁸ Nğa asu bîdîfirî ahurî ranai hîfî aboedambe pütapîyo haya tütükîyowohüyo 100, 100-mbore hîsîmayo.” Sisas ai ranî hoafî ra moendîfembo yahumbo hoafîyuhî yahuya, “Nindou düdi ai hîmboambeimbî-nduhü ana, hoafî ra hîmborîmbiyuwamboane,” mehu.

⁹⁻¹⁰ Ranîyomo ahambo süngrurü-rundeimbî ai ranî hoafî ranahandî nîmîndî rana-hambo düdumefundo-wambo hoafîyupurühi yahuya, “Sîhamumbo ana God nğînîndî hîfandarandî dîbohîndî hoafî ra masayopurane, nğa nindou amurî ranaheimbo ana kafoefe hoafînamboane hoafayondürî. Rananîmbo ai hîmboarî-ndeimboyei, nğa nğîrî hoeîndîhindî asu hîmborî-ndeimboyei, nğa nğîrî fîfirîndîhindî.”

*Sesî ahurîmbo kafoefe hoafî ranahandî nîmîndî hoafî
(Matyu 13:18-23; Mak 4:13-20)*

¹¹ “Kafoefe hoafî ranahandî nîmîndî ra ndahurai-ane. Sesî ahurî ra Godîndî hoafî-ane.

¹² Sapo sesî ahurî nafînî pütapîmboyowohü pütapîmayo ranana nindou dîdîyei hoafî hîmborîyeihaneisî, nğa asu Satan ai ahei nğusüfoambeahîndî semündü pire-andühani. Sapo Satan ranai aheimboya anîhondümbö-ndîhi hehi aboedambo-ndahimboyei yahuhaya.

¹³ Sesî ahurî sapo nîmoei boatîfowamî pîmayo ranana nindou dîdîyei hoafî rana-hambo hîmborîyei hehi sahümündihî hîhîfî-hîhîfîyeihaneisî, nğa ahei nğusüfoambe hoafî ra moai kîkîmîfoare nîmarondürî. Ai hoafî ranahambo anîhondümbö-rîhindühaneisî, nğa asu nîne-moatükunî aheimbo refe hoeifendürîmbo tüküfeyoambe ai peyehaneî.

¹⁴ Sesî ahurî wohî tîhoari tîhoarümbî mbusümo pütapîmayo ranana, sapo nindou dîdîyei ai hoafî ra hîmborîyeihaneisî, nğa asu afîndî hohoanîmo, kakî napo sîhefe hohoanîmo, hîfî ndanîhündambo hîhîfî-hîhîfî hohoanîmo ranai gabudî-foareandüranî asu ai aboedî hîsîkoate-ayeî nahurai-ane.

¹⁵ Sesî ahurî hîfî aboedambe pîmayo ranana, sapo nindou dîdîyei ai hoafî ra hîmborîyei hehi nğusüfoambe kîkîhî-safîmarîhümündî-aneî. Ai ahei hohoanîmoambe dîdîboadorîhoeimbî hamîndî hondü nîmarîndürîmboyo asu ai hîsî aboedî tüküfendürî.”

*Nindou ai moai si wambürî hoarehî dîbonapîferandî
(Mak 4:21-25)*

¹⁶ “Nindou mamî ai moai ram hai ra yimunde mbura wambürînambo gabude, asu fondî hoarehî ninde randî, nğa wanî. Sapo aiana yimunde mbunda ram hai nîndîferambo fondî-mayo ranîwamî nîmoamo anîmbo nîndeandanî nindou dîdîyei worambe keboehîndühî hoeîndîhimboyei.

¹⁷ Nîne-moatükunî dîbo meñgoro ranai ana weindahî moanambühî tükündîfemboe. Nîne-moatükunî nindou ai gabudîhi masîhehindî ranai ana weindahî hai sihî tükündîfeyoanî hoeîndîhimboyei.

18 Awi se hĩbadĩhũmbo, hĩmbo yangĩrĩ kũndĩhi nĩmandei. Nindou dũdi hohoanĩmo ra ndore fĩfĩrareandĩ ana, God ai adũkarĩ ndagadombui. Nga nindou dũdi ndofe fĩfĩrĩfekoate-ayu ana, nĩne akĩdou fĩfĩrĩmareandĩ amboanĩ God ai raguanambo-ndeambui,” mehu.

*Sisasĩndĩ hondĩ asu akohoandĩ
(Matyu 12:46-50; Mak 3:31-35)*

19 Sisasĩndĩ hondĩyo asu ahandĩ akĩdĩ mamĩyomo ranai Sisasĩmbo hoeifimbo tũkũmehindĩ, nga ai nĩmorehĩ nindowenihĩ afĩndĩ ranĩ mbusũmowambo moai ahandĩ fikĩmĩ papũhũyahindĩ.

20 Ranĩyeyi nindou bĩdĩfĩrĩ ai Sisasĩmbo hoafĩyahũndowohũ sahũndoya, “Sĩhafĩ me-ane asu amondĩ mam-anemo ai weindanĩ anĩmboei sĩhambo hoeifenĩnĩmbo seimbo,” maseiamboyu.

21 Asu Sisas ai nindou ranaheimbo muũguambo yare hoafĩyundũrũhĩ yahuya, “Nindou dĩdĩyeyi ai Godĩndĩ hoafĩ hĩmborĩyeyi mburĩhũ sũũguarĩhindĩ ranai-anei wandĩ me asu akohoandayomo,” mehu.

*Sisas ai hoafĩmayua werĩ afurĩmareandĩ
(Matyu 8:23-27; Mak 4:35-41)*

22 Mamĩmbo Sisas ai ahambo sũũgrurũ-rundeimbĩ babĩdĩmbo botambe fareafundũhĩ hoafĩyupurũhĩ yahuya, “Awi sĩhĩrĩ kurĩhoe ranĩ goesũrũnĩ bandĩhehu ņgefo,” yahupurĩ haya mahomo.

23 Ai botambe homondũhĩ-yomo asu Sisas ai yapombofi muũguru. Ranĩyo asu ņĩĩnĩndĩ hamĩndĩ hoewerĩ ranai kurĩhoe-mayo ranambe tũkũfehũyo, hoe botambe tũkũfehũ asu ai ndeara hĩmonĩ hanĩmbo yangĩrĩmemo.

24 Ranĩyomo asu ahambo sũũgrurũ-rundeimbĩ ai Sisas sowana homo yangĩrĩrũwurĩ hoafĩyomo-ndowohũ yahomoya, “Adũkarĩ! Adũkarĩ! Sĩhĩrĩ ndeara yĩfĩmbo yangĩrayefĩ,” mehomondamboyu. Asu Sisas ai botĩfi hoewerĩmayo ranahambo awi-awimefiyu-wamboyo afureandũhĩyo asu hoe ranai afure mafoero.

25 Ranĩyu Sisas ai ahamumbo yare hoafĩyupurũhĩ yahuya, “Asu sĩhamundĩ anĩhondũmbofe ra nũũguia?” mehupuramboemo. Asu ai hepũnafu yĩhĩmbo sĩsĩreapurũhĩ sĩmborĩ hoafĩyafundũhĩ yahomoya, “Nindou nda dũdi rana? Ai moanĩ hoewerĩ ranahambo awi-awimefiyuwa ahandĩ hoafĩ hĩmborĩyowohũ afurĩmareandĩ,” mehomo.

*Sisas ai nindou mamĩndĩ fiambeahĩndĩ moaruwai nendĩ hemafoareandĩ
(Matyu 8:28-34; Mak 5:1-20)*

26 Sisas ai ahambo sũũgrurũ-rundeimbĩ babĩdĩmbo Gerasa-yafe hĩfĩnambo Gariri hoe gogoasũrũnĩ homo tũkũmefundĩ.

27 Tũkũyafu mburu botambeahĩndĩ kusĩfoendane nindou mamĩ ranĩ ņgoafĩhũndĩ moaruwai nendĩ nĩmarĩndoweimbĩ ranai ahambo sowanambo mahu. Aiana horombo hondũ piyu haya moai hoearĩ gũdeandĩ, nga moanĩ yare safoeyapo manũũgu-ane. Ai ņgoafĩhũ nĩũgokoate yĩfĩ sĩhehi rĩhũndeimbĩ honũguambeyu nũũgu marandĩ.

28 Nindou ranai Sisasĩmbo hoeirĩrũhĩ pukũna heiyuhũ yirĩkĩmĩ piyu nĩmarũmbo hoafĩyuhĩ yahuya, “Sisas, God Nĩmoamo Hamĩndĩ Hondũndĩ nĩmorĩ, se wambo nũũgufendĩrĩmbo safomboyafa? Ro sĩhambo hũti hoafarĩhanĩnĩ se yowanĩ wambo tĩũrĩfo ndawandĩrĩmboyafĩ,” mehundo.

29 Nindou ranai yare hoafĩmayu ra sapo Sisas ai moaruwai nendĩ ranahambo hoafĩmayundoa kosĩfoendũhĩyo. Afĩndĩmbo moaruwai nendĩ ranai kĩkĩhĩrĩmĩndĩ nĩmaroanĩ asu muũguambo nindou ranai hĩmboarĩ safũhĩrurũhĩ senĩnambo

hüputüpu-rîhawuranî ai ranî-moatükunî ra gurîhai haya moaruwai nendî ranai fare serîmîndî haya nîmî wohî furîkoate-yowanî ho-marandî.

³⁰ Sisas ai ahambo düdufihî yahundoya, “Ndürî sîhafî nînea?” mehindowamboyu. Asu ai sîmborî hoafîyundühî yahuya, “Wandî ndürî ana Awai nindou-ane.” Ai yare hoafîmayu ra sapo moaruwai nendî afîndî ranai ahandî fiambe mamarei ranîmboyu.

³¹ Moaruwai nendî-mayei ranai Sisasîmbo hûti hoafîyahündowohü seiya, “Se yîhoefombo nîmbî nîmarûmbî hîfambe ranambe koandîhawamunî-mboyaafî,” masahûndo.

³² Ranîyo asu moatei afîndî ranai hîrîpîninî hîmborîhündühî burîmayei-amboyo moaruwai nendî ranai Sisasîmbo moatei ranahei fiambe koarîhefendürîmbo hûti-hûtimarîhora koamarîhendürî.

³³ Ranîyei nindoundî fiambeahîndî kosîfoehi hehi moateiyei fiambeyahîndühî asu moatei ranai hîrîpîninî pîpînambo hanei kurîhoeambe pîyei hoe karîhûsi hehi yîfîsafîmayei.

³⁴ Nindou moatei hîfandîmarundî ranai hoeirunda mayoa, pîpîyomo homo ranî ngoafîhü asu nûmbûrambe ratûpurîyeihî burîmayei ranaheimbo hoafîhûmarundürî.

³⁵ Nindou ranai nîninî-moatükunîyo tükûmefeyo sei hehi hoeifembo Sisasîmbo-so tükûmehîndî. Ranîyo tükûyahî hoeirîhindane, nindou moaruwai nendî nîmarî haya kosîfoendeimbi-mayu ranai ahandî yirî kîmî hoearî yihuruyu mbura hohoanîmo aboedî koadürü hohoanîmoyu arandî süngu mamaruwa hoeirîhorühî yîhîmbo sîsîrîmehîndî.

³⁶ Nindou hoeifembo mahûsi ranai Sisas nindou aboedî-marirî ra hoeirîhi hehi nindou bîdîfîrambo wataporîmbo-marîhündî.

³⁷ Ranîyei asu muŋguambo nindou Gerasa hîfîhündî ranai yîhîmboyeihî Sisasîmbo ragu ŋgafî maseia asu botambe farîfi haya ndamefiyu.

³⁸⁻³⁹ Ranîyu asu nindou moaruwai nendî nîmarî haya kosîfoendeimbi-mayu ranai Sisasîmbo hûti hoafîrürühî yahuya, “Wambo se yîninî safanîmbo se-dîbo dîdî,” mehundo-wamboyu. Asu ai ahambo koarîheirühî yahuya, “Se ŋgoafîna ŋgafî nîninî-moatükunîyo God ai sîhambo ramareanîninî ra nindou bîdîfîrambo wataporîmbo-ndandî,” mehundo. Ranîyu asu hu nîne-moatükunî Sisas ai ahambo ramarirî ranahambo ranî ngoafîhündî-mayei ranaheimbo wataporîmbo-marandürî.

Sisas ai bogorîndî nîmorehî nîmorî yîfîhündî botîre asu nîmorehî aŋgûnûmbî ai Ahandî hoearî sündîmareandî (Matyu 9:18-26; Mak 5:21-43)

⁴⁰ Sisas ai asükai Gariri ŋgorû-goanîninî hu tükûmefiyu-wamboyei nîmorehî nindouwenihî ranai ahambo hîhîfî-hîhîfîmayei, sapo hîmbomayei hei ranîmbowambo.

⁴¹ Ranühî asu nindou mamî ahandî ndürî Sairus ranî ngoafîhü rotu worî hîfandîra-randeimbi ai Sisasîndî yirîkîmî tükûfî pîyu nîmarûmbo wandî worîna dügûfî yahu haya hûti-hoafîmarürî.

⁴² Ai sapo ahandî nîmorehî nîmorî 12 hîmbanî mamî yangîrîyo haya yîfambo-mayowamboyu ramefiyu. Sisas ai Sairusîndî worîna hüfuane, asu nindou afîndî ranai aŋgoaŋgo-marîhorî hei.

⁴³ Ahei mbusûmo nîmorehî mamî 12 hîmbanîmbo amoamo watîkoafîmboyo mara ho ranai manîŋgo. Ai ahandî aŋgûnî ra aboedîfemböhünda doktambo hoeifepurîmbo kakî afîndî sai marandî, ŋga asu nindou dîdî ai-amboanî moai aboedîreandî.

⁴⁴ Nîmorehî ranai Sisasîndî daboadanî ho nîngombo hoearî hîmborî-mayo ranîfîhî masûndeandamboyo asu ahandî horî ranai moanî ranî-sîmboanî hamîndî kîkîmarîhoayo.

⁴⁵ Ranîyu asu Sisas ai düdufihî yahuya, “Düdi wandî hoearî masûndeanda?” mehuamboyo. Asu muŋguambo nindou ranai wanîwanîyeihî dîdîmomayei-amboyo

asu Pita ai hoafi-yuhî yahuya, “Adükari, nindou afîndî ranai sîhafî fikîmî wakîre yanggorîmbo sîmborî koarürîmayei,” mehundowamboyo.

⁴⁶ Asu Sisas ai hoafi-yuhî yahuya, “Nindou ŋgorü ai wambo masündeandîra wandî flambeahîndî ŋgîndî ranai makosîfoendî ranîmboanahî,” mehuamboyo.

⁴⁷ Asu nîmorehî ranai wambo fifîrîhi-ndîrîmboanei, ŋga ro ŋgîrî dîbo nîmboahî yahohaya, hîhamîndarî kameihî ho Sisasîndî yirîkîmî pîyo mamaro. Ranîyo ai muŋguambo nindouyei hîmboahü wataporîmbo-marandî nîmboe masünderî asu nünŋgureamboyo ranî-sîmboanî hamîndî aboedîmayo ranahambo.

⁴⁸ Sisas ai nîmorehî ranahambo yahundoya, “Nîmorî akîdou, sîhafî anîhondümbofe ranai sîhambo aboedîmareanî, ŋga se ŋgusüfoambe afurîndo kûndo hawa ŋgafî,” mehu.

⁴⁹ Ai wataporîmbo-randühî nünŋuambe, nindou mamî ai hîfandîra-randeimbîndî worambeahîndî tüküfi hu hoafi-yuhî yahuya, “Sîhafî nîmorî ana yîfîmayo, ŋga se yamunde-randeimbî-mayu ranahambo tîŋîrîfo dabadomboyafî,” mehuamboyo.

⁵⁰ Sisas ai ranî hoafi ra hîmborîyu haya, Sairusîmbo hoafi-yunduhü yahuya, “Se yîhîmbondamboyafî, ŋga anîhondümbö-ndowandanî anîmbo sîhafî nîmorî ra aboedîndîmboe,” mehundo.

⁵¹ Ai nîmorehî-mayo ranahandî afîndandî worambe hu tüküfi haya moai nindou amurî semündündürî worambe kefuendî, ŋga Pita, Son, Sems asu nîmorîndî hondafîndî aheimbo yanggîrîyo süngurearü haya mahüfu.

⁵² Nindou afîndî ranîhü mamarei ranai nîmorî ranahambo hohoanîmoyeihî aranîhoafi-marîhündamboyo Sisas ai yahuya, “Ai ana yîfîyombo-yopoanî, ŋga ŋgîrî aranîhoafi-ndîhünda,” mehuamboyei.

⁵³ Nindou ranai nîmorî yîfîmayo ra fifîrîhindî, ranîmboyo Sisasîmbo tîkîfînambo-rîhorühî tîrîfoefe hoafîmayahündo.

⁵⁴ Ŋga ai nîmorî-mayo ranahandî warîhü kîkîhamündü hoafi-yundowohü yahundoya, “Nîmorî akîdou, se botîyafö,” mehundo.

⁵⁵ Asu ahandî yîfiáfî ranai hîhîrîfe ho flambe farîfehüyo asükai botîmefeyo. Ranîyo Sisas ai nîmorî ranahambo sesî sahündo yahu haya hoafi-mayundürî.

⁵⁶ Asu hondafîndî ai hoeirîneanda mayoa mahepünafi-neandamboyo Sisas ai ranîmoatükunî tüküme-feyo ranahambo “Nindou ŋgorümbo yowanî hoafi-poanî,” mehu.

9

Sisas ai ahambo süngurürî-rundeimbîmbo koamarîhepurî (Matyu 10:5-15; Mak 6:7-13)

¹ Sisas ai ahambo süngurürî-rundeimbî 12 ranahamumbo mborai yahupurî hürühepurî haya moaruwai nendî asu muŋguambo anŋünî aboedîferambo ŋgîndî adükari masagapurî.

² Ranîyu God ŋgîndî hîfandarandî ranahambo wataporîmboyo asu anŋünî aboedîfe-rambohünda koamarîhepurî.

³ Ai ahamumbo yare hoafi-yupurühî yahuya, “Sîhamundî hoahoanŋo ranambe se yowanî nîmînimî, arü, sesî, kaki, asu hoearî yimbu-ane ra ndowandümbömo.

⁴ Se nîni-worambeyo afareafundî ra moanî se ranî worambe yanggîrî nîmandîmo mbundu botîndafu ŋgomo.

⁵ Nahi homondanî nindou ai sîhamumbo worînfepurîkoate-ndeianî ana, asu se ŋgoafi ra hîniŋgîndu houmbo ŋgomondühî yirîfîhîndî hîfî hasüfi ra kükiboadu houmbo ŋgomo ranaheimbo God ai moaruwaimbo-mbîreandürî yaho refe nafuiyö-ndürîmbohünda,” mehupurî.

⁶ Ran+yomo asu ahambo süngururü-rundeimbi ai ran+hü hiniŋgiru houmbo homo muŋguambo ngoafi ranambe God+ndi hoafi ra watapor+imbo-rundühi nindou anŋün+imbo-yeimb+imbo aboed+rundür+ marundi.

*Herot ai af+ndi hohoan+momayu
(Matyu 14:1-12; Mak 6:14-16)*

⁷ Gariri-yafe adükar+ bogori Herot ai muŋguambo moatükun+ tüküme Feyo ranahambo hoafi ra himboriyu haya, af+ndi hohoan+momayu. Ai yare hohoan+momayu ra, nindou bidifiri ai rarihi hoafiyehi seiya, Son hundürüra-randeimbi ai yif+hündi botimefiyu masei.

⁸ Asu bidifiri ai seiya, “God+ndi hoafi hoafiyu-randeimbi Erasai ai y+hoefombo-so tüküme fiyu.” Asu awi bidifiri ai seiya, “Nindou mam+ God+ndi hoafi hoafiyu-randeimbi horombo hondü manŋgu ranai yif+hündi botimefiyu-ane,” maseiamboyu.

⁹ Herot ai yare hoafiyuh+ yahuya, “Ro sapo Son+ndi mbiro ra kiki+mar+hehini. Asu nindou düdi nda ai yahurai ro hoafi nda himboriyaha tüküme fiyu. Asu ahambo hoeifimbo samboanahi,” mehu.

*Sisas ai 5,000 nindoumbo sesi masagadüri
(Matyu 14:13-21; Mak 6:30-44; Son 6:1-13)*

¹⁰ Krais+ndi hoafi sowandümo homo-rundeimbi ai hihiriyafu homo Sisas+imbo-so tüküyafu muŋguambo moatükun+ ai ramarundi ranahambo watapor+imbo-maruri. Ran+yu ai süngure sepurümündü haya Betsaida ngoaf+nambo ai yangir+ nimar+imbo mahomo.

¹¹ Nga asu awai nendi af+ndi ranai Sisas nahanafiyu mahu ranahambo türüfoar+hi hehimbo-wambo, ai süngumar+hor+ hei. Ran+yu asu ai aheimbo mborai-mboraifindür+ hiniŋgireandür+ haya, God ŋgin+ndi hifandarandi ranahambo watapor+imbo-marandi. Asu nindou didiyei anŋünümbi-mayehei aheimbo aboed+mareandür+.

¹² Hüf+ham+ndi hür+m+indoambe, süngururü-rundeimbi 12 ai ahambo-so tüküyafu hoafiyomondowohü yahomoya, “Se nindou ndanaheimbo koar+hawandüran+ mb+hei. Ranan+imbo asu ai hei adükar+ ngoaf+hüyo asu himboraniyo ran+hü apofondiyu asu sesiyo ra kokombiri+hündamboane. Ndan+hü ana nindou nimar+koate-yohane,” mehomo.

¹³ Ran+yu asu Sisas ai ahamumbo hoafiyupurühi yahuya, “Sean+imbo sesi ra aheimbo ndabudürü,” mehuamboemo. Asu ahambo yaru hoafiyomondühi yahomoya, “Roana hondahüfeimbi bret-anemo asu kin+ ak+dou yimbu-anafan+ ran+ yangir+ane sihehumboayefi. Asu muŋguambo nindou ranaheimbo se homo sesi pemiyomo saf+imboyafi hohoan+moayafa?” mehomo.

¹⁴ Nindowenihi ran+hü mamar+imo ra 5,000-yomo. Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi ahamumbo hoafiyupurühi yahuya, “Nindou ranaheimbo hoaf+ndi+mondüran+ an+imbo ai 50, 50-ndahi mbimari-amboane,” mehupuri.

¹⁵ Ran+yomo ahambo süngururü-rundeimbi-memo ai himboriyomo houmbo nindou ranaheimbo ran+süngumarundüra mamarei.

¹⁶ Ran+yu Sisas ai hondahüfeimbi bretiyo asu kin+ yimbume fan+ ra semündü haya, sünambe himboyu hafuhü sesi ranahambo-hünda God+imbo hihifirüri mbura, bret kin+ hifitire ahambo süngururü-rundeimbi-memo nindou-mayehei ranaheimbo yimbufe-ndür+imbohünda masagapuri.

¹⁷ Nindou ranai sesi ra sahüsi muŋgu pari+hindühiyei, asu Sisas+ndi süngururü-rundeimbi ai sesi bidifiri bidifiri kor+mayo ra 12 wambür+ tüküru madüburafundi.

*Pita ai Sisas+imboya nindou ndanana God d+bon+mayu Kraisani mehu
(Matyu 16:13-19; Mak 8:27-29)*

18 Mamimbo Sisas ai ahand-amboani Godimbo didibafiyuhü nimiruwane, asu ahambo süngururü-rundeimbi ai, ai-babidimbo mamarimo. Raniyu ahamumbo düdudipurüh yahuya, “Nindou ai wamboya ai düdi seia?” mehu.

19 Asu simbori ahambo hoafiyomondühi yahomoya, “Bidifiri ai Son sapo nindou hundürüa-randeimbi-mayu-ani sei. Bidifiri ai shambo seiya ai Eraisa-ani maseiamboyei, asu bidifiri ai Godindi hoafi hoafiyu-randeimbi horombo hondü manüngu ranai yifihündi botimefiyu-ani masei,” mehomondo.

20 Raniyu asu ai ahamumbo simbori hoafiyupurüh yahuya, “Asu se ra wambo nünguru hohoanimoymo ro didiyaha?” mehuamboemo. Asu Pita ai ahambo simbori hoafiyundühi yahuya, “Seana Krais-anafi nindou God ai diboniyunini hininji-mareanini nindou aboedambo-fendürimbohünda,” mehundo.

Sisas ai yifinda mbundihayifihündi botindaheamboyahiyahu wataporimbomarandi (Matyu 16:20-28; Mak 8:30; 9:1)

21 Raniyu asu Sisas ai rani hoafi ranahamboya, “Se nindou ngörumbo yowan hoafindimboemo,” mehupuri.

22 Asükaiyu ahamumbo yare hoafiyupurüh yahuya, “Nindou Hondü ai ana asübusümbi tinirifo afindi ndemündüh animbo ahambo bogori nindou-anemo Godimbo sesi shou-rundeimb-anemo asu ahinümbi hohoanimo yamundu rundeimb-anemo ranai yiboaruko-ndurimboemo. Ai ahambo hifokoandüwuran yifindümbuisi, nga asu ai ngimi sindu mbunda sünguna yifihündi botindifimbui,” mehu.

23 Ai münguambo aheimbo hoafiyundürüh yahuya, “Nindou didiyei ai wandi süngu hombo hohoanimondeih ana, asu ai ahei hohoanimo ra hifinambo-ndihi hehi nimi keimbi karhendeimbifih yifimbo noundahi hehi münguambo si aho ra wambo süngumbirihindiramboane.

24 Nindou düdi ai ahandi yangiri ningo hohoanimo ra ahandihoari hifandarandi ana, ai awarindihomoe. Nga asu nindou düdi wambohünda ahandi yangiri ningo hohoanimo ranahambo moanane ehu ana, ra gedüh ningomoe.

25 Nindou mami ai ratüpuriyuhumbo münguambo moatükuni napo hifi ndanihündambo ra gugurareandi ana, asu ahandihoari awarindihembui, nga nüngunde ahambo mafandihera?

26 Nindou düdi ai, roanahi asu wandi yamundife hoafi ranane ranahambo amoanngayu ana, asu ro-amboani nindou ranahambo Ape, ro, asu sünambeahindi nendi babidi yifoefi nginindi himboamupuimbo-randeimbi kapeihü kosahambe amoanngi-ndihünimboyahi.

27 Ro sheimbo anihondumboanahi nda hoafayahandüri, nindou bidifiri didiyei ndanihu aniboadei ranai ana yifikoate yangiri nimboei-ambe God nginindi hifandarandi ra hoeindihimboyei,” mehündüri.

Sisasindi fi ranipoanambo fiyoweimbi tüküme feyo (Matyu 17:1-14; Mak 9:2-13)

28 Sisas ai rani hoafi ra hoafiyu haya, 8 si howane, ai Pita, Son asu Sems ahamumbo sepurimündü haya hifi wafunambo Godimbo didibafifembo mahafu.

29 Ai Godimbo didibafiyuhü nüngwane asu ahandi ngusumboari ra ranipoanambo fiyowohüyo asu ahandi hoeari ra kifohi hamindiyowohü si nahurai tüküme feyo.

30 Raniyo asu rani-simboani Moses, Eraisa ai Sisas-dibo wataporiyafandühi manimbafani.

31 Nindou yimbu ranai himboamupuimbo-randeimbi kapeihü tüküyafine henamboyan asu Sisas ai Godindi ratüpur moendifih Serusarem ngoafihü yifimbo-mayu ranahambo ai-babidi wataporimemo.

³² Pita ai ahandi ngunindi yimbu Son asu Sems ai ahamumbo yapombo himbomarapura mapomo. Asu himboari birihoemo hoeirundane, Sisasindi himboamupuimbo-randeimbi si ranambe nindou yimbu ranai-amboani yahurai adibo manimbafani.

³³ Moses Eraisa ai ndeara hombo safani henambo-yafandane, Pita ai Sisasimbo hoafiyundühi yahuya, “Adükari, aboed-ane ndanihü amarefisi, nga sibir dago ngimi hündihupurimboane, shambo ngorü, Mosesimbo ngorü asu Erasimbo ngorü.” Pita ai yare hoafimayu ra ai ndore fifire hayamboyoani hoafimayu.

³⁴ Ai rani hoafi ranahambo yare hoafiyuambe mburüngai ranai piyo gabudimafoareapura, asu ai yihimbomemo.

³⁵ Raniyo asu hoafi ranai mburüngai-ambeahindi tüküfih yahoya, “Wandi Nimorani nda, ro ahambo dibonimayahando-ani. Se ahandi hoafi himborindimo,” meho.

³⁶ Rani hoafi ra ho kikamindoambe Sisas ai yangiri ranihü manüngu. Pita, Son, Sems ai rani-simboani nini-moatükuni hoeimarundi ranahambo nindou ngorumbo moai nini hoafi hoafiyomo.

*Sisas ai nimori moaruwai nendi fiambe nimarindoweimbi aboedimariri
(Matyu 17:14-21; Mak 9:14-29)*

³⁷ Ngorü sina hifi wafu ra hiningiru houmbo hanimondani, nimorehi nindowenihifindi ranai Sisasimbo nafini hoeimarihori.

³⁸ Nindou mam, nimorehi nindowenihifindi-mayei ranambeahindi ai Sisasimbo pukuna hoafi karihoehü yahuya, “Nindou yamundo-randeimbi karihasi. Se sühüfi nimori wandi hoeirwor, nga wandi mam ndearani nda.

³⁹ Moaruwai nendi ai nimori ranahambo kikihi-safirimindühane asu ai hepünüfi heiyu arandi. Moaruwai nendi ranai ahambo yabadi wakirerihane asu yahamo kasiau wutüpuiariyu arandi. Ai ahandi fi ranahambo mungunambo moaruwaimborerihane asu ahambo nimai hiningifi hombo sisamindarandi.

⁴⁰ Ro shambo süngurunini-rundeimbi ranahamumbo huti-hütimarhapuri moaruwai nendi ranahambo raguanambofembo, nga ai ngiri raguanambondundi,” mehundo.

⁴¹ Asu Sisas ai simbori hoafiyundühi yahuya, “Nindou nda se ana anihondümbofoe hohoanimokoate-yeihanei, asu shei ningo hohoanimo ra moai ndorihoyo. Nüngunimbiimbo awi ro se-babidimbo nimboambo shei nimbori ra mandahamindiha? Nimori shafi ra ndühi sowarindifi sühüfi,” mehu

⁴² Nimori ranai süfuane moaruwai nendi ranai serimindi hifihü purapoaporeri sheri haya yabadimari. Nga asu Sisas ai moaruwai nendi ranahambo nginindi hoafiyundo haya nimori ranahambo aboediriri mbura ahandi afindambo hihiriri maserügudo.

⁴³ Raniyei asu munguambo nindou-mayei ranai Godindi nginindi adükari ranahambo mahepühendi.

*Sisas ai asükaiyu yifindamboyahi yahu wataporimbo-marandi
(Matyu 17:22-23; Mak 9:30-32)*

Munguambo nindou ranai Sisas ramareandi ranahambo afindi hohoanimoyeihiniimboeiambe, ai ahambo süngurü-rundeimbiimbo hoafiyupurühi yahuya,

⁴⁴ “Ro nime-moatükuni shamumbo haponda hoafehapuri ndanahambo mitanindündümboemo. Ngiri amitata Nindou Hondü ndanahambo nindouyei wariwami hiningindihori,” mehu.

⁴⁵ Nga asu ahambo süngurü-rundeimbi ai rani hoafi ranahandi nimindi ra moai fifirundi. Rani hoafi ra ahamumbo dibo megoro wambo ai moai ndoru türüfoarundi. Nga asu ai Sisasimbo düdufembo ra yihimbomemo.

*Nindou düdi adükarayu
(Matyu 18:1-5; Mak 9:33-37)*

⁴⁶ Sisasimbo süngururü-rundeimbi ai nindou düdi adükarayu yahomo houmbo simbori hoafimemo.

⁴⁷ Sisas ai fifireandi nine hohoanimo ahamundi ngusüfoambe amaro ranimbo. Ranıyu asu ai nımorı akıdou serümündü ahandı ngırısafını pamariri.

⁴⁸ Ranıyu ai hoafıyuhı yahuya, “Nindou düdi ai nımorı akıdou ndanahambo wambohünda hohoanimoayundo ana, wambo amboanı hohoanımoyu-ndırühani. Nindou düdi ai wambo hohoanimoayundırı ana, asu nindou sapo wambo koamarıhendıra makosahı ahambo amboanı hohoanımoyu-ndohani. Nindou düdi ai sıhamundi mbusümo akıdou hamındayu ai-ani moanı adükarı hamındı hondayu,” mehu.

*Nindou düdi sıhefımbı moaruwaimbo-fekoate-ayu aiana sıhefı ngunind-ani
(Mak 9:38-40)*

⁴⁹ Ranıyu asu Son ai simbori hoafıyuhı yahuya, “Adükarı, ro hoeırıhundani nindou mamı ai sıhafı ndırınambo moaruwai nendi raguanambomareanda, ro ahambo ranımoatükunı raguanambofembo yowanı masahundo. Ro ahambo ramarıhurı ra nımböe sapo ai moai sıhambo süngureanıni ro rawehundi nou,” mehu.

⁵⁰ Sisas ai Sonımbı hoafıyundühi yahuya, “Se yowanı ahambo yowanı yahondopanı, sapo nindou düdi ai simbori sıhamumbo hoafıyopurıkoate-ayu ranai ana nindou “sıhamundani,” mehupurı.

Samariahündı ai Sisasımbı ahei ngoafına hombo yowanı masei

⁵¹ Sisas ai God sowana hafombo sı ranai ndeara akımı tüküfeyoambe, ai Serusarem ngoafınambo hombo hohoanımomayu.

⁵² Ranıyu ai muıguambo moatükunı ahambo yımuıgurıfembo nindou bıdıfırı horombo koamarıhepura homo Samaria ngoafıhü tükümefundı.

⁵³ Nga asu nindou ranı ngoafıhü ranai moai Sisasımbı mborai sahüdo ai Serusaremınambo mahuwambo wambo.

⁵⁴ Sisasımbı süngururü-rundeimbi nindou, Sems, Son ai ranı ngoafıhündı ramehindı ranımbı hoeırıne hena hoafıyafandühi safanıya, “Adükarı, ro sünambeahındı hai ranahambo hoafındehanı kosı nindou ranahaimbo moaruwaimbofendürımbı ra se yıfırındafanı ana, randıhoa?” masafandamboyu.

⁵⁵ Ranıyu asu Sisas ai ahafanımbı hıhırıfı ngınındı hoafımayupırı.

⁵⁶ Ranıyomo asu ai ranıhünda ngorü ngoafına mahomo.

*Sisasımbı süngufe hohoanımo
(Matyu 8:19-22)*

⁵⁷ Ai homondühiyomo nafını nindou mamı ai Sisasımbı yare hoafıyuhı yahuya, “Se nınınıyo ahafı ra roana moanı sıhambo yanırı süngundıhanını-mboyahı,” mehuamboyu.

⁵⁸ Asu Sisas ai ahambo hoafıyuhı yahuya, “Nımambeahındı yaforı ana ahandı hıfıambe ra mbanıngo ai ho aporambo, asu ndu ai ngerümb-anei, nga Nindou Hondü aiana fondıkoate-ani ai ho ahandı mbıro bıdagorıfe aporambo ra,” mehu.

⁵⁹ Nindou ngorü-mayu ranahambo Sisas ai hoafıyundühi yahuya, “Se wambo süngundandı,” mehundo. Nga asu ai ahambo yare hoafıyundühi yahuya, “Adükarı, awı ro nga wandı apembo hıfı-kandıhını heheambo asu sünguna ngamboyahı,” mehu.

⁶⁰ Nga asu Sisas ai ahambo yare hoafıyundühi yahuya, “Nindou yıfıyeimbi ai aheihoarı yıfınımoko ra hıfı kambırıhi-ndamboane, nga seana ngafı God ngınındı hıfandarandı ranahambo anımbı wataporımbı-ndandı,” mehu.

⁶¹ Nindou ngorü ai hoafiyuhî yahuya, “Adükari, ro sîhambo süngundîhanîni-mboyahî, nga awi ro nga wandî fikîmîniîndî-mayei ranaheimbo asürü ahîniîndîhearü mbundîhambo anîmbo süngundîhea-nîniîmboyahî,” mehu.

⁶² Sisas ai ahambo hoafiyundühi yahuya, “Nindou mamî ai nîmî hitandühi daboadanî kefuai hîmboayu ana, God ngîniîndî hîfandarandî ranahambo ngîrî ratüpurîndu,” mehundo.

10

Sisas ai 72 nindou ahandî ratüpurîmbohünda koamarîhepurî

¹ Süngunambo Adükari ai 72 nindou dîbonîyu mbura, ahamumbo boatei yimbu-yimbure nîne ngoafi sapo ai hombo yahuhayambo-mayu ranî ngoafîni koamarîhepurî.

² Ai ahamumbo yare hoafiyupurühi yahuya, “Nümbürambe sesi afîndî bu-rayo ranai ndeara mungu süfi yangîrayo, nga asu sesi ranahambo yimungurîfe gugurîfembo nindou ana afîndîyopoanî. Ranîmbo-hündambo anîmbo asu se nümbürî aharambürî ranahambo didîbafîndafundanî anîmbo asu ai sesi ra yimungurîfe gugurîfembohünda nindou afîndî safî koambîrî-hepuramboane.

³ Hapoana se ngomo, nga awi se hîmborîyomo! Ro sîhamumbo sipsip wei nahurai yaforî harümbî nîmboeiambe nou koararîheheapurî.

⁴ Se kakî sandîferambo arü akîdouane, napo arü ane, asu su yirambe kîkîfoefemboane ndowandümoemo, nga yowanî. Asu se nindou nafîni hoeindundürühi aheimbo warî furüboadundürühi wataporîmbo-ndürîmboemo, nga yowanî.

⁵ Se nîni worambe-yomo afareafundî ra, boatei randu hoafîndîmondühi anîmboya, ‘Nindou ndanî worambe amarei se ngusüfoambe afurîndîhi kündîhindî,’ mbîsîmo.

⁶ Nindou bîdîfîrî ranî worambe ngusüfoambe afurîfe kife hohoanîmombo yîfîrîyeimbi nîmandianî ana, nindou aheimbo-so ngusüfoambe afurîfe kifeimbi hohoanîmo sîhamundî-mayo ra mbeyangoro-amboane. Nga asu wanayo ana, ranî hohoanîmo sîhamundî-mayo ra asükaindo sîhamundî hîhîrîfe mbîhowamboane.

⁷ Se moanî worî mamî ranambe yangîrî nîmandîmo. Nindou ranî worambeahîndî ai nîni-moatükunîyo ndehüpuranî se ranî worambe yangîrî sesi dowadümo hoe ndîmîndîmo ndundî. Nga se worîni worîni-po-ndîmboemo.

⁸ Nîni ngoafîhüyo se tüküyafundanî nindou ai sîhamumbo ndahüpurümündî worîniîndîhipuranî ana, se moanî nîne-moatükunî ai sîhamumbo püpimarîhindî ra dowadümo.

⁹ Asu ranî ngoafîhü angünümbî nindou amarei ranaheimbo aboedîndundürühi hoafîndomondürühi anîmboya, ‘God ai ngîniîndî hîfandarandî ranai ndeara sîheimboso akîmî tüküfemboane,’ mbîsîmo.

¹⁰⁻¹¹ Nga asu se nîni ngoafîhüyo homondanî nindou ranai sîhamumbo sepurîmîndî worîniîfekoate-ndeianî ana, asu ranî ngoafîhü se ngomo nafîni nîngomombo aheimbo hoafîndomondürühi anîmboya, ‘Sîhei ngoafîhündî hîfî hasüfî yîhoefî tînarîfîhî apenîngo ra sîheimbo hütîmbo-hündamboane püpürîfafoarîhundî. Nga awi se randîhi fîfîrîndîhindî God ngîniîndî hîfandarandî ranai ndeara akîmî tüküfemboane,’ mbîsîmo.

¹² Ro sîhamumbo rarîhe hoafehapurî, Godîndî yîbobofembo si tüküfeyoambe ana, sîheimbo tînrîfo Sodomîhündî ranaheimbo tüküme Feyondürî ra ngasünde haya moaruwai hamîndî tükündîfemboe.

*Anîhondümbefekoate-yembi nindou ana hîpoanîhîmboe-mbou-anei
(Matyu 11:20-24)*

13 Hiipoanhiimboembou-anei Korasinhündi se! Hiipoanhiimboembou-anei Bet-saidahündi se! Siheimbo moaruwai hamindi tükündifendürimboe. Asu ro hepünifeimbi moatükuni shei ngoafihü ramarheandi rahurai Tair ngoafihü Saidon ngoafihü rambarhea-mbonana, nindou rani ngoafihündi ranai horombonambo animbo moaruwai hohoanimo hinngirihhi hehi didiboadorihhi nimarei. Rananimbo ai hasüfi yihuruyei mburhümbö nimarei sapo roana yihoefti moaruwai hohoanimo ranahambo hinngirihumboanefi sei hehi.

14 Nga asu Godindi yibobofe si tüküfeyoambe ana, Tair ngoaf-ane Saidon ngoaf-ane ranaheimbo ana ngiri afindi hamindi tngirifo tükündifeyo, nga sheimbo ana nine moani afindi yahurai hamindi tngirifo tükümandifendüri.

15 Asu Kaperneam se ra sünambe ndür adükari mandahümündiyo? Wani yangir-ane ana! Sheimbo ana hifini safi pindeandürani gadeimboyei!” mehu.

16 Ai ahambo süngrurü-rundeimbimbo hoafiyuh yahuya, “Nindou düdi ai shamundi hoafi himborayu ana, wandi hoafi amboani himboriyuh-ani. Asu nindou düdi ai shamundi hoafi himboriyo hefe semindikoate-ayu ana, asu wandi hoafi ngiri himbondu haya ndemüdu. Asu nindou düdi ai wandi hoafi himboriyo hefe semindikoate-ayu ana ai ngiri Nindou düdi wambo koamarhendiri ahandi hoafi amboani himborindu haya ndemüdu,” mehu.

72 nindou ai hihiriyafu mahomo

17 Nindou 72-memo ranai hihifi-hihifi kameih hihiriyafu homo tüküyafu hoafiyomondühi yahomoya, “Adükari, shafi ndür dükarihunda moaruwai nendi ranai yihoefti hoafi himboriyei marihündi!” mehomo.

18 Sisai simbori ahamumbo hoafiyuhi yahuya, “Ro hoeirheandani Satan ai sünambeahindi wabürüsü nahurai pimayu.

19 Awi se himboriyomo, sapo ro shamumbo amoasiriyo hifitanjiyo raniwami pütapiyo hombo nginindi masahapur-ane. Asu shamundi hürütümbindi nginindi ngasünde-andeimbi nginindi masahapuri. Nga ranimbo-hündambo animbo shamumbo ngiri nini-moatükuni moaruwaimbo-ndeapuri.

20 Sapo moaruwai nendi shamundi hoafi himborimayei ranimbo se yowan hihifi-hihifindimboemo. Nga sapo shamundi ndür sünambe pare masihapur ranimbo-hündambo animbo hihifi-hihifindimo,” mehupuri.

Sisai Afindambo didibafimefindo (Matyu 11:25-27; 13:16-17)

21 Raniyo asu rani-simboani Yifiafi Aboedindi hihifi-hihifi ranai Sisaindi ngusüfoambe tüküfehüyo, asu ai yare hoafiyuhi yahuya, “Ape, sünambe-ane asu hifi ndanihü-ane se Adükari-anafti. Ro shambo hihifarihanini ra nimboe sapo nindou fifirihhi mburhü didiboado-rihindeimbi-mayei aheimbo rani-moatükuni ra dibonapuro mbura, asu nimori akidibou nahurai-mayei aheimbo nafuimefindüri ranimbo-hünda. Yini, Ape se rani-moatükuni refembo yifirayafi,” mehu.

22 Sisai hoafiyupurühi yahuya, “Wandi Ape ai wambo munguambo moatükuni nginindi ra masendiri. Nindou didi ai moai Nimor-ayu ndanahambo fifiriri, nga Afindi ai yangir-ani fifiririmboayu. Asu nindou didi ai moai Afindambo fifiriri. Nga Nimori aiani asu nindou didemo Nimori ai ahandihoari dibonmayupuri sapo Godimbo fifirifi hoafimbo-memo ai yangir-anemo fifirumboemo,” mehu.

23 Raniyu Sisai hihirifi nüngumbo ahambo süngrurü-rundeimbi-memo ranahamumbo-poanimbo yangiri hoafiyupurühi yahuya, “Nine-moatükuni se shamundi himboarinambo hoeiarundi rani-moatükuni ra nindou ai-amboani hoeiareandi ana, ai hihifi-hihifimbiiyu-wamboane!

²⁴ Ro sihamumbo nda hoafehapuri, Godindi hoafi hoafiyomo-rundeimbi-yomo asu bogori nindou-yomo ai nine-moatükuni haponda se hoeiarundi ndanahambo ai hoeifembo mehomoyosi, nga ai moai hoeirundi. Asu ai nine hoafi se himborayomo ranahambo amboani himborimbo mehomoyosi, nga asu ai moai himboriyomo,” mehupuri.

Sudahündambo Samariahündi ai mafaritherü

²⁵ Suda-yomondi ahinümbi hohoanimo yamunde-randeimbi nindou ranai Sisasimbo refi hoeifimbo tüküme fiyu. Ai yare hoafiyuhi yahuya, “Yamundo-randeimbi, ro nüngundihandühi koadürümbo yangiri ni ngombo hohoanimo ra mandahamindaha?” mehuamboyu.

²⁶ Asu Sisas ai simbori ahambo hoafiyuhi yahuya, “Asu nüngureamboyo Baiborambe hoafimayoa? Nüngundo se rani-moatükuni ranahambo hoeindo fifrimandowanda?” mehuamboyu.

²⁷ Asu nindou-mayu ranai hoafiyuhi yahuya, “Adükari aiana sihei God-ani, ranimboanimo se ahambo sihei yifiafi, nginindi, hohoanimo ranambo ngusüfo pandihori. Asu sihei wandafi ranaheimbo amboani ngusüfo pandihinduri sapo se sihei fimbo ngusüfo pararhindu nou,” mehu.

²⁸ Asu Sisas ai simbori hoafiyuhi yahuya, “Se anihondümbo-anafi hoafayafi. Se randowandühi animbo yangiri nimboamboya fi,” mehundo.

²⁹ Nga asu ai Sisasimboya ai adükari fifireandeimb-ani yahuhaya ahambo düdufinduh yahuya, “Nindou düdi ai wandi wandafayua?” mehindowamboyu.

³⁰ Sisas ai simbori hoafiyundühi yahuya, “Mamimbo nindou mam ai Serusarem ngoafihündi botifi haya Seriko ngoafina hanuwane, hühühüni nindou ai nafini mburindümo houmbo hoeari napo ahandi hirifoarundowohü asu ahambo bubururi yifimbo yangiri sihawuri-houmbo ndamefundu.

³¹ Rani-moatükuni ranai refeyowane Sudahündi Godimbo sesi shai-randeimbi nindou ai naf rani-süngu mahanu. Nga asu nindou ranai hoeirira mayowamboyu himbori naf wakiramündü tüküfi haya mahanu.

³² Nindou mam Godimbo sesi shai-randeimbi Rifai sirihündi ai mahanu. Ai süngun hanü nindou ranahambo hoeirira mayowamboyu himbori naf wakiramündü tüküfi haya mahanu.

³³ Raniyo asu nindou mam Samariahündi ai naf rani-süngu mahanu. Ai hanü nindou bubururi masihawuri ranahambo-so tüküme fiyu. Asu ai nindou ranahambo hoeirira mayoa ahambo hipoambo afindi hipoambomaruri.

³⁴ Samariahündi-mayu ranai hüfu ahandi fikimi tüküfi orif hisi weri hoeyo asu wain hisi hoeyo ra buburura horimayo raniwami kare mbura hoeari goesürinambo himondimaritherü. Raniyu ai nindou ranahambo serümündi ahandi dongi-mayo raniwami nandi serümündü haya, nindou fandhi apoei-rihündeimbi worina mahanu ranihu semündi ho hifandiyo nimarimbohünda.

³⁵ Ngorü sina Samariahündi-mayu ranai kaki sepurimündi hu nindou tüküyahi apoei-rihündeimbi wori hifandira-ndeimbi-mayu ranahambo sagadowohü yahuya, ‘Nindou ndanahambo se didiboadondiwori. Se ahambohünda kaki pütiaiyafi ana, ro asükainda hihindahe dügühühi shambo hihindihe ndahaninimboyah,’ mehundo,” mehu.

³⁶ Sisas ai asükaiyu düdufindowohü yahuya, “Se shafi hohoanimonambo nindou ngimi ra düdi wandafi ranahambo ngusüfo paririmbayua?” mehuamboyu.

³⁷ Ai hoafiyuhi yahuya, “Nindou sapo düdi ai ahambo hanü hipoamborirühi mafaritherü ranai-ani,” mehindowamboyu. Asu Sisas ai simbori hoafiyundohü yahuya, “Se ngafi moani rani süngundowandi,” mehundo.

Sisas ai Mata Mariambo hu hoeimareapiri

³⁸ Sisas ai ahambo süngrurü-rundeimbi babidi mbo nafi homondühi ai ngoafi mamí Mata nimarümbi rani ngoafihü tüküfiyuane asu ahambo serimindi worinimareri.

³⁹ Mata ai akidimbüyo hayamboyo ahandi ndüri ra Maria ai sifo Adükarindi yirikimi nimarimbo ahandi yamundife hoafi wataporimbo-arandi ra hihimborimayo.

⁴⁰ Nga asu Mata ai afindi ratüpurí worambe engoro ranahambo tñambo-yowohüyo ai moai ngusüfoambe ndore küreandi. Ai ahambo-so ho hoafiyondowohü yahoya, “Adükarí seana awi moai wandi akidi ranai hiniñgireandi rani muñguambo ratüpurí wand-amboani rarawarhandi ranahambo ana hohoanimoayefi? Se hoafiyafindoani animbo ai sini wambo mbifarhendiri,” mehondowamboyu.

⁴¹ Asu Sisas ai simbori hoafiyundowohü yahuya, “Mata, Mata, seana muñguambo moatükuní ranahamboanafi afindi hohoanimoayefi ngusüfoambe ndofe kifekoate-ayafi.

⁴² Mamí moatükun-ane adükarí hamindayo. Maria aiana aboedi moatükuní hamindane ai warife semindimboayo. Rani-moatükuní ranai ahandi warambeahindi ngiri hündühümündi,” mehundo.

11

*Sisas ai Godimbo didibafifembo hohoanimo yamundimareandi
(Matyu 6:9-15; 7:7-11)*

¹ Mamimbo Sisas ai ngoründühi didibafiyuhü manüngu. Ai didibafiyu kikamünduane, asu ahambo süngrurü-rundeimbi mamí ranai hoafiyundühi yahuya, “Adükarí, se yihoeimbo didibafiyorambo ra Son ai ahambo süngrurü-rundeimbi mbo ramareapurí nou yamundowamuní,” mehuamboyu.

² Asu Sisas ai hoafiyupurühi yahuya, “Se ndandu didibafi-ndafundühi animboya, ‘Ape, sihafí ndüri ra moani ahinümbi-mbeyowamboane. Sihafí nginindi hifandarandi ra mbikosowamboane.

³ Muñguambo si ro sesi semindimbo hohoanimoayefi ra se ndawamuní.

⁴ Yihoeifi moaruwai hohoanimo ra amboawi mbisafimuní, ro-amboani muñguambo nindou yihoeifombo moaruwaimbo-ríhimuna, amboawi asahundüri nou.

Asu se yihoeifimbo ninimoatükuní refe hoeifemunimboayo ranambe ndowandifimuní ngamboayafi,’ mbisimo,” mehu.

⁵⁻⁶ Raniyu asu Sisas ai hoafiyupurühi yahuya, “Asu se sihafí ngunindi-mayu ranahandi worina nimbí mbusümondühi hafí hoafiyafi-ndowohüya, ‘Wandafi, se wambo bret ngimi sawapurí, nimboe sapo wandi ngunindi ai nafimbo süni tükümeñyu, nga ro ai sesimbo sesi-koate-anahi.’

⁷ Nindou worambe amaru ranai rande simbori hoafinduhüya, ‘Yipurí pariheamboanahi, nga se wambo tñirífo ndawandiri-mboyafi, nga ragu moeindani ngafi. Roana nímori babidi mbo fondihü apoefi. Ro ngiri botindahe sihambo ninimoatükuní amboani ndahanini,’ mbüsümbui.

⁸ Ro sihamumbo hoafiyahapurí, worí aharambüri ranai botindüfi ninimoatükuníyo mbonimbo-maramündu ra worambeahindi fufundamündi dagadombui. Nindou ranai ahandi ngunindi ranahambo faríhefimbo rareandühiyupoani, nga düdu-düdu-pomarürambo ranimbo dagadombui.

⁹ Ro sihamumbo hoafehapurí nda, düdundafundani animbo God ai sihamumbo dagapurümbui. Kokoarundi animbo hoeindumboemo. Yipurífihi pirakopirakondundani animbo yipurí ranai sihamumbo sübüdihoeimbo.

10 Anihondane, munquambo nindou düdi-düdufi arandi hu-animbo ai ndemündumbui. Nindou düdi ai kokoara hu-animbo ai hoeindeambui. Munquambo nindou düdi ai yipurifihî pîrako-pîrakoara hu-animbo ahambo yipurî ra sübüdîhoemboe.

11 Asu sîhafî nîmori ai kinî sao sei hehi düduehindî ra se harînendî madabudürîyo?

12 Asu sîhafî nîmori ai songo sao sei hehi düduehindî ra asu se aheimbo hîfîtanî madabundürüyo?

13 Se moaruwai hohoanîmoyomo-rundeimbî nindou-anemosî, nga asu se sîhamundî nîmori ranaheimbo aboedî moatükunî sabudürî arundî. Mamî yahurai-ane nindou didîyei Ape sünambe amaru ahambo düduehindî ana, Yifiafî Aboedî dagadürümbui,” mehu.

Sisasîmboya moaruwai nendî-yafe bogorî Berseburîndî ngîndînamboane ratûpurîyo arandî masei

(Matyu 12:22-30; Mak 3:20-27)

14 Mamîmbo Sisas ai moaruwai nendî hemafoareandî nindoundî fiambe nîmarîmbo nindou ranai wataporîkoate-yu maranda. Nindou ranahandî fiambeahîndî moaruwai nendî ranai kosîfoendühîyo, asu nindou-mayu ranai wataporîmayu. Ranîyei nîmorehî nindowenihî ranai mahepünahîndî.

15 Nga asu nindou bîdîfirî ai hoafîyeihî seiya, “Sisas ai moaruwai nendî-yafe bogorî, ahandî ndürî Bersebur, ahandî ngîndînambo moaruwai nendî ra nindouyei fiambeahîndî raguanambore arandî,” masei.

16 Asu nindou bîdîfirî ai Sisasîmbo refe hoeifimbo seihehi hohoanîmoyeihîya, “Ai Godîndî ratûpurîyo rawareandî ra nafuimbohünda hepünîfeimbî moatükunî rambîrea-ndamboane,” masei.

17 Asu Sisas ai ahei hohoanîmo ra fîfirîeandürî haya hoafîyundürühî yahuya, “Nindou didîyei ngoafî mamî papîrîhi nîmareimbî ranai yimbumbore yîbobore haya yifiarayo ana, ngîrî aboedî nîmboei. Asu nindou mamî ranî worambeahîndî ranai yimbumbore yîboborîhi mburîhü aheihoarî yifiaraye ana, ngîrî aboedî nîmboei.

18 Asu Satanîndî nendî ranai yimbumbore yîbobore haya ahafehoarî yifiarayo ana, asu nüngunde mamühî ngîndî manîngo? Se wambo seiya, ‘Ai ana moaruwai nendîyei bogorî ahandî ndürî Berseburîndî ngîndînamboani moaruwai nendambo hefoare arandî,’ masei.

19 Asu ro Berseburîndî ngîndînambo moaruwai nendî ra raguanambo-mbarîhea mbonana, asu sîhei nendî ai dade ngîndînambo moaruwai nendî ra raguanaboru arunda? Sîhei nendî ranai sîheimbo yîbobondundürühî sîhei hoafî ra anihondüyopoanî mbîsîmo nafuindîmboemo.

20 Nga asu God ai ahandîhoarî wambo ngîndî ra sendîranî ranî ngîndînambo moaruwai nendî ra raguanambo-arîheandî ana, awî se randîhi fîfirîndîhindî God ai ngîndî hîfandarandî ra sîheimbo-so tüküfemboane.

21 Nindou harî ngîndî ai munquambo yifiarî nîmînehoarî gugure haya ahandî worî ranahambo hîfandarandî ana, ahandî munquambo moatükunî ranai aboedî yagodîmboe.

22 Nga asu nindou ngorü harî ngîndî hondü ai tüküfi nindou ranî-dîbo yifiarîyafanîmbo ahambo hîfînamboarîrî ana, nindou munquambo nindou fehefe yifiarîmbo napo ra fufundamündühî asu ahandî-mayo napo munquambo ra nindou amurambo yîbobondearümbui.

23 Nindou düdi ai wandî ngunindîyupoanî ehu aiana wambo yîboaruko-reandîrühani. Asu nindou düdi ai wambo farîhefendîrî hefe nindou ranaheimbo gugurîfendürî-koate-ayu ana, ai aheimbo warîbadandürî wakîndearümbui,” mehu.

*Moaruwai nendi ranai asükaiyo tüküme feyo
(Matyu 12:43-45)*

²⁴ Sisas ai yahuya, “Moaruwai nendi nindou-mayu ranahandi flambeahindi makosifoendi ranai nine hifi niñondi anango raninambo ranihü warifehe nimarimbo kokora howohane. Ai fondi ra mam-amboani hoifekeate-ayo ana, ai ahandihoari hoafindowohü animboya, ‘Awi ro asükainda wandi horombodidi wori hiniñgimartheandi raninambo hihirindahe nga,’ mbisimboe.

²⁵ Asu ai ngo wori ra hoeindeanda moani aboedi yihorifehe didiboado-yimindümbi fondarimboe.

²⁶ Rananimbo asu ai ngo moaruwai nendi 7 bidifirambo fihindamindindüri ngo ai mam ran worambe nmandeimboyei. Moaruwai nendi süngu tükümehindi ranai moaruwai hamindi-ndeimboyei. Muñguambo ai nindou-mayu ranahandi flambe gugurindahi nmandiani animbo nindou ranai horombo mamaru nahurai nimarikoate moani moaruwai hamindi hondü nmandümbui,” mehu.

Nini nindou ai anihondümbö hihifi-hihifimandei

²⁷ Ranayo asu Sisas ai ran hoafi ra yare hoafiyuambe nimorehi mam ai nimorehi nindowenih afindi menjoro ran mbusümo botife Sisasimbo hoafiyowohü yahoya, “Nimorehi ndanai shambo wakiramindinin mbura titihümaranini ranai ana hihifi-hihifimbeyo-wamboane,” mehoamboyu.

²⁸ Asu Sisas ai simbori ahambo hoafiyundühi yahuya, “Nindou didiyei ai Godindi hoafi himboriyei mburihü ranisünnguarhindi aianambo hihifi-hihifimbeyo-amboane,” mehu.

*Nindou bidifiri ai Sisasimbo hepünifeimbi moatükuni refembo düdumehindo
(Matyu 12:38-42; Mak 8:12)*

²⁹ Nimorehi nindowenih afindi ranai türehowohü ahambo akimi kakimarihomindei heiamboyu aheimbo hoafiyundürühi yahuya, “Nindou hapondanambe animboei ndanai ana awi nindou moaruwai hamind-anei. Ai ana hepünifeimbi moatükuni hoifeamboanei hohoanimoyei sapo wamboya ai anihondü Godindi ratüpuriyo ratüpurayu yaho fifirifembohünda. Nga asu aiana ngiri nini-moatükuniyo tükefeyo ranahambo hoeindihindi, nga wani. Aiana sapo nindou Godindi hoafi hoafiyu-randeimbi ahandi ndürü Sonambo nine-moatükuni tüküme feyondo rani-moatükuni yangiri animbo hoeindihimboyei.

³⁰ Mare yahuraiyo Godindi hoafi hoafiyu-randeimbi nindou Sona ai Ninife ngoafihü nindou amarei ranaheimbo yahurai-ane yaho nafuiyo-ndürimbohünda tüküme feyo. Mare yahurai-animbo Nindou Hondü ndanai-amboani tükündüfimbui God ai nindou hapondanambe amarei ranaheimbo nafuiyo-ndürimbohünda.

³¹ God ai nindoumbo yibobofendürimboayu ran si tüküfeyoambe animbo bogori adükar nimorehi hifi war kadüdanipoedi ai tükündife nindou hapondanambe animboei ranaheimbo nini-moatükuni ai moaruwai ramarhindi ranimbo papihofindandürimboe. Rani-moatükuni refemboayo ra nimboe sapo ai adükar bogori Soromonindi ndofe fifirife hoafi himborimbo-hündambo ahandi hifi bidifirani angunipoedi hiniñgire haya masino. Nga ro sheimbo hoafehandüri nindou shei mbusümo anüngu aiana Soromonimbo ngasündirümboani.

³² God ai nindoumbo yibobofe-mboayu ran si tüküfeyoambe ana Ninife ngoafihündi nindou ranai botindahi nimboeimbo sheimbo papihofindühürimboyei. Ai refemboaye ra nimboe sapo Sona ai hoafi wataporimbo-maranda himboriyei mburihü moaruwai hohoanimbo ahei ra hiniñgimarhindi ranimbo-hünda. Nga asu ro sheimbo hoafehandüri shei mbusümo nindou mam anüngu aiana Sonambo ngasündirümboani,” mehu.

*Nindou-yafe hohoanimoambe si nahurai
(Matyu 5:15; 6:22-23)*

³³ Sisas ai yare hoafiyuhî yahuya, “Nindou dîdî ai moai ram hai ra yimundîhi mburîhû wambûrî hoarehî dîbonapîrûhi rîhündî, nga wanî. Aiana moanî sapo yimundîhi mbundîhûmbo nîmoamo fondîwamî nindîhindanî anîmbo si ranai boakîboadeandanî nindou dîdîyei worambe fandahindûhî hoeindîhimboyei.

³⁴ Sîhei hîmboarî ra sîhei hohoanîmo ranahandî ram hai nahurai-anendûrî. Asu sîhei hîmboarî ra aboedayondûrî ana, sîhei hohoanîmoambe si ranai boakîboadeandûrîmboe. Nga asu sîhei hîmboarî ranai moaruwaiayo ana, sîhei hohoanîmoambe nîmbî bündearûmboe.

³⁵ Ranîmbohündambo anîmbo se hîbadîhûmbo, nga asu sîhei hohoanîmoambe si amaro ranai nîmbîndeamboe.

³⁶ Asu munquambo hohoanîmoambe sîhei fiambe ranai si yangîrî boakîfoareandûhî gorûgoanîni nîmbî nîmarîkoate-ayondûrî ana sîheimbo si ranai boakîboadeandûrîmboe ram hai si boakafoareandî nou,” mehu.

Sisas ai Farisi nindouyomo asu ahînûmbî hohoanîmo fîfîrundeimbî bogorîyomo ahamumbo papî-hoafîmarapurî

³⁷ Sisas ai wataporîmbora mbura asu Farisi nindou mamî ai hoafîyundûhî yahundo, “Dûgûfî dagoade-ndîhoamboane,” mehundo. Ranîyu asu Sisas ai hûfu farîfî sesî fondîhû mamaru.

³⁸ Ranîyo asu Farisi nindou ranai Sisas warî popaikoate nîmarû sesî ra masesuwa hepûnîmefiyu.

³⁹ Adûkarî ai hoafîyundûhî yahuya, “Farisi nindou seana hoe sîmîndî hîpîrî asu sesî foefe sesî hîpîrî ra moanambûh-ane ndoru popoaiarîhoemo. Nga sîhamundî wagabeyahî ana hûmbuhûnî hohoanîmo asu munquambo moaruwai hohoanîmoane amaropurî.

⁴⁰ Seana hîhîndî hohoanîmo-yomondeimb-anemo nîmboe sapo God weindanî nafîmarandî ai wagabe-amboanî nafîmarandî.

⁴¹ Nîne hohoanîmo aboedî sîhamundî ngusûfoambe amaropurî ranambo nindou dîdîyei nîne napo mbonîmbo-arîhûmündî ranaheimbo fandîhaundûrî. Rawarundî anîmbo asu sîhamundî munquambo moatûkunî ra aboedî yangîrîndîmboe.

⁴² Farisi se hîpoanîmboembou-anemo! Nîmboe sapo seana munquambo akîdîbou sesambefembo moatûkunî wambîfî nahurai ranane se yimungurundûmo mburu asu 10 ranahandî ngorû bîdîfîrî ra Godîmbo yîboboru asîhoemo. Nga seana mbumundî hohoanîmo asu Godîmbo ngusûfo pefembo hohoanîmo ranahambo hîniŋgîrumboanemo. Se ranî hohoanîmo ra afîndî hohoanîmo-ndîmondûhî asu se ngorû ahînûmbî ra hîniŋgîfe poanî.

⁴³ Farisi, se hîpoanîmboembou-anemo! Nga seana Suda-yafe rotu worî ranambe bogorîmbofe nîmarîmboanemo hohoanîmoemo. Asu nindou ai sîhamumbo nindou afîndî hîmboahû hîhîfî-mbîrîhûmuna yahomo houmboanemo.

⁴⁴ Se hîpoanîmboembou-anemo! Se hoifekeateimbî yîf-ambe nahurai-anemo. Nindou yîf-ambe ranahambo fîfîrîfekoate ranîwamî hei hehi asu ranînambo moaruwai tûkûmehindî. Yahurai-ane sîhamundî moaruwai hohoanîmo wagabe ragu amaropurî ranai nindou-yafe hohoanîmo moaruwaimbo-ndeandûrîmboe,” mehu.

⁴⁵ Nindou mamî ahînûmbî hohoanîmo fîfîreandeimbî ai hoafîyuhî yahuya, “Yamundo-randeimbî, se ranî hoafî Farisimbo hoafayafî ranana yîhoefombo kameihî moaruwaimbo-rowamunûhanafî,” mehuamboyu.

⁴⁶ Asu Sisas ai hoafîyuhî yahuya, “Ahînûmbî hohoanîmo fîfîrundeimbî, Se hîpoanîmboembou-anemo. Seana nindou bîdîfîrîyei daboahamîndîwamî nîmboreimbî mbîsahûmündî yahomo houmbo hûputûpuründûmo nandundûhanemo.

Asu seana ngiri akidou-amboani wari pandundi nimboreimbi moatükuni aheiwami manandundi ranahambo farihendürü hefe semndimbo, nga wani.

⁴⁷ Se hipoanimoembou-anemo! Nga seana Godindi hoafi hoafiyomo rundeimbi shamundi amao mamihifokoa-marupuri ranahamundi yifambe yihururu arundi.

⁴⁸ Seana nafuiyomo-nduhanemo, sapo shamundi amao Godindi hoafi hoafiyomorundeimbo hifokoamarupuri ranahambo aboed-ane yahombo. Nimboe sapo ahamumbo hifokoamarupuri, nga se ahamundi yifambe yihururu arundi.

⁴⁹ Asu aboedi ndorihoyoweimbi hohoanimo Godindi-mayo ranai hoafiyowohü yahoya, 'Ro Godindi hoafi hoafiyomorundeimbi asu hoafi sowandümo homorundeimbi ra koandih-he-heapuranibidifiri hifokoandupuri-mboemo, asu bidifirambo moaruwaimbo-ndupurimboemo,' meho

⁵⁰ Munguambo nindou hapondanambe ai hütiyomo Godindi hoafi hoafiyomorundeimbi hifikoamarupuri. Horombo God ai hifi nda nafirandambe peyo haya sinimbo hapondadidi nimorehi nindowenih burayei aheimbo yagodimboe, nga rani süngumbo animbo tiriifo ndahümündimboeyi.

⁵¹ Ai nindou hifokoako-marupuri Aber nunguwami piyo haya sini Sekaraia nunguwami kikire hiningimareandi. Nga asu ranahambo Godimbo sesi shife fondikimi Godindi worambeyo kefoaru marundi. Munguambo moaruwai hohoanimo ranahandi huti ra nindou hapondanambe burayei aheimbo rani süngumbo animbo tiriifo ndahümündimboeyi.

⁵² Ahinümbi hohoanimo fifirundeimbi, se hipoanimoembou-anemo. Nga seana fifirife aboedi semndimbo-mayo ranahambo yipuri papiru hiningirunduhanemo. Nga seana shamundihoari kefoundhiyomo-poani, nga asu bidifiri ai kefoefe fifirife semndimbo seiani-ane asu se nafi gurarundüri," mehu.

⁵³ Sisai wori nimarümbi ra hiningire hayambo hu-ane ahinümbi hohoanimo yamundu-rundeimbiyomo asu Farisiyomo ai ahambo moaruwaimbo-rüwurihi düdudumaruri.

⁵⁴ Ai ahambo refi hoefiyuwanis asu aboedi simbori hoafikoate-nduan ahambo papir hoafindihuri yahomo houmboemo ramarüwuri.

12

Farisi-yomondi yimbu yafambeimbi hohoanimo ranahambo hibadumbo (Matyu 10:26-27)

¹ Nindou afindi tausen gugureandühiyo asu simbori tirari yipütapürimayei. Raniyu asu Sisai ahambo süngururü-rundeimbo boatei hoafiyupurihi yahuya, "Se Farisi-yomondi fufudigoyo-randeimbi moatükuni yis ranahambo hibadumbo. Ro hoafayah ranana ahamundi yimbu yafambeimbi hohoanimo ranahambo anahi hoafayah.

² Nine-moatükuni munguambo hapondanambe gabudambe engoro ranana asu süngunambo weindah gabuduwami nimoamo yagodimboe. Asu nine-moatükuni munguambo dibo mengoro ranai weindah fifinde fifindendamboe.

³ Nine-moatükuni nimbini maroani hoafimayei ra asu si peyowohü himborindeimboeyi. Asu nine-moatükuni se-dibo yipuri parihi hehi hoafi simoasinambo wataporimbo-marihündi ra weindah wori bogimondiwami nimboeimbo pukuna hoafindeimboeyi," mehu.

Sihiri Godimbo yangiri animbo yihimbo-ndihurimboane (Matyu 10:28-31)

⁴ "Wandafi mamini, ro shaimbo hoafehandüri, nindou fi hoeari yangiri hifokoaru arundi ranahambo se yihimboyoponani, nga asu ngiri yifafi ana hifokoandundi.

⁵ Nga ro daboe yihimbombo ra siheimbo hoafindamboyahi. Godimbo se yihimbondei sapo ai animbo hifokoe fe mburimbo hai ngoafinambo koarife fe rambo nginindeimbayu ranimbo-hunda. Anihondane, mamí ranahambo yangiri animbo yihimbondefomboane.

⁶ Ndu akidou hondahüfeimbi ra yimbu toeanambo yangir-ane pemiyei sahümündi arihündi. Nga asu God ai ngiri mamamboani mitanindamüdu.

⁷ Nga asu God ai nungunümbi mbirinanyiyo shafi mbiroambe amaro fifireamboani. Ranimbo-animbo se yihimbo-ndeimboyeyi, seana Godindi himboahü ndu akidou ranaheimbo ngasündi-hindürimboanei,” mehu

*Sihiri yihimbokoate Sisasindi ndüri weindahí hoafindefomboane
(Matyu 10:32-33; 12:32; 10:19-20)*

⁸ Sisas ai hoafiyuhi yahuya, “Ro shamumbo hoafehapuri nindou düdi nindou himboahü nungumbo ro Sisasimbo anihondumbo-rihinimboanahi ehu ana, simbori nindou ranahandi ndüri Nindou Hondü ro Godindi sunambeahindi nendi-yomondi himboahü nindou ranana wandani mbisamboyahí.

⁹ Nga asu nindou düdi nindou himboahü nungumbo wamboya moai ahambo anihondumbo-rihiní ehu ana, asu simbori amboani Godindi sunambeahindi nendi-yomondi himboahü ai wandiyupoani mbisamboyahí.

¹⁰ Nindou düdi ai Nindou Hondumbo moaruwai hoafayu ana, God ai amboawi mbüsümbui. Nga nindou düdi ai Yifiafi Aboedi ranahambo moaruwai hoafayu ana, God ai ngiri amboawi mbüsü, nga wani.

¹¹ Ai shamumbo rotu worinambo papi-hoafi himboriyomo-rundeimbi asu bogori nindou-yomondi himboahü ndowapundümo ngomondani ro nungunahurai asu nini hoafi hoafimandefi mbisimo houmbo ranahambo afindi hohoanimondimboemo.

¹² Mamí raní-simboani animbo se nine hoafi hoafimbo ra Yifiafi Aboedi ranai shamundi hohoanimoambe horinde dagapurimboe,” mehu.

Kaki afindeimbi nindoundi hihindi hohoanimo kafeefe hoafi

¹³ Nindou afindi gugure mengoro ranambeahindi mamí ai hu Sisasimbo hoafiyuhi yahuya, “Nindou yamundo-randeimbi, se wandi amongoambo hoafindafani ai apendi-mayo napo yihoe hi ra yibobondihoa-mindembo,” mehuamboyu.

¹⁴ Asu Sisas ai hoafiyundowohü yahuya, “Didi ai hoafimayuwamboyo ro shafandi papi-hoafi himboriyohü yibobofembo rana?”

¹⁵ Asukai hoafiyundürühi yahuya, “Se ndondihi hibadihumbo, nga munguambo moatükuní semindimbo afindi hohoanimondimboemo. Nga se ngiri koadürü koadürümbo ni nggo napo ranifihí ndowandifi,” mehu.

¹⁶ Sisas ai kafeefe hoafi ra wataporimbo-randühiya, “Nindou napo afindeimbi mamí ranai hifi ranifihí nümbürí hifireandaní afindi safimayo.

¹⁷ Nindou ranai aimbo nimarü hohoanimoyuhüya, ‘Ro nini nünungundiheambo, nga nümbürambeahindi sesi ra kurifembo fondi wanayo,’ mehu.

¹⁸ Raníyu asu hoafiyuhiya, ‘Awi ro nda süngundihea. Wandí sesi worí ra mungu biriboadihe mbundihambo mamí afindi worimbondihí mbundihambo wit asu amurí napo ra kundíheamboyahí.’

¹⁹ Rananimbo wandifimbo hoafindahühíya, ‘Hapoana afindi himboani aho ra sesimbo aboedi napo ra wangei-ane. Nga nimandefi sesi ra dagudifi hoe ndimindefi raraondihundühi hihifi-hihifindefo,’ mehu.

²⁰ Nga asu God ai hoafiyundühi yahuya, ‘Seana ngusufokoate nindou-anafi! Hapo nimbikoani animbo se yifindamboyafi. Nga asu nindou didi ai napo shafi-mayo ndorandifi masihawandi ra mandemünda?’ mehu.

²¹ Yahurai animbo nindou didiyei napo afindeimbayeiyi aheimbo tükündifemboe, nga aiana Godindi himboahü napo-koate-anei,” mehu.

*Ngusüfo pukiyowohü afindî hohoanimojo hoango hoafî
(Matyu 6:25-34)*

²² Sisas ai ahambo süngrurü-rundeimbimbo hoafiyuhî yahuya, “Ro sîhamumbo hoafehapurî nda, Se nîni sesî madagudifî mbisîmo asu nîni hoearî yîhoefî fi gabudîmandîhu mbisîmo houmbo afindî hohoanîmondîmboemo.

²³ Yangîrî nîngo ranane adûkarî hamîndayo, nga sesî ana moanane asûkai fi-ane adûkarî hamîndayo, nga hoearî ana moanane.

²⁴ Asu awi se ndu nîmoamo ahahabodei ranaheimbo hoeirundürî. Ndu ranai ana moai nîni-moatükunî hoarî hîfîkarîhi, sesî yimungurîhümündi hei worambe sîhehi raraorîhündî, nga aheimbo ana God ai sesî ra sagadürî arandî. Nga seana ndu ranaheimbo ngasündîhi-ndürîmboanei.

²⁵ Se rani-moatükunîmbo afindî hohoanîmoayafî ranai ngîrî fandîhenînanî akîdou gedühi safî yangîrî nîmbafî.

²⁶ Asu se akîdou moatükunî yahurai ra ndofe hîfandîyokoate-ayafî ra asu nüngundo adûkarî moatükunî ra hîbadîmandanda?

²⁷ Nüngure hayamboyo wohî ahurîyei arîhündî ra hoeiru, aiana moai ahei fimbohünda hoearî kakîyei asu ratûpurîyei rîhündî. Nga ro sîhamumbo hoafehapurî horombo adûkarî bogorî Soromon ai napo afîndeimbîyu, nga ahandî yihuru aboedî yihurumaramündu ra wohî ahurî ranai Soromonîndî yihuru ra ngasündeamboane.

²⁸ God ai wohî hapondanî yangîrî amaro ra hîfîhü hoearî yihurure hîningîreandühani, nga asu sümbo ana haiambe pifemboane. Se akîdou anîhondümböfe-koate-yomondeimbî God ai sîhamumbo amboa hoearî yihurundeapurîmbui.

²⁹ Se nîni sesîmboyo mbîsei asu nîni sîmîndîramboyo mbîsei hehi ranahambo afindî hohoanîmondei ngeimboyei, nga yowanî.

³⁰ Godîmbo anîhondümböfe-koate-yeimbî ana munju moatükunî ra semîndîmboane hohoanîmoayei, nga Ape God ai fîfîreamboani se semîndîmbo afindî hohoanîmoayei ra.

³¹ Nga God ngînîndî hîfandarandî ranahambo kokondundanî anîmbo ranî amboanî dagapurîmbui,” mehu.

*Aboedî napo gugurîfe hohoanîmo
(Matyu 6:19-21)*

³² “Sipsip afîndîfurî ra se yowanî yîhîmbo-ndeimboyei, nga ndühî sühüsi, sîhehi Ape ai sîheimbo amboanî ngînîndî hîfandarandî ranambe hîfandîyondürîmbo yîfirayü.

³³ Se sîhamundî napo ra kakîfîhî koandîhou mbundu asu napo-koate-yeimbî ranaheimbo kaki ra dabudürî. Se kaki foefe hîpîrî yahurai ndowandümo nîmai moaruwaiyo rakoate-yoweimbî asu rananîmbo aboedî napo sünambe gugurîndundî. Ngîrî sünambe ana fandîhoayo, ngîrî hûmbuhünî nîndou ndahümündi asu süsîmbümî ai dagüdi.

³⁴ Sîhehi ngusüfo ana sapo nahi sîhehi napo yangîrîhî anîmbo kûndarümbui.”

*Nafîndîhümîndî nîmandîmbo hîbadîhündî
(Matyu 24:45-51)*

³⁵ “Se hoearî yihuru-rîhümündi amarei nou nîne-moatükunî tüküfemboayo rana-hambo hîbadühündühî sîhehi ram ra yimundîhînda simbeyowamboane.

³⁶ Se ratûpurîyei rîhündeimbî nahuraindeihî asu ahei bogorîmbo nîndou ai nîmorehî semîndîmbo si ra hu mbura asu hîhîrîfi huanî nou hîbadîhorî. Ai süfu yîpurî fîhî pîrako-pîrakondandanî nîmai yîpurî sübüdîhehindî.

³⁷ Asu ahei bogorî nîndou ranai hu hîmboyuwani yapomböfekoate yangîrî nîmarei ahambo hîfandarîhorî ana, ai hîhîfî-hîhîfîndei. Ro sîheimbo anîhondümböanahî hoafehandürî bogorî nîndou ranai ahandî warîhoandarümbî ngîsîharî hoearî ra

yimündihai mbunda hoafindündürani sesi fondikimî nîmandeiani dūdi sesi da-gadürūmbui.

³⁸ Ratūpurîyei-rîhūndeimbî ranai nîmbî mbusūmomboyo asu si hoafîmboyo hîfandîhūmbo nîmareiani ahei bogorî nindou ranai hu hoeiareandürî ana, ai hîhîfî-hîhîfîndeimboyei.

³⁹ Se fîfîndîhîndî sapo worî aharambürî ranai nîni-sîmboaniyo hūmbuhūnî nindou tükūfemboayu ra fîfirareandî ana, tükūndafu hūmbuhūnî-ndîmboemo mbüsî haya gūnde nîmandūmbui.

⁴⁰ Ranîmboane se-amboani hîbadîhūmbo, ŋga Nindou Hondū ranai tükūfembo ra mîtanî-rîhūmūndî hehi hîdîbo-hîdîboyeiambe anîmbo kudūmbui,” mehu.

Nindou ratūpurîyafanî-rînandeimbî aboedî asu moaruwai ranahafandî kafeefe hoafî (Matyu 24:45-51)

⁴¹ Pita yahuya, “Adūkarî hoafayafî nda yîhoefîmbo yaŋgîrîyafî asu muŋguambo nindoumboayafî?,” mehuamboyu.

⁴² Sîmborî Adūkarî ai hoafîyuhî yahuya, “Nindou dūdi ai aboedî ndore anîhondūmbo fîfîreandeimbîyu haya aboedî ratūpurîyu randeimbeyua? Nindou ranahambo ahandî bogorî nindou-mayu ranai anîhondūmbo-rîrî hayambo wambo worambe sesînapo engoro ra hîfandîyohū ratūpurîyomo rundeimbî nindou ai sesi semîndî sîmboani segupurî rambohūnda kaboadîrî hîniŋgîndîrūmbui.

⁴³ Nindou ranahandî bogorî nindou ranai worambe tükūfî hoeiriranî ratūpurayu ana, moanî afîndî hamîndî hîhîfî-hîhîfî-mbiyuwamboane.

⁴⁴ Ro sîhamumbo anîhondūmboanahî hoafehapurî, bogorî nindou ranai nindou ranahambo ahandî muŋguambo moatükunî ranahambo hîfandîmbo bogorîmbondîrū hîniŋgîndîrūmbui.

⁴⁵ Ŋga asu nindou ranai yare hohoanîmoyuhūya, ‘Awi, wandî bogorî nindou ranai ŋgîrî nîmehūnou hîhîrîndūfî dūdu,’ yahu haya bodîmondî ratūpurîyei rîhūndeimbî nîmorehî nindowenihî ranaheimbo bubuhaiyu sesi sesü bia ndūmūndū haya hîhîndî hohoanîmondūmbui.

⁴⁶ Ŋga asu bogorî nindou ranahambo ahandî ratūpurîyu-randeimbî ranai mamî sîmboani ŋgîrî tükūndîfiyu mbüsî haya hîdîbo-hîdîboyuambe anîmbo tükūndūfîmbui. Rananîmbo bogorî nindou ranai bubundürî mbunda koandîheiranî ŋgu nindou bîdîfîrî hîmborîkoate-yei rîhūndeimbî babîdîmbo nūngumbui.

⁴⁷ Ratūpurî-yurandeimbî ranai ahandî bogorî nindou ai refembo yîfirayu ra fîfîreandî, ŋga ai refekoate-yu, asu bogorî nindou ai yîfirayu süngufekoate-ayu ana, bogorî nindou ranai afîndîmbo bubundürūmbui.

⁴⁸ Ŋga asu ratūpurîyu-randeimbî ranai ahandî bogorî nindou yîfirayu ra fîfîrîfekoate-yu haya ndofe ratūpurîkoate-ayu ana, asu yîmbumamîmbo safî bubum-boani. Sapo nindou dîdîyei afîndî hamîndî masahūmūndî ana, asu sîmborî afîndî hamîndî mbîsehîndamboane. Asu nindou ranahei warîhū afîndî hamîndî asîhehîndî ana, asu sîmborî afîndî masîhehîndî ra ŋgasūndeandeimbî segodürîmbo hohoanîmombeye-amboane.”

Sisas ai nindou yîkürübüfe-ndürîmboyu makusu (Matyu 10:34-36)

⁴⁹ “Ro makosahî nda hîfî ndanîhū hai pūpîfemboyahî makosahî asu hai ranai yîmbeyowa sahehea yîfiar-ayahî.

⁵⁰ Nindou hoeambe hundürayei nou ro asūbusî afîndeimbî hundürū-ndamboyahî, ŋga hundürū ra awi moai hundürūyahî ranîmboanahî ŋgusūfo sîhayahî.

⁵¹ Se randihi hohoan+mondeih+ya, ‘Ai ana yifiari yifiari hifi ndan+hu engoro ra kiki+fembo makusu-ane,’ mb+seimboyei, nga wan+. Ro moai yifiari yifiari ranahambo kiki+fembo kosahi, nga nindou yikurubu+fe-ndur+imboyah+ makosahi.

⁵² Hapondani peyo haya aho ra nindou mam+ ai ahandi fik+min+indi hon-dahufeimbeimb+ayu ana, y+bobondahimboyei. Ranan+imbo yimbumbundafe asu ngoru ng+meimb+indei hehi simbor+ simbor+ndeimboyei.

⁵³ Ranan+imbo y+bobondahi mbund+hu, nindowenih+ n+mor+ ai af+ndambo asu af+ndi ai n+mor+imbo hurutu+ri-ndamboyafan+. Asu n+moreh+ ai ahandi n+moreh+ n+mor+di+bo simbor+ hurutu+ri+ndafe asu yamongoam+ndoho ai simbor+ hurutu+ri+ndafe rarandeimboyei,” mehu.

Munquambo nindou n+ne-moatukuni tükefeyo ranahandi n+im+indi moai fif+ri+hindi (Matyu 16:2-3)

⁵⁴ Sisas ai nindou af+ndi ranaheimbo hoafiyunduru+hi yahuya, “Se hoeir+hindani huf+ham+indi hanuwan+poedi hoen+imban+ sifowan+ hoeir+hinduh+ hoend+imboe seiani asu hoeyo arandi.

⁵⁵ Asukai se hoeir+hindani ng+ri+safi+n+poedi wer+ sifowan+ yah+mond+imboe seiani asu yah+moyo arandi.

⁵⁶ Seana yimbu yafambeyeimb-anei, sapa se fif+ri+himboanei n+ne moatukuni hifi+n+ asu sunambe tükefeyo ra. Asu n+imboe n+ne-moatukuni hapondani God ai ratupur+mayuwa tükefeyo ra fif+ri+fekoate-ayeia?” mehu.

Düdi s+hambo hoafi+mayun+n+ di+bo hoafi di+di+boadondowandi (Matyu 5:25-26)

⁵⁷ “N+imboe s+hafi+hoari y+bobofekoate-ayafi n+ne-moatukuniyo aboedayo ranaham-boa?

⁵⁸ Asu nindou ngoru ai s+hambo papi+hoafi+yon+n+imbo mbüsü haya y+bobore-randeimbi sowana hoafi h+imbor+imbo ndemündün+n+ nguani ana, se n+mai ngafi naf+n+ aboedi-aboedi-ndaf+neandi. Asu se refekoate-ayafandi ana s+hambo papi+hoafi ran+n+randeimbi nindou ranai hoafi h+imbor+yu randeimb+indi war+hüdean+na, prisman ai karabusambe h+n+ng+ndeana+n+imbui.

⁵⁹ Ro an+hondumboanahi s+hambo hoafehan+n+, se rando n+mand+fimbo kaki pem+ndafi mehomo simogoduh+ pemayafi an+imbo tükündafoamboyafi,” mehu.

13

Nindou düdi an+hondümbkofekoate-ayu ana awar+ndi+hoembui

¹ Rani-s+imboani nindou b+di+firi ranai Sisas+imbo rarihi hoafiyeih+ya, “Nin-dou Garirihündi b+di+firi ai n+n+hondi hifokoaru God+imbo s+houndane Pairat ai hifokoamareapur+. Raniyo asu ahamundi hor+ ra n+n+hondi hor+ God+imbo saimbo hifokoamarundi rani bitap+re mam+kar+mayo,” masei.

² Sisas ai hoafi+yuh+ yahuya, “Rani-moatukuni tüküme Feyo ra se rarihi hohoan+moyeyani ahei moaruwai hohoan+mo ra Garirihündi b+di+firi ranahei moaruwai hohoan+mo ra ngasündeamboyo?

³ Wani, nga ro an+hondumboanahi hoafehanduri, Se s+hei hohoan+mo ra di+di+boadofe-koate-aye+ ana, munquambo s+heimbo amboani yahurai tükünd+fendur+imboe.

⁴ Asu nunguri+yei 18 nindou Siroam+hündi aheimbo n+moei wor+ hoandari pi+yowohü hifokoamareanduri rana? Se rarihi hohoan+moyeyani, Nindou wor+nambo hifokoamareanduri ranahei moaruwai hohoan+mo ra Serusarem+hündi b+di+firi ahei moaruwai hohoan+mo ra ngasündeamboyo?

⁵ Wani, nga ro anihondumboanahi hoafehandüri, se sihei hohoanimo ra didiboadofe-koate-ayei ana, munguambo se-amboani yifindeimboyei,” mehu.

Nimi hisiyu rakoate ranahandi kafeefe hoafi

⁶ Sisas ai mamı kafeefe hoafi wataporimbo-randühi yahuya, “Nindou mamı ai ahandı wain nübürambe süfuri nimindi ra hifimareandi. Ranıyo süngunambo süfuri nimindi ra hisiyohüpo yahuhaya mahu, nga moai hisı mamamboani hoeireandi.

⁷ Ranıyu asu nindou ranai ahandı nübürambe ratüpurıyu-randeimbi ranahambo hoafıyundühi yahuya, ‘Ro süfuri nimindi nda ngımi himbanı sinı himboyarıhandı moai hisıyorandi, nga hitiboadowandi. Ai hisı-koate moanı hoangıre haya nıngombo nübürı hifı bıdıfırı gabudarandi,’ mehu.

⁸ Nga asu ahandı ratüpurıyu-randeimbi ranai simborı hoafıyundühi yahuya, ‘Rıtıfo, awı moanı mamı himbanı nıngo hoeireandühi anımbı, nga hisımbıyohüpo. Asu awı ro nımi ranı-fıkımi hıfambı kakındıhi mbundıha, asu yafısühımi afümambe püpındıhi hoeındıheamboyahı.

⁹ Randıhe hoeındıheandane ngorü himbanı ra hisındoanı ana, aboed-ane, nga hisı-koate-ayo ana, hitıfoefemboane,’ mehu.

Sisas ai moanı ngoafımbı nımarımbı sıhi nımorehi mamı aboedımareandi

¹⁰ Sisas ai Suda-yafe moanı nımarımbı sı ranambe ahei rotu worambe yamundımareandüri.

¹¹ Ranıyo ranıhü nımorehi mamı, 18 himbanı ahandı fıambe moaruwai nendı nımarımbı amoefıe semındı haya homarandi. Asu ahandı dabıadı hamındı ra fare hayamboyo asu moai mbımundı botıfe nıngorandi.

¹² Ranıyo Sisas ai hoeireanda mayıa mbıorı mehındıwıa mahıwa hoafıyundühi yahuya, “Me, hapıana angünımbımayafı ra abıedı anafı,” mehu.

¹³ Sisas ai ahandıwamı warı manandı-andamboyo asu nımeöhınıou mbımundı botıfe nıngombo Godımbı abıed-anı yaho ngısfıo pamarerı.

¹⁴ Ranıyo Suda-yafe rotu worı hıfandandıembi bogorı ranı ngınındımayı Sisas ai moanı nımarımbı sıhi nımorehi abıedımareandı ranımbı. Nındıou ranı hoafıyuhı yahuya, “Sapı 6 sı-ane ratüpurımbı sıayo. Nga sapı abıedıfembo ana, ranı sı anımbı refemboyısfı, nga moanı nımarımbı sı ana yıwan-ane,” mehu.

¹⁵ Adükarı ai simborı hoafıyuhı yahuya, “Seana yımbı-yafıambeımbı nındıou-anımo! Asu se moai sıhamındı burımakau asu döngı ra mungıambo sı asu moanı nımarımbı sıhi ranıamboanı wıfı fıfırıhındıri mbıru hoe sımındımbı sowandımondıri homo rındıyo?

¹⁶ Nımorehi ro abıedımarıheandı, ndı ai Abrahıanındı nımor-ane, asu ahambo Satan ai 18 himbanı kıkıhıramındı manıngı-ane. Asu ro ahambo moanı nımarımbı sıhi abıedıambo-fembo ra ahınübıyo.”

¹⁷ Sisas ai yare hoafımayı-wamboımo asu ahandı hürütımbı-mımo ranı amıanıngıambo-mıfındı. Nga asu bıdıfırı afındı meıngıorı ranı abıedı moatükunı ramıreandı ranımbı hıhıfı-hıhıfımayı.

*Sisas ai hoarı akıdıohındı adükarı tüküfembo kafeefe hoafi hoafımayı
(Matıyü 13:31-32; Mak 4:30-32)*

¹⁸ Sisas ai hoafıyuhıya, “God ngınındı hıfandırandı ra nıngınahırayıwa? Asu ro nıngındıhe yıbobımandıheı?

¹⁹ Ai rahırayıane, nındıou mamı ai ahandı nübürambe mastet hoarı hambımo nahırayı akıdıou hıfıreandıhani. Asu hoarı akıdıou ranıhındı adükarı tıkoanı nahırayı nıngıwanı, ndı ai ranıwamı ngerımbıorıhı arıhındı,” mehu.

*Fufudogoyo-randeimbi moatükuni yis ranahandi kafeje hoafi
(Matyu 13:33)*

²⁰ Asükai Sisas ai hoafiyuhi yahuya, “Ro asükainda God nginindi hifandarandi ranahambo ninimoatükunifih yibobomandhea?

²¹ Ninmorehi ai fufudogoyo-randeimbi moatükuni yis semindi haya wambürambe fraua bubufoare mbura yis ra babifoareandan fufudogoyo hafo nahuraiane,” mehu.

*Nafitambe akidou nafi ho
(Matyu 7:13-14, 21-23)*

²² Sisas ai Serusaremnambo huhüyu munguambo adükari ngoafi asu akidou ngoafi aheimbo wataporimbo-marandüri hu.

²³⁻²⁴ Nindou ngörü ai Sisasimbo hoafiyundühi yahuya, “Adükari, yimbu mam nindou yangiri aboedambo-mandahindyo?” mehuamboyo. Ai simbori hoafiyuhi yahuya, “Yipuri nafitambe akidou ranambe kefoefembo hütihütindei, nga nindou afindi ai-amboani hütihüti-ndeimboyei ranambe kefoefembosi, nga ngirindei.

²⁵ Süngunambo wori ahambür ai yipuri papareandi ana, se weindani nimboeimbo yipurifih pirako-pirako-ndihündühi animboya, ‘Adükari, yipuri sübüdhawamuni,’ mbseimboyei. Nga simbori hoafindühiya, ‘Ro moai sheimbo fifirheandüri,’ asu ‘Se nahani-hündamboyei?’ mbüsümbui.

²⁶ Rananimbo se hoafindafühiya, ‘Ro se-dibo sesi sahusifi hoe simindefi asu yihoe fi ngoafi nafi hohü yamundowamuni marandi’ mbseimboyei.

²⁷ Asu ai sheimbo hoafindühi animboya, ‘Ro moai sheimbo fifirheandüri, nga asu nahani-hündamboyei? Andai ragu, nga seana moaruwai hohoanimoye rihündeimbanei,’ mbüsümbui.

²⁸ Se aranindeih asu yahafi hitihündühi nimboeimboyei, nga Abraham, Aisak, Sekop asu Godindi hoafi hoafiyomo-rundeimbi ai God hifandarandi ranambe nimandeimboyei, nga asu sheimbo ana ragu moeindani pindhirimboyei.

²⁹ Rananimbo nindou afindi ai hüfhamindi süfuwanipoedi, hanuwanipoedi, himbori yimbunipoedi ai God nginindi hifandarandi ranambe sesi fondikimi tükündahi nimandeimboyei.

³⁰ Rananimbo nindou didiyei haponda adükarimboehindi aiana süngunambo akidoumbo-ndahimboyei, nga akidoumboehindi aiana süngunambo adükarimbo-ndahimboyei,” mehu.

*Sisas ai Serusaremimbo hipoambo-marandi
(Matyu 23:37-39)*

³¹ Rani-simboani Farisi bidifiri ai sifomo Sisasimbo hoafiyomondowohü yahomoya, “Andai ndanühündambo ragu hafi, nga Herot ai shambo hifokoefeninimbo yahumboani!” mehomo.

³² Sisas ai hoafiyupurühi yahuya, “Ngomo nindou sisindira randeimbi ranahambo hoafindimo, nga hapo sümbo ana ro moaruwai nendi flambe nimareimbi raguanambo-rheandüri asu nindou aboedambo-rheandürühi anahi. Nga asu ngimi si animbo wandi ratüpuri ra moendindi-heamboyah.

³³ Asu ro hapo, sümbo, asangu ranana nafi ngamboyah. Nga sapo Godindi hoafi hoafiyurandeimbi ana ngiri amurühi hifokoandüwur, nga Serusaremthü animbo hifokoandü-wurimboemo.

³⁴ Serusarem, Serusarem! Seana Godindi hoafi hoafiyomo-rundeimbi shambo sowana koehefepura masinimo ra nimoeinambo hifokoaroapuri arandi. Ro afindimbo shafi nindou ranaheimbo kakaro hondi nimori gugureandüri mbanendi hoareharamindo nou mbanendi hoarehi-fendürimbo samboyah, nga moai se yifiriyei.

³⁵ Haponda sihafî worî ranambe nîni akîdou-amboani yanggorîkoate worî yanggîrî hamîndîndîmboe. Ro hoafehanîni, se ngîrî hoeîndî-hîndîrî, nga ngombo se wambo randîhi hoafîndeihiya, ‘God ai aboedî-aboedî-mbîriramboane Adûkarîndî ndûrînambo akusu nda,’ mbîseimboyei,” mehu.

14

Sisas ai nindou anjünümbî aboedîmarirî

¹ Moani nîmarîmbo sihi Sisas ai Farisi bogorîndî worambe sesi sesîmbo mahuwa nindou ai ahambo ndorûwuri hîmboarî safûhîmarûwuri.

² Ranîhü nindou mamî yirîwarî fîyuweimbî mamaru.

³ Ranîyo Sisas ai Farisi nindou-yomo asu ahînümbî hohoanîmo fîfirundeimbî-yomo ahamumbo hoafîyuhîya, “Moani nîmarîmbo sihi ra nindou aboedîfemboyo asu yowanîyo?” mehu.

⁴ Nga asu ai moai ahandî hoafî sîmborî hoafîyomo. Ranîyo asu Sisas ai nindou ra serûmündü aboedîrîrî mbura koamarîherü.

⁵ Sisas ai ahamumbo hoafîyupurûhiya, “Sîhamundî nîmorîyo asu burmakauyo ai moani nîmarî sihi feamongoambe pîrayo ra nîmai hûmandîhouyo asu wanîmandîyo?” mehu.

⁶ Ranîyomo asu moai ahambo sîmborî hoafîyomondo.

Se yowanî sihafî fimbo roana ndorîhehe-andeimb-anahî yahopoani

⁷⁻⁸ Sisas ai hoeireapurane nindou sesi sesîmbo hoafîmayua tükümfundî ranai nîmarîfondî aboedî hamîndîwamî nîmarîmbo hohoanîmo-memonda yare hoafîyuhîya, “Nindou ngorû ai sîhambo nîmorehî semîndambe sesesîmbo hoafînduanî ngafûhî ra se nîmarîfondî aboedûhî ndowandîmboyafî, nga nindou ndorîhoeimbî ahambo amboani hoafîyomondowohüpo.

⁹ Nindou sîhafanîmbo yîboboambo hoafîmayupîra mahafani ranai düdü sîhambo hoafîndûhiya, ‘Nindou ndanahambo sîhafî-mayo fondi ra sabado,’ mbüsümbui. Randîfîyuwanî asu se amoanîngîndafî mbunda ngafî bîdîfîranî fondîwamî nîmandîmboyafî.

¹⁰ Nga sîhambo hoafîndeianî ngafûhî ra fondi sapo akîdou yahurîngoahurî safî-mayo ranîwamî anîmbo nîmandîfî. Rananîmbo sîhambo hoafîmayunîna mahafî ranai ngu hoeîndeanînanî wanî hoafînduhüya, ‘Wandafî, fondi aboedûhî ndanîwamî sühüfî nîmarîfî,’ mbüsüwanî asu bîdîfîrî amurî mafandîhindî ranai sîhambo nindou adûkar-ani mbîseihü ahînîndeimboyei.

¹¹ Nindou dîdîyei ai ahei fi botarîhindî ana, God ai hîfînambo-ndearümbui. Asu nindou dîdîyei ahei fi hîfînambo-arîhindî ana, God ai aheimbo botîndearümbui,” mehu.

Se takîni ndowandîmboyafî

¹² Sisasîmbo nindou hoafîmayundoa mahu ranahambo hoafîyundûhî yahuya, “Hüfînîmboyo asu nîmbambeyo sesesîmbo ra, se yowanî sîhafî ngunîndî, fikîmînîndî, boagîrî, sîhafî napo afîndeimbî wandafî aheimbo yanggîrî mborai yahopoanî. Asu sîmborî amboani ngorûsîmboani hoafîndeianî ngafani sesi ndahünînîmboyei.

¹³ Ranamboasi, nga se sesesîndafûhî ra napo-koate-yeimbî, fi moaruwaiyeimbî, tîjarî moaruwaiyeimbî asu hîmboatîharîyeimbî aheimbo anîmbo mborai mbîsafî.

¹⁴ Rananîmbo God ai sîhambo aboedî-aboedîndea-nînîmbui, nîmboe sapo aiana napo-koate-wambo asu ngîrî sîmborî nînî ndehîndî. Nga aboedî nindou ai yîfîhündî botîyahîndî sîmboani God ai takîni daganînîmbui.”

*Sisas ai nîmorehî semîndî sîmboani sesesîmbo kafeefe hoafî hoafîmayu
(Matyu 22:1-10)*

15 Mami simboani nindou mami sesi fondiwami Sisas-dibo nimarumbo God nginindi hifandarandi ranambe nimateimbo seses-aye hoafi ra himboriyu haya hoafiyundühi yahuya, “Nindou ranai hihifi-hihifimbeyei-amboane,” mehuamboyu.

16 Sisas ai hoafiyundowohü yahuya, “Nindou mami ai afindi sesesimbo hoanimoyu haya nindou afindimboya ‘Mborai’ mehupuri.

17 Mami munguambo sesi sindi nafiramindoani ahandi ratupuriyu randeimbimbo hoafiyundowohü yahuya, ‘Nindou ro hoafimehapuri ranahamumbo sowana hafi hoafiyafipurühi animboya, ‘Mborai, munguambo sesi sindi nafiramindimboane’ mbisafi.

18 Nga asu munguambo nindou ranai moeimbo ngiri didefi mehomo. Nga ngorü ai boatei hoafindühiya, ‘Ro hifi pemiya heheambo wamboanahi nga hoeindihia samboanahi asu ro ngiri didihi,’ mehu.

19 Ranikimi ngorü ai hoafinduhüya, ‘Roana burmakau 10 ratupurimbohünda pemiya heheambo wamboanahi nga randihe hoeindihia samboanahi, nga asu ro ngiri didihi,’ mehu.

20 Asu bidifiranambo nindou-mayu ranai hoafiyuhi yahuya, ‘Ro ana hapondani yangiri nimorehühi-yahe heheambo wambo ngiri didihi,’ mehu.

21 Raniyo asu ahandi ratupuriyu-randeimbi ai hihirifi hüfu ahandi bogorimbo nindou ai yiboaruko-memo ranahambo hoafimayundo. Raniyu asu bogori ai ngusüfoambe moaruwaiyuhü hoafiyuhiya, ‘Nimehünou asukai ngafi munguambo adükarü nafihü asu munguambo akidou nafihü, napo-koate-yeimbi, fi moaruwaiyeimbi, yitjari moaruwaiyeimbi asu himboatihari ra fufondandifindüri dügüfi,’ mehu.

22 Süngunambo ratupuriyu-randeimbi ai hoafiyundowohü yahuya, ‘Bogori, ro ramariheandi se hoafimayafi süngu, nga awi fondi aningo,’ mehuamboyu.

23 Ahandi bogori ai hoafiyundowohü yahuya, ‘Ngafi tükündafö hawa akidou nafi asu nimate nafi ngafühi hoeindowandürühi ana huti hoafindafani mbüsühüsiamboane. Rananimbo wandi fondi ra simongori-mbeyowamboane.

24 Ro nindou weangurühi hoafimehapuri ra ngiri didai-amboani wandi-mayo sesi ra apindeandi,’ mehu,” Sisas ramehu.

*Nindou düdi ai Sisasimbo süngufembondühi ana ndonde hohoanimöndu hoeindeandühi animbo
(Matyu 10:37-38)*

25-26 Nindou afindi ranai ahandi süngu tümareandamboyu asu aheimbo hihirifi hoafiyundürühi yahuya, “Nindou düdi ai wambo süngureandürühi asu ahandi hondafindi, nimorehi, niori, akohoandi rehimate aheimbo asu ahandihoarimbo amboa afindi hohoanimoyuhü wambo akidou-yangiri hohoanimoayu ana, nindou ranai wandi süngureandeimbi-yupoani.

27 Nindou düdi ai wandi süngunambo ahambo tiriifo afindi tükefeyo ranahambo moanane yahu nginindi ningokoate-ayu ana, ai wandi süngureandeimbi-yupoani.

28 Sapo se afindi hoandari worimbombo hohoanimoayafi ra weangurühi nimatefi hohoanimondafi nüngünümbi kakinambo wori nda moendimandihini mbisafi hohoanimondafi hoeindowandühi animbo randowandi.

29 Asu refekoate-ayafi ana, se kambohoani yangiri fondo hiningindo hawa asu moendifekoate-ndafani bodimondi ai sihambo tirifoefe hoafi-ndahünanimboyei.

30 Ai randihi hoafindeihiya, ‘Nindou nda worimbo-marandiyosi, nga moai moendireandi,’ mbiseimboyei.

31 Adükarü bogori nindou ngorü ai adükarü bogori ngorü-dibo yifiarimbo hohoanimoayu ana, ai nimate hohoanimöndu hoeindeandühi animbo rambüfiyuwamboane. Ai nimate hohoanimöndu hoeindeandühi animbo 10,000 ami ra 20,000 ranahambo wanjeimandiyö.

³² Asu ngirinduhü ana, bogori ngorü ai anguniyuambe animbo nindou ngorü koandihairani nimai hu hoafiyuwan+ asu aboedi-aboedi-mbeyafine-andamboane.

³³ Mami rahuraiane se munguambo moatükun+ ranahambo ambe yahokoate-ayafi ana, ngiri se wandi süngurowandiri-randeimbi tükündaföandi,” mehu.

*Sisasimbo anihondümbö-fimbi nindou ana sor nami nahurai-ane
(Matyu 5:13; Mak 9:50)*

³⁴ Nami ana aboed-ane, nga nami ra budesowan+ aparikoate-ndoani ngiri ahandi apar+ ra koadürü koadüründife hin+ng+ndifeyo, nga wani.

³⁵ Nami moaruwai yahurai ana ngiri nübürambeah+ndi sesi ranahambo fandihendani aboedi tükündifeyo. Asu ngiri h+hamoe awai b+tap+ndihu nübürambe digehundi, nga wani. Nga nindou ai moani pindihimboyei. Se did+yei himboambeimbaye ana, ndond+hi himbor+ndei.

15

*Sisas ai sipsip mam+ mafar+hoayo kafoefe hoafi hoafi+mayu
(Matyu 18:12-14)*

¹ Takis kaki sowandümo-rundeimbi-yomo asu nindou ai ranahamumbo moaruwai-anemo ase ran+yomo ai munguambo sin+mo Sisas+ndi hoafi himbori-memo.

² Ran+yomo Farisi asu ah+nümbi hohoanimo yamundu-rundeimbi ai momori hoafiyomondühi yahomoya, “Hoeiru, nindou ndanai moaruwai hohoan+moyomondeimbi sepur+mündü hin+ng+reapur+ mbura asu n+marü aibab+di sesi sowasümo arundi,” mehomo

³⁻⁴ Ran+yu Sisas ai ran+ kafoefe hoafi ra hoafiyupurühi yahuya, “Nindou mam+ ai ahandi 100 sipsip moan+gui fandandeimbi-hündi asu mam+ ai afar+hoayo ra nüngumandüfia? Ai amuri 99 ranaheimbo rande hin+ng+ndeirani wafuwami wohi dagüdi wak+ndihindani an+mbö asu ngorü mafar+hoayo ranahambo kokonda wak+ndeambui.

⁵⁻⁶ Nindou ranai sipsip mafar+hoayo-mayo ra kokora hoeiareandi ana nindou ranai ahandi sipsip ranahambo af+ndi ham+ndi h+hifi h+hifi+ndühi warambuh+wami nandemündü haya ngoaf+na ngumbui. Ranan+mbö ahandi ngunindi asu wor+yimbu-r+neandeimbi ranaheimbo hoafiyuh+ya, ‘Se robab+di h+hifi-h+hifi+ndei, nga ro wandi sipsip mafar+hoayo ra asukai hoeir+heamboanahi,’ mehu.

⁷ Ro hoafehandüri, mare yahurai-an+mbö nindou düdi ai moaruwai hohoanimo hin+ng+re haya aboedi hohoan+moayu ana, sünambe af+ndi ham+ndi h+hifi-h+hifi an+mbö tükünd+femboe. Nga asu nindou 99 aboedi hohoan+moyeimbi aheimbo ana ngiri yahurai ham+ndi h+hifi-h+hifi tükündifeyo,” mehu.

Kaki mafar+hoayo kafoefe hoafi

⁸ “N+morehi mam+ ai 10 kaki ambeimbi sepur+m+ndoane asu mam+ p+mayu. Ranan+mbö asu ram yimunde mbunda y+hoar+ndo wak+ndeandühi kokonda hoein-deamboe.

⁹ Ai kokora hoeireandühi ahandi ngunindi asu wor+yimbu-r+neandeimbi ranaheimbo hoafiyowohü yahoya, ‘Se robab+di h+hifi-h+hifi+ndei, nga ro wandi kaki mafar+hoayo ra hoeir+heamboanahi,’ meho.

¹⁰ Mare yahurai an+mbö, nindou moaruwai hohoan+moyumbü ai moaruwai hohoan+mo hin+ng+re haya aboedi hohoan+moayu ana, God+ndi sünambeah+ndi nendi ai h+hifi-h+hifi-ndimboemo,” mehu.

Nindowenih+ n+mor+ ngoafi hin+ng+re anguni mahu kafoefe hoafi

¹¹ Ran+yu Sisas ai hoafiyuh+ya, “Nindou mam+ ai nindowenih+ n+mor+ yimbu-marap+ri.

¹² Asu akidi nīmorī ai afīndambo hoafiyuhīya, ‘Napo sapo wambombuimbi-mayo ra ndawandiri,’ mehu. Raniyo asu afīndi ai napo ra nīmorī yimbumbo yibobomareapiri.

¹³ Raniyu asu moai amitata akidi ai ahandi napo ra sagaduri mbura ranifihindi kaki ra semüdü mbura anguni ḡgorü hifina mahu. Ranühi ahandi munḡuambo kaki mamikare mbiri-mafoareandi.

¹⁴ Ahandi munḡuambo kaki ra mbirifoare hayamboyuane asu rani hifihü sesi waniyowohü asu nīmorī ranai worambe ninī kikefoefekoate-yuhü wembombomayu.

¹⁵ Raniyu ai hu nindou mamī ḡgoafi aharihündi ahandi ratüpurīyu randeimbimbo-mefiyuwa asu nūmbürina koamarīheira moatei ginrinambo moanḡuimbo mahu.

¹⁶ Asu nīmorī ranahambo nindou ḡgorü ai-amboani moai sesi sagado raniyo wembomboyuhü nīmī hisi hipiri moatei masahüsi ra sesimbo hohoanīmomayu.

¹⁷ Asu süḡḡunambo ndore hohoanīmoyuwa mayowamboyu, ‘Wandi apendi ratüpurīyomo-rundeimbi aiana sesi afīndi mbasīhoemo. ḡḡa ndanīhü anīmboahī nda ro wembombo yifimbo yanḡir-ayahi.

¹⁸ Ambe-hoanḡo, ḡḡa ndühi hīnīḡḡīndīhe hehea ḡḡa apembo hoafīndahandowohü anīmboya, “Ape, ro sīhambo asu Godimbo moaruwai hohoanīmo-yahapiri-mboanahi.

¹⁹ Hapondani ana ro nindou aboediyahipoani, ḡḡa ḡḡiri se wambo wandi nīmorī mbisafīndiri. ḡḡa moani se rando hīnīḡḡīndowandira sīhafi ratüpurīya rīhandeimbi nahurai tükūndaheamboane,” mbisamboya, mehu.

²⁰ Raniyu asu nīmorī ranai ranīhü hīnīḡḡīre haya ahandi afīndi sowana ndamefiyu. Ai anguni ḡḡahi sünuambe afīndi ai hoeirirühi ahandi nīmorī ranahambo hīpoambomariri. Raniyu asu afīndi ai pipīyu hüfu warī kafoariri haya wakīkīhī-marüri.

²¹ Nīmorī ai hoafiyuhīya, ‘Ape, ro moaruwai hohoanīmo-yamboanahi sīhambo asu Godimbo amboani. ḡḡa hapondani ana ro nindou aboediyahipoani, ḡḡa ḡḡiri se wambo wandi nīmorī mbisafīndiri,’ mehuamboyu.

²² Asu afīndi ai ahandi ratüpurīyomo-rundeimbimbo hoafiyuhī yahuya, ‘Nīmehünou hoeari aboedi sowandümo sifomo yihuruwuri. Asu warambeahīndi moatükuni kīkīfoarüwuri, yiri hoeari güdündo.

²³ Asu burmakau nīmorī safeimbi manīḡḡo ra hīfokoandu mandu houmbo anīmbo dagudifihümbo hīhīfi-hīhīfi-ndefomboane.

²⁴ Wandi nīmorī nda yifimbomayuyosi, ḡḡa asu yanḡiri haponda anḡḡu! Ai mafarīhoayuyosi, ḡḡa haponda hoeiarīhuri,’ mehu. Raniyo ai sesesi-yomondühi hīhīfi-hīhīfīmemo.

²⁵ Asu amonḡo nīmorī ai nūmbürambe nḡḡu mbura worikimi huane gita hoafiyowohü heirümemo ra hīmborīmayu.

²⁶ Raniyo asu ratüpurīyu-randeimbi mamimbo düdurirühi yahuya, ‘Nīnīmboe ndana?’ mehuamboyu.

²⁷ Asu ratüpurīyu-randeimbi ai hoafiyundowohüya, ‘Sīhafi amond-ai aboedi tükümefiyu, ḡḡa ranīmboyo ape ai burmakau nīmorī mamī safeimbi hīfokoare mande hayambo sahusifühi hīhīfi-hīhīfīyefi,’ mehu.

²⁸ Raniyo asu amonḡo ai ḡḡinīndirürühi moai sesesi-mayei ranambo hu, ḡḡa wani. Raniyo afīndi ai hu sesesi ranambe hombo hütihüti-marüri.

²⁹ Asu amonḡo nīmorī ai afīndambo yare hoafiyundowohüya, ‘Ro sīhambo afīndi hīmbani moani ratüpurīya rīhandeimbi nahurai hoafi hīmborīyahühi farīheheanīni marīhandi. ḡḡa se moai wambo wandi wandafi babidimbo hīhīfi-hīhīfīyohü sesesimbohünda meme nīmorī amboani sawandi.

³⁰ ḡḡa sīhafi nīmorī ranana, sīhafi-mayo kaki ra nīmorehi wosīhoafiri hohoanīmoyei rīhündeimbiyei-fihī moendire haya tükümefiyu-ane asu ahambo burmakau nīmorī safeimbi ra hīfokoaro mamandowando,’ mehu.

³¹ Asu afindî ai hoafiyundowohü yahuya, ‘Nîmoakîdou, se ro-dîbo manîmbafanesî, nga munguambo moatükunî wandî-mayo ra sîhafane.

³² Sîhîrî hîhîfî-hîhîfî-ndefomboane nîmboe sapo sîhafî amond-ai yîfîmbo-ambuimbiyusî, nga asu haponda yangîrî tüküfî anüngü. Asu ai mafarîhoayuyosî, nga haponda hoeiarîhurî,’ mehu,” Sîsas mehu.

16

Anîhondü aboedî hamîndî napo

¹ Sîsas amboanî ahambo sünggurü-rundeimbi-mbo hoafiyupurühi yahuya, “Nîndou mamî ai napo afîndeimbiyu hayamboyu asu ahandî napo ra hîfandîmbo nîndou ngorü serüdü hîningîmarîrî. Ranîyomo asu nîndou bîdîfîrî ai nîndou ranahambo papî-hoafîrürühi yahomoya, ‘Bogorî, sîhafî napo ra mbîrîmafoareandî,’ mehomondo.

² Ranîyu asu napo afîndeimbi-mayu ranai ahandî napo hîfandandembi bogorî-mayu ranahambo mborai yahundo hürüheirü mbura düdurîrîhi yahuya, ‘Hoafî ra nüngurîyo ro sîhafî ratüpürî ranahambo hîmborîmayahî? Nga se ngafî wandî kaki ranînambo nînî ratüpürîyo ramarowandî ra sürü papînda ndawandî, nga ngîrî se wandî napo hîfanda-randembiandî,’ mehu.

³ Ranîyu asu ratüpürî hîfanda-randembi-mayu ranai aimbo hoafiyuhîya, ‘Ro nüngumandahe wandî bogorî ai ratüpürî ranambeahîndî raguanambo-areandîrî ra? Roana hîfî hîrîmbo ngînîndîyahîpoanî asu aheimbo moako-moakombo amoanîngîmboanahî.

⁴ Ro fîfîrîheamboanahî nîne-moatükunî süngufeyowanî nîndou ai wambo semîndîndîrî worînîfendîrîmbo ra,’ mehu.

⁵ Ranîyo napo hîfandandembi-mayu ranai ahandî bogorîndî kaki masowandümo ranahamumbo mborai yahupürî hümârîhepurî. Asu weangurühîndîdîdî-mayu ranahambo düdurîrîhi yahuya, ‘Se nüngunümbîyo wandî bogorîndî-mayo kaki masowandîfî?’ mehundowamboyu.

⁶ Asu ai sîmborî hoafiyundowohü yahuya, ‘100 adükârî hîpîrî werîyo,’ mehuamboyo. Asu napo hîfandandembi ai hoafiyuhî yahuya, ‘Nîmehünou sîhafî ndürî paîaroweimbi pepa ra ndowandîfî hawa 50 adükârî hîpîrî pandowandî.’

⁷ Asükai ngorümbö düdurîrîhiyahîya, ‘Se ra nüngunümbîyo masowandîfî?’ mehundowamboyu. Asu ai sîmborî hoafiyundowohü yahuya, ‘100 bek witîyo,’ mehuamboyo, asu hîfandîrandembi ai hoafiyundowohüya, ‘Sîhafî ndürî parundembi pepa ra sowandîfî hawa 80 bek pandowandî,’ mehu.

⁸ Ranîyo asu napo afîndeimbi-mayu ranai anîhondümbö hoafîkoate hîfandîrandembi-mayu ranahambo hoafiyuhî yahuya, ‘Se nînî-moatükunîyo sîhambo süngunambo tüküfemboayo ranahambo wudîpoaporo hohoanîmoayafî ra aboed-ane,’ mehu. Nga ro hoafehapurî, nîndou ai hîfîndî moatükunîmbo hohoanîmoyei arîhündî ranai dîboadorîhoeimbi nahurai-anei, nga rananei asu nîndou sürühehîndembi ranaheimbo süngunambo nînî-moatükunîyo tüküfemboayo hohoanîmo ra ngasündarîhindîrî.

⁹ Ro sîheimbo hoafehandürî hîfî ndanîhündambo kaki napo ranî süngumbo se nîmorehî nîndowenîhî babîdî ngunîndîmboehîndî, nga süngunambo kaki semîndîmbo ra munguoyoambe sîheimbo ndemündündürî worînîndeiranî asu se koadürümbö koadürümbö nîmandemboyei.

¹⁰ Nîndou düdî ai akîdou moatükunî ndore hîfandarandî ana, asu adükârî moatükunî amboanî ndonde hîbandambui. Nga asu ai akîdou moatükunî ndofe hîfandîkoate-ayü ana, asu ngîrî adükârî moatükunî amboanî ndonde hîbandandî.

11 Asu se kaki napo hifi ndanihündambo moaruwai ra ndofe hifandiakoate-ayei ana, asu se ngiri napo hondü ra h+bad+hündi.

12 Se nindou ngorüdi napo ndofe hifandiakoate-ayafi ana, asu se ngiri napo s+hei hondü ra ndondihi h+bad+hündi.

13 Nindou ngorü ai ngiri yimbu bogori nindouyafandi ratüpurümbi nungu. Nga nindou ranai ana bogori ngorü ranahambo moaruwaimbo-ndirühi asu ngorü bogori ranahambo ngusüfo pandirümbui. Se ngiri kakimbo ratüpurü asu Godindi ratüpurü yiboboambo ngusüfo pandowapiri.”

*Sisas ai ahinümbi asu nginindi God hifandarandi ranahambo hoafi mayu
(Matyu 11:12-13; 5:31-32; Mak 10:11-12)*

14 Farisi nindou, kakimbo yangiri ngusüfo parundeimbi-memo, ranai rani hoafi hihimboriyomo houmbo asu Sisasimbo tikifinambo-maruri.

15 Ai simbori hoafiyupurühi yahuya, “Seana nindouyei himboahü aboedi himboyomondühanemo, nga God ana shamundi hohoanimo ra fifireapurimbo-ani. N+ne nindouyei himboahü aboedi hamindayo ra Godindi himboahü ana moaruwai hamindane.

16 Mosesindi ahinümbi hohoanimo asu Godindi hoafi hoafiyomo rundeimbi-yomondi hoafi ra wataporimboru sinimombo asu Son ai tüküfi nunguambe kaimayo. Nga Son nunguambe peyo haya asino ndanana God nginindi hifandarandi aboedi hoafi ra munguambo ngoafi tükefeyo. Ranane asu God hifandarandi ranambe kefoefembo munguambo nindou ai hamindi tütungar+hehindi.

17 Hifi sünü ranai mungundimboe, nga Godindi-mayo ahinümbi hohoanimo ranana ngiri akidou-amboani awarind+hoeyo.”

*Nimorehi semindihünda hin+ngifembo yamundife hoafi
(Matyu 5:31-32; 19:9; Mak 10:11-12)*

18 “Nindou düdi ai ahandi nimorehi hin+ngire haya asu ngorü asemüdu ana, ai moaruwai wos+hoafori hohoanimoyumbo-ani. Asu nindou düdi ai nimorehi horombo ahandi nindowenih+ ai moei yahumbü asemüdu ana ai-amboani moaruwai wos+hoafori hohoanimoyumbo-ani.”

Napo afindeimbi asu Rasarus+yafandi hoafi

19 Sisas ai hoafiyuh+ yahuya, “Nindou mam+ ai kaki napo afindeimbi+yu haya asu ai hoeari aboedi-aboedi yihuruyu haya munguambo si sesi aboedi sesühi n+marü marandi.

20 Nindou mam+ napo-koate ahandi ndür+ Rasarus ai ahandi fi mas+mei yangiri+yu haya napo afindeimb+ndi yipurü nafitambeihü n+marü marandi.

21 Ai napo afindeimb+ndi-mayo sesi fu fond+wam+n+ndi p+ndoani dagadi yahuayam-boyu ramefiyu. Raniyo asu yafori ai hei ahandi mas+mei ra mongoarühi mar+hündi.

22 Süngunambo Rasarus ai yifimayuambo asu sünambeah+ndi nendi ai sowaründümo hafomo Abrahami-d+bo hin+ngimarüwuri. Asu napo afindeimbi-amboani yifimayuwa hifi kamar+hori.

23 Asu yifiafi ngoaf+hü napo afindeimbi-mayu ranai asübus+ afindi masemüdu. Asu ai himboyuane angun+ goagu Abraham ai Rasarus parümündü haya man+mbafani.

24 Ai hoafiyuh+ya, ‘Abraham, wambo hipoambo-rowandiri! Se Rasarus koi+haworani hoe wari foare hüramündi süfo wandi am+ndasümo kus+mb+reandiri, nga wambo hai hüfnambo mungunambo-arandiri,’ mehu

25 Abraham ai hoafiyuh+ yahuya, ‘Wandi n+mor+, se yangiri n+mbafambe aboedi moatükuneimbi-mayafi, nga asu Rasarus ai moaruwai mamaru. Nga asu ai haponda ndanihü aboedi mamaruwa asu se asübus+ asowandifi.

²⁶ Ngorü-moatükunî ra ai hoe apoarî afîndî mbusümondühî kîkîreamunîmboane, nga ngîrî dîdai badîhoei ndühî düfu asu ngîrî dîdai badîhoei rühî düfu,' mehu.

²⁷ Asu napo afîndeimbî ai hoafîyuhî yahuya, 'Ape, refe ana Rasarus koandîhaworanî apendî worîna mbîhuwamboane.

²⁸ Ro hondahüfeimbî akohoandeimb-anahî rananîmbo Rasarus ai hoafînduanî asübusî afîndî semîndî nafî kosîkoate-mbeyomo-ndamboane,' yahuhaya hoafîmayu.

²⁹ Abraham ai hoafîyuhîya, 'Ai ana Mosesîndî-mayo ahînümbî hohoanîmo asu Godîndî hoafî hoafîyomo-rundeimbî sürü papîmarundî ra hoeindundühî fîfîrîndumboemo.'

³⁰ Napo afîndeimbî ai hoafîyuhî yahuya, 'Wanî, Ape Abraham! Nindou düdi yîfîhündî ahamumbo sowana ahu ana, ai ahamundî moaruwai hohoanîmo ngorü süngundundühî asu anîhondümbö-ndumboemo.'

³¹ Abraham ai hoafîyundowohü yahuya, 'Asu ai Mosesîndî hoafî hîmborîkoate-yomo, Godîndî hoafî hoafîyomo-rundeimbî-yomondî hoafî hîmborîkoate-ayomo ana, asu ngîrî nindou yîfyeimbî-yei hoafî amboanî hîmborîndomo,' " mehu.

17

Moaruwai hohoanîmo ai anîhondümböfe hohoanîmo hîfînamboare arandî (Matyu 18:6-7; 18:21-22; Mak 9:42)

¹ Sisas ai ahambo süngurü-rundeimbîmbo hoafîyupurühî yahuya, "Awi süngunambo mamîkarambo moatükunî moaruwai tükündîfemboe asu ranî süngumbo wambo nîmorehî nindowenihî ai moaruwai hohoanîmondeimboyei. Hîpoanîmboe-mbouanei nindou düdi nîmorehî nindowenihî ranaheimbo rareandanî moaruwai hohoanîmoaye. Nindou ranahambo ana moaruwai hamîndî anîmbo tükündîfemboe.

² Asu ai rareandanî nîmorî akîdîbou ndanai moaruwai hohoanîmoaye ana nindou ranahambo amîndasümoambe nîmoei hondî wofîfihî kife mburîmbo hoe hohoeambeahî pîfîyuwanî hanü yîfîmbo ra aboed-ane.

³ Ranîmbo-hündambo anîmbo se hîbadîhümbö. "Asu sîhafî wandafî ranai moaruwai hohoanîmonduanî se ahambo hoafîndafühî, sîhafî moaruwai hohoanîmo ra hîningîndowandî mbîsafîndo. Asu ai ahandî moaruwai hohoanîmo ra hîningîndeandanî ana, se ahambo amboawi mbîsafî.

⁴ Asu nindou ranai sîhambo mamî sihî 7-mbo moaruwai hohoanîmoyu mbura asükai 7-mbo hu sîhamboya, 'Karîhasî, ro sîhambo moaruwai hohoanîmomayahanîni,' ehu ana, ahandî moaruwai hohoanîmo ra amboawi mbîsafî," mehu.

Anîhondümböfe hohoanîmo

⁵ Ahandî hoafî sowandümo homorundeimbî ranai Adükarîmbo hoafîyomondühî yahomoya, "Se rarowandanî yîhoefî anîhondümböfe ra afîndîmbeyo."

⁶ Mehomondamboya asu Adükarî ai sîmborî hoafîyupurühî yahuya, "Asu sîhamundî anîhondümböfe ranai mastet hoarî nahurai akîdouayo-amboanî se nîmî ndanahambo hoafîndîmondühî anîmboya 'Fîrîhoefî hawa ahasîharî kameihî hafîmbo hoe hohoeambe nîmbafî,' mbîsîmondanî asu nîmî ranai se hoafîmemo süngu randîfemboe," mehupurî.

Ngorü nindoundî ratüpurîyu-randeimbîndî ratüpurî

⁷ Sisas ai hoafîyuhî yahuya, "Nindou mamî seambeahîndî ai ahandî ratüpurîyu-randeimbî ranai ngu nümbürambe hîfî hîrîndu asu sîpsîp hîfandînda mbundambo asükai worînambo düduwanî, ai hoafîndu-ndowohüya, 'Nîmehînou sînfî nîmarîfîmbo sesî sowasîfî,' mambüsîndoyo?

⁸ Wanî, nga ahambo anîmboya, 'Wandî boatei sesî ra dîdîboadondo ndao hawambo anîmbo asu se hoearî güdo mbunda nîmandîfî hîbadandîranî ro boatei sesî dagadî

hoe ndimindahaimbo nmandihan animbo asu se shafi sesi ra süngu dowadifi, mbüsümbui.

⁹ Asu bogori nindou ranai ahandi ratüpuriyu-randeimbi nindou ranahambo hihifimandüriyo ahandi hoafi himboryuhü süngumareandi ranimbo-hünda? Wani.

¹⁰ Ranimbo-hündamboane se-amboani God ai hoafimayu ra müngu ratüpurayomo ana se randu hoafindimondühiya, 'Roana aboedi ratüpuriyefi rihundeimbiefipoani, nga rani ratüpur ranana yihoeimbo ratüpurindimo yahu hoafimayu raniyo ratüpurimayefi,' mbisimo."

Sisas ai mimanho masimeimbi nindou 10 aboedimareapuri

¹¹ Sisas ai Serusarem ngoafina yare huhüyu Sameria asu Gariri-yafe hifi yipupuiambe nafi mahu.

¹²⁻¹³ Ai hu ngoafi mam ranihü tüküfiyuwane, nindou 10 mimanho masimeimbi ranai homo ahambo nafini hoeimarüwuri. Ai anguni ningomombo raru mingingyomo hoafiyomondühi yahomoya, "Sisas! Nindou Adükari! Se yihoeimbo hipoambo-rowamuni," mehomondo.

¹⁴ Asu Sisas ai ahamumbo hoeireapurühi hoafiyupurühi yahuya, "Se ngomo Godimbo sesi shou-rundeimbi ahamumbo animbo shamundi fi ra nafuindimondani animbo asu ai tumbürüpuramboane," mehu. Ai nafi homondane ahamundi fi ranai asukai aboedi tüküme feyo.

¹⁵ Asu nindou mam ahamundi mbüsümo ranai hoeireandan ahandi fi ranai asukai aboedi-mayowamboyo, ngoafinambo hihirifi huhü pukuna hoafiyuhü Godimbo aboed-ani mehu.

¹⁶ Nindou ranai hu Sisasindi yirikimi piyu yangurumbo hihifimarüri. Nindou ranai ana Samariahündiyu.

¹⁷ Sisas ai nindou ranahambo hoeiriri haya hoafiyuhü yahuya, "10 aboedimayafundi. Nga asu ngörü 9 ra nünguyafunda?"

¹⁸ Asu nimboe nindou ngörü sirambeahindi mam ndanai yangiri süni Godimbo hihifarüra?"

¹⁹ Asu Sisas ai nindou ranahambo hoafiyundowohü yahuya, "Botiyafo hawa hafi, nga shafi anihondümböfe ranaiyo aboedambo-mareanini," mehundo.

*Nindou Hondü ranai weindah tükündüfimbui
(Matyu 20:23-28; 24:37-41)*

²⁰ Farisi nindou ranai Sisasimbo düduyafundühi yahomoya, "Nüngüsüboani God nginindi hifandarandi ra tükümandifea?" mehomondamboyo. Asu Sisas ai simbori hoafiyupurühi yahuya, "God nginindi hifandarandi ranai tüküfemboayo rani-moatükuni nafuimbohünda ngiri nini-moatükuni tükündüfeyoani nindou ai ahei himboarinambo hoeindihindi.

²¹ Ai ngiri randihi hoafindeihiya, 'Hoeirihia aiana ndani,' mbisei asu 'Goagu ra' mbisei. Nimboe, sapo Godindi nginindi ranana shei mbüsümo-ane engoro."

²² Raniyo asu ahambo sünggurü-rundeimbiimbo hoafiyupurühi yahuya, "Süngunambo rani-moatükuni ranai tükündüfemboe, rananimbo se Nindou Hondüni si ra hoeifembo afindi hohoanimo-ndimboemosi, nga se ngiri hoeindundi.

²³ Ranimbo shamumbo hoafindeihiya, 'Hoeiru, aiana goagu anüngu ra' mbisei asu 'Hoeiru, aiana ndanüngu,' mbiseimboyei, nga se yowan anihondümböfeihü ho kokopoani.

²⁴ Sapo wabürüsi ranai süni ngörü himborani tüküfe haya ho ngörü himborani kararamindo, yahurai animbo ndimboe Nindou Hondü ai ahandi tüküfembo sihi ra.

²⁵ Nga asübusi afindi boatei ndemündi mbundambo asu nindou ndani simboani animboei ranai ahambo daboadi hihirindihori mbundühumbo-ndeian animbo ndimboe.

²⁶ Horombo Noa nūnguambe ramefeyo yahurai animbo Nindou Hondü ranai tüküfemboyuambe-amboani randifemboe.

²⁷ Sapo Noa nūnguambe nindou afindi ranai sesi sahüsi, hoe simindei, nimorehüh+yafu, anamindüh+yahi raraorüh+ heimbo mam+ bidifiranambo sihi Noa ai botambe mafarifiyu-wamboyo hohoambu afindi ranai kosowohü nindou ra hifokoako-mafoareandi.

²⁸ Horombo Rot nūnguambe ramefeyo yahurai animbo ndimboe. Munguambo nindou ranai sesi sahüsi hoe simindei, napo pemiyei, kaki semindimbo koar+hehi, nūmbür+ hifirihi, worimborüh+ raraomar+hündi.

²⁹ Nga Rot ai Sodom ngoafi ra hin+ng+re haya hu simboani hai asu sarfa n+moei ranai hoe nahurai sūnambeah+ndi pütap+yowohü munguambo nimoreh+ nindowenihi hifokoako-mafoareandüri.

³⁰ Mam+ yahurai animbo Nindou Hondü ranai weindah+ tüküfi simboani amboani randifemboe.

³¹ Rani+simboani nindou ngoaf+hü amaru ranai ng+r+ kebuai ahand+ napo worambe engoro ra ndemüdu. Asu mam+ yahuraiane nindou nūmbürambe anūngu ranai ng+r+ ahand+ worinambo h+h+r+ndüfi ngu.

³² Sapo Rot+ndi nimoreh+ambo tüküme feyo ra se hohoan+mond+mo. Ai h+h+r+ife ngoafi hoeimareanda yifimayo.

³³ Nindou didiyei ahei yang+r+ ni+ngo ranahambo afindi hohoan+moyeihi kikihar+hümündi ana, awar+ndi+hoemboe. Nga nindou didiyei ahei yang+r+ ni+ngo ranahambo afindi hohoan+mokoate-ayei ana, aboedambo-ndifemboe.

³⁴ Ro s+hamumbo hoafehapur+, nindou yimbu ranai mam+ fond+wam+ guguiyafani apafani ra God ai ngorümbo nderümündüh+ ngorü rande apofond+wam+ digeirümbui.

³⁵⁻³⁶ Nimoreh+ yimbu ranai mban+ hirayafe ra God ai ngorümbo ndemündüh+ ngorü rande hin+ng+deambui,” mehu.

³⁷ Sisas+ambo süngrurü-rundeimb+ ai düdurüwurüh+ yahomoya, “Rani+moatükun+ ra nahü tükümandifea?” Asu Sisas ai simbor+ hoafiyupurüh+ yahuya, “Yif+n+moko yangorowohü ana, koaheimb-ane hei sahüsi ar+hündi,” mehu.

18

Nimoreh+ kai asu yibobore-randeimb+yafe kafeefe hoafi

¹ Sisas ai ahambo süngrurü-rundeimb+ambo didibaf+ferambo yiboaruko-ndimboemo yahu haya kafeefe hoafi mam+ yamundife-pur+imbohünda hoafimayupur+.

² Sisas ai yare hoafiyuh+ yahuya, “Mam+ adükari ngoaf+hü nindou yibobore-randeimb+ mam+ ai manūngu. Aiana moai God+ambo y+h+imboyu asu nindoumbo afindi hohoan+moyu randi.

³ Raniyo adükari ngoafi ran+hü nimoreh+ kai ni+ngo haya ho nindou yibobore-randeimb+ambo hüti hoafiyondo randüh+ya, ‘Wand+ hürütümb+ ai wambo hürütarand+r+, nga se wambo hoafi yibobofe ra far+hawand+r+,’ meho.

⁴ Gedüh+ safiyu nindou yibobore-randeimb+ ranai nimoreh+ ranahambo fehefembo moi mehu. Nga humbo süngunamboyo ai ahand+ fimbo hoafiyuh+ya, ‘Sapo ro moai God+ambo y+h+imboya asu nindoumbo hohoan+moya r+hand+.

⁵ Nga nimboe nimoreh+ kai ranai munguambo si wambo t+ng+rifo sai arand+ambo animbo ro ahambo fand+hehe hehea ahand+ papi+hoafi ra h+imbor+inda. Asu ro refekoate-ayah+ ana wambo sowana munguambo si didi ndandan+ wambo süngunambo gar+b+ndea-nd+r+imboe,’ mehu.

⁶ Asükaiyu Adükari ai hoafiyuh+ yahuya, “Se nindou yibobore-randeimb+ moaruwai ranahand+ hoafi ra h+imbor+yomo.

⁷ Nimorehi nindowenihí God ai wandanei yahundüreimbi ranai nimbiniimbi si munnguambo Godimbo arani aranayei ra aheimbo fehefendürí-koate-mandüyo? Asu awi fehefendürí-koate ahei hoafi ra hihimbörípo-mandüyo? Wani.

⁸ Nga ro sihamumbo rarihe hoafehapuri, ai ahei papi-hoafi ra nimehünou himbörínduhü yibobondeambui. Nga Nindou Hondü ai kudumbo nimorehi nindowenihí hifi ndanihü animboei ahei anihondümbofe ra hoeimandeyo? ” mehu.

Farisi nindou asu takis kaki semündü-randeimbi-yafandi kafoefe hoafi

⁹ Nindou bidifiri ai ahamundi fimboya aiana mbumundi hamind-anemo, nga ngorü nindou aiana mbumundi-yomopoani ehomo ranahambo Sisas ai kafoefe hoafi hoafimayu.

¹⁰ “Mamimbo nindou yimbu ranai didibafifembohünda Godindi worina mahafani. Mami ai Farisihündiyu asu ngorü ai takis kaki semündü-randeimbiyu.

¹¹ Farisihündi ranai ahandipoanimbo nungumbo ngusüfoambe didibafifihiya, ‘God, ro sihambo hihifarihanini, roana moai nindou bidifiri rarihi arihündi süngurihe hehea dibokoriya, tikai hoafiya asu nimorehi sisihimoya rihandi. Nga roana nindou takis kaki semündü-randeimbi gogu rani nahurai-yahipoani.

¹² Ro mami wik ranambe yimbumbo sesi wehiya asu munnguambo moatükuni ro asahamindihí ra 10 yiboborihe hehea sihambo mami bidifiri sihehe arihandi,’ mehu.

¹³ Nga takis kaki semündü-randeimbi-mayu ranai ahandipoanimbo akidou anguni safi manungu. Ai sunambe himbo-koate mbiro türe nungumbo ahandi ngusüpoahühi purükireandühi yahuya, ‘God, ro moaruwai hohoanimoa rihandeimb-anahi, nga se wambo hipoambo-rowandiri,’ mehu.

¹⁴ Ro sihamumbo hoafehapuri, takis kaki semündü-randeimbi-mayu ranai worinambo nguwaní ai animbo Godindi himboahü mbumundi nindou-ndümbui, nga Farisi nindou ana wani. Sapo mami yahuraiane nindou didiyei ahei fimbo hifinambo-arihindi aheimbo God ai botindearümbui. Nga asu nindou didiyei ahei fimbo botarihindi aheimbo God ai hifinambo-ndearümbui,” mehu.

Sisas ai nimoakidiboumbo hiniŋgirihindüra wambo sowana mbüsühüsi, mehu (Matyu 19:13-15; Mak 10:13-16)

¹⁵ Raniyei nindou bidifiri ranai Sisasimboya ai wari nande haya didibafimbi findüra sei hehi nimoakidibou fufurihümündindürí tükümehind. Nga asu ahambo süngurürü-randeimbi-memo ranai nindou ranaheimbo nginindi-marundürí.

¹⁶ Nga asu Sisas ai hoafiyuhi yahuya, “Nimoakidibou ra aheimbo hiniŋgindihindüra ndühi wambo sowana mbüsühüsi, nga ngiri bobohindundüra. Sapo God nginindi hifandarandi ra nimori akidibou ndahurai aheiane,” mehu.

¹⁷ Sisas yahuya, “Se nda fifirindundi, nindou didiyei God nginindi hifandarandi ra nimoakidibou sahümundi arihündi nahurai semindikoate-ayei ana, ngiri keboehindi, nga wani,” mehu.

Nindou napo afindeimbi ai Sisas-dibo wataporimayu (Matyu 19:16-30; Mak 10:17-31)

¹⁸ Suda-yafe bogori nindou ranai Sisasimbo düdurirühiya, “Nindou yamundo-randeimbi aboedi, ro yangiri koadürü koadürümbo niŋgombo ra nini-moatükuni nünungondihendühi mandahamindihaha?” mehindowamboyu.

¹⁹ Asu Sisas ai ahambo simbori hoafiyundowohü yahuya, “Nimboe se wambo aboedi asafa? Moai nindou didi ai aboedyu, nga God yangiri-ani aboedayu.

²⁰ Sapo se ahinümbi hohoanimo ra fifirowandi: Se yowaní nimorehi sisihimoyo asu anamindihoadi birabiriyopoani, woshihoafori hoafiyopoani,

nindou hifokoefepoani, hūmbuhūnyopoani, se yowanī ŋgorūmbo tikefe-hefe papi-hoafiyopoani, asu se sīhafi me-apembo ahīnīndafūhī ahafe hoafi hīmborīndafi,” mehu.

²¹ Nindou ranai sīmborī hoafiyundowohū yahuya, “Ro nīmorī akīdouyahambe peya hehea hambo hapondanī ro ranī ahīnūmbī ra sūngurīhe arīhandī,” mehu.

²² Sisas ai ranī hoafi ra hīmborīyu haya, sīmborī hoafiyundowohū yahuya, “Awi mamī moatūkunī se randowandī. Sīhafīmayo napo ra nindou ŋgorūmbo dabadūrūhī ranīfīhīndī kaki asowandīfī ra napo-koate-yeimbī ranaheimbo dabadūrī. Rananīmbo se sūnambe napo afīndeimbī-ndamboyaafi. Ranī boatei ranī-sūngundo mbundambo anīmbo asu wandī sūngu dīdīfī,” mehu.

²³ Ŋga nindou ranai Sisas hoafīmayu ra hīmborīyu haya ŋgusūfoambe nīmīmāyu, nīmboe sapo ai napo afīndeimbī wambo.

²⁴ Sisas ai horiranī mayoa hoafiyuhī yahuya, “Nindou napo afīndeimbī ana God ŋgīnīndī hīfandarandī ranambe kefoefembo tīŋūmbane.

²⁵ Nīnīhondī mamī ahandī ndūrī kamer ranai ana hoearī kakīmbo nir ambenafi kefoefembo tīŋūmbīyopoani, ŋga nindou napo afīndeimbī ai God ŋgīnīndī hīfandarandī ranambe kefoefembo ana, tīŋūmbane,” mehu.

²⁶ Nindou bīdīfīrī ranai hoafi ra hīmborīyeihehi dūdūrīhorūhī seiya, “Asu refe ana, nindou dīdī ai yaŋgīrī koadūrū koadūrūmbo manūngua?”

²⁷ Sisas ai sīmborī hoafiyuhīya, “Nīnī-moatūkunīyo nindoumbo tīŋūmbayo ra Godīmbo ana tīŋūmbīyopoani,” mehu.

²⁸ Asu Pita ai hoafiyuhī yahuya, “Awi! Ro yīhoefī ŋgoafi hīnīŋgīrīhu hohu sīhafi sūngu masīnefī,” mehindowamboyu.

²⁹⁻³⁰ Sisas ai hoafiyupurūhī yahuya, “Ro sīhamumbo anīhondūmboanahī hoafehapurī, nindou dūdi God ŋgīnīndī hīfandarandī ranahambohūnda ahandī ŋgoafi, nīmōrehi, akohoandī, boagīrī nīmōakīdībou hīnīŋgareandūrī ana, hīfī ndanīhū God ai aheimbo afīndī moatūkunī dagadūrūmbui. Asu sūngunambo aho ra yaŋgīrī koadūrū koadūrūmbo nīŋgo ra ndahūmūndimboyei,” mehu.

Sisas ai yīfīyo hefe yīfīhūndī botīfembo-mayu ranahambo asūkai hoafīmayu (Matyu 19:16-30; Mak 10:17-31)

³¹ Sisas ai sūngururū-rundeimbī 12 sepurīmūndū hīnīŋgīreapurī haya hoafiyupurūhī yahuya, “Hīmborīyomo! Haponda sīhīrī Serusaremīnambo anefī ahahīfī. Ranīhū anīmbo sapo Godīndī hoafi hoafiyomo-rundeimbī nindou ai Nindou Hondū ranahambo nīnī-moatūkunīyo tūkūfembo horombo sūrū papīru masīhoemo ra anīhondū tūkūndīfemboe.

³² Ai ahambo ndīfoyei warīhūndūwurīmboemo. Rananīmbo ahambo tīkīfīnambondīhorī, tūrūfoefe hoafīndei, asu ŋgūrī tīfīndahi raraondīhūmboyei.

³³ Rananīmbo asu ahambo ndūfurī ndūfurībōadūwūrī mbundūmbo hīfokoandūwūrī-mboemo, ŋga ŋgīmī sindo haya sūngunambo asūkai botīndūfimbui,” mehu.

³⁴ Ŋga asu ahambo sūngururū-rundeimbī ai moai hoafi ra tūrūfoaru fīfīrūndī. Hoafi ranahandī nīmīndī ra moai ahamūndī hohōanīmōambe weindahīfeyo. Asu ai moai Sisas nīmboe hoafīmayu ra akīdou-amboanī fīfīrūndī.

Sisas ai nindou hīmboatīharī moako-moakoyu-randeimbī aboedīmarirī (Matyu 20:29-34; Mak 10:46-52)

³⁵ Sisas ai Seriko ŋgoafīkīmī huane nindou mamī hīmboatīharī nafīkīmī nīmārūmbo nindou heīyanī kaki napombo moako-moakoyu marandī.

³⁶ Ai hīmborīyuwanī awai nendī afīndī ranai tūmareandamboyu, asu nindou ranahaimbo dūdūreandūrūhī yahuya, “Nindou ra nīnīhūnda?” mehūdūramboyu.

³⁷ Asu nindou ranai seiya, “Sisas Nasaret+hündi ranai ndanafî masînuamboanîyefî,” mehomondamboyu.

³⁸ Nindou himboatîharî ranai pukûna hoafî karîhoeihü hoafîyuhî yahuya, “Sisas, Defitîndî ahurî, se wambo hîpoambo-rowandîrî.”

³⁹ Asu nindou horomboyahi masînei ranai ngînîndî hoafîyahündowohü seiya, “Se hoafî kîkîrandîfî,” maseiamboyu. Asu nindou ranai asûkai hoafî pukûna karîhoeihüya, “Sisas Defitîndî ahurî, se wambo hîpoambo-rowandîrî,” mehuamboyu.

⁴⁰ Ranîyo Sisas ai hu nûngumbo nindou himboatîharî ranahambo ahambo sowanambo semündühombo hoafîmayu. Nindou ranai hu manûnguwa Sisas ai düdurîrühî yahuya,

⁴¹ “Ro sîhambo nîni-moatükunî nûnûngufenînimboyo se hohoanîmoayafa?” mehundowamboyu. Asu nindou ranai yahuya, “Nindou Adükari, ro wandî himboarî ra asûkai aboedîmbeyowa samboanahî.”

⁴² Sisas ai sîmborî hoafîyundowohü yahuya, “Sîhafî himboarî ra aboed-ane. Sîhafî anîhondümböfe ranî süngumboyafî se aboedayafî,” mehu.

⁴³ Asu mamîharî ahandî himboarî ranai birîmahoeoyowamboyu Sisasîndî süngu huhü Godîmbo aboed-ani mehu. Nindou afîndî ranai ranî-moatükunî ra hoeirîhinda mayoa ai-amboanî Godîmbo aboed-ani masei.

19

Sisas ai Sakiusîndî worîna mahu

¹ Sisas ai Seriko ngoafî mbusûmo nafî hu ngasûnde haya mahu.

² Huane asu nindou mamî ranî ngoafîhü mamaru ahandî ndürî Sakius ai napo afîndeimbi, takis kaki sowandümo-rundeimbi-yomondî bogorîyu.

³ Ai Sisasîmbo nûngunahurai nindouyu yahuhaya hoeifimbo mehu, nga nîmorehî nindowenihî afîndî burîyeimbo ahambo hoeifimbo fondi gûmarîhinda asu Sakius ai bodîfo wambo ranîmbo ngîrî ahambo hoeindirî.

⁴ Ranîyu asu ai horombofi pipîyu hu haya nîmîndî nîmoamo mahafu Sisasîmbo hoeindîhinî yahuhaya. Ai fifîre haya Sisasîmboya nafî mamî ranînafî anîmbo düdü haya ngumbui yahuhaya.

⁵ Ranîyu Sisas ai ranîhü tüküfi asu nîmîwamî nîmoamo himboyuhü Sakiusîmbo hoafîyundowohü yahuya, “Sakius, se kosîfoao, hapoana ro sîhafî worambe dîdî nîmandîmboyahî,” mehundo.

⁶ Ranîyu ai nîmehûnou kusîfoendühî ngusüfoambe hîhîfî-hîhîfîyuhü Sisasîmbo ahandî worîna serûmündü mahu.

⁷ Nga muñguambo nindou ai Sisas Sakius dîbombo mahafandî ra hoeirîhi mburîhü asu momorî hoafîyeihî seiya, “Ai ahu ranana moaruwai hohoanîmoyu-randeimbîndî worînamboani,” masei.

⁸ Ranîyo Sakius ai nûngumbo Adükariîmbo yare hoafîyunduwohü yahuya, “Adükari se hîmborîyafî, hapoana wandî-mayo muñgu moatükunî ra yîbobondîhe mbundîha nindou napokoate-yeimbîmbo ngorü bîdîfîrî ndehamboyahî, asu nindou ngoründî-mayo takis kaki wosîhoafî hoafîya hehea sahamîndîheimbî ana, asûkai yimbuyimbumbo hîhîrîndahe nga ndahandomboyahî,” mehu.

⁹ Ra-mehuamboyu Sisas ai hoafîyundowohü yahuya, “Hapoana God ai nîmorehî nindowenihî worî ndambeahîndî aboedambo-reandürîhani. Nîmboe, nindou ranambo ai Abrahamîndî amoa-ani.

¹⁰ Nindou Hondü makusu ranana sapo nindou awarîhehindeimbi kokoyondürî aboedambo-fendürîmboyu makusu,” mehu.

*Nindou 10 kaki masowandümo kafoefe hoafi
(Matyu 25:14-30)*

¹¹ Rarihi nimorehi nindowenihí afíndí ranai hímboríyeiane, asúkai Sisas ai ahe-
imbo kafoefe hoafi mamí hoafímayundürí. Nímboe sapo ai Serusarem fikímí
akímímayuambo nindou ranai rarihi hohoanímoyeihíya, God ngíníndí hífandarandí
ra nímehúnou anímbo tükündífemboe, masei.

¹² Asu ai yare hoafíyuhí yahuya, “Mamímbo ana bogorí nindou mamí anguní hífína
ahambo adükari bogorímbofi híníngífimbohúnda mahu. Bogorímbofe mbuiyombo
asúkai ngoafínambo híhírífé hombo hohoanímomayu.

¹³ Nga ai hombo yahuhaya ahandí ratüpuríyomo-rundeimbímbo mborai
yahupura mahomondamboyo gorínambo nafümbí kaki hoarí nindou mamamímbo
yimbureapurühí yahuya, ‘Se kaki nda ndowandümo houmbo bídífirí kaki
semíndímbohúndambo ratüpuríndímondaní ro asúkai tükúndaheamboane,’
mehupurí.

¹⁴ Nga asu mamí raní ngoafíhúndí ranai nindou ranahambo yíboarukomaríhorí.
Raníyo ai huane nindou bídífirí koamaríhehipura bogorí nindou mahúfu ngoafína
hoafi sowandümo hífomo hoafíyomondühí yahomoya, ‘Ro moei asefí nindou rana-
hambo bogorímbofembo ana,’ mehomó.

¹⁵ Nga asu nindou ranai adükari bogorímbofi mbura ngoafína híhírífí mahu. Ai
híhírífí hu nímarúmbo ahandí ratüpuríyomo-rundeimbí ranahamumbo nímehúnou
hoafímayupurí ahambo sowana howaní gorínambo nafümbí kaki hoarí masagapurí
ranífhí nünGUNÜmbí mbasowandümo yaho düdufepurímbohúnda.

¹⁶ Nindou ngorü ai boatei horombofi süní hoafíyuhí yahuya, ‘Adükari, ro síhafí-
mayo gorínambo nafümbí kaki hoarí mamí ranínambo bídífirí kaki semíndímbo
ratüpuríyambo kaki hoarí 10 masahamíndíhí,’ mehu.

¹⁷ Asu bogorí ai yare hoafíyundowohü yahuya, ‘Se aboedí ratüpurí ramarowandí ra
aboedí hamíndí hondü-ane, raní-moatükuní akídou ra se díboadoro hífandímarandí.
Ranímboanahí asu ro síhambo ngoafí 10 se hífandímbohúnda híníngaríheandí,’
mehu.

¹⁸ Asúkai ratüpuríyu-randeimbí ngorü ai süní hoafíyuhí yahuya, ‘Adükari, ro síhafí-
mayo gorínambo nafümbí kaki hoarí masawandí ranínambo kaki semíndímbo
ratüpuríyambo hondahüfeimbí kaki hoarí masahamíndíhí,’ mehu.

¹⁹ Asu bogorí ai yare hoafíyundowohü yahuya, ‘Ro síhambo hondahüfeimbí ngoafí
híbadandí sa hehea híníngaríheandí,’ mehu.

²⁰ Asúkai ngorü ai süní hoafíyuhí yahuya, ‘Adükari, gorínambo nafümbí kaki hoarí
síhafí-mayo nda, ro hoearambe paríhe hímondíhe síheheanda mengoro.

²¹ Nímboe sapo ro hoeiríhenína, se ngíníndíyafí-randeimbí nindoumefambo. Sapo
níní-moatükuní nindou bídífirí ai síhehinda se sowandífi asu sesí amboaní bídífirí
nindou ai hífiríhinda se sowandífi arandí ranímboanahí ro síhambo yíhímboayahí,’
mehu.

²² Raníyu bogorí ai nindou ranahambo yare hoafíyundowohü yahuya, ‘Se
nindou moaruwai ratüpuríyafí randeimb-anafí. Síhafí raní süngumbo anímbo
síhambo híhínde papí-hoafíndanínímboe. Sapo se fífírowamboanafí ro ngíníndíya
ríhandeimbí nindou-anahí, asu ro bídífirí nindou ai napo síhehinda sahamíndí
asúkai sesí hífiríhinda sahamíndí ríhandeimb-anahí.

²³ Asu nímboe se kaki wandí benámbe síhefekoate-mayafa? Sapo rananímbo ro
híhírífé kosíhü wandí kaki ra bídífirí ranífhíndí kameihí híhíríhe sahamíndí,’
mehu.

²⁴ Nga bogorí nindou ranai nindou akímí burímemo ranahamumbo yare
hoafíyupurühí yahuya, ‘Se ahandí-mayo gorínambo nafümbí kaki hoarí ra
sowandümo mburumbo nindou kaki hoarí 10 masemündu ahambo dabudo,’ mehu.

²⁵ Asu ai raru hoafiyimondowohü yahomoya, 'Adükari, nindou ranai ana ndeara 10 kakî hoareimb-ani,' mehomu.

²⁶ Nga asu bogorî nindou ranai hoafiyuhî yahuya, 'Ro sîhamumbo hoafayahî, nindou bîdîfirî napo afîndeimbî aiyomo aiana asükai bîdîfirî napo ndowandümbomo, nga nindou ai napo akîdouyeimbi-mayei ranahei warambeahîndî ana ngorüfemboane.

²⁷ Nga asu wandî hürütümbi-memo, sapo wambo adükari bogorîmbofembo yowanî mehomu ranahamumbo ndühî sowapurîndümo sîfomo wandî hîmboarühî hîfokoarüpurî!" mehu.

²⁸ Sisas ai kafeefe hoafî ra hoafiyu mbura asükaiyu Serusaremîna mahüfu.

*Sisas ai adükari bogorî nahurai Serusarem ngoafambe mahu
(Matyu 21:1-11; Mak 11:1-11; Son 12:12-19)*

²⁹ Sisas ai Betani asu Betfage ngoafîkimî tüküfi Orif Wafu sei-arîhündî-kimî homondühîyo ahambo sünggurü-rundeimbî yimbu horombo koamarîhepîrî.

³⁰ Asu ai yare hoafiyupîrühî yahuya, "Se ngoafî gebü anango ranînambo ngafanî. Ranühî se dongi mamî hoarîfî hoeindîneanda wofîna hîmondîndümo hîningîndumboemo ra moai nindou dîdî ai-amboanî horombo ranîwamî nîmaruwani serîmîndî ho-randî. Asu wofî fufurîgene mbundîna wambo sowana ndowandîfanî dügüfanî.

³¹ Asu nindou ngorü ai sîhafanîmbo düdündîfihîya, 'Nîmboe se dongi ra fufurîheneandî?' mbüsuwanî asu se ahambo hoafîndafîndowohüya, 'Adükari ai bîdîfirî moatükunî refembo dongi ranambo hoafîmayuambo anîhoandî,' mbîsafanî," mehu.

³² Sisas ai koamarîhepîra hafanî hoeirîneanda dongi hoarîfî ranai ahafanîmbo hoafîmayupîrî süngu ramefeyo.

³³ Ranî yimbu ai dongi ranahambo hapoadümbomo wofî fufurîhoefîneanda ranî afîndî ai ahafanîmbo yahuya, "Nîmboe se dongi ra wofî fufurîheneandî?" mehu.

³⁴ Nga ai hoafiyafandühî safanîya, "Adükari ai bîdîfirî moatükunî refembo dongi ranambo hoafîmayuambo anîhoandî," masafanî.

³⁵ Ranîyafanî asu dongi ra Sisasîmbo sowana sowandîfanî mahafanî. Asu ai ahafandî-mayo warî hoandarümbî ngîsîharî hoearî dongiwamî nandîne mburîna Sisasîmbo ranîwamî hîningîmarüwurî.

³⁶ Ai dongiwamî nîmarü haya Serusarem ngoafîkimî mahuwamboyei nindou bîdîfirî ahei warî hoandarümbî ngîsîharî hoearî ra nafîni ahambo homböhünda kurîmarîhinda ranîwamî mahu.

³⁷ Sisas ai Serusarem ngoafînambo huhü Orif Hîfî Wafu hanî nafî tüküfeambefiyuane, nindou afîndî ahambo süngurîhorî-rîhündeimbi ranai hîhîfî-hîhîfîmayei. Sapo ai mungu hepünîfeimbi moatükunî hoeimarîhindî ranîmbo-hünda ai puküna hoafî karîhehindühî Godîmbo adükari-ani masei.

³⁸ Ai hoafîyeihî seiya,

"Adükari bogorî ai Adükariîndî süngu akusu
ranahambo God ai aboedî-aboedîmbîriramboane.

Sünambe munguambo ai aboedî amarei

asu God nîmoamo hamîndî hondü anüngu ranahambo aboed-ani mbîsei-
amboane,"

118:26

Buk Song

masei.

³⁹ Nga Farisi b'idifiri nindou ranahei mbusümo burimemo ranai Sisasimbo raru hoafiyomondühi yahomoya, "Yamundo-randeimbi, sishambo süngurihüninirihündeimbi ranaheimbo hoafindafani animbo ai ahei hoafi kiboaikimbirihümündiamboane!" mehomo.

⁴⁰ Nga asu Sisas ai simbori yare hoafiyupurühi yahuya, "Ro sishamumbo hoafayahapuri, nindou rani hoafi ra hoafikoate-ayei ana, nimoei ai-amboani puküna hoafindeimboyei," mehu.

Sisas ai Serusaremimbo araninambomarandi

⁴¹ Sisas ai Serusarem ngoafikimi huhu ngoafi ra hoeireandühi ahambo araninambomarandi.

⁴² Ai yare hoafiyuhü yahuya, "Serusarem, haponda ndani sihi se aboedi nimarimbo hohoanimo nimindi ra fifirimbarowa-mbonana, aboediyo. Nga hapondani ana awi rani-moatükuni ra moai se hoeirowandi.

⁴³ Mami simboani süngunambo ana nindou sishambo hürütürüneimbi ranai hifi sishafi ginirikimi wakindimondühi püpindu difomombo sishambo munguambo gündüninimboemo.

⁴⁴ Rananimbo sishambo moaruwaimbo-nduninimboemo asu se-babidi amarei ranaheimbo amboa. Asu ngiri nimoei mami amboani nimoei ngoründiwami hinigindundi. Nimboe se moai fifirowandi sapo God ai sishambo aboedambofeninimbohünda makusu ra," mehu.

Sisas ai Godindi worambe kaki semindimbo ratüpuriratüpurimemonda hemafoareapurü

(Matyu 21:12-17; Mak 11:15-19; Son 2:13-22)

⁴⁵ Sisas ai Godindi worambe kefuai hüfu nindou kakihumbo napo sishoumarundi ra pütifoendühi hemafoareapurü.

⁴⁶ Ai yare hoafiyipurihi yahuya, "Godindi Buk ai yare hoafiyohü yahoya, 'Wandi wori ranana didibafifembo wori yangirane. Nga se hühbühünü nindou ranahei dibofembo fondimboarhindü,' meho."

⁴⁷ Nga munguambo si Godindi wori ranambe nindou yamundireandürü marandi. Asu Godimbo sesi sishou-rundeimbi bogori, ahinümbi hohoanimo fifirundeimbi, bogori nindou b'idifiri ai Sisasimbo ninisüngufe hifokoefimbo nafi kokomarundi.

⁴⁸ Nga nindou afindi ranai ahandi hoafi himbormbo afindi hohoanimo mayeambo wambo moai ahambo hifokoefimbo nafi ra fifirundi.

20

Sudahündi ai Sisasimboya düdi sishambo nginindi masendi yahomo düdumefundi

(Matyu 21:23-27; Mak 11:27-33)

¹ Mami simboani Sisas ai Godindi worambe nimorehi nindowenihimbo yamundireandürühi aboedi hoafi ra bokarimarihendi. Raniyo Godimbo sishou-rundeimbi bogori, ahinümbi hohoanimo fifirundeimbi bogori, asu Suda-yafe bogori ai Sisas babidimbo wataporimbo mahafomo.

² Ai hoafiyomondühi yahomoya, "Se hoafiyafimuni ninü nginindinamboyo rani-moatükuni raro aranda? Düdi sishambo rani nginindi ra masaganina?" mehomo.

³ Sisas ai simbori hoafiyupurühi yahuya, "Ro-amboa sishamumbo mami moatükuni düdundaheanda asu se wambo hoafindimo.

⁴ Sapo Son ai nindumbo hundürümarandürü nginindi ra Godindi-mayoyo asu nindou-yafe-mayoyo?" mehu.

⁵ Raniyomo ahamundihorü simbori hoafindürüyomondühi yahomoya, "Sapo sibirü hoafiyefühüya, Son hundürüra marandi ranana Godindi-mayoane asefi ana,

ai rande hoafindühya, 'Asu nimböe se ranahambo anihondümböfekoate-ayomoa,' mbüsümbui.

⁶ Nga asu sihar'i hoafiyefühya, 'Ranana nindou-yafe-mayoane,' asefi ana, nindou ranai shefimbo nimoenambo-ndihümunimboyei. Nimböe sapo ai fifir'hor'i Son ai God'ndi hoafi hoafiyu-randeimb-ani sei anihondümbö-r'horüh'i wambo?" mehomö.

⁷ Ran'yomo Sisasimbo raru hoafiyomondüh'i yahomoya, "Ro moai fifir'hundi Son ai ran'i ngin'ndi ra nahünda semündü-hayambombai," mehomö.

⁸ Nga Sisas ai yare hoafiyupurüh'i yahuya, "Ro-amboa ngir'i hoafindahapur'i düdi wambo ngin'ndi masendi ratüpur'imbohünda," mehu.

*Nindou moaruwai wain nümbür'i hifandimarundi kafeefe hoafi
(Matyu 21:33-46; Mak 12:1-12)*

⁹ Sisas ai nindou ranaheimbo kafeefe hoafi mam'i hoafiyundürüh'i yahuya, "Nindou mam'i ai wain hififembo nümbür'ira mbura nümbür'i ra nindou bodimondi-yomondi warambe hin'ngimareandi ranifih'i kaki sem'ndimbo ratüpur'imbohünda. Asu ai hu angun'i ngorü hifin'i gedüh'i manüngu.

¹⁰ Asu wain ranai his'mayowamboyo nindou mam'i koamar'heira nümbürambe ratüpur'imemo ranahamumbo sowana bidifir'i his'i nümbürambeah'ndi sem'ndimbohünda mahüfu. Nga asu nindou nümbür'i ranambe ratüpur'imemo ranai bubururü mburumbo nin'i akidou-amboani warambefekoate koamar'hawura mahu.

¹¹ Asükaiyu ngorü koamar'heira ahamumbo sowana mahüfu. Ran'yo ranahambo amboani ahin'koate bubururü mburumbo nin'i akidou-amboani warambefendokoate koamar'hawura mahu.

¹² Asükaiyu ngorü koamar'heira mahüfu. Nga asükaiyomo ahambo amboani nümbür'i hifandi-rundeimb'i ranai bubururü mburumbo moanambüh'i kiafu hüründümo pimarüwuri.

¹³ Ran'yu asu nümbür'i af'ndi ranai hoafiyuh'i yahuya, 'Haponda ro nüngumand'hea? Ro wand'i nimor'i af'ndi hohoanimo-yahandoweimb'i ra koand'hehin'imboyah'i. Awi ahandi hoafi animbo himbor'ndimboemo.'

¹⁴ Nga asu nümbür'i hifandi-rundeimb'i ranai nindou ranahandi nimor'i masüfuwa hoeirüwuri houmbo simbor'i hoafir'yomondüh'i yahomoya, 'Nindou ndanana nümbür'i af'ndandi nimor-ani. Sihar'i ahambo hifokoarar'huri animbo asu mun'gu-moatükun'i ra shef'ndimboe,' mehomö.

¹⁵ Ran'yo nümbür'i hifandi-rundeimb'i ranai nümbürambeah'ndi sowaründümo moanewan'i tüküyafu homo hifokoamarüwuri. Asu nümbür'i ran'i af'ndi ranai nindou ranahamumbo nin'i-nününgumandeapura?

¹⁶ Ai düdi nümbür'i ranambeah'ndi nindou ranahamumbo hifokoandeapurüh'i wain nümbür'i ra nindou bidifirambo dagapur'imbui," mehu. Nindou ranai hoafi ra himbor'yei hehimbo hoafiyeh'i seiya, "Awi ran'i-moatükun'i ra tükünd'femboe, nga ambembeyo-wamboane," masei.

¹⁷ Nga Sisas ai aheimbo himboar'i pareandürüh'i nüngumbo düdureandürüh'i yahuya, "Nimböe asu God'ndi bukambe sürü ra paru mas'hoemoa?"

'Nimoei wor'imboru-rundeimb'i ai moaruwai-ane yahomo houmbo ambe mehomö,
nga nimoei ra wori ranahambo ngin'em'ndimbo weangurüh'ididi bogori
nimoeiyo.'

Buk Song 18:22

¹⁸ Mun'gumbo nindou nimoei ran'wami pirayei ana, ai mbüsümo kiki'ndahimboyei, asu nimoei ranai nindouwami pirayo ana, nindumbo mun'guna mos'hoas'ndi'heir'imboe," mehu.

¹⁹ Ran'yo ahinümb'i hohoanimo fifirundeimbiyomo asu God'imbo sesi shou-rundeimb'i bogoriyomo ai raru fifir'marundi Sisas ai kafeefe hoafi hoafimayu ra ahamumboyo. Ran'imboemo mam'i ran'i-simboani ai botife Sisasimbo

kikihimindimbo hohoanmomemo, nga nimorehi nindowenih ranaheimboya yihoezimbo nünungumandihimuni yahomo houmbo yihimbomemo.

*Ai Sisarimbo takis kaki mandahündoyo asu wanimandiyo
(Matyu 22:15-22; Mak 12:13-17)*

²⁰ Ahinümbi hohoanimo fifirundeimbi-yomo asu Godimbo sesi sithou-rundeimbi-yomo ai Sisasimbo hifandurühi nindou bidifiri koamarihoupura tikaruhoumbo ahandi hoafi himbormbo nouyafu mahifomo. Nindou ranai ana tikaru hou ngörü süngufih ahandi hoafi himboryowohü moaruwai hoafimayu yaho hefe gafman bogorindi warihü hininjgifiyuwani papi-hoafi-mbüruramboane, yahomomboemo.

²¹ Tirifoefe hoafombo mahifomo ranai düduyafundühi yahomoya, “Nindou yamundo-randeimbi, fifirihumboanefi hoafi se hoafayaf-ane asu yamundarowand-ane ranana anihond-ane. Seana nindou ranai adükarü ndüreimbimbayeiyoyo asu ndürükoate-mbayeiyoyo ra moai hohoanimoyafi, nga seana anihondümbofe hohoanimo Godindi-mayo ranane yamundo arandi.

²² Se yihoezimbo hoafiyafi, ro Sisarimbo takis kaki ra mandahündoyo asu wanimandiyo?” mehomo.

²³⁻²⁴ Sisas ai fifireandi ranana ahambo tikaruhoumbo wosihoafori-rurühiyomo asu simbori hoafiyuh yahuya, “Wambo kaki mamü nafuiyomo. Sissami asu ndürü kakifih apenijgo ra dadea?” mehuamboemo. Yahomoya, “Sisarind-ane,” mehomondamboyu.

²⁵ Asu Sisas ai ahamumbo hoafiyupurühi yahuya, “Sisarindi moatükunayo ana, se Sisarimbo dabudo. Asu Godindi moatükunayo ana ra se Godimbo dabudo,” mehu.

²⁶ Ranüyo Sisas ai nimorehi nindowenih babidimbo nünungumbo wataporimborandambe moai wosihoaforiyumbo hohoanimoyomo. Ranüyomo ahamundi düdufe hoafi ranahambo simbori hoafiyu maranda hepünafundühi hoafi kikiründümo houmbo manijgomo.

*Sadyusi ai yifihündi botife ranahambo düdumefundi
(Matyu 22:23-33; Mak 12:18-27)*

²⁷ Sadyusihündi bidifiri ai raru hohoanimoyomondühiya, nindou yifihündi ngiri asükai botindahindi yahomo-rundeimbi ai Sisas sowana mahifomo.

²⁸ Ai Sisasimbo düduyafundühi yahomoya, “Nindou yamundo-randeimbi, Moses ai shefimbo hoafi mamü sürü papira masihendi sapo nindou mamü nimorehi semündü mbura asu nimori-koate yifayu ana, ahandi akidi ranai nimorehi ra asükai semündü haya nimori wakindamindoani nimori ranai amonjoandi nimori noumbiyuwamboane.

²⁹⁻³⁰ Mamimbo apodoho mamü 7 manijgomo. Amonjo hondü ai nimorehi semündü haya nimori-koate yifiyuane, asükai akidi mbusümonindi ai amonjoandi kai ra semündü haya yifiyuane.

³¹ Asükai akidi ngörü ai-amboani amonjoandi kai ra masemündu. Apodoho mamü 7 ranai munjuambo nimorehi ra semindeimbi yangirimemo, nga ai nimori-koate yifisafimemo.

³² Asu sünguna nimorehi ranai-amboani yifimayo.

³³ Munjuambo apodoho mamü 7 ranai nimorehi ra masowandümo. Süngunambo nindou yifihündi botifeambe nimorehi ra dadi nimorehi-manda?” mehomo.

³⁴ Ranüyo Sisas ai ahamumbo yare hoafiyipurühi yahuya, “Hifi ndanühane nindowenih ai nimorehüh+yafu asu nimorehi ai anamindüh+yahi arihündi.

³⁵ Nga nimorehi nindowenih yifihündi asükai yangiri botayahindi ana, ngiri nimorehüh+ndafu asu anamindüh+ndahi rarandihündi.

³⁶ Rani-simboani ana ai sünambeahindi nendi nahurai-wambo ngiri yifindei. Sapo God ai yifihündi botirearü hayambo wambo ai ahandi nimor-anei.

³⁷ Sapo Moses amboani nindou yifiyeimbi botindahimboyei ranahambo ndore nafuimayu. Ai nimi akidou hai tikirimarandi ranahambo sürü papirandühüya, 'Adükari God ranana Abraham, Aisak, Sekop ahamundani.'

³⁸ Ranimboane asu God ranana yifiyeimbiyei Godiyupoani, nga yangiri aniboadeiyei God-ani. Nindou düdi ai Godayu ra koadürümbo yangiri nüngumboani," mehu.

³⁹ Ahinümbi hohoanimo yamundu-rundeimbi bidifiri ai hoafiyomondühi yahomoya, "Nindou yamundo-randeimbi shafi hoafi ra aboed-ane," mehomo.

⁴⁰ Raniyomo nindou ranai asukai ngorü moatükunimbo Sisasimbo düdufembo yihimbomemo.

*Nindou ranaheimbo Sisas ai God koamafoariri ranahambo düdumefiyu
(Matyu 22:41-46; Mak 12:35-37)*

⁴¹ Raniyo Sisas ai nindou ranaheimbo düdureirühi yahuya, "Asu nimboe nindou ai hoafiyehüya, 'Krais nindou God ai nindumbo aboedambo-fembo kamafoariri ra Defitindi ahuirani,' aseia?"

⁴²⁻⁴³ Sapo Defit ahandi hoari Herü Buk ranambe yare hoafiyuhüya, 'Adükari ai wandi Adükariimbo hoafiyundowohü yahuya,

'Se wandi warihondani bogorimbondafo nimandifi ngafimbo

ro shambo hürütümbi ra shafi hoarehi hinngi-ndiheapurimboane,' *Buk Song 10:1*

mehu.

⁴⁴ Defit ai nindou ranahambo Adükari yahu marandi, asu Krais ai nüngunde ahandi ahurimanda?" mehu.

*Sisas ai ahinümbi hohoanimo fifirundeimbimbo papihofimarapuri
(Matyu 23:1-36; Mak 12:38-40)*

⁴⁵⁻⁴⁶ Nindou afindi ranai hihimboriyeiane, Sisas ai ahambo süngrurü-rundeimbimbo hoafiyuhü yahuya, "Se ahinümbi hohoanimo yamundu-rundeimbimbo hbadümbo. Ai hoandari hoeari güdife hefe hoahoango wakifeyoani nindou ai ahamumbo hihifiyopuri asu maketambe ahamumbo ahiniyopuri-ramboanemo hohoanimoemo. Aiana Suda-yafe rotu worambe fondi wagabe raniwami nimarü asu sesi sesambe sia semindi nindife hefe wagabe nimarimboanemo hohoanimoemo.

⁴⁷ Nga aiana nimorehi kaisahoabedi ranaheimbo woshihoafiri-yondürühi ahei wori ahamumboru marundi. Asu ai aboedanemo mbiseiya yahomo houmbo Godimbo didibafiyomondühi ra hoandari hamindi didibafiyomo arundi. Nga süngunambo nindou ranaheimbo yibobofendürimbo simboani ana tinjirifo afindi safi ndowandümboemo," mehu.

21

*Nimorehi kai napo-koate ai Godimbohünda kaki masihendi
(Mak 12:41-44)*

¹ Sisas ai nimarü himboapoyuane, nindou napo afindeimbi ranai hei Godindi wori ranahandi hipirambe kaki mafoarihindi.

² Raniyo asu nimorehi kai napo-koate ranai hamburi kaki yimbu hipiri ranambe mafoareanda hoeimareandi.

³ Sisas ai hoafiyupurühi yahuya, "Ro shamumbo anihondümboanahi nda hoafayahapuri, nimorehi kai napo-koate masihendi ranai nindou napo afindeimbi masihendi ranahambo ngasünde-amboane.

⁴ Nindou napo afindeimbi masihendi ranana akidouyo masihendi, nga ahei adükari ana mbenjorindüri. Nga nimorehi kai ndanana akidou menjoro ra masihendi," mehu.

*Sisas ai Godɪndɪ worɪ bɪrɪboemboe mehu
(Matyu 24:1-2; Mak 13:1-2)*

⁵ Sisasimbo süngururü-rundeimbi bɪdɪfɪrɪ ranai Godɪndɪ worɪ ranahambo nɪmoei aboedɪnamboyo asu Godɪmbo saimbo moatükunɪnambo yihururu marundɪ ranahambo wataporɪmbomarundɪ. Nga asu Sisas ai hoafɪyuhɪ yahuya,

⁶ “Ro sɪhamumbo hoafayahapurɪ, ndanɪ moatükunɪ hoeiarundɪ nda mamɪ sɪmboanɪ ɳgɪrɪ nɪmoei mamamboanɪ ɳgoründɪwamɪ nanngo, ɳga ai hɪfɪtɪreboai pütapɪndɪmboe,” mehu.

*Sisas ai tɪɳɪrɪfo afɪndɪ tükündɪfemboe, mehu
(Matyu 24:3-14; Mak 13:3-13)*

⁷ Asu ai düduyafundühɪ yahomoya, “Nindou yamundo-randeimbi, ranɪ-moatükunɪ ra nüŋgu-sɪmboanɪ tükümandɪfea? Nɪnɪ boatei tükümandɪfe ranɪ-moatükunɪ tüküfemboayo ranahambo nafuimboa?” mehomo.

⁸ Sisas ai hoafɪyupuruhɪ yahuya, “Se hɪbadumbo, ɳga nindou ai mamɪ sɪmboanɪ sɪhamumbo tɪkai hoafɪndɪmboemo. Nindou afɪndɪ ai ɳgomo wandɪ ndürɪ dükandundühɪ anɪmboya, ‘Ro rananahɪ nda,’ asu ‘Ndearambo ranɪ-moatükunɪ ra tüküfemboane,’ mbɪsɪmboemo, ɳga se yowanɪ ahamundɪ süngufepoanɪ.

⁹ Asu se ɳgorü hɪfɪhündɪ nindou yifiaremo hoafɪ, asu ɳogrü ɳgoafɪhündɪ yifiaremo hoafɪ ra hɪmborɪndeiɪ yɪhɪmbondeimboyei. Nga sapo ranɪ-moatükunɪ boatei tükündɪfemboe, ɳga bɪdɪfɪranambo si ana ɳgɪrɪ nɪmai tükündɪfeyo,” mehu.

¹⁰ Ranɪyo aheimbo hoafɪyundürühɪ yahuya, “Ngorü hɪfɪhündɪ ai ɳgorü hɪfɪhündɪ babɪdɪmbo yifiarɪndɪmboemo asu ɳgorü adükari bogorɪndɪ nendɪ ai ɳgorü adükari bogorɪndɪ nendɪ babɪdɪmbo yifiarɪndɪmboe.

¹¹ Hɪfɪhe afɪndɪ hamɪndɪ tükündɪfehü asu ɳgorügoanɪnɪ sesɪkoate-ndeiɪ wembombondei asu aŋgünɪhaindei raraondɪhümboyei. Asu sünambe ranɪ-poanɪmbo yɪhɪmboeimbi moatükunɪ bɪdɪfɪranambo si tüküfemboayo ra nafuimbohünda tükündɪfeyoanɪ se yɪhɪmbondeimboyei.

¹² Nga ranɪ-moatükunɪ ranai tüküfekoate-yoambe anɪmbo se wambo anɪhondümborɪhindɪrɪ ranɪmbo-hünda nindou ai sɪheimbo kɪkɪhɪndümondürɪ houmbo moaruwaimbo-ndundürɪmboemo. Rananɪmbo rotu worambe papɪ-hoafɪndundürɪ mbundumbo karabusɪ-ndundürɪmboemo. Asu ndowandümondürɪ ɳgomo adükari bogorɪ asu gafmanɪ-yomondɪ hɪmboahü papɪ-hoafɪndundürɪmboemo.

¹³ Refeambe anɪmbo sɪheimbo aboedɪ hoafɪ ra wataporɪmbo-yombo nafɪ yagodɪmboe.

¹⁴ Ranɪmboane se afɪndɪ hohoanɪmondeihɪya, ro nɪnɪ hoafɪ hoafɪmandefɪ mbɪseimboyei.

¹⁵ Nɪmboe sapo ro wandɪhoari anɪmbo sɪhei hohoanɪmoambe horɪndɪheandühɪ ndorɪhoeimbi fɪfɪrɪfe ndahandüranɪ se hoafayei ra nindou ɳgorü ai-amboanɪ ɳgɪrɪ gogonɪmbondɪhendühɪ moaruwaimbo-ndeandɪ.

¹⁶ Sɪheimbo sɪhei boagɪrɪ, amonngo-mamɪ, akohoandɪ, rehɪmamɪ, mamɪsɪrɪ, ɳgunindɪ rananɪmbo hürütümbɪ nindouyei warɪhündɪhindürɪmboyei. Rananɪmbo seam-beahɪndɪ bɪdɪfɪrɪ ana hɪfokoandundürɪmboemo.

¹⁷ Muŋguambo nindou ai sɪhamumbo moaruwaimbo-ndɪhindürɪmboyei, sapo se wambo anɪhondümborɪhindɪrɪ ranɪmbo-hünda.

¹⁸⁻¹⁹ Nga sɪhei mbɪrɪnanɪ mamɪ ra ɳgɪrɪ fɪndɪhoaiyo. Se ɳgɪnɪndɪ anɪboadei anɪmbo se yanɳgɪrɪ nɪɳgombo hondü ndahümündimboyei. Rananɪmbo sɪhamundɪ fimbo fandɪhepurɪmboe sɪhamundɪ yanɳgɪrɪ nɪɳgo ranahambo,” mehu.

*Sisas ai Serusaremɪmbo moaruwaimbo-ndɪfemboe mehu
(Matyu 24:15-21; Mak 13:14-19)*

²⁰ Sisas yahuya, “Se hoeirihindani ami ai sinimo Serusarem ngoafi ra worari wakarundi ana, se fifirindihindi Serusarem ai ndeara moaruwaimbo akimane.

²¹ Rananimbo nindou didiyei Sudia ngoafihü amarei se feboehi hehi hifi wafuana gagüsi asu Serusarem ngoafihü amarei se ngoafi ra hinngandhi hehi ngorüni ngei, asu ngorü hifihiü animboei se yowani Serusarem ngoafinambo hopoani.

²² Rani-simboani animbo God ai tirifo masahündürü ranaheimbo simbori moaruwaimbo-ndearümbui, rananimbo munngu-moatükunü Bukambe hoafimayo ra anihondü tükündifemboe.

²³ Rani-simboani ana nimorehi warandühumbi asu nimori kehureimbi ana hipoanhimboeimbou-anei. Sapo rani-simboani animbo hifi ndanhiü nimbori afindi tükündifehü asu Godindi moaruwaimbofe ra nimorehi nindowenihü ranaheiwami pindimboe.

²⁴ Rananimbo hari nendi ai didimo nindou bidifirambo hifokoakondundürühi asu bidifirambo karabus nindoumbo-ndundürü munnguambo hifina ndowandoümondürü ngomboemo. Rananimbo ahei ndifo ranai Serusarem ngoafi ra pühindei nimandi ngeimbo God ai aheimbo hifandimbo hoafimayu süngu tükündifemboe,” mehu.

*Nindou Hondü ai kudümbui
(Matyu 24:29-31; Mak 13:24-27)*

²⁵ Sisas ai hoafiyuhi yahuya, “Rani-simboani ana rani-poanimbo wosihofori moatükunü hüfhamindi, amoamo asu mupui ranifihü tükündifemboe. Asu hifini siriwara ranai afindi-afindindowohü mbundo pindo ndandanü nindou ai afindi hohoanimondeihü yhimbondeimboyei.

²⁶ Nindou afindi ranai hifi ndanhiü nini-moatükunüyo tüküfemboayo ranahambo himbondeihü yhimbombo himboari wuwurindearümbue. Nimboe sapo munnguambo nginindi moatükunü sünambe ranai-amboani fifimindimboemböhünda.

²⁷ Rananimbo nindou ai hoeindihoranü Nindou Hondü ranai mburüngai wami nimandü haya ahandü himboamupuimbo-randeimbi nginindi ranü kapeihü kudümbui.

²⁸ Rani-moatükunü ranai hapoadümbo tüküfembo mbisi haya tükündifeyoani botindahi nimboeimbo mbiro botindihindi sapo God ai siheimbo aboedambo-fembo ra ndeara tüküfembo yangirane,” mehu.

*Süfuri nimindi ranahambo se türiboadihindi
(Matyu 24:32-35; Mak 13:28-31)*

²⁹ Sisas ai kafoefe hoafi mamü hoafiyupurühi yahuya, “Se süfuri nimind-ane asu amuri nimi ranamboani hoeindundi.

³⁰ Sapo se hoeirundani nimi ranai hoaihoai simbori bokari arandi ana, se fifirindundi ai ndeara hoembo yahomboane.

³¹ Mamü yahuraiane sapo se hoeindundani rani-moatükunü tükefeyo ra se fifirindundi God nginindi hifandarandi ra ndeara tüküfembo yangir-ane.

³² Ro shamumbo anihondümboanahü hoafayahapuri, nga se fifirindundi nindou hapondani animboei ranai yifikoate-yeambe animbo rani-moatükunü ra tükündifemboe.

³³ Hifi sünü ana awarindihomboe, nga wandü hoafi ana ngiri awarindihoeyo,” mehu.

Sisasimbo süngrurü-rundeimbi ai hibadümbo

³⁴⁻³⁵ Sisas ai hoafiyupurühi yahuya, “Se hibadümbo! Se munnguambo sesesindimo asu bia ndimindimo houmbo mamikari hohoanimondimo asu findi moatükunü ranimbo afindi hohoanimondimo ndümboemo. Rani-moatükunü ranai shamumbo andürambe ninihondi pirayo nou yahurai animbo randeapürimboe.

16 Ro asükai ngiri sesi ndahurai dagadihi, nga ngombo rani-moatükunî ra God hifandarandi ranambe tükündifemboe,” mehu.

17 Raniyu Sisas ai kap hoe semündü Godimbo hihifirürî mbura yahuya, “Kap hoe nda sowandümo houmbo sïhamundïhoari simindïmo.

18 Asu ro wain boboe ra asükai simindïkoate ngambo God nginindî hifandarandi ra tükündifemboe,” mehu.

19 Asu asükaiyu bret semündü Godimbo hihifirürî mbura hifitire ahambo süngrurü-rundeimbimbo yimbureapurühi yahuya, “Nda wandî saf-ane asahapurî. Nga se wambo hohoanïmomböhünda randu ndundî,” mehu.

20 Mare yahurai sesi sowasümo mburu Sisas ai kap semündü hayambo hoafi-yuhî yahuya, “Kap nda wandî horî sïhamumböhündambo karefoendî rananïmbo simborî hoafi femindî asïhefeyo ra nginindamindïmboe.

21 Sïhamundî mbusümo nindou mamî ai wambo hürütümbî nindou-yafe warihündeandirïmbui. Nga ahandî watïngari ra wandî dibore sesi nandife fondïwamî anango.

22 Nïne-moatükunî God ai Nindou Hondü ahambo refimbo hohoanïmomayu ra yahurai tükündifemboe. Nga Nindou Hondümbö hürütümbî nindou-yomondî warüharirî ranai hïpoanïmbembou-ani,” mehu.

23 Raniyomo asu süngrurü-rundeimbî ai ahamundïhoari rani-moatükunî ra didî ramande yahomo houmbo simborïndüwurïmemo.

Süngrurü-rundeimbî ai düdi adükarayü yahomo houmbo hoafïnambo simborï simborïmemo

24 Sisasimbo süngrurü-rundeimbî ai düdi adükarayü yahomo houmbo simborî hoafïyomondühi mamarïmo.

25 Sisas ai hoafïyupurühi yahuya, “Ndïfoyei adükari bogori ai ana ndüreimbïyomo houmboanemo asu nïmorehi nindowenihî ra hifandïrundürî arundî. Nga nindou ranaheimbo hifandïrundürî arundî ranahamumbo aboedî farïhou-rundeimb-anemo sei arïhündî.

26 Se yahurai randafumboemo, nga adükari hamïndayu sïhamundî mbusümo ra ai hoarïfi nindou nahurai-mbiyuwamboane. Asu horombofi hu ratüpurïyu-randeimbî ai fehefembo ratüpurïyu-randeimbî nahurai-mbiyuwamboane.

27 Düdi adükari hamïndayua? Sesesi fondühi amaruyu asu sesi yimbuareandïyu? Se raru hohoanïmoyomondühiya sesesi fondühi amaruyu ai adükari hamïndayu. Nga roana sïhamundî mbusümo fehefembo ratüpurî ratüpurïya rïhandeimbî nahurai-anahi.

28 Se wambo tinirïfo tüküme Feyo ra moai hinïngirundirî.

29 Ro sïhamumbo hifandïmbo nginindî asahapurî wandî Ape wambo hifandïmbo nginindî masendirî nou.

30 Se ro nginindî hifandarïhandî ranambe wandî sesi fondïwamî sesi dowadümo hoe ndïmindïmondümböemo. Asu se bogorindî nïmarî fondïwamî nïmandümombo Isiraeri-yafe sirî 12 ra hïbadüboemo,” mehu.

*Sisas ai Pitamboya, ai wambo daboadî hihirïndeandirïmbui mehu
(Matyu 26:31-35; Mak 14:27-31; Son 13:36-38)*

31 “Saimon, Saimon, Satan ai sïhafi anïhondümböfe ra refe hoEIFEMBO hoafïyumboani sapo nïmorehi mbanî hirïyeihî badinî pirïhindühi safï hinïngarïhindî nou.

32 Nga ro Godimbo didïbafïmeheandî sïhafi anïhondümböfe ra hinïngïndowamboyafï sahehea. Rananïmbo se asükai hihirïndafo wambo sowanambo didïfïhümbö apodoho-apodohoyomondeimbî ranahamumbo fandïhawapura nginindïmbeyomo-ndamboane,” mehu.

³³ Nga Pita ai Sisasimbo hoafiyunduwohö yahuya, “Adükari, ro ndearambo nafirihamindimboanahi se-dibo karabusambe hombo asu yifimbo amboani,” mehu.

³⁴ Sisas ai hoafiyuhü yahuya, “Pita, hapo nimbikoani kakaro ai hoafikoate-yuambe animbo se wamboya ngimimbo moai fifirihini mbisafindirimboyafi,” mehundo.

Sisas ai ahambo süngrurü-rundeimbimbo kaki sandife arü pisao yihimindi asu napo arü ra mbiswandümu-ndamboane mehu

³⁵ Sisas ai ahambo süngrurü-rundeimbi ranahamumbo hoafiyupurühi yahuya, “Horombo ro sihamumbo koaritheheapurühi sahiya, ‘Se kaki sandiferambo arüyo asu napo sandiferambo arüyo, asu su yirambe kikifoefemboane semindipoani’ masahi rani-simboani se bidifiri moatükunü mbonimborundümondai?” Ai hoafiyomondühi yahomoya, “Wani,” mehomo.

³⁶ Ahamumbo hoafiyupurühi yahuya, “Haponda nindou düdi se kaki sandiferambo arü, düdi se pisao yihimindi hamindi ra semindikoate-ayu ana, ahandi ngisihari hoeari ra nindou ngorumbo sagadowohumbo asu rani fihindi kaki ndemündü haya pemibiyu-wamboane.

³⁷ Godindi bukambe hoafiyowohü yahoya, ‘Ahambo moaruwai hohoanimo-yurandeimbi nindou nahurai randihorimboyei,’ meho ranana wamboyo, nga ranane hapondanambe tükefeyo,” mehu.

³⁸ Ahandi süngrurü-rundeimbi ai hoafiyomondühi yahomoya, “Adükari! Hoeiro, pisao yihimindi hamindi yimbu nda,” mehomo. Ai hoafiyupurühi yahupuriya, “Ranearane,” mehupuri.

*Sisas ai Orif Wafuambe Godimbo didibafimayu
(Matyu 26:36-46; Mak 14:32-42)*

³⁹ Sisas ai adükari ngoafi ra hiningire hayambo Orif Wafuana mahafu sapo munguambo si refi marandi nou. Raniyomo asu ahambo süngrurü-rundeimbi ai ahandi süngu mahafomo.

⁴⁰ Ai hafomo nimarimboyohü tüküfhi hoafiyupurühi yahupuriya, “Nini-moatükunü sihamumbo rande hoeindeapurimboe ranimbo-hünda se Godimbo didibafindafundani sihamumbo nginindi mbisagapur-amboane,” mehupuri.

⁴¹ Sapo nimoei pifeyoani ho prayo rani simogodühi safi Sisas ai hu yiri yimbu pusire nimarumbo Godimbo didibafimefiyu.

⁴² “Ape, se yifirayafi ana, wambo asübusümbi moatükunü tüküfemboayo ra raguanambo-ndowandi. Nga se nine yifirayafi rani süngundowandi, nga ro yifirayahü rani süngufepoani,” mehu.

⁴³ Raniyo asu sünambeahindi nendi ai ahambo nginemündümböhünda tüküfemefiyu.

⁴⁴ Sisas ai asübusi afindi hamindi semindimboayu ranahambo hamindi tütüngirihoei hayambo Godimbo didibafimayu hoango. Raniyo asu ahandi yikunimihoe ranai hori nahurai pimendo hoango.

⁴⁵ Sisas ai Godimbo didibafiyu moendire hayambo ahambo süngururü-rundeimbimbo sowana huane asu mapomo sapo afindi hohoanimo-yomondühi wambo.

⁴⁶ Sisas ai hoafiyupurühi yahuya, “Nimboe se hapoana apusayomoa? Nga botiyafu Godimbo didibafindafundi nini-moatükunü rande hoeindeapurani nginepurimindimbohünda,” mehu.

*Sisasimbo mbumaründümo
(Matyu 26:47-56; Mak 14:43-50; Son 18:3-11)*

⁴⁷ Sisas ai waporiyuhü nünquambe awai nendi afindi ranai masifo. Sapo Sudas Sisasimbo süngrurü-rundeimbi ambeahindi-mayu ranai sepurimündü haya mahafomo. Raniyu asu Sudas ai Sisasimbo wakikihimbohünda ahandi fikimi mahu.

⁴⁸ Asu Sisas ai hoafiyundühi yahuya, “Sudas, se wakikihimbo asafi ra Nindou Hondumbo hürütümbi nindou-yafe warihufimbo safomboyafi?” mehu.

⁴⁹ Sisasimbo süngrurü-rundeimbi ai hoeirundane ahambo kikihimindimbo yangrimemondamboemo hoafiyomondühi yahomoya, “Adükari, ro yihoefti pisao yihimindi safi ranambo hitihupirimbo?” mehomo.

⁵⁰ Ranıyo asu aihündi mamı ai pisao ndarhendühındamboyu Godimbo sesi shou-rundeimbi bogori hondündi ratüpurıyu-randeimbimbo warihondü himbohoeari mafoafoareando.

⁵¹ Sisas ai hoafiyuhi yahuya, “Yowan! Ndahurai refepoani!” mehu. Ranıyo ahandi himbohoeari ra warı pamareanda asukai koadürü koadürümefeyo.

⁵² Nindou sapo Sisasimbo kikihimindimbo masifomo ra Godimbo sesi shou-rundeimbi bogoriyomo, Godindi worı hıfandıru-rundeimbi prisman bogoriyomo asu Suda-yafe bobogori ranıyomo. Sisas ai hoafiyupurühi yahuya, “Se pisao yihimindi asu nimıhari fufuründümo masifomo ra hümbohünı nindoumbo kikihemündimbo nahurıyomo.

⁵³ Ro sebadimbo munğambo si Godindi worambe nimari marıhandı ra moai ranıhü kikihiründümondıri. Nga haponda sıhamundi siane nimboe nımbı ai adükari tüküfhi simbo ngasündeamboane,” mehu.

Pita ai Sisasimboya, Ro moai fıfırıhini mehu

(Matyu 26:57-58, 69-75; Mak 14:53-54, 66-72; Son 18:12-18, 25-27)

⁵⁴ Sisasimbo kikihiründümo houmbo Godimbo sesi shıai-randeimbi bogori hondü ahandı worınambo sowaründümo mahıfomo. Ranıyo asu Pita ai süngumarapurı hüfu.

⁵⁵ Asu ai hai worı gabusümo püpiru houmbo mamarımondamboyu ranıhü aıbabıdımbo mamarımo.

⁵⁶ Nımorehi mamı ratüpurıyo-randeimbi ai hai sıhi himboyowane Pita ai mamaruwamboyo ndorerı türüfoarerı mbura hoafıyowohü yahoya, “Nindou ndanana sapo Sisas-dıbo hu marandani,” meho.

⁵⁷ Pita ai hoafıyuhı yahuya, “Nımorehi se hoafıyafı ranana moai akıdou-amboanı ro fıfırıhini,” mehu.

⁵⁸ Asu ranı wangabeahı safı nindou ngorü ai hoeirırı hayambo hoafıyundühi yahuya, “Ngorü ana sapo seanafıstı.” Nga Pita ai hoafıyuhı yahuya, “Wandafı, roana wananahı ana,” mehu.

⁵⁹ Ran-ahandambohündi gedühi safı homboyoane asukai nindou ngorü ai hıti hoafımarürı, “Sapo nindou ndanana Sisas-dıborıhındani nimboe ai-amboanı Garırıhünd-anı.”

⁶⁰ Asu Pita ai hoafıyuhıya, “Wandafı, roana moai fıfırıheandı se wataporımborandı ranahambo!” mehu. Ranıyo asu hoafıyuambe kakaro ai hoafımayu.

⁶¹ Ranıyo asu Adükari ai hıhırıfı Pitambo türümafoarırı. Asu Pita ai hohoanımomayu Adükari ai hoafımeındo ranahambo. Hapo nımbokoanı kakaro ai hoafıkoate-yuambe anımbı se ngımımbı wambo moai fıfırıhini mbısafındırımbıyafı.

⁶² Ranıyu asu Pita ai weındanı tüküfı hu afındı hamındı aranımayu.

Nindou ai Sisasimbo fıfıfoefe hoafıyomondühi harımemondo

(Matyu 26:67-68; Mak 14:65)

⁶³ Nindou Sisasimbo hıfandımarurı ranai fıfıfoefe hoafıyomondühi bubumarurı.

⁶⁴ Ai ahandı himboarı hoearınambo gabudıfoarüwurı houmbo hoafıyomondowohü yahomoya, “Se Godındı hoafı hoafıyafı-randeımbıyafı ana, hoafıyafımunı düdı sıhambo harımayunıni rana!” mehomo.

⁶⁵ Ai Sisasimbo moaruwai hoafıyomondo marundı.

*Sisas ai kansri+yomondi himboarühi tüküfi hoafi did+boadomareandi
(Matyu 26:59-66; Mak 14:55-64; Son 18:19-24)*

⁶⁶ Simayowamboyo hifandi-rundeimbi ai mafandundi. Asu Godimbo sesi s'hou-rundeimbi bogoriyomo asu ahinümbi hohoanimo yamundu-rundeimbiyomo ai-amba ai-babidi fandu mburumbo Sisasimbo sowaründümo ahamundi bogori hondü kot raninambo mahifomo.

⁶⁷ Ai hoafiyomondühi yahomoya, "Se Kraisi-ayafi ana, hoafindafimuni," mehomu. Sisas ai hoafiyupurühi yahuya, "Ro hoafehapuri amboani ngiri se wambo anihondümbi-ndundi." r.

⁶⁸ Asu simbori s'hamumbo ro düdueheapuri amboani ngiri hoafindimondiri.

⁶⁹ Haponda ndanihü piyo hayambo süngunambo aho ranana, Nindou Hondü ai God Ngini-deimbi ahandi warihondü warihü n'mandümbui," mehu.

⁷⁰ Ai munguambo hoafiyomondühi yahomoya, "Ranayo ana, se Godindi nimoriyafi?" Sisas ai hoafiyupurühi yahuya, "Se s'hamundihoari hoafayomo rasi, nga rananahi," mehu.

⁷¹ Ai hoafiyomondühi yahomoya, "Refe ana, nimboe nindou ngorumbo ahambo hoefimbo hoafayefa? Nga ndearambo sihefi himboambenambo hoafimayuambo himboriyefi-mboanefisi," mehomu.

23

*Pairatimbo sowana Sisas sowaründümo mahifomo
(Matyu 27:1-2, 11-14; Mak 15:1-5; Son 18:28-38)*

¹ Munguambo rani bobaogori-memo ranai Sisasimbo sowaründümo Pairat sowanambo mahifomo.

² Ai ahambo papi-hoafirirurühi yahomoya, "Nindou nda sihefi nendambo hohoanimo mamikarimarandüra kikihimarimurim'ndefi. Ai hoafiyuhi yahuya, 'Yowan' Sisarimbo kaki saimbopoani,' yahu asu ahandi fimboya, 'Kraisi, adükari bogor-anahi,' mehu," mehomu.

³ Pairat ai Sisasimbo düdurirühi yahuya, "Se ra Suda-yafe adükari bogoriyafi?" mehuamboyo. Sisas ai simbori hoafiyuhi yahuya, "Sihafoari hoafayafisi," mehu.

⁴ Pairat ai Godimbo sesi s'hou-rundeimbi bogoriyomo asu awai nendi afindi mengoro ranheimbo hoafiyuhi yahundüriya, "Ro nindou nda moai nini-moatükuni moaruwai rareanda hoafi himboriyahi," mehu.

⁵ Ai asükaiyei pukuna hoafiyehi seiya, "Sisas ai hoahoangu wakireandühi nindou yamundireandühi hohoanimo botimareandüri. Ai Gariri hifihü piyu haya sünumbo Sudia hifihü tüküme fiyu," masei.

Pairat ai Sisasimbo Herot sowana koamar'heirü

⁶ Pairat ai hoafi ra himboriyu haya düdüfih yahuya, "Garirihündiyu nindou nda?" mehu.

⁷ Herot ai mam' profens hifi ra hifandimarandi rani hoarehiyu Sisas ai manüngu. Ranimboyo asu Pairat ai Sisasimbo Herot sowana koamar'heirambo mahu sapo Herot ai rani-simboani Serusaremihü mamaru wambo.

⁸ Herot ai Sisas hoeirirani mayowambo hihifi-hihifi-mayu, nimboe sapo ai moani hoafi yangiri himboriyu hayambo asu hoeindihini mehu. Ai sapo yare hohoanimoyuhü Sisas ai hepünifeimbi moatükuni randeanda hoeindihia yahuhayambo.

⁹ Herot ai Sisasimbo düdu-düdumarüri, nga asu moai akidou-amboani nini hoafi hoafiyu, nga wani.

¹⁰ Godimbo sesi s'hou-rundeimbi bogori asu ahinümbi hohoanimo yamundu-rundeimbi akimi maningomo ranai tikarhoumbo Sisasimbo papi-hoafimaruri.

11 Herot ai ahandi ami babidi Sisasimbo tirifoefe hoafiyomo mburumbo asu bogori-yomondi hoeari aboedi safi yihuruwuri mburumbo asukai Pairat sowana koamarhawuri.

12 Horombo ana, Pairat ai Heroti-dibo simbori ngininduri mefan+yosi, nga rasimboani ai aboedi-aboedimefineandi.

*Pairat ai Sisasimboya yifimbiyuwamboane mehu
(Matyu 27:15-26; Mak 15:6-15; Son 18:39; 19:16)*

13 Pairat ai Godimbo sesi sihou-rundeimbi bogori asu Sudayei bogori munguambo nindou amuri raniei aheimbo gugurimareanduri.

14 Ai hoafiyundurühi yahuya, "Nindou wambo sowana sahorimindei masinei ndanahambo hoafiyehi seiya, 'Moaruwai hohoanimoju randeimbani' masei. Ro ahambo sihei himboarühi düdumar+hini, nga ro moai se ahambo pap+hoafimar+horu ra nini-moatükun+ moaruwai rareanda hoafi himboriyahi.

15 Asu Herot ai hoeirani nini-moatükun+ moai rareandi, nga ranimboju hihiriri sihefimbo sowana koamarheirambo masunu. Nga asu ai nini-moatükun+ moaruwai rareandai animbo ranimbo yifimanda?

16-17 Ro ahambo tirifo ndahando mbundihambo animbo asu moani aboedi koandihena ngumbui," mehu

18 Munguambo nindou ranai fandihi pukuna hoafiyehi seiya, "Nindou nda ndahorimindei ngei hifokoandihori. Nga rananimbo Barabasimbo aboedambo-fimboani!" masei.

19 Barabas ra ai adukari ngoafihu gafman babidi yifiariyu nindou hifokoare hayambo karabusimefiyu-ani.

20 Pairat ai Sisasimbo hini ngifiyuwan+ aboedambo homboani mehu ranieu asu awai nendi afindi ranaheimbo asukai hoafimeyunduri.

21 Ai asukai pukuna hoafi kar+hehindühi seiya, "Nimi keimbi kar+hendeimbi+fihi pandiwuri! Nimi keimbi kar+hendeimbi+fihi pandiwuri," ranimaye.

22 Ai asukaiyu ngimimbo düdureandürühi yahuya, "Nine-moatükun+ ramareandi? Ahambo hifokoefimbo asei ra ro hoeir+hina moai nini moatükun+ akidou-amboani rareandani hoafi himboriyahi. Nga moani akidou yangiri tirifo ndahando mbundihamba aboedambo koandihena mbihu," mehu.

23 Nga ai moani hoafi pukuna kar+hehindühi hutihoafiyehi seiya, "Sisas ai yifimbiyu-wamboane, yifimbiyu-wamboane," mayei. Ai hoafimaye habodei ra moani Pairat+ndi hoafi ngasunde hayambo ahei nimoamo hamindimayonduri.

24 Ranieu asu Pairat ai Sisasimbo ahei hohoanimo süngumareandi.

25 Ranieu nindou mam+ Barabas gafman babidimbo yifiariyu nindou hifokoare hayambo karabusambe mamaru ahambo aboedambo koamar+heru. Ranieu asu ai Suda nine refembo yifir+mayei süngu Sisasimbo ami-yomondi war+humariri.

*Sisasimbo nimi keimbi kar+hendeimbi+fihi t+koründümo pamarüwuri
(Matyu 27:32-44; Mak 15:21-32; Son 19:17-27)*

26 Sisasimbo sowaründümo homondane Saimon Sairinihündi ai nafini masüfu ngoafinambo hifombo yahuhayambo. Raneyomo asu Sisasindi nimi keimbi kar+hendeimbi ra sowandifi hawa Sisasindi süngu hüfi yahomo houmbo huti-hutimaruri.

27 Asu awai nendi afindi ranai Sisasindi süngu hüsihi, nimorehi bidifiri ranambeahi mahüsi ranai Sisasimbo hohoanimojeih+ araninambo sahorimindei mahüsi.

28 Nga asu Sisas ai hihirifi hoafiyundurühi yahuya, "Serusarem+hündi nimorehi se yowan+ wambo araninambo-yondir+poani. Nga sihei fimbo asu sihei nimoak+idiboumbo animbo araninambo-ndihünduri.

²⁹ Awi mamî si tükündifemboe ranî-simboanî nindou ranai hoafîndeihiya, 'Nîmorehî nîmorî wakemîndîkoate-ayei asu nîmorî tîthûkoate-ayei se hîhîfî-hîhîfîndei. Sapo aheimbo tîŋîrîfo ra ŋgîrî tükündifeyo,' mbîseimboyei

³⁰ Ranî-simboanî anîmbo nindou ai nîmoei wafumbo hoafîndeihiya,

'Wamînî piyafîmuni,' mbîsei.

Asu asûkai hîfî wafumboya,

'Gabudîfoarîwamuni,' mbîseimboyei!

Hosea 10:8

³¹ Hapondanî ro nîmî yangîrî nahurai-anahî, ŋga wambo rawarîhindîrî. Ŋga süngunambo moaruwai tükündefeyoanî se nîmî yaparî nahurai-ayei sîheimbo nüngumandîfendûra?" mehu.

³² Nindou yimbu moaruwai hohoanîmoyafandeimbi amboanî Sisas dîbombo sowapündümo mahîfomo ahafanîmbo hîfokoefepîrîmbohünda.

³³ Ai hei nîmoei wafu mbîrîhapîrî sîsamî sei arîhündî ranîhü Sisas asu hûmbuhînyafanî-rînandeimbi nindou yimbu ahamumbo tîkorûpundîmo pamarupurî ra Sisas ai mbusûmoyuwane asu ŋgorü ai warîhondûnyu asu ŋgorü ai kadûdanîyu yafîne pamarupîrî.

³⁴ Sisas ai hoafîyuhîya, "Ape, amboawi mbîsafî nîmboe ai moai fîfîrundî nîne-moatükunî rawarundî ranahambo," mehu. Asu ami ai satu piraimemo dîdai Sisasîndîmayo hoearî ra mandemündü yahomo houmbo.

³⁵ Nindou afîndî ranai nîboadei hîmboanambo hîfandîhündî, ŋga boboagorî nindou ai Sisasîmbo tîrîfoarîwuri hoafîyomondühî yahomoya, "Nindou bîdîfîrambo aboedambo-reandûrî marandî. Se Godîndî nîmorî Krais-ayafî ana, yaro sîhafîhoarî aboedamboyafo," mehomo.

³⁶ Asu ami amboanî tîrîfoarîwurühî homo hühütîmbü moatükunî wain hoe finiga masabudo.

³⁷ Ai hoafîyomondowohü yahomondoya, "Se Suda-yafe bogorayafî ana, yaro sîhafîhoarî aboedamboyafo!" mehomo.

³⁸ Nîmî keimbi karîhendeimbi nîmoamo ndaru sürü pamarundî: NDA SUDAYAFE ADÛKARî BOGORANî.

³⁹ Nindou hûmbuhînyafanî-rînandeimbi nîmî keimbi karîhendeimbi fîhî mapenîmbafanî ŋgorü ranai Sisasîmbo tîrîfoarîrühî pukûna hoafîyuhî yahuya "Se ra Kraisîyafî? Ranayafî ana, yaro sîhafîhoarî aboedamboyafo" asu yîhoehîmbo amboanî aboedambo-rowamunî," mehu.

⁴⁰ Ŋga asu ŋgorü hûmbuhînyu-randeimbi gorûgoanî mapenüŋgu ranai afoai yahu hoafîyundowohü yahundoya, "Se Godîmbo yîhîmboyafo? Ŋga se tîŋîrîfo asowandîfî nahuriane ai-amboanî asemündü.

⁴¹ Sîhîrî tîŋîrîfo asahoamîndehî ranana sapo nînî-moatükunî sîhîrî ramarîhoandî ranî-süŋgumboane. Ŋga nindou ndanana moai nînî-moatükunî moaruwai rareandî."

⁴² Asu ai hoafîyuhî yahuya, "Sisas, se sîhafî ŋgînîndî hîfandarandambe tüküyafo amarîfî ana, se wambo hohoanîmondafîndîrî," mehu.

⁴³ Sisas ai hoafîyundowohü yahuya, "Ro anîhondûmboanahî haponda hoafehanînî se ro-dîbo ŋgoafî aboedî ranîhü nîmandîmboyafo," mehu.

Sisas ai yîfîmayu

(Matyu 27:45-56; Mak 15:33-41; Son 19:28-30)

⁴⁴ Sapo hûfîhamîndîkoate-yowohü wambo nîmbî ranai hûfîmbo peyo haya gabudîfoare hombo nîmbambe tüküme Feyo.

⁴⁵ Refeyoambe asu hoearî Godîndî worambe kûmarundî ranai mbusûmondühî yimbu bumareandî.

⁴⁶ Sisas ai pukünambo hamindi hoafi kar+hoeihü “Ape, wandi yifiafi sihafî warîharîheandi,” yahu mburambo asu yifîmayu.

⁴⁷ Asu ami-yomondi bogori manüngu ranai nîne-moatükunî tüküme feyo ra hoeire-anda mayoa asu Godîmbo aboed-ani yahu hoafîyuhîya, “Anîhondü-ane, nindou ndanana moai nîni-moatükunî moaruwai yare randî,” mehu.

⁴⁸ Nindou afîndî wakîre meŋgoro ranai hoeirîhinda mayowamboyei afîndî ho-
hoanîmoyeihî ahei ŋgusüfohö purüki-purüki kameihî ŋgoafîna mahei.

⁴⁹ Nga Sisasîndî fikîminîndîyei asu nîmorehî Garirihündî ahambo süngumarîhorî ranai foarîhehi nîboadeimbo hîmboanambo wamarîhorî.

Sisasîmbo honguambe masîhehorî

(Matyu 27:57-61; Mak 15:42-47; Son 19:38-42)

⁵⁰⁻⁵¹ Nindou mamî anîhondümbore-
reandeimbî aboedî hamîndî manüngu ahandî ndürî Sosep, aiana Suda-yafe kansîr ambeahîndîyu. Nga asu ai moai yifîriyu bîdîfîrî bobağori-yomondi hohoanîmo Sisasîmbo ramarundî ranahambo. Aiana Suda-yafe ŋgoafî Arimateahündîyu hayamboyu asu God ŋgînîndî hîfandarandî ra tüküfemboayo ranahambo hîfanda marandî.

⁵² Sosep ai Sisasîndî yifînimoko ra dîbonapîfembohünda Pairatîmbo düdufimbo mahafu.

⁵³ Asu Sosep ai Sisasîndî fi-nîmoko ra nîmî keimbî karîhendeimbî fihîndî foarîmündî siherü henüngu kîfohî hoearînambo parirî ŋgamondîfoarirî mbura sowaründümo homo nîmoei adükari nîmaroweimbî hongu nahurai wowondîmaru hîfomo ranambe masîhawurî. Asu hongu ranambe ra moai horombo yifî sihoemo rundî.

⁵⁴ Ai ndeara sümbo Godîmbo hohoanîmoyowohü moanî ŋgoafîmbo nîmarîmboane sei hehimbo muŋguambo moatükunî napîrîhindane ranî-moatükunî ra tüküme feyo.

⁵⁵ Nîmorehî Garirihündî Sisas babîdîmbo mahüsi-mayeî ranai Sosep babîdîmbo Sisasîndî yifînimoko sihefimbo honguanambo mahei sapo nüngurüwurîmboemo asîhawurî ra hoeifimbo.

⁵⁶ Ranîyei asu nîmorehî ranai worîna hei aboedî fisîŋarümbü moatükunî mbîmbîrai asu marasen ndondomarîhindî. Asu Mosesîndî ahînümbî hohoanîmo hoafîmayo süngü moanî nîmarîmbo si ra mamarei.

24

Sisas botîmefiyu hoafi

(Matyu 28:1-10; Mak 16:1-8; Son 20:1-10)

¹ Mamî wik ranahandambo weaŋgurühîndî sihî siambe hondü nîmoreh ranai Sisas samboarüwuranambo aboedî fisîŋarümbî mbîmbîrai ndorîhi masîhehindî ra sahümündî mahei.

² Asu ai hei hîmboyeiane nîmoei hongu nafîtambeihü gürü pamarundî ranai paiarîkoate tife hîhîre amoahîre meŋgoro.

³ Nga ai kefoehî hüsi hîmboyeiane, asu Adükari Sisasîndî yifînimoko ra moai yaŋgoro.

⁴ Ranî-moatükunî ranahambo afîndî hohoanîmoyeihî nîmboeiane, nîmehünou nindou yimbu ranai hoearî si kareandeimbî güdîne hena ahei fikîmî tüküyafîne manîmbafanî.

⁵ Asu nîmorehî ranai yîhîmbombo hîfîni mbîro piyei hehi manîmboei. Asu nindou yimbu ranai hoafîyafandühî safanîya, “Nîmboe se nindou yaŋgîrî nünguweimbî ranahambo yifîyeimbîyei fondîwamî kokoarîhora?”

⁶ Aiana moai ndühî yaŋguru, nga botîmefiyu. Ai Garirihü nünguambe siheimbo hoafîmayu ranîmbo se hohoanîmondei.

⁷ Ai yahuya, ‘Nindou Hondü ra nindou moaruwai hohoanimoyomo-ndeimbi-yomondi warihünduwurimboemo nimkeimbi karhendeimbifihitikoemündipefimbohünda. Asu yimbu sindu haya ngim noufimbiranihianambo botindifimbui,’ mehu,” masafani.

⁸ Raniyo asu nimorehi-mayei ranai horombo Sisas hoafimayu ra hohoanimomayei.

⁹ Asu nimorehi-mayei ranai hongu ra hinngirihhehi hei ahambo süngrurü-rundeimbi 11 asu munquambo amuri ranieyi aheimbo munquambo moatükun wataporimbo-marihündüri.

¹⁰ Sapo honguambe munquambo moatükun tükumefeyoa hoeirihhehi Kraisindi hoafi sowandümo homo-rundeimbimbo hoafimayei nimorehi ranana Maria Makdarahündiyo, Soana, Maria Semsindi hondiyo asu bidifiri amuri ranieyi.

¹¹ Nga asu ahandi hoafi sowandümo homo-rundeimbi ai nimorehi hoafimayei ranahambo tikarhi hehi hoafi yangiri anihündi yahomo houmbo moai anihondümborundi.

¹² Nga asu Pita ai pipiyu hu honguambe amofi himboyuane, hoeari ahambo himondimarihori rani yangiri mengorowa hoeimareandi. Raniyo ai hongu ra hinngire haya hüfu worambe rani-moatükun ranahambo afindi hohoanimoyuhü mamaru.

*Nindou yimbu ai Sisasimbo Emaus nafi hohü hoeimarineri
(Mak 16:12-13)*

¹³ Nimorehi ranai honguanambo hüsi simboani Sisasindi süngrurü-rundeimbi yimbu ranai ngoafi mam Emaus Serusaremihündi hombo 11 kiromitahüfeimbi hoandari nafi mahafani.

¹⁴ Ai hafandühi mungu moatükun tükumefeyo ranahambo wataporimbo-marinandü.

¹⁵ Ai wataporimbo-rini hafandühi fifirinandane, Sisas ai ahandihoari tüküfi haya ai-babidimbo mahu.

¹⁶ Mam moatükun gabudimafoareapira ai moai ahambo Sisas-ani safani türüfoarineri fifirineri.

¹⁷ Asu ai ahafanimbo düdureapirühi yahuya, “Se nini-moatükunimboyo wataporimborinandühi ahafana?” mehuamboyanani. Asu ai ngusumboarambe sisai fiyafandühi manimbafani.

¹⁸ Asu ngorü, ahandi ndüri Kriopas, ai simbori hoafiyuhi yahuya, “Awi Serusaremihü ndüfosimbo tükumehindi ra se yangiranafi nine moatükun ranihü tükumefeyo ra fifirifekoate-ayafi?” mehu.

¹⁹ Asukai Sisas ai düdureapirühi yahuya, “Nimboe wataporimbo-arinanda?” mehuamboyanani. Asu simbori hoafiyafandühi safaniya, “Sisas Nasaretihündi ranahamboane wataporimbo-arihori. Aiana Godindi hoafi hoafiyu-randeimbiyu haya God asu munquambo nindouyei himboahü ahandi hoafi, ratüpuru ra nginindi hamindiyo.

²⁰ Yihoeft bogori nindou asu Godimbo sesi sihou-rundeimbi ai gafmani-yomondi warihü hinngimarüwuri. Raniyo gafman ai hifokoefimboani yahomo houmbo nimkeimbi karhendeimbifihitikoründümo pamarüwuri.

²¹ Nga horombo ro hohoanimoyefühüya, ‘Sisas ranana God ai Israerihündi ranaheimbo aboedambo-fendürimbo kafaariri hinngiririmbombai,’ masefi. Asu hifokoamarüwuri ra yimbu si ho hayamboyan hapo ngim noufimbisiane.

²²⁻²³ Hapo siambe hondü nimorehi bidifiri roambeahindi ai hei honguambe himboyeia moai ahandi yifinimoko ra ranihü hoeirihindi. Raniyo ro hepünimehundi. Ai sinei yihoeftimbo hoafiyehi seiya, ‘Sünambeahindi nendi yimbu hoeirihupira ai safaniya, ‘Sisas ana yangiri mbanüngu,’ masafani,’ masei.

²⁴ Asu nindou bîdîfirî roambeahîndî amboani hîfomo honguambe munguambo moatükunî ra hoeirunda nîmorehî hoafîmayei süngure meŋgoro. Nga asu moai Sisasîmbo ana hoeirûwuri,” masafanî.

²⁵ Asu Sisas ai ahafanîmbo hoafîyupîrühî yahuya, “Se ana ŋgusüfokoate-anemo, se moai Godîndî hoafî hoafîyomo-rundeimbî hoafîmemo ranahambo nîmehûnou hohoanîmoyomo.

²⁶ Godîndî hoafî hoafîyomo-rundeimbî ai hoafîyomondühî yahomoya, ‘Nindou God ai ahandî nendambo aboedambo-fendürîmbo kamafoarirî ra asübusî ndemündî mbundambo animbo asu süngunambo Godîndî hîmboahü ndürî adükarümbîndümbui,’ mehomo,” mehu.

²⁷ Ranîyo Sisas ai ahafanîmbo ahandî fimbo Bukambe hoafî mapenîŋgo ra Mosesîndîmayo bukîfihî piyu haya Godîndî hoafî hoafîyomo-rundeimbî sürü papîru masîhoemo ranahambo yamundîmareapîrî hu.

²⁸ Ai homo Emaus ŋgoafîkîmî tükümefundî. Ranîyo Sisas ai ŋgasünde haya hombonoumefiyu.

²⁹ Nga yimbu ai hûti hoafîyafandühî safanîya, “Mborai ro-babîdî apoefo, nga ndeara hûfîhamîndî hanühî nîmbîfembo akîmane,” masafandamboyu. Ranîyu hafu ahafandî worambe aibabîdî mamaru.

³⁰ Ai sesîmbo yahomo houmbo nîmarîmombo bret semündü Godîmbo hîhîfirürî mbura hîfîtire haya masagapîrî.

³¹ Rasüŋgu-mareandamboyo ai hepünafîneandühî Sisas ani safanî fîfirîmarînerî. Nga asu nîmehûnou asükai awarîmarîhoayuwa moai hoeirînerî.

³² Ai ahafandîhoarî simborî hoafürîyafandühî safanîya, “Anîhondü-ane, nafînî sînefühî sîhehîmbo wataporîmbo-maramuna asu sîhîrî ŋgusüfoambe hepünîmehoandî,” masafanî.

³³ Refe hayamboyoane, süngurînerî-rînandeimbî ranai botîyafîne hena Serusaremînambo mahafanî. Ranîyo hafanî hoeirîneapurani ahandambo süngurürî-rundeimbî 11-memo ranai ahamundî ŋgunindî babîdî gugureafu mamarîmonda hoeimarîneapurî.

³⁴ Ai hoafîyomondühî yahomoya, “Anîhondü-ane, Adükari ai yîfîhündî botîmefiyu! Ai Saimon-so tükümefiyuwa hoeimarîrî,” mehomo.

³⁵ Ranîyo asu süngurürî-rundeimbî yimbu ranai ahafanîmbo-so nafînî tükümefiyu asu bret hîfîtireanda türüfoarînerî fîfirîmarînerî ranahambo wataporîmbo-marînandî.

*Sisasîmbo süngurürî-rundeimbî ai hoeimarîwuri
(Matyu 28:16-20; Mak 16:14-18; Son 20:19-23; Ratüpurî 1:6-8)*

³⁶ Ahambo süngurürî-rundeimbî ranai bîdîfirambo ranî-moatükunî ra wataporîmbo-rundane, Sisas ahandîhoarî ahamundî mbusümo tüküfi nüŋgumbo hoafîyupurühî yahuya, “Sîhamundî ŋgusüfoambe afure kümbearoamboane,” mehu.

³⁷ Ranîyomo yîfiáfîmbai hoeiarîhurî yahomo houmbo yîhîmbo munguna moaruwaimemo.

³⁸ Nga asu Sisas ai hoafîyupurühî yahuya, “Nîmboe se ranahambo hepünefunda? Asu nîmboe se nînî-moatükunîyo hoeimarundî ranahambo awi fîfirîfekoate-ayomoa?

³⁹ Se wandî yitîŋarî watîŋarî hoeiru. Ro wandîhoar-anahî nda! Se sündu hoeirundîrî. Sapo yîfiáfî ana ŋgîrî wandî fi nahuraindo.”

⁴⁰ Sisas ai hoafîyu mbura asu ahamumbo ahandî fi hoearî ra nafuimepurî.

⁴¹ Ai afîndî hîhîfî-hîhîfîmemosî, nga ai awi ranahambo anîhondümbofe-koate-afîndî hohoanîmomemo. Asu Sisas ai hoafîyupurühî yahuya, “Se sesî bîdîfirî sîhoundai?” mehu.

⁴²⁻⁴³ Asu ai kinî mamandundî ra ŋgorü bîdîfirî masabudowa semündü haya ahamundî hîmboahü masesuwa hoeimarîwuri.

⁴⁴ Ai ahamumbo hoafi+yupurühi yahuya, “Se fifirundai ro horombo se-babidimbo nimboahambe hoafimayahi ra? Ro hoafiyahapurühi sahiya, Mosesindi ahinümbi hohoanimo ranambe, Godindi hoafi hoafiyomo-rundeimbi-yomondi bukambe asu Herü Buk ranambe munğu moatükunı wambo tükündifemboe masahi.”

⁴⁵ Sisas ai ramehuamboemo ngusüfoambe fufurifoareapurühi Bukambe hoafimayo ra türüfoaru fifirımarundi.

⁴⁶ Asu Sisas ai simbori hoafi+yupurühi yahuya, “Sapo Bukambe sürü papımarundi ra yare hoafiyowohü yahoya, ‘God ai ahandi nendambo aboedambo-fendürimbo koamafoariri ra asübusı ndemündü mbunda yifıindu haya ngımı noufimbı ranambo yifihündi botındifimbui.

⁴⁷ Rananimbo Serusaremihü pındımo houmbo munğuambo hifi ahandi ndürinambo hoafi bokarındıhoemboemo. Rananimbo asu moaruwai hohoanimo ra hınıngırıhindühi aboedi hohoanimo süngürıhindanı God ai ahei moaruwai hohoanimo ra amboawi mbeyahuamboane,’ meho.

⁴⁸ Asu se ndanı moatükunı tüküme feyo ndanahambo wataporımbondu ndündi.

⁴⁹ Wandı Ape ai Yifiafi Aboedi koarıhefembo hoafıyu masıhendı ra koandıheheamboyahı. Nğa awı se hokoate Serusaremihü nımandımombo Godındımayo ngınındı ra ndowandümo houmbo anımbı ngomo,” mehu.

Sisasımbı God ai sünambe serümündü mahafu

(Mak 16:19-20; Ratüpurı 1:9-12)

⁵⁰ Sisas ai ahambo süngrurü-rundeimbiımbı sepurümündı hu Betanı ngoafihü kaimayu. Ranıyo God ai ahamumbo aboedi-aboedımbıreapura yahu haya dıdıbafıme fiyu.

⁵¹ Ai ahamumbo aboedi-aboedıreapurühi nünguane God ai ahamundi mbusümonındı serümündü sünambe mahafu.

⁵² Ai yiri yımbı pusıru nımarımombo ahambo ngusıfo parüwurı mburumbo Serusaremınambo hıhıfi-hıhıfi kameihı hıhıriyafu mahomo.

⁵³ Asu ai munğuambo sı Godımbı aboed-anı yaho hohoanımomböhünda ahandı worına homo marundi.

Son Aboedi hoafi Son ai sürü papimarandi

Yangiri ni ngombo Hoafi ra nindou bomefeyo

¹ Horombo hondü God ai hifi nda nafikoate-yuambe Hoafi nda megoro. Hoafi ra ai Godindi fikimi megoro asu God-ane.

² Horombo hondü Hoafi ra Godindi fikimi megoroane.

³ God ai Hoafi raninambo munngu moatükuni ra nafimarandi, nga moai ngorü-moatükuni ngorü nafi süngure tüküfeyo.

⁴ Hoafi ra yangiri ni ngombo nimindühane asu yangiri ni ngombo ra nindou-yafe si-ane.

⁵ Si ra nimbini ranahambo si asagado, nga nimbini ra ngiri si ranahambo gabudeandi.

⁶ Nindou mamini God ai koamarheira mahu. Ahandi ndüri Son-ani.

⁷ Nindou ranaheimbo si ranahambo anihondumbo hoafomböhünda mahu. Nindou munngu ai hoafi ra himboriyei hehi anihondumbo-mbirihinda yehuenüngu mahu.

⁸ Son ra si raniyupoani, nga si ranahambo anihondumbo hoafiyu-randeimbi yangiri-ani.

⁹ Si ndanana si hond-ane asu ai hifi ndanihu tüküfe haya asu nindou munnguambo si boakifoare arandi.

¹⁰ Nga Hoafi ranai hifi ndanihu megoro. Hoafi raninambo God ai hifi nda nafimarandi, nga asu nindou hifi ndanihu aniboadei ranai moai ahambo fihirihori.

¹¹ Ai ahandi ngoafi hondüna hu, nga asu nindou ahandi ngoafihündi ai moai ahambo fihirihorimindei.

¹² Nga didiyei ahambo anihondumbo-rihorühi fihimariorambo asu ai aheimbo kamafoareandüra ai Godindi nimori tükümehindi.

¹³ Moai hifinindi moatükuninambo Godindi nimorimboyahi tüküyahindi shiri boagiri ramehindi nou. Wani, nga God ai ahandi hohoanimo süngu ahandi nimorimboyahi marihündi.

¹⁴ Hoafi ra nindoumbofe tüküfe mburamboyo asu shefi mbusümo manünguwa ai ndüri adükarümbi ra hoeimarhuri. Ndüri adükarümbi ra Godindi nimori mamini yangiri ranahand-ane. Ai afindi hipoambore-randeimb-ani asu shefimbo Godimbo afindi moatükuni anihondumbo nafuimaramuni.

¹⁵ Son ai ahambo anihondumbo hoafimayu. Ai puküna hoafiyundürühi yahuya, “Ro nindou ndanahamboyah hoafimayahandüri, ‘Ro boatei tükündaheanda ai wandi süngu tükündüfimbui, nga aiana adükari safi ngasündeandreimb-ani. Nimboe ai boateifi manünguwa ro tükümeheandane,’ ” mehu.

¹⁶ Ahandi afindi hipoambofe rani-süngu shefimbo afindi-mbo aboedi-aboedreamuni arandi.

¹⁷ Mosesindi wari sünguyo ahinümbi hohoanimo tüküfeyo, nga hipoambofe hohoanimo asu anihondumbofe hohoanimo ra Sisas Kraisindi sünguyo tüküfeyo.

¹⁸ Moai nindou mamini ai-amboani God hoeiriri, nga Godindi nimori mamini Afindandi fikimi nüngumbü ai God-ani asu ai yangiriyu Godimbo hoeiriri haya shefimbo nafuimaramuni.

Son ai ro nindou God koamafoariri-yahipoani mehu (Matyu 3:1-12; Mak 1:1-8; Ruk 3:1-18)

¹⁹ Suda bogori ai Godimbo shou-rundeimbi bidifiri Rifai sirihündi babidimbo koamari-houpura Serusarem hinngiru houmbo kosimo Son sowahi tüküyafu düduyafundowohü yahomoya, “Se didiyafa?” mehomondamboyo.

20 Raniyu asu Son ai moai diboreandi, nga weindahi anihondumbo hoafiyuhi yahuya, “Roana Nindou God koamafoariri Kraisiyahipoani, nga wani,” mehu.

21 Raniyomo asu simbori hoafiyomondowohu yahomoya, “Asu se didiyafa? Asu se Erasisayafi?” mehomondamboyu. Asu Son ai simbori hoafiyupuruhi yahuya, “Wani, roana raniyahipoani.” Asukaiyomo duduyafundowohu yahomoya, “Ro Godindi hoafi hoafiyu-randeimbi hifandarihuri, se raniyafi?” Asukaiyu ahamumbo simbori hoafiyupuruhi yahuya, “Wani, roana raniyahipoani,” mehupuri.

22 Raniyomo asu ahamumbo hoafiyomondowohu yahomoya, “Asu se didiyafi nimora? Se yihoeimbo hoafiyafan-animbo asu ro hoafi ra nindou yihoeimbo koamari-houmuni ahamumbo sowana semindi homboanefti. Se sihafi fimbo nungumambisafa?” mehomo.

23 Raniyu asu Son ai ahamumbo simbori hoafiyupuruhi yahuya, “Ro rananahi: Nindou mamihandiyasimondi nimi wohi furikoate-yowohu mingiyohu yahoya, ‘Bogorindi nafihandiyasimondi nafihandiyasimondi,’ meho, nga ro rananahi,” mehu. Horombo hoafi nda Godindi hoafi hoafiyu-randeimbi Aisaia rareamboyu yahurai bukambe hoafimayu.

24 Farisi aiyomo nindou hoafi sowandumo homo-rundeimbi ahamumbo koamari-houpura makosomo.

25 Nindou ranai Sonimbo hoafiyomondowohu yahomoya, “Asu se Kraisiyahipoani, Erasisayafipoani, Godindi hoafi hoafiyu-randeimbiyahipoani, nga asu nimboeafi se hunduranduri maranda?” mehomondamboyu.

26 Raniyu asu simbori Son ai hoafiyupuruhi yahuya, “Roana hoenambo yangir-ane hundurini arihandi, nga sihamundi mbusumo nindou mamihandiyasimondi, nga asu seana moai nindou ranahambo fihirihori.

27 Ro boatei weindahi ratupuriya arihandi, nga nindou ranai animbo sungunambo weindahi rande ratupurindumbui. Nga asu roana nindou abodei hamindiyahipoani ahandi su wofihimondimaramundu ra fufurihefembohunda,” mehu.

28 Hoafi nda Betani ngoafihü Sodan hoe gogoini tukumefeyoane. Asu hifi ranihüyo Son ai nimorehi nindowenihihahimbo hundurumaranduri.

Sisas ai Godindi sipsip nimor-ani

29 Ngorü sihi Son ai himboyuwane Sisas ahambo sowana masunuwa hoerirühi yahuya, “Godindi sipsip nimorihandiyasimondi asufu ra hoeirihori. Ranahandi sungu-animbo God ai nimorehi nindowenihihahimbo hohoanimomo moaruwai ranahambo amboawi mbüsumbui.

30 Nindou ranahamboyahihandiyasimondi ro siheimbo hoafiyahandurühi, ‘Nindou ai ro nimboahani wandi sungu düdumbui. Nindou ai adükari bogor-ani, nga roana ai nahuriahipoani,’ masahanduri. Nga asu ro nihgokoate-yahambe ai manungu.

31 Asu ro moai fihirihini, nga nindou ra didimbei, nga asu Israerihündi ai ahambo fihirimbirihora sahehea sinihandiyasimondi hunduru-marhanduri,” mehu.

32 Son ai yare hoafiyundurühi yahuya, “Ro hoeirihandani Yifiafi Aboedi wupufo nahurai sunambeahandi kosi ahandiwamihandiyasimondi puhayo mamaro.

33 Awi ro moai nindou ranahambo fihirihini, nga God aiyu wambo hoenambo hundurumbirandura yehuenungu kohandiyasimondi yahuya, ‘Se hoeindowandani Yifiafi Aboedi kodi nindou ranahandiwamihandiyasimondi nimandoani ana, asu ai-animbo aheimbo Yifiafi Aboedinambo hunduründandurimbui,’ mehu.

34 Yifiafi Aboedi ahandiwamihandiyasimondi kosi mamaro ra hoeimarhendi asu anihondumboanahihandiyasimondi nindou nda Godindi nimor-ani,” mehu.

Sisas ai ahambo sungururü-rundeimbi kamafoareapurihandiyasimondi

35-36 Ngorü sihi Son ai asukai ranihü ahambo sungurinerihandiyasimondi babidimbo nungumbo Sisasimbo hoerirane mahuamboyu, asu Son ai hoafiyuhi yahuya, ‘Se hoeirihandiyasimondi. Ndanani Godindi sipsip nimorayuhandiyasimondi.’

³⁷ Son ai ra-mehuamboyanafani asu himboriyafani hena ai Sisasindi süngu mahafani.

³⁸ Ranıyu asu Sisas ai hıhırfi hoeireapırane ahandı süngu mahafandamboyu hoafıyupırühı yahuya, “Se nını kokomboyanafana?” mehupıramboyanafani, asu simbori hoafıyafınanadowohü safanea, “Rabai, se nahıyafı nımbafı aranda?” (Ndürı ‘Rabai’ ahandı nımındı ra yamunde-randeimb-ane.)

³⁹ Sisas ai hoafıyupırühı yahuya, “Sühüfanı naha hoeırıne,” mehupıramboyanafani. Asu ai hüfanı worı nımarümbı ra hoeırıne hena, asu ranı sıhı ai-dıbo mamarıfanı ra ndeara nımbambeyo.

⁴⁰ Nındou yımbu ranai Sonındı hoafı himboriyafani hena Sisasındı süngu mahafandı ahafandı ndürı ra ngorü ana Andru, Saimon Pitandı akıdıyu.

⁴¹ Ai hu, ahandı amonngo Saimon kokorürı hoeırırı haya hoafıyundühı yahuya, “Ro Mesaia hoeımarıhurı,” mehu. (Ndürı Mesaia ra Grik hoafınambo Kraı-ani.)

⁴² Ranıyu Andru ai Saimonımbı serümündı Sisas sowana mahüfu-amboyu, asu Sisas ai Saimonımbı hübudurürühı hoafıyundühı yahuya, “Seana Sonındı nımorı Saimon-anafı, nıga sıhafı ndürı ana Sıfası-mbeyowamboane,” mehu. (Ndürı Sıfası ranana nımoı-ane.)

Sisas ai Firip Natanierımbı fıhımarapımündı

⁴³ Ngorü sı Sisas ai Garırınambo hafombo yahuhaya nımarümbı, Firipımbı hoeırırühı hoafıyundühı yahuya, “Se mborai wandı süngu,” mehundo.

⁴⁴ Firip, Betsaidahündı Andru, Pıta-babıdımbı mamı nıgoafıhünd-ani.

⁴⁵ Ranıyu asu Firip ai Natanierımbı kokorürı hoeırırı haya hoafıyundühı yahuya, “Horombo Moses ai ahınümbı hoafı sürü papırandühı nındou kudümbı mehu ra fıfıro. Asu Godındı hoafı hoafıyomo-rundeımbı amboanı ai mamı yahurai sürü papımarundı ranahambo hoeımarıhorı. Nındou ranana Sisas-ani Sısepeındı nımorı Nasaretıhündı,” mehuamboyu.

⁴⁶ Asu Natanier ai Firipımbı düdufındühı yahuya, “Asu Nasaret nıgoafıhü ra aboedı moatükunı tükümandıfeyo rane?” mehuamboyu. Asu Firip ai simborı hoafıyundühı yahuya, “Naha se sühüfı hoeırosı,” mehu.

⁴⁷ Sisas ai Natanierımbı hoeırıranı mahüfu-amboyu hoafıyuhı yahuya, “Nındou ndanana İsrailerıhündı hond-ani, nıga aıana anıhondümbı yangırı hoafıyurandeımbanı,” mehu.

⁴⁸ Ranıyu asu Natanier ai Sisasımbı düdufındühı yahuya, “Se wambo nınguro fıfıro-wandırımbıyafa?” mehundu-amboyu. Asu Sisas ai simborı hoafıyundühı yahuya, “Firip wambo fıfırıfe hoafıkoate-yuambe süfurı afümambe manımbafa hoeımarıheanı,” mehu.

⁴⁹ Ranıyu asu Natanier ai Sisasımbı hoafıyundühı yahuya, “Yamundo-randeımbı, seana Godındı nımor-anafı! Seana İsrailerıhündı-yafe adükarı bogor-anafı!” mehundu-amboyu.

⁵⁰ Asu Sisas ai simborı hoafıyundühı yahuya, “Ro sıhambo süfurı afümambe hoeımarıheanı masahı ranımbıoanafı anıhondümbı-arowandırı? Nıga awı sünguna se afındı moatükunı ranahambo nıgasündeandeımbı tükümandıfeyoanı hoeındıwamboyanafı,” mehu.

⁵¹ Asükayı hoafıyuhı yahuya, “Ro sıhamumbo anıhondümbıoanahı hoafıyahapurı: Süngunambo ana sünü sübüdühoehü sünambeahındı nendı ai Nındou Hondündıwamı gafomo kodomo ndundanı hoeındumboemo,” mehu.

2

Sisas ai boateı hepünıfeımbı moatükunı ratüpurımayı

¹ Yimbu nĩmbiyomo houmbo nindowenihi ngorũ ai Gariri hĩfambe Kena ngoafihũ nĩmorehi masemũdu.

² Raniyo Sisasĩmbo asu ahambo sũngururũ-rundeimbi babĩdĩmbo ahamumbo amboani nĩmorehi semĩndi sesesi ranambe dĩdĩmo masei.

³ Rani-sĩmboani wain hoe ra muĩgu masĩmĩndeiamboyo, asu Sisasĩndi hondĩ ai nĩmorĩmbo hoafiyondowohũ yahoya, “Nindow ai wain hoe muĩgurĩhimboanei,” mehondowamboyo.

⁴ Asu sĩmbori yare hoafiyundũhi yahuya, “Me, nĩmboe se wambo rani-moatũkunĩmbo hoafayafa? Ndanana sihei siane, nga awi ro rani-mbofembo si ra yohoyopoani.”

⁵ Ra-mehuamboyo asu hondĩ ai worĩ aharambũrĩndi ratũpurĩyomo-rundeimbi ahamumbo hoafiyopurũhi yahoya, “Sisas ai nĩnĩ-moatũkunĩmboyo refembo hoafĩnduani ra-sũngundũdĩ,” meho.

⁶ Ngoafi ranĩhũ nĩmoei hĩpirĩ 6 afĩndi hoe hafo tũkũfe-randeimbi Suda ai fi aboedĩferambo hundũrũyorambohũnda burĩmayo.

⁷ Raniyu Sisas ai ratũpurĩyomo-rundeimbi ahamumbo hoafiyupurũhi yahuya, “Se hĩpirĩ ranambe hoe fuibĩdĩ-houndĩ,” mehuamboemo. Asu ai hĩpirĩ ranamboe hoe fuibĩdĩhoumbo tũkũru-tũkũru-marundĩ.

⁸ Raniyu asu Sisas ai hoafiyupurũhi yahuya, “Se hoe ra nĩmoamonĩndi kaboan-dũdũh-anĩmbo nindow sesi kanĩmbo ehũ ahambo sowanambo ndowandũmo ngomo,” mehũa-mboyomo asu ai rasũngumarundĩ.

⁹ Nindow sesi kanĩmareandĩ ai hoe ra apĩre hoeireandane, asu wain hoe apĩmayowamboyo, ai moai fĩfĩreandĩ dagũdambombai wain hoe ra. Nga ratũpurĩyomo-rundeimbi ai-yangĩrĩyo hoe mafũndũmo fondĩ ra fĩfĩmarundĩ. Raniyu asu nindow sesi kanĩre-randeimbi-mayu ranai nindow nĩmorehi semĩndĩmbo-mayu ranahambo mborai mehũdo.

¹⁰ Ai hoafiyondowohũ yahuya, “Ndani-ndani hoafũhi ana nindow wain hoe aboedĩ boatei sĩmĩndei mburũhũmboanei, asu sũngunamboane moaruwai ra sĩmĩndei arĩhũndĩ. Nga asu seana aboedĩ safi ra kĩkĩhandĩfĩ nĩmarĩfĩ mburamboyafĩ hapon-dani randĩ sowandĩfĩ masĩnĩfĩ,” mehu.

¹¹ Sisas ai Gariri hĩfambe Kena ngoafihũ boatei hapũnĩfeimbi moatũkunĩ ramare-andĩ. Ai ahandĩ adũkarĩ ngĩnĩndĩ ra nafũimayu-wamboyo asu ahambo sũngururũ-rundeimbi ai ahambo anĩhondũmbo-marũwuri.

¹² Raniyo asu Sisas ai ahandĩ hondĩ, akohoandĩ asu sũngururũ-rundeimbi babĩdĩmbo Kena ngoafi hĩnĩngĩrĩhi hehi Kaperneam ngoafina hei ranĩhũ yahunũmbi si manĩmboei.

Nindow ai Godĩndi worambe kaki semĩndĩmbo ratũpurĩmemonda Sisas ai hemafoareapuri

(Matyu 21:12-13; Mak 11:15-17; Ruk 19:45-46)

¹³ God ai Israerĩmbo Isipĩhũndĩ aboedambo-mareandũrĩ rani adũkarĩ si Pasofa warĩ ra ndeara akĩmĩ tĩfĩmareandamboyo asu Sisas ai Serusarem ngoafina mahafu.

¹⁴ Hafu tũkũfi haya Godĩndi worambe kefuai hu hoeireandane, nindow ai bur-makau, sipsip, ndu pemiyomonda asu kaki sĩseru sabupurĩ rundũhi mamarĩmonda hoeimareapuri.

¹⁵ Raniyu wofĩ hoandarĩ nafĩrĩhai semũndũ haya ranĩnambo ahamumbo bur-makau, sipsip, ndu napo ra kameihĩ bukũrĩ-foareapurũhiyu, asu nindow kaki sĩserurũndũhi mamarĩmo ahamundĩ kaki ra buburamũndĩ pũtifihĩyu fondĩ ra hĩhĩre amoahĩmareandĩ.

¹⁶ Raniyu asũkaiyu nindow ndu kaki fihĩ saurundũhi manĩngomo ahamumbo hoafiyupurũhi yahuya, “Napo ra fufurũndũmo houmbo moanewana ngorũgoanĩnĩ

homo. Asu se wandi Apendi wori ndanambe maket worimborti hehi pemiyei asu kakifihimbo seihü arihünda?” mehuamboemo.

¹⁷ Asu ahambo süngururü-rundeimbi ai hoafi Baibor-ambe mapeniŋgo ra hoanmomemo, ‘Ro sihafı wori aboedi mbifondarowa sahehea ranimboanahi afındi tıŋrıfoayahı,’ meho.

¹⁸ Asu Suda ai Sisasimbo hoafiyomondowohü yahomoya, “Se ninı hepünifeimbi moatükunı ramandowandı yıhoefimbo wori ranambeahındi hemoafoarowamunı ra ŋgıniind-ani yaho nafuimbohündambo?” mehomondamboyu.

¹⁹ Asu Sisas ai simborı hoafiyupurühi yahuya, “Ro sihamumbo hoafayahı, Godındi wori nda birıboadundanı asu ro asükainda ŋgımı sinambo yangrıı worimbondihamboyahı,” mehuamboemo.

²⁰ Raniyomo asu Suda ai hoafiyomondühi yahomoya, “Nindou ai wori nda 46 himbanı worimbomarund-ane asu se ŋgımı sıhi yangrıı asükainda worimbondihi munğundıheamboyahı asafı?” mehomondamboyu.

²¹ Sisas ai ahandı fimboyu Godındi wori süngunambore kafaore hoafımayu.

²² Raniyo Sisasimbo God ai hoŋguambeahındi botırirı simboanı ahambo süngururü-rundeimbi ai horombo ahandı fimbo hoafımayu ra ŋgusüfoambe pumarındümo. Raniyo horombo Sisas hoafımayuyo Godındi bukambe sürü papımarundı raniyo ra anıhondümbo-marundı.

Sisas ai munğambo nindouyei hohoanımo fıfireandı

²³ Sisas ai Suda-yafe adükarı si Pasofa ranahambohünda Serusarem ŋgoafıhü mamaru. Raniyo nindou afındı ranai Sisas hepünifeimbi moatükunı ramareandı ra hoeirihi hehi anıhondümbo-marıhındı.

²⁴ Nga asu Sisas ai nindou ranahei hohoanımo ra fıfire hayambo-wambo moai anıhondümbo-rearı.

²⁵ Asu nindou amurı ai Sisasimbo nindouyei hohoanımo ranahambo nafuiyondürühi hoafiyondopoanı, nga ai ahei ŋgusüfoambe hohoanımo ra munğambo fıfireamboanı.

3

Sisas ai Nikodemus-dıbo wataporımeanı

¹ Nindou mamı Farisi-ambeahındi manıŋgu ahandı ndürı Nikodemus ai Suda-yafe bogorıyu.

² Asu mamı nımbokoanı Nikodemus ai Sisas sowahi hu tüküfi hoafiyundühi yahuya, “Yamundo-randeimbi, Ro fıfiri-hunınimboaneı, seana nindou yamundo-randeimbi God koamarıhenı-anafı. Nindou ŋgorü ai-amboanı ŋgırı hepünifeimbi moatükunı se Godındi ŋgıniindınambo rawarowandı ra randeandı,” mehuamboyu.

³ Asu Sisas ai simborı hoafiyundühi yahuya, “Ro sıhambo anıhondümboanahi hoafehanıni: Nindou ai simborı tüküfekoate-ayu ana, ai ŋgırı God fıfandarandı ranambe ŋgu,” mehu.

⁴ Nikodemus ai simborı hoafiyundühi yahuya, “Asu nindou adükarıhındı ra nıngunde hondı ai wakındırımındoanı asu nımorı akıdou nahuarai tükümandıfia? Asu ŋgırı nindou ai hondandı furambe daguduwanı asükai wakındırımındo,” mehuamboyu.

⁵ Asükai Sisas ai Nikodemusimbo hoafiyundühi yahuya, “Nindou ai Yıfıafı Aboedınambo asu hoenambo simborı tükümbüfiyu-wamboane. Refekoate-ayu ana, ŋgırı God fıfandarandı ranambe gafu.

⁶ Nindoundı fı ranana ahandı hondafındı-yafe fıdambo tükümeıfiyuani, nga ahandı yıfıafı ranana Yıfıafı Aboedındi ŋgıniindınambo tükümeıfıyoane.

⁷ Ro hoafi-yahühi se simbori tükündahindi masahi hoafi ranambo se ngiri hepünafoandühi afindi hohoanimondafi,” mehu.

⁸ Weri ranai ai hohoanimomayo süngu weriyo hoarandi. Asu se weri fis+hoasi rani-yanğir-ane himborayafi, nga nini-nafi tüküfe hayamboyo asu nini-nafiyo aho ra moai fifirowandi. Asu nindou Yifiafi Aboedinambo simbori tükehindi amboani mamı yahurai-ane,” mehu.

⁹ Asu Nikodemus ai Sisasimbo düdufindühi yahuya, “Asu se hoafimayafi nda nüngunahurai tükümandifea?” mehindowamboyo.

¹⁰ Asu Sisas ai simbori hoafiyundühi yahuya, “Seana Israeri-yafe yamundo-randeimb-anafi, nga asu seana awi moai fifirowandiyo?”

¹¹ Ro shambo anihondumboanahi hoafayanini, Ro nini-moatükuniyo fifiri-marihundi ranane wataporimbo-rihu arihundi. Asu ro nini-moatükuniyo hoeimarihundi ranane wataporimbo-arihundi. Nga hoafi ro wataporimbo-arihundi ranahambo se sahümündi daboadanambo-arihindi.

¹² Ro shaimbo hifi ndanihündambo wataporimbo-marihandüri, nga asu moai se wambo anihondumbo-rihindiri. Asu ro sunambeahindi moatükunimbo wataporindahani ra nüngundühi anihondumbo-ndihindühi fifiri-mandihia?

¹³ Moai nindou ngörü hifi ndanihündambo ana sunambe hafu, nga Nindou Hondü sunambeahindi makusu ai yanğiriyo asukai mahafu.

¹⁴ Sapo horombo Moses ai amoasiri nimi wohi furikoate-reandühi semündü nimoamo botimareandi. Asu mamı yahurai-animbo Nindou Hondüambo amboani semündü nimoamo botifiamboani.

¹⁵ Rananimbo nindou ahambo anihondumbo-arihori ranai yanğiri koadürumbo-koadürumbo niŋgo ra mbı-sahümündi-amboane.

¹⁶ God ai nimori mamümbıyu hayamboyo nimorehi nindowenihı hifi ndanihu aniboadei ranaheimbo ngusüfo pareandürühiyu asu ahandi nimori mamı ra hifina koamarıherü. Nindou muŋgu didıyei ahambo anihondumbo-arihori ai ngiri awandıhehindi, nga koadürumbo-koadürumbo nimboeimboyei.

¹⁷ God ai ahandi nimori hifina koamarıherü ra ai kosi nindou yibobore-randeimbi nahurai hifihündi nindouyei hohoanimo yibobofemboyupoani. Nga rananimbo muŋguambo hifihündi nindou ai ahandi süngu aboedambo-mbeahinda yahu hayamboyo koamarıheira makusu.

¹⁸ Nindou Godındi nimorimbo anihondumbo-areandi ahambo ana ngiri yibobondirühi papi-hoafındüri, nga nindou ahambo anihondumbofe-koate-ayu ranahambo-animbo yibobondirühi papi-hoafındürimbui.

¹⁹ Yibobofe ranahandı nimındi ra ndahurai-ane: Sapo si aboedi ra sunambeahındi makosoyosi, nga asu ai moai ranahambo yifiriyei, nga ai nimbokoani nimbı afındi pimayo ranambe niŋgomboyei yifirimayeı. Nimboe sapo ai moaruwai hohoanimo rarihindühi wamboyei ramehindi.

²⁰ Muŋguambo nindou didıyei si ranahambo yiboaruko-arihindi ana, ai moaruwai hohoanimo yanğiri rarihindühanei. Nindou yahurai ana ngiri si peyoani ngei sapo si ranai ahei moaruwai hohoanimo ramarihindi ra nafuindandürimboe sei hehimbo wambo.

²¹ Nga nindou aboedi hohoanimo yanğiri semündü anüngu ranai-animbo sihi tüküdüfimbui. Rananimbo nindoundi ratüpurı ra si ranai Godındi nginındınamboane ratüpurıyu arandı mbı-sı nafuındımboe,” mehu.

Son ai Sisas tüküme fiyu nımındi ra weindahı hoafımayu

²² Asu süngunambo Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi babıdıambo randihünda botıyafu houmbo Sudia hifina mahomo. Ai homo ranıhu yahunümbı si niŋgomomboyo Sisas ai nindou hundürümarandıri.

²³ Aionon ngoafihü Serim ngoafikimi hoe afindi mafoafusowa asu ranihü Son ai-amboani nimorehi nindowenih hundürümarandür. Rani-simboani nimorehi nindowenih afindi ranai ahambo sowana hei marihündamboyu ai hundürümarandür.

²⁴ Son ai karabusifekoate nunguambeahiyoy aheimbo hundürümarandür.

²⁵ Raniyo asu Sudahündi mamai ai Sonindi süngururü-rundeimbi babidimbo Godindi himboahü aboedi tükufembo hundürü hohoanimo ranahambo hoafina simbori hoafimemo.

²⁶ Raoyafu mburu hifomo Sonimbo hoafiyomondühi yahomoya, “Yamundo-randeimbi, se hohoanimoyafai nindou Sodan hoekimi ai-dibo nimbafanimbo se ahandi hoafi yihoeimbo hoafimefimun. Nga ai haponda hundürümarandür-amboanei asu nindou ai sihefimbo sowana sifokoate ahambo sowanambo yangiri hüraramindo,” mehomo.

²⁷ Asu simbori Son ai hoafiyupurühi yahuya, “Nindou ai ngiri raranimoatükuni moani ndemüdu, nga God ai dagadowan-animbo ndemüdümbui.

²⁸ Horombo se himboriyomondani ro sihamumbo hoafiyahapurühi sahiya, ‘Roana Kraisiyahipoani, nga ahandi nafi didiboado-fembohünda God ai kamafoareandir-anahi,’ masahi hoafi ra se sihamundihorari himborimemo.

²⁹ Asu nindou ngörü ai nimorehi asemüdu ana, nimorehi ra nindowenih ranahand-ane. Asu nindowenihambo farisherü-randeimbi ai ai-dibo nungumbo nimorehi masemüdu ahandi hoafi himboriyuhü ai hihifi-hihifimayu. Yahurai-ane asu haponda hihifi-hihifi ra wandi fiambe amaro.

³⁰ Asu nindou ranai adükari ndürimbi-mbiyowamboane, nga wandi ndüri akidou-mbeyowamboane.

³¹ Nindou nimoamo sünambeahindi makusu aiani munguambo nindou ngasünde haya adükari hamindayu. Nga asu nindou hifi ndanihündamboayu ranai ana hifinindi wambo ai hifi ndanihündambo wataporani yangiri semüdü nungumbo wataporiyuhani. Nga nindou sünambeahindi makusu ranai ana munguambo nindou ngasünde haya adükari hamind-ani.

³² Ranani asu ai raranimoatükuni hoeire asu himboriyu-randeimbi ranahambo hoafiyu arandi. Nga asu nindou mamai ai-amboani moai ahandi hoafi ra anihondümboreandi.

³³ Nindou düdi ahandi hoafi ranahambo kikharamüdu ana, asu God ai anihondümborani hoafiyu arandi yahuhani.

³⁴ Nindou God koamariheira makusu ranai ana ahandi hoafi yangiri-ani hoafiyu arandi. Sapo God ai moai ahambo Yifiafi Aboedi ra bidifiri-bidifirire sagado.

³⁵ Afindi ai Nimorimbo afindi hamindi ngusüfo parirühi asu mungu moatükuni hifandimbo nginindi masagado.

³⁶ Nindou ngörü ai Nimori ahambo anihondümborari ana, asu ai aboedi koadürümbo-koadürümbo nungumbui. Nga asu anihondümbofe-koate-ayu aiana ngiri yangiri koadürümbo-koadürümbo nungu. Asu Godindi nginindi hohoanimo ra ahambo-so koadürümbo-koadürümbo yagodimboe.”

4

Sisas ai Sameriahündi nimorehi-dibo wataporimefe

¹ Rani-simboani Farisi ai yaru himboriyomondane, “Sisas-ani Sonimbo ngasündiri haya afindi nindou hundürandür arandi,” masei.

² (Nga moai Sisas ahandihorari ana ngörümbo hundürandür, nga ahandi süngururü-rundeimbi ai yangiriyomo ramarundi.) Sisasindi süngufembo nindou afindi hundürümayeri hoafi Farisi ai himborimemo ra Sisas ai fifireandi.

³ Ran+yu asu ai rani hoafi ra h+mbor+yu haya Sudia hifi h+n+ng+ire haya Garirinambo mahu.

⁴ Garirinambo hombo nafi ra Sisas ai Samaria-yafe hifi mbusümo nafiyu mahu.

⁵ Ran+yu hafu adükari ngoafi Samaria-yafe hifambe ahandi ndüri Sikar ran+hü tüküme fiyu. Ngoafi ran+kim+yo Sekob ai ahandi nimori Sosepimbo hifi kikire h+n+ng+imareando.

⁶ Horombo Sekob ai hoe rambohünda kak+ra pumareandi ra ran+hü puaroane, asu Sisas ai ndeara hüf+nimbo nafi gebuai ra süfu süfumbo t+ngamboh+iyu asu foeamongo ran+kim+ mamaru.

⁷⁻⁸ Ran+yo asu ahambo süngururü-rundeimbi ranai boatei sesi pemimbo ngoafi ranambo mahafomo. Asu nimorehi mam+ Samariahündi ranai hoe ra fuim+ndimbo makosowamboyu, Sisas ai hoafiyundowohü yahuya, "Hoe ra wambo fuisao, nga ro sim+ndimbo samboanahi," mehuamboyo.

⁹ Asu nimorehi ranai hoafiyundowohü yahoya, "Seana Sudahünd-anafi, asu ro Samariahünd-anahi, nga asu se nimboe wambo hoe fuisao safi hawa düduwefoand+ra?" mehuamboyo.

¹⁰ Asu Sisas ai simbori hoafiyundowohü yahuya, "N+ne-moatükuni God ai s+hambo saimbo mehu ranahambo f+f+r+worühi, hoafimbefindo-mbonana, asu hoe sim+ndiwani yang+ri gedühi n+ngombo saganini," mehuamboyo.

¹¹ Asu nimorehi ranai hoafiyundowohü yahoya, "Adükari, hoe fuigon+nimbo h+p+r+ wani, nga foeamongo hoe ndanana ambeambe anguni ragu-ane. Asu hoe sim+ndiwani yang+ri gedühi n+ngombo ra naha dagüda mafuindand+fa?"

¹² Sihefi amoa Sekob ai foeamongo ra h+n+ng+imaremunane. Hoe ra ai ahandi nimori asu burmakau, sipsip ra-bab+d+imbo sümündi marandane. Nga asu se kos+rihefe adükari+imbofe n+ngombo safomboyafi?" meho.

¹³ Asu Sisas ai simbori ahambo hoafiyundowohü yahuya, "Nindou hoe nda asim+ndei ranai ana asükaindei n+mai am+ndan+n+ngombo-ndeimboyei.

¹⁴ Nga nindou d+di+yei ro hoe aheimbo asahandüri ranai ana ng+ri asükaindei am+ndan+n+ngombonde, nga wani. Hoe ro aheimbo saimbo saheheamboayah+ ranana, ahei fiambe apoand+hor+ hoe nahurai fond+hoai-fond+hoaindandan+ asu nindou ranai yang+ri koadürümbo-koadürümbo n+imboeimboyei," mehuamboyo.

¹⁵ Asu nimorehi ranai düdufendowohü yahoya, "Adükari, se wambo hoe ra sawand+ri. Rananimbo ro ng+ri asükainda sünguna hoembo am+ndan+n+ngombondahühi hoe nda fuim+ndimbo d+di+hi," mehuamboyo.

¹⁶ Asu Sisas ai hoafiyundowohü yahuya, "Se ngüfi s+hafi nindowenihambo hoafindaf+ndo mbundambo-an+imbo asükaindafi ndühi d+di+fi," mehundowamboyo.

¹⁷ Asu ai hoafiyundowohü yahoya, "Roana anam+ndeimbi-yah+poani, nga anam+ndi+koate-anahi," mehondowamboyo. Asükaiyu Sisas ai hoafiyundowohü yahundoya, "Se 'Roana anam+ndi+koate-anahi,' asafi ra wambo an+hondümbo-anafi hoafayaf+nd+ri.

¹⁸ Nga se nindowenih+ hondahüyafundeimbi masowapund+fi, nga se haponda nindowenih+di+bo an+imbafi ra s+hafi anam+ndi hondüyupoani. Nga se wambo haponda an+hondümbo-anafi hoafayaf+nd+ri," mehu.

¹⁹ Nimorehi ranai hoafiyundowohü yahoya, "Adükari, seana ro hoeir+hean+na God+ndi hoafi hoafiyafi-randeimb-anafi.

²⁰ Yihoefi amoa mam+ ana hifi wafu ndani-wam+yomo rotuyomo marundi, nga asu Suda se-anemo Serusarem ngoafi ran+hü yang+ri rotuyomboane ehomo," mehuamboyo.

²¹ Sisas ai yahuya, "Nimorehi, se wambo an+hondümbo-rowand+ri, nga se ng+ri am+тата Apembo hifi wafu ran+wam+ asu Serusarem+hü ra rotuyo ra-koate-ndei.

22 Samariahündi seana Godimbo ndorihori fifiri-horühyeipoani ahambo rotuyei arihündi. Nga ro Suda ana God ranahambo ndorihuri fifiri-hurimboanefi. Nga asu sapo Godindi nendi aboedambofembo ratüpurü ra Suda yihoefimbo sowahi tüküme feyoane.

23 Sapo rani si tüküfembo meho ra, ndeara haponda tüküfemboane, nga asu nindou ai anihondümbö rotuyei arihündi ranai-animbo Godimbo ngusüfoambe anihondümböndihindühi Yifiafi Aboedindi nginindinambo rotundeimboyei. Rananimbo asu Ape ai nindou yahurai ranimboani ahambo rotuyondombo hohoanimoayu.

24 Nga God ana yifiafi-ani. Ranimboanimbo nindou ai Godimbo rotuyei arihündi ra ngusüfoambe anihondümböndihorühi Yifiafi Aboedindi nginindinambo rotumbeyei-amboane,” mehuamboyo.

25 Asu nimorehi ranai simbori hoafiyondowohü yahoya, “Ro fifirihinimboanahi nindou God kamafoariri ra ahandi ndüri Kraisi ai-animbo kudümbui. Asu ai kusü simboani sihefimbo munju moatükunü ranahambo hoafindümunümbui,” mehoamboyo.

26 Asu Sisasi ai simbori hoafiyundowohü yahuya, “Ro ai-anahisi haponda se-dibo wataporayahi nda,” mehu.

27 Sisasi ai raoyahuambe ahambo süngururü-rundeimbi ai sesi pemini poedi sümbürindümo tüküme fundi. Asu ai hoeirundane Sisasi ai nimorehi-dibo wataporimefea hepünime fundi, nga nindou mamü ai-amboani moai düdufinduhüya, “Se nimboeafa?” yahundo asu “Nimboe se nimorehi ra-dibo wataporefea?” yahundo, nga wani.

28-29 Raniyo asu nimorehi ranai hoe fuimindi hipiri ra ranihö sihai haya hifo nindou rani ngoafihündi ranaheimbo hoafiyondürühi yahoya, “Se naha sinei nindou geba anüngu ra hoeirihori. Ai wambo ro munju moatükunü ratüpurüya marihandi ra munju ai weindahi hoafimayundiri. Nga awi ai Kraisi animbombeyi?” mehoamboyei.

30 Raniyei asu ai ngoafi ra hiningirühi hehimbo Sisasi sowana munju mahanei.

31 Raniyomo asu ahambo süngururü-rundeimbi ai Sisasi simbo hüti-hoafirurühi yahomoya, “Yamundo-randeimbi, sesi akidounambo ngusüfo narüworü hawambo-animbo,” mehomondo.

32 Nga asu Sisasi ai hoafiyupurühi yahuya, “Sesi ro sesimbo asahi ra seana moai fifirundi,” mehupuramboemo.

33 Asu ahamundihori simbori düduyomondühi yahomoya, “Nindou ngorü ai ahambo sesi ra semündü sünü sagadomboyu?” mehomondamboyo.

34 Asu Sisasi ai hoafiyupurühi yahuya, “Wandi sesi ranana ndahurai-ane: God ai koamarihendira makosahane ro ahandi hoafi sünguferambo. Wandü sesi ana ahandi yifiri süngufe asu ahandi ratüpurüyora ho moendifembo makosahane.

35 Se yaru hoafiyomondühiya, ‘Awi nübürambeahindi sesi yimungurimindimboana, yimbuyimbu amoamo-ane aningomo,’ mehomo, nga asu ro hoafayahü ra se himboriyomo, naha se ndoru nübürü ra samongoriyomo hoeiru, ninimindi ana ndeara nginindi yangir-ane.

36 Nindou nübürambeahindi sesi yimungurü-ra-randeimbi-mayu ranai ndeara rani takini ahandi kaku semündü haya, asu ai sesi aboedi koadürümbo-koadürümbo ningombo safiyorambo-mayo gugurareandi. Rananimbo nindou sesi hifire-randeimbi asu yimungurü-ra-randeimbi ai hihifi-hihifindamboyanani.

37 Asu hoafi ndanana anihond-ane ‘Nindou ngorü ai hifireandühani, nga nindou ngorü ai yimungurandühani.’

38 Ro sihamumbo sesi nübürü ranambe homo yimungurü mbirunda sahehea koamaritheapurü. Asu se moai hifirundi, nga amuri ai tinghamboyeihü hifimarihindi rani-fihindi asarimbo yahomo houmbo asowandümo,” mehu.

³⁹ Nimorehi Samariahündi ranai ranî ngoafihündi ranaheimbo nîne-moatükunî ai ramareandi ranimbo Sisas ai hoafimayundo ranahambo ho wataporimbo-marandi. Ranîyo asu munguambo nindou ranai Sisasimbo anihondumbo-marîhorî.

⁴⁰ Ranîyei asu Samariahündi ranai hei Sisasimbo apombo hütî-hoafimehündoa ranîhü ai-babîdimbo yimbu apomayu.

⁴¹ Ranühi Sisas ai wataporimbo-maranda asükai nindou afîndî safî ranai himborîyei hehi anihondumbo-marîhindî.

⁴² Asu nimorehi ranahambo hoafiyahündowohü seiya, “Boatei ro se wataporimbo-maranda anihondumbo-marîhundî, nga se hoafimayafîmunî ranimbo. Nga ro-amboanî yîhoefîhoarî ahandî hoafî himborîyahundo hohumboanefî asu anihondumbo-arîhurî. Nga ranimboane nindou ndananimbo awi hîfî ndanîhü munguambo nindou aboedambo-ndeandürümbui asefî,” masei.

*Sisas ai adükari bogorîndî ratüpurîyu-randeimbîndî nîmorî aboedîmarirî
(Matyu 8:5-18; Ruk 7:1-10)*

⁴³ Sisas ai ranîhü yimbu nîmbî apu mbura asu ngoafî ra hîninîngîre haya Gariri hîfîna mahafu.

⁴⁴ Asu ai ahandî fimbo hoafiyuhî yahuya, “Godîndî hoafî hoafîyu-randeimbî aiana ahandî ngoafî hondühî moai ndürî yanggoro,” mehu.

⁴⁵ Ranîyu asu ai Gariri hîfîhü hafu tüküfiyuwane, ahambo hîhîfî-hîhîfîmayei. Ai ramehindî ra moanîyeipoanî, nga Serusarem ngoafîhü Israerîmbo God ai aboedambo-mareandürî Pasofa sei-arîhündî ranî-sîmboanî afîndî moatükunî ramareanda hoeirîhi hehimbo wamboyei tüküme fiyuwa hîhîfî-hîhîfîmayei.

⁴⁶ Asu Sisas ai asükaiyu Kena ngoafîna Gariri hîfambe mahu horombo ai hoe wain hoembore pureandühî. Nindou mamî adükari bogorîndî ratüpurîyu-randeimbî ai Kaperneam ngoafîhü nûngu hayamboyu, asu ahandî nîmorî ranai angünûmbomayu.

⁴⁷ Asu nindou ranai, Sisas Sudia hîfî hîninîngîre haya, Garirinambo sünûmboani hoafî ra himborîyu haya, hu tüküfi Sisasimbo Kaperneam ngoafînambo hombo hütî-hütîrürühî yahuya, “Wandî nîmorî ai angünûmbo yîfîmbo yangîr-ani, nga se dîdîfî aboedîndoworî,” mehundredowamboyu.

⁴⁸ Asu Sisas ai yahuya, “Se mamîkarambo hepünîfeimbî moatükunî ra hoeifekoateyei-mbonana, ngîrî anihondumbo-rîhindîrî,” mehu.

⁴⁹ Asu sîmborî Sisasimbo hoafîyundowohü yahuya, “Adükari, mborai se wandî süngu sühüfî, nga wandî nîmorî ai yîfîmbo yangîr-ani,” mehu.

⁵⁰ Asu Sisas ai sîmborî hoafîyundowohü yahuya, “Se ngafîsî, nga sîhafî nîmorî ana asükai yangîrî nûngumbui,” mehuamboyu. Nindou ranai Sisasîndî hoafî ra anihondümbore haya mahu.

⁵¹ Nindou ranai ngoafîna mahuamboyu asu ahandî ratüpurîyomo-rundeimbî ai nafînî hoeirüwuri houmbo hoafîyomondowohü yahomoya, “Sîhafî nîmorî ana aboedî mbanûngu,” mehomondamboyu.

⁵² Asu ai düdufîpurühî yahuya, “Nûngu-sîmboanîyo ai akîdou aboedî safî marua?” mehuamboemo, asu hoafîyomondühî yahomoya, “Hamanî nîmbambeyo angünî hüfî afîndî ra hîninîngîmareandî,” mehomo.

⁵³ Ranîyu asu afîndî ai ngusüfo pumaramündu Sisas ai ahambo ra-sîmboanî hoafîyundowohüya, “Yînî, sîhafî nîmorî ana asükai yangîrî nûngumbui,” mehu ranimbo. Ranîyu asu ai ahandî worambeahîndî ranî-babîdimbo anihondumbo-marîhorî.

⁵⁴ Sisas ai Sudianîpoedî Gariri hîfînambo sünûmbo hepünîfeimbî moatükunî ramareandî ra yimbu noufeimbîyo.

5

Sisas ai nindou mamî foeamongo kimî diboamariri

¹ Asu ra muṅgumayoambe Suda-yafe adükari si ra Serusaremihü tüküme feyoa, Sisas ai Serusarem nambo mahafu.

² Serusaremihü nafitambe adükari ahandi ndüri sipsip nafitambe ranikimî foeamongo hoe kakiru pumarundi. Foeamongo ra Hibruyei hoafi Betsada-ane. Hoe ranikimî mboasinî hondahüfeimbi (5) mafondarei.

³⁻⁴ Asu mboasinî ranî hoarehi nindou aṅgünümbi afindi ranai fondihü kurîyei, himboatihari, yiri moaruwaimbi, asu nindou ahei tîṅari yîfiyoweimbi ranai ninoumayei.

⁵ Mboasinî ranambe nindou mamî ai 38 himbani farasü haya aṅgünümbo yaṅguru.

⁶ Asu Sisas ai nindou ranahambo hoeirane aṅgünümbo meṅguruamboyu, nindou ranana gedühi aṅgünümboyumboani yahuhaya hoafi yundühi yahundoya, “Se haponda aboedi nimandi safomboyafi?” mehunduamboyu.

⁷ Asu simborî nindou aṅgünümbi-mayu ranai Sisasimbo hoafi yundühi yahundoya, “Nindou adükari, hoe ranai mimîniyowanî himonî semîndîndîri ho hinîṅgîfendîrimbo roana nindou wantî. Hoe ranai mimîniyowanî gadi sahehea raoyaheandanî asu bidîfirî ai boatei-anei horombo kosîrîhehi hanei rîhündanane asu ro moanî nimari arîhandî,” mehundo.

⁸ Asu Sisas ai hoafi yundühi yahundoya, “Botîyafu, sîhafi hoapari ra sowandîfi hawa hafi,” mehunduamboyu.

⁹ Ranîyu nindou ranai nimai hoafi niṅgoambe botîfi ahandî hoapari ra semündü haya mahu.

Ranî si ra moanî ratüpurîkoate ṅgoafimbo nimarimbo siyo.

¹⁰ Ranîyomo asu Suda ai nindou Sisas diboamarira botîmefiyu, ranahambo hoafi yomondowohü yahomondoya, “Hapoana moanî ratüpurîkoate ṅgoafimbo nimarambe-ane. Asu nimboe se sîhafi hoapari ra sowandîfi hawa ahafa?” mehomon-damboyu.

¹¹ Asu simborî hoafi yupurühi yahuya, “Nindou wambo aboedîmareandîri ranai hoafi yundîrühi yahuya, ‘Botîyafu, sîhafi hoapari ra sowandîfi hawa hafi,’ mehuamboanahi sahamîndî ahahi,” mehupuri.

¹² Ranîyo asu simborî ahambo düdururühi yahomondoya, “Düdi nimorî sîhambo hoafi yunînühi, ‘Sîhafi hoapari ra sowandîfi hawa hafi,’ mehunîni rana?” mehomon-damboyu.

¹³ Asu nindou aṅgünümbi aboedîmefiyu ranai nimorehi nindowenihî afindi ambe-wambo Sisas ai sîhai hümarîmîndo ra moai nindou ranahambo fîfiriri.

¹⁴ Asükaiyu Sisas ai nindou ranahambo Godîndî worambe mamaruwa hoeiriri haya, hoafi yundühi yahuya, “Se himborîyafi, se ndeara sîhafi fi ra aboedîyafimboanafi. Nga se asükaindafi moaruwai hohoanîmondamboyafi. Nga asükaindo raranîmoatükunî ṅgîniñdî safî sîhafîfihî mbundamîndoanî se mamîkarîndamboyafi,” mehindowamboyu.

¹⁵ Ranîyu asu nindou-mayu ranai hu Sudambo hoafi yupurühi yahuya, “Nindou wambo aboedîmareandîri ranana Sisasîyu,” mehupuramboyo.

¹⁶ Asu ranîyomo Suda ai Sisasimbo moanî hapoadümbu nou piyomo houmbo moruwaimbo-moaruwaimbo-maruri homo. Nimboe asu Sisas ai moanî ṅgoafimbo nimarombo sihî nindou ranahambo aboedîmariri yahomo houmbo.

¹⁷ Ranîyu asu Sisas ai ahamumbo hoafi yupurühi yahuya, “Wandî Ape ai ratüpurîyu humbo hapondan-amboa, ratüpurîyuhani, ranîmboane asu ro-amboa ratîpurayahî,” mehupuramboemo.

18 Suda ai hoafi ra hĩmborĩyomo houmbo ahamundi ŋgusũfoambe ŋgĩnĩmboanĩmbo-mareapura Sisasĩmbo hĩfokoefimbo yahomo houmbo raraomemo. Asu moanĩ ŋgoafĩmbo nĩmarambe ratũpurĩmayu ranĩmbo yangĩrĩyomoponĩ. Nga ai hoafĩyupurũhĩ, “God ana wandĩ Ape hondani,” mehu ranĩmboemo hoafi ranana Sisas ai ‘Ro God nahurai-anahĩ’ mehu yahomo houmbo kameihĩyomo ahambo hĩfokoefimbo raraomemo.

Godĩndĩ nĩmorĩ ai ratũpurĩmbo ŋgĩnĩndeimb-ani

19 Ranĩyu Sisas ai sĩmborĩ hoafĩyupurũhĩ yahupurĩya, “Ro anĩhondũmboanahĩ sĩhamumbo hoafayahapurĩ: Nindou nĩmorĩ ra ŋgĩrĩ raranĩ-moatũkunĩ aimbo hohoanĩmondu haya ranĩmbondandĩ, ŋga wani. Ai raranĩ-moatũkunĩ ratũpurayu ra Afĩndĩ ai ratũpurayu ra hoeire hayamboani, asu nĩmorĩ ai ra-sũngure ratũpurayu. Muŋgu raranĩ-moatũkunĩ Afĩndĩ ai ranĩmborandan-ani asu nĩmorĩ ai yare ranĩmboarandĩ.

20 Afĩndĩ ai ahandĩ nĩmorĩ ranahambo hohoanĩmoyuhũ asu ai muŋgu ratũpurĩyumbũ ra nĩmorĩmbo nafuimefuendo. Nga asu awi Afĩndĩ ai adũkarĩ ŋgĩnĩndĩ ratũpurĩ safĩ amboanĩ nĩmorĩmbo nafuindundũmbui. Haponda nafuimendu ranana akĩdouyo, ŋga se hepũnĩfembobhũndambo sũnguna nafuiyondomboayu ranana adũkarĩ ŋgĩnĩndĩ safĩndĩmboe.

21 Afĩndĩ ai nindou yĩfĩyeimbĩhũndĩ botĩreandũrĩ mbura asu yangĩrĩ nĩŋgo sagadũrĩ arandĩ. Ranani asu nĩmorĩ ai-amboanĩ ahandĩ hohoanĩmomayu sũngureandũhĩ nindou botĩreirĩ hĩnĩŋgĩrearũ arandĩ.

22 Moai Afĩndĩ aiana nindou-yafe hohoanĩmo yĩborore randĩ, ŋga wani. Muŋgu ranĩ ratũpurĩ ra nĩmorĩndĩ warĩhũmareandane.

23 Ranĩmboanĩmbo asu nindou ai nĩmorĩmbo ahĩnĩndeihĩ aboedĩ hohoanĩmondeimboyei Afĩndambo rawarĩhorĩ nou. Asu nindou ai nĩmorĩmbo ahĩnĩyohũ aboedĩ hohoanĩmokoate-ayeĩ ana, asu Afĩndĩ ai nĩmorĩ koamarĩherũ ranahambo amboanĩ ŋgĩrĩ ahĩnĩndeihĩ aboedĩ hohoanĩmondei.

24 Ro sĩheimbo anĩhondũmboanahĩ hoafayahĩ, nindou dũdi wandĩ hoafi nda hĩmborĩyuhũ asu wambo hĩfĩna koamarĩhendĩrĩ ranahambo anĩhondũmbo-arirĩ ana, nindou ranai yangĩrĩ koadũrũmbo-koadũrũmbo nũngumbui. Asu nindou ranai ŋgĩrĩ Godĩndĩ papĩ-hoafi ranambe tũkũndĩfĩyu. Nindou ranai yĩfĩyorambo nafĩ hĩnĩŋgĩre haya yangĩrĩ nĩŋgombo ra sũngure arandĩ.

25 Yĩnĩ, sapo si tũkũfembo-mayo ra ndeara haponda tũkũfemboane. Nga asu rananĩmbo nindou yĩfĩmayei ranai Godĩndĩ Nĩmorĩndĩ yafambe hĩmborĩndahĩndũhĩ asu nindou dĩdĩyei ahandĩ hoafi ndorĩhi hĩmborĩmayei ranai aboedĩ yangĩrĩ yĩfĩkoate nĩmboeimboyei.

26 Ranĩmboani asu Afĩndĩ ai ahandĩhoarĩ aboedĩ yangĩrĩ yĩfĩkoate nĩŋgombo ra nĩmĩndĩyuhũyu, asu ranĩ-sũngunambo noure Nĩmorĩmbo yangĩrĩ yĩfĩkoate nĩŋgombo nĩmĩndĩmborirĩ hĩnĩŋgĩmarirĩ.

27 Ai Nindou Hond-ani, ranĩyu asu Afĩndĩ ai ahandĩ Nĩmorĩmbo nindoumbo yĩbobofendũrĩrambo hohoanĩmo ra masagado.

28 Asu se ndanahambo hepũnahĩndũhĩ afĩndĩ hohoanĩmondeimboyei, ŋga ŋgĩrĩ amĩtata muŋguambo nindou yĩfĩyeimbĩhũndĩ honguambeahĩndĩ ranai ahandĩ yafambe ra hĩmborĩndei.

29 Asu rananĩmbo ai honguambeahĩndĩ tũkũndahĩmboyei. Asu nindou ahandĩ hoafi aboedĩ hĩmborĩyeihĩ sũngurĩhi arĩhũndĩ ranai aboedĩ yangĩrĩ yĩfĩkoate tũkũndahi burĩndeimboyei. Nga asu nindou ahandĩ hoafi hĩmborĩkoate-yeihĩ moaruwai hohoanĩmombo ratũpurĩ ratũpurĩyei arĩhũndĩ ai-anĩmbo tũkũndahĩnda God ai aheimbo se hũti-anei mbũsũmbui.”

Nindou b'idifiri amboani ran+moatükuni nafuimaramuni ra Sisai ai God'indi n+morani masei

³⁰ “Rarani+moatükuni ra roana ngiri rombondihe hohoan+monda hehea ratüpurindahi. Ro nindou aheimbo yibobor+he ar+handi ra God ai hoafiyuwani yangir+ane yibobor+he ar+handi. Wand+ yibobofe ra mbumundanesi, nga ropoan+mba yifiri+ya hehea yibobor+heandürühi+yah+poani, nga Ape wambo hifina koamar+hend+ri ranai yifiri+yu haya hoafi+mayundir+amboyahi ro rar+he mar+handi.

³¹ Asu ro wand+hoari yangiri wand+ fimbo an+hondümba hoafayah+ ana, asu nindou ai ro wand+ fimbo hoafayah+ ra ngiri an+hondümba-ndihindi.

³² Nga asu ngorü ai wambohünda an+hondümba hoafiyu arandi ahand+ hoafi ra an+hondümbaani hoafiyu arandi ra ro fifiri+heandi.

³³ Se horombo Son+mba sowana nindou düdufimbo koamar+hehipura asu ai siheimbo an+hondü hoafi hoafi+mayu.

³⁴ Nga nindou yangiri wambo an+hondümba hoafayu ana, ahand+ hoafi ranahambo ro ngiri hohoan+mondahi, nga wani. Nga God siheimbo aboedambo-mb+reandüra saheheamboanahi Son+ndi hoafi an+hond+ane asahi.

³⁵ Son ana ram hai siayo nou yahurai siyuhüyu asu sihei fiambe si ranai boak+mafoa-reiramboyei asu bod+fohü yangiri ahand+ si ran+mba hihifi-hihifi+mba masei.

³⁶ Nga ngorü-moatükuni siheimbo nafuimbohünda ra Son+ndi hoafi ngasündeandeimb+ane. Rarani ratüpur+ ro rat+purayah+ ra wand+ Ape ai send+rühi 'ratüpur+ndafi' mehuamboanahi ro rar+he rat+purayah+. Rani ratüpur+ ranai siheimbo an+hondümba nafuimarandüri ra Ape ai wambo koamar+hend+ra makosahi.

³⁷ Asu Ape wambo hifina koamar+hend+ri aiyu wand+ fimbo weindah+ hoafi+mayu. Asu se moai horombo ahand+ hoafi himbor+yei asu ahambo hoeir+hor+ raraor+hor+.

³⁸ Nga asu se moai ahand+ hoafi ra sihei ngusüfoambe n+marondüri, n+mba sapo Ape ai koamar+hend+ra makosahi wambo an+hondümbafofe-koate-maye ran+mba.

³⁹ Se rar+hi hohoan+moyeihiya, “God+ndi bukambe hoafi apen+ngo ranai yangiri koadürümbo-koadürümbo n+ngombo sei hehi buk ranambe mun+guambo hoafi apen+ngo ranahambo türar+hündi. Nga bukambeah+ndi hoafi ra wambo fifiri+fend+ri+mba hoaf+ane apen+ngo.

⁴⁰ Nga asu se aboed+ yangiri n+ngombohündambo wambo sowana moai si+fonbo hohoan+moyei.

⁴¹ Nindou ai wambo seana nindou adükar+anaf+ mbiseimboyei saheheamboanahi ro moei asahi.

⁴² Nga ro siheimbo fifiri+hearümboanahi, asu sihei ngusüfoambe God+ndi ngusüfo pefe hohoan+mo ra moai n+marondüri.

⁴³ Ro wand+ Apembo sowah+ndiyahi makosahi, nga asu se moai wand+ hoafi himbor+yei. Asu seana nindou ngorü ai aipoan+mba hohoan+moyu haya ahand+ ngin+ndi ranambo huan+anei ahand+ hoafi himbor+yei.

⁴⁴ Asu seana siheihoar+anei nindou hond+anaf+ nindou hond+anaf+yei. Nga God mam+ yangir+ani ai siheimbo nindou hond+anaf+ yahombo ra se moei ase. Nga asu se nüngund+hi ahambo an+hondümba-mand+hora?

⁴⁵ Nga asu se ngiri wambo rand+hi hohoan+mondei, ‘Ai yihoefombo Af+ndand+ himboahü papi+hoaf+ndamuni mb+sei,’ nga wani. Nindou siheimbo papi+hoaf+marandüri ranana Moses+yu. Asu se nindou ranahamboyei aiana yihoef+mba fand+hemunümbui masei.

⁴⁶ Se Moses+ndi hoafi an+hondümba-mbar+hi-mbonana, asu se wand+ hoafi amboani an+hondümba-r+hi. N+mba sapo ai wambo hoafi sürü papi+marandi ran+mba-hündambo wambo.

⁴⁷ Asu ai sürü papi+randeimbi hoafi ra an+hondümbafofe-koate+yei ana, asu nüngund+hi se wand+ hoafi ra an+hondümba-mand+hia?” mehu.

6

*Sisas ai 5,000 nindoumbo sesi masagadüri
(Matyu 14:13-21; Mak 6:30-44; Ruk 9:10-17)*

¹ Sisas ai raraofi mbura ranihünda asükaiyu Gariri kurihoe sei asu Taiberius sei arihündi ra barihai haya gogoasürüni mahu.

² Asu nimorehi nindowenihi afindi ranai Sisasimbo hoeirihoran hepünifeimbi moatükuni ratüpuriyuhü nindou angünümboyeimbimbo aboedirearü marandamboyei, asu ahandi süngu mahei.

³ Asu ai ahambo süngururü-rundeimbi babidimbo hafu hifi wafu wami mamaru.

⁴ God ai Israer Isipihündi aboedambo-mareandüri rani adükar si Pasofa ra ndeara akimi tükufembo yangiriyowanayo.

⁵ Sisas ai himboariyu wakireand-ane nindou afindi ranai ahambo sowana masühüsiamboyu asu Firipimbo hoafiyundühi yahuya, “Dagüdambo sihiri sesi afindi ra pemidefi mbundihumbo nindou afindi asihüsi aheimbo mandahundüra?” mehundo.

⁶ (Sisas ai yare hoafimayu ra Firipindi hohoanimo refe hoeifembo-hündamboyu, nga ai sesi aheimbo segudürimbo ra fifire hayamboyu.)

⁷ Asu simbori Firip ai ahambo hoafiyunduhü yahuya, “Nindou ranai sesi ra akidouamboani ngusüfonambirihori mbisefombo ana, sihiri 1200 kina nahurainamboani sesi ra pemidefi koandihumboyefi,” mehu.

⁸⁻⁹ Ahambo sünguriri-randeimbi nindou ngörü Andru, Saimon Pitandi akidi ai hoafiyuhü yahuya, “Nindou mam hoarifi ndanai bari bret hondahüyafundeimb-ano asu kini yimbu-anafani ra shaiamboani. Nga sesi ranana ngiri nindou afindi ra simongorindei,” mehuamboyu.

¹⁰ Asu Sisas ai hoafiyupurühi yahuya, “Nindou aheimbo sowandümondündüri sifomo hoafiyomonda mbimari,” mehu. Ranühi wohi afindi ra furimayowamboyei raniwami ninoumayei. Nindou ra 5,000-yei.

¹¹ Raniyu Sisas ai bret ra semündühaya Godimbo hihifirüri mbura asu nindou afindi ninoumayei aheimbo yimumareandüri. Asükaiyu kini ra ranou-ranou-mareandüramboyei asu sesi ra ai sesimbo hohoanimomayei simogodühi masahüsi.

¹² Ai sesi ra sahüsimbo ndeara bodomayeamboyu, Sisas ai ahandi süngururü-rundeimbimbo hoafiyupurühi yahuya, “Ai sahüsimbü bidifiri-bidifiri kurayo ra fufuründümo, nga akidou bidifiri amboaniyeimbipoani,” mehuamboemo.

¹³ Raniyomo asu ai bari bret hondahüyafundeimbi akidibou-mayo ranahandambo ai sahüsimbü bidifiri kurimayo ra fufuründümo 12 wambüri tütüküru manindundi.

¹⁴ Raniyei asu nindou afindi ninou-mayei ranai Sisas hepünifeimbi moatükuni ramareandi ra hoeirihai hehi hoafiyehi seiya, “Yini, anihond-ane, sapo nindou ndanana Godindi hoafi hoafiyu-randeimbi hifina kosombo-mayu ranimbai,” maseiamboyu.

¹⁵ Asu nindou ranai ndeara ahambo sifo semündü hefimbo adükar bogorimbofi hütihütifi hiningfimbo maseiamboyu Sisas ai fifire haya asükaiyu hifi wafu raniwami nimarimbo ahand-amboani mahafu.

*Sisas ai hoe hanjifowami mahu
(Matyu 14:22-27; Mak 6:45-52)*

¹⁶ Raniyomo asu nimbambe ahambo süngururü-rundeimbi ai Gariri kurihoe raninambo mahanimo.

¹⁷ Asu nimbimareandamboyu Sisas ai moai ahamumbo sowahi tüküfiyu. Ai hanimo botambe kefou houmbo gogoanini barihou houmbo Kaperneam ngoafi nanjowaneimbi mahafomo.

¹⁸ Raoyafundane asu weri afindi ranai weriyowohüyo hoe ranai fondamindi hani hafo marandi.

¹⁹ Raniyomo süngururü-rundeimbi ai ahamund-amboani boti-mayo ranambe purinambo puru hifomombo 5-mbayo asu 6-mbayo kiromita simogodühüyomondühi asu himboyomondane, Sisas ai bot ranikim nimoamo hoe hanjifo wami puhüyu mara sünüwamboemo asu ai afindi yhimboemo.

²⁰ Asu Sisas ai hoafiyupurühi yahuya, “Se nimboe yhimboemoa, nga roanahi ndanana,” mehupuramboemo.

²¹ Asu raniyomo ai ahambo botambe semündü hinngifimbo yahomo houmbo ramefundamboyo asu bot ranai ai hombomemo raninambo nimai ho tükumefeyo.

Nimorehi nindowenih ai Sisasimbo kokomarihori

²² Asukaiyei siambe nindou afindi ranai Gariri kurihoe gogoanini mamarei. Ai fifirihindi haman bot mami yangiri ranihu menjoro asu Sisas ana moai ahambo süngururü-rundeimbi babidimbo bot ranambe hüfu, nga ahambo hinngirüwuri houmbo ai yangiriyomo mahifomo sei hehi mamarei.

²³ Asu bot bidifiri Taibiriasi-yafe-mayo ranai Sisas Godimbo hihifirüri mbura bret sahüsihi sinei tükumehindi.

²⁴ Asu ai himboyeiane Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi babidimbo ranihu nimarikoate-memondamboyei asu ai bot ranambe fariyahi hehi Kaperneam ngoafina Sisasimbo kokombo mahüsi.

Sisas ai yangiri ningombo bret nahurai-ani

²⁵ Asu nindou afindimayei ranai Sisasimbo kurihoe gogoasürüni manügua hoeirihori hehi, hoafiyahündowohü seiya, “Yamundo-randeimbi, se nüngu-simboani ndanihu sühüfimboyafa?” maseiamboyo.

²⁶ Asu simbori Sisas ai aheimbo hoafiyundürühi yahuya, “Se nimboe wambo kokoarihündira? Se bret afindi sahüsimbo simongori-marihümündi ranimboyei wambo kokomarihündiri sühüsi. Nga asu se ro hepünifeimbi moatükuni ramarheandi ranimbo fifirihoeirihoe hehimboyeipoani wambo kokomarihündiri sühüsi nda.

²⁷ Se sesi sümburüyo arandi ranahambo hohoanimondeih ratüpuri-ndeimboyei, nga se yangiri koadürümbo-koadürümbo ningombo sesi ranahambo-animbo hohoanimondeih ratüpuri-ndeih ndühündi. Sesi ra siheimbo Nindou Hondü ai dagadürimbui, sapo God ai ran ranimbo-hünda ahambo nginindi masagado-ane,” mehuamboyei.

²⁸ Asu nindou ranai ahambo düdurihorühi seiya, “Asu ro nüngundihu ratüpuri-mandefi Godindi ratüpuri yangiri ratüpuri-mbo rana?” masahündowamboyo.

²⁹ Asu simbori Sisas ai hoafiyundürühi yahuya, “God ai siheimbo ratüpuri ndanimboyo ndandih ratüpuri-ndeih mehu: Nindou ndanahambo hifina koamarihehini ahambo anamho anihondümbo-ndihori,” mehündüramboyei.

³⁰ Asu simbori düdurohorühi sahündoya, “Se nini hepünifeimbi moatükuni randowandani hoeindihunini houhumbo God koamarihenin-ane mbisefi sihambo anihondümbo-mandihunina? Asu se nini ratüpuri ratüpuri-mbo safomboyafa?”

³¹ Sihefi amoao horombo sesi mana masahüsi nimi wohi furikoate-reandühi. Baiborambe yare hoafiyowohü yahoya, ‘Ai sesi nimoamo sünambeahindi semündü haya sesimbo masagadüri’ meho nou,” maseiamboyo.

³² Asu Sisas ai hoafiyundürühi yahuya, “Yinisi, nga ro siheimbo anihondümboanahi hoafayahi, Moses ai moai siheimbo sünambeahindi sesi sagadüri, nga wandi Ape aiyu sesi hondü sünambeahindi ra masagadüri.

³³ Sesi God ai masendi ranana sünambeahindi kosi hifi ndanihu nindumbo yangiri ningombo segadürimboane,” mehuamboyei.

³⁴ Asu nindou-mayei ranai Sisasimbo hoafiyahünowohü sahündoya, “Adükari, munquambo si yihoeimbo sesi rananimbo ndawamuni ndandi,” maseiamboyu.

³⁵ Asu Sisas ai hoafiyundürühi yahuya, “Ro sesi yangiri niŋgombo nimind-anahi. Nindou ai wambo anihondumbo-reandirühi asünu ana, ŋgiri wembombondu asu amindaniŋombondu ndandi, ŋga wani.

³⁶ Ro siheimbo horombo hoafimayahandüri, se wambo hoeirihindiri, ŋga asu moai anihondumbo-rihindiri.

³⁷ Munquambo nindou wandi Ape ai wandi warihümareandüri ranai ana wambo sowana dügüsimboyei. Asu nindou düdi wambo sowanambo asüfu ranahambo ro ŋgiri yowanı mbisahi.

³⁸ Ro sünambeahindi makosahi nda wandi hohoanimo süngufembo-yahıpoanı. Ŋga ro makosahi nda nine hohoanimo Ape yifirayu rani hohoanimo süngufemboyahi makosahi.

³⁹ Ai wambo koamarihendira makosahi ahandi hohoanimo ra ndahurai-ane. Munquambo nindou Ape ai wandi warihümareandüri ra ŋgiri mamamboanı bodıboadıhinı, ŋga bidıfıranı si tüküfeyoambe munquambo botındıtheadürımboyahi.

⁴⁰ Apendi hohoanimo ai ndahurai-ane, munquambo nindou ranai Nimori rana-hambo hoeirıhorühi ahambo anihondumbo-arıhorı ana, asu ai yangiri koadürümbo-koadürümbo niıboadeimboyei. Asu rananimbo ro nindou ranahambo bidıfıfanı si tüküfeyoambe botındıhinımboyahi,” mehu.

⁴¹ Raniyei asu Suda ai Sisasimbo ŋginındıriıhorühi tehümarıhorı ai hoafiyuhıya, ‘Roana yangiri niŋgombo sesi nimind-anahi sünambeahindi makosahi,’ mehu ranımbı.

⁴² Raniyei asu hoafiyahünowohü seiya, “Nindou ndanana Sisas Sosepındi nimorani. Ahandi hondafındı ana ro fıfıriıhu-pıriımbıane fısi. Asu ai ninüŋgufı hayamboyu ro sünambeahindi makosah-anahi mehıa?” maseiamboyu.

⁴³ Asu Sisas ai hoafiyundürühi yahuya, “Ŋgiri se siheihoarı tehündıhündı, ŋga se hiniŋgındıhi hehimbo moanı nımandei.

⁴⁴ Nindou mamı ai-amboanı ŋgiri aimbo hohoanımondu haya wambo sowana ŋgu. Ŋga wandi Ape wambo koamarihendiri ai ahambo wambo sowana koandıheirani ŋguwanı asu ro ahambo hıfı nda munğuyoambe aboedi yangiri niŋgombıhünda botındıhinımboyahi.

⁴⁵ Horombo Godındi hoafi hoafiyomo-rundeımbı ai yaru bukambe sürü papırundühi yahomoya, ‘God ai nindou munquambo yamundeandürımbui,’ mehomo. Asu munqu ai Apendi hoafi hımborıyeihı ahandi warambeahındi fıfıriıfe ra asahümündi ana, ai wambo sowana dügüsimboyei.

⁴⁶ Asu nindou mamı ai-amboanı moai Godımbı ahandi hımbıarınambo hoeiriri, ŋga nindou Godındi-mayu makusu rani yangiriıyu Godımbı hoeımariri.

⁴⁷ Ro sihamumbo anihondumboanıhoafıyahapuri, nindou düdi wambo anihondumbo-areandiri ana, ai yangiri koadürümbo-koadürümbo nüŋgumbui.

⁴⁸ Roana yangiri niŋgombo sesi ra nimind-anahi.

⁴⁹ Horombo sihei amoao sesi ahandi ndüri mana ra nımi wohı fırikoate-yowohü masahüsi, ŋga asu ai moai niıboadei, ŋga rani sesi ra sahüsi mburıhümbı yıfımayei.

⁵⁰ Ŋga roana sesi sünambeahındi makosah-ane, nindou düdi asesu aiana ŋgiri yıfııdu, ŋga aboedi nüŋgumbui.

⁵¹ Roana sesi koadürümbo niŋgo-randeımbı sünambeahındi makoso rananahi nda. Asu nindou ai sesi nda asesu ana, ai yangiri koadürümbo koadürümbo nüŋgumbui. Sesi nda ro ndahandürımbıyahı ra wandi fı safı ranane, nindou hıfı ndanıhü anıboadei ai aboedi yangiri koadürümbo koadürümbo mbıniıboadeia samboanıahi,” mehu.

⁵² Ranimboyei asu Suda ai aheihorî nginîndî yifiarimbo hoafi timonimarîhündî. Asu ai hoafiyehî seiya, “Nüngunde nindou ndanai ahandî fi safî ra ndenda madagudifa?” maseiamboyu.

⁵³ Asu Sisas ai aheimbo hoafiyundürühi yahuya, “Yinî, asu se Nindou Hondündî-mayo fisafi ra sesi asu ahandî horî ra simîndî ra-koate-ayei ana, ngîrî sîhei fiambe koadürümbo-koadürümbo niŋgombo ra ni mandondürî.

⁵⁴ Nindou ranai wandî safî asu horî ra sesü sümündî arandî ana, ai yangîrî koadürümbo-koadürümbo nünguwanî, asu ro ahambo hîfî nda muŋguyowambe botîndîhinimboyahî.

⁵⁵ Wandî safî nda aboedî sesi hond-ane, asu wandî horî nda aboedî simîndî hoe hond-ane.

⁵⁶ Nindou ranai wandî safî sesü asu wandî horî sümündî arandî ana, ro ai-dîbo ni mandîhanî asu ai ro-dîbo ni mandümbui.

⁵⁷ Ape koadürümbo nüngumbü ai wambo koamarîhendîrambo kosî ahandî nginîndînambo anîmboahî ra ai ni mîndüh-ani. Ranî süngunamboane asu nindou ranai wambo asesundîri aiana wandî-mayo yangîrî niŋgombo ra ndemündümbui.

⁵⁸ Ranîmboane asu, sesi ndanana sünambeahîndî makoso-ane. Nga sesi ra horombo sîhei amoamo sahüsi hehimbo yîfîmayei yahuraiyopoanî, nga wanî. Nga sesi hapondadîdî nda nindou ai asesu ana, ai aboedî yangîrî koadürümbo-koadürümbo nüngumboani,” mehu.

⁵⁹ Hoafi nda Sisas ai Kaperneam ngoafîhü Sudayei rotu worambe nindou yamunde-andürühi hoafîmayu.

Yangîrî niŋgombo hoafi

⁶⁰ Ranîyo asu ahambo süngururü-rundeimbî afîndî ranai hoafi ra hîmborîyomo houmbo hoafiyomondühi yahomoya, “Hoafi ndanana awi afîndî tüngümb-ane. Hoafi ra dîdî hîmborîmandü rana?” mehomondamboyu.

⁶¹ Asu Sisas aimbo ngusüfoambe hohoanîmoyu fifîre haya hoafiyuhî yahuya ndanana hoafi ndanahamboanemo teihümarundî yahu haya, hoafiyupurühî yahuya, “Hoafi nda sîhamundî anîhondümbofe ra mamîkarî-marapuramboemoa?”

⁶² Asu Nindou Hondü sünambeahîndî makusu ranai hoeindüranî asükaindu horombo ni maruwanambo gafuwanî ra se nüngundahumbo yahomomboemo?

⁶³ Yifiafî Aboedî ranane yangîrî niŋgombo sai arandî. Nga nindou-yafe nginîndî ranana moai yangîrî niŋgombo sai randî. Hoafi sîheimbo hoafîmayahandürî ranana Yifiafî yangîrî niŋgo sai-randeimbî ranahamboyahî hoafîmayahî.

⁶⁴ Rananemo asu moai bîdîfirî se-amboanî hoafi ranahambo anîhondümborundî,” mehu. (Sisas ai nindou horombo ahambo anîhondümbofe-koate-mayei ra fifîreandî. Asu ai fifîreandî nindou ranai-anîmbo ahambo hürütümbî nindou-yomondî warîhündirümbui.)

⁶⁵ Ranîyu asu hoafiyuhî yahuya, “Hoafi ni mîndî ndanahamboyahî ro sîhamumbo hoafîmayahapuri, ‘Ape ai nindou ranahambo wambo sowanambo sîfombo yîni yahokoate-ayu ana, asu nindou ranai ngîrî wambo sowana düfu,’ ” mehu.

⁶⁶ Hoafi ra hîmborîyomo mburumboemo asu ahambo süngururü-rundeimbî bîdîfirî ai ahandî süngu hokoate hîniŋgîrîwuri houmbo hîhîriyafu mahomo.

⁶⁷ Ranîyu asu Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbî 12 ahamumbo hoafiyupurühî yahuya, “Asu se-amboanî wambo hîniŋgîfendîri hefe hombo yahomomboemo?” mehuamboemo.

⁶⁸ Asu Saimon Pita ai sîmborî hoafiyuhî yahuya, “Adükari, asu ro dabo sowana mangefâ? Seana sapo aboedî yangîrî koadürümbo-koadürümbo niŋgombo hoafi ra sowandîfî-mboanafîsî.

⁶⁹ Asu ro haponda sîhambo anîhondümborîhu fifîrî-hunînimboanefî, seana Nindou sürühoeimbî Godîndî-mayafî makosaf-anafî,” mehuamboyu.

⁷⁰ Asu sɪmborɪ Sisas ai yahuya, “Nɪmboe sɪpo sɪnguru-rundeimbɪ 12 sɪhamumbo ro kamafoarɪheapur-ane. Nga sɪhamundɪ mbusũmo nindou mamɪ ranai ana moaruwai hohoanɪmoyumb-ani,” mehu.

⁷¹ Hoafɪ nda Sisas ai Sudas Saimon Iskariotɪndɪ nɪmorɪ ahamboyu yare hũrũhai hoafɪmayu. Aiana Sisasɪmbo sɪngurũri-randeimbɪyusi, nga asu sɪnguna humboyu Sisasɪmbo hũrũtũmbɪ-yomondɪ warɪhũndirũmbui.

7

Sisasɪndɪ akɪdɪ mamɪ ai moai ahambo anɪhondũmbo-rũwurɪ

¹ Refehayamboyoane, Sisas ai Gariri hɪfambe hoahoangu wakɪmareandɪ. Suda-yafe bogorɪ ai ahambo hɪfokoefimbo yahomo houmbo raraomemondamboyu asu ai ahei hɪfambe hombo moei mehu.

² Asu Suda-yafe rotumbo si adũkarɪ dagoambe nɪmarɪmbo sei arɪhũndɪ ranai ndeara akɪmɪ tɪfɪmareandamboemo.

³ Asu Sisasɪndɪ akohoandɪ mamɪ ai ahambo hoafɪyomondowohũ yahomoya, “Hɪfɪ nda hɪnɪngɪro hawambo Suda-yafe hɪfɪnambo hahũfũh-anɪmbo, se sɪhafɪ hepũnɪfeimbɪ moatũkunɪ rarowandani sɪhafɪ sɪngurɪnɪnɪ-rundeimbɪ ranai hoeimbɪrundamboane.

⁴ Nindou ranai muŋgu ahambo fɪfɪrɪmbɪrɪhi-ndɪramboane yahumbo ana, moai dɪbo raranɪ ratũpurɪ ratũpurɪyu randɪ, nga weindah-ani ahei hɪmboahũ ratũpurɪyu arandɪ. Asu se hepũnɪfeimbɪ moatũkunɪ ratũpurayafɪ ra muŋguambo nindou hɪfɪ-hɪfɪ afɪndɪ burayei ahei hɪmboahũ weindahɪ nɪmbafan-anɪmbo, asu ai sɪhambo hoeimbɪrɪ-hɪnɪn-amboane,” mehomo.

⁵ Ahandɪ akɪdɪmamɪ amboanɪ ahambo anɪhondũmbofe-koate-wamboemo ai yaru hoafɪmemondo.

⁶ Ranɪyu asu Sisas ai hoafɪyupurũhɪ yahuya, “Awi ro hafombo si ranana moai tũkũfeyo. Nga nɪnɪ-sɪmboanɪyo se ahafomo ra wanɟei-ane.

⁷ Nindou hɪfɪ ndanɪhũ anɪboadei aiana ngɪrɪ sɪhamumbo hũrũtũndũhũpurɪ, nga wambo hũrũtarɪhũndɪrɪ ro aheimbo moaruwai hohoanɪmoyei arɪhũndɪ ranɪmbo weindahɪ hoafɪyahandũri arɪhandɪ ranɪmbo.

⁸ Seana Suda-yafe adũkarɪ si Serusaremhũ tũkefeyo ranɪmbo gafomo. Nga roana wandɪ hafombo si ra awi tũkũfekoate-mayowambo, asu ngɪrɪ haponda ngahɪ,” mehu.

⁹ Ai ahamumbo yare hoafɪyupurɪ mbura Garirihɪ mamaru.

¹⁰ Ahandɪ akohoandɪ mamɪ ai adũkarɪ si ra hoeifembo mahomondamboyu, asu ai-amboanɪ sɪnguna mahu. Asu ai moai weindahɪ tũkũfi haya hu, nga dɪbo ahamundɪ sɪnggu mahu.

¹¹ Asu Sudahũndɪ nindou bogorɪ-memo ranai Sisasɪmbo adũkarɪ si ranɪhũ kokorurũhɪ yahomoya, “Nindou ra nahũ nũngua?” mehomo.

¹² Ranɪyeyi nindou afɪndɪ meŋgoro ranɪ-sɪmboanɪ Sisasɪmbo-dɪbo teihũmarɪhorɪ. Bɪdɪfɪrɪ ai seiya, “Aiana nindou aboed-ani,” asu bɪdɪfɪrɪ ai seiya, “Wanɪ, aiana aboedɪyupoanɪ, nga aheimbo wosɪhoaforɪ hoafɪyu-randeimb-ani,” masahũndo.

¹³ Nga Suda-yafe bogorɪ nindou ranahamumbo yɪhɪmborɪhũpurũhɪ asu moai ahambo weindahɪ yafambe farɪhi hoafɪyeyi.

¹⁴ Adũkarɪ si mbusũmondũhɪ Sisas ai tũkũfi hafu Godɪndɪ worɪkɪmɪ nũngumbo nɪmorehɪ nindowenihɪ aheimbo yamundɪ-mareandũrɪ.

¹⁵ Asu Suda ai ahandɪ hoafɪ ranahambo hepũnafu afɪndɪ hohoanɪmoyomondũhɪ yahomoya, “Nɪmboe nindou nda nindou ngorũ ai yamundɪfikoate asu ai moanɪ hoafɪ nda fɪfɪrareanda?” mehomondamboyu.

16 Asu sɪmborɪ ahamumbo hoafiyuhɪ yahuya “Ro haponda yamundarɪheandürɪ hoafɪ nda wandɪ-mayo yamundɪfe hoafɪyopoanɪ, ɲga Nindou wambo hɪfɪna koamarɪhendɪrɪ ahandɪ-mayo-ane.

17 Asu nindou ranai Godɪndɪ hoafɪ süngumbo yifirayei ana, ro hoafɪ hoafɪya arɪhandɪ nɪmɪndɪ nda fɪfɪrɪndɪhimboyei. Asu ai hoafɪ nda Godɪndɪ-mayo-mbayo asu ro wandɪ hohoanɪmonambo hohoanɪmoya hehea hoafɪyahühɪ-mbayahɪyo ra fɪfɪrɪndeambui.

18 Nindou ai moanɪ ahandɪ hohoanɪmonambo hohoanɪmoyu haya hoafayu ranana ai adükarɪ ndürümbɪnda yahumboani. ɲga asu nindou ɲgorü ahambo koamarɪherü ranahambo ‘ndürɪ adükarümbɪ-mbiyu’ ehü ranai ana aboedɪ mbumundɪ saf-ani, ɲga moai tɪkai hoafɪyu randɪ.

19 Horombo sɪhefɪ amoaombo Moses ai ahɪnümbɪ hohoanɪmo ra masagadürɪ. ɲga asu moai se mam-amboanɪ hohoanɪmo ra süngurɪhindɪ. Asu nɪmboe se wambo hɪfokoeffe-ndɪrɪmbo yahomo houmbo rarawemoa?” mehuamboyei.

20 Asu nindou afɪndɪ burɪmayei ranai seiya, “Moaruwai nendɪ sɪhafɪ fiambe mafarɪfeyowamboyaɪ rani hoafɪ ra hoafayafɪ. Düdi sɪhambo hɪfokoeffenɪnɪmbo yahuhaya raraomayua?” maseiamboyei.

21 Asu Sisas ai sɪmborɪ hoafɪyundürühɪ yahuya, “Ro ɲgoafɪmbo nɪmarɪmbo sihi ratüpuriyahühɪ nindou dɪboadomarɪhina ranɪmboyei se munɲuambo mahepünehindɪ.

22 Horombo sɪheimbo Moses ai hoearɪ kefe tɪrɪheferambo hohoanɪmo ra nafuimarandürɪ. (Ranɪ hohoanɪmo ranana Mosesɪndɪ-mayo hohoanɪmoyopoanɪ. ɲga ranana sɪhei amoaoyafe hohoanɪmoane.) Ranɪmboane asu seana ɲgoafɪmbo nɪmarɪmbo si ranɪfihɪ nindowenihi nɪmoakɪdɪbou-yomondɪ fi hoearɪ karu tɪrɪhoemo arundɪ.

23 Seana Mosesɪndɪ hoafɪ ranɪ yangɪr-ane ranɪ-süngurundühɪ asu se ɲgoafɪmbo nɪmarɪmbo sihi nɪmoakɪdɪbou-yomondɪ hoearɪ karu tɪrɪhapuri arundɪ. Asu ro ɲgoafɪmbo nɪmarɪmbo sihi nindou anɲünumbo-mayu ahandɪ fi dɪdɪboado-marɪhina, asu se nɪmboe wambo ɲɲɪnɪndɪmarundɪra?

24 Asu nindou ɲgoründɪ hohoanɪmo ra se hɪmboarɪnambo yangɪrɪ hoeindu houmbo yɪbobondumboemo, ɲga se mbumundɪ hohoanɪmo süngundundühɪ ndondu yɪbobondundɪ,” mehupuri.

Nindou ranai nda Kraisiyu düdi masei

25 Asu nindou bɪdɪfɪrɪ Serusaremɪhündɪ ai düduyahindühɪ seiya, “Sapo nindou ndanahamboemo bogorɪ nindou ai hɪfokoeffimbo yahomo houmbo raraomarüwura?

26 Nindou ra ai weindahɪ ahamundɪ hɪmboarühɪ hoafɪmayuwambo hoeirɪhorɪ asu hɪmborɪyei arɪhündɪ, ɲga ai moai ahambo hoafɪ karüwurɪ. Awi nindou ranahambo bogorɪ nindou ai Kraisi-ani yahomo hohoanɪmoyomo houbombemoyo?

27 Nindou God ai dɪbonɪyu hɪnɪɲɲɪmarirɪ Kraisi ra tükefiyu ana, ɲɲɪrɪ nindou ai ahandɪ ɲgoafɪ ra fɪfɪrɪndɪhindɪ. ɲga roana nindou ndanahandɪ ɲgoafɪ hondü ra fɪfɪrɪhurumboanefɪ ranɪmboyei ai Kraisiyupoanɪ,” masei.

28 Asu Sisas ai Godɪndɪ worambe aheimbo yamundeandürühɪ puküna hoafɪyuhɪ yahuya, “Se wambo asu wandɪ ɲgoafɪ ro masɪhühɪ ra ndorɪhi fɪfɪrɪhindɪrɪ. ɲga ro, wandɪpoanɪmbo hohoanɪmoya hehea kosamboyahɪpoanɪ, ɲga Ape wambo koamarɪhendɪra makosahane. Seana moai ahambo fɪfɪrɪhorɪ.

29 ɲga roana ahambo sowahindɪ koamarɪhendɪra kosɪheheambo wambo fɪfɪrɪhinɪmboanahɪ,” mehu.

30 Ranɪyomo asu bɪdɪfɪrɪ ai ahambo kɪkɪhimündɪmbo yahomo houmbo raraomarürɪ. ɲga asu nindou ɲgorü ai moai ahambo kɪkɪhɪrümündu sapo ahambo hɪfokoeffimbo si ra awi tüküfekoate-mayowambo.

³¹ Ranıyei nımorehi nindowenihı afındı ranai ahambo anıhondümbö-rıhorühi hoafıyeihı seiya, “Krais tükefiyu ana, ıgırı Sisas hepünıfeimbı moatükünı ramareandı nda ıgasündirı. Nıga ai Kraisımbeyu?” masei.

Sisasımbö kıkıhimındımbö prısmarıkoamarıhoupurı

³² Farısı ai nımorehi nindowenihı Sisasımbö ranı wataporımayei ra hımbörıyomo houmbö Godımbö sesi sıhou-rundeimbı bogorı-babıdımbö prısmarı bıdıfırambö koamarıhoupurı Sisasımbö kıkıhimındımbö mahıfomo.

³³ Asu Sisas ai hoafıyupurühi yahuya, “Awi se-babıdımbö akıdou gedühi safı nııgö-nııgöndahe heambo-anımbö asu ro nındou wambo koamarıhendırı ahambö sowana gagümböyahı.

³⁴ Rananımbö se wambo kokondıhündırımböyeisı, ıga asu ıgırı hoeındıhindırı. Asu ro nımarımböayahı ranambe se ıgırı dıdei,” mehu.

³⁵ Ranıyomo Sudahündı bogorı nındou-memo ranai ahamundıhoarı sımbörı hoafürüyomöndühi yahomoya, “Nındou ra ai nahanafı ıguanı kokondıhurımbö hoifeökoate-mandefa? Asu ai Grikı-yomöndı ıgöafı adükarı ranıhü ıgu sıhefı nendı nımareihü Grikımbö hoafı yamundı-mandendürıyo?

³⁶ Ai yare hoafıyuhı yahuya, ‘Se wambo kokondı-hündırımböyei, ıga asu se ıgırı hoeındıhindırı,’ asu ‘Se ro nımarımböayahı ranambe ıgırı ıgei,’ mehu, ra nımböe yare hoafımayua?’ mehomo.

Yanıgırı nııgömbö hoe

³⁷ Suda-yafe amöao-yomöndı dagoambe nımarımbö hohöanımbö sı ranahandı bıdıfıranı sı ra adükarı hamınd-ane. Ranı sıhi Sisas ai botıfı puküna hoafıyundürühi yahuya, “Nındou dıdıyei ai hoe sımındımbö amındanııgömböndehı ana, wambo sowana dıdei ndımındeı.

³⁸ Ai Godındı bukambe yare hoafıyowöhü yahoya, ‘Nındou ranai wambo anıhondümbö-arıhindırı ana, asu ahei ıgüsüfoambeahındı yanıgırı nııgömbö hoe ranai afındı tükündıfe haya ıgömböe,’ ” mehu.

³⁹ Sisas ai yare hoafımayu ra hoe hondümböyüpoanı, ıga Yıfıafı Aboedı ranahambo-yu hoafımayu. Nındou ai ahambö anıhondümbö-arıhorı ai-anımbö Yıfıafı Aboedı ra ndahümündımböyei. Nıga ranı sımböanı ana Yıfıafı Aboedı ra awı moai sahümündı Sisas ai yıfıyo mbürümbö sünambe hafökoate wambo.

Nımorehi nindowenihı ai sımbörı hoafıyeihı yıbobömehindı

⁴⁰ Nındou afındı mafandıhindı ranambe nındou bıdıfırı ai Sisas hoafımayu ra hımbörıyei hehi hoafıyeihı seiya, “Anıhond-ane, nındou ndanana Godındı hoafı hoafıyü-randeimb-anı,” masei.

⁴¹ Asu bıdıfırı ai hoafıyeihı seiya, “Aiana Krais nındou aböedambo-fembö God kaföarırı hıııgımarır-anı,” sei, ıga asu bıdıfırı ai hoafıyeihı seiya, “Ai Kraisıyüpoanı, ıga Krais ana ıgırı Garırı hıfıııpoedı düfü!

⁴² Baıborambe yare hoafıyowöhü yahoya, ‘Krais ana adükarı bogorı Defıtındı sırambeahındındu hayambo-anımbö asu ai horombö Defıt nüıgühü Betrethem ıgöafıhü nımorımböndüfı tükündüfımbüı,’ meho,” masei.

⁴³ Ranımböyei asu nındou ranai Sisasımbö hohöanımo yımbömbö-yımbömbörıhindühi asu nındou ranai yımbömböre yıbobömareandı.

⁴⁴ Ranıyei asu bıdıfırı ai ahambö kıkıhimündımbö yahömo houmbö raraömarürı, ıga asu moai kıkıhırüründümo.

Suda-yafe bogorı nındou ai moai Sisasımbö anıhondümbö-rüwuri

⁴⁵ Ranıyomo asu prısmarı Sisasımbö kıkıhimündümbö koamarıhoupurı ranai hıhırıyafu bogorı nındouyomo asu Farısı ahamümbö sowana mahömo. Asu

ai düdurüpurühi yahomoya, “Se nımboe ahambo semündü sinıkoate-memoa?” mehomondamboemo.

⁴⁶ Asu prisman ai sımbori hoafiyomopurühi yahomoya, “Horombo moai nindou ngorü ai haponda hoafiyu arandı nahurai hoafiyu, nga wani!” mehomondamboemo.

⁴⁷ Asu sımbori Farisi ai ahamumbo düduyafupurühi yahomoya, “Asu ai sıhamumbo wosıhoafori hoafırapurai waniyo?”

⁴⁸ Farisi-anemo asu bogori nindou roanefi hoeirumuna nindou roambeahındi mamai-amboanı anıhondumbo-rirai asu waniyo?

⁴⁹ Nımorehi nindowenihı aiana moai Mosesındi ahınümbi hohoanımo fıfırıhındi, nga ranıamboanei ai Godındi hıamboahü moaruwai nıngoayei! Ai yangırı Sisasımbo anıhondumbo-marıhori,” mehomo.

⁵⁰⁻⁵¹ Nikodemus ai Suda-yafe bogoriyu haya horombo Sisas sowana mahu. Ranıboyu ai yare hoafiyupurühi yahuya, “Sıhefi ahınümbi hohoanımo ana nındumbo moanı hoangırıfe hefe papi-hoafırı-hundürühyefi asu waniyo? Ahandi hoafi boatei wudıpoapondıhu hımborındefi mbundıhumbo-anımbo asu ratüpuri ai rawareandı ra fıfırındıhumboyefi,” mehuamboemo.

⁵² Asu sımbori ahambo hoafiyomondühi yahomoya, “Asu se kameihı amboanı Garirihündıwamboyafi? Bukambeahındi hoafi ra se ndoro fıfırındowandı, nga moai Godındi hoafi hoafiyu-randeımbi ana Garirihündi süfu randi,” mehomo.

⁵³ [Ranıyei asu nindou ranai ahei ngoafınambo bukürümehındi.

8

Anamındıhoandı bırabıreımbi nımorehi Sisasımbo sowana sowandümo masınımo

¹ Ranıyei asu nindou ranai ahei ngoafınambo bukürımehındamboyo, asu Sisas ai asükaiyu Orif Wafunambo mahafu.

² Hapoadumbo siambe asükaiyu Godındi worınambo mahu. Ai hu tüküfi nımaruane, asu nımorehi nindowenihı ranai ahambo sowana maheıamboyo yamundımareandı.

³ Ahınümbi hohoanımo fıfırundeımbi asu Farisi bıdıfırıyomo ai nımorehi mamı hoeirundane nindowenihı-dıbo serımındi mahoamboemo asu ai ahambo sowandümo nindou hıamboahü mbusümo hınıngımarandı.

⁴ Ranıyomo asu ai Sisasımbo hoafiyomondühi yahomoya, “Yamundo-randeımbi, nımorehi ranai nindou ngorü-dıbo menğorafea asu hoeımarupırı.

⁵ Mosesındi ahınümbi hohoanımo yare hoafımayo ranana yahurai-ane, ‘Nımorehi yahurai refewanı ana, nımoeinambo hıfokoefe-ndürıamboane.’ Nga asu se haponda nıngundo hoafımandafa?” mehomo.

⁶ Ai hoafi yaru hoafımemo ra moanı Sisasımbo yürümombo nahurayıomo ranı-sıngundıhurani ai nıngu mbüsuwanı papi-hoafındıhuri yahomo houmbo.

Nga Sisas ai hıfını yımındıho yımbunambo nımarumbo hıfıfıhı warımbuifınambo sürü-sürümarandı.

⁷ Nindou ranai ranıhü nıngomombo Sisasımbo düdu-düdupomaruramboyo asu ai botıfi hoafiyupurühi yahuya, “Nindou sıhamundı mbusümo moaruwai hohoanımokoate-mayu ranai boatei-anımbo nımoeinambo harımbındo-wamboane.”

⁸ Yare hoafiyupuri mbura asükaiyu hıfını piyu yımındıho yımbunambo nımarumbo hıfıfıhı sürü-sürümarandı.

⁹ Nindou ranai Sisas ranı hoafi hoafımayu ra hımborıyomo houmbo ahambo hınıngırıwuri houmbo mamai kıkefoefe mamai kıkefoefeyomombo ndamefundı. Amıngohoandı boateiyomo ndamefundı. Asu Sisas yangırı nınguane nımorehi ranai ahandi hıamboahü manıngo.

10 Ran+yu asu ai botifi hoafiyundühi yahuya, “E, nindou nda munju bukürimefoendi. Asu nindou sihambo papi-hoafiyon+nimbo ra mamamboani nünghuai?” mehuamboyo.

11 Asu nimorehi ranai Sisasimbo hoafiyondowohü yahoya, “Adükari, moai nindou mamamboani nünghu.” Asu Sisas ai hoafiyuhi yahuya, “Ro-amboani ngiri sihambo papi-hoafindihanini. Se ngafi, nga yowan asükaiyo moaruwai hohoanimoypoani,” mehu.]

Sisas ai hifinindi nindou-yafe siani

12 Asu ngorü-simboani Sisas ai aheimbo hoafiyundürühi yahuya, “Roana hifi ndanahandi si nimind-anahi. Nindou ai wandi süngu ahu ana, ai ngiri nimbokoani hoahoangu wakindeandi, nga wani. Nindou ranai koadürümbo-koadürümbo yanggiri ningo ranahandi si ra ndemündumbui,” mehu.

13 Ran+yomo asu Farisi ai Sisasimbo hoafiyomondühi yahomoya, “Seana sihafifimbo-anafi hoafi ra weindah hoafiyafi arandi. Ranimboane asu sihafifimbo-anafi hoafi ra ngiri anihondümbo-ndifeyo,” mehomondamboyo.

14 Asu Sisas ai simbori hoafiyupurühi yahuya, “Yini, anihond-ane ranansi, roana wandi fimbo-anahi weindah siheimbo hoafiya arihandi. Nga asu wandi hoafi ranana anihondü hoaf-ane. Asu wandi hoafi ra nimboe anihondü hoafayo? E! Hoafi ra yahurai-ane. Ro fifirihendi nahaninipoediyahi tükümeheandi asu nahanamboyo homboayah ra. Nga asu seana moai wandi ngoafi hondü ana fifirundi. Asu ro nahanafiyohomboayah ranamboani se moai fifirundi.

15 Asu se hifinindi hohoanimo süngurundühi nindoumbo yiboboru-rundeimb-anemo, nga roana moai nindou mamimbo amboani yiboborihendi.

16 Nga asu, ro nindou daboe yiboboarihendi ana, wandi yibobofe ra anihondü hondündomoe. Asu roana ro yanggiryahipoani, nga wani. Ape wambo koamarihendiri ai ro-dibo rani-moatükuni ratüpuriyuhani.

17 Sihei ahinümbi hohoanimo yare megoro. Nindou yimbu ai hoafi mam ranahambo yibobo hoafefandi ana, ra anihond-ane.

18 Asu ro wandi fimbo anihondümbo hoafiyahanane Ape wambo koamarihendiri ranai wambo anihondümbo hoafiyu arandi,” mehuamboyei.

19 Asu ai Sisasimbo hoafiyahündowohü seiya, “Sihafi ape nahi anünghua?” maseiamboyo. Ran+yu asu Sisas ai simbori hoafiyundürühi yahuya, “Seana moai wambo fifirihindiri asu wandi Apembo fifirihori raraorihori. Asu se wambo fifirihindirimbonana, wandi Apembo amboani fifirihori,” mehu.

20 Hoafi Sisas ai yare hoafimayu ra Godindi worikimi aheimbo yamundearühüyo hoafimayu, kaki foarhi-rihündeimbi hipiri ningo fikimi. Sisasimbo kikihimindimbo si ra awi tüküfekoate-mayoa asu nindou mamai-amboani ngiri Sisasimbo kikihindürimüdu.

Sisas ai nimorehi nindowenihimbo ro ahahi ranambe ngiri ngei mehu

21 Asükaiyu Sisas ai aheimbo hoafiyundürühi yahuya, “Roana ndeara ndefembo samboanahi, nga asu se wambo kokondihündirimboyei. Nga asu se sihei moaruwai hohoanimo ranambo-animbo ngei ngeimbo yifindeimboyei. Asu seana ngiri ro ahahi ranambe ngei,” mehu.

22 Ran+yomo asu Suda-yomondi bogori nindou ranai hoafiyomondühi yahomoya, “Sisas ai yare hoafiyuhiya, ‘Seana ngiri ro ahahi ranambe ngei,’ mehu. Ai hoafi yare hoafimayu ra ahandihoari hifokoefer yanggorombo yahumboyo?” mehomo.

23 Asu Sisas ai hoafiyuhi yahuya, “Seana hifinindi poed-anei, nga roana nimoamo sünambeahindi tükümeheand-anahi. Seana hifi ndanihünda tükümehind-ane, nga roana hifi ndanihünda tüküyaheambo-yahipoani.

²⁴ Ranimboanahi asu ro siheimbo hoafiyahühi, seana sihei moaruwai hohoanimo ranambo-animbo ngei-ngeimbo yifindeimboyei masahi. Asu ro dideahi se wambo anihondumbofofe-koate-ayei ana, se sihei moaruwai hohoanimo ranambo-animbo ngei-ngeimbo yifindeimboyei,” mehuamboyei.

²⁵ Asu ai düduyahindühi seiya, “Asu se didiyafi nımora?” maseiamboyu. Asu Sisas ai aheimbo hoafiyundürühi yahuya, “Ro sapo siheimbo horombo hoafimayahandüri ran-anahi nda. Nga se wambo moai anihondumbo-rihindiri.

²⁶ Ro sihei hohoanimo ranahambo afindi hoafinda samboanahi. Süngunambo sihei hohoanimo yibobondiheamboyahı. Nindou ai wambo hifina koamarihendiri aiana anihond-anisi. Asu ro nımorehi nindowenihı aheimbo hoafayahı ra ro ahandı-mayo hoafi himborıya heheamboanahi hoafayahı,” mehu.

²⁷ Asu Sisas ai ahandı Afındambo aheimbo hoafimayundüri ranimbo moai fifirihindi.

²⁸ Ranimboyu asu Sisas ai hoafiyuhı yahuya, “Se Nindou Hondü ranahambo nımoamo sahorımındeı botirıhorühi nımı keimbı karıhendeimbı fıhi pararıhorı ana, asu se rani-simboan-animbo fifirindi-horımboyei. Rananimbo asu ropoanımbofofe hohoanımoyo hefembo ratüpurıkoate-ya arıhandı ra se fifirindıhimboyei. Ro hoafi hoafiya arıhandı ra Ape ai nafuiyundıranane siheimbo rani-süngurıhe hoafayahandüri.

²⁹ Nindou wambo hifina koamarihendiri ranai ngiri wambo hınıngındeandiri, nga ai wandı fıkmı nüngumboani, nıne-moatükunı ai yifirıyu haya hohohanımoayu ra munguambo si ratüpurıya arıhandı,” mehu

³⁰ Nımorehi nindowenihı afındı ranai Sisasındı hoafi himborı-yei hehi ahambo anihondumbo-marıhorı.

Sisas ai moaruwai hohoanimo ambeahındı aboedambofembo hoafımayu

³¹ Ranıyu asu Sisas ai nindou Sudahündı ahambo anihondumbo-marıhorı aheimbo hoafiyundürühi yahuya, “Asu se ro yamundıri-hendüreimbı hoafi ranahambo himborıyeihı rani-sünguarıhındı ana, asu se wandı anihondü süngurıhındı-reimbındeimboyei.

³² Asu se anihondü hohoanimo ra fifirındıhindanı asu hohoanimo ranai siheimbo aboedı koandıheira ngeimboyei,” mehu.

³³ Asu Sisasımbo hoafiyahündowohü seiya, “Roana Abrahamındı ahıur-aneı. Asu roana moai nindou ngoründı moanı hefı ratüpurıyefı rıhundı. Nımboeafı se yıhoefımbo hoafıyafımunühi hoafi ranai ‘siheimbo aboedı koandıheira ngeimboyei,’ masafa?” maseiamboyu.

³⁴ Ranıyu asu Sisas ai aheimbo hoafiyundürühi yahuya, “Yını, nindou munguambo moaruwai hohoanımoyei arıhündı ranai moaruwai hohoanimo ranahandı moanı ratüpurıyei-rıhüdeimb-aneı. Nga ranımboyo ro ramasahi.

³⁵ Nindou moanı ratüpurıyu arandı ranai moai fıkmınındı babıdı worambe nımarü randı, nga wanı. Nga nindou ahandı nımorı ai-anımbı ahandı fıkmınındı babıdı worambe nımandümbui.

³⁶ Ranımbıoane asu Godındı Nımorı ranai siheimbo aboedı nımarımbıhünda fandıhendüranı asu se aboedı hamındı nımandeimboyei.

³⁷ Ro siheimbo fıfirıhearımboanahi se Abrahamındı ahıur-aneı. Nga wandı hoafana moai sihei hohoanımoambe nımarındüri. Ranımbıoaneı asu se wambo hıfıkoefendırimbo sei hehimbo raraoayei.

³⁸ Nını-moatükunı ra ro wandı Apendı-mayo hoeırıhe heheamboanahi siheimbo hoafıyahandüri arıhandı. Nga asu seana raranı-moatükunı ratüpurıyei arıhündı ra sihei apendı-mayo-ane sahümündı hehimbo rani-süngurıhi ratüpurıyei arıhündı,” mehu.

³⁹ Asu sɪmborɪ ahambo hoafɪyahündowohü seiya, “Yihoefti ape ana Abraham-ani,” maseiamboyu. Asu Sisas ai sɪmborɪ hoafɪyundürühi yahuya, “Asu se Abrahamɪndi nɪmorɪ hondümbeyei-mbonana, asu Abrahamɪndi hohoanimo ra süngurɪhi.

⁴⁰ Ro siheimbo hoafi hondü Apendi-mayo himborimayahɪ raniyo weindahɪ hoafimayahandürɪ. Rananei asu se wambo haponda hifokoefendirimbo sei hehimbo rarawarɪhündirɪ. Abraham ana moai yare rani hohoanimo yu randi. Nga se yangɪr-anei rarɪhi moaruwai hohoanimoaye.

⁴¹ Asu seana raranimoatükunɪ ra sihei apemami-yomondi hohoanimo yangɪrɪ süngurɪhündühanei,” mehuamboyei. Asu Suda ai Sisasimbo hoafɪyahündowohü sahündoya, “Roana boagɪrɪ fifirɪfekoate nafi mbusümonɪndi nɪmorɪyefipoanɪ. Roana yihoefti ape mamɪ God ai yangɪr-ani anüngu asu ro ahandɪ nɪmorɪ hond-anefti,” maseiamboyu.

⁴² Asu Sisas ai hoafɪyundürühi yahuya, “God ai anihondü sihei apembei-mbonana, asu se wambo aboedɪ hohoanimo-rɪhündirɪsi. Nga ro Godɪ-dibo nɪmboa heheamboyahɪ asu makosahɪ. Ro makosahɪ ra ropoanimo hohoanimo ya hehea kosamboyahɪpoanɪ, nga God ai wambo koamarɪ-hendiramboyahɪ makosahɪ.

⁴³ Asu se nɪmboyei wandɪ hoafi ndofe fifirɪfekoate-mayeia? Asu seana ngɪrɪ wandɪ hoafi ra awi himborɪndei.

⁴⁴ Sihei ape ana Satan-ani. Rananei asu se sihei apendi hohoanimo rani yangɪrɪ sahümündi aniboadei. Horombo hondü aiana nindou hifokoare-randeimbiyu manüngu. Raniyu asu ai moai anihondü hohoanimo süngure randi sapo anihondü hohoanimo ra ahandɪ fiambe nɪmarɪkoate-wambo. Tikai hoafi ai hoafiyu arandɪ ra ahandɪ hoafi hond-ane. Aiana nindou tikai hoafiyu-randeimb-ani, nga ranimboani asu tikai hoafi ranahandɪ nɪmɪndühani.

⁴⁵ Nga ro siheimbo anihondümbö hoaf-ane hoafayahandürɪ. Ranane asu se wandɪ hoafi ra anihondümböfe-koate-aye.

⁴⁶ Sihei mbusümo nindou mamɪ ranai wandɪ hohoanimo-ambeahɪndi hohoanimo moaruwai weindahɪmandeyo wanɪmandiyo? Asu ro anihondü hoafi hoafiya arɪhandɪ ana, asu se nɪmboe wandɪ hoafi anihondümböfe-koate-mayeia?

⁴⁷ Godɪndi nɪmorɪ ana Godɪndi hoafi munɪgu ra himborɪyehanei. Seana Godɪndi nɪmorɪyeipoanɪ. Ranimboanei asu se ahandɪ hoafi himborɪkoate-yei arɪhündi,” mehu

Sisas asu Abraham

⁴⁸ Asu Suda ai Sisasimbo sɪmborɪ tirɪfoarɪhorɪ hoafiyehi seiya, “Roana sɪhambo rarɪhu hoafɪyahunɪnühanefti: ‘Seana Samariahünd-anafi asu sɪhafɪ fiambe moaruwai nendi mamɪ mbamarɪ,’ asefti. Ra anihondüyo?” maseiamboyu.

⁴⁹ Asu Sisas ai aheimbo yare hoafiyuhɪ yahuya, “Wandɪ fiambe ana moai moaruwai nendi nɪmaro, nga wanɪ. Roana wandɪ Ape ranahambo, adükar-ani sahühanahɪ, nga se wambo moaruwaimbo-arɪhindirɪ.

⁵⁰ Ro wandɪ fimbo ndürümbanahɪ yahomboyahɪpoanɪ. Nga Nindou mamɪ wambo ndürümbani yahombo hoafi yibobore-randeimbɪ mbanüngu.

⁵¹ Ro siheimbo anihondümböanahɪ hoafayahɪ, nindou ngorü ai wandɪ hoafi ra süngureandi ana, ai ngɪrɪ yifɪndu, nga wanɪ,” mehuamboyei.

⁵² Asu Suda ai hoafɪyahündowohü seiya, “Haponda ro sɪhambo anihondü fifirɪ-hunɪnimboanefti, sɪhafɪ fiambe moaruwai nendi amaronɪni. Abraham yifɪyu asu Godɪndi hoafi hoafiyomo-rundeimbɪ amboanɪ yifɪsafimemo. Ranane asu se hoafiyafühɪya ‘Nindou mamɪ ai wandɪ hoafi rani-süngureandi ana, ngɪrɪ yifɪndu,’ masafi.

⁵³ Se yaro hohoanimo yafühɪ sihefti amoao Abrahamimbo ngasündiworimboyafɪ? Aiana sapo yifɪmayu rasi. Asu Godɪndi hoafi hoafiyomo-rundeimbɪ amboanɪ ai yifɪmemo rasi. Asu se didiyafa?” maseiamboyu.

⁵⁴ Asu Sisas ai sɪmborɪ hoafɪyundürühi yahuya, “Asu ro wandɪhoarɪ wandɪ fimbo ‘adükar-anahɪ’ mbasahi-mbonana, asu ro moan-anahɪ. Nga wandɪ Ape aiani wambo ‘adükar-ani,’ yahu arandɪ, nga se hoafɪyeihɪ ‘ai yɪhoefɪ God-ani,’ asei.

⁵⁵ Asu seana moai ahambo fɪfɪrɪhorɪ. Nga roana ahambo fɪfɪrɪhinɪmboanahɪ. Asu ro hoafɪyahühi, ‘Roana moai fɪfɪrɪhinɪ,’ mbasahi-mbonana, asu ro se rawehindɪ nou tikai hoafiya. Nga roana ahambo ndorɪhinɪ fɪfɪrɪhinɪ hehea asu ahandɪ hoafɪ ra süngurɪheandühanahɪ.

⁵⁶ Horombo sɪhei amoa Abraham ai ro tüküfembo-mayahɪ ra hoeifembo hoanɪmoyuhü hɪhɪfɪ-hɪhɪfɪmayu. Ai ra hoeire hayamboyu asu ahandɪ ngusüfo ndore küre mamaru,” mehu.

⁵⁷ Ranɪmboyei asu Suda ai Sisasɪmbo hoafɪyeihɪ seiya, “Seana awi moai 50 hɪmbanɪyafɪpoanɪ, nga se Abrahamɪmbo hoeimarɪhinɪ asafɪ?” maseiamboyu.

⁵⁸ Asu Sisas ai asükaiyu aheimbo hoafɪyuhɪ yahuya, “Yɪnɪ, ro sɪheimbo anɪhondümboanahɪ hoafehandürɪ horombo hondü Abraham ai tüküfekoate-yuambeahɪyahɪ ro boatei manɪmboahɪ,” mehuamboyei

⁵⁹ Ranɪyei asu Suda ai nɪmoei hüründümo houmbo Sisasɪmbo nɪmoeinambombo mehomo, nga asu ai Godɪndɪ worɪ hɪnɪngɪre haya dɪbo ndamefiyu.

9

Sisas ai nindou hɪmboatɪharɪ dɪboadomarirɪ

¹ Sisas ai nafɪ-süngu huhündamboyu nindou hɪmboatɪharɪ hoeimarirɪ. Nindou ra hondɪ ai hɪmboatɪharɪ yahurai wakɪmarɪmɪndo.

² Ranɪyomo asu ahambo süngururü-rundeimbɪ ai hoafɪyomondowohü yahomoya, “Yamundo-randeimbɪ, dade moaruwai hohoanɪmo nindou ndanahambo ramarera asu ai hɪmboatɪharayua? Ahandɪ moaruwai hohoanɪmoyo, asu hondafɪndɪ-yafe-mayoyo?” mehomondamboyu.

³ Asu Sisas ai ahamumbo sɪmborɪ yahuya, “Nindou ndanahandɪ hɪmboatɪharɪ ra ahandɪ-mayo, asu hondafɪndɪ-yafe-mayo moaruwai hohoanɪmo ranambo rareranɪ refimboyupoanɪ. Nga nindou ai yare hɪmboatɪharɪ-mayu ra Godɪndɪ hepünɪfeimbɪ moatükunɪ refewanɪ hoeifembohündamboyu yare hɪmboatɪharɪ-mayu.

⁴ God ai wambo koamarɪhendɪra makosahane, nga hüfɪhamɪndɪ ndare nünguambe sɪhɪrɪ ahandɪ ratüpurɪ ratüpurɪ-ndefomboane. Nga nɪmbɪ pɪrayo ana, asu ngɪrɪ nindou ngorü ai-amboanɪ ratüpurɪndu.

⁵ Ro hɪfɪ ndanɪhü nɪmboahambe ana ro nɪmorehɪ nindowenihɪ-yafe si-anahɪ,” mehu.

⁶ Ranɪyu Sisas ai yare hoafɪyu mbura, hɪfɪfihɪ ngurɪ tɪfɪfɪ fandeamunde mbura, nindou hɪmboatɪharɪ-mayu ahandɪ hɪmboarambe pamareandɪ.

⁷ Ranɪyu ahambo hoafɪyundühɪ yahuya, “Se ngafɪ Siroam kakɪmarɪhündɪ hoeambe sɪhafɪ hɪmboarɪ ra popoaindandɪ,” mehu. (Hoafɪ Siroam ra ‘koarɪhefeyoa ho’ hoaf-ane.) Ranɪyu asu nindou ranai hu ranɪhü ahandɪ ngusümboarɪ ra popoaira mbura, hɪhɪrɪfɪ süfumbo aboedɪ hɪmboarɪmayu.

⁸ Ranɪyei asu nindou akɪmɪ worɪ yimburihi nɪmareimbɪ asu ahambo horombo hoeirɪhoreimbɪ, ai horombo nɪmorehɪ nindowenihɪmbo kakɪnapombo moako-moakoyu marandɪ ranɪmbo hoeirɪhorɪ hehimbo hoafɪyeihɪ seiya, “Awi sapo nindou ndanɪmbaiyu nɪmarɪ yangɪrɪ nɪmarümbo aheimbo moako-moakoyu marandɪ?” masei.

⁹ Bɪdɪfirɪ ai hoafɪyeihɪ seiya, “Yɪnɪ, nindou aiyu refɪ marandɪ.” Asu bɪdɪfirɪ ai hoafɪyeihɪ seiya, “Wanɪ. Ai nindou yahuraiyusɪ, nga ai-yupoanɪ, nga nindou ngorüyü,” masei. Nindou amurɪ ai ranɪ wataporɪmayeiamboyu asu ahandɪhoarɪ yahuya, “Ro-anahɪ,” mehu.

10 Asu ai ahambo düduyahindowohü seiya, “Asu sihafî himboari ra nüngure birîhoaimboyoa?” maseiamboyu.

11 Asu ranai simborî yahuya, “Nindou Sisas sei-arîhündî ranai hüburukonambo wandî himboarambe fandîfoareandîrühî yahuya, ‘Se ngafi Siroam kakîmarîhündî hoe ranambe himboari sihafî ra popoaindandî,’ mehuamboyahi ro ha popoairîhandâ asu wandî himboari ra aboedî himboarîmayahi,” mehuamboyei.

12 Asu ai düdurîhorühî seiya, “Nindou ra nahi amaru?” maseiamboyu. Asu nindou ranai yahuya, “Nahümbei amaru ra moai fifîrîrhini,” mehuamboyei.

13 Ranîyei ai nindou himboatîhari-mayu Sisas aboedî-marirî ranahambo Farisimbo sowana sahorîmîndei mahei.

14 Ngoafîmbo nîmarîmbo si ranî-sîmboanîyu Sisas ai nindou ranahandî himboari aboedîmareandî.

15 Asu Farisi ai nindou-mayu ranahambo düdururühî yahomoya “Sihafî himboari ra nüngure aboedîyomboyoa?” mehomondamboyu. Asu ai hoafîyupurühî yahuya, “Sisas ai hüburuko wandî himboarambe pamareandîramboyahi asu ro ha popoaimarîhandamboyo wandî himboari ra aboedîmayo,” mehu.

16 Ranîmboemo asu Farisi bidîfirî ai yahomoya, “Nindou ndanahambo God ai koarîheira kusümboyupoanî, nga ai moai moanî ngoafîmbo nîmarîmbo hohoanîmo ra süngureandî,” mehomo. Asu bidîfirî ai hoafîyomondühî yahomoya, “Asu nindou moaruwai hohoanîmoyumbü ai ngîrî hepünîfeimbi moatükunî yahurai ratüpurîndu?” mehomo. Ranîyomo asu bidîfirî ai ngorü hohoanîmoyomo asu bidîfirî ai ngorü hohoanîmoyomo marundî.

17 Ranîyomo asu nindou himboatîhari-mayu ahambo hîhîriyafu asükaiyomo hoafîyomondowohü yahomoya, “Nindou sihafî himboari aboedîmareanîni ranahambo se nünguro hoafîyafîndoa?” mehomondamboyu. Asu ai hoafîyupurühî yahuya, “Aiana Godîndî hoafi hoafîyu-randeimb-ani,” mehu.

18 Nindou ra ai horombo himboatîhari-mayu-anisi, nga asu ai ranahambo anîhondümbofembo moei mehomo. Ranîmboemo asu nindou himboatîhari-mayu ahandî hondafîndambo ranî hoafi ra fifîrîfembohünda mîngîyomo hümarîhaupîrî.

19 Asu ai ahafembo düdurüpîrühî yahomoya, “Nindou nda sihafi nîmorîyu? Asu se safeya ro himboatîhari yahurai wakîmarî-horîmîndehane masafe, nga asu nîmboe ai haponda aboedî himboarayua?” mehomo.

20 Asu ahandî hondafîndî ai safeya, “Yîni, ro ahambo fifîrîhorî ai yîhoehî nîmor-ani asu ai horombo himboatîhari wakîmarî-horîmîndehî.

21 Nga haponda moai ahambo fifîrîhorî ai nününgufimbombe ahandî himboari ra aboedî himboarayua. Asu ro moai fifîrîhorî nindou ahandî himboari aboedîmarirî ranahambo. Düduyafundosi, ai adükarîwambo sihamumbo ahandî fimbo hoafîndüpurîmbui,” masafe.

22 Hondafîndî ai Sudambo yîhimborînapurühîyafe ai ahamumbo rarîne hoafîmefe. Horombo Suda ai yaru hoafîyomondühî yahomoya: “Nindou ai weindahî hoafîyeihî, ‘Sisas ra nindou God ai ahandî nendambo aboedîfembo kafaorirî hîni ngîmarirî Kraisanî,’ seianî ana, asu aheimbo rotu worambeahîndî hîhaiboandüra ngîrî ai-babîdî rotundei,” mehomo.

23 Ranîmboyafe asu hondafîndî ai hoafîyafeihü “Ahambo düduyafundosi, nga ai adükarîwambo sihamumbo ahandî fimbo hoafîndüpurîmbui,” masafe.

24 Ranîyomo asükai nindou himboatîhari-mayu ranahambo mîngîmemonda masünu. Asu ahambo hoafîyomondühî yahomoya, “Se Godîmbo ndürî adükarîmb-ani mbîsafîndowohü anîhondümbö hoafîndafî. Ro fifîrîhumboanefî nindou ndanana moaruwai hohoanîmoyu-randeimb-ani,” mehomo.

²⁵ Asu nindou ranai hoafi-yuhî yahuya, “Ro moai ahambo fifirîhîni, nga awi ai moaruwai hohoanîmo-yumbûmbeiyô asu wanîmbeiyô. Mamî moatûkunî ro fifirîmarîheandî ana, yîni ro horombo hîmboatîharî manîmboahîyahî, nga hapondanana ro aboedî hîmboarayahî,” mehu.

²⁶ Asu Suda ai dûduyafundowohû yahomoya, “Sîhambo nûnûngureanînimboyua? Sîhafî hîmboarî ra nûnûngure aboedîreanînimboyua?” mehomondamboyu.

²⁷ Asu ahamumbo hoafi-yupurûhî yahuya, “Ro sîhamumbo hoafi-mayahapurîyo, nga asu se hoafi ranahambo moai hîmborîyomo. Asûkai se hîmborîmbo yahomomboemo? Se-amboa ahambo sûngururû-rundeimbîmbo tûkûfembo yahomomboemo?” mehu.

²⁸ Asu Suda ai nindou ranahambo ngîniîndîrurûhî moaruwai hoafi-yomondowohû yahomoya, “Seana Sisasîmbo sûngurîrî-randeimb-anafî. Nga roana Mosesîmbo sûngurîhu-rîhundeimb-anefî.

²⁹ God ai Mosesîmbo hoafi-mayundo ra ro fifirîhundî. Nga nindou rananîmbo ai dagûdambaui? Roana moai ahambo fifirîhurî,” mehomo.

³⁰ Asu nindou ranai ahamumbo sîmborî hoafi-yupurûhî yahuya, “Ndanana wambo ranî-poanîmbo moatûkun-ane! Aiyu wandî hîmboarî aboedîmareanda asu ro aboedî hîmboarayahî. Nga nîmboemo se hoafi-yomondûhîya, ai nahanîni-poedîyu ro moai fifirîhurî ehomoa?”

³¹ Ro fifirîhumboanefî, nga God ana moai moaruwai hohoanîmoyomorundeimbîyomondî hoafi ana hîmborîyu randî, nga wanî. Nga nindou ranai Godîmbo hohoanîmoyuhû asu ahandî hoafi sûngumareandî ranahandî hoafi-ane God ai hîmborîyu arandî.

³² Moai horombo nindou mamî hondî ai hîmboatîharî wakîrîmîndoanî asu nindou ngorû ai ahandî hîmboarî aboedî-marîrî hoafi ra yangoro, nga wanî.

³³ Asu God ai nindou nda koehefikoa-te-mbei-mbonana, asu ngîrî raranî-moatûkunî hîfî ndanîhû ratûpurîyu,” mehu.

³⁴ Asu sîmborî ahambo hoafi-yomondowohû yahomoya, “Horombo me ai sîhambo moaruwai hohoanîmo ranambo wakîmaramîndîniîni asu se hîmboatîharîmayafî ranîmboanefî ro fifîrarîhunîni. Se nindou moaruwai hohoanîmo-yafeimb-anafî. Asu se yîhoefombo yamundîfemunîmbo safomboyafî?” Ai ahambo yaru hoafi-yomondowohûyomo rotu worambeahîndî hîhaifoarûwuri weindanî hîniîngîmarûwuri.

Nindou anîhondûmbofe-koate-ayei ai hîmboatîharî nahurai-anei

³⁵ Sisas ai ranîmbo hîmborîyu haya, kokorûrî hu hoeirîrûhî yahuya, “Se Nindou Hondû ranahambo anîhondûmbo-roworai wanîyo?” mehundowamboyu.

³⁶ Asu nindou ranai sîmborî hoafi-yundowohû yahuya, “Adûkarî, Nindou Hondû ra dûdia? Se wambo hoafi-yafî-ndîran-anîmbo ro ahambo anîhondûmbo-ndîhîni.”

³⁷ Asu Sisas ai hoafi-yundûhî yahuya, “Se ahambo hoeimarîworî. Aiani se-dîbo wataporayu nda,” mehuamboyu.

³⁸ Asu nindou ranai hoafi-yuhî yahuya, “Adûkarî, ro anîhondûmbo-arîheanîni.” Ai yahu mbura Sisasîmbo yimîndîho yimbu pusîre nîmarûmbo hohoanîmomayundo.

³⁹ Asu Sisas ai yahuya, “Ro nindouyei hohoanîmo yîbobofemboyahî hîfî ndanîhû makosahî. Ranîmboane asu nindou Godîndî hoafi fifîrîfekoate-yeimbî ai nindou hîmboatîharî aboedehîndî nahurai fifîrîndîhimboyeyi asu Godîndî hoafi fifîrîhundeimb-anefî aseî ai hîmboatîharî nahurai fifîrîfekoate-ndeimboyeyi,” mehu.

⁴⁰ Farisi bîdîfîrî ai ahandî fikîmî nîngomombo ahandî hoafi ra hîmborîyomo houmbo yahomoya, “Asu ro-amboa hîmboatîharîyefî?” mehomondamboyu.

⁴¹ Asu Sisas ai hoafi-yupurûhî yahuya, “Asu se hîmboatîharîmbemo-mbonana, hohoanîmo moaruwai ra moai sîhamundî flambe nîmaropurî. Nga se hoafi-yomondûhî,

‘Yihoefi himboarana aboed-ane,’ yahomo arundi, ranimboane asu hohoanimo moaruwai ra awi s'hamundi fiambe amaropuri,” mehu.

10

Sisas ai sipsip hifanda-randeimb-ani

¹ Sisas ai hoafiyuhi yahuya, “Ro anihondumboanahi s'hamumbo hoafayahi, nindou ai moai sipsipiyafe giniri yipur nafi kefuai randi, nga amuri himbori nafi kefuai arandi, nindou ranai ana humbuhunikor napo fufuramundu-randeimb-ani.

² Asu nindou yipuri nafitambe nafi karefuendi ranai ana sipsip ahei afind-ani.

³ Nindou yipuri hifanda-randeimbi ai-animbo nindou ahu ranahambo yipuri ra tindihembui. Rananei asu sipsip ai ahandi yafambe ra himboriyei arihundi. Ranani asu ai ahei nduri ra dukarearu yisiboasiyuh asu ai aheimbo ginirambeahindi semundundur moanambuh tukufi ahu.

⁴ Asu ai ahandi sipsip ra munju ginirambeahindi semundundur moanambuh tukufi hayambo asu ai horombofi huan ahandi sungu ahei. Sapo sipsip ranai ahandi yafambe himboriyehi ranimboane ahandi sungu ahei.

⁵ Aiana ngiri nindou amurindi sungu ngei, nga wani. Nindou amuri ai huan ana, ai ahambo yihimborihoruhifefoehindhane. Ahandi yafambe himborikoate-ayei ranimbo wambo.”

⁶ Sisas ai aheimbo kafeefe hoafi ra yare hoafimayunduri, nga asu moai kafeefe hoafi ranahandi nimindi ra fifirihindi.

Sisas ai sipsip hifandi-randeimbi aboed-ani

⁷ Raniyu Sisas ai asukaiyu hoafiyuhi yahuya, “Ro s'hamumbo anihondumboanahi hoafayahi. Roanahi sipsipiyafe yipurayahi.

⁸ Asu nindou ai ro sunguyahan horomboyah ahei aiana humbuhuniyehi rani napo moani fufuruhumundi rihindhane. Asu sipsip ai-amboani moai ahei hoafi himboriyehi rihundi.

⁹ Ro-anahi yipurayahi. Asu nindou didiyehi wambo sowanambo sinei giniri ranambe karefoehindi ana, God ai aheimbo aboedambo-ndeandurumbui. Rananimbo asu ai keboehi tukundahi nduhunduh asu ai giniri ranambe sesimbo amboani keboehi tukundahimboeyi.

¹⁰ Nindou humbuhuniyu-randeimbi giniri ranambe karefuendi ra moaniyupoani karefuendi. Nindou karefuendi ra ai kefoefe hefe hifo sipsip humbuhunimbo hifokoefindurumbo yahumboani. Nga roana keboeheaduh sipsip aboedi yangiri diboadembi asu ahei fiambe aboedi hohoanimo yangiri ningombo afindi mbimarindura samboanahi asihuh.

¹¹ Roana sipsip hifandiri-handembi nindou aboedi saf-anahi. Nindou sipsip hifandira-randeimbi aboedi ranai ana aheimbo farifehe-ndurimbohunda yifindumbui.

¹² Nindou kaki semindimbo ratupuriyu arandi aiana sipsipiyehi afindiyupoani. Asu ai sipsip aheimbo hifandiraru-randeimbiyupoani. Asu aiana nimambeahindi yafori moaruwai howani hoeimareandi ra fiboembui. Rananimbo asu yafori ranai sipsip ranaheimbo waribadaru wakindeandura bukuruendeimboeyi.

¹³ Nindou ranai ana moani kaki semindimbo yangiri hohoanimoyuhü wambo ngiri sipsip ranaheimbo hifandi-yondurimbo hohoanimodu.

¹⁴ Nga roana sipsipiyehi hifandi-hifandi-yondurirambo nindou aboedi saf-anahi. Ro ana wandi sipsip ranaheimbo fifirihanduran asu ai-amboani wambo fifirihindirimboanei.

15 Hoafi ra yahurai-ane, ro wandi Apembo fifirihinanu asu Ape ai wambo fifirareandiri nou. Rananimbo asu ro sipsipimbo farifehe-ndurimbohunda yifindamboyahi.

16 Asu wandi sipsip bidifiri mbaniboadei ranana ndani ginirambeahi moai niboadei. Aheimbo amboani giniri ndanambe semundundur koafoefendurimbo samboanahi. Rananimbo asu ai ro hoafiyaheimbi wandi yafambehundi ra himborindeimboyei. Rananimbo sipsip ranai mamambe niboadeiya asu nindou aheimbo hifandiyondurimbo ra mam yangiri nungumbui.

17 Ro yifuyo hefe asukai botifemboayah ranimboane Ape ai wambo ngusüfo parareandiri.

18 Ngiri wambo nindou mamai-amboani hifokoefendurimbo hohoanimundu. Nga ro hohoanimomayah süngu wandi yangiri ningo ra hifokoefe-ndurimbohunda hinngi-ndiheamboyahi. Asukainda ro hohoanimomayah süngu wandi yangiri ningo ra hihindihe ndahamindimboyahi wandi Ape ai randafoandi mehu süngu,” mehu.

19 Suda ai rani hoafi ra himboriyomo houmbo asukai yimbumboru yibobomefundi.

20 Raniyomo asu bidifiri ai yahomoya, “Moaruwai nendi ahandi flambe mamaroamboani ai yare wunünumbo-wunünumboayu. Asu se nimboemo ahandi hoafi ra himborayomoa?” mehomo.

21 Asu bidifiri ai yahomoya, “Hoafi ndanana nindou moaruwai nendi nimarumbindi hoafiyopoani. Asu moaruwai nendi ranai ngiri nindou himboatiharindeiani ahei himboari ra aboedindeandi,” mehomo.

Suda ai moai Sisasindi hoafi himboriyomo

22 Serusarem ngoafihu horombo Godindi wori ahandhoar-ane masei ranahambo asukai hihifi-hihifimbo si tukumefeyo. Rani si ra ngisihariyowambeyo tukufe marandi.

23 Raniyu asu Sisas ai Godindi worambe Soromonindi weindani yibadwami mahüfu.

24 Raniyomo asu Suda ai sifomo ahambo wakiruru ningomombo yahomoya, “Ro yimbu hohoanimoayefi hefi ra asu nungusumboani se hoafimandafimuna? Asu se Krais-ayafana yioefombo weindah hoafiyafan-animbo ro himborindefosi,” mehomondamboyu.

25 Asu Sisas ai ahamumbo hoafiyupurühi yahuya, “Ro sishamumbo hoafi ra hoafima-yahapuriyosi, nga asu se moai wandi hoafi ranahambo anihondumbo-rundi. Mungu hepünifeimbi moatükuni wandi Apendi nginindinambo ratüpurayah ranai ro didimbayah ra nafuiyoarandi.

26 Nga asu seana wandi sipsip rani diborhindi-yomopoani. Ranimboanemo asu se wandi hoafi anihondumbofe-koate-yomo arundi.

27 Asu wandi sipsip ranana ro hoafiyaheimbi ra himboriyehü asu ro aheimbo fifirihendurananei asu ai wandi süngu hei arihündü.

28 Asu ro aheimbo yangiri koadürumbo-koadürumbo ningombo asahanduri ra ai ngiri yifindei. Asu ngiri nindou mamai-amboani wandi warambeahindi hündamündünduri.

29 Wandi Ape ai sipsip wandi ra wambo masendur-anei. Asu ai munguambo moatükuni ranahei nginindi ngasunde haya nginindi saf-ani. Asu ngiri nindou mamai-amboani Apendi warambeahindi hündamündünduri.

30 Ape-ani asu roanahi roana mamanehi,” mehu.

31 Raniyomo asu Suda ai nimoei humaründümo Sisasimbo pifendombo yahomombo.

32 Raniyu asu Sisas ai yahuya, “Ro sishamumbo Apendi ratüpurü afindi nafuimehapuri. Asu se nini ratüpurü aboedi ranahambo hohoanimo-yomondühiyomo wambo nimoeinambo hifokoefendurimbo yahomo houmbo rawefunda?” mehuamboemo.

³³ Asu sîmborî Suda ai ahambo hoafiyomondowohü yahomoya, “Roana sîhafî ratûpurî aboedî ramarowandî ranîmboyefîpoanî nîmoeinambo hîfokoefenînimbo asefî, nga wani. Se moanî nindou yangîr-anafî asu Godîmbo moaruwaimbofe hoafîrîrühî, ‘Roana God-anahî’ masafî ranîmboanefî,” mehomondamboyu.

³⁴ Asükaiyu Sisas ai ahamumbo sîmborî hoafiyupurühî yahuya, “Hoafî nda sîhamundî ahînûmbî hohoanîmo Bukambe ndare menjoro: God ai yahuya, ‘Ro sîheimbo hoafîmayahî, seana god-anei,’ meho.

³⁵ Nindou God ai ahandî hoafî masagadürî ranaheimboyo ai god-anei mehondürî. Asu ngîrî Baiborambeahîndî hoafî ranana ngorü-süngunde hoafîndo.

³⁶ Nga Ape aiyu ahandîhoarî wambo kafoareandîrî mbura, asu hîfîna koamarîhendîra makosahî. Ranîmboyahî ro hoafîyahühî, ‘Roana Godîndî nîmor-anahî,’ masahî asu nîmboe se wambo hoafîyomo-ndîrühîya, ‘Nîmboe se Godîmbo gogonîmbo-rîhaworühî hoafayafî,’ mehomoa?

³⁷ Asu ro Apendî ratûpurî ratûpurîkoate-ndahanî ana, asu se wandî hoafî ra yowanî anîhondümbö-ndümböemo.

³⁸ Nga asu ro ahandî ratûpurî ratûpurîyahani se wandî hoafî ranahambo anîhondümböfembo moeimbo ana, asu ratûpurî ranî yangîrî anîhondümbö-ndundî. Rananîmbo asu se hohoanîmo ra ndondu hohoanîmo-ndîmondühî fîfîndümböemo Ape ai ro-dîbo mam-anehî amarehî,” mehu.

³⁹ Asükaiyomo Suda ai hoafî ra hîmborîyomo houmbo ahambo kîkîhîmündümbö yahomo houmbo ramefundî, nga asu Sisas ai aboedambo mahu.

⁴⁰ Sisas ai asükaiyu hîhîrîfî hanü Sodan hîmo horombo Son hundürürarü randühî manûngu.

⁴¹ Ai nûnguane, nindou ranai ahambo sowana sühüsîhü seiya, “Horombo Son ai moai hepünîfeimbî moatükunî ratûpurîyu. Nga munju raranî-moatükunî hoafî nindou ndanahambo hoafîmayu ranana anîhond-ane,” masei.

⁴² Ranîyei asu nindou afîndî ranîhü ranai ahambo anîhondümbö-marîhorî.

11

Sisas ai Rasarus yîfîhündî botîmarîrî

¹ Nindou mamî ahandî ndürî Rasarus Betani ngoafîhündî ranai anjünîmbo mamaru. Betani ra Maria asu Mata apodoho nîmarî-feimbî ngoaf-ane.

² Maria aiyo werî fisînarümbî Sisasîndî tînarîwamî kafoare mbura, asu ahandî mbîrînanînambo gedümarîhendî. Nîmorehî mamî ranahandî ranîhîyu Rasarus anjünîmbo Betani ngoafîhü menjuru.

³ Ranîyafe asu apodoho ranai Sisasîmbo hoafîmbo nindou koarîhenerühî safeya, “Adükarî, nindou se ngusüfo pamarîworî ranai anjünümboani,” masafeamboyu.

⁴ Ranîyu asu Sisas ai ahafe hoafî ra hîmborîyu haya hoafîyuhî yahuya, “Anjünî ranana yîfîmbo anjünüyopoani, nga wani. Ranana moanî Godîmbo ndürî adükarî segodîmbo-hündamboane tükefeyo asu ranî-süngumboanîmbo Godîndî Nîmorî amboanî ndürî adükarî ndemündümbui,” mehu.

⁵ Sisas ai Mata apondoho asu Rasarus aheimbo ngusüfo pareandürî marandî.

⁶ Nga asu Sisas ai Rasarus anjünümboayu hoafî ra hîmborîyu haya, ranîhü yimbu si mamaru.

⁷ Asükaiyu sünguna nîmarümbö ahambo süngururü-rundeimbîmbo yahuya, “Asükai mborai, Suda-yafe hîfînambo ngefombo,” mehuamboemo.

⁸ Asu sîmborî hoafiyomondowohü yahomoya, “Yamundo-randeimbî, sapo hapondanîyomo Suda ai sîhambo nîmoeinambo hîfîkoefenînimbo yahomo houmbo raro-marünînisî. Asu se asükai Suda-yafe hîfînambo hîfombo safomboayafî?” mehomondamboyu.

⁹ Asu sɨmborɨ Sisas ai ahamumbo hoafiyupurühɨ yahuya, “Mamɨ si ra gebuai-ane anɨngo. Nindou ai sɨrühɨ ana ngɨrɨ pɨndu si ra hoeireambowambo.

¹⁰ Nga asu nindou ai nɨmbokoanɨ ahu ana, piyu arandɨ si yangorɨkoate wambo.”

¹¹ Ahamumbo yare hoafiyupurɨ mbura asükaiyu hoafiyupurühɨ yahuya, “Sɨhefɨ wandafɨ Rasarus ai mapuamboanahɨ awi ro ngü ahambo botɨndɨhinɨ samboanahɨ,” mehuamboemo.

¹² Asu ahambo sünggururü-rundeimbi ai hoafiyomondühɨ yahomoya, “Adükari, nindou ra apo yangɨrɨ apu ana, asükai ahandɨ angünü ra aboedɨndümbui,” mehomondamboyu.

¹³ Sisas ai hoafimayupurɨ ra, Rasarus ana yɨfɨmayu yahumboyu, nga ahambo sünggururü-rundeimbi ana moanɨ apo hondü mapu-amboani yare hoafayu mehomo.

¹⁴ Ranɨyu asu Sisas ai ahamumbo dɨboadɨre hoafiyupurühɨ yahuya, “Rasarus ana munguna yɨfɨmayu.

¹⁵ Ranɨ-sɨmboanɨ ro moai ai-dɨbo nɨmarɨhɨ, nga ro ranɨmbo-hündambo hɨhɨfɨ-hɨhɨfayahɨ. Ranɨnɨmbo asu se wambo anɨhondümbö-ndundɨrɨ. Nga hapondanɨ sɨhɨrɨ ahambo sowana ngefɨmboane,” mehupurɨ.

¹⁶ Ranɨyu asu Tomas ahambo Didimas sahündo-rɨhündeimbi ai Sisasɨmbo sünggururü-rundeimbi ahamumbo yahuya, “Wai sɨhɨrɨ andai ngɨfɨ, Sisas-babɨdɨmbo Sudiahü yɨfɨndefo,” mehu.

Sisas ai yangɨrɨ nɨngombo nɨmɨndühani

¹⁷ Sisas ai ahambo sünggururü-rundeimbi babɨdɨmbo hɨfomo Betanihɨ tüküyafundühɨyomo Rasarus ai yɨfɨmayua honguambe masɨhehorɨ ra yimbuyimbu si homboane hoafɨ ra hɨmborɨmayu.

¹⁸ Betani ngoafɨ ana Serusarehündɨ angunɨyopoanɨ. Betani ngoafɨhündɨ botɨfe hefe Serusarem ngoafɨna aho ra ngɨmɨ kiromita-ane.

¹⁹ Rasarus yɨfɨmayua ranɨyei asu Sudahündɨ afɨndɨ ranai Mata Mariambo kɨkɨmɨfoefepɨrɨ nɨmaroanɨ ngusufu aboedɨ kürɨne mbɨmarɨfeya sei hehimbo masühüsi.

²⁰ Mata ai Sisas masüfu hoafɨ ra hɨmborɨyo haya, ahambo nafoarɨfimbo ho, nga asu Maria ai worambeahɨ nɨmaro.

²¹ Mata ai Sisasɨmbo hoafiyondowohü yahoya, “Adükari, asu se ndanɨhü mbanɨmbafɨ-mbonana, wandɨ ranɨhɨ ai ngɨrɨ yɨfɨyu.

²² Nga ro fɨfɨrɨheamboanahɨ, asu se hapondanɨ amboanɨ Godɨmbo nɨnɨmbo dɨdɨbafefoando ana, sɨhambo daganɨnɨmbui,” mehoamboyu.

²³ Asu Sisas ai ahambo hoafiyundowohü yahuya, “Sɨhafɨ ranɨhɨ ana yangɨrɨ aboedɨ hɨfambe-ambeahɨndɨ botɨndüfimbui,” mehundowamboyo.

²⁴ Asu Mata ai ahambo asükaiyo hoafiyowohü yahoya, “Ro ranɨmbo fɨfɨrɨheamboanahɨ, nga ai asükaindu süngunambo hɨfɨ nda munguyowambe yangɨrɨ aboedɨ botɨndɨfimbui,” mehoamboyu.

²⁵ Asu Sisas ai yahuya, “Yɨfɨhündɨ yangɨrɨ botɨfe nɨngo ra ro nɨmɨnd-anahɨ. Nindou ai wambo anɨhondümbö-reandɨrɨ haya yɨfayu ana, ai asükaindu yɨfɨhündɨ botɨndüfɨ nüngumbui.

²⁶ Nga nindou mungu yangɨrɨ nɨmboeimbo wambo anɨhondümbö-arɨhindɨrɨ ana, ngɨrɨ yɨfɨndei, nga ai koadürümbo-koadürümbo yangɨrɨ nɨboadeimboyei. Asu se hoafɨ ndanahambo anɨhondümbö-rowandai wanɨyo?” mehuamboyo.

²⁷ Asu Mata ai yahoya, “Yɨnɨ, Adükari, ro sɨhambo anɨhondümbö-rɨheanɨnɨmboanahɨ seana God kafoare hɨnɨngɨmareanɨnɨ Krais-anafɨ. Seana Godɨndɨ nɨmorɨ horombo hɨfɨnambo nindou kudümbui mehu ran-anafɨ,” meho.

Sisas ai aranɨmayu

²⁸ Mata ai yare hoafiyo haya, ahandi akidambo hifo hiniŋgrou himboambeambe hoafiyondowohü yahoya, “Yamunde-randeimbi ana ndan hü süfumboani sishambo düdumefini,” mehoamboyo.

²⁹ Asu Maria ai rani hoafi ra himboriyo haya, nimehünou botife haya Sisasimbo sowana maho.

³⁰ Sisas ai awi moai ngoafihü tüküfiyu, nga nafini Mata ho hoeirerühi rani hü manüŋgu.

³¹ Raniyo Maria ai nimai botife haya pipinambo mahowamboyei asu Suda Maria-babidimbo worambe ahafembo kikumifoarhipiri mamarei ranai ahandi süŋgu mahei ndanana Rasarus yangurühi ho arani-hoafimboane aho sei hehi.

³² Maria ai ho Sisas nüŋguhü tüküfe ahambo hoeirerühiyo ahandi fikimi yiri yimbu pusire yimindihö yimbunambo nimarimbo hoafiyowohü yahoya, “Adükari, se ndan hü mbanmbafi-mbonana, wandi ranihi ai ŋgiri yifiyu,” mehoamboyu.

³³ Sisas ai Mariambo hoeireandane arani-hoafimaranda, asu Suda ahandi süŋgu masinei ranai kameihi arani-hoafi-marihündamboyu. Asu Sisas ai ahandi ŋgusüfoambe moaruwaimariri.

³⁴ Asu Sisas ai aheimbo düdufindürühi yahuya, “Se ahambo nahü shehora?” mehuamboyei. Asu ai seiya, “Adükari, naha se sühüfi hoeiro,” maseiamboyu.

³⁵ Asu Sisas ai aranmayundo.

³⁶ Asu Suda ai hoafiyehi seiya, “Hoeirhi. Sisas ana nindou ranahambo afindi hamindi ŋgusüfo parirühi wamboani,” masei.

³⁷ Nga bidifiri ai hoafiyehi seiya, “Sisas ai nindou himboatihari aboedimariri. Nga asu ai nimboe Rasarusimbo fehefiyua yangiri niŋgombo ra wanmayua?” masei.

Sisas ai Rasarus botimariri

³⁸ Asükaiyu Sisas ai ahandi ŋgusüfoambe moaruwai mahafowamboyu hu honguambe tüküme fiyu. Hongu ra nimoei nimaroweimbi wowondimarihündiyo raniyo nimoeiambe nafitambe ra nimoei ŋgorünambo gürühi pamarihindi.

³⁹ Asu Sisas ai yahuya, “Nimoei ambembo gürühi pamarihindi ra farihehi,” mehuamboyu. Asu Mata nindou yifimayu ranahandi reh ai yahoya, “Adükari, Rasarus ana yimbuyimbu si honguambe yangurimb-ani. Nga fisinirümbei nawe,” mehoamboyu.

⁴⁰ Asu Sisas ai yahuya, “Sapo hapoasüŋgu hoafiya-hanineimb-ane. Asu se wambo anihondumbo-arowandiri ana, se Godindi ŋginindi ra hoeindowamboyafi,” mehuamboyei.

⁴¹ Raniyei asu ai nimoei ra mafarihhindamboyu, Sisas ai nimoamo himboariyuhü yahuya, “Ape, ro sishambo hihifarihanini. Se wandi hoafi himbori-yafomboanafi.

⁴² Ro fifirihendi ro hoafiya arihandi ra se afindimbo himbori-yafi randühanafi. Nga nindou ndan hü maniboadei-amboanahi ro ndarhe hoafayahi. Rananimbo se wambo koamarihawandira makosahi ra anihondumbo-mbirihindi-ramboane.”

⁴³ Raweyahu haya puküna mŋgyuhü yahuya, “Rasarus, se weindana tüküyafö sinifi,” mehuamboyu.

⁴⁴ Raniyu asu Rasarus ai honguambeahindi tüküfi haya masünu. Ahandi yitinar watinar ra hoeari goesürinambo hüputüpurühümüdi hiniŋgimarihindiyo, asu ahandi ŋgusümborari hoearinambo gabudi-mafoarihindiyo rani-kameihi tüküme fiyu. Raniyu asu Sisas ai hoafiyuhü yahuya, “Hoeari ra fufurihindoan-animbo ai mbühu,” mehündüri.

*Suda-yafe bogori ai Sisasimbo hifokoefimbo hohoanmomemo
(Matyu 26:1-5; Mak 14:1-2; Ruk 22:1-2)*

⁴⁵ Raniyei asu Suda bidiiri ranihu Mariambo hoeifembo masuhusi ranai rani-moatukuni Sisas ai ramareandi ranimbo hoeirahi hehi asu ahambo anihondumbo-marihori.

⁴⁶ Nga asu bidifiri ai Farisi sowana hei, Sisas ratupurimayu ranahambo ahamumbo hoafimehupuri.

⁴⁷ Raniyomo asu nindou Godimbo sihou-rundeimbi bogori ai Farisi bidifiri-babidimbo kansirimbo gugurupuri houmbo hoafiyomopuruh yahomoya, "Sihiri nda nungumandahua? Nindou ndanani ai hepunifeimbi moatukuni afindi ratupuriyu arandi.

⁴⁸ Sihiri ahambo moani rarihuri hinigirihuran ai hepunifeimbi moatukuni ratupuriyu randani nindou afindi ai ahambo anihondumbo-arihori ana, Rom bogori shefimbo hifandarimuni ai difomo shefimbo moaruwaimbo-ndimunuh asu shefi Godindi wori ra biriboadoembo," mehomu.

⁴⁹ Raniyo asu rani himbanifih nindou mam ahandi nduri Kaiafas ai Godimbo sihai-randeimbi adukari bogorimbofi manungu. Ai hoafiyupuruh yahuya, "Seana moai rani-moatukuni fifirundi!

⁵⁰ Se ndoru fifirundai? Nindou mam ai nindou amuri aheimbohunda yifayu ranana aboed-ane, nga Suda shefimbo munguambo moaruwaimbofe ana, moaruwai-ane," mehu.

⁵¹ Kaiafas ai yare hoafimayu ra ahandi hohoanimonambo yangriyupoani. Nga rani himbanifih Godimbo sihai-randeimbi adukari bogorimbofi nimarumbowambo Sisas ai aheimbohunda yifimboayu ranimbo horombo hoafireanduhiyu.

⁵² Ai Sudambo farihefembo yangriyupoani yifayu ra, nga Godindi nimori mungua hifihu buriyei wakarihindi aheimbo semundundur mamambefendurani mamisirimboyahi mbiniboadeia mbusi hayambo-animbo yifindumbui.

⁵³ Asu raniyomo rani-simboani piyomo houmbo, Suda-yomondi bogori ai Sisasimbo hifokoefimbo yahomo houmbo hoafi fifirimarundi.

⁵⁴ Ranimboyu asu Sisas ai moai Suda-yomondi himboahü weindahi tukufiyu. Raniyu ai Sudia hifi ra hinigire haya, ngoru hifi nimi wohi furikoate-reanduh ngoafi ngoru ahandi nduri Efraim ranihu hu ahambo sungururu-rundeimbi babidimbo manungu.

⁵⁵ God ai Sudambo Isipihundi aboedimareanduri si Pasofa ra awi tukufekoate akimi tukufembo yangriyoambe nindou ngoru ngoafihundi ngoru ngoafihundi ranai Serusarem ngoafinambo ahei fi Godindi himboahü aboedi tukufembohunda mafandihindi.

⁵⁶ Raniyei asu ai Sisasimbo kokorihori wakirihora mayoa Godindi worambe nimboeimbo aheihor wataporiyehi seiya, "Se nungurühi hohoanimoayeia? Sisas ai adukari si tükufeyo nda hoeifembo madufuyo wanimandüyo?" masei.

⁵⁷ Nindou Godimbo sihou-rundeimbi bogori ai Farisi-babidimbo yaru hoafimemo: 'Nindou mam ai Sisasimbo hoeiriran anungu ana, asu ahamumbo ranih-ani anungu yahopuran-animbo ahambo papi-hoafiyumbohunda kikihi-mbirundümo-ndamboane,' mehomu.

12

*Maria ai Sisasindi tinaruwami weri kamafoareandi
(Matyu 26:6-13; Mak 14:3-9)*

¹ Adukari si ra tukufembo awi 6 si ningowane, asu Sisas ai Betani ngoafinambo mahu. Ngoafi ra Rasarusindi ngoaf-ane. Rasarus ranahamboruri Sisas ai honguambeahindi yifihundi botimariri.

² Rani ngoafihundi ai Sisasimbo sindiruhunduh mamarei. Mata ai sesi kakireandi, nga Rasarus ai nindou Sisas-babidimbo nimatei masahusi ra-babidimbo nimatei.

³ Maria ai weri fisisjarümbi hipiri mbuisamongo-ramindeimbi kaki afindifihi sahümündimbi ra semindi haya Sisasindi tjarai wami kare mbura, asu ahandi mbirinanainambo gedumarihendi. Raniyo asu weri ranahandi fisisjarü aboedi ranai worambe kikihimayo.

⁴ Nga asu nindou mamai ahambo süngurüri-randeimbi ahandi ndüri Sudas Iskariot ai-amboani ranihü nimaru. Nindou ranai-animbo Sisasimbo nderümündü ahandi hürütümbi ahamundi wariwamindirümbui. Ai moai Maria ramareandi ranahambo hihifi-hihifiyu.

⁵ Nindou ranai hoafiyuhi yahuya, “Nimboe weri aboedi nda nindou ai sahümündihü asu ranifihi 300 kaki semindi mburimbo nindou napokoateimbi aheimbo segudürimbomayoa?” mehu.

⁶ Nga nindou napo-koateimbi aheimbo hohoanimoyundüri haya hoafiyumboyoani, nga wani. Nindou ranai hühühünüyü-randeimb-ani ranimboane asu ai yare hoafimayu. Aiyu kaki hipiri ahamundi ra hifandimarandi raniyu asu ai kaki foarhi marihündi ra bidifiri hühühünüyü marandi.

⁷ Ranimboyu asu Sisas ai yahuya, “Nimorehi ranahambo se hininjindihindi. Ai wandi yifi si ranahambo horombonambo noure rarendühane fisisjarümbi moatükunü aboedi ra afandifoareandiri.

⁸ Nindou napo-koateimbi ai-animbo se-babidimbo koadürümbo-koadürümbo nimboeimboyei asu se aheimbo fandiheli-ndüründihündi, nga roana ngiri se-babidimbo koadürümbo-koadürümbo nimboahi,” mehu.

⁹ Suda ai Sisas Betani ngoafihü aningu hoafi himboriyei hehimboyei, raninambo mahüsi. Ai mahüsi ra Sisasimbo hoeifimbo yangiriyepoani, nga Sisas Rasarusimbo yifihündi honguambeahindi botimariri ranimbo hoeifimbo kameihiyei mahüsi.

¹⁰ Raniyu asu Godimbo sihou-rundeimbi bogori ranai Rasarusimbo kameihü hifokoefimbo yahomo houmbo hoafi didiboado-marundi.

¹¹ Nimboe sapo Suda bidifiri ai Sisas Rasarus yifihündi botimariri ranahambo hohoanimoyehi asu ahei bogori-yomondi ratüpurü ra hininjirihü hehimbo Sisasimbo yangiri anihondümbo-marihora ranimbo wambo.

Sisas ai Serusarem ngoafihü adükarü bogori nahurai tükimefiyuwa mungu ai hihifi-hihifimayei

(Matyu 21:1-11; Mak 11:1-11; Ruk 19:28-40)

¹² Nimohoafirehi nindowenihü afindi ranai adükarü si ra hoefembo masühüsi ranai ranihü nimareiane. Asu ngörü sihü Sisas ai Serusarem ngoafinambo asüfu hoafi ra himborimayei.

¹³ Raniyei asu ai mbe emündi nahurai hutei sahümündi hehi, nafina nafoarihori hehü hoafi afindi-afindiyehiyehi seiya,

“Godimbo hihifi-hihifindefo!

Nindou Adükaründi süngu tükefiyu ranahambo ‘aboed-ani’ mbisefomboane.

Israeri-yafe adükarü bogorimbo aboed-ani mbisefomboane,” *Buk Song 118:25-26* masei.

¹⁴ Sisas ai dongi semündü haya raniwami masüfu Baiborambe hoafimayo süngu.

¹⁵ Ai yare hoafiyowohü yahoya,

“Saion ngoafi, se yihimbondamboyafi!

Sihafe Adükarü bogori asüfu ra hoeirworü.

Aiana dongi nimori ranü wamani nimarümbo asüfu,”

Sekaraia 9:9

meho.

¹⁶ Horombo ana ahambo süngururü-rundeimbi ai ranani moatükunü moai wudipoaporu fifirundi. Nga sünguna Sisas ai sünambe hafuane, rasimboani ai hohoanimomemo Baibor ahambo hoafimayo ra. Raniyomo asu nindou ai Sisasimbo raraorihori marihündi ranahambo fifirimarundi.

17 Horombo Rasarus ai yifiyu haya honguambeahi yanguruane, asu Sisas ai ahambo mihgimayua honguambeahindi tukumefiyu ra nindou afindi ranai ai-dibo niboadeimbo hoeimarihori. Asu nindou afindi ranai Rasarusimbo honguambeahindi botimariri hoafi ra sahümundi hehimbo, weindah wataporiyei wakimarihindi.

18 Nindou afindi ranai Sisas hepünifeimbi moatükun ramareandi hoafi ra himboriyei hehi nafini nafoamarihori hei.

19 Raniyomo asu Farisi ai ahamundihoari wataporiyomondühi yahomoya, “Haponda shiri ra hoerihumboanefi. Nimorehi nindowenih mungu ahandi hoafi süngurihindühi wambo ngiri nne hohoanimo shiri hohoanimomefi ra aboedindo,” mehomomo.

Grik ai Sisasimbo kokomaruri

20 Nimorehi nindowenih ai Pasofa adükari si ra Serusareminambo Godimbo hohoanimombo masühüsi. Asu raniyei Grik bidifiri Suda-yafe rotu hohoanimo süngurihindeimbi ai Suda-babidimbo masühüsi.

21 Nindou Griki-mayei ranai Firip Betsaidahündi Gariri hifambeahindi ahambo sowahi sinei düduyahindowohü seiya, “Ritifo, ro Sisasimbo hoeindihuri sefimboanefi,” maseiamboyu.

22 Asu Firip ai hu Andrumbo hoafiyundo haya, hafani Sisasimbo hoafimefinando.

23 Raniyu asu Sisas ai ahafanimbo hoafiyupirühi yahuya, “Ndeara ndani simboani ana Nindou Hondü ai nduri adükari ndemündümbui.

24 Ro shifanimbo anihondumboanahi hoafayahapiri: Wit mangiri ra hifini pirikoate-yo haya nimbayo ana, asu mamani rani yangiranimbo ningomböe. Nga asu wit mangiri ra hifini peyo haya nimbayo ana, asu aboedi tükündifehü hisi aboedi hisindimboe.

25 Asu nindou ai ahandi fi ranahambo yangiri afindi hohoanimoayu ana, awandihoemboe. Nga asu nindou ranai hifi ndanihü ahandi yangiri ningo hohoanimo ra daboadanambo-areandi ana, koadürumbo-koadürumbo nüngumbui.

26 Nindou mamani ai wandi ratüpurü asemündu ana, asu ai moani wandi hohoanimo süngu yangiri süngumbi-randamboane. Ro ngoafi animboahi ranih-animbo nindou wandi ratüpurüyu-randeimbi ai ro-dibo nüngumbui. Nindou ra wandi ratüpurü rani yangiri semündü anüngu ana, asu wandi Ape ai ahambo nduri adükari dagadombui,” mehu.

Sisas ai yifimbomayu ranahambo hoafimayu

27 Sisas ai yahuya, “Haponda wandi ngusüfoambe moaruwai-arandiri. Asu ro nüngumambisaha? Asu ro hoafindahühi, ‘Ape wandi flambe nini-moatükuniyu tüküfembo yahohaya rarawayo nda sowandifi piro,’ mambisahiyo? Roana ngiri randihe hoafindahi, nga wani. Nga ro wambo rambifeyowambo saheheamboanahi ndanihü tükeheandi.

28 O Ape, shafi nduri ra adükari-mbeyowamboane.” Sisas ai yare hoafimayuwamboyo asu hoafi mamani sünambeahindi ndahurai kosiwöhü yahoya, “Ro wandi nduri ra adükariimbo-riheamboanahi, nga wandi nduri ra randiheandani asukai adükari safi tükündifemboe,” meho.

29 Nimorehi nindowenih akimi maniboadei ranai hoafi ra himboriyei hehi hoafiyehi seiya, “Nimoamondihofi bürügoayo,” masei. Asu bidifiri ai seiya, “Sünambeahindi nend-ani ahambo hoafeindo,” maseiamboyu.

30 Asu Sisas ai simbori hoafiyuh yahuya, “Hoafi se himborimayei ranana wambo farihendirimbo tüküfehüyopoani, nga wani. Ranana shheimbo farihendirimboane tükefeyo.

³¹ Haponda God ai nindou hifi ndanihu aniboadei ranaheimbo yibobo-ndearumbui. Rananimbo asu ai Satan ndani hifi ndanihu bogorimbofi anungu ra nderumundu pindirumbui.

³² Rananimbo ai wambo botindihindira, asu ro randiheandura nindou afindi ai wambo sowana ngeimboyei.”

³³ Sisas ai rani hoafi hoafimayu ra, nindou ai ahambo nimi keimbi karihendeimbifih panduwurani yifindumbui.

³⁴ Ranimboyei nindou ai ahambo simbori hoafiyahindowohu seiya, “Krais ai yangiri koadurumbo-koadurumbo nungumbui, ahinumbi hohoanimo Bukambe ranimbo hoafimayoa himborimayefi. Asu se nimboeafi haponda hoafiyafuhi, ‘Nindou Hondu ahambo nimoamo ndahorimindei botindihora yifindimbui,’ masafa? Asu Nindou Hondu ra dudia?” maseiamboyu.

³⁵ Asu simbori Sisas ai yahuya, “Si ra se-babidimbo akidoumbo animbo ningomoe. Si yagodowan nimbibi tukufekoate-yoambe-animbo si ra-dibo ngei. Nindou ai si waniyowan nimbokonan ahu ana, ai moai nafi hombo ra fifireandi.

³⁶ Haponda si ra siheimbo sowahi maningowa hifandihumboanei, nga se si rana-hambo anihondumbo-ndihinduh-animbo, asu ahandi nimorindei,” mehu.

Suda afindi ai moai Sisasindi hoafi anihondumbo-rihindi

Sisasi rani hoafi ra rare hoafiyu mbura asu ai ahei himboarihu hu dibonapimefiyu.

³⁷ Ai hoeirihora hepunifeimbi moatukuni afindi ahei himboahü ratupuriyu marandiyosi, nga asu ai moai ahambo anihondumbo-rihori.

³⁸ Ranimboyo asu Godindi hoafi hoafiyu-randeimbi Aisaiani hoafi ra anihondü tukumefeyo. Ai hoafiyuhi yahuya,

“Adukari, dudi nindou yihoe fi hoafi ranahambo anihondumbo-areanda?

Asu Adukari ranai daboe nginindi hohoanimo ra nafuiayundoa?” *Aisaia 53:1*
mehu.

³⁹⁻⁴⁰ Aisaia ai ngoru hoafinambo yare suru papiranduhi yahuya,

“God ai ahei himboari ra gabudearumboani.

Ranimboanei asu ai ngiri raranimoatukuni ahei himboarinambo ndondihi hoeindihindi.

Ahei ngusüfoambe ragu God ai nimoie nahurai nginindi ramareandura tukumefeyo.

Ranamboane asu ai ngiri ngusüfoambe ndondihi hohoanimondeihi wambo sowana hihindahi dugusiani diboandoharu, nga wani,” *Aisaia 6:10*

mehu. Aisaia ai ra-mehu ranimboanei Suda ai Sisasimbo ngiri anihondumbo-ndihori.

⁴¹ Horombo hondu Sisas hifini ningokoate-yuambe Aisaia ai ahandi-mayo himboamupuimbo-randeimbi hoeire hayamboyu ahambo hoafi ra yare hoafimayundo.

⁴² Nindou afindi bogorimboyafu mamarimo ai-amboa Sisasimbo anihondumbo-aruwuri. Nga Farisimbo yihimboyomonduhi wambo ai anihondumbo-aruwuri hoafi ra moai weindah hoafiyomo. Ai hohoanimoyomonduhi yahomoya “Weindah hoafindefani yihoeimbo rotu worambeahindi hihaiboadi-munimboemo,” mehomo.

⁴³ Nindou ranahamumbo nindou ai aboed-anemo mbiseiya yahomo hohoanimomemo, nga God ai ahamumbo ‘aboed-anemo’ yahombo moai yifiriyomo.

Sisasindi hoafi ranai nindouyei hohoanimo yibobondeamboe

⁴⁴ Raniyu Sisas ai pukuna hoafiyuhi yahuya, “Nindou wambo anihondumbo-areandiri aiana wambo yangiri anihondumbo-reandiruhiyupoani. Nga ai Ape wambo koamarhendira makosahi ahambo kameihani anihondumbo-ariri.

⁴⁵ Asu nindou wambo hoeiareandiri ranai Ape wambo koamarhendira makosahi ahambo kameihani hoeariri.

⁴⁶ Roana, hifi ndanihü si nahurai, nindou ai wambo anihondumbo-rhindirühi nimbini maroambe ningokoate-mbeyeia saheheambo makosah-anahi.

⁴⁷ Asu nindou mamini ai wandi hoafi himboriyuhü, süngufekoate-ayu ana, ro ngirini ahandi hohoanimo yibobondihini. Roana hifi ndanihü nindou aheimbo yibobofendürimbo kosamboyahipoani, nga wani. Roana aheimbo aboedambofendürimbo makosah-anahi.

⁴⁸ Asu nindou ai wambo daboadi hihireandirühi wandi hoafi semindikoate-ayu ana, ahambo ahandi hohoanimo yibobofe hoafi ra yagododomböe. Hoafi ro hoafimayahi rananimbo bidifirani si tüküfeyoambe yibobondeirimboe.

⁴⁹ Hoafi nda ropoanimbo hohoanimo hehea hoafiyahühi-yahipoani, nga wani. Ape wambo koamarihendira makosahi ranai munju moatükuni Se hoafindafindürü, mehuamboanahi hoafayahi.

⁵⁰ Ro hoafi ra fifirihamboanahi. Apendi hoafana aboedi yangirini koadürümbo-koadürümbo ningo-randeimb-ane. Ranimboanahi Ape ai wambo hoafimayundira asu munju hoafi nda siheimbo hoafayahi,” mehu.

13

Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi-yomondi yitijari popoaimarapuri

¹ Sudayei mamini adükari si Pasofa sei-arihündi ranai tüküfembo yangiriniyoambe Sisas ai hifi nda hiningife hefe, ahandi Afindi sowanambo hafombo si ra tüküme feyoa fifirimareandi. Ai ahandi nendi afindi hifi ndanihü burayei aheimbo afindi ngusüfo pamareandürü. Ai aheimbo horombo piyu haya ngusüfo pareandürü huhumbo ndeara yifimbo yangiriyuhü afindi hamindi ngusüfo pamareandürü.

² Sapö Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi babidimbo sowasümondühini marimondane asu Satan ai Saimonindi nimori Sudas Iskariot ahandi fiambe hohoanimo moaruwai masagadowa Sisasimbo ahandi hürütümbi-yafe warihüfimbo mehu.

³ Sisas ai fifireandi Afindi ai ahambo munjuambo moatükuni hifandimbo nginindi adükari masagado ra. Asu Godimbo sowahindi makusu ra fifireandi ranimbo ai Ahambo sowana gafumbui.

⁴ Ranimboyu asu ai sesi sesambeahindi hiningire botifi, ngisihari hoeari yimündamündü mbura, tawor mamini semündü ahandi mbusümondühini hühüre hiningimareandi.

⁵ Raninyu asu ai hoe semündü disambe kare mbura, ahambo süngururü-rundeimbiimbo ahamundi tijari ra popoairapurühi tawor mbusümondühini hühümareandi ranambo gedümarapuri.

⁶ Raninyu asu Sisas ai Saimon Pitambo sowana masünuwamboyu, asu Pita ai hepünifi hoafiyundühini yahuya, “Adükari, se wandi tijari popoaimbo safimboyafi?” mehuambo.

⁷ Asu Sisas ai simbori hoafiyundühini yahuya, “Ro haponda ratüpurayahini ndanana se moai fifirowandi. Nga süngunambo-animbo ranahambo fifirindowamboyafi,” mehuambo.

⁸ Asu Pita ai yahuya, “Se wandana tijari ra popoaindamboyafi, nga yowani,” mehuambo. Asu Sisas ai simbori kafaore hoafiyundühini yahuya, “Asu ro sihambo popoaiyoninikoate-ayahini ana, asu se ngirini wandi sünguro-randeimbindafoandi,” mehünowambo.

⁹ Asu Saimon Pita ai simbori yahuya, “Adükari, ambe, wandi tijari yangirini popoaiyondirini ana. Nga wandi watijari ngusümboari ra kameihini amboani popoaindandirini,” mehuambo.

10 Asu Sisas ai ahambo yahuya, “Nindou ai ahandi fi ra munḡu hundürüyu hayamboayu ana, asu asükaindu ḡḡri hundürümbo hohoanmondö. Ai tḡari yangri amboani popoiafoareandi ra afisaho paarikoate aboedyuhani. Se afisaho-koate aboedi anḡgomo, ḡḡa se munḡuamboemopoani,” mehu.

11 (Sisas ai nindou mamai ahambo ahandi hürütümbi-yomondi warihüfimbo mehu ahambo fifiriri. Ranimboyu ai ahamumbo hoafiyupurühi, “Seana moai munḡuambo afisaho-koate nḡgomo,” mehupuri.)

12 Sisas ai ahamundi tḡari popoairapuri mburamboyu, asu asükaiyu ahandi ḡḡsihari hoeari ra güde haya, sesi yangoro fondani mahu. Hu nimarumbo ahamumbo düdufipurühi yahuya, “Haponda sihamundi tḡari popoaimarhandi. Se wandi ratüpurühi nda fifirundai?”

13 Se wambo dükarundürühi ‘Yamundo-randeimbi,’ asu ‘Adükari,’ yahomo arundi, ranana anihond-anesi, ḡḡa ro ran-anahi.

14 Roana sihamundi Adükari-mboya asu Yamundihe-rihandeimb-anahi. Raniyah asu ro sihamundi tḡari popoaimarhapuri. Asu yahurai se-amboani sihamundihoari ḡḡoründi hoarehindimondühi simbori fehefirindimo.

15 Ro sihamumbo nafuimbohünda ramarheandi nou, se nindou ḡḡorumbo rani-süḡgundühi.

16 Ro anihondümboanahi hoafayahapuri: Ratüpurüyu-randeimbi nindou ai ahandi bogorimbo ḡḡasündirümboyupoani. Asu nindou ratüpurümbo ahu ranai nindou ahambo koamarherü ahandi nimoamoyupoani.

17 Asu se rani-moatükuni ranahambo anihond-ane yahomo fifirundühi, rani-süḡguarundi ana, se ranimbo hihifi-hihifindimboemo.

18 Ro sihamumbo munḡuambo hoafiyaha-purühiyahipoani. Ro sihamumbo dibonimehapuri fifirihapurimboanahi. ḡḡa sehündi mamai wambo refendirimbo-mayu ranahandi hoafi Baiborambe hoafimayo ra anihondü tükündefemboe. Hoafi ra yare hoafiyohü yahoya, “Nindou sesi mamühi asahoasehi ranai wandi hürütümbi tükündüfimbui,” meho.

19 Awi ndani moatükuni ra moai haponda tüküfeyoaniyahipoani ranahambo hoafayahi. Rananimbo ndani moatükuni ra süḡgunambo tükündefeyoani, asu se wambo anihondümbo-ndundiri ro God ai siheimbo aboedambo-fembohünda koamarhendiranahi.

20 Ro anihondümboanahi sihamumbo hoafayahi: Nindou düdi ro nindou koararhehin ranahambo aserümündu ana, ai wambo kameih semündündirühani. Asu nindou düdi wambo asemündündiri ranai nindou wambo koamarhendiri ahambo amboani serümündühani,” mehu.

*Sudas ai Sisasimbo ahandi hürütümbi-yomondi warihündirimbui
(Maty 26:20-25; Mak 14:17-21; Ruk 22:21-23)*

21 Sisas ai yare hoafiyuwane asu ahandi ḡḡusüfoambe moaruwai-mariri. Asu ai hoafiyuhi yahuya, “Ro anihondümboanahi sihamumbo hoafayahapuri: Nindou mamai sihamundi mbusümo anḡḡu ai-animbo wambo hürütümbi-yomondi warihündeandirimbui,” mehu.

22 Sisas ai yare hoafimayuamboemo asu ai simbori himboapefirümemo. Asu ai moai fifirundi Sisas ai nindou dabombe yare hoafimayu ra.

23 Nindou Sisasimbo süḡgururü-rundeimbi ahandi ḡḡusüfoahündi ai ahandi fikimi mamaru.

24 Raniyu asu Saimon Pita ai ahambo mbiro kareandühi yahuya, “Se Sisasimbo düdurwori, ai nindou daboe yare hoafayu rana,” mehuamboyu.

25 Asu ai Sisasimbo sowana sühüfi hüfuhü düdufindühü yahuya, “Adükari, nindou ra düdia?” mehundowamboyu.

²⁶ Asu Sisas ai sɪmborɪ yahuya, “Awi ro bret bɪdɪfɪrɪ sesɪ hoeambe foandɪhe hehea ndahandomboyahɪ. Ro sesɪ asahando nindou aiani,” mehu. Ranɪyu asu ai bret bɪdɪfɪrɪ ra sesɪ hoeambe foare mbura, Sudas Iskariot, Saimonɪndɪ nɪmorɪ-mayu, ahambo masagado.

²⁷ Sudas ai Sisasɪndɪ hūrütümbi-yomondɪ warɪhüfimbo hohoanɪmoyuhü sesɪ ra semündü hayamboyuwane asu Satan ranai ahandɪ fiambe mafarɪfiyu.

Ranɪyu asu Sisas ai ahambo yahuya, “Se ranɪ-moatükunɪ ratüpurɪmbo ana, nɪmai ratüpurɪyafɪsɪ,” mehu.

²⁸ Nindou sesɪ fikɪmɪ nɪnoumemo ai mamai-amboanɪ moai Sisas hoafɪmayu rana-hambo fɪfireandɪ.

²⁹ Nindou bɪdɪfɪrɪ ai Sudas ahamundɪ kakɪ hipɪrɪ hɪfandarandɪ ai adükarɪ si sesesɪmbo hoafɪmayundowambo sesɪ pemɪmboani yahomo asu nindou kakɪkoate-mayei aheimbo saimboani yahomo raraomarundɪ.

³⁰ Nɪmbɪ mamarowamboyu Sudas ai bret bɪdɪfɪrɪ Sisas masagado ra semündü haya hɪfɪnambo makusɪfoendɪ.

Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbɪmbo sɪmborɪ ahɪnübɪ hohoanɪmo masagapurɪ

³¹ Sudas ai hɪfɪna makusɪfoendamboyu, asu Sisas ai yahuya, “Haponda Nindou Hondü ai ndürümb-ani yahombo ra weindahɪ tükündɪfemboe. Rananɪmbo asu Nindou Hondü ai God ndürümbayu ra weindahɪndirɪmbui.

³² Asu Nindou Hondü ai God ndürümbayu ra weindaharirɪ ana, asu God ai ahandɪ süngu Nindou Hondü ndürümbayu ra nɪmehünou weindahɪndirɪmbui.

³³ Nɪmoakɪdɪbou, ro ŋgɪrɪ se-babɪdɪmbo gedühi nɪmboahɪ. Se wambo kokondurɪ-mboemo, ŋga se ŋgɪrɪ hoeindurɪ. Horombo Sudambo hoafɪmayahɪ ro homboayahɪ ŋgoafɪ ranambe se ŋgɪrɪ ŋgei.

³⁴ Ro sɪhamumbo sɪmborɪ hohoanɪmo asahapurɪ. Wandafɪ mamɪ, se sɪhamundɪhoarɪ sɪmborɪ ŋgusüfo pefirɪndɪmo, ro sɪhamumbo ŋgusüfo pararɪheapurɪ nou.

³⁵ Asu se sɪhamundɪhoarɪ sɪmborɪ ŋgusüfo pefirɪndɪmondan-anɪmbo nindou ai sɪhamumbo amboa ‘ahambo süngururü-rundeimb-anemo’ mbɪseimboyei,” mehu.

*Sisas ai Pitamboya, ro moai ahambo fɪfɪrɪhinɪ mbüsümbui mehu
(Matyu 26:31-35; Mak 14:27-31; Ruk 22:31-34)*

³⁶ Saimon Pita ai hoafɪyunduhü yahuya, “Adükarɪ, se nahanamboyafa?” mehundowamboyu. Asu Sisas ai ahambo sɪmborɪ yahuya, “Ro nahanafɪyo ahahɪ ra-nafɪ ana se ŋgɪrɪ wandɪ süngu ŋgafɪ. Ŋga süngunambo-anɪmbo ra-nafɪ wandɪ süngu ŋgamboyafɪ,” mehundowamboyu.

³⁷ Asu Pita ai asükaiyu sɪmborɪ hoafɪyunduhü yahuya, “Asu nɪmboe ro haponda sɪhafɪ süngu sɪnɪkoate-ayaha. Sɪhambondünɪnɪ asu wambondündɪrɪ ndümboemo,” mehuamboyu.

³⁸ Asu Sisas ai ahambo sɪmborɪ hoafɪyundühɪ yahuya, “Se wamboyondɪrɪ asu sɪhamboyonɪnɪ rambo hoafayafɪsɪ, ŋga ro sɪhambo anɪhondümboanahɪ hoafayahanɪnɪ: Kakaro hoafɪkoate-yuambe-anɪmbo se ŋgɪmɪmbo hoafɪndafühɪ anɪmboya ‘Ro moai Sisasɪmbo fɪfɪrɪhinɪ,’ mbɪsamboyafɪ,” mehu.

14

Sisas ai Ape God sowanambo ho naf-ani

¹ Sisas ai hoafɪyupurühɪ yahuya, “Se ŋgusüfoambe hepünafundühɪ afɪndɪ hohoanɪmo-ndɪmboemo. Ŋga se Godɪmbo-anɪmbo anɪhondümbo-ndüwurɪ. Asu se wambo amboanɪ anɪhondümbo-ndündɪrɪ.

² Wandî Apendî worî ana fondî afînd-ane. Nga roana sîhamumbo fondî dîboadîfembo kameihî hahühühanahî. Asu ranî-moatükunî ra tîkaimbe-mbonana, ro ngîrî sîhamumbo hoafîyahapurî.

³ Ro nga sîhamumbo fondî dîboadondîhe hîniîngîndîhe heambo-anîmbo, asükainda sîhamumbo sepurîmîndîmbo kodamboyahî. Asu rananîmbo se ngoafî ro amarîhî ranîhü se-amboanî nîmandîmboemo.

⁴ Ro ahahî nafî ho ra se fîfîrumboanemo,” mehuamboemo.

⁵ Asu Tomas ai hoafîyundühî yahuya, “Adükari, roana moai fîfîrîhundî se hombo asafî ranana. Nüngundîhu ro fîfîrîmandîhu ra-nafî ho rana?” mehuamboyu.

⁶ Asu Sisas ai sîmborî hoafîyundühü yahuya, “Roanahî nafayahî, anîhondü hoafî, asu yangîrî nîngombo ra nîmîndühayahî. Nindou mamai-amboanî ngîrî ngorü nafîndüfi Ape sowahî tükündîfiyu, nga roanahî nafayahî.

⁷ Asu se wambo fîfîrarundîrî ana, wandî Apembo amboanî fîfîrîndü-wurîmboemo. Nga hapoadümbö se hoeirüwurî houmbo fîfîrarüwurî,” mehuamboemo.

⁸ Asu Firip ai hoafîyundühü yahuya, “Adükari, se yîhoefîmbo Ape ra nafuiyafîmunî. Rananîmbo yîhoefîmbo wanjei-mbeyowamboane,” mehuamboyu.

⁹ Asu Sisas ai sîmborî hoafîyundühü yahuya, “Firip, ro se-babîdîmbo gedühî manîmboahî ranane asu se wambo fîfîrîfendîrî-koate-ayafî? Düdi wambo hoeimare-andîrî ranai ana Apembo-amboanî hoeirîrî. Asu se ngîrî hoafîndafühî, ‘yîhoefîmbo Ape ra nafuiyafîmunî,’ mbîsafî.

¹⁰ Seana moai anîhondümbö-mbaropoanî ro Ape sowahî anîmboahî asu Ape ai wambo sowahî anüngu ra? Hoafî ro masahapurî ra ropoanîmbo hohoanîmoya hehea sahapurîmbo-yahîpoanî. Nga Ape ro dîbofîhani ai ahandî ratüpurî ra ratüpurîyu arandî.

¹¹ Se hoafî ndanahambo anîhondümbö-ndundî: Ro Ape-dîbo-anahî asu Ape ai ro dîbo-ani. Ra wanîndoanî ana, asu se ro mungu hepünîfeimbî moatükunî ratüpurîya marîhandî ranahambo hohoanîmondîmondühî anîhondümbö-ndundîrî.

¹² Ro sîhamumbo anîhondümböanahî hoafayahapurî: Nindou ai wambo anîhondümbö-areandîrî ana, ai-amboanî hepünîfeimbî moatükunî rande ratüpurîndümbui. Rananîmbo asu ai wandî ratüpurî ngasündeandeimbî ratüpurîndümbui sapo ro Ape sowana hahühühî wambo.

¹³ Asu se mungu moatükunî wandî ndürî sünguna dîdîbafefundî ana, ro randîheamboyahî Ape ai wandî süngu ndürî adükari semîndîmbohünda.

¹⁴ Asu mungu moatükunî se wandî ndürîna dîdîbafefundî ana, ro randîheamboyahî.”

Sisas ai Yifiafî Aboedî dagadürîmbui

¹⁵ “Asu se wambo ngusüfo pararundîrî ana, se wandî-mayo hohoanîmo ra süngundumboemo.

¹⁶ Asu ro Apembo dîdîbafî-ndaheandanî ai sîhamumbo ngorü farîhefe-mbohünda dagapurîmbui. Asu ai se-babîdîmbo koadürümbö-koadürümbö nîngomboe.

¹⁷ Farîhe-randeimbî ndanana anîhondü hoafîyo-randeimbî Yifiafî Aboedî ranane. Hîfînîndî nindou aiana ngîrî Yifiafî Aboedî ndanahambo ndahümündî. Asu ai moai Yifiafî hoeirîhî fîfîrîhî raraorîhündî, nga wanî. Nga se ahambo fîfîrundî asu aiana se-babîdîmbo sîhamundî mbusümo nîngomboe.

¹⁸ Ngîrî ro hîniîngî-ndîheapurani asühî nîmorî nahurai nîngomo, nga sîhamumbo sowana kodamboyahî.

¹⁹ Nindou hîfî ndanîhündambo ai ngîrî amitata wambo hoeife-ndîrîkoate-ndei, nga seana wambo hoeindundîrîmboemo. Ro hîfî ndanîhü yangîrî nîmboahambo wambo asu se-amboanî yangîrî nîngomboemo.

²⁰ Ro yifihündi botindaheandani rani-simboani ro wandi Ape-dibo nimboahani asu se ro-dibo ningomondani asu ro se-babidimbo animboahi ra fifirindumboemo.

²¹ Nindou wandi hohoanimo ra süngureandi ranai ana wambo ngusüfo pare-andiruhani. Nindou wambo ngusüfo parareandiri ranahambo wandi Ape ai ngusüfo pariruhani. Asu ro-amboani, ahandi himboahü weindahi tükündaheandühi, asu ahambo ngusüfo pandihinimboyahi,” mehuamboyu.

²² Asu Sudas, (Sudas Iskarioti-yupoani, nga ngorü Sudas,) ai Sisasimbo hoafiyundühi yahuya, “Adükari, se nimboeafi yihoe fi himboahü weindahi tükündafoandühi asu nindou hifi ndanihü aniboadei ahei himboahü weindahi tüküfekoate-ayafa?” mehuamboyu.

²³ Asu Sisas ai simbori ahambo hoafiyundühi yahuya, “Nindou ranai wambo ngusüfo parareandiri ana, ai wandi hoafi rani-süngundeambui. Rananimbo asu wandi Ape ai ahambo ngusüfo pandirümbui. Rananimbo asu ro Ape-dibo ahambo sowahi nge ai-babidi koadürümbo-koadürümbo nimboemboyehi.

²⁴ Nindou wambo ngusüfo pefendirikoaateyu-randeimbi-mayu ranana wandi yamundife hoafi moai süngureandi. Hoafi haponda se himborayomo nda wandi hoafi yangiriyopoani, nga wani. Wambo Ape koarhendira makosahi ahandi-mayo-ane hoafi nda.

²⁵ Awi ro se-babidimbo nimboamboanahi asu ro sishamumbo ndani moatükuni hoafi nda hoafayahapuri.

²⁶ Nga Farihai-randeimbi ranana Yifiafi Aboed-ane. Asu wandi nduri süngunambo-animbo ahambo Ape ai koandihendani kodimboe. Ai-animbo sishamumbo mungu moatükuni ranahambo yamundeapurimboe. Asu ai sishamumbo ngusüfoambe horindeapura sishamumbo ro hoafiyahapureimbi ra asükaindimbo hohoanimondimboemo.

²⁷ Ro sishamumbo randiheapuran se ngusüfo afurindu kündumboemo. Ngusüfo afurife kife hohoanimo wandi-mayo ra asahapuri. Ro ngusüfo afurife kife hohoanimo asahapuri nda nindou hifi ndanihündambo asahupuri nahurai-yopoani, nga wani. Se ngusüfo sishamundi ra afindi hohoanimo-ndimondühi yhimbondimboemo.

²⁸ Ro rani hoafi sishamumbo masahapuri ra se fifirundi: ‘Roana ndearambo sishamumbo hini ngiri-heapurühanahi, nga asükainda tükündaheamboyahahi.’ Se wambo ngusüfo pambarundiri-mbonana, asu ro haponda Ape sowana ahahühi ndanimbo hihifi-hihifiyomo. Nimboe sapo Ape ai adükari saf-ani asu wambo ngasündeandiri-mboani.

²⁹ Yifiafi Aboedi kosowani-yahipoani hoafiyahapuri. Rananimbo asu süngunambo ra tükündefeyoani ranahambo anihondümbo-ndundiri.

³⁰ Hifi ndanihündambo hifandi-randeimbi Satan ai ndeara haponda tüküme fiyuwambo ro ngiri se-babidimbo afuri gedühi wataporindahi. Satan ai ngiri wambo hibadandiri.

³¹ Nga nindou hifi ndanihü aniboadei ranai ro Apembo ngusüfo parihini arihandi ranimbo fifiri-mbirihindamboane. Ranimboane asu Ape ai hoafimayundirambo ratüpuriya arihandi. Se botiyafu houmbo, mborai shiri ngefombo,” mehu.

15

Sisas ai wain nimindi hond-ani

¹ “Roana wain nimindi hond-anahi. Asu wandi Ape ai wain nüburi rani aharamburi-ani.

² Wandi düdüdü ra hisikoate-yowani, asu nüburi aharamburi ranai düdüdü ra hifitirihairandühani. Düdüdü hisiyorandeimbi ranana Ape ai afindi hisimbeyowa yahuhaya diboadore-randühani.

³ Seana ro hoafi hoafimayahapuri ranambo ndeara afindi hisimbohünda hifitirihoemombo nahurai-anemo aningomo.

⁴ Asu se wandi hoafi sünguarund-animbo, se ro-dibo ningomboemo asu ro-amboani se-babidimbo nimboamboyahi. Asu wain düdudu ra nimindi ranifih pefekoate-ayo ana, ngiri nimi ra hisindo ndandi. Ranimboane asu se-amboani ro-dibo ningokoate-ayomo ana, ngiri hiseimbi nimi nou ningomo.

⁵ Ro wain bogori nimind-anahi, nga asu se wain nimindi ranahandambo düdud-anemo. Nindou ranai ro-dibo nunguan asu ro ai-dibo animboahi ana, ai hisi afindi hisiyu randuhani. Nga se wambo hiningarundi ana, asu se ngiri raran moatükuni randundi.

⁶ Asu nindou mam ai ro-dibo ningokoate-ayu ana, ai wain düdü rawefeyo nou kandihaurani asu yaparindumbui. Rananimbo nindou ai düdudu ra gugundu mbundumbo, haimbo mandifembohünda haiambe putindafumboemo.

⁷ Asu se ro-babidimbo ningomombo wandi hoafi sünguarundi ana, se ninimoatükunimboyo hohoanimoemo ranahambo didibafindafundi. Rananimbo se ninimoatükunimboyo didibafimefundi ra sihamumbo sowahi tükündifemboe.

⁸ Asu se nimi nou afindi hisi hise mo ana, se wandi süngu-rundeimbimbondafu ningomboemo. Rananimbo asu wandi Ape ai ndüreimbindumbui.

⁹ Asu ro sihamumbo ngusüfo pamarheapuri Ape ai wambo ngusüfo pamareandiri nou. Se koadürumbo-koadürumbo ngusüfo pefe hohoanimo wandi-mayo ndani mbusümo ningomo.

¹⁰ Asu se wandi hoafi rani yangiri sünguarundi ana, se wandi ngusüfo pefe hohoanimo rani mbusümo ningomboemo. Ro-amboani wandi Apendi hoafi rani-süngurithe hehea, asu ahandi ngusüfo pefe hohoanimo rani mbusümo animboahi.

¹¹ Asu se ro hihifi-hihifayahi nou hihifi-hihifimbeyomonda sahehea hoafi munju ra hoafimayahapuri. Asu hihifi-hihifi ra sihamundi ngusüfoambe afindi safi tükümbifeyoa sambanahi.

¹² Wandi hoafi ndanana ndahurai-ane: Ro sihamumbo ngusüfo pararheapuri nou-animbo se-amboani sihamundi wandafi mamimbo ngusüfo pandupuri.

¹³ Asu nindou mam ai ahandi ngunindi fehefembohünda yifayu ana, moai nindou ngorumbo ngusüfo pefe hohoanimo ranahambo ngasündeandi, nga wani.

¹⁴ Asu se ro hoafayahi ra süngurundühi rawarundi ana, se wandi wandafi mam-anemo.

¹⁵ Haponda ro ngiri sihamumbo wandi ratüpuriyomo-rundeimbi mbisa dukandihapurü, nga wani. Sapo ratüpuriyu-randeimbi ai ana ahandi bogorindi hohoanimo ra ngiri fifirindeandi. Nga asu ro haponda sihamumbo 'wandafi mam-anemo' asahapuri. Nimboe ro munju moatükuni wandi Apendi-mayo hoafi himboriya heheambo wamboanahi rawasahi.

¹⁶ Seana moai wambo 'ai yihof-ani' yahomo diboniyomondiri, nga wani. Nga simbori sihamumboyahi ro 'ai wand-anemo' sa diboniyahi hinngi-marheapuri. Raniyahi ro sihamumbo ratüpurifih tumarheapuri nimi nou hisiyomondühi, asu mare hisi yangiri mbiningowa sahehea. Ranimbo-hündambo-animbo se Apembo wandi ndürinambo didibafi-ndafundani raranimoatükuni se didibafimefundi ra dagapurumbui.

¹⁷ Hoafi nda ro sihamumbo randundi asahapuri, se sihamundihoari simbori ngusüfo pefendürindimo," mehu.

Hifi ndanihündambo nindou ai Sisasimbo süngururü-rundeimbimbo yiboarukon-ndihipurimboyei

¹⁸ "Asu nindou hifi ndanihündambo ai sihamumbo yiboaruko-arhipuri ana, se fifirindundi horombo wambo boatei yiboaruko-marhindirane.

¹⁹ Asu se hifi ndanihündambombemo-mbonana, nindou hifi ndanihündambo sihamumbo, 'yihoe fi wandafi mam-anemo' mbi sei hü ngusüfo pandihipurimboyei. Nga ro sihamumbo hifi ndanihündambo fihimarihapurimindühane, nga seana hifi ndanihündambo-yomopoani. Nga ranimboanei asu nindou hifi ndanihündambo ai sihamumbo yi boaruko-arhipuri.

²⁰ Ro sihamumbo hoafayahapuri nda ndondu hohoanimondimo: Ratüpuriyu-randeimbi nindou ai ahandi bogori ranahambo ngasündirumbo-yupoani. Wambo moaruwaimbo-arhindiri nou-animbo asu sihamumbo amboani moaruwaimbo-ndihipurimboyei. Asu ai wandi hoafi süngumbarihi-mbonana, sihamundi hoafi amboani süngundihimboyei.

²¹ Asu aiana moai Ape wambo koarhendira makosahi ranahambo fifirihori. Se ro diborihindi-memondambo wambo sihamumbo raran moatükunimbo moaruwai randihipurimboyei.

²² Asu ro kosi aheimbo rani hoafi ra hoafikoate-mbayahi-mbonana ahei moaruwai hohoanimo ranahambo ngiri hütieyi. Nga hapondanana ro hoafiyahandiri heheambo wambo ai ngiri ahei moaruwai hohoanimo ra ngörü-süngundih hoafindei.

²³ Nindou ranai wambo yi boaruko-areandiri ana, asu ai wandi Apembo amboani yi boaruko-riruhani.

²⁴ Ro raran ratüpur nindou amuri ai ratüpurikoate-mayei raniyo ahei mbusümo ratüpurimayahi. Asu ro rani ratüpur refekoate-mbehi-mbonana ai ahei moaruwai hohoanimo ranahambo hütieipoani. Nga haponda ro ratüpurimayahi ra hoeirihimboaneisi, nga asu Ape-dibo yihoehimbo yi boaruko-marhimuni.

²⁵ Ahinümbi hoafi sürü pare masihendi ranai yare hoafiyohü yahoya, "Wambo moani hoangirihi hehi yi boaruko-marhindiri," meho. Hoafi ra anihondumbo tüküfembohünda ai wambo yi boaruko-marhindiri.

²⁶ Ro Farihai-randeimbi Ape sowahindi koandihеheanda sihamumbo sowana kodimboe. Yifafi ranana anihondü hondü hoafiyorandeimb-ane. Ai kod wandi ratüpur ranahambo sihamumbo hoafindipurimboe.

²⁷ Horombo se ro-babidimbo maningomonda asu ro ratüpur ra weangurühi peya hehea ratüpurimayahi, asu hapondani amboani se aningomo. Ranimbo-hündambo-animbo se-amboani hoafi ra weindahi tükündafu hoafindimo," mehu.

16

¹ Sisas ai yahuya, "Sihamundi anihondümbofe ra hiningindumboemo saheheamboyahi hoafi ra rarihe hoafimayahapuri.

² Sihamumbo ai-babidimbo rotumbo yowan mbi simboemo. Süngunambo rani-moatükuni ra tükündifeyoan-animbo asu ai hoafindimondühi animboya, 'Sihiri Godimbo ratüpurindefühi Sisasimbo süngururü-rundeimbi hifokoa-ndihupurimboane,' mbi simboemo.

³ Ai moai Apembo fifirüwuri asu wambo fifirundi, nga wani. Ranimbo-hündambo-animbo ai rani hohoanimo ra randu ratüpurindimboemo.

⁴ Ro sihamumbo rani-moatükuni ra hoafiyahapureimb-ane. Nga asu süngunambo-animbo rani-moatükuni ra tükündifeyoani horombo ro hoafimayahapuri ranahambo hohoanimo-ndimo."

Yifafi Aboedindi ratüpur

"Ro se-babidimbo nimboambowambo asu horombo moai sihamumbo hoafi ra hoafiyahi.

⁵ Nga roana Nindou koamarhendira makosahi ahambo sowana hahühühanahi. Nga moai nindou seyafundeimbi ranai wambo düdufih, 'Se ra nahanamboyafi ahafa?' yahu.

⁶ Hapoana sihamumbo ro Ape sowana hafombo hoafi ra hoafimehapura asu se afindi hohoanimoemo.

⁷ Nga ro sihamumbo anihondumboanahi hoafayahapuri: Sihamumbo ro hiningiriheapuri hehea ahahühi ranana sihamumbo fehefepurimboane. Asu ro hafokoate-mbayahi-mbonana, Farihepuri-randeimbi ai ngiri sihamumbo sowana koso. Nga ro ahahühi-animbo sihamumbo sowana koandiheheanda kodimboe.

⁸ Rananimbo Farihenduri-randeimbi ai kodi nindou hifi ndanihü aniboadei aheimbo türüboade nafuindandüra ai moaruwai hohoanimo, mbumundi hohoanimo, asu Godindi yibobofe hohoanimo nimindi ra fifindihimboyei.

⁹ Ai moai wambo anihondumbo-rhindiri, nga ranimboane asu ai hütiyei mbi si aheimbo nafuindandürimbui.

¹⁰ Mbumundi hohoanimo nimindi rananimbo ai nafuindandürimbui. Ape ai wamboya, 'mbumund-ani,' mbusümbui asu ro ahambo sowana gagühani wambo ngiri asükaindimmo hoeindundiri.

¹¹ God ai aheimbo yibobofe hohoanimo ra rande nafuindandürimbui. Hifi ndanihünda hifandi-randeimbi Satanimbo God ai yiboboriri haya hütimb-ani mehu asu aheimbo amboani yibobondearümbui.

¹² Hoafi afindi awi ro siheheamboanahi, nga se ngiri haponda munju ndowandümo.

¹³ Yifafi hoafi anihondumbo hoafiyorandeimbi tükündifembo-animbo sihamumbo hoafi hondü ranambo didiboado-ndeapurimboe. Aiana ngiri aipoanimbo hohanimondo haya ratüpurindo, nga wani. Ai hoafi himborimayo rananimbo asu sihamumbo weindahi hoafindimboe. Rananimbo ai sihamumbo raranimoatükunü süngunambo tüküfemboayo ranahambo hoafindipurimboe.

¹⁴ Asu ai wandi-mayo hoafi ra ndemindi hayambo-animbo sihamumbo weindahi hoafindimboe. Raninambo ai wandi ndürimbo adükar-ani mbi simboe.

¹⁵ Apendi moatükunü munjuambo ra wand-ane. Ranimboanahi sihamumbo haponda hoafiyahapurühiya: 'Yifafi ai-animbo wandi-mayo hoafi ndemindi haya sihamumbo weindahi hoafindipurimboe,' asahapuri," mehu.

Afindi hohoanimondi fondühi hihifi-hihifi tükündifemboe

¹⁶ Sisas ai yifimbo-mayu ranimbo hoafiyuhi yahuya, "Akidoumbo yangir-animbo se ngiri wambo hoeindundiri asu süngunambo akidoumbo yangir-animbo se wambo asükaindimmo hoeindundirimboemo," mehu.

¹⁷ Ahambo süngururü-rundeimbi bidifiri ai ahamundihori ndaru waporiyomondühi yahomoya, "Nine hoafi nimindi ranahandamboyo ai yihofimbo yare hoafemuna? Asu ai yare hoafiyuhiya, 'Akidoumbo yangir-animbo se ngiri wambo hoeindundiri asu süngunambo akidoumbo yangiri se wambo asükaindimmo hoeindundirimboemo,' mehua? Asu yahuya, 'Sapo roana Ape sowanambo hahühühi wambo,' mehu."

¹⁸ Asu ai yaru düduyafundühi yahomoya, 'Akidoumbo yangir animbo,' ai hoafimayu nda nüngufe-nünguferamboyoa? Roana moai hoafimayu ndanahandambo nimindi ana fifirihundi," mehomondamboyo.

¹⁹ Sisas ai hoeireandane ahambo düdufimbo yahomo houmbo raraomemo ra fifirimareapuri. Ranimboyo asu ai hoafiyuhi yahuya, "Awi seana ro hoafimayahapuri ndanimbo nimindi hoafi ra fifirifembo yahomomboanemo düdu-düduyomo wakarundi? Ro hoafiyahühi sahüya, 'Akidoumbo yangir animbo se ngiri wambo hoeindundiri asu süngunambo akidoumbo yangir-animbo se wambo asükaindimmo hoeindundirimboemo,' masahi," mehu.

²⁰ Sisas ai yifiyo hefe botifembo-mayu ranimbo hoafiyuhi yahuya, "Ro sihamumbo anihondumboanahi hoafayahapuri: Awi seana afindi hohoanimo-ndimondühi aranindimboemo. Nga nindou hifi ndanihü buraye aiana hihifi-hihifindeimboyei,

nga seana ngusüfoambe afindi hohoanimo ra muṅgundowohü asu hihifi-hihifi hohoanimo sihamundi mbusümo tükündifemboe.

²¹ Nimorehi ai nimore wakemindimboayo ra rani si tüküfehi ngusüfoambe afindi hohoanimo kürareandi. Asu süṅgunambo nimore ra wakiramandi mburambo ana, ai asübusi ranimbo ngiri afindi hohoanimondo, nga wani. Asu aiana nimore wakimaramindo ranimbo hihifi-hihifiindimboe.

²² Ranimboanemo se haponda hohoanimo afindi küru amarimo. Nga asu ro asükainda sihamumbo hoeindihapurani se asükaindimo ngusüfo aboedi kündumboemo. Asu ngiri nindou ngorü ai sihamundi ngusüfo aboedi kife nimate hihifi-hihifi ra ndemündü pindeandi, nga wani.

²³ Rani-si ra tüküfe simboani ana ngiri se wambo ninimbo akidou düdundafundiri. Ro sihamumbo anihondümboanahi hoafayahapuri: Asu se Apembo raranimoatükuni mbisenda yahomo houmbo, didibafefundi ana, asu ai wandi nduri süṅgunambo sihamumbo rani-moatükuni ra dagapurimbui.

²⁴ Horombo ana moai se wandi ndurinambo didibafiyafu rundi raranimoatükuni semindimbo yahomombo ra. Se ahambo didibafindimondani ana, ai sihamumbo dagapurimbui. Ranimbo asu se afindi hihifi-hihifiindimondumboemo.”

Sisas ai hifi ndanihündambo nginindi ngasündimareandi

²⁵ “Ro sihamumbo kafoefe hoafiyahi hoafimayahapuri, nga süṅgunambo ana ngiri sihamumbo kafoefe hoafinambo hoafindahapuri, nga wani. Nga ro sihamumbo Apembo hoafi hondü hoafinda-hapurimboyahi.

²⁶ Rani-simboananimbo se wandi nduri süṅgunambo Apembo didibafindafundo. Wandihoari ana ngiri Apembo sihamumbo farifehe-purimbohünda didibafindahi, nga wani. Se sihamundihohari ahambo didibafindafumboemo.

²⁷ Nga Ape ahandihohar-ani sihamumbo ngusüfo parareapuri. Nimboe sapo Ape wambo koamarihendirä makosahi ranimbo anihondümbo-rundühi ngusüfo pararundiri ranimbo wambo.

²⁸ Horombo ro Ape-dibo nimboa mburimboyahi, asu ahambo hiningirihini hehea hifina makosahi. Nga asu hapondani ana ro asükai hifi nda hiningife mburimbo Ape sowana hafombo samboanahi,” mehuamboemo.

²⁹ Asu ahambo süṅgururü-rundeimbi ai hoafiyomondühi yahomoya, “Yini, hapondani ana se moai kafoefe hoafinambo hoafiyafi, nga hoafi hond-ane hoafiyafi.

³⁰ Hapoana sihambo ro fifirihuninimboanefi. Yihoe fi ngusüfoambe düdufembo hohoanimo ran-amboa se fifirrowandi asu ngiri sihambo düdundahundi. Se muṅgu moatükuni fifirimarowandi. Ranimboanefi se God-dibo nimbafi hawa makosafi ranahambo anihondümbo-arihundi,” mehomo.

³¹ Raniyu asu Sisas ai simbori ahamumbo hoafiyuhi yahuya, “Hapoana se akidou anihondümbo-arundiri.

³² Nga se himboriyomo! Rani si ra ndearambo tüküfembo yahomboane asu sihamumbo bukürü-boadühipurani mamimami se sihamundi worina ngomboemo. Ranimbo asu se wambo yangiri hiningindundira nimboamboyahi. Nga asu ro yangiriyahipoani animboahi, nga Ape ai ro-dibo nüngumbui.

³³ Se ro-dibo ningomondani sihamundi ngusüfo afure kümbearowa samboanahi hohoanimoayahi. Ranimboyahi ro sihamumbo rani hoafi ra rarihe hoafimehapuri. Hifi ndanihu ana se afindi hohoanimo kündu nimateimboemo. Roana hifi ndanihündambo hohoanimo ranana hifinambo-rimeamboanahi, nga sihamundi ngusüfo rananimbo se nginindi kündu nimateimo,” mehu.

17

Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbimbohünda Godimbo didbafimefiyu

¹ Sisas ai rani hoafi ra hoafiyu mbura sünambe himboyuhü hoafiyuhü yahuya, “Ape, rani si ra tüküfemboane. Se sihafü Nïmorü ranahambo ndürü adükarümb-ani mbisafi nafuindafindüran-animbo asu simborü Nïmorü ai sihambo adükar-ani mbüsü nafuindandürimbui.

² Nga nindou muṅguambo ahei bogorimboriwori kafoariwori hiniṅgi-mariwor-ani. Asu muṅguambo se ahambo masabadürü ranaheimbo ai-animbo aboedi yangiri koadürümbo-koadürümbo niṅgombo hohoanimo dagadürimbui.

³ Asu nindou ai se mamü God hond-anafi fifirihini asu Sisas Kraismbo koamarü-hawora makusu ranahambo fifirahori ana, ai koadürümbo-koadürümbo yangiri ni-boadeimboyei.

⁴ Ro muṅgu ratüpuri se wambo ratüpürimbohünda masawandiri ra muṅgumarüheandi raninambo hifi ndanühü ro se nindou adükar-anafi sa nafuimayahi.

⁵ O Ape, horombo ro hifi nda tüküfekoate-yoambe se-dibo nimboahambe ro se nahurai aboedi hamandi manimboahi asu hapondani ro sihambo sowahi dügühühi amboani ndürü adükarü ndawandiri.

⁶ Se wambo nindou hifi ndanühündambo masawapuri ranahamumbo sihambo weindahi-marüheapuri. Nindou ra sihafiyomo, asu se wambo ndeara sawapürimboanafi. Asu ai sihafü hoafi yangiri sünguarundi.

⁷ Asu haponda se wambo muṅgu moatükuni masawandiri ra ‘ahandi-mayo makosoane’ yahomo fifirarundi.

⁸ Muṅgu hoafi se wambo masawandiri ra ro ahamumbo hoafimayahapuri. Asu ai himboriyomo houmboanemo ro horombo se-dibo nimboa hehea makosahi ranimbo anihondümbo fifirarundi. Asu ai se wambo koamarühawandira makosahi ranimbo anihondümbo-arundi.

⁹ Ro ahamumbo-hündamboanahi didibafeheanini. Nga roana nindou hifi ndanühü aniboadei aheimbo farühefe-ndürimboyahipoani didibafeheandi, nga nindou se wambo masawapuri ahamumboanahi sihafü-memondambo wambo didibafeheandi.

¹⁰ Asu muṅgu moatükuni wandi-mayo ra sihaf-ane. Asu muṅgu moatükuni sihafimayo ra wand-ane. Asu ahamundi warisüṅgu nindou ai rarihi fifirihindi ro ndürü adükarümb-anahi.

¹¹ Hapoana ro ṅgiri hifi ndanühü nimboahi, nga sihambo sowana asihühi. Nga aiana hifi ndanühü niṅgomboemo. Ape, moai ṅgorü se nahurai nüṅgu. Se nindou wambo masawapuri ra sihafü hohoanimo süngundowandühi ahamumbo hibadapuri. Rananimbo se ndürü wambo masawandiri rani-süṅgunambo mbiniṅgomondamboane. Rananimbo ai-amboani mamü hohoanimo süngumbiru-ndamboane sihiri mamü hohoanimo sünguarühoandi nou.

¹² Ro ai-babidimbo nimboahambe se wambo ṅginandi masowandiri raninambo ahamumbo hifandi-marühapura aboedambo anṅgomo. Ro ahamumbo ndorihe hifandi-marühapura asu moai mam-amboani farühoei raraorandi. Nindou ai farühefembo-mayu rani yangiriyu mafarihoayu. Rananimbo asu Baiborambe horombo hoafimayo ra anihondü weindahi tüküme feyo.

¹³ Hapoana ro sihambo sowana asihühi. Ro awi hifi ndanühü ndarihe hoafayahi. Rananimbo wandi hihifi-hihifi hohoanimo ra ahamundi fiambe afindi mbimarowa saheha.

¹⁴ Sihafü hoafi ro ahamumbo masahapura asu nindou hifi ndanühü aniboadei ranai ahamumbo yiboaruko-marühipuri. Ai ramehindi ra nimboe sapo roana hifi ndanühündambo-yahipoani asu ai-amboani hifi ndanühündambo-yomopani.

¹⁵ Ro ahamumbo hifi ndan+hündambo sepurimindi raguanambo-fepurimbo didibafi-yaheandühi-yahipoani, nga wani. Se ahamumbo hifandirapurani asu Satan ai ahamumbo moaruwai hohoanimo refekoate-mbiyuwa saheheamboanahi didibafeheandi.

¹⁶ Ro-amboani hifi ndan+hündambo-yahipoani maru ai-amboani hifi ndan+hündambo-yomopoani.

¹⁷ Se ahamumbo sifahifi anihondü hohoanimo sifahifoari kaboadowapuri. Nga sifahifi hoafi ranana anihondü hohoanimo nimindühane.

¹⁸ Horombo se wambo koamarihawandira kosa, nindou hifi ndan+hü burayei ahei mbusümo manimboahi. Mare yahurai-animbo asu ro-amboani ahamumbo koamaritheapura homo nindouyei mbusümo aningomo.

¹⁹ Ro ahamumbo fehete-purimbohünda wandi fi sishambo maseheandi rananimbo ai anihondü sifahifi ratüpuriyomo-rundeimbi tükümbeafunda sahehea.

²⁰ Nga asu ro didibafeheandi ra ranimbo farihafepurimbo yanggiri-yopoani, nga wani. Nga ro didibafeheandi ra nindou ai süngun+ahamundi hoafi himboriyei hehi, asu ai wandi hoafi anihondumbo-ndihimboyei ranaheimbo kameih-anahi didibafeheandi.

²¹ Ape se ro-dibo animbafi asu ro se-dibo animboahi, nga ai-amboani yahurai-animbo mam+ hohoanimo süngund+hi mbini+boadei sahehea hohoanimoayah+ . Ranimboanahi asu ai sishiri-babidimbo mbini+boadei-amboane. Rananimbo asu nindou hifi ndan+hü aniboadei ranai se wambo koamarihawandira makosahi ranimbo anihondumbo-ndihimboyei.

²² Nduri adükar+ wambo masawandiri yahurai ahamumbo sahapurimboanahi. Asu sishiri rawehoandi nou ai-amboani mam+ aboedi ran+ hohoanimo yanggiri sowandümo mbini+ngomonda asahi.

²³ Ro ai-babidimbo animboahi, nga asu se ro-dibo animbafi. Ranimboanahi asu ai-amboani aboedi mam+ ran+ hohoanimo yanggiri hohoanimombemo asahi. Rananimbo nindou hifi ndan+hündambo ai se wambo koamarihawandira makosahi ranimbo fifir+mbir+hinda asahi.

²⁴ Ape, se wambo nindou masawapuri ra ro animboahi ran+hü mbini+ngomonda samboanahi hohoanimoayah+. Ai wandi-mayo himboamupuimbo-randeimbi hoe-imbirundi samboanahi. Horombo hifi nda tüküfekoate-yoambe se wambo ngusüfo parowandirühi himboamupuimbo-randeimbi ra masawandiri.

²⁵ Ape, se mam+ yanggir-anafi mbumundayafi. Nindou hifi ndan+hündambo ana moai fifir+hini+n, nga roana sishambo fifir+hea-ninimboanahi. Nga nindou ndan-anemo se wambo koamarihawandira makosahi ranimbo fifirumboemo.

²⁶ Ro ahamumbo sishambo nafuimayahapuri. Asükainda ro nafuindahapurimboyahi se wambo ngusüfo pamarowandi nou ai-amboani ngusüfo peferümbeyomondamboane. Asu ro-amboani ai-babidimbo nimboamboyahi," mehu.

18

Sisasimbo kikihimaruründümo (Matyu 26:47-56; Mak 14:43-50; Ruk 22:47-53)

¹ Raniyu asu Sisas ai didibafiyu kikamündü haya, ahambo süngururü-rundeimbi babidimbo Kidron hoe apoari hanimo bamar+hoemo. Orif nini+ nümbür+ mam+ ranai gogoanini yangoroane, ai ranafi hanimo bar+hoemo houmbo nümbürambe nafi mahafomo.

² Sudas, nindou sapo Sisasimbo hürütümbi-yomondi war+hüfimbo-mayu ranai nümbür+ ra fifireandi. Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi babidimbo nümbür+ ran+ fikimi homo guguriyafu nimarimo marundi, ranimboyu Sudas ai ranahambo fifir+mareandi.

³ Ranimboyu Sudas ai ami bɔɔɔɔɔɔyomo asu prisman Godimbo sihou-rundeimbi bogori ai koamarihoupuriyomo, Farisi bɔɔɔɔɔɔyomo sepurumundu haya, numburi yangoro nafi mahafomo. Ai ranafi hifomonduhuyomo, ram haiyo, asu hai hondu yimundu sowandumo, asu yifariimbo napoyo ra raraoru sowandumo houmbo mahifomo.

⁴ Asu Sisas ai ahambo nini-moatukuniyo tukufemboayo ra fifireandi. Ranimboyu ai ahamumbo sowahi akimi hufu hoafiyupurui yahuya, “Se ra daboe kokoarura?” mehuamboemo.

⁵ Asu ai simbori yahomoya, “Ro ana Nasarethundi Sisasimbo kokomboanefi,” mehomondamboyu. Asu Sisas ai yahuya, “Ro Sisas-anahi ndasi,” mehuamboemo. Asu Sudas Sisasimbo hurutumbi-yomondi warihufimbo-mayu ranai ai-babdimbo manungu.

⁶ Raniyu asu Sisas ai “Ro Sisas-anahi ndasi,” mehupuramboyo nindou ranai dabodanambo suhiyafu-nduhundamboemo hifini putapimemo.

⁷ Ranimboyu asu Sisas ai ahamumbo asukaiyu dudufipurui yahupuriya, “Se nindou dabo kokomboemo?” mehupuramboemo. Asu ai hoafiyomondui yahomoya, “Sisas Nasarethundi,” mehomondamboyu.

⁸ Asu Sisas ai simbori yare hoafiyui yahuya, “Ro sihamumbo hoafiyahapureimb-ane, ro Sisas-anahi. Se wambo kokondurui ana, asu wandi sungururu-rundeimbi hiningindupurani mbihomondamboane.”

⁹ Ai yare hoafimayu ra sapo ai horombo hoafimayu ra anihondu tukumbifeyoa yahuhayamboyu yare hoafimayupuri. Sapo ai ndare hoafiyui, “Nindou wambo se masawapuri ra ro moai mam-amboani hiningirihini,” mehu. Ranimboyu asu ahamumbo farihafepurimbo hohoanimojuhü “Wandi sungururu-rundeimbi hiningindupurani mbihomondamboane,” mehupuri.

¹⁰ Saimon Pita ai pisao yihimindi semundu hayamboyu pisao ra Godimbo sihou-rundeimbi-yomondi adukari bogorindi ratupuriyu-randeimbindi warihondu himbohoeari mafoafoareandi. Nindou ratupuriyu-randeimbi ahandi nduri ra Markus.

¹¹ Raniyu asu Sisas ai Saimon Pitambo hoafiyundui yahuya, “Pisao ra asukaiyafi koadurambe sando! Ro Ape ai wambo asubusi saindirimboayu ra ngiri hiningindihendi,” mehu.

*Sisas ai Godimbo sihai-randeimbi adukari bogori Anasindi himboahü manungu
(Matyu 26:57-58; Mak 14:53-54; Ruk 22:54)*

¹² Ranimboemo asu amiyomo, ahamundi bogoriyu, asu Suda-yomondi prismaniyomo ranai Sisasimbo mburundumo mburu huputu-marihawuri.

¹³ Raniyomo asu ai Anas sowanambo boatei sowarundumo mahomo. Anas ai Kaiafasindi yamongoamndiyu haya rani himbanifih Godimbo sihai-randeimbi adukari bogorimbofi mamaru.

¹⁴ Kaiafas raniyu nindou Sudahundimbo horombo yare hoafiyupuruiya, “Nindou mamai ai hifi ndanihu burayei aheimbo farihefemböhünda yifimbiyu-wamboane,” mehu.

*Pita ai Sisasimbo ro moai fifirihini mehu
(Matyu 26:69-70; Mak 14:66-68; Ruk 22:55-57)*

¹⁵ Saimon Pita ai Sisasimbo sungururi-randeimbi ngörü-dibo Sisasimbo sungumariniri hafani. Godimbo sihai-randeimbi adukari bogori ai sungururi-randeimbi ngörü-mayu ahambo fifiriri. Raniyu asu ai Godimbo sihai-randeimbi adukari bogorindi ginirambe Sisas dibo kamefoeneandi.

¹⁶ Asu Saimon Pita ai weindani yipurikimi nungu. Ranimboyu asu Sisasimbo sungururi-randeimbi ngoru Godimbo shai-randeimbi adukari bogori ai fifireimbimayu ranai hu, nimorehi yipuri hifanda-randeimbi-mayo ahambo hoafiyundo haya Saimon Pitambo ginirambe serumundu kamefuendi.

¹⁷ Nimorehi yipuri hifanda-randeimbi ai Saimon Pitambo yahoya, “Awi se-amboani nindou ndanahambo sungururi-randeimb-anafi?” mehoamboyu. Asu Pita ai yahuya, “Roana wani,” mehu.

¹⁸ Nindou ratupuriyomo-rundeimbiyomo asu prismaniyomo ai hai mamipiuru hini ngiru houmbo ngisharimboemonduhi wakiyomo ningomombo haihehümemo. Asu Pita amboani ai-babidimbo nungumbo haihehü-mayu.

*Godimbo shai-randeimbi adukari bogori ai Sisasimbo dudumefindo
(Matyu 26:59-66; Mak 14:56-64; Ruk 22:66-71)*

¹⁹ Rani-simboani Godimbo shai-randeimbi adukari bogori ai Sisasimbo sungurururundeimbi asu hoafi nindou yamundearu marandi ranimbo dudumefindo.

²⁰ Raniyu asu Sisas ai ahambo simbori yahuya, “Ro nimbini-nimbisi Godindi worambe, Suda ai mungu fandihi nimatei rihundambe ranihuyahi ro aheimbo hoafi ra yamundi-marheanduri. Nga ro moai hoafi mam-amboani dibo hoafiyahi.

²¹ Se nimboe wambo duduefoandira? Nindou hoafi himborimayei aheimbo-animbo duduyafandurisi. Ai ro hoafiyahemb ra fifirihimboaneisi.”

²² Sisas ai ra mehuamboyu, asu prisman mamipiuru manungu ranai Sisasimbo pakarumundu puriruhi hoafiyuh yahuya, “Ngiri se Godimbo shai-randeimbi adukari bogorimbo rando hoafindafi,” mehadowamboyu.

²³ Asu Sisas ai ahambo simbori yahuya, “Ro moaruwai hoafindahani animbo se hoafi ra weindah ndowandifi wataporimbo-ndandi. Nga asu ro aboedi hoafiyahi ana, se nimboe wambo harimayafa?” mehu.

²⁴ Asu wofina huputupumarurundumo ra fufurifehikoate mbaningo nou, Anas ai ahambo Godimbo shai-randeimbi adukari bogori Kaiapas sowana koamarheru.

*Pita ai asukaiyu ro moai Sisas fifirihini mehu
(Matyu 26:71-75; Mak 14:69-72; Ruk 22:58-62)*

²⁵ Saimon Pita ai haikimi haihu manunguamboemo. Nindou Pita-dibo maningomo ranai ahambo hoafiyomondowohu yahomoya, “Awi se-amboani ahambo sungururi-randeimbimbayafi?” mehomondamboyu. Asu ai didimofih yahuya, “Roana wani,” mehu.

²⁶ Nindou mamipiuru Godimbo shai-randeimbindi ratupuriyu-randeimbiyu haya, asu Pita himbo hoeari mafoafariri ahandi mamisiri ranai hoafiyuh yahuya, “Awi seana Sisas-dibo nimburambe mamarifa hoeimarheanini,” mehuamboyu.

²⁷ Asu Pita ai asukaiyu “Roana wani,” yahambe asu kakaro ai hoafimayu.

*Sisas ai Pairatindi himboahü manungu
(Matyu 17:1-2; Mak 15:1-5; Ruk 23:1-5)*

²⁸ Raniyomo asu ai hapoadumbo siyoambe Kaiapasindi wori hini ngiru houmbo, Romi-yafe gafman bogorindi worinambo Sisasimbo sowarundumo mahomo. Asu Suda ai moai gafman bogorindi worambe kefou hifomo ai adukari si Pasofa ra sesimbo yahomombo wambo. Suda nindou ai ndifo-yafe worambe kefoefembo ra ahinümbane. Nga asu ai karefoahundi ana, asu ‘ngiri Pasofa sesi ra dagudifi,’ yahomo houmboemo.

²⁹ Raniyomo asu ai weindani ningomondane Pairat ai ahamumbo sowahi tukufi hu hoafiyuh yahuya, “Se nimboe nindou ndanahambo papihofiyumbo yahomo houmboemo?” mehuamboemo.

³⁰ Asu sîmborî hoafi+yomondühi yahomoya, “Asu nindou ndanai moaruwai hoanîmo süngufekoate-mbei-mbonana, ngîrî ndarîhu sîhambo sowana sahurûmîndefî sînefi,” mehomondamboyu.

³¹ Asu Pairat ai ahamumbo hoafi+yupurühi yahuya, “Se sîhamundîhoarî sowaründümo houmbo sîhamundî ahînümbî süngu papi-hoafîndürî,” mehuamboemo. Asu Suda ai hoafi+yomondowohü yahomoya, “Yîhoefî papi-hoafambe ngîrî nindou ngorûmbo hîfokoandîhundî,” mehomo.

³² Horombo Sisas ai yahurai randîhe yîfîndamboyahî mehu. Asu ranî hoafî ra anîhondü tüküfemböhünda Suda ai ra-süngumarundî.

³³ Ranîmboyu asu Pairat ai gafman bogorîndî worambe asükai kefue hüfu Sisasîmbo mborai mehundowa mahüfuwa düdufinduhü yahuya, “Se Suda-yomondî adükarî bogorîyafî?” mehuamboyu.

³⁴ Asu Sisas ai hoafi+yunduhü yahuya, “Awi sîhafîhoarî hohoanîmoyafî hawamboyafî se yaro hoafayafî, asu nindou amurî ai wambo yaru hoafîmemondamboyafî yaro hoafayafî?” mehuamboyu.

³⁵ Asu Pairat ai sîmborî hoafi+yuhî yahuya, “Roana Sudayahîpoanî. Nga sîhafî nendîyomo Godîmbo sîhou-rundeimbî bogorî-babîdîmbo wambo sowana sowandümonîni masîniimo. Asu se nîni nününgurowamboyafa?” mehundowamboyu.

³⁶ Asu Sisas ai sîmborî yahuya, “Ro ngînîndî hîfandarîhandî ranana hîfî ndanîhündambo-yopoanî. Ranî hohoanîmo wandî ra hîfî ndanîhündambombembonana, asu wandî ratüpuriyomo-rundeimbî ranai yîfiarîndîmonda asu ngîrî nindou ranai wambo Suda-yomondî warîhündundîrî. Nga wandî ngînîndî hîfandîmbo ranana hîfî ndanîhündambo-yopoanî,” mehu.

³⁷ Ranîyu asu Pairat ai yahuya, “Refe ana, asu se adükarî bogorîwamboyafî!” mehuamboyu. Sisas ai sîmborî hoafi+yundühi yahuya, “Sîhafîhoarî anîhondümbaanafî yaro hoafi+yafühi, ‘Se adükarî bogor-anafî,’ asafî. Roana anîhondü moatükunî ro hoeimarîheandî ranîmbo anîhondümba hoafîmbohünda makosahî. Ranîmboyahî Ape wambo koamarîhendîra makosaha me ai wambo wakîmaramîndî-ndîrî. Nindou ai hohoanîmo hondü ranî-süngurîhindeimbî ana ai wandî yafambehündî hoafî hîmborîyei rîhündühaneî,” mehuamboyu.

³⁸ Asu Pairat ai ahambo hoafi+yundühi yahuya, “Anîhondü hohoanîmo ra nînea?” mehu.

Pairat ai Sisasîmbo nîmî keimbî karîhendeimbîfîhî tîkondundümo pandîwuri mehu (Matyu 27:15-31; Mak 15:6-20; Ruk 23:13-25)

Ai yare hoafi+yu haya, asükai Suda sowana kusîfoai haya mahu. Ai hoafi+yuhî yahuya, “Nindou ndanahambo papi-hoafîmbohündambo moai nîni-moatükunî moaruwai nîmaroanî hoeirîheandî.

³⁹ Nga sîhamundî boagîrî hohoanîmo ranî-süngunambo adükarî si Pasofa ranîhü ro nindou mamî sîhamundî hohoanîmo süngu ahambo karabusambeahîndî aboedambo koarîhehinî arîhandî. Se hohoanîmoyomondanî ro ‘Sudayei adükarî bogorî’ nda aboedambo koandîhehinîmboyo?” mehuamboemo.

⁴⁰ Ranîyomo asu ai sîmborî puküna hoafi+yomondühi yahomoya, “Aiana wanî, nga se Barabasîmbo-anîmbo hîniñgîndîworî!” mehomo. Barabas ra gafman-babîdîmbo yîfiarîyu nindou hîfokoare randeimb-ani.

19

¹ Ranîmboyu asu Pairat ai hoafîmayua ami ai Sisasîmbo sowaründümo houmbo ndüfurî-ndüfurîmarüwuri.

² Asu ami ai adükari bogorindi at tikai wofi tiholari tihorarumbinambo nafiru mburu, Sisasindi mbiroambe kiki-mafoarundi. Ran-yomo asu adükari bogorindi hamburi hoeari güdu hini-ngimarundi.

³ Asu ai ahambo tüküyafu sisiindi hoafiyomondowohü yahomoya, “Suda-yomondi adükari bogori nindou, karihasi,” yahomondüh-yomo asu ahambo harimemondo.

⁴ Pairat ai asükaiyu weindani tüküfi hu hoafiyundürühi yahuya, “Himboryei! Ro ahambo weindani siheimbo sowana sahüminde tükeheandi. Rananimbo se fifierindihindi. Ro moai papi-hoafimbo nini-moatükun fifieriheandi,” mehu.

⁵ Ran-yu asu Sisas ai weindani tüküme fiyu. Asu ahandi mbiroambe at tiholari tihorarumbi wofinambo nafimarundi, asu hamburi hoeari ra güdarwane rani kameihi tüküme fiyu. Ran-yu Pairat ai hoafiyuhi yahuya, “Nindou ranani nda,” mehu.

⁶ Ran-yomo Godimbo sihou-rundeimbiyomo asu prismaniyomo ai hoerüwuri houmbo puküna hoafiyomondühi yahomoya, “Nimi keimbi karihendeimbifih tikoründümo parüwuri! Nimi keimbi karihendeimbifih tikoründümo parüwuri!” raramarüri. Pairat ai yahuya, “Sihamundiholari animbo nimi keimbi karihendeimbifih tikoründümo parüwuri. Nga ahandi hohoanimbo ro moai nini-moatükunü ngörü-süngufe hohoanimbo nimaroa hoerihendi,” mehu.

⁷ Asu Suda ai simbori hoafiyomondühi yahomoya, “Roana yihoe fi ahinümbi hohoanimbo süngu yare hoafiyohü yahoya, ‘Nindou ndanana ai yifimbiyu-wamboane,’ meho. Nimboe sapo ai yahuya, ‘Ro Godindi nimor-anahi,’ mehu,” mehomo.

⁸ Ranimboyu asu Pairat ai rani hoafi ra himboryu haya yihimbo afindi yihimbomayu.

⁹ Ran-yu asu asükai gafmani-yomondi wori ranambe kefuai hüfu Sisasimbo yahuya, “Se nini-nipoediyafa?” mehundo. Nga Sisas ai moai simbori ahambo hoafiyundo.

¹⁰ Ran-yu asu Pairat ai yahundoya, “Nimboe se wambo hoafikoate-ayafindira? Roana sihambo moani koehefeniniyo asu nimi keimbi karihendeimbifih tikoemindinini pefeniniyo ra refembo nginindi hifandihamboanahi. Awi asu rani hohoanimbo ra fifierifekoate-wamboayafi?” mehundowamboyu.

¹¹ Asu Sisas ai simbori ahambo yahuya, “God nimoamo amaru ranai sihambo nginindi hohoanimbo ra segoninikoate-mbei-mbonana, asu se nginindi hohoanimoyowohü wambo hifinambofendir hohoanimbo ra ngiri hohoanimoyafi. Ranimboane asu nindou ai wambo sihaf warihümareandiri ranahandi moaruwai hohoanimbo ana sihaf moaruwai hohoanimbo ranahambo ngasünde haya adükari hamind-ane,” mehuamboyu.

¹² Ran-yu asu Pairat ai rani hoafi ra himboryu haya, Sisasimbo koandihahina mbühu yahuhaya nafi kokora wakimareandi. Nga asu Suda ai puküna hoafiyehi seiya, “Asu se ahambo koarhaworan ahu ana, se ngiri Romi-yafe adükari bogori Sisarindi ngunindindafi. Nindou ai hoafiyuhi ‘Roana adükari bogoranahi,’ ehu ana, asu nindou ranai Sisarimbo yiboaruko-riruhani,” mehomondamboyu.

¹³ Pairat ai rani hoafi ra himboryu haya, Sisasimbo weindani serümündü tüküme fiyu. Ran-yu ai hu, papi-hoafi himboryo rambo nimarifondi mam maningo ‘nimoei yibadi’ sei-arihündi raniwami mamaru. (Hiburu-yafe hoafinambo nimoei yibadi ra Gabata-ane.)

¹⁴ Rani si ranana Suda-yafe adükari si Pasofa ranimbo sesi napo fikimi-fikimifembo si-ane. Asu ndeara hüfinimboyowane, Pairat ai Sudambo hoafiyundürühi yahuya, “Sihei adükari bogori ranahambo hoerihori,” mehuamboyei.

¹⁵ Asu ai puküna hoafiyehi seiya, “Koarihawori! Koarihawori! Nimi keimbi karihendeimbifih tikorindifi pariwori,” maseiamboyu. Pairat ai Sudambo düdureandürühi yahuya, “Sihei adükari bogori ranahambo ro nimi keimbi karihendeimbifih tikuimindi pefimbo yini seiai?” mehuamboyu. Asu Godimbo

sihou-rundeimbi adükari bogori memo ranai simbori hoafiyomondowohü yahomoya, “Yihoefi adükari bogori ana moai ngorü nünngu, nga Sisar yangir-ani anünngu,” mehomondamboyu.

¹⁶ Raniyu asu Pairat ai Sisasimbo ahamundi warambe hinngimariri, nimi keimbi karihendeimbifihitikuimindi pefimbohünda.

*Sisasimbo nimi keimbi karihendeimbifihitikoründümo pamarüwuri
(Matyu 27:32-44; Mak 15:21-32; Ruk 23:26-43)*

Raniyomo asu ami ai Sisasimbo masowaründümo.

¹⁷ Raniyu asu Sisas ai ahandihoari nimi keimbi karihendeimbi ra semündü haya ngoafi ra hinngirih hehimbo, wafu mam mbirihapiri nahurai wafu sei-arhündi raninambo mahei. (Hiburu-yafe hoafana ‘Gorgota-ane’.)

¹⁸ Ranühi ai Sisasimbo nimi keimbi karihendeimbifihitikoründümo pamarüwuri. Asu nindou ngorü yimbu amboani Sisas-dibo tikoripündimo pamarupiri ra ngorü ai gogoaninyu asu ngorü ai gogoaninyu, nga asu Sisas ai mbusümo.

¹⁹ Pairat ai hoafi mam nimi keimbi karihendeimbi-mayo ranifihitü sürü papira pareandühi yahuya: ‘SISAS NASARETHÜNDI SUDAYAFE ADÜKARI BOGORI’ yahu pamareandi.

²⁰ Sisasimbo tikoründümo pamarüwuri ra ngoafi adükari rani fikimi safiyo. Ranimboyo hoafi Pairat ai hoafimayua pamarundi ra nindou afindi ranai hei hoeimarihindi. Pairat ai hoafi sürü papira pamareandi ra, Hiburu-yafe hoafi, Romiyafe hoafi, asu Griki-yafe hoafi raninamboyu sürü papimarandi.

²¹ Ranimboemo Godimbo sihou-rundeimbi bogori ai Pairatimbo hoafiyomondowohü yahomoya, “Se nimboe ‘Suda-yafe adükari bogori’ safi sürü papira pamariwanda? Nga ndaro papira parowandai: ‘Nindou ranai hoafiyuhuya, “Ro Suda-yomondi adükari bogorani,” mehu,’ safi parowandai,” mehomondamboyu.

²² Asu Pairat ai yahuya, “Hoafi ro sürü papimarhandi ra ngiri asükainda ngorü-süngundihe pandiheandi,” mehu.

²³ Ami ai Sisasimbo nimi keimbi karihendeimbifihitikoründümo parüwuri houbomo, asu ahandi-mayo hoeari napo ra munngu fufuründümo mburumbo yimbu-yimbumbu yimbumarundi. Raniyomo ami ai napo ra mamaru fufumaründümo. Asu ai ahandi hoandari hoeari kameihit masowandümo. Nga asu hoandari hoeari ra moai ngorü hoeari ranifihit parihit kakiyei, nga mam rani yangiriyoi kakimayei.

²⁴ Ranimboemo asu ami ai ahamundihuari yahomoya, “Hoeari ndanana sihiri kifikipoani, nga yowani. Nga hoeari ranimbo-hünda sihiri satu piraindefomboane, nindou ngorü ai semindimbohünda.” Nindou ai yaru hoafimemo ra sapo horombo Baiborambe yare hoafimayo süngu. Ai yare hoafiyowohü yahoya,

“Wandi hoeari napo yimbumaründümo.

Asu hoeari wandi ranahambo nindou mamai semindimbohüdambo satu piraimemo,”

22:18

Buk Song

meho. Raniyo asu ami amboani rani-süngumarunda hoafimayo ra anihondü tüküme feyo.

²⁵ Sisasindi hondiyoi, asu ahandi akidiyo, asu Maria Koropasindi wuhiyoi, asu Maria ngorü Makdarahündiyoi ai Sisasindi nimi keimbi karihendeimbi-mayo rani fikimi manimboei.

²⁶ Ahandi hondaiyo asu süngururü-randeimbi Sisas ai ahambo ngusüfo pariri-randeimbi-dibo manimbafea hoeimareapiri. Raniyu ai hondambo yahuya, “Nimorehi, ndanana sihafit nimir-ani,” mehu.

²⁷ Asu ahambo süngurür-i-randeimbi-mayu ahambo yahuya, “Ndanana sihaf-i me-ane,” mehuamboyu. Asu rani-simboani ai Mariambo ahand-i worinambo semündü hu ai-dibo manimbafe.

Sisas ai yifimayu

(Matyu 27:45-56; Mak 15:33-41; Ruk 23:44-49)

²⁸ Raniyo süngunambo Sisas ai ahand-i ratüpuri hifi ndanihü ra muᅅguyohane yahu fifi-ri-mareandi. Raniyo asu God-nd-i hoafi Baiborambe anihondü tükümbifeyoa yahuhaya ndare hoafiyuh-i yahuya, “Amindaniᅅoarand-i,” mehu.

²⁹ Hipi-ri mam-i yanᅅori hayamboyo ranambe hühütimbü hoe finiga ranai mapuiaro. Raniyo asu ai si-ri-wara-ambeah-nd-i hoe kikiham-ndeimbi semündü hayambo, finiga ambe foareanda tüküfe haya man-ᅅgo. Asu ai hisop ni-m-i-har-fih-i pare hi-mondamünd-i mbura, Sisas-nd-i yafambehü tümareandi.

³⁰ Sisas ai finiga ra sümündü mbura hoafiyuh-i yahuya, “Muᅅgwayo,” yahu mbura mbiro hifi-n-i piyuhü yifimayu.

³¹ Rani si ra Suda-yafe moani ᅅgoafimbo ni-mari si ranahambo muᅅgu moatükun-i di-boad-i-fembo siyo. Si ra moani adükar-i ham-nd-i-yo raniyo asu Suda ai rani sihi nindou ni-m-i keimbi kar-i-hendeimbi-fih-i paiarimbo ra yowan-i mehomo. Rani-mboemo Pairatimbo nindou ranahamumbo ti-ᅅari kehefepura ni-mai yif-i-nd-i-monda foepum-nd-i raguanambo-fepurimbo hoafi-memondo.

³² Rani-mboemo asu ami ai nindou yimbu Sisas-dibo ti-korüpünd-i-mo pamarup-i-ri ahafanimbo ti-ᅅari ra kamar-i-haup-i-ri.

³³ Nga asu ai Sisasimbo sowahi tüküyafu hoeirüwurane, ai muᅅguna yifimayuamboemo asu ahand-i ti-ᅅari ra moai kar-i-haundi.

³⁴ Nga ami mam-i ai yanᅅ-i-ri yifiar-inambo ᅅᅅ-i-ri-saf-i-n-i wafus-i-marümündü. Raniyo asu ni-mai hor-i ranai hoe di-bore haya ahand-i fiambeah-nd-i pi-mayo.

³⁵ Nindou hoeimareandi ranai ranahambo hoafiyuweimb-ane. Asu ai hoafi-mayu ra anihondü hoaf-ane, asu ahand-i-hoar-i amboani hoafi hond-ane yahu fifi-ri-and-i. Rani-mbo-hündamboane asu se-amboani ranahambo anihondümbo-nd-i-hindi.

³⁶ Rani-moatükun-i tüküme-feyowamboyo, Baiborambe hoafi pamaiaro süᅅgu yare hoafiyowohü yahoya, ‘ᅅᅅ-i-ri ahand-i ham-nd-i ᅅᅅ-orü kandundi,’ meho.

³⁷ Nga asu hoafi ᅅᅅ-orü ranambe meᅅgoro ra yahoya, “Asu ai-animbo nindou wafus-i-marümündü ahambo hi-mboapondeimboyei,” meho.

Sisasimbo hoᅅguambe mas-i-hehor-i

(Matyu 27:57-61; Mak 15:42-47; Ruk 23:50-56)

³⁸ Süngunambo Sosep Arimateahünd-i ai Pairatimbo Sisas-nd-i yif-i-n-i-moko ra semündümbo yahuhaya hoafi-mayundo. Sosep ai Sisasimbo süngurür-i-randeimbi-yu, nga ai Sudambo yi-h-i-mborapurü-h-i-yu asu ahand-i anihondümbofe hohoan-i-mo ra moai weindah-i-reandi. Pairat ai ahambo ndowar-i-nd-i-f-i-s-i mehuamboyu, asu Sosep ai Sisasimbo serümündü mahu.

³⁹ Nikodemus, horombo Sisas sowahi ni-mbokoani mahafu, ranai amboani Sosep-di-bo mahafani. Asu ai fi-s-i-ᅅ-i-r-ümb-i moatükun-i sanda ni-m-i hor-i yimbu mamamberu fanduyamundu houmbo nafi-rundeimbi ra semündü haya mahu. Ni-m-i hor-i rana-hand-i ni-mbor-i ra 30 kirogram-yo.

⁴⁰ Rani-yafani ai Sisas-nd-i yif-i-n-i-moko ra sowar-i-nd-i-fan-i mbur-i-na, Suda ai yif-i-n-i-moko raru arundi süᅅgu fi-s-i-ᅅ-ar-ümb-i moatükun-i sanda par-i-ne mbur-i-na hoear-inambo hi-mond-i-mar-i-hener-i.

⁴¹ Sisasimbo ni-m-i-fih-i ti-koründümo parüwurü-h-i nümbü-ri mam-i ranai yanᅅoroane, asu nümbü-ri ranambe hoᅅgu si-mborambor-i yifi si-hefekoate man-ᅅgo.

⁴² Suda ai moani ngoafimbo nimarimbo si ranahambo sesi napo diboardo-marhindamboyanani. Asu hongu ra akimi ningo hayamboyanane, Sisasindi yifinimoko ra sowandifani hafani masiheneandi.

20

Sisas ai botimefiyu

(Matyu 28:1-10; Mak 16:1-8; Ruk 24:1-12)

¹ Sande hapoadumbo siambe nimbi hoanqiri kiarowane, Maria Makdarahundi ai hongu rani sowana mahifo. Ai hifo hongu rani fikimi tukufe himboyowane, nimoie adukari nafitambeihu mapaiaro ra paiarikoate-mayo.

² Ranimboyo asu ai Saimon Pita asu sungururu-rundeimbi ngoru ahandi ngusufoahundi ranahafanimbo sowana pipimayo ho. Ai ho, hoafiyopiruhi yahoya, “Adukarimbo nindou ai honguambeahindi masowarundumo, nahu mbasihawuri, nga moai fifirihuri,” mehoamboyanani.

³ Ranimboyofani Pita asu Sisasindi ngoru sungururi-randeimbi-mayu ranai nimai hongu sowana mahafani.

⁴ Ai yibobo pipina mahafaniyo, nga asu ahambo sungururi-randeimbi ngoru ranai Pitambo ngasundiru haya, ai boatei hu hongu fikimi tukumefiyu.

⁵ Asu ai hu nimarumbo amuifoai hoeireandane hoeari Sisasimbo himondufihindi ra mengoroa hoeimareandi. Nga asu ai moai kefuai honguambe hufu.

⁶ Asu Saimon Pita ai sunguni hu tukufi hayamboyo, ai honguambe kefuai mahufu. Ai hufu hoeireandane hoeari Sisasimbo himondihfimbihundi ra kurimayo.

⁷ Asu hoeari ngoru Sisasindi mbiro himondihfimbihundi ranamboani mengorowa hoeimareandi. Hoeari ranana moai amuri kurimayo rani-dibo yangoro, nga wani. Ranipoanimboyo nindou ngamondife shfembo nahurai kare pare haya mengoro.

⁸ Raniyu asu ahambo sungururi-randeimbi ngoru boatei hongu sowana mahu, ranai asukaiyu sunguni honguambe kefuai hufu, hoeari yangiri mengoro ra hoeire haya anihondumbo-mareandi.

⁹ (Rani simboani ana moai ai fifirineandi Baiborambe yare hoafiyowohuya, “Honguambeahindi botindifimbui,” meho ra.)

Sisas ai Maria Makdarahundi sowahi tukumefiyu

(Mak 16:9-11)

¹⁰⁻¹¹ Raniyanani asu ahambo sunguruniri-rinandeimbi ai worina hihiriyafine mahafani, nga Maria ai hongu fikimi ningombo araniyohu maningo. Asu ai araniyowohuyo hongu-mayo ranambe amoefoe himbomayo.

¹² Asu ai himboyowane, sunambeahindi nendi yimbu kifohi hoearumbi Sisasimbo shhehori wami mamarifanda hoeimareapiri. Ngoru ai mbirowani nimaruru, asu ngoru ai yirimbonani nimaruru.

¹³ Ai Mariambo safaniya, “Nimorehi, se nimboeafi aranayafa?” masafandamboyo. Asu ai ahafanimbo hoafiyopiruhi yahoya, “Nindou ai wandi Adukarimbo sahorimindei hehimbo, nahu mbasihhehori ro moai fifirihini, nga ranimboanahi,” meho.

¹⁴ Ai raweyaho haya hihirifeyowane, asu Sisas ai daboarani manunguwa hoeimareru. Nga asu Maria ai moai Sisas-ani yaho fifireru.

¹⁵ Sisas ai yahuya, “Nimorehi, se nimboe aranayafa? Se dabo kokoririhuyafa?” mehuamboyo. Asu Maria ai numburi aharambur-ani yahohaya hoafiyowohuhu yahoya, “Se Sisasimbo sowarindifui ana, sowarindifi hafi shaworuhi nafuindafananimbo ro ahambo ndahumindi ngamboane,” mehoamboyo.

16 Asu Sisas ai yahuya, “Maria,” mehuamboyo. Asu Maria ai hihirife, ahambo fifireri haya Hiburu-yafe hoafinambo yahoya, “Rabonai,” meho. (‘Rabonai’ ra Hibru-yafe hoafinambo ‘Yamundo-randeimb-ane’.)

17 Sisas ai yahuya, “Se wambo kikihindandifi-ndirimboyafi. Awi ro moai wandi Ape sowana hahühi. Nga se wandi wandafi mamí sowana ngafi rando hoafindafipurühi animboya, ‘Roana wandi Ape, sihamundi Ape asu wandi God, sihamundi God, ahambo sowana hahühühanahi,’ mbisafi,” mehuamboyo.

18 Asu Maria Makdarahündi ai ho ahambo süngururü-rundeimbo hoafiyopurühi yahoya, “Ro Adükari-mbo hoeimarihini,” asu Sisas hoafiyuweimbi hoafi ra hoafimepuri.

*Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi sowahi tüküme fiyu
(Matyu 28:16-20; Mak 16:14-18; Ruk 24:36-49)*

19 Sisasimbo süngururü-rundeimbi ai Sudambo yihimbo-rupurühiyomo wori ai nimarimondeimbi ra yipuri paru houmbo mamarimo. Raníyu asu Sisas ai Sande nimbambeahi tüküfi, ahamundi mbusümo manüngu. Ai yahuya, “Se ngusüfo afurindu kündundi,” mehupuri.

20 Ai yare hoafiyupurühiyu asu ahandi watiñari ngiri safini ra ahamumbo nafuimepuri. Asu ahambo süngururü-rundeimbi ai ahamundi Adükari ranahambo hoeirüwuri houmbo hihifi-hihifimemo.

21 Asu Sisas ai asükaiyu yahuya, “Se ngusüfo afurindu kündundi. Wambo Ape ai koamarihendira makosahi yahurai-animbo asu ro sihamumbo koandiheapurani ngomo,” mehu.

22 Ai raweyahüyu, ahamumbo sowanambo yafambenambo ahandi yafui ra foehepurühi yahuya, “Se Yifiafi Aboedi sowandümo.

23 Asu se ngorü nendi-yafe hohoanimo moaruwai ranahambo amboawi mbisimondani ana, God ai amboawi mbusümbui. Nga asu ngorü nendi-yafe moaruwai hohoanimo ranahambo se amboawi yaho hoafikoate-ayomo ana, asu God ai ngiri ranahambo amboawi mbüsu,” mehu.

Tomas ai Sisasimbo hoeimariri

24 Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi sowahi tüküfiyuwane, asu süngururü-randeimbi mamí ai moai amuri ra-babidimbo nimaruru. Nindou aiana Tomasíyu, nga asu ahandi nduri ngorü ra Didimus-ani.

25 Raníyomo bidifiri ai ahambo hoafiyomondowohü yahomoya, “Roana Nindou Adükari-mbo hoeimarihuri,” mehomo.

Nga asu Tomas ai ahamumbo hoafiyupurühi yahuya, “Asu ro ahambo tikomaruründimo ambe ra hoefekoate-ya, asu ahambo wandi warinambo ambe ranambe sündifekoate-ya, asu yifiarinambo ngirisafini wafusümaründimo sündifekoate-ayahí ana, ro ngiri ranimbo anihondumbo-ndiheandi, nga wani,” mehu.

26 Asükaiyo mamí wik ho hayamboyoane, ahambo süngururü-rundeimbi ai Tomas-babidimbo worambeahi mamarimo. Ai yipuri munngu papiru houmbo nimarimondane, asu Sisas ai ahamundi mbusümo tüküfi manüngu. Raníyu ai yahuya, “Se ngusüfo afurindu kündundi,” mehu.

27 Raníyu asu Tomasimbo hoafiyunduwohü yahuya, “Sihafi wari batendi nahananifihí sündowandüh-animbo, asu se wandi watiñari ra hoeiro. Asu se wandi ngirisafini wari paro. Se ndanahambo yimbu hohoanimo-ndamboyafi, nga anihondumbo-ndowandi,” mehuamboyo.

28 Asu Tomas ai simbori ahambo yahuya, “Se wandi Adükari asu wandi God-anafi,” mehuamboyo.

²⁹ Asu Sisas ai hoafi yunduhü yahuya, “Se wambo hoeirowandiri hawambo wamboanafi anihondumbo-arowandiri. Nga nindou ai wambo hoeifendiri koate-yehü anihondumbo-arhindiri ana, ai hihifi-hihifi-mbeyeiamboane,” mehu.

Son ai buk nda sürü papimarandi ahandi nimindi

³⁰ Sisas ai God sowahindi makusu ra nafuimbohünda hepünifeimbi moatükuni afindi ahambo süngururü-rundeimbi-yomondi himboahü ratüpurimayu ra ro moai buk ndanambe muṅgu sürü papirihandi.

³¹ Nga ro ndani hoafi nda sürü papirihamboanahi. Ro sürü papimarihandi nda Sisas ai Kraisi-ani asu Godindi Nimor-ani ranimbo anihondumbo-mbirihinda samboyahi sürü papimarihandi. Nga asu se ranahambo anihondumbo-arhindiri ana, asu aboedi yangiri niṅgombo hohoanimo ra ndahümündimboyei.

21

Sisas ai süngururü-rundeimbi 7 ahamumbo sowahi tükumefiyu

¹ Asükaiyu süngunambo Sisas ai ahambo süngururü-rundeimbi sowahi Taiberias kurihoe puirühi ndahurai ndare tükumefiyu.

² Saimon Pita, Tomas, ndüri ahandi ṅgorü Didimus yahomo-rundeimbiyu, Natanier Kenihündi Gariri hifi hündiyu, Sebedindi nimori yimbuyafani, asu ṅgorü yimbu ahambo sünguri-neandeimbiyafani ai manṅgomo.

³ Raniyu asu Saimon Pita ai ahandi horombodidi ratüpurü asükai semindimbo hohoanimo yuhü yahuya, “Ro ana andürinambo kinü wowarimboanahi,” mehuamboemo. Asu ai yahomoya, “Ro-amboani se-dibo ṅgefo sefomboanefi,” mehomo. Raniyomo ai homo houmbo, botambe mafareafundi. Nga rani nimbinaambo ai moai kinü mam-amboani hürühoundi, nga wani.

⁴ Hapoadumbo siambe hüfihamindi foriforiyuambe, Sisas ai hoe kinü manṅguambo asu ahambo süngururü-rundeimbi ai Sisasimbeipoani mehomo.

⁵ Raniyu ai ahamumbo hoafiyupurühi yahuya, “Wandafi mamü, se moai kinü wakiründimoyoa?” mehuamboemo. Asu ai simbori hoafiyomondühi yahomoya, “Wani,” mehomondamboyu.

⁶ Asu ai hoafiyupurühi yahuya, “Andüri ra naha se warihondü warani bot ranihundünü daboadundan-animbo, se kinü bidifiri hoeindumboemo,” mehuamboemo. Asu ai andüri ra hoafimayu ranambe masafoarunda, kinü afindi ranai andiri ra tükumefeyoa, himindimbo sisamindimarundi.

⁷ Sisas ahambo süngururi-randeimbi wudiyafandeimbi-mayu ranai Pitambo yahuya, “Pita, nindou ranana Sisasi-ani,” mehunduamboyu. Asu Saimon Pita ai nimai ahandi ṅgisihari hoeari yimündühai masihendi ra hühire hinṅgire haya himoni pimayu.

⁸ Asu bidifiri ai botambe gudi sowana hafomo mburu, andüri ra kinü kameihü hüründümo. Asu ai gudi rani fikimü ṅguni safiyomopoani, nga 100 mitayo manṅgomo.

⁹ Gudikimü hifomo tüküyafu hoeirundane, asu hai ranai gudiwamü horowohüyo ranambe kinü mamü huru asu bret mamü yangurü marandi.

¹⁰ Raniyu Sisas ai hoafiyupurühi yahuya, “Kinü haponda wakimaründümo bidifiri ra sowandümo sifomo,” mehuamboemo.

¹¹ Raniyu asu Saimon Pita ai botambe kefuai nimarumbo, andüri ra gudiana hürämündi masüfu. Ranio asu andüri ranambe kinü afindi boagiri-boagiri 153 pütapimayo. Kinü ranai afindiyosi, nga asu andüri ranai moai kikifeyo.

12 Ranıyu Sisas ai hoafıyupurühi yahuya, “Se sıfomo, kinı sowasümo!” mehu. Nga asu moai nindou mamı ai ahambo düdurirühi, ‘Se didıyafı?’ yahundo. Nga ai muᅅguambo Adükar-ani yahomo fıfırwurı.

13 Ranıyu Sisas ai süfu kinı ra yimbureapurı mbura asu bret ranamboanı rasüᅅgu-rasüᅅgumareapurı.

14 Sisas ai hoᅅguambe-ahındı tüküfi hayamboyu, asu ahambo süᅅgururü-rundeimbi-yomondi himboahü ᅅᅅımımbı tükümeᅅıyu.

Sisas ai Pitambo hoafımayundo

15 Ai sowasümondühi nımarımomboemo, Sisas ai Saimon Pitambo yahuya, “Saimon, Sonındı nımorı, awı se nindou ndanahamumbo ᅅᅅasüᅅdowapurı hawambo, wambo se aᅅındı hohoanımo-yafındıruhı-yafındıri?” mehuamboyu. Asu Pita ai hoafıyundühi yahuya, “Yını, Adükarı, se fıfırowandı, ro sıhambo aboedı hohoanımoayahanını,” mehuamboyu. Asu Sisas ai hoafıyunduhü yahuya, “Se wandı sipsip weihoandı ranaheimbo sesı maᅅguındandürı ndandı,” mehu.

16 Asükaiyu yimbumbore hoafıyunduhü yahuya, “Saimon Sonındı nımorı, se wambo anıhondü hohoanımo-yafındırai wanıyo?” mehundowamboyu. Asu Saimon ai hoafıyunduhü yahuya, “Yını, Adükarı, se fıfırowandı ro sıhambo hohoanımo-yahanını,” mehundowamboyu. Asu Sisas ai hoafıyunduhü yahuya, “Se wandı sipsip weihoandı ranaheimbo sesı maᅅguındandürı ndandı,” mehu.

17 Asükaiyu ᅅᅅımımbore hoafıyunduhü yahuya, “Saimon, Sonındı nımorı, se wambo hohoanımo-yafındıruhıyafı?” mehuamboyu. Ranımboyu asu Saimon Pita ai ᅅᅅusüfo aᅅındı kümareandı Sisas ai ᅅᅅımımbore hoafıyuhı, “Se wambo hohoanımo-yafındıruhıyafı,” mehu ranımbo. Ranımboyu ai Sisasımbı yahuya, “Adükarı, se muᅅgu moatükunı fıfırwamboanaᅅı. Se fıfırowandı ro sıhambo hohoanımoayahanını,” mehundowamboyu. Asu Sisas ai hoafıyunduhü yahuya, “Se wandı sipsip weihoandı ranaheimbo sesı maᅅguındandürı ndandı.

18 Ro anıhondümbıanaı hoafıyahanını, se horombo hoarıfı nımbafambıyafı ret sıhafı hondü ra güdo hawa hıfı se hombo yıfımayafı ranı-süᅅgu yaᅅᅅrı mahabodıfı. Nga süᅅgunambo se boagıyafımbı ana, sıhafı watıᅅarı ra ᅅᅅurındıhoefı hawa asu nindou ᅅᅅorü ai sıhafı ret ra sıhambo güdeanınaı haya, se nahanınıyo hombo moei safanı nindou ranı sıhambo ndemündünını ᅅᅅumbı,” mehu.

19 Sisas ranı hoafı yare hoafımayu ranahandı nımındı ra: Süᅅgunambo Pita ai Sisasındı ratüpurı ratüpurımayu ranımbo Godımbı ndürı adükarı segodombıhünda yıᅅındümbı. Ai Pitambo hoafıyunduhü yahuya, “Se wambo süᅅgundandıri,” mehu.

Sisasımbı süᅅgurürı-randeimbi ahandı ᅅᅅusüfoahündı

20 Pita ai hıhırfı hoeırrane, Sisas ahambo süᅅgurürı-randeimbi ᅅᅅusüfoahündımayu ai ahafandı süᅅgu mahu. Nindou ranana horombo sowasümondühi nımarımombo Sisasındı haᅅᅅıfoanı nımarımbı hoafıyuhı, “Adükarı, nindou didı sıhambo hürütümbı-yomondi warıhümandeanıni?” mehu, aıyu ahandı süᅅgu mahu.

21 Pita ai hoeırrı haya, Sisasımbı yahuya, “Adükarı, nindou nda nüᅅᅅufımbıyo?” mehuamboyu.

22 Asu Sisas ai hoafıyunduhü yahuya, “Ai nüᅅᅅuanı ro asükainda tüküfembo sahehea hohoanımoayahı ana, asu ranı hohoanımo ra sıhafıyo? Se wambo süᅅgundandıri!” mehu.

23 Ranıyo asu yafı hoafı ra nindou muᅅgu ahei mbusümo tüküfıyowohü yahıyo: ‘Süᅅgurürı-randeimbi ra ᅅᅅrı yıᅅındı,’ meho. Nga Sisas ai moai hoafıyo, ‘Ai ᅅᅅrı yıᅅındı’ yahımbıyoanı. Nga ai yahıyo, ‘Ai nüᅅᅅuanı ro asükainda tüküfembo sahehea hohoanımoayahı ana, asu ranı hohoanımo ra sıhafıyo?’ mehu.

²⁴ Sūngurūri-randeimbi ranai-ani ndani hoafi nda sūrū papimarandi. Asu ro rarihu fifirihundi ahandi hoafi anihond-ane.

Bidifirani hoafi

²⁵ Afindi moatükunī bidifiri Sisas ratūpurimayu ra engoro, nga moai muᅅgu sūrū papīyo. Nga asu nindou ai muᅅgu moatükunī Sisas ratūpurimayu ra muᅅgu hondū mamamī randūhi paparandi ana, asu buk ranambe sūrū ra afindi safi papindimboe. Asu ro hohoanimoayahī muᅅguambo hifi ngiri simongorindo.

Ratüpurî

Hoafi Sowandümo Homo-rundeimbi-yomondi Ratüpurî

Sisasîndî hoafi sowandümo homo-rundeimbi ai Ahandî hoafi Serusarem ngoafîhü bokamarîhoemo

¹⁻² Tiofirus, Sisas ai piyu haya ratüpurîyu asu nindou yamundera humbo God ai ahambo sünambe serümündî mahafu ranahamboyo weangurühi bukambe sürü papîmarîhandî. Sünambe hafokoate-yuambe, Sisas ai ahandî hoafi semîndî horambo kafoare hîningîmareapurî ahamumbo-so tüküfi Yifiafi Aboedîndî ngîndînambo ratüpurî ai süngunambo refembo ra hoafîmayupurî. Refehayamboyawane, asu süngunambo God ai serümündü mahafu.

³ Ai yîfiyu mbura ahandî hoafi sowandümo homo-rundeimbi-so tüküfi Ai yîfihündî botîmefiyu ra nafuimbohünda afîndî moatükunî ramareandî. Ranîyo 40 si ranambe Sisasîndî hoafi sowandümo homo-rundeimbi ai hoeimarüwuri. Ranîyo ai God ngîndî hîfandarandî ranahambo wataporîmbo-marapurî.

⁴ Ranîyo ai ahandî hoafi sowandümo homo-rundeimbi-babîdîmbo sowasümondühî nîmarîmombo ahamumboya, “Se yowanî Serusarem hîningîfepoanî. Nga Ape ai saimbo hoafîmayua asu ro hoafîmayahî ranahambo se hîmbondîmondühî nîngomo.

⁵ Son ai nindoumbo hoenambo hundürandürî marandî, nga asu yahunümbî si süngunambo Yifiafi Aboedînambo hundürîndeimboyei,” mehu.

Sisas ai sünambe mahafu

⁶ Sisasîndî hoafi sowandümo homo-rundeimbi ai gugurîyafu nîmarîmombo düdu-rüwurühi yahomoya, “Adükari hapondanî ndanî-sîmboanî se Israerîmbo ngîndî dabupura ahamundîhoari hîfandî-mandundîyo, wanîmandîyo?” mehomondamboyu.

⁷ Asu Ai sîmborî hoafîyupurühi yahuya, “Ranana se fîfîrîfembo moatükunîyopoanî. Nga Ape yangîr-ani nîni-sîmboanîyo ranî-moatükunî refembo ra fîfîreamboayu.

⁸ Nga süngunambo Yifiafi Aboedî ai sîhamumbo sowana akoso ana, se ngîndî ndowandümoemo. Asu rananîmbo wandî hoafî Serusarem, Sudia, Samaria asu munngu hîfi ra wataporîmbo-ndümoemo,” mehu.

⁹ Sisas ai ranî hoafî ra wataporîmbora mbura ahandî hoafî sowandümo homo-rundeimbi ai nîngomo hîmboapo-yomondane, nîmoamo mahafu. Ranîyo mburîngainambo gabuderühi asu ahambo hoeifikoate-memo.

¹⁰ Sisas ai hafuwane, ahandî hoafî sowandümo homo-rundeimbi ai sünambe hîmboapo-yomondühî nîngomondane, nîmehünou nindou yimbu ranai kîfohi hoearî güdîne hena ahamundî fikîmî manîmbafanî.

¹¹ Nindou yimbu ranai safanîya, “Garirihündî nindou, nîmboe se nîngomombo hîmboapoayomoa? Sisas se hoeirüwuri marundî ranana God ai sünambe serümündü mahafu. Se hoeirüwura mahafu yahurai anîmbo asükai hîhîrîndüfi kudümbui,” masafanî.

Sudasîndî ratüpurî fondî semîndîmbo kamafoariwuri

¹² Ranîyo asu Sisasîndî hoafî sowandümo homo-rundeimbi ranai Orif Wafu ra hîningîru hou Serusaremînambo mahomo. Orif Wafu ranana Serusarem ngoafîhündî angunî hamîndîyopoanî, nga mamî kiromita-ane.

¹³ Ai adükari ngoafî ranîhü tüküyafu mburu worî nîmoamo yibadî ahamundî nîngomo-rundeimbi ranambo mahafomo. Ranana Pita, Son, Sems, Andru, Firip,

Tomas, Bartoromyu, Matyu, Sems Arfusîndî nîmori, Saimon Serot-yomondî hoanîmo süngure randeimbî asu Sudas Semsîndî nîmori ranîyomo.*

¹⁴ Nindou ranai muŋgu mamühi gugureafu nîmarîmombo Godîmbo dîdîbafî-memo. Bîdîfîrî nîmorehî asu Maria Sisasîndî hondîyo ahandî akohoandi-yomo ai-amboanî muŋgu gugureahi nîmareimbo dîdîbafîmayei.

¹⁵ Ranî-sîmboanî Sisasîmbo anîhondümborîhindeimbî ranana 120-yei. Pita ai ahei mbusümo botîfi nüŋgumbo Godîndî hoafî wataporîmbo-randühi yahuya,

¹⁶⁻¹⁷ “Amongo-mamî asu rehi-mamî Godîndî bukambe Yifiafî Aboedî ai Defitîndî yasîmondî süngure hoafîmayo Sudas ai Sisasîmbo hürütümbî nindou-yomondî warîhüfîmbo ra asu hapondanî anîhondü tüküfemboane. Ai-amboanî ro-ambeahîndî mamî ratüpurîyefî-rîhundeimb-ani,” mehu.

¹⁸ Sudas ai Sisasîmbo hürütümbî nindou-yomondî warîhürirühi ranî-takîni kaki masemüdu ranînambo hîfi pemîmayu. Asu süngunambo hîfi ranîhü yîfi piyuhümbodo bureandühi furî ranai bokarîmefoendî.

¹⁹ Ranîyo süngunambo nindou Serusaremîhü amarei ranai fîfîrîhi hehi hîfi ra ahei hoafînambo Akerdama sei marîhündî. Ahei hoafînambo Akerdama ranana horî kefoendeimbî hîf-ane.

²⁰ Pita ai yare hoafîyuhü yahuya, “Herü bukambe hoafî sürü papîmarundî ranana ndahurai-ane,

‘Hîfi ra nindou ŋgorü ai ndemündümbui,

ŋga moanî yare mbîniŋgo-wamboane.’

Buk Song 69:25

Asu ŋgorü bîdîfîranî buk ranambe yare hoafîyowohü yahoya,

‘Ahandî ratüpurî ra nindou ŋgorü ai mbîsemüdu-amboane,’ meho. *Buk Song 109:8*

²¹⁻²² Ranîmboane nindou mamî ahei mbusümonîndî hîniŋgîndîhurîmboane sîhîrî-babîdî Sisas ai yîfîhündî botîmefîyu hoafî semîndî horambo. Sapo nindou ranana sîhîr-ambeahîndî Sisas ai sîhîrî-babîdîmbo huranda Son ai nindou hundürürandürî ra humbo asu Sisas ai hîniŋgîreamunî haya sünambe mahafu rananîmbo wataporîmbo-mbîrundamboane,” mehu.

²³ Ai nindou yimbu ndürî pamarupîrî: Sosep Barsabas, ahandî ŋgorü ndürî Sastus yahomondo-rundeimbî, asu ŋgorü Matias.

²⁴⁻²⁵ Sisasîndî hoafî sowandümo homo-rundeimbî ranai yaru dîdîbafîyafundühi yahomoya, “Adükari, se muŋguambo nindou-yei hohoanîmo fîfîrowamboanafî. Se yîhoefîmbo nafuindafî nindou yimbu nda daboe se kamafoarîworî ndanî ratüpurîmbohünda. Yîhoefîmbo nindou dîdai sîhafî hoafî semîndî horambo tükümandîfi Sudasîndî fondambe. Sudas ai yîhoefîmbo hîniŋgîreamunî haya ai niŋgomboayu ranînambo mahu,” mehomo.

²⁶ Ai nîmarîmombo nindou dîdai Sudasîndî fondühi ratüpurî ra mandemündü ranîmbo nîmoei pütimemo. Ranîyo nîmoei ranai Matiasîndî tüküme Feyoa asu Sisasîndî hoafî sowandümo homo-rundeimbî 11 ranî-babîdîmbo hoafî sowandümo homo-rundeimbî nindoumbo-mefundî.

2

Yifiafî Aboedî makoso

¹ Nümbür-ambeahîndî sesî yimuŋgu-remîndîmbo hîhîfî-hîhîfî si Pendikos sei arîhündî ranai tüküfeyoambe Sisasîmbo anîhondümborîhindeimbî nindou ranai mamî worambe gugurîmehîndî.

² Ranîyo nîmehünou ŋgîniŋdî hamîndî werî nahurai sünambeahîndî kosî worî ai gugurîyahi nîmareimbî ranahambo sîmonŋgoramîndî haya meŋgoro.

* **1:13:** Serot ranana Rom-yomondî hoarehî niŋgombo moei yahomo rundeimb-anemo. Asu ai Israer ahei hohoanîmo yangîrî süngufembo hohoanîmo-yomo rundeimb-anemo.

³ Asu ranîhü hai imami teifî dîdînarîyohü ahoro nahurai tüküfe haya muᅇguambo mamamî aheiwamî nînouyo wakîmareandî.

⁴ Ranîyo Yifiafî Aboedî ranai ahei fiambe farîfehü ahandî ᅇᅇnîndînambo ᅇgorü-poanîmbo ᅇgorü-poanîmbo hoafînambo wataporîmayei.

⁵ Asu Serusarem ᅇgoafîhü muᅇguambo hîfî adaburo ranîhündî Suda bîdîfirî Godîmbo hohoanîmoyei-rîhündeimbi ai tüküyahi mamarei.

⁶ Werî nahurai tükümeᅇyero ra hîmborîyeyi hehi nindou afîndî ranai gugurîmehindî. Ranîyo asu hîmborîyeyianî Sisasîmbo anîhondümborîhündeimbi nindou ranai wataporîmayei ra ahei hoafînambo wataporîmayeia hîmborîyeyi hehi mahepünehindî.

⁷ Asu Sudahündî-mayei ranai hoafî wataporîmbo-marîhündî ranahambo hepünehî hehimbo hoafîyeyihî seiya, “Awi nindou ranana muᅇguambo Garirihündî-mbayeyiyo?”

⁸ Sîhîrî ana mamî ᅇgoafîhündî-yefîpoanî, ᅇᅇa nüngurîhi hehimboyo asu muᅇguambo mamamî sîhefî hoafînambo wataporîmayeia ahei hoafî ra hîmborayefa?

⁹⁻¹⁰ Sîhîrî ana Partia, Midia, Eram, Mesopotemia, Sudia, Kapadosia, Pondus, Esia, Frigia, Pamfria, Isip asu Sairini ᅇgoafîkîmî Ribia distrik ranambe ᅇgoafî adaburo asu Rom, hîfî ranîhündambo nindou-aneᅇfî nda fandîhu anîmboefî.

¹¹ Suda sîhîrî-aneᅇfî asu nindou amurî sîhefî Godîmbo hohoanîmo süᅇgurîhi arîhündî anei, Kritîhündî asu Arebiahündî muᅇguambo hîmborîyefanî God ai ᅇᅇnîndî-moatükunî ramareandî ranahambo sîhefî hoafînambo wataporîmbo-arîhündî,” masei.

¹² Asu nindou muᅇguambo ranai hepünahi afîndî hohoanîmoyeyihî aheihorî sîmborî hoafürîyeyihî seiya, “Nîne-moatükunîyo hapondanî nda yahurai tükeᅇyero?” masei.

¹³ ᅇᅇa asu bîdîfirî ai tîrîfoefe hoafî-yahündürühî seia, “Awi aiana wain hoe afîndî hamîndî sîmîndei hehi mamîkarî hohoanîmo-yeyihîmbayei,” masahündürî.

Pita ai hoafî bokamarîhendî

¹⁴ Asu Pita ai Sisasîndî hoafî sowandümo homo-rundeimbî 11 ranî babîdîmbo nîᅇgomombo puküna hoafîyuhü yahuya, “Wandî wandafî mamî, Suda anei asu nindou bîdîfirî haponda Serusaremîhü amarei, se ro ndanî-moatükunî tükeᅇyero ranahambo hoafayahî nda hîmboyaᅇᅇrî kündîhi nîmandimbo hîmborîndei.

¹⁵ Se hohoanîmoyeyihîya, nindou nda wain hoe sîmîndei hehi mamîkarî hohoanîmoyeyihaneî aseî, ᅇᅇa awî hapondanî ana 9 kirok siambeahanefî.

¹⁶ ᅇᅇa ndanî-moatükunî tükeᅇyero ranana Godîndî hoafî hoafîyu-randeimbî Soer hoafîmayu süᅇᅇu-ane tükeᅇyero.

¹⁷ God ai hoafîyuhü yahuya, ‘Bîdîfirînambo si ranai akîmî tüküᅇmboyoambe ro wandî Yifiafî muᅇguambo nindou-yeyiwamî koandîhe-heamboyahî. Sîheî nindowenihî nîmorî asu nîmorehî nîmorî ai Godîndî hoafî hoafîyomorundeimbî nahurai wataporîmbo-ndühümboyeî.

Sîheî nindowenihî nîmorî hoarîfamborî ai ranî-poanîmbo moatükunî yafo-goadînambo nahurai hoeindumboemo asu boaᅇᅇrî nindou ai yafogoadî-ndîmboemo.

¹⁸ Asu ranî-sîmboanî ana ro wandî ratüpurîyeyi-rîhündeimbi, nîmorehî nindowenihî yîboboambo, aheiwamî Yifiafî koandî-heheanda Godîndî hoafî hoafîyomorundeimbî nahurai hoafîndeimboyeî.

¹⁹ Bîdîfirînambo si ra nafuimbohündâ ro hepünîfeimbî moatükunî sünambe asu hîfîhü nafuindamboyahî.

Horî, hai asu hasîheimî afîndî tükündîᅇmboe.

²⁰ Adükârî ai ahandî adükârî hîmboamupumbo-randeimbî si ra tüküᅇkoate-yoambe anîmbo hüfîhamîndî ai nîmbîndîrî-mîndowohü

asu amoamo ai horî nahurai hamburî tükündîfimbui.

21 Ranî-simboanî anîmbo munḡuambo nindou ai aheimbo fehefendürîmbo hûnda Adükarîmbo didîbafehindî ranaheimbo aboedambo-ndeandürümbui,' mehu."
Joeî 2:28-32

22 Pita yahuya, "Israerîhündî nindou se wandî hoafî nda hîmborîndei. Sisas Nasaretîhündî aiana ranîpoanîmbo nindouyu. God ai sîhei mbusümo ahandî warîsüḡu hepünîfeimbî moatükunî ramareandî ra se fifîrîhindî.

23 God ai horombo hondü hoafî fîramündü sîhai mburamboyu Sisasîmbo sîhei warîhümarirî, ḡḡa hürütümbî nindou ai nîmî keimbî karîhendeimbî fihî tîkoründümo pamarüwura yîfîmayu.

24 ḡḡa God ai ahambo yîfîndî asübusî ḡḡinîndîkoate-yoweimbî ranambeahîndî botîmarirî. Nîmboe sapo yîfî ai ḡḡirî ahambo bobohîndîrîmîndo.

25 Horombo Defit amboanî ahambo yare hoafîyuhü yahuya, 'Ro hoeirîhinanî Adükarî ai munḡuambo si wandî-fikîmî anḡḡu. Ai wandî fikîmî nḡḡumbo wambo ḡḡirî nînî-moatükunî amboanî asübusî ndendîrî.

26 Ranîmboane ro ḡḡusüfoambe aboedî hîhîfî-hîhîfîyahühî
God ai wambo aboedî moatükunî refemboayu ranahambo hîmboayahî.

27 Asu se ḡḡirî wambo yîfî ambe-ambe rando hînîḡḡindowandîrî.
Sapo se ḡḡirî sürühoeimbî nindou kafaaro hînîḡḡimarîworî ra hînîḡḡindowora yîfî ambe-ambe sümburîndu.

28 Rananîmbo se yanḡḡirî aboedî nîḡḡombo nafî ra yamundo-wandîrîmboyafî.
Asu se yînî mbîsafanî ro se-dîbo nîmboambo afîndî hîhîfî-hîhîfî-ndamboayahî,'
Buk Song 16:8-11

mehu.

29 "Amoḡḡo mam-anemo asu rehî mam-anei, ro sîheimbo anîhondüamboanahî hoafe-handürî, sîhefî amoao Defit ai yîfîmayuwambo masamboarîhurî. Asu ahandî yîfî ambe ranai haponda sîhefîmbo sowahî anḡḡo ho.

30 Defit ai-ana Godîndî hoafî hoafîyu-randeimbî wambo fifîreandî God ai ahambo hoafîyundowohüya, 'Süḡḡunambo sîhafî sîrambeahîndî mamî sîhafî fondî semîndîmbohünda ahambo bogorîmbondîhinî hînîḡḡi-ndîhinîmboyahî,' mehu.

31 Defit ai nînî-moatükunî tükündîfembo ra fifîreandühî wataporîmbo-randühîya, 'God ai ḡḡirî ahambo yîfîyeimbîyei ḡḡoafîhü hînîḡḡindirî, asu ḡḡirî yîfî ambe-ambe sümburîndu,' mehu. God ai ahandî nendambo aboedambo-fendürîmbo Kraîs yîfîhündî botîmarirî ranahamboyu wataporîmbo-marandî.

32 Sisasîmboyo God ai yîfîhündî botîmarirî. Munḡuambo ro hoeirîhu hohu ranahamboane wataporîmbo-arîhundî.

33 Sisasîmbo God ai sünambe serümündü hafu hînîḡḡirîranî ahandî warîhondü waranî mbamarü. God ai horombo hoafîmayu süḡḡu Sisasîmbo Yîfiafî Aboedî masagado, ranîyo asu Sisas ai sîhefîwamî koamafoareandî, ran-ane haponda se hoafî hîmborîyei asu hoeirîhi arîhündî.

34-35 Defit ai moai sünambe hafu Sisas ramefîyu nou, ḡḡa ai hoafîyuhü yahuya, 'Adükarî ai wandî Adükarîmbo hoafîyundowohü yahuya,

"Se wandî warî hondünî nîmandîfî ḡḡafîmbo
asu sîhafî hürütümbî ra sîhafî hoarehî hînîḡḡi-ndîheapuranî se hîbadapurî-mboyafî," mehu.
Buk Song

110:1

36 Ranîmboane Israer nindou munḡuambo se nda ndondîhi fifîrîndîhindî. God ai Sisas se nîmî keimbî karîhe-ndeimbîfihî tîkorîhomondei pamarîhorî ranahambo Adükarîmborirî asu ahandî nendambo aboedambofembo nindoumborirî kafaorirî hînîḡḡimarirî," mehu.

³⁷ Pita ai ranî hoafî ra wataporîmbo-maranda nindou afîndî ranaheimbo ngusüfoambe horîmareandüra bîdîfirî amurî Kraisîndî hoafî sowandümo homo-rundeimbî-babîdîmbo ahamumbo düdurîhipurühî seiya, “Asu nîñî nününğu-mandîhunda?” maseiamboyu.

³⁸ Asu Pita ai simborî hoafîyundürühî yahuya, “Muñguambo mamamî se sîhei moaruwai hohoanîmo ra hîñîngîndîhi hehi simborî hohoanîmo süngundîhindühî Sîsasîndî ndürînambo hundüründeianî anîmbo God ai sîhei moaruwai hohoanîmo ra amboawi mbüsümbui. Ranî-süngundîhindanî anîmbo God ai sîheimbo Yîfiáfî Aboedî dagadürümbui.

³⁹ God ai Yîfiáfî Aboedî saimbo hoafî fîramündü masîhendî ranana se, sîhei nîmorî asu süngudîdî nîmorî hondü sîheimbo muñguamboyo. Ranî-moatükunî ranana nindou muñguambo God ai wand-anei yahundüreimbî aheimbo hoafîyu masîhend-ane,” mehu.

⁴⁰ Pita ai amurî bîdîfirî hoafî ranîfihî pare haya wataporîmbo-marandî. Ai hütîhoafî-yupurühî yahuya, “Se hîbadîhümbö, ñga nindou moaruwai hohoanîmoyei-rîhîndeimbî ranî-babîdîmbo moaruwaimbo-ndahimboyei.”

⁴¹ Pita hoafî wataporîmbo-marandî ranai nindou afîndî ranaheimbo ngusüfoambe botîmareandüra hundürümoyei. Ranî-simboanî 3,000 nindou-yei Sîsasîmbo anîhondümbö-rîhîndeimbî horîmbodîdî ranîfihî pamareandî.

⁴² Nîmorehî nindowenihî ranai ranîhü Sîsasîndî hoafî sowandümo homo-rundeimbî-yomondî yamundîfe hoafî hîmborîyeihî bîdîfirî wandafî ranaheimbo fehefendürîmbohünda sesi mamî sahüsîhî Godîmbo dîdîbafîyahi marîhündî.

Sîsasîmbo anîhondümbö-rîhîndeimbî ai mamî hohoanîmo süngumarîhindî

⁴³ Sîsasîndî hoafî sowandümo homo-rundeimbî-yomondî warîsüngu God ai hepünîfeimbî moatükunî ramareanda nindou afîndî ranai yîhîmboyeihî ahîñîmarîhorî.

⁴⁴ Sîsasîmbo anîhondümbö-rîhîndeimbî nindou ranai mamühîyahi nîmareimbo mamamî ahei napo ra ahei mamühî nahuraimayo.

⁴⁵ Ai ahei hîfî asu napo ra nindou ñgorümbö sehîndühî ranîfihîndî kakî sahümündî hehi kakî ra nindou napokoate-yeimbîmbo sehi marîhündî.

⁴⁶ Muñguambo si Godîndî worambe gugureahi marîhündî. Asu ai ahei worambe gugureahi nîmareimbo sahüsi rîhündühî aheimayo napo ra nindou ñgorümbö ngusüfoambe hîhîfî-hîhîfî kapeihü sehi marîhündî.

⁴⁷ Nindou ranai muñguambo si Godîmbo aboed-ani sei hohoanîmoyeia asu muñguambo nindou ranai aheimbo hîhîfî-hîhîfî-yahündürî marîhündî. Muñguambo si Adükari ai nindou bîdîfirî semündündüra asu Sîsasîmbo anîhondümbö-rîhîndeimbî nindou ranai afîndî safî tüküfe marandî.

3

Pita ai nindou mamî tîñari moaruwaimbü aboedîmarîrî

¹ Mamî nîmbambeahî Pita ai Son-dîbombo dîdîbafîfembohünda Godîndî worîna mahüfanî.

² Ranîyo ginîrî yipurî Aboedî Yipurî sei arîhünd ranîkîmî nindou tîñari moaruwaimbü mamaruwa hoeimarînerî. Ahandî tîñari ra hondî ai yahurai wakîrîmîndî hayamboyo muñguambo si ginîrî nafîtambe ranîkîmî sahorîmîndei hehi hîñîngîrîhoranî nîmarümbö nîmorehî nindowenihî Godîndî worîna heianî kakî moako-moakoyu-marandî.

³ Nindou ranai hoeireandane, Pita ai Son-dîbombo Godîndî worîna mahüfandamboyo kakî moakomayu.

4 Pita weimbo Son ai ahambo himboarî parînerî nîmbafanîmbo safaniya, “Yîhoehîmbo sowana himboyarî,” masafandamboyu.

5 Nindou ranai ahafanîmboya wambo kakî saimbo-mbayafanî yahu haya himbomayu.

6 Nga Pita ai hoafîyundowohü yahuya, “Ro moai kakî sîhambo saimbo sahamîndîhî, nga ro sîhambo mamî-moatükunî ndahanînimboyahî. Sisas Krais Nasaretîhündî ahandî ngînimîndînambo botîyafo hawa hafî,” mehundo.

7 Ranîyu Pita ai ahandî warîhondü watîjarî kîkîhîramündü mbura botîmarira nîmehünou ahandî tîjarî asu yimîndîho ranai ngînimîndîwohü botîmefiyu.

8 Ai horîpirîhoei piyu nûngu mbura mahu. Ai Pita weimbo-babîdîmbo Godîndî worambe hu nûngu wakîreandühî hohorîpî-hohorîpiyu randühî Godîmbo adûkar-ani mehu.

9-10 Munguambo nindou ranai fifîrîhindî sapo nindou ranaiyu Godîndî worî ginîrî yipurî Aboedî Yipurî sei arîhündî ranîkîmî nîmarûmbo kakî moako-moakoyumarandî. Asu hapondanî hoeirîhoranî nindou-mayu ranai hoahoangühü Godîmbo aboed-ani yahu hoafîmayua nindou ranai nûngure-hayamboyo ranî-moatükunî ra tüküme Feyo sei hehi mahepünahindî.

Pita ai Godîndî worambe hoafî bokamarîhendî

11 Nindou-mayu ranai Pita weimbo Sonîmbo kîkîhîrapümündî nûnguambe nîmorehî nindowenihî afîndî ranai hepünahi hehi Soromonîndî yibadî sei arîhündî Godîndî worambe ranînambo pipîmayei hei.

12 Pita ai nindou afîndî mahüsi ra hoeireandürî haya hoafîyundürühî yahuya, “Israerîhündî nindou se nîmboe hepühinda? Se nîmboe yîhoefîmbo himboapoayei ahafandî ngînimîndî asu ai-ana mbumundî nindouwambo mbayafandî nindou ra aboedîmarînerî sei hehimboa?

13 Abraham, Aisak, Sekop asu sîhefî amoaoyei God ai ahandî ratüpurîyu-randeimbî Sisas ahambo ngînimîndî masagado, nga se hîfokoe-fimbohündâ hürütümbî nindouyei warîhümarîhorî. Pairat ai aboedambo koarîhefîmbo hohoanîmoyuwane, asu se Pairatîmbo seiya, ‘Ro moai Sisasîmbo aboedambo koarîhefîmbo hohoanîmoyefî,’ masei.

14 Se moai aboedî sürühoeimbî ranahambo hohoanîmoyei, nga ahambo semündümbo hündî-mayo ranîyo asu yifiarîyu nindou hîfokoare randeimbî-mayu ra masahorîmîndei.

15 Se nindoumbo koadürümbo-koadürümbo yangîrî nîngombo nafî semîndîndürî hombo-mayu ra hîfokoamarîhorî ranahamboane wataporîmbo-rîhu arîhündî.

16 Sapo se nindou hoeiarîhorî nda se fifîrîhorî, ro Sisasîmbo anîhondümbo-arîhoandî ranîmboyo nindou tîjarî moaruwai nda aboedîmefiyu. Se munguambo aboedî hamîndî tüküme Feyuwa hoeiarîhindî ra Sisasîmbo anîhondümbofe ranînamboyo.

17 Amonggo-mamî asu rehî-mamî, ro fifîrîheandî se Sisasîmbo ramarîhorî ra moai sîhei boboagorî nindou ranî-babîdîmbo nînimî-moatükunîyo ramarîhindî ra fifîrîhindî.

18 God ai ahandî hoafî hoafîyomo-rundeimbî-yomondî yasîmondî süngure hoafîyuhüya, ‘Krais ai asübusî ndemündü haya yîfîndümbui,’ mehu. Ranîyo asu God ai haponda anîhondü ndanîsüngure hînimîngîmareanda tüküme Feyo.

19 Ranîmbo-anîmbo se sîhei ngusüfoambe hohoanîmo ngorü süngundîhindühî God sowana hîhîrîndahi dîdeiyani anîmbo asu sîhei moaruwai hohoanîmo ra amboawi mbeyahuamboane. Rananîmbo Adûkarî ai fi hefe nîmarîmbo si ra koandîhembui.

20 Rawehindî anîmbo God ai nindou sîheimbo fehefendürîmbo kafoarirî hînimîngîmarirî Krais Sisas ra, koandîherümbui.

21 Sapo horombo ahandî hoafi hoafiyomo-rundeimbi-yomondi yasimondi süngu hoafimayu süngu. Sisas ai sünambe nüngu ngumbo God ai muŋgu-moatükunî simborî tüküfembo hoafimayu ranambe tükündüfimbui.

22 Horombo Moses yahuya, 'Nindou mamî ro nahurai Godîndî hoafi hoafiyorambo Adükari God ai seambeahîndî kaboadirî hîniŋîndirümbui. Asu muŋgu-moatükunî ai hoafiyuweimbi ra süngundîhîndî,' mehu.

23 Nindou Godîndî hoafi hoafiyu-randeimbi ahandî hoafi hîmborîyo süngufekoate-ayei ana, God ai hîfokoandeira yîfîndeimboyei asu ŋgîrî Israerîyei sîrambeahîndîndei.

24 Nindou Godîndî hoafi hoafiyomo-rundeimbi Samuer nünguambe peyo haya sînimbo ahandî wagabe ra muŋguambo mamî ranî hoafiyu wataporîmboru homombo asu hapondanambe tükefeyo.

25 Se-ana Godîndî hoafi hoafiyomo-rundeimbi ahamundî ahurî mam-aneî. Asu God ai sîhei amoao mamî-babîdîmbo hoafi fîramündü masîhendî ra sîheimbo-hündamboane. Ai sîhei ape Abrahamîmbo hoafiyundowohü yahuya, 'Sîhafî ahurî ranahambo süngunambo anîmbo muŋguambo nindou ndanî hîfîhü anîboadei ranaheimbo aboedî-aboedî-ndîheandürî-mboyahî,' mehu.

26 Sîheimbo aboedî-aboedîfendüra sîhei moaruwai hohoanîmo hîniŋîfemböhünda God ai weŋgurühî ahandî ratüpurîyu-randeimbi Sisas sîheimbo sowahî koamarîherü," mehu.

4

Pita weimbo Sonîmbo kansîrîndî hîmboahü papî-hoafîmarupîrî

1 Pita ai Son-dîbo nîmorehî nindowenihîmbo wataporîmbo-rînanîdürühî nîmbafandambe, Godîmbo sesî sîhou-rundeimbi-yomo, ami Godîndî worî hîfandîrundeimbi-yomondi bogorî-yomo asu Sadyusi-yomo ai aheimbo sowahî hafomo tükümfundî.

2 Ahamumbo ŋgusüfoambe moaruwai marapurî ra sapo Kraisîndî hoafi sowandîfanî hafanî-rînandeimbi ranai nindoumboya, Sisasîndî ŋgînîndînambo yîfîhündî botîndahimboyei hoafi ra yamundî-marîneanda ranîmboyo ahafanîmbo ŋgusüfoambe ŋgînîndî-marupîrî.

3 Suda-yafe bogorî nindou ranai Pita weimbo Sonîmbo kîkîhîrupîndümo houmbo papî-hoafîyopîrîmbo mehomo. Nga asu nîmbîfembo yangîrî-mayoamboyo sümbo papî-hoafîyopîrîmboane yahomo houmbo karabusambe hîniŋîmarupîrî.

4 Pita, Son ai wataporîmbo-marînanda nindou afîndî ranai hoafi wataporîmbo-marînandî ra hîmborîyei hehi Sisasîmbo anîhondümbom-marîhîndî. Nindou ahafandî hoafi hîmborîyei hehi anîhondümbom-marîhîndî ranana 5,000-yei.

5 Süngunambo ŋgorü sinambo Suda-yei hîfandîrundüreimbi, bogorî nindou asu ahînûmbî hohoanîmo yamundu-rundeimbi ai Serusarem ŋgoafîhü mafandundî.

6 Godîmbo sesî sîhou-rundeimbi, Anas, Kaiafas, Son, Areksander asu muŋguambo Godîmbo sîhou-rundeimbi-yomondi fikîmînîndî ai-amboanî ranîhü mafandîhîndî.

7 Ai Pita weimbombo sowapündümo ahamundî hîmboahü hîniŋîrupîrî houmbo düdurîpîrühî yahomoya, "Se nîni-ŋgînîndînamboyo ranî-moatükunî ra ramarîneanda?" mehomondamboyu.

8-9 Pitandî fiambe Yifiafî Aboedî ranai tüküfehüyo simborî hoafîyupurühî yahuya, "Hîfandî-rundeimbi asu bogorî nindou, se nindou tîŋarî moaruwaimbü ranahambo aboedî moatükunî ramarîhoandî ranîmboyo yîhoehîmbo düduwefundî? Asu düdi aboedîmarîrî yahomomboemo yîhoehîmbo düduwefundî?"

10 Refe ana ro hohoanîmoyehani muŋguambo se-anemo asu Sudahünd-aneî nda fîfîrîndîhîndî, nindou ranai ana Sisas Nasaretîhündî ahandî ndürînamboyu aboedî

tükümeſiyu. Se nîmî keimbi karîhendeimbi fihî tîkorîhorîmîndeî pamarîhorî, nga asu God ai yîfîhündî botîmarirî. Nindou ndanai tîſarî moaruwaiyusî, nga Sisasîndî ngînîndînambo aboedîfi haya haponda sîhei wagabe ndanüngu.

¹¹ Sisas ai ana,

‘Kambohoanî worîmboru-rundeimbi nindou ai ambe mehomoyosî,
nga asu worî ngînemîndîmbohünda bogîmondî kambohoanî noumbofi tükümeſiyu.’

Buk Song 118:22

¹² Sisasîmbo yangîrîyo hîfî ndanîhü God ai nindou aboedambofembo ngînîndî masagado. Ahandî süngu anîmbo sîhîrî aboedambo-ndahumboyefî asu ai yangîrî anîmbo nindou aboedambo-ndeamunîmbui,” mehu.

¹³ Suda-yafe bogorî nindou ranai fîfîründî Pita weimbo Son ai moai skurî-yafanî, nga moanîndî nindou-yafanî yîhîmbokoate-wataporî-mayafandamboyo nindou ranai mahepünafundî. Ranîyo horombo Sisas babîdîmbo hoahoangomo marundî ra ai fîfîrîmarundî.

¹⁴ Nîmboe sapo nindou aboedîmarînerî ranai ahafandî fikîmî manünguamboyo asu ahafanîmbo nînî akîdou-amboanî hoafîkoate-memo.

¹⁵ Suda-yei bogorî nindou ranai hoafîmemonda Pita ai Son-dîbo tüküyafîne hena mahafanî. Ai hafandanîyo bogorî nindou ranai nîmarîmombo ahamundîhoarî bogo sîmborî ndüwurîmefundî.

¹⁶ Ai hoafîyomondühî yahomoya, “Nindou ndanahafanîmbo nînî nününgu-mandîhupîra? Muſguambo nindou Serusarem ngoafîhündî ai fîfîrîhindî sapo ai hepünîfeimbi moatükunî ramarîneandî ra. Nga ranî wambo asu sîhîrî ngîrî dîdîmondefühî wani mbîsefî.

¹⁷ Nga ranî hoafî ra muſguambo nindoumbo goago wakînde-amboembohünda yowanî mbîsefomboane. Yowanî mbîsefanî anîmbo nindoumbo Sisasîndî ndürî ranahambo wataporîmbo-yondürîkoate-mbeyafandamboane,” mehomo.

¹⁸ Ai asükaiyomo mîngîyomo hürîhaupîrî houmbo yahomopîrîya, “Se yowanî Sisasîndî ndürî ranahambo nindoumbo wataporîmbo-yondürî asu yamundîfendürî-rapoanî,” mehomo.

¹⁹ Nga asu Pita ai Son-dîbo sîmborî hoafîyafandühî safanîya, “Nîne-hohoanîmo God ai yîfirayu ra se türüboadundî. Ro sîhamundî hoafî süngu-mandîhoyo asu Godîndî hoafî süngu-mandîhoyo?

²⁰ Sapo ro nîne-moatükunî hoeirîho asu hoafî hîmborîye marîhoandî ranahambo wataporîmbo-hündambo ngîrî ro yafambe kîkîhî-ndîhoamîndehî,” mehu.

²¹ Ai moai ahafanîmbo karabusî-fepîrîmbo nafî fîfîründî, sapo nindou muſguambo ai hepünîfeimbi moatükunî ramarîneandî ranîmbo Godîmbo adükar-ani seihü wambo. Ranîyo Suda-yei bogorî nindou ranai Sisasîndî ndürî ranahambo wataporîmboyo asu nindou yamundîferambo ngînîndî hamîndî yowanî yahomo mburumbo asükai aboedambo koamarîhaupîrî.

²² Nindou hepünîfeimbi moatükunî rarîneandühî aboedîmarînerî ranana 40 hîmbanî ngasünde-andeimbiyu.

Anîhondümborîhindeimbiyei dîdîbafîfe hoafî

²³ Suda-yafe boboagorî ranai Pita weimbo-babîdîmbo hoafî dîdîboado-marundî. Ranîyafanî ranîhündambo ai mamî anîhondümborîhindeimbi aheimbo-so hîhîreafîne hafanî Godîmbo sîhou-rundeimbi bogorî asu Suda-yafe boboagorî wataporîmbo-marundî ra wataporîmbo-marînandî.

²⁴ Sisasîmbo anîhondümborîhindeimbi nindou ranai ranî hoafî ra hîmborîyei hehi muſguambo Godîmbo dîdîbafîyeihî seiya, “Adükarî serandî hîfî, sünü, sîrîwara asu muſgu-moatükunî ranambe engoro ra nafîmarandî.

25 Horombo yihoeŋi amoao Defit sihafi ratüpurîyu randeimbimbo Yifiafi Aboedîndî süngu se hoafiyaŋühi safiya,

'Nimboe muŋguambo hifihöndî nindou ra ŋgîndayeŋi?

Asu nimboe nindou ranai ŋgusüfo hohoanimo-koate hoafi firarîhömündî?

26 Hifîndî adükari bobağori nindou ranai

yifiarimbo yahomo houmbo guguriyafu hoafi firarîndümo.

Ran-ane hifandî-rundeimbî bobağori ranai

Adükari asu Krai nindou aboedambofembo kafoarirî hîŋgîmarirî

ahafanimbo hifînambo-fepîrimbo hoafi firarîndümo,' masafi. *Buk Song 2:1-2*

27 Herot, Pondius Pairat, Suda-yafe ndîfo asu Suda ai Serusarem ŋgoafihö mamühiyahi Sisas Krai sihafi ratüpurî, ratüpurîyu-randeimbî se nindoumbo aboedambofembo kafoarîworî hîŋgîmarîworî ranahambo hoafi fimarîhömündî.

28 Nindou ndanai ndanî-moatükunî ramarîhindî ra sihafi yifirî sünguyo, sapa se horombo sihafi ŋgîndînambo hoafi firandîföhî ndanî-moatükunî nda tükümbîfeyo-wamboane safî masîhawandî sünguyo.

29 Asu haponda Adükari se yihoeŋimbo yihîmbombîyeia sei hehi hoafi wataporîmbo-marîhöndî ra hîmborîndafi. Sihafi ratüpurîyefî-rîhundeimbî yihoeŋimbo fandîhawamunanî anîmbo yihîmbokoate-sihafi hoafi ra wataporîmbo-ndîhumboane.

30 Asu se sihafi warî aŋgünümbî nendîyei-wamî nandowandüranî aboedîndahîndühi Sisas sihafi ratüpurîyu-randeimbî ahandî ndürî süngu hepünîfeimbî moatükunî ratüpurîndafi."

31 Ai rarîhi Godîmbo dîdîbafiyei kîkîrîhömündianîyo, worî guguriyahi nîmareimbîmayo ranai yabadîmarandî. Ranîyo Yifiafi Aboedî ranai ahei fiambe tüküfehüyo yihîmbokoate Godîndî hoafi ra wataporîmbo-marîhöndî.

Sisasimbo anîhondümbö-rîhindeimbîyafe fehefe hohoanîmo

32 Muŋguambo anîhondümbö-rîhindeimbî ranai hohoanîmo mamamberîhi hehi mamî hohoanîmo süngumarîhindî. Ranîyo asu ahei napo ra moai yihoeŋi yaŋgîr-ane sei, ŋga nindou mamamî ahei napo ra muŋguambo aheimayo.

33 Hoafi sowandümo homo-rundeimbî ai God Sisasimbo yifîhöndî botîmarirî hoafi wataporîmbo-marundî ra ŋgîndîyo. Ranîyo asu God ai nindou ranaheimbo fehefendürîmbo hohoanîmo-yundürühi afîndî aboedî-aboedî-mareandürî.

34-35 Nindou afîndî ranambeahîndî moai mamî ai-amboanî nîŋî-moatükunî mbonîmboramündü. Nindou hifî asu woreimbî-mayeŋi ranai kakîfîhi koarîhehi mburîhö kakî ra sahümundî hei hoafi sowandümo homo-rundeimbîmbo sehînda ai nindou napokoate-yeimbî mbonîmbo-rîhömündianî yimbüründürî marundî.

36 Nindou mamî ahandî ndürî Sosep ranîhö manüŋgu asu ranîyo hoafi sowandümo homo-rundeimbî ai ahambo ŋgorü ndürî Barnabas kamafoarüwurî. Ndürî Barnabas ranana ahandî nîmîndî ra ŋgusüfoambe ŋgîŋîramîndî randeimb-ane. Asu aiana Rifai sîrambeahîndî Saiprusîhöndîyu.

37 Ai hîfembüyu hayamboyu hifî ra kakîfîhi sai mbura kakî ra semündü hu hoafi sowandümo homo-rundeimbîmbo masagapurî.

5

Ananias asu Safaira yifîmayafe

1 Nindou mamî, ahandî ndürî Ananias, ai ahandî nîmorehî Safaira-dîbo hifî bîdîfirî nindou ŋgorümbö kakîfîhimbo masabînando.

2 Ai kakî ra ahambohündâ bîdîfirî masîhenda nîmorehî ai-amboanî fîfirîandî. Nga asu bîdîfirî yaŋgîrî semündü hu hoafi sowandümo homo-rundeimbîmbo masagapurî.

³ Asu Pita ai hoafi yundowohü yahuya, “Ananias, nîmboe Satan ai sîhafî ho-hoanîmoambe nîmarûmbo Yifiafî Aboedî ranahambo wosîhoaforî-randühi kaki hîfî-hündî masowandîfî ra bîdîfîrî dîbonapî-marowanda?”

⁴ Se hîfî masowandî ra sîhafî hohoanîmo yanggorîyo, asu kaki masowandîfî ra se nînî-moatükunî refemboayafî ra sîhafî hohoanîmo yanggîrîyo. Nga asu nîmboe se rasüngu-marowanda? Yîhoefîmbo-yopoanî wosîhoafî hoafîmayafî, nga Godîmboyo wosîhoafî hoafîmayafî.”

⁵⁻⁶ Pita ai hoafîmayuwa Ananias ai hîhîmborî-yuhündamboyo yîfî pîmayuwa akohoandî nîmorî ai ahandî fi-nîmoko ra hoearînambo hîmondîwurî sowarîndümo homo dîbonapîmarüwurî. Ranîyo nindou afîndî ranai ranî hoafî ra hîmborîyei hehi yîhîmbomayeî.

⁷ Ahandî nîmorehî ai ranî-moatükunî ramefeyo ra moai fîfîreandî, ranîyo ngîmî awa hohayamboyo wane, ai asûkai maho.

⁸ Pita ai ranahambo düdureandühi yahuya, “Se hoafîyafîndîrî, hîfî-hündî kaki masowandîfe ra ndearamboyo wai?” mehuamboyo. Asu sîmborî Safaira ai hoafîyowohü yahoya, “Yînî, ra ndearîyo,” mehuamboyo.

⁹ Asu Pita ai ahambo sîmborî hoafîyundowohü yahuya, “Se nîmboe sîhafî nîndowenihî-dîbo Adûkarîndî Yifiafî ranahambo refe hoeifembo hoafî fîmarînandîfea? Hoeiro, nindou sîhafî nîndowenihambo hîfîkamarüwurî ranai yîpurîkîmî anîngomo. Asu sîhambo amboanî ndowandümonî nî ngomo hîfî kandunî nîmboemo,” mehuamboyo.

¹⁰ Hoafî nîngoambe Safaira ai Pitandî yîrîkîmî peyo yîfîmayo. Ranîyo nindou akohoandî ranai sîfomo hoerînda yîfîmayowamboyo sowandümo homo ahandî nîndowenihandî fikîmî hîfî kamarundî.

¹¹ Ranîyo Kraîsîndî nendî-yei asu amurî bîdîfîrî ranîyei ranî hoafî ra hîmborîyei hehi yîhîmbomayeî.

Hoafî sowandümo homo-rundeimbî ai hepünîfeimbî moatükunî ramarundî

¹² Hoafî sowandümo homo-rundeimbî ai nindou-yei mbusümo hepünîfeimbî moatükunî ramarundî. Ranîyo anîhondümborî-hindeimbî nindou ranai Godîndî worambe Soromonîndî Yîbadî sei arîhündî ranîhü gugurîmehîndî.

¹³ Nindou bîdîfîrî ranai moai ai-babîdîmbo fandîhîndî, nga ai aheimbo ahî nîmayeî.

¹⁴ Ranîyo nîmorehî nîndowenihî afîndî hamîndî ranai Adûkarîmbo anîhondümborî-hîndühi, asu weangurühi anîhondümborî-hindeimbî manîboadeî aheifîhî pamarîhîndî.

¹⁵ Ranîmbo-hündamboyo nindou ranai angünümbî nendî fufurîhümü-ndîndürî heî nafî hohü fondîwamî asu hoaparî foasîhi hehi kurîmarîhîndürî. Ai hohoanîmo-yeihîya, Pita ai ngu ngasündeandanî hüfîhamîndînambo ahandî hüfîhamîndîhündî yifiafî ranai boakîmbîfoareanda sei hehi.

¹⁶ Serusarem ngoafîkîmî ngoafî adaburo ranîhündambo nindou afîndî ranai angünümbî asu moaruwai nendî nîmareimbî fufurîhümü-ndîndürî tükümehîndî. Ranîyo nindou munquambo ranai aboedîmehîndî.

Suda-yafe bogorî ai hoafî sowandümo homo-rundeimbîmbo yowanî mehomopurî

¹⁷ Hoafî sowandümo homo-rundeimbî ai ranî-moatükunî ra ramarunda Godîmbo sîhou-rundeimbî ai Sadyusi-babîdîmbo ngî nîndî-memo.

¹⁸ Ranîyo ahamumbo kîkîhîrîpundümo mburumbo karabusambe hî nîngîmarupurî.

¹⁹ Nga asu nîmbokoanî Adûkarîndî sünambeahîndî nendî ai karabus worî yîpurî ra sübüdîmarîhenda tüküme fundî. Ranîyo sünambeahîndî nendî ranai hoafîyuhü yahuya,

²⁰ “Ngomo Godîndî worambe nîngomombo nîmorehî nîndowenihîmbo sîmborî hohoanîmo ranahambo wataporîmbo-ndündürî,” mehupurî.

²¹ Ranîyo hoafi sowandümo homo-rundeimbi ranai ranî hoafi ra hîmborî-yomo houmbo Godîndî worîna siambe hondü homo nîmorehî nindowenihîmbo yamundi-marundürî.

Godîmbo sîhai-randeimbi ai ahandî wandafi-babîdîmbo tüküyafundühî-yomo Suda-yei kansîr asu bogorî hondü ahamumbo gugurîfe wataporîmbo hoafîmemo. Ranîyo nindou bîdîfîrî hoafi sowandümo homo-rundeimbîmbo karabus woram-beahîndî sepurîmîndîmbo koamarî-houpurî.

²² Nga asu nindou ranai homo hîmboyomondane, hoafi sowandümo homo-rundeimbi ranai karabusî worambe moai nîmarîmo. Ranîyo hîhîrîyafu homo Suda-yei bogorî ranahamumbo hoafîmemopurî.

²³ Ai homo hoafîyomondühî yahomoya, “Karabus worî yipurî ra paru mburumbo karabus hîfandîru-rundeimbi ai yipurî hîfandu manîngomo. Nga asu yipurî sübüdîhoehü hîmboyefane, worî yangîrî mafondaro,” mehomo.

²⁴ Karabus worî hîfandîru-rundeimbi-yomondî bogorîyu asu Godîmbo sesî sîhou-rundeimbi-yomo ai ranî-moatükunî ranahambo nününgufemboyo yahomo houmbo afîndî hohoanîmo-memo.

²⁵ Nindou mamî ranai sünî hoafîyupurühî yahuya, “Hîmborî-yomo, nindou se karabusîmarüpurî ranana Godîndî worambe nîmorehî nindowenihîmbo yamundundürühî mbanîngomo,” mehu.

²⁶ Ranîyo bogorî-mayu ranai ratüpurî-yomo-rundeimbi sepurîmündü haya homo hoafi sowandümo homo-rundeimbi ra masîwapundümo. Nga asu nindou yamundîmarundürî ranaheimboya, “Yîhoefîmbo nîmoeinambo ndîhîmunîmboyei,” yahomo houmbo moai nîntî nününgurüpurî.

Hoafi sowandümo homo-rundeimbi ranai yîhombokoate-kansîrîmbo Godîndî hoafi wataporîmbo-marundî

²⁷ Karabus hîfandîrundeimbi nindou ranai sowapurîndümo homo gugurîyafu wataporîmbo-marundî ranambe Suda-yei bogorî-yomondî hîmboahü wagabe hîningîmarupurî. Godîmbo sîhai-randeimbi ai düdureapurühî yahuya,

²⁸ “Ro sîhamumbo nîmorehî nindowenihîmbo nindou ranahandî ndürî ranahambo wataporîmbo yowanî masefî. Nga se wataporîmbo marunda munguambo nindou Serusarem ngoafîhü ranai sîhamundî hoafi ra hîmborîmayei. Ran-ane se yîhoefîmboya, se-rurî nindou ranahambo hîfokoamarüwurî yahomo houmbo papîhoafarîmunî,” mehomondamboyo.

²⁹ Asu Pita ai hoafi sowandümo homo-rundeimbi bîdîfîrî-babîdîmbo nîngomombo sîmborî hoafîyupurühî yahuya, “Ro Godîndî hoafi yangîrî anîmbo süngundîhumboyefî, nga ngîrî hîfî ndanîhündambo nindou-yei hoafi ana süngundîhundî.

³⁰ Se Sisasîmbo nîmî keimbi karîhendeimbi-fihî tîkoründümo parüwurî mburümbo hîfokoa-marüwurîyosî. Nga sîhefî amoaoyei God ranai yîfîhündî botîmarirî.

³¹ God ai sünambe serümündî hafu ahandî warîhondü waranî nindou sîhefîmbo aboedambofembo bogorîmborirî hîningîrîra anüngu. Ahandî süngu anîmbo munguambo Suda ai moaruwai hohoanîmo hîningî-ndîhindühî aboedî hohoanîmo süngundîhinda ahei moaruwai hohoanîmo ra amboawi mbüsümbui.

³² Ranî-moatükunî God ai ramareandî ra hoeirîhu hoahu anîhond-ane sefî wataporîmborîhu arîhundî. Asu Yîfiáfî Aboedî ai-amboanî anîhond-ane yaho arandî. Asu munguambo nindou dîdîyei Godîndî hoafi süngurîhinda ranaheimbo Yîfiáfî Aboedî sagadürî arandî,” mehu.

Gamarier ai kansîrîmboya hoafi sowandümo homo-rundeimbîmbo hîningîrou-safîndüpurî mehu

³³ Pita ai ranî hoafî ra hoafîmayuwa Suda-yei bogorî nindou ranai ngîniñdîyomondühi hoafî sowandümo homo-rundeimbî ranahamumbo hîfokoefepurîmbo hohoanîmo-memo.

³⁴ Nga gugurîyafu wataporîmbo-marundî ranambe ahînümbî hohoanîmo yamunde-randeimbî nindou Farisihündî mamî ahandî ndürî Gamarier ahambo ahîniyei rîhündeiimbî manüngu. Ranîyu hoafî sowandümo homo-rundeimbî ranahamumbo gugurîyafu wataporîmbo-marundî ranambeahîndî akîdou tükümbeafundî mehu.

³⁵ Hoafî sowandümo homo-rundeimbî ranai botîyafu houmbo homondane Gamarier ai kansîr ranahamumbo haofîyupurühi yahuya, “Israer nindou se ranîmoatükunî ra hohoanîmondîmo hoeindundühi anîmbo randundî mehupurî.

³⁶ Se Tadius tüküfi manüngu ra fîfîrundai. Ai hoafîyuhü yahuya, ‘Ro adükarî bogorî nindou-anahî,’ mehua 400 nindou ahambo süngumarurî. Nga ahambo gafman ai hîfokoamarîwura ahambo süngururü-rundeimbî ai fefondühi ahamundî ratüpurî ra hîniñgîmarundî.

³⁷ Asükai süngunambo gafman ai ndürî semîndambe Garirihündî nindou mamî ahandî ndürî Sudas amboanî gafmanî-babîdî yifîarîmbo nindou bîdîfîrî masepurîmündu. Ai ahambo süngururü-rundeimbî masepurîmündu, nga ahambo hîfokoa-marîwuramboyo ahambo süngururü-rundeimbî ranai mafefoundî.

³⁸ Ranîmboane ro haponda sîhamumbo hoafehapurî, Se nindou ndanahamumbo nîni nününgu-fepurîpoanî. Ranîmoatükunî ai rawarundî ra hîfî ndanîhündambo nindou-yomondî ratüpurayo ana, ngîrî aboedîndo.

³⁹ Asu ranîmoatükunî ra Godîndî-mayoayo ana, se ngîrî yowanî mbîsîmo kîkîhîndüpurîndümo. Rawarundî ana, se God-babîdîmbo-anemo yifîar-ayomo,” mehuamboemo.

⁴⁰ Suda-yafe bogorî ranai Gamarierîndî hoafî süngurundühi hoafî sowandümo homo-rundeimbîmbo mîngîyomo hürîhoupura mahomondamboyo buburupurî mburumbo moanî koarîhoupurühi yahomoya, “Se yowanî nîmorehî nindowenihîmbo Sisasîndî ndürî ranahambo wataporîmbo-yondürîpoanî,” mehomopurî.

⁴¹ Ranîyo hoafî sowandümo homo-rundeimbî ranai hîhîf-hîhîfî kapeihî mahomo. Sapo God ai ahamumbo Sisasîndî sünguna tîñîrîfo masagapurî ranîmbo.

⁴² Ranîyo muñguambo si Godîndî worambe asu nindou-yei worambe homo aboedî hoafî yamundî-rundürühi nindou ranaheimboya, Sisas Kraiss ranana God ai ahandî nendambo aboedambo-fendürîmbo kafoarîrî hîniñgî-marîr-ani, mehomo.

6

Hoafî sowandümo homo-rundeimbîmbo fehefembo nindou 7 kafoaru hîniñgîmarupurî

¹ Ranî-sîmboanî süngurîhindeimbî ranai afîndî hamîndî tükümehîndî. Ranîyo asu süngurundeimbî Grik hoafî hoafümbî ai Aram hoafî hoafümbî ranahamumbo ngîniñdîmarundürî. Ai yaru hoafîyomondühi yahomoya, “Muñguambo si sehündî nindou sesîkoate-yeimbî ranaheimbo farîhehindürî arîhündî, nga nîmorehî kai rohündî ranaheimbo ana moai farîhehindürî rîhündî,” mehomo.

² Ranîyo hoafî sowandümo homo-rundeimbî 12 ranai muñguambo süngurîhindeimbî mborai yahomo hürîhündürî houmbo hoafîyomondühi yahomoya, “Asu ro Godîndî hoafî bokarîhefe ra hîniñgîfe hefe sesî yimbufe ana, aboedî hamîndîyopoanî.

³ Ranîmboane wandafî mamî se sîheiambeahîndî nindou 7 ndofe fîfîrîfe hohoanîmo asu Yifîafî Aboedî ahamundî fîambe nîmarîpureimbî kaboadu hîniñgîndüpurî. Rananîmbo sîhîrî ranî ratüpurî ra hîfandîmbo ahamumbo hîniñgîndîhu-purîmboane.

⁴ Rananîmbo asu ro nindoumbo Godîndî hoafi yamundife asu didîbafife ra randîhumboane,” mehomo.

⁵ Munguambo nindou ranai ranî hohoanîmo ranahambo yifirîmayei. Ranîyo Stifen ngîndî anîhondümbore haya Yifiafi Aboedî ahandî fiambe adükari nîmaroweimbiyu, Firip, Prokorus, Nikanor, Timon, Parmenas asu Nikoras Suda-yafe ndîfohündî ahei rotu süngureandeimbiyu.

⁶ Nindou ranahamumbo hoafi sowandümo homo-rundeimbi-yomondî himboahü hîningîmarupurî. Ranîyo ranî ratüpurî ra refembohünda kafoefe hîningîfembo ahamundîwamî warî nandu houmbo didîbafîmefundî.

⁷ Ranîyo Godîndî hoafi ranai munguambo hîfi hoahoangohü Serusaremîhü nindou süngurîhindeimbi ranai adükari tükümehindî. Ranîyo asu Godîmbo sîhou-rundeimbi afîndî ranai hoafi ra hîmborîyomondühi anîhondümborîmarundî.

Suda ai Stifenîmbo papî-hoafi-marurî

⁸ Stifenîmbo God ai aboedî-aboedîrirühi ngîndî masagadowa nîmorehî nîndowenîhiyeyi mbusümo hepünîfeimbi moatükunî yare marandî.

⁹ Asu Suda-yafe rotu, moanî ratüpurambehîndî aboedambomehîndî sei arîhündî ranambehîndî nindou bîdîfirî ranai tüküyafu Stifen babîdîmbo hoafînambo sîmborî hoafi-memo. Aiana Sairini, Areksandria ngoafi asu Sisiria, Esia profens hündî-yomo.

¹⁰ Nga asu Yifiafi Aboedî ranai Stifenîmbo farîherühi ahandî hoafi ranai ngîndîyo haya ndorîhoeimbi-mayoa moai ai-babîdîmbo hoafînambo sîmborî-sîmborî-yomo.

¹¹ Ranîyomo nindou bîdîfirambo dîbo hütî-hütî-marüpurî ho hoafi-yowohüya, “Ro hîmborîyefanî Stifen ai Moses asu Godîmbo tîrîfoefe hoafîmayu,” yahombo.

¹² Ramehomo-ndamboyo Suda-yafe boboagorî, ahînümbî hohoanîmo yamundurundeimbi asu nindou munguambo aheimbo ngusüfoambe moaruwai-marandürî. Ranîyo homo Stifenîmbo kîkîhîrundümo houmbo Suda-yafe boboagorî-yomondî fandîfe hoafi fîfirîfe ranambe sowaründümo mahîfomo.

¹³ Ranîyo nindou bîdîfirî sowapurîndümo hîningîmarupurî tîkefehefe Stifenîmbo wosîhoafîyuhüya, “Nindou ndanai ana Godîndî worî asu Mosesîndî ahînümbî hohoanîmo ranahambo tîrîfoefe hoafîmayu.

¹⁴ Ro hîmborîyefanî ai hoafi-yuhü yahuya, ‘Sisas Nasaretîhündî ai worî nda bîrîboade mbunda asu Mosesîndî hohoanîmo horombo sîhefîmbo masendî ra ngorü-süngundeambui,’ mehu,” mehomo.

¹⁵ Munguambo nindou hoafi fîfirîfembo gugurîmefundî ranai Stifenîndî ngusümborîambe hoeirundane, ahandî ngusümborî ranai sünambeahîndî nendî-yomondî ngusümborî nahuraimayo.

7

Stifen ai kansîrîmbo hoafi bokarîmarîhendî

¹ Godîmbo sîhai-randeimbi adükari bogorî ranai Stifenîmbo düdurîrühî yahuya, “Ndanî-moatükunî wataporîmbo-arundî ra anîhondüyo?” mehuamboyo.

² Asu sîmborî Stifen ai hoafi-yuhü yahuya, “Amoŋgo mam-anemo asu ape mam-anemo, awi se wandî hoafi hîmborî-yomo. Sîhefî amoao Abraham ai Haran ngoafînambo hokoate Mesopotemia hîfîhü nînguambe Adükari God Ngîndîdeimbi ranai ahambo-o tükümeŋfiyu.

³ Ranîyo God ai hoafi-yundowohü yahuya, “Sîhafî hîfi asu fikîmîndî hîningîndo hawa ngorü hîfi ro nafuindahanî ranînambo ngafî,” mehundo.

⁴ Ranîyo Abraham ai Kardîa hîfi hîningîre haya hu Haran ngoafîhü manüŋgu. Asu ahandî afîndî ai yîfîmayuamboyo God ai koamarîheira haponda se anîngomo ndanîhü hîhîrîfi sünî manüŋgu.

5 God ai moai Abrahamimbo hifi ra akidou-amboani kikireando. Nga Abraham ai nimorikoate-yuambe God ai hoafiyuhüya, "Hifi nda ndahaninani shafi nimori asu ahuirhoandi ahei hifindimboe," mehundo.

6 God ai Abrahamimbo ndare hoafiyundowohü yahuya, "Shafi ahuirhoandi ranai hifikoate-ndei hehimbo ngorü nindou-yei hifihü ngei nimboeimboyei. Rananimbo nindou rani hifihündi ranai 400 himbani aheimbo moani ratüpurïyei rihündeimbimbo ndihindürühi moaruwaimbo-ndihindürimboyei.

7 Nga asu süngunambo ana nindou didïyei aheimbo moani ratüpurïyei rihündeimbimbo-arihindüri ranaheimbo tñirifo ndahandürimboyahi. Asu süngunambo ahei nimori ai rani hifi ra hininngindihî hehi ndühî didei wambo ngusüfo pandihindirimboyei.

8 Fihoeari kefe tirife hohoanimo ra God ai Abraham-dibo hoafi firamündi masihendi. Ranïyo süngunambo Abraham ai ahandi nimori Aisakimbo 8 siyuambe fihoeari kari tirimarherü. Aisak amboani ahandi nimori Sekopimbo hoeari kari tirimarherü, asu Sekop amboani ahandi nimori 12 shefi amoa mamî ahamumbo ramareapuri.

9-10 Sekopindi nimori apodoho mamî-memo ranai ahamundi akidi Sosepimbo yiboaruko-rüwuruhî-yomo Isipinambo moani ratüpurïyo randeimbi nindoumbombo nindou-yomondi warihümarüwuri. Nga God ai, ai-dibofihî ahandi tñirifo ranambeahindi aboedambomariri. God ai Sosepimbo ndorihoeimbi fifirife masagado ranimbo ahandi adükari bogori ranai ahinrürühi hohoanimoyundo marandi. Ranimboyoy Isip-yafe adükari bogori ranai gafmani-yomondi adükari bogorimbomarira ahandi worambe mungu-moatükunî engoro ra hifandimarandi.

11 Ranïyo süngunambo Isip asu Kenan hifihü yahimo afindi tüküfehü nümbürihündi sesi yapatariyohü sesikoate-yeihî wembo afindi tüküme Feyo. Ranïyo Sekopindi nimori shefi amoa mamî ranai sesikoate-memo.

12 Nga asu Sekop ai Isipihü wit engoro hoafi himborïyu haya ahandi nimori shefi amoa mamî ra weangurühi hondü koamarhepuri.

13 Asükai hihiriyafu mahomondamboyo Sosep ai ahandi amongo mamimbo ro Sosep-anahi mehua asu Isip-yafe adükari bogori ranai Sosepindi amongo mamî ra fifirimareapuri.

14 Ranïyo Sosep ai ahandi afindi Sekop asu fikimnindi 75 nimorehi nindowenihî ra semindindürî Isipinambo homböhünda nindou koamarhepuri.

15 Ranïyo Sekop ai ahandi nimori-babidimbo homo Isipihü ninngomombo shefi amoa mamî ra ranihü mungu yifisafimemo.

16 Ranïyo asu ahamundi fi-nimoko ra Sekem ngoafinambo sowapurindümo mahifomo hifi-kefepurimbohünda. Sapo Sekem ngoafihü horombo Abraham ai Hamorindi nimori-yomondi-mayo yifi samboefembo hifi kakinambo pemïmayu ranambe samboefe-purimbohünda.

17 Horombo God ai Abraham-dibo hoafi firamündi masihendi ra asu anihondü tüküfehü Israerihündi nindou Isipihü animboei ranai afindi safi tükümehindi.

18 Asükai süngunambo nindou mamî Sosepimbo fifirifikoate ai adükari bogorimbofi tüküfi haya Isip hifandimarandi.

19 Ranïyo süngudidi adükari bogori-mayu ranai shefi amoa mamimbo wosihoeafori-randürühi aheimbo moaruwaimbo-mareandürî. Ranïyo ahei nimori ra yifisafimbeyeia yahuhaya moanambühi hininngifendürimbo hütihoeafimarandürî.

20 Ranisimboanïyo Mosesimbo hondi ai wakimarimïndoa aboedi himbomayua asu God ai ahambo hohoanimo-mayundo. Ranïyo Mosesimbo ahandi afindandi worambe ngimî amoamo hifandimarhorî.

21 Asu Mosesimbo moanambühi masihehoramboyo Isip-yei adükari bogorindi nimorehi nïmori ai serimindi haya ahandi nïmorimbore moanquimariri.

22 Ranïyo Isipihündi ranai Mosesimbo ahei munquambo hohoanimo aboedi ra yamundimarihori. Asu ai nginindi nindouyu haya munqu-moatükuni ai hoafiyuhü yare marandi.

23 Moses ai 40 himbanïyu haya ahandi nendi Israer aheimbo ho hoeifendürimbo hohoanimo-mayu.

24 Moses ai huane Isipihündi nindou mamï ai Israerihündambo moaruwaimbomariri. Ranïyo Israerihündi-mayu ranahambo hoarehürümündi haya Isipihündi-mayu ranahambo buburürï hïfokoamariri.

25 Moses ai ahandi nendambo hohoanïmoyuhüya, God ai wandi warï süngu afarihendürï ra fifirimbirïhi-ndamboane mehu, nga ai moai fifirihindi.

26 Ngorü sinambo asükai huane Israerihündi yimbu ranai yifiari-mayafandamboyo kïkïfepirimbo mehu. Ranïyu hoafiyupürühi yahuya, 'Se nïmboe simbori buburürï-ayafandi, nga se-ana apodoho-anafani,' mehupiri.

27 Ranïyu nindou ngorü, ngorü-dïbo yifiari botimareandi ranai Mosesimbo ninindirï pirirühi yahundoya, 'Düdi sïhambo yïhoefi bogorimbore asu nindou yïboboferambore hinïngimareanina?

28 Se hamani Isipihündi hïfokoamarïworï nou asu wambo hïfokoamandowandirïyo?' mehuamboyu.

29 Moses ai ranï hoafi himborïyu haya Isip hïfi hinïngire haya hu Midian hïfihü manüngu. Ai ranihü nüngumbo sünguna nindouwenihï nïmori yimbu kamareapiri.

30 Asu 40 himbani howane süngunambo sünambeahindi nendi ranai Mosesimbo-so nïmi-wohi furïkoate-reandühi Sainai wafukimï nïmiwamï hai imami ambere tüküme fiyu.

31-32 Moses ai ranï-moatükuni ra hoeire haya hepünifi afindi hohoanïmoyuhü akimï türüfoefe hoeifembo mahu. Ranïyo Adükari ai hoafiyundowohü yahuya, 'Ro sïhafi amoa mamï, Abraham, Aisak, Sekop ahamundi God-anahi,' mehuamboyu Moses ai hïhamindariyuhü hoeifembo yïhimbomayu.

33 Adükari ai hoafiyundowohü yahuya, 'Sïhafi yiri hoeari ra safurïhoefi nga, se hïfi haponda anïmbafi ndanana wandi yangir-ane.

34 Wandï Israer nindou ranaheimbo Isipihü nïne moaruwai moatükuni ramarihindi ra hoeirïheandi. Asu ro ahei aranï ra himborïya heheamboyahï Isipïyei warambeahindi aboedambo-fendürimbo makosahi. Ranïmboane haponda Moses sïhambo asükai Isipinambo koandïheheanina ngamboyafi,' mehu.

35 Moses mamï ranahamboyo weanqurühi Israerihündi yimbu ai hoafiyafinandowohüya, 'Düdi sïhambo bogorimbo-mareanini asu hoafi himborïyohü yïboboferambo mareanina?' masafinando. Asu mamï aiyu God ai sünambeahindi nend nïmiwamï hai imamiambe tüküme fiyu ahandi nginindinambo ahambo bogorimbofe asu Israerimbo aboedambofembo koamarïherü.

36 Moses ai Israerihündi nindou ranaheimbo Isipihündi semündündürï mahu. Ai hepünifeimbi moatükuni Isipihü asu Hambur sirïwara ranihü rareandühi 40 himbani nïmiwohi furïkoate-reandühi manïboadei.

37 Moses mamï ranaiyu Israer nindumbo hoafiyundürühi yahuya, 'God ai ahandi hoafi hoafiyu-randeimbi ro nahurai seambeahindi ndagadürïmbui' mehündürï.

38 Moses mamï ranaiyu Israer-babidimbo nïmiwohi furïkoate-reandühi gugurïyahi mamarei. Asu ahamboyu Sainai wafuambe sünambeahindi nendi ai hoafïmayundo. Ai Godïndi hoafi yangirï nïngo hohoanimo sairandeimbi ra semündü haya sïhefimbo masendi.

³⁹ Nga sihefi amoao mamî ranai moai Mosesîndî hoafi himborîyei. Ai ahandî hoafi sahümündi pirîhi hehi asükai Isipînambo hombo hohoanîmomayeî.

⁴⁰ Ai Aronîmbo hoafiyahündowohü sahündoya, ‘Moses ai yîhoefîmbo Isipîhündî semündümuni masüfu, nga ahambo nîni-moatükunîyo tüküme Feyo ra ro moai fifîrîhundî. Ranîmbo anîmbo se god mamî nafîndandanî ai yîhoefîmbo aboedî nafî semündîmunî mbîhuwamboane,’ maseî.

⁴¹ Ranîyo nindou-mayeî ranai tîkai god burmakau nîmorî nahurai nafîrühü mburîhü sesî sihehindühi warînambo hütî nafîyoweimbî tîkai god ranahambo hîhîfî-hîhîfîmayeî.

⁴² Ranîmboyo God ai aheimbo daboadi hîhîrî-mareandüra ai hüfîhamîndî, amoamo, mupui ranahambo hohoanîmomayeî. Sapo Godîndî hoafi hoafiyomorundeimbî-yomondî bukambe mapenînggo süngu. God yahuya, “Israer, se nîmî wohî furîkoate-reandühi 40 hîmbanî manîmboei ra moai wambohünda sesî sihehindî.

⁴³ Se ser worîmbombo sahümündi mahei ra wambo-hündambo-yopoanî, nga tîkai god Morek asu

Refan ranî god sîsamî mupuiyo nafîrühü mburîhü hohoanîmoyeî marîhündî.

Ranîmbo-hündambo anîmbo ndühîndambo koandîhe-heandüranî Babiron hîfînambo ngeimboyeî,”

Amos 5:25-27

mehu.

⁴⁴ Nîmî wohî furîkoate-reandühi nîmboeiambe worîmbombo ser ra ai-babîdîmbo meŋgoro ranambeyo God ai sihefi amoao mamîmbo hoafiyu marandî. Ser ranînambo worîmbombo hohoanîmo ra God ai Mosesîmbo hoafîmayu-ndowamboyo ahandî hohoanîmo-mayu sünguru worîmbomarundî.

⁴⁵ Asükai süngunambo amoao mamî ranahei nîmorî ranai ser ra sahümündi hehi Sosua-babîdîmbo ngorü nindou-yei hîfî kosemîndîmbo mahei. Sihefi amoao mamî ranai tükümehindamboyo God ai ahei hîmboarühî ngorü nindou ranaheimbo hemafoareandürî. Ranîyo ser ranînambo worîmborühü hîniŋgîrîhinda niŋgo hombo adükari bogorî Defit nünquambe tüküme Feyo.

⁴⁶ Sapo Defit, God ai ahambo hîhîfî-hîhîfîyundo-randeimbî-mayu ranai dîdîbafîfîhî yahuya, ‘Se yîni mbîsafanî, ro Sekopîndî God sihambo aboedî worî worîmbondîha,’ mehundo.

⁴⁷ Nga Soromonîyu Godîndî worî ra worîmbomarandî.

⁴⁸ Nga God Nîmoamo Hondü ranai ana moai worî nindou worîmbo-rundeimbî ranambe nîmaru, sapo Godîndî hoafi hoafiyu-randeimbî ai hoafîmayu süngu.

⁴⁹ God ai hoafîyuhü yahuya,

‘Sünü ana wandî nîmarîmbo muŋgu-moatükni hîfandîmbo fond-ane, asu hîfî ana wandî yitîŋarî pühîyo nîmarîmboane.

Asu se wambohünda nîni-moatükunî worî worîmbo-mandundîyo?

Asu ro fi hefe nîmarî fondîmbo ra hohoanîmoyahai?

⁵⁰ Sapo se fifîrî-ndîhindî ro wandî warînamboyo muŋgu-moatükunî ra nafîmarîhandî,’

Aisaia 66:1-2

Adükari ra mehu,” mehu.

⁵¹ Stifen ai kansîrîmbo hoafîyupurühî yahuya, “Sihamundî hohoanîmo ana anîhondümbefekoate nindou-yei nahurai tapîhamîyomboane. Se-ana hîmboambekoate-yomondühi moai Godîndî hoafi himborî-yomo rundî. Ranîmboane se Yifiafî Aboedîndî hoafi himborîkoate-ayomo sihamundî amoamamî ramefundî nou.

⁵² Sihamundî amoao ai Godîndî hoafi hoafiyomorundeimbî horombo hondü manîngomonda hîfokoeffepurîmbo mehomo. Ranai horombo hondü hoafiyomondühi yahomoya, ‘Süngunambo nindou mamî Mbumundî Hohoanîmo-yurandeimbî

tükündüfimbui, mehomu, nga sîhamundi amoao ai hîfokoamarüpurî. Asu se haponda ranahambo daboadi hîhîrundi hîfokoamarüwurî.

⁵³ Se Mosesîndî ahînümbî hohoanîmo God ai sünambeahîndî nendandî süngu masagado ra masahümündiyosî, nga se moai süngurîhindî,” mehu.

Stifenîmbo nîmoeinambo hîfokoamarüwurî

⁵⁴ Kansîri-memo ranai ranî hoafî ra hîmborîyomo houmbo Stifenîmbo ngîndîrurûhî yahafî hitîmarundî.

⁵⁵ Nga Yifafî Aboedî ranai Stifenîndî fiambe farîfehüyo sünambe hîmbomayu hafu. Ranîyo ai Godîndî hîmboa-mupuimbo-randeimbî si ra hoeireandane, asu Sisas ai ahandî warîhondü waranî manüngu.

⁵⁶ Asu Stifen ai hoafîyuhü yahuya, “Hîmborîyomo! Ro hoeirîheanda sünü ai bureandühyo Nindou Hondü ranai Godîndî warî hondü waranî manüngu,” mehu.

⁵⁷ Ai ranî hoafî ra hîmborîyomo houmbo, hîmbo tühîfo warînambo kîkîru papîründümo mburu puküna hoafî karîhoemo houmbo pîpîyomo homo Stifenîmbo kîkîhîmaründümo.

⁵⁸ Ranîyo ngoafî-ambeahîndî moanambühi sowaründümo homo hîfokoeffimbo yahomo houmbo nîmoeinambo hîfütimarurî. Nindou horombo ahambo papîhoafîmarurî ranai ahamundî warî hoandarî ngîsîharî hoearî ra yimündîndümo nindou mamî hoarîfî ahandî ndürî Sor ahandî yirîkîmî kurîmarundî.

⁵⁹ Stifenîmbo nîmoeinambo hîfütirüwurambe dîdîbafîfîhî yahuya, “Adükarî Sisas, se wandî yifafî ndowandîfî,” mehu.

⁶⁰ Ai piyu yimîndoho yimbunambo nîmarümbö puküna hoafî karîhoehü yahuya, “Adükarî se yowanî ahamumbo moaruwai hohoanîmo ndanîmbohünda

8

tîjîrîfo segupurîpoanî,” yahu mbura yîfîmayu. ¹ Stifenîmbo hîfokoamarüwurî ra Sor ai aboedî-ane, mehu.

Sor ai Sisasîmbo anîhondümbö-rîhindeimbîmbo moaruwaimbo mareandürî

Ranî-sîmboanî muŋguambo anîhondümbö-rîhindeimbî Serusaremîhü manîboadei ranaheimbo pîyei hehi moaruwaimbo marîhindüra Sudia asu Samaria-yafe hîfîna bukürümayeri. Nga hoafî sowandümo homo-rundeimbî ai yangîrî Serusaremîhü manîngomo.

² Anîhondümbö-rundeimbî nindou bîdîfirî Godîndî hohoanîmo yangîrî süngurundeimbî ai Stifenîmbo pukünambo aranîhoafîrurî mburu hîfî-kamarüwurî.

³ Ranîyo asu Sor ai anîhondümbö-rîhindeimbî-yafe hohoanîmo moaruwaimbo-reandürîhî hu worîni-worîniyuhü worambeahîndî nîmorehî nindouwenihî kifi hüramündîndürî hu karabusambe hîningîreandürî marandî.

Firip ai Sameria ngoafîhü aboedî hoafî bokamarîhendî

⁴ Anîhondümbö-rîhindeimbî ai muŋguambo ngoafî bukürümayeri ranîhü aboedî hoafî bokarîhoemo marundî.

⁵ Ranîyo asu Firip ai Sameria-yafe adükarî ngoafîna hanü Sisasîmbo ai Krais-ani yahu wataporîmbo-marandî.

⁶ Ranîyo asu nindou afîndî ranai ahandî hoafî hîmborîyeihî hepünîfeimbî moatükunî ramareanda hoeirîhindühi ahandî hoafî wudîpoaporîhi hîmborîmayeri.

⁷ Nindou ranahei fiambe moaruwai nendî mamarondürîyosî, nga Firip ai hemafoareandüra wurünîyombo gorefoendühi nindou ranaheimbo hîningîmarîhindürî. Asu nindou afîndî yirî warî nîmokoyeimbî tîjîrî moaruwaimbü ranai-amboanî aboedîmayeri.

⁸ Ranîyo asu nindou afîndî ranai ranî ngoafîhü afîndî hîhîfî-hîhîfî-mayeri.

9-10 Nga nindou mamî ahandî ndürî Saimon ranî ngoafîhü manüngu. Ai himoarokora randeimbîyu, ranîyo asu Samariahündî ai hepünîmehindî. Saimon ai hoafîyu randühîya, “Ro adükar-anahî,” yahu marandamboyei, amonḡohoandî asu akohoandî munḡuambo ahandî hoafî wudîpoaporîhi himborîmayei. Nindou ranai hoafîyeihî seiya, “Nindou ra ḡḡîndeimb-ani asu ḡḡîndî ra Godîndî nahurai adükar-ane,” sei marîhündî.

11 Asu Saimon ai afîndîmbo ḡḡonḡoanî hoafî yare maranda hepünahindühî ahandî süḡguyahi marîhündî.

12 Nga Firip ai God ḡḡîndî hîfandarandî asu Sisas Kraisîndî aboedî hoafî ra wataporîmbo maranda nîmorehî nindouwenihî ranai Firipîndî hoafî himborîyeihî hundürümayeri.

13 Saimon amboa Godîndî hoafî anîhondümbö-mareanda ahambo hundürümarüra asu Firip-dîbo manüngu. Ai hoeireandane, Firip ai hepünîfeimbî moatükunî ramareanda, asu ai afîndî hohoanîmo-mayu.

14 Nga asu ranîyomo hoafî sowandümo homo-rundeimbî Serusaremîhü manîḡgomo ai hoafî himborîyomondane, Sameriahündî ai Godîndî hoafî anîhondümbö-marîhindî. Ranîyo Pita asu Son aheimbo sowana koamarî-haupîra mahanîfanî.

15 Ai tüküyafîne anîhondümbö-rîhindembî-mayeri, ranaheimbo-hündambo Godîmbo dîdîbafî-yafîneandühî safanîya, “Sîhafî Yifafî Aboedî aheimbo dabadürî,” masafanî.

16 Nindou ranai Sisasîndî ndürînambo yangîrîyei hundürümayeri. Nga awi moai ranî sîmbonî Yifafî Aboedî ai aheiwamî koso.

17 Nga asu süḡgunambo hoafî sowandîfanî hafanî-rînandeimbî ai ahafandî warî aheiwamî nandîne mburînambo, dîdîbafî-mefîneanda, Yifafî Aboedî ranai aheiwamî makoso.

18 Saimon ai hoeireapîrane hoafî sowandîfanî hafanî-rînandeimbî ai ahafandî warî aheiwamî manandîneanda, Yifafî Aboedî ahei wamî makoso. Ranîyu asu Saimon ai kakî semündü-haya, ahafanîmbo sowana hu hoafîyupîrîhü yahuya,

19 “ḡḡîndî ra wambo amboa seneandîrî, rananîmbo asu ro-amboa wandî warî nindou ranaheiwamî nandîheandani, Yifafî Aboedî aheiwamî mbîkoso-amboane,” mehu.

20 Nga Pita ai sîmborî hoafîyuhü yahuya, “Ranî-moatükunî God ai moanî asendî ra, asu se nîmboe kakînambo pemîmbo hohoanîmoayafa? Ranana se sîhafî kakî ranî bîtapîndo yifîndamboyafî.

21 Se ḡḡîrî Godîndî-mayo ratüpurî ndanambe keboawandî. Nîmboe sapo sîhafî hohoanîmo ra Godîndî hîmboahü aboedîyopoanî, ḡḡa moaruwai-ane.

22 Nga ranîmboane se dîdîboadîndo hohoanîmondafühî anîmbo, sîhafî moaruwai hohoanîmo randühîndo hînîḡḡîndowandî. Asu se Adükarîmbo dîdîbafîndafoando rananîmbo ai sîhafî ḡḡusüfoambe moaruwai hohoanîmo ra amboawi mbüsümbui.

23 Ro fîfîrîheandî, se-ana hohoanî afîndeimbanafî asu sîhafî ḡḡusüfoambe moaruwai ranî hohoanîmo ran-ane nîmarîrînîmbo hîfandaranî,” mehu.

24 Saimon ai sîmborî hoafîyuhü yahuya, “Se wambo farîhefembohündambo Adükarîmbo dîdîbafîndafoandani anîmbo, asu rananî moatükunî se hoafîmayafî ra ḡḡîrî tükündîfeyo,” mehu.

25 Asu Pita weimbo Son ai nînî-moatükunî Adükarî ai ramareandî ra ai hoafîyafînandürî mburînambo, asükaî Serusaremînambo hîhîrîyafîne mahahüfanî. Nafînambo hahüfandühî, Samaria-yafeihî munḡua ḡḡoafî adaburo ranaheimbo Adükarîndî hoafî ra bokamarîheneandürî.

Firip ai Itiopia-hündambo aboedî hoafî bokamarîhendî

26 Sünambeahîndî nendî mamî ai Firipîmbo Serusaremîhü hoafîyuhü yahuya “Botîyafo, gebü Gasa ḡḡoafînambo nindou ḡḡoafî nanḡokoateyo nafî gadîfî,” mehu.

27 Raniyu asu Firip ai botifi yaha hanühi rani nafihü Itiopiahündi mamihoeimariri. Nindou ra Itiopia-yafe adükari bogori nimorehi Kandas ahandi kaki hifandirandeimbi bogoriyu. Nindou ranai timoefi kar+wurimb-ani. Ai rotumbohündambo Serusarem+nambo mahafu.

28 Asukai ahandi karisambe ngoafina hihirifi mahu. Karisambe huhü Aisaia Godindi hoafi hoafiyu randeimbi ai bukambe sürü papimarandi ra nafina hübudümara hu.

29 Raniyo Yifiafi Aboedi ai Firip+mbo hoafiyohü yahoya, “Akimi ngafi karisi-kimi nimbafi,” meho.

30 Raniyu Firip ai pipiyu hu, karisi fikimi-fiyuane, nindou ranai buk Aisaia sürü papimarandi ra ritim+maranda himboriyu haya düdufihü yahuya, “Hoafi se ritim+marandi ra awi fifirohawambo wamboyafi?” mehuamboyu.

31 Asu ai simbori hoafiyuhü yahuya, “Nindou wambo hoafi ranahandi nimindi fifirife hoafikoate-ayu ana, ro ngiri aboedi fifirindiheandi. Nga se mborai shüfi, fareafo, ro-dibo karisambe nimandembo,” mehundo.

32 Nindou buk hoeimareandi ranai ndare hoafiyohü yahoya, “Ahambo sipsip hifokoefembo sowandümo ahomo nahuraiyo sowaründümo mahomo. Sipsip wei ninendi tüpuri-hehindani, heikoate-ayo nou nindou nda moai simbori yafambe fare hoafiyu.

33 Ai ahambo amoani-ngeimbi moatükuni rar+hindühi moai didiboa-dor+horü papihofir+horü.

Hifi ndanihü hifokoa-marüwura ai nimorikoate yifimayu, ranimboane ahandi nimori ningo-koateayei,” meho.

Aisaia 53:7-8

34 Kaki hifandira randeimbi ranai Firip+mbo düdufindowohü yahuya, “Hoafindafindiri, Godindi hoafi hoafimbi ra dabui hoafimayu? Ahandi fimboyu, asu nindou ngorümboyu?” mehuamboyu.

35 Raniyo asu Firip ai ahambo Aisaiani buk ranihü piyu hayambo, Sisasindi aboedi hoafi ra yamundimariri.

36-37 Ai nafsüngu hanifani, himoni tükümeFINEANDI. Nindou kaki hifanda randeimbi ranai hoafiyuhü yahuya, “Hoeiro, hoe apuiaro ra, nga wambo hundürüyondir+mbo ra moai nini-moatükuni gureandiri,” mehu.

38 Nindou ranai karis ng+ngini-mareanda maningo. Raniyafani hanifani himoni kosifoene Firip ai ahambo hundürumarüri.

39 Hoe hin+ngir+ne hena hahüfandane, Adükariindi Yifiafi ai Firip+mbo nimai serimindi maho. Nindou kaki hifanda randeimbi ranai Firip+mbo moai asukai hoeiriri, nga nindou ranai ahandi nafsüngu hihif-hihifi-kameihü mahu.

40 Firip ai Asdot ngoafihü tüküfi haya Sisasindi aboedi hoafi wataporimbora hufumbo Sisaria ngoafihü tükümeFIYU.

9

Sor ai Sisasimbo an+hondümbomari

1-2 Rani+simboani Sor ai Adükari+mbo süngur+horeimbimbo hifokoakofoefendür+mbo hoafi, hoafiyumarandi. Raniyu asu Godimbo sesi shai-randeimbi bogori adükari sowahi hu, hoafiyundühi yahuya, “Damaskus ngoafihü Suda-yei rotu worambe fandhi arihündi ranaheimbo pas papinda koandihawandi. Pas ranambe hoafindafühi animboya, ‘Sor ai nindowenihü nimorehiyo Sisasindi nafi süngur+hindeimbi ranaheimbo hoeiareandüri ana, watingarü hüputüpu-ndihendüri ndemündündüri Serusarem+na ngumbui,’ mbisafi,” mehu.

3 Raniyo asu Sor ai pas ra semündü hu Damaskus ngoafikimi tüküfiyuane, nimehünou sünambeahindi wabürüsü nahurai ahandi fihü sümafoareandi.

4 Sor ai hifîni piyu yangurimbo himboriyuwane, hoafi mamî hoafiyondowohü yahoya, “Sor, Sor, nimboeafi se wambo moaruwaimbo arowandiri?” mehondo.

5 Ranîyu asu ai simborî hoafiyuhü yahuya, “Adükari, Se didiyafa?” mehuamboyu hoafi ranai simborî hoafiyondowohü yahoya, “Ro Sisas-anahi, se wambo moaruwaimbo arowandiri.

6 Se botiyafo, hawa adükari ngoafinambo ngafi. Ranîhü nindou mamî ai se nîni-moatükuniyo refembo ra hoafîndüninimbui,” mehu.

7 Sor-babîdi nindou mahomo, ranai hoafikoate homo manîngomo. Hoafi ra himboriyomo, nga asu nindou fi ra moai hoeirüwuri.

8 Ranîyo Sor ai botîfi himboarî birîhoei himbomayu, nga asu moai nîni-moatükunî hoeireandî. Ranîyo asu nindou ai-babîdîmbo mahomo ranai Damaskusînambo wamburündumo mahomo.

9 Asu ngîmî sihi ahandî himboarî ranai rahurai yangîrî manîngo howa moai sesi sesü, hoe sümündî randî.

10 Sisasîmbo süngureandeimbî nindou mamî Damaskusîhü manîngu ra, ahandî ndürî Ananias. Ai ranîpoanî moatükunî yafogoadînambo nahurai hoeireandane, Adükari ai hoafiyuhü yahuya, “Ananias,” mehuamboyu. Ananias ai yahuya, “Adükari, ro-ana ndanîmboahi nda,” mehu.

11 Adükari yahuya “Botiyafo hawa, Nafi Mbumundî aho rasüngu ngafi Sudasîndî worambe se Tarsusîhündî nindou mamî hoeindîworîmboyafi, ahandî ndürî Sor. Ai didîbafiyuhü mbamarü.

12 Sor ai yafogoadînambo nahurai ranîpoanîmbo moatükunî ranambe hoeireandane, nindou mamî ahandî ndürî Ananias ai ahandî himboarî birîmbîhoayuwambo yahu haya worambe kefuai nindou ranahandîwamî warî manandeandî,” mehu.

13 Nga Ananias ai simborî hoafiyuhü yahuya, “Adükari, nindou afîndî ai Sorîmbohünda wambo hoafîmehündîrî. Sîhafî nindou Serusaremîhündî ranaheimbo moaruwaimbo mareandürî, ranahambo.

14 Godîmbo sesi sîhou-rundeimbî bogorî ai ahambo kamafoarüwuri, ai nindou afîndî ndanîhü sîhafî ndürîmbo hohoanîmoyeihî didîbafi-yahünîni arîhündî ranaheimbo karabusî-fendürîmbohünda,” mehu.

15 Nga Adükari ai Ananiasîmbo hoafiyunduhü yahuya, “Se ngafi. Nindou ra wandî ratüpurîyu-randeimb-ani. Suda-yafe ndîfo, nindou adükari bogorî, asu Suda, ranaheimbo sowana hombo, ai wandî ndürî fîfîrîfembohünda kamafoarîhin-ani.

16 Muṅguambo tîṅîrîfo wambohünda ahambo tükündîfemboe ra ro ahambo nafuindaha-ndomboyahi,” mehu.

17 Ranîyu asu Ananias ai hu, worambe kefuai, Sorîndî wamî ahandî warî nande haya hoafiyundühî yahuya, “Wandafi Sor, Adükari Sisas nafîni sîhambo sowahi tükümeṅfiyu ranai wambo koamarîhendîra makosahane se asükai wudîpoapofe himboarîyo asu Yifiafi Aboedî sîhafî fiambe tüküfembohünda,” mehu.

18 Ranîyo asu himboarîhü kinî yapurî nahurai foare mapaiaro ranai nîmai foarîhoai pirîmayo-wamboyu asu wudîpoapore himboarî-mayu. Ai botîfi mamaru-wamboyo ahambo himonî hundürûmarürî.

19 Asu süngunambo Sor ai sesi sesühîyu, ahandî fi ra ngîni-marîmîndo. Ai Damaskusîhü yahunümbî si Sisasîmbo süngururü-rundeimbî-babîdi manîngu.

Sor ai aboedi hoafi Damaskusîhü hoafîmayu

20 Ai nîmehünou Suda-yafe rotu worambe hoahoṅgu waîkîre randühî yahuya, “Sisas ra Godîndî nîmor-ani,” yahu marandî.

21 Ahandî hoafi himborîyehî, hepünahi hehi, hoafîyehî seiya, “Nindou ndanîmbaiyu Serusaremîhü nindou afîndî Sisasîndî ndürîna didîbafîyehî arîhündî, ranaheimbo moaruwaimbo-rendürî marandî? Ranîyo horombo ndanîhü Sisasîmbo

süngurîhorî-rîhündeimbîmbo watînarî hüputüpuhefe semîndî Godîmbo sesi sîhou-rundeimbî bogorî sowana hombo hohoanîmo-mayu ranîmbeyu?” masei.

²² Sorîndî hoafî ngînîndî ho-hombo adükarî tüküme feyo. Asu ai Sudahündî Damaskus ngoafîhü anîboadei ranî-babîdî wataporî-mayua ahei hohoanîmoambe seiya nînîhoafîyo anîhondayo masei. Ranîyo asu ai anîhondümbö hamîndî aheimbo nafuiyundürühi yahuya, Sisas ra Nindou God ai nindou aboedambo-fendürîmbo kamafoarîr-ani mehu.*

Sudahündî Sorîmbo yîboaruko-marîhora mafîfoendî

²³ Afîndî siyo-hayamboyo, Suda ai hoafî fîründümo sîhou hou hoafîyomondühi yahomoya, “Sîhirî Sorîmbo hîfokoa-ndîhurîmboane,” mehomo.

²⁴ Nga asu ranî hoafî ra Sor ai hîmborîmayu. Ranîyo asu nîmbî-nîmbî si Suda ai ngoafî adükarî nîmoei ginîrî yipurîkîmî Sorîmbo hîfokoeffimbo-hündambo sîrîfoaru nîmarîmo marundî.

²⁵ Nga nîmboambo ahambo süngururü-rundeimbî ai arambe sandüwurü hou ginîrî nafîtambe nafî masaföarüwurî hanîmo.

Sor ai Serusaremîhü manüngu

(Ratüpurî 4:26)

²⁶ Sor ai Serusaremînambo hu Adükarîmbo süngururü-rundeimbî babîdîfembo mehu. Nga asu ai ahambo yîhîmborurühi, ai-ana Sisasîmbo süngurîrî randeimbîyupoanî mehomo.

²⁷ Nga asu Barnabas ai fîfîreapurî ai Sorîmbo yîhîmbomemonda asu ai Sorîmbo serümündü haya Godîndî hoafî sowandümo homo-rundeimbî sowana hu ahamumbo hoafîyupurühi yahuya, Sor ai Damasakusîna nafî huhî Adükarîmbo hoeimarîra ai ahambo hoafîmayundo. Asu Damasîkusîhü Sor ai yîhîmbokoate Sisasîndî hoafî bokarîmarîhendî, mehu.

²⁸ Ranîyo asu Sor ai süngururü-rundeimbî-babîdî nüngumbo Serusaremîhü muḅguambo hoahoḅngu wakîreandühi yîhîmbokoate Sisasîndî hoafî bokarîhendürî marandî.

²⁹ Suda Grik hoafî fîfîrundeimbî ai Sor-babîdî sîmborî hoafî, sîmborî hoafîyomo marundî. Ranîyo ahambo hîfokoeffimbo-hündambo nînî-süngundîhurî, nînî-sîngundîhurî-memo.

³⁰ Ranîyo asu süngunambo Sisasîmbo anîhondümbö-rundeimbî ai ra fîfîru mburümbö asu ahambo sowaründümo hanîmo Sisaria ngoafîhü koamarîhawura Tarsusînambo mahu.

³¹ Ranîyo asu muḅguambo anîhondümbö-rîhindeimbî Sudia, Garîrî, Sameria-yafeambe manîmboei, ranai aboedî manîboadei. Adükarîmbo ahînîyei-ane, Yîfiáfî Aboedî aheimbo ngînîmara-mîndîndüra asu nindou afîndî Sisasîmbo anîhondümbö-rîhindühi aboedî mamambeyahi manîboadei.

Pita ai Aîniasîmbo aboedîmarîrî

³² Pita ai muḅgua ngoafî hoahoḅnguhü ḅgorü-sîmboanî Godîndî nendî Ridahü amarei ranaheimbo sowana ndüfosimbo mahu.

³³ Ranîhü ai nindou mamî ahandî ndürî Aînias hoeimarîrî. Ai yîrî warî nîmokoyu haya 8 hîmbanîyu worambe yangîrî mamaru.

³⁴ Pita ai ahambo hoafîyundühi yahuya, “Aînias, hapoana Sisas Kraîs ai sîhambo aboedareanîni. Botîyafo, sîhafî fondî dîboadîro,” mehundoa nîmehünou botîmefîyu.

³⁵ Ridahündî nindou-yei asu Seronîhündî-yei ai hoeîrîhora mayoa ai Adükarîmbo anîhondümbö-marîhorî.

Pita ai Tabitambo botîmareandî

* 9:22: Suda-yafe hoafînambo nindou ra ahandî ndürî Mesaia-ani.

³⁶ Sopa ŋgoafihü süngureandeimbi mamî ra ahandî ndürî Tabita-ane. Griki-yafe hoafinambo ana, Dokas. Nîmorehî ra ahandî hohoanîmo aboediyo haya ai nindou napokoate-yeimbi-mbo farîhendürî marandî.

³⁷ Ranî-simboanî ai aŋgünümboyo mbura moaruwaimayo. Ranîyo ahandî yifinimoko ra hundürühî mburîhümbo, nîmoamo yibadîwamî manandîhindî.

³⁸ Rida ra Sopa ŋgoafikim-ane. Asu Pita ai Rida ŋgoafihü nîmaruane, Sopahündî süngurîhindeimbi ai hîmborîyei hehi nindou yimbu ahambo sowana koamarîhehipîra mahafanî. Asu ai ahambo hoafiyafinandowohü safanîya, “Mborai, nîmai ro-babîdî ŋgefombo,” masafinando-amboyu.

³⁹ Pita ai botîfi haya, ai-babîdîmbo homo tüküyafu hou ahambo nîmoamo yibadînambo sowaründümo mahafomo. Asu ranîhü nîmorehî kaisahoabedî ai hei, Pitandîkimî nîboadeimbo Dokasîmbo hohoanîmoyeihî aranîyehî seiya, “Hoandarî hoearî asu bîdîfirî hoearî ro gudarîhundî nda Dokas yangîrî nîngombo nafîmarandî-ane,” sei hehi ahambo nafuimayei.

⁴⁰ Asu Pita ai muŋguambo nindou hîhaimafoa-reandüra weindanî maheiya, yirî yimbu pusîre nîmarümbo, Godîmbo dîdîbafîfi mbura asu hîhîrîfihî yahuya, “Tabita, se botîyafu,” mehundo. Ranîyo asu nîmorehî ranai hîmboarî birîhoai, Pitambo hoeirera mayowa, asu botîfe mamaro.

⁴¹ Ranîyu asu Pita ai wambuamündî nüngumbo anîhondümborîhindeimbi asu nîmorehî kaisahoabedîmbo hoafîmayua kamefoehinda ai Dokas nafuimendürî.

⁴² Pita ai Dokasîmbo yifîhündî botîmareandî hoafî ra Sopa ŋgoafî muŋgu ho meŋgorowa, nindou afîndî ranai hîmborîyei hehi, Adükarîmbo anîhondümborîmarîhorî.

⁴³ Ranîyo Pita ai Sopahü afîndî si manüŋgu. Nindou mamî burmakau hoearî nafîra randeimbi Saimon ra-dîbo manüŋgu.

10

Pita ai Korniriusîmbo Godîndî hoafî hoafîmeindo

¹ Suda-yafe ndîfo nindou mamî adükarî ŋgoaf Sisariahü manüŋgu, ahandî ndürî Kornirius. Ai Romî-yafe ami ranambe 100 ami Itari sei arîhündî ra hîfandapurî randeimb-ani.

² Ai Godîmbo hohoanîmo parirî randeimbîyu haya asu ahandî fikîmînîndî babîdî Godîmbo ahînîyei rîhündeimbo-ane. Asu Suda ai napo mbonîmbo-marîhümündia ahandîmayo kakî adükarî sagadürî randühî asu Godîmbo muŋguambo si dîdîbafîfi marandî.

³ Nîmbambe safî yafogoadînambo nahurai hoeireandane, Godîndî nendî mamî ahambo sowahî kusü hoafîyundühî yahuya “Kornirius,” mehu.

⁴ Asu Kornirius ai ahambo yîhîmboyuhü hîmboa parirühü hoafîyundühü yahuya, “Adükarî, se nînimboeafa?” mehuamboyu. Asu Godîndî nendî ai simborî yahuya, “God ai sîhafî dîdîbafîyafu marandî ra hîmborîyumboani. Asu ai hoeireandî se nindou afîndî napo mbonîmbo rîhümündeimbi-mbo farîhawandürî marandî rana-hambohünda God ai sîhambo hohoanîmo-yumboani.

⁵ Haponda se nindou bîdîfirî Sopa-nambo koandîhawapurî nindou ahandî ndürî Saimonîmboyu Pitamboyu randeimbîmayu ranahambo fîhimündî sînimbohünda.

⁶ Ai ndürî mboafu Saimon burmakau hoearî nafîra randeimbî-dîbo manüŋgu. Ahandî worî ra sîrîwara hoekîmî mafondaro,” mehu.

⁷ Godîndî nendî Korniriusîmbo hoafîmeindo ra huane asu Kornirius ai ahandî ratüpurîyafanî rînandeimbi asu ami mamîyu ranahamumbo mborai mehupurî. Ami ra Godîmbo hohoanîmo parirî randeimbîyu haya asu Korniriusîmbo farîherü randeimbîyu.

⁸ Asu Kornirius ai muŋgu-moatükunî tükümeŋeyo ranahambo ndore wataporîmbo-rapurî mbura Soplanambo koamarîhepura mahomo.

Pita ai ranîpoanîmbo moatükunî hoeimareandî

⁹ Ngorü sina ai homo Sopa ŋgoafi tebünanî tüküyafundane, hüfünîmbo Pita ai Godîmbo didîbafi-fembohünda worî bogîmondîwamî mahafu.

¹⁰ Ranîyo asu Pita ai wembomboyuhü sesî sesîmbo hohoanîmomayu. Nga awi sesî didîboadombarîhi nou ranîpoanîmbo moatükunî yafogoadînambo nahurai Pitambo tükümeŋeyoa hoeimareandî.

¹¹ Ai hoeireandane, sünü sübüdîhoeŋîyo, asu nînî-moatükunîmbai hoearî adükari yimbuyimbu hîmborümbî nahurai hîfînambo mare koso.

¹² Muŋgua mamîkarambo yimbuyimbu tiŋarümbî nînîhondî asu wako, amoasîrî ai hîfîsüŋgu hahabodei, asu ndu ai nîmoamo botîrîhehî arîhündî ranambe nînoumayo.

¹³ Asu yafambe mamî Pitambo hoafiyoŋü yahoya, “Pita, se botîyafo, nînîhondî hîfokoaro, mando, sowasîfi,” meho.

¹⁴ Pita ai sîmborî hoafiŋundowohü yahuya, “Adükari, ro sesî Sudambo ai moaruwai-ane sei arîhündî ra ŋgîrî dagadîhi,” mehu.

¹⁵ Asu yafambe ranai asükaiyo yimbumbo hoafiyoŋü yahoya, “Nînî-moatükunîyo God ‘aboed-ane’ mehu ra, se ŋgîrî ‘moaruwai-ane’ mbîsafî,” meho.

¹⁶ Yafambe ra ŋgîmîmbo yare hoafiŋendowa, asu ranî-moatükunî ra nîmehünou sünambe asükai hîhîrîfe mahafu.

¹⁷ Asu Pita ai ranîpoanîmbo moatükunî ahandî nîmîndî ranahambo hohoanîmoyuane, nîdou Kornirius koamarîhepurî ranai sînîmo tüküyafu hou asu Saimonîndî worî ranahambo düduyafu hou homo, ahandî ginîrî yipurîkîmî manîŋgomo.

¹⁸ Asu ai mîŋŋîyomo düduyafundüŋî yahomoya, “Saimonîmboyu Pitamboyu rande-imbî ranai nîŋguwai wanîyo?” mehomo.

¹⁹ Pita ai yafogoadînambo nahurai hoeimareandî ranahambo hohoanîmoyuhü nîŋguwane, Yifiafi Aboedî ai hoafiyoŋü yahoya, “Se hîmborîyafi. Nîdou ŋgîmî ai sîhambo kokoarunî.

²⁰ Se botîyafo hawa, hanîfi hîfînî yibadînambo asu se ŋgîrî ai-babîdî ŋgafîthü afîndî hohoanîmondafi. Nga ranana ro koamarîhehepura masînîmo-ane,” meho.

²¹ Pita ai ranahamumbo sowana hanü hoafiŋupurüŋî yahuya, “Se wamboemo kokomaründîrî, ŋga ro-ana nda. Nîmboemo se masînîmo-a?” mehuamboemo.

²² Asu ai hoafiŋomondüŋî yahomoya, “Godîndî sünambeahîndî nendî ami bogorî Korniriusîmbo hoafiŋeindoa ai koamarîhemuna masînefi sîhambo hoafiŋowanî se ahandî worîna hîfomböhünda. Ai mbumund-ani asu Godîmbo ahînîyuhü ndore hohoanîmoyumb-ani. Muŋgua Suda ai ‘Aboedî hohoanîmoeimb-ani’ sei marîhündî. Godîndî sünambeahîndî nendî ai ahambo hoafiŋundowohü yahuya ‘Se Pitandî hoafi hîmborîmbohünda ahambo hoafiŋindafi koaboadî-wandüŋî anîmboya, “Wandî worîna didîfi,” mbîsafî,’ mehu.”

²³ Pita ai ahamumbo hoafiŋupurüŋî yahuya “Se sînîmo mamî nîmbî ro-dîbo apoefo,” mehuamboyo. Apomo mburu asu siambe ai botîfi napoamündî haya mahomonda asu Sopahündî Sisasîmbo süŋgururü-rundeimbî bîdîfîrî ai Pita-babîdî mahomo.

Pita ai Korniriusîndî worîna mahu

²⁴ Ngorü sihî ai homo Sisariahü tükümeŋündî. Asu Kornirius ai ranîhü ahamumbo hîfandapurî mamaru. Ai ahandî mamîsîrî, asu ŋgunîndî ranaheimbo hoafiŋmayundüra ahandî worambe Pitandî hoafi hîmborîmbohünda gugurîyahi mamarî.

25 Pita ai hu worambe kefuai Kornirius^{ndi} hⁱmboahū tükūfiyuane Kornirius ai ahambo adūkar-ani yahu haya ahandⁱ yirⁱkⁱmⁱ piyu mamaru.

26 Nga asu Pita ai ahambo hoafⁱyundowohū yahuya, “Se botⁱyafo. Ro-amboa nindou se nahurai-anahⁱ,” mehu.

27 Pita ai Kornirius-dⁱbo wataporⁱyu hu kefuai, asu nindou afⁱndⁱ fanda meŋgoro ra hoeimareandⁱ.

28 Asu Pita ai yare hoafⁱyundür^hi yahuya, “Se sⁱheihorⁱ fifⁱrⁱhindⁱ ro yⁱhoefⁱ ndⁱfo-babⁱdⁱ nⁱmarⁱpoanⁱ asu ahei worambe kefoefepoanⁱ sei arⁱhundⁱ. Nga God ai wambo nafuimayu, ro ŋgⁱrⁱ nindou mamⁱ moaruwai-ani mbⁱsahⁱ.

29 Ranⁱmboanahⁱ asu ro moai sⁱmborⁱ hoafⁱ kⁱkⁱhⁱrⁱheandⁱ wambo ndanⁱhū sⁱnⁱmbo hoafⁱmemo ra. Asu haponda sⁱheimbo düduweheandⁱ, nⁱmboyei se wambo sⁱnⁱmbo hoafⁱmayeia?” mahuamboyu.

30 Asu Kornirius ai hoafⁱyuhū yahuya, “Ranⁱhundⁱ ro wandⁱ worambe nⁱmbambe safⁱ Godⁱmbo dⁱdⁱbafⁱ-yaheandane, asu nⁱmehünou sünambeahⁱndⁱ nendⁱ mamⁱ ai wandⁱ hⁱmboar^hi hⁱmboarambe forⁱhoeimbⁱ hoearⁱ güde haya manüŋgu.

31 Asu ai hoafⁱyuhū yahuya, ‘Kornirius, God ai se dⁱdⁱbafⁱyafo marandⁱ ra hⁱmborⁱ-yumboani. Asu se napo mbonⁱmbo-rⁱhümündi-mbⁱmbo kakⁱ napo sabadürⁱ arandⁱ ra fifⁱreamboani.

32 Ranⁱmboane asu se sⁱhafⁱ nindou bⁱdⁱfⁱrⁱ koandⁱhawapura Sopa-nambo ŋgomo Saimon Pitambo hoafⁱndⁱmondowa mbüsüfuwamboane. Saimon ai ahandⁱ ndürⁱmboafⁱ Saimon-dⁱbo-ani anüŋgu. Ngorü Saimon ai burmakau hoearⁱ nafⁱra randeimb-ani. Ahandⁱ worⁱ ra sⁱrⁱwara hoekⁱm-ane afondaro,’ mehu.

33 Ranⁱmboyu asu sⁱhambo sowana nindou bⁱdⁱfⁱrⁱ nⁱmehünou koamarⁱheheapurⁱ. Asu se aboedⁱ hamⁱndⁱyo ndanⁱhū masifomo. Asu haponda muŋguambo ro sühifⁱ ndanⁱhū Godⁱndⁱ hⁱmboar^hi anⁱboadefⁱ. Muŋguambo hoafⁱ Adūkarⁱ ai sⁱhambo hoafⁱmayu ra se hoafⁱyowanⁱ ro hⁱmborⁱmbo asefⁱ,” mehu.

Pita ai Kornirius^{ndi} worambe hoafⁱ bokamarⁱhendⁱ

34 Asu Pita ai hoafⁱyuhū yahuya, “Haponda ro wudⁱpoaporⁱhe fifⁱrⁱhea-mboanahⁱ nindou muŋgua Godⁱndⁱ hⁱmboahū sⁱsⁱmogodⁱ yanŋgⁱr-ane^fi.

35 God ai muŋguambo nindou ahambo ahⁱnⁱyeihⁱ ahandⁱ hohoanⁱmo süngurⁱhinda ranaheimbo hohoanⁱmoyundürⁱ arandⁱ.

36 God ai Israer yⁱhoefⁱmbo aboedⁱ hoafⁱ koamarⁱhendⁱ ra se fifⁱrⁱhindⁱ. Hoafⁱ ra rahurai-ane, ‘Sisas Kraⁱs ai muŋguambo nindou ahei Adūkar-ani asu ai sⁱhefⁱmbo God-babⁱdⁱmbo mam^hi-mareamunⁱ.’

37 Horombo Sudia-yafeambe muŋguambo nⁱnⁱ-moatükunⁱyo tüküme^feyo ra se fifⁱrⁱhimboanei. Horombo Son ai Garirihū boatei nindou hundürⁱmbo hoafⁱmayu.

38 Se Sisas Nasaretⁱhundⁱ ra fifⁱrⁱhorⁱ God ai Yifiafⁱ Aboedⁱ ŋgⁱnⁱndⁱ kameihⁱ masagado. Ai hoahoan^gu wakⁱreand^hi nindou farⁱhendür^hi muŋgua Satanⁱndⁱ ŋgⁱnⁱndⁱ hoarehⁱ manⁱmboei ranaheimbo aboedambo-mareandürⁱ sapo God ai-dⁱbo nüŋgumbo wambo.

39 Suda-yafe hⁱfambe asu Serusarem^hü muŋgu-moatükunⁱ ramareandⁱ ra hoeir^hu hohu anⁱhond-ane sefⁱ arⁱhundⁱ. Nga Suda ai ahambo Serusarem^hü nⁱmⁱ keimbⁱ karⁱhendeimbⁱfⁱhⁱ parüwurⁱ hou hⁱfokoamarüwurⁱ.

40 Nga ŋgⁱmⁱ siyo haya God ai ahambo botⁱmarira nindou hⁱmboahū weindahⁱ tüküme^fiyu.

41 Nindou muŋgua moai ahambo hoeir^horⁱ, nga wanⁱ. Nga yⁱhoefⁱmbo horombo God ranahambo hoeife hefe hoafⁱmbohündambo kafoare hⁱnⁱŋgⁱ-mareamunⁱ ro yanŋgⁱrⁱ hoeimar^hurⁱ. God ahambo yⁱfⁱhundⁱ botⁱmarirⁱ asu ro ai-babⁱdⁱ sesⁱ sahusifⁱ, hoe sⁱmⁱndefⁱ mar^hhundⁱ.

⁴² Asu ai yihoefimbo hoafiyuhü yahuya, ‘Nindou munḡuambo se aboedi hoafi bokarindihomo-ndühi anihondumbo hoafindomondühi animboya, “God ai ahambo nindou yangiri niboadeimbi asu yifyeimbi aheimbo refe yibobofemböhünda kamafoarir-ani,” mbisimo,’ mehu.

⁴³ Horombo munḡua Godindi hoafi hoafiyomo-rundeimbi ahamböhündambo yaru hoafiyomondühi yahomoya, ‘Munḡua ahambo anihondumbo-ndihorani ahandi ḡinindina ranaheimbo God ai ahei moaruwai hohoanimo ra gogorindihendürimbui,’ mehomo,” Pita ramehu.

God ai ahandi Yifiafi Aboedi Suda-yafe ndifoambo koamarihenda masahümündi

⁴⁴ Pita ai hoafiyuambe Yifiafi Aboedi ai nindou munḡuambo hoafi himborimayei ranaheiwami makoso.

⁴⁵ Sudahündi anihondumbo-rundeimbi Pita-babidi masifomo ai hepünafu hou yahomoya, “God ai ahandi Yifiafi Aboedi Suda sihefi ndifoambo amboani masagadüri,” mehomo.

⁴⁶ Suda-yafe ndifo ai ranipoanimbo ranipoanimbo hoafina wataporiyehü ‘God ai aboed-ani’ masei ra himborimemo.

⁴⁷ Asu Pita ai hoafiyuhü yahuya, “Aheimbo himoni hundürumbo nindou didai yowanı mambüsindüra. Ai Yifiafi Aboedi masahümündi shiri masahumındefi nahurai-ane,” mehu.

⁴⁸ Asu ai aheimbo hoafiyundürühi yahuya, “Sisasi ndürınambo sheimbo hundürü-ndürımboemo,” mehu. Asu ai Pitambo hoafiyahündowohü seiya, “Se robabidi yahunümbimbo nımbafi,” masei.

11

Pita ai Serusaremihü anihondumbo-rundeimbi ahamumbo ranimoatükunı tüküme feyo ranımbı wataporımbımarandı

¹ Kraındi hoafi sowandümo homo-rundeimbi asu anihondumbo-rundeimbi Suda-yafe hıfambe anıḡomo ai himboriyomondane Suda-yafe ndifo ai-amboa Godındi hoafi ra masahümündi.

²⁻³ Ranıyo asu Pita ai Serusaremına hafuane anihondumbo-rundeimbi nindou fihoearı karu tirıhoundeimbi ai ahambo ḡinindı hoafiyomondowohü yahomoya, “Se-ana nindou fihoearı kefe tirıhefekoate-yomondi worambe apafi asu ai-babidi sesi masowasıfi,” mehomo.

⁴ Ranıyo asu Pita ai piyu haya munḡu-moatükunı tüküme feyo ra ndore wataporımbımarandı.

⁵ “Sapo ro adükarı ḡoafi Sopahü nımbıambo Godımbı didıbafi-yaheandühi nımbıahani ranıpoanımbı moatükunı yafogoadınambo nahurai wambo sowahi tüküme feyoa hoeımarıheandı. Ranıyo hoearı adükarı nahurai nınımbı yımbuyımbı himboranı kıkıhamındı haya asu wambo sowana sünambeahındı afurımare koso.

⁶ Ro wagabe ragu himboyahanıyo nımbıbeahındı nınıhındı, yımbuyımbı tıḡarümbı, amoasıri asu ndu ra hoeımarıheandı.

⁷ Asu ro himborıyaha yafambe mamı wambo hoafiyondırühi yahoya, ‘Pita, se botıyafı, nınıhındı hıfokoaro mando sowasıfi,’ meho.

⁸ ḡa ro hoafiyahühi sahiya, ‘Adükarı, wanı. Suda ro sesi moaruwai-ane sefi arıhındı ra moai sahası rıhandı,’ masahando.

⁹ ḡa yafambe ranı sünambeahındı asükai wambo hoafiyondırıhü yahoya, ‘Nınımoatükunı God nafımarandı ranana aboed-ane, ḡa se ḡiri moaruwai-ane mbısafı,’ meho.

¹⁰ Ranımoatükunı ra refe hayambo-yowanıyo asu munḡua nınınoumayo ra sünambe asükaiyo hımarıındo hafo.

11 Asu ranî simboanî hamîndî nindou ngîmî ai sinîmo worî ro nîmboahmeimbi rasowahî tüküme fundî. Nindou mamî Sisariahündî ai wambo fihemîndîrî hîfombohündamboemo koamarîhepura masînimmo.

12 Yifiafî Aboedî ai wambo hoafîyohü yahoya, ‘Se yîhîmbokoate ai-babîdî ngafî,’ meho. Ranîyo anîhondümborundeimbi 6 anîngomo ndanamboa ro-babîdî mahomo. Asu ro hefî Korniriusîndî worambe mafariyahundî.

13 Asu ai hoafîyumunühi yahuya sünambeahîndî nendî mamî wandî worambe farîfi manünguwa hoeimarîhinî. Ai yahuya, ‘Nindou bîdîfirî Sopa-nambo koandîhawapurî ndürî Saimonîmboyu Pitamboyu-randeimbi ranahambo hoafîyowanî sîfombohünda.

14 Ai sîhambo hoafîndünînimbui asu hoafî ranînambo God ai se sîhafî fikîmînimîndî-babîdî aboedambo ndeandürîmbui,’ mehu.

15 Ro peya hehea wataporîmbo-rîhandambe Yifiafî Aboedî aheiwamî makoso, weangurühi sîhefîwamî makoso nou.

16 Ro Adükariîndî hoafî asükai hohoanîmo-mayahî. Horombo ai yahuya, ‘Son hoenambo hundüra-marandürî, nga Yifiafî Aboedî ai kosowohü ranambo se hundürîndeimboyei,’ mehu.

17 Horombo sîhîrî Adükariî Sisas Kraîs anîhondümbor-marîhura God ai Yifiafî Aboedî moanî masemunî, nga haponda Yifiafî ra Suda-yafe ndîfoambo amboanî moanî masagadürî. Nga ro nüngunahurai nindou-yahî anîmbo Godîndî nafî kikîndîhegündîheandanî hundürîkoate-mandeia?” mehu.

18 Asu Sudahündî ai hoafî ra hîmborîyomo hou moai sîmborî ahambo asükai hoafîyomo, nga Godîmbo adükar-ani yahomo hoafîyomondühi yahomoya, “God ai sîhefî ndîfoambo amboa mafarihendüra ahei hohoanîmo moaruwai hîningîndîhi hehi asu yangîrî koadürümbo nîmboeimboyei,” mehomo.

Aboedî hoafî Andiokîhü tüküme feyo

19 Horombo Stifenîmbo hîfokoarîhorî hehimboyowanî Sisasîmbo anîhondümborîhindeimbi ranaheimbo moaruwaimbo marîhindüra bukürümehindî. Ai hei Finisia hîfîhü, Saiprus hîfîhü, Andiokîngoafîhü tüküyahi hehi aboedî hoafî Sudambo yangîrî hoafîmehündürî.

20 Nga anîhondümborundeimbi bîdîfirî Saiprusîhündî, Sairinîhündî ai Andiokînambo homo Grikîmbo amboanî Sisas Adükar-ani yahomo hou aboedî hoafî ra hoafîmemo.

21 Asu Adükariîndî ngînimîndî ai-babîdî manîngowa nindou afîndî ai Ahambo anîhondümborîhindühi süngumarîhorî.

22 Sisasîmbo anîhondümborîhindeimbi Serusaremîhü hoafî ranahambo hîmborîyei hehi Barnabas koamarîhehora Andiokîna mahu.

23 Barnabas ai hu tüküfi God ai nindou aboedî-aboedî-mareandürî ra hoeire haya hîhîf-hîhîfîyuhü ahei ngusüfoambe ngînamündîndürühi yahuya, “Nîmbî-nîmbî si se Adükariîmbo aboedî süngundîhorî,” mehu.

24 Barnabas ai nindou aboed-ani, nga Yifiafî Aboedeimbiyu haya asu afîndî hamîndî anîhondümboreandeimb-ani. Asu nindou afîndî ai Sisasîmbo anîhondümborîhindeimbi babîdîmbo mamambe-mehindî.

25 Ranîyu asu Barnabas ai Sorîmbo kokombo Tarsus ngoafîna mahu.

26 Ahambo hoeirîrî mbura serîmündü Andiokîna mahafanî. Mamî hîmbanîyo haya nindou yimbu ranai Sisasîmbo anîhondümborîhindeimbi babîdîmbo fandîhimbo afîndî yamundî-marîneandürî. Asu Andiokîhü weangurühdîdî Sisasîmbo anîhondümborîhindeimbi ranaheimbo Kristen anei masahündürî.

27 Ranîsimboanî Godîndî hoafî hoafîyomorundeimbi bîdîfirî ai Serusarem hîningîru hou Andiokîna makosîmo.

28 Nindou mamî aihündî Agabus-ani. Yifiafî Aboedî ai ahambo hoafîmendoa ai botîfi hoafîyundürühi yahuya, “Süngunambo munğu hîfî ndanîhü wembo adükariî

tükündifemboe,” mehu. Ai yare hoafimayu, nga süngunambo Krodius ai Romi-yafe adükarî bogorî nünguambe wembo ra tüküme feyo.

²⁹ Raniyu asu süngurîhindeimbi ai Sudahündî wandafî mamî farîhefembo-hündambo kaki koarîhefembo hoafî fîmarîhümündî. Mamamî ai aheimbo kaki saimbo sei hehi hohoanîmoyeihü kaki bîdîfirî yîboborîhi masîhehindürî.

³⁰ Ai Barnabas asu Sor koamarî-hehipîra kaki ra sowandîfanî hena Serusaremîna hahüfanî hîfandî-rundembîmbo masabînapurî.

12

Herot ai Sems hîfokoarirü mbura Pitambo karabusîmarirî

¹ Rani-sîmboanî bogorî adükarî Herot ai Kraisîndî nendî bîdîfirambo moaruwaimbo-mareandürî.

² Ai hoafîmeyuwa Sems Sonîndî amonjo pisao yihîmîndînambo hîfokoamarüwurü.

³ Herot ai hoeireanda Suda ai ranahambo aboed-ane maseiamboyu Pitambo kameihî karabusîmarirî. Suda ai bret yisîkoate-sesesî-mayei rasîmboa Herot ai ramareandî.

⁴ Ai Pitambo serümündü karabus worambe hîningîmarira, yimbuyimbu bîdîfirambe yimbuyimbu ami ai hîfandîmarurî. Herot ai yare hohoanîmoyuhüya, “Awi Suda ai bret yisîkoate-sesesîndei mbundühümbo anîmbo ro Pitambo weindahî papî-hoafîndühünî-mboeahî,” mehu.

⁵ Asu Pita ai karabusî worambe mamaru, nga anîhondümbo-rîhindeimbi ai ahambohündâ Godîmbo dîdîbafîyei marîhündî.

Pita karabus worî hîningîmareandî

⁶ Ndani nîmbînambo sümbu noufe Herot ai Pitambo papî-hoafîmbo yahumboyu sen yimbunambo hüputüpurundümo ami yimbu-yafandî mbusümo sîhawura mapu. Asu hîfandîru-rundeimbi ai karabus worî yipurîkîmî hîfandîmarundî.

⁷⁻⁸ Nîmehünou Adükarîndî sünambeahündî nendî ai manünguamboyo asu worambe si pîmayoa Pitambo ngîrîsafînî sindira botîmefîwa hoafîyuhü yahuya, “Nîmai botîyafö!” mehuamboyo nîmehünou asu sen ai Pitandî warîhündî fufurîmarîhoayo. Sünambeahîndî nendî ai Pitambo hoafîyuhü yahuya, “Hoearî yîhuruyafî mbura su güdo,” mehuambo Pita ai rasüngu-mareandî. Asu sünambeahîndî nendî ai yahuya, “Sîhafî hoandarî hoearî güdo mbura wandî süngu sînîfî,” mehu.

⁹ Raniyu asu Pita ai ahandî süngu karabus worî safambeahîndî tüküme fiyu. Nga Pita ai sünambeahîndî nendî ramarirî ra moai weindahane yahu, nga yafogoadî-nambombai yahuhayamboyo.

¹⁰ Yîbobo ai hafanî yimbu hîfandî-rînandeimbi ngasündîne hena karabus ain yipurî ra-sowahî tüküme fi-neandî. Yipurî ra ahafanîmbo moanî timarîhoayo-wamboyafanî weindanî tüküyafîne hena adükarî nafî süngu hafanî asu nîmehünou sünambeahîndî nendî ai ahambo hîningîmarirî.

¹¹ Pita ai wudîpoapore fîfîre hohoanîmoyuhü yahuya, “Haponda ro anîhondümbo fîfirîhe-amboanahî Adükarî ai ahandî nendî koamarîheira kusü mafarîhendîra Herot ai ngîrî wambo moaruwaimbo-ndeandîrî. Suda ai wambo moaruwaimbo-fendîrîmbo mehomo, nga ngîrî randundîrî,” mehu.

¹² Raniyu asu ai Maria, Sonîmboyu Makîmboyu-randeimbi hondandî worîna mahu. Nindou afîndî ai ranîhü Godîmbo dîdîbafî-fembo-hündambo gugurîmehindî.

¹³⁻¹⁴ Raniyu asu Pita ai hu yipurühî pîrako-pîrako-marandamboyo nîmorehî ratüpurîyo-randeimbi ahandî ndürî Roda ai yipurî sübüdühefembo ho Pitandî yasîmondî hîmborîyo haya hîhîfî-hîhîfîmayo. Raniyo asu yipurî moai sübüdühendî, nga hîhîrîfe worî safana pîpîyo ho hoafîyondürühî yahoya, “Pita yipurî nafîtambehü anüngu,” mehoamboyo.

¹⁵ Asu ai ahambo hoafiyeihî seiya, “Se ra hihîndî-hihîndî-yafühîyafi!” masei. Nga asu ai yahoya, “Tikaipoanî, nga anihondumbo asahi,” yahoenînggo asükaiyo hoafimayo. Asu ai hoafiyeihî seiya, “Awi sünambeahîndî nendî Pitambo hîfandîrürî-randeimbî-mbai ranana?” masei.

¹⁶ Asu Pita ai asükaiyu pîrako-pîrako-marandamboyo ai yipurî sübüdü-hehindîhünda hoeirîhorî hehi hepünîmehindî.

¹⁷ Pita ai aheimbo warînambo afoai yahu haya Adükari ai ahambo karabus worambeahîndî serümündü moanambühî tüküme fiyu hoafi ra wataporîmayu. Ai yahuya, “Sems asu wandafi mamî ranahamumbo hoafîndahüpürî,” mehu. Asu ai Pita ranîhü hîningîrirî haya ngorü goanîni mahu.

¹⁸ Asu ranîyo ngorü siambeahî Pita ai nîmarîkoate-mayuwa, ami ai hepünafundühî afîndî hohoanîmo-yomondühî yahomoya, “Pita nüngufiyuwa?” mehomo.

¹⁹ Herot ai Pitambo karabus worî munğu kokofefimbo hoafîmepuramboemo ramarundî, nga asu moai hoeirüwurü. Ranîyo asu karabus hîfandî-rundeimbîmbo Pita ai aboedambomefiyu ranîmbo düdumareapurî, nga ai moai dîdîboadoru hoafiyomo. Ranîyo asu ahamumbo hîfokoe-fe-purîmbo hoafimayu. Sünguna ai Sudia hîfi hîningîre haya hanü Sisaria ngafîhü mamaru.

Herot ai yîfîmayu

²⁰ Herot ai Tairîhündî asu Saidonîhündî ranaheimbo ngîninîndî-marandürî. Ranîyei asu ai fandîhi hehi nindou bîdîfîrî ahambo sowana koamarîhehipura mahomo. Weangurühî ai Brastus, bogorî adükariîndî ratüpurîyu randeimbî-mayu, ranahambo yahomoya, “Farîhawamunî,” mehomo-ndamboyo. “Fandîhehea-purîmboyahî,” mehu. Ai Herot soana homo hoafiyomondühî yahomoya, “Sîhîrî aboedî-aboedî-ndahumboane,” mehomo. Nîmboe hîfi ra Herot ai hîfandîmarandî ranîhü Tair asu Saidon ai ahei sesî sahümündî rîhündühî wambo.

²¹ Ranîyo Herot ai mamî sihî ware haya, ahandî adükari bogorî hoeari yihuru-ramündü haya, ahandî adükari bogorî nîmarî fondîwamî nîmarumbo nindou afîndî ranaheimbo wataporîmbo-marandürî.

²² Asu nindou ranai puküna hoafi karîhehindühî seiya, “Ndanana god mamîndî yafambe-ane! Nga nindou-yomondî yafambeyopoa!” masei.

²³ Asu Herot ai ahei hoafi ranîmbo moai ambe yahu asu ai moai Godîmbo adükari-ani yahu. Ranîmboyo sünambeahîndî nendî hari-memondowa nüngari ahandî safî ra sahüsi wakîrîhi marîhünda yîfîmayu.

²⁴ Nga asu Adükariîndî hoafi ai ngîninîndî tüküfe haya munğuambo ngoafi maho.

²⁵ Asu Barnabas, Sor ai ratüpurî Serusaremîhü moendîrîne hena hîhîreafîne Andiok ngoafîna mahafanî. Ai Son Mak sowarîndîfanî hena ai-babîdîmbo mahomo.

13

Barnabas Sorîmbo Godîndî ratüpurîmbo koamarîhaupîra mahafanî

¹ Sisasîmbo anihondumbo-rîhindeimbî Andiokîhü anîboadei ranahei mbusümo Godîndî hoafi hoafiyomo-rundeimbî asu yamundu-rundeimbî manîngomo. Ahamundî ndürî ra Barnabas, Simion, ahambo fi nîmbandî sei marîhündî, Rusius Sairinihündî, Manayen, ai Herot bogorîndî ngunindîyu asu Sor.

² Ai Godîmbo hohoanîmoyeihî sesî wehîyeiane, asu Yifiafi Aboedî ai hoafiyohü yahoya, “Ro Barnabas weimbo Sor wandî ratüpurî ratüpurîmbo dîbonîmehapîr-ane, nga se ahafanîmbo ranî ratüpurîmbo kaboadîhi hîningîndîhipîrî,” meho.

³ Ranîmboemo ai sesî wehîyomondühî ahamundî warî ahafandîwamî nandu houmbo koamarîhaupîra mahafanî.

Barnabas asu Sor Saipîrasîhü Godîndî hoafi hoafîmefanî

⁴ Yifiafi Aboedi ai Barnabas, Sor ahafanimbo koamarihepira Serusia ngoafina mahanifani. Ranihü ai sipambe farefineanda sip ai Saiprus airaninambo sepirimindi maho.

⁵ Ai Saramis ngoafihü tüküyafine hena Suda-yei rotu worambe Godindi hoafi watorimbo-marinandî. Son Mak ai-babidimbo manüngu ahafanimbo farihfefirimböhünda.

⁶ Ai Saiprus airan ngasündine Pafosihü tükümeFINEANDI. Ranihü tîbagire randeimbî mamî hoeimarineri, ahandî ndürî Barsisas. Ai Sudahündiyu asu tikarehaya hoafiyuhüya, “Ro Godindi hoafi hoafiya rihandeimb-anahi,” mehu.

⁷ Ai gafman bogori Sergus Paurus-dibo mamaru. Sergus Paurus ana aboedi hohoanimo kükühifoare fifireandeimb-ani. Ai Godindi hoafi himborimbo yifiriyuhü asu Barnabas Sorimbo mborai mehupiri.

⁸ Nga asu tîbagire randeimbî Erimas ai gafman bogori ranahambo Sisasindi hoafi anihondümböfembo ra yowanî yahundombo Sor weimbo Banabasimbo hifinambo-mareapiri. (Tîbagire randeimbî Barsisas ndürî ra Grik hoafinambo Erimas-ane masei.)

⁹⁻¹⁰ Nga Sor, Grik hoafina ahandî ndürî Por. Yifiafi Aboedindi ratüpurî woribori kidaboari-mayu ranai Erimasimbo himboa parirühî yahuya, “Se-ana Satanindi nimor-anafi asu se-ana aboedi hohoanimo ranahandi hürütimb-anafi. Munguambo tikai hoafi, moaruwai hohoanimo sîhafî ngusüfoambe amaro ranana afindi hamind-ane. Se-ana munguambo Adükarindi aboedi nafî moaruwaimboro randüh-anafi. Awi se rani hohoanimo ra hinîngifembo moi safimboyafa?

¹¹ Asu se himborindafi! Hapondani Adükari ai sîhambo himboari sündianinani se tütümondamboyafi. Haponda se ngirî hüfîhamindi hoeindowandi, nga akîdou gedühî safî nîmandimboyafi,” mehundo. Ranîyo asu nîmehünou mburîngai peyowohüyo Erimasimbo nîmbî mamaro. Ranîyu asu ahambo watîngarîhü kîkîhimündî hefembo nafî nafuimbohünda nafî kokomarandi.

¹² Gafman bogori ai ra hoeire haya anihondümbö-mareandi. Asu ai Adükariimbo yamundife hoafi hoafimefani ra himboriyu haya hepünimefiyu.

Barnabas Sor ai Andiok ngoafihü Pisidia-yafeambe Adükarindi hoafi hoafimefani

¹³ Por asu nindou bidîfirî ai-babidî Pafos ngoafî ngasündundaniyo sip ai sepurimindi haya Perga ngoafinambo Pamfiriya-yafeambe maho. Nga Son Mak ai hinîngireapuri haya hîhîrîfi Serusaremnambo mahu.

¹⁴ Ai Perga ngasündine hena, hafani Andiokihü Pisidia-yafeambe tükümeFINEANDI. Ranîyo asu moani ngoafimbo nîmarimbo si rasimboani ai Suda-yafe rotu worambe kefoene mamarifani.

¹⁵ Mosesindi ahnûmbî hoafi asu Godindi hoafi hoafiyomo-rundeimbî-yomondi hoafi ra bokarihoemo mburumbo asu hîfandi-rundeimbî ai hoafiyomondühî yahomoya, “Wandafi weimbo, se nindou-yei ngusüfoambe ngînemîndimbo hoafi hohoanimo-ndafandühî ana, hoafîndafani,” mehomo.

¹⁶ Por ai botîfi nûngumbo wari pakarifoareandühî hoafiyuhü yahuya, “Wandaf, Israerihündî asu nindou amuri Godimbo ahînrîhorî rîhündimbî se himborindei.

¹⁷ Israer-yafe God ai sîhefi amoa kamafareandür-ane. Ai Isipihü fehefehündî-yahi nîboadeiane, God ai ngorü süngumareanda nindou afindi momorîmayei. Süngunambo ahandî adükari ngînîndînambo ai semündündürî Isip hinîngirîhi hehi mahei.

¹⁸ Nîmî wohî furîkoate-reandühî nîboadeimbo 40 hîmbani Godindi hoafimbo moi masei, nga asu God ai aheimbo fehefendürimböhünda tîngîrîfomayu.

¹⁹ Kenan-yafe hîfîhü 7 sîrî God ai aheimbo yîhîrîrearühî hîfî ra Israer aheimbo masagadürî horombo hoafîmayu süngu. Horombo Israer ai Isip sowana hei nîmareimbo asu süngunambo Kenanînambo mahei ra 450 hîmbaniyo.

²⁰ Sünġunambo God ai Israerimbo hifandiyo-ndürimbohünda yiboboru rundeimbi nindou kamafoareapura ai hifandirundürî homomboyo sünġunambo Samuer Godindî hoafi hoafiyu-randeimbi ai tüküfi ahamundî fondî kasimaramüdu.

²¹ Ranî-simboani Israer ai adükari bogori semindimbo hoafimehüindowamboyu asu God ai Sor, Kisindî nimori, ahei adükari bogori kamafoariri. Ai-ana Bensaminindî sîrambeahind-ani. Ranîyu ai adükari bogorimbo 40 himbanî mamaru.

²² Nġa God ai ahambo raguanamboriri mburambo Defit ahei adükari bogorimbo hinġimariri. God ai ahambo hoafiyuhü yahuya, 'Ro Sesindî nimori Defit fifirihini, nġa wandî nġusüfo ai nindou rahurai ranahambo anahî hohoanimo-ayahî. Nimboe ai animbo wandî hohoanimo sünġundeambui,' mehu.

²³ God ai Defitindî sîrambeayahindî Sisas sihefimbo aboedambo-fembohünda Israer sowana koamaritherü horombo hoafimayu sünġu.

²⁴ Sisas ai weindahî tüküfekoate-yuambe Son ai Israerihündî muġgu ranaheimbo aboedî hoafi bokarihendürühî yahuya, 'Sihei hohoanimo moaruwai daboadanambo-ndihinda asu siheimbo hundürü-ndihandürî-mboyahî,' mehu.

²⁵ Ndeara Son ai ahandî ratüpurî muġgumbo yangiri-yoaniyo ai hoafiyuhü yahuya, 'Se hohoanimoyeiya ro dideyaha? Ro-ana nindou sapo se hifandarihündî ranîyahipoani. Se himboriyei! Nindou ra sünġuna tükündifimbui, nġa ro-ana ahandî sufihindî wofi fufurihembo ra aboediyahipoani,' mehu.

²⁶ Wandafi mamî, se-ana Abrahamindî ahurî anei, asu Suda-yafe ndifo se Godimbo hohoanimoyei arihündî God ai aboedambo-ndeamunimbui hoafi ranana ai sihefimbo soana koafoareamboani.

²⁷ Serusaremihündî nindou anei asu ahei bogor-anemo ai moai Sisasimbo aboedambore randeimbi-ani sei ndorihori fifirihori. Asu ai moai Godindî hoafi hoafiyomorundeimbi-yomondî hoafi muġguambo nġoafimbo nimarimbo si ranambe hoeiru marundî ra fifirihindi, nġa wantî. Ai ahambo papi-hoafimarihori horombo Godindî hoafi hoafiyomorundeimbi ranî-moatükunî tükündifemboe mehomo sünġu.

²⁸ Nġa yibobofeambe Sisasimbo hifikoefimbo moai hoafi yangoro, nġa asu moanî hoanġirihî hehimboyei papi-hoafirihorühî Pairatimbo hoafiyehî seiya, 'Hifokoarîworî,' masei.

²⁹ Ai muġguambo moatükunî ramarihindi ra horombo Baiborambe hoafimayo sünġu. Ranîyo sünġunambo nimî keimbi karihendeimbifihindî foarindümo hanimo honġuambe masihawurî.

³⁰⁻³¹ Nġa God ai ahambo yifihündî botimariramboyo nindou ai-babidî Gariri hinġigiru hou Serusaremnambo afindî si mahafomo ranai ahambo hoeimarüwurü. Nindou ranai haponda Sudambo ranimbo wataporimboru marundî.

³²⁻³³ Haponda ro siheimbo yariho hoafayehî: God ai sihefi amoa mamimbo horombo hoafimayu sünġu haponda ahei ahurîmamî sihefimbo anihondümbo tüküme Feyo ra Sisas yifihündî botimariri. Ndani-moatükunî hoafimayo ra Herü Buk yimbu ranambe amboa mbapenġgo.

'Se wandî nimor-anafi,

haponda ro sihafî ape-anahî.'

Buk Song 2:7

³⁴ God ai yifihündî ahambo botimariri, nġa ai nġiri hihindüfi nġu yifi ambe-ambe sümbondu. Ranî-moatükunî ra God ai hoafimayu sünġu,

'Ro siheimbo aboed-aboed-ndiheandürühî asu anihondü aboedî moatükunî ndahandürî-mboyahî

horombo ro Defitimbo saimbo hoafimayah sünġu.'

Aisaia 55:3

³⁵ Ranimboyo nġorü Herü Bukambe hoafiyohü yahoya,

'Sürîhoeimbi nindou ranahambo se nġiri hinġi-ndoworani sümbondu,' meho. *Buk Song 16:10*

³⁶ Defit ai nünquambe Godîndî hohoanîmo süngu ratüpurîmayu. Süngunambo ai yîfîmayuwamboyo ahandî amoao-babîdîmbo masamboarîhora asu ahandî fi ra sümbomayo.

³⁷ Nga sapo nindou God ai honquambeahîndî yîfîhündî botîmarirî ranana moai ahandî fi ra sümboyo.

³⁸⁻³⁹ Ranîmbo-anîmbo, wandafî mamî, se fîfîrî-mbîrîhinda-mboane, ro sîheimbo hoafî aboedî hoafîyefühî sefîya, Nindou ndanana wanjei sîhei moaruwai hohoanîmo gogorîndîhembui. Muŋgu moaruwai hohoanîmo ra Mosesîndî ahînûmbî hohoanîmo ana ŋgîrî gogorîndîhe mbunda nindou mbumundî mbîso. Nga nindou Sisasîmbo anîhondûmbo-arîhorî ana, ahei moaruwai hohoanîmo gogorîhendühî nindou mbumundî mbüsümbui.

⁴⁰ Ranîmbo anîmbo se hîbadühündî! Nga rananî moatükunî Godîndî hoafî hoafîyomo-rundembî hoafîmemo ra sîheimbo sowahî tükündîfemboe.

⁴¹ Ai yaru hoafîyomondühî yahomoya,
 ‘Anîhondûmbo-fekoate-yeimbî, se hîmborîndei,
 Se-ana hepünündahi mbundühî ŋgei yîfîndei.
 Nîmboe se nîboadeiambe ro mamî-moatükunî ratüpurî-ndamboyahî.
 Nindou mamî ai ratüpurî ranahambo hoafayu ana,
 se ŋgîrî anîhond-ane mbîsei,’

Habakuk 1:5

mehomo,” mehu.

⁴² Asu Por, Barnabas ai Suda-yafe rotu worî hînîŋgîrîne hena hafandanîyo, nîmorehî nindowenihî ai hoafîyeihî seiya, “Ŋgoafîmbo nîmarî si ranambe hoafî nda süngunambo asükai yîhoefîmbo hoafîndafanî,” masei.

⁴³ Rotu worî hînîŋgîrîhi moanambühî tüküyahindanî, Suda nindou asu ndîfo Suda-yafe rotumbo hei-rîhündeimbi ai Por Barnabas yafandî süngu mahei. Aheimbo dîbafîrînearühî safanîya, “Se Godîndî moanî hîpoambofe ranambe nîmboei ŋgei,” masafanî.

⁴⁴ Asükai ŋgorü ŋgoafîmbo nîmarîmbo si ranambe nindou adükari ŋgoafîhündî muŋguambo ai Adükariîndî hoafî hîmborîmbo mafandîhindî.

⁴⁵ Asu Suda ai nindou afîndî hoeirîhi hehi ŋgusüfoambe moaruwaimayei. Ranîyo ai Porîndî hoafî hîfînambo-rîhindühî moaruwai moaruwaimbo-marîhindî.

⁴⁶ Ranîmboyo Por weimbo Barnabas ai yîhîmbokoate hoafîyafandühî safanîya, “Godîndî hoafî sîheimbo boatei mbîhowamboane. Nga asu se hoafî ndanahambo daboadanambo-arîhindî. Ro rarîhe hohoanîmoayahî, se sîheihoari hohoanîmoyeihî seiya, ‘Ro-ana koadürümbo-koadürümbo nîŋgombo ra ŋgîrîndefî,’ asei. Ranîmbo anîmbo se hîmborîndei! Haponda sîheimbo hînîŋgîrîhorü hohoa sîhei ndîfo sowana ahehî.

⁴⁷ Adükari ai yîhoefîmbo hoafîyuhü yahuya,
 ‘God ai nindou aboedambo-fembo ranahambo muŋguambo hîfî semîndî hombohünda ro sîhambo Suda-yafe ndîfombo si nahurai hînîŋgî-marîheanî,’ ” masafanî.

⁴⁸ Suda-yafe ndîfo ai hoafî ra hîmborîyehî hehî hîhîf-hîhîfîyehî Adükariîndî hoafî aboed-ane masei. Muŋguambo nindou God ai yangîrî gedühî nîŋgombo kamafoare-andürî ranai anîhondûmbo-marîhindî.

⁴⁹ Adükariîndî hoafî ra muŋgu hîfî ranîhü maho.

⁵⁰ Ranîyo asu Suda ai ŋgoafî hîfandî-rundeimbî asu Suda-yafe ndîfo nîmorehî bogorî Godîmbo hohoanîmoyei rîhündeimbi ranaheimbo hohoanîmo botîmarîhindüra Por Barnabasîmbo moaruwaimbo-rîhipîrühî ahei ŋgoafîhündî hemafoarîhipîrî.

⁵¹ Ranîmboyahî ai ahei hohoanîmo moaruwai ra fîfîrî-mbîrîhinda safanî hena nafuimbohünda hîfî hasüfî ahafandî yirîfîhîndî kükifoarîne mburîna asu Aiko-niamînambo mahafanî.

52 Yifiafi Aboedi ai Andiokihündi Sisasimbo süngurihoreimbi ranahei fiambe tüküme Feyondura afindi hihif-hihifimayei.

14

Por Barnabas ai Aikoniamihü aboedi hoafi hoafimefani

¹ Aikoniamihü Por weimbo Barnabas ai asukai mamí rasüngu-marineandi. Ai Suda-yafe rotu worambe hafani kefoene hoafi diבודורine wataporimbo-marinandi rani süngu asu Suda-yafe ndifo afindi ai anihondumbo-marihindi.

² Nga Suda bidifiri anihondumbo-fekoate-yeimbi ai nimorehi nindowenihí Suda-yafe ndifo bidifiri-yafe ngusüfoambe botimarhi-ndüramboyei anihondumbo-rindeimbi yiboaruko-marihindüri.

³ Ai gedühi Aikoniamihü nimbafanímbo Adükarímbo-hündambo yihimbokoate hoafiyafani marinandi. Raniyo Adükarí ai ahafanímbo nginindi masagapira hepünifeimbi asu nginindi moatükuní ramarineanda ai ahafandi hoafi ranai Adükaríndi hipoambo ra anihond-ane yaho nafuimeyondüri.

⁴ Nga nimorehi nindowenihí adükarí ngoafihündi ai yikürübümehindi. Bidifiri ai Suda-babidímbo-yahindi asu bidifiri ai Kraisindi hoafi sowandifani hafanirindeimbi babidímbo-yahindi.

⁵ Süngunambo Suda-yafe ndifo asu Suda ahei bogori-babidímbo sübabí hoafirundühi yahomoya, “Sihiri ahafanímbo moaruwaimbo-ndihupirühi nímoeinambo hifokoandihu-pirímboane,” mehomó.

⁶ Raniyo ai ra fifirine hena fefoene hena Rikonia-yafeambe yimbu adükarí ngoafi Ristra asu Debi ngoafihü tüküyafine mburina rani hifikimí mahafani.

⁷ Ranihü amboani nimbafanímbo aboedi hoafi wataporimbo-marinandi.

Por Barnabas ai Ristrahü asu Debihü aboedi hoafi hoafimefani

⁸ Ristrahü nindow mamí tñari moaruwaimbü mamaru. Ahandi hondí ai rahurai wakimarímindo-ane, nga ngiri hoahoangu ndandi.

⁹ Asu ai Poríndi hoafi himbori-mayua, ahambo himboari pariri nüngumbo hoeirira ahandi anihondumbofe raninambo God ai wanjei aboedindirimbui.

¹⁰ Ranimboyu Por ai puküna hoafiyuhü yahuya, “Sihafi tñarinambo botiyafo nimbafi,” mehindowamboyu horipirihoei piyu mburambo hoahoangu wakire marandi.

¹¹ Nindow afindi ai Por ramareandi ra hoeirihí hehi Rikonia-yei hoafinambo puküna hoafiyehi seiya, “God bidifiri nindowumbo-yafine henambo sihefímbo sowana makosafani,” masei.*

¹² Asu Barnabasímbo ndüri Sus dükamaríhori. Asu Por ai hoafi wataporimbora randeimbi-mayua raniyo asu ahambo Hemis-ani masahündo.

¹³ Susíndi adükarí rotu worí adükarí ngoafi himboraníkimi mafondaro. Raniyo Susímbo sesi síhai-randeimbi ai burmakau anamíndi bidifiri asu nímí ahurí wofi amboa sífimbí semündü haya adükarí ngoafi yipurí nafítambekimí sünü tüküme fiyu. Nindow afindi ai-babidi Por Barnabasímbo, “Ai yíhoefi god-anafani,” sei hehi burmakau hifokoefe segopímbo masei.

¹⁴ Nga Kraisindi hoafi sowandifani hafanirindeimbi ai rani hoafi himboriyafani hena yowanímbo hohoanímbo-yafandühi ahafandi hoeari hirine hena pipiyafani hafani nindow afindi-yafe mbusümo puküna hoafiyafandühi safaniya,

¹⁵ “Wandafi mamí se, nímboe ramarihinda? Ro-ana nindow yangiri se nahurai-anehi. Ro síheimbo aboedi hoafi wataporimbo-ríhoanda se nímíndi-koate-moatükuní

* **14:11:** Ai rarihi hohoanímoyehi Sus ai ahei adükarí bogori god-ani asu Hemis ai Susíndi yasímondihündi hoafi semündü hu hoafiyu-randeimb-ani masei.

ra hîniŋgîndîhi hehi God Yangîrî Nüŋgumbü sowana ŋgei. Ai sünü, hîfi, sîrîwara asu muŋgu-moatükunî ranambe engoro ra nafîmarandî.

¹⁶ Horombo God ai nindou muŋguambo hîfîhü hîniŋgîreandüra, ahei hohoanîmo süŋgu hei marîhündî.

¹⁷ Nga ai anüŋgu ra nafuimbohünda sîhefîmbo aboedîreamunî arandî. Ai sîheimbo sünambeahîndî hoe koafoare nûmbür-ambeahîndî sesî yimuŋgu-remîndambe sagadürî arandî. Ai sesî afîndî asu ŋgusüfoambe hîhîfî-hîhîfî sagadürî arandî,” masafanî.

¹⁸ Ai ranî hoafî ra wataporîmbo-marînandî, nga nindou ai ahafanîmbo burmakau hîfîkoefe sîhefembo hohoanîmo-mayei hei, nga ai kîkîfoefe-ndürîmbohünda tîŋîrîfomefanî.

Ai Porîmbo nîmoei pîmarundî

¹⁹ Ranîyo Andiokîhündî-yomo asu Aikoniamîhündî-yomo Suda bîdîrîfî ai sînîmo nindou-yei ŋgusüfoambe botîmarundüra ai Porîmbo yîfîmbiyuwa yahomo houmbo nîmoeinamborurü mburu asu ŋgoafî bîdîfîranî kiafu hüründümo mahomo.

²⁰ Nga Sisasîmbo süŋgurîhorî-rîhündeimbi ai sînei wakîrîhorî manîmboeia ai botîfi haya, asükai adükarî ŋgoafîna mahu. Ranîyu asu ŋgorü sina Barnabas dîbombo Debinambo mahafanî.

²¹⁻²² Ranî ŋgoafîhü aboedî hoafî ra bokarîmarî-heneanda asu nindou afîndî ai Sisasîmbo süŋgurîhorî-rîhündei-mbîmboyahi tükümehîndî. Ranîyo asu ai hîhîrîyafîne Rîstra, Aikoniam, asu Andiok ranînambo hafanî süŋgurîhorî-rîhündeimbi ŋgînandîfî-nandürühî safanîya, “Se Godîmbo ndondîhi anîhondümbö-ndîhorî ndühündî. Tîŋîrîfo afîndî sîhefîmbo tükündîfemboe sîhîrî God ŋgînîndî hîfandarandî ranambe hombohünda,” masafanî.

²³ Asu mamamî ŋgoafîhü anîhondümbö-rîhindeimbi ranaheimbo nindou hîfandî-yondürî rambo kafoarîneapurî hena asu sesî wehîyafandühî Godîmbo dîdîbafî-mefîneandî. Asu ai Adükarîmbo anîhondümbö-marîhorî ahandî warîwamî aheimbo hîniŋgî-marîneandürî.

Ai hîhîrîyafîne Siria-yafe-ambe Andiokînambo mahafanî

²⁴⁻²⁵ Ranîyo ai Pisidia-yafe mbusümo hafanîmbo Pamfiria-yafeambe tüküyafîne Pergahü hoafî-wataporîmbo-rînrîrü mburîna asu Atarianambo mahafanî.

²⁶ Ateriahü ai sipambe farîyafîne hena Andiokînambo sepîmîndî maho. Ranîhü horombo Sisasîmbo anîhondümbö-rîhindeimbi ai ahafanîmbo Godîndî ratüpurî ratüpurîmbohünda hîniŋgî-rîhipîrühî seiya, “God ai sîhafanîmbo hîpoambo-ndeapîrühî mbîfarîhepîr-amboane,” masei. Asu ai ratüpurî ra ratüpurîyafanî moendî-marîneandî.

²⁷ Ai Andiokîhü tüküyafîne hena, anîhondümbö-rîhindeimbi-mbo gugurî-marîneandürî. Asu muŋgu-moatükunî God ai ahafandî warî süŋgu ratüpurî-mayu ranahambo hoafîmefanî. Ai hoafîyafandühî safanîya, “God ai ŋgorü nafî nafîmaranda Suda-yafe ndîfo ai-amboanî Godîmbo anîhondümbö-marîhorî,” masafanî.

²⁸ Asu ai afîndî si Sisasîmbo süŋgurîhorî-rîhündeimbi-babîdîmbo mamarîfanî.

15

Serusaremîhü Sisasîmbo anîhondümbö-rîhindeimbi-yafe bogorî ai gugurî-mefundî

¹ Ranîyo asu nindou bîdîfîrî ai Sudianîpoedî Andiokîna kosîmo Suda-yafe ndîfo Sisasîmbo anîhondümbö-rüwureimbi-mbo yamundîrûpurühî yahomoya, “Se Mosesîndî hohoanîmo süŋgufekoate-ndîmondühî sîhamundî fîhoeari kefe tîrîhefekoate-ndîmondanî asu ŋgîrî aboedambo-ndafundî,” mehomo.

² Asu Por Barnabas ai Sudiahündi-babidi-mbo hoafina simbori simbori-memo. Ranimboemo anihondumbo-rundeimbi ai hoafi firündumondühi yahomoya, “Por, Barnabas asu nindou bidifir-amboani ai Serusaremnambo mbihomo-ndamboane. Asu ai hoafi ra Kraisindi hoafi sowandümo homo-rundeimbi asu hifandi-rundeimbi-babidi-mbo didiboado-mb+rundamboane,” mehomomo.

³ Anihondumbo-rihindeimbi ai koamari-hehipura mahomo. Ai Finisia asu Samaria-yafeambe mbusümondühi homo hoafiyomondühi yahomoya, “Asu shefi ndifo amboani Sisasimbo anihondumbo-marihori,” mehomonda asu anihondumbo-rihindeimbi muḡuambo ai afindi hihif-hihifi-mayei.

⁴ Ai homo Serusaremihü tükumefunda anihondumbo-rihindeimbi Kraisindi hoafi sowandümo homo-rundeimbi asu hifandi-rundeimbi ai ahamumbo hihifi-marihüpurî. Asu Por Barnabas ai muḡua-moatükunî God ai ahafandi warî süḡgu ratüpurîmayu ranahambo hoafimefinandüri.

⁵ Nga asu anihondumbo-rundeimbi Farisihündi bidifiri ai botiyafu hoafiyomondühi yahomoya, “Shefi ndifo ai ahamundi fihoeari karu tirimbihou-ndamboane asu ai Mosesindi ahinümbi hohoanimo süḡgu-mbirihind-amboane,” mehomomo.

⁶ Ranimboemo Kraisindi hoafi sowandümo homo-rundeimbi asu hifandi-rundeimbi ai hoafi ranahandi nimindi wataporîyo didiboado-fembohünda gugurimefundi.

⁷ Ai wataporîyomo homo muḡumayoa asu Pita ai nüngumbo hoafiyupurühi yahuya, “Wandafi mamî, se fifirundi horombo hondü God ai seambeahindi wambo kafoare hinḡḡmareandiri shefi ndifo ranaheimbo wandi yasimondinambo aboedi hoafi hoafiyowani himboriyohü anihondumbo-fembohünda.

⁸ God ai muḡuambo nindou-yafe hohoanimo ra fifireandi. Ai shefi ndifo ranaheimbo yini mehu ra nafuimbohünda Yifiafi Aboedi masagadüri shefimbo masemuni nou.

⁹ Ai moai shefimbo ḡgorü süḡgureandühi aheimbo ḡgorü süḡgurearü, nga wani. Ai anihondumbo-marihinda asu God ai ahei ḡgusüfoambe ramareandüra sürühehindeimbi tükumehindi.

¹⁰ Nga nimboe asu se Godimbo randihu hoeindihurü yahomo hoomboa? Se ḡgiri shefi ndifoambo shamundi fihoeari karu timbirihound-amboane mbisimondühi aheiwani nimboreimbi moatükunî nandundi. Nga horombo shefi amoa asu shiri-amboani nimboreimbi moatükunî ra ḡgiri ndahumindefi.

¹¹ Suda shiri ndarihu anihondumbo-arihundi ana, Sisasindi hipoambonambo aboedambo-ndahumboyefi, nga asu shefi ndifo ai-amboani raninambo aboedambo-ndahimboyei,” mehu.

¹² Barnabas Por ai Godindi ḡginindi nafuimbo moatükunî asu hepünifeimbi moatükunî ra God ai Suda-yafe ndifombo ahafandi warisüḡgu ramareandi ranahambo ndorine wataporimbo-marinandî. Asu muḡu ai wataporî ra hihimboriyomondühi himbo yangiri kümarundi.

¹³ Hoafi moendimayowa asu Sems ai hoafiyuhü yahuya, “Wandafi mamî. Se wandi hoafi himboriyomo.

¹⁴ Saimon ai haponda ndore korifoare hoafiyuhü yahuya, God ai ahandi hipoambofe hohoanimo nafuiyuhü shefi ndifo bidifirambo weḡgurühi wand-anei mehu.

¹⁵ Asu Godindi hoafi hoafiyomo-rundeimbi-yomondi hoafi-amboa mamî yahurai-ane. Ai yaru hoafi nda sürü papimaründi:

¹⁶ Adükari ai hoafiyuhü yahuya,
‘Defitindi mamisiri ai wori nahurai birimefoendi,
nga süḡgunambo ro hihindahe koda
asu ahandi mamisiri ra asükainda botindihe-amboyahi
nindou ai wori birifoare mbura simbori worimbo-arandi nou.

¹⁷⁻¹⁸ Rananimbo asu nindou amuri ai randihi Adükari-mbo kokondi-horimboyei.

Asu munḡuambo Suda-yafe ndifo ro wand-anei masahi ranai-amboa kokondi-horimboyei. Hoafi nda horombo hondü ndani-moatükunî tükündifemboe mehu-ane.

Adükari ai yare hoafimayu ai rani-moatükunî raremarandî,

asu horombo hondü nindou ai ra fifirîmarîhindi, mehu.”

Amos 9:11-12

¹⁹ Ranimboyo asu Sems ai hoafiyuhü yahuya, “Ro rarîhe hohoanîmoayahî sîhefî ndifo ai hîhîrîyahî Godîmbo sowana mahei ranaheimbo sîhîrî ḡḡrî tîḡrîfo ndahundürî.

²⁰ Wanî, ḡḡa sîhîrî aheimbo pasambe ndandîhu hoafinde-fomboane. Kabomombo sesi didîbafife sîhefeimbi sesipoanî, nîmorehî sîsîhîmopoanî asu anamîndîhoandî birabîrîyopoanî, nînîhondî amînda-wofifeimbi asu horî sesipoanî.

²¹ Ai ḡḡrî randîhindi ra nîmboe horombo peyomo houmbo haponda munḡuambo ḡḡoafi adükarambe nindou ai Mosesîndî hoafi bokarîhoemo arundî. Asu munḡuambo ḡḡoafimbo nîmarîmbo si ranambe Suda-yei rotu worambe ritimîru arundî,” mehu.

Suda-yafe ndifo anîhondümborîhindeimbî ahei pas-ane nda

²² Ranimboane asu Kraisîndî hoafi sowandümo homo-rundeimbî-yomo hîfandîru-ndeimbî-yomo asu anîhondümborîhindeimbî-yei ai hoafi firîhümündihî seiya, “Sîhîrî-hündî bîdîfirî ai Por Barnabas babîdîmbo Andiokînambo homböhünda koandîhehu-purîmboane,” masei. Ai Sudas, ahandî ndürî ḡḡorü Barsabas, asu Sairas ahafanîmbo ḡḡafanî sei hînîḡḡî-marîhipîrî. Yimbu ai anîhondümborîhindeimbî-yei bogorî-yafanî.

²³ Ahafandî warîhü ai pas mamî koarîhoe-mondühî hoafiyomondühî yahomoya:

“Ro Kraisîndî hoafi sahumîndefî hefî rîhundeimb-aneî asu hîfandîrîhu-hundeimb-aneî. Suda-yafe ndifo anîhondümborîhindeimbî Andiokîhü, Siriahü, Sirisiahü anîboadei, se karîhasî-handürî.

²⁴ Ro hîmborî-yefîmboaneî rohündî bîdîfirî ai homo wataporî-memondamboyo sîhei hohoanîmo mamîkarî-marandürî, ḡḡa asu ro moai ahamumbo randundî sefî.

²⁵ Ranimboane asu ro hoafi firîhumîndefî mburîhu sefîya ro nindou sîheimbo sowana koandîhe-hupurîmboyeî. Ro nindou ra yîhoefî ḡḡunîndî Barnabas asu Por-babîdî koamarîhehupîrî.

²⁶ Ai moai ahafandî fimbo hohoanîmo-yafanî, ḡḡa ai sîhefî Adükari Sisas Krais ahambo-hündambo ahandî ratüpurî ratüpurî-mayafanî.

²⁷ Ranîmboyeî ro Sudas asu Sairasîmbo koandîhehupîra ḡḡafanî hoafi ro sürü paparîhundî rahurai randîne ahafandî yafambenambo hoafîndamboyafanî.

²⁸ Yifiaî Aboedî ai yîhoefî mbusümo nîmarîmbo asu ro mamî mamamberîhu hohoanîmo-yefühî sefîya, ‘Ro ḡḡrî ḡḡorü tîḡümbî hohoanîmo sîhei wamî nandîhundî,’ maseî, ḡḡa se ndanî hohoanîmo yangîrî anîmbo randîhimboyei.

²⁹ Se kabomombo sesi didîbafife sîhefeimbi sesipoanî, horî sesipoanî, nînîhondî amînda-wofifeimbi sesipoanî, nîmorehî sîsîhîmopoanî asu anîmîndîhoandî birabîrî-yopoanî. Se ranî hohoanîmo süḡḡufepoanî. Se ranî-moatükunî ra hînîḡḡarîhindi ana, aboedîndeimboyei. Yîhoefî hoafi ndear-ane, ḡḡa se aboedî nîboadei,” mehomo.

³⁰ Ranîyo asu Serusaremîhündî anîhondümborîhindeimbî ai nindou yimbuyimbu ra koamarî-hehipura Andiokînambo mahanîmo. Asu ai anîhondümborîhindeimbî gugurundürî mburu pas ra masabudürî.

³¹ Anîhondümborîhindeimbî ai pas ranambeahîndî aheimbo ḡḡînemîndîndürîmbo hoafi hoeirîhi hehimbo hîhîf-hîhîfî-mayeî.

³² Sudas asu Sairas ai Godîndî hoafi hoafiyafanî rînandeimb-anafanî. Ranîyo asu yimbu ai aheimbo afîndî ḡḡînemîndîmbo hoafi hoafiyafîndürî marînandî.

33-34 Yimbu ai Andiokihü niŋgo-niŋgo-yafine mburina anihondumbo-rihindeimbi ai ahafanimboya, “God ai aboedi-aboedi mbireapir-amboane asu ŋgusüfoambe afurinde kündeambui,” sei hehi nindou koamar+houp+r ranahamumbo sowana koamar+hehip+ra hihiriyafine mahafani.

35 Nga Por asu Barnabas ai Andiokihü manimbafani. Ranihü yimbu ai nindou bodimondi-babidi Adükarindi hoafi bokar+he-neandühi yamundi-mar+neandüri.

Por Barnabas ai yükürübi-mefineandi

36 Süngunambo Por ai Barnabasimbo hoafiyundühi yahuya, “Sihiri muŋgu ŋgoafi adükar+ sapo God+ndi hoafi horombo bokamar+hehoandi ran+ ŋgoafinambo anihondumbo-rihindeimbi ai nüngumbayahi ran+ ndüfosimbo gagimboane,” mehu.

37 Barnabas ai Sonimboyu Makimboyu randeimbi-mayu ranahambo ai-babidi semündü hombo mehu.

38 Horombo Son Mak ai Pamfiria ŋgoafihü ahafanimbo hin+ŋg+mareapiri, nga moai ai-babidi Adükarindi ratüpurî, ratüpurîyu hu. Nga asu Por ai ahambo moai semündü-hombo yifiriyu.

39 Yimbu ai simbori hoafiyafine hena yükürübi-mefineandi. Barnabas ai Mak serümündü haya sipambe fariyafine hena Saiprusinambo mahafani.

40 Nga Por ai Sairas serümündü mahafani. Anihondumbo-rihindeimbi ai ahafanimbo hoafiyehi seiya, “Adükar+ ai sihafanimbo moani hipoambo-ndeapirühi mbifar+hepir-amboane,” masei.

41 Yimbu ai Siria, Sirisia-yafeambe hahabodifani wakir+neandühi anihondumbo-rihindeimbi-mbo ŋg+n+mar+nandif+nandüri.

16

Timoti ai Por-dibo mahu

1 Por ai Derbe ŋgoafi hu ŋgasünde haya Ristra ŋgoafina mahu. Sisasimbo süngurüri-randeimbi mamî, ahandi ndürî Timoti ai ranihü mamaru. Ahandi hondî ai Sudahündi anihondumbo-reandeimbiyo, nga asu ahandi afindi animbo Grikihündiyu.

2 Ristrahündi asu Aikoniamihündi anihondumbo-rihindeimbi ai Timotimbo ahiniyehi seiya ai nindou aboed-ani masei.

3 Asu Por ai Timotimbo ahandi süngu semündü-hombo yahu haya hohoanimo-mayu. Ai Sudahündi ranî hifihü man+ŋgomo ranahamumbo hohoanimoyuhü ahambo serümündü haya ahandi fi hoeari ra kariri timar+herü. Sapo muŋguambo ai fifirundi Timotindi afindi ra Grikihündi-mayuwambo.

4 Ai ŋgoafi adükarinambo homo tüküyafu, homo tüküyafu rundühiyo asu horombo Kraisindi hoafi sowandümo homo-rundeimbi asu hifandi-rundeimbi Serusaremihü hoafi ranî sünguru masihoemo ra anihondumbo-rihindeimbi-mbo masabudüri.

5 Asu ranimboyo Kraisindi nendi ranai hoafi raninambo ŋg+n+ndi anihondumbo-rhindühi muŋguambo si aho ra nindou ai afindi tüküyahi mar+hündi.

Por nindou mamî Masedoniahündi hoeimariri

6 Ngim+ ai Frigia, Garesia-yafeambe homondane, Yifiafi Aboedi ranai ahamumbo nindou Esia hifambe ranaheimbo God+ndi hoafi hoafiyonüripoani meho.

7 Ran+yomo ai Bitinia hifinambo hombo yahomo houmbo Misia-yafe yüpupukimî tüküyafundane, asu Sisasindi Yifiafi ranai ahamumbo ranafi hombo yowanî mehoperi.

8 Ran+yomo asu ai Misia nafiyafu hou Troas ŋgoafinambo mahanimo.

9 Ran+yu asu ranî nimbokoani Por ai yafogoadinambo nahurai ranipoanimbo moatükunî hoeireandane, nindou mamî Masedoniahündi ai botifi nüngumbo hütihütirürühi yahuya, “Se ndanafi kosafi y+hoefombo far+hawamunî,” mehu.

10 Por ai ranî-moatükunî hoeire hayamboyu ro hohoanîmo-yefomboanefî God ai ranaheimbo ahandîmayo hoafî ra hoafîmbohünda koamarîhemunî. Ranîmboane asu nîmehünou ro Masedonia hîfînambo hombo naporîhundühi nafî kokomarîhundî.

Ridia ai Godîndî hoafî süngumareandî

11 Sipambe farîyahu Troas ngoafî hîningîrîhu hohu asu Samotres airanînambo hefî asu ngoorü sihü Neapolis ngoafîhü tükümehundî.

12 Ranîyefî asu ranîhü hîningîrîhu hohu hefî, Firipai ngoafîhü tükümehundî. Masedonia-yafe hîfambe Firipai ngoafî adükarî Rom ai hîfandî-marundî. Ranîhü tüküyahu yahunümbî nîmbî manîmboefî.

13 Ngoafîmbo nîmarîmbo si tüküfeyoane, asu ro hefî ginîrûmbî ngoafî tebünanî tüküyahu mburîhu, hoekîmî mahefî. Hoe ranî fikîmî ranîpoanîmbo fondî Godîmbo dîdîbafî-fembohünda fondî mbanîngoyo sefî hoahumboyefî mahefî. Ranîhü nîmorehî bîdîfîrî ai gugurîyahi nîmarei-ane asu ro ai-babîdî wataporîmayefî.

14 Nîmorehî mamî adükarî ngoafî Taiatairahündî, ahandî ndürî Ridia, ai hoafî ro hoafîmayefî ra hîmborîmayo. Ranai ana Godîmbo dîdîbafîfe hoafîyorandeimbî asu ai hamburî hoearîfihî kaki semîndî-randeimb-ane. Adükarî ai ahandî ngusüfoambe hohoanîmo botîmare-andamboyo Por ai hoafî, hoafîmayu ra anîhondümbö-mareandî.

15 Ai ahandî worambeahîndî-babîdîmbo hîmonî hundürümayerî. Ai hîmonî hundürüyo mbura yîhoefîmbo hoafîyohü yahoya, “Se ro Godîmbo anîhondümbö-marîhinî ra fîfîrîndundühi ana, se wandî worambe dîfomo nîmandomo,” meho. Ai yîhoefîmbo hütî-hütî-maramuna-mboyefî, asu ro ahandî hoafî süngu mahefî.

Por ai Sairas-dîbo Firipai ngoafîhü karabusî-mefîneandî

16 Mamîmbo ro Godîmbo dîdîbafîfembo fondühi hefane, moanî ratüpurîyö-randeimbî nîmorehî mamî yîhoefîmbo nafînî hoeimareamunî. Nga moaruwai nendî ahandî fiambe nîmarîmbo nîningî-moatükunî süngunambo tüküfemboayo ra hoafîyö-marandî. Ranîmboyo asu nindou ai ahandî hoafî hîmborîmbo ranahambo hîfandîru-rundeimbî ahamumbo kaki adükarî sahüpurî marîhündî.

17 Ranîyo nîmorehî ranai Por-babîdîmbo yîhoefî süngu hohüyo asu ai yare puküna hoafîyowohü yahoya, “Nindou ndanai ana God Nîmoamo Hondü amaru rana-handî ratüpurîyömo-rundeimb-anemo. Rananemo asu God ai sîheimbo aboedambo-fendürîmboayu hoafî ra hoafîyömo rundühanemo,” yaho marandî.

18 Muŋguambo si ai rapomayo hoamboyu asu Por ai ranahambo yîboarukoyîboarukofi haya, asu ai hîhîrîfî nüŋgumbo moaruwai nendî amaro ranahambo hoafîyundühi yahuya, “Ro Sisasîndî ndürînambo hoafayahî se nîmorehî ranahambo hîningîndo hawa ngoafî,” mehundo. Ranîyo asu moaruwai nendî ranai mamî ranî sîmboanî hîningîre haya maho.

19 Ahambo hîfandîru-rundeimbî ranai ahamundî kaki semîndî nafî awarîmarîhoayo ra fîfîrîmarundî sopo nîmorehî ra ngoafî nîningî-moatükunî tüküfemboayo ra asükai hoafîndo. Ranîmbo-anemo ai Sairas asu Por ahafanîmbo kîkîhîrîpîndümo mburümbö kiafu hürüpündîmo nindou adükarî ahamundî koadürü guguru nîmarîmo rundühi mahomo.

20 Ai ahafanîmbo sowapündümo nindou hoafî hîmborîyömo-rundeimbî ahamumbo soana homo hoafîyömondühi yahomoya, “Nindou yimbu ndanana Sudahünd-anafanî, nga aiyafanî nindou sîhefî adükarî ngoafîhü amarei ranaheimbo moaruwai hohoanîmo botîmarîneandî.

21 Ran-anafanî nindou Romîhündî sîhîrî ahînümbî hohoanîmo süngukoatembo-mayo ranahambo yamundarîneandî,” mehomo.

22 Ranîyeyî asu nindou afîndî ranai ahafanîmbo ranîmbohünda papî-hoafî-marîhüpîrî. Ranîyömo asu hoafî hîmborîyömo-rundeimbî ai ahafandî hoearî

yümündühaupürî mburu hoafi+yomondühî yahomoya, “Ahafanîmbo wofi bogorînambo harîmbemopîra-mboane,” mehomo.

²³ Ranîyomo asu ahafanîmbo wofi bogorî-mayo ranambo puküna buburüpîrî mburu, asu karabusî-marupîrî. Ranîyomo nindou karabus worî hifandî-randeimbi ahambo hoafi+yomondowohü yahomoya, “Se ahafanîmbo wudîpoapondo hibadapîrî,” mehomo.

²⁴ Ranîyu nindou ranai hoafi ranahambo hîmborîyu mbura ahafanîmbo karabus worî safambe ragu nîmî ahi yîrifoneimbinambo yitîjarîhü hüputüpu-rapürîmündî hinîngîmareapîrî.

²⁵ Ranîyafanî Por Sairas ai nîmbî mbusümondühî nîmarîfanîmbo herüyafandühî Godîmbo didîbafi-mefîneando. Asu nindou bidîfirî karabusîyafu mamarîmo ranai ahafanîmbo hîmborî-memopîrî.

²⁶ Asu nîmehünou hîfîhe afîndî tüküfehüyo karabus worî kambohoanî ranai fifîmîmayo. Ranîyo nîmai yipurî ranai sübüdhöehüyo nindou karabus worambe mamarîmo ahamundî fihîndî sen makiaro ra fufurîmarîhoayo.

²⁷ Ranîyu asu karabus hîfandarandeimbi ranai botîfi yipurî sübüdhöai mençorowa hoeire haya nindou ai mbafefou yahu haya yîhîmboyuhü penau hoandarî semündü haya wandîhoarî hîfokoandîhea yahu haya ramefiyu.

²⁸ Nga Por ai heiyuhü yahuya, “E! Se sîhafî fi yimbündamboyafi! Ro-ana muŋgu amarefi,” mehuamboyu.

²⁹ Ranîyu karabus hîfandî-randeimbi ai nindoumbo hai sowandümo sînîmo yahu mîngîyu hoafi+yü mbura nîmai worî safambe pîpîyu hu Por Sairas yafandî yîrîkîmî hîhamîndarîyuhü piyu mençuru.

³⁰ Ranîyu ai ahafanîmbo sepîrîmündî weindanî hüfu nîmarümbö hoafi+yupurühî yahuya, “Rîtîfo yimbu, ro nînî nünüŋgundîheanda God ai wambo aboedambo-mandeandîra?” mehuamboyafanî.

³¹ Asu ai sîmborî safanîya, “Se Sisas Adükarî ranahambo anîhondümbö-ndîworanî anîmbo asu God ai sîhambo, sîhafî worambeahîndî-babîdî aboedambo-ndeandürümbui,” masafanî.

³² Asu ranîyo Por Sairas ai karabus hîfandî-randeimbi-mayu ranahambo nindou mamî ranî worambe manîmboei aheimbo kameihî parînerî hena Adükarîndî hoafi hoafîmefînandürî.

³³ Ranîyo asu ranî nîmbokoanî karabus hîfandî-randeimbi-mayu ranai ahafanîmbo sepîrîmündî mbura ahafandî masîmei ra popoaimarandî. Ranîyo asu ai ahandî fikîmînîndî-babîdîmbo muŋgu hundürümayeî.

³⁴ Ranîyu ai ahafanîmbo sepîrîmündî hafu ahandî worambe nîmarümbö sesî sagapîra masowasîfanî. Asu ai ahandî fikîmînîndî-babîdî haponda Godîndî hoafi hîmborîyei mburîhü anîhondümbö-marîhindî ranîmbohünda hîhîf-hîhîfîmayeî.

³⁵ Ranîyomo siambe hoafi hîmborîyomo-rundeimbi ai prisman bidîfirî koarîhoupurühî yahomoya, “Hapoana se nindou yimbu ranahafanîmbo hinîngîndowapîra mbîhafanda-mboane,” mehomo.

³⁶ Ranîyu nindou karabusîmbo hîfandî-randeimbi ai Porîmbo hoafi+yundühî yahuya, “Hoafi hîmborîyomo-rundeimbi ai ‘hinîngîndowapîra mbîhafanda-mboane,’ mehomonda-mboanahî sînî hoafayahapîrî, nga hapoana se aboeda ngafanî,” mehupîrî.

³⁷ Asu Por ai prismanîmbo hoafi+yupurühî yahuya, “Ro-ana Romîhünd-anehî, nga ai yîhoehîmbo nînîhümböyo hoafi hîmborambe nindou hîmboahü buburümünî mburu, karabus worambe koamafoarümünî. Asu ran-anemo haponda ngoafîna yîhoehîmbo dîbo semîndîmunî koehefembo hohoanîmoemo. Refeana wanî! Nga ahamundîhoarî anîmbo sîfomo sowandümömunî koarîhoumuna ngemboyeî,” masafandamboemo.

³⁸ Asu prisman ranai ahafandimayo hoafi ra hoafi himboriyomo-rundeimbimbo hoafimemo-puramboemo. Raniyomo asu Por Sairas ai Romihünd-anafani hoafi ra himboriyomo mburu yihimbo-memo.

³⁹ Raniyomo asu ai homombo ahafanimboya, “Karihapisi, ro hütiyefi,” yahomo mburu moanambühi sowapündümo mahomo. Asu raniyomo ahafanimbo hoafiyomopirühi yahomoya, “Se ngoafi nda hinngindine hena ngorü goanini ngafani?” mehomomo.

⁴⁰ Raniyafani ai karabus wori ra hinngirine hena Ridiandi worina mahafani. Ranihü anihondumbo-rihindeimbi ai mafandi-hindamboyo asu aheimbo ngusüfoambe kikimi-foarineiri hena mahafani.

17

Tesaronaika-hündi ai Por Sairasimbo hürütümarihüpri

¹ Raniyafani Por Sairas ai hafani Amfiporis Aporonia ngoafi kefoene hena hafani Tesaronaika ngoafihü tükümeFINEANDI. Ranihü Suda-yafe rotu wori mam mafondaro.

² Raniyu asu Por ai yaremarandi süngu Suda-yafe rotu worambe kefuai hüfu nimarumbo ngimimbo moani nimarimbo si ra ai-babidimbo Baibor-ambeahindi hoafi ranahambo ndorhi wataporimbo-marihündi.

³ Ai aheimbo Godindimayo hoafi ranahandi nimindi ra wataporimbo-randühi yahuya, “Nindou God ai ahambo nimorehi nindowenihimbo aboedambo-fendürimbo kafaariri hinngimariri ra Krais-ani asu ai asübusi afindi semündü haya yifiyu mbura asükaiyu botimefiyu,” mehu. Asükaiyu hoafiyuhü yahuya, “Sisas ndanahambo ro sheimbo hoafayah ai Krais-ani,” mehu.

⁴ Nindou bidifiri ranihündambo ai hoafi ranahambo anihondumbo-rihi mburihü, Por Sairasi-yafandi süngu mahei. Nindou bidifiri Grikihündi Godimbo hohoanimo parihoreimbi asu nimorehi afindi bogorimbo-yahindeimbi ai-amboa ahafandi süngu mahei.

⁵ Ranimboyo asu Sudahündi bidifiri ai ngusüfoambe moaruwai-marapura nindou bidifiri funiru wakirundeimbi maketambe maningomo ranahamumbo gugurimarüpora ai homo nindou afindi guguripuri mburumbo hohoanimo botimaripura ngoafambe nginindi hoafemo wakimarundi. Raniyomo asu ai Por Sairas kikihepimindi nindou afindi burimemo ranahamumbo sowana sepimindi homböhünda ahafanimbo kokorupirühi Sesonindi worina pipina mahomo.

⁶ Nga raniyomo ahafanimbo hoiefepirikoate-yomondühi-yomo, ai Sesoniyu asu anihondumbo-rundeimbi bidifiri-yomo ahamumbo nindou bogorimboyafu mamarimo ahamumbo sowana kiafu hürüpundümo mahomo. Ai homo puküna hoafiyomondühi yahomoya, “Nindou ndanai ana munguambo hifi ranihü moaruwai hohoanimoyomo marundi ran-anemo asükai haponda ndanihü tüküyafu aningomo.

⁷ Asu Seson ai ahafanimbo worinimareapiri. Nga nindou mungu ndanai ana adükar bogori hondü Sisarindi ahinümbi hohoanimo gogonimbo-riheneandühi safaniya, ‘Awi nindou adükar bogori ngorü manüngu, nga ahandi ndüri Sisas-ani,’ safani marinandi,” mehomomo.

⁸ Raniyomo ngoafihündi bogori-yomo asu nindou afindi-yei ranai hoafi ranahambo himboriyei hehi afindi hohoanimoyeih ngusüfoambe moaruwai-marandüri.

⁹ Ranimboemo nindou bogori ai Sesoniyu bodimondi-yomo ahamumbo kot pemindomo mehomonda asu ai kaki masabupura hinngimaripura mahomo.

Por Sairas ai Beria ngoafihü mamarifani

¹⁰ Mamî ranî nîmbokoanî anîhondümbö-rîhindeimbî ai Beria ŋgoafînambo Por Sairas koamarîhehipîra mahafanî. Ai hafanî Beria ŋgoafîhü tüküyafîne mburîna Suda-yafe rotu worî mafengoro ranambe kefoene mahüfanî.

¹¹ Beria ŋgoafîhü Suda mamarei ahei hohoanîmo ra Tesaronaikahündî-yafe hoanîmo ŋgasündîmareandî. Beriahündî ai Por Sairas-yafandî hoafî hîmborîyei mburîhü, asu hoafî ranahambo masahümündî. Ranîyo ai muŋguambo si maho Bukambeahî hoafî ra hoeirîhi marîhündî ahafandî hoafî ra anîhondümbayo sei hehi.

¹² Ranîyei asu Sudahündî afîndî ranai hoafî ranahambo anîhondümbö-marîhindî. Asu Grikîhündî nîmorehî ndüreimbî bogorîmbo-yahindeimbî afîndî asu nîndouwenihî afîndî ai hoafî ranahambo anîhondümbö-marîhindî.

¹³ Por ai Beriahündambo Godîndî hoafî bokarî-marîhendürî ranahambo Tesaronaikahündî Suda ai hîmborîyei hehi Beria ŋgoafîhü amboa hei tükümehindî. Ranîyo asu Tesaronaikahündî ai nîndou Beriahündî-mayeî ahei ŋgusüfoambe moaruwai hohoanîmo botîmarîhindürî.

¹⁴ Ranîyei asu anîhondümbö-rîhindeimbî ai hohoanîmoyeîhî seiya Porîmbo moaruwaimbo ndîhorîmboyei sei hehi ahambo hoekîmî koamarîhehora mahanu, ŋga Sairas Timoti ai Beriahü mamarîfanî.

¹⁵ Ranîyomo nîndou bîdîfîrî ai Por sowaründümo hou ai-babîdî Atens ŋgoafîna mahomo. Asu Por ai yahuya, “Sairas Timoti ai nîmai wambo-sowana mbîsînî-fandamboane,” mehuamboemo asu hoafî ra sowandümo hou hîhîrîyafu Berianambo mahomo.

Porî ai Atens ŋgoafîhü Godîndî hoafî hoafîmayu

¹⁶ Por ai Atens ŋgoafîhü Sairas asu Timoti ahafanîmbo hîfandapîrühî nîmarümbö hoeireandane, ŋgoafî ranîhü tîkai god sîsamî afîndî burîmayo ranîmbo ŋgusüfoambe nîmbîmayu.

¹⁷ Ranîyu Por ai Suda-yafe rotu worambe Grikîhündî bîdîfîrî asu Suda bîdîfîrî anîhondümbö Godîmbo hohoanîmoyomo-rundeimbî ahamumbo wataporîmbo-marapurî. Ranîyu muŋguambo si maho ra nîmorehî nîndouwenihî maketambe gugureyahi nîmareiane, hu ai-babîdî nîmarümbö wataporîyu marandî.

¹⁸ Ranîyomo Epikurian asu Stoik fîfîrundeimbî nîndou ranai Por-babîdî hoafînambo sîmborî-sîmborî-memo. Ai yaru hoafîyomondühî yahomoya, “Nîndou hoafî afîndeimbî ndanai nînî hoafî, hoafînda yahumboyuwa?” mehomo. Asu bîdîfîrî ai hoafîyomondühî yahomoya, “Awi, ai ndîfo-yafe sîsamî god mamî ranahambo hoafîmbo yahumboani,” mehomo. Ŋga Por ai Sisas yîfîhündî botîmefiyu hoafî ra hoafîmayuwambo ranîmboemo asu ai rahurai yaru hoafîmemo.

¹⁹ Ranîyomo ai kansîr Areopagus wafuwamî mafandundî ahamumbo sowana Porîmbo sowaründümo mahafomo. Ai homo ahambo hoafîyomondühî yahomoya, “Ro sîmborî hoafî nda se nîndou aheimbo hoafîyafî arandî ra hîmborîmbo sefomboanefî.

²⁰ Asu ro sîhafî hoafî ra hîmborîyefî hohu hoafî ranahandî nîmîndî ra fîfîrîndîhu sefomboanefî,” mehomo.

²¹ Ŋga nîndou Atens ŋgoafîhü amarei anei asu ŋgorü ŋgoafîhündî sühüsi Atens ŋgoafîhü amarei anei ranai moai amurî hohoanîmoyeî rîhündî, ŋga wanî. Ai ana hoafî sîmborî engoro ranahamboane hoafîyo asu hîmborîyo ranîmbo yangîrî hohoanîmoayeî.

²² Ranîyu asu Por ai Areopagus wafuwamî kansîr-yomondî mbusümo nîngumbo hoafîyuhü yahuya, “Nîndou Atensîhündî, ro hoeirîheandane se-ana muŋguambo god ranaheimbo süngufe hohoanîmo-ane hohoanîmo-memo.

²³ Ŋga ro nafîna habodîhühî sîhei sîsamî god hoeimarîheandürî. Asu sîsamî godîmbo sesi sîhefe randeimbî fondî mamî hoeimarîheandî ranîfîhî se sürü

papimar+hündi ra yare hoafiyowohü yahoya, 'Ndanana sisami god ro fifirifekoate-mayefi ran-ane,' meho. Nga asu se moai rani god ra ahambo fifirihori, nga se ahambo moani hohoan+moyei mar+hündi God ranahambo haponda ro hoafindahandüri samboanahi.

²⁴ God ai hifi nafira mbura asu munquambo moatükunü ranihü nafira hinigimareanda aningo ranai Adükar-ani sunambeahi asu hifini. Ranimboani aiana ngiri nindou ai ahei warinambo worimbo-rihündeimbi wori ranambe ana nimandu, nga wani.

²⁵ Ai moai rani moatükunü mbonimboramündi randi ranimboane asu ngiri nindou ahei warina ahambo rani-moatükunü fandihhuri. Sapo ai-ani nindoubo yangiri ningombo hohoanimo, yafui asu munquambo rani-moatükunü ra saimuni arandi.

²⁶ Amoa mamani ranahandambo-hündiyo God ai nindou munqua siri nafimarandi munquambo hifihü ningombohünda. Asu ai ahandihoari horombo nindou ranihü ningombo asu hifi yüpupui kikire hinigimareandi.

²⁷ God ai yare hinigire hayambo hohoanimoyuhü yahuya, 'Ranihü diboadimbo animbo asu ai wambo ro animboahi ra koko-mbirihündir-amboane,' mehu. Ranimbohündambo animbo nindou ai God nahi anüngu ranahambo kokondihori hoeindohorimboyei. Nga God ai mamani shefimbo sowahi anguniyupoani.

²⁸ Sihiri ai-dibo yangiri animboefi, ai-dibo ahahabodefifi asu ai-dibo-aneffi aniboadeffi. Rahurai-ane shei herü fifirundeimbi bidifiri ai yaru hoafiyomondühi yahomoya, 'Sihir-amboani Godindi nimor-aneffi animboefi,' mehomo.

²⁹ Sihiri Godindi nimor-aneffi asu ngiri sihiri randihu hohoanimondéfihüya, God ai gor, sirfa kapa, nimoei rani sisamiyu mbiseffi. Asu ngiri hohoanimo-ndéfihüya, God moani shefihuari hohoanimoyefi hohu shefi warinambo nafimarthur-ane mbiseffi, nga yowani. God ai-ana gor, sirfa kapa, nimoei rani sisamiyupoani.

³⁰ Horombo nindou ai Godimbo fifirifikoate-mayeamboyu rasimboani ai moai aheimbo nginindirandüri. Nga hapondanambe ai munquambo nindou munquambo hifihü ranaheimbo yahuya, 'Se shei hohoanimo moaruwai daboadanambo-ndihi hehi wandi hohoanimo süngundihindi,' mehu.

³¹ Nga asu ai mamani sihi dibonyu hinigimareandi si ranambe ai mbumundi hohoanimo süngundeandühi ahei hohoanimo rani simogodühi munquambo nindou yibobo-ndeandürimbui. Nga ai nindou mamani rani-moatükunü ra hifandimbohünda hinigiririmbani. Nindou ra yifimayuwa God ai honquambeahindi botimari rani, nga ranahambo animbo sihiri anihondumbo-ndihurimboane," mehu.

³² Nindou bidifiri ai nindou yifihündi yangirifembo hoafi ra himboriyomo houmbo-yomo asu ai ahambo sisindi hoafimaruri. Nga bidifiri ai hoafiyomondühi yahomoya, "Asükaindefifi rani-moatükunü ranahambo shafi hoafi himborindefo," mehomondo.

³³ Asu Por ai kansiri-yomondi watapori yare hinigireapuri haya mahu.

³⁴ Nindou bidifiri ai ahambo süngurihorühi hoafi ranahambo anihondumbo-marihindi. Nindou mamani ahandi ndüri Dionisius Areopagusihündi ai kansirimbofi mamaru. Asu nimorehi ahandi ndüri Damaris ai-amboani anihondumbo-mareanda asu nindou bidifiriyei hoafi ranahambo anihondumbo-marihindi.

18

Por Korin ngoafihü amaru

¹ Süngunambo Por ai Atens ngoafi hinigire haya Korin ngoafina mahu.

² Ranihü ai Sudahündi mamani ahandi ndüri Akwira hoeimariri. Aiana Pondushündiyu. Nindou raniyu ai ahandi nimorehi Prisira-dibo Itari hifi hinigirine hena

asu Korinîna mahafe. Nindou mamî Rom ngoafîhü adükarî bogorîmbofi nîmarümbî ahandî ndürî Krodius ai Sudahündî nindou munğu aheimbo yahuya, “Se Rom ngoafî nda hîna-ngoîndîhi hehimbo ngoorü hîfîna-ndahindî,” mehuamboyafe ai Korinînambo mahafe. Ranîyu asu Por ai ahafembo ranîhü hoeifepîrîmbo mahu.

³ Nindou yimbu ranai Por-babîdî mamî ranî ratüpurî ra ratüpurîyei rîhündeimbi wamboyu Por ai, ai-dîbo nüngumbo serî worî kakîyei marîhündî.

⁴ Munğambo moanî ngoafîmbo nîmarîmbo si Por ai Suda-yafe rotu worambe kefuai hüfu nüngumbo Sudahündî nindou ranaheimbo wataporîyu marandî. Nindou Sudahündî asu Grikîhündî aheimboya ahei ngusüfoambe botîndîheiranî asu Sisasîmbo anîhondümbombrîhinda yahuhayamboyu hüfu hoafîmendürî.

⁵ Sairas asu Timoti ai Masadonia hîfî ra hîna-ngoîrîne hena Korin ngoafîna kosafandanî Por ai Sudahündî ranaheimbo aboedî hoafî yamundeandürühi manüngu. Ai Suda-mayeî aheimbo anîhondümbombo hoafîyundürühi yahuya, “Sisas ana nindou God ai nindou aboedambofembo kafoarirî hîna-ngoîmarir-ani,” mehu.

⁶ Nga ai ahandî hoafî ra sahümündî pirîhi mburîhü asu ahambo tîrîfoarîhorî hoafîmehündö. Ranîyu asu Por ai ahandî hoearî fihîndî düdübudî püpürüfîfoareandühi sîmborî hoafîyundürühi yahuya, “Se hoafî ra hîmborîkoate-yeihi awararîhehindî ana, ro hütîrîharüpoanî, nga sîheihöar-anei. Nga haponda ndühündä ro-ana sîheimbo hîna-ngoîndîhearü hehea asu nindou sîhefî ndîfo sowana, ngamboyahî,” mehu.

⁷ Ranîyu asu ai rotu worî ra hîna-ngoîre haya worî akîmî Titius Sastusîndî worîna mahu. Nindou ranai ana Suda-yafe ndîfoyu, nga asu Godîndî hoafî süngüre randeimbiyu.

⁸ Suda-yafe rotu worî hîfanda-randeimbi ahandî ndürî Krispusîyu asu ahandî fikîmînîndîyei ai Adükarîmbo anîhondümbommarîhorî. Asu nindou afîndî Korin ngoafîhündî ranai Porîndî hoafî ra hîmborîyei mburîhü anîhondümbommarîhinda aheimbo hundürümarandürî.

⁹ Por ai mamî nîmbokoanî ranîpoanîmbo moatükunî yafogoadînambo nahurai hoeireandane, God ai hoafîyundühi yahuya, “Se yîhîmbo-ndamboyafî, nga hoafîndafî ndandî.

¹⁰ Nga ro se-dîbo nîmboamboanahî ranîmboane asu sîhambo nindou ngoorü ai ngoîrî moaruwaimbo-ndeanîni. Nga wandî nendî afîndî ai adükarî ngoafî ndanîhü nîmandeimboyei,” mehu.

¹¹ Ranîmboyu Por ai mamî hîmbanî asu 6 amoamo ranîhü nüngumbo Godîndî hoafî aheimbo yamundeandürî marandî.

¹² Gario ai Akaia-yomondî gafman bogorîmbofi nüngumbeahîyo asu Suda ai mamîhüyafu mburîmbo Porîmbo ngoînîndîmarurî. Ranîyomo ai ahambo sowaründümo hoafî dîdîboadöfe worîna mahomo.

¹³ Ai yahomoya, “Nindou ndanai ana nîmorehî nindouwenihî aheimbo Godîmbo hohöanîmombo ra ranîpoanîmbo yamunde-andürühani asu ai ahînûmbî hohöanîmo hîfînambo-mareandî,” mehomo.

¹⁴ Por ai sîmborî ahamumbo hoafîyupurîmbo yahuhayamboyusî, nga Gario ai Sudambo hoafîyupurühi yahuya, “Nindou ndanai sîhefî gafmanî-yafe hohöanîmo ra hîfînamböreandühi moaruwai hohöanîmombei-mbonana ro sîhamundî hoafî ra hîmborîya.

¹⁵ Nga Suda se-ana sîhamundî hoafî, ndürî asu sîhamundî hohöanîmo ranîmboanemo se wambo sîfomo düdüfundîrî, nga ambe, ranî-moatükunî ana sîhamundîhoarî ngomo dîdîboadondundî. Ro-ana yahurai hoafî hîmborîyo mburîmbo yîboböfembo-yahîpoanî, nga wani,” mehu.

16 Ranîyu asu ai ahamumbo hoafi didiboadofe worî ranambeahîndî koamarîhepurî.

17 Ranîyomo nindou bîdîfirî ai nindou ahandî ndürî Sostenis, Suda-yomondî rotu worî hîfanda-randeimbi bogorî, ranahambo kîkîhîrundümo mburu hoafi didiboadofe worî ranî hanğîfoanî harîmemondo. Nga asu Gario ai moai ranîmoatükunî ranahambo afîndî hohoanîmoyu, nga wanî.

Por Andiok ngoafîna hîhîrîfi mahüfu

18 Por ai Korin ngoafîhü afîndî si nüngu mbura asu ai anîhondümborîhindeimbi aheimbo hîningîreandürî haya Senkrianambo mahu. Ranîyo Prisira asu Akwira ai Porîndî süngu mahafe. Horombo Por ai Godîmbo hoafîyunduhü yahuya ro mamî moatükunî randîheamboyahî mehu. Ranîmbo nafuimbohünda ai ahandî mbîro ra tüpurîmarandî. Ranîyei asu ai Sirianambo sipambe farîyahi hehi mahei.

19 Ai hei Efesus ngoafîhü tüküyahi mburîhümboyei asu ranîhü Prisira Akwira hîningîreapîrî haya ai yangîrî Suda-yafe rotu worî ranambe kefuai hüfu nüngumbo Godîndî hoafi ai-babîdîmbo wataporîmayu.

20 Ranîyomo asu ai ahambo hoafîyomondowohü yahomoya, “Awi se ndanîhü gedühi nîmbafi,” mehomondo, nga “Ngîrîndahi,” mehu.

21 Asükaiyu ahamumbo hîningîfepurîmbo yangîrî hoafîyupurühî yahuya, “God ai yîfirayu ana, awi ro asükainda hîhîrîndahe didîmboyahî,” mehu. Ranîyu asu ai sipambe farîfi mbura Efesus ngoafî hîningîre haya mahu.

22 Ranîyo asu sip ai ho Sisaria ngoafîhü tüküme feyo-wamboyu asu Por ai kusîfoai haya hafu Serusarem ngoafîhü anîhondümborîhindeimbi hîhîfîrîrü haya Andiokînambo mahanu.

Aporos ai Godîndî hoafi Efesus ngoafîhü hoafîmayu

23 Ranîyu asu Por ai Andiok ngoafîhü gedühi nüngu mburamboyu Garesia asu Frisia-yafeambe ngoafî daburî wakîreandühî ranîhü Sisasîmbo anîhondümborîhindeimbi amarei aheimbo kîkîmî-foefendürîmbo mahu.

24 Nindou mamî, ahandî ndürî Aporos Sudahündî, Areksandria ngoafîhündî Efesus ngoafîhü manüngu. Nindou ai-ana hoafi aboedî hoafîyu-randeimbi asu Godîndî hoafi ra aboedî hamîndî ndore fîfîreandeimbiyu.

25 Horombo ahambo Adükarîmbo süngufî hombo ranî hohoanîmo ra yamundîmarîhor-ane. Ranîyu asu ai ngusüfoambe botîreirühî nîmorehî nindowenihî ranaheimbo hoafi aboedî sagadürühî Sisas ai nindou God koamafoarîrî ranahambo wudîpoapore hoafîyundürî marandî. Nga ai moai Sisasîndî hoafi aboedî muŋgua fîfîreandî, nga Son hundürü-marandürî ranahambo yangîrî fîfîrîmareandî.

26 Asu ai hüfu Suda-yafe rotu worambe kefuai nüngumbo yîhîmbokoate pîyu haya Godîndî hoafi hoafîmayundürî. Prisira asu Akwira ai ahandî hoafi hîmborîyafe hena ahambo sowarîndîfe hüfe ahafe worambe Godîmbo süngufîmbo hohoanîmo ra ndorîne hoafîmefînando.

27 Ranîyu asükai Aporos ai Akaia-yafe hîfîna nga yahu haya ramefiyu-wamboyei, Efesusîhündî ai ahambo farîhehorî hehi Aporos ai tükündîfiyuanî ndahorîmîndei sei hehi Godîndî hoafi süngurîhi-ndeimbi mbo pas sürü papîmarîhündî. Ranîyu Aporos ai hu Akaia hîfambe tüküfi mbura asu nindou ranîhünda God ai aheimbo hîpoambo-mareandürî anîhondümborîhîndî ranaheimbo afîndîmbo aboedî mafarîhendürî.

28 Ai Suda-babîdî sîmborî-sîmborîyuhî ndore hoafîyuhü ahei hoafi hîfînambo-mareandî nîmorehî nindowenihî-yafe hîmboahü. Ai Godîndî Bukambe hoafi ranînambo Sisas ra God ai nindou aboedambo-fendürîmbo kafoarîrî hîningîmarîrîani yahu hoafîyuhü nafuimayundürî.

19

Por ai Efesus ngoafihü ratüpurîmayu

¹ Aporos ai Korin ngoafihü nünguambe Por ai hifi wafuambe ngoafi adaburo ra hoahoangu hu Efesus ngoafihü tüküfi Sonimbo süngururü-rundeimbi hoeimareapuri.

² Asu ai ahamumbo dudufipurühi yahuya, “Se Godimbo anihondumbo-riwurani ahandi Yifiafi Aboedi sïhamundi wami kosowai waniyo?” mehuamboemo. Asu ai simbori ahambo hoafiyomondowohü yahomoya, “Yifiafi Aboedi ra ro moai himboriyefi,” mehomondoamboyu.

³ Ai yahuya, “Nini süngure hayamboyu sïhamumbo hundürü-marapura?” mehuamboemo. Asu ai ahambo hoafiyomondowohü yahomoya, “Sonindi sünguyo hundürü-maramuni,” mehomondamboyu.

⁴ Por ai hoafiyuhü yahuya, “Sonindi hundürü ranana nindou ai moaruwai ho-hoanimo daboadanambofe hefembo aboedi hohoanimo süngufembo-hündamboane. Raniyu asu ai nindou Israerihündi ranaheimbo hoafiyundürühi yahuya, ‘Se nindou wandi süngu tükefiyu ranahambo anihondumbo-ndïhorï. Nindou ranana Sisas-ani,’ mehu.

⁵ Sonimbo süngururü-rundeimbi ai hoafi ra himboriyomo houmbo Adükari Sisasindi ndürinambo hundürü-memo.

⁶ Raniyu Por ai ahamundiwami warï manande-apuramboemo Yifiafi Aboedi ranai ahamundi wami kosïwohü ranïpoanimbo hoafinambo wataporï-yomondühi Godïndi hoafi hoafiyomo-rundeimbi nahurai hoafimemo.

⁷ Ramefundï ranana 12 nindou-yomo.

⁸ Ngïmi amoamo Por ai Suda-yafe rotu worï ranambe kefuai hüfu nüngumbo yihimbokoate hoafiyu marandi. Ai aheimboya, God ngïnïndi hifandarandi ranahambo anihondumbo-mbirihinda yahuhayamboyu wataporïmborarü marandi.

⁹ Nga nindou bïdïfirï ai ahei hohoanimo tapïhamï-randürühi anihondumbofe-koateyeihï Sisasïndi nafi ranahambo nindou himboahü moaruwai hoafimayei. Raniyu asu Por ai aheimbo ranihü hinïngïrearü haya, Sisasimbo süngururü-rundeimbiimbo sepurümündi haya hu Tiranusïndi yamundife worambe muñguambo si wataporïmbora marandi.

¹⁰ Rani-moatükunï ra yimbu himbanï yare marandamboyei Sudahündi asu Grikïhündi muñguambo Esia hïfihü amarei, ai Adükariïndi hoafi ra himborïmayei.

Skefandi nindouwenihï nimori

¹¹ God ai ranïpoanimbo hepünïfeimbi moatükunï Porïndi warï süngu yare marandi.

¹² Raniyo nindou bïdïfirï ai yikunïmi gedühefe hoearï asu güdife hoearï ra Porïndi fi sündiandeimbi sahümündi hei nindou angnünümboyeimbi aheiwami manandihinda ahei angnünü ranai muñguayowohü moaruwai nendi ranai hinïngï-rïhindürï hehi mahei.

¹³ Nga Sudahündi bïdïfirï ai hoahoangomo wakïrundühi moaruwai nendi nindou fi-ambeahïndi ranïpoanimbo ngïnïndina raguanamboru marundi. Ai moaruwai nendi hefoefembohünda Sisasïndi ndürïna yaru hoeimarundi. Ai yaru hoafiyomondühi yahomoya, “Por Sisasïndi hoafi hoafiyu marandi ranahandi ndürï ranïnambo ro sïheimbo anihondumboanefï hoafayefï, nga se nindou ranaheimbo hinïngï-rïhindürï,” mehomo.

¹⁴ Nindou mamï Sudahündi Godimbo sesi sïhai-randeimbi bogori ahandi ndürï Skefa. Ahandi nimori 7-yomo ai ranï-moatükunï ra ratüpurïyomo marundi.

¹⁵ Nga asu mamï sihï moaruwai nendi ranai hoafiyopurühi yahoya, “Ro Sisasimbo fïfirïhinï asu Porïmbo fïfirïhinï, nga se didemoa?” mehopuri.

16 Ranîyu asu nindou mamî ahandî fiambe moaruwai nendî nîmarümbî-mayu ranai ahamundî wamî horîpîrîhoei piyuhü bubuhaimepura ai horî kapehü ahandî worambeahîndî safî yangîrî mafefoundî.

17 Nindou munğu Sudahündî asu Grikîhündî Efesus ngoafîhü mamarei ranai hoafî ra hîmborîyei hehi, yîhîmboyeihî Adükarî Sisasîmbo adükar-ani masei.

18 Ranîyei asu Sisasîmbo anîhondümbö-rîhoreimbî ai nindou hîmboahü tüküyahî moaruwai moatükunî ratüpurîyei marîhündî ranahambo weindahî hoafîmayei.

19 Hîmoarokoru-rundeimbî bîdîfîrî ranai ahei buk ranîpoanîmbo hîmoarokombo hoafî ranambe engoro ra mamambe-mamamberühi sahümündî hei nindou-yei hîmboahü fufusîmarîhindî. Horombo buk masahümündî kaki ra tapuiyei heimbo 50,000 kaki fîhîyo masahümündî.

20 Ranî hohoanîmo ranînamboyo Adükarîndî hoafî ranai ngînîndî tüküfehü munğuambo hîfî yangorî wakîmareandî.

Efesus ai Porîmbo hîmbosî papîmarîhorî

21 Ranî-moatükunî ranai ramefeyo-wamboyo Por ai hohoanîmoyuhü yahuya, ro Masedonia asu Grik hîfî, ngasündî-heapîrî mbundîha sipambe fandahe hehea Serusaremînambo, ngamboyahî mehu. Ai yahuya, “Ranî nafî boatei nga heheambo anîmbo, asu nga Rom ngoafî hoeindîhea,” mehu.

22 Ranîyu ahambo farîhenerî-rînandeimbî, Timoti asu Irastusîmbo Masedonianambo koarîhepîra ai-boatei mahafanda, asu ai Esia hîfîhü akîdou gedühi safî manüngu.

23 Ranî-sîmboanî Efesus ngoafîhü Sisasîndî hohoanîmo ranahambo hümbö hoafînambo sîmborî-sîmborîmayei.

24 Nindou mamî Demitrius ai sirfanambo munğuambo sîsamî nafîra randeimb-ani. Ranîyu ranî-moatükunî-nambo tîkai god sîsamî Atemisîndî rotu worî nafîramarandî. Asu sîsamî nafîru rundeimbî ai ranîfîhî kaki afîndî sowandümo marundî.*

25 Ranîyu Demitrius ai sîsamî nafîru-rundeimbî-yomo asu nindou amurî munğu sîmogodî ratüpurî, ratüpurî-yomorundeimbî ahamumbo gugureapurî haya hoafîyupurühi yahuya, “Wai, se fîfîrarundî sîhefî ratüpurî ndanamboane kaki ra tüküfeyo.

26 Sîhamundîhoarî se hoeirundî asu hîmborîyomo nîne-moatükunî Por ratüpurîmayu ra. Ai yare hoafîyuhü yahuya, ‘Sîsamî god warînambo ratüpurîyo-weimbîhündî ana god hondüyopoanî,’ yahu arandî. Nindou afîndî ranaheimbo gugurearü haya hohoanîmo ngorü sünguarearü marandî ra Efesus hîfîhündî yangîrî randürîpoanî, nga bîdîfîrî munğu Esia hîfîhündî kameihî randürî.

27 Porîndî hoafî ranambo ana sîhefî kaki semîndîmbo ratüpurî ra moaruwai-ane mbîseimboyei. Ranî yangîrîyopoanî, nga sîsamî god rehî Atemisîndî worî ra nindou-yei hîmboahü moaruwai hîmbondîmboe. Asu ahandî ndürî adükarî ra hîfînambo-ndeamboe. Sapo nindou afîndî Esia hîfîhü asu munğuamho hîfîhü ahambo dîdîbafîyahîndo arîhündî,” mehu.

28 Ranî hoafî ra hîmborîyei hehi nindou ranai ngînîndîyeihî puküna seiya “Efesusî-yafe Atemis ana Adükar-ane!” masei.

29 Ranîyo hoafî ra adükarî ngoafî Efesusühî mahoamboyo nindou ranai munğumbo hoafî warapomayei. Ranîyomo bîdîfîrî ai Masedoniahündî Gaius asu Aristakusîmbo kiafu hürîpîndîmo ahei gugurîhi nîmarei rîhündanambo mahomo. Nindou yimbu ra Por-babîdî hahabodîfanî rînandeimbîyafanî.

* 19:24: Atemis ai tîkai god sîsamî nîmoreh-ane. Ahandî rotu worî adükarî Efesus ngoafîhü mafondaro, nga munğu ai worî ranahambo aboedî saf-ane masei.

³⁰ Ranîyu Por ai nindou afîndî ahei mbusümo nga mehuamboemo asu süngururü-rundeimbi bîdîfirî ai ranambe hombo yowanî mehomondo.

³¹ Porîndî ngunindî Esia hîfîhündî, gafman bogorî ai-amboanî hoafiyomo koarîhoemondühî yahomoya, “Ambe, se gugurîfe wataporîyorambo ranambe hopoanî,” mehomo.

³² Nindou afîndî ai mamîkarî hohoanîmoyeihî nînüngu-yefühîyefî masei. Bîdîfirî ai ngorü-moatükunî hoafiyeyane, asu bîdîfirî ai ngorü-moatükunîmbo hoafîmayei. Nga nindou afîndî nîmboeyei muŋgu mafandîhindî ra ai moai fîfirîhindî.

³³ Ranîyomo Sudahündî bîdîfirî ai Areksandambo ahei hîmboahü nînendîhorî hei hînîngîmarîhora manüŋgu. Ranîyo nindou bîdîfirî ai hoerüwürü houmbo moaruwai hohoanîmo nîmîndîhümbai mehomo. Ranîyu Sudambo fehefendürîmbo hûnda ai warî nîmoamo-mareandî hoafî kîkîmbîrîhümündîa yahu haya.

³⁴ Nga ai Sudahündî-mayuwa ahambo fîfirîhorî ranîyeyi puküna yimbu awa mamî afîndî hoafîyehî seiya, “Efesus-yafe Atemis ana adûkar-ane,” masei.

³⁵ Ranîyu asu Efesus-yafe kuskus ai ahei hoafî gobadîhendürühî yahuya, “Efesusîhündî se hîmborîyeyi. Muŋguambo ai fîfirîhindî nîmoei sîsamî Atemis sünambeahîndî pîyo haya makoso asu ahandî hoafîyorambo worî Efesus ngoafî ra ai hîfandarandî.

³⁶ Nindou mamî ai-amboanî ngîrî hoafî ndanahambo tîkai-ane mbüsu. Nga ranîmbo-hündambo-anîmbo se sîhei hoafî ra kîkîndîhümündî. Nga se awi ranahambo hohoanîmokoate-yirünîmbo randîhimboeyi.

³⁷ Asu se nindou yimbu ndanahafanîmbo sahüpîrîmündî masühüsi. Nga asu ai moai nîni-moatükunî sîsamî godîndî worambeahî hûmbuhünîyafanî asu worî moaruwaimbo-rîneandî. Asu moai ai nîmorehî god sîhefî ranahambo tîrîfoefe hoafî, hoafîyafanî.

³⁸ Nga asu Demitrius ai ahandî mamî ratüpurîyomo-rundeimbi babîdîmbo ahamundî hoafî engoro ranana awi ngorü-sîmboanî ranîpoanîmbo anîmbo fîfirîfemboane. Asu bogorî gafman ai nîmarîmo-mboanemo, nga ai anîmbo hoafî ranahambo fîfirîndumboemo.

³⁹ Nga sîhamundî hoafî ra yagodowanî ana, mamî wataporambe anîmbo ranahambo anîhondü wataporîmbo-mboane.

⁴⁰ Haponda sîhîrî hoafî afîndî ndahumî-ndemboeyefî, nîmboe sîhîrî ndanî sîhî sîmborî hoafîmayefî ranîmbohûnda. Ranahandî nîmîndîhündî ana moai hoafî yangoro, nga moanîyefî sîmborî hoafîmayefî. Nga sîhefî gugurîfe moaruwai ranahambo düduwehimunî ana, asu anîkîrî sîmborî hoafîmandefî,” mehu.

⁴¹ Ai yare hoafîyundürî mburamboyu asu koamarîheira bukürümehîndî.

20

Por ai Masedonia asu Grik hîfîna mahu

¹ Süngunambo hoafî afîndî-afîndîmayei ranai ho sîsîhî-mareandamboyu, Por ai Sîsasîmbo anîhondümborîhîndeimbi gugureandürî haya ngusüfoambe ngînîramîndürî mbura asürâhîni-mareandürî. Ranîyu asu ai yare hînîngîrearü haya Masedonia hîfîna mahu.

²⁻³ Ranîyu ai ranî hîfambe huhü Sîsasîmbo süngurîhîndeimbi afîndî ranaheimbo ngusüfoambe ngînîndî kürîhi hohoanîmo-mbeyeia yahuhaya hoafîmeindürî. Ranîyu asu Masedonia hîfî hînîngîre haya Grik hîfîhü tüküfî ngîmî amoamo manüŋgu. Ranîyu süngunambo ai Siria hîfîna sipambe hombo hohoanîmo-mayuamboemo, Suda ai ahambo hîfokoeffimbo yahomo houmbo hoafî fîmaründümo. Ranîmboyu asu asûkai hîhîrîfe hefe Masedonianambo hombo hohoanîmo-mayu.

⁴ Asu Sopater, Pirasîndî nîmori, Beria ngoafîhündî ai Por-dîbo mahüfu. Ranîyo Tesaronaihündî Aristarkus Sekundus yafanî, Gaius, Derbe-hündîyu, Timotiyu asu Tikikus, Trofimus Esia hîfîhündî-yafanî ai munğu Por-babîdî mahîfomo.

⁵ Munğu ai-boatei hîfomo Troas ngoafîhü nîmarîmo yîhoefîmbo hîmbomemo.

⁶ Ranîyefî Suda ai Bret yisîkoate sesîmbo si ranai munğumayowamboyo Firipai ngoafîhündî sipambe fariyahu hohu hondahüfeimbî siyefî mburîhu hefî Troas ngoafîhü ahamumbo sowahî tükümehündî. Ranîyefî Troas ngoafîhü 7 si mamarefî.

Por ai Yutikusîmbo yîfîhündî botîmarîrî

⁷ Ranîyefî asu Sande Adükarîndî sesî, sesîmbohünda gugurîmehündî. Ranîyu Por ai sümbo nafî hîmbowambo nindou afîndî ranaheimbo gedühi wataporîyu humbo nîmbî mbusümondühi tükümeñiyu.

⁸ Worî ro nîmarefî wataporîyefeimbî ranambe nîmoamo yibadîwamî ram afîndî siyowohü hangîfoani burîmayo.

⁹ Nindou hoarîfî mamî ahandî ndürî Yutikus ranai nafîtambe karîhoemo hîniñgîmarundî ranîwamî mamaru. Por ai hoafîmayu hoanguamboyo Yutikus ai yapombo hoafînambo kümeru. Ranîwamî yapombofi nîmarühündamboyo fîmaramündu yangîrî hanü ngîmî yibadî ngasünde haya hîfîni pîmayu. Bîdîfirî ai hanîmo sowaründîmondane, ai nîmoko menjuru.

¹⁰ Ranîyu Por ai hanü ahandî fi kameihî amofi hanühüyu wagîdîrümündühi hoafîyundürühi yahuya, “Se awi ngusüfo kîkîboadîhindühi afîndî hohoanîmondeimboyei, nga nindou ndanana yangîr-ani,” mehu.

¹¹ Refî mburamboyo asükaiyu nîmoamo farîfi hafu bret hîfirîre mbura masahüsi. Ai aheimbo gedühi wataporîmbo-randürî mbura süngunambo siambe hüfîhamîndî masüfuwamboyo hîniñgîrearü haya mahu.

¹² Yutikus ai yîfîhündî yangîrîmefiyu-wamboyei asu ai ahambo ngoafîna sahorîmîndei hei ngusüfoambe aboedî kürîhi hehimbo mamarei.

Por Troas ngoafî hîniñgîre haya Miretusînambo mahu

¹³ Nga ro-boatei sipambe fariyahu hohu Asos ngoafîhü Porîmbo fîhimündî hefe hombohünda mahefî. Ai hîfî nafî huhü hoafîyumunühi randafundî mehumunamboyefî ahambo nafîni fîhimîndîmbo mahefî.

¹⁴ Ranîyu asu Por ai yîhoefîmbo Asos ngoafîhü süfu mbureamunî haya, asu sipambe sahurîmîndefî hohu, Mitirini ngoafînambo mahefî.

¹⁵ Ranîyefî sipambe fariyahu hohu Mitirini ngoafîhündî hefîmbo siambe Kios airanîkîmî tükümehündî. Apoefî simayowamboyefî asu siambe Samos airan tüküyahu mburîhu asükai ngorü sihi Meretus ngoafîhü tükümehündî.

¹⁶ Por ai Efesus ngoafî ngasündîfe hefe Esia hîfîhü gedühi hîfo niñgombo moei yahuhayamboyo hohoanîmomayu. Ai nîmehünou Serusaremînambo hîfo ahei hîhîfî-hîhîfîmbo si Pendikos tüküfemboayo ra hoeifemboyo hohoanîmomayu.

Por ai nindou bogorî Efesusîhündî ahamumbo asürahîniñre hîniñgîmareapurî

¹⁷ Por ai Miretus ngoafîhü tüküfi nîmarümboyo Efesus ngoafînambo hoafî koamarîhendî Kraisîndî nendîmbo hîfandu-rundeimbîmbo ai sîfomonda hoeindîheapurî yahuhaya.

¹⁸ Ai sîfomo tükümefundamboyo hoafîyupurühi yahuya, “Ro boatei tüküyahe Esia hîfîhü nîmboambo asu munğambo si se-babîdî anîmboahî nîni-moatükunîyo ramarîheandî ra sîhamundîhoarî se fîfirumboanemo.

¹⁹ Ranî-sîmboani Suda ai wambo moaruwaimbo-fendîrîmbo hoafî fîmarîndümonda, ranîyo asu afîndî hohoanîmoyahühi aranîmbo yangîrîmayahi. Ro wandî fi hîfînambo-rîheandühi Adükarîndî ratüpurî ranî yangîrî sahamîndî manîmboahi.

20 Se fifirundi ro sihamumbo farihfefepurimbo aboedi hoafi bokarihfembo moai awi sahi, nga nindou afindi himboahü asu sihamundi mamami worambe yamundiheapuri marhand-ane.

21 Ro Suda, Grik yiboboambo ahini hoafiyahindurühi sahiya, 'Se sihei hohoanimo moaruwai hiniingindühi hehi Godimbo hohoanimondei asu Sisas sihefi Adükari ranahambo anihondumbo-ndihori,' sa marhandi.

22 Nga hapoana Yifiafi Aboedi ranai wambo koamarhendira Serusaremnambo ahühi, nga ro ranihü ngühanü nini-moatükunü wambo tüküfemboayo ra ro moai fifirihendi.

23 Nga ro rarihe fifirihendi, Yifiafi Aboedi ai mamami ngoafihü tüküyaheandani wambo hoafiyondirihü yahoya, 'Se hibadambo ngafi, nga karabusindafo nimbori afindi ndowandifi ndamboyafi,' yaho arandi.

24 Nga ro moai wandi fimbo adükari moatükun-ane sahi. Nga Adükari Sisas ai wambo ratüpurî asendi ra tiriifoyo ho moendifembo saheheamboanahi hohoanimoayahü. Wandi ratüpur-ane nda, God ai nindou moani hipoamboreandüri arandi raninambo aboedi hoafi ranahambo anihondumbo hoafindamboyahü.

25 Horombo ro sihamundi mbusümo hahabodühi God nginindi hifandarandi ranahambo hoafiya marhandi. Nga haponda ro fifirihendi süngunambo ana se munquambo ngiri wandi ngusumboari asükaindimo hoeindundi.

26 Ranimboanahi haponda ro sihamumbo anihondumbo hoafehapuri. Sihamundi mbusümo nindou mamai ai awararhoayu ana, ro hütirühünipoani.

27 Ro moai Godindi hohoanimo munquambo sihamumbo ranahambo hoafimbohünda mbosiyahi.

28 Se sihamundihoari asu munquambo Godindi nendi amboa wudipoapondü hibadündüri. Yifiafi Aboedi ai aheimbo hibadyondürirambo kafaore hiniingimareapurü. Se Godindi nendi hibadundündüri sipsip hifandira-randeimbü nou. Nga aheimbo ahandi horina pemiyu haya masemündündüri.

29 Ro fifirihamboanahi, sihamumbo hiniingi-rihapurü hehea ahahi ana, wosihofü hoafeimbü nendi ai nimumbeahindi yafori nahurai tükündahi sihamundi mbusümo nimboeimbo sipsip ra moaruwaimbo-ndihindürimboyei.

30 Asu nindou bodimondi sheiambeahindi animbo bogorimbondafu ningomboemo. Ai animbo Sisasindi süngurihi-ndeimbimbo ahamundi süngu hombohünda tikai hoafi yamundüra asu ai ahamundi süngu ngeimboyei.

31 Ranimbo-hündambo animbo se hibadumbo ningomo! Nga se ranimbo ndondu fifirindundi. Ngimi himbani maho ra nimbü-nimbüsi ro arani kapehü moai mamami sihamumbo ahini hoafimbo mbosiyahi.

32 Asu haponda ro sihamumbo Godindi wariwami hiniingarheapuri asu se ahandi hipoambofe hoafi ranahambo hohoanimondimbo. Hoafi rananimbo sihamumbo nginindamindi-purimboe asu munquambo aboedi-moatükunü God ai nindou wandanei mehu ranaheimbo dagadürümbui.

33 Ro-ana moai nindou ngoründi gor, kaki, hoari napo ranimbo hohoanirihendi.

34 Se sihamundihoari yaru fifirundi, ro wandihoari wandi warinambo ratüpurimayahü ra nime-moatükunü ro mbonimbo-rihamindihühi wandi fi fariheherihandihumbo asu nindou ro-dibo ningomondeimbü ranahamumbo fariheheapuri marhandi.

35 Ro raranü ratüpurü, ratüpurüyahühi sihamumbo rarihe nafuimehapuri nindou düdi ai fi nginindikoate ranaheimbo fandih-hurimboane. Adükari Sisas ai yare hoafiyuhü yahuya, 'Nindou ai ngorumbo raranü napo segodombo hihifi-hihifayu ana,

asu nindou ai napo semîndîmbo hîhîfî-hîhîfî ngasûndeamboane, ' mehu ranahambo sîhîrî ndondîhu fîfîrîndîhumboane," Por ra mehu.

³⁶ Por ai ahamumbo ranî hoafî ra hoafîyupurî mburamboyu, asu nindou bogorî-memo ranî-babîdîmbo yimîndîho pusîre nîmarûmbo Godîmbo dîdîbafîmefîyu.

³⁷ Ranîyomo asu ai muŋguambo arasîranî-yomondûhî-yomo Porîmbo mburîndûmo houmbo wakîkîhîmarûwurî.

³⁸ Ranîyu Por ai hoafîyupurûhî yahuya, "Hapondanî ana se ngîrî kaindîmo wandî ngusûmboarî hoeîndundî," mehuamboyo, asu ai ranîmbo ngusûfo afîndî kürundûhî hîpoambo-marûwurî. Ranîyomo asu ai ahambo sip sowanambo koako-marûrî hanîmo.

21

Por ai Serusaremînambo mahu

¹ Ranîhû Efesusîhündî hîfandî-rundeimbî hînîngîrîhupurî mburîhu sipambe farîyahu hohu refe ho refe ho rakoate Kos airanîna mahefî. Ranîhündâ simayowa Rodes airanîna hefî mburîhu asûkai hefî adûkarî ngoafî Patarahû tükûmehundî.

² Ranîhû tükûyahundane, sip mamî ranai Finisia hîfîna hombo yahohaya ramefeyo-wamboyefî hoeirîhu hohu ranambe farîyahu hohu mahefî.

³ Mamî hefî Saiprus airan hoeirîhu hohu warî kadûdanî hefî hohu Siria hîfînambo mahefî. Ranîyefî asu hefî Tair ngoafîhû tükûmehundî sip ai ranîhû napo mbahîbadî-foefembomayowa.

⁴ Ranîhû hefî nindou Adûkarîmbo süngurîhindeimbî mamareia hoeirîhurî hohu asu ai-babîdî 7 si manîmboefî. Yifiafî Aboedî ranai aheimbo ngusûfoambe botîmareandûra Porîmbo hoafîyehî seiya, "Se yowanî Serusaremînambo hîfopoanî," masahündo.

⁵ Ndeara ranîhû nîmboefî mburîhumboyefî asu ranîhündâ botîyahu hohu mahefî. Ranîyomo asu Adûkarîmbo sünguru-reimbî ai ahamundî nîmorehî nîmoakîdîbou-babîdî adûkarî ngoafî tebûnanî sahûmündihûmunî hei gudihî tükûyahu yirî yimbu pupusîrîhu nîmarefîmbo ai-babîdî Godîmbo dîdîbafîmefî.

⁶ Ranîyefî sîmborî hîhîfürîyefî mburîhu asu ro sipambe farîyahu hohu mahefa ai asûkai hîhîrîyahi ngoafîna mahûsi.

Sisaria ngoafîhû Godîndî hoafî hoafîyu randeimbî nindou Agabus ai Porîmbo hoafî masagado

⁷ Sipambe farîyahu hohu hefî Tair ngoafî hînîngîrîhu hohu hefî Toremes ngoafîhû tükûmehundî. Ranîyefî ranîhû anîhondûmbo-rîhindeimbî wandafî mamî aheimbo hoeirîhundûrî hohu asu ranîhû mamî si mamarefî.

⁸ Asûkai ngorû sihî Toremes ngoafî hînîngîrîhu hohu hefî Sisaria ngoafîhû tükûmehundî. Asu nindou mamî Firip aboedî hoafî hoafîyu-randeimbîndî worambe farîyahu mapoefî. Nindou ranai ana farîhondûrî rundeimbî 7 ranambeahîndî mbusûmonîndîyu hayamboyu.

⁹ Nindou ranai ana nîmorehî nîmorî yimbuyimbu anamîndîhû-fekoate Godîndî hoafî hoafîyehî rîhündeimbi-yehî afîndîyu.

¹⁰ Ro Sisaria ngoafîhû yahunûmbî nîmbî nîmarefanîyo asu Godîndî hoafî hoafîyu-randeimbî mamî ahandî ndûrî Agabus ai Sudia hîfî hînîngîre haya Sisaria ngoafînambo makusu.

¹¹ Ranîyu ai yîhoefîmbo sowahî kusû tükûfî haya Porîndî-mayo hoearî kîkîhîrîhefembo ret ra semündû haya ahandî yitînarî watînarî ra ahandîhoarî hüputûpo-marîhoayu. Ai hoafîyuhû yahuya "Yifiafî Aboedî ai yare hoafîmayo, 'Ndahurai nindou Sudahündî Serusaremîhû mamarîmo ranai ana hoearî

kikihirihéfembo aharambūrī ndanahambo hūputūpugawurī mbundu Suda-yafe ndifombo dabupurimboemo ahambo moaruwaimbo-fimbohūnda, mehu,” mehu.

12 Nimorehī nindouwenihī ranī ŋgoafihūndī-babīdī ranī hoafi ra hīmborīyefī hohumboyefī asu Porimbo Serusarem ŋgoafina se hafopoanī sefī hohu kikīfoefimbī hoafi hoafimehundo.

13 Ranīyu asu Por ai sīmborī hoafiyuhū yahuya, “Se nīmboe arani-aranīyehī wandī hohoanīmo moaruwaimbo-arīhinda? Ro moai karabusimbo yangīrī hohoanīmoyahī, ŋga ro Serusarem ŋgoafihū Adūkarī Sisasīndī sūngu yīfīmbo wanjei samboanahī hohoanīmoayahī,” mehu.

14 Ŋga ro ŋgīrī Porīndī hohoanīmo ŋgorū-sūngundīhundī sefī hohumboyefī asu hoafi ranahambo ambe masefī. Ranīyefī hoafiyefūhī sefīya, “Adūkarīndī hoanīmonambo yangīr-anīmbo ranī moatūkunī ra tūkūmbīfeyo-wamboane,” masefī.

Por ai Serusarem ŋgoafihū hafu tūkūmefiyu

15 Yahunūmbī nīmbīyefī mburīhu asūkai yīhoefī napo fufurīhumīndefī hohu Serusaremīnambo mahahifī.

16 Ranīyehī asu sūngurīhindeimbī nindou Sisariahūndī ai ro-babīdī mahūsi. Ai yīhoefīmbo nindou mamī Saiprusīhūndī horombo ai boatei Sisasīmbo sūngurireimbī ahandī ndūrī Nason ahandī worīnambo sowandūmunī houmbo mahefī ahandī worambe nīŋgombohūnda.

17 Hefī Serusarem ŋgoafihū tūkūmehu-ndamboyei sūngurīhindeimbī ai yīhoefīmbo hoeirīhimunī hehī hīhīfī-hīhīfīmayehī.

18 Ŋgorū sihī Por ai ro-babīdī Semsīmbo hoeifimbohūnda hefane, asu hīfandī-rundeimbī muŋgu ranīhū mamarīmo.

19 Por ai ahamumbo hīhīfīrapurī mbura muŋgua-moatūkunī God ai ahandī warī sūngu Suda-yafe ndīfoyei mbusūmo ramareandī ranahambo ndore wataporīmbo-marandī.

20 Ranīyomo ai hoafi ra hīmborīyomo hou Godīmbo aboed-ani mehomo. Asu ai ahambo hoafiyomondowohū yahomoya, “Wandafī, se fīfīrowandī. Sudahūndī nindou afīndī tausen ai Sisasīmbo anīhondūmbo-rīhorīmboanei. Ŋga muŋgua anīhondūmbo-rīhindeimbī ranai Mosesīndī ahīnūmbī hohoanīmo ra sūngufembohūnda tītaboarayeī.

21 Ŋga nindou bīdīfīrī ai sīhambohūnda hoafiyahūndūrūhī seīya, ‘Por ai Suda bīdīfīrī Grikī-yomondī hīfīhū anīboadei aheimbo hoafiyundūrūhū yahuya, “Mosesīndī hohoanīmo ra se sūngundīhindūhī asu nīmoakīdībou-yomondī hoearī kandīhī tīrīndīhehimboyeī. Yaboateihūndī hohoanīmo ranana se sūngundūhūmboyeī,” mehu,’ maseī.

22 Se sūhūfīmboanafī hoafi ra ai hīmborī-ndeimbōyeī. Ŋga sīhambo moaruwaimbofembo hohoanīmo-ndeyeyīya, asu sīhīrī nūngumanda-hūnda?

23 Ŋga ro sīhambo mamī hoafi hoafīndahunīnanī anīmbo asu se ranī-sūngundīwandī. Yīhoefī-memo nindou yimbuyimbu Godīmbo mamī moatūkunī refemboane yahomo houmbo-anemo anīŋgomo.

24 Se ai-babīdī ŋgafūhī anīmbo asu ahamundī fī Godīndī hīmboahū aboedī tūkūfembo hohoanīmo ra randundī. Asu ahamumbohūnda kakī dabapura ai ahamundī mbīrīnanī ra kikīmbīru-ndamboane. Ai randundanī rananīmbo asu Suda ai sīhambo nīne hoafīmemo ra nindou-yehī hīmboahū tīkai nahurai hīmbondīmboe. Rananīmbo ai-amboanīya awi Por amboanī ahīnūmbī hohoanīmo ranahambo sūngureandeimb-ani mbīseimbōyeī.

25 Suda-yafe ndīfo anīhondūmbo-rīhindeimbī ranaheimbo pas sūrū papīrīhu koarīhehundūhī hoafīmayefī sapo horombo ro Mosesīndī ahīnūmbī hohoanīmo ranahambo masīhehundī ranīmbohūnda. Pas ranambe se sīsamī godīmbo sesī dīdībafīfe sīhefēimbī sesīpoanī, se horī sesīpoanī, se nīnīhondī amīndawofīfēimbī

sesipoanî asu se nimorehî sîsîhîmoyo nindouwenihî birabîrî-yorapoanî, masefî,” mehomö.

²⁶ Ranîyu Por ai ngorü sihî nindou ranahamumbo sepurîmündü haya hanü fi aboedî tüküfembo moatükunî ra ai-babîdî ramareandî. Ranîyu ai Godîndî worambe kamefuendî. Ranî si fi aboedî tüküfembo hohoanîmo ra moendîndowanî anîmbo asu mamamî Godîmbo sesî segodîmbo ranahambo Por ai sesî sîhou-rundeimbîmbo hoafîmepurî.

Godîndî worambe Porîmbo Suda ai kîkîhî-maründümo

²⁷ Fi aboedî tüküfembo moatükunî moendîmayowamboyo 7 si ra muᅅgumbo yangîrî-yoambeyahî Suda bîdîfîrî ai Esia hîfîhündî Porîmbo Godîndî worambe hoeimarüwuri. Ranîyomo asu ai nindou afîndî ranahamumbo nᅅgusüfoambe botîmarîpura Porîmbo kîkîhî-maründümo.

²⁸ Ai puküna hoafîyomondühî yahomoya, “Israerîhündî nindou, se farîhaumunî! Nindou ndan-ani muᅅguambo hîfî ra hoahoanguhü nindou muᅅguambo sîhîrî Israerîhündî asu sîhefî ahînûmbî hohoanîmo asu Godîndî worî ndanahambo hîfî-nambore arandî. Ranî yangîrî-yopoanî, nᅅga haponda ai nindou Grikîhündî sîhefî Godîndî worî ndanambe sepurîmündü kefue raraorandühî worî nda moaruwaimbo-reamboani,” mehomö.

²⁹ Grik hîfîhündî Efesus nᅅgoafîhündî Trofîmus ai Por-dîbo Serusarem nᅅgoafîhü manüᅅguwa hoeirüwuri houmboemo ai yaru hoafîyomondühî yahomoya, “Nindou yîhoefî ndîfohündî ndanana Por ai Godîndî worî ranambe serîmündü kambeifuai,” yahomo houmbo hoafîmemo.

³⁰ Ranîyo hoafî ra Serusarem nᅅgoafîhü mahowa hîmborîyomo houmbo muᅅgu fandu mburu pîpîna mahomo. Ranîyomo asu ai Porîmbo kîkîhî-ründümo houmbo Godîndî worambeahîndî weindana kiafu hüründümondühî nîmai worî yipurî ra pamarundî.

³¹ Ranîyei nindou afîndî ranai Por hîfokoeffimbo sei hehimbo hohoanîmomayeî. Ranîyo hoafî afîndî afîndîmayeîya, Rom ami bogorî hondü Serusaremîhü amaru ranai tîᅅîrîfo tükefeyo yahu fîfîrîmareandî.

³² Ranîyo asu nîmehünou ami bogorî hondü ai ahandî ratüpurîyomo-rundeimbî bogorî-yomo asu ami bîdîfîrî-yomo ahamumbo sepurîmündü haya ahamumbo sowana pîpîmemo hanîmo. Nindou afîndî ranai ami bogorî asu ami hoeirüpurî houmboemo Porîmbo bubumarüwuri hündî kîkîmaründümo.

³³ Ranîyu ami bogorî ai Por sowana hüfu kîkîhî-rümündî mbura hoafîyuhü sen yimbunambo hüputüᅅugawuri mehu. Ranîyu ai düdufîhî yahuya, “Nindou nda düdia? Asu ai nî-nî-moatükunî moaruwai rareanda?” mehuamboyo.

³⁴ Ranîyomo asu bîdîfîrî ai ngorü hoafî hoafîyomo asu bîdîfîrî ai ngorü-moatükunî hoafîyomondühî hoafî afîndî afîndîmemo. Ai mamîpo hoafîkoate ngorü kiafu ngorü kiafu raraomarundamboyo ami bogorî ai fîfîrî-fekoateyuhü ahandî amimbo yahuya, “Ndowaründümo ami worîna gafomo keboundî,” mehupurî.

³⁵ Por ai yîpîᅅî saboagoambe tüküfiyuane, nindou afîndî ranai ahambo bubumbo mehomonda ami ai hoeiru houmbo warîhü-warîhüru sowaründümo mahafomo.

³⁶ Ranîyomo asu nindou afîndî Porîndî süᅅgu mahomo ranai puküna hoafîyomondühî yahomoya, “Ahambo hîfokoarüwuri,” mehomö homo.

Por ai Sudambo ahandî anîhondümböfe ranahambo hoafîmendürî

³⁷ Ami ai ndeara Porîmbo ahamundî worî safanambo sowaründümo hafomo kefoefembo yangîrî-memondamboyo asu Por ai ami bogorî hondümbö hoafîyundowohü yahuya, “Ro awi sîhambo mamî hoafî hoafîndahanîni samboanahî,” mehuamboyo. Asu ami bogorî ai düdufindowohü yahuya, “Se Grik hoafîyafî-randühîyafî?”

³⁸ Hamanda Isipîhündî mamî ai gafman-babîdî yifiarî botîmareandî. Ai 4,000 yifiariyomo-rundeimbî sepurîmündü nîmî wohî furîkoate-reandühi mahu. Sembayafînawe masahî, nga wanî. Nîmboe se Grik hoafî fifîrowandî,” mehundowamboyu.

³⁹ Asu Por ai sîmborî hoafîyundühi yahuya, “Ro-ana Sudahünd-anahî. Ro-ana Tarsus ngoafî Sirisia hîfîhünd-anahî. Nga wandî ngoafî ana ndürî adükari yanggorümb-ane. Nga karîhasî awi ro nindou ndanaheimbo hoafînda samboanahî,” mehuamboyu.

⁴⁰ Asu ami-yomondî bogorî ai hoafîyafîpurî mehuamboyu Por ai yîpîñîwamî botîfi nûngumbo nindou ranahamumbo warîna pakamafoareapurî. Mungu ai hoafî kibodîrî-maründümo-ndamboyu Por ai Hibru ahamundî hoafînambo hoafîmepurî.

22

¹ Por ai yahuya, “Wandî wandafîmamî, asu apemamî se hîmborîyomo ro wandî fimbo hoafî hoafombo samboanahî,” mehu.

² Por ai Hiburu ahamundî hoafînambo wataporî-mayuamboemo asu ai hoafî kibodîrîndümo houmbo manîngomo-ndamboyu asu ai ahamumbo hoafîyupurühi yahuya,

³ “Ro-ana Sudahündî asu Tarsus ngoafîhü Sirisia hîfambe tükümeheandî, nga asu Serusarem ngoafî ndanîhü adükari mayahî. Ranîyahî ro Gamerier-dîbo nîmboambo ai wambo sîhefî boagîrî-yomondî ahînûmbî hohoanîmo ra yamundî-mareandîra ro wudîpoaporîhe fifîrîmarîheandî. Ranîyahî ro Godîndî hohoanîmo sûngufembo tîñîrîfomayahî haponda se tîñîrîfoayei nou.

⁴ Nindou bîdîfîrî Adükariñdî Nafî sûngurîhindeimbî aheimbo ro moaruwaimbo-marîheandüra bîdîfîrî ai yîfîmayei. Ro bîdîfîrî aheimbo senînambo hüputüpurîhehearü mburîha karabusîna sahamîndîharü mahahî.

⁵ Sesî sîhai-randeimbî adükari bogorîyu asu kansîr mungu ai ro nindou moaruwaimbo-marîheandî hoafî ra anîhond-ane mbîsîmo hoafîndîmboemo. Sudahündî Damaskus ngoafîhü amarei ra aheimbo ai pas sürü papîru koamarî-hoemonda sahamîndî Damaskusînambo mahahî. Ranîyahî ro nindou Sisasîmbo anîhondümbö-rîhindeimbî ranîhü amarei ranaheimbo hüputüpurîhefendürî semündîndürî Serusaremîna ho karabusî-fendürîmbohünda mahahî.

⁶ Ro ha ndeara Damaskus ngoafîkîmî hüfînîmbo tüküyaheandane nîmehûnou sünambeahîndî si adükari ranai kosi wambo boakîmafoareandîrî.

⁷ Ranîyahî ro hîfîñî pîya yangora hîmborîyahane hoafî mamî ranai hoafîyohü yahoya ‘Sor, Sor, se nîmboe wambo moaruwai-mborowandîrî aranda?’ mehendîrî.

⁸ Asu ro düduyaheandühi sahîya, ‘Adükari, se dîdîyafa?’ ‘Ro Sisas Nasaretîhünd-anahî, nga asu se wambo sûngurîhi-ndeimbîmbo moaruwaimbo-arîwandürî ana, wambo amboa moaruwaimbo rowandîrüh-anafî,’ mehundîrî.

⁹ Ranîyomo asu wandî wandafî mamî ai si ra hoeimarundî, nga asu ai nindou düdi wambo hoafîmayundîrî ranahandî hoafî moai hîmborîyomo.

¹⁰ Asu ro düduyaheandühi sahîya, ‘Adükari, ro nûngumandahea?’ masahamboyu. Asu ai hoafîyundîrühî yahuya, ‘Se botîndafo hawa Damaskusînambo ngafî, nga ranîhü anîmbo God ai sîhambo mungu-moatükunî ratüpurîndafî mehu ra nindou ranîhü amaru ranai hoafîndünîñîmbui,’ mehundîrî.

¹¹ Si ranai ngîñîndî hamîndîyo haya hîmboamupui-randühi mungu-moatükunî hoefekoate-mehamboemo nindou ro-dîbo masîñîmo ranai wambo warîhü kîkîhî-rundümondîrî houmbo Damaskusînambo mahefî.

¹² Ranîhü nindou mamî ahandî ndürî Ananias Suda sîhefî Godîmbo ahîñîrürühî Mosesîndî ahîñîmbî hohoanîmo ra ndore sûngureandeimbî manûngu. Nindou ranahambo Sudahündî Damaskusîhü anîmboei ranai aboed-ani masei.

¹³ Nindou ranai wandi fikimi süfu nungumbo hoafiyundirühi yahuya, 'Wandafi Sor, se asükaindafi ndondo himboarindafi!' mehundi. Asu hoafi ra ningowambe asükaiya aboedi himboariyahühi ahambo hoeimarhini.

¹⁴ Raniyu asu Ananias ai yahuya, 'Sihafi amoa-yafe God ai shambo, ahandi yifiri süngufembo horombo hondü kafoare hinngimareanini. Nindou mbumundi hamindi Sisas ranahambo hoeifihü asu nine hoafi ahandi yahamonindi tükefeyo ra himborimbohünda kafoare hinngimareanini.

¹⁵ Seanmbo muḡuambo nindou ranaheimbo Adükariimbohünda weindahü hoafindafinduri nine-moatükuni se hoeiro asu himboriyafi marandi ranahambo.

¹⁶ Asu se haponda nimboe gedühi hifandaranda? Botiyafö hawa hundüründafühi asu ahandi ndürinambo hoafinda-findoani shafi moaruwai hohoanimo ra popoaimbhenda-mboane,' " mehu.

God ai Porimbo koamarheira Suda-yafe ndifo sowana mahu

¹⁷⁻¹⁸ Por ai hoafiyuhü yahuya, "Asükaiya ro Serusaremnambo ha ranihü Godindi wori ranambe didibafi-yaheandühi nimboahani yafogoadinambo nahurai ranambe Sisasimbo hoeimarhini. Raniyo ai wambo yare hoafiyundirühü yahuya, 'Nimai se Serusarem ngoafi hinngiro hawa hafi, nga nindou ndani ngoafihündi ranai ana se wambohünda hoafayafi ra ngiri himborindei,' mehundi.

¹⁹ Asu ro simbori hoafiyahühi sahiya, 'Adükari, horombo ro Suda-yafe rotu wori afindi mafeburo ranambe kefoehe hühühi nindou shambo anihondumbo-rhinineimbo karabusirherü hehea hariyahanduri marhandi ra ai fifirihindi,' masahi.

²⁰ Shambo wataporimbora randeimbi Stifen hifokoarüwuri simboani ro fikimi nimboambo wandi ngusüfoambe aboed-ane masahi. Raniyahi asu nindou ahambo hifokoamarüwuri ranahamundi hoandari hoear ra sahamindi manimboahi.

²¹ Raniyo asu adükari ai hoafiyundirühi yahuya, 'Hafisi, nga ro shambo anguni Suda-yafe ndifo sowana koandihe-heanina ngamboyafi,' " mehu.

Rom amiyomondi bogori Porimbo mafarherü

²² Nindou afindi ranai ahandi hoafi hihimboriyei heimbo asu 'Suda-yafe ndifo' ra hoafimayu-wamboyei puküna hoafiyehü seiya, "E, ahambo hifokoefimboani, nga nindou ndahurai ana ngiri yanggiri nungu!" masei.

²³ Raniyei ai puküna hoafi karhehindühi ahei hoeari-mayo ra wurakamo-rihündühi hifi hasüfi nimoamo karühümündi pimarhindi.

²⁴ Ranimboyu asu ami bogori ai animbo hoafiyupurühi yahuya, "Por ndowaründümo gafomo shamundi worambe koaboadüwuri. Suda ai ahambo puküna hoafimemondo nimindi ra fifirifembohünda ahambo bubundürühi düdündafundo," mehu.

²⁵ Nga asu ai ahambo bubumbohünda kikihiruründümo mburumbo hüputüpo-marihawu-ramboyu asu Por ai ami bogori ngorü akimi manüḡu ranahambo hoafiyundühi yahuya, "Romihündi mamü ahandi hoafi diboadifekoate-ayambe ahambo bubumbo ra ahinümbi hohoanimo yangoroai waniyo?" mehuamboyo.

²⁶ Asu ami bogori ai hoafi ra himboriyu haya hu ahamundi bogori hondü hifanda randeimbi ranahambo hoafiyundühi yahuya, "Se ngiri rasüngundiwori. Nindou ndanana Romihünd-ani," mehu.

²⁷ Raniyu asu ami bogori hondü ai Porimbo hüfu hoafiyundühi yahuya, "Se wambo hoafiyafindiri, se Romihündi hondüyafi?" mehuamboyo. Asu Por ai simbori hoafiyundühi yahuya, "Yini, ro rananahi," mehundo.

²⁸ Raniyu asu ami bogori hondü ai hoafiyuhü yahuya, "Ro kaki afindi pirihandühiyahi asu Romihündimboyahe tükümeheandi," mehu. Asu Por ai yahuya, "Nga wambo wandi me ai wakimaramindi-ndiramboyahü ro Romihündimboyahe manimboahi," mehu.

²⁹ Ran+yomo asu nindou b'idifiri ahambo düdufih'i bubumbo yangiri-memo ai hoafi ra himbor+yomo houmbo nimai hinngirüwuri süsühüfund'i. Ran+yu asu ami bogori hondü ai ahambo hoeirira mayowa nindou ranai Romihündi-mayuwa ai senina hüput+po-mar+hawuri ranahambo ai-amboani y+himbo-mayu.

³⁰ Por+imbo Suda ai papi-hoafimarüri n+imindi ra ami-yomondi bogori hondü ai wudipoapondihe fifindihea mehu. Ran+imboyu asu ai rasinambo Por+imbo sen+nambo hüputüpu-mar+hawuri ra fufur+herü haya God+imbo sesi shou-rundeimbi bogori-yomo asu Suda-yafe kansir-yomo ai babidi gugurife watapor+imbo hoafimepuri. Ran+yu asu ai Por+imbo ahamundi himboahü n+ngombohünda serümündü mahu.

23

Por ai Suda-yomondi kansir+imbo hoafimepuri

¹ Por ai kansir+imbo hübudureapurühi yahuya, "Wandi wandafi mam'i, ro God+indi himboahü moai nini moaruwai yariheandi. Ro n+ne wandi ngusüfoambe aboed-ane masahi raniyo yarihe marihandi," mehu.

² Ai hoafimayuwamboyu asu sesi shai-randeimbi adükari bogori Ananias ai nindou Por+indi fikim'i man+ngomo ahamumbo Por+imbo yafambe hoarühi har+imbo hoafimepuri.

³ Asu Por ai ahambo hoafiyundühi yahuya, "Se-ana yimbu hohoan+imoeimb-anafi. Nga asu God ai har+ndünün+mbui. Se ndan+hü amarifi ra ah+nümbi hohoan+imo süngufehü wambo hoafi d+boadofembo saf+imboanafi, nga se-ana ah+nümbi hohoan+imo ra sowandifi pirowandühi wambo har+imbo hoafimefipuri," mehuamboyu.

⁴ Nindou Por+indi fikim'i man+ngomo ranai hoafiyomondowohü yahomoya, "Awi se-ana God+imbo shai-randeimbi adükari bogori ranahambo moaruwai hoafiyaf+indowohanafi," mehomondo.

⁵ Asu simbori ai yahuya, "Wandi wandafi mam'i, nindou ranai God+imbo shai-randeimbi adükari bogori-mayu ra ro moai fifir+hini. God+indi Buk ai hoafiyowohü yahoya, 'Nindou shai bogori ranahambo se moaruwai hoaf+indamboyafi,' meho ra fifir+heandi," mehu.

⁶ Por ai fifireandi kansir b'idifiri ai Sadyusi-yomo asu b'idifiri ai Farisi-yomo. Ran+imboyu ai ahamumbo puküna hoafiyupurühi yahuya, "Wandi wandafi mam'i, ro-ana Farisi ambeah+nd-anahi asu wandi ape-amboani Farisi-ambeah+nd-ani. Ro an+hondümbi fifir+heamboanahi nindou yif+yeimbi+hündi ranai ana asükaindei bot+ndahi-mboyei rani hoaf-ane nda hoafayah+i. Ran+imbo-hündamboane wambo hoafi engoro," mehu.

⁷ Raniyo Por ai rani hoafi ra hoafimayuwambo Sadyusi Farisi ai ahamundihoari simbori hoafiyomo-ndühiyomo y+bobomarundi.

⁸ Nga Sadyusi ai hoafiyomondühi yahomoya nindou yif+hündi botife asu sünambeah+ndi nendi ai yifiafi+koate-anei yahomo marundi. Nga Farisi ai munguambo hoafi ranahambo an+hondümboru marundi.

⁹ Raniyo asu Sudahündi ranai pukünambo hoafiyomo wak+marundi. Asu Farisi-ambeah+ndi ah+nümbi hohoan+imo yamundu-rundeimbi ai bot+yafu n+ngomombo puküna simbori hoafiyomondühi yahomoya, "Nindou ndanahambo ana ro hoeir+huran moai ahandi n+n hoafi yangoro. Ao, yifiafi mam+mbayo asu sünambeah+ndi nendi+mbayo ahambo hoaf+mendo ra an+hondüyohüpo," mehomo.

¹⁰ Simbori hoafi ranai moani af+ndi ham+ndi tüküme Feyo-wamboyu asu ami bogori hondü ranai Por+imboya hifokoandüwuri-mboemo yahuhaya y+himbomayu. Ran+yu asu ai ahandi amimbo se han+imo Por+imbo ahamundi warambeah+ndi hüründümo houmbo shamundi wor+ina hafomo mehu.

11 Ngorü nimbokoani Adükari ai Porimbo sowahi tüküfi nüngumbo hoafi yundowohü yahuya, “Se nginindi nimbafi! Serusarem ngoafihü ndanihü se wambohünda anihondumbo hoafimayafi, nga asu Rom ngoafihü amboani rahurai animbo hoafindafi,” mehu.

Suda ai Porimbo hifokoeffimbo hoafi fimaründümo

12 Ran+yomo asu siambe Suda bidifiri ai gugur+yafu hoafi fimaründümo. Ran+yomo ai dabari+yafundühi yahomoya, ngiri sesi dagudifi hoe ndimindefi ndihundi, nga Porimbo hifokoandihuri hohumbo animbo randihumboyefi mehomo.

13 Nindou bodimondi 40 ngasünde-andeimbi-yomo hoafi ra firündümo masihoemo.

14 Ran+yomo ai Godimbo sihou-rundeimbi bogori asu Suda-yomondi bogori sowahi hafomo hoafi yomondühi yahomoya, “Ro-ana Porimbo hifokoandihuri hohumbo animbo sesi dagudimboyefi sefi anihondumbo dabarimehundi.

15 Ranimbo-hündambo animbo se-anemo asu kansir-anemo se ami bogori hondü ranahambo sihamumbo sowana Porimbo semündü-kosimbohünda hoafi koandihomo. Rananimboya kudüwan ahandi hoafi engoro ra wudipoapondi hu fifirindihumboane mbisimo. Nga ro-ana munguambo moatükuni nafirihumindeformoanefi, nga ndühi tüküfekoate-yuwambe animbo nafini ahambo hifokoandihurimboyefi,” mehomo.

16 Nga Porindi amingiri ai hoafi fimaründümo ra himboriyu haya ami-yomondi worambe farifi hu Porimbo rani hoafi ra hoafimeindo.

17 Ran+yü asu Por ai ami bogori ngorü hoafimeinduwa makusuwambo hoafiyunduwohü yahuya, “Nindou hoarifi nda sowarindifi ami bogori hondü sowana hafi. Ai bidifiri moatükuni ahambo hoafendombo yahumboani,” mehundo.

18 Ran+yü asu ami-yomondi bogori ranai Porindi amingiri serümündü haya hahufani bogori hondü-mayu ranahambo sowahi tüküyafine hoafiyundühi yahundoya, “Sapo karabusihündi Por ranai wambo hoafiyu koamarihendra nindou hoarifi nda sihambo sowana sahümandi asihühi. Ai sihambo mamü hoafi hoafiyoninimbohünda,” mehundo.

19 Ran+yü asu ami bogori hondü ranai nindou ranahambo wamburümündi haya aipoanimbo hafani düdufindühi yahuya, “Nini hoafimboyafi hoafiyondirimbo masafa?” mehundo.

20 Asu Porindi amingiri ai hoafiyundühi yahuya, “Suda ai sihambo tikandu houmbo animboya sümbu se Por kansirimbo sowana semündü hani ahamumbo sowahi ahandi hoafi engoro ra wudipoapofe fifirifembo hünda mbisimboemo.

21 Se hoafi ranahambo anihondumbo-ndowamboyaafi, nga sapo nindou bodimondi 40 ngasündeandeimbi nafini worarindu houmbo hibadümboemo Porimbo hifokoeffimbohünda. Ai yahomoya awi ngiri sesi dagudifi hoe ndimindefi ndihundi, nga ahambo hifokoandihuri hohumbo animbo randihumboyefi mehomo. Ai-ana ndeara mungu-moatükuni nafiründümo houmbo-anemo asu sihamboane türu hifandarundi se yini mbisafani animbo yahomo houmbo,” mehundowamboyu.

22 Ran+yü asu ami-yomondi bogori hondü ranai hoafiyundühi yahuya, “Se nindou ngorumbo hoafindafühiya wamboya ahambo rarihe hoafimehando mbisamboyaafi, nga yowanü.” Rayahundo mburamboyu asu ai nindou hoarifi-mayu ranahambo koamarheira mahu.

Porimbo Feriks sowana koamarihawuri

23 Ami bogori hondü ai ahandi hoarehi bogori-mefani ahafanimbo hoafiyupirühi yahuya, “Ami 200 pisao sowandümondeimbi, asu 70 nindou hos wami nimarimondeimbi ngorü, 200 nindou yifiari sowandümondeimbi ra gugurindineapuri mbundina mungu-moatükuni nafindündümo digau houmbo animbo asu Sisaria ngoafina nimoakidibou boabofeamebe gadimo.

²⁴ Hos bîdîfirî Por ai ranîwamî hanîmbohünda kokoboada hîniŋgîndu mbundümbö anîmbo asu ahambo ndondurî Rom bogorî nindou Feriks sowana hîbadürî gadîmo,” mehu.

²⁵ Ranîyu asu ami-yomondî bogorî ranai pas ra ndare sürü papîrandühîya.

²⁶ Karîhasî, Ro Krodius Risias-anahî gafmanî-yomondî bogorî adükarî Feriksîmbo pas nda sürü papîrhandî:

²⁷ Suda ai nindou ndanahambo mburündümo houmbo ndeara akîmî hîfokoeffimbo yangîrîmemo. Nga asu ro hîmborîmayahî ananîya ai ana Romîhündî mayuwamboyahî asu ro wandî ami-babîdîmbo ahambo ahamundî warambeahîndî hümarîhehurî.

²⁸ Ai nîmborurî ahambo papî-hoafarurî saheheamboyahî asu ro ahamundî kansîr sowana sahümindî mahanîhî.

²⁹ Ro hoeirîheandanî ana ai ahamundî ahînümbî hohoanîmo ranîmboyo moanî hoŋgîrûwurî houmbo papî-hoafîmarurî. Nga moai nîni hoafî ahambo hîfokoeffî asu karabusîfi rambo papî-hoafî ranambe tüküfeyo, nga wanî.

³⁰ Suda ai Porîmbo hîfokoeffimbo hoafî dîbo masîhoemo ra ro hîmborîmayahî. Ranîmboanahî asu sîhambo sowana ro ahambo nîmai koarîhehina akusu. Nîndou düdi ahambo papî-hoafîmarürî ranahamumbo sîhambo sowahî tüküyafu hoafî dîdîboado-mbîrundamboane sahehea hoafîmehapurî.

³¹ Ranîyomo asu ami ai ahamundî ratüpurîwambo refembo yahomo houmbo Porîmbo sowaründümo ranî nîmbokoanî Andipatris ŋgoafîna mahanîmo.

³² Ngorü sihî ami hîfînafî mahanîmo ranai ahamundî worîna hîhîrîyafu Serusaremînambo hafomondühi-yomo asu hosîwamî homo-rundeimbî ahamumbo koamarî-haupura Porîmbo Sisaria ŋgoafînambo sowaründümo mahanîmo.

³³ Ai sowaründümo hanîmo Sisaria ŋgoafîhü tüküyafu gafmanî-yomondî nindou bogorî Feriksîmbo pas sabudowohü asu Porîmbo ahambo sowahî pamarûwurî.

³⁴⁻³⁵ Feriks ai pas ra hoeireandanî mayowamboyu asu Porîmbo se nîni hîfîhündîyafî yahu haya düdumefîndo. Por ai Sirisia hîfîhündî-mayu ranîmbo ai fîfîre hayamboyu asu ai hoafîyuhü yahuya, “Awi ro sîhafî hoafî hîmborî-ndamboyahî nindou sîhambo papî-hoafîmaranîni ranai kodîmondanî,” mehu. Ranîyu asu Herotîndî worî adükarî ranambe Porîmbo koafoeffî mburumbo hîfandümbö hoafîmayu.

24

Suda ai Porîmbo papî-hoafîmarürî

¹ Hondahüfeimbî si muŋgumayowa asu Godîmbo sîhai-randeimbî bogorî adükarî ahandî ndürî Ananias ai nindou bogorîmbo yafundeimbî-yomo asu Terturus Romî-yafe ahînümbî hohoanîmo fîfîreandeimbî nindou ra-babîdî Sisaria ŋgoafîna mahanîmo. Ranîyomo asu ai tüküyafu gafman bogorî hondü Feriks ahandî hîmboahü Porîmbo papî-hoafîmarurî.

² Ranîyo Porîmbo mborai yahundowanî süfu tükümeŋiyuwa asu Terturus ai ahambo papî-hoafîrürühî yahuya, “Feriks nindou adükarî, se hîfandamunambe ana, ro moai yîfiarî-yîfiarîyefî rîhundî, nga aboedî hamîndî manîmboeffî. Ranîyo asu sîhafî-mayo hohoanîmo aboedî ranambo ndanî hîfîhü ro sîmborî hohoanîmo süngurîhu marîhundî.

³ Ranîmbo-hündamboane muŋguambo ŋgoafî muŋguambo si yîhoeffî ŋgusüfoambe aboedî fufurîfoare-amunühî asu sîhambo hîhîfarîhunîni.

⁴ Awi ro sîhambo gedühî kîkîhemîndîmbo moeisahî, nga yîhoeffîmbo hîpoambo-ndowamunühî yîhoeffî hoafî akîdou nda hîmborîndafî sefomboanefî.

⁵ Ro hoeirîhurani nindou ndanana afîndîmbo moaruwai hohoanîmoyu randeimbani asu muŋguambo hîfî Suda-yomondî mbusümo ai hari hoafî botîre-arandî.

Por ai nindou bidifiri aipoanimo hohoanimo yei rihundeimbi Sisas Nasaretihundi sungurihuri-rihundeimb-anefti sei arihundi ahei bogoriyu.

⁶⁻⁷ Raniyu asu Godindi wori ranamboani moaruwaimbo-ndi heya yahuhaya hohoanimo-mayuwa asu ro ahambo kikihimari-hurimindefti. Ro ahambo yihoefti ahinumbi hohoanimo ranambo yibobofembo masefti, nga ami bogori hondu Risias ai kusu ahandi nginindi-nambo yihoefti warambeahindi humarumundu.

⁸ Raniyu Risias ai hoafiyuhū yahuya, ‘Ahambo papi-hoafimbo nindou ranai sihafī himboahū tükumbiyafu-ndamboane,’ mehu. Asu nindou ranahambo düduarīwori ana, se sihafīhoari muᅅgu-moatükuni ro ahambo papi-hoafi-marīhuri ra anihondumbo fifirīndowamboyafti,” mehu.

⁹ Muᅅguambo Suda ai Terturus-babidi Porimbo papi-hoafirurūhi yahomoya, “Rani-moatükuni ra e, anihond-ane,” mehomo.

Por ai Feriksindi himboahū hoafimayu

¹⁰ Raniyu asu Feriks ai Porimbo hoafiyafī yahumbo warinambo yangiri koamarīherū. Raniyu asu Por ai hoafiyuhū yahuya, “Se afīndi himbanī ndanī hifihū yiboboro-randeimbi manimbafī ra ro fifirīhe-amboanahī. Ranimboanahī ro ahamumbo simbori hoafombohūnda moai yihimboyahī.

¹¹ Se düdu-düduayafī ana, fifirīndowamboyafti, nga 12 si maho ra ro Godimbo hohoanimombohūnda Serusaremīnambo hahūhane.

¹² Ro-ana moai nindou ᅅgorū-dībo Godindi worambe simbori hoafiyahī. Asu ro moai Suda-yafe rotu worambe adūkarī ᅅgoafihū amboanī hari hohoanimo botirīheandi. Ro raweheanda asu Suda ai moai hoeirundiri, nga wani.

¹³ Haponda ai wambo papi-hoafaründiri ra ᅅgiri aboedi hoafīndomondanī fifirīndowandūhi anihond-ane mbisafī.

¹⁴ Nga ro nda anihond-ane asahī. Ro yihoefti amoaoyafe Godimbo hohoanimoyahando arīhandi nafī ra Suda ai ᅅgorūpoanimoane aseī. Asu muᅅguambo hoafi ahinumbi hohoanimoambe engoro ranane asu Godindi hoafi hoafiyomorundeimbi sürü papīmaründi anihondumbo-arīheandi.

¹⁵ Rananahī asu ro anihondumbo-rīheandūhi God ai moaruwai asu aboedi hohoanimoyeimbi yifīmayei muᅅguambo botifendū-rimboayu ranī si ranahambo hifandarīhandi nindou ranai hifandarundī nou.

¹⁶ Ranimboanahī asu ro muᅅguambo si wandi ᅅgusūfoambe aboedi hohoanimo God asu nindou-yafe himboahū aboedi mbīmarowa sahehea tīᅅrīfoayahī.

¹⁷ Ro afīndi himbanī maho ra habodimboyahī asu süᅅgunambo wandi sirambeahīndi Suda aheimbo saiwanī Godimbo saimbohūndambo Serusaremīna mahahūhi.

¹⁸ Ro rarīhe hehea wandi fi aboedi tükūmefeyowa Godindi worambe Godimbo siheheandane, Suda ai wambo hoeimarundiri. Nga asu ranī-simboanī ranihū nindou afīndi moai ro-dībo nīᅅgombo hoafi gobadirundi, nga wani.

¹⁹ Nga asu Esia hifihūndi Suda bidifiri ai manīᅅgomo. Ai-boatei wambo papi-hoafīmarundiri. Nga nindou ranai ahamumbo sowahī wandi hoafi engoro-ana, ai sihambo sowahī ndūhi sifomo wambo papi-hoafi-mbiründīramboane.

²⁰ Ai refekoate-ayomo ana, asu nindou ndanai ro Suda-yomondi kansir ahamundi himboahū nimboambo nīne moaruwai ramarīheandi ra hoeiarundiri ana, asu ai ndūhi tükūndafu sihafī himboahū hoafīndi-nīnimboemosi.

²¹ Mamī hoafi yangiri mbenᅅgorīmbai? Horombo ro kansir ahamundi mbusūmo nimboambo rarīhe pukūna hoafīyahūhi sahiya, ‘Yifīyeimbi aiana botīndahimboyei sa anihondumbo-arīheandi masahī ranimboanemo ai sihafī himboahū hoafemo ranana?’ masahī,” mehu.

²² Feriks ai Adūkarimbo anihondumbo-rīhoreimbi-yafe hohoanimo ra aboedi fifireandi, nga ranimboyu asu Sudambo awi hībadu nīᅅgomo mehupuri. Asu ai

Suda ahamumbo hoafiyupurühi yahuya, “Awi ami bogori hondü Risias ai kudüwanî anîmbo asu ro sihamundî hoafi ra didiboado-ndîheamboyahî,” mehupuri.

²³ Ranîyu asu ami bogorîmbo hoafiyundühi yahuya, “Se ahambo hibadîrîhü awi hinîngîrou-hinîngîroundîrî. Asu Porîndî ngunindî ai ahambo nîne akîdou moatükunî farîhefimbo ra se yowanî mbîsamboyafi,” mehu.

Feriks ai Porîmbo yimbu hîmbanî karabusî-fimbohünda hüputüpo-marîherü

²⁴ Yahunümbî nîmbîyo hayamboyawane, Feriks ai ahandî nîmorehî Drusira-dîbo makosafe. Ahandî nîmorehî ranai ana Suda sirambeahîndîyo. Ranîyu asu Feriks ai Porîmbo mborai yahundo hürüherü haya Porîndî Sisas Kraismbo anîhondümbofe hoafi hîmborî-mayundo.

²⁵ Ranîyu Por ai mbumundî hohoanîmo, nindou ai ahandî hohoanîmo ra ndonde hibadandî hoafi, asu God ai süngunambo sihefimbo yîbobonde-amunümbui hoafi ra hoafîmayuwa asu Feriks ai hoafi ranahambo yîhîmbomayu. Ranîyu asu Feriks ai hoafiyundühi yahuya, “Andai ngafi, nga awi süngunambo ranîpoanîmbo ambe-yanîgîrühî sihambo mborai mbîsahanîmboyahî,” mehundo.

²⁶ Nga asu Feriks ai mamî moatükunîmbo kameihîyu hîmboyu marandî. Ai ndanananîya Por ai kakî ndembui yahuhayamboyu asu afîndîmbo ahambo mborai yahundo haya wataporîmborürî marandî.

²⁷ Süngunambo yimbu hîmbanî ranai howane, asu nindou mamî ahandî ndürî Posius Festus ai Feriksîndî fondî masemündu. Ranîyu asu Feriks ai Sudambo hoafi nafîreapurühi Por karabusambe hînîngîmarirî.

25

Por ai Rom adûkarî bogorî Sisar papi-hoafi hîmborîmbo hoafîmayu

¹ Festus ai Sudia-yafe adûkarî bogorîmbofi haya hu ranîhü tükümeñiyu. Asu ngîmî nîmbî howane, ranî-sîmboanî Festus ai Sisaria ngoafi hînîngîre haya hafu Serusarem ngoafîhü tüküfi manüngu.

² Ranîyo ranîhü Godîmbo sihou-rundeimbi bogorî-yomo asu Suda bogorî bîdîfirî-yomo ranai ahambo sowana Porîmbo papi-hoafiyumbo hoafi sowandümo mahomo.

³ Ai Festusîmbo düdu-düduyomo-ndühî yahomoya, “Se yîhoefîmbo fandîhawamunî hawambo anîmbo Porîmbo koandîhaworanî Serusaremînambo mbîsüfu-wamboane,” mehomo. Ai ramehomo ra nafînî worarîfe nîmarîhefe Porîmbo hîfokoefimbo yahomo houmboemo.

⁴ Ranîyu asu Festus ai ahamumbo sîmborî hoafiyupurühi yahuya, “Por ana Sisaria ngoafîhü karabusambe mbanüngu. Nga ro-amboanî ngîrî amîtata Sisaria ngoafînambo hîhîrîndahe gadîhî.

⁵ Rananîmbo asu sihamundî bogorî nindou bîdîfirî ranai ro-babîdî mbîhanîmondamboane. Asu nindou ranai moaruwai hohoanîmonduanî ana, ai ahambo ranîhü papi-hoafîmbîru-ramboanesî,” mehu.

⁶ Festus ai, ai-babîdî 8 simbaiyo asu 10 simbaiyo nîmarü mbura asükaiyu Sisaria ngoafînambo hîhîrîfi mahanu. Ranîyu asu ranî sinambo papi-hoafi didiboadofe worî ranambe nîmarümbö Porîmbo papi-hoafîmbohünda ndowaründümo tükündafundî mehu.

⁷ Ranîyo asu Por ai ahambo sowahî tükümeñiyu-wamboemo Suda Serusarem ngoafi hînîngîru houmbo makosomo ranai botîyafu ahandî fikîmî wakîru nîngomombo ahambo papi-hoafîmarurî. Ai moaruwai moatükunî ramareandî yahomo houmbo hoafi ranahambo anîhond-ane yahombo moai nînî Festusîmbo nafuiyomo, nga wanî.

⁸ Ranîyu asu Por ai sîmborî ahamumbo güre-gürerapurühi yahuya, “Ro moai nînî moaruwai moatükunî nününgurîheandî. Suda-yomondî ahînümbî hohoanîmo,

Godîndî adükari worî asu Romî-yafe bogorî adükari Sisarîmbo amboanî munjuambo ro moai nîni moaruwai nününguriheandî, nga wanî,” mehuamboyu.

⁹ Ranîyu asu Festus ai Suda-memo hîhîf-hîhîfi-yopurîmbohünda Porîmbo düdufindowohü yahuya, “Awi se Serusaremînambo hafombo safomboyafi? Refe-anasi ro sîhafî papi-hoafi engoro ra gagü Serusarem ngoafîhü fifirîndîheamboane,” mehunduwoamboyu.

¹⁰ Nga asu Por ai hoafîyuhü yahuya, “Haponda hoafi didîboadofe worî ndanambe anîmboahi nda ai Romî-yafe bogor adükari Sisarîndî wor-ane. Worî ndanambe anîmbo wandî hoafi nda ndanîhü didîboadofemboane. Nga se wudîpoaporo fifirowandai ro moai Suda ahamumbo nîni-moaruwai nününguriheapurî.

¹¹ Asu ro ahînümbî hohoanîmo ra hîfînambo-rîheandühi nîni-moatükunî rawarîheandî ana, ai wambo hîfokoandundîra yîfîmbo aboed-ane anasi. Nga ro moai fefoefembo hoafîyahî. Nga asu ai wambo papi-hoafarundîrî ranî-moatükunî ai tikai yangîrayo ana, asu didai wambo ahamundî warîhündendîrî, nga wanî. Nga awi ro Sisarîmbo hoafîndahanî anîmbo ai wandî hoafi nda hîmborîmbiyu-wamboane,” mehu.

¹² Asu Festus ai kansîr-babîdî wataporî-yomo mburu hoafîyuhü yahuya, “Se Sisarîmbo ai sîhafî hoafi ra hîmborîmbiyu-wamboane masafi ranîmbohünda se ahambo sowana ngafi,” mehundo.

Festus ai Agripambo Porîndî hoafîmbo düdumefiyu

¹³ Ranîyo asu yahunümbî nîmbî howane, Suda-yafe adükari bogorî ahandî ndürî Agripa ai ahandî rehî Bernaisî-dîbo Sisarianambo makosafe Festusîmbo wakîfoefîmbohünda.

¹⁴ Afîndî si Agripa ahoro ho ai ranî ngoafîhü nîmbafe hafembo mefeyamboyu asu Festus ai adükari bogorî Agripambo Porîndî hoafi ranahambo hoafîyundühi yahuya, “Nîdou mamî ndanîhü mbanüngu horombo Feriks ai karabusambe hîniñgîmarîrî.

¹⁵ Horombo ro Serusarem ngoafîhü tüküyahe nîmarîhane, Godîmbo sîhou-rundeimbî bogorî asu Suda-yafe bogorî ai Porîmbo papi-hoafîrurühî-yomo asu ai wamboya se ahambo wagîriyafîsî, nga karabusî-ndafoandî mbîsafîndo mehomondîrî.

¹⁶ Ranîyahî asu ro ahamumbo hoafîyahapurühî sahiya, ‘Rom-yafe hohoanîmo süngu ro-ana moai moaruwai hohoanîmo ratüpurî ra nîdou ngorümbö moanî-hoangîrîhu hohu nîmborî sehu rîhundî. Nîdou ranai ahambo hoafi engoro ana, ai sapo düdi nîmorî ai ahambo papi-hoafîmarürî ahamundî hîmboahü nünguanî anîmbo asu ahambo nafî sîhefendowanî ai nîni-moatükunîmboyo hoafi-memondo ranahambo ahandîhoarî güre-güerandühîmbo fifîre hoafîmbiyu-wamboane,’ masahî.

¹⁷ Ranîmboanahî asu ai tüküme funda ro moai afurî hîhîniñgî-rîheandî. Nga rasi-nambo siambe hoafi didîboadofe worî ranambe nîmarîmboyahî nîdou ranahambo sowaründümo sîfomo masahapurî.

¹⁸ Nga asu nîdou sapo ai ahambo papi-hoafîyumbo-memo ranai botîyafu manîngomo, nga asu ai moai ahambo moaruwai moatükunîmbo papi-hoafîrurî. Asu ro ahambo ranî-moatükunî ranîmbo randüwurîmboemo masahî, nga wanî.

¹⁹ Nga ai-ana Porîmbo hoafînambo yangîriyo ahamundî Godîmbo süngufî asu nîdou mamî ahandî ndürî Sisas yîfîmayu ranahambohünda raraomarurî. Nga Por ai yahuya, Sisas ai moai yîfiyu, nga yangîrî mbanüngu mehu.

²⁰ Ro hoafi ranahandî nîmindîhündî ra fifirîndîhe türüboadîhea saheheamboyahîsî, nga asu wambo hohoanîmo ranai mamîkar-andîrühîyo ro moai fifirîheandî. Ranîmboyahî asu ro Porîmbo Serusaremînambo gagüfanî anîmbo ranîhü sîhafî hoafi ra yîbobo-mbîrundamboane sahehea düdumeheando.

²¹ Ranîyu asu Por ai hoafiyuhü yahuya, ‘Ro-ana moeisahi, nga awi moanî ratüpurîndahîhü nîmboahanî Sisar ai anîmbo hoafi wandî ra didîboado-mbîreand-amboane,’ mehu. Ranîmboane ahambo awi karabusambe kikîhîrûmündî mbura sünguna Sisar sowana Romînambo koandîheira mbûhuwa samboanahî,” mehu.

²² Agripa ai Festusîmbo yahuya, “Ro wandîhoari Porîndî hoafi ra hîmborîndahando samboanahî,” mehindowamboyu. Asu sîmborî Festus ai hoafiyundühî yahuya, “Refe-anasi, sümbu anîmbo hoafi ra hîmborîndafîndo,” mehundo.

²³ Ranîyo asu siambe Agripa ai Bernaisî-dîbo yihuru saharî-sahariyafe hena mahüfe. Ranîyafe ai ami-yomondî bogorî-yomo asu nindou ranî ngoafîhündî bogorîmbo-yafundeimbi-babîdî hoafi didîboadofe worî ranambe kefoehi mahüsi. Ranîyu asu Festus ai hoafîmayuwa Porîmbo sowaründümo mahîfomo.

²⁴ Ranîyu asu Festus ai hoafiyuhü yahuya, “Adükari bogorî Agripa-ani asu nindou se munğu ro-babîdî anîngomo ran-anemo se munğuambo nindou ndanahambo hoeirüwuri. Nindou ranahambo afîndî Sudahündî ai ana Serusaremîhü asu ndanîhü amboanî wandî hîmboahü ahambo papi-hoafîrîhorühî pukûna hoafîyeihî seiya, ‘Ahambo hîfokoandîworî, nga ai-ana ngîrî asükaindu yangîrî nüngü!’ masei.

²⁵ Asu ro hoeirî-heandanî ana ai moai nîni-moatükunî moaruwai ratüpurîyuwanî wambo ahambo hîfokoa-mandüwuri-yopoanî. Nga ahandîhoari Rom adükari bogorî hondü Sisarîmbo yahuya, ai anîmbo wandî hoafi nda didîboado-mbîreand-amboane, mehu. Ranîmboanahî ro ahambo koarîhefiyuwanî hombo hoafi nda didîboadorîhe asîheheandî.

²⁶ Nga ro hoeirîheandanî moai ahandî hoafi ra aboedî fifîrîheandî, ranîmbo-hündambo anîmbo asu ro sîhefî bogorî adükari mbo sowana pas nda sürü papîndîhî koandîheheamboyahî. Bogorî Agripa, ranîmboanahî se-anafi asu nindou munğuamboaneî sîheimbo sowana nindou nda sahümîndî koarîhehina asünu. Sîhîrî ahandî hoafi bîdîfîrî ndondîhu hîmborîndefî mbundîhumbo anîmbo asu ro bîdîfîrî papî-hoafi pasambe Sisar sowanambo sürü papîndîhamboane.

²⁷ Asu ro nindou karabusîhündî koarîhehinühî nîne hoafi nindou ranahambo papî-hoafarîhorî ra pasambe pefe koehefekoate-ayahî ana, wandî hîmboahü aboedî hamîndîyopoanî,” mehu.

26

Por ai Agripandî hîmboahü hoafîmayu

¹ Ranîyu asu Agripa ai Porîmbo hoafiyundühî yahuya, “Hapoananî se sîhafî fimbo hoafi ra hoafîyafîsî,” mehuwamboyu. Ranîyu asu Por ai ahandî warî nîmoamoreandühî ahandî fimbo yare hoafiyuhü yahuya,

² “Bogorî adükari Agripa, ro hohoanîmoyahanî aboedî saf-ane sîhafî hîmboahü Suda ai wambo papi-hoafi-maründîrî ranahambo weindahî hoafîndamboyahî.

³ Ndanana awi anîhond-ane, ranî-moatükunî ra nîmboe se Suda yîhoefî Godîmbo hohoanîmo sîmborî hoafîyefî arîhundî ra wudîpoaporo fifîrowandî. Ranîmbo anîmbo asu se wandî hoafi nda afurîndo nîmandîfî hîmborîndafî.

⁴ Horombo ro akîdouyahambe peya hehea hahambo haponda ndanî sîmboanî tükeheandî ra Suda ai ro hohoanîmo sünguarîheandî ra fifîründî. Horombo ro wandî hîfîhüyo asu Serusarem ngoafîhü nîmboahambe peyomo houmbo ai wandî hohoanîmo fifîründî.

⁵ Farisî-yafe hohoanîmo ranana ai tünjûmbî safîyo hayamboyo asu Suda yîhoefî hohoanîmo ranahambo ngasünde-andeimbiyo. Ro ranî hohoanîmo süngumarîhandî. Ai fifîründîrî-mboanemo, nga asu ai hoafîndîmondühî ana, ra anîhond-ane mbeyahomo-ndamboane.

⁶ Nga haponda ro ndanîhü manîmboaha ai wambo papi-hoafaründîrî. Ndanahandî nîmîndî nda yahurai-ane: God ai yîhoefî amoa moami ranaheimboya sîheimbo

aboedi-aboedi ndiheandürî-mboyahi mehu ranimbo anihondümborîhe heheamboanahi hifandîhi animboahi.

⁷Yîhoefî 12 sirî ranai Godimbo nimboambo sirühi didibafiyahindo rihündühi ranimoatükunî ranahambo yangirîyei ai anihondümborîhi hehi hifandîmarîhündî. Nga Bogorî, ro-amboanî hoafî ranahamboane anihondümborîhe hehea hifandarîhandî. Nga ranahandî nimîndîhündîyo Suda ai wambo papîmaründîrî.

⁸Nimboe bidîfirî se ngîrî ro-ana God ai yîfiyeimbi nendî botareandürî ranahambo anihondümborîndîhündî aseia? God ai aboedi-aboedi-ndemunühi yîfîhündî botîndeamunîmbui.

⁹Horombo ro wandîhoari rarîhe hohoanîmoyahühi sahiya awi ro Sisas Nasaretîhündî ahandî ndürî hîfînambofimbo afîndî ratüpurî ratüpurînda masahiyo.

¹⁰Ranîyo asu ranî-moatükunî ra Serusarem ngoafîhü ramarîheandî. Ranîyahî ro Godimbo sîhou-rundeimbi bogorî-yomondî ngînîndî sahamîndî hehea asu Godîndî nendî aheimbo karabusî-marîheandürî. Ranîyahî asu ro nindou bidîfirî-babîdiyahe hehea aheimbo hîfokoeffendürîmbo sahehea refemboane masahi.

¹¹Asu ro aheimbo afîndîmbo Suda-yafe rotu worî munguambo ranambe tîjîrîfo afîndî sahandürî marîhandî. Ro aheimbo ramarîheandürî ra Adükarîmbo moaruwaimoaruwaimbofe hoafî, hoafîmbeyahündowa saheheamboyahî ramarîheandürî. Ro ngusüfoambe ngînîndî-rîhandürühi aheimbo ngoafî adükarî angunî manango ranîhüamboanî ha kokofoa-rîheandürî marîhandî.”

Por ai Sisasimbo anihondümborî-marîrî ranahambo hoafîmayu

¹²“Ranîyo Godimbo sîhou-rundeimbi bogorî ai wambo yîni yahomo houmbo ngînîndî masaundîra Damaskus adükarî ngoafînambo mahahi.

¹³Nindou Bogorî Adükarî, ro hüfînimbo nafî mbusümo hahühi si mamî sünambeahîndî makosowa hoeimarîheandî. Si ranai ana hüfîhamîndî siayu ranahambo ngasünde-andeimbiyo. Ranîyo asu si ranai nindou ro-babîdi nafîsüngu mahefî yîhoefîmbo kosi boakîma-foareamunî.

¹⁴Ranîyefî asu ro munguambo hîfîni pütapîyefî korîyefîmbo ro hîmborîyahane, hoafî mamî ai yare hoafîyowohü Hibru-yafe hoafînambo yahoya, ‘Sor! Sor! Nimboe se wambo moaruwai-mboarowandîra? Se ana yîhimîndî moatükunîmbo yitarowandî ranîmboane asu sîhafîhoari asübusîmboayafî,’ mehoamboyahî.

¹⁵Asu ro duduyaheandühi sahiya, ‘Adükarî, se didîyafa?’ masahamboyu. Asu sîmborî Adükarî ai hoafîyundîrîhî yahuya, ‘Ro Sisas-anahî, nga asu se-ana wamboane moaruwaimbo-arowandîrî.

¹⁶Se botîyafî nimbafî. Ro tükümeheandî nda sîhambo wandî ratüpurî-mbohünda kafoefe hîni ngîfenînanî wandî ratüpurî semîndîmboyahî. Ro sîhambo nîne-moatükunî haponda nafuimehanîni, asu süngunambo nafuinda-hanînimboyahî ranî-moatükunî ranahambo nindou bidîfirîrambo anihondîane mbîsafî.

¹⁷Ro ngîrî hîni ngî-ndîheanînanî, sîhafî nendî Suda anei asu ahei ndîfo anei ranai moaruwaimbo-ndîhinîni. Nga ro aheimbo sowanamboanahî koararî-heheanîni.

¹⁸Rananîmbo se ahei hîmboarî birîdîhawandüra nîmbî ra hîni ngîrîhi hehi si ranî-sowana mbeyahindamboane. Asu Satanîndî ngînîndî ra hîni ngîrîhi hehi God sowana mbeyahindamboane. Rananîmbo asu wambo anihondümborîndîhindîranî ahei moaruwai hohoanîmo ra amboawi mbîsahanî asu nindou God ai wandîaneî mehündürî ranî-babîdîmbo nîmandeimboyei, Adükarî ai ramehundîrî,” mehu.

Por ai ahandî ratüpurîmbo hoafîmayu

¹⁹Por ai asükai hoafîyuhü yahuya, “Bogorî Agripa, ro sünambeahîndî moatükunî tüküme Feyo ra hoeirîhe heheambowambo asu ro ngîrî hoafî hîmborînda hîni ngî-ndîheandî.

²⁰ Nga Damaskus ngoafihü boatei hoafiyahandürî heheamboyahî asu Serusarem ngoafihü, Sudia-yafe hifambe, Suda-yafe ndifo aheimbo amboanî hoafimehandürî. Ro sahiya, ‘Se sihei moaruwai hohoanîmo hîniŋgîndîhi hehi God sowana ŋgei. Asu se sihei moaruwai hohoanîmo hîniŋgîfembo nafuimbohünda aboedî hohoanîmo süngundîhîndî,’ masahî.

²¹ Ranîmbo-hündamboyo Suda ai wambo Godîndî worambe kîkîhîründümondîrî mburu hîfokoe-fendîrîmbo mehomo.

²² Nga God ai mafarîhendîra aboedî nîmboambo nindou moanînd-aneî asu bogorîmbo-yafundeimb-anemo mamamî siheimbo hoafî nda hoafehandürî. Ro ŋgorüpoanîmbo hoafîrîhandîpoanî hoafayahî, nga Godîndî hoafî, hoafiyomorundeimbî asu Moses ai hoafîmemo ranahanda-mbohünd-ane hoafayahî.

²³ Ai yaru hoafiyomondühî yahomoya, ‘Krais ranai yîfîndu mbunda asu muŋguambo nindou ai botîfekoate-yeiambe ai-boatei botîndüfîmbui. Rananîmbo Suda aneî asu ahei ndifo ran-aneî aheimbo aboedî hoafî ra wataporîmbo-ndandürümbui,’ mehomo,” mehu.

Por ai Agripambo anîhondümbö-ndowandî mehu

²⁴ Por ai ranî hoafî ra ahandî fimbo güre-gürerandühî hoafîmayu huwamboyo asu Festus ai ahambo hoafiyundühî yahuya, “Por, se-ana mamîkarî hohoanîmoayafî. Se sihafî fifîrîfe afîndî yamundîmara hafî, ranînamboane sihambo mamîkarî hohoanîmoaranîni,” mehuamboyo.

²⁵ Asu Por ai simborî hoafiyundühî yahuya, “Adükarî Festus, ro-ana moai mamîkarî hohoanîmoyahî. Ro wudîpoaporîhe fifîrîhe heheamboanahî anîhondümbö hoafayahî.

²⁶ Bogorî Adükarî Agripa ai ndanî-moatükunî ra muŋgu fifîreamboani, nga ahambo yîhîmbokoate-nîmboambo hoafayahando. Ro fifîrîheandî ai moai ranî-moatükunî ra mamamboanî bodîfoareandî, nga nîni-moatükunî Sisasiambo tüküme Feyo ra moai dîbo tükü Feyo.

²⁷ Bogorî Adükarî Agripa, se Godîndî hoafî, hoafiyomorundeimbî yomondî hoafî anîhondümbö-rowandai? Awi ro fifîrîheamboanahî, se-ana rambefoandî!” mehuamboyo.

²⁸ Asu Agripa ai Porîmbo hoafiyundühî yahuya, “E, nîmboea, hapondanî yangîrî hamîndî se wambo rando hoafîndafîndîra Sisasiambo anîhondümbö-rîheandeimbî tükümandaheyo?” mehu.

²⁹ Ranîyu asu Por ai simborî hoafiyuhü yahuya, “Bodîfohüyo asu hoandarühîyo ranambo a boed-ane. Nga ro yarîhe Godîmbo didîbafêheandî. Se-anafî asu nindou muŋgu düdi ai haponda wandî hoafî hîhîmborayei muŋguambo se ro nahurai tükündahîndî samboanahî. Nga asu siheimbo senînambo nahurai hîmondî-hefendüra se karabusambe nîmarîmbo ro moei asahî,” mehuamboemo.

³⁰⁻³¹ Asu ranîyomo bogorî adükarî Agripa, gafmanî-yomondî bogorî Festus, Bernaisi asu nindou bidîfirî ai-babîdî mamareî ranai bobotîyahi hehimbo ŋgorü-goanîni heihü ai rarîhi hoafîyehî seiya, “Nindou ndanai ana moai nîni moaruwai ratüpurî mamambo a rareandî, nga ranîmboane ai ŋgîrî yîfîndu asu karabusîndüfiyu,” masei.

³² Ranîyu asu Agripa ai Festusîmbo hoafiyundühî yahuya, “Nindou ndanai Sisariambo hoafiyowanî ahandî papî-hoafî hîmborîkoate-yumbonana se ahambo moanî koarîhawuranî hu,” mehu.

¹ Ro Itari hîfînambo sipambe hombo hoafi ra fîmarîndümo. Ranîyo Romîhündî ami-yomondî bogorî Surius ai Por asu karabus nindou bîdîfîrî ahamumbo Itarinambo hîfandîmarapurî hu. Surius ai Romî-yomondî bogorî adükarîndî ami bîdîfîrambeahînd-ani.

² Ro sip mamî Adramitium ngoafîhündî-mayo ranai ndeara Esia hîfambe hîmbomayo ranambe kefohu hohu mahefî. Nindou mamî ahandî ndürî Aristarkus Tesaronaikahündî Masedonia hîfambeahîndî ranai-amboanî ro-babîdîmbo mahu.

³ Siambe hefî Saidon ngoafîhü tükümehündî. Ranîyo asu ranîhü Surius ai Porîmbo aboedî ndore hohoanîmo-yundowohü yahuya, “Se ngafi sîhafî ngunindî sîhambo fehefenînimbo hoeindowapurî,” mehundo.

⁴ Asu ranîhündâ botîyahu hohu sipambe hefane werînambo semîndîmunî koamarîhemuna Saiprus airanîkîmî mahefî.

⁵ Asu ro Sirisia hîfî asu Pamfîria hîfîkîmî sîrîwara hangîfo süngu hefî Risia hîfambe Maira ngoafîhü tükümehündî.

⁶ Ranîhü ami-yomondî bogorî ranai ngorü sipî Areksandriahündî Itari hîfînambo hîmbomayo ra fîfîre hayamboyu asu ai yîhoefîmbo sip ranambe koamarîhemunî.

⁷ Asu sip ranai werî afîndîwambo moanî hînîngîrou mahowa ranambe yahunümbî siyefî hohu, moanî afîndî tîngîrîfombü hînîngîrou safî Nidus ngoafîkîmî tükümehündî. Nga ranafî hombo werî ranai gümareamunambo tîngîrîfoyefühî asu Krit airan Sarmone bîdîfîranî raguanî hundünî wakîmehündî.

⁸ Asu ro sîrîwara hîmborî süngu moanî hürütümbo hefî hohoe mamî ahandî ndürî Hohoe Aboedî sei arîhündî Rasea ngoafîkîmî ranîhü tükümehündî.

⁹ Ro moanî gedühî nîmarefî hefî hefîmbo asu Suda ai sesî wehîmbo si ranai ho hayambo wambo sîrîwara ranai afîndî-afîndî mayowambo sipambe hombomayo ra moaruwai hamîndîyo. Ranîmboyu asu Por ai ahamumbo ahînî hoafîmayupurî.

¹⁰ Ai yahuya, “Wai, ro rarîhe fîfîrîheandî sîhîrî moanî haponda botîyahu ahefî ana, moaruwai hamîndî tükündîfemboe asu ngîrî napo sip yangîrîndo, nga sîhîrî-amboa kapeihü anîmbondemboyefî,” mehu.

¹¹ Nga asu ami-yomondî bogorî ranai moai Porîndî hoafi ranahambo anîhondümboreandî, nga sip semündü-hurandeimbî nindou-mayu asu sip aharambürî ranahafandî hohoanîmo süngumareandî.

¹² Aboedî hohoe ranana ai werî afîndîyowambe ra aboedîyopoanî sip ho paiarî rambo. Ranîyomo asu nindou afîndî sipambe mamarîmo ranai ranîhündâ botîfe hefe sîrîwara süngu ho Finiks hohoeambe nîmarîmbo hohoanîmo-memo. Finiks hohoe Krit airanîhane apuiaro. Ranîhü anîmbo ai werî afîndambe aboedî nîmandeimboyei.

Sîrîwara ambe hoewerî afîndî tüküme feyo

¹³ Refe hayamboyowane, süngunambo werî akîdou ranai hoarînafînîpoedî werîmayo. Ranîyomo asu nindou ranai yaru hoafîyomondühîya awî ndandîfeyowanî ana, aboedî safî ngemboyefî mehomo. Ranîyomo ai sipîmbo kîkîhîyîmîndî nîngombo moatükunî ahandî ndürî anga ra hüründümo foaru houmbo ai Krit airanî hîmborîkîmî mahomo.

¹⁴ Nga asu homondane, moai amitata ngînîndî hamîndî werî ahandî ndürî ‘Ndîhoanîpoedî Werî’ ranai Krit airan ranafîpoedî masîno.

¹⁵ Ranîyo asu werambe sip semîndî hîmbomayo ra ngîrîndîmo. Nga ro moanî rarîhu hînîngîrîhundane, werî ai sip ra semîndî maho.

¹⁶ Ranîyefî asu ro rebanafî airanî akîdou mamî ahandî ndürî Kauda hundünî werîkoate-yowanî wakîmehündî. Ranîhü ro sapo bot akîdou sipambeahîndî makiaro ranahambo hürütümbo tîngîrîfoyefühî kiahü hühîmarîhundî.

¹⁷ Ranîyomo asu bot akîdou ranahambo sipambe hüründümo nandu hüpütüpumaründümo. Asu wofî ngînîndî bîdîfîrî sip hoarehî safoaru hanîmo mburu

hühiru hîningîmarundi. Sip ranai Ribia-yafe hîfikîmî gudi karîhoeimbî ranî süngu ngomboe yahomo houmbo yîhîmbo-yomondühî ser sipîfihî makiaro ra hîfînamaru hanîmo. Sip ra werînambo yangîrî funamîndî mbîho yahomo houmbo.

¹⁸ Moanî afîndî hamîndî hoewerî ranai yare matiyaro-wamboemo, asu ngorü sinambo bîdîfîrî napo sip ranambeahîndî hîmonî fufumafoarundi.

¹⁹ Asükai ngorü sina ai sip ranahandî napo ra masafafoarundi.

²⁰ Afîndî si maho ra moai ro akîdou-amboanî hüfîhamîndî mupui hoeirîhundî. Nga werî ranai moanî afîndî ngînîndî hamîndî tümero ho. Ranîyefî asu ro ngîrî aboedambo-ndahundî sefî hohu hohoanîmomefî.

²¹ Nindou sipambe mamarîmo ranai sesi, sesiakoate-moanî gedühî heimbo süngunambo Por ai botîfi hanğîfoanî nüngumbo hoafîyuhü yahuya, “Awi se wandî hoafî ra hîmborîmbei-mbonana ngîrî Krit airan ra hîningîrîhi hei. Asu ranîmbe-mbonana ngîrî munğambo napo ra yare yahurai moaruwaimbo reandühî yeimbîrîhundî, nga wanî.

²² Nga asu ro haponda sîheimbo nda hoafehandürî, awi hapoana ngusüfoambe afurîndîhi kündîhindî! Nindou se-ana ngîrî mamî ai-amboanî yîfîndu, nga sip ranai yangîrî anîmbo awarîndîhoemboe.

²³ Ro Godîndî nindouya hehea asu ahambo hohoanîmoya rîhandeimbî mayahambo nîmbokoanî ahandî sünambeahîndî nendî wambo-so tükümeşiyu.

²⁴ Ai wambo hoafîyuhü yahuya, ‘Por, awi se yîhîmbo-ndamboyafî! Nga se Romî-yomondî bogorî hondü Sisarîndî hîmboahü mbînîmbafamboane. God ai sîhambo aboedî hohoanîmo-yunînühi nindou se-babîdîmbo sipambe ahei ranai ngîrî moaruwaimbo-ndahîndî,’ mehu.

²⁵ Ranîmbo-hündambo anîmbo awi nindou nda se ngusüfoambe afurîndîhi kündîhindî! Ro Godîmbo anîhondümborîhinîmboanahî, nga ranî-moatükunî ra sünambeahîndî nendî hoafîmayundîrî yahurai hamîndî anîmbo tükündîfemboe.

²⁶ Nga awi sîhîrî hoe mbusümondühî ngorü airanî amaro ranî hîmborîkîmî nğefî tîrîmondî-humboyefî,” mehu.

²⁷ Ndeara 14 nîmbîyefî hohu hoewer-ambeahîndî Edriak Sîrîwara ambe mahefî. Nîmbî mbusümondühî nindou sip sowandümo homondeimbî-memo ranai yaru hoanîmo-yomondühüya, ndeara gudianî tüküyahu-ndühanefî mehomo.

²⁸ Ranîyomo asu ai wofî hoandarî ranîfihî nîmboreimbî moatükunî paru hîmondî-marundümo ra hîmonî sîmonğoru hoeirundane, asu hoe hohoe ranai 40 mita sîmonğorîfihî hanî kaimayo. Asükaiyomo akîdou sühiyafu homo mburumbo safoaru sîmonğorundane, 30 mita sîmonğorühü hanî kaimayo.

²⁹ Sip ranai nîmoei yahafî hîmonî nînouayo ranîfihî nğo pandarîmboe yahomo houmbo yîhîmbo-yomondühî-yomo, asu ai sip kîkîhiyîmîndî moatükunî anğa yimbuyimbu ra sipambeahîndî daboadanîpoedî safoarundühî simbeyowa yahomo houmbo dîdîbafîmemo.

³⁰ Ranîyomo asu nindou bîdîfîrî sip sowandümo homo-rundeimbî-memo ranai sipambeahîndî fefoefe hefe aboedambofembo yahomo houmbo nafî kokomarundi. Ranîyomo ai botî akîdou sipambe mafoero ra sowandümo houmbo sip hanğîfoanî anğa safoefe titanîmemo.

³¹ Nga asu Por ai ami-yomondî bogorî-mayu asu ami bîdîfîrî ranahamumbo hoafîyupurühî yahuya, “Asu nindou ndanai sipambe refe nîmarîkoate-ayomo ana, asu se ngîrî aboeda gudianî ngomo tükündafundî,” mehupurî.

³² Ranîyomo asu ami ai wofî botîfihî makiaro ra kîkîmarunda bot ranai hîmonî pîmayo.

³³ Ndeara simbo yangîrîmayo-wamboyu Por ai aheimbo sesi sahüsi yahuhaya hoafîmendürî. Ai yare hoafîyundürühî yahuya, “Se 14 nîmbî ra afîndî ho-

hoan+moyeihî hîfandîmarîhü hei-ane. Asu ranambe se moai nîniî sesiî akîdou-amboaniî kîkîfoarîhîndî.

³⁴ Haponda ro sîheimbo hîtiî hoafehandürî, nga se yangîrî nîngombohînda sesiî bîdîfîrî dagüdi. Asu ngîrî sîheiî akîdou moatükun-amboa moaruwaindo, nga se moaniî aboedî nîboadeimboyei.”

³⁵ Por ai ranî hoafiî ra hoafiîyu mbura sünguna bret bîdîfîrî fufuramündü haya aheiî himboahü Godîmbo hîhîfîrürî mbura karamündî haya masesu.

³⁶ Ranîyeiî asu muŋguambo nîndou-mayeî ranaiî aheimbo ngusüfoambe aboedî ndore küreandürühî asu ai-amboaniî sesiî ra sahümündî hehiî masahüsi.

³⁷ Nîndou muŋguambo ro sip ranambe mamarefî ra 276 nîndou-yefî.

³⁸ Ndeara muŋguambo nîndou ai sesiî, sesiî sîmogodühî sahüsiî nafîrîhümündihî nîboadeimbo sip ranaiî nîmborîkoate yîmoembîreandî yahomo houmbo wit bîdîfîrî ra sîrîwara ambe fufumafoarundî.

Sip ra ho gudîfihî pareandühî butakî-marîhoayo

³⁹ Ndeara sifoai peyoane, asu ai moai hîfî gudîkîmî ra ndoru hoeirundühî fîfîrundî. Nga asu ai waföho kare sîhendaniî gudiî aboedî pimaramîndo ranî yangîrî hoeiru houmbo awi sîhîrî ranambe aniîmbo sip semîndî homboane yahomo houmbo ho-hoanîmomemo.

⁴⁰ Ranîyomo asu ai anga ranahandî wofî ra kîbodîru mburu sîrîwara ambe fufumafoarundî. Rarundühî nîngomomboemo asu ai maru wofî sapo sip nîmîndî kîkîhemîndî horambomayo ranîfihî hîmondîmemîndo ra fufurîmarîhoemo. Ranîyomo asu ai serî hanğîfoaniî botîmaru hafomo sipîmbo semîndî mbîhowa yahomo houmbo. Ranîyefî asu ro gudianiî mahefî.

⁴¹ Nga asu sip ranaiî gudianiî hîfo hîmonî gudiambe kîkîhîyo haya mamaro. Ranîyo sip hanğîfoyowanî ranaiî kîkîhîyowohü asu daboadanî ranaiî werîyafuinambo butakîmarîhoayo.

⁴² Ranîyomo asu amiî ai karabus nîndou ranahamumboya, hîfokoandîhupuraniî aniîmbo mamî ai-amboaniî boborîyo aboedamböfekoate-mbeyomonda yahomo houmbo, hoafiî fîfîrîmarundî.

⁴³ Nga asu ami-yomondî bogorî ranaiî Porîmbo aboedamböfimbo yahuhaya ho-hoanîmo-mayundo. Ranîyu asu ai amiî ranahamumbo refe hohoanîmo ana yowanî yahuhaya refepoaniî mehupurî. Ai ahamumbo hoafiîyupurühîya, nîndou muŋguambo düdiî ai boborîyu-randeimbî ranaiî boateî sipambeahîndî hîmonî horîpîndohoiî pündu haya gudianiî boborîndu ngü tükündüfiyu,” mehupurî.

⁴⁴ Rananiîmbo asu amurî ai nîmî goesürî asu sip butakî-rîhoeimbî-mayo ranîfihî kîkîhî-ndündümo houmbo funî-funîndu ngomo mehupurî. Ai rawoyafu houmboemo boborîyomo homo gudianiî muŋgua aboedî tükümefundî.

28

Por ai Marta airanîhü manüngu

¹ Asu ro aboeda gudianiî tüküyahu hoeirîhu-ndühîyefî awi nda Marta airanî sei arîhünd-ane, masefî.

² Nîndou ranîhündambo mayeiî ranaiî yîhoefîmbo aboedî-boedîmarîhimuniî. Hoeyowohümbö ngîsîhariî-mayowamboyei, asu ai hai püpirîhündühî yîhoefîmbo muŋguambo se mboraiî sühüsiî haihehüyei, masei.

³ Por ai hai dîdariî fufuramündü hai-mayo ranîwamiî daburîfiyuwane, amoasîrî ai ranambeahîndî hai hüfînambo tüküme Feyo. Ranîyo ai Porîndî warîfihî ngamondamîndî haya makiaro.

⁴ Nîndou ranîhündambo-mayeî ranaiî hoeirîhindane, amoasîrî ranaiî Porîndî warîhü ngamondamîndî haya makiaro-wamboyei, ai aheihoarî sîmborî ndüwuriî-yahîndühî

seiya, “Awi nindou ndanai nindou hifokoare randeimb-ani. Ai sir+wara ambe moai yifiyu, nga asu mbumundi hohoanimo ranai moai ahambo yangrî nîngombo hohoanimo,” masei.

⁵ Nga asu Por ai amoasrî ranahambo kîkîmarîhoayuwa haiambe kîkefoai pîmayo, nga Porîmbo moai nîni-moatükunî akîdou-amboanî tüküfeyo.

⁶ Ai ahambo watîjarî fimandiyo asu moanî nîmai yifî pîmandüyo sei hehi hifandîmarîhorî. Ai ahambo gedühi hifandühi heimboyeianî ahambo nîni-moatükunî moaruwai tüküfendoköate-mayowa, asu sünguna ngorü süngurîhi hohoanîmoyeihî seiya, “Awi ai-ana god-ani,” masahündo.

⁷ Asu nindou mamî hifî ranîhünda bogorî ahandî ndürî Pubrius ahandî hifî ra ngoafîkîmî manîngo. Ranîyu nindou ranai yîhoefîmbo aboedî hamîndî mboraimborafi semündümunî ahandî worîni-mareamuna asu ro ahambo-so ngîmî si manîmboefî.

⁸ Ranîyo asu ranîhü Pubriusîndî afîndî ranai furîmboyuhü anğünümbo fondîhü mapu. Ahandî fi ranai hüfî afîndî tüküfe asu furîmboyuhü ahandî fondanî mapu. Ranîyo asu Por ai kefuai hüfu warî ahandîwamî nande mbura dîdîbafîfîhi anğünü ra aboedîmarîrî.

⁹ Por ai ranî-moatükunî ra ramareandamboyo asu munğambo anğünümbo nindou hifî ranîhündambo-mayei ranai masîneia ahei anğünü ra aboedîmareandürî.

¹⁰ Ranîyei ro sipambe hombo masefa ai yîhoefîmbo bîdîfîrî moatükunî ro mbonîmbo-marîhumîndefî ra fufumasehümunî.

Por ai Romînambo mahu

¹¹ Asu ro ngîmî amoamo ranîhü nîmboefîmbo süngunambo sip mamî airanî ranîhü hoewerî afîndîmayowa mamaro ranambe kamefoehundî. Sip ranana Areksandriayafe sipîyo. Asu sip hanğîfoyowamî Mboafö god sîsamî ra mapaiaro. Ranîyefî ro sipambe kefoehu hohu ranî hifî ra hîni-ngîrîhu hohu mahefî.

¹² Ranîyo asu hefî hefîmbo Sirakyus ngoafîhü tüküyahu ranîhü ngîmî si mamarefî.

¹³ Asükai ranîhünda botîyahu hohu hefî hefîmbo Regium ngoafîhü tükümehundî. Mamî ngorü si ranambo werî ranai hoarinîpoedî werîmayo asu yimbu siyefî mburîhu hefî Puteori ngoafîhü tükümehundî.

¹⁴ Ranîhü ro anîhondümbo-rîhindeimbî manîmboeia hoeimarîhundürî. Ranîyei ai yîhoefîmbo ai-babîdîmbo ranîhü mamî wik nîngombo hoafîmayeia manîmboefî. Nîmboefî mburîhu asu sünguna Rom ngoafîhü hefî tükümehundî.

¹⁵ Romîhündî anîhondümbo-rîhindeimbî ai ro ranî ngoafîhü tüküyahumboanefî hoafî ra hîmborîyei hehimbo, asu ai Apiusîndî Maket sowahî nindou aporambo worî ngîmî fondarühî sînei mbumarîhimunî. Ranîyu Por ai aheimbo hoeireandürî haya, Godîmbo hîhîfîrîrühî ngusüfoambe afure kümareandî.

Por ai Romîhü Godîndî hoafî bokamarîhendî

¹⁶ Hifî Rom ngoafambe tüküyahundane, ranîhünda gafman nindou ranai Porîmboya se sîhaf-amboanî worî mamî ranambe nîmbafanî ami mamî ai sîhambo hifandîmbîranînamboane mehomondo.

¹⁷ Ngîmî si ra howane, asu Por ai Suda-yei bogorî-memo ranahamumbo wataporîmbohünda mborai yahupurî haya hümarîhepurî. Ai munğ mafandunda, hoafîyupurühî yahuya, “Wandafî mamî. Ro moai nîni akîdou-amboanî rarîheandî sîhefî nindou asu sîhefî amao mamî-yomondî ahînümbo hohoanîmo ranahambo hifînambo-fembohünda. Nga Suda ai moanî wambo Serusaremîhü kîkîhîrîndümondîrî mburu Romî-yomondî warîhümarundîrî.

¹⁸ Ranîyomo Rom ai wandî papî-hoafî hîmborî-yomonda ro moai nîni-moatükunî rarîheanda hoeirundî wambo hifököefe-ndîrîmbohünda. Ranîyo ai wambo aboedambo koarîhefe-ndîrîmbo mehomo.

19 Nga asu Suda ai ranî hoafî ra hîmborîkoate-memonda asu ro hoafîmbo moai ngorü nafî yangoro. Ranîyahî ro Rom adükarî bogorî Sisar ai wandî hoafî ra awi hîmborîmbiyu masahî. Ranî-moatükunî rameheandî ra ro moai akîdou-amboanî nindou ro-mayei ranaheimbo papî-hoafîrîhandürî, nga moanî hamîndîyo rameheandî.

20 Ranî hoafî ranîmboyahî ro sîhamumbo mborai-sa hûmarîheheapurî hoiefepurühî wataporîmbo-yopurîmbo sambo. Ro anîhondümborîhe heheamboanahî hîmboayahî sapo nîne-moatükunî Israer munğuambo hîmboayei ranahambo. Ranî-moatükunî ranahandî nîmîndîhünd-ane sen haponda wambo hûputüpu-rîhendîrîmboayo,” mehupurî.

21 Ranîyomo asu ai ahambo sîmborî hoafîyomo-ndowohü yahomoya, “Ro moai Sudia-yafe-mayo pasî sîhamböhünda akîdou-amboanî sahumîndefî. Asu moai yîhoefî wandafî mamî Suda ai ranîhündambo sîhambo hoafîmbo hündî hoafî sowandümo sîfomo. Asu moai sîhambo moaruwai hoafîyoweimbî hündî hoafî ra tüküfe raraorandî, nga wanî.

22 Nga awi ro sîhafî hohoanîmo ra hoafîyafanî hîmborîmbo sefomboanefî. Ranî-moatükunî ra nîmboe sapo ro fîfîrîhündî munğuambo nindou Sisas ai Godîndî nîmor-ani seimbî aipoanîmbo-mehindî ranai se nîmbafambeahîndî ranahambo moaruwaimbofe hoafîmayei,” mehomondo.

23 Ranîyomo asu ranî-sîmboanî fandîhumboane yahomo houmbo, nindou afîndî ranai Por nîmarühî mafandundî. Ranîyu Por ai God nğînîndî hîfandarandî ranahambo wataporîmbo-marandî. Ranîyo nindou ranai Sisasîmbo anîhondümborîrûwuramboane yahu haya Mosesîndî-mayo ahînûmbî hohoanîmo asu Godîndî hoafî hoafîyomo-rundeimbî yomondî-mayo hoafî sürü pefe masîhefeyo ranahandî nîmîndî ra wataporîmbo-marandî. Ranî-moatükunî ra moanî hapoadümbö siambe piyu haya wataporîmbora hu-hu-humbo nîmbokoanî kîkîmaramündü.

24 Ranîyomo asu nindou-memo ranai bîdîfîrî ahandî hoafî ra anîhondümborundî, nga asu bîdîfîrî ai awi moai ranahambo anîhondümborundî.

25 Por ai mamî hoafî ra hoafîyu hayamboyuwane, asu süngunambo ai bobotîyafu houmbo ahamundîhoarî hoafî ranahambo sîmborî hoafîyomo houmbo bukürümefundî. Sapo Por ai yare hoafîyuhü yahuya, “Yîfiáfî Aboedî ranai Godîndî hoafî hoafîyu-randeimbî Aisaia ranahandî yafambe süngüre haya asu sîhamundî amoao mamî ranahamumbo anîhondü hoafîmayu!

26 Aisaia ai yare hoafîyuhü yahuya,
‘Se nğafî nindou ndanaheimbo hoafîndafîndürî.

Se hîmborî yanggîrî hîhîmborîpo-ndeimboyei,
nga asu nğîrî fîfîrîndîhi türüboadîhindî.

Se hîmboapondei ngeimboyei,
nga asu nğîrî hoeindîhindî.

27 Nîmboe sapo nindou ndanahei hohoanîmo ranai tapîhamî-yondürühi
ahei hîmboambe ra güre papîreandürî
asu ahei hîmboarî ra dikîreandürî raraora hayambo wambo.

Refekoate-ndeianî, nindou ranî-mayei ranai awi ahei hîmboarînambo hoeirîhi,
ahei hîmboambe ranambo hîmborîyei

asu ahei hohoanîmo ranai korîfoareandürühi

ai wambo sowana hehüpo ro aheimbo aboedî-aboedî fendürîmbo-hünda,’ *Aisaia*
6:9-10
mehu,” mehu.

28-29 Ranîyu asu Por ai ndeara bîdîfîrana hoafîyuhü yahuya, “Awi se ranî-moatükunî ranahambo hohoanîmo türüboadühi fîfîrîndîhindî. Sapo God ai nindou

aboedambofembo hoafi ra Suda-yafe ndifo ranaheimbo-so maho-ane, nga asu ai-amboani hoafi ranahambo himbori-ndeimboyeisi!” mehu.

³⁰ Por ai wori mamî ahandî pemiyu haya ranambe yimbu himbanî manüngu. Ranîyu asu ai nindou didiyei ahambo-so tüküyahindani mborai-mboraifi semündündürî didiboado-reandürî marandî.

³¹ Ai rarearühi God nginîndî hifandarandî ranahambo aheimbo yihimbokoate-wataporimbo-randürühi Sisas Krai Adükari-mayu ranahambo yamundeandürî marandî, nga nindou mamambo moai yowanî yahundo.

Rom

Pas Por ai Romihündambo sürü papimarandi

¹ Karıhasıhandürı ro Por-anahı, roana Kraıs Sisasındı moanı ratüpurıya-rıhandeimb-anahı. God ai wambo Kraısındı hoafı semındı ho-rambohünda kafaore hınıngıreandırühi asu se aboedı hoafı ra bokandıhawandı mehu-anahı nda.

² Aboedı hoafı ndanahambo God ai horombo hoafımareandı asu hoafı ra ahandı hoafı hoafıyomo-rundeımbı ai ahandı Bukambe sürü paru masıhoemo.

³ Aboedı hoafı ranana ahandı Nımorı ranahamboane hoafımayo. Nımorı ra Sudahündı nındou adükarı bogorı Defıtındı sırambeahındı nındoumbofi tükümeıyü.

⁴ Nğa ahandı sürühoeımbı yıfıafı ranahambo ana God-ani ahandı afındı hondayı. Ai Godındı Nımor-ani ranımbı weındahı randeanda tüküfemböhünda God ai ahandı ngınındı afındınambo ahambo yıfıhündı botımarırı. Sapo aiana sıhefı Adükarı Sisas Kraıs ra.

⁵ Ahandı sünguyo ro hoafı semındı ho ratüpurı ra masahumındefı. Asu Suda-yafe ndıfo nımorehı nındowenihı muıguambo hıfıhü ranai Sisasımbı anıhondümböndıhorühi ahandı hoafı ra süngumbırıhındı yahuhaya ranımbıhünda God ai yıhoefımbı kamafoareamunı.

⁶ Asu nındou Rom ngoafıhü amarei ra sıheimbo kameihıyü hoafı ra hoafımbı koamarıhemunı. Sapo sıheimbo God ai Sisasınd-aneı mehündürı.

⁷ Se Rom ngoafıhü amarei sıheimboyu sapo God ai ngüsüfo parearühi asu ai nındou wand-aneı yahuhaya dıbonımendürı, sıheimboanahı ro sürü nda paparıhandı. Sıhefı Ape God asu Adükarı Sisas Kraıs ai sıheimbo moanı hıpoambo-ndıneandırühi ngüsüfoambe afurıfımbı hohoanımo mbısabına-ndüramboane.

Por ai Romihündı hoeıfendürımbı yahumboanı

⁸ Ro randıhe hoafındahandürı samboanahı, muıguambo hıfı nındou amarei ranai se anıhondümbö-rıhindeımbı nındou anımböei ranımbı wataporımbı-arıhündı ranımböanahı asu Sisas Kraısındı süngu sıheimbohünda wandı God ranahambo hıhıfarıhüni.

⁹⁻¹⁰ Godındı Nımorı ranahambo aboedı hoafı ra hoafıya rıhandühı wandı muıguambo hohoanımo Godımbı ratüpurı-yahühanahı. Ai fıfıreamboanı sapo ro nımbı-nımbısi sıheimbo hohoanımoayahühi ahambo dıdıbafıya arıhandı. Ai wambo sıheimbo hoeıfendürımbı farıhefe-ndırımböhündambo hohoanımoayı ana, asu ro süngunambo dıdı sıheimbo hoeındı-heırımböyahı.

¹¹ Ro Yıfıafı Aboedındı-mayo moatükunı sıheimbo ngınemındı-ndürımböhünda segödürımbı sambo, ranımböanahı asu ro sıheimbo hoeıfendürımbı hohoanımo-ayahandürı.

¹² Hoafı nda rahurai-ane: Sıhefı anıhondümböfe ranına sımbörı-sımbörı ngınımbıramındımun-amboane samboanahı hohoanımoayahı.

¹³ Wandafı mamı, se ndorıhi fıfırındıhındı, ro sıheimbo sowana afındımbı sınımbı samboanahı hohoanımoayahı. Nğa asu wambo afındımbı bıdıfırı moatükun-ane nafı güreandırı marandı. Ro Godındı ratüpurı ratüpurıyahühı Suda-yafe ndıfo aheimbo farıheheandıranı ahandı hoafı anıhondümbö-rıhindeımbı nındou tüküyahi marıhünd-ane. Nğa ranımböanahı sıheimbo sowanambo amboanı sınımbı samboanahı, sıhei anıhondümböfe hohoanımo ra farıhefemböhünda sapo aheimbo mafıheheandırı nou.

¹⁴ God ai wambo ranı ratüpurı masendıra ranımböane asu roana nındou Grikındı adükarı ngoafıhü amarei-aneı asu nındou nımambe burayei-ane, nındou

fifirihindeimbi rananei asu fifirifekoate-mayei rananei munḡuambo aheimbo hoafi ro moani bokandihehea samboanahi ḡusüfoambe fufurafoareandiri.

¹⁵ Ranimboanahi asu Godindi aboedi hoafi nda Rom ḡoafihü amarei sheimbo amboa bokandiheheandüri sa hehea ro hürütayahi.

Aboedi hoafi ana Godindi ḡginind-ane

¹⁶ Nga ro moai aboedi hoafi ranahambo amoanḡḡiyahi. Nimboe sapo ranana Godindi hoafi ḡginindi hamindiyo hayamboane asu ai didiyei anihondümborarihindi ranaheimbo aboedambo-reandüri-randeimbi mayowambo wambo. Sudahündi aheimbo-so boatei tüküfe mburamboyo asu süḡguna ahei ndifo ranaheimbo-so amboa tüküme feyo.

¹⁷ Nga aboedi hoafi ra sapo God ai nindou anihondümborarihindi ranaheimboya nindou mbumund-anei ehündüri asu Godindi mbumundi hohoanimo hoafi ra ranambeah-ane weindahi tüke feyo. Mbumundi hohoanimo ranana anihondümbofe hohoanimo rani-süḡgu yangiri weḡgurühi peyo haya hombo bidifiran tüke feyo. Nga Baiborambe hoafi ranahambo yare hoafiyowohü yahoya, 'Nindou ranai ana anihondümbofe hohoanimo rani-süḡgu yangiri nimboeimboyei,' meho.

Munḡuambo nindou Godimbo daboadanambo-arihori

¹⁸ Nindou sapo Godimbo daboadanambo-rihorühi asu moaruwai hamindi hohoanimo yeih ahei moaruwai hohoanimonambo ahandi anihondü hoafi ra gürühi arihündi. God sünambe amaru ahandi hürütü ra ranaheimbo weindahi tüküfe arandi. Asu ai ranambo nindou rahurai ranaheimbo yibobondearimbui.

¹⁹ Nga nindou ai God ranahambo fifirifembo hohoanimo ra moai dibo yangoro. Nga God ai ahandihoari rani-moatükun ra aheimbo weindahi-mareandüri.

²⁰ Yin, God ai hifi nda nafimarandi asu horombo hondü peyo haya hombo hapondani amboani rani-moatükun ai nafimarandi ra nindou ai hoeirihimboanei. Raninambo asu nindou ranai God ahambo ḡgiri himboari hondünambo hoeindihoris, nga ai nünḡu-nahuraiyu ranahambo fifirindihimboyei. Ai ahandi koadürümbo yangoroweimbi ḡginindi ra fifindihindi asu ai God hondayu ranahambo fifirindihimboyei. Ranimboane asu ai ḡgiri roana moai ranahambo fifirihundi mbisei.

²¹ Sapo nindou ai Godimbo fifiri-marhoriyosi, nga asu ai moai Ahambo adükarani seihü, shefi God-ani sahündowohü hihifirihori rihündi. Nga asu moanindi moatükunimbo ḡusüfo pamarihindi asu ahei hohoanimokoate hohoanimonambo ahei ḡusüfo ra nimb mamarondüri.

²² Asu ai rarihi hoafiyehi seiya, roana fifirihundeimbi nindou-ane fi, masei, nga ai nindou fifirifekoate tüküme hind.

²³ Asu ai God koadürümbo-koadürümbo nünḡuweimbi ranahambo hinḡgirihi hehi asu ai sümbuyo-randeimbi moatükun, nindou, ndu, ninhondi, wako sisami ranahambo hei didibafiyehi rihündühi hihifi-hihifiyei marihündi.

Mamikari hohoanimo

²⁴ Nindou ranai moaruwai rani hohoanimo-mayeamboyu asu God ai aheimbo yare moani hinḡḡi-mareandüra asu ai yikoarifo hohoanimo ḡusüfoambe botimareandüri asu amoanḡḡümbi moatükun simbori hoyehi marihündi.

²⁵ Nindou ra Godindi anihondü hoafi ranahambo hinḡḡirihi hehi asu tikai hoafi süḡgurihi arihündi. Raniyei asu ai n-ne-moatükun God nafimarandi ranahambo hohoanimo yeih didibafiyehi marihündi, nga asu ai God munḡu-moatükun nafimarandi ranahambo moai anihondümborarihori didibafiyahindo rihündi. Nga awi shiri munḡuambo si aho ra ahambo adükarani mbisefimboane, nga anihond-ane.

²⁶ Nindou ranai moaruwai hohoanimo ramarihindi ranimbo-hündambo God ai aheimbo amoanngümbi hohoanimo ngusüfoambe amaro ra-süngure hinngimareandüri. Ranimboyei asu nimorehi ai-amboani nindowenihidibo aboedi ningokoate-yehi ngörü nimorehi dibo mamani ran hohoanimo süngumarihündi.

²⁷ Asu nindowenih ai-amboani ranisüngumboemo ai hohoanimo aboedi ahamundi nimorehi-babidi refembo ra hinngiru houmbo nindowenih ahamundihoi bogo moaruwai hohoanimombo mehomo. Raniyomo asu ai amoanngümbi moatükuni yaru arundi ranimbo-hünda asu ahamundihoi tiriifo afindi masowandümo sapo ai ramefundi rani simogodihumbo.

²⁸ Nindou ai Godindi anihondü hohoanimo fifirife ranahambo süngufembo moei masei ranimboyu asu God ai ahei yikoarifo hohoanimo moaruwai yare hinngimareandüra, asu ai rani-moatükuni refembo yowanimbo-mayo ra ai rani-süngumarihindi.

²⁹ Asu aheimbo hohoanimo moaruwai hamindi mengoro ranai tüküra pimareandüri yikoarifo hohoanimo, sümbuyo-randeimbi hohoanimo, hohoanife hohoanimo, ngörumbo yifari hohoanimo, ngörumbo ngusüfoambe moaruwaimbofe hohoanimo, nindoumbo hifokoefe hohoanimo, nginindi hoafi hohoanimo, ngörumbo tikai hoafi hohoanimo, ngörumbo moaruwaimbofe hohoanimo, mungu hohoanimo ra süngumarihü hei.

³⁰ Raniyei asu ngörumbo daboarani hoafi hohoanimo, ngöründi ndüri weindahi hamindi moaruwaimbofembo hohoanimo, Godimbo yiboarukofi hohoanimo, hoafi mbahirihimbibi hohoanimo, afindi-afindeimbi hohoanimo, ahei fi ranahambo borihohoanimo, munguambo ra süngumarihü hei. Ai simbori moaruwai hohoanimo ranahambo refembo hohoanimo, asu hond-afindi-yafe hoafi himbori-koate, hohoanimo mungu ra rareirani hohoanimo munguambo ra rarihi marihündi.

³¹ Ai ngusüfo hohoanimokoate-anei, asu moai ahei hoafayei ranahambo kikihirihümündi, moai ahei fikiminindimbo hohoanimo, asu ai moai nindou ngörumbo hipoambo-rhindühi farihhindüri.

³² Nindou ranai Godindi mbumundi hohoanimo hoafi ra ndorihifi fifirihindi. Hoafi ra yare hoafiyowohü yahoya, 'Nindou düdi ai hohoanimo yahurai hohoanimoayu ana, yifimbiyuwamboane,' meho. Nindou ai ra fifirihindisi, nga moaruwai rawarihindi. Asu rani yangriyopoani, nga nindou bidifiri ai rawarihindi ranaheimbo siaoyahi arihündi kameihi.

2

Godindi yibobofe hohoanimo ai mbumund-ane

¹ Ranimboane asu nindou didiyei nindou ngörumbo papi-hoafirihündürani, se ngiri ro hütiyefipoani mbisei. Nga se ngörumbo papi-hoafirihündürani se shei-fimbo amboani papi-hoafirühi arihündi, nimboe se rani moatükuni ai rawarihindi ra sapo se-amboani rawarihindi ranimbo wambo.

² Nindou sapo moaruwai hohoanimo rahurai rawarihindi ranaheimbo God ai papi-hoafarandüri, nga ahandi yibobofe hohoanimo ra mbumundi saf-ane, ra sirihi fifirihündi.

³ Nga se nindou bidifirambo ai hohoanimo rahurai hohoanimoayu ranahambo papi-hoafiri-hündühaneisi, nga se-amboa sheihoari rani hohoanimo rahurai rarihindühanei, nga se nungurihi ranahambo hohoanimo-yehiyeia? Asu se Godindi yibobofe tüküfeyowambe ra aboedambo-ndahumboyefi seimboyefi?

⁴ God ai sheimbo hohoanimo aboedi safi hohoanimoyundürihi sheimbo nimai yibobofe-ndürikoate gedühi hifandarandüri. Nga ahandi hohoanimo ra se moanane

seimboyeyi? Godindî aboedî hohoanîmo ra sîheimbo didîboado-fendûranî asu se hîhîrîfe ahambo süngufimbo-hündamboane, nga se ranahambo moai fifîrîhindîyo?

⁵ Nga se afîndî-afîndeimb-aneî asu ngîrî sîhei moaruwai hohoanîmo ra hîningîndîhindî. Mami ranî hohoanîmo süngu Godindî-mayo ngîndî hamîndî hohoanîmo ra sîheiwami papîrîhündühi nou-aneî. Asu se süngunambo God ai ngîndîndühi ahandî mbumundî hohoanîmo süngu yîboboreandambe anîmbo ranî-sîmboanî weindahî tükündîfeyoanî asübusümbî hohoanîmo ra ndahümündimboyeyi.

⁶ Nga nindou mamamî nîne-moatükunî ai rawarîhindî ranî sîmogodîhümbö anîmbo God ai aheimbo yîbobondearümbui.

⁷ Nindou bidîfîrî didîyeyi aboedî hohoanîmo ra sünguarühi hei ana, sapa God sîhefîmbo ndürî adükarîmboane asu sümbokoate yangîrî nîngombo ranane muᅅguambo ranî-moatükunî mbîsemuna seimboaneî rawarîhindî. Nindou rahurai ranaheimbo-anîmbo God ai yangîrî koadürümbö nîngoweimbî ra dagadürîmbui.

⁸ Nga asu nindou bidîfîrî didîyeyi ai ahei fimbo yangîrî hohoanîmoyeyî anîhondü hohoanîmo ranahambo yîboaruko-rühîndühi asu nîne hohoanîmo moaruwai meᅅgoro ra süngufembo hohoanîmoayeyî ranaheimbo-anîmbo God ai ngîndîndühi tîᅅrîfo afîndî dagadürîmbui.

⁹ Ranî-sîmboan-anîmbo nindou muᅅguambo sapa hohoanîmo moaruwai meᅅgoro sünguarîhi hei ranaheimbo tîᅅrîfo-ane asu asübusî afîndî ranane ranî-moatükunî ra dagadürîmbui. Ranî-moatükunî ra Sudahündî aheimbo-so boateî tükündîfendürî mbundambo-anîmbo asu süngunambo muᅅguambo nindou amurî-mayeyî aheimbo-so amboanî tükündîfendürîmboe.

¹⁰ Nga asu nindou muᅅguambo didîyeyi ai sapa hohoanîmo aboedî ra-sünguarîhindî ranaheimbo-anîmbo God ai ahandî hîmboamupui-randeimb-ane, ndürî adükar-ane asu ngusüfo afurîfe kife-ane muᅅguambo ra dagadürîmbui. Ranî-moatükunî ra Suda aheimbo boakorî dagadürî hayambo-anîmbo asu nindou amurî-mayeyî ranaheimbo amboanî dagadürîmbui.

¹¹ God aiana ngîrî nindoundî sirî ranahambo hohoanîmondu, nga muᅅguambo mamî hohoanîmo süngu türüfoa-reandürîhani yîboboareandürî arandî. Nga nîne-moatükunî nindou ai rawarîhindî ranî-süngu yangîrî anîmbo ai türüboadeandühi yîbobondeambui.

¹² Nga nindou didîyeyi Mosesîndî-mayo ahînümbî hohoanîmo ranahambo fifîrîfekoate-mayeyî-aneisî, nga moaruwai hohoanîmo süngurîhindanî God ai ahînümbî hohoanîmo ranahambo hohoanîmokoate-nduhü aheimbo randeandüra awandîhehimboyeyi. Asu Suda ai ahînümbî hohoanîmo fifîrîhindîsî, nga asu didîyeyi moaruwai hohoanîmo süngurîhindanî ahînümbî hohoanîmo ranî-süngu yîbobondearümböe.

¹³ Nga nindou didîyeyi ahînümbî hohoanîmo ranahambo hîmborîmayeyî ranî-yeipoanî ai Godindî hîmboahü aboedî mbumundî nindou anîmboeî, nga wanî. Nga nindou ai ahînümbî hohoanîmo ranai hoafîmayo ranahambo süngurîhindühi rawarîhi hei ranai-anîmbo Godindî hîmboahü aboedî mbumundî nindou tükündahimboyeyi.

¹⁴ Nga nindou Suda-yafe ndîfo aiana moai ahînümbî hohoanîmo ra fifîrîhindîsî, nga bidîfîrî ai moanî ahei hohoanîmonambo yangîrî aboedî moatükunî ahînümbî hohoanîmo ranai hoafîmayo ranî-süngu-aneî ratüpurîyeyî arîhündî. Ai ahînümbî hohoanîmo ra fifîrîfekoate-ayeyî amboanî asu ai aboedî hohoanîmo ra aheihoarî purîhümündihü hohoanîmoyeyîhaneî.

¹⁵ Ranî hohoanîmo ai ranî-süngurîhi hohoanîmoyeyî arîhündî asu ahei aboedî hohoanîmo ranai-ane ahei ngusüfoambe ahînümbî hohoanîmo sürü apaiaro ranahambo nafuiarandî. Ranîyeyî asu ahei ngusüfoambe ranai-amboanî ahînümbî hohoanîmo ra

purar+hümündi ranahambo nafuiayo, nga ngoambo yiboarukureandür+ asu ngoambo ndoreandür+ randühane.

¹⁶ Y+bobofe si ra tüküfe s+imboan-an+imbo muᅅgu-moatükun+ sapo rahurai ham+ndi nindou aheimbo-so tükünd+ fendür+imboe God ai Sisas Krais+ndi war+ süngu nindou-yei hohoan+mo d+bo meᅅgoro ra türüboadeandüh+ y+bobondea-ndür+imbui. Hoafi yahurai ranane ro s+heimbo aboedi hoafi hoafayah+ndürü+ bokar+hehe ar+händi.

Sudah+ndi asu ah+nümbi hohoan+mo

¹⁷ Asu se nūᅅgu-mandahia? Se hoafiyeih+ya, roana Suda-anefti, nga ran+imbo-hündambo ah+nümbi hohoan+mo ra fif+rari+hündi ran+imbo wambo God+ndi y+bobofeambe s+hef+imbo aboedambo-ndeamunümbui ase. Asu se ro-anefti God+ndi nindou-ayefi sei hehi ranahambo bor+yei ar+hündi.

¹⁸ Sapo se ah+nümbi hohoan+mo ra yamund+hi mbur+hü fif+r+hi hehimbo wambo God ai n+ne aboedi hohoan+mo-ane ehu ra fif+rari+hündi asu mbumund+ hohoan+moayo ranahamboane yifirayei.

¹⁹⁻²⁰ Asu se hoafayeih+ya ah+nümbi hohoan+mo ranambe fif+r+fe hohoan+mo asu an+hondü hoafi ra muᅅgu fif+rari+hündi ase. Ran+imbo-hündambo an+imbo himboat+hari-mayei ranaheimbo nafi nafuinda-hündür+imboyefi asu nindou n+imbi n+maroan+ an+boadei ranahei si rahurai-anefti. Asu roana sapo ᅅgusüfokoate nindouyei d+d+boador+hündür+r+hundeimbanefti asu n+moak+d+bou yamund+hündür+r+hundeimb-anefti muᅅguambo rasei ar+hündi.

²¹ Se nindou bod+mondambo yamundari+hündür+ ana, asu n+imboe s+hei fimbo yamund+fekoate-ayeia? Se hoafiyeih+ya, se h+mbuhün+poan+, ase-anesi, nga asu se ra s+heihoari h+mbuhün+yeih+yei wan+yei?

²² Se hoafiyeih+ya, se n+morehi s+si+h+mo, nindowenih+ b+rab+r+poan+, ase-anesi, nga asu se s+heihoari ra raweyahindüh+yei wan+yei? Se s+sam+ god ranahambo yiboarukoar+hünd+si, nga asu se s+sam+ god+ndi worambeah+ndi napo h+mbuhün+yei r+hündai wan+yeiai?

²³ Se ah+nümbi hohoan+mo ranahambo ro fif+r+humboanefti seihü ranahambo bor+yei r+hündühaneisi, nga se hohoan+mo ra süᅅgufekoate-yeih+ asu ranan+imbo se God+ndi ndür+ moaruwaimbo-r+hündüh+yei wan+yei?

²⁴ Nga ranahambo Bukambe hoafi ranai yare hoafiyowohü yahoya, 'Suda s+hei süᅅguna nindou ᅅgorü s+r+hündi ranai God+ndi ndür+ ranahambo moaruwaimbor+hi hoafiyei ar+hündi,' meho.

Hoear+ kefe t+r+hefe hohoan+mo asu ᅅgusüfoambe hohoan+mo-ane

²⁵ Asu Suda se ah+nümbi hohoan+mo ranahambo süᅅguar+hi hei ana, s+hei hoear+ kefe t+r+hefe hohoan+mo ra mbumund+ saf-ane. Nga asu se hohoan+mo ranahand+ süᅅgufe hokoate-yeian+ hoear+ kefe t+r+hefe hohoan+mo ranai refekoate himbondeimboyei.

²⁶ Asu nindou ᅅgorü s+r+hündi sapo d+d+yei ahei fihoeari ra kefe t+r+hefekoate-aneisi, nga asu ai ran+ ah+nümbi hohoan+mo ra süᅅguar+hi hei ana, nindou ranaheimbo God ai nindou ranai ana fihoeari kefe t+r+hefimb+ himboyeimboanei mambüsüyo?

²⁷ Y+ni, asu Suda seana ah+nümbi hohoan+mo ra Bukambe mbeᅅgor+ndür+si asu s+hei fihoeari kefe t+r+hefe hohoan+moyeimb-aneisi, nga asu se ah+nümbi hohoan+mo ranahambo süᅅgufekoate-yei ar+hündi. Nga nindou ᅅgorü s+r+hündi aiana moai ahei fihoeari kar+hi t+r+hehi r+hünd+si, nga asu ah+nümbi hohoan+mo ra süᅅguar+hündi ana, nindou rahurai ana ahei aboedi hohoan+monambo s+heimbo papi+hoafarandür+.

²⁸ Nga nindou ai moan+ fi yang+r+ Sudahünd-ani ranai ana Suda hondüyopoan+. Asu fihoeari kefe t+r+hefe hohoan+mo hondü ranana moan+ fi ranahambo hohoan+mo yang+r+iyopoan+.

²⁹ Nga nindou düdi ai Godîndi-mayo moatükunî ra ahandî ngusüfoambe amarondo ana, ai Suda hond-ani. Fihoeari kefe tirîhefe hohoanîmo hondü ranana ai ngusüfoambeahîndî hohoanîmo yangîr-ane. Rani hohoanîmo ranana moanî fimbo hohoanîmoyopoanî, nga Yifiafîndî hohoanîmo-ane. Nindou rahurai ai nindouyei himboahü ndürümbî adükariyopoanî, nga Godîndî himboahü ndürümbî nindou-ane.

3

Moaruwai hohoanîmo ra ngîrî aboedî hohoanîmo hîfînambondeandî

¹ Ranana asu nüngunde Sudahündî-yei niñgombo ranai ngorü sirîhündî-yei niñgombo ranahambo ngasündîmandea? Asu fihoeari kefe tirîhefe hohoanîmo ranambe nine-moatükunî aboedî tüküfe aranda?

² E! Afîndî muñguambo moatükunî aho ra rani-poanî rani-poanîreamboane. Mamî adükari moatükunî ranane God ai Suda aheimbo ahandî hoafi hondü ai aheimborîhi hîfandîmbîrîhünda yahuhaya masagadürî.

³ Asu nindou bidîfirî ai hoafi ranahambo anîhondümbö süngufekoate-aye ranana asu nüngumandîfea? Nindou ai rani-moatükunî rawarîhindî ranîmbohünda asu God ai-amboanî anîhondümbö hohoanîmo hoafi ahandî ra hîniñgîmandeyo?

⁴ Tikaiyopoanî, nga anîhond-ane, God ai ngîrî rani-moatükunî ra randeandî! Nindou ai tikarihi hehi hoafayei amboanî asu God aiana moanî anîhondümbö mam-anîmbo hoafîndîmbui. Sapo Bukambe hoafi ranai God ranahambo yare hoafiyowohü yahoya,

'Nüñgu-sîmboanîyo se hoafîndafanî nindou hoafi ra anîhondayo fîfirîmbîrî-hindamboane.

Asu nüñgu-sümboanîyo nindou sîhambo papi-hoafîndîhünanî sîhafî hoafi ra ahei hoafi ranahambo ngasündîmbî-reandüramboane,'

Buk Song 51:4

meho.

⁵ Nga asu sîhefî moaruwai hohoanîmo ratüpurî rani hohoanîmo ranai Godîndî mbumundî hohoanîmo ranahambo weindahîndeandanî ana, sîhirî ranahambo nüñgu mambîsefa? God ai sîhirî moaruwai hohoanîmoyefî arîhundî ranîmbo-hünda ai sîhefîmbo sîmborî tîñîrîfo asemunî ana, asu ahandî hohoanîmo ra moaruwai-ane, randîhu ramambîsefîyo wanîmandefîyo? (Nindou sîhefî hohoanîmo süñguanahî moanî ndarîhe hoafiyahî.)

⁶ Rani-moatükunî ra ai wanî! Asu God ai mbumundî hohoanîmokoate-ayu ana, asu nüngunde ai nindou hîfî ndanîhü anîmboei ranaheimbo türüboadeandürühi yîbobomandeandüra?

⁷ Asu wandî tikai hoafi hohoanîmo ranambo Godîndî hoafi hondü ra weindahî-rîheandanî asu ahandî ndürî adükari tüküfeyo ana, asu nîmboe wambo moaruwai hohoanîmo-yaheimbî nindou nou God ai papi-hoafarandîra?

⁸ Refeana, sîhirî randîhu hoafîndefîhüya, awi sîhirî moaruwai hohoanîmo rani yangîr-anîmbo süñgundîhu ngefani ranîmbo asu aboedî hohoanîmo ra rani-süñgu tükündîfeyoanî mambîsefîyo? Karîhasîhandürî wanî. Nindou bidîfirî wambo tikai hoafiyahü-ndîrîhüya Por aiana yahurai hoaf-ane wataporîmbora arandî asei. Süñgunambo-anîmbo God ai aheimbo ramarîhindî süñgu türüboadeandürîhî tîñîrîfo dagadürîmbui, nga rani-moatükunî God ai refemboayu ra ai aboed-anesî.

Nindou moai mbumundî mamî ai-amboanî hîfîni nüñgu

⁹ Awi refe ana, Suda sîhirî nindou ngorü sirîhündî ranaheimbo ngasündîhurümbö-mbeyefîyo? Ra ai wanî! Ro rani-moatükunî ranahambo hoafîyaheimb-ane, nindou ngorü sirîhündî ranane, asu Suda ranane, muñguambo sîhirî ana mamî sîmogodî nindou yangîr-ane fî asu muñguambo moaruwai hohoanîmo süñgurîhu-rîhundühi sîhefîhoari hütî-ane fî.

- ¹⁰ Nga Bukambe hoafi ranahambo yare hoafiyowohü yahoya,
‘Nindou mamî ai-amboanî moai mbumundî nünngu.
- ¹¹ Nindou mamî ai-amboanî moai Godîndî moatükunî ranahambo fîfîreandî,
nindou mamî ai-amboanî moai Godîmbo kokorürî randî.
- ¹² Muŋgoambo ai Godîmbo daboadi hîhîrîhorî-mboanei.
Muŋguambo ai nindou moaruwai saf-aneî tükümehindî.
Nindou mamî ai-amboanî nîne-moatükunî aboedayo ranî-moatükunî moai rareandî,
nga wanî,’ *Buk Song 4:1-3; 53:1-3; Saveman 7:20*
- ¹³ ‘Muŋgu yafambe ana yîfambe gabudîfekoate anîŋgo rahurai-anendürî.
Tîkai hoafi moaruwai ranai ahei teifî ranî-sünngu hîhîre ho pîyowohü moanî
yangoroweimbi hoafi ranai tüküfîh-ane.’ *Buk Song 5:9*
‘Amoasîrîndî yahafambe nindou hîfokoefembo tîbagî amaro nahurai.’ *Buk Song 40:3*
- ¹⁴ ‘Ahei yafambe ambe ana nindoumbo God ai moaruwaimbo-mbîreandüra-mboane
yaho hoafi
asu moaruwai hühütimbü hoafi ranî yangîr-ane hoafîyei arîhündî.’ *Buk Song 10:7*
- ¹⁵ ‘Aiana nindou hîfokoefembo hohoanîmoayei.
¹⁶ Aiana nahanîniyo ahei ra muŋgu-moatükunî moaruwaimbofe howohü tîŋîrîfo
afîndî saimbo yangîrî nindou-aneî.
- ¹⁷ Aiana nindou ŋgorü-babîdîmbo moai wudîpoaporîhi nîmareî.’ *Aisaia 59:7-8*
- ¹⁸ ‘Aiana moai Godîmbo akîdou-amboa ahînrîhorühî yîhîmboyahündo rîhündî,’
Buk Song 36:1
- meho.
- ¹⁹ Asu sîhîrî fîfîrîhumboanefî, muŋguambo hoafi ahînümbî hohoanîmo ai hoafayo
ra nindou dîdîyei ranahandî hoarehîndeihi süngumbîrî-hindamboane. Ranîmboane
asu nindou mam-amboa ŋgîrî hoafîndühî ro mbumund-anahî mbüsu, nga wanî.
Asu nindou muŋguambo Godîndî hîmboahü hütî-aneî ra nafuimbohünda ahînümbî
hohoanîmo ŋgoro.
- ²⁰ Nga ahînümbî hohoanîmo süngufembo ranînambo ŋgîrî nindou mamîmbo am-
boanî Godîndî hîmboahü nindou mbumund-anahî mbüsu. Ahînümbî hohoanîmo
ranai ahandî ratüpurî sîhefî hohoanîmo moaruwai nafuiyamunî randühane.
- Anîhondümböfe süngu nindou ai Godîndî hîmboahü mbumund-aneî*
- ²¹ Nga hapondanî ana God ai ahandî nindoumbo mbumund-aneî ehu hohoanîmo
ranana ai weindahî tüküfemboane. Nga asu ranî-moatükunî ra sapo ahînümbî
hohoanîmo meŋgoro ranî-süngupoanî tükümefeyosî, nga ahînümbî hohoanîmo ranîyo
Godîndî hoafi hoafîyomo-rundeimbi ranai-amboanî ranî-moatükunî ranahambo
weindahîru masîhoemo.
- ²² Godîndî-mayo mbumundî hohoanîmo ranana ndahurai-ane: Nindou muŋguambo
dîdîyei ai Sisas Kraismbo anîhondümbö-arîhorî, ranaheimbo God ai nindou
mbumund-aneî ehu ahei anîhondümböfe hohoanîmo ranîmbo-hündambo. Nga nin-
dou ranai ŋgorü-poanîyombo-yoponî.
- ²³ Wanî, nga nindou muŋguambo moaruwai hohoanîmo-yeimboanei asu mbumundî
sürühoeimbi hohoanîmo God ai siaoayu ra mbonîmbo-rîhümündimboanei.
- ²⁴ Nga asu God ai aheimbo moanî hîpoamboarandürî. Ranîmboyu asu ai nin-
dou ranaheimbo aboedî mbumund-aneî mehündürî sapo Kraiss Sisas ai aheimbo
aboedambo-mareandürî ranahandî süngu.
- ²⁵ God ai Kraiss ahamboya, ahandî horî ranai pîndowohü-anîmbo nindou dîdîyei
ahambo anîhondümbö-arîhorî ranai moaruwai hohoanîmoayei ra popoaimbî-
ramîndüramboane yahu hayamboyu. God ai ranî-moatükunî ramareandî ra ahandî

hohoanimo moani mbumundi hamindi hondayo ra nafuimbohünda ramareandi. Nga horombo ana nindou ai moaruwai hohoanimomayeisi, nga God ai rani-moatükuní ranahambo hiniŋgírou safi hifandandühi asu ai moai nimaí rani-moatükuní ranahambo simbori tíŋírifo saimbo hohoanimo.

²⁶ Yiní, ai Sisasimbo maserü ra haponda ndanambe ana ahandi mbumundi hohoanimo ra weindahi nafuimbo-hündamboyo. Rani süngumboane ro fifirihundi ra God ai ahandihoari mbumundi hamindi hond-ani asu nindou düdi ai Sisasimbo anihondumbo-ariri ranahambo seana nindou mbumund-anafi yahu arandi.

²⁷ Asu refe ana, nine-moatükuní ranahambo sihiri borimandefi habodefa? Ngiri moani borindefi. Asu nimboe rani-moatükuní rana? Rani mbumundi moatükuní ra sapo ahinümbi hohoanimo meŋgoro ra süngufembo-hündamboyo? Wani, nga sapo sihiri anihondumbo-arihundi ranimbo-hündamboane.

²⁸ Nga sihiri ana ra fifirihundi, nindou moani anihondumbo-arihindi ranaheimbo-animbo God ai nindou mbumund-anei mbüsümbui, nga ahinümbi hohoanimo ra süngufembo ranimbo-hündambo ngiri randearü.

²⁹ Asu nimboe rana? Asu God ai Suda-yei God yangiriyu? Asu nindou ngorü sirihündiyeyi God kameihiyu? Yiní, God ai nindou ngorü sirihündiyeyi God amboanani.

³⁰ God aiana moani mamani. Raniyu hayambo ranani Suda sapo ai ahei fihoeari karihi tirihehi arihündi ranai anihondumbo hohoanimo süngu aheimbo nindou mbumund-anei mbüsümbui. Asu nindou ngorü sirihündi sapo ai ahei fihoeari kefe tirihéfekoate ranai anihondumbo hohoanimo süngu aheimbo amboa nindou mbumund-anei mbüsümbui.

³¹ Asu sihiri rani anihondumbofe hohoanimo ranambo sapo ahinümbi hohoanimo meŋgoro ra moanane sefai? Ai ra wani! Nga ahinümbi hohoanimo ahandi nimindi ra nginiri-humündefühanefi.

4

God ai Abrahamimbo nindou mbumund-anafi mehundo

¹ Asu sihiri sihefi amoao Abraham ranahambo nüngu mambisefa?

² Abraham ai nine aboedi moatükuní ratüpurimayu ranahambohünda God ai ahambo nindou mbumundi aboed-ani mbehu-mbonana, asu ranimbo-hünda borimbomayu-hündiyosi. Nga ranimbo-hünda Godindi himboahü ngiri borindu.

³ Nga Bukambe hoafi ranai yare hoafiyowohü yahoya, 'Abraham ai Godimbo anihondumbo-mariri ranimboyo asu God ai ahambo nindou mbumund-anafi mehundo ahandi anihondumbofe hohoanimo rani-süngumbo wambo,' meho. *Stat 15:6*

⁴ Sihiri fifirihundi ra, nindou ai nine ratüpurí ratüpurayu ana, ai rani takini kaki semündüh-ani. Ahandi kaki ra moani sabudowaní semündühüyupoani, nga sapo ai ratüpurimayu rani takinimbo asabudo-ane.

⁵ Nga asu nindou düdi ai ahandi ratüpurí ranahambo hohoanímokoate-yuwohü asu ai moani God sapo nindou hohoanimo moaruwaimbü aheimbo nindou mbumund-anei ehu ranahambo anihondumboariri ana, asu ai ahandi anihondumbofe hohoanimo ranahambo mbumundi hohoanimo-ane yahu arandi.

⁶ Nindou rahurai-ane God ai ahambo mbumundi nindou-ani ehu, nga moai ahandi ratüpurimbohünda, nindou ranai hihifi-hihifümbi nindou-ani yahu. Nga Defit amboa ranahambo hoafimayu.

⁷ Ai yare hoafiyuhü yahuya, 'Nindou ai hihindi hohoanímoyeianí asu God ai amboawiyeyi yahuhü ahei moaruwai hohoanimo ranahambo gabudareandi, nindou ranai ana hihifi-hihifümbi nindou-anei.'

8 Nindou ai moaruwai hohoanimoyuwani asu Adükarî ai ranahambo hohoanimokoate-ayundo ana, nindou ranai hîhîfi-hîhîfümbî nindou-ani,' *Buk Song 32:1-2* mehu.

9 Sapo hîhîfi-hîhîfi hohoanimo ranahambo Defit hoafîmayu ra, nindou fihoeari kefe tîrîhefe hohoanimo süngurundeimbi ranaheimbo yangîriyu hoafîmayu? Wanî. Nga nindou fihoeari kefe tîrîhefe hohoanimo süngufekoate-ayei ranaheimbo kameihîyu ai yare hoafîmayu. Nga sîhîri rarîhu fîfîrihündî ra, God ai Abrahamîndî anîhondümböfe ra hoeireandanî mayoa ahambo nindou mbumund-ani mehu, asefî.

10 Nga nüngusümboaniyo ranî-moatükunî ra ahambo tüküme Feyowa? Abraham ai ahandî fihoeari ra kefe tîrîhefekoate-yuwambeyo asu kare tîrîhai hayam-boyuwambeyo God ai ahambo yare hoafîmayundo ra? Sapo ai fihoeari kefe tîrîhefekoate-yuwambeyo, nga süngunambo-yopoanî.

11 Ai ahandî fihoeari ra kefe tîrîhefekoate nünguambe Godîmbo anîhondümbö-marîra asu God ai ahamboya se nindou mbumund-anafî mehundo. Ra nafuimbohünda God ai ahambo fihoeari kefe tîrîhefe hohoanimo masagado. Ranîmboani Abraham ai muñguambo nindou moai fihoeari ahei ra karîhi tîrîhehindîsî, nga asu ai Godîmbo anîhondümbö-arîhorî ranahei amoa amboanayu. Ranîmbo-hündamboyo asu God ai aheimbo amboanî se nindou mbumund-anei mehündürî.

12 Nindou bîdîfîrî ai fihoeari karîhi tîrîhehi-ndeimbi yangîri-yeipoanî, nga anîhondümbö-rîhindeimbi kapeih-anei asu sîhefî amoa Abrahamîndî anîhondümböfe hohoanimo süngurîhi arîhündî. Asu horombo Abraham ahandî fihoeari kefe tîrîhefekoate-yuambe anîhondümbö-mareandî ranî-süngumefundî ranîmbo-hündamboani ai ahei amoa-ayu.

Godîndî horombo hoafî ra muñguambo anîhondümbö-rîhindeimbi-yafe-ane

13 God ai Abraham asu ahandî amoa mamî ranaheimbo hîfî muñguambo ra ndahandürîmboyahî yahuhaya horombo hoafîmareandürî. God ai ahambo ranî hoafî ahînümbî hohoanimo süngufembo ranî-sünguyopoanî ai horombo hoafîmareandî. Nga Abraham ai Godîmbo anîhondümbö-marîramboyo asu God ai nindou mbumund-ani mehundo. Nga ranî-süngumboyo ranî-moatükunî semîndîmbo God ai horombo hoafî ra hoafîmeindo.

14 Sapo nindou ai ahînümbî hohoanimo ra süngurî-hündeimbi-mayei ai yangîri Godîndî muñgu-moatükunî ra asahümündî ana, asu anîhondümbö hohoanimo ra moanî niñgombo nou-ane. Asu Godîndî horombo hoafî ranamboanî yafui hoafî yangîri nou-ane.

15 Sapo ahînümbî hohoanimo ra yangorühî asu Godîndî ngînîndîyowohü tîjîrîfo saimbo hohoanimo ai-amboa yangoromboane. Nga asu ahînümbî hohoanimo ra yangorîkoate-yowohü asu ngîrî nindou ai ahînümbî hohoanimo ranahambo süngufekoate-ayei mbîsefî hoafîndefî.

16 Ranîmboane asu ranî-moatükunî ranahambo sapo God ai saimbo horombo hoafîmareandî ra anîhondümböfe hohoanîmomayo ranî-süngu tükefeyo. Ranîmbo-hündambo-anîmbo ranî-moatükunî ra sapo ahandî hîpoambofe hohoanîmomayo ranî-süngu yangîri-ane tükefeyo. Nindou dîdîyeyî sapo ahînümbî hohoanimo ranahambo sünguarîhindî ranaheimbo yangîri-yopoanî, nga nindou sapo anîhondümbö-arîhindî ana, Abraham ai anîhondümbö-mareandî nou ai-amboanî ra ndahümündimboyeisî. Abraham ai ana muñguambo sîhefî amoa nahurai-ani.

17 Ranîyo Bukambe hoafî ranai yare hoafîyowohü yahoya, 'Ro sîhambo afîndî hîfî hîfî nindou ranahei amoaombeyafa sahehea hîniñgi-marîheanîni,' meho. Ranîyo ranî hoafî ra anîhond-ane nîmboe sapo God ahandîhoari hoafîmayu. Abraham ai

Godimbo anihondumbo-mariri ranai-ani nindou yifihündi yanggiri botire asu nine-moatükunî munnguambo tüküfekoate ra ahandî hoafi süngu hoafi yanggiri moanî aimbore tüküfe arandî.

¹⁸ God ai Abrahamimboya, 'Sihafi amoao mamî ana tapuiyowa ngiri kikiindeandi,' mehundo ra ai moai fifireandi nüngunde rani-moatükunî ahambo tükümandife. Nga Abraham ai rani hoafi ranahambo himboriyu haya Godimbo anihondumbo-rirühi himbomayu hu. Ranimboane asu nindou afindi hifinî ranahei amoao tüküme fiyu God ai yare hoafimayu nou.

¹⁹ Abraham ai ndeara 100 himbanî boagiri safiyusi, nga asu Godimbo anihondumbo-fimbo hohoanimo ranai moai warambe hoafireri ahandî fi ranai ndeara akimî yifimbo yanggiryowambe ra. Asu ahandî nimorehi Sara amboanî ahandî fi ra ndeara boagiri-yowohü wambo ngiri nimori wakindamindo.

²⁰ God ai Abrahamimbo mamî moatükunî ndahandomboyahi yahuhaya horombo hoafimendu ranimbo moai yimbumbore hohoanimoyu, nga Godimbo nginindî anihondumbo-rirühi aboed-ani mehu.

²¹ Ranayu ai nîne hoafi God ahambo randiheamboyahi mehu ranimbo anihondumbo ai randeambui yahuhaya himbomayundo.

²² Ai yare hohoanimomayu-wamboyu asu God ai ahamboya, 'Seana mbumund-anafi wandî himboahü,' mehundo.

²³ Baiborambe yare hoafiyowohü yahoya, 'God ai ahambo nindou mbumund-anafi wandî himboahü,' mehu ra Abraham ahambo yanggiri hamindî hoafiyumbo-yupoanî, nga wani.

²⁴ Nga rani hoafi ra sihefimbo kameihiyu hoafimemuni. Sihiri sapo God Sisas sihefi Adükari ranahambo yifihündi botimariri ranahambo-animbo anihondumbo-ndihurimboane. Rananimbo asu God ai sihefi anihondumbofe hohoanimo ranahambo hoafinduhüya rani anihondumbofe ranana mbumundi hohoanimo nou-ane mbüsümbui.

²⁵ God ai Sisas ranahambo hifi ndanihü yifimbohünda koamaritherü ra sihefi moaruwai hohoanimo ranahambo gogori-hefembohündamboyu. Asu God ai asükaiyu yifihündi botimariri ra sihefimbo wandî himboahü nindou mbumund-anei yahombohündamboyu botimariri.

5

God ai sihefimbo nindou mbumund-anei ehumunî

¹ Sihafi anihondumbofe hohoanimo ranimbo-hündambo God ai sihefimbo nindou mbumund-anei ehumunî. Ranane asu haponda sihiri sihefi Adükari Sisas Kraisindî süngu-ane fi God-babidimbo aboedi-aboediyahumboayefi.

² Sihafi anihondumbofe hohoanimo ra Adükarindî sünguyo nafi menyorowa sihiri Godindî moanî hipoambofe ranambe kefoehu animboefi. Ranane fi asu sihiri God ai sihefimbo semindimunani asu ahandî sürühoeimbi himboamupui-randeimbi ranahambo semindimbo anihondumbo-rihundühi hihifi-hihifiyefühi himboayefi.

³ Asu ranahambo yanggiryefipoanî hihifi-hihifiyefi arihundi, nga wani. Nga nîne tñirifo sihefimbo-so tükefeyo ranahambo kameihanefi hihifi-hihifiyefi arihundi. Nga sihiri fifirihundi tñirifo tükefeyomuni ranai moanane yaho hohoanimo ra sünguarandî.

⁴ Asu moanane yaho hohoanimo ra nginindî niñgombo hohoanimo sünguarandî. Asu nginindî niñgombo hohoanimo ra Godimbo anihondumbo himboyondombo hohoanimo sünguarandî.

⁵ Asu sihiri rarihu yahurai anihondumbo himboayefi hefi ana, asu ngiri ngusüfoambe moaruwaindamunî, sapo God ai sihefimbo Yifiafi Aboedi semunî

mbura rani-süngu ahandi-mayo ngusüfo pefe hohoanimo ra sihefi ngusüfoambe botimareamuni wambo.

⁶ Nga horombo sihiri nginindi ningokoate-yefambe rani-simboani God ai kamafoareandi nindou ahambo daboadi hihirihirihundeimbi ranaheimbohünda Kraisi ai yifimayu.

⁷ Nindou mbumundi hohoanimo yeimbi amboani ngiri ahamböhünda yifimbo hohoanimondi. Nga nindou mamani ai nindou ngörü aboedi-mayu ranahamböhünda yifimbo hohoanimomandüyo asu wanimandüyo.

⁸ Nga asu sihiri moaruwai hohoanimo süngu yangiri süngurihundühi nimboefambe Kraisi ai sihefimbohündambo yifimayumuni. Raninambo asu God ai sihefimbo ngusüfo pamareamuni ra nafuiyumuni arandi.

⁹ Ranana asu haponda Kraisi hiri rani-süngu God ai sihefimbo ai mbumund-ane ehu ana, asu sihiri fifirihundi ahandi süngu Godi hürütü ranambeahandi aboedambo-ndahumboyefi.

¹⁰ Horombo ana sihiri Godi hürütümbiyefi, nga asu hapondani ana Godi Nitori yifimayu rani-süngumbo God-babidi ngunindimbore hiningimareamuni. Asu haponda sihiri ahandi yifi süngu ndarihu Godi ngunidayefi ana, sihiri fifirihundi ra ahandi yangiri ningombo hohoanimo rani-süngu aboedambo-ndahumboyefisi.

¹¹ Nga asu rani yangiriyopoani, nga sihiri sihefi Adükari Sisi Kraisi süngu Godimbo hihifi-hihifiyahu-ndowohane fi. Ranahandi süngu sihefimbo Godi ngunindimbore hiningimareamuni.

Adam ai yifi hohoanimo nimindihüyo asu Kraisi ai yangiri ningombo hohoanimo nimindihüyo

¹² Nindou mamani ranahandi sünguyo hohoanimo moaruwai ranai hifi ndanihu tüküme feyo. Nga moaruwai hohoanimo ranai yifiyorambo hohoanimo rani dibore tüküme feyo. Raniyo asu yifi hohoanimo ranai munguambo nindou ranaheimbo-so tüküme feyo sapo munguambo nindou moaruwai hohoanimomayei ranimbo.

¹³ Nga ahinümbi hohoanimo tüküfekoate-yowambe moaruwai hohoanimo ranai hifi ndanihu mengoro-ane. Nga asu ahinümbi hohoanimo yangorikoate-yowambe ana, moaruwai hohoanimo yeiani ra moai ranahambo hoafi yangori randi.

¹⁴ Nga anihond-anesi, horombo Adam ai nunguwambe peyo haya ho-hombo Moses nunguwambe tüküme feyo ranambe ana munguambo nindou ranaheimbo yifimbo hohoanimo ranai hifandimarandüri howa yifisafimayei. Nindou bidifiri Adam moaruwai hohoanimomayu ai moai rahurai rahindisi, nga aheimbo yifimbo hohoanimo ranai hifandimarandüri.

Adam aiana Nindou sünguna tüküfemboayu ahandi sisami nahurayü ramefiyu. Nga asu nindou yimbu ahafandi hohoanimo ra ngörü-poani ngörü-poanimboyo.

¹⁵ Nga Godi moani saimbo moatükuni ranana Adami moaruwai hohoanimo rahurai simogodiyopoani, nga wani. Nga nindou mamani ahandi moaruwai hohoanimo süngu nindou afindi yifiyei marihüdi. Nga asu Godi moani hipoambofe hohoanimo, moaruwai hohoanimo ra afindi ngasündareandi. Nga Nindou mamani Sisi Kraisi ahandi moani hipoambofe hohoanimo süngu moani saimbo moatükuni nindou afindi ranaheimbo tüküme marandi.

¹⁶ Ranane asu Godi moani sai moatükuni asu nindou mamani ahandi moaruwai hohoanimo ra ngörü-poani ngörü-poani reamboayo. Nga nindou mamani ahandi hohoanimo moaruwai ranahandi sünguyo God ai nindou aheimbo papi-hoafirihühi aheimbo hütiane mehu. Nga asu Godi moani sai moatükuni ranahandi sünguyo nindou hohoanimo moaruwai afindi ramarhindisi, nga asu God ai aheimbo nindou mbumund-ane wandi himboahü mehündüri.

17 Nga sapo nindou mamî ranahandambohöndî ahandî moaruwai hohoanîmo süngu yîfî hohoanîmo ranai tükîfe haya hîfandarandürî. Nga asu nindou dîdîyei Godîndî-mayo moanî hîpoambofe afîndî safî ranane asu ahandî moanî sai moatükunî sapo mbumund-aneî ehu hoafî ranane ra asahümündî ranai yangîrî nîmboeimbo hîbadîhömboyei.

18 Ranane asu nindou mamî ahandî moaruwai hohoanîmo ranîmbo-hünda muŋguambo nindou ranaheimbo God ai se hütiyei, nga ranîmbo-hünda moaruwai-mbeyeiamboane mehu hoafî ra tükümeŋyondürî. Mare yahurai-ane Nindou mamî ahandî mbumundî hohoanîmo ranîmbo-hünda muŋguambo nindou ranaheimbo Godîndî hîmboahü se mbumundî nindou-aneî hoafî ranane asu yangîrî nîŋgombo hohoanîmo-ane muŋguambo tükümeŋyondürî.

19 Nindou mamî ai Godîndî hoafî süngufekoate-mayu asu ranîmbo-hünda nindou afîndî ranai hohoanîmo moaruwaiyeimbî tükümeŋyondürî. Mare yahurai-ane Nindou mamî ai Godîndî hoafî süngure haya asu ranîmbo-hünda nindou afîndî ranai Godîndî hîmboahü hohoanîmo mbumundîyeimbî nindou tükündahimboyei.

20 Ahînümbî hohoanîmo moaruwai hohoanîmo ratüpurî afîndî tüküfembohönda tükümeŋyondürî. Nga asu moaruwai hohoanîmo ranai afîndî tükümeŋyondürî-wamboyo Godîndî moanî hîpoambofe hohoanîmo ranai afîndî hamîndî tükümeŋyondürî.

21 Asu hoafî ra rahurai-ane, horombo moaruwai hohoanîmo ranai nindoumbo hîfandîmarandürî asu ranî-süngu yîfî hohoanîmo tükümeŋyondürî. Mare yahurai-ane haponda Godîndî moanî hîpoambofe hohoanîmo ranai nindoumbo hîfandîrandürî ranî-süngu nindou Godîndî hîmboahü mbumundî tükühîndî. Ranîhönd-ane yangîrî koadürümbo anîmboei sîhefî Adükarî Sisas Kraisîndî süngu.

6

Moaruwai hohoanîmo süngumbo yîfîmbo nahurai-mayefî, nga Kraisîndî süngu yangîrî anîmboefî

1 Asu refe ana sîhîrî nüngu mambîsefa? Sîhîrî moaruwai hohoanîmo ranî yangîrî randîhu ŋgefa Godîndî moanî hîpoambofe hohoanîmo ranai afîndî tükümbîfeyo-wamboane, mbîsefî hoafîmandefîyo?

2 Ranî-moatükunî ra ai ŋgîrî randîfeyo, nga wanî! Sapo sîhîrî moaruwai hohoanîmo ranahambo yîfî nahuraimayefî. Asu nüngundîhu moaruwai hohoanîmo ra süngumandîhu ŋgefa?

3 Sîhîrî Sisas Krais-babîdî nîmboefîmboyeŋyondürî hîmonî hundürîmayefî ra. Ranana asu sîhîrî ai-babîdî yîfîmayefî ra se moai fîfîrîhîndîyo?

4 Sîhîrî hîmonî hundürîmayefî ra ai-babîdîmbo yîfîyefa asu ai-babîdîmbo masamboareamunî nou-ane. Ranîmbo-hündambo Apendî ŋgîndî afîndî ranînambo Kraisîmbo yîfîhöndî botîmarîrî yahurai-ane asu sîhîrî amboanî sîmborî hohoanîmo yangîrî süngundîhumboane.

5 Sîhîrî ai-babîdî mamî yîfîmayefî sapo ai yîfîmayu nou. Ranana asu sîhîrî ai-babîdî mamî yîfîhöndî botîndahumboane ai botîmeŋyondürî nou.

Sîhîrî Krais-babîdî yangîrî nîmboemboyeŋyondürî

6 Asu sîhîrî fîfîrîhöndî nda, sîhefî wamîndafî hohoanîmo ra ai-dîbo nîmî keimbî karîhendeimbî fîhî yîfîmayo, moaruwai hohoanîmo sapo sîhefî fîambe hoanŋohü ratüpurîyo arandî ra ahandî ŋgîndî ra raguanambo-fembohönda. Asu ranîmbo-hündambo ŋgîrî sîhefîmbo moaruwai hohoanîmo ranai hîbadamunî ŋgo.

7 Nga nindou düdi ai yîfîyau ana, asu moaruwai hohoanîmondî ŋgîndî ranahambo aboedambofîh-ani.

⁸ Asu sîhîrî Kraîs-babîdî yîfî-yefeimbîhündî nouehundî ana, ranî-moatükunî ra sîhîrî anîhondümborîhu fîfîrîhumboanefî, ranana awî sîhîrî ai-babîdî yangîrî nîmboemboyefî.

⁹ Kraîs ai yîfîhündî botîfî hayambo wambo asükaindu ngîrî yîfîndu. Asu yîfîmbo hohoanîmo ranai ngîrî ahambo ahandî ngîndînambo hîbadîrî ngo. Nga sîhîrî ranî-moatükunî ranahambo fîfîrîhumboanefî.

¹⁰ Sapo ai munġuambo moaruwai hohoanîmo ra hîfînambofembo mamîmbo yangîrî yîfîmayu. Nga asu haponda ai yangîrî anüngu ranîmbo kameihîyo. Nga haponda ai yangîrî anüngu ranana God-dîbo-ani anüngu.

¹¹ Mamî ranî-süngumbo-anîmbo se sîhei fimbo hohoanîmondei, se moaruwai hohoanîmo ranahambo yîfîmayei nou asu ahandî ngîndî hoarehî moai nîboadei hei, nga wanî. Nga se sîhefî Adükari Sisas Kraîs ahandî süngu God-babîdî yangîrî anîboadei.

¹² Rananîmbo asu se sîhei yîfîyo-randeimbi fi ra moaruwai hohoanîmo ranai hîbadarümböe, nga yowanî. Moaruwai hohoanîmo ranai sîheimbo hühündeirani asu se sîhei wamîndafî hohoanîmo ahandî yîfirî moaruwai ranahambo süngundîhimboyei, nga yowanî.

¹³ Asu se sîhei fi mamî bîdîfirî amboanî moaruwai hohoanîmo ranahambo hîningîndowandanî ndemîndîmboe. Mamîkarî hohoanîmo moaruwai fîfanîngareimbi ra refembohünda hohoanîmondeimboyei. Nga se sîheihöari Godîmbo ndahünda sapo se nîdou yîfîhündî botîfî yangîrî anüngu nou-anei. Asu sîhei bîdîfirî fi munġuambo ra ahambo hîningîndîhîndo mbumundî hohoanîmo refembohünda.

¹⁴ Nga moaruwai hohoanîmo ranai sîheimbo hîbadarü ngomböe, nga yowanî. Nîmboe sapo ahînümbî hohoanîmo ahandî hoarehî se moai nîboadei, nga se Godîndî moanî hîpoambofe hohoanîmo ranahandî hoarehî anîmboei.

Sîhîrî ana mbumundî hohoanîmondî moanî ratüpurîyefî-rîhündeimbanefî

¹⁵ Ranana asu sîhîrî ra nüngumandahuwa? Haponda sîhîrî ahînümbî hohoanîmo menġoro ranî hoarehî nîngokoate, nga sîhîrî Godîndî moanî hîpoambofe hohoanîmo ranî hoarehî anîmboefî. Asu ranîmbo-hündâ sîhîrî ra moaruwai hohoanîmondefî mandîhundîyo? Ranî hohoanîmo ra sîhîrî ngîrî randîhundî, nga wanane!

¹⁶ Se nîdou ngöründî hoarehî nîboadeimbo ahandî hoafî hîmborayeî ana, asu se ahandî moanî ratüpurîyefî-rîhündeimbi nahurai-anei. Asu se moai ranîmbo fîfîrîhindîyo? Se moaruwai hohoanîmondî hoafî sünguarîhündî ana, asu ranîmbo yîfîndeimboyei, nga se Godîndî hoafî sünguarîhündî ana, asu ranîmbo ahandî hîmboahü mbumundî nîmandeimboyei.

¹⁷ Yînî, horombo ana se moaruwai hohoanîmo ranahandî moanî ratüpurîyefî-rîhündeimbi nîdou manîmboei-anei. Nga asu hapondanî ana se anîhondü yamundîfe hoafî masahümündî ra sîhei munġuambo hohoanîmo ra süngurîhindühanei. Nga ranîmbo-hündambo-anîmbo God ahambo hîhîfîndîhurîmboane!

¹⁸ Seana moaruwai hohoanîmondî ngîndî ranambeahîndî aboedamboyahi hehimboane asu mbumundî hohoanîmo ranahandî ratüpurîyefî-rîhündeimbi nîdou-yahimboanei.

¹⁹ Ranî hoafî ranai hîmborîmbo sîheimbo tînjümb-ane ranîmboane asu ro moanî nîdou sîhefî hohoanîmonambo ndarîhe hoafayahandürî. Horombo ana sîhei fi ra moaruwai hohoanîmo refembohünda rarîhi hîningîrîhi hehimbo moaruwai hohoanîmo ra rasüngumarîhi hei. Mamî yahurai-ane hapondanî ana sîhei munġuambo fi ra randîhi hîningîndîhîndî mbumundî hohoanîmo asu sürühöeimbi hohoanîmo refembohünda.

²⁰ Horombo se moaruwai hohoanîmo ranahandî ratüpurî moanî ratüpurîyefîambe se moai aboedî mbumundî hohoanîmo ranahandî ratüpurîyefî-rîhündeimbi nîboadei.

²¹ Amoanɛngɛimbi moatükunɛ se ramarɛhinda ra-sũngumbo asu nɛne moatükunɛ aboedɛ tükümefoyowa? Hohoanɛmo ranɛhũndɛ yɛfi yangɛr-ane tũkefe arandɛ.

²² Nga hapondanɛ ana se moaruwai hohoanɛmo ranambeahɛndɛ aboedamboyahɛ tüküyahɛ hehi Godɛndɛ moanɛ ratũpurɛyɛi-rɛhũndeimbi yangɛrɛ nindou tüküyahimboanei. Hohoanɛmo ranɛhũndɛ se sũrũhoeimbi hohoanɛmo sahũmũndɛ asu yangɛrɛ koadũrũmbo-koadũrũmbo nɛngombo hohoanɛmo ra tükũfeyondũrɛ arandɛ.

²³ Nga moaruwai hohoanɛmo ra ahandɛ ratũpurɛyɛi-rɛhũndeimbi aheɛ ratũpurɛ sũngu ranɛ takɛnɛ sagadũrɛ arandɛ, sapo takɛnɛ ra ai yɛfi hohoanɛmo ranane. Nga asu God ai moanɛ sɛhefɛmbo sai arandɛ ahandɛ moanɛ saimbo moatükunɛ ra sapo yangɛrɛ koadũrũmbo nɛngombo ranane, sɛhefɛ Adũkarɛ Sisas Kraissɛndɛ sũngu.

7

Simborɛ hohoanɛmo sũngufe

¹ Wandafɛ mamɛ, ro haponda nɛnɛ hoafɛyo hoafɛmbo sa heheamboayahɛ nda, se fifɛrɛhimboanei sapo seana muɛguambo hɛfɛnɛndɛ ahɛnũmbɛ hohoanɛmo mɛngoro ra fifɛrɛhi hehimbo wambo. Nindou ai yangɛrɛ nũnguambe yangɛr-ane ahɛnũmbɛ hohoanɛmo ranai ahambo hɛfandɛrɛrɛ arandɛ. Nga nindou ai yɛfɛnduwanɛ, ahɛnũmbo hohoanɛmo ranai ana ngɛrɛ asũkaindo ahambo hɛfandɛndɛrɛ.

² Mamɛ moatükunɛ yahurai-ane, nɛmorehɛ mamɛ ai ahandɛ nindowenihɛ anũngu ana, ahɛnũmbɛ hohoanɛmo ranai ahambo ahandɛ nindowenihɛ ra-dɛbo kɛkɛhɛramɛndoanɛ ai moanɛ ahandɛ nindowenihɛ-dɛbo yangɛrɛ nɛngomboane. Nga asu ahandɛ nindowenihɛ ai yɛfayɛ ana, asu ahɛnũmbɛ hohoanɛmo nindowenihɛ ahandɛ ranɛ-dɛbo kɛkɛhɛmaramɛndo ranai ranɛ hohoanɛmo ranambeahɛndɛ hɛnɛngɛreamboane.

³ Ahandɛ nindowenihɛ nũnguanɛ nindowenihɛ ngorũ-dɛboefeyo ana, nɛmorehɛ ranahambo nindowenihɛ bɛrabɛrɛyo-randeimb-ane mbɛsei. Nga asu ahandɛ nindowenihɛ ranai yɛfɛyuwanɛ, nɛmorehɛ ranai nindowenihɛ ngorũ aserɛmɛndo ana, ai nindowenihɛ bɛrabɛrɛyohɛ-yopoanɛ, sapo ai ahɛnũmbɛ hohoanɛmo mɛngoro ranambeahɛndɛ hɛnɛngɛre tükũfe hayambo wambo.

⁴ Wandafɛ mamɛ, mare yahurai hohoanɛmo-ane sɛheimbo-so amboanɛ engorondũrɛ. Seana Kraiss-babɛdɛ nɛboadei hehi asu ranɛmbo-hũnda ai-babɛdɛ yɛfɛmayɛi nou. Ranɛnambo asu ahɛnũmbɛ hohoanɛmo ranai sɛheimbo moai kɛkɛhɛra-mũndũndũrɛ. Ranɛmbo wambo asu se hapondanɛ ana nindowenihɛ ngorũ sahorɛmɛndeimbo nahurai-anei sapo God ai yɛfɛhũndɛ botɛmareir-ane sɛhɛrɛ aboedɛ hohoanɛmo ra sũngufembohũnda.

⁵ Nga horombo sɛhɛrɛ wamɛndafɛ hohoanɛmo ranambe nɛmboefambeyo ahɛnũmbɛ hohoanɛmo mɛngoro ranai sɛhefɛ findɛ moaruwai hohoanɛ hohoanɛmo botɛreamuna asu sɛhɛrɛ ranɛnambo moaruwai hohoanɛmo ratũpurɛ aho ra rarɛhu marɛhũndɛ. Asu hohoanɛmo ra yɛfi hohoanɛmo yangɛr-ane yare marandɛ.

⁶ Nga asu hapondanambe ana sɛhɛrɛ yɛfɛyɛfɛ mburɛhumbo ahɛnũmbɛ hohoanɛmo kɛkɛhamɛndɛmunɛ manɛngo ranambeahɛndɛ hɛnɛngɛrɛhumboanefɛ. Ranɛmboane asu hapondanɛ ana sɛhɛrɛ moai wamɛndafɛ ahɛnũmbɛ hohoanɛmo sũrũ paru masɛhoemo ranɛ-sũngurɛhu ratũpurɛyɛfɛ, nga sɛhɛrɛ Yɛfiɛfɛndɛ-mayo simborɛ hohoanɛmo ranɛ-sũngurɛhu ratũpurɛyɛfɛ arɛhũndɛ.

Moaruwai hohoanɛmo ai sɛhefɛmbo moaruwaimbo-mareamunɛ

⁷ Asu ranɛmbo sɛhɛrɛ nũngumambɛsefa? Ahɛnũmbɛ hohoanɛmo ra moaruwai hohoanɛmoyo? Ranana ai wanɛ! Nga ahɛnũmbɛ hohoanɛmo mɛngoro ranaiyo wambo moaruwai hohoanɛmo ranahambo hoafɛyowohũ nafuimɛndɛra ro fifɛrɛmarɛheandɛ.

Ran+moatükun+ ra yahurai-ane: Ah+nümb+ hohoan+mo ranai hoaf+yowohüya, se nindou ngoründ+ napo hohoan+ndowamboyaft, hoaf+ ra nafuiyond+r+hü hoaf+yond+r+koatembe-mbonana, asu ro ng+r+ nindou ngoründ+ napo hohoan+fe hohoan+mo ranahambo f+f+r+heand+.

⁸ Nga moaruwai hohoan+mo ranaiyo ah+nümb+ hohoan+mo hoaf+ ran+ süngu naf+ ranahambo kokofoare sem+nd+ haya asu ai wand+ ngusüfoambe mam+karambo hohoan+feimbi hohoan+mo ranahambo bot+re marand+. Ah+nümb+ hohoan+mo ranai yangor+koate-mbembonana, asu moaruwai hohoan+mo ranai ng+r+ ng+n+nd+yo.

⁹ Horombo ana ro ah+nümb+ hohoan+mo ra f+f+r+fekoate-yahambe yang+r+ aboed+ man+amboah+. Nga asu ah+nümb+ hohoan+mo hoaf+ ranai tüküfihüyo wambo-so, moaruwai hohoan+mo ranai yang+r+ bot+fe man+ngowa asu ro y+f+yambo nahuraimayah+.

¹⁰ Asu ah+nümb+ hohoan+mo ranai nindou yang+r+ n+ngombo hohoan+mo saimbo ra n+m+ndüh+yo, nga asu ah+nümb+ hohoan+mo ran+ süngu moai yang+r+ n+ngombo hohoan+mo sai-rand+, nga s+haf+ moaruwai hohoan+mo süngu y+f+ndaf+ yaho marand+.

¹¹ Nga moaruwai hohoan+mo ranai ah+nümb+ hohoan+mo hoaf+ ran+ süngu ahambo kokofoare masem+ndo ranahandamboyo hoaf+ ranai wambo yir+mo-marand+ra asu ro ran+ süngumar+heanda wambo moaruwai hohoan+mo ranai h+fokoa-mareand+ra ro y+f+yambo nahuraimayah+.

¹² Nga asu ah+nümb+ hohoan+mo mengoro ranai ana God+nd+mayo-ane. Asu ah+nümb+ hohoan+mo hoaf+ ranai-amboan+ God+nd+mayo wambo mbumund+yo haya aboed-ane.

¹³ Nga asu ah+nümb+ hohoan+mo aboed+ ranai wambo ramareand+ra ro y+f+yahai? Ai ra wan+! Nga moaruwai hohoan+mo aboed+ moatükun+ süngu ramareand+ra y+f+mayah+. Asu ran+nambo moaruwai hohoan+mo ai moaruwai ham+nd+ moatükun-ane ra weindah+mefeyo. Ran+amboane asu ah+nümb+ hohoan+mo ran+ süngu s+h+r+ ndond+hu f+f+r+nd+humboane, moaruwai hohoan+mo ranana ai munguna moaruwai ham+nd+ moatükun-ane.

Moaruwai hohoan+mo ai s+h+ef+ hohoan+mo ranahambo k+k+ham+nd+imboane

¹⁴ S+h+r+ f+f+r+hund+, ah+nümb+ hohoan+mo ranana God+nd+ moatükun-ane. Nga asu roana sümbuyo-randeimbi fiambeah+nd+ nindou-anah+. Ranana+ asu moaruwai hohoan+mo ahand+ hoareh+ n+amboamboyah+ ahand+ moan+ ratüpur+ya-r+handeimbi-mayah+.

¹⁵ Roana ratüpurayah+ ranahambo f+f+r+heandüh+yah+poan+, nga wan+. Nga ro hohoan+mo refembo yifirayah+ ra moai rar+he r+hand+. Nga hohoan+mo yiaboarukoayah+ ra asu ro rar+he r+handühanah+.

¹⁶ N+ne-moatükun+ ro refembo y+boarukoayah+ ra rawar+heand+. Asu ro rar+he hoaf+yahüh+ya, ah+nümb+ hohoan+mo ranana an+hondü aboed-ane sa ar+hand+.

¹⁷ Asu ro ran+moatükun+ ratüpur+ya ar+hand+ ranana wand+hoar+yah+poan+. Nga moaruwai hohoan+mo wand+ fiambe amaro ranai-ane moaruwai ran+ hohoan+moyo arand+.

¹⁸ Ro f+f+r+heamboanah+, wand+ fiambe ana aboed+ hohoan+mo moai n+maro, sapo wand+ wam+ndaf+ hohoan+mo moaruwai ranambeah+nd+ wamboanah+ asah+. Nga ro aboed+ hohoan+mo ra refembo sa hehea hohoan+mo-yahühanah+s+, nga asu ro ng+r+ ran+moatükun+ ra rand+heand+.

¹⁹ Ro aboed+ mbumund+ ratüpur+ refembo sahehea hohoan+moayah+ ranana asu ro ng+r+ rand+heand+. Nga asu n+ne moaruwai f+fan+ngarimbi hohoan+mo ratüpur+ ro refembo moei-asah+ ranane rar+he ar+hand+.

²⁰ Ro moei saheimbi hohoan+mo rawar+heand+ ana, ro wand+hoar+yah+poan+ ran+moatükun+ ra rawar+heand+, nga wan+. Nga sapo moaruwai hohoan+mo wand+ fiambe amaro ranai-ane wambo yaro yahoan+ rawar+heand+.

²¹ Ranane asu ro hoeir+heandani n+ne hohoan+mo aboedi ra refembo sa heheam-boyahani, asu fifan+ngarimbi, moaruwai hohoan+mo amaro ra aboedi hohoan+mo ranahambo sem+ndi g+g+ranambore arandi.

²² Wand+ hohoan+mo ragu asa+goro ranai ana God+ndi hohoan+mo ran+ambo yang+r-ane süngufembo hohoan+moya habodar+handi.

²³ Nga asu ro hoeir+heandani hohoan+mo ngorü wand+ fiambe amaro asu ngorü hohoan+mo ranai wand+ fiambe ragu asa+goro rani-d+bo simbori-simbori+yafe ar+nandi. Ranane asu wand+ fiambe moaruwai hohoan+mo amaro ranahandi ratüpur+ hohoan+mo ranai wambo k+k+ham+nd+ndiri an+ngo.

²⁴ Roana h+h+fi-h+h+fi+koate nindou ham+nd-anahi! Nindou d+dai wambo y+fi+mbu hohoan+mo ranambeah+ndi aboedambo-mandeandira?

²⁵ God+imbo h+h+far+hüni. Sih+fi Adükar+ Sisas Krai+ndi süngu ai wambo aboedambo-ndeand+r+mbui! Asu ndanana moani wand+ hohoan+mo-ane: Roana yang+r+ God+ndi hohoan+mo rani hoareh+ an+amboah+, nga asu wand+ wam+ndafi hohoan+mo ranai moaruwai hohoan+mo ranahandi hoareh+ n+ngombo ahand+ hohoan+mo ratüpur+yo ho arandi.

8

Yifiafi Aboed+ndi süngu yang+r+ n+ngombo hoaf-ane nda

¹ Ran+amboane asu haponda nindou d+d+yei Sisas Krai-bab+di an+amboei aheimbo ana se hüt+yei, nga y+fi+ndeimboyei yaho pap+hoafi ra moai yang+oro, nga wani.

² Nga Krai Sisas+ndi süngu yang+r+ n+ngombo sai-randeimbi Yifiafi Aboed+ndi hohoan+mo ranai wambo moaruwai hohoan+mo-ane asu y+fi+yorambo hohoan+mo-ane ranambeah+ndi hümar+hendira aboedambo-meheandi.

³ Ah+nümb+ hohoan+mo ran+ambo fi+fi+r+fembo rani-süngu si+h+r+ moai moaruwai hohoan+mo ranahambo aboedambo-yahundi sapo wam+ndafi hohoan+mo sihefi ra ng+r+ ah+nümb+ hohoan+mo ra süngund+hündi, nga ran+ambo wambo. Nga asu rani-moatükun+ ra ah+nümb+ hohoan+mo ranai ng+r+ randeandi, rani-moatükun+ ana God ai ahand+hoar+yu ramareandi. Sapo ai ahand+ N+mor+ mam+ koamar+heira nindou si+h+r+ moaruwai hohoan+moyefeimbi sihefi fi h+mboyimbü tüküfi manüngu. N+mor+ ra moaruwai hohoan+mo ahand+ ng+n+ndi mungufembo-hündamboyu kusü y+fi+mayu.

⁴ Mbumundi hohoan+mo ah+nümb+ hohoan+mo ranahambo hoafayo ranai sihefi fiambe tükümb+feyo-wamboane yahuhayamboyu ai rani moatükun+ ra ramareandi. Ran+ambo-hündambo haponda n+ne hoafi ah+nümb+ hohoan+mo ranai mbumundi hohoan+mo ranahambo hoafayo, ra si+h+r+ süngund+humboyefi. Sapo Yifiafi Aboed+ ranahandi hohoan+mo rasüngu hefi ar+hundi, nga wam+ndafi hohoan+mo sihefi fiambe amaro ra moai süngur+hundi.

⁵ Nindou d+d+yei wam+ndafi hohoan+mo süngu ahahabodei ranai ana wam+ndafi hohoan+mo ranahambo yang+r+ hohoan+mo-yeihanei. Nga asu nindou d+d+yei Yifiafi Aboed+ndi hohoan+mo süngu ahahabodei ranai ana Yifiafi Aboed+ndi moatükun+ ranahambo yang+r+ hohoan+mo-yeihanei.

⁶ Nindou ahand+ hohoan+mo wam+ndafi ranahambo yang+r+ hohoan+moayu ana, ai y+fi+nd+mbui. Nga nindou Yifiafi Aboed+ndi hohoan+mo ranahambo yang+r+ hohoan+moayu ana, yang+r+ n+ngombo hohoan+mo asu ngusüfoambe afur+fe kifeimbi hohoan+mo rani yang+r+ ndemündü nüngumbui.

⁷ Nga nindou wam+ndafi hohoan+mo sünguar+ndi ana, God+ndi hürütümb-ani n+ambo ai ahand+ ah+nümb+ hohoan+mo rani hoareh+ ng+r+ nüngu.

⁸ Nindou d+d+yei ai ahei wam+ndafi hohoan+mo ranahambo süngur+hindühi ahahabodei ranai God ai refembo yifirayu ra ng+r+ rand+hindi.

⁹ Nga asu seana sihei wamindafi hohoanimo moai süngurihindi. Nga Godindi Yifiafi sihei flambe amaro ana, se Yifiafi ndi hohoanimo ra süngundihimboyei. Asu düdi ai Kraisi ndi Yifiafi ra ahandi flambe nimarindokoate-ayo ana, nindou ranai Kraisi ndiyupoani, nga wani.

¹⁰ Nga Kraisi ai sihei flambe amaru ana, sihei fi ranana moaruwai hohoanimo ranimbo-hündambo yifindowohü sümbondimboesi, nga sihei yifiafi ranai ana yangiri aboedi ningomboe sapo se Kraisi ndi süngu Godindi himboahü mbumundiyehi wambo.

¹¹ Sapo God Sisaimbo yifihündi botimariri ahandi Yifiafi ranai sihei flambe amarondüri ana, asu mare God Kraisi mbo yifihündi botimariri ranai süngunambo ahandi Yifiafi rani-süngu sihei yifio-randeimbi fi ranahambo yangirindeambui.

Yifiafi Aboedi ai Godindi nimorimbo-areamuni

¹² Nga ranimboane wandafi mamä, sihiri Yifiafi Aboe ndi hohoanimo ra süngundihumboane, nga shefi wamindafi hohoanimo ai hoafemuni ra ngiri süngundihu ngefi.

¹³ Nga se sihei wamindafi hohoanimo rani-süngu ahabodei ana, se yifindeimboyei. Nga asu se Yifiafi rani-süngu sihei flambe moaruwai hohoanimo amaro ra hiningarhindi ana, asu yangiri aboedi nimboeimboyei.

¹⁴ Nindou didiyei Godindi Yifiafi nafuiyandüranä süngurahi arihündi ranai ana Godindi nimor-anei.

¹⁵ Nga Yifiafi se masahümü ndi ranai moai siheimbo rareandüra se moani ratüpuriyei-rihüdeimbi tüküyahindühi yihimboyei, nga wani. Nga se sapo Yifiafi siheimbo Godindi nimorimbo reirani masahümü ndi rani-süngu sihiri Godimbo Ape yihoe fi Afindi sefuhane fi.

¹⁶ Yifiafi ranai-ane shefi yifiafi-babidimbo shefimbo ragu ngusüfoambe weindahi yare hoafiyowohüya, Se Godindi nimor-anei yaho arandi.

¹⁷ Asu sihiri God ahandi nimorimboyahu aniboade fi ana, süngunambo shefi Ape God ai ahandi nimorimbo ahandi aboedi moatükuni dibonyu sihai giginimayu ra ndahumindemboye fi. Asu sihiri Kraisi-babidi tihirifombü moatükuni ai masemü ndu nou asahumindefi ana, aboedi ndüreimbi nimarimbo moatükuni ai-babidimbo ndahumündemboye fi.

Süngunambo aboedi ndüreimbi nimarimbo moatükuni ndahuminde-mboye fi

¹⁸ Nga ro ranahamboanahi hohoanimoayahä nda, haponda ndani simboa sihiri tihirifo afindi tihirifoayefi habode fi ranana moanane. Nga Godindi aboedi ndüreimbi nimarimbo moatükuni shefimbo weindahi tüküfemunimboayo ranana adükari hamind-ane.

¹⁹ Muñguambo moatükuni God nafimarandi ranai tüküfe yangori himboyowohü ai ahandi nimori muñguambo weindahi tüküfemboayo si ra tükümbifeyowa yahohaya himboayo.

²⁰ Hapondanambe ana sapo muñgu-moatükuni God nafimarandi ranai moaruwaimbofe buriyombo sümboyorandühane. Rani-moatükuni refe arandi ra ahandi hoari hohoanimoayo hayambo refe-randühiyopoani, nga God ai ahandi hoari huti rani-süngundafoandi mehuamboane refe arandi. Nga asu aboedi moatükuni ranahambo himbondohü yagodomboe.

²¹ Süngunambo God nafimarandi ranai sümbuyo-randeimbi hohoanimo kikihamindi aningo ranambeahindi aboedambo-ndeambui asu rani-simboani ai Godindi nimorimbondahi tükündahi aboedi safi ningo ranambe keboehi nimboemboyei.

22 Nga sîhîrî fîfîrîhundî horombo peyo haya ho-hombo hapondanambe ana munḡuambo moatükunî God nafîmarandî ranai nîmorehî nîmorî wakemîndîmbo hoafîferandühî amaro nahurai hîmboyohü enḡoro.

23 Nga ranî-moatükunî ra munḡu Godîndî warîhü tükümeḡeyowambo ranî yanḡîrîyopoanî, ḡḡa wanî. God ai ahandî-mayo Yîfiáfî sapo ahandî weanḡurühî moanî saimbo moatükunî ḡḡorü ra masemunî. Nga sîhîrî amboanî kameihanefî raguambe ḡîpoyefî habodefühî God ai sîhefî fi ra ahandî nîmorîmboreamunî aboedambo-mbîreamunî sefî hohu hîmboayefî habodeḡî.

24 Nga sîhefî ranahambo anîhondümbo asu hîmbombo hohoanîmo ranîmbo wambo God ai sîhefîmbo aboedambo-mareamunî. Nga asu nîne moatükunî sîhîrî hoeirîhundeyimbi-mayo ranahambo tüküḡeyoanî hoeifembo sefî hohu hîmboayefî ana, ranî hîmbo sîhefî ra hîmbo hondüyopoanî. Nga nîndou dîdai hoeireandeyimbi moatükunî ra tükündîḡeyoanî hoendîhea mbüsü haya hîmbomanda?

25 Nga asu sîhîrî nîne-moatükunî hoeifekoate-yefeimbi hîmboayefî ana, moanî sîhîrî sîsîkoate tükümbîḡeyowa mbîsefî hohu hîfandarîhundî.

26 Mare yahurai-ane nîndou sîhîrî ḡḡîndî nîḡḡokoate-yefanî Yîfiáfî ranî-amboanî tüküḡe farîhemunî arandî. Sîhîrî moai wudîpoapofe Godîmbo dîdîbafîḡembo fîfîrîhundî, ḡḡa asu Yîfiáfî ranai ahandîhoarî sîhefîmbo farîhemunühî Godîmbo dîdîbafîḡemunî arandî ra ḡḡîrî weindahî hoafîndo.

27 Asu God, sapo nîndou-yei ḡḡusüfoambe hoeire-randeyimbi-mayu, ranai Yîfiáfî ai hohoanîmoyohü hoafîmbo-mayo ranamboanî fîḡreandî. Nga Yîfiáfî ranai Godîndî nîndou ranaheimbohünda ahambo hoafîyondombo ahandî hohoanîmo süḡḡu yahohaya hohoanîmoayo.

28 Asu sîhîrî rarîhu fîfîrîhumboanefî, nîndou dîdîyei ai God ahambo ḡḡusüfo parîhorî arîhündî ranaheimbo ana munḡu-moatükunî tüküḡeyoanî God ai rareandanî aheimbohünda aboedî tüküḡeyo. Sapo ranaheimbo God ai ahandî hohoanîmoyu masîhendî süḡḡu aheimbo mborai mehündürî.

29 Nga nîndou dîdîyei God ai aheimbo horombonambo fîḡmareandürî ranaheimbo amboanî dîbonîyu hîndîḡîrîmareandürî. Wandî nîmorîndî hohoanîmo nahurai hondüre tükümbîyahindamboane asu ranahandî ana Nîmorî ranai nîndou afîndî ranahei amonḡo nîmorîmbofi mbînḡḡuwamboane yahuhayamboyu ramareandî.

30 Ranîyu asu nîndou dîdîyei God ai ahambohünda dîbonîyu hîndîḡî-mareandürî ranaheimbo amboanî ahambo sowanambo hombo mborai mehündürî. Asu nîndou daboe God ai mborai mehündürî ranaheimbo amboanî aiana wandî hîmboahü nîndou mbumund-aneî mehündürî. Asu nîndou dîdîyei aheimbo mbumund-aneî mehündürî ranaheimbo ai ahandî hîmboamupuimbo-randeyimbi ra masagadürî.

Godîndî hîpoambo ai ḡḡîrî hîndîḡîndeamunî

31 Ranî-moatükunî ra God ai ramareandî ranahambo sîhîrî nḡḡumambîsefa? God ai sîhefîmbo yare yahurai farîhemunî arandî ra, asu nîndou dîdî nîmorî ai sîhefîmbo moaruwaimbo-mandeamuna?

32 God ai moai ahandî Nîmorî ranahambo warambe kîkîhîrîmündu, ḡḡa ai munḡuambo sîhefîmbohünda koamarîheira nîmî keimbi karîhendeimbîfîhî yîḡîmayu. Asu ai sîhefîmbo ahandî Nîmorî ra asemunî ana, asu ai bîdîḡîrî munḡu-moatükunî moanî ranîwamî nandeamunümbui.

33 God ai nîndou wand-aneî yahündüreimbîhündî ranaheimbo ra, nîndou dîdai hoafîmandündürâ? God ai ahandîhoarî anîmbo aheimbo hoafîyundürühîya, ai wandî hîmboahü ana mbumund-aneî yahu arandî.

34 Asu nîndou dîdai aheimbo papi-hoafîyondürîhî se hîḡîyei asu ranîmbo-hündambo se asübusî afîndî ndahümündimboyei hoafî ra hoafîmandündürâ? Wanî. Krais Sisas

sapo ai yifiyu asu yifihündi yangiri botifi mbura Godindi hangifoani anungu, ai yangir-ani sihefimo farihemunimbohunda Godimbo hoafiyu arandi.

³⁵ Ranane asu nindou didai sihefimo Kraisindi hipoambofe hohoanimo ranambeahindi yikürübü-mandeamuna? Asu nine tñirifo tükündifemunühane, asübusümbi hohoanimo-ane, nindou ai moaruwaimbo-ndihimunühane, wembombondefühane, safi yangirindefühane, nini-moatükuni ai sihefimo moaruwaimbo-femunimbo yahohaya aho-ane asu sihefimo-so hifokoefe moatükuni tükündifeyowohane, rani-moatükuni ranai sihefimo Kraisindi ngusüfo pefe hohoanimo ranambeahindi yikürübü-mandeamuniyo? Wani.

³⁶ Anihond-ane, yahurai rani-moatükuni sihefimo tüküfearandi ra Buk Baibor ai ranahambo yare hoafiyowohü yahoya,

'Sihambo-hündamboanefi ro moaruwaiambe yifimbo yangiri munguambo si ra hefi arihundi.

Roana sapo sipsip hifokoefembo sei hehi rawehindi nahurai
himboyefomboanefi,' *Buk Song 44:22*

meho.

³⁷ Nga asu munguambo rani-moatükuni sihefimo tükefeyomuni ai daboadan-ane, nga sapo Nindou düdi ai sihefimo ngusüfo pamareamuni ranai ana farihemuni randani aboedi hamindi harihehu tüküyahundühanefi!

³⁸⁻³⁹ Nga Ro anihondümbo fifirihendi, ngiri nini-moatükuni ai ahandi ngusüfo pefe hohoanimo ranambeahindi yikürübü-ndeamuni: Yifi hohoanimo-ane, yangiri niñgo hohoanimo-ane, Godindi nend-anemo, sünambeahindi bogor-anei, hifinindi bogor-anei, nine-moatükuni haponda tükefeyo-ane, sünguna tüküfemboayo-ane, nine-moatükuni nimoamo aninggo-ane, asu nine-moatükuni hifi hoarehi ragu engoro ranane. Nine-moatükuni munguambo God ai nafirandeimbihündi ranai ngiri Godindi ngusüfo pefe hohoanimo sihefi Adükar Sisas Kraisindi süngu ranambeahindi yikürübü-ndeamuni. Nga wani.

9

Por ai Israerimbo afindi hohoanimo-ayundüri

¹ Ro anihondümboanahi hoafayahi. Ro Kraisindi nindouya hehea ngiri ro tikai hoafindahi. Yifiafi Aboedi ai wandi ngusüfoambe hifandarandi asu wandi ngusüfoambe wandi hoafi ranahambo anihond-ane yahohane.

² Ro wandi mamisirü Sudahündi nindou ranaheimbo munguambo si aho ra ngusüfo afindi kürüheandühi afindi hamindi hohoanimo amarondiri.

³ God ai wambo moaruwaimbo-reandira asu Israer, wandi mamisirü hondü, ai anihondümbo-rihindeimbi nindoumboyahi tükümbeyahi-mbonana ra aboed-ane sa.

⁴ Raniyu God ai Israer ranaheimbo wandi nimor-anei yahuhaya asu ai ahandi himboamupuimbo-randeimbi moatükuni ra hoeimarihindi. Asu God ai hoafi firamündü masihendi ranane asu ahinümbi hohoanimo ranane ra masahümündi. Asu Godimbo ndofe hohoanimombo hohoanimo ranane asu God ai horombo hoafire masihendi hohoanimo ranane ai ra masahümündi.

⁵ Amoa mamihorombo weangurühi maningomo ranai ana ahei amoa mam-anemo. Suda ahei sirambeahiyu Krais ai nindoumbofi tüküfi manungu. Ranani asu Krais ai mungu-moatükuni burayo ranahei mbroyu haya hifandarandi. Aiana God hond-ani, nga ranimbo-hündambo-animbo munguambo si aho ra ahambo Adükar-ani mbisefomboane! Anihond-ane.

God ai ahandi nendi ranaheimbo wandanei ehundüri

⁶ Israerihündi munguambo Israerihündi hondüyeipoani. Nga Godindi horombo hoafi ra moai peyo, nga wani.

⁷ Abrahamîndî ahuirîmamî ranai ana munḡuambo ahandî ahuirî hondüyeipoanî. Nga sapo God ai Abrahamîmbo yahuya, 'Aisakîndî ahuirîmamî yangîr-anîmbo sîhafî sîrîmbo-ndahimboyei,' mehundo.

⁸ Asu ranane nindou Abrahamîndî ahuirîmamî ranai munḡuamboyoopoanî Godîndî nîmori hond-ayei, nga nindou ai Godîmbo horombo hoafîre masîhendîhündî tükümehindî rananei ai Abrahamîndî ahuirî hond-ayei.

⁹ Nga Godîndî horombo hoafî ranai ndare hoafîmayo, 'Sapo ro hoafîya masîhehandî ranî-sîmboan-anîmbo ro asükainda tükündaheandühi asu Abrahamîndî nîmorehî Sara ai nindowenihî nîmori nderîmîndîmboe,' meho.

¹⁰ Nga asu ranî yangîrîyoopoanî. Nga asu süngunambo Aisakîndî nîmorehî Rebekandî mboafî nîmori yimbu afîndî mamî ranahandambo masepîrîmîndo. Nga ahafandî afîndî mamî aiana Aisak sapo sîhefî amoao-ani.

¹¹⁻¹² Nîmori yimbu tüküfekoate-yafandambe God ai nîmori mamî ranahambo dîbonîmayundo moanî ahandî hohoanîmonambo yangîrî hamînd-ane. Sapo Godîndî nindoumbo dîbonîmayu hohoanîmo ra nindou nîne rareanda tüküfemboyopoanî, nga God ai ahandîhoarîyu nindoumbo kafaorirî hîningîrîrî arandî. Ranîmboane asu nîmori yimbu ranai tüküfe nîne ratüpurî aboedîyo moaruwaiyo ra refekoate-yafandambeyu, God ai Rebekambo hoafîyundühi yahuya, 'Amoḡgo nîmori ai akîdandî hoarehî mbînünguwamboane,' mehu.

¹³ Rahurai God ai 'Sekopîmbo ḡgusüfo pamarîhinî, nga Isombo yîboaruko-marîhinî,' mehu hoafî ra Bukambe yare hoafîmayo.

¹⁴ Asu ranîmbo sîhîrî nüngumambîsefa? God aiana moai ndore ratüpurîyu-randî mambîsefîyo? Ngîrî ra-mbîsefî, nga wanî.

¹⁵ Ai Mosesîmbo yare hoafîyundowohü yahuya, 'Nindou daboe ro wandî hohoanîmonambo ahambo amboawi yahando-mboayahî ana, asu ro amboawi mbîsahandomboayahî.

Asu nindou daboe ro wandî hohoanîmonambo hîpoambo-fimboayahî ana, ro hîpoambo-ndîhinîmboayahî,' *Kisim Bek 33:19*
yahu hoafîmeindo.

¹⁶ Ranahandamboane God ai nindou dîbonayu ra nîne-moatükunî nindou ai hohoanîmoayu-ane asu rawareandî ranane ranî hohoanîmo sünguyopoanî, nga Godîndî hîpoambofe hohoanîmo ranînamboane dîbonayu.

¹⁷ Nga Bukambe hoafî ranai God ai Isip-yafe nindou bogorî Ferombo hoafîmeindo ra yare hoafîyowohü yahoya, 'Ro wandî ḡḡîndî ra munḡuambo nindou ranaheimbo nafuindahüranî asu wandî ndürî ranahambo munḡuambo hîfî ndanîhü bokarî-mbîrîhehind-amboane samboanahî. Ranîmbo-hündamboane ro sîhambo bogorîmbo-rîheanîni hîningarîheanîni,' meho.

¹⁸ Asu ranîmboane sîhîrî fîfîrîhundî God ai moanî ahandî hohoanîmonambo yangîrî nindou daboe amboawi yahuhani, asu nindou daboe ahambo afîndî-afîndeimbî tükümbîfîyu-wamboane yahuhaya ranahambo randeandani afîndî-afîndeimbî tükündîfimbui.

Godîndî ḡḡîndî hohoanîmo asu hîpoambofe hohoanîmo

¹⁹ Ranîmbo-anîmbo nindou mamî se hoafî-ndafîndîrühî anîmboya, asu refe ana, nîmboe God ai nindou moaruwai hohoanîmoyei arîhündî ranaheimbo ai hütî-aneî mambüsa? Nindou dîdai Godîndî yîfirî ranahambo daboadî hîhîrîmandîhînda?

²⁰ Nga nindou se dîdeyafî se ra Godîmbo afîndî-afîndeimbî yahurai hoafî-mandafîndoyo? Wambürî ai nindou düdi sapo wambürî sümaraandî ranahamboya, 'Se nîmboe wambo ndaro sümaraandîrî?' mambîsîyo.

²¹ Nindou düdi süra-randeimbî ranai purükîni ra kandamündühi moanî ahandî hohoanîmonambo purükîni mamî ranahand-ambohündî wambürî yimbu

sündapiriimbui. Rananimbo asu wambüri yimbu ra ngorü aboedi safi ahandi hohoanireandeimbi ra raranı hoafühi sesi ranambe raraofe rambohünda ndonde digembui. Nga asu ngorü moanı yahuri ngoahuri nahurai ra moanındühi yafısühumi ranambe raraofe-rambohünda digembui.

²² Mare yahurai God ai ahandi hürütü hohoanımo ra weindahı nafuimbo yahuhayambo asu ai munquambo nindou ahandi ngınındı ranahambo fıfırımbırıhind-amboane yahuhayambo hohoanımoayusı. Nga asu awi ai nindou ngınındayundüri ranaheimbo afuri gedühi hfandarandüri. Nga nindou ranaheimbo moaruwaimbo-fendürımbı-hündambo nafımara-mündındüri.

²³ Asu God ai nindou munquambo ahandi hımbıamupuimbo-randeimbi ra nafuimbohündambo afuri gedühi hfandarandüri. Nindou daboe ai hıpoamboareandüri ranaheimbo ahandi hımbıamupuimbo-randeimbi ra segudürımbı yahumboanı. Ai ahandi hımbıamupuimbo-randeimbi moatükunı ra semındımbıohünda nafımara-mündındüri.

²⁴ Sıhırı amboa, God ai sıhefımbı dıbonıyuhü mborai mehumunı. Sudahündı ranaheimbo yangrııpoanı, nga nindou ngorü sırıhündı ranaheimbo kameihı mborai mehındüri.

²⁵ God ai Hoseandı Buk ranambe ai ndare hoafıyuhü yahuya,
“Nindou dıdıyei wandı nendıyeıpoanı,
ranaheimbo ana wandı nend-aneı mbısaha-ndürımbıyahı.

Nindou daboe ro ngusüfo pefekoate-ayahı,
ranaheimbo ro ngusüfo pandı-hearümboyahı.

Hosea 2:23

²⁶ Asu nını hfıhündı-yeı ranaheimbo hoafıyahündürühi seiya, ‘Ai ana Godındı nendıyeıpoanı,’ maseı,
nga hfı ranıh-anımbı nindou ranaheimboya ‘God yangrıı nüngu-randeimbi ranahandı nımor-aneı,’ mbıseımbıyeı,”

Hosea 1:10

Hosea ra mehu.

²⁷ Asu Aisaia ai Israer ranaheimbo yare hoafıyuhü yahuya,
‘Nindou Israerıhündı ai hımonındı gudi kıkırı afındı nahurai afındıyeısi,
nga asu moanı yimbu mamı yangrıı-anımbı aboedambo-ndahımbıyeı.

²⁸ Nga Adükarı ai ngırı afındı hoafındı,
nga nindou munquambo hfıhü anıboadeı ranaheimbo nımai papı-
hoafındandürıhi
aheı moaruwai hohoanımo ranımbıohünda munguna ranı takını tııırıfo da-
gadürımbı,’

Aisaia

10:22-23

mehu.

²⁹ Horombo Aisaia ranahambo amboanı yare hoafıyuhü yahuya,
‘Adükarı Munquambo Ngınındeımbı ranı sıhefı amoaı mamı bıdıfırı ranaheimbo
hınıngıfendürı-koatembei-mbonana,
sıhırı Sodomıhündı nahurai tüküyahındümbı
asu Gomorahündı nahurai nımbıoefı,’

Aisaia 1:9

mehu.

³⁰ Asu sıhırı nüngumambısefa? Ranı-moatükunı ranana ndahurai ane: Suda-yafe ndıfo sapo tııırıfoyoate moanı mbumundı hohoanımo süngufemboıyeı ranı ana nindou mbumundı Godındı hımbıahü tükümehındı. Sapı mbumundı hohoanımo ranıyo anıhındümbıofe ranı-süngu tüküfe arandı.

³¹ Nga asu Sudahündı sapı tııırıfoıwohü mbumundı hohoanımo Godındı hımbıahü semındımbı ahınımbı hohoanımo yangrıı süngufembo ranı-süngu ana moanı mbumundı nindou Godındı hımbıahü tüküyahındı.

³² Nĩmboe sapo ai anĩhondũmbofe hohoanĩmo ranĩ-sũngu mbumundĩ hohoanĩmo ra semĩndĩmbo moai hohoanĩmoyei, nga wanĩ. Nga ai ahei moanĩ ratũpurĩ ranĩ-sũngu yangĩrĩyo mbumundĩ hohoanĩmo ra semĩndĩmbo hohoanĩmoayei. Nĩmoei tĩjarũhĩ bemareandĩ ranĩnambo bendeiranĩ bũbũrĩndei ŋgei pĩndeimboyei.

³³ Bukambe ranahambo yare hoafĩyowohũya,

‘Hoeirĩhi, ro Saion wafuambe Serusarem ŋgoafĩhũ nĩmoei masĩhehinĩ,
 nga ranai-anĩmbo nindou ranaheimbo bendeiranĩ bũbũrĩndeimboyei,
 nĩmoei yĩtĩfo rananĩmbo aheimbo randeiranĩ ai pĩndeimboyei.

Nga asu nindou dũdi ai ahambo anĩhondũmbo-arirĩ ana,
 nindou ranai ŋgĩrĩ amoanĩŋgĩ-ndu,’
 mehu.

Aisaia 8:14; 28:16

10

Israer ai moai Godĩndĩ-mayo mbumundĩ hohoanĩmo ra sahũmũndĩ

¹ Wandafĩ mamĩ, ro ŋgusũfoambe wandĩ nindou Israer ranai aboedambo-mbeahĩndĩ samboanahĩ hohoanĩmoayahĩ! Ranĩmboanahĩ ro aheimbohũnda Godĩmbo dĩdĩbafĩyahando arĩhandĩ.

² Nga ro aheimbo ndorĩhe fĩfĩrĩhe heheamboanahĩ hoafayahĩ, ai ana awi Godĩndĩ hohoanĩmo ranĩ yangĩrĩ sũngufemboanei ŋgusũfo pararĩhindĩ. Nga ahei ŋgusũfo pefembo hohoanĩmo ra anĩhondũ sũngupoanĩ.

³ Aiana moai ndorĩhi fĩfĩrĩhindĩ God ai nindoumbo mbumund-aneĩ yahu hohoanĩmoayu ranana, nga aiana aheipoanĩmbo mbumundĩ tũkũfe hohoanĩmo-ane sũngurĩhi arĩhũndĩ. Ranane asu God ai nindou mbumundĩ hohoanĩmo hĩnĩŋgĩmareandĩ ra moai sahũmũndĩ.

⁴ Nga sĩhĩrĩ fĩfĩrarĩhũndĩ, nindou anĩhondũmbo-arĩhorĩ ana, ranaheimbo ndeara Kraĩs ai ahĩnũmbĩ hohoanĩmo sũngufe ho ra moendĩmareandĩ. Ranĩmboane asu nindou ai anĩhondũmbo-arĩhorĩ ana, ai Godĩndĩ hĩmboahũ mbumund-aneĩ.

⁵ Moses ai nindou ahĩnũmbĩ hohoanĩmo rasũngu mbumundĩ nindou tũkũfemboayo ranahambo sũrũ pare masĩhendĩ. Ai yahuya, ‘Nindou dũdi ai ahĩnũmbĩ hohoanĩmo meŋgoro muŋgu ranĩ-sũngure huhũ rananĩmbo ai yangĩrĩ gedũhĩ nũŋgumbui,’ mehu.

⁶ Nga asu nindou ai Godĩmbo anĩhondũmbofiwanĩ asu God ai nindou ranahambo seana mbumund-anafĩ yahu arandĩ. Mbumundĩ tũkũfe hohoanĩmo ranana ndahurai-ane. Se ŋgĩrĩ randĩhi hohoanĩmondeihĩya, ‘Nindou dĩdai sũnambe magafua?’ mbĩsei. Hoafĩ ranahandĩ nĩmĩndĩ ra ‘Dĩdai sũnambe gafu Kraĩs sĩhefĩmbo nderũmũndũ makuda?’

⁷ Asu se ŋgĩrĩ randĩhi hohoanĩmondeihĩya, ‘Nindou dĩdai hĩfĩnĩ yĩfambe ranambe magada?’ mbĩsei. Hoafĩ ranahandĩ nĩmĩndĩ ra ‘Dĩdai gadũ hoŋguambeahĩndĩ Kraĩs nderũmũndũ madũfua?’

⁸ Nga mbumundĩ tũkũfembo hohoanĩmo hoafĩ ra ndahurai-ane: ‘Hoafĩ ranana akĩmĩ sĩhafĩ fikĩm-ane, sĩhafĩ yafambe hoeari ranĩwamĩ engoro asu sĩhafĩ ŋgusũfo ranambe.’ Sapo anĩhondũmbofe hohoanĩmo hoafĩ ranane ro bokarĩhehu arĩhũndĩ ra.

⁹ Se sĩhafĩ yafambenambo weindahĩ yaro hoafĩyafĩhũya, ‘Sĩsas ai wandĩ Adũkar-ani,’ safĩ mbura, asu sĩhafĩ ŋgusũfo ranambo God sapo Sĩsasĩmbo yĩfĩhũndĩ botĩmarirĩ ranahambo anĩhondũmbo-arowandĩ ana, se aboedambo-ndafoamboayafĩ.

¹⁰ Nga sĩhafĩ ŋgusũfoambe anĩhondũmbo-rĩwandanĩ God ai nindou mbumund-anafĩ yahuhaya asu sĩhafĩ yafambe ranambo weindahĩ hoafĩyafanĩ God ai aboedambo-deanĩnĩmbui.

¹¹ Bukambe hoafĩ ranai hoafĩyowohũ yahoya, ‘Nindou dũdi ahambo anĩhondũmbo-arirĩ ana, nindou ranai ŋgĩrĩ amoanĩŋgĩ-ndu,’ meho.

12 Suda-anei asu Suda-yafe ndifo rananei ranai ngorü-poanimbo ngorü-poanimbo-yahimboyeipoani, nga nindou Godindi himboahü mamî sisimogodi yangir-anei. God aiana munnguambo nindou ranahei Adükar-ani. Asu nindou munnguambo didiyei ai ahamboya farihawandürî sei arihündî ranaheimbo aboedî-aboedireandürî arandî.

13 Ranimboyo Bukambe yare hoafiyowohüya, 'Munnguambo nindou ai Adükarimboya farihawandürî sei hoafiyei arihündî ana, ai aboedambo-ndahimboyei,' meho.

14 Nga asu nindou ranai anihondümbofe-koatendehî ana, ngirî ahambo hoafindahündo. Asu ai hoafi ranahambo himborikoate-ndehî ana, ngirî ahambo anihondümbo-ndîhorî. Nindou ranai hoafi ra bokarî-hefekoate-ndîmondanî asu ai ngirî himborîndei.

15 Asu nindou koehefepura hokoate-ayomo ana, ai ngirî bokandîhoundî. Nga Bukambe yare hoafiyowohü yahoya, 'Nindou aboedî hoafi sahümündi asînei ra aboedî safane,' meho.

Israer ai moai aboedî hoafi ranahambo sahümündihü süngurîhindî

16 Nga asu Suda yimbu-mamî yangirî ai aboedî hoafi ranahambo sahümündi süngurîhimboanei. Nga Aisaia ai yare hoafiyuhü yahuya, 'Adükari, nindou ai yîhoefî-mayo hoafi ra moai anihondümbo-rîhindî,' mehu.

17 Nga ranî-moatükunî ra ndahurai-ane: aboedî hoafi ra himborîyeihîyei asu anihondümbofe tüküme Feyo. Asu Kraîs ranahambo hoafi bokarîhefembo aboedî hoafi ra himborîyeihanei.

18 Nga asu haponda ro düdueheandî, Anihondüyo Suda ai Godîndî hoafi ra himborîkoate-mayei? Wanî. Hoafi ra ai anihondü himborîmayeisî. Nga Bukambe yare hoafiyowohü yahoya,

'Munngu-moatükunî God ai nafîmarandî ranahandî hoafi ra munnguambo hîfî ranîhü ho tüküme Feyo,

ahei hoafi munnguambo hîfî kaiyowohü ho tüküme Feyo,'

Buk Song 19:4

meho.

19 Asükaiya ro düdueheandî, Awi Israer ai moai fîfîrîhindîyo? Ai fîfîrîmarîhindî. God ai Mosesîndî süngure hoafiyuhü yahuya,

'Ro Suda-yafe ndifo ai mamî ranîni-poedîyefîpoanî ranaheimbo fandîheheiranî, asu Israer se ngusüfoambe moaruwai-ndeimboyei.

Ro Suda-yafe ndifo ai fîfîrîfekoate-yeimbi ranaheimbo fandîhehe-andüranî,

asu Israer se ngusüfoambe ngîndî-ndeimboyei,'

Io 32:21

meho.

20 Asu süngunambo Aisaia ana ai moai hoafimbo yîhimboyu, nga God ai ahandî süngure yare hoafiyuhü yahuya,

'Nindou wambo kokoendîrîkoate-mayei ranîyei wambo hoeimarîhindîrî.

Roana nindou wambo hohoanîmoyokoate-mayei ranaheimbo sowahî weindahî tükümeheandî,'

Aisaia 65:1

meho.

21 Nga asu Israerimbo ai yare hoafiyuhü yahuya,

'Ro nîmbî-nîmbîsi nindou hoafi mbahîrîhe-hindeimbi asu himborîkoate-yeimbi

ranaheimbo wandî warî kîkîhîrîha-mîndîndürî arîhandî ai-babîdî aboedî-aboedîfembohünda,'

65:2

Aisaia

meho.

11

God ai Israer bîdîfîrambo hîpoambo-mareandürî

¹ Ranimboanahi asu ro rarithe düdueheandi nda, Asu God ai ahandi nindou Sudahündi munnguambo daboadanambo-mbareandüriyo asu wanimbeiyo? Wani! Ro Por amboani Sudahünd-anahi. Ro Abrahamindi ahuir-anahi asu Bensaminindi sirambeahind-anahi.

² God ai ahandi nendi Sudahündi tüküfekoate-yeiambeahi fifireandürühi wand-aneih mehu ranaheimbo ana moai daboadanambo-reandüri, nga wani. Asu se hoafi Eraisa ai Sudambo papi-hoafirandürühi yare Godimbo didibafimefiyu ra fifirihindai? Ai Godimbo yare didibafindowohü yahuya,

³ 'Adükari, aiyomo nindou sihafih hoafi hoafiyomo-rundeimbi ahamumbo munngu hifokoamarüpurih. Asu ai sihambo sesi sihefe didibafiferambo fondi ra birimafoarundi. Nga ro mamih yanggir-anahih animboahih. Asu ai wambo hifokoefendirimbo mehomo,' mehu.

⁴ Nga asu God ai ahambo asükaiyu nüngure simborih hoafiyundoa? Ai hoafiyundühi yahuya, 'Ro 7,000 nindou wandambofimbih sahapurimindi animboahih ai tikai god Ber ahambo yirih yimbu pusifekoate-mayei,' mehu.

⁵ Rahurai-ane hapondani amboani nindou yimbu-mamih God ai ahandih moanih hipoambofe ranambo dibonimayuwa aniboadeih.

⁶ God ai aheimbo moanih hipoamboreandürühi dibonimayundüri, nga ai nine ratüpurimayei ranimbohünda diboniyu-ndürimboyupoanih. Nga nindou ranai ranih ratüpurিয়েianih God ai dibonimbeyundürimbonana, asu ngirih moanih hipoambofe ra moanih hipoambofe hondü tüküfeyo.

⁷ Asu ranimbo-hünda sihirih nüngumambisefa? Ranimoatükunih ranahambo Israer ai hüti kokomarihündih ra asu ai moai sahümündih. Nga nindou bidifirih God ai dibonimayundürih ranai yanggiriyeh ranimoatükunih ra masahümündih, nga asu bidifirih ranai himbotühüfo papimareandürih Baibor yare hoafimayo nou.

⁸ Ai yare hoafiyowohü yahoya,

'God ai aheimbo ramareandüra moai ngusüfoambe hohoanimo purihümündih.

Asu aheih himboarinambo ngirih hoeindihindih

asu aheih himboambenambo ngirih himborindeih,

nga yare niŋgo hombo hapondanambe tükefeyo,'

Io 29:4; Aisaia 29:10

meho.

⁹ Defit ai hoafiyuhü yahuya,

'Nindou aiana sesesih-ndeianih kinih tifiŋambe ahaneih nou mbihaneia asahih.

Asu aheih hohoanimo moaruwai ranih-süngumbo nimoeifihih pimbyeia asahih.

¹⁰ Aheih himboari amboani dikireandürihimbo asu ai hoeifekoate-mbeyeh-amboane.

Asu se aheimbo daboahamindih pupurügurihih hehi yahurai koadürümbo-koadürümbo rarihih mbinimboeia samboanahih,'

69:22-23

Buk Song

mehu.

God ai Suda-yafe ndifo masemündündürih

¹¹ Ranimboane asu ro haponda düdueheandi nda, Sapo Suda ai bübürimayeh peyehü munguna moaruwaimbo-reandürimboyo? Ai ra wanana! Nga sapo ai moaruwai hohoanimo-mayeamboyu asu God ai Suda-yafe ndifo ranaheimbo ngusüfoambe garibih-mbirihhindür-amboane yahuhayamboyu aheih ndifo ranaheimbo aboedambo-mareandürih.

¹² Suda ai moaruwai hohoanimo süngu-marihündamboyu asu God ai nindou munnguambo ranaheimbo didiboado-mareandürih. Ai Godimbo daboadanambo-marihoramboyu asu God ai aheih ndifo ranaheimbo mafarihendürih. Ranimboane asu munnguambo Suda ai God sowana asükai gugurindahindani animbo nindou munngu ai aboedih hamindih hondü nimandeimboyeh.

13 Suda-yafe ndifo siheimbo haponda ro hoafehandürü nda. Siheimbohünda God ai wambo ahandi hoafi sahamindi harihandembu kamafoareandiri. Ranimboanahi asu ro ndani ratupuri nda ranahambo boriyahühi yifirayahi.

14 Rananimbo asu wandi nendi ranai God ahei ndifo afarhendürü ra hoeindihindühimbo ranimbo ngusüfoambe garibindihimboyei. Rananimbo asu ro bidifirambo fandihairani asu ai Ape sowana ngeiani aboedambo-ndearümbui.

15 God ai Sudambo daboadanambo-mareandürü asu ahei ndifo ranaheimbo ngunindimbo-mareandürü. God ai Sudambo asukai asemündündürü ana, ra nungumandifea? Ai nindou yifihündü botefeyo nahurai-ane!

16 Bret mamü ranahandambo bidifiri kemündi Godimbo asayo ana, asu bret yipoate mungu ra ahandi yangir-anendo. Asu nümü aharü mamü ranahandü ahambo asegodo ana, asu düdüdü ranamboani ahandi yangir-anendo.

17 Orif nümü hififehündü ranahandambo düdüdü bidifiri ai titaboari-hendühü asu nimambeahindi orif nümü düdüdü ranai ranifihü papimareandi. Suda-yafe ndifo seana nimambeahindi orif nümü nahurai-anei. Ranane asu haponda se aboedi emündü momoriyeihü Sudayei-mayo yangiri ningombo hohoanimo ra hoe nahurai asahümündi.

18 Ranimbo-hündambo-animbo asu Suda orif düdüdü nou titaboari-mefoehindi ranaheimbo se yiboaruko-ndihindürümboyei. Nungundahi borimandeia? Seana moani düdüdü yangir-anei, nga seana nümü aharü ranahambo tüpürühindühü-yeipoani. Nga nümü ahari ranane siheimbo tüpareandürü.

19 Nga seanimbo hoafindeihüya, Yinü, nga sapo düdüdü ranai titaboari-foarindühüyo asu yihofimbo rani fondühimbo fondi hiningimareamun-ane, mbisei.

20 Yinü, ranana anihond-ane. Ai titaboari-mefoehindi ra Godimbo anihondümbofekoate-wamboyei ramehindi, nga asu seana ranihü rarihi animboei ra anihondumbo-rihi hehimbo-wamboyei ahei fondühü animboei. Nga asu se ranahambo afindi-afindeihü siheihoarimbo borindeimboyei, nga awi yihimbondei.

21 Suda ai düdüdü hond-anei, nga God ai aheimbo moai nimindühü hiningirearü, nga titaboari-mafoareandi. Nga se hibadihündü. Se düdüdü hondüyeipoani, nga God ai siheimbo amboani nimindühü ngiri hiningindearü, nga titaboari-boadeandürümbui.

22 Godindi hipoambo hohoanimo asu nginindi hohoanimo ra shiri diboadondühu fifirindihumboane. Nindou ahandi hoafi himboriyeisi, nga hiningimarhindi ranaheimbo nginindi-ndarümbui. Nga asu se Suda-yafe ndifo ahandi hipoambofe hohoanimo rani-sungu ahei ana, asu ai siheimbo hipoambo-ndearümbui. Nga se-amboani ahandi hohoanimo rani-sungu hokoate-aye ana, randihi titaboari-boegimboyei.

23 Suda ai anihondumbo-arihindi ana, God ai asukai aheimbo nimindihü papindearümbui. God ai yifirayu ana, asukai aheimbo koadürü nimindihü papinde hiningi-ndeandürümbui.

24 Suda-yafe ndifo se-amboani nimambeahindi orif düdüdü-aneisi, nga asu aboedi orif nimindi ranifihü papirihimboanei, nga ranahandü hondüyopoani. Suda-anei ai hififehündü orif nimindi hond-aye. Ranimboane asu aheimbo ana God ai düdüdü hondü titaboari-mefoendi ra semündü asukaiyu koadürü nimindi hondühü hupareandürü ana, ai asukai aboedi hamindi ranifihü peniboadeimboyei.

God ai nindou munguambo hipoamboareandürü

25 Wandafi mamü, dibohindi hoafi ranimboanahi se fifirimbirihinda sahehea. Se siheihoari randihi hohoanimondeihü hoafindeihüya, 'Roana fifirihu hohoanimo-yefeimb-aneü,' mbiseimboyei saheheamboanahi. Hoafi nda yahurai-ane, Israer bidifiri ana hoafi himborikoate-yeimb-anei. Rani hohoanimo ranana ahei

ngusüfoambe nîmandündürî ngö-ngombo asu Suda-yafe ndîfo nüngunümbîyei God ai dîbonîmayundürî ranai fondî ra sîmongorî-ndamîndîmboe.

²⁶ Ranî süngumbo-anîmbo God ai Israer aheimbo aboedambo-ndearümbui. Buk Baibor ai yare hoafîyowohü yahoya,

‘Aboedambore-randeimbi ai Serusaremi-nîpoedî kudü Sekopîndî ahurî Suda ranaheimbo randeandüranî,
ahei Godîmbo hohoanîmo-koate hohoanîmo hîningîndîhi-mboyei.

²⁷ Rananîmbo ro ahei hohoanîmo moaruwai ra gogorîndî-heheandühî ranî-sîmboan-anîmbo ai-babîdî hoafî femîndî sîhefe ra randîhea-mboyahî,’ *Ai-saia 59:20-21*

meho.

²⁸ Nga Suda ai aboedî hoafî hîmborîkoate-mayeî ranîmboane asu God ai Suda-yafe ndîfo sîheimbo fehefemböhdambo hohoanîmomayu ranîyo asu Suda ai ahandî hürütîmb-aneî. Nga God ai Sudambo dîbonîmendürî ranîmboane asu ai ahandî horombo hoafîmareandî Suda-yafe amoaombo ranahamumbo hohoanîmoyuhü aheimbo ngusüfo pareandürî arandî.

²⁹ Nga asu nindou God ai aheimbo aboedî moatükunî masagadürî asu dîbonîmendürî ranaheimbo ngîrî hohoanîmo ngörü-süngundeandî, nga wanî.

³⁰ Horombo se Godîndî hoafî hîmborîkoate-mayeî, nga hapoana God ai sîheimbo hîpoamboareandürî, Suda ai Godîndî hoafî hîmborîkoate-mayeî ranîmbo-hündambo.

³¹ Asu hapoana God ai sîheimbo hîpoambo-mareandürî ranîmboane asu Suda ai Godîndî hoafî hîmborîkoate-mayeî. Ranî-moatükunî tüküme Feyondürî ra God ai aheimbo hîpoambofe-ndürîmbo-hündamboyo.

³² God ai nindou muŋguambo aheimbo hîpoambofe-ndürîmbo yahuhaya ranîyo asu nindou muŋguambo ahei hîmborîkoate hohoanîmo ranîna bobohîramündürî hîningîmarearü.

God adükar-ani mbîseiamboane

³³ Godîndî ngasündeandeimbi hohoanîmo ra adükarî hamînd-ane!

Ahandî aboedî hohoanîmo asu fîfîrîfe ra hoandarî saf-ane!

Nindou dîdai ahandî hohoanîmoyuhü hoafayu ra fîfîrînde hoafîmanda?

Asu dîdai Godîndî nafî muŋguambo ra fîfîrîmandea?

Godîndî hoafî hoafîyohü yahoya,

³⁴ ‘Dîdî Adükarîndî hohoanîmoambe amaro ra fîfîreamboayua?

Dîdî nindou ai ahambo ratüpurîmbo rasünguro rasünguro-meyundoa?

³⁵ Nindou düdi Godîmbo nîni-moatükunîyo masagado,

asükai ai süngunambo ahambo hîhîrîfe segodîmbo-hündambo?’ *Aisaia 40:13*

meho.

³⁶ Muŋgu-moatükunî ra God ai ahandîhoarî nafîmarand-ane asu ahandî ngîningîndînamboane anîngo asu ahand-ane. Muŋguambo si Godîmbo adükar-ani mbîseiamboane. Nga anîhond-ane.

12

Sîhefî fi ra Godîmbo ndahundîmboane

¹ Wandafî mamî, Godîndî-mayo hîpoambofe hohoanîmo adükarî ranîmbo-hündamboane ro sîheimbo hoafehandürî nda. Sîhei fi yangîrî nîngoambe ra se moanî Godîmbo ndahündo ahambo sesî asîhefeyo nou. Se ahandî yangîrîndeian-anîmbo asu God ai ranîmbo hîhîfî-hîhîfîndümbui. Se randîhindüh-anîmbo wudîpoapondîhi Godîmbo hohoanîmondahündo.

² Se hîfî ndanîhündambo hohoanîmo süngundîhimboyei, nga sîhei hohoanîmoambe sîmborî hohoanîmo süngundîhindî. Rananîmbo God ai hohoanîmoayu ra se ndondîhi

fifindihhi mbundihü rasüngundihimboyei. Nini-moatükunî ai aboedayo asu nîne ai yifirayu asu nîne ai aboedî ndorihoeimbi hamindî hondayo ra se fifindihimboyei.

God ai sihefimbo hohoanimo moanî masendî ranambo ratüpurîndefimboane

³ Nga God ai wambo ahandî-mayo moanî hipoambofe hohoanimo masendî ranimbo munguambo siheimbo ro bidifirî hoafi hoafinda samboanahî. Se siheihoarî sihei fi ranahambo yangirî afindî hohoanimo-ndeimboyei, nga wanî. Nga God ai siheimbo anihondümbofe hohoanimo masagadürî ranî simonjorühî safî sihei fi ranahambo ndondihhi hohoanimondei.

⁴ Sihirî ana fi mamamî ranifihî afindî moatükunî ngorü-poanî ngorü-poanî fi ra hifoareamboane. Ranane asu ngorü-poanî ngorü-poanîmbo fi ranai ahandî ngorü-poanî ngorü-poanîmbo ratüpurî mbenjorî.

⁵ Rahurai-mayowamboane asu sihirî nindou afind-aneftsî, nga asu Sisas Kraisindî finambo ana sihirî fi mamî rananefî. Ranimboane asu sihirî ana nindou ngorü-njorü ra sihirî mamî wandafî mamî yangir-aneftî fi mamî ranifihî.

⁶ God ai sihefimbo moanî hipoambo-reamunühüyu asu ai nindou mamamî sihefimbo ranî-poanîmbo ranî-poanîmbo fifirife moanî masemunî. Godindî hoafi hoafimbohünda nindoumbo ratüpurî ra segodoa asemüdu ana, sapo anihondümbofe hohoanimo ai asemüdu ranî-süngu anîmbo hoafendomboane.

⁷ Düdi ai farihfefembo ratüpurî ra asemüdu ana, ai ndonde mbifarî-hendamboane. Asu yamundîfembo ratüpurî ra asemüdu ana, ndonde yamundî-mbireandamboane.

⁸ Nindou mamî ai ngusüfoambe kikimofeofendürîmbo ratüpurî ra asemüdu ana, asu ngusüfoambe kikimo-mbifoareandüramboane. Nindou düdi ai nini-moatükunî napoyo masihendî ra nindou bodîmondambo yîbobofe saimbo ratüpurî asemüdu ana, ai afindî saimbo nîmbonîndu. Nindou düdi bogorîmbofe nîngombo ratüpurî ra asemüdu ana, ai ratüpurî ra tînjirîfo-mbiyuwamboane. Düdi ai hipoambofe ratüpurî asemüdu ana, ai moanî hîhîfi-hîhîfi-nambo nindou ngorümbo mbifarî-heiramboane.

Wandafî mamîmbo aboedî hohoanîmoyondo hohoanîmo

⁹ Nindou ngorümbo anihondümbo ngusüfo pandîhindî. Nîne-moatükunî moaruwai-ayo ranahambo yîboaruko-ndîhindî. Nîne-moatükunî aboedayo ranahambo kikihîsafîndîhümündî.

¹⁰ Se munguambo simborî hohoanîmurîndei se sihei fikîmîninîndîmbo hohoanîmoayeî nou. Asu nindou amurî ranaheimbo wambo ngasündîhindîreimbaneî mbîsei hohoanîmondei.

¹¹ Afindî tînjambombü ratüpurîmbo hohoanîmondei, nga asu se yîboaruko-yîboaruko-ndeimboyei. Se ratüpurayeî ra Adükarîmbohünda ratüpurîndei.

¹² Se Adükarîmbo anihondümbo-ndîhorühî hîbadîhorühî hîhîfi-hîhîfîndei. Tînjirîfo siheimbo tükündîfeyoanî se afurîndîhindühî nîmandei. Nîmbî-nîmbîsi se Adükarîmbo dîdîbafîndahi ndîhündî.

¹³ Sihei anihondümbo-rîhindeimbi wandafî mamî ai napo mbonîmbo-ndîhümündianî se aheimbo sihei-mayo ndahündürî. Asu ndîfo nindou tükündahindanîwanî aheimbo amboanî worîninîndîhindürî.

¹⁴ Nindou siheimbo moaruwaimbo-arîhindürî ranaheimbo God ai aboedî-mbîreandüramboane mbîsei hehî dîdîbafî-ndahîndürî. Godîmboya aheimbo dîdîboado-mbîreandüramboane mbîsei, nga njirî se Godîmboya aheimbo moaruwaimbo-ndowandürî mbîsei.

¹⁵ Nindou hîhîfi-hîhîfayeî ranî-babîdî hîhîfi-hîhîfîmbeyeî-amboane, asu nindou aranayeî ranî-babîdîmbo amboanî aranîmbeyeî-amboane.

¹⁶ Sihei wandafi mamî rani-babîdi wudîwudîndahindi. Se ngîrî aboedî nindou yangîrî hohoanîmondei wudîndîhindürî, nga se nindou moaruwai rani-babîdi nîmboei. Asu se sihei fimbo hohoanîmondeihî ro fifîrîheandeimb-anahî mbîseimboyei.

¹⁷ Nindou ngorü ai siheimbo moaruwai-moaruwaimbo-ndîhindüranî, asu se simborî aheimbo moaruwaimbo-ndîhindürîmboyei, nga yowanî. Nîne hohoanîmo nindou ai aboed-ane aseî ana, se rani yangîr-anîmbo randîhindî.

¹⁸ Se muŋguambo nindou-babîdi aboedî nîmarîmbohündambo nafî kokondîhündî.

¹⁹ Wandî wandafi, nindou ai siheimbo moaruwaimbo-ndîhindüranî asu se siheihoarî rani-moatükunî ranahambo simborî hîhîrîndîhi randîhimboyei. Nga moanî randîhi hînîngîndîhindanî God ai aheimbo ngînîndî-mbîrandürîmboane. Bukambe yare hoafîyowohü yahoya,

'Nindou ngorümbö hîhîrîfe moaruwaimbofe ranana wandî ratüpur-ane.

Wandîhoar-anîmbo ro aheimbo simborî moaruwaimbo-ndîhearümboyahî,' *Io*

32:35

mehu Adükari ai.

²⁰ Nga asu, Bukambe yare hoafîyowohü yahoya,

'Nindou sihambo hürütüranîni-randeimbi ranai wembombonduanî, ahambo sesi dabado,

asu amîndanîngombo-nduanî, hoe dabado.

Se ahambo randoworanî ana, ai sihambo ramareanîni ranîmbo asu ai amoanîngî-ndümbui,' *Sindaun*

25:21-22

meho.

²¹ Moaruwai hohoanîmo ai ngîrî sihambo ngasündeandîni haya hîfînambondeandîni. Nga se aboedî hohoanîmo rani-süngundowandühi ratüpurîndafan-anîmbo asu se moaruwai hohoanîmo ranahambo hîfînambondowamboyafî.

13

Siîrî gafmanî-yomondî hoarehîndefomboane

¹ Nindou muŋguambo gafmanî-yomondî hoareh-anîmbo nîngomboane. Nga moai gafman ai aimbo hoanîru tüküyafundî, nga Godîndî hoafî süngu ahandî warîhünd-anemo. Muŋguambo gafman ra God ai kafaore hînîngîmareapur-anemo.

² Ranîmbo-hündamboane nindou ai gafmanî-yomondî hoafî mbahîrarîhehindî ra asu Godîndî hoafî kameih-ane mbahîrarîhehindî. Ranîmbo wamboane asu ai tîjîrîfo ndahümündimboyei.

³ Gafman ai nindou aboedî hohoanîmo ratüpurî rawarîhindî aheimbo refendürîmboyoponanî, nga nindou düdi ai moaruwai hohoanîmoayu ranahambo refembo-hündamboanemo anîngomo. Gafmanîmbo yîhîmbombo se moeimboyafî? Refe ana, se moanî aboedî ratüpurî rani yangîr-anîmbo süngundowandanî asu ai sihambo aboed-anafî mbîsîmo hoafîndîmboemo.

⁴ Gafman aiana Godîndî ratüpurîyomo-rundeimb-anemo se aboedî mbînîmbafa yahomo houmbo anîngomo. Nga asu se moaruwai ratüpurî randowandühi rananîmbo se yîhîmbondafi ranahambo. Nga aiana moai moanî ngînîndî moatükunî ra semündu. Aiana God kafaore hînîngîmareandî wambo asu ai Godîndî-mayo ngînîndî nindou moaruwai-mbofe hohoanîmo ra semündümboani nindou ai moaruwai hohoanîmoayei aheimbo moaruwaimbo-fendürîmbohünda.

⁵ Ranîmbo-hündambo-anîmbo asu se gafmanîndî hoarehî nîmboei. Asu rani-moatükunî sünguefeyo ra moaruwai-mbofe ranahambohünda yîhîmbombo yangîrîyoponanî, nga gafmanî-yomondî hoarehî nîngö ra aboedî hohoanîmo süngufe-ane.

⁶ Ran+imbo-hündamboane asu se gafman+imbo takis pir+hi ar+hündi. Gafman aiana God+ndi ratüpur+ ratüpur+iyomondühi rananemo asu ai ran+ ratüpur+ ran+ yang+r+ hifand+iru arundi.

⁷ Gafman nindou ranahamumbo n+n+moatükun+yo segodür+imboayei ana, aheimbo moan+ ran+moatükun+ ra dagadür+. Gafman ai n+n+n+moatükun+ takis+imboyo hoaf+ind+mondan+, se ahamumbo ndehind+. Asu bogori+ nindou ranahand+ hoareh+ndeihi+ asu ahambo ah+n+ndei. Asu nindou ndür+ adükarümb+ ranahambo ndür+ adükarümb-ani mb+sei hohoan+mondei.

Simbor+ ngusüfo pefembo hohoan+mo

⁸ Se nindou ngoründ+mayo n+n+moatükun+ ndowand+fi mbunda simbor+ saimbo-mayo ra h+ng+indowanda gedühi+ n+ngomboe, nga yowan+. Se sapo simbor+ ngusüfo pefe hohoan+mo ran+ yang+r-an+imbo süngund+hindi. Nindou düdi ai ngorümbo ngusüfo parareand+ ana, ai munguambo ah+nümb+ hohoan+mo mengoro ra süngureandeimb+ nindou-ani.

⁹ Moses+ndi ah+nümb+ hohoan+mo ranai yare hoaf+yowohü yahoya, 'Nimoreh+ nindowenih+yafe hohoan+mo moaruwaimbo-fepoan+. Nindou hifokoeffepoan+. Hübuhün+poan+. Nindou ngoründ+ napo hohoan+fepoan+,' meho. Mungu ran+ ah+nümb+ hohoan+mo ranane asu amur+ munguambo engoro ranane munguambo mamambere haya n+m+ndi hoafi+ ra yare hoaf+yowohü yahoya, 'Se nindou amurambo ngusüfo pandowand+ se sihaf+ fimbo ngusüfo pararowand+ nou,' meho.

¹⁰ Nindou düdi ai nindou ngorümbo ngusüfo pararir+ ana, ai ng+r+ ahambo moaruwaimbo-ndiri. Ran+imboane nindou ai ngorümbo ngusüfo pararir+ ana, asu ai ah+nümb+ hohoan+mo hondü munguambo ra süngurandüh-ani.

Sihr+ moan+ mbumund+ hahabodefomboane

¹¹ Se fif+r+himboanei haponda n+n+ siyo sihr+ an+imboefi ran+imboane se ran+ hohoan+mo süngund+hindi. Ndeara ran+ si ra se mapoei-ane, nga hapondan-ana se bot+ndahindi. Horombo sihr+ God+ndi hoafi+ an+hondümbo-r+hundeimb+ nindou n+imboef+imbo God ai sihef+imbo aboed+reamuneimb+mayu ran+ si ra ak+m+yo, nga hapondan+ ana ndeara ak+m+ safi tüküfembo yang+r-ane.

¹² N+mb+ ai ndeara mungumbo yang+r+yowohü asu si ai ndeara ak+m+ simbo yahomboane. Nimbokoan+ndi ratüpur+ ra h+n+ng+femboane, nga asu sir+hündi yifiar+ napo ra ndahum+ndefo-mboane.

¹³ Nindou sir+hü aboed+ anüngu nou sihr+ n+imboefomboane. Sihr+ mam+kar+ hohoan+moyo wakife asu bias+m+ndi hefe mam+kar+ hohoan+moyo wakifepoan+. Nimoreh+ si+sih+moyo wakife asu moaruwai hohoan+moyo wakifepoan+. Wat+koafi hoafi+yo asu nindou ngorümbo ngusüfoambe moaruwaimbo-fepoan+.

¹⁴ Nga se Sisas Kraisi+imbo yang+r-an+imbo yifiar+ n+m+nehoar+imbo-nd+hor+ siheifihi güd+hor+. Nga sihei horombod+di moaruwai hohoan+mo ngusüfoambe amaro rana-hambo süngund+himboyei.

14

Wandaf+ndand+ hohoan+mo ra sihr+ yibobo-nd+humboyefi, nga wan+

¹ Nindou mam+ ai God+imbo an+hondümboriran+ asu ahand+ an+hondümbofe ra kehur+ndoan+ ana, asu se ahambo God+ndi nend+ sihei mbusümo ndahor+m+ndei ngei. Asu ai n+ne hohoan+moayu ranahambo simbor+ watapor+imbo-ndüh+mboyei.

² Nindou mam+ ai ahand+ an+hondümbofe hohoan+mo ng+n+ndi süngureand+ ana, ai munguambo sesi+ ra sesühani, nga asu nindou ngorü ai ahand+ an+hondümbofe ra kehurayo ana, ai ng+r+ safi aboed+ dedu, nga wandümo yang+r+ sesühani.

³ Nindou ai munquambo sesi sesü-randeimbî ana, asu nindou moanî wandümo yangîrî sesümbî-mayu ranahambo yowanî moaruwai hohoanîmo-yondopoanî. Asu nindou wandümo yangîrî sesü-randeimbî ranai nindou munqu-moatükunî sesümbî-mayu ranahamboya, aiana moaruwai hohoanîmoyu-randeimb-ani yahopoanî. God ai nindou ranahambo amboanî serümundumboani mbohünda.

⁴ Nindou se didiyafi, asu se nindou ngoründî ratüpurîyu-randeimbî nindumbo yiboboarîwora? Nindou sapo ahambo hifandarandî ai-anîmbo ahandî ratüpurî ra aboedîmbayo wanîmbayo mbüsü yibobondeambui. Nga asu ratüpurîyu-randeimbî ahandî ratüpurî aboedî ngomboe nîmboe sapo Adükari ai ahambo ngînrîmündü nungumbo wambo.

⁵ Nindou mamî aiananiya mamî si ranana ai adükari hamîndiyo haya amurî si aho ranahambo ngasündeamboane yahuhani. Nga asu nindou ngorü aiananiya munquambo si aho ra simogod-ane yahuhani. Nindou mamamî se sîheihorî ngusüfoambe hohoanîmondei hoendîhindüh-anîmbo hohoanîmondei.

⁶ Nindou düdi ai mamî si ra adükari si-ane yahuhî ana, ai Adükari-mbo yangîrî hohoanîmo-yundowohani. Asu nindou düdi ai munquambo sesi sesü arandî ra ai Adükari-mbo hohoanîmoyuhani asesu. Ranî sesi ra Godîmbo hîhîfirürî mburamboani asesu. Asu nindou düdi ai munquambo sesi wehayu ra Adükari-mbo hohoanîmo-yundowohani wehayu. Asu ai amboanî Godîmbo hîhîfirürühani.

⁷ Nindou mamamî sîhîrî moai sîhefî hohoanîmonambo yangîrî nîmboefî. Asu mamamî sîhîrî moai sîhefîpoanîmbo hohoanîmonambo yangîrî yîfiyefî rîhundî.

⁸ Sîhîrî yangîrî anîmboefî ra Adükari-mbo hohoanîmo-yefühanefî. Asu sîhîrî yîfayefî ra Adükari-mbo hohoanîmo-yefühî yîfayefî. Sîhîrî nîmboefühîndowanî asu yîfîndefühîndowanî ra moanî sîhîrî Adükari-ndî yangîrî hamînd-aneî.

⁹ Ranahambo sünguyo nindou yangîrî anîmboei-aneî asu yîfi-mayei-aneî ahei Adükari-mbofe nîngombo-hündamboyu Sisas amboanî yîfiyu mbura asu honguambeahîndî yangîrî botîmefiyu.

¹⁰ Asu se, nîmboe sîhafî wandafîndandî hohoanîmo ranîmbo yiboboarîwora? Asu se, nîmboe sîhafî wandafîndambo yiboaruko-arowora? Sîhîrî ranahambo fîfirîndîhumboane, nga munquambo sîhîrî Godîndî himboahü nîmboemboyefî ai sîhefîmbo yibobofe-munîmbohünda.

¹¹ Bukambe hoafi ra yahoya,
Adükari ai yahuya, 'Ro yangîrî nîmboambo dabareheandî
nindou munquambo ranai wambo yirüyîmbu pusîndühi-ndîhümboyei
asu nindou munquambo ahei yafambenambo weindahî hoafîndahündürühî God
Adükari-ani mbîseimboyei,' *Aisaia 45:23*
mehu.

¹² Ranîmbo-hündambo-anîmbo asu munquambo sîhîrî sünguna Godîndî himboahü sîhîrî nîne ratüpurî ratüpurîmayefî ranahambo hoafînda-hundîmboyefî.

¹³ Ranîmbo-hündambo-anîmbo asu wandafî-babîdî sîmborî yiboboferüpoanî, nga rühîsafî hînrîngîfemboane. Nga sîhîrî ngorü hohoanîmo süngundîhumboane. Sapo sîhîrî mamî moatükunî refeyoanî ana, wandafî ai bübüründühî moaruwai hohoanîmo süngundîfimbui ranî hohoanîmo ana hînrîngîfemboane.

¹⁴ Ro Adükari dîbo-anahî, nga ranîmboanahî ranî-moatükunî ra ro fîfirîheamboanahî. Moai nînrî sesi ai ahandîhoarî moaruwaiyo. Nindou ai ranî-moatükunî ra moaruwai-ane ehu ana, moanî ai ahambo moaruwai-ane.

¹⁵ Ra ai yahurai-ane. Se nînrî-moatükunîyo sowasîfanî ranîmbo-hünda sîhafî wandafî ai hoeireanînühi afîndî hohoanîmoayu ana, asu se ahambo moai hohoanîmoyafi. Sisas nindou ranahambohünda yîfi-mayuane, nga asu sîhafî sesi hohoanîmo ranambo se nindou ra moaruwaimbo-ndîworîmboyafi.

16 Se mamî moatükunî ranahambo aboed-ane asafi ana, se hîbadambo. Sîhafî hohohanîmonambo yangîrîpo, nga moaruwai-ane mbîseimboyei.

17 Sesi, sesi asu hoe sîmîndî hohohanîmo ranana God nga nîndî hîfandarandî ranahandî nîmîndîyopoanî, nga wanî. Nga God nga nîndî hîfandarandî ranî nîmîndî hohohanîmo-ane nda. Mbumundî hohohanîmo, ngusûfo afurîfimbî hohohanîmo, asu Yifiafi Aboedîndî hîhîfi-hîhîfi hohohanîmo ra.

18 Nindou ai Sisas Kraisîndî ratûpurîmbo yangîrî ranî hohohanîmo sîngu anîngu ana, God ai ahambo hîhîfi-hîhîfiîndundowanî asu nindou amurî ai-amboanîya ai nindou aboed-ani mbîsahündomboyei.

19 Ranîmbo-hündambo-anîmbo asu munğambo ai sîhefîmbo mamambefemunî hohohanîmo asu wandafî mamîyei hohohanîmo nga nîmîndîndürî ranî yangîrî sîngunîndîhumboane.

20 Se sesi ranahambo yangîrî hohohanîmondeihî asu God ai nîne-moatükunî ramareandî ranahambo moaruwaimbo-ndîhimboyei. Munğ sesi moatükunî ranana aboed-ane. Nga asu se nîne sesi sowasîfanî nindou ngorü ai ranahambo ahandî fimbo moaruwai-ane yahu mbura asesu ana, ai moaruwai hohohanîmoyuhani asu rananîmbo se-amboanî moaruwai hohohanîmo-yafühanafi.

21 Asu se nînihondî sowasîfi, bia sîmîndîfi, asu amurî moatükunî aho ra rarowandî ranîmbo sîhafî wandafî ranai hohohanîmo moaruwai hohohanîmonduanî ana, asu se ranî-moatükunî ra hînihîngîndowandî. Ranane aboedayo.

22 Se nîne hohohanîmo anîhondümbö-arowandî rananîmbo God-dîbo se yangîrî hohohanîmondafî kîkîhîndowandî. Nindou ai moanî ahandîhoarî mamî moatükunîmbo aboed-ane yahu hohohanîmoayu ana, ra aboed-ane. Asu ranî hohohanîmo ranai ahandî fi ranahambo papi-hoafîkoate-ndoanî ana, asu ai hîhîfi-hîhîfîmbiyu-wamboane!

23 Nga asu nindou ranai yimbu hohohanîmo sîngu sesi ra asesu ana, ai ra ahambo moaruwai-ane sapo ai nîne sesi ranahambo moaruwai-ane yahuhaya asesu ranîmbo-hünda. Nindou ai hohohanîmo mamî ranahambo aboed-ane yaho anîhondümböfekoateyu randühi yare arandî ana, asu ai moaruwai hohohanîmo-yumboani.

15

Kraisîndî hohohanîmo yangîrî sîhîrî sîngundîhumboane

1 Nindou sîhîrî dîdîyefî anîhondümböfe hohohanîmo nga nîndî sahumündefeimbi sîhîrî nindou düdi ai anîhondümböfe kehurî arandî ranahambo farîhefîmboane nga nîndî nîngomböhünda. Nga sîhefî fimbo yangîrî hohohanîmopoanî.

2 Sîhîrî mamamî nindou sîhefî wandafî ranaheimbo aboedî nîngomböhünda dîdîboado-ndîhundüranî ai hîhîfi-hîhîfîndeimboyei. Rananîmbo asu ai nga nîndî nîmboeimbo anîhondümbö-ndîhimboyei.

3 Nga Sisas Kraisi ana ai moai ahandî fimbo yangîrî hohohanîmoyu. Nga asu ai ramefiyu ra, Bukambe hoafîmayo nou, 'Ape, nindou sîhambo moaruwaimbomarîhinîni hoafi ra sîni wambo gabudî-mafoareandîrî,' mehu.

4 Munğambo hoafi horombo Bukambe sîrû papîmarandî ra sîhefîmbo yamundîfemunîmbohündamboyo sîrû papîmarandî. Ranî hoafi ra sîhefîmbo ngusûfoambe nga nîramîndîmunî asu afurîhemuna anîhondümböndîhu hîmböndefühi nîmboemboyefî. Ranîmboane asu sîhîrî anîhondümbö-ndîhundühi nîmboemboyefî.

5 God ai ngusûfoambe nga nînemîndîmbo asu afurîfe nîngombo hohohanîmo ra sai arandî ai sîheimbo mbîfarîhendür-amboane rananîmbo asu se Sisas Kriasi mbo sîngurîhi arîhündî, sîhei mbusûmo mamî hohohanîmo yangîrî sîngundîhimboyei.

6 Rananîmbo asu se hohohanîmo, yafambe mamambendîhi mbundîhü, sîhefî Adükari Sisas Kraisiîndî God asu afîndî ranahandambo adükar-ani mbîsefîmboane.

Krais ai Suda asu Suda-yafe ndîfo ranaheimbo mafarîheirü

⁷ Nindou ai Godimbo aboed-ani hoafimbohündambo se siheihorari ndahümündihündüri sapo Kraisi ai siheimbo masemindündüri nou.

⁸ Nga ro siheimbo hoafehandüri, Sisi ai Suda-yafe ratüpuriyu-randeimbini nindoumbofi manüngu. Rananimbo asu God ai ahei amoa mamimbo horombo hoafire masihendi ra anihondumbo ramareandi ra nafuimbohünda Sisi tüküme fiyu.

⁹ Rananimbo asu Suda-yafe ndifo ai-amboani Godindi hipoambofe hohoanimo raninambo ahambo adükar-ani mbiseiya yahuhayamboyu ramefiyu. Sapo Bukambe yare hoafiyowohü yahoya,

'Rananimbo Suda-yafe ndifo ranahei himboahü ndüri adükarümb-ani mbisa hoafindamboyahä.

Asu sihafini ndüri herüna kakisaondi-haninimboyahä,' *2 Samuei 22:50*
meho süngu.

¹⁰ Asükaiyo Bukambe yare hoafiyowohü yahoya,
'Suda-yafe ndifo se-amboani Godindi nendi rani-babidi hihifi-hihifindei,' *Io 32:43*
meho.

¹¹ Asükai hoafiyowohü yahoya,
'Suda-yafe ndifo müngu se Adükarimbo ndüri adükarümb-ani mbisei.

Asu münguambo nimorehi nindowenihini se ahandini ndüri herüna kakisaondi-hori,'
Buk Song 117:1

meho.

¹² Asükai Aisaia ai hoafiyuhü yahoya,
'Sesindi ahurini ai tükündüfimbui.

Nindou ranai-animbo Suda-yafe ndifo ranahei bogorimbondifi nüngumbui.

Rananimbo nindou, ranai ahambo anihondumbo-ndihorühi hibadihorühi
nimboeimboyei,' *Aisaia 11:10*

mehu.

¹³ God ai anihondumbofe himboyondombo hohoanimo ra nimindühani. Se ahambo anihondumbo-rihori arihündi ranimbo-animbo asu ai siheimbo ahandi-mayo hihifi-hihifi asu ngüsüfo afurife kife hohoanimo ra afindi safi mbisagadür-amboane. Rananimbo Yifiafi Aboedindi nginindinambo sihei Godimbo anihondumbo-fihini himboyondombo hohoanimo ranai adükarini hamindi ngomboe.

Por ai Suda-yafe ndifo-yafe ratüpuriyu-randeimb-ani

¹⁴ Wandafini mamini, ro ngüsüfoambe anihondumbo-riheamboanahini se aboedi hohoanimo hohoanimoyei arihündi ranimbo. Se münguambo mamini fifirife ra aboedi fifirihimbo wambo asu se siheihorari simborini yamundi-firindei.

¹⁵⁻¹⁶ Ro sihei hohoanimo asükainda botindihearü saheheamboanahini asu yihimbokoate bidifirini hoafini siheimbo sürü papimarhandini. Nimboe sapo God ai wambo rani-poanimbo nginindi masendi ranina Sisi Kraisi ndi ratüpurini Suda-yafe ndifo aheimbo farifehe-ndürimbohünda. Roana Godimbo sesi sihairandeimbini nahurai ahandi-mayo aboedi hoafini ra Suda asu ahei ndifo ranaheimbo hoafiyahandüri arihandini. Ro ranaheimbo God sowana ndahamindi-handüri ngahani asu Yifiafi Aboedi ranini randeira asu ai Godindi yangirini tükümbeyahinda samboanahini. Rananimbo asu ro Godindi warihündi-hearümboyahini sapo ahambohünda ninihondini hifokoaru sihoemonda hihifefiyu nou.

¹⁷ Rani ratüpurini ra Sisi Kraisi-dibo ratüpurayahini ana, asu ro Godindi ratüpurayahini ranimbohünda hihifi-hihifindamboyahini.

¹⁸⁻¹⁹ Ro ngirini amurini moatükunini ranahambo hoafindahini, nga ninini ratüpurinyo Kraisi ai wambo ramareandi rani-sünguyu Suda-yafe ndifo Godindi hoafini süngumarihindini rani yangirimboanahini hoafinda sahehea. Ai wandini hoafini, ratüpurini ranahandamboyu farihendiri haya ratüpurimayahini. Raniyu asu Yifiafi Aboedindi nginindinambo ai wambo mafarhendira hepünufeimbini moatükunini asu Godindi nginindi nafuimbo

moatükunî ra ramarîheandî. Ranîmboyahî ro Serusarem ngoafîhü peya hehea Kraisîndî aboedî hoafî munnguambo ra wataporîmbo-rîhî hambo asu Iririkum hîfîhü tükümeheandî.

²⁰ Ranî ratüpurî ra nindou bîdîfirî ai Sisasîndî ndürî hîmborîkoate-yeimbî ranaheimboanahî ro ho aboedî hoafî bokarîhefembo hohoanîmoayahî. Roana worî moanî ngorü nindoundî kambohoanîwamî worîmbombo-yahîpoanî hohoanîmoayahî, nga wani.

²¹ Nga Bukambe yare hoafîyowohü yahoya,
'Nindou dîdîyei ai Krais ahambo hoafîyondürî-koate-memondürî ai-anîmbo hoeindîhorî-mboyei.

Nindou dîdîyei ai ahandî hoafî hîmborîkoate-yeimbî ai anîmbo ahambo fîfirîndîhorîmboyei,'

Aisaia 52:15

meho ranîmboanahî refembo hohoanîmoayahî.

Por ai Spen hîfîna hombo hohoanîmomayu

²² Ranîmbo-hündamboanahî asu ro sîheimbo sowana afîndîmbo tüküfembo kîkarîheheandî.

²³ Nga asu ndanî hîfînî ro ratüpurîmbo ratüpurî moai nîngo. Afîndî hîmbanî maho ra ro sîheimbo sîfo hoeifendürîmbo sahehea hohoanîmomayahî.

²⁴ Nga hapondanî ana awi refembo hîmboayo. Ro Spen hîfîna gagühühi asu nafîna sîheimbo sînî hoeifendürî hefe homboanahî hohoanîmoayahî. Rananîmbo awi ro dîdî asu ranîhü se-babîdî akîdou nîmandî hîhîfî-hîhîfînda sahehea. Sîheimbo hoeindîhe hînîngîndîhearü heheambo-anîmbo, asu se wambo Spenînambo hombo ranafî fandîhehindîra ngamboane.

²⁵ Nga awi haponda hamîndî ana Serusaremînambo Godîndî nindou ra farîhefe-ndürîmbo hahühanahî.

²⁶ Godîndî nendî bîdîfirî Serusaremî-yafe mbüsumo amarei ranai napokoate-mayeiamboyei Masedonia asu Akaiahündî Godîndî hoafî süngurîhindeimbî ai kakî gugurîfe mburümbö farîhefe-ndürîmbohündambo hoafî firîhümündî masîhehindî.

²⁷ Ai ahei hohoanîmonambo yangîrî moanî kakî ra gugurîhi masîhehindî. Suda ai ahei ndîfo nindou ranaheimbo Godîndî aboedî hohoanîmo ranînamboyo farîhehindürîhî dîdîboado-marîhindürî. Ranîmboane asu Suda-yafe ndîfo ranamboanî Sudambo ahei fi nîngo hohoanîmo ranîmbo sîmborî mbîfarîhehindüramboane.

²⁸ Ranî-moatükunî ra ro munğundîhe mbundühambo-anambo samboanahî. Ro kakî Suda Serusaremîhündî ranahei warambe hînîngîndîhe heheambo-anîmbo, asu ro Spenîna ngahühi nafîna rühi dîdî sîheimbo hoeindî-hearümboyahî.

²⁹ Sîheimbo sowana asînîhî ana, ro fîfirîheamboanahî Kraisîndî-mayo dîdîboadofe hohoanîmo ranî sîmonğorühî dîdîmboyahî.

³⁰ Wandafî mamî, Adükarî Sisas Kraisîndî süngu asu Yifiafî ai ngusüfo pefe sairandeimb-ane ranî-süngu ro sîhei ngusüfoambe botîrîheandühî sîheimbo hoafehandürî nda: Se wambo fandîhehindîrî hehimbo Godîmbo dîdîbafîfembo ra tîrîrîfo-ndefomboane ai wambo farîhefe-ndîrîmbohünda.

³¹ Nindou Sudiahündî Godîndî hoafî süngufekoate amarei ra wambo-yîndîrîmbo maseimbo se wambohünda Godîmbo dîdîbafî-ndahîndanî anîmbo asu ai wambo ahei warambeahîndî aboedambo-mbîreandîramboane. Asu se dîdîbafî-ndahîndanî-anîmbo ai wambo fandîhendîra Godîndî nendî Serusarem ngoafîhü amarei ranai wandî-mayo fehefe ratüpurî ra ndorîhi mbîsahümündî-amboane.

³² Ranîmboane asu God ai yare hohoanîmoayu ana, ro sîheimbo sowana hîhîfî-hîhîfîmbî dügühühîmbo se-babîdîmbo fi handîhe nîmandîmboyahî.

³³ Sapö God, afurîfîmbî hohoanîmo nîmîndühayu ranai munnguambo se babîdî mbînünğuwamboane. Nga anîhond-ane.

16

Nimorehi nindowenih afindi aheimbo Por ai hihifimaranduri

¹ Se sihefi rehi Fibimbo fihindühümündi samboanahi hoafayahi. Sapo ai Senkria ngoafihündi anihondümborihindeimbi farihenduri-randeimbi-mayo ranahambo.

² Se Adükarindi süngu Fibimbo fihindühümündi se-babidimbo sihei mbusümo mbiniŋgo-wamboane. Rani hohoanimo ranane aboedayo, ŋga Godindi nindou sihiri rani hohoanimo rananimbo süngundihumboane. Asu ninimboyo ai mbonimbondamindowani ra se ahambo fandihendü. Nimboe ai nindou afindi ranaheimbo farihenduri marandi asu wambo amboani mafarhenduri.

³ Sisas Kraisindi ratüpurü ro mamü ratüpurüyefi-rihundeimbi Prisira, asu Akwirambo wandi-mayo hihifi hoafi nda hoafindahüpüri.

⁴ Nindou yimbu ai yifimbo moai yihimboyafe wambo farihefe-ndirimböhünda. Ranane asu ro yangiriyahipoani ahafembo hihifarihapüri, ŋga wani. Suda-yafe ndifo Godindi hoafi süngurihindeimbi müngu ranamboani ahafembo hihifiri-hüpürühanei.

⁵ Asu wandi hihifi hoafi nda nindou ahafe worambe fandühi arihündi aheimbo hoafindahündüri. Wandü wandafi hondü Epainetusimbo amboani wandi-mayo hihifi hoafi nda hoafindahüdo. Nindou ra ai boateiyu Esia hifihündi Godindi hoafi masemüdu.

⁶ Maria nimorehi sapo siheimbohünda ratüpurü tihirifomayo ho ranahambo amboani se wandi hihifi hoafi nda hoafindahüdo.

⁷ Wandü hihifi hoafi nda nindou yimbu Andronikus asu Suniasimbo hoafindahüpüri. Nindou yimbu aiana wandi sirambeahindi-anafani, ŋga aiyafani ro mamü müngu karabusambe manimboefi. Nindou aiana Godindi hoafi sowandümo homo-rundeimbi ahamundi mbusümo ndürimb-anafani. Ai boateiyafani wambo ŋgasündirineandiri hena asu ai Kraisimbo süngunimariniri.

⁸ Ambriatus ai wandi wandafi hond-ani Adükarindi hohoanimo rani-süngu ahambo wandi-mayo hihifi hoafi nda hoafindahüdo.

⁹ Urbanus ana Kraisindi ratüpurü ra mamü sihiri-babidimbo ratüpurüyurandeimbiani. Asu wandi-mayo hihifi hoafi nda ahambo hoafindahüdo. Asu Stakisimbo wandi-mayo hihifi hoafi nda hoafindahüdo ninimboe ai wandi wandafi hond-ani.

¹⁰ Aperes ahandi Kraisimbo süngufe hohoanimo ra rarihi hoeirihinda mayowa ŋginind-ane masei, ŋga ahambo wandi hihifi hoafi nda hoafindahüdo. Asu Aristoburusindi worambe nindou-animboei aheimbo wandi hihifi hoafi nda hoafindahündüri.

¹¹ Herodion, wandi sirambeahindi nindou, ahambo wandi hihifi hoafi nda hoafindahüdo. Asu Narsisusindi worambe nindou Adükaribabidi amarei ranaheimbo wandi-mayo hihifi hoafi nda hoafindahündüri.

¹² Adükarindi ratüpurü tihirifoyafe-rinandeimbi Trifina asu Trifosa ahafembo wandi-mayo hihifi hoafi nda hoafindahüpüri. Persis wandi wandafi hond-ane asu ai-amboani Adükarindi ratüpurü tihimboyo-randeimb-ane ahambo wandi-mayo hihifi hoafi nda hoafindahüdo.

¹³ Rufus ana nindou aboedi hamind-ani Adükarimbo süngufimbo. Asu ahandi hondü ai wambo amboani ahandi ninimbori hondümboreandiri haya didiboado-mareandiri. ŋga ahafembo wandi-mayo hihifi hoafi nda hoafindahüpüri.

¹⁴ Asinkritus, Fregon, Hermes, Patrobas, asu Hermas-anemo asu wandafi mamü aibabidi animboei ranaheimbo wandi-mayo hihifi hoafi nda hoafindahündüri.

¹⁵ Firorogus Suria-anafe, Nereus, asu ahandi reh-ane, Orimbos asu Godindi nendi ai-babidi animboei ranaheimbo wandi-mayo hihifi hoafi nda hoafindahündüri.

¹⁶ Godindi nendi-yafe hohoanimonawandafi mamü ranaheimbo simbori wakikihindürimboane. Müngu ai siheimbo hihifarihündüri.

Krais+ndi nend+mbó yikürüb+ru-rundeimb+

¹⁷ Wandaf+ mam+, s+heimbo ro hoafehandür+ nindou yikürüb+ru asu s+hei an+hondümbófe hohoan+mo moaruwai-mboru arund+ ranahamumbo se h+bad+hümbó. Asu an+hondümbó hoaf+ se masahümundi ranahambo gogon+mbófoaru-rundeimb-anemo se ahamumbo sowah+ ngeimboyei, nga bündahind+.

¹⁸ Yahurai nindou ana s+hef+ Adükar+ Sisas Krais ranahand+ ratüpur+ ra rarundühi-yomopoani, nga moani ahamundi fimbo h+hifi-h+hifi hohoan+mo rani yangir-ane ratüpur+yomo arund+. Ahamundi aboed+ asu aparümb+ hoaf+ ranambo asu nindou ai fif+rifekoate-mayei ranaheimbo tikai hoaf+memo.

¹⁹ Se God+ndi hoaf+ sünguar+hünd+ ran+mbó hoaf+ ra mahowa nindou ai h+mbor+yei par+himboanei. Ran+mbóanah+ ro s+heimbo h+hifi-h+hifayah+. Nga roana s+heimbo se aboed+ hohoan+mo ra fif+r+nd+hind+ samboanah+, nga moaruwai hohoan+mo se fif+r+nd+himboyei, nga yowan+, saheheamboanah+ hoafayah+.

²⁰ God ana ngusüfoambe afur+fe kifeimb+ hohoan+mo ra n+m+ndühani asu ng+r+ am+тата Satan+mbó yirüna püh+ndu s+hei yir+ hoareh+ h+f+nambondir+. S+hef+ Adükar+ndi-mayo h+poambofe hohoan+mo ra se-bab+di mb+mar+ndüramboane.

Nindou b+id+f+r+ ai Romohündambo h+hifi hoaf+ koamar+hehind+

²¹ Ro mam+ ratüpur+ye-r+hoandeimb+ Timoti ai s+heimbo h+hif+farandür+. Asu Rusius, Seson, Sosipater mam+ amboan+ wand+ s+rambeah+nd-anemo ai s+heimbo h+hifi hoaf+ hoafemondür+.

²² Ro Tertius-anah+. Ro Por+ndi yafambehünd+ hoaf+ nda saham+ndi heheamboanah+ sürü pap+mar+hand+. Adükar+ndi ndür+nambo ro s+heimbo h+hifi hoaf+ nda hoafayah+ndür+.

²³⁻²⁴ Gaius ai s+heimbo h+hifi hoaf+ hoafeyundür+. Ro ahand+ worambe-ane an+mbóah+. Asu nindou b+id+f+r+ God+ndi hoaf+ süngur+hindeimb+ ahand+ worambe amboan+ mare rar+hi ar+hünd+. Erastus ai gafmani-yomond+ kaki h+f+and+randeimb-ani ndan+ ngoaf+hü asu s+hef+ wandaf+ Kwartus-ani ai s+heimbo h+hifi hoaf+ nda hoafefan+.

S+hir+ God+mbó aboed-ani mb+sef+mbóane

²⁵ Asu ro Sisas Krais+mbó aboed+ hoaf+ hoaf+ya ar+hand+ ran+nambo s+heimbo God ai ng+n+nda-mündür+mbui. D+bo hoaf+ nda horombo ana d+bo menjoroyo, nga asu hapondan+yo God ai ra semündü weindah+mareand+.

²⁶ God koadürümbo-koadürümbo nüngumbü ai hoaf+mayuwa asu ahand+ hoaf+yomo-rundeimb+ hoaf+ sürü pap+ru mas+hoemo ran+nambo d+bo hoaf+ ra weindah+ tüküme feyo asu nindou ai ranahambo fif+r+mar+hind+. Munguambo sir+hünd+ ai hoaf+ ra an+hondümbó-r+hindühi süngumb+r+hind+ yahuhayamboyu God ai ramareand+.

²⁷ God mam+ ai fif+r+reandeimb+ hond-ani asu Sisas+ndi süngu munguambo si ahambo aboed-ani mb+sef+mbóane. Nga an+hond-ane.

1 Korin

Pas mamî Por ai Korin+hündambo sürü papîmarandî

¹ Ro Por-anahî God aiyu wambo Sisas Kraisîndî hoafî semîndî horambohünda kafaore hîningî-mareandîrî.

² Wandî wandafî Sostenes-dîbo nîmaremboanehî Kraisîndî nendî Korin ngoafîhü amarei sîheimbo pas nda sürü paparîhandî. God ai sîheimbo Krais-dîbo nîngombohünda wandî yangîr-aneî yahu hîningî-mareandürî. Ranîyu asu ai nindou munguambo sîhefî Adükari Sisas Kraisîmbo dîdîbafîyeî arîhündî ranaheimbo aîbabîdîmbo nîngombohünda kafaore hîningî-mareandürî. Adükari ranai ana ahei asu sîhefî munguamboani.

³ Ape God asu sîhefî Adükari Sisas Kraîs ai sîheimbo moanî hîpoambo-ndîneandürîhî asu ngusüfoambe afurîfembü hohoanîmo mbîsabîna-ndüramboane.

Por ai Godîmbo hîhîfarürî

⁴ Sisas Kraîsîndî sünguyu sîheimbo God ai moanî hîpoambo-mareandürî ranîmbo-hündambo-anîmbo asu ahambo sîheimbohünda munguambo si hîhîfîrîhünî arîhandî.

⁵⁻⁶ Kraîsîndî hoafî ro sîheimbo hoafîmehündürî ranana sîhei ngusüfoambe ngînîndî nîmarîndürîmboane. Se Kraîs-babîdî anîboadeî ranî-süngu God ai ahandî hoafî hoafîyorambo asu ahambo fîfîrîfembo moatükunî ra sîheimbo masagadürî.

⁷ Ranîmboaneî asu se sîhefî Adükari Sisas Kraîs ai weindahî tüküfemboayu rana-hambo hîmboyeihî asu se-ana moai Yîfiáfî Aboedîndî-mayo moatükunî ra mbonîmbo-rîhümündî, nga wanî.

⁸ Asu ai sîheimbo ngînîndî kîkîhî-ndamündündürî nüngu ngumbo bîdîfîranî si asu ai kosîmbo tüküfiyuambe ngîrî se hütîyeî mbüsu.

⁹ Asu ai nînî-moatükunî hoafayu ai randeambui. Ahandî nîmorî Sisas Kraîs sîhefî Adükari-babîdî wudîmbeyeia yahuhayamboyu ai sîheimbo mborai mehündürî.

Kraîsîndî nendî ai yîkürübümehîndî

¹⁰ Wandafî mamî, sîhefî Adükari Sisas Kraîsîndî süngu sîheimbo hütî hoafayahandürî. Munguambo se mamî hohoanîmo ranî yangîr-anîmbo hohoanîmondeî. Nga asu se yîkürübündeî wakîndîhîmboyeî. Se moanî mamî hohoanîmo süngu-anîmbo moanî mamîmbondahi nîmboeî.

¹¹ Wandafî mamî, nindou bîdîfîrî Kroendî worambeahîndî ai hoafîmehündürî sîhei mbusümo sîmborî hoafî hohoanîmo engoro ranahambo.

¹² Awi ro ndarîhe hoafayahî: Nindou mamamî se ranî-poanîmbo ranî-poanîmbo hoafîyo hoafîmayeî. Ngorü ai hoafîyohü yahoya, “Roana Porîndî süngueheandî,” ngorü ai, “Roana Aporosîndî süngueheandî,” ngorü ai, “Roana Pitandî süngueheandî,” asu ngorü ai, “Roana Kraîsîndî süngueheandî,” ranî hoafî hoafîmayeî.

¹³ Asu Sisas Kraîs ai yîkürübü-reandeimbiyu? Asu Por ai sîheimbo-hündambo nîmî keimbi karîhendeimbîfîhî yîfîyuwai? Porîndî süngurîhorî-rîhündeimbîmboyahî hundürîyeî-ai?

¹⁴ Ro moai sîheimbo ana dabo hundürîhandürî, nga Krispus asu Gaius ahafanîmbo yangîrîhapîrî hundürî-marîhapîrî. Ranîmbo-hündamboanehî ro Godîmbo hîhîfarîhünî.

¹⁵ Ranîmbo-hündambo-anîmbo nindou mamî ai ngîrî wandî ndürînambo hîmonî hundürîmayeî mbüsü haya hoafîndu, nga wanî.

16 Awi yini, ro Stefanosiyu asu ahandi fikimnindi aheimbo amboani hunduri-marithanduri, nga nindou amurambo hunduri-yondurimbo ana, moai hohoanimo-yahi.

17 Sisas Kraisi ai wambo moai nindou hunduri-yondurimbo koarhendiri, nga aboedi hoafi ra bokarhefembo-hundamboyo koamarhendiri. Nga roana, fifirundeimbi nindou tikai hoafiyomo arundi nahurai rani hoafi moai hoafiya rihandi. Ranimbe-mbonana asu Sisas Kraisi nimi keimbi karhendeimbi-fihiyifimayu ranai nginindimbeyu-poani.

Kraisi ana Godindi nginind-ani

18 Sisas Kraisi nimi keimbi karhendeimbi-fihiyifimayu hoafi ranana nindou moaruwaimbo-femboayei ranaheimbo hihindi hohoanimo-anenduri, nga asu nindou God ai aboedambo-reamuneimbi shefimbo ana rani hoafi ra Godindi nginind-anemuni.

19 Bukambe yare hoafiyowohu yahoya, "Hifinindi ndorhi hohoanimo-yeyi ndofe hohoanimo ranana moaruwaimbo-ndiheanduhi asu nindou hifinindi aboedi hohoanimo-yomondeimbi-yafe hohoanimo ra gigiranambo-ndiheamboyahiyi," meho.

20 Refe-anasu asu nahi ndoru hohoanimo-yomondeimbi maningomoa? Asu ahinumbi fifirundeimbi nindou amboani nahiyomo aningomoa? Asu nahiyomo hifi ndanihundambo simbori hoafi nafiru-rundeimbi aningomoa? Nindou hifi ndanihu animboei ranahei ndofe hohoanimo ranahambo God ai hihindi hohoanimo-ane yahu nafuimayu!

21 Godindi ndofe hohoanimo sunguyo hifi ndanihundambo nindou ndorhi fifirihindeimbi ai ahei hohoanimonambo yangiri ngiri Godimbo fifirindihori. Hoafi ro hoafiyefi arihundi ra nindou ranahambo hihindi hohoanimo-ane ase, nga God ai yifiriyu haya nindou Kraisi-mbo anihondumbo-arihori ranaheimbo aboedambo-ndiheanduri-mboyahiyi, mehu.

22 Hoafi ranahambo anihond-ane yahombohunda Suda ai hepunifeimbi moatukuni ranimboanemo hoeindihu ehomo, nga asu Grik ai fifirife hohoanimo ranimboanemo yifirayomo.

23 Nga shefimbo ana Sisas Kraisi nimi keimbi karhendeimbi-fihiyifimayu ranahamboane ro bokarhehu arihundi. Rani hoafi ranane Suda-yomondi hohoanimo ranahambo mamikarapuri arandi. Asu Grik ana ndani hoafi ndanahamboya rani-moatukuni ana hihindi hohoanimo-ane yahomo houmbo hohoanimo-yomonduhanemo.

24 Nga asu shir-anefti, Sudahund-ane asu Grikihund-ane munquambo shefimbo God ai mborai mehumuni ra himboriyeifembu shefimbo ana Kraisi ai Godindi nginindi moatukuniyu haya, asu ahandi ndofe hohoanimo-ani.

25 God ai hihindi hohoanimombayu-mbonana, ahandi hohoanimo ra nindou-yeyi ndofe hohoanimo ngasunde. Asu God ai kehurimbeyu-mbonana, ahandi kehuri ra nindou-yeyi nginindi ngasunde.

26 Wandafi mam, se ndandhi hohoanimondei sapo horombo sheimbo God ai hoafimayundura ahandi nindou tukumehindi ranimbo. Shei mbusumo nindou afindi ai hifinindi hohoanimo fifirihindeimbi-yeyipoani. Nindou afindi ai nginindi-yeyipoani. Nindou afindi ai adukari ndurimbi-yeyipoani.

27 Nga asu hifi ndanihundambo nindou ai hohoanimo-yeyi hihindi hohoanimo-yeyi-ane masei ranaheimbo God ai moani hohoanimo-yeyi haya masemundunduri ndorhi hohoanimo-yeyi-rihundeimbi nindou aheimbo amoaningambo-fendurimbo-hunda. Asu hifi ndanihundambo nindou ai ra nginindikoate-yeyimbo-ane masei ranaheimbo God ai hohoanimo-yeyi haya

masemündündürî nindou nginîndî hifandî-rîhündeimbi aheimbo amoanîngambo-fendürîmbohünda.

²⁸ Ranîyu asu ai hîfî ndanîhü ndürîkoate-yoweimbi moatükunî ranîyo, asu nindou ai ranî-moatükunî ana moanane seihü yiboaruko-marîhindî ra God ai masemündu nindou ai aboedî hamînd-ane masei ranahambo hîfînambo-fembohünda.

²⁹ Ranî-mayowamboane nindou mamî ai ngîrî Godîndî hîmboahü ahandîhoarîmbo borîndu.

³⁰ Nga God ai sîheimbo Sisas Krais-babîdî hînîngîmarear-anei. God ai ahambo sîhefî fîfîrîfe hohoanîmo, Godîndî hîmboahü mbumundî nîngo hohoanîmo, sürühoeimbi hohoanîmo süngufembo hohoanîmo, asu aboedambo-femunîmbo hohoanîmo ranahambo nîmîndîmborîrî hînîngîmarîrî.

³¹ Ranîmboane Godîndî hoafî ai hoafîyohü yahoya, “Nindou ai borîmboayu ana, ai Adûkarîmbo yangîr-anîmbo borîmbiyu-wamboane,” meho.

2

Por ai Sisas yîfîmayu ranahambo hoafîmayu

¹ Wandafî mamî, sapo sîheimbo sowana sühühü Godîndî-mayo dîbohîndî hoafî hoafîyahü ro moai ndorîhoeimbi hamîndî hoafî nahurai hoafîyahî asu moai hohoanîmo ndorîheandemb-anahî sahehea hoafîyahî.

² Ro se-babîdî nîmboambo ana rarîhe hohoanîmoyahühiya, ngîrî ngorü-moatükunîmbo yamundîheandî, nga Sisasîmbo asu ai nîmî keimbi karîhendeimbi-fihî yîfîmayu ranahambo yangîr-anîmbo yamundîheamboyahî, masahî.

³ Ro sîheimbo-so nîmboahambe hamîndî kemîndîkoate-yahühi hîhamîndarî kapeihîyahî manîmboahî.

⁴ Ro yamundîheandühi asu bokarî-marîheheandî ra fîfîrîndeimbi nindou-yomondî-mayo fîfîrîfe hoafînambo-yopoanî hoafîmayahî. Nga ro hoafîyahane Godîndî Yîfiatîndî nginîndînambo ratûpurîmayahî ranai wandî hoafî anîhond-ane yaho nafuimeyondürî.

⁵ Sîhei anîhondümbofe ra se nindou-yei fîfîrîfe hohoanîmonambo tüküfembo moeisahî, nga Godîndî nginîndînambo-anîmbo tükümbîfeyo-wamboane.

Godîndî ndofe hohoanîmo

⁶ Nga nindou nginîndîmbo-yahindeimbi aheimboane ro ndofe hohoanîmo hoafî ra hoafîyahandürî arîhandîsî, nga ndofe hohoanîmo ranana hîfî ndanîhündambo-yopoanî asu hîfî ndanîhündî bogorîyafe-mayopoanî. Nga ahei nginîndî afure arandî.

⁷ Godîndî ndofe hohoanîmo-ane yamundîhe arîhandî. Hohoanîmo ranana dîbo mengoro-ane. God ai mungu-moatükunî nafîkoate-yuambeyo ai ranî ndofe hohoanîmo ranahambo sîhefîmbo ai ndürümbî mbîmariamboane yahuhaya ahandî hohoanîmonambo yangîrî hoafîyu masîhendî.

⁸ Hîfî ndanîhündambo nindou bogorî mamî ai-amboanî ndofe hohoanîmo ra moai fîfîreandî. Asu ai fîfîrîmbaru-mbonana ngîrî nindou Adûkarî hîmboamupuimborandeimbi-mayu ra sowaründümo houmbo nîmî keimbi karîhendeimbi-fihî parüwuri, nga wani.

⁹ Nga Bukambe yare hoafîyowohü yahoya,
“Nindou Godîmbo hohoanîmo parîhorî-rîhoreimbi ranaheimbo ai afîndî moatükunî didîboadore masîhendî.

Ranî-moatükunî ra hîmboarî ai moai hoeireandî,

hîmboambe ai moai hîmborîyo

asu nindou-yafe hohoanîmonambo yangîrî moai tüküfeyo,”

Aisaia 64:4

meho.

¹⁰ Hoafi ra ai dibo menḡoroyosi, ḡga Yifiafi Aboedi ranahandi ratüpurinamboyo God ai rani-moatükunî ra nafuimemunî. Yifiafi Aboedi ranai ana Godindî hohoanimo dibo enḡoro amboani kokondambo hoeindeamboe.

¹¹ Nindou ḡgorü ai ḡḡiri ḡgoründî hohoanimo amaro ra fifirindeandi, ḡga yifiafi ahandî fiambe amarondo ranai-animbo ahandîhoari fifirindeamboe. Mare yahuriane nindou ai moai God hohoanimoayu ra fifirihindî, ḡga ahandî Yifiafi Aboedi ranane ahandî hohoanimo ra fifireamboayo.

¹² Sihiri ana hifi ndanîhündambo yifiafi ranana moai sahumîndefi, ḡga Yifiafi God ai koamarîhemunî raniyo masahumîndefi. Sapo God ai nîne-moatükunî masemunî ra fifiriferambohünda.

¹³ Ranimboane sihiri ḡḡiri hoafîndefühi nindou-yafe hohoanimo hoafînambo yamundîhundî, ḡga Yifiafi Aboedindî yamundife hoafi rananimbo nindou Godindî Yifiafi ahei fiambe nîmarîndüreimbi ranaheimbo Godindî moatükunî fifirife hoafimboane.

¹⁴ ḡga nindou Yifiafi ahandî fiambe nîmarîkoate-yondoweimbi ranai ḡḡiri Godindî Yifiafi sai-randeimbi moatükunî ra ndemünda. Nindou aiana rani-moatükunî ra ḡḡiri ndonde fifirindeandi. ḡga ahambo hihiindî hohoanimo nahuraindîmboe. ḡga Yifiafindî warî-süḡgu yangir-animbo nindou ai rani-moatükunî yîbobondeandühi fifirindeambui.

¹⁵ Nindou düdi ai Yifiafi Aboedi ra ahandî fiambe amarondo ana, ai muḡuambo moatükunî yîbobondeambui, ḡga asu nindou ḡgorü ai ḡḡiri ahandî hohoanimo yîbobondeandi.

¹⁶ Godindî hoafi yare hoafiyowohü yahoya, “Nindou düdi Adükarîndî hohoanimo fifireamboayu-a? Nindou didai ahambo yamundîmandira?” ḡga sihefimbo ana awi Kraisindî hohoanimo ra ḡḡusüfoambe nîmarîmunîmboane.

3

Kraisindî nendiyafe ratüpurîyu-randeimbi ana Godindî ratüpurîyu-randeimbani

¹ Wandafi mamî, horombo ana ro ḡḡiri siheimbo Yifiafi Aboedi nîmarîndüreimbi-mbo hoafiyahandüri arîhandî nou hoafiyahandüri. Ro nindou ai hifi ndanîhündambo hohoanîmoyeimbi asu nîmoakidîbou nahurai siheimbo hoafimehandüri.

² Awi ro siheimbo kehuri sesi safîyo moḡgui-marîhandüri, ḡga nîmboe sapo se moai ḡḡinîndî sesi sesimbo tüküyahindî hapondanî amboanî.

³ ḡga hapondanî ana awi se nindou hifi ndanîhünda anîmboei nahurai-anei. Wandafi ḡgorümbo moaruwaimbofi hohoanîmo asu siheihoari simborî hoafi ranana awi sihei mbusümo yangoromboane. Hohoanîmo ranana nindou hifi ndanîhündambo hohoanîmo asu wamîndafi hohoanîmo ranane hîfandarîhündî.

⁴ Nindou mamî ai hoafiyuhüya, “Roana Porîndî süḡgueheandi.” Asu ḡgorü ai hoafiyuhüya, “Roana Aporosîndî süḡgueheandi.” Rani hohoanîmo se hohoanîmoayei ranana nindou hifi ndanî-hündamboyafe hohoanîmo-ane hohoanîmoayei.

⁵ Se ranahambo ndondîhi hohoanîmondei. Aporos ra nindou düdia? Asu ro Porînda ro didiyaha? Roana moanî Godindî ratüpurîmbo yangirî nindou-anehi. God ai yîhoefîmbo ratüpurî masemun-ane asu yîhoefî ratüpurî rani-süḡguyei se Sisas Kraisîmbo anîhondümbomarihorî.

⁶ Ro nûmbüri mamî ranambe hoari hifi-kamarîheandi. Asu Aporos ai wohîmarîhendî. ḡga asu Ape God aiyu rani-moatükunî ranahambo botîmareanda adükarî tükümeḡeyo.

⁷ Ranimboane nindou ai nîni maḡḡiriyo hifi-karareand-ane asu woharîhendî ranai ana ndürîmbîyupoanî, ḡga wanî. ḡga sapo God ai rani-moatükunî ranahambo botîreandanî tükemefeyo ranai yangir-ani ndürümbî hamîndayu.

⁸ Nga nindou düdi mangirî hifikare asu nindou düdi wohirîhai arandi ranî yimbu ai moanî simogodî nindou-anafanî. Nga nindou ranahafanîmbo God ai ahandîhoar-anîmbo sünguna nîne ratûpurî ai ratûpurîmefanî takîni dagapîrimbui.

⁹ Roana mamîmboyaho hohoa Godîndî ratûpurî ratûpurayehî, nga seana Godîndî nûmbürî, asu worî nahurai-anei.

Godîndî ratûpurîyei-rîhündemb ai worî worîmboru-rundeimbî nahurai-anei

¹⁰ Godîndî moanî hîpoambofe-namboyahî ro nindou aboedî worîmbora-randeimbî nou tükümeheandî. Ranîyahî asu ro kambohoanî boatei ngînîndî mafeburaheandî. Ranîyo asu nindou ngorü ai kambohoanî ranîwamî worî mafondeandî. Nga nindou mamamî düdi worîmboarandî ranai moanî ndonde hoeindeandühî worî ra worîmbondandî.

¹¹ God ai mbusümo kambohoanî hondü ngînîndî mafondirî ra Sisas Kraisi-ani, nga asu kambohoanî ngîrî asükai nindou ai yahurai fondeandî.

¹² Nindou bidîfirî ai gor, sirfa, nîmoei kaki afîndî fihî koarîhefembo ranîmbo ranîwamî worîmbo-ndühümboyei. Nga asu nindou bidîfirî ai nîmî, wohî asu ahurîndambo nîmîndî ranînambo worîmbo-ndühümboyei.

¹³ Rananîmbo nindou ai nîne-moatükunî nüngunahuraiyo ratûpurîyei hîningîmarîhindî ra Kraisi tüküfi simboanî weindahî tükündîfemboe. Asu ranî si weindahî tüküfe simboan-anîmbo God ai hai nahurai ahei ratûpurî ra rande hoeindeandürîmbui. Rananîmbo ai nahanîyo aboedî safayo ranahambo hoeindeambui.

¹⁴ Asu nindou ai kambohoanî ranîwamî worîmbo-rîhündanî asu worî ahei ranai hai tikîrîkoate-ayo ana, nindou ranai takîni ndahümündimboyei.

¹⁵ Nga asu nindou ahei ratûpurîmayei ra hai tikîrarandî ana, asu ai ranahandî takîni ngîrî ndahümündi. Nga asu aheihoarî ana haiambeahîndî hürarîhehindî nouehindî ana, aboedambo-ndahimboyei.

Sîhîrî Godîndî wor-aneî

¹⁶ Se fîfirîhindai, seana Godîndî wor-aneî, nga asu ranane Godîndî Yifiafî ranai sîhei mbusümo amaro.

¹⁷ Nga asu nindou düdi ai Godîndî worî ra moaruwaimbo-areandî ana, asu simborî God ai nindou ranahambo moaruwaimbo-ndirümbui. Godîndî worî ana ahandî yangîr-ane asu seana ahandî wor-aneî.

Sîhîrî ngîrî nindoumbo adükar-aneî mbîsefi

¹⁸ Se sîhei fimbo tikai hoafîndeimboyei. Sîhei mbusümo nindou mamî ai hîfî ndanîhündambo hohoanîmo süngurandühî yare hohoanîmoyuhüya, “Roana fîfirîheandeimb-anahî,” ehu ana, nindou ranai awi nindou-yei hîmboahü hîhîndî hohoanîmoyu-randeimbî nahurai tükümbîfi-yuwamboane. Rananîmbo asu ai Godîndî hohoanîmoambe fîfîreandeimbî nindou hondü tükündîfimbui.

¹⁹ Hîfî ndanîhündambo aboedî fîfirîfe ranana Godîndî hîmboahü hîhîndî hohoanîmo nahurai-ane. Godîndî hoafî yare hoafîyowohü yahoya,

“Fîfirîrundeimbî nindou ai wosîhoaforî hoafîyomo arundî,

nga God ai ahamundî hohoanîmo moaruwaimbo-ndeapurîmbui,” *Job 5:13*

²⁰ Nga Godîndî hoafî asükai yare hoafîyowohü yahoya,

“Adükarî ai fîfîreamboani fîfirîrundeimbî nindou-yomondî hohoanîmo ranana

nîmîndî aboedî fîfirîfekoate-ane,” *Buk Song 94:11*

meho.

²¹⁻²² Se ngîrî ngorü nindou ranîmbo borîndei, nga Por, Aporos asu Pita muṅguambo ra sîheimbo fehefembo awi sîhei-anemo. Yinî, nga muṅguambo moatükunî sîheimbo fehefembo sîhei-ane. Hîfî, yangîrî nîngo, yîfî, hapondan-ane asu süngunamboane muṅgu-moatükunî ra sîhei-ane.

²³ Asu se Kraisiṅd-aneṅi asu Kraisi ai Godiṅd-ani.

4

Adükari ai ahandiḥoar-ani ahandi ratüpuriyomo-rundeimbi ahamumbo fifireapurir arandi

¹ Se yiḥoefimbo rahurai hohoanimondei: Ai Kraisiṅdi ratüpurimbo nindou-anemo. Ai Godiṅdi hoafi dibo menjoro ranahandi hifandiru-rundeimb-anemo.

² Nga nindou hifandimboayu ahandi ratüpurimbo hohoanimo ana ndahurai-ane. Ai nine ratüpuri hifandimboayu ana, ai ndore aboedi hifandi-mbirandamboane.

³ Se-aneṅi asu nindou hifiḥündi hohoanimo süngguriḥindeimbi ai wandi hohoanimo ranahambo yiboboareandi ana, ra moanane asahi, nga asu ro moai wandiḥoarirariḥe yiboboriḥe riḥandi.

⁴ Ro moai ninimoatükunimo aruwai ramarḥeandi ra hohoanimoyahi, nga asu ngirir ro wandiḥoarirandiḥe hoafindahühiya, “Roana nindou mbumundi hamind-anahi mbisahi, nga wani.” Wandi ratüpuri yibobofe ra Adükari yanggir-animbo randeambui.

⁵ Ranimboane asu rani si ra awi tüküfekoate-yoambe ana, se nindou ngorüṅdi hohoanimo yibobofendüripoani, nga Adükar-animbo kusü simboani yibobondearimbui. Ai-animbo muṅgu-moatükunimo dibo engoro ra ndemündü si niṅgoani digembui. Rananimbo asu ai muṅguambo nindou-yafe ngusüfoambe hohoanimo ra weindahindeambui. Rani-simboani animbo God ai nindou mamami ahei hohoanimo ranahambo aboed-ane mbüsümbui.

⁶ Wandafimami, ro siḥeimbo farḥefendürimbo hohoanimoyahüḥ-anahi asu Aporos-dibo yiḥoehimimbo muṅgu hoafir ranahambo hoafayah. Se yiḥoehimimbo hohoanimo-ndüḥimunüḥ-animbo asu mbumundi hohoanimo rani yanggir sünggundiḥindi hoafimami hoafimayo nou “Godiṅdi bukambe hoafimayo ra wudipoapondiḥi sünggundiḥündi,” meho. Ranimboane asu se nindou ngorümbo hihifi-hihifindeihimimbo asu ngorümbo moaruwaimbo-ndiḥorimboyei.

⁷ Wandafimami, moai nindou ngorü siḥambo ngorüṅdi himboahü adükarimbore hiniṅgireandüri. Asu se ninimoatükunimo Godiṅdi-mayo semindikoate-mayeia? Asu se Godiṅdi-mayo yanggir nine-moatükunimo asahümündi ana, asu nimboe se rani-moatükunimo ra siḥeihoarimimboḥanefi sei hei siḥeihoarimimbo borayeia?

⁸ Se rariḥi hohoanimoyehimimbo seiya, “Roana ndeara muṅguambo moatükunimo nafirihumimboḥanefi. Roana Godiṅdi-mayo aboedi-moatükunimo sahumindefi hohu afindeimbanefi. Roana ndeara adükari bogorimboyahu tüküyahumboḥanefi,” maseisi, nga roana adükari bogorikoate-aneṅi. Seana anihondümbo adükari bogorimbondahi niḥoadei animbo asu ro se-babidi bogorimbondahu nimboefomboanesi.

⁹ Ro rariḥe hohoanimoayahimimbo, Kraisiṅdi hoafimami sahumindefi hefiriḥundeimbi yiḥoefimimbo ana God ai hifini hondü hiniṅgimareamunimimbo. Roana kotambe papihofiyomunimimbo mburimbo hifokoefemuna sünambeahindi nendi asu nindou-yei himboahü yifimimbo nahurai-aneṅi.

¹⁰ Kraisiṅdi farḥefemböhündi ro hihindi hohoanimoyefeimimbo nahurai-aneṅi, nga se rariḥi hohoanimoyehimimbo, “Ro Kraisiṅdi hohoanimo fifiriḥundeimbi nindou hondü tüküyahumboḥanefi,” maseisi. Roana nginindiyefipoanimo, nga seana nginindi saf-aneṅi. Seana nindou ndürimbaneṅi, nga roana nindou yiḥoefimimbo moaruwaimborihimuneimb-aneṅi.

¹¹ Horombo piyo haya ho-hombo hapondanimo amboanimo ro wembomboyefühimimbo amindasümo kikire yaparimarimhemunimimbo. Asu hoearimimbo amboanimo wonimimbo moaruwai magüdühündi. Ai yiḥoefimimbo wari momondifekoate pakarimamunimimbo marundi. Ro moai aboedi ndorihu nimarefi.

12 Roana yihoefi warinambo ratupuri ra tirifoyefi marihundi. Ai yihoefimbo tirifoefe hoafirihumunanu asu roana aheimbo simbori aboedi hoafimehunduri. Ai yihoefimbo moaruwaimbo-rihimunanu asu moanane sefuhu nginindi manimboefi.

13 Ai yihoefimbo amongoni hoafiyahumunanu asu ro simbori aheimbo hoafenduhu hoafiyahunduri marihundi. Roana munquambo nindou-yei himboahu yafisuhumu nahurai-ayefi. Ro horombo piyefi hohu dudubudeimbi nahurai-ayefi.

Korin ihundi ai Porindi hohoanimo ra sungumbirihind-amboane

14 Se amonngi-mbeyeiya saheheambo-yahipoanu ro pas nda suru paparhandi. Nga siheimbo didiboadondihearü samboanahi se wandi ngusüfoahundi nimori nou suru nda paparhandi.

15 Kraisindi hohoanimo sungumbo siheimbo 10,000 nindou hifandiyondurimbo animboeisi, nga afindi hamindi yahurai boagireimbi-yeipoanu, nga wani. Ro Godindi hoafi aboedi ra hoafimeha himboriyei mburihu Krais-babidi animboei ransi-sungumbo ro mam-anahi sihei ape nahurai-ayah.

16 Ranimboanahi ro siheimbo huti hoafayahanduri wandi-mayo hohoanimo nda sahümüdi mburihu ransi-sungu mbihahabudia saheheambo.

17 Ransi-sungumboanahi haponda ro siheimbo sowana Timoti koamarihelina asufu. Aiana Adukarimbo sungunambo wandi ngusüfoahundi nimori nahurai aboedi ratupuriyu-randeimb-ani. Ai-animbo ro Kraisindi simbori hohoanimo sungurithi asu ahandi nendi munquambo hifihü yamundihe arihandi ra siheimbo asukai hohoanimo botindearümbui.

18 Awi bidifiri aiana wamboya aiana ngiri yihoefimbo sowana düfu sei hehimboanei asu ai ahei fimbo borieyi wakirithi arihundi.

19 Nga asu God ai yifirayu ana, ro siheimbo sowana nimai tükundaheamboyah. Asu rananimbo nindou ahei fimbo borieimbi-yei nginindi ra ro türüboadihe fifirindi-heamboyah. Nga ahei hoafi ranana moanane.

20 God ai nginindi hifandarandi ranana hoafi yangiriyopoanu, nga wani. Nga nginindi moatükuni saf-ane.

21 Nga se nini hohoanimomoyei hohoanimoayeia? Asu se sihei hohoanimo ra didiboadofekoate-yeianu ro nimihari semindi hefembo siheimbo didiboadofendurimboyo hohoanimoayeia? Asu se sihei hohoanimo ra didiboado-ndihindanu ro siheimbo himboari hoafenduhü hipoambofe hohoanimo semindi hefembo siheimbo sowana sifombo ranimboyei hohoanimoayeia?

5

Nimorehi sisihimo hohoanimo Korin ngoafihü engoro

1 Sihei mbusümo ana nimorehi sisihimo hohoanimo hoafi ranane yangori wakare-andi. Ransi-moatükuni ra moai nindou Godindi hoafi sungufekoate ana rarithi rihundi. Nindou mamu ai afindandi nimorehi hüramündü marandi hoafi nahurai himborimayah!

2 Asu awi se sihei fimboanei borayei. Nga awi se afindi hohoanimondeihü aranidei. Asu sapo nindou düdi ai sihei mbusümo moaruwai ransi hohoanimomayu ranahambo siheiambeahindi hündihorimidei himboranambo-ndihori.

3 Roana wandi fi-ane angunayah, nga wandi hohoanimo ana se-babidimboane engoro. Sihefi Adukari Sisas Kraisindi ndurinambo ro sapo nindou sihei mbusümo moaruwai hohoanimomayu ranahambo papirihinühi tiriffo asahando mamu ranihü se-babidimbo nimboambo hoeirheambo nou.

4 Awi se mamu fandihindan-animbo asu ro hohoanimonambo se babidi fandihundanu sihefi Adukari Sisasindi nginindi ranambo ai akimi sihiribabidi nüngumbui.

³ Asu sünambeahindî nendi-yomondî hohoanîmo sünguna sihiŕi yîbobofemboayefî ra awi se moai fifirîhindîyo? Asu ra adükar-ane, nga ranîmbo-hündambo anîmbo haponda ndarîhu nîmboefambe akîdou ndahurai moatükunî ra yîbobondîhumboane.

⁴ Asu akîdou yahurai moatükunî tükündîfeyoanî nindou Godîndî hoafî süngufekoate-mayei aheimbo sowana hoafî ra nîmboe sahümündi aheia?

⁵ Seana amoanîngîkoate-ane, nga anîhond-ane nda, sihei mbusümo sihei wandafî mamî ai fifireandeimbî mbanüngu nînyafanî Kristen apodoho ranai sîmborî hoafiyafandanî didîboado-fepîrîmbohünda.

⁶ Asu ngorü Kristen ai ngorümbö papi-hoafîmbo nindou Godîndî hoafî süngufekoate-mayei aheimbo sowana nindou ranai ahandî hoafî ra didîboado-fembohünda humarandî.

⁷ Se sihei wandafî ngorü ranahambo papi-hoafîrîhorühî sîmborî hoafîyei arîhündî ranana awi Kraisîndî hohoanîmo ana muŕguna hîfîna hanimboanei. Asu se nîmboe aheimbo hîmboarî yangîrî hîfandîyondüra siheimbo moaruwaimbo-fendürîkoate-mayeia? Asu se nîmboe aheimbo hîmboarî yangîrî hîfandîyondüranî sihei-mayo napo hümbuhünîkoate-mayeia?

⁸ Nga asu siheihoari-yei sîmborî hümbuhünîyeihî sîmborî moaruwaimbo-firîmayei, nga sihei Kristen wandaf-ane.

⁹⁻¹⁰ Anîhondane, nga se ra fifirîhindai, nindou moaruwai hamîndayei ranai ana ngîrî God ngînnîndî hîfandarandî ranambe ngei. Nindou didîyei ai nîmorehî sîsihîmo hohoanîmoyei, sanendî kabomombo didîbafîyei, nîmorehî nindowenihümbî sîmborî himîndîyei, asu nindowenihî bogo fiyimbu sîmborî moaruwai hohoanîmoyomo, hümbuhünîyei, nindou ngoründî napo hohoanîrîhi, bia sîmîndei hehi moaruwai mamîkarî hohoanîmoyei, nindou ngorümbö tîrîfoefe hoafîyei asu nindou ngoründî-mayo napo fufurîhümündi rarao-rîhindeimbî nindou God ngînnîndî hîfandarandî ranambe ngîrî ngei.

¹¹ Horombo ana nindou bîdidîfîrî se yahurai manîmboei-ane. Nga Adükarî Sisas Krai asu Yifiafî Aboedî ai sihei moaruwai hohoanîmo ra popoai-marîheneandüra haponda se Godîndî yangîr-ane asu ahandî hîmboahü mbumund-ane.

Sîhefî fi ana Godîndî sürühoeimbî ratüpurîmboane

¹² Nindou mamî ai hoafînduhüya, “Roana moanî ro hohoanîmomayahî süngu nînnî-moatükunîyo refemboayahî ra randîheamboyahî,” mbüsümbui. Yinî, nga refeana randowamboyafîsî, nga muŕgu-moatükunî se refemboayafî ranana sihambo aboedî yangîrîyopoanî. Yinî ranî-moatükunî ra, ro hoafîndahühîya, “Ro nînnî-moatükunî refemboayahî ra randîheamboyahîsî, nga asu ro ngîrî nîne-moatükunî wambo hîfandîndandîrî,” asahî.

¹³ Nindou ngorü ai afîndî sesîmbo hohoanîmonduhüya, “Sesî ana bodombo-hündamboane, asu bodo ana sesîmbo-hündamboane,” ehu. Yinîsî, nga asu ranî-moatükunî ana God ai bîdidîfîranambo si tükündîfeyoanî yîbobo moendî-ndeapîrîmbui. Nindou ranahandî fi ranana nîmorehî sîsihîmo hohoanîmo fi-yopoanî, nga Adükarîmbo ratüpurîmbo fi yangîr-ane. Asu Adükarî ai fi ranahambo ratüpurîyuhü wudîpoapore arandî.

¹⁴ God ai Adükarîmbo yîfîhündî botîmarirî ranîmbo-hündambo-anîmbo asu sîhefîmbo amboanî ahandî ngînnîndînambo mare yahurai botîndeamunîmbui.

¹⁵ Se fifirîhindai, sapo sihei fi ranana Kraisîndî fi bîdidîfîrî kameihane? Asu ro Kraisîndî fi ra ndahamîndî hehea nîmorehîmbo dîbo ho hohoanîmo ranambe nga madîheheyo? Ngîrîndo ranana!

¹⁶ Nindou ahandî fi ra semündü haya hu nîmorehîmbo dîbomborandühî ahandî fi ra nîmorehî ranahandî fihî parareandî ra awi se fifîrîfekoate wamboyei? Hoafî

mami ranai Bukambe yare hoafiyowohü yahoya “Nindou yimbu ahafe fi ranai mami nahurai tükündifemboe,” meho.

¹⁷ Nga ranimboane nindou düdi ai ahandi fi ra Adükarindi fih parareandi ana, Adükarindi hohoanimoambe mam-anafani.

¹⁸ Nimorehi sisihimmo hohoanimo ra se refepoani. Nindou ranai amuri moaruwai hohoanimoayu ranana ahandi fi ranifih pareandüh+yupoani, nga nimorehi sisihimmoayu ranana ahandihoari ahandi fi ra moaruwaimbo-reandühani.

¹⁹⁻²⁰ Sihei fi ra Yifiafi Aboedindi wor-ayo ra awi se moai fifirihindiyo? Sapo God ai Yifiafi Aboedi masagadüri sihei flambe amarondüri. Sihei fi ana sihei yangiriyopoani, nga Godind-ane, sapo ai siheimbo kaki adükarinambo nahurai pemimayundüri. Ranimbo-hündambo-animbo sihei fi ranimbo n-ne-moatükun refembo Godimbo ahinindei.

7

Nimorehi semindi hohoanimo hoafi

¹ Haponda ro pasambe hoafi sürü papimarhandi ranahambo d+d+boadondihe wataporimbo-ndihandüri samboanahi. Nindou mami ai nimorehi semindikoate-ayu ana, ra aboedi saf-anesi.

² Nga sihei mbusümo nimorehi sisihimmo asu nindowenih birabiri hohoanimo adükar engoro ranimbo-hündambo-animbo, mamami nindowenih ai nimorehümbi yangirimbiyomo-ndamboane. Asu nimorehi mamami ai amboani nindowenihümbi yangirimbibyei-amboane.

³ Nindowenih ahandi fi ranana ahandi nimorehi ranahandi fi-ane, nga ranimbo-hündambo-animbo nindowenih ai ahandi fi ra kikihemindi poani. Mare yahurai saf-ane nimorehindi fi amboani ahandi nindowenih ranahand-ane, nga ranimbo-hündambo-animbo nimorehi ranai-amboani ahandi fi ra kikihemindi poani.

⁴ Nimorehi aiana ahandi fi ra ahandihoari hifandamboyo poani, nga wani. Ahandi nindowenih ai-ani hifandamboayu. Mare yahurai-ani nindowenih ai-amboani ahandi fi ra ahandihoari hifandamboyo poani, nga ahandi nimorehi ai-ane hifandamboayo.

⁵ Se nimorehühi asu anamindühindafine hena, sihafehoari sihafa fi ra simbori dibokörü-ndamboyafe. Yini, asu se sihafehoari fi ranahambo bodifohü kikihemindi mburümbo Godimbo d+d+bafi-fembohünda hoafi firandife mburina, sihafa fi ra kikihirandife animbafe ana, i ra aboed-ane. Nga asu sihafa fi ra süngunambo mamambe-ndineandi. Nga asu se sihafa fi ra ndofe hifandikoate-ndafeani asu Satan ai sihafembo rande hoeindeapirimbui.

⁶ Ndan hoafi ndanana moai ro siheimbo randihindi sahi, nga siheimbo fehefembo se yifiraye ana, randihindi asahi.

⁷ Nüḡgurühi ana nindou muḡguambo ro nou anamindühife asu nimorehühife koate ni boadei asahi, nga muḡguambo mamami God ai rani-poani rani-poani ḡginindi yimumareand-ane. Raniyo nindou ḡgorü ai ḡgorü-poanimbo moatükun semündü nindou ḡgorü ai ḡgorü-poanimbo semündü marandi.

⁸ Haponda yihoarifi hoarifi asu kai aheimbo hoafayahandüri: Ro raweheandi nou se-amboani moani rarihi animboei hei ana, aboed-ane.

⁹ Nga asu se sihei hohoanimo ra ndofe hohoanimokoate fi sihei ra mamikararihündi ana, awi se nimorehühi asu anamindühindahindi. Se rawehindi ranana aboedi saf-ane. Se refekoate-aye ana, sihei hohoanimo ranai moaruwai ratüpurü hohoanimo ranimbo ḡgusüfo botindearümboe.

¹⁰ Nimorehi nindowenihühi-yeimbi aheimboane ndani hoafi nda randihindi asahi ranana wandi hoafiyopoani, nga wani. Ranana Adükarindi hoaf-ane.

Hoafi ra yahurai-ane: Nimorehi ai ahandi nindowenihî ranahambo yowanî hîningînderîmboe.

¹¹ Nimorehi ai randîfeyowohü ana, ai moanî nindowenihîkoate nîngombondowohü asu ahandî nindowenihî ra sowana hîhîrîfe hambondowohü. Asu nindowenihî ai ahandî nimorehi ranahambo moei mbüsühî koandîhembui, nga yowanî.

¹² Nga nindou amurî ranaheimbo ana, royahî wandî hohoanîmonambo yangîrî rarîhe hoafi-mayahî, nga Adükarîndî hoafîyopoanî. Nindou anîhondümbore-andeimbî mamî ai nimorehümbayu ana, asu nimorehi ranai Godîmbo anîhondümbofe-koateayo ranai nindowenihî ranî-dîbo nîngombo hohoanîmondoanî ana, asu nindowenihî ranai ahambo moei mbüsühî hîningîndeambui, nga yowanî.

¹³ Asu mare anîhondümbore-andeimbî nimorehi ai Godîmbo anîhondümbofi-koate nindou serîmîndoanî, nindowenihî ranai nimorehi ranî-dîbo nîngombo hohoanîmoayu ana, asu ahambo moei mbîsowohü hîningînderîmboe, nga yowanî.

¹⁴ Se ranahambo ndondîhi fifîrîndîhindî, nindou düdi Godîmbo anîhondümbofekoate-yumbü, ai ahandî nimorehi Godîmbo anîhondümbore-andeimbî-mayondî fihî ahandî fi ra parareandî ana, nindou ranai Godîndî himboahü aboed-ani. Asu nimorehi Godîmbo anîhondümbofekoate-yoweimbî ai ho nindou Godîmbo anîhondümbore-marîrî ranahandî fihî ahandî fi ra parareandî ana, asu nimorehi ranai Godîndî himboahü aboed-ane. Asu ranî-moatükunî ra wanayo ana, nîmorî ahafe ranai Godîmbo anîhondümbofekoate-yeimbî-yafe nîmorî nahuraindîmboe. Nga hapondanî ana ai Godîndî himboahü aboed-anei.

¹⁵ Nga asu, nindou ai Godîmbo anîhondümbofekoateyu haya, ahandî anîhondümbore-andeimbî nimorehi ra moei yahohefembo hîningîfembo hohoanîmoayu ana, ambesî, nga rambîreandamboane. Nga mare nimorehi amboa mamî yahurai-ane. Yahurai moatükunî tükündîfeyoanî ana, nindowenihîyu asu nimorehiyo Kraismbo anîhondümbore-andeimbî nindou ranai nîne hohoanîmo ai hohoanîmomayei süngu, rambürîhind-amboane, nga aheimbo moai nîni-moatükunî kîkîhamîndîndürî. Nga God ai se aboedî-aboedîfe nîmarîmbohünda hîningîmareandür-anei.

¹⁶ Godîmbo anîhondümbore-rîworeimbî nimorehi se nüngundo sîhafî nindowenihî ranahambo fandîhaworanî, asu ai-amboanî anîhondümbore-andeimbî tüküfembo fifîrowandühîyafa? Asu Godîmbo anîhondümbore-rîworeimbî nindowenihî, se nüngundo sîhafî nimorehi ranahambo fandîhawandanî, asu ai-amboanî anîhondümbore-andeimbî tüküfembo ra fifîrîwandühîyafa?

God ai sîhefîmbo mborai mehu ranî hohoanîmo süngu nîmboefîmboane

¹⁷ Nga Adükarî Sisas ai nindoumbo muŋguambo nîngombohünda hohoanîmo yimbumareandürî. Nga nindou ranahambo God ai Kraismbo sowana mborai ehu ana, moanî ai mamî ranî hohoanîmo yangîrî süngundandî. Yahurai hohoanîmo ranîyo ro muŋguambo ngoafîhü Kraismbo nendî amarei ranaheimbo rarîhe yamundîhe arîhandî.

¹⁸ Nindou mamî Sudahündî ahambo fi-hoearî karu tîrîhau-reimbîhündî ahambo God ai Kraismbo sowanambo mborai ehu ana, asu ai ngîrî ranî-moatükunî ra asükai koadürü-koadürü-ndeandühî dîbonapîndeandî. Asükai nindou ai ahandî fi-hoearî ra kefe tîrîhefekoate-yu haya, God ai ahambo Kraismbo sowanambo mborai ehu ana, asu ai ngîrî ahandî fi-hoearî ra kande tîrîndîhendî.

¹⁹ Nindou fi-hoearî kefe tîrîhefe hohoanîmo-ane asu fi-hoearî kefe tîrîhefekoate nîngo hohoanîmo-ane, ranana moanane. Nga Godîndî hoafi süngufe ho ranane ai moanî aboedî mbumündî hond-ayo.

²⁰ Muŋguambo nindou ai nüngu-nahurai nindou-yei nîboadeianî, God ai Kraismbo sowana mborai ehu ana, ranîhü moanî randîhi mbînîboadei-amboane.

21 Awi se moani ratüpuríyeyi-ríhündembí nímboeianíyo God ai síheimbo mborai ehua? Awi moanane, nga aboedambofembo nafí engoro ana, se rasüngundahindi.

22 Nga asu nindou ranai moani ratüpuríyu-randeimbí nünguaní God ai ahambo Krai sowana mborai ehu ana, nindou ranai Godíndí hímbóahü moani ratüpuríyo-rakoateyu-randeimb-ani. Mare yahurai-ane nindou düdi moani ratüpuríyo-rakoate nünguaní, Krai ai ahambo mborai ehu ana, nindou ranai Kraiíndí moani ratüpuríyu-randeimbí nüngumboani.

23 God ai síheimbo kakí adükarínambo nahurai masemündündür-anei. Nga ranímbo-hündambo-anímbo se ngírí nindouyafe hohoanímbo süngundowandühi moani ratüpuríyafí-randeimbí nahuraindafí.

24 Wandafí mamí, mamamí se níne-moatükuní raríhinda God ai Krai sowana mborai ehu ana, se mamí raní hohoanímbo yangír-anímbo randíhindühi nímboei.

Hoarífamborí asu kaisahoabedí ranahei hoafí

25 Yihoarífi hoarífi ranaheimbo ro moai Adükaríndí-mayo hoafí sahamíndí heheambo-yahípoaní, nga moani wandí hohoanímbo yangír-anahí ro ndaríhe hoafayahí. God ai wambo hípoambo-reandírühí aníhondümbo-reandírí haya ahandí ratüpurí masendírí.

26 Haponda tíñírífo afíndí engoro ranímbohünda nindou ai moani yahurai-poanímbo mbínünguwoamboane.

27 Se nímorehümbayafí ana, asu se nímorehí ranahambo moei mbísamboayafí. Awi asu se nímorehí semíndíkoate-ayafí ana, asu se nímorehímbo kokondamboayafí.

28 Nga asu se nímorehí asowandífi ranana moaruwai hohoanímoyopoaní. Nímorehí yihoarífi ranai ho nindowenihí aserímíndo ana, raní-moatükuní ra ai moaruwai hohoanímoyowohü-yopoaní. Nga nímorehí nindowenihí ranai nímorehühí nindowenihühí-yahindeimbí ana, hífi ndaníhü tíñírífo afíndí ndahümündimboeyei, nga ranímboanahí yahurai moatükuní ra síheimbo sowahí tüküfembo ro moei asahí.

29 Wandafí mamí, ro ndahurai-anahí ndaríhe hohoanímoyayahí. Adükaríndí si ra hapondaní gedühíyopoaní aníngo. Awi hapoana hombo nindou nímorehümbí ai nímorehíkoate anüngu nou yare yahurai mbününguwoamboane.

30 Nindou düdi araní-araníyu-randeimbí, ai moani afíndí hohoanímokoateyu-randeimbí manüngu nahurai-mbiyuwoamboane. Nindou düdi híhífi-híhífiyu-randeimbí ai nindou híhífi-híhífi-koateyu-randeimbí nahurai-mbiyuwoamboane. Nindou düdi napo pemíyu-randeimbí ai nindou napokoateyu-randeimb-mayu nahurai-mbiyuwoamboane.

31 Asu nindou hífi ndaníhündambo ratüpurí ratüpuríyeyi-ríhündembí, ai ngírí hífi ndaníhündambo ratüpurí ranahambo yangírí ngusüfo pandíhindí. Hífi haponda ndare aníngo ra ngírí ndande gedühí hamíndí níngo.

32 Se afíndí hohoanímoyo wakífe ranahamboanahí ro moei asahí. Aníhondümbo-reandeimbí nímorehíkoate hoarífi anüngu ana, ai Adükaríndí ratüpurí ranahamboani afíndí hohoanímoyu arandí. Adükarí ai ranahambo híhífi-híhífi-mbiyuwa yahuhaya.

33 Nga asu nímorehühífimbí nindou ana hífi ndaníhündambo moatükunímbo afíndí hohoanímoyu arandí nímorehí ai ranahambo híhífi-híhífi-mbeyowa yahuhaya.

34 Ranímboane asu hohoanímbo ahandí ranai yimbumboareandí. Nga aníhondümbo-reandeimbí nímorehí nindowenihí-koate yihoarífi-mayo ranai ana hohoanímbo ahandí ranai Adükaríndí ratüpurí hohoanímbo ranífihi yangír-ane apeníngondo, ai ahandí fi asu yifíafi ra Adükaríndí yangírí mbíníngowa yahuhaya. Nga asu nímorehí nindoweniheimbí ana, ai hífi ndaníhündambo moatükuní

ranahamboane hohoanimo arandi, ahandi nindowenih ranahamboya ai hihifi-hihifimbiyuwa yahohaya.

³⁵ Siheimbo ro rani hoafi ranahambo yowan sahandurihi-yahipoani, nga wan. Ro siheimbo fehefenduriimbo samboanahi hoafi ra hoafayah. Asu rananimo se mbumundi hohoanimo sungundihindühi Adükariandi ratüpur rani yangiri randihindühi nimboeiani rananimo, asu nini-moatükun rani ngiri siheimbo fondamindinduri ngo saheheamboanahi hoafayah.

³⁶ Nga nindou rani nimorehi semindimbo diboniyahündo-weimbi, ranahambo ngusüfoambe hohoanimoayu ana, asu ai nimorehi ranahambo semindimbo afindi hohoanimoayu ana, ra moani sikoate mbisemüdu-wamboane. Rani hohoanimo ana moaruwai hohoanimoyopani.

³⁷ Nga asu rani hohoanimo ranahambo ahandi ngusüfoambe yangiri hohoanimoyuhü, asu ahambo rani hohoanimo ra nimai botifekoate-ndowohü, ahandi hohoanimo rani nginindi nimarindowohü, nimorehi ra moani mbini ngo ehu ana, ra aboed-ane.

³⁸ Nindou rani sapo ahandi nimorehi dibonimayei ra asemüdu ana, aboed-anesi, nga asu nindou düdi ai nimorehi moani dibon-ayei ranahambo semindikoateayu ana, ra moani aboedi hamind-ane.

³⁹ Nimorehi nindowenihümbi ana nine-hohoanimo ai hohoanimomayo rani-sungu ngiri randeandi ahandi nindowenih ai nunguambe ana. Nga nindowenih ai yifinduan-animo, ai nindowenih ngorü semündimbo hohoanimoayo amboani ai rambifeyo-wamboane. Nga ai Adükariimbo anihondumbo-rireimbi yangir-animo nderimindo.

⁴⁰ Asu ai moani yare aningo ana, ai moani mare aboedi ranihü rande hihifi-hihifina ningomböe. Ranana moani wandi hohoanimo-ane. Nga ro rarihe hohoanimoyahühi Godi Yifiafi rani fiambe nimarimbo farhendiri arandi asahi.

8

Tikai godimbo ninihondi sihefeimbihündi sesimbo hoafi

¹ Haponda ro tikai godimbo sesi sihefeimbihündi ranahambo wataporimbondiha samboanahi. Bidifiri ai seiya, “Roana fifirihundeimb-anefti,” asei. Yinisi, nga fifirife ranana afindi-afindümbi hohoanimo botireandühane, nga ngusüfo pefe hohoanimo ranane nindou ngorumbo nginiramindi arandi.

² Nindou rani nine-moatükun ra anihondü hamindi fifirihendeimb-anahi ehu ana, awi nindou rani mungu-moatükun ra fifireandeimbi hamindiyupani.

³ Nga asu nindou didiyei ai Godimbo hohoanimoayei ana, asu God ai nindou ranaheimbo fifireanduriimboani.

⁴ Nga asu sapo ninihondi tikai godimbo sihefeimbihündi sesi ranahambo ana ro rarihe hoafayah: Sihiri ranahambo ndorihu fifirihumboanefti, tikai god ranana anihondü hondüyopani, nga sisami yangir-ane. Nga God hondü ana moani mam yangiri hamind-ani anungu ranahambo sihiri fifirihurimboanefti.

⁵⁻⁶ Asu afindi moatükun ranahambo hoafiyeyiya “god” asei ane, asu afindi moatükun ranahambo “adükari” asei-ane. Munguambo rani-moatükun god asu adükari ra nimoamo-ane hifin-ane ra aningo ana, I ra ambemboane, nga sihiri ana mam God yangir-ani shefi Ape anungu. Aiana munguambo moatükun ra ninindühani asu sihiri ana ahand-anefti animboefti. Adükari aiana moani mam hamind-ani anungu asu aiana Sisas Kraisi-ani. Ahandi sunguyo munguambo moatükun rani tükumefeyo. Asu ahandi sunguna sihiri amboani animboefti.

⁷ Nga nindou bidifiri ana ranahandambo hohoanimo ra moai fifirihindi. Aiana tikai god horombodidi ranahambo sungumarihündi. Ranimboanei asu tikai godimbo ninihondi sihefeimbihündi ra anihondü hond-ane masei. Aiana türüfoarhi

fifir+hindühi-yeipoani. Ranane asu ai sesi sahüsihü, ranahambo ahei ngusüfoambe moaruwai-anefti ase.

⁸ Anihond-ane, nga asu sesi aseso ra ngiri God sowana akimi ndemindindüri ngo. Sihiri sesi ra sesikoate-ayefi ana, ngiri Godindi himboahü moaruwai tükündahundi. Nga asu sihiri asahusififi ana, ngiri ahandi himboahü aboedi tükündahundi.

⁹ Nga asu se rani-moatükuni ranahambo hibadihumbo. Se nene hohoanimo refemboayei ra randihindani, asu nindou düdi ai ahandi Godimbo anihondümbofe akidou safayo ranai hoeindihindaniwan, asu ai-amboa refembo hohoanimoayei ana, ai moaruwai hohoanimo-ndeimboyei.

¹⁰ Nindou fifiriwandeimbi se tikai godindi wori ranambe hafi nimarifimbo sesi sowasifani, nindou Godimbo akidou yangiri anihondümbo-reandeimbi-mayu ranai hoeiareanini ana, asu ai tikai godimbo ninihondi shefeimbihündi ra sesimbo hohoanimondumbui.

¹¹ Rananimbo asu shafi hohoanimo ranai shafi wandafi ahambohündambo kameihi Sisas Kraisi yifimayu, sapo akidou yangiri anihondümbo-reandeimbi-mayu ranahambo moaruwaimbo-nderimboe!

¹² Rani süngumbo-animbo asu se shafi wandafi ranahambo hohoanimo moaruwaimbo-rowandoani, ai ahandi ngusüfoambe ninimoatükuniyo aboediyo asu moaruwaiyo türüfoefe hohoanimo ra moaruwaimbo-arowandi. Ranimboane asu se Kraisiimbo hohoanimo moaruwaimbo-marowando.

¹³ Ranimboane asu nini sesi wandi wandafi ranahambo rareran moaruwai hohoanimo asemüdu ana, ro ngiri sesi ra asükainda dagadhi, wandi wandafi ai moaruwai hohoanimo-ndümbuimbohünda.

9

Por amboani Kraisi ndi hoafi sowandümo homo-rundeimbi bidifiri nahurai-ani

¹ Ro nindou-yafe hohoanimo süngufekoate-anahi moani aboedi animboahi. Ro Kraisi ndi hoafi sahamindi ha-rihandeimbi animboahi asu Sisas shefi Adükar hoeimarhini. Ro Adükar ndi ratüpur ratüpurimayah sünguyo munguambo seana anihondümbo-rihindeimbi tükümehindi.

² Asu wambo nindou bidifiri ai Godindi hoafi semüdü hu-randeimbiyupoani masei. Nga se fifirihimboanei, wandi ratüpur ranambo se anihondümbo-rihindeimbi tükümehindi ranina ro Adükar ndi hoafi sahamindi ha-rihandeimb-anahi ranahambo nafuimayo.

³ Nindou bidifiri ai wandi hohoanimo ra yiboborihinda rani hoafi ranane simbori hoafiyahandüri arihandi.

⁴ Kraisi ndi hoafi sahumindefi hefi-rihundeimbi ro yihoefti ratüpur ranimbohünda sesi, sesi asu hoe simindimbo, ra ahinümbiyo?

⁵ Asu Adükar ndi akihandiyomo, Pitayu bidifiri Kraisi ndi hoafi sowandümo homo-rundeimbi-yomo ai ramefundu nou anihondümbo-reandeimbi nimorehi-dibo hoafi semindi hoahoangombo ra ahinümbiyosi?

⁶ Awi Barnabas-dibo ro yangiri yihoefti fi farihfembo kaki semindi ratüpur ratüpurioani, asu amur Kraisi ndi hoafi sowandümo homo-rundeimbi ranai wanimboyosi?

⁷ Nindou mam ai amimbofi anüngu ra ahandihoari sesi kokombo-mandifiyosi? Nindou ai nümbüri hifareandi ra ahandihoari sesi yimungu-remindikoate-mandüyosi? Asu nindou ai burmakau moanguiarandi ra ahandihoari burmakau titi boboe ra simindikoate-mandüyosi?

⁸ Roana nindou-yafe hohoanimo süngu yangiriyahipoani hoafayah. Nga ahinümbi hohoanimo amboani yahurai hoafimayo.

⁹ Nga Moses+ndi ah+nümbi hohoan+mo ranambe sürü pap+randühi yahoya, “Bur-makau ai wit h+piri f+firigendani se yowan+ ahandi yafambe k+k+hemi+ndipoani, b+idifiri wit ded+imboe yaho hefembo,” meho. Asu God ai burmakaumbo yang+ri hoafiyuwaisi?

¹⁰ Ranana y+hoefimboyu hoafimayu. An+hond-ane, Bukambe hoafimayo ra sihef+imbo rambir+hinda yahohayamboyo. Nindou ngorü ai nümbür+ hifireandaniyo, asu ngorü ai yimungu-ramüduan+yo, ranai sapo ahafandi ratüpurayafani ran+imbohünda sesi ra b+idifiri sem+ndimbo hohoan+mo-mbeyafandamboane.

¹¹ Ro sihei mbusümo Yifiafi Aboed+ndi-mayo hoari ra hifi kamar+hundi, ran+imbohünda se y+hoefimbo fi far+hefembo b+idifiri sesi saimbo ra yowan+mandiyosi?

¹² Sapo se nindou b+idifirambo sihei-mayo napo sem+ndimbo yini, ase ana, asu y+hoefimbo amboani af+ndimbo yini, mbiseiamboane.

Ro sihei-mayo napo sem+ndi ra nafi yangorosi, nga ambe masefi. Ro sem+ndikoate-mayefi ra, sapo Kraisi+ndi aboedi hoafi ra nafi gifepoani, sefi hoahumboyefi. Ran+imboane ro ti+rifo af+ndi sahum+ndefi ar+hundi, nga ran+imbo moanane asefi.

¹³ Se f+firihindai, nindou God+ndi adükar+ worambe ratüpur+yomo arundi, ranai ran+fih+nd-ane sesi sowandümo arundi. Nindou God+imbo nin+hondi hifokoaru sihou-rundeimb+ fondi ran+wam+ ratüpur+yomo arundi, ranai sihefembo fondi ran+wam+n+nd-ane nin+hondi b+idifiri sowandümo arundi. Awi ra se moai f+firihindiyo?

¹⁴ Mami rani-sünguyo, Adükar+ ai yahuya, “Nindou aboedi hoafi watapor+imbo-arundi ranai nindou watapor+imbo-arundüri ahei-mayo b+idifiri napo ahamundi fi fehefembo mb+sahüpur-amboane,” mehu.

¹⁵ Nga ro moai rasüngurihundi. Asu hapondani amboani sihei-mayo napo sem+ndimbo-yahipoani pas nda sürü papar+handi, nga wani. Ro napo sem+ndikoate ranahambo h+hifi-h+hifayah+, asu ng+ri ngorü nindou ai ro h+hifi-h+hifayah+ naf+ ra gündeandi. Ai rambarea-mbonana, ro y+fayah+ ra aboed-ane.

¹⁶ Ro Aboedi hoafi hoafindahühi ra ng+ri wandi fimbo bor+indahühi roana aboedi hohoan+mo sünguriheandeimb-anah+ mb+sahi, nga wani. Sapo Aboedi hoafi hoafimbo ranana wandi ratüpur+ wambo ro ng+ri h+n+ng+ndiheandi. Ro aboedi hoafi hoafikoate-yah+mbonana, ro ng+ri aboedi nimboah+.

¹⁷ Ro wandi hohoan+mo süngu ratüpurayah+ ana, ran+fih+ tak+ni ndaham+ndimboyah+. Nga Adükar+ ai wambo rani ratüpur+ ra masend+ramboanah+ ro ratüpurayah+.

¹⁸ Asu ro nin+ tak+ni wandi ratüpur+ ran+imbohünda mandaham+ndiha? Ro tak+ni sem+ndimbo-mayah+ aboedi hoafi hoafiya ar+handi ran+imbo-hündambo ranana moai nin+moatükuni saham+ndihi. Nimoreh+ nindowenih+imbo moani hoafimbo ranahambo tak+ni nahurai-ane.

Por ai munquambo nindou-yei moani ratüpur+iyu-randeimb+imbofi manüngu

¹⁹ Ro nindou ngoründ+ moani ratüpur+iya-r+handeimb+iyahipoan+si. Nga asu ro wandi hohoan+monambo Kraisi+ndi nindou tüküfembohünda nindou af+ndi safi sem+ndimbo ahei moani ratüpur+iya-r+handeimb+ nahurai an+imboah+.

²⁰ Ran+imboane ro Suda-d+bo nimboambo ahei hohoan+mo sünguar+heandi, Suda aheimbo aboedambo-fendür+imbohünda. Ah+nümbi hohoan+mo ra moai wambo hifand+rand+ri, nga nindou-yei h+imboahü ah+nümb+ hohoan+mo ra süngur+heandühi nou-ayah+ ah+nümb+ hohoan+mo süngur+hindeimb+ aheimbo aboedambo-fendür+imbohünda.

²¹ Asu Suda-yafe ndifo ahinümbi hohoanimo süngufekoate-ayei, ranaheimbo ro-amboani ahinümbi hohoanimo süngufekoate-ayahi aheimbo aboedambo-fendürimbohünda. Nga asu ro moai Godindi ahinümbi hohoanimo ana hiningirihendi. Wani, nga Kraisindi ahinümbi hohoanimo ana süngurihendi.

²² Asu didiyei nginindi anihondümbofekoate-ayei, ranaheimbo semindindürimbohünda ro-amboani nginindi anihondümbofekoate nahurai-ayahi. Ro nindou bidifiri aboedambo-fendürimbohünda nafi kokombo muŋguambo nindou-yei hohoanimo süngurithe arihandi.

²³ Ro ranı ratüpurı ra rarıhe marıhandı, Sısasındı aboedı hoafı ra ngınındı tükümbıfeyowa sahehea. Rananımbı ro-amboanı Adükarı ai aboedı hoafındı aboedı moatükunı nındou ranaheimbo saımbı napıre masıhendı ra ndahamındı sahehea.

Sıhırı napı semındımbı pıpındefomboane

²⁴ Sapo se fıfırıhındı napı semındımbı pıpı ranambe muŋguambo nındou pıpıyeihaneı, nga mamı yangır-anımbı pıpı ranahandı napı ra ndemündümbı. Nga ranımbıane se-amboanı napı semındımbı pıpı ra tıŋırıfondeı.

²⁵ Muŋguambo nındou pıpı ranambe napı semındımbıayei ana, ahei fımbı hohoanımo ra hınıŋırıhi hehi, napı semındımbı pıpı ranambe tıŋırıfoyeihaneı. Aıana awarıhoeı-randeımbı napı semındımbı tıŋırıfoyeı arıhındı, nga ro awarıhoefekoateyo-randeımbı napı semındımbı tıŋırıfoyeı arıhındı.

²⁶ Ranımbıane ro nındou napı semındımbı pıpıyuhü amurı hımbıkoate ahu nahurai-ayahi. Asu nındou fıfahı yangıambe dıboadore yangıora arandı nou rawe-heandı, nga moai mamıkarı yangırıhandı, nga wanı.

²⁷ Nga ro hohoanımoayahı süngufembo tıŋırıfoyahühi wandı fı yamundıhe arıhandı.

10

Ngırı sıhırı Israer hohoanımomayeı süngundıhındı

¹ Wandafı mamı, sıhefı amıao mamı ai Moses sünguhıranı, nıne-moatükunı aheimbo-so tükümfeyındürı ranahambo-anımbı hoeındıhırühı ndondıhi hohoanımo ra türıboadıhındı. Aıana hamburı sırıwara aboeda bamarıhehındı muŋguambo mburıngai mamı ranıhoarehı nımbıoeımbı.

² Mburıngai-ambeyo asu sırıwara-ambeyo ra ai Mosesındı süngurıhındıem-bımbıyahi hundürımayei.

³⁻⁴ Nındou muŋguambo ai God sesı masendı ra sahüsü asu, God hoe masendı ra sımındeı marıhındı. Asu ai hoe ra masımındeı Godındı nımoey aboedamıbeahındı asu nımoey ra ahei süngu maho. Nımoey ranana Kraisanı.

⁵ Nga asu God ai nındou afındı aheimbo hıhıfı-hıhıfıkoate-yındürıhi, asu ranımbıoyı nımi wohı fıřıkoate-reandıhı yıfısafıyeıhi, ahei yıfınımo ko ranı moanı mamıkare kurımayı.

⁶⁻⁷ Ranımoatükunı aheimbo tükümfeyındürı ranana sıhırı hoeıfımbıhındı na-fımbıane. Nındou bıdıfırı ai moaruwai moatükunı ra süngumarıhındı asu sısamı god ranahambo süngurıhi marıhındı, ranımbıoyı se-amboanı ranımoatükunı ra yowanı ranı-süngufepoanı yaho haya yare nafıı-mayo. Bukambe yare hoafıyowohü yahıya, “Nındou ai sesesıyo asu wanı hoe sımındırambo nımareımbı, asu ai bıdıyahi hıhıfı-hıhıfıyeıhi nımorehı sısıhımoeyı marıhındı,” meho.

⁸ Sıhırı ana nımorehı sısıhımo, nındowenıhı bırabırı hohoanımoıyoanı, nındou bıdıfırı ramehındı nou. Ranıyo mamı-sımbıanı 23,000 nındou ai yıfısafı kurımayei.

⁹ Ranimboane asu sihiriri ngiriri Adükari ahambo sisindindihurühi, randihuriri hoeindihuriri nindou bidifiriri ai ahambo ramarihoriri nou. Aiana ramarihoriri ranimboyei aheimbo amoasiriri ai tikirimarandüra yifisafimayei.

¹⁰ Nindou bidifiriri ramehindi nou, sihiriri ninimoatükuniri tüküfeyoaniri hoafiyohoangopoaniri. Nga ranimboyo nindou bidifiriri ranai ramehinda sünambeahindi nendinindou hifokoare-randeimbiri ai aheimbo moaruwaimbo-mareandüriri.

¹¹ Ranimoatükuniri aheimbo tüküfeyondüriri ra nindou bidifirambo nafuimbo nahuraiyo, nga ranimboyo asu ranimoatükuniri ranahambo sihefimbo ahiniri hoafombohünda sürü papiruru masihoemo. Sihiriri ana ndeara bidifiranambo si tüküfembo bidifirühanefiri animboefiri nda.

¹² Ranimboane asu nindou mamiri ai hoafiyuhüya, “Roana nginindiri nimboamboanahi,” ehu ana, moaniri ai hibadambo-animbo nünngu, nga asu ai pündümbui.

¹³ Nire refe hoeifembo moatükuniri siheimbo sowahiri tüküfeyondüriri, ranana ranipoanimbo moatükuniryopoaniri, nga waniri. Siheimbo sowahiri tükefeyondüriri ra bidifirambo amboaniri tüküfendüriri arandiri nahurai-ane. God ai hoafiyu masihendiri hohoanimo rasünguareandiri ana, asu ngiriri ninimoatükuniri siheimbo refe hoeifembo tükefeyo ranai sihei nginindiri ranahambo ngasündeandiri, nga God ai siheimbo ngorüsüngunde fandihirimbi. God ai-animbo siheimbo nginindamündündüraniri, asu se nginindiri nimboeimboyei niremoatükuniri siheimbo refe hoeifembo tüküfe simboaniri. Ranimbo asu ai siheimbo aboediri nafiri koandihira tükündahimboyei.

Sihiriri ngiriri God asu moaruwai nendiri yibobo süngundihundi

¹⁴ Wandafiri mamiri hondü, ranimbo-animbo se moaruwai nendambo didibafife ranifikimiri hopoaniri.

¹⁵ Se fifirihindeimbiri nindou-aneisiri, nga ro siheimbo hoafiri nda hoafehandüriri, nga ro hoafayahiri nda se siheihoriri türüboadihindiri.

¹⁶ Adükarindiri kap nda Godimbo didibafiyahu hihifirihuriri mburihu simindefiri arihundiri ra sihefimbo Kraisindiri horinambo mamihüreamuniri arandiri. Sapo bret bidifiriri hifitirihu arihundiri ra Kraisindiri firanifihiri mamihüreamuniri arandiri.

¹⁷ Sapo bret mamiri engoro ranimbohündambo wamboane, asu nimorehiri nindowenihiri sihiriri afind-aneferi, nga firimamayefiri. Sapo munquambo sihiriri bret mamiranahandamboane sahusifiri arihundiri.

¹⁸ Se Israer nindou ranaheimbo hohoanimo-ndahündüriri. Ranihündambo nindou ana ai Godimbo fondiwamiri sesiri sihefeimbindambo sahusimbiri, ranai ana sapo sesiri Godimbo sihefeimbiri babidimboyei ai mamühiyahiri marihündiri.

¹⁹ Se ngiriri randihiri hohoanimondeihiriya, Ro Por tikai godimbo sesiri saimbo ranaihond-ane asahiri mbisei. Roana moai tikai god ranahambo anihond-ane sahiri.

²⁰ Waniri, nga ro rarithe hoafayahiri: Niremoatükuniri Godimbo süngufekoate nindou ai sesiri asihendiri, ranana ai moaruwai nendiri ranaheimbo hohoanimo-yahündürihaneiri aheimbo asihendiri, nga Godimbo ana waniri. Ranimboanahiri ro siheimbo moaruwai nendiri rani-babidimbo mamihüfembo yowaniri asahandüriri.

²¹ Se ngiriri Adükarindiri kap ranambe ndimindei asu moaruwai nendiri-yafe kapambe ndimindei ndihündiri. Asu se ngiriri Adükarindiri sesiri dagüdi asu moaruwai nendiri-yafe sesiri ra dagüdi ndihündiri.

²² Awi sihiriri randihundaniri, Adükariri ai sihefimbo ngusüfoambe moaruwaimbo-mbireamuniri sefimboyeferi? Asu sihefiri nginindiri ra ahandiri nginindimbo ngasündeamboyo?

Munquambo si aho ra Godimbo aboed-ani yahomboane

²³ Bidifiriri seiya, “Munquambo moatükuniri ra sihiriri randihumboane,” aseiri. Yinisiri, nga asu ngiriri munquambo moatükuniri sihiriri rawarihu hefiri ranai sihefimbo fandihemuniri. Bidifiriri seiya, “Munquambo moatükuniri ra sihiriri randihumboane,” aseiri.

Yini si, nga asu munquambo moatükuni sihiri rawarihundi ranai ngiri fandihemuna nginindi nimboefi.

²⁴ Nindou mamai ai ngiri ahandi fimbo yangiri hibadandi, nga wani. Nindou munquambo ai ngorumbo fehefembo hohoanimondei.

²⁵ Munquambo maketambe ninihondi safi sahümündeimbi ranana dagüdi, nga ranahambo aboedimbayo mbisei hehi afindi hohoanimondeihü düdu-düdu dei wakindihimboyei.

²⁶ Nga Bukambe yare hoafiyowohü yahoya, “Hifi ndan-ane asu munqu-moatükuni hifi ranifihü engoro, ranane munquambo ra Adükarindi yangir-ane,” meho.

²⁷ Asu nindou mamai Godimbo anihondümböfe-koateyuweimbi ai siheimbo ho ahandi worambe sesimbo hoafinduan, asu se hombo hohoanimoayei ana, nine sesi siheimbo asahündürü ra se dagüdi. Nga asu se ranahambo afindi hohoanimondeihü, düdu-düdu dei wakindihimboyei.

²⁸ Nga asu nindou mamai ai hoafiyundürühüya, “Sesi ndanana moaruwai nendambo sihefeimbi hünd-ane,” mbüsüwan ana, se sesi ra dagüdimboyei, nindou ai yare hoafimayu mbisei hehi asu ngüsüfoambe moaruwai-ane yaho hohoanimombohünda.

²⁹ Ro sihei ngüsüfoambe moaruwai-ane yaho hohoanimombo-yahipoani. Nga nindou ngorü ai ngüsüfoambe ranahambo moaruwai-ane mbüsümbui ranimbo hohoanimoayahü.

Ro wandihoari ana sesi ra dagadimboyahü, nga asu nindou ngorü ai moaruwai-ane ehu ana, ngiri wandi ratüpurü ra gündeandi.

³⁰ Asu ro Godimbo hihifirihünü hehea sesi ra sahasihan, asu nimboe nindou ngorü ai ro hihifimarihünü ranahambo moaruwai-ane ehua?

³¹ Ranimboane asu se sesi ra dagüdi, hoe ndimindei, asu nine-moatükuni aho ra rawarihindi ra, munquambo Godimbo adükar-ani yahombo-hündambo-animbo randihindi.

³² Se nini-moatükuni randihindühü Suda-ane, ahei ndifo-ane, asu Godindi nend-ane ranaheimbo hoeindihindühü moaruwai-ane mbiseimboyei.

³³ Ro-amboani munquambo nindou ai refemboayei rani hohoanimo-ane rarihe arihandi. Roana wandi fi ranahambo farihéfembo yangiri hohoanimoyopoani rarihe arihandi, nga wani. Roana munquambo nindou ranaheimbo God ai

11

aboedambo-mbireandürü hohoanimo ranane ratüpurüya arihandi. ¹ Se wandi hohoanimo ra süngundihü ngei, ro Kraisindi hohoanimo süngurühe arihandi nou.

Nimorehi ai mbiro gabudifembo hoaf-ane

² Ro siheimbo hihifi-hihifayahandürü, sapo se munquambo si aho ra wambo hohoanimo-yahündürü, asu ro siheimbo yamundihärühü sihei warambe masahandürü, ra süngurühü hei marihündambo.

³ Nga ro siheimbo ndani-moatükuni ndanimboanahi ndondihü fifirindihindi asahi ra ndahurai-ane: Kraisi ai munquambo nindou-yei mbiro-ani, nindowenihü ai ahandi nimorehi ranahandi mbiro-ani, asu God ai Kraisindi mbiro-ani.

⁴ Ranimboane nindou düdi ai nindou himboahü mbiro gabude haya, Godimbo didibafifi asu Godindi hoafi hoafayu-ane ra Kraisimbo moaruwaimbo-rirühü nou-ani.

⁵ Nga asu nimorehi mamai ai ahandi mbiro ra gabudifekoate didibafife arand-ane, asu Godindi hoafi hoafayo-ane ra ai ahandi anamindi ranahambo moaruwaimborerühü nou-ane. Nimorehi ranai ana sapo amoanngi-mbeyowa sei hehi, mbiro foarihindeimbi moani aninggo nahurai-ane.

⁶ Nimorehi ranai ahandi mbiro ranahambo gabudifembo wanindowohü ana, ai mbirinani ra bodifo kikirandühü tüpurimbi-hendamboane. Nga asu nimorehi ranai

ahandi mbiro ra kikiyo foar+hefembo amoan+ng+indowohü ana, asu ai mbiro ra gabudi-mbireandamboane.

⁷ Nga asu nindowenih+ aiana ahandi mbiro ra gabudeambui. Aiana sapo God+ndi ndüreimbi asu ng+n+ndi nafuimbo sisami nahurai-ani. Nga asu nimorehi ahandi ra süngumbo nindowenih+ ai ndüreimbi-ndümbui.

⁸ Nga moai nindowenih+ ai nimorehi+ndi ham+ndi+nambo tüküfiyu, nga nimorehi+yo nindowenih+ ranahandi ham+ndi+nambo tüküme feyo.

⁹ God ai moai nindowenih+ ranahambo nafirüri nimorehi+ ranahambo fehefem-bohünda, nga wan+. Nga nindowenih+ ranahambo fehefembo-hündamboyo nimorehi+ ra nafimarandi.

¹⁰ Rani-mayowamboane sünambeah+ndi nendi ai hoeifeyoani, nimorehi+ ranai God+ndi ratüpur+ ratüpurayo ra nafuimbohünda, ai ahandi mbiro ra gabudi-mbireandamboane.

¹¹ Nga Adükar+babidi an+amboefi ranana nimorehi+ ai moai aheipoan+imbo n+boadei r+hündi. Asu nindowenih+ ai moai ahamundi-poan+imbo n+ngomo rundi, nga wan+.

¹² Nga God ai nimorehi+ ranahambo nindowenih+ ranahandi finambo randi nafimaranda, nimorehi+ ranai tüküme feyo. Nga asu God ai haponda nindou rana-hamumbo nimorehi+yei furambe nafirapur+ arandi. Asu munngu-moatükun+ ra God+ndi süngu-ane tüküfe arandi.

¹³ Siheihoari hoafi ndanahambo türüboad+hindi: Rani+amboane asu nimorehi+ ai ahandi mbiro ra gabudifekoate, nindou h+imboahü God+imbo didibafife hoafi ra aboediyo?

¹⁴ Nindou sihefi hohoan+monambo yangir-ane siheimbo rahurai nafuiyo arandi. Nindowenih+ ai mbir+nan+ hoandarümbi ana, aboedi ham+ndi+yo poani.

¹⁵ Nga asu nimorehi+ ai mbir+nan+ hoandarümbayo ana, ranamboani aboedi h+imbombeyo-wamboane. Sapo rani-moatükun+ ra God ai ahandi mbiro gabudifembohünda masagado-ane.

¹⁶ Nga nindou mam+ ai rani-moatükun+ ranahambo hoaf+ndu hoan+guhü ana, ai ranahambo ndore tumbi+foareand-amboane: Roanahi asu God+ndi nend-anei ro moai ngorü hohoan+mo süngur+ihu r+hündi.

Adükar+ndi sesi ses+imbo

¹⁷ Nga hapoana ro siheimbo bidifiri+ moatükun+ yamundi+heandüri samboanahi, nga asu se n+ne-moatükun+ ratüpur+yei ar+hündi ranahambohünda ngiri+ ro siheimbo h+hifi+h+hifi-ndahandüri. Se God+ndi hoafi h+imbor+imbo fand+hindühi, asu se moaruwai hohoan+mo af+ndi hohoan+moayei ra moai nindou far+hendüri randi.

¹⁸ Siheimbo ndani hoafi nda boatei hoaf+nda samboanahi: Asu seana fand+hindühi yikürübüyei wakiri+hi-ndühanei. Ro rani hoafi ra rari+he rahurai h+imbor+imbo mayahi, nga asu ro hoafi ranahambo ak+dou an+hondumbo-mar+heandi.

¹⁹ Nga awi an+hondü yikürübüfe hohoan+mo tükümbifeyo-wamboane, sapo düdi sihei mbusümo an+amboei ranai God+ndi hohoan+mo sünguar+hindi ra ndor+hi hoe-imbiri-hindamboane.

²⁰ Rani+amboanei asu se mam+ fand+hindühi, asu Adükar+ndi sesi ra ndofe mam+ nimar+imbo sesikoate-mayei.

²¹ Rananei asu nindou mamam+ se sesi ra siheipoan+imbo sahümündi hehimbo, nimai sahüsi ar+hündi. Ranane asu nindou bidifiri+ ai moani wembopo n+mareiani, asu bidifiri+ ai af+ndi ham+ndi sahüsihi, hoe sim+ndeihi, hohoan+mo mam+kararandüri arandi.

²² Awi se sesi, sesi asu hoe sim+ndi rambo ra wor+koate-wamboyei? Asu se God+ndi nendi ranaheimbo moananei seimboyei, wandafi mam+ bidifiri+ ranaheimbo sesi napokoate ai mamareia, amoan+ngambo-ar+hindüri. Ro siheimbo nüngund+he

hoafimandahandür-a? Awi ro sheimbo hihifi-hihifi-mandandür-oyo? Wanı yangir-ane.

²³⁻²⁴ Yamundife hohoanimo nda Adükarındi-mayo sahamındi heheambo-anahi, asu sheimbo masahandürı: Ranı nimbokoanı Sudas ai Adükarı Sisasımbıo hürütümbı nındou-yomondi warıhümarıramboyu asu ai bret mamı ra semündü haya, Godımbıo hihifırürı mbura, hifıtıre haya, hoafıyuhü yahuya, “Bret nda wandı fisaf-ane, sıhamumbo farıhefepurı-mbohünda. Ndanı-moatükunı nda se randu ndundı, wambo hohoanımomböhünda,” mehu.

²⁵ Ranıyu asu sesı ra sowasümo mburu, mare yare yahurai kap amboanı semündü haya, hoafıyuhü yahuya, “Kap ndanana Godındı sımborı hoafı femındı sıhefe moatükun-ane, asu wandı horınambo ngınındı tükündıfemboe. Ndanı-moatükunı nda se nını-sımbıoanı-yomo asımındımo ra se randu ndundı wambo hohoanımo-yondırımböhünda,” mehu.

²⁶ Munguambo sı ra se bret nda sahüsi asu kap ndanambe sımındı arıhündı ana, Adükarı ai yifımayu ranahambo weindahı hoafıyeı rıhündühaneı. Ranı-moatükunı ra se randıhi ngeıanı, asu Adükarı ai hıhırıfı mbıkusuwamboane

Nındou ai Adükarındı sesı moaruwaimbo-areandı ana, ai hüti-anı

²⁷ Ranımbıoane nındou düdı ai ndofe hohoanımo-koateyuhü, ai bret ra sesü, asu kap ranambe hoe sümündü arandı ana, Adükarındı fı asu horı ra moaruwaimbo-reandühaneı, asu nındou ranai ahandı fı hüti-anandı.

²⁸ Nındou ai moanı ahandı fı ranahambo hohoanımondu hoeindeandühı anımbıo, ai bret ra dedü asu kap ranambe hoe ndümündü ndandı.

²⁹ Ranı-moatükunı ra rahurai-ane: Nındou düdı ai Adükarındı fı ranahambo ndofe hohoanımo türüfoefekoateyu haya, moanı sesı ra sesü, kap ranambo hoe sımündı arandı ana, ai ahandı fı ra ahandıhoarı hüti-anandı.

³⁰ Sapo ranımbıoaneı nındou afındı se anğünımbıoyeıhı, hamındı kemındıkoateyeıhı, asu bıdıfırı ai yifımayeı.

³¹ Asu sıhırı sıhefıhoarı sıhefı fı ranahambo türüfoarıhündühı, bret sahusıfı, asu hoe asımındefı ana, Godındı hımbıoahü ngırı hütındefı.

³² Nğa asu Adükarı ai sıhefı hohoanımo ranahambo türüfoare-amunühı, aboedıkoate-mayowambo sıhefı hohoanımo nğorü-süngure arandı. Ai sıhefımbıo rawareamun-anımbıo, asu sıhırı ngırı hıfı ndanıhündambo nındou rawehındı nou, ai-babıdı awarındıhehundı.

³³ Wandafı mamı, ranı-mayoamboane, asu se sesımbıohünda fandıhindühı ana, awı se sesımbıo mbıseımbıo ra bıdıfırırambo hıbadıhündürı hehimbo anımbıo, mamı dagüdı.

³⁴ Nındou düdı ai wembombonduhı ana, ai ahandı worambe anımbıo mbısesüwamboane. Rananımbıo asu se mamı fandıhindühı amboanı, asu ngırı Godındı papı-hoafı ranambe ngeı. Bıdıfırı hoafı awı engorosı, nğa asükainda tükündaheandüh-anımbıo ranamboanı dıdıboado-ndıheamboyahı.

12

Yıfıafı Aboedındı-mayo ranı-poanı ranı-poanı ratüpurı moatükunı

¹ Wandafı mamı, ranı-poanı ranı-poanı ratüpurı Yıfıafı Aboedı sai-arandı ranahambo se ndorıhi fıfırımbırıhında samboanahi.

² Horombo se Godındı hoafı süngufekoate nımbıoıambe, ranı-sımbıoanı ana munguambo sı maho ra sısamı god hoafıkoate, yıfı nahurai menğoro, ranı sowanamboyo ai sheimbo hürıhümündı-hündürı hei marıhünda, asu ranı-süngü hei marıhündı ra se fıfırıhimboaneı.

³ Ranımbıoanahi asu se ndanı-moatükunı ranahambo fıfırındıhındı asahi, ra ndahurai-ane. Asu Yıfıafı Aboedı ranai nındou nğoründı fıambe amaro-ana, nındou ranai ngırı hoafındühıya, “Sısas ai moaruwaimbo-mbıfıyu-wamboane,” mbüsu. Nğa

asu nindou mamî ai hoafîyuhüya, “Sisas ai Adükar-ani,” ehu ana, asu ai Yifiafi Aboedîndî süngu yangîr-ane hoafîyu arandî.

⁴ Yifiafi Aboedîndî ratüpurî ra afînd-ane engorosi, nga asu awi Yifiafi ranana mamî ranî yangîr-ane sagadürî arandî.

⁵ Adükarîndî ratüpurî ra ranî-poanî ranî-poanî ratüpur-anesî, nga asu Adükarî mamî ranahamboane ratüpurîyei arîhündî.

⁶ Ranî-poanî ranî-poanî ratüpurî ngînd-ane, nga God mamî ranai-ani nindou muŋgu ranaheimbo ngîndî ra sagadürî arandî.

⁷ Yifiafi Aboedî ranane ahandî-mayo ngîndî ra nindou mamamî ranaheimbo tükufe arandî nindou muŋguambo farîhefe-ndürîmbohünda.

⁸ Nindou ngorümbö Yifiafi Aboedî ranai ngîndî sagadowohane ndofe hohoanîmo wataporîmbo-yondürîmbohünda. Nga asu nindou ngorümbö mare Yifiafi mamî ranai ngîndî sagadowohane ndofe fîfîrîfe ranahambo wataporîmbo-yondürîmbohünda.

⁹ Yifiafi mamî ranane nindou ngorümbö anîhondümböfe hohoanîmo ra sagado arandî. Asu mare Yifiyafi mamî ranane ai nindou ngorümbö nindou anğünümbo-yeimbîmbo didîboado-fendürî-rambo ngîndî ra sagado arandî.

¹⁰ Asu nindou ngorümbö hepünîfeimbî moatükunî refembo ngîndî ra sagado arandî. Asu nindou ngorümbö Godîndî hoafî hoafîyo rambo ngîndî ra sagado arandî. Asu ngorümbö ai Yifiafi Aboedîndî-mayoyo asu moaruwai nendîyei-mayoyo ratüpurî ra türüfoefemböhmünda ngîndî ra sagado arandî. Nindou ngorümbö ranî-poanîmbo hoafî hîhîrîfoefe hoafî ngîndî ra sagado arandî.

¹¹ Yifiafi Aboedî mamî ranane ai ranî-poanîmbo ranî-poanîmbo ngîndî ranahambo yare arandî asu ai-ane moanî ahandî hohoanîmonambo yangîrî nindou mamamî ranaheimbo ngîndî yîboborearü arandî.

Muŋguambo sîhîrî fi mamî ranahandambo bidîfîr-ane fi

¹² Fi ra mam-anesî, nga asu ngorü-poanî ngorü-poanî moatükunî ra ranîfîhî papîreamboane. Ahandî ranî-poanî ranî-poanîmbo moatükunî afînd-anesî, nga fi mamî ranîfîhî türemarand-ane. Kraisi rahurai-ani.

¹³ Mamî ranî-süŋgumboane muŋguambo sîhîrî, Suda, Suda-yafe ndîfo, moanî ratüpurîyei-rîhündeimbi, asu moanî nîmboeimbi nindou, sîhîrî fi mamî ranînambo hundürîmayefî. Asu muŋguambo sîhefîmbo God ai Yifiafi mamî ra masemunî.

¹⁴ Fi ranana moanî mamî moatükunînambo yangîrîyopoanî pare haya anîngo. Aiana afîndî ranî-poanî ranî-poanî moatükunî ra papîre mburamboane fi ra mamî nahurai anîngo.

¹⁵ Asu tîŋarî ai hoafîndowohüya, “Roana watîŋarî-yahîpoanî, ranîmboane asu ro fi ranahandî-yahîpoanî,” mbîsîmboesi, nga sapo aiana fi mamî ranahandamboane.

¹⁶ Asu hîmboambe ai hoafîndowohüya, “Roana hîmboarîyahîpoanî, ranîmboane roana fi mamî ranahandîyahîpoanî,” mbîsîmboesi, nga sapo aiana fi mamî ranahandamboane.

¹⁷ Asu fi muŋgu ranai hîmboarî ranî yangîrayo ana, asu nîngunde hîmborîmanda? Asu fi muŋgu ranai hîmboambe ranî yangîrayo ana, nîngunde fîsîŋarü kamadada?

¹⁸ Fi mamî ranana ai yahuraiyopoanî, nga God ai moanî ahandî hohoanîmonambo ranî-poanî ranî-poanî moatükunî ra fi mamî ranîfîhî papîmareand-ane.

¹⁹ Nga asu fi mamî ranahandambo moanî mamî ranî yangîrayo ana, asu fi ranai nahü manîngo?

²⁰ Fi ranai moanî yare nîngowan-ane, asu fi mamî ranîfîhî ranî-poanî ranî-poanî moatükunî ranai papîre haya anîngo.

²¹ Ranimboane asu ngiri himboari ai watinarimbo hoafindowohüya, “Ro ngiri sishambo ndahamindihanini,” mbi-so, nga wani. Asu ngiri mbi-ro ai tinjarimbo hoafindowohüya, “Roana ngiri sishambo ndahamindihanini,” mbi-so, nga wani.

²² Nga awi shiri nahaninyo sihefi fi ranahambo ranana nginindeimbi-yopoani asefi, rani-moatükuni ranai fi ranifih paiarikoate-ayo ana, asu ngiri fi ranai aboedi ndonde ningo, nga wani.

²³ Asu fi ranahandambo bidifiri moatükunimbo shiri aboedi moatükuni-yopoani asefi, ranahamboanefi shiri aboedi yihuru arihundi. Nga asu fi ranahandambo bidifiri amoaningimbü moatükuni ranahamboane aboedi didiboado-arihundi.

²⁴ Fi bidifiri aboedi ra moani hiningirihu arihundi. Nga God aiyu ahandhoari munguambo rani-poani rani-poani fi bidifiri ra fi mam rani-fih mamambere hiningimareandi. Ranyu asu fi bidifiri ranahambo moanane asefi ranahambo ai ndorhoeimb hiningire marandi.

²⁵ Fi mam ranai ngorü-poani ngorü-poanimbeyo yahuhayambo yare hiningireambo-yupoani, nga fi mam bidifiri, mam bidifiri ranai mam hohoanimo süngu simbori farhefirü-mbeyeia yahuhayambo yare hiningimareandi.

²⁶ Ranimboane fi ra ngorü mam bidifiri asubusimboayo ra, asu fi mam mungu ranai-amboani asubusyowohane. Asu fi ra mam bidifiri aboed-ane asefi ana, asu munguambo fi ranai-amboani aboedi hihifi-hihifyowohane.

²⁷ Ranimboane munguambo nindou se Kraisindi fi-anei animboei. Asu munguambo se ahandi fi bidifiri nou-ayei.

²⁸ God ai bidifirambo Kraisindi nendi-mayei ranaheimbo rahurai yare hiningimarearü. Weangurühididi ranai Kraisindi hoafi sowandümo homorundeimbi, ranikminindi ranai Godindi hoafi hoafiyei-rihundeimbi, asu ranikmi ra yamundu-rundeimbi, asu hepünifeimbi moatükuni rarihi-rihundeimbi, asu nindou angünümbi aboedirih-rihundeimbi, asu nindou farhehi-rihundeimbi, asu munguambo ratüpur aho ra hifandirühi-rihundeimbi, asu ngorü-poanimbo hoafi hoafiyoramboanei ranaheimbo hiningimareandüri.

²⁹ Awi nindou munguambo Kraisindi hoafi sahümündi hei-rihundeimbi yangiriyei animboeia? Awi munguambo Godindi hoafi hoafiyei-rihundeimbi nindou yangiriyei animboeia? Awi munguambo yamundih-rihundeimbi nindou yangiriyei animboeia? Awi munguambo hepünifeimbi moatükuni ratüpuriyei rihundeimbi yangiriyei animboeia?

³⁰ Asu munguambo nindou ai angünümboyeimbimbo aboedi-fendürimbo nginindeimbi yangiriyeia? Munguambo nindou ai ngorü-poanimbo hoafi ra hoafiyei-rihundeimbü yangiriyeia? Asu munguambo nindou ai hoafi ra hihirifoadhi hoafiyei-rihundeimbü yangiriyeia? E! rani-moatükuni ra ai wani.

³¹ Se moani aboedi hamindi moatükuni rani yangiri semindimbo ngusüfo pandihindi.

Shiri nindou amurambo ngusüfo pandihumboane

Nga ro sheimbo nahaninyo aboedi hamindi naf aho ranahambo nafuindahandüri samboanahi.

13

¹ Asu ro nindou ranaheimbo nindou-yei hoaf-ane, asu sünambeahindi nendi-yomondi hoafi ranane ra hoafiyahandürühi, asu ro nindou ranaheimbo ngusüfo pefekoate-ayah ana, asu ro nümüsi fandiyoi, moani hoafayo hoango nahuraindamboyahi.

² Asu ro Godindi hoafi hoafindahandürühi, Godindi hohoanimo dibo engoro ra munguambo fifirarheand-ane, asu munguambo fifirife ra fifirarheand-ane,

asu nginindi hamindi anihondumbo-riheandühi asu nimeoi-wafu nimaroi hoafiyahani gorügoanini aho-ane, asu ro nindou ranaheimbo ngusüfo pefekoate-ayahana, asu ro moan-anahi.

³ Ro wandi napo munquambo masiheheandi ra napokoate-yeimbi nindou fehendürimbo yimbondihe, asu wandi fi ra hiningi-ndiheandani nindou ai wambo haiambe mandundirani hai tikirinda-ndirimboesi, nga asu ro ngörü nindoumbo ngusüfo pefekoate-ayahana, ra ngiri wambo aboedi fandihendiri.

⁴ Ngorumbo ngusüfo pare-randeimbi ai wari hoafeandüh-reandühi farhendüri arandi. Asu ai moai nindou ngorumbo ngusüfoambe moaruwai hohoanimoyu randi, asu ahandi fimbo moai boriyu randi, asu moai ahandi fimbo hihifi-hihifiyu randi.

⁵ Ai moai afindi-afindiyurandi. Asu ai moai ahandi moatükunimbo yangiri hohoanimoyu pare randi, asu moai nimehünou nginindiyu randi. Asu ai moai nindou ahambo moaruwaimbo-marihori ranahambo hohoanimoyu randi.

⁶ Asu ngorumbo ngusüfo pare-randeimbi aiana nine-moatükunimoyu ayo ranahambo moai hihifi-hihifiyu randi, nga aiana anihondü hohoanimoyu ranahamboane hihifi-hihifiyu arandi.

⁷ Ai ana munquambo tinirifo aho ra moanane yahu arandi, asu munquambo si aho ra Godimbo anihondumbo-riri randuhani. Munquambo si aho ra God ai fandihendirimbi yahuhaya, hifandandühi asu munquambo tinirifo ra tüküfeyoani, ai nginindi nungumboani.

⁸ Ngorumbo ngusüfo pefe hohoanimoyu ra ai ngiri awarindihoyu. Nga Godindi hoafi hoafombo hohoanimoyu ranana kikingamindimboe. Rani-poanimoyu hoafina hoafi hohoanimoyu ranana moendindimboe. Fifirife hohoanimoyu ranana awarindihoyu.

⁹ Munqu-moatükunimoyu aho ra moani bidifiri-bidifiri yangiri-ane fifirihumboayefi. Godindi hoafi hoafimbo ranamboani awi moani bidifiri yangiri-ane hefi hoafiyefi arihundi.

¹⁰ Nga süngunambo nine-moatükunimoyu aboedi hamindi-moyu ranai tükündifeihimoyu, asu nine-moatükunimoyu moani bidifiri-bidifiri yangiri hohoanimoyu ranai awarindihoyu.

¹¹ Horombo ro nimori-yahambe rani-simboani wandi hoafi, hohoanimoyu, fifirife rani-moatükunimoyu ra nimori nou rasüngumarheandi. Nga hapondani ana ro adükari-yahühi nimoakidibou-yei hohoanimoyu ra hiningi-riheamboanahi.

¹² Haponda munquambo moatükunimoyu awi moai shiri ndorihu fifirihundi, nga hoehimboambe nahurai-ane hoeirihu arihundi. Nga süngunambo animoyu shiri Godimbo ndondihuri ahandi ngusumboari ra hoeindihumboayefi. Hapondani ana moani bidifiri yangiri-ane fifirarheandi. Nga süngunambo-animoyu ro ahambo ndondihini fifirindi-hinimboyahi, ai wambo haponda ndore fifirareandiri nou.

¹³ Nga haponda ngimi moatükunimoyu nda, Godimbo anihondumbofe hohoanimoyu, Godimbo anihondumbofehü himboyondombo hohoanimoyu, asu nindou ngorumbo ngusüfo pefe hohoanimoyu ra moani koadürumbo-koadürumbo yagodimboe. Nga ngimi hohoanimoyu ranahandambo, ngorumbo ngusüfo pefemboane ai adükari hamindayo.

14

Godindi hoafi hoafimbo hohoanimoyu pandihumboane

¹ Munquambo si aho ra nindou bodimondambo ngusüfo pefembo hohoanimoyu homboane. Asu se Yifiafi Aboendimoyu nginindi rani semindimbo hohoanimoyu ngei. Nga Godindi hoafi hoafiyorambo nginindi ranimbo se moani ngusüfo pandihindi.

² Nindou düdi ai rani-poanimoyu hoafinambo hoafayu ana, nindou ranaheimbo hoafiyundürühi-yupoani, nga ai Godimbo yangiri-ani hoafayu. Sapo hoafi ra nindou

ranai ngiri fifirindihindi, nga ranana Yifiafi Aboedi-mayo ranahandi nginindinambo Godimbo yangir-ani dibo hoafi hoafiyundo arandi.

³ Nga asu nindou dudi ai Godindi hoafi hoafayu ana, asu ai nindou ranaheimbo anihondumbofe ra nginemindindurihi farihendurihi, asu ngusüfoambe aboedi didiboado-rearuhane.

⁴ Nindou dudi rani-poanimo hoafinambo hoafayu ana, ai ahandi fi nginemindimbo yangir-ani hoafayu. Nga asu nindou dudi ai Godindi hoafi ra hoafayu ana, asu hoafi ranai Kraisindi nendi ranaheimbo nginindamündürimboe.

⁵ Ro siheimbo munguambo rani-poanimo hoafinambo hoafindei sahehea hohanimoayahisi, nga awi ro siheimbo Godindi hoafi hoafiyoramboanahi hohanimoayahihabodihhi. Nindou dudi ai rani-poanimo hoafinambo hoafinduaniasu nindou ngörü ai hoafi ranahambo hihirifoefe hoafiyonani animbo, asu Kraisindi nendi munguambo ranaheimbo hoafi ra fandihendürimboe. Nga nindou dudi ai Godindi hoafi weindahi hoafayu ranana rani-poanimo hoafinambo hoafimbo ngasündeamboane.

⁶ Wandafi mamihhi, awi ro siheimbo sowahitükundaheandühi rani-poanimo hoafinambo hoafindahandürani ra ro ngiri siheimbo fandihandürühi. Nga ro siheimbo God ai wambo bidifirimoatükunihhi weindahimareandirihhi hoafi, fifirifembo moatükunihhi hoafi, Godindi hoafi hoafiyorambo hoafi asu yamundifembo hoafi ra ndahandürananimbo, siheimbo fandihhehe-andürimboyahihhi.

⁷ Hoahoango rakoate-randeimbihhi moatükunihhi, nümüshhi, fufunghhi, mbonifaifai ranamboanimo moanimo mamihhi rahurai-ane. Rani-moatükunihhi munguambo ranai mamihkarihhi hoafindoanimo ra nüngundihhi nindou ai himborimandehi hoafi ahandi rana?

⁸ Nindou ai yifiarimbo yinafoaiyu-randeimbihhi ai ndofe yinafoaikoate-ayuhhi ra, asu nindou didai yifiarimbo napo ra didiboandomandehi?

⁹ Moanimo mare yahurai-ane, asu se rani-poanimo hoafinambo hoafayehi ra asu nindou amurihhi ai nüngundihhi siheihhi hoafi fifirihhi-mandihinda? Ranana se moanipohoafindamboyahihhi, nga sihafihhi hoafi ranai moanimo werihhi-yafui nou nimmoamo ngomboehhi!

¹⁰ Yinihhi, munguambo hifihhi ndanihhi rani-poanimo rani-poanimo hoafi afind-ane engoro. Nga asu moai mamamihhi hoafi ranai ranahandambo nimindihhi fifirihhi-fekoate yangoro, nga wanihhi.

¹¹ Nga asu ro hoafi wataporayuhhi ranahandihhi nimindihhi ra fifirihhi-fekoate-ayahihhi ana, nindou hoafayuhhi ranai wandihhi nindou amurinduanihhi asu ro-amboahandihhi nindou amurindamboyahihhi. Se rani-poanimo hoafinambo wataporindeianihhi siheimbo yahurairihhi tükündihhi-femboehhi.

¹² Nga se-amboahhi Yifiafi Aboedihhi-mayo nginindihhi ra semindimbo hohanimoyehi arihündihhi ranimboane asu se Kraisindi nendi fehefembo nginindihhi ra semindimbohündahhi tihirihhi-fondeihhi ngeihhi.

¹³ Ranimboane nindou dudi ai rani-poanimo hoafinambo hoafiyu-randeimbihhi ana, ai hoafayuhhi ranahambo Kraisindi nendi ranaheimbo hihirifoefe hoafombohündahhi nginindihhi ranahambo Godimbo didibafihhi-mbihhi-yuwamboane.

¹⁴ Asu ro rani-poanimo hoafinambo didibafeheandihhi ana, wandihhi yifiarihhi ranianehhi didibafefeyohhi, nga asu wandihhi hohanimo ranai ana moanimo moaruwai titanimbo-reamboane.

¹⁵ Asu randihhi-feyonihhi ra ro nüngumandihhi-heahhi? Ro wandihhi yifiarihhi ranambo didibafihhi-dahhi-heamboyahihhi, nga asu ro wandihhi hohanimo ranambo amboanimo didibafihhi-dahhi-heamboyahihhi. Ro wandihhi yifiarihhi ranambo heründahhi-mboyahihhi, nga asu ro wandihhi hohanimo ranambo amboanimo heründamboyahihhi.

¹⁶ Godimbo se sihafihhi yifiarihhi ranambo yangirihhi hihifirihhi ana, asu moanindihhi nindou-mayehi ranai fandihhi-feambe ngirihhi hoafihhi-deihhi, “Anihond-ane,” mbihhi-seihhi se hihifihhi-yafambehhi. Sapo se hoafayafihhi ranahambo ana nindou ranai moai fifirihhi-hindihhi.

17 Godimbo hihifimbo didibafife sihafi ra aboedi saf-anesi, nga ngiri nindou ngorü ranahambo ngininda-mindündürü.

18 Ro afindimboanahi rani-poanimbo hoafinambo Godimbo hoafiya arihandi ra siheimbo ngasündihea-ndürimboanahi asu ranimboanahi ro Godimbo hihifarihüni.

19 Nga Kraisindi nendi fandifeambe roana, moani nindou ai fifirihindeimbi hondahüfeimbi (5) hoafi yangiri yamundife-ndürimbo hohoanimoayahi. Nga asu hoafi moani afindi hamindi rani-poanimbo hoafinambo wataporimboyo ho ana, aboedi hamindiyopoi.

20 Wandafi mamä, se nimoakidibou hohoanimoayei nou hohoanimo-ndeimboyei. Moaruwai hohoanimo aho rananimbo se nimoakidibou nou hohoanimondeihini nimböei, nga asu sihei hohoanimo ranana nindou boagiri nahurai-animbo se nimböei.

21 Ahinümbi hohoanimo sürü papirandühi yahoya, “Rani-poanimbo hoafi hoafümbi nindoundi yafambe süngu-ane, asu nindou amuriyei yafambe süngu-ane, rananimbo nindou ndanaheimbo ro hoafindahandüri-mboyahisi, nga asu ai ngiri wambo himborindei,” mehu Adükari ai.

22 Nga ranane asu rani-poanimbo hoafi hoafimbo nginindi ranai nindou Godimbo anihondümböfe-koate-mayei ranaheimbo nafuimbo moatükun-ane, nga asu anihondümbö-rihoreimbi ranaheimbo ana wani. Nga asu Godindi hoafi hoafimbo nginindi ahei mbusümo ranai anihondümbö-rihoreimbi aheimbo nafuimbo moatükun-ane, nga Godimbo anihondümböfe-koate-mayei ranaheimbo ana wani.

23 Ranimboane asu Kraisindi nendi ranai mamühi fandihindani se rani-poanimbo hoafinambo hoafayei ana, asu fifirifekoate-yeimbi asu anihondümböfe-koate yeimbi ranai tükündahi siheimbo hoeindihindürühi, ai ana hihindi-hihindiyehaneimbi mbiseimboyei.

24 Nga munguambo Godindi hoafi rani yangiri hoafindeian-animbo, asu anihondümböfe-koate-yumbü asu fifirifekoate-yumbü ai tükündifi-hündambo amboani asu ai hoafi ra himborindu haya moaruwai hohoanimomayu ranimbohünda ngusüfoambe afindi hohoanimondimbi.

25 Rananimbo asu ahandi hohoanimo dibo megoro ra weindahindeandühi, asu ai yiri yimbu pusinde niamdümbö Godimbo hohoanimonduwöhü hoafindühümboya, “Awi anihond-ane, nga God ai se-babidi sihei mbusümo anüngu!” mbüsümbui.

Godimbo ratüpurü hohoanimo ra aboedi mbihowamboane

26 Wandafi mamä, asu se nüngundühi ramandihinda? Munguambo se fandifeambe, nindou ngorü ai herü hohoanimonduhane, ngorü ai yamundiferambo hohoanimo hohoanimonduhane, ngorü ai God ai nini-moatükunimboyo hoafimbohünda nafuimayundoane, ngorü ai rani-poanimbo hoafinambo hoafimboane, asu awi asükai sapo ai hoafiyumbi hihirife hoaf-ane, mungu rani-moatükunü ra hoafimbeyei-amboane. Mungu-moatükunü ra Kraisindi nendi ranaheimbo nginimbiramindüramboane.

27 Nga asu nindou bidifiri ai rani-poanimbo hoafinambo hoafimbo hohoanimondeihini ana, moani nindou yimbundafandani asu ngimindimondani yangiri-animbo rambirundamboane. Nga asu moani ngorü ai hoafindu kikindamüduani, ngorü ai hoafiyu-mbirandamboane. Rananimbo asu nindou ngorü ai nini hoafi ngorü ai hoafimayu ranahambo hihirifoare hoafimbiyu wamboane.

28 Nga asu nindou ngorü ai rani-poanimbo hoafinambo hoafindüani ranahambo hihirife hoafimbo nindou ranihü nimgokoate-ndüani ana, asu nindou ranai rani hoafinambo hoafindümbui, nga moani ai sisi-koate niamdümbö-animbo ahandi fimboane asu Godimboane rani yangiri hoafimbiyu-wamboane.

²⁹ Yimbu ngim̄i nindou saf-anim̄bo God̄ind̄i hoafi hoafim̄bo-mayo ra hoafimbeyo-mondamboane. Nga asu amur̄i bidifir̄i ai moan̄i n̄imar̄imombo n̄ne hoafi ai hoafayomo ranahambo t̄umb̄irundamboane.

³⁰ Nga asu nindou mam̄i wataporambe amaru ahambo God ai nafuiduan̄i, asu nindou n̄ngumbo hoafayu ranai ahand̄i hoafi ra awi kik̄imb̄iram̄undu-amboane.

³¹ Ran̄i-s̄ngumbo-anim̄bo nindou muṅguambo mamam̄i God̄ind̄i hoafi hoafind̄imondan̄i, asu nindou muṅgu amarei ranai hoafi ranahambo fifir̄ihind̄uh̄i nḡin̄ind̄i mb̄in̄imboei-amboane.

³² God̄ind̄i hoafi hoafim̄bo nḡin̄ind̄i sowand̄umondeimb̄i nindou ana ai moan̄i ranahand̄i nḡin̄ind̄i ra h̄ifand̄i-mb̄irundamboane.

³³⁻³⁴ Sapo God ai s̄hef̄imbo moai mam̄ikariyo wakiferambo yifir̄iyu, nga moan̄i aboed̄i ndor̄ihefe n̄ngomboane yifir̄iyu.

Krais̄ind̄i nend̄i muṅgu ai fand̄ifeambe ana, awi n̄moreh̄i ai watapor̄indeimboyei, nga moan̄i s̄s̄ikoate n̄mandei. Krais̄ind̄i nend̄i muṅguambo yahurai-ane rar̄ih̄i ar̄ih̄ündi. N̄moreh̄i aiana nḡir̄i hoaf̄indei sapo Moses̄ind̄i ah̄in̄umb̄i hoafi hoafim̄ayo s̄nḡu ai moan̄i nindowenih̄i-yomond̄i hoareh̄i n̄imboei.

³⁵ N̄moreh̄i ai ran̄i-moat̄ukun̄i ranahambo fifir̄ifeh̄ü tür̄üfoefembo mb̄iseimbo ana, ai ahei nindowenih̄i ranahamumbo worambe d̄üdümbeyahi-puramboane. N̄moreh̄i ai Krais̄ind̄i nend̄i fand̄ifeambe bot̄ife hoafi ana, amoan̄iṅgeimb-ane.

³⁶ Awi God̄ind̄i-mayo hoafi ra s̄heimbo sowah̄ind̄i bot̄ife homboyo? Awi asu hoafi ra s̄heimbo yanḡir̄i t̄ük̄ufemboyo?

³⁷ Nga asu nindou mam̄i ai rande hohoan̄imonduh̄üya, “Ro God̄ind̄i hoafi hoafiyar̄ihand̄eimb-anah̄i,” ehuyo, asu “Yifiaf̄i Aboed̄ind̄i fifir̄ife masaham̄ind̄ih̄i,” ehu ana, refeana ai fifir̄imb̄ireand-amboane, nga Ad̄ükar̄i ai rand̄ihind̄i mehu hoaf-ane nda ro s̄heimbo s̄ür̄ü papar̄ihand̄i.

³⁸ Nga asu nindou ran̄i hoafi ranahambo h̄imbor̄ikoate-ayu ana, asu se nḡir̄i ahambo h̄imbor̄indei.

³⁹ Ran̄imboane wandaf̄i mam̄i, God̄ind̄i hoafi hoafim̄bo hohoan̄imo ranahambo yanḡir̄i nḡus̄üfo pand̄ih̄i ṅgei, nga asu se ran̄i-poan̄imbo hoafina hoafim̄bo yowan̄i mb̄iseimboyei.

⁴⁰ Krais̄ind̄i nend̄i fand̄ifeambe muṅgu-moat̄ukun̄i aho ra wud̄ipoapond̄ih̄i ndond̄ih̄i rand̄ihind̄i.

15

Krais ai yif̄iyu hayamboyu as̄ükaiyu bot̄imefiyu

¹ Wandaf̄i mam̄i, haponda ro s̄heimbo aboed̄i hoafi masahand̄ür̄i ra as̄ükainda hohoan̄imo bot̄ind̄ihend̄ür̄i samboanah̄i. Aboed̄i hoafi ra se sah̄ümündi hehimboyei asu se ran̄ifih̄i nḡin̄ind̄i man̄iboadei ranahamboanah̄i.

² Aboed̄i hoafi s̄heimbo ro bokar̄imari-heheand̄ür̄i ranahambo nḡin̄ind̄i kik̄ih̄ir̄ih̄ümündi an̄iboadei hei ana, ranambo se aboedambo-ndahimboyei. Nga refekoate-ndeian̄i ana, nḡir̄i fand̄ihend̄ür̄i.

³ Ro hoafi h̄imbor̄iya heheambo masaham̄ind̄ih̄i ra s̄heimbo masahand̄ür̄i ra ai aboed̄i ad̄ükar̄i moat̄ukun̄i ham̄ind-ane: Krais ai s̄hef̄i moaruwai hohoan̄imo ra raguanambo-fembo-h̄ündamboyu yif̄imayu, sapo God̄ind̄i hoafi yare hoafim̄ayo s̄nḡu.

⁴ Ahambo honṅuambe s̄hehorane, asu ranambe nḡim̄i n̄imb̄iyu mbura as̄ükaiyu bot̄imefiyu, God̄ind̄i hoafi yare hoafim̄ayo s̄nḡu.

⁵ Ran̄iyu asu ai Pitambo-so boatei t̄ük̄üfi mburamboyu asu s̄nḡunambo ahand̄i 12 s̄nḡurur̄ü-rundeimb̄imbo-so t̄ük̄üme fiyu.

⁶ Ranıyu asükaiyu ahandı wandafı mamı 500 ɲgasündeandeimbı nindou ranaheimbo-so tükümeŋfiyu. Nindou ra afındı ana anımbœi, ɲga asu bıdıfırı ana yıfısafımayei.

⁷ Ranıyu ai Semsımbœ-so tüküfi mburamboyu asu süngunambo ahandı hoafı sowandümo homo-rundeimbı-memo muɲguambo ahamumbo-so tükümeŋfiyu.

⁸ Ranıyu asu süngunambo hondü wambo-so amboa tükümeŋfiyu. Asu ro furambe saɲgorambo hapoadümbœyaha wakemındı-ndırımbo nahurai-anahı.

⁹ Kraisındı hoafı sowandümo homo-rundeimbı-yomondı mbusümo ra akıdou saf-anahı. Wambo ana Kraisındı hoafı semündü hu-randeimbı mbısei dükandıhındırımboyei sapo ro Godındı nendı ranaheimbo moaruwaimbo-marıhearü hahı ranımbœhünda.

¹⁰ ɲga God ai wambo moanı hıpoambo-mareandıra ranımbœanahı haponda ro Kraisındı hoafı sahamındı ha-rıhandeimbœyahı. ɲga asu ahandı moanı hıpoambofe hohoanımo ranai moai moanımbœfeyo, ɲga wanı. Kraisındı hoafı sowandümo homo-rundeimbı bıdıfırı ai muɲgu moai ro ratüpurayahı nou yaru tıɲrıfœyomo. ɲga roana, wand-amboanı moai ratüpurıya rıhandı. ɲga Godındı moanı hıpoambofe hohoanımo wandı fiambe amarondırı ranane farıhendıra ro rawarıheandı.

¹¹ Ranane hoafı ra ro hoafıyahembü hündıyo asu ai hoafıyomondeimbı hündıyo ra sapo mamı ranı hoafı ranıyo bokarı-marıhehundı ranahambo se anıhondümbœ-marıhındı.

Sıhırı yıfıhündı botıfe hoafı

¹² Krais ai yıfımayua asu God ai honɲguambeahındı botımarırı hoafı ra ro afındımbœ hoafıyefı marıhundı. ɲga asu nımbœ nindou bıdıfırı sıhei mbusümo anımbœi ranai hoafıyehıya, “Nindou yıfıyoweimbı-hündı ana, ɲgırı asükaindo botındıfeyo,” maseia?

¹³ Ranı hoafı ra anıhondümbœyo-mbonana, God ai moai Kraisımbœ honɲguambeahındı botırırı.

¹⁴ Asu Krais ai yıfıhündı botıfekoate-mbeimbonana asu ro ɲgırı nınımbœ hoafıyefı rıhunda asu se ɲgırı nını-moatükunımbœ anıhondümbœ-rıhındı.

¹⁵ Rambefe-mbonanası, asu ro Godımbœ tıkai hoafıyefı-rıhundeimbı nindou tükümbœyahu. Sapo ro ahambo anıhondümbœ hoafıyefühi sefiya, “God ai Kraisımbœ botımarırı,” asefi. Nindou yıfıhündı botıfekoate-mbembœnana, God ai ɲgırı Kraisımbœ yıfıhündı botırırı.

¹⁶ ɲga God ai nindou yıfıyeimbıhündı ranaheimbo botıfendürıra koatembeimbonana, asu Krais ai-amboanı yıfıhündı botımbœfıpoanı.

¹⁷ ɲga asu God ai Kraisımbœ yıfıhündı botıfıkoateyu-mbonana, asu sıhei anıhondümbœfe ranai sıheimbo mbafarı-hendürıpoanı. ɲga seana sıhei moaruwai hohoanımo ranaianımbœ kıkıhındamındındürı nıɲgomboe.

¹⁸ Asu anıhondümbœ rambefembœnana, nindou dıdıyei Kraisımbœ anıhondümbœ-rıhorı mburıhü yıfımayei ranai-amboanı moaruwaimboayahi.

¹⁹ Sıhırı ana Kraisımbœnefi anıhondümbœ-rıhurühi hımbœayahundo. ɲga asu Krais ai sıhefımbœ ndanısimboanı yanɲgırı fehefemunımbœ hımbœmbœyefı-mbonana, asu nindou bıdıfırı sıhefımbœ hıpoanımbœembœ-aneı sahümunı.

²⁰ Hohoanımo ra yahurayıpoanı, ɲga wanı. ɲga anıhondüyo Krais ai yıfıyu mbura honɲguambeahındı God ai botımarırı. Nümbœrambeahındı horombœnambo sesımbœ moatükunı boateı nafaramındo nahurayıyo God ai Kraisımbœ boateı yıfıyeimbı nindou ai yanɲgırı botıfekoate-yeiambe ahambo botımarırı.

²¹ Nindou mamı ahandı süngu yıfımbœ hohoanımo tükümeŋfeyo asu nindou mamı ai-amboanı ahandı süngu yanɲgırı botıfembo hohoanımo tükümeŋfeyo.

22 Sapo nindou mun̄gu ai ra Adam̄ndi sirīhünd-anei yifīmayu süngu yifīyei ar̄ihündi. Nga nindou mun̄guambo Kraisīndi sirīhünd-anei bot̄imefīyu süngu bot̄iyahi ar̄ihündi.

23 Nga mun̄guambo nindou mam̄ai ahei bot̄ifeambe bot̄indahumboyefī. Kraisī ai boateim̄ayu asu ai asükaindu kudüwan-an̄imbo asu nindou ahandī sirīmayei ra mun̄gu bot̄indahimboyei.

24 Ranī-simboan-an̄imbo mun̄gu-moatükun̄i mun̄gumboayo si ranai tükündifemboe. Rananīmbo asu Kraisī ai sanendī, ananī, kabomo ra hifandī-rundeimbī, mun̄guambo ratüpur̄i bogorīmboyafu-ndeimbī, asu mun̄guambo nḡin̄ndī hifandu-ndeimbī rana-hamumbo hifīnambo-ndeapur̄imbui. Rananīmbo asu ai nḡin̄ndī hifandarandī ra Ape God̄in̄dī war̄iwamī hinīnḡindeambui.

25 Awi ranambe ana Kraisī ai bogorīmbondüfī nüngu nḡumbo an̄imbo, asu God̄ ai moaruwai nendī ranaheimbo hifīnambo-ndeandürī haya Kraisīndī yirumbo hoarehī hinīnḡindearümbui.

26 Amurī hürütümbī ranaheimbo hifīnambo-ndeandürī ngu-nḡumbo an̄imbo, asu süngunambo hondü-an̄imbo yifī ranahambo amboanī hifīnambo-ndeambui.

27 God̄in̄dī hoafī yare hoafīyowohü yahoya, “God̄ ai mun̄gu-moatükun̄i ahandī hoarehī hinīnḡimareandī,” meho. Nga God̄ ai mun̄guambo moatükun̄i ranam-beyupoanī. Ranīmbo-an̄imbo sīh̄irī fifirīndī-humboane, God̄ ai mun̄gu-moatükun̄i ra Kraisīndī hoarehī hinīnḡimareand-anesī, nga asu ai moai ahandī hoarehī nüngu, nga wanī.

28 Nga mun̄gu-moatükun̄i ra Kraisīndī hoarehī yanḡirīndoan-an̄imbo, asu God̄in̄dī Nīmorī ranai sapo Af̄in̄dī ai mun̄gu-moatükun̄i ahandī hoarehī hinīnḡimareandī ranī-hoarehīndümbui. Rananīmbo asu God̄ ai ahandīhoarī mun̄gu-moatükun̄i aho ranahambo bogorī hondündümbui.

29 Nga asu yifīyeimbī ai bot̄ifekoate-ayei ana, asu nindou bīd̄ifīrī aheim-bohünda hīmonī hundürīyei ar̄ihündī ranai nüngurīhi-ndühīyeia? Asu yifīyeimbī ai bot̄ifekoate-ayei ana, asu nīmboe nindou bīd̄ifīrī ai aheimbo fehefe-dür̄imbohünda hīmonī hundürīyei ar̄ihünda?

30 Asu yihoeffimbo amboa. Ro Krasin̄dī ratüpur̄ī ratüpur̄imayefī asu nindou bīd̄ifīrī ai mun̄guambo sī aho ra moaruwaimbo-r̄ihimunī hei ar̄ihündī. Asu yifīyeimbī nendī ranai asükaiyo bot̄ifekoatembo-ayei ana, asu ro nīmboe moanī ndarīhu an̄imboefa?

31 Wandafī mam̄i, mun̄guambo sī aho ra ro yifīmbo nahuraiya ar̄ihandī. Ra an̄ihond-ane. Se mun̄guambo Sisas Kraisī-babīdī an̄iboadei ranīmboanahī ro sīheimbo hifīhifī-yahühī weindahī rarīhe hoafehandürī.

32 Efesus ngoafīhü ro nīmambeahin̄dī nīnīhondī-babīdī nahurai yifīar̄imayahī. Ranīmbo-hündambo nindouyafe hohoan̄imo süngu ro nīnī-moatükun̄i aboedī mandaham̄ndīha? Nga asu yifīyeimb̄ihündī nindou ranai asükaindei nḡirī bot̄indahindī hoafī ra an̄ihondayo ana, ambesī, nga sīh̄irī moanī, “Sesī dagudifī, hoe nd̄im̄indefī raraondīhu ngef̄imboane. Nga sümbu ana awi sīh̄irī yifīndemboyefī,” hoafī mam̄i hoafīmayo süngu.

33 Se t̄ikai hoafī an̄ihondümbö-nd̄ihimboyei. Sīh̄irī sīhefī wandafī moaruwai-mayei ranī-babīdī ahabodefī ana, asu ai sīhefī hohoan̄imo aboedī ra moaruwaimbo-nd̄ihimunīmboyei.

34 Se wud̄ipoapondīhi hohoan̄imondeih̄i asu moaruwai hohoan̄imo ra rühüsafī hinīnḡin̄dīhindī. Nindou bīd̄ifīrī seana moai awi God̄imbo fifirīhor̄i. Ranahandambo se amoan̄inḡimbeyei-amboane.

Fi asükaiyo botefeyo ranana ngorü-poan̄imboane

³⁵ Nindou bɪdɪfɪrɪ ai dʉdʉndahindʉhi anɪmboya, “Nindou yɪfɪhʉndɪ ra nʉngundɪhi asʉkai botɪmandahinda? Fi ra asʉkaindo botɪndɪfeyowohʉ nʉngu-nahurai fi ndemɪndɪ haya tʉkʉndɪfe manɪŋgoa?” mbɪseimboyei.

³⁶ Ranana hɪhɪndɪ hoaf-ane? Se ra fɪfɪrowamboanafɪ nɪnɪ-moatʉkʉnɪ hoarɪ hɪfambe hɪfɪ kararowandɪ ranai yɪfɪkoate-nahuraiayo ana, asu ai ŋgɪrɪ yangɪrɪ aboedɪ tʉkʉndɪfeyo.

³⁷ Se konɪyo asu nɪnɪ manɪrɪyo hɪfarowandɪ ra moai emʉndʉ dʉdʉdʉ kameihɪ hɪfɪrowandɪ, ŋga hoarɪ yangɪr-ane hɪfɪ kararowandɪ.

³⁸ Ranana asu God ai hohoanɪmomayu sʉŋgu dʉdʉdʉ emʉndʉ napo ra ranɪfɪhɪ pa-pareandɪ. Ranai munɪgu nɪne-moatʉkʉnɪ mamamɪ hoarɪ ranaheimbo ranɪ-poanɪmbo ranɪ-poanɪmbo dʉdʉdʉ, emʉndʉ ra sagadʉrɪ arandɪ.

³⁹ Munɪgu-moatʉkʉnɪ yangɪrɪ nɪŋgo haya hoahoanɪgo-randeimbɪ ranahei fisafɪ ana mamɪ sɪmogodɪ yangɪrɪyopoanɪ, ŋga wanɪ. Nindou ai ŋgorʉ-poanɪmbo fisaf-ane, nɪnɪhondɪ ai ŋgorʉ-poanɪmbo fisaf-ane, ndu napo ai ŋgorʉ-poanɪmboane. Asu kinɪ ai ŋgorʉ-poanɪmboane.

⁴⁰ Sʉnambeahɪndɪ moatʉkʉnɪ fi-poanɪmboane, asu hɪfɪ ndanɪhʉndambo fi-poanɪmboane. Ŋga asu sʉnambeahɪndɪ moatʉkʉnɪ ranai ŋgorʉ-poanɪmbo fiyomboane, asu hɪfɪ ndanɪhʉndambo moatʉkʉnɪ ranai ŋgorʉ-poanɪmbo fiyomboane.

⁴¹ Hʉfɪhamɪndɪ ai-amboanɪ ahandɪ ranɪ-poanɪmbo fi anandɪ. Amoamo ai-amboanɪ ahandɪ ranɪ-poanɪmbo fi anandɪ. Asu mupui amboanɪ ranɪ-poanɪmbo fi anandɪ, ŋga asu munɪguambo mupui ra bɪdɪfɪrɪ ai ŋgorʉ-poanɪmbo fiyo asu bɪdɪfɪrɪ ai ŋgorʉ-poanɪmbo fiyo ra hoanɪgomboane.

⁴² Moanɪ yahurai-anɪmbo nindou yɪfɪyeimbɪhʉndɪ asʉkaindei botɪndahinda tʉkʉndɪfemboe. Fi ra asamboefeyo rananɪmbo ai sʉmboyo-randeimb-ane. Ŋga asu fi ranai yangɪrambofe tʉkefeyo ranai ana sʉmbokoateyo-randeimb-ane.

⁴³ Fi asamboefeyo ranana wosɪhoaforɪ hɪmboyowohʉ hoafendɪyowohane. Ŋga asu fi yangɪrɪ botefeyo ranana moanɪ aboedɪ hɪmboyowohʉ ŋgɪnɪndɪ tʉkʉfeihane.

⁴⁴ Fi asamboefeyo ranana hɪfɪ ndanɪhʉndambo fi yangɪr-ane. Ŋga asu fi botefeyo ranana sʉnambeahɪndɪ fi-ane.

Hɪfɪ ndanɪhʉndambo fi-poanɪmboane, asu sʉnambeahɪndɪ fi-poanɪmboane re-hayamboane anɪŋgo.

⁴⁵ Sapo Godɪndɪ hoafɪ yare hoafɪyowohʉ yahoya, ‘Weanɪgurʉhɪdɪdɪ nindou, ahandɪ ndʉrɪ Adam ana, nindou yangɪrɪ nɪŋgombo tʉkʉmefiyu,’ meho. Ŋga asu ŋgorʉ Adam, Krai, aiana yangɪrɪ nɪŋgombo yɪfɪafɪ saimboyu tʉkʉmefiyu.

⁴⁶ Yɪfɪafɪ hoearambe fi ranai moai raboatei tʉkʉfeyo, ŋga wanɪ. Ŋga hɪfɪ ndanɪhʉndambo fi ranɪboatei tʉkʉfeyoane, asu sʉŋgunambo yɪfɪafɪ fi ranai tʉkʉmefeyo.

⁴⁷ Weanɪgurʉhɪdɪdɪ Adam aiana hɪfɪhʉndɪyu tʉkʉmefiyu. Ŋga asu sʉŋgudɪdɪ Adam ana sʉnambeahɪndɪ tʉkʉmefiyu-ani.

⁴⁸ Hɪfɪ ndanɪhʉndambo nindou ana sapo nindou hɪfɪnambo nafɪyumbɪhʉndɪ-mayu nahurai-anei. Ŋga asu nindou sʉnambeahɪndɪ aiana sapo nindou sʉnambeahɪndɪ tʉkʉmefiyu nahurai-anei.

⁴⁹ Haponɪnɪ ana sɪhɪrɪ nindou hɪfɪnambo nafɪyumbɪ-mayu ranahandɪ fi-hoearɪ-yefomboanefɪ, ŋga mare yahurai-anɪmbo sɪhɪrɪ nindou sʉnambeahɪndɪ tʉkʉmefiyu rahurai fi-hoearɪ-ndemboyefɪ.

⁵⁰ Wandafɪ mamɪ, hoafɪ nda ndahurai-mayowamboanahɪ hoafehandʉrɪ. Nindou hɪfɪ ndanɪhʉndambo safɪ horɪ ranɪ-finambo tʉkʉfimbɪ nindou ranai ana ŋgɪrɪ God ŋgɪnɪndɪ hɪfandarandɪ ranambe ŋgu. Asu nɪne-moatʉkʉnɪ sʉmboyo-randeimbɪ ra asu ŋgɪrɪ nɪne-moatʉkʉnɪ sʉmbokoateyo-randeimbɪ ra ndemʉndʉ.

⁵¹⁻⁵² Dɪbo hoafɪ meŋgoro nda hɪmborɪndei, nindou munɪguambo sɪhɪrɪ ŋgɪrɪ yɪfɪndefɪ. Ŋga munɪguambo sɪhɪrɪ ŋgorʉ-sʉŋgundahundʉhi anɪmbo ranɪ-poanɪmbo

findefi hohu tükündahumboyefi. Nimehünou, himboari dikirihiu afarihumindexi nou bidifiranambo fufunji ai hoafindoani simbori tükündahumboyefi. Sünambeahindexi fufunji ranai hoafindoani animbo nindou yifiyeimbihündi ranai asükaindei botindahimboyei, asu muŋguambo sihiri moani rani-poanimbo tükündahumboyefi.

⁵³ Sümboyo-randeimbi fi ranana ŋgorü-poanimbo findo haya sümboyokoate-randeimbi tükümbifeyo-wamboane. Nga asu yifiyo-randeimbi fi rananimbo ŋgorü-poanimbo findo haya yifiyo-rakoate tükümbifeyo-wamboane.

⁵⁴ Rananimbo sümboyo-randeimbi fi ranai sümboyo-rakoate findoani, asu yifiyo-randeimbi fi ranai yifiyo-rakoate findoan-animbo, asu Baiborambeahindexi hoafi ranai anihondü tükündifemboe. Ai yahoya, “Yifi ai awarihoeihü yanjiri koadürümbo niŋgombo ranai harihoi tükümeŋfeyo!” meho.

⁵⁵ “Yifi se, naha sihafiharihefembo ŋgininda?”

Yifi se, naha sihafiharihefembo ŋginindi moaruwaimbofe ramboa?”

⁵⁶ Moaruwai hohoanimbo, ra yifindi moaruwaimbofe ŋginindi nimindühane. Ahinümbi hohoanimbo ra nindou-yafe moaruwai hohoanimbo nafuiyo arandi rananimbo asu nindou ai moaruwaimbo-ndahimboyei.

⁵⁷ Sihefi Adükari Sisas Kraisindexi ŋginindinamboyu God ai sihefimbo ramareamuna yifiar-ambeahindexi hamarihehundü. Nga ranimbo-hündambo-animbo sihiri Godimbo hihifindhurimboane!

⁵⁸ Wandafi mamihari, ranimboane se akidou-amboani bübürindeimboyei, nga se moani ŋginindi hamindi niboadei. Se muŋguambo si ahora Adükarindexi ratüpuritijirifondei ndühündi, nimboe sapo ndani-moatükunü nda se fifirihindi. Se Adükarimbo ratüpurayei ra ŋgiri moanimbondifeyo.

16

Godindexi nendi fehefembo kaki

¹ Hapondani kaki Godindexi nendi Sudia hifihü amarei ranaheimbo fehefendürimbohünda gugurifembo hoafinda samboanahi. Kraisindexi nendi Garesia hifihü amarei aheimbo hoafimayahi nou se-amboani rasüŋgundihindi.

² Muŋguambo Sande aho rananimbo nindou muŋguambo mamamihari se kaki masahümündi ranahandi saimbo sihei worambe bidifiri digehindi. Rananimbo süŋgunambo ro tükündaheandani, aheimbo kaki gugurife segudürimbo ra se ŋgiri afuri kokopondühündi.

³ Ranihü ro tükündaheandüh-animbo nindou se dibonimehüpuri ranai siheimayo kaki gugurimarihindi ra sowandümo houmbo koandihheapura wandimayo ahamundi fimbo pas kameihari Serusarem ŋgoafinambo mbihanimo-ndamboane.

⁴ Nga asu ro-amboa hohoanimbo-yahaniwani ahanihari ana, nindou ranimemo ranai ro-dibo mbikosomo-ndamboane.

Porindexi hohoanimbo

⁵ Awi ro Masedonia hifi mbusümo nafindahe hehea siheimbo sowahi tükündaheamboyahi, nga ro Masedonia hifinafi homboanahi hohoanimboayahi.

⁶ Awi ro moai fifirihendi, nga se-babidi akidou nimboahani ŋgisihari tükefeyo ra aboedindoani maŋgahiyo, nüŋgumandahe. Se-babidi nimboa mbundihari asu ro nini-nafiyo hombo hohoanimboarandiri rananimbo se wambo nafi hombo mbifarihendihari-amboane.

⁷ Roana se-babidimbo akidou yanjiri nimarimbo ana moeisahi. Nga awi roana se-babidi gedühi niŋgomboanahi hohoanimboayahi, Adükari ai rawoyafo ehu ana.

⁸ Nga awi roana, Efesus ngoafihü ndanihü nïmandihani Suda-yafe adükari si Pendikos* ra tükündifeyoan-animbo ndamboyahä.

⁹ Nïmboe sapo God ai nïmorehi nindowenihä afïndi aheimbo ahandi nindowbofe tüküfemböhünda wambo fondi masendimbo wambo. Nga asu nindow afïndi ai wambo ndanihü hürütarihündiri.

¹⁰ Nga asu Timoti ai rühi sihei nafïndüfiyuanä wanä, se ndahorimindei worinindihoran-animbo ai se-babidi aboedi yihimbokoate mbïnünguwoamboane. Nga ai-amboani mare ro raweheandi nou Adükarïndi ratüpurïyu-randeimb-ani.

¹¹ Nga asu nindow ngorü ai ahambo yowanä moanïndi nindow-ani mbüsümbui. Nga se ahambo moani aboedi fandihëhoranä ngusüfoambe afure küre haya mbüsünüwamboane. Nga ai wandafi mamä bidifiri babidimbo mbisïnïmonda sahehea hïmboyahä-purühanahä.

¹² Haponda wandafi Aporosïndi hoaf-ane siheimbo hoafayahä nda: Ro ahambo wandafi mamä bidifiri-babidi siheimbo süni hoeimbireandürä sahehea hoafiya-handowohanahä. Nga ai hombo moei yahumboani, awi hapondanambe ana. Nga awi ai ninisimboaniyo hombo nafi engoro ana, ai ngumbui.

Bidifiranambo hoafi

¹³ Se hïbadihündühä anihondümböfe hohoanïmo ngïnïndi kïkïhindühümündi nïmboei. Se yihimbokoate moani ngïnïndi nïmboei.

¹⁴ Se ratüpurïndehi ra sihei ngusüfo pefe hohoanïmo ranambo yangir-animbo ratüpurïndei ngei.

¹⁵⁻¹⁶ Wandafi mamä, sapo se Stefanas asu ahandi worambeahïndi-yei hoafi ra fifirihïndi. Sapo ai boateiyei Akaia hïfihü Kraisimbo anihondümbö-rïhindeimbï tükümehind. Ai Godïndi nendi ranaheimbo fehefendürimbo ratüpurï ra refembo afïndi hohoanïmoyei arihündi. Wandafi mamä, ro haponda siheimbo hütïhoafayahandürä se-amboani yahurai nindow-yomondi hoarehi nïmboei. Asu nindow düdi ai-babidi farihoundürihä houmbo ratüpurïyomo arundi amboani kameihä.

¹⁷ Stefanas, Fortunatus asu Akaikus ai sihei fondihümbö sapo se ndanihü sïfokoate-mayei ranimbo asu ai wambo sowana masïfomo-ndamboanahä hïhïfi-hïhïfayahä.

¹⁸ Aiyomo wambo wandi ngusüfoambe ndoru kümarundiri sapo siheimbo ramarundürä nou. Nindow yahuraimbo-animbo nindow aboed-anemo mbïsefi hohoanïmo-ndefomboane.

¹⁹ Esia hïfambe Kraisïndi nendi amarei ranai siheimbo hïhïfarihündürä. Akwira, Prisira-anafe, asu Kraisïndi nendi ahafe worambe fandihä nïmarei arihündi raniamboani Adükarïndi ndürinambo siheimbo hïhïfarihündürä.

²⁰ Asu wandafi mamä mungu ndanihündambo amboani siheimbo hïhïfarihündürä. Se Kristeni-yafe hohoanïmo süngu simbori wakïkïhürïndei.

²¹ Ro Por-anahä wandi warinambo siheimbo hïhïfi hoafi nda sürü paparïhandi.

²² Nindow düdi ai Adükarimbo aboedi hohoanïmo-yondokoate-ayu ana, ai moaruwaimbo-mbïfiyuwoamboane. Adükari, se mborai!

²³ Adükari Sisas ai ana siheimbo moani hïpoambo-mbïreandür-amboane.

²⁴ Munguambo se Sisas Krais-babidi animboei siheimbo ro ngusüfo pararïheandürä.

* **16:8:** Pendikos ai Suda-yafe adükari si nübürambeahïndi sesi yïmungu-remïndimbo si-ane.

2 Korin

Pas yimbu Por ai Korin hündambo sürü papimarandi

¹ Karıhasıhandürı, wandafı mamı, ro Por-anahı sapo God ai wambo moanı ahandı yifırı süngu Sisas Kraısındı hoafı semındı ho rambohünda kafaore hınıngı-mareandı. Ro asu sıhefı wandafı Timoti-dıbo Godındı nendı se Korin ngoafıhü amarei-aneı, asu muıguambo Akaia hıfambe amarei rananei, sıheimbo muıguambo pas nda sürü papırıho koararıhehoandı.

² Sıhefı Ape God asu Adükarı Sisas Kraıs ai sıheimbo moanı hıpoambo-ndıneandürühi ıngusüfoambe afurıfe kifeımbı hohoanımo mbısabınanđur-amboane.

Godımbı Por ai hıhıfımarürı

³ Awi sıhırı Adükarı Sisas Kraısındı God asu Ape ranahambo aboed-anı mbısefımbıboane. Ai hıpoambo-reandımbı Ape-anı asu ıngusüfoambe afurıfe kifeımbı hohoanımo muıgu ra sai-randımbı God-anı.

⁴ Aiani yıhoefımbı-so nıne tııırıfo afındı tüküfeyoanı ıngusüfoambe afure küreamunı arandı. Rananımbı asu ro mandıho nındou bıdıfırı aheimbo sowahı tııırıfo tüküfeyondürı ranaheimbo hohoanımondehühi ıngusüfoambe afurındıho kündıhoa-ndürımbıoyehı sapo ro yıhoehıhoarı Godındı-mayo ıngusüfoambe afurıfe kife hohoanımo sahoamınde hohoambo nahurai wambo.

⁵ Kraısımbı sowahı tııırıfo afındı tüküfeyoanı semündü marandı asu ranane ro-amboanı sahoamınde arıhoandı. Rahurai-ane Kraısındı ıngusüfoambe afurıfe kifımbı hohoanımo afındı ranai yıhoehımbı-so tüküfeyomuna sahoamınde arıhoandı.

⁶ Asu yıhoehımbı-so tııırıfo afındı tükündıfeyoanı ro sıheimbo hohoanımondemıoyehı sıhei ıngusüfoambe afurıfe kifemboane, asu rananımbı God ai sıheimbo aboedambo-ndeandürümbı. Nga asu God ai yıhoehı ıngusüfoambe afurıfembü hohoanımo kürareamunı ana, asu sıhei ıngusüfoambe afurıfendürımbı kameihane. Ranınambo ro tııırıfo masahoamındeheı nahurai se moanane sei hehi ıngınındı anımbıoeı hei ana, God ai sıhei ıngusüfoambe hohoanımo afure küre arandı.

⁷ Ro sıheimboya se ıngınındı mbınıboadeıa sehohıa anıhondümbı-rıhorühanehi. Rananımbı-hündambo ro rarıho fıfırıhoamboanehi, se ro-babıdı tııırıfo sahümündıanı asu se-amboanı ıngusüfoambe afurıfe kifımbı hohoanımo ra ro asahoamındeheı nou ndahümündımbıoyeı.

⁸ Tııırıfımbü moatükunı Esia hıfambe wambo tüküfendırı ranahamboanahı ro wandafı mamı sıheimbo hoafındahandüra se ranahambo fıfırımbırıhında saheheamboanahı. Ranühi wambo tııırıfo afındı hamındı tüküfendırühıyo asu wandı ıngınındı nıngombo ratüpürı hohoanımo ra muıguna hıfınamareandı. Ranıyahı asu ro ıngırı yangırı aboedı nımbıoahı sahehea hoanımomayahı.

⁹ Ranıyahı asu ro hohoanımoıyahanı wandı fıambe tııırıfo afındı tüküfeyowa yıfındımbıoyafı masahı sapo nındou kot hıfandı-randımbı ai hoafıyuhüya, se yıfındımbıoyafı, ehu nahuraiyo tüküfeyondırı. Nga asu ranı-moatükunı yıhoefımbı tüküfeyo ra yıhoefı fımbı hohoanımokoate-ndehühi, ro God yıfıhündı botıre-randımbı-mayu ranahambo yangırı-anımbı hohoanımo-ndefomboane.

¹⁰⁻¹¹ Ranı-moatükunı moaruwai ranai yıhoefımbı hıfıkoefemunımbı mayoyosı, nga asu God ai yıhoefımbı ranambeahındı aboedambo-mareamunı. Mande anımbı süngunambo aboedambo-ndeamunımbı. Asu se yıhoefımbı farıhehimunühi Godımbı dıdıbafayahündı ana, ro ahambo ıngınındı anıhondümbı-rıhurühi se fıya, "Ai yıhoefımbı aboedambo-ndeamunı ıngu," ase fı. Rananımbı hohoanımo-yahümünühi amboanı asu Godımbı hıhıfı-mbırıhor-amboane ai yıhoefımbı

afar+hemuni ran+imbohünda. Ai nindou af+ndiyei did+ibaf+fe süngu y+hoef+imbo hipoamboreamunühi mafar+hemuni.

Por ai hohoan+imo ngorü-süngumareand+

¹² Ndan+moatükun+ ndanahamboanah+ ro h+hifi+h+hifiya ar+hand+: Wand+ ho-hoan+moambe yare hoaf+imeyond+r+ ro God+ndi-mayo sürühoeimbi hohoan+imo ho-hoan+moya mar+hand+. Hifi+ ndan+hündambo nindou-yafe fif+r+ifenambo wambo moai ran+ hohoan+imo ranai rareand+ra tüküfeyond+r+, nga wan+. Nga God+ndi hipoambofe hohoan+imo ranai wambo ramareand+ra asu ro nindou-yei mbusümo mbumundi hohoan+imo ran+süngu yang+r+ mahahabod+hi. S+heimbo-poan+imbo ro yahurai ramar+heandüri hahi.

¹³⁻¹⁴ Ro s+heimbo pas sürü pap+r+ho ar+hoand+ ra se hoeind+hi mbund+hü hoafi ra fif+r+nd+himboyei. Hapoana hoafi ra se ak+dou yang+r+ fif+r+hind+. Nga se ro hoafayeh+ nda munguambo fif+r+nd+hind+hü hohoan+mombeyei-amboane sehehoam-boanehi. Ran+imbo Adükari ai kos+imbo si ra tüküfeyoambe-an+imbo ro s+heimbo h+hifi-h+hifi+nda-hoandüri+mboyei mare yahurai-an+imbo se y+hoeh+imbo h+hifi+h+hifi+nda-hümun+imboyei.

¹⁵⁻¹⁶ Ro rar+he hohoan+moyah+ya, ai wand+ hohoan+imo wud+poapond+hi fif+r+nd+hind+ sahehea horombo ro s+heimbo sowana sifomboanah+ masah+. Ro Masedonia h+f+nambo hafohü kosohü s+heimbo hoeifendüri+mbo asah+, asu se wambo Sudia h+f+nambo hombo mb+fari+hehind+ramboane saheheamboyah+ hohoan+momayah+. Ranan+imbo se wambo yimbumbo hoeind+hind+rühi h+hifi-h+hifi+mbeyei-amboane masah+.

¹⁷ Horombo ro s+heimbo yimbumbo hoeifendüri horombo hoaf+r+he mas+heheand+yosi, nga wan+. Nga ro wand+ hohoan+imo ngorü-süngumar+heand+. Ro yimbu hohoan+mo-yaheimb+mbayah+yo? Ro hifi+ ndan+hündambo nindou nou moai mam+ simboan+ wand+ horombo hoaf+r+he mas+heheand+ ranahambo y+n+ sa asu wan+ sa r+hand+, nga wan+.

¹⁸ S+hiri+ God+imbo an+hondümb+ar+huri nou asu se wand+ hoafi amboa an+hondümb+nd+himboyei. Munguambo hoafi ro s+heimbo asahandüri ra y+n+ ranane asu wan+ ranane ra ai wan+.

¹⁹ Ro Sairas, Timoti-bab+di s+heimbo God+ndi N+imori Sisas Kraiss ranahambo hoaf+imehundüri, aiana y+n+ yahu, wan+ yahu-randeimb+yupoan+. Nga mam+ ho-hoan+imo yang+r+ani hohoan+moyu arand+.

²⁰ Nga asu God+ndi horombo hoafi af+nd+ ra yangromboane, nga ranane asu Sisas Kraiss+ndi süngu-ane horombo hoafi mungu ra an+hondümb+ tüküfe arand+. Ranane asu s+hiri+ God+ndi hoafi h+imbor+yefühi asu Sisas Kraiss+ndi süngu hoafi+yefühi, "An+hond-ane," asept+ God ai adükar+ani hoaf+imbohünda.

²¹ God aiani y+hoef+imbo se-bab+di+imbo ng+n+ndi k+k+h+ramündümuna asu s+hiri+ Kraiss-bab+di ng+n+ndi an+imboeft+. Asu ai s+hef+imbo ahand+ ratüpur+imbo amboan+ kafaare h+n+ng+mareamun+aneft+.

²² Aiyu ai ahand+hoari s+hef+imbo d+bon+yumuni h+n+ng+reamuni haya asu ai Yifiafi Aboedi ra s+hefi hohoan+moambe h+n+ng+mareand+. Yifiafi Aboedi ranana sapo God ai s+hef+imbo aboedambo-femun+imboayo ranahambo nafuimbo-hündamboane.

Por ai moai aheimbo sowana asükai hu

²³ Nga ro an+hondümb+ hoafi hoafayah+ nda God ai an+hond-ane mbüsü ng+n+ndamündümbui. Nga ro s+heimbo d+di+ t+n+r+fo af+nd+ segudüri+poan+ saheheam-boyah+ asu ro hombo hoaf+mayah+ s+hei ngoafi Korin+nambo asükai s+n+koate-mayah+.

²⁴ S+hei an+hondümb+ofe ranana ro hifand+handüri+yah+poan+, nga wan+. S+hei an+hondümb+ofe hohoan+imo ranamboanei se-amboan+ s+heih+oari ng+n+ndi

kikihiri+hümündi animboei. Rananehi asu ro sihei hihifi-hihifi hohoanimo ra botifembohünda se-babidimbo ratüpurie arhoandi.

2

¹ Ranimboyahi ro moani wandi hohoanimonambo yangiriya, awi ro ngiri aheimbo sowana gadi asükainda nginindifimbi hoafindahandürani, afindi hohoanimondei sahehea hohoanimomayahi.

² Asu ro sühühühi siheimbo ngusüfoambe afindi kifimbi hohoanimo mbasahandürimbonana, asu nindou mami ai ngiri wambo hihifi-hihifimbohünda farhendiri. Nga se yangir-anei wambo hihifi-hihifi moatükun randihinda hihifi-hihifayahi.

³ Seana wambo hihifi-hihifiyahündiri-rühündeimbi nindou-anei. Ranimboanahi asu ro siheimbo sowana sini siheimbo ngusüfoambe afindi kifimbi hohoanimo ra segodürimbo moei asahi. Ranimbo-hündamboyah ro horombo siheimbo pas sürü papirih koamaritheheandi. Ro nini-moatükunimboyo hihifi-hihifayah ana, asu se-amboani ro-babidi ranahambo hihifi-hihifiyeihanei. Rani moatükunimbo siheimbo munguambo anihondumbo-rheandürimboanahi.

⁴ Horombo siheimbo pas sürü papirih koaritheheandi simboani ana wandi ngusüfoambe tñirifo afindi nimar+wohüyo asu asübusümbi hohoanimo ranai tüküfih+yo ro aranimbo-aranimboya wakimariheandi. Se tñirifombü hohoanimo-mbeyeia sahehea pas ra sürü papirihambo-yahipoani. Nga se wambo ro siheimbo hohoanimo afindi hohoanimo-arhandür ra fifirimbirihinda saheheamboyah parithe koamaritheheandi.

Nindou ai siheimbo moaruwaimbo-mareandür ranahambo amboawi mbisei-amboane

⁵ Nindou ai ngusüfoambe afindi kifimbi hohoanimo wambo yangiriyopoani masendiri, nga siheimbo munguamboyo masagadür. Ro rani moatükunimbo afindi hoafimbo moeisahi, nga ranimboanahi moani bidifiri yangiri hoafayahi.

⁶ Nindou ranahambo nindou afindi se tñirifombü ratüpur masahündo ra awi rühü safi ahambo hin+ngindihori.

⁷ Nga awi se ahandi hohoanimo moaruwai ranahambo amboawi sahündowohü asu ngusüfoambe afurife kifimbi hohoanimo ndahündo. Nga asu ngusüfoambe afindi hamindi kifimbi hohoanimo ai ahambo munguna moaruwaimbo-nderimboe.

⁸ Ranimboane ro siheimbo hoafi nda hoafehandür, se ahambo sihei-mayo hipoambofe ra nafuindahündoan-animbo ai fifiri-mbireandamboane.

⁹ Ro horombo pas sürü papirih koamaritheheandür moani siheimbo refe hoeife-ndürimbohünda. Wandi-mayo hoafi se süngur+hündühi mungu moatükun ra rarihi mbarihündüyo wanimbaiyo? Nga se ahambo tñirifo masahündo.

¹⁰ Asu se nindou düdi ai siheimbo moaruwai hohoanimoayandür ranahambo amboawi ase ana, asu ro-amboani ahambo amboawi mbisahandomboyahi. Moaruwai hohoanimo engoro ana, ranahambo ro amboawi asahi ana, Kraisindi himboahü siheimbo fehefe-ndürimbohünda amboawi sahühanahi.

¹¹ Satan ai sihefimbo tikai hoafindimuni-mbui sahehea ramaritheandi ra. Ahandi dibohindi hohoanimo ra sapo sihiri fifirihumboanefi.

Troas ngoafihü Por ai tñirifo afindi masemüнду

¹² Ro siheimbo hin+ngiriheiri hehea Troas ngoafihü Godindi hoafi hoafomböhünda tüküyaheandühi hoeiritheandane asu Adükari ai wambo ranhü ratüpurimbohünda aboedi hohoanimo nafuimayundiri.

¹³ Nga ro sihefi wandafi Taitus ranhü hoefikoate-yahühi asu ngusüfo afindi küritheandühi afindi hohoanimomayahi. Raniyah asu ro nindou ranhü amarei

aheimbo hihifiriharü hininḡirihearü hehea, asu ro Masedonia hifinambo mahahi, ḡa siheimbo sowana moai asukai sühühi.

Kraisindi ḡginindinambo ro ḡgasündihurimboanefti

¹⁴ ḡa Godimbo hihifindi-hurimboane nimboe sapo aiani Krais-babidi nimboefani munḡuambo si aho ra sihefimbo aboedi nafi semündümüni huhü asu nine-moatükunirana sihefimbo moaruwaimbo-femunimbo aho ra ḡgasündihu aboedühi tükehundi. Yihoefti ratüpurirana hamboani God ai hoafiyuan asu nindou ai Krais ranahambo fifiririhori. Kraisimbo fifirife ranana aparümbi fisinḡarü yanḡor wakareandi nahurai-ane.

¹⁵ Sihiri amboani aparümbi fisinḡarü Kraisindi-mayo Godindi aboedi sesi mandife fondi waminandi aboedi tükufe hafo arandi tükufe haya God sowana aho nahurai-anefti. Fisinḡarü ranane nindou Godindi hoafi süḡurihindeimb-ayei asu ahandi hoafi süḡufekoate-ayei ahei mbusümo yanḡorü wakareandi.

¹⁶ Nindou didiyei Godindi hoafi himborikoate animboei aheimbo ana yifi fisinḡirihaurai-ane. Sapo fisinḡarü ranai-ane aheimbo hifokoarearü arandi. ḡa asu nindou Godindi hoafi süḡurihindeimbi aheimbo ana fisinḡarü ranai yanḡirihinḡombo sagadüri arandi. Nindou munḡuambo aiana ḡgiri aheihoari Godindi ratüpurirandihindi.

¹⁷ ḡa se fifirihimboanei, roana nindou afindi ai homo Godindi hoafi hoafiyomondühi kaki sowandümo arandi nahurai nindou-yefipoani. ḡa God ai yihoeftimbo ratüpuriramasemuna asu ro moai ahandi ratüpurirana hambo tikai hoafiyefi rihundi. ḡa roana Krais-babidi hohoanimo mam süḡurihundühanefi asu Godindi himboarühi hoafi ra mbumundi süḡu yanḡirihoeftiyefi arihu hefti.

3

Simbori hoafi femindi sihefembo ratüpuriyomo-rundeimbi nindou

¹ Ro Godindi ratüpuriyefirihundeimb-anefti masefti ra awi asukai yihoeftihoari yihoefti fimbo boriyefihumbo se yihoeftimbo aboed-anemo mbiseiya sefimbo mbaiyefiyo? Asu awi ro nindou bidifiri nou ai pas sürü papirihü-ndeimbihündi siheimbo saiyoani asu se yihoeftimbo aboed-anemo yahombohünda mbayefiyo? Asu se yihoeftimbo farife-munimbohünda pas yahurai sürü papimboyo? ḡa wani.

² Seanei yihoeftimbo nindou munḡu aboed-anafani yahomunimbohünda pas nahurai-ayei. Pas ranahambo sürü papimarihündi ranana sihei ḡgusüfoambe-ane amaro. Munḡuambo nindou ranai pas ranahambo fifirihihahi hehi asu ai hoeiferambohündamboane.

³ Rani-moatükuniradibohindiyopoani, ḡa ai yahurai-ane. Krais ahandihoari randi pas ra sürü papira mbura yihoefti süḡu koamarihendi. Pas ra moai peninambo sürü papirandi, ḡa God yanḡirihokadürümbo nünḡu-randeimbi ranahandi Yifiafinambo sürü papimarandi. Asu moai God horombo ramareandi nou nimoeifihisürü papirandi, ḡa nindou-yei hohoanimoambeahiyosürü papimarandi.

⁴ Ro rani hoafi hoafayehi ra sapo Kraisindi süḡu ro Godimbo anihondümbomarihori.

⁵ Asu ḡgiri yihoeftihoari yanḡirihana rani ratüpurirandihundi, ḡa ranimboane asu ro ḡgiri hoafindefühüya, yihoeftihoari rihundi rani ratüpuriramarahundi mbisefti. ḡa Godindi ḡginindi sahumindefi hohumboanefti ratüpuriyefi arihundi.

⁶ God ai ahandihoari yihoeftimbo se randumboemo mehuwa, asu ro simbori hoafi femindi sihefe ratüpuriranimboemoyahu animboefti. Ratüpurirana horombo sürü papiru sihoemombo-yomopoani. ḡa Yifiafi Aboedindi ḡginindinamboyo sürü papira masihendi. Ahinümbi hohoanimo sürü papiru masihoemo rani-süḡu

ana nindou ai yifíyeyi aríhündí, nga Yifiafi Aboedí ana nindoumbo gedühí yangíri nínjombo sendühane.

⁷ God ai ahínümbí hohoanimo ra nímoeifihí sürü papímarandí. Nga asu raníyo raní-moatükuní ra Godíndí-mayo hímboamupuimbo-randeimbí raní bitapíre tüküme Feyo. Raníyo asu Mosesíndí ngusümboarí ranai hímboamupuimbo-maranda asu Israeríhündí ai ahandí ngusümborí ra ngírí ndondíhi hoeíndíhíndí. Nga asu sünguna homboyo raní-moatükuní ranai afurímaríhoayo.

⁸ Ranímboane Yifiafi Aboedíndí ratüpurí ra ahínümbí hohoanimo ranahambo ngasünde haya hímboamupui-randeimb-ane.

⁹ Ahínümbí hohoanímondí ratüpurí ranana nindoumbo papí-hoafímboane, nga asu Godíndí-mayo hímboamupuimbo-randeimbí si raní-díbo mengoro. Raní hohoanimo raní-sünguyo nindou ai yifíyeyi aríhündí. Nga asu nindoumbo Godíndí hímboahü mbumundí tüküfembo ratüpurí hímboamupuimbo-randeimbí si raní-díbo engoro ra ngasündeamboane.

¹⁰ Aníhond-ane, horombodídí ratüpurí ranahandí hímboamupui-randeimbí si adükarímayosí, nga ndeara díkírífemboane. Nímboe sapo hapoana aboedí hoafíndí ratüpuríndí hímboamupuimbo-randeimbí si adükarí hamínd-ane.

¹¹ Ahínümbí hohoanímondí ratüpurí hímboamupuimbo-randeimbí si kameihí tüküme Feyosi, nga moai gedühí yangoro. Nga aboedí hoafíndí ratüpurí koadürümbo-koadürümbo yagodomboe ranímboane asu ahandí hímboamupuimbo-randeimbí si ra adükarí hamíndí-mbeyowamboane.

¹² Aboedí hoafíndí ratüpurí ranana ngírí muḡgundo ranahambo ro aníhondümbo-ríhu hohu anímboefí. Ranímboane asu ro yíhímboate ranahambo hoafíyefí aríhündí.

¹³ Roana Moses yare marandí nou moai yaríhu ríhündí. Aiyu ahandí ngusümboarí ra hoearínambo gabudímareandí. Rananímbo Israeríhündí ai sapo hímboamupuimbo-randeimbí si ra ahandí ngusümboarambe tüküme Feyo ra ngírí hoeíndíhínda afurínde gado.

¹⁴ Nga asu ahei hohoanimo ra moai hoeireandürí. Raníyeyi asu ai horombodídí hoafí femíndí síhefe ra hoeiríhíndühí asu ahei ngusümboarambe hoearí nou ranai ahei ngusüfoambe gabudífoareandürí haya ho-hombo haponda tüküme Feyo. Ai moai raní-moatükuní ra raguanambo-ríhíndí, nga waní. Kraisi mamí ranahandí süngunambo yangír-anímbo God ai hoearí ngusüfoambe gabudareandí ra raguanambo-ndeambui.

¹⁵ Horombo peyo haya ho-hombo hapondan-amboaní ai Mosesíndí hoafí hoeirühi marühí hei ra hoearí ranai ahei hohoanimo ranahambo gabudímareandüra asu hoafí nímíndí ra moai fífíríhíndí.

¹⁶ Nga nindou ai Adükarí sowanambo híhíríyahi ahei ana, hoearí ra Adükarí ai raguanambo-ndeambui.

¹⁷ Adükarí ndanai ana Yifiafi-ani. Nga asu Adükaríndí Yifiafi ranai nindou ranahandí fiambe amarondo ana, asu nindou ranai moaní aboedambo-ndüfimbui.

¹⁸ Muḡguambo síhírí ana moai síhefímbo níní-moatükuní ai ngusümboarí gabudea-muní. Ranane asu Adükaríndí-mayo hímboamupuimbo-randeimbí si ranai síhefímbo tapara-míndímunühí asu síhírí hoehímbo nou nindou ranahei fihí hefí taparíhu-míndefímbo nou-ayefí. Rananefí muḡguambo si aho ra hímboamupuimbo-randeimbí si ranai adükarí tüküfe howohü síhefímbo ḡgorü-süḡgureamuní hoaní síhírí Adükarí anüḡgu nou nímboefí aríhündí. Adükarí síhefí ranai Yifiafi wamboani ai rasüḡgure arandí.

Kraisindî hoafi sowandümo homo-rundeimbi ai hifîna nafümbi hipirî nahurai-anemo

¹ Sapo God ai yîhoefimbo hipoambo-reamunî hayambo-wamboyou ratüpurî ra mase-munî ro refembohünda, ranimboane asu ro moai yiboaruko-yiboaruko-yahundühî ambe sefi hîningirîhundî, nga wanî.

² Ranimbo-hündamboyeft asu ro amoanîngümbî ratüpurî dîbo engoro nindou ai yaru marundî ra daboadanambo-marîhundî. Roana moai tikai hoafi hohoanîmo süngurîhu hefi rîhundî asu moai Godîndî hoafi ra ngorü-süngurîhu rîhundî, nga wanî. Nga roana nindou ranai yîhoefî ratüpurî Godîndî hîmboahü ra hoeirîhindühî ahei hohoanîmoambe ratüpurî ranahambo aboed-ane mbîseiya sefîmboanefî asu hoafi hondü ra weindahî hefi hoafiyefî arîhundî.

³ Godîndî hoafi ro hoafiyefî arîhundî ranai dîbo engoro ana, sapo nindou ahandî hoafi hîmborîkoateyei heimbo awarîhefemboayeî aheimbo-anendürî.

⁴ Nindou ranai ana hoafi ranahambo moai anîhondümborîhindî, sapo ahei hohoanîmoambe nîmbî amaro hîfî ndanîhündambo tikai god nüngumbü Satan ai gabudîfoareandürî hayambo wambo. Rananeî asu ai Krais sapo Godîndî sisamî hondü nahurai aiyu ranahandî aboedî hoafîndî hîmboamupuimbo-randeimbi si ra moai hoeirîhorî rîhündî.

⁵ Ro bokararîheheandî ra moai yîhoefî fimbo hoafiyefî rîhundî, nga wanî. Nga Krais ai Adükar-ani sefi hoahumboanefî asu ro ahandî sünguyo sîhei ratüpurîyefî rîhundeimbi anîmboefî ranahambo hoafiyefî arîhundî.

⁶ Sapo God hîfî sünü nafîrandambe ai hoafîyuhü yahuya, “Nîmbî yare nîmaroambe si ranai simbeyo-wamboane,” mehu. Asu God mamî ranani sîhefî hohoanîmoambe si ramareanda afîndî hamîndî tüküme feyo asu sîhefî ngusüfoambe ranai aboedî si nahurai engoro. Ro si ranahambo fîfirîhumboanefî sapo Godîndî hîmboamupuimbo-randeimbi si Sisas Kraisîndî ngusümborambe apenîngo ranahambo.

⁷ Nga roana sapo aboedî hoafi ngînîndî napo nahurai hîfîna nafümbî hipîrambe afoero nahurai-aneft. Ranî-moatükunî ra nindou ai yarîhi fîfirîhindühî ndanî-moatükunî ngînîndî afîndî nda Godîndî-mayoane, nga asu yîhoefî-mayopoanî mbîsei-yambohündamboane ra.

⁸ Yîhoefimbo afîndî tînjîrîfo ranai moaruwaimbo-reamunîsî, nga asu awi moai munğunambo moaruwaimbo-reamunî. Afîndî moatükunî ranai yîhoefî hohoanîmo ranahambo kîkîhîramîndî-munühanesî, nga asu awi yîhoefî hohoanîmo ra moai munğunambo hamîndî peyo randî.

⁹ Nindou bîdîfirî ai yîhoefimbo moaruwaimborîhimunî marîhündîsî, nga asu God ai yîhoefimbo moai hîningîreamunî randî. Ai yîhoefimbo harîyahümunî marîhündîsî, nga asu ro moai moaruwaimbo-yahu rîhundî.

¹⁰ Munğambo si maho ra Sisas yîfîmayu nou yîhoefî fimbo amboanî yîfîmbo yangîrî nahurai-mayefî. Ranimboane asu Kraisîndî yangîrî nîngo hohoanîmo ra yîhoefî fiambe hoeimborîhind-amboane.

¹¹ Ro yangîrî nîmboefühî Sisasîndî ratüpurî, ratüpurîyefanî, nindou ai yîhoefimbo hîfokoeffemunîmbo sei hehi raraomarîhümunî. Rananîmbo asu Sisas ai hîfî ndanîhü manüngu ahandî yangîrî nîngo hohoanîmo amboanî yîhoefî yîfîmbo fiambe weindahî tükümbî feyo-wamboane.

¹² Ranane asu yîfîmbo hohoanîmo ra yîhoefimbo sowahî engoro, nga yangîrî nîngo hohoanîmo sîheimbo sowahî engoro.

¹³ Godîndî hoafi yahoya, “Ro anîhondümborîhe heheambo wamboanahî hoafayahî,” meho. Mare yahurai-ane ro-amboanî mamî anîhondümbofe-namboanefî hoafayefî.

14 God ai Sisasimbo yifihündi botimariri ranahambo fifirihumboanefi. Ranimbo-hündambo-animbo asu yihoeimbo amboani Sisas ramefiyu nou botindeamuni haya, ndemündumuni siheimbo kameih gafu ahandi fikim hiniŋgi-ndeamunimbui.

15 Nga asu siheimbo farihefe-ndurimboane munju tinirifombü rani-moatükuni yihoeimbo sowahi tükufe arandi. Süngunamboanimbo Godindi hipoambo hohoanimo ranai nindou afindi ahei ngusüfoambe tükündifenduri ndandani asu ai Godimbo afindi hihifindihorühi ahambo aboed-ani sei mbirihünd-amboane.

16 Roana ranimbo hohoanimo yefi hoeirihundühanefi asu ro Godindi ratüpurimbo ra moai mbosiyefi rihundi. Yihoei fi ranai moaruwai-yowohanesi, nga asu yihoei ngusüfoambe hohoanimo ranai munjuambo si aho ra aboedi simbori tüküfeyoani ndorihu hohoanimo-yefühanefi.

17 Rani-moatükuni ra ai ndahurai-ane: Tinirifo yihoeimbo sowahi tükufe arandi ra afindi hamindiyopoani, nga ranimbo wambo asu ngiri amitata moendindo. Nga asu süngunamboanimbo sünambe moani aboedi hamindi ngorü-süngundahu koadürümbo-koadürümbo nimandemboyefi. Sünambe süngunambo aboedi hamindi nimari ranai-animbo asu haponda hifi ndanihü tinirifo akidou engoro ranahambo ngasündeamboe.

18 Sihiri ana moai nine-moatükuni himboarinambo hoeife-randeimbi moatükuni ranahamboyo poani kokorihu hefi arihundi, nga wani. Nga sihiri ana nine-moatükuni himboarinambo hoeifekoate-yefi arihundi ranahamboane hohoanimo parihu arihundi. Sapo nine-moatükuni sihefi himboarinambo hoeirihu arihundi ranana ngiri gedühi yagodo, nga nine-moatükuni sihiri sihefi himboarinambo hoeifekoate-yefi arihundi ranai-animbo gedühi koadürümbo-koadürümbo yagodimboe.

5

1 Sihiri fifirihumboanefi hifi ndanihü dago ndanambe animboefi ndanana kandihoeyoani asu ngoasümboani ana God ai wori hondü sünambe sihiri niŋgomböhünda hiniŋgimareandi ranambe-animbo nimboemboyefi. Wori ranana nindou moai worimboarundi, nga moani koadürümbo fondarimboane.

2 Hapondanana sihiri wori aboedi hamindi sihefimbo sünambeahindi nou gabudi-foareamunimbo afondaro ranahamboanefi sihiri hanafumboyefühi hohoanimo pararihundi.

3 Sihiri rani-moatükuni aboedi ra fi ranahambo gabudafoarihundi ana, asu sihiri ngiri fi safi yangiri nimboefi.

4 Yini, awi sihiri haponda dago ndanambe nimboefomboanefi hanafumboyefühi afindi hohoanimoayefi. Asu sihiri rawehundi ra sihefi fi-hoeari wamindafi ra raguanambo-fembo sefi hohumboyefipoani, nga wani. Nga sihefi fi-hoeari simbori ra sapo hoeari hondü simbori nahurai güdifemboane. Asu rananimbo sihefi fi sümboyo-randeimbi ranai aboedi yangiri gedühi niŋgombo ra mbisemindowambo sefi hohumboanefi.

5 God ai ahandihoariyu sapo sihiri yangiri semindi hefe niŋgombo ra didiboadore masihendi. Raniyu asu ai sihefimbo Yifiafi Aboedi ra masemuni. Yifiafi Aboedi masemuni ranana sapo munju aboedi moatükuni süngunambo God ai sihefimbo refemunimboayu ranahandambo weangurühdidi bidingiriyo.

6 Ranane sihefi flambe nginindi tüküfemuni arandi. Haponda sihiri ra randihu fifirindi-humboane sihefi fi nda sihefi wori nahurai ranambe animboefisi, nga sihiri Adükarindi wori ranahambo angun-ane fi animboefi.

7 Hapondanambe sihiri moani Adükarimbo anihondümbo-rihurühanefi animboefi. Nga nini-moatükuniyo hoeifembo ranahambo hohoanimo parihu-ndühiyefipoani animboefi.

⁸ Sihefi hohoanimo ranai nginindi tüküfemunühane asu roana yihoe fi nda hifi ndanihu hingife hefembo hafo Adükarî-babîdi ngoafi hondühi nîmarîmbo rananefi hohoanimoayefi.

⁹ Ranîmboanefi sîhîrî ana ngoafi hondühi nîmboefühi-ndoan-ane asu ndühi nîmboefühi-ndoan-ane ra ro moanî nîne hohoanimo Adükarî ai hohoanimoayu ra süngufembo yangîrî hohoanimoayefi.

¹⁰ Muŋguambo sîhîrî Adükarî ai yîboboreandi sîmboanî ra ahandî himboahü tükündahumboyefi. Rananîmbo ranî-sîmboanî sîhîrî fi ndarîhu nîmboefambe aboedî ratüpurî ratüpurîmayef-ane, asu moaruwai ratüpurîmayef-ane, ranîmbo muŋguambo sîhîrî mamamî nîne-moatükunî ramarîhundî sîmongorühi Adükarî ai ndemunümbui.

Nindou ai Kraîsîndî süngu Godîndî ngunindîmbofe tüküfemboane

¹¹ Ranîmboane roana Adükarîmbo yîhimboyefühi, ahandî hoarehi nîmboefühi nindou bîdîfirîrambo hoafiyefî habodefi arîhundî ahei hohoanimo botîfendüranî ai Adükarîmbo anîhondümbö-fimbohünda. God ai yîhoe fimbo ndore fîfireamunîmboani. Mare yahurai-ane sihei hohoanimoambe se yîhoe fimbo ndorîhi fîfirîmbîrîhimun-amboane asefi.

¹² Ro asükai siheimbo ndanî hoafi hoafayefî nda se yîhoe fimbo aboed-anemo yahombo-hündamboyoanî, nga se yîhoe fimbo hîhîfi-hîhîfi-mbeyahümuna sefîmboyefî. Rananîmbo asu se nindou bîdîfirî-yafe hohoanimo ranahambo hîhîfi-hîhîfayei, nga nindou-yafe hohoanimo ranahambo moai hohoanimoyei se sîmborî hoafîmbohünda hoafayahandürî.

¹³ Nindou bîdîfirî ai yîhoe fimbo hîhîndî-hîhîndî-yomondühanemo masei. Ro hîhîndî-hîhîndayefî ana, Godîmbo-hündamboanefî. Nga asu haponda ro ndorîhu hohoanimoayefî ana, ra siheimbo farîhefendürîmbo-hündamboane.

¹⁴ Kraîs yîhoe fimbo hîpoambo-mareamunî hohoanimo ra yîhoe ratüpurî ranahambo hîfandarandî. Ra yarîhu fîfirîhundî nindou mamî ai nindou muŋguambo ranaheimbo sünguna yîfîmayu ranî-süngunambo-anîmbo nindou mamamî sîhîrî amboanî yîfîyefîmbo nahurai-anefî.

¹⁵ Ai nindou muŋguambo sihefi sünguna yîfîmayu. Ranî süngumbo-anîmbo nindou sîhîrî ndarîhu yangîrî nîmboefambe ra sîhîrî hohoanîmomayefî süngu yangîrî hohoanîmoyohü hoahoŋgopoanî, nga yowanî. Nga sapo ai sihefi sünguna yîfîyu mbura asükaiyu botîfi mahafu ranîmbo sîhîrî ndondîhu hohoanîmondefü-anîmbo hahabodefomboane.

¹⁶ Ranî-mayowamboane roana ngîrî nindou-yafe hohoanimo ra süngundîhundühi asu nindou ngoründî hohoanimo türüboadîhu ngefî. Yinî, horomboyefî sîhîrî nindou-yafe hohoanimo ra yarîhu hohoanîmoyefühi Kraîsîmbo tûmafoarîhurî hefîsî. Nga asu hapondanî ana sîhîrî moai ahambo ranî hohoanîmoyahundo rîhundî.

¹⁷ Hîmborîyei. Nindou mamî ai Kraîs-dîbo anüngu ana, God ai nindou ranahambo sîmborî nindoumbondîrî hînîngîndîrîmbui. Wamîndafî hohoanimo awarîmarîhoayo, nga asu sîmborî hohoanimo tüküfemboane.

¹⁸ Ran-moatükunî ranana God aiani nîmindühiyu haya yare arandî. Horombo ana sîhîrî ahandî hürütümbü nindoumboyahu manîmboefîyosî, nga asu hapondanîyu Kraîsîndî süngu sihefîmbo God ai aboedî-aboedî-mareamunî. Ranîyu asu Godîndî hürütümbü ranaheimbo farîhefendüranî asu ai God-babîdîmbo wudî-wudîfembo ratüpurî ra yîhoe fimbo masemunî.

¹⁹ Siheimbo ro ndarîhu hoafehundürî: God ai nindou muŋguambo Kraîsîndî sünguyu ngunindîmbore arandî. Asu ai moai nînî-moatükunîyo moaruwai hohoanîmoyei marîhündî ranahambo hohoanîmoyu sîhairandî, nga wanî. Asu ai nindoumbo wudî-wudîfembo hoafi ra hoafîmbo ratüpurî masemunî.

²⁰ Ranimboanefi ro Kraisiñdi yasimondühindi hoafi ra sahumindefi hohu hoafayefi. God ai ahandi hoariyu yihoe fi yasimondi süngure haya muñguambo nindou ranaheimbo wudi-wudiñdahindi yahundüri arandi. Rananefi ro Kraisiñdi fondi sahumindefi hohu hoafiyahu-ndürühiya, “Awi se God-babidi hürütümbü hohoanimo ra hiniñgirihi hehi asu wudi-wudiyahi,” sefi hohu hoafiyefi arihundi.

²¹ Kraisi ai moai moaruwai hohoanimo yu randi. Nga asu God aiyu sihefi-mayo moaruwai hohoanimo ra ahandi wami semündü manandeandi. Raniyu asu Sisas ai nindou moaruwai hohoanimo yumbü nou tüküme fiyu. Sihefi-mboya, ai wambo-so nimboeimbo wandi nginiñdinaambo Godiñdi nindoumboyahi moani aboedi mbumundi safi mbiniñboei-amboane yahuhayamboyu ai rani-moatükuni ra ramareandi.

6

¹ Ro God-babidi nginiñdi nimboefombo ratüpuriyefi rihundeimbi-ane fi nda siheimbo hütihoe fi hundüri, “Sapo se Godiñdi-mayo hipoambo hohoanimo masahümüñdi-ane, nga asu se rani-moatükuni ra moani-yeimbündühümboyei,” asefi.

² God ai yare hoafiyuhü yahuya, “Rani si hamindi hondü ro sihei hoafi himborimayahi. Asu siheimbo ro aboedambofe-ndürimboayahi rani si tüküfeyoambe mafariheheandi,” mehu. Se hoafi ra himboriyei! God ai siheimbo fehefembo aboedi si-ane tüküfeyo. Hapondanana God ai siheimbo aboedambo-fendürimbo yahumboani.

³ Roana nindou bidifiri ai yihoe fi ratüpuru ranahambo moaruwai-ane mbiseimboyei sefi hohumboanefi. Asu ro ngiri nindou ranahei himboahü moaruwai ratüpuru randihundani ai hoeindiñdühü ranana moaruwai hohoanimoane mbisei.

⁴ Nga roana Godiñdi ratüpurimbo nindoumboyahu nimboefombo wambo, asu muñguambo si aho ra yihoe fi aboedi ratüpuru rani-yanğiri-ane muñguambo nindou ranaheimbo yarihu nafuiyahundüri arihundi. Rananefi asu roana nini tiriñifo yihoe fimbo-so tüküfeyoane, asu afindi hohoanimo tüküfeyoane, ra moanane sefi hohu nginiñdi animboefi.

⁵ Nindou ai yihoe fimbo hariyahümüni, karabusirihimuni, asu mam afindi gugurühi mburühi moaruwaimbo-rihimuni arihündi. Asu ro gedühi ratüpurimayefi hefi raniyefi ndofe apo, sesi, sesi raraokoateyefi arihundi.

⁶ Asu ro sürühoe imbi hohoanimo yefühi yihoe fi Godimbo fifirife ra ndorühi kikiñirihuminde fi arihündi. Yifiafi Aboediñdi nginiñdi ranai yihoe fi fiambe nimarowohüyo asu ro nindoumbo aboedi ndondorihundüri arihundi. Asu ro nindou ranaheimbo Godiñdi ratüpuriyefi-rihundeimbi-ane fi sefi hohu nafuiyefi arihundi.

⁷ Ro Godiñdi nginiñdinaambo nimboefomboanefi asu ahandi-mayo hoafi hondü ra hoafiyefi arihundi. Ro mbumundi hohoanimo ra yifiari, niniñehoari nou sahumindefi hohumboanefi animboefi rani-moatükuni ra raniñambo yifiariyo rambohünda.

⁸ Nindou bidifiri ai yihoe fimbo didiboado-rihimunühi aboed-anemo sei, asu bidifiri ai yihoe fimbo moaruwai-anemo sei arihündi. Bidifiri ai yihoe fimbo amonğoni hoafiyahümüni, nga asu bidifiri ai nindou bidifiramboya, aiana aboedi ratüpur-ane ratüpuremo sahümüni arihündi. Bidifiri ai yihoe fimboya, aiana wosihoafori hoafiyomo-rundeimbi-anemo sahümüniñsi, nga asu roana hoafi hondü rani-yanğiri-ane hoafiyefi arihundi.

⁹ Ro Kraisiñdi hoafi sahumindefi hefi-rihundeimbi-mayefi ra nindou bidifiri ai moai fifirihimuni, nga asu afindi ai se rananemo sei hehi fifirarihimuni. Roana nindou ndeara yifimbo yanğiri yefiñsi, nga asu awi aboedi yanğiri animboefi. Yihoe fimbo tiriñifo masemuniyosi, nga asu awi ro moai moaruwaimbo-yahundi.

¹⁰ Ro afindi hohoanimo yefi arihundi yosi, nga asu muṅguambo si ra hihifi-hihifiyefi arihundi. Ro nindou moaruwai safi animboefisi, nga awi ro muṅguambo nindou ranaheimbo afindi moatükuní aboedi sahundürí arihundi. Ro nindou kakikoate-ayefisi, nga asu ro napo afindeimbi nahurai-ayefi.

¹¹ Wandafi mamí Koriníhündí, ro síheimbo hoafi nda himboahü hoafehundürí. Ro síheimbo yíhoefi ṅgusüfoambe afindi hamindi hohoanimo-ayahundürí.

¹² Roana síheimbo hohoanimo kikiríhumíndefi himboyefühi-yefipoani, nga asu simbori seanei yíhoefimbo moai yahurai hohoanimoyahümuni.

¹³ Ro haponda síheimbo wandí nimorimbo nou hoafehandürí: Síhei hohoanimo ra yíhoefimbo ṅgusüfo pandíhimuni simbori ro síheimbo rawehundi nou.

Síhírí ana Godíndí wor-aneí

¹⁴ Godíndí hoafi aníhondü-mbofekoate nindou rani-babídimbo ana se mamí ngeimboyei, nga yowaní. Nüṅgundíne mbumundi hohoanimo asu hohoanimo moaruwai ra mamambemandínea? Nüṅgundíne si-ane asu nimb-ane ra mamí manimbafea?

¹⁵ Nüṅgundíne Krais-ani asu Satan-ani ai hohoanimo mamí süngumandínea? Asu nüṅgundíne nindou ai Kraisimbo aníhondümboriri-randeimb-ani asu nindou ai ahambo aníhondümbofe-koateyu-randeimbi ranai hohoanimo mamí süngumandínea?

¹⁶ Nüṅgundíhu Godíndí worí ra sanendí kabomo worí rani-díbo mamambemandífépíra? Nga síhírí ana God Yangírí Nüṅgumbü ahandí wor-aneí! God ai ahandíhoari hoafiyuhü yahuya, “Ro wandí worí ra wandí nindou rani-babídí worímbondíhi mbundíha ahei mbusümo nímándímboyahi. Rananímbo ro ahei Godíndahaní asu ai wandí nendí-ndeimboyei,” mehu.

¹⁷ Ranimboane asu Adükari ai hoafiyuhü yahuya,
“Se aheimbo híníṅgíndíhindürí hehi
sepoanímbo ṅgei nímandei.

Nga asu se moaruwai hohoanimo ra randíhimboyei.

Nga rananímbo asu ro síheimbo wandíhoari ndahamíndíharü-mboyahi. *Aisaia 52:11*

¹⁸ Rananímbo asu ro síhei apembondahe nímbohaní,
asu se wandí nímorehí asu nindowenihí nímorímbondahi nímboeimboyei,” **2**
Samueí 7:14

Adükari Muṅguambo Ngíníndí Hífandandeimbi ai ramehu.

7

¹ Wandafi mamí, Godíndí-mayo hoafi ndanana sapo síhefímbo hoafiyu masíhend-ane. Rani-mayowamboane awi síhírí Godímbo yíhímbondefühi, síhefi fiambe-ane asu hohoanimoambe-ane níne moaruwai hohoanimo ra híníṅgíndíhu hohu moaní aboedi sürühoeimbi yangírí hamíndí nímboefomboane.

Koriníhündí ai ṅgor-süṅgumaríhindí ranahambo Por ai hihifi-hihifímayu

² Se wambo síhei ṅgusüfoambe hohoanimo pandíhindíri. Roana moai nindou ṅgorümbo moaruwai hohoanimoyahando ríhandí. Asu ro moai nindou ṅgorümbo moaruwai hohoanimo süngufembo yaríhe ríhandí. Moai ro nindou ṅgorümbo tíkai hoafiyahandowohü asu ahandí napo kiahe hüsíhamíndí ríhandí.

³ Ro síhei wamí papífendürí hoafombohünda ndaríhe hoafiyahühi-yahípoani, nga waní. Nga horombo hoafímayahi nou síheimbo ṅgusüfoambe pandíhurí ṅgefombo yífíndemboyeí.

⁴ Ro síheimbo weindahí nda hoafehandürí. Roana síheimbo hihifi-hihifi nafíríhamíndí-harümbóanahí! Wambo-so tíṅrífó afíndí túkefeyo-amboani, asu ro

s̄heimbo hohoan̄mo-yahandür̄h̄i, asu wand̄i ngus̄üfoambe hohoan̄mo fufur̄ifoa-reand̄iran̄i ran̄imbo ro af̄ind̄i h̄ih̄ifi-h̄ih̄ifiya ar̄ihand̄i.

⁵ Horombo ro s̄heimbo h̄in̄nḡir̄ihundür̄i hohu Masedonia h̄ifi-h̄ü hefi tükümehund̄i amboa ran̄ih̄ü ro moai fi har̄ihu n̄imarefi, nga wan̄i. Nga ran̄ih̄ü ana ȳihoēfi-mbo-so t̄iŋ̄ir̄ifombü hohoan̄mo af̄ind̄i ran̄i tüküfeyowohüyo, nindou ngor̄ü-bab̄idi s̄imbor̄i hoafi-yefüh̄iyefi ngus̄üfoambe ȳih̄imbomaramun̄i.

⁶ Nga awi God ai nindou düdi ai t̄iŋ̄ir̄ifombü hohoan̄mo ahand̄i fiambe tüküfeyoan̄i aboedi fufur̄ifoa-reand̄eimb-ani. Ran̄iyo ran̄i-s̄imboan̄i God ai Taitus̄imbo koamar̄iheira ȳihoēfi-mbo-so s̄ün̄i tükümeŋ̄iyuwa asu ȳihoēfi ngus̄üfoambe fufur̄i-mafoareamun̄i.

⁷ Ai ȳihoēfi-mbo sowana masünu ran̄imbo yanḡir̄iyefi-poan̄i ramehund̄i, nga se ahambo sapo ngus̄üfoambe did̄iboado-mar̄hor̄i hoafi ra semündü s̄ün̄i hoafimemun-amboyefi asu ȳihoēfi-mbo God ai ngus̄üfoambe fufur̄i-mafoareamun̄i. Taitus̄ ai ȳihoēfi-mbo hoafimemun̄i sapo se wambo hoeifend̄ir̄üh̄i mam̄i hohoan̄mo süngufembo af̄ind̄i hohoan̄momayei asu se wambo fehefend̄ir̄imbo sei hehi hohoan̄moayei habodei. Asu ran̄imboanah̄i ro h̄ih̄ifi-h̄ih̄ifayah̄i habod̄ih̄i.

⁸ Ro pas s̄heimbo par̄ihe koamar̄i-heheandamboyei se moai h̄ih̄ifi-h̄ih̄ifiyeisi, nga asu ro moai ran̄imbo af̄ind̄i hohoan̄moyah̄i. Horombo ana ro af̄ind̄i hohoan̄moyah̄isi, nga hapondan̄i ana aboed-anah̄i. Ro fifir̄iheand̄i, pas ra s̄heimbo af̄ind̄i hohoan̄mo mbasagadür̄isi, nga ranana moan̄i bod̄ifoahü yanḡir̄-ane.

⁹ Haponda ro h̄ih̄ifi-h̄ih̄ifayah̄i se af̄ind̄i hohoan̄momayei ranahambo-yah̄ipoan̄i, nga af̄ind̄i hohoan̄mo ran̄i s̄hei hohoan̄mo ra aboedi ngor̄ü-süngumareand̄üra aboedi hohoan̄moayei ran̄imboanah̄i h̄ih̄ifi-h̄ih̄ifayah̄i. God ai ahand̄ihoar̄i randür̄i s̄heimbo af̄ind̄i hohoan̄mo ra masagadür̄i, nga ran̄imboyo asu wand̄i-mayo hoafi ran̄i moai s̄heimbo moaruwaimbo-reandür̄i.

¹⁰ Wan̄i, nga af̄ind̄i hohoan̄mo God ai s̄heimbo rareandür̄i arand̄i ranana se ngor̄ü-süngur̄ihindan̄i asu ai s̄heimbo aboedambofe-ndür̄imboayu ran̄imboane rareandür̄i arand̄i. Ran̄imboane se ranahambo af̄ind̄i hohoan̄moyo hoanḡopoan̄i. Nga h̄ifi ndan̄ihündambo af̄ind̄i hohoan̄mo ran̄i nindoumbo moaruwaimbore arand̄i.

¹¹ God ai s̄heimbo af̄ind̄i hohoan̄mo masagadür̄i ran̄inamboyo s̄heimbo aboedi hohoan̄mo tükümeŋ̄iyu. Af̄ind̄i hohoan̄mo ra s̄heimbo bot̄imareand̄üra se bot̄iyahi s̄hei hoafi ra did̄iboadofembo hohoan̄momayei. Asu nindou ai moaruwai hohoan̄momayu ranahambo nḡin̄ind̄i hoafimayahündo asu se God̄imbo ȳih̄imboyei mar̄ihünd̄i. Asu se wambo n̄imai hoafend̄ir̄imbo hohoan̄momayei. Asu nindou moaruwai hohoan̄momayu ranahambo t̄iŋ̄ir̄ifo saimbo hohoan̄moayei habodei. Ran̄iyo asu s̄hei hohoan̄mo ra yare weindah̄i tükümeŋ̄iyu: Asu seana s̄heihoar̄i h̄ütiyeipoan̄i.

¹² Ro horombo pas ra s̄heimbo par̄ihe koamar̄i-heheand̄isi. Nga asu roana moai nindou moaruwai hohoan̄momayu asu ngor̄ümbo moaruwaimbo-marir̄i ranahambo hohoan̄mo-yahahüyapoan̄i hoafi-yah̄i. Se ȳihoēfi-mbo hohoan̄moehümuni habodei ra God ai s̄heimbo nafuimbohünda ro pas s̄heimbo par̄ihe koamar̄i-heheand̄i.

¹³ Ranane asu s̄hei ran̄i hohoan̄mo sünguyo ȳihoēfi-mbo ngus̄üfoambe afur̄imareamun̄i.

Ro ngus̄üfoambe afur̄ihu kür̄ihu mamarefi yanḡir̄iyosi, nga asu ro h̄ih̄ifi-h̄ih̄ifi-mayefi amboan̄i. Sapo mun̄guambo se Taitus̄imbo h̄ih̄ifi-h̄ih̄ifi-yahündowohü did̄iboado-mar̄hor̄i ran̄imboyo ai-amboan̄i h̄ih̄ifi-h̄ih̄ifi-mayu.

¹⁴ Ro Taitus̄ind̄i h̄imboahü s̄heimbohünda bor̄imayah̄i asu se ahambo aboedi hohoan̄momehündo ran̄imboyei se moai wambo amoan̄nḡiyahündir̄i. Roana s̄heimbo moan̄i an̄ihondü hoafi hondüyo hoafi-yahandür̄i mar̄ihand̄i. Ran̄i-süngumboyo s̄heimbohünda Taitus̄imbo bor̄imayah̄i ra an̄ihondümayo.

15 Taitus ai s̄heimbo sowahi tükümeſiyuwa se yihimboyeih̄i h̄ham̄indariyei ahambo masahorim̄indei. Raniyei asu muᅅgambo se ahandi hoafi ra süngumar̄ihindi. Se ahambo ramar̄hor̄i ranimbo hohoan̄imoyuhüyu ai s̄heimbo af̄ind̄i hohoan̄imomarandür̄i hu.

16 Ro fifir̄iheamboanah̄i se aboedi hohoan̄imo ran̄i yanḡir̄i süngund̄ihi ᅅgeimboyei. Nga ran̄imboanah̄i ro s̄heimbo h̄h̄ifi-h̄h̄ifi nafar̄iha-m̄ind̄ihandür̄i.

8

God̄ind̄i nend̄i fehefemböhd̄a kak̄i gugur̄imar̄ihindi

1 Wandafi mam̄i, ro s̄heimbo God̄ind̄i h̄ipoambo aboedi Krais̄ind̄i nend̄i Masedonia h̄ifi-h̄i amarei aheimbo masagadür̄i ranahambo hoaf̄indahundür̄i sefomboanef̄i.

2 Aheimbo-so t̄ᅅr̄ifo af̄ind̄i tükümeſeyondüra ai moaruwai napo-koate man̄imboeiyos̄i, nga asu ai af̄ind̄i h̄h̄ifi-h̄h̄ifiyeih̄i God̄ind̄i nend̄i b̄id̄ifir̄i ranaheimbo far̄ihefe-ndür̄imbohünda kak̄i gugur̄imar̄ihindi.

3 Rani-moatükun̄i ra ro fifir̄ihe heheamboanah̄i s̄heimbo weindah̄i nda hoafayah̄i. Ai kak̄i nün̄gunümb̄iyo saimbo masei ra masehündür̄iyos̄i, nga asu ran̄iwam̄i b̄id̄ifir̄i par̄ihi mbur̄ihümboyei masahündür̄i.

4 God̄ind̄i nend̄i Sudia h̄ifambe amarei ranaheimbo far̄ihefendür̄imbo sei hehi ahei hohoan̄imonambo yanḡir̄i ȳhoeſimboya, se ranahambo ȳn̄i yahomondan-an̄imbo rand̄ihu sei hehi hoaf̄imehüm̄un̄i habodei.

5 Horombo ro ai kak̄i d̄igegimboyei seſ̄i hohu hohoan̄imomayef̄i. Nga asu ai moai ran̄i yanḡir̄i rar̄ihindi. Boatei ai Adük̄ar̄ind̄i yifir̄i ra süngufembo hohoan̄imomayei asu mare God̄ind̄i hohoan̄imonambo ȳhoeſi yifir̄i ran-amboan̄i süngufembo hohoan̄imomayei.

6 Horombo Taitus ai h̄ipoambofe hohoan̄imo ra s̄hei mbusümo bot̄imareand̄i. Raniyef̄i asu ro ahambo ran̄i ratüpur̄i ra mando rando ᅅgaf̄i moend̄indowand̄i seſ̄i hohu h̄üti-h̄ütimar̄ihur̄i.

7 Muᅅgambo moatükun̄i se yar̄ihi ar̄ihünd̄i ranana aboedi ham̄ind-ane. S̄hei an̄ihondümböfe hohoan̄imo, s̄hei sür̄ühoeyoweimb̄i hoafi, s̄hei fifir̄ife, s̄hei God̄ind̄i ratüpur̄imbo yifir̄i hohoan̄imo, asu ȳhoeſimbo ᅅgusüfo pefemun̄i hohoan̄imo, muᅅguambo ra aboedi saf-ane. Mand̄ihi yahurai ham̄ind-an̄imbo nindou fehefendür̄imbo kak̄i gugur̄ind̄ihindi aseſ̄i.

8 Ro s̄heimboya, “Se rand̄ihindi,” saheheambo-yah̄ipoan̄i, nga wan̄i. Nga nindou b̄id̄ifir̄i ai aboedi ratüpur̄i ranahambo refembo sei hehi hohoan̄imoayei habodei asu ro s̄hei hohoan̄imo ra ai hohoan̄imoayei nou hohoan̄imombayeiyo, asu nün̄gumbehi sahehea moan̄i yar̄ihe hoeiar̄iheand̄i.

9 Seana s̄hef̄i Adük̄ar̄i Sis̄as Krais̄ind̄i h̄ipoambofe hohoan̄imo ra fifir̄ihimboanei. Aiana muᅅgu-moatükun̄imboyu manüᅅgu, nga asu s̄heimbo far̄ihefe-ndür̄imbo ran̄imboyu ai nindou moaruwai napokoate nahurai tükümeſiyu. Se muᅅguambo aboedi moatükun̄i af̄indeimb̄imbeyeia yahuhayamboyu asu ai nindou napokoate nou manüᅅgu.

10 Haponda wand̄i hohoan̄imo-ane nda s̄heimbo hoafehandür̄i. Ngorü h̄imban̄ifih̄iyo se nindou fehefembo kak̄i gugur̄ife ratüpur̄i bot̄imar̄ihindi. Nga asu se ran̄i ratüpur̄i ra refembo boatei hohoan̄imomayei.

11 Se ratüpur̄i bot̄imar̄ihindi ra haponda moend̄ind̄ihindi. Horombo seana ratüpur̄i ra refembo hohoan̄imomayei habodei. Yahurai-an̄imbo hapondan̄i amboan̄i n̄ine kak̄i ᅅgoro ranambo ratüpur̄i ra moend̄ifembo amboan̄i hohoan̄imondei habodei.

12 Nindou ai n̄ine-moatükun̄i ak̄idouyo, adük̄ariyo, nindou ᅅgorümbö saimbo hohoan̄imoyuhü as̄ihend̄i ra asend̄i ana, God̄ind̄i h̄imboah̄ü aboed-ane. Asu kak̄i ak̄idouyoweimb̄i ai kak̄i ak̄idou asend̄i ana, God̄ind̄i h̄imboah̄ü moaruwaiyopon̄i.

¹³ Roana se tɪŋɪrifo sahümündi nɪmareianɪ asu bɪdɪfɪrɪ ai aboedɪ mbɪmari samboyahɪpoanɪ, ŋga se muŋgambo mamɪ ndorɪhi mbɪmarei samboanahɪ.

¹⁴ Hapondanambe ana sɪhei-mayo afɪndɪ napo ra nindou bɪdɪfɪrɪ ai mbonɪmboarɪhümündi ranaheimbo fehefendürɪmbo ra aboed-ane. Ranɪmbo-anɪmbo asu se-amboa mbonɪmboarɪhümündi ana, asu ai afɪndɪ dɪgegendühɪ amboanɪ sɪheimbo mbɪfarɪhe-hindüramboane. Ranɪ hohoanɪmo süŋguarɪhind-anɪmbo muŋguambo mamɪ ndondɪhi nɪmandeimboyei.

¹⁵ Godɪndɪ hoafɪ yare hoafɪyowohü yahoya, “Nindou düdi ai afɪndɪ sesɪ asemündu ana, ai ŋgɪrɪ afɪndɪ fondanɪ dɪgendɪ. Nga nindou düdi ai akɪdou sesɪ asemündu ai-anɪmbo ŋgɪrɪ mbonɪmbondamündu,” meho.

Por ai kaki gugurɪfembohünda nindou Korinɪnambo koamarɪhepurɪ

¹⁶ God ai Taitusɪmbo hohoanɪmo botɪmarira marɪhu ro hohoanɪmoayefɪ nou hohoanɪmomayua ranɪmbo ro Godɪmbo hɪhɪfɪmarɪhünɪ. Ai-amboanɪ sɪheimbo farɪhefendürɪmboani hohoanɪmoayu.

¹⁷ Ro ahamboya, ai ho sɪheimbo fehefendürɪmbo yifɪrɪmayefɪsɪ, ŋga ai ahandɪ hohoanɪmonambo sɪheimbo sowana masüfu.

¹⁸ Asu rananefɪ ro yɪhoefɪ wandafɪ mamɪ Taitusɪndɪ süŋgu koarɪhehura asühüfanɪ. Muŋguambo Kraisɪndɪ nendɪyei hɪmboahü nindou ndanai ana aboedɪ hoafɪ hoafɪmbo ra ndürɪmb-ani.

¹⁹ Asu ranɪ yangɪrɪyopoanɪ, ŋga ro nindou fehefembohünda hahabodefühɪ ratüpurɪyefɪ arɪhundɪ, asu Kraisɪndɪ nendɪ ai ahambo ro-babɪdɪ hombo amboanɪ koamarɪhehorɪ. Ro ranɪ ratüpurɪ rawarɪhundɪ ra Godɪndɪ ndürɪ aboed-ane yahombohünda ro nindou fehefendürɪmbo hohoanɪmoayefɪ ra aheimbo nafuiyondürɪmbohünda.

²⁰ Kaki afɪndɪ masɪhendɪ ra ro hɪfandɪmbo ranahambo nindou ai hoafɪndei habodeimboyei sefɪmboane ahɪnɪyefühɪ nindou ra sahurɪmɪndefɪ ahefɪ.

²¹ Roana aboedɪ mbumundɪ ratüpurɪ hohoanɪmo ra Adükarɪndɪ hɪmboahü yangɪrɪ ndofe refembo hohoanɪmoyefühɪ-yefɪpoanɪ, ŋga muŋguambo nindou ahei hɪmboahü kameih-aneɪ refembo aseɪ.

²² Ranɪmboanefɪ asu ro yɪhoefɪ wandafɪ nda ahafandɪ süŋgu koararɪhehurɪ. Ro ahambo afɪndɪmbo ratüpurɪ ra refembohünda yarɪhurɪ hoeirɪhurane, asu ai ranɪmoatükunɪ refembo yahuhaya ŋgusüfo pamareandɪ. Hapondanɪ ana se mbumundɪ ratüpurɪ hohoanɪmo ranɪ yangɪrɪ süŋgumbɪrɪhinda yahuhayamboani ŋgɪnɪndɪ anɪhondümbo-areandɪ. Ranɪmboane asu ai ranɪmoatükunɪ ranahambo refembo ra ŋgusüfo parareandɪ.

²³ Taitusɪmbo se randɪhorɪ fɪfɪndɪhorɪ. Aiana wandɪ wandafɪyu haya, asu sɪheimbo farɪhefe-ndürɪrambo ro mamɪ ratüpurɪye-rɪhoandeimb-ani. Nga asu yɪhoefɪ wandafɪ yimbu ranahafanɪmbo-anɪmbo se randɪhi fɪfɪrɪndɪhipɪrɪ. Nindou yimbu aiana Godɪndɪ nindouyei ratüpurɪ ratüpurɪyafanɪ rɪnandühɪ asu ai ahafandɪ ratüpurɪ ranɪnambo Adükarɪmbo ndürɪ adükarümb-ani safanɪ-rɪnandeimb-anafanɪ.

²⁴ Se ahafanɪmbo sɪhei hɪpoambofe hohoanɪmo ra nafuindahüpɪrɪ. Rananɪmbo asu Kraisɪndɪ nendɪ muŋguambo ranai sɪhei hɪpoambo hohoanɪmo asu ro sɪheimbo moanɪ borɪ yangɪrɪ borɪyefühɪ-yefɪpoanɪ ra ndorɪhi fɪfɪrɪmbɪrɪhind-amboane.

9

Godɪndɪ nendambo farɪhefembo kaki gugurɪndɪhimboyei

¹ Godɪndɪ nendambo farɪhefembo kaki gugurɪhi arɪhündɪ ranahambo se fɪfɪrɪhimboaneɪ. Nga ranɪmayowamboane asu ro ŋgɪrɪ sɪheimbo asükainda pas pandɪhe koandɪheheandɪ.

2 Ro fifirihearumboanahi sihei hohoanimoambe nindou ngorumbo fehefembo hohoanimoayei ra. Nga ranimboyahi ro Masedoniayei himboahü siheimbo borimayahandüri. Ro aheimbo rarithe hoafiyahandürühi sahiya, “Ngorü himbanifihiyowandafi mam Akaia* hifihü amarei ai rani ratüpurira süngufemboane sei hehimbomayei,” masahi. Raniyei asu se rani hohoanimo botifembo hohoanimomayei hoafi ra himboriyeyi hehi asu rani-moatükunira ai-amboani refembo sei hehi ngusüfoambe botimareandüri.

3 Ro siheimbohünda borimayahira hoafi yangiri tükufembo moeisahi. Nga se farifehe-mbohünda kaki ra nafindhümandi nimandei, nga ro nindou ndanahambo hoafimayahapuri. Ro ranahambo hohoanimoaya hoeirtheanda mayowamboanahi asu ro wandafi mam ngimi ndanahamumbo siheimbo sowana koanditheheapura difomboemo.

4 Ro anihondumbo-rhumboanefi se nime-moatükunira sairambo ra nafirihümandi mbamarei. Asu Masedonia ai ro-babidi kosimo hoeirundürani, se nafemindi nimarikoate-ndeiani, ro amoanngi-ndemboyefi asu se-amboani amoanngi-ndeimboyeyi.

5 Ranimboanahi ro hohoanimoaya hoeirtheanda mayoa asu wandafi mam ngimi nda boatei siheimbo sowana mbikosomonda sahehea hohoanimoayahabodhi. Ranimbo asu ai difomo siheimbo-so tükündafu siheimbo fandihoundüri mbundu sapo se nime-moatükunira saimbo masei ra didiboadondhi digehindi. Ranimbo asu ai randu fifirindumboemo rani-moatükunira sihei hohoanimonambo masihendi, nga ro sihei-mayo moani sahumündefüh-yefipoani.

6 Wandafi mam, se randhi fifirindhindi: Nindou düdi ai nini-moatükunira mangiriyowakidou safi hifareandi ranai ana süngunambo ranahandambo sesi safi ra akidou ndemündümbui. Nga asu nindou düdi ai mangiri adükari hifareandi rananimbo sesi ranahandambo adükari hisindowa ndemündümbui.

7 Nindou muŋguambo mamami se sihei ngusüfoambe hohoanimondei hoeindhindhü-animbo, asu se rani-moatükunira saimbo masei ra moani ndehindi. Nga asu nindou mam ai ahandi ngusüfoambe moaruwaimbo-nderühi rani-moatükunira saimbo ranahamboya, nindou ai wambo hütihütimaründer-amboanahi ro wandi rani-moatükunira maseheandi mbüsümbui. Nga wani. Nga God aiana nindou hihifi-hihifiyuhü moani saimbo yangiri hohoanimoayu ranahamboani hohoanimo parariri.

8 God aiana siheimbo muŋguambo afindi aboedi moatükunira dagadürani asu se aboedi moatükunira afindeimbi-ndeimboyeyi. Ranimbo muŋguambo si aho ra mbonimboe-mindikoate afindi digehimboyeyi asu nindou farifehembo ra afindi yagodomboe.

9 Godindi hoafi ranahambo yare hoafiyowohü yahoya,

“Nindou düdi ai nindou napo-koate-mayeyi aheimbo warambe kikhemindikoate-ayura nindou ahuri bubufoareandi nahurai-ani.

Ahandi mbumundi hohoanimo ranai koadürumbo-koadürumbo yagodimboe,” *Buk Song 112:9*

meho.

10 God ai sesi mangiri nindou nübürira-randeimbi ranahambo sagado asu mamikarambo sesi sesimbo sagadüri arandi. Ranimbo-hündambo-animbo asu God ai siheimbo afindi moatükunira dagadürani asu se digehi hehi ahandi nendi ranaheimbo fandiheli-ndürimboyeyi. Ranimbo sihei fehefembo hohoanimo ranai afindi hamindi tükündifemboe nindou nübürambeahindi moatükunira hifireanda afindi hisayo nou.

* 9:2: Korin ngoafi ai Akaia hifih-ane anango.

moaruwaimbofe-ndürimbo-yopoani. Nga asu ro ndani ratüpurü ranimbo wandihoari akidou borayahi ana, asu ranimbo ro moai amoaninngiyahi.

⁹ Se randihi hohoanimondeihiya, “Por aiana ahandi pasambe hoafi raninambo yihimboaramuni,” mbiseimboyei.

¹⁰ Nindou bidifiri ai randihi hoafindeihü animboya, “Porindi-mayo pas ranana tinjümbi saf-ane. Nga ai shefi fikimi nüngumbo ana, ai himboari hoafendi safi nüngumbo asu hoafi ahandi ra ndorihefekoate-ane,” sei arihündi.

¹¹ Nindou düdi yahurai hoafiyu arandi ranai ana rande ndonde hohoanimondühi türüboadeandi. Ro anguni nimboefimbo pasambe hoafayef-ane, asu sheimbo-so ranihü nimboefimbo hoafehundür-ane, rani moatükuni ra ngorü-poanimboyopoani, nga wani.

¹² Roana ngiri yihoeihoari yihoefi fi ra simongorindihu hoeindihu ndihundi nindou bidifiri ai ahamundi fimbo borayomo nou. Nindou ranai ana moani ahamundi hohoanimonambo yangir-anemo ai ahamundihöari ngorü ahandi hohoanimo ra ngoründi-mayo hohoanimo ranihi simongoru hoeiru arundi. Yahurai nendi ana fifirifekoate-anemo!

¹³ Nga asu ro yihoefi fimbo ana ratüpurü yihoefi ranahambo simongori ra ngasündife hefe borüyo ho ranahambo moei asefi. Nga nine-moatükuni ratüpurü God ai yihoefimbo masemuni rani simongorühü animbo ngemboyefi sheimbo-so ratüpurimbo kameihü amboani.

¹⁴ God ai yihoefimbo ratüpurü masemuni rani hoarehi se animboei. Rani-simboani ro sheimbo sowahi tüküyahundühi Kraisindi Aboedi Hoafi ra sahumindefi hohu sheimbo hoafimehundüri. Ranimambo God ai yihoefimbo ratüpurü masemuni rani yangiri süngumarihundi.

¹⁵ Roana moai God ai ratüpurü nindou ngorümbo masagadürü ranahambo borüyefi hefi rihundi, nga wani. Nga roana shei anihondümbofe ranai ngoani asu ro shei mbusümo ratüpurimbohünda God ai rani ratüpurü masihendi ra refeyowani aboedi adükari tükufembo ranahamboane anihondümbo himboayefi.

¹⁶ Ranimambo asu ro aboedi hoafi ra ndahumindefi nindou bidifiri shei hifi dabodani amarei ranaheimbo hoafinda-hundürimboyefi. Asu ro ngiri nindou ngorü ai ratüpurümayu ranahambo borindefi.

¹⁷ Bukambe yare hoafiyowohü yahoya, “Nindou düdi ai borimbo hohoanimoayu ana, moani Adükari ai nine-moatükuni ramareandi ranahambo yangir-animbo borimbiyu-wamboane,” meho.

¹⁸ Nindou düdi ai sapo nine-moatükuni ramareandi ranimbo ahandihoari borayu ana, Godindi homboahü ndürimbüyupoani. Nga asu Adükari ai nindou daboe ndürimb-ani ehu ana, nindou ranai ndürimb-ani.

11

Por ai se Kraisindi hoafi woshihoafori hoafiyomo-rundeimbi ahamundi hoafi himborüyo-poani mehu

¹ Awi se wambo rarihi hininngirihindirani-animbo asu ro hihindi hoafi hoafinda. Nga se wambo hininngiri-hindirimboanei.

² Awi ro ngusüfo parariheandürü God ai sheimbo ngusüfo parareandürü hu nou. Seana moani nimorehi yihoarifi hamindi nindowenihü mamü ranahambo yangiri segodombo sei hehi dibonüyei hininngarihindi nahurai-anei. Nindowenihü mamü ranai ana Kraisi ranani.

³ Sapo amoasiri tiki hoafi fifireandeimbi hamindiyo haya Ifimbo tiki hoafimendo ranahamboanahi ro afindi hohoanimoayahi. Sheimbo-so amboa hohoanimo yahurai tükündifendürani, asu shei Kraimbo hohoanimo aboedi ngusüfo pamarihorirani moaruwaimbo-ndifemboe saheheamboanahi ro yhimboayahi.

⁴ Nindou bidifiri ai sheimbo-so tüküyafu Sisas sapo ro bokarhehu arihundi rana-hamboemopoani, nga ngorü-poanimbo Sisas ranahambo bokarhou rundühanemo. Asu se ngorü-poanimbo yifiafi masahümüdi, nga ro Yifiafi Aboedi ranahambo hoafiyefi arihundiyo poani masahümüdi. Asu se ngorü-poanimbo aboedi hoafane sahümüdi arihundi, nga aboedi hoafi ro sinefi hoafiyahundüri marihundi raniyopoani. Nindou bidifiri ai rani hoafi ra hoafiyomondürani asu se rarihi hininngirhipurani yahurai hoafi ra hoafiyomo arundi.

⁵ Ro sheimbo hoafehandüri, nindou ranahamumbo Kraisindi hoafi sowandümo homo-rundeimbi nindou bogor-anemo ase ranahamundi hoarehi nimboamboyahipoani.

⁶ Yin anihond-ane, hoafi hoafiyorambo ra ro aboedi hamindi-yahipoani, nga fifirife ranana ro moai mbonimbo-rishamindih. Munguambo moatükuni hohoanimo ro rarihu marihundi ra sheimbo rani fifirife raniyo munguambo nafuiyahundüri marihundi.

⁷ Se fifirihindi roana sheimbo Godindi-mayo aboedi hoafi hoafiyahandüri marihandi ranimbo-hünda moai kaki napombo semindimbo wariyarhandi. Ro sheimboya, ai-animbo nindou aboedi hamindi tükümbeyahindi sahehea asu wandi fimbo ro hifinambo-riheandühi himboari hoafendühi hoafiya marihand-ane. Asu rani-moatükuni ra nimboea? Refe-ana awi wandi hohoanimo ranambo ro moaruwai hohoanimombayahio?

⁸ Ro sheimbo farifehe-ndürimbohünda Godindi nendi ngorü ngoafihü amarei ranai wambo kaki akidou sehi rihünda masahamindih. Ranimbo-hündamboyahi ro aheimayo kaki ra moani hühühünimbo fufurishamindimbo nahurai-mayahi.

⁹ Ro se-babidimbo ranihü nimboahi simboani ana ro kaki-napo yahurai shefe-koate mbonimbo-rishamindihüh moai nindou mam shei mbusümo ahambo tinirifo sahando, nga wani. Nga wandafi mam Masedoniahündi ndanihü sühüsi tükümehindi aiyei nine napo ro shefembo mbonimbo-marishamindih ra masehindiri. Horombo maho-ane, asu süngunamboane ro ngiri sheimbo tinirifo ndahandüri. Nga ro rani hohoanimo ra sünguri-heandühanahi.

¹⁰ Kraisindi hoafi hondü ra wandi ngusüfoambe nimarimboane, ranane asu ro sheimbo anihondümbo hoafehandüri: Hohoanimo ra ro süngurihe arihandi ranahambo borayahi ra ngiri Akaia hifihü ngorü nindou ai wandi bor hoafi ra kikindeandi.

¹¹ Nimboe ro sheimbo tinirifo saikoate-ayaha? Ro sheimbo ngusüfo pefindürikoate-wamboyahi? Nga wani. God ai fifireamboani ro sheimbo ngusüfo parihendüri arihandi ra.

¹² Ro haponda nine ratüpuri rawarheandi ra ro moani rani yangiri ratüpuri-yahühanahi, nindou bidifiri ranahamumbo nafi gifepurimbohünda. Ai ngomondühüya, roana Por mam ratüpuriyomo arundi yahurai-ane fi ratüpuriyefi arihundi mbisimo houmbo borindimboemo sahehea.

¹³ Nindou ranai ana, Kraisindi hoafi sowandümo homo-rundeimbi hondüyomopoani. Aiana ahamundi ratüpuriyomo arundi ranahamumbo tiki hoafiyomo rundühanemo nindou amuri ranaheimboya, ai Kraisindi hoafi sowandümo homo-rundeimbi hond-anemo sei hoafimbiyeiya yahomo houmbo.

¹⁴ E! Asu se ahamundi hohoanimo ranahambo afindi hohoanimo-ndeimboyei. Satan ai-amboani ahandi fi ra ngorü-süngure haya sünambeahindi nendi-yomondi si ranimbofi haya tüküfi arandi.

15 Ranimboane Satan ahandi ratupuriyomo-rundeimbi nindou ranai nindou ahei himboahu aboedi mbumundi ratupuri-yomondeimbi rani hoearambeyafu tukuyafunda ranahambo hepunifepoani. Nindou ranai ana sungunambo rani-moatukuni ramarundi simongoruhi asubusi ndowandumboemo.

Por ai Godindi ratupurimbofi nungumbo tihirifo masemundu

16 Ro asukai hoafayah: Nindou mamai ai wamboya, aiana hihindi-hindi-yuhani mbusu haya hohoanimondimbui, nga yowani. Se wambo randihi hohoanimombondeih ana, ambesi, nga wamboya, aiana hihindi-hihindiyumb-ani mbisahundi-ran-animbo asu wandi fimbo borinda habodimboanesi.

17 Ro haponda ndarthe hoafayahi nda: Adukarindi hohoanimo sungu hoafiyambo-yahipoani, nga wani. Nga ro moani wandihoari hihindi-hihindiyahuhiyahi ro rarthe boriyahuhi hoafayahi.

18 Nindou bidifiri ai hifi ndanhundambo hohoanimo sungu homonduhi sheimbo-so homo ahamundi fimbo boriyomo arundi rananimbo asu ro-amboani wandi fimbo mandthe yahurai borindamboyahi.

19 Seana sheihoarimboya, "Ro hohoanimo aboedi fifirihu-ndeimbanefi," aseisi, nga ranimboanei se hihindi-hihindiyomondeimbi nindou ranahamumboya, "Ambemo, nga moani ai rani hoafimbeyomo," asei.

20 Seana nindou ranai sheimbo moani hoafemo sungufembo yangir-anei hohoanimoayei. Asu shei-mayo napo fufemindi, ahamundi woshoafori hoafi ranambo sheimbo semundundurane, sheimbo moaruwai-moaruwaimbo-arundurane, asu ngusumboarambe pakararhoundur-ane, rani-moatukuni ra rarundan-ane asu seana ahamumboya, ai ambemo asei.

21 Rani-moatukuni hohoanimo ai rawarundi ranahambo ana awi ro nginindi hamindiyefipoani.

Nga asu nindou ngoru ai ahandi fimbo borimbo ehu-ana, ro-amboani, awi hihindi-hihindiyahuhi hoafayahi, nga wandi fimbo borindamboyahi.

22 Nindou ra Hibruhundi-yomosi? Nga ro-amboani Hibruhund-anahisi. Asu ai Israerihundi-yomosi? Asu ro-amboani Israerihund-anahisi.*

23 Ai Kraisindi ratupuriyomo-rundeimbi-yomosi? Awi ro hohoanimokoate nindou-anahi, nga roana ratupuri ra refembo ahamumbo ngasundi-heapurimboanahi. Roana ratupuri ra afindi hamindi tihirifoya, afindimbo karabusiyahe, afindimbo wambo buburundi, ramarundi-anesi.

24 Wambo hondahufeimbo wofi bogorinambo Suda 39 amberamndeimbiyo bubumarundi.

25 Romihundi ai wambo ngimimbo nimiharinambo buburundi. Asu mamimbo nimoeinambo-rundi, asu ngimimbo ro nimarheimbi sip ranai himoni hihirimafoareandi asu ro mamai si himoni yangiri boboriya wakimarheand-ane.

26 Ro afindimbo hahabodi marhandi ranambe hohoambumbo ha asu humbuhuni nendi afindi yangorambe ha marhandi. Asu ranambe yangiriyopoani, nga Sudahundi wandafi mamayei asu Suda-yafe ndifoyei ai wambo moaruwaimbo-marhindiri. Adukari ngoafihuyo asu nimambe nindou ningokoate-reanduhi ranamboani ro moaruwaimbo-fembo yangiriyaya marhandi. Siriwara himoyo asu tikai ngunindiyomo ranambe ro moaruwaimbo-fembo yangiriyaya ha marhand-ane.

27 Ro rani-poani rani-poani ratupuri afindi safiyo ratupuriya marhandi. Afindimbo ro nimbokoani geduhi moai ndorthe apo rihandi. Wembombo-yarhanduhi asu wandi amindasumo ranai hoe simindimbo kikire-yaparhoai

* 11:22: Hibruhundi ai Abrahamindi ahuri hond-anei. Israerihundi ai Suda-yafe Godimbo hohoanimo sungurhi arihund-anei.

marandi. Ro sesi afindi s'hefe, wori aboedambe n'itari, hoeari aboedi güdüfe raraokoate-ya mar'hand-ane.

²⁸ Rani-moatükun' yang'ri-yopoan' wambo-so tüküfe marandi, nga wan'. Munguambo si maho ra God'indi nindou ngorü ngoafi'hü amarei ranaheimbo hifandiyondür'imbo hohoanimo ranai-amboani tüküfeyo-an'yahi ro t'ijümbi hohoanimo saham'indi mar'handi.

²⁹ Nindou düdi ai ng'inem'indi-koate-ayu ana, asu ro-amboani ng'inem'indi-koate-anahi. Nindou ngorü ai rareanda ngorü ai moaruwai hohoanimoayu ana, asu ro ngusüfo nimb'yahühi n'itari ar'handi.

³⁰ Ro bor'imbo asahi ana, sapo ro ng'inem'indi n'ingokoate an'imboahi ranahambo-an'imbo bor'inda habod'imboyahi.

³¹ God ai God-ani asu Adükari Sisas'indi Af'ind-ani ranahandi ndür' koadürümbo-koadürümbo aboed-ani seihanei. Ai wambo f'ifireand'ri ro t'ikai hoafiyo rakoate an'hondümboanahi hoafayahi nda.

³² Ro Damaskus ngoafi'hü n'imar'hambe bogori nindou rani ngoafi hifandirandeimbi adükari bogori Arestas'indi hoarehi mamaru. Nindou ranai wambo k'ik'ihem'indi mbur'imbo karabusi-fend'ri'mbohünda ami bid'if'ri ngoafi gin'ri nafitambe fik'mi h'in'ngi-mareapura man'ngomo.

³³ Nga asu wambo ngoafi gin'ri ranambe nafi wandafi mam' bod'mondi ai basketambe wofi küru mburu foarund'ri houmbo masafoarund'ra aboedambomehandi.

12

God ai Por'imbo af'indi moatükun' nafuimeindo

¹ Ro bor'inda ngamboyahisi, nga asu ranana ng'ri s'heimbo fand'hendi. Ambesi, nga hapondan-ana wambo Adükari ai yafogoad'nambo nahurai mungu-moatükun' sünguna weindah' tüküfemboayo weindah'-mareand'ri ra s'heimbo watapor'inda samboanahi.

² Ro nindou mam' Krais-d'bo nüngumbü f'if'rar'hini, nga 14 himban' maho ranambe ranahambo God ai serümündü n'moamo hondü sünambe mahafu. Rani-moatükun' ra roana moai f'if'ri'heandi, nga moan' nindou saf'imbayo asu yifiafi yang'ri'mbayo, nga God aiani ra f'if'reamboayu.

³ Ro f'if'ri'heandi nindou ranai God'indi ngoafi sünambe moan' aboedi ham'indi ranambe n'mehünou has'fi tüküfi mahafu. Nga asukai ranahambo amboa ro moai f'if'ri'heandi, nindou saf'imbayo asu yifiafi yang'ri'mbayo, nga God aiani ranahambo f'if'reamboayu.

⁴ Raniyu asu d'boh'indi moatükun' nindou ranahambo ng'ri hoaf'ndei hoafi ra ahand' himboambenambo himbor'mayu.

⁵ Ro nindou ranahambo-an'imbo bor'indamboyah'i, nga wand' fimbo ng'ri bor'indah'i. Nga wand' fi ng'in'nd'ikoate-yaheimbi ranahambo yang'ri wand' fimbo bor'indamboyah'i.

⁶ Ro n'ni-moatükun'imboyo bor'imbo mbasahi-mbonana, asu ro ng'ri h'ih'ndi-h'ih'ndiyaheimbi nindou-anahi mb'sahi sapo ro raran'imoatükun' ranahambo an'hondümbo-an'imbo hoaf'ndamboyah'i. Nga wand'hoari bor'imbo moei asahi ranan'imbo nindou ng'ri wambo aboed-ani mb'sahünd'ri. Nga ro n'ne ratüpur' rawar'heand-ane, asu n'ne hoafi hoafayah-ane, ran'imbo nindou ai hoeir'hind'ri'hi wambo wud'ipoapond'hi f'if'ri'ndi-hind'ri'mboyei.

Por'indi f'ih' t'hoari nahurai kamareri

⁷ God ai wamboya, n'ni ngorü-poan'imbo moatükun' ai hoeimareand' ranahambo ahand' fimbo bor'nd'imbuyi yahuhamboya, mam' moatükun' t'hoari nahurai wand'

fihö futimareandiri. Rani-moatükuni ramareandi ranana Satanindi ratüpuriyu-randeimbi nindou nahuraiyu wamboya, ahandi fimbo borindu hoangumbui yahuhaya hifinambo-fendirimbohünda hariyondirimbo mehu.

⁸ Adükarimbo rani-moatükuni ra fimbirihenda sahehea ro ngimimbo didibafimeheando.

⁹ Raniyu asu ai wambo simbori yare hoafiyundirühi yahuya, “Wani, nga wandimayo hipoambofe hohoanimo ranana awi se-dibo ndear-ane, nga wandi nginindi ranana nindou hamindi kemindikoate-ayei ranaheimbo so-ane tükufe arandi,” mehuamboyahi. Asu ro sahiya, hapondan-ana ro hamindi kemindikoate-anahi rana-hambo hihifi-hihifindahühi borindamboyahi Adükarindi-mayo nginindi ai wambo hamindi nginemindi-ndirambohünda.

¹⁰ Ranane asu ro hamindi kemindikoate-ayahi, nindou ai wambo moaruwaimborihindiri, tıngümbi hohoanimo tükefeyondiri, nindou ai moaruwaimbo-moaruwaimbo-arihindiri hei, ranahambo Kraisimbohündambo ro hihihifi-hihifayahi. Ro hamindi kemindikoate-ayahi ana, asu rasimboani ro nginindi nimboamboanahi.

Por ai Korinöhündambo afindi hohoanimo-ayundüri

¹¹ Ro ndani hoafi hoafimayahi ra hihindi-hihindiyahaimbi nindou nouyah hoafimayahi, nga wambo se ngusüfoambe botimarhi-ndiramboyahi rani hoafi ra hoafimayahi. Nga simbori se-animbo wandi aboedi hohoanimo ranahambo hoafindahündiri, nga asu se moai rarihindi, ranimboyahi asu wandihoari rani hoafi ra hoafimayahi. Yini, anihond-anesi, roana ndorhehea-ndeimbi nindou hondüyahipoani, nga Kraisindi hoafi sowandümo homo-rundeimbi nindou “rani-poanimbo” asehi sihei mbüsumo anıngomo ranahamundi hoarehi nimboamboyahipoani.

¹² Ro hohoanimoya kikhirihe heheamboyah Kraisindi hoafi semindi horambo ratüpurisihei mbüsumo nimboambo rani ratüpurisi ra ramartheandi. Godindi nginindi nafuimbo ratüpurisi asu hepünifeimbi moatükuni ratüpurisi ra sihei mbüsumo ramartheandi Kraisindi hoafi sahamindi ha-rhandeimb-anahi sahehea nafuimayahi.

¹³ Siheimbo ramartheandüri nou-ane asu Kraisindi nendi ngorü ngoafihü amarei aheimbo amboani rartheandüri arhandi. Ro moai siheimboya, wambo sesi-napo sehindiri sahehea siheimbo tınrıfo sahandüri, nga wani. Karıhasıhandüri, nga se wambo amboawi mbısaündiri ro siheimbo tınrıfo segodürükoate-mayah ranimbohünda.

¹⁴ Hapoana ngimimboanahi nda ro siheimbo sowana sıfombo saheheamboayahi, nga asu ro ngiri sihei-mayo napofihı yangrı kiarımböhünda tınrıföndahandüri. Nga roana sihei kahi-napo semindimboyahıpoani, nga siheimbo fehendürimbo yangrı-anahi. Rarani moatükuni ra se fıfirihindi nimori akıdıbou aiana boagırambo fehede-ndürimbohünda ngiri sesi-napo kokoboadıhi ndahümündi tükündahi dıgehindi, nga wani. Nga simbori boagıri ai-animbo nımorambo rani-moatükuni ra didıboadofe sıhefemboane.

¹⁵ Siheimbo farıhefe-ndürimbohündambo ana wandimayo napo engoro ra segudürimbo wandi fimbo kameihı hihifi-hihifıyamboanahi. Ro siheimbo afındimbo ngusüfo pandıheandürani asu se simbori wambo akıdou yangrı ngusüfo pamandıhindıriyo?

¹⁶ Anihond-ane, ro sihei-mayo kahi-napo semindimbohünda moai siheimbo tınrıfo sahandüri. Nga asu nindou bıdıfırı ai seiya, “Yınısi, nga sıhefi kahi-napo semındimbo-ana, ai tıkarehayambo ngorü-süngundeamuni mbunda ndemündümbui,” masei.

17 Nga asu nūngufemboyoa? Asu ro wandi nindou bidifiri siheimbo sowana koamaritheapurani ranai shei-mayo napo ra moai kiafu hūindūmo.

18 Ro Taitusimbo siheimbo sowana sinimbohūnda hoafiyahando habodihūhi asu ahandi sūngu wandafi mamī koamarihēhina masinu asu Taitus shei-mayo napo kifi hūsiāmūnduwai? Nga ra ai wani. Nindou ranai ro hohoanimoayahī hohoanimo sūngure hayambo ro rawartheandi rani-sūngu yare randūhiyu? Asu ro ai-dibo mamī hohoanimo sūngurihoandūhi nīne-moatūkuni rarihoandūhiyehi.

19 Se hoafi ra rarihi hoeirihindūhiyo yihoeifimboya, aiana ahamundihōari aboedi hoafimbohūnda sūru papimbarundi seimboyei? I, ra wani. Ro haponda siheimbo hoafehandūri roana Kraisiṅdi nindou hondūmboayahō nimboemboanehi, ranane asu rani hoafi ra Godiṅdi himboahū shei ngusūfo ra nginīnemīndūrimbohūndamboanehi rarihe hoafehandūri, nga yihoeifi fimbo hoafiyambo-yahipoani.

20 Ro siheimbo-so tūkeheandi ra asu siheimbo aboedi hoeifendūrimbo samboanehi, nga asu se ngiri aboedi nīmandei sahehea ranimbo yihimboayahi. Asu simbori amboani se wambo hoeindihindirani nindou yahurai se hoeifembo sei hehi hohoanimoayei yahurai niṅgokoate-ndamboayahi. Ro akidou yihimboyahūanahi rani-moatūkuni ranahambo ro ndarthe hoafayahi. Shei mbusūmo yifiari, wandafi ṅgorūmbo hohoanimo moaruwai hohoanimoyondo, simbori watikoafi, afiṅdi-afiṅdi hohoanimo, tirifoefo hoafi, daboadani hoafi, ahandi fimbo yangiri hohoanimo, mamikari hohoanimo muṅgu-moatūkuni ra yahurai tūkūndifemboe sahehea yihimboyahūhi hoafayahi.

21 Ro siheimbo sowana dūgūhani wandi God ranai wambo shei himboahū amoanīṅgambo-ndeandirimbui samboanehi ro yihimboayahi. Asu ro nindou bidifiri horombo moaruwai hohoanimoyei mburihūmbo asu ai nīmorehi sisihimo, nindowenihī birabiri hohoanimo, ngusūfoambe botife hohoanimo ranahambo daboadanambofe-koate-mayei ranaheimbo, hoeindihē-andūrani wani amoanīṅgīndahūhi aranīndamboayahi. Ranahambo wambo God ai hifinambo-ndeandirimbui saheheamboanehi akidou yihimboayahi.

13

Bidifiranambo ahini hoafi asu hihifi hoaf-ane

1 Haponda ndeara ngimimboanehi siheimbo hoeifendūrimbo sifombo asahi. Bukambeahīṅdi hoafi ranai yare hoafiyomunūhi yahoya, “Nindou yimbuyo ngimiyō ai anihondūmbo hoafīndomondūhiya, ‘Ro hoeirihumboanehi nindou mamī ai moaruwai hohoanīmōmayuwa,’ mbisimondan-animbo, awi shiri rani hoafi ra didiboado-femboane,” meho.

2 Nindou didiyei horombo moaruwai hohoanīmōmayei ranaheimbo haponda asūkaiṅda hoafīṅda samboanehi nindou amuri ranaheimbo kameihī amboani. Horombo ro yimbumbo sūhi siheimbo ahini hoafi hoafiyahandūrisi, nga hapondani amboani ro asūkaiṅda ahini hoafīndahandūri samboanehi ro anṅuni ndarthe animboahī amboani. Ro asūkaiya siheimbo sowana asihūhi ana, nindou moaruwai hohoanīmōmayei ranai mamī ai-amboani tiriṅfombū ratūpurī ra ngiri gūbūsūboadea-ndūri.

3 Ranimboyu se randihi anihondūmbo fifiriṅdihimboyei Kraisi ai wandi yafambe sūngufi haya hoafīndūmbui se fifirifembo masei. Nga wandi wari sūngu Kraisi ai sebabidimbo nūngumbo siheimbo farihēfendūrimbo ana, ngiri ai mbosi-mbosīndu. Nga asu aiana ahandi rani-poanimbo nginīṅdi adūkarī ra siheimbo nafuiyundūrihāni.

4 Yinī, ra anihond-ane, horombo ai hamīṅdi nginēmīṅdikoateyu ranimboyoṅmo nindou nīmī keimbī karihēndeimbīfihī tikorundūmo pamarū-wura yifimayu. Nga asu hapondani ana Godiṅdi nginīṅdi adūkarī hamīṅdi ranambo botimarira asu

ai yangiri botifi anungu. Asu ro-amboani ai-dibo nimboefimboanefi hamindi kemindikoate-ayefi. Nga asu Godindi nginindi ranambo-animbo mare ro-amboani siheimbohündambo ai-babidi yangiri nimboemboeyefi.

⁵ Se siheihoari ro hoafi ranahambo anihondumbo-mbarihuyo asu wani-mbayefiyo mbisei hehi hohoanimondei hoeindihindi. Moani siheihoari yangir-animbo hohoanimo ra randihi hohoanimondei hoeindihindi. Sisas Kraisi ai sihei hohoanimoambe anungu ra fifirihindai? Se ahambo fifirifikoate-ayei ana, awi se ahambo wudipoapofe anihondumbofe hohoanimo aho ra fifirifekoate-wamboanei.

⁶ Se hoafindeihya, ai Kraisiindi anihondü ratupuriyomo-rundeimb-anemo mbisei hohoanimondei sahehea ro anihondü fifirihamboanahi.

⁷ God ai siheimbo fariheirani asu se moaruwai hohoanimo süngufekoate moani aboedi yangiri mbinimboeia sefi hohumboanefi ro ahambo siheimbo farihendürimbohünda didibafiyahundo arihundi. Se yihoefimboya, aiana Kraisiindi aboedi ratupuriyomo-rundeimb-anemo nafuimbo yihoe fiimbo hoafiyefühi-yefipoani, nga wani. Nga bidifiri nindou yihoe fimboya, “Ai Godindi ratupurimbo moai aboedi ratupuriyomo,” asei ana, ambesi, nga se aboedi hohoanimo ra süngumbirihhi heiya sefimboanefi didibafiyahu arihundi.

⁸ Roana ngiri hoafi hondü ranahambo gigranambofembo moatükun hohoanimo ana randihundi, nga hoafi hondü ranahambo yangir-anefi hohoanimo parihu hefuh rawarihu hefi.

⁹ Ro hamindi kemindikoate-yefani ana, asu se nginindi aboedi nimboeiani ro ranahambo hihifi-hihifi-yefühanefi. Asu ro siheimboya, hohoanimo moaruwai hinngirihhi hehi didiboadorihhi hohoanimombeyeia sefi hohu Godimbo siheimbohünda didibafiyahundühanefi.

¹⁰ Ranamboanahi ro anguni ndanhü nimboambo siheimbo pas nda sürü papirihandühi hoafayahandüri. Asu rananimbo ro siheimbo-so tükündaheandühi amboani Adükari ai wambo nginindi masendiri rani hohoanimonambo siheimbo nginindi hoafimbo moei asahi. Nginindi ai wambo masendiri ra siheimbo moaruwaimbo-fendürimbo-hündamboyo poani, nga siheimbo nginemindindürimboane. Ranamboanahi ro siheimbo pas nda sürü papirihandüri.

Bidifiranambo hihifi hoafi

¹¹ Nga karishandüri. Hohoanimo moaruwai hinnginidihhi hehi didiboadingihhi hohoanimondei. Ro hoafayah ranahambo himborindeih rani-süngundihindi. Mami hohoanimondeih aboedi sisi-koate nimboei. God nindou hipoamboreandühi aboediyu-randeimbi asu afurife hohoanimo sai-randeimbi ai se-babidi nüngumbui.

¹² Se Godindi nendi-yafe hohoanimo süngu wandafi-wandafindeih simbori wakikihürindei-ndühündi.

¹³ Godindi nendi munguambo ai-amboani siheimbo hihifarihündüri.

¹⁴ Sihifi Adükari Sisas Kraisi ai siheimbo hipoambombireandür-amboane asu God ai siheimbo ngusüfo pambireandür-amboane asu Yifafi Aboedi ai sihei ngusüfoambe mamambe-mbireandür-amboane.

Garesia

Pas nda Por ai Garesiahündambo sürü papimarandi

¹ Ro Por-anahi. Nindou ai moai ahei hohoan+monambo wambo Kraisi+ndi hoafi ndowandifi ngafi ndandi sei hehi kafoar+hindi+ mburi+hü koar+hehindi+ri, nga wani. Nga Sisas Kraisi asu Ape God sapo yifi+hündi bot+mariri+ rani+ di+boyafani+ wambo ahafandi hohoan+monambo ahandi hoafi sem+ndi ho rambohünda kafoare hini+ngi+mareandiri.

² Munguambo an+hondümbö-r+hindeimbi+ ndani+hü ro-babi+di+imbo an+boadei ai-amboan+ Kraisi+ndi nendi Garesia hifi+hü amarei siheimbo hifi+far+hündüri.

³ God sihefi+ Ape asu Adükar+ Sisas Kraisi ai siheimbo moani+ hi+poambo-ndi+neandürühi+ asu ngüsüfo afurife kife hohoan+mo ra mb+sabi+nandür-amboane.

⁴ Sihefi+ moaruwai hohoan+mo raguanambo-fembohünda asu nine moaruwai hohoan+mo hifi+ ndani+hü engoro ranambeah+ndi+ aboedafe-mun+imbohünda Kraisi ai sihefi+ Ape God+ndi+ yifiri+ sünguyu ahandi fi masagado.

⁵ Rani+amboane asu sihi+ri+ munguambo si aho ra God+imbo aboed-ani mb+sefi+ hohoan+mo-ndef+imboane. Nga an+hond-ane.

Aboedi hoafi mam+ rani yangir-ane engoro

⁶ God ai siheimbo Kraisi+ndi moani+ hi+poambofe sünguyu di+bon+yu-ndürühi+ya, wand-anei mehuyosi, nga asu moai se gedühi hoafi ra süngur+hindi. Nga asu ngörü rani+poan+imbo aboedi hoafi ra süngur+hindühi+ asu ahandi fik+imi+ ni+ngokoate-mayei. Rani+yo asu ro rani+moatükun+ ramar+hindi+ ranahambo mahepünaheandi!

⁷ An+hond-ane, moai ngörü rani+poan+imbo aboedi hoafi yangoro. Nga nindou bidi+fi+ri+ ai sihei hohoan+mo ra mam+kar+yo wak+fihi+ asu ai Kraisi+imbo aboedi hoafi ra ngörü-süngu ngörü-süngufe wak+fembo hohoan+moyomo arundi. Rani+amboanahi ro ndari+he hoafayah+.

⁸ Nga ro-ane+ asu sünambeah+ndi+ nend-ani aboedi hoafi ra hoafi+nduan+ sapo siheimbo hefi hoafi+mayefi+ yahurai hoafi+koate rani+poan+imbo fiyoweimbi+ hoafayu ana, nindou ranahambo God ai hai ngoafi+ moaruwai rani+nambo koambi+ri+heir-amboane.

⁹ Siheimbo rani+ hoafi+ ra horombo hoafi+yahundüreimb-anesi, nga asükaiya ro hapondani+ siheimbo hoafehandüri: Nindou ngörü ai ngu siheimbo aboedi hoafi+ ra, sapo horombo ro hoafi+mefa se an+hondümbö-mar+hindi, yahurai hoafi+koate moani+ rani+poan+imbo hoafeyundüri+ ana, nindou ranahambo God ai hai ngoafi+ moaruwai rani+nambo koambi+ri+heir-amboane.

¹⁰ Ro ndani+ hoafi+ hoafayah+ nda, nindou wambo aboed-ani yahombohündamboyo? Wani, nga God+imbo yangir-anahi. Ro rani+moatükun+ ra an+hondü refembo sahehea rambar+heha-mbonana, asu ro Kraisi+ndi ratüpur+iya-r+hindeimbi+ nindouyah+poani.

Por ai God+ndi hoafi sem+ndi horambo tüküme+fiyu hoafi

¹¹ Wandafi+ mam+ , awi siheimbo randi+he hoafi+ndahandüri, ro siheimbo aboedi hoafi+ ra ha hoafi+yahandüri+ ar+handi+ ranana nindou-yafe hohoan+monambo hoafi+yopoani.

¹² Rani+moatükun+ ra nindou-yei-mayo moai saham+ndi+hi+ asu moai nindou mam+ ai wambo yamundeandiri, nga wani. Nga Sisas Kraisi ahandi+hoari+ randi+ri+ rani+ hoafi+ ra wambo weindah+mareandiri.

¹³ Ro horombo Suda-yafe God+imbo hohoan+mo rani+ süngu yangiri+ süngur+hindühi+ ni+amboahambe ana, ro Kraisi+ndi nendi ranaheimbo moaruwaimbo-r+ihearühi

munḡunambo awarihefendürimbo hohoanimomayahî. Rani hoafi ra se horombo himboriyeimb-ane.

¹⁴ Wandafi mamî, Sudahündî ranahei mbusümo nindou akohoandî ro dîbombo-memo ranahamumbo ḡgasündî-heapurimboanahî. Roana moanî Suda-yafe hohoanimo hondü ranahambo süḡgufembo nindou hamindiyahî rani-poanimbo manimboahî. Raniyahî asu ro moanî yîhoefî amoaoyafe hohoanimo ranimbo yangîrî süḡgufe hombo ḡgusüfo pamarîheandî.

¹⁵ Nga asu ro niḡgokoate-yahambeahiyo God ai wambo moanî hiipoambo-reandîrühî ahandî ratüpurî ratüpurimbohünda kafoare hinḡḡmareandîrî.

¹⁶ Raniyo asu ro ahandî-mayo aboedî hoafi ra semindî ho Suda-yafe ndîfo ranaheimbo bokarî-hefemböhünda ahandî nimorî wandî hohoanimoambe ndore korîmafoareandîrî. Ro moai nindou ḡgorümbo-so didîboadore hoafimbiyundîrî sahehea tüküyaheandî.

¹⁷ Asu ro moai Serusaremnambo Kraisindî hoafi horomboyafu sowandümo homorundeimbî ranahamumbo sowana ndüfosimbo hahühî. Nga roana nimehünou Arebia hîfînambo yangîriyahî ha mburîha asu asükaiya Damaskus ḡgoafîna hîhîrîmarîheheandî.

¹⁸ Raniyo asu ḡḡimî himbanî hoane, rani mbusümo ro Serusarem ḡgoafînambo Pitandî-mayo bidîfirî wataporî himborimbo mahahühî. Raniyahî asu ro ranîhü aidîbo yimbu wik yangîrî manimboahî.

¹⁹ Ranîhü ro moai Adükarindî hoafi sowandümo homorundeimbî hoeirîheapurî, nga Sems Adükarindî akidî yangîriyu hoeimarîhinî.

²⁰ Ro siheimbo pasambe nda anîhondümboanahî hoafayahî. God ai hoafi ranahambo fîfîreamboani, nga ro tikai hoafiyahühî-yahipoanî!

²¹ Raniyahî asu süḡgunambo ranîhünda botîyahe hehea Siria, Sirisia hîfambe mahahî.

²² Asu Kraisindî nendî Sudia-yafeambe amarei ranai moai wambo ndorîhi fîfîrîhindîrî.

²³ Nga nindou bidîfirî ai wambo hoafi yangîrî himborîmayei. Bidîfirî ai hoafiyehîya, nindou sapo ndan-aiyu sihefîmbo moaruwaimbo-reamunî marandî ranani anîhondümbofe hohoanimo ra awarihefembo yahuhaya hohoanimomayu. Nga asu ranane haponda ai rani hoafi ra bokarîhai arandî, masei.

²⁴ Ranîyei asu ai wandî süḡguyo Godimbo aboed-ani masei.

2

Por ai Adükarindî hoafi sowandümo homorundeimbî nindou bidîfirî babidî hohoanimo mamî süḡguarundî

¹ 14 himbanî süḡguna asükai hîhîriyahe Serusarem ḡgoafînambo wandafi Barnabas-dîbo hahihühîyehî Taitusimbo fihîmarî-horîmîndehî.

² Ro rani ḡgoafîna mahahühî ra God ai wambo nafuimarandîr-amboyahî mahahî. Raniyahî ro ranîhü tüküyahe nimboambo anîhondümbo-rîhindeimbî-yei bogorî nindumbo anḡgomo ahamumbo poanîmborîheapurî mburîha ro Suda-yafe ndîfo Godindî hoafi hoafiya marîhandî ranahambo hoafîmehapurî. Ro nîne ratüpurî horombo ramarîheandî asu haponda rawarîheandî ranai moanî ḡgoafurîndîhoemboe saheheamboyahî ramarîheandî.

³ Wandafi Taitus ai Grikîhündüyu ro-dîbo mahehî, nga asu ahambo moai sihafî fihoearî ra kando tîndîhawandî yahomo houmbo hütî-hütîrurî.

⁴ Tiḡîrîfo tüküme Feyo ra tikarou anîhondümbo-rundeimbî nahurai nindou yîhoefî mbusümo dîbo hasiyafu tüküyafu masîfomo. Ai ramefundî ra sapo sihefîmbo Krais ai Suda-yafe ahînûmbî hohoanimo-ambeahîndî aboedambo-mareamuna asu sihîrî

Krais-babidimbo aboedamboyahu animboefi. Rani hoafi hihimboriyo mburumbo asu sihefimboya, ai ahinumbi hohoanimo rani hoarehi mbini boadei-amboane moani ratupuriyei-rihundeimbini nou yahomo houmboemo dibo masifomo.

⁵ Godindi aboedi hoafi hondu ranai siheimbo-so koadurumbo mbeyangorowa sefi hohumbo wambo asu ro moai ahamundi hoafi rani hoarehiyefi. Asu Taitusimbo fihoeari kefe tirihefembo rani hoafi ahamundi-mayo ranahambo moai yini sefi, nga wani.

⁶ Nindou bidifiri ahamumbo ndureimb-anemo masei. Ai bogorimbo-efundiyo wanayomoyo ra ambe. Nga Godindi himboahu nindou munquambo simogod-anei. Nindou ranai moai nini simbori hoafifimbi wandi aboedi hoafi ranihi turu hoafiyomo, nga wani.

⁷ Nga ai yaru fifirimarundi God ai wambo Suda-yafe ndifo ranaheimbo aboedi hoafi ra hoafimbohunda koamarhendiri, sapo ai Pitambo Suda ranaheimbo ahandi hoafi hoafimbohunda koamarheru nou.

⁸ Nga sapo God ai Pitambo Suda ranaheimbo hoafi semindi ho hoafiyonduri-rambo ramariri nou ai wambo nginindi masendi Suda-yafe ndifo ranaheimbo Kraisimbo aboedi hoafi semindi ho hoafiyorambohunda.

⁹ God ai ahandi aboedi hoafi hoafiyorambo rani-poanimbo ratupuri masendiri ra nindou ranai fifirimarundi. Raniyomo Sems, Pita, asu Son ai bogori nindoumboyafu ni ngomombo Barnabas-dibo yihoehimbo wari fumafoarumuni sihiri mamani rani ratupuriyefi-rihundeimb-anefti yahomo houmbo. Raniyefi asu ro mbiro fokoakomayefi Barnabas-dibo ro Suda-yafe ndifo-yei mbusumo ratupurindehani asu ai Suda-yei mbusumo ratupurindimboemo sefi hohu.

¹⁰ Ai mamani hoafi yangiri yihoehimbo hoafiyomonduhi yahomoya, 'Awi se nindou moaruwai rananikoate-mayei ranaheimbo-animbo farihenduri-rambo hohoanmondafani,' mehomondamboyahi asu ro amboani kameihi ranahambo refembo hihifi-hihifiyahuhi hohoanmomaya hahi.

Por ai Andiok ngoafihu Pitandi moaruwai hohoanimo weindahimareandi

¹¹ Pita ai Andiok ngoafihu tukumefiyu-amboyahi asu ro ahandi himboahu nginindi hoafimehando ahandi hihindi hohoanimo ranahambo.

¹² Sapo rani ngoafihu nindou bidifiri Sems koamarhepuri ranai tukufekoate-yomondambe ana, Pita ai Suda-yafe ndifo anihondumbo-rihundeimbini rani-babidimbo sahusihi nimarü marandi. Nga asu nindou ranai tukumefundamboyu ai Suda-yafe ndifo-babidi ranihi piyu haya moai nimarü sesü randi Sudambo yihimborapuruhi wambo.

¹³ Raniyomo asu Sudahundi wandafi mamani bidifiri ranai Pita hohoanmomayu süngu hohoanmomemo. Raniyo asu ahamundi rani hohoanimo ranai Barnabasindi hohoanimo ranahambo mamakarimari rani-sungumareandi.

¹⁴ Raniyahani asu ro ahamumbo hoeirheapura aboedi hoafi anihondü mengoro rani-nafi süngufe ho-rakoate-memonda, asu ro nindou munquambo ahei himboahu Pitambo hoafiyahandowohü sahiya, "Pita, seana Sudahünd-anafi, nga moai se Suda-yafe hohoanimo süngurowandi, nga Suda-yafe ndifo nahurai-anafi. Nga nimboe se Suda-yafe ndifo ranaheimboya, 'Se Suda-yafe hohoanimo süngundihindi,' asafi," sa hoafimehando.

Nindou ai Sisasimbo anihondumboarior ana, ai nindou mbumundi hamindi nimboemboyei

¹⁵ Ro Sudahünd-anefti yihoefimbo hoafayahimuni, sapo roana Suda-yafe sirambeahindi tukumehund-anesi. Nga roana yihoefi ndifo sirambeahindi ahinumbi hohoanimo süngukoate-yeimbi moai tukuyahundi, nga wani.

16 Ro rarihu fifirihumboanefi, God aiana moai nindou düdi ahinümbi hohoanimo mengoro ra süngure huani ranimbo nindou mbumund-ani yahu randi, nga wani. Nga nindou moani Sisas Kraismbo anihondumboarior ranaheimboani nindou mbumund-anei yahu arandi.

17 God ai Sudahündi yihoeimbo nindou mbumund-anei mbeyahumuna sefi hohu asu ro Kraismbo anihondümborior hefühi ahinümbi süngukoate-yefeimbi nahurai tükümehündi nindou amuri rawehindi nou. Nga ranimboane asu ro randihu hoafindefihüya, 'Krais-ana moaruwai hohoanimo nimindihani,' mbisefi hoafimandefiyo? Ngiri randihu hoafindefi, nga wani.

18 Ro mbumundi niñgomböhünda ahinümbi hohoanimo süngufembo ra hinñgirihe mburaha asukai hihiriyaye asahamndihi ana, ro nindumbo moaruwai hohoanimoayah ra nafuiya arihandi.

19 Godindi hoarehi nimarimbohünda ahinümbi hohoanimo ranahandi sünguyo ro yifi nahurai-mayah ranimbo-hündambo-animbo ahinümbi hohoanimo ngiri wambo hibadandiri.

20 Ranane asu ro nimi keimbi karihendeimbi-fih Kraisdibo yifiyamboanahi, nga hapondanambe ana ro moai yangiri nimboahühi wandihoari hifandirihandi, nga Kraisindi yangiri niñgombo hohoanimo wandi flambe nimarimbo wambo hifandarandiri. Ranane asu Godindi Nimori ai wambo hipoamboreandiri haya nimi keimbi karihendeimbi-fih yifimayu aboedambofe-ndirimbohünda ahandi nginindinambo ro yangiri animboahi.

21 Ro rarithe hoafiyahan moai Godindi moani hipoambofe hohoanimo ranahambo yihoaruko-riheandi. Nga sihiri Suda-yafe ahinümbi hohoanimo sünguarihundi raninambo sihiri Godindi himboahü mbumundi nimboefi-mbonana, asu Kraisihefimbohünda yifimayu ra moanimbore.

3

Ahinümbi hohoanimo süngufe asu anihondümböfe hohoanimo süngufe

1 Garesiahündi seana hohoanimokoate-anei! Nindou didai siheimbo ngorü-süngumarundür-amboyei se hohoanimokoate-ayeia? Ro sihei himboahü sapo Sisas Kraisi sihefimbo aboedambofe-munimbohünda nimi keimbi karihendeimbi-fih yifimayu ra hoafimayaha se wudipoaporihimborimayei.

2 Ro siheimbo mam hoafi ndanahambo düdundaheandiri samboanahi, nga se wambo rani-moatükun ra hoafindahündiri. Se Yifiafi Aboedi ra nungurithi sahümündimboyei? Ahinümbi hohoanimo engoro ra süngurithindühi rani-süngumbo sahümündimboyei, asu Godindi hoafi ra anihondümborihimbohünda hehi süngurithindühi sahümündimboyei nungurithimboyei? Anihondümböfe süngu!

3 Awi se hihindi hohoanimo-yehiyeia? Se Godindi-mayo Yifiafi Aboedi ranahandi nginindinambo piyei hehi Kraismbo süngumarior hei asu haponda se moani sihei nginindinambo rani ratüpur ra moendimandihio?

4 Se horombo Godindi hoafi ranahambo semindimbo tñirifomayei hei, nga asu tñirifo ra moanimbo-mandifeyo wanimandiyoy? Ro siheimbo hoafehandiri rani-moatükun ranai ana ngiri moanimbondifeyo.

5 Nimboe God ai siheimbo Yifiafi Aboedi sagaduri asu sihei mbusümo hepünüfeimbi moatükun ra ratüpuriyu arandi? Ra sapo se ahinümbi hohoanimo süngurithindanoy asu ahandi hoafi himboriyei anihondumbo-rihi hehi süngurithindanoy? Anihondümböfe süngu-ane.

6 Sapo Abraham ramefiyu ranahambo-animbo hohoanimomboane. Sapo Godindi hoafi yare hoafiyowohü yahoya, 'Abraham ai Godimbo anihondümbomarira ai ahamboya nindou mbumund-anafi mehundo,' meho.

⁷ Awi se ranahambo ndondihi türüboadhiindi, nga sapo nindou didiyei ai Godimbo anihondümborihori arihündi ranai ana Abrahamindi ahuir mam-anei.

⁸ Horombo hondü God ai Suda-yafe ndifo ranaheimbo fifirimareandür nindou ranai ana sünguna aboedi hoafi ra anihondümbö-ndihimboyei ranimboane ai ranaheimbo aiana nindou mbumundi hamind-anei mbisamboyah mehu. Ranayo asu horombo God ai aboedi hoafi ra Abrahamimbo yare hoafimayundo sapo ahandi hoafi yare hoafiyowohü yahoya,

“Sihafi süngu-animbo süngunambo ro muḅguambo nindou ranaheimbo aboedi-aboedi-ndi-heandürimboyah,” *Stat*
12:3

meho.

⁹ Sapo Abraham ai Godimbo anihondümbomarira God ai ahambo aboedi-aboedi-mariri nou-animbo asu nindou didiyei anihondümbö-arihori ranaheimbo amboani Abrahamimbo ramefiyu nou God ai aboedi-aboedi-ndeandürimbui.

¹⁰ Nindou didiyei hohoanimoyeihiya, ro ahinümbi hohoanimo muḅgu sünguarihündi ana, God ai yihofimboya, ‘seana mbumund-anei,’ mbüsümbui ase ana, awi God ai aheimbo moaruwaimbo-ndearümbui. Nimboe sapo Baibor ai yare hoafiyohüya, ‘Didiyei muḅguambo ahinümbi hohoanimo Bukambe engoro ra mamami amboani süngukoate-aye ana, God ai nindou ranaheimbo moaruwaimbo-ndearümbui,’ meho.

¹¹ Nda muḅguambo fifirimboane ahinümbi hohoanimo süngufe rani nimindi süngu ngiri nindou ai Godindi himboahü mbumundi nungu. Rani-moatükun ra sapo Godindi hoafi yare hoafiyowohü yahoya, ‘Nindou düdi ai Godimbo anihondümböariri ranai-animbo Godindi himboahü nindou mbumundi tükündüfi nungumbui,’ meho.

¹² Nga asu ahinümbi hohoanimo ranai ana anihondümböfe hohoanimo rani-dibo simogodi-yafepoani. Sapo Baibor ai yare hoafiyowohü yahoya, ‘Nindou düdi ahinümbi hohoanimo sünguar hu-animbo yangiri nungumbui,’ meho.

¹³ Sihiri ngiri muḅguambo ahinümbi hohoanimo süngundihündi, nga ranimboane asu sihiri moaruwaimbo-ndahumboyefi. Nga Kraisi sihefimbo moaruwaimbo-fembo ranambeahindi aboedambo-femunimbohünda ai moaruwaimbo-mefiyu. Sapo Godindi hoafi yare hoafiyowohü yahoya, ‘Nindou daboe ahambo hifikoeffembohünda kambohoani-fih pararihori ana, ahambo God ai moaruwaimbo-ndirümbui,’ meho.

¹⁴ God ai Abrahamimbo aboedi-aboedife hohoanimo masagado ranahandihündiyo Sisas Kraisiindi süngu Suda-yafe ndifo aheimbo-so amboani tükümbifeyo-wamboane yahuhayamboyu aboedambo-mareandüri. Sapo horombo God ai hoafimayu süngu, sihefimboya ai Kraisiimbo anihondümbö-rhindühi asu ai Yifiafi Aboedi ra mbisahümündi-amboane yahuhayamboyu ramareandi.

Ahinümbi hohoanimo ana God ai horombo hoafirea-ndeimbihündi ra ngiri raguanambo-ndeandi

¹⁵ Wandafi mam, awi nindou sihiri muḅguambo si aho ra rarihu arihündi yahurai hoafinda samboanahi: Sapo nindou yimbu ai nini-moatükunimboyo hoafi fifirine mburüna ranahambo ndeari hoaf-ane ranihüsi safandeimbi-hündi ra, asu nindou didai hoafi ranahambo ḅgorü-süngunde asu bidifiri hoafi ranihi taparimanda-mündipoani, nga wani.

¹⁶ God ai Abraham asu ahandi nimori mam ranahafanimbo süngunambo aboedi moatükun tükündifemboe yahuhaya horombo hoafimareapiri. Asu ai moai ahiri afindi ranaheimbo hoafiyu, nga wani. Nga ai moani ahiri mam ranahamboyu yare hoafiyuhü yahuya, ‘sihafi ahirambo’ mehu. Ahiri ranana Sisas Kraisi ranahamboyu yare hoafimayu.

17 Ro hoafimayah; ra yahurai-ane: Horombo God ai Abrahamimbo horombo hoafirirühi hoafi firamündi masihend-ane. Nga asu süngunambo 430 himbani ai hoan+yo ranambe, ahinümbi hohoanimo ranai tüküme feyo. Ranimboane asu ahinümbi hohoanimo sünguni tüküme feyo ranai ngiri horombo God ai hoafi firamündi masihendi ranahambo yihirinde pandeandi. Asu ngiri horombo God ai horombo hoafirea-ndeimbihündi ranahambo raguanambo-ndeandi.

18 Nine-moatükuni God ai sihefimbo saimbo horombo hoafimareamuni ra ahinümbi hohoanimo rani nafi süngu sahumindefi mbarihu-mbonana, asu sihiri sapo God ai horombo hoafimareamuni rani-süngu ngiri sahumindefi. Nga horombo hoafi yangiri sünguyo God ai Abrahamimbo moani aboedi-aboedimariri.

19 Nga asu nimboe ahinümbi hohoanimo ranai tüküfe mengoroa? Moaruwai hohoanimo nini aho ranai weindahifembo-hündamboyo ahinümbi hohoanimo ra tüküme feyo. Nga asu ahinümbi hohoanimo ra ho-hombo rani-poanimbo nitori God ai Abrahamimbo horimbo hoafimariri ra tüküme fiyu. Nga asu God ai ahinümbi hohoanimo sunambeahindi nendi ranahamumbo hoafimayupura asu ai Mosesimbo hoafimemonda asu Moses hoafi semündü hu semündü hu-randeimbi nindou ranai Sudambo hoafimayundüri.

20 Mami nindou ahandihoari hoafimboaiyu ana, ai ngiri hoafi semündü hu semündü hu-randeimbiimbo hoafindüdo. God ai ahandihoari hoafiyu marandi. Nga God mami ai yangiriyu Abrahamimbo horimbo hoafire masagado ranimboane asu horimbo hoafi ranai ahinümbi hohoanimo ngasündeamboane.

Ahinümbi hohoanimo ranana sihefimbo Krai sowana semindimuni hombo moan gui boagiri nahurai-ane

21 Ranayo ana, asu ahinümbi hohoanimo ranai sapo horombo God ai Abrahamimbo horombo hoafimareandi ranahambo hifinambomandeyo? Ai ra wani. Nga ahinümbi hohoanimo süngu God ai sihefimbo koadürü yangiri ningombo mbasemuni-mbonana, sihiri anihondumbo Godindi himboahü mbumundi nimboefi.

22 Nga asu Godindi hoafi hoafiyowohü yahoya, 'Munquambo nindou ranai moaruwai hohoanimondi nginindi rani hoareh-anei,' meho. God ai yare hoafimayu ra sapo ai yifiriyu nindou düdi Sisas Kraiimbo anihondumbo-ariori ana, ai yangiranimbo nini-moatükuniyo ai Abrahamimbo horombo hoafimariri ra ndahümündimboyei.

23 Kraiimbo anihondümbofe hohoanimo ranai tüküfekoateyo-ambeahiyo ahinümbi hohoanimo ranai sihefimbo tüküfe kikhiramindimuni ho-hombo anihondümbofe hohoanimo ra weindah tüküme feyo.

24 Raniyo asu sihefimbo ahinümbi hohoanimo ranai sihiri Krai sowana hombohünda hifandimaramuni. Sihiri ahambo anihondümbondihurühi Godindi himboahü nindou mbumundi tüküfembohünda hifandimaramuni.

25 Ranimboane asu sihiri Kraiimbo anihondümbofe nafi ranana hapondani ndanihü engoro. Ranimboane asu ngiri hapondanambe ana, ahinümbi hohoanimo ranai hibadamuni ngo.

26 Sisas Kraiimbo anihondümbofe hohoanimo rani-süngumboane munquambo se ababidi nimboeimbo asu Godindi nitoriimboyahi animboei.

27 Se didiyei Krai-babidi hundürimayei ranimboyei asu se ahandi hohoanimo masahümüdi.

28 Ranimboane asu Kraiindi nendimbofe ra Sudahünd-anei asu ahei ndifo rananei munquambo ra ngörü-poanimbo fiyeimbi-yeipoani. Nindou moani ratüpur+yeimbi rananei asu moani aboedi-poanimbo animboei rananei ai ngörü-poanimbo fiyeimbi-yeipoani. Asu nimorehi, nindowenih ai ngörü-poanimbo fiyeimbi-yeipoani, nga wani. Nga munquambo se Sisas Krai babidi animboei seana mam-anei.

²⁹ Asu se Kraisiñdi nend-ayei ana, Abrahamiñdi ahuriñdi mamindei hehi asu se nini-moatükunimboyu God ai saimbo yahuhaya horimbo hoafire masihendi ra ndahümüñdi-mboyei.

4

Sisas Kraisiñdi sünguyefi sihiñdi Godiñdi nimorimbomehundi

¹ Nga hoafi ra ndahurai-ane: Nindou nimoriñdi anüñgu ana, sapo ai ahandi afindandi-mayo muñgu-moatükunñdi ra ndemümdümbui. Ai muñgu-moatükunñdi hiñbadambuisi, nga asu awi ai akidouyu-ambe ana, ngiriñdi ai hiñbadandi, nga ai moaniñdi ratüpuriyu-randeimbiñdi nahuraiñdi nüngumbui.

² Nindou nimoriñdi ranai akidouyu-ambe ana, ai moañgui afindiñdi asu hiñfandi-randeimbiñdi ranahafandiñdi hoarehiñdi nüñgu ngumbo asu ai nini-simboaniyo afindiñdi ai ahambo hiñfandiñdi rand-amboane mehu raniñdi-simboaniñdi dagadombui.

³ Mare yahurai safane sihiñdi horombo nimoriñdi akidou nahurai hiñfiñdi ndaniñdi hündambo moatükunñdi ranahandiñdi moaniñdi ratüpuriyefeimbiñdi manimboefi.

⁴⁻⁵ Nga asu ndeara si ra tüküfembo yangiriyoambeyo God ai ahandiñdi Nimoriñdi ra hiñfiñdi koamariheriñdi. Nimorehiñdi ai ahambo wakimarimindiñdi asu ai Suda-yomondiñdi ahinümbiñdi hohoaniñdi meñgoro raniñdi-hoarehiñdi manüñgu. Nindou didiyeiñdi ai ahinümbiñdi hohoaniñdi raniñdi-hoarehiñdi animboeiñdi ranaheimbo aboedambo-fembohüñdi God ai ahambo koamariheriñdi. Rananimbo asu sihiñdi Godiñdi nimorimbondahu burindemboyeñdi.

⁶ God ai siheñfiñdi mboya, ai wandiñdi nimoriñdi-mbeyeiamboane yahuhayamboyu. Ranimboane asu ahandiñdi Nimoriñdiñdi Yifiañdi siheñfiñdi ngusüfoambe koamarihendiñdi, sapo Yifiañdi ranai ramareamuna sihiñdi Ape, wandiñdi Ape, sefiñdi arihundiñdi.

⁷ Ranimbo-hündamboane asu se hapondaniñdi ana nindou ngoriñdi moaniñdi ratüpuriyeiñdi rihüñdeimbiñdi nindou-yeipoaniñdi, nga Godiñdiñdi nimoriñdi-ane. Asu se ahandiñdi nimorimbomehindambo-wambo ai nini-moatükunñdi ahandiñdi nimorambo napire masihendiñdi ra dagadürimbui.

⁸ Horombo maho ana awi se moai Godimbo fiñfirihoriñdi. Nga ranimboyei se God hondüñdi niñgokoate amuriñdi godi-mayeñdi ranahei moaniñdi ratüpuriyeiñdi marihüñdiñdi.

⁹ Nga asu hapondaniñdi ana se Godimbo ndoriñdi fiñfirihorimbomehundiñdi. Nga awi asu God ai siheimbo fiñfiñdi ndürimbomehundiñdi. Ranimboane asu se nimboe asukaiñdi hiñfiñdi ndaniñdi hündambo moatükunñdi meñgoro ranahambo hiñfiriyahiñdi aheia? Asu se nimboe hiñfiñdi ndaniñdi hündambo nginiñdi-koate ranahambo moaniñdi ratüpuriyeiñdi rihüñdeimbiñdi niñgombo hohoaniñdi moayeia?

¹⁰ Seana Suda-yafe hohoaniñdi meñgoro raniñdi-poaniñdi si, amoamo, hoembo, yahimombo asu himbaniñdi ranahambo afindiñdi hohoaniñdi moyeiñdi rihüñdühane.

¹¹ Roana siheimbo yihimboariharü. Ro siheimbo farihefeñdi ndürimbomehundiñdi ratüpuriyeiñdi afindiñdi tiñfirifoayahiñdi ra hiñfiñdi pindiñdi meñgoro ranahambo hohoaniñdi moyayahiñdi.

¹² Karihasiñdi handüriñdi wandafiñdi maniñdi, ro siheimbo hutiñdi hoafehandüriñdi. Se awi ro ahinümbiñdi hohoaniñdi meñgoro raniñdi hohofekokoate animboahiñdi nahuraiñdi. Horombo ana roambo se ahinümbiñdi hohoaniñdi meñgoro raniñdi hohofekokoate manimboeiñdi nahuraiñdi tükümeheandane. Horombo se moai wambo nini-moatükunñdi moaruwai hohoaniñdi moyahüñdiñdi, nga waniñdi.

¹³ Wambo anünunambo-marandiñdi siheimbo sowahiñdi boateiñdi sühiñdi aboediñdi hoafiñdi siheimbo hoafiñdi mehandura se fiñfirarihindiñdi.

¹⁴ Wandiñdi fiame ra moai ndoreandiñdi asu se ranimboyeiñdi tiñfirifomayeñdi, nga asu se wambo moai daboadiñdi hiñfirihindiñdi rühimbo yiboarukoñdi rihindiñdi, nga waniñdi. Nga se moaniñdi wambo masahümüñdiñdi ndiriñdi Godiñdiñdi-mayo sünambeahiñdiñdi nendiñdi asu Sisas Kraisiñdi ahandiñdi hoariñdi semindiñdi nou.

15 Se rani-simboani wambohünda hihifi-hihifimayei, nga haponda asu hihifi-hihifi ra nahana? Horombo se wambo fehefembo afindi hohoanimomayei. Nga asu se s'hei himboari ra himindimbombe-mbonana, se wambo hürühümündi sehi.

16 Awi ro s'heimbo aboedi hoafi ra anihondumbo hoafayahandüri ra ro s'hei hürütümbi-mbaiyahayo ndane?

17 Yinü, nindou bidifiri ai ahamundi hohoanimo süngufembohünda s'heimbo hühümaründüri hoangomosi, nga aboedi hohoanimokoate-yomondühi ramarundüri. Nga ai ramefundi ra s'heimboya, Por mamimbo daboedi hihirihipurühi asu yihoefimbo nginindi süngumbihimuna yahomo houmboemo.

18 Sihiri nindou fehefembo afindi hohoanimondefanü ra aboed-ane. Muñguambo si se randihindi ro se-babidimbo niñgokoate-yahambe amboani.

19 Wandü nimori mamü, sapo nimorehi ai nimori wakemindimbo ninini nimarimbo asübusimboayo yahurai-ane wandü ngusüfoambe asübusi amaro. Ro moani yahurai hamind-animbo s'heimbo asübusimbonda nga-ñgambo se Godindi nimori Sisas Krai nahurai tükündahimboyei.

20 Karıhasıhandüri, haponda ro se-babidimbo niñgombo afindi hohoanimoayahü. Awi asükai s'heimbo afurindihe hoafindahandüri samboanahi. Awi hapondanambe ana ro s'hei hohoanimo ranahambo ngusüfo afindi kürüheamboanahi.

Hagar Sara-yafe kafeefe hoafi

21 Awi haponda ro nindou se didiyei ahinümbi hohoanimo engoro ranahandi hoarehi nimboefimbo asei s'heimbo düdundaheandüri samboanahi: Awi se ahinümbi hohoanimo ranai hoafimayo ra himborikoate-wamboyei?

22 Sapo Baiborambe yare hoafiyowohü yahoya, Abraham ai nindowenihü nimori yimbumarapiri. Ngorü nimorehi moani ratüpurıyo-randeimbındıyu asu ngorü ahandi nimorehi hondündımayu.

23 Abrahamındi nimori ra nimorehi moani ratüpurıyo-randeimbı Hagarındı-mayu ranai koadürü nimori wakırıhümündi arıhündi süngu tükümeııyu. Nga asu nimorehi aboedi niñgo-randeimbı Sarandı-mayu ranai God horombo hoafımareandı rani-süngu tükümeııyu.

24 Hoafi ai yare hoafımayo ranahambo refe türüfoefemboane, nga kafeefe hoafı-ane ra. Nimorehi yimbu ra God ahandi nindou-babıdı hoafi femındi asıhefeyo yahurai-ane. Ngorü hoafi femındi asıhefeyo ranana God ai Mosesımbı ahinümbi hohoanimo masagado nahurai Sainai wafu amaro ranahand-ane. Sainai wafuwamı Moses ai ahinümbi hohoanimo masemündü. Asu nindou ranai ahinümbi hohoanimo rani hoarehi nımareimbo moani ratüpurıyei-rıhündeimbı nahurai-aneı. Raniımbıane Hagar ai ahinümbi hohoanimo hoafi femındi asıhefeyo nahurai-ane.

25 Hagar ai Sainai Arebia-yomondi hıfi wafu asu Suda-yomondi adükari ngoafi Serusarem nahurai-ane. Raniımbıane asu Serusarem ngoafi ranai nindou rani ngoafıhü amarei rani-badıdımbı ahinümbi hohoanımondı hoarehi moanı ratüpurıyei-rıhündeimbı-aneı.

26 Nga asu ngorü Serusarem sünambe anango ranai ana moani aboedi nımarı-randeimbı ngoafı-ane. Ngoafi ranai ana anihondumbo-rıhundeimbı sıhefi me-ane.

27 Baiborambe yare hoafıyowohü yahoya,

“Nımorehi ra seana hıhıfi-hıhıfiyafi.

Serusarem se hıhıfi-hıhıfiyafi.

Se nimori wakemındıkoate nahurai-anafi.

Se heıründafühi asu hıhıfi-hıhıfiındafühi hoafi puküna hoafındafi.

Se nimori wakemındımbı simboanı asübusı afındı semındıkoate-ayafi.

Se nımorehi nindowenihı hıniñgıreandeimbı nahurai-anafi,

nga se nimorehi nindoweniheimbi aheimbo ngasündiwori hawa nimori afindeimbi-ndamboyafi,”

Aisaia 54:1

meho.

²⁸ Wandafi mamî, seana Aisak nou Godîndî nimor-anei horombo Abrahamimbo horombo hoafimareandî süngu.

²⁹ Nga asu nimori mamî sapo hondî ai nindou sîhefi hohoanimo süngu wakîmarîmindî ranaiyu nimorehi nimori Yifiafi Aboedîndî ngîndî süngu wakîmarîmindî ranahambo tîjîrîfo masagado. Hapondanî amboanî mamî yahurai ahînümbî hohoanimo süngurîhindeimbi ai anîhondümbî-rîhindeimbi aheimbo tîjîrîfo sahündürî arîhündî.

³⁰ Nga asu Baiborambe hoafi ra nüngure hoafiyowa? Ai yare hoafiyowohü yahoya, ‘Nimorehi moanî ratûpurîyo-randeimbi ra ahandî nimori ranî-dîbo hefoarîhipîrî. Nga ahandî-mayu nimori ranai ana ngîrî afîndandî-mayo napo nimorehi aboedî nînggo-randeimbîndî-mayu ranî-dîbo yîbobondandîfanî,’ meho.

³¹ Wandafi mamî, muŋgu-moatükunî sîhîrî ranî nîmîndîhündî fîfîrarîhundî ana, moanî ratûpurîyo-randeimbi nimorehi ranahandî nimori-yefîpoanî, nga sîhîrî ana nimorehi aboedî nîngoweimbîndî nimor-aneî.

5

Sîhîrî aboedî anîmboefî yahurai yangîrî nîmboefîmboane

¹ Sîhîrî aboedî nîngombohündâ Sisas Kraîs ai sîhefîmbo ahînümbî hohoanimo-ambeahîndî aboedambo-mareamunî. Ranîmbo-hündamboane asu se ngîndîhümündî nîmboei. Nga asu se asükaindeî ahînümbî hohoanimo ranî hoarehî moanî ratûpurîyeî-rîhündembi tükündahimboyeî.

² Se hîmborîndeî! Ro Por-anahî nda sîheimbo ndarîhe hoafehandürî. Se ahînümbî hohoanimo süngufembohündâ sîhamundîhoarî fî-hoearî ra kefe tîrîhefe hohoanimo sünguarundî ana, Sisas Kraîs ai ngîrî sîhamumbo fandîhepurî, nga wanî.

³ Nindou düdi ai ahandî fî-hoearî ra kare tîrarîhoayu ana, awî ro ahambo ahînî hoafehando: Asu se ranî hohoanimo sünguarandî ana, se ahînümbî hohoanimo muŋguambo engoro ra kameih-anîmbo süngunda ngafi.

⁴ Nga asu ahînümbî hohoanimo ra süngufeyoanî ranîmbohündâ God ai sîheimbo mbumund-anei mbeyahua sei hehî hohoanimoayeî ana, awî se Kraîsîmbo hînîngîrîhorühî asu Godîndî moanî hîpoambofe hohoanimo ra ngîrî sîheimbo fandîhendürî.

⁵ Nga ro Yifiafi Aboedî ranahandî ngîndî-namboanefî Godîmbo anîhondümbî-rîhurühî yîhoefîmbo nindou mbumund-anei mbeyahumunî sefî hohu ranahambo hîmboayefî.

⁶ Nga asu nindou ai Sisas Kraîs dîboehîndî ana, fî-hoearî kefe tîrîhefe hohoanimo-ane asu nindou fî-hoearî kefe tîrîhefekoate hohoanimo-ane ranana awî moanane yahomboane. Nga anîhondümbî hohoanimo ai nindou ngorümbî ngusüfo pefe hohoanimo ranahambo botareandî ana, ranî hohoanimo ra ai ndorîhoeimbî hamînd-ane.

⁷ Se horombo ana Kraîsîndî hohoanimo rasüngu aboedî maheiyo! Nga asu düdi nimori ai sîheimbo ranînafî ra gümareandüra asu se anîhondü hohoanimo ra süngufekoate-mayeia?

⁸ God sapo sîheimbo wand-anei mehu ranai moai nafî güreandürî. Nga wanî.

⁹ Hîbadîhümbî! Akîdou hîhîndî hohoanimo ra afîndî nindou-yafe hohoanimo mamîkarî-ndandürîmboe tapoko akîdou sesambe apaiaro ana, asu sesî muŋgu hühüti yangîrî nahuraiyohane.

¹⁰ Se Kraîs-dîbo manîmboei-amboanahî asu ro yarîhe hohoanimoayahî, ngîrî se ngorü hohoanimo ndahümündî, nga wandî hohoanimo-anîmbo ndahümündî-mboyeî,

asahi. Nindou düdi ai sihei hohoanimo haponda ngorü-sünngu ngorü-sünnguarandürü ranana God ai ahambo tirifo dagadombui.

¹¹ Nga wandafi mamî, ro fi-hoeari kefe tirifehe hoafi ra bokarifehe-mbarihi hahimbonana, asu wambo ngiri moaruwaimbo-rundiri. Nga ro hoafi ra bokarifehe-mbarihi hahimbonana, asu ro Kraisi ai nimî keimbi karihendeimbi-fihî yifimayu ranahambo bokarifehe arihandi rananimbo Suda ai ngiri ngusüfoambe yiboarukorihindiri.

¹² Nindou didiyei sihei hohoanimo ra ngorü-sünngu ngorü-sünngu arundi ranai ana, awi ai ahamundihoari fi-hoeari yangiri karu tirihomo asu timoefi kameihî kambirupur-amboane.

¹³ Wandafi mamî, siheimbo ana God ai aboedambo mbnimboeia yahuhayambo sinei yahundireimb-anei. Haponda se aboedambo animbeisi, nga asu se ranahambo ngiri hohoanimondeihî hifi ndanihündambo hohoanimo ra warindahi ndahümüdi. Nga se simbori ngusüfo pefirindeihî fandihendürü ndühündi.

¹⁴ Munguambo ahinümbi hohoanimo engoro ra hoafi mamî rani nimindifih-ane türefira-mindimboayo. Ai yare hoafiyowohü yahoya, 'Se nindou ngorumbo ngusüfo pandowandi sopo se shafi fimbo rawarowandi nou,' meho.

¹⁵ Nga asu se nimambeahindi ninihondi burayei nou hohoanimoyeihî siheihoari simbori hoafurayei ana, awi se ranahambo hibadihumbo. Nga asu awi se siheihoari simbori moaruwaimbo-firindeimboyei.

Yifafi Aboedindi hohoanimo asu hifi ndanihündambo hohoanimo

¹⁶ Wandî hoafi ro hoafayahî nda ndahurai-ane. Sihei hohoanimo ra Yifafi Aboedi ranai-animbo hifandi-mbirandürü howamboane. Rananimbo asu se ngiri horombodidi hohoanimo ngusüfoambe amarondürü ranahandi yifiri süngundihî ngei.

¹⁷ Awi sihiri randihu fifirindhumboane, horombodidi hohoanimo ranai Yifafi Aboedindi hohoanimo ra puhîyo hifinambofembo yaho haya refeyoan-ane, asu simbori Yifafi Aboedindi hohoanimo ranai horombodidi ngusüfoambe hohoanimo hifinambofembo hohoanimoayo. Rananafe yimbu moatükunî ranai simbori nginindürefe hafe. Ranimboane ninimbo moatükunî se refembo sei hehi hohoanimoayei ra ngiri randihindi.

¹⁸ Siheimbo Yifafi Aboedi ranai semindindürü aho ana, asu se ahinümbi hohoanimo ranahandi hoarehiyeipoani.

¹⁹⁻²¹ Horombodidi ngusüfoambe hohoanimo ranana se fifirihimboanei. Ranimbo moatükunî ra ndahurai-ane: Nimorehi sisihimo hohoanimo, nindowenihî birabiri hohoanimo, ngusüfoambe moaruwai botife hohoanimo, tikai godimbo hohoanimombo, sanendi kabomombo didibafife hohoanimo, yiboarukofe hohoanimo, hohoanife hohoanimo, watikoafi hohoanimo, dibokori hohoanimo, simbori hoafi hohoanimo, yikürübürifehe nimari hohoanimo, ngorumbo ngusüfoambe moaruwaimbofe hohoanimo, bia simindi hohoanimo, patiambe bia simindi hefe ho hohoanimo, rahurai hohoanimo aho ra. Horombo siheimbo hoafimehandürü yahurai-ane asükaiya ahini hoafehandürü. Munguambo nindou ai yahurai hohoanimo sünguarîhi hei ana, ai ngiri God nginindi hifandarandi ranambe ngei, nga wani.

²²⁻²³ Nga asu Yifafi Aboedi aiana aboedi hohoanimo ndahurai ngusüfoambe botire randühane. Ngusüfo pefe hohoanimo, hihifi-hihifi hohoanimo, ngusüfoambe afurife kife hohoanimo, nindou ngorü ai shefimbo moaruwaimbo-rhimunani ambirihümüni yaho hohoanimo, fehefe hohoanimo, nindou ndondofe hohoanimo, asu moani aboedi mbumundi ho hohoanimo, hininngirou safi ninngo hohoanimo, hohoanimo ndofe kife hohoanimo aho ra. Moai ahinümbi hohoanimo mam-amboani rani hohoanimo ranahambo yowanî yaho, nga wani.

²⁴ Nindou dîdîyei ai Kraisîndayeî ana, ai ahei horombodîdî ngusüfoambe ho-
hoanîmo ra ahandî yifirî asu hohoanîfe hohoanîmo ranî kameihî raguanambo-
marîhind-ane.

²⁵ Yifiafî Aboedî ranai sîhefîmbo yangîrî nîngo hohoanîmo masemuni.
Ranîmboane asu randîhu hîningîndîhunda Yifiafî Aboedî ai sîhefî hohoanîmo ra
hîfandîmbîra howamboane.

²⁶ Awi ngîrî sîhefî fî ranahambo moanî hoangîrîndîhu sîhîrî borîndefî. Asu ngîrî
nindou ngoründî ngusüfoambe moaruwaimbo-fembohünda hohoanîmo botîndîhundî.
Asu ngîrî ngorümbö ngusüfoambe moaruwaindefühi hohoanîmo-mbondefî.

6

Sîhîrî sîmborî farîhefirîndefomboane

¹ Wandafî mamî, asu nindou ngorü ai moaruwai hohoanîmo ranambo
hîmondarîmîndo ana, nindou sapo dîdîyei Yifiafî Aboedîndî hohoanîmo süngurî-
hindeimbi se nindou ranahambo warî hoafendühi aboedî ndondondîhorî
hîningîndîhorî. Randîhindühi asu se sîheihoarî hîbadîhümbö, nga asu ranî
hohoanîmo ranai sîheimbo amboanî rande hoeindeandüranî moaruwai hohoanîmo-
ndeimboyei.

² Se nindou ngorümbö tîngîrîfo tükefeyo ra sîmborî farîhefirîndei. Ranî süngumbo-
anîmbo asu se Kraisîndî-mayo ahînûmbî hohoanîmo engoro ra süngundîhimboyei.

³ Nindou mamî ai ndürîkoate-ani, nga ai ro ndürümb-anahî, ehu ana, nindou ranai
ahandî fimbo wosîhoaforî hoafîyuhani.

⁴ Nindou mamamî sîheihoar-anîmbo nîne hohoanîmo ranahambo aboedîyo
moaruwaiyo rawarîheandî mbîsei hehi türüboadîhindî. Nga se sîhei hohoanîmo
nindou ngoründî hohoanîmo ra mamühîndîhi yîbobondîhimboyei. Asu se sîheihoarî
nîni-moatükunîyo ramarîhindî ranahambo hîhîfî-hîhîfîndeimboyei.

⁵ Nîmboe nindou munquambo mamamî ai aheihoar-anîmbo ahei ratüpurî rana-
hambo wudîpoaporîhi hîfandîmbîrîhünd-amboane.

⁶ Nindou düdi Godîndî hoafî yamunde-randeimbîmayu ahandî yamunde-
ndüreimbî ahambo bîdîfirî napo mbîsahündö-wamboane.

⁷ Awi se sîheihoarî sîhei fî ranahambo tîkai hoafîndeimboyei. Nindou dîdai-
amboanî ngîrî Godîmbo tîkai hoafîndundo. Nindou nîni-moatükunî mangîrî nûmbür-
ambe hîfareandî ana, asu süngunambo mare hîfîmareandî yahurai-anîmbo asükaindu
hündîhembui.

⁸ Nindou ranai nîne moaruwai hohoanîmo mangîrî nahurai hîfareandî ana, yîfayu
amboanî süngunambo rahurai safîndowanî hündîhembui. Nga asu ai Yifiafî Aboedî
ranahandî ngînîndînambo aboedî hohoanîmo hîfareandî ana, asu süngunambo ai Yi-
fiafî Aboedî ranînambo yangîrî koadürümbö-koadürümbö nîngoweimbî safîndowanî
hündîhembui.

⁹ Ranîmboane awi sîhîrî aboedî mbumundî hamîndî ratüpurî ranahambo
refembo garîbîpoanî. Sîhîrî ranîmbo garîbîkoate ranî-fîhî hamîndî tütüngarîhundî
ranînambo süngunambo ranahandambohündî sesî ranai safîndowanî aboedî
hündîhehumboyeî.

¹⁰ Ranîmboane nîni-sîmboanîyo sîhîrî nindou amurambo fehefendürîmboayo,
rasüngundî-hurîmboane. Randîhu-ndühîndowanî sapo wandafî mamî dîdîyei
Adükarîmbo anîhondümbö-rîhoreimbî aheimbo ranî-poanîmbo hamîndî fandîhehu-
ndürîmboane.

Por ai Kraîs yîfîyuweimbî nîmî keimbî karîhendeimbî ranahambo hîhîfî-hîhîfîyü

¹¹ Hoafî nda ro wandîhoarî sürü paparîhandî. Se hoeindîhindî ro wandîhoarî sürü
boagîrî-boagîrî pamarîheandî.

¹² Nindou bidifiri ai sihamumbo fi-hoeari karu tirihou yahomo hütihütiarüpurü rananimbo Suda ai aboed-anemo mbiseiya mehomö. Nindou ranai yihimboyomondühi yahomöya, 'Ro Kraisi yihoezimbo nimü keimbi karihendeimbifihü yifimayu ranahambo yangiri anihondumbo-arihundi ana, Suda ai yihoezimbo moaruwaimbo-ndümunimboemo,' mehomö.

¹³ Nindou ranai sapo Suda-yomondi ahinümbi hohoanimo ra sowandümo-ndeimb-anemosi, nga asu ai moai ahamundihöari rani-moatükunü ra ndoru sünguru homo rundi. Nga aiana sihamundi fi-hoeari ra kefe tirihelihü asu ranahambo borindefo yahomo houböanemo hohoanimoayomo.

¹⁴ Nga wandi fimbo ana, awi ro sihefi Adükari Sisais Kraisi ai nimü keimbi karihendeimbi yifimayu ranahambo yangir-animbo borinda ngamboyahi. Rani-süngwane hifi ndanihündambo hohoanimo ra wandi hohoanimoambe moanane asahi. Raniyahü asu ro-amboani marithe nindou hifinindi ahei hohoanimo ranimbohünda yifimayaha nindou ai wandi hohoanimo ranahambo moanane ase.

¹⁵ Fi-hoeari kefe tirihelihö hohoanimo asu fi-hoeari kefe tirihelihökoate hohoanimo ra yiböböambo Godindi himboahü moanane. Nga sihezimbo God ai simbori nindoumböreamunü hiningimareamunü ranane ai aboedi hamindi hondayo.

¹⁶ Nindou münguambo ai rani hohoanimo engoro ra sünguarühi hei ranaheimbo God ai hipöambo-reandürühi ngüsüfo afurife kife hohoanimo mbisagadür-amboane. Asu Godindi nendi münguambo ranaheimbo amboa mbisagadür-amboane.

¹⁷ Ndeara bidifiranambo hoafi hoafayahü: Nindou mamü ai wambo tinjümbi hohoanimo ngiri ndendiri, nga yowanü. Nindou ai wambo harimemondüra sifo anangondiri rani-süngunambo münguambo fifirihindi ro Sisais Kraisiindi yangir-anahi.

¹⁸ Wandafi mamü, sihefi Adükari Sisais Kraisi ai siheimbo moani hipöambo-mbireandürimboane. Nga anihond-ane.

Efesus

Pas nda Por ai Efesus+hündambo sürü papimarandi

¹ Ro Por, Sisas Kraisi+ndi hoafi saham+ndi ha-r+handeimb-anahi. God ai ahandi hohoan+monambo wambo ahandi hoafi sem+ndi hombohünda kafaore hini+ngi-mareand+ri. Se Efesus+hündi Sisas Kraisi+mbo an+hondümbö-r+horeimbi siheimbo God ai wand-anei, yahuenüngu kamafoareandür-anei.

² Sihefi Ape God asu Adükari Sisas Kraisi ai siheimbo moani hipoambo-ndineandüra, asu sihei hohoanimo afundihi kündihi hehi mbimariya samboanahi.

Kraisi+ndi süngüyu God ai sihefi hohoanimoambe aboedi moatükuni masemuni

³ Sihiri sihefi Adükari Sisas Kraisi+ndi God asu Ape-mayu ranahambo aboed-ani, mbisefimboane. Sihiri Kraisi-babidi manimboefamboyu asu God ai sihefi hohoanimoambe sünambeah+ndi moatükuni mungu ranimbo aboedi-aboedireamuni arandi.

⁴ Sapo God ai hifi, sünü nafikoateyu-ambeahiyu sihefi+mbo ahandi sürühehindeimbi nindou-yeih+ asu ahandi himboahü hütikoate-mbeyeiya yahuhaya dibonimayumuni.

⁵ Horombo hondü God ai ahandi hipoambofe süngu sihefi+mbo Sisas Kraisi+ndi sünguyu ahandi nimorimbore kamafoareamuni. Ahandi-hoari yifirimayu rasüngu ramefeyuwa asu ai hihifi-hihifimayu.

⁶ Ai ahandi ngusüfo parireimbi nimor+ndi süngu sihefi+mbo hipoambo-mareamuni ranimbo-animbo asu sihiri ahandi rani-poan+mbo hondü moani hipoambombofe ranahambo aboed-ane, mbisefimboane.

⁷⁻⁹ Kraisi ai yifiyuhüyu, asu ahandi horinambo sihefi moaruwai hohoanimo ranahambo God ai amboawiyei yahuhaya aboedambo-mareamuni ai sihefi+mbo af+ndi ham+ndi hipoambo-reamunühi-wambo. Nga God+ndi moani hipoambofe hohoanimo ra adükari ham+ndi hond-ane! Horombo God ai Kraisi+ndi wari-süngu ro randi+heamboyah+ mehu ra dibo menjoroyosi, nga ai diboadore fifireandühi yifiriyuhü ahandi hohoanimo ra sihefi+mbo weindahi-mareamuni.

¹⁰ God ai ahandi+hoari aboedi hohoanimo nda yare hohoanimoyu masihend-ane, nga rasimboani refembo si tükündifeyoani munguambo hifin+ndi asu sünambeah+ndi moatükuni ra mamambe-ndeandüh-an+mbo asu Kraisi ai bogorimbondifi h+badarümbui, mehu.

¹¹ Nini-moatükuni God ai yifiriyu haya hohoanimoyu masihendi ra yare-randa tüküfe arandi. Horombo God ai hohoanimoyu masihendi ra hapondani ana rasüngureandühi asu Kraisi-babidi Suda yihoefimbo ahandi nendimbore kamafoareamuni.

¹² Ranane asu Suda ro boatei Kraisi+mbo hifand+r+huri manimboefi ra God ai wambo aboedi ham+ndi ndüri adükarümb-ani mbisei, yahuhaya kamafoareamuni.

¹³ Aboedi hoafi ndanambo-an+mbo Suda-yafe ndifo siheimbo amboani God ai aboedambo-ndiheandüri-mboyah+ mehu. Se hoafi ra himbor+yei hehi, an+hondümbö-mar+hindi asu se Kraisi-babidi mam+ animboei. God ai horombo hoafire masihendi süngu siheimbo wand-anei mehu ra nafuimbohündambo ahandi Yifiafi Aboedi masagadüri.

¹⁴ God ai sihefi+mbo ahandi nouehundi ranimbo mungu aboedi moatükuni horombo hoafimareamuni, nga asu ai ndaiamunümbui. Nga ranimboane fi sihiri hifandar+hundi ra fifirifembo-hündambo ahandi Yifiafi Aboedi masemuni. Süngunambo ai sihefi+mbo aboedindeamuna aboedi ham+ndi ni+ngomboayefi rasimboani ndahumündemboyefi. Ranimbo-an+mbo süngunambo ai ndürümb+ndühi asu ahambo aboedi ham+nd-ani mbiseimboyei.

Porindi Godimbo didibafife hoafi

¹⁵⁻¹⁷ Ranimboyahi asu se Adukari Sisasimbo anihondumbo-r+hor+ arihundi, asu ahandi nendi munguambo hipoambo-r+hinduri arihundi, rani-hoafi rana-hambo himboriya hehea, siheimbohündambo Godimbo hihifi hoafi kikir+hamindi himboyahühi-yahipoani. Nimbi-nimbisi siheimbo hohoan+moyahühi Adukari Sisas Kraisindi God asu sihefi Aboedi Hamindi Ape ahambo didibafi-yaheandühi sahiya, 'Se aheimbo sihaf+ Yifafi Aboedi dabadürühi, ranambo asu aheimbo diboardor+hoeimbi hohoanimo dagadürühi, asu sihaf+ hohoanimo nafui-ndafindürani ranan+imbo asu shambo diboardondühi fifindühi-n+nimboane.

¹⁸ Ape, se aheimbo ngusüfoambe sürühoeimbi hohoanimo dabadürani animbo asu se nini-moatükunimboyo hoafimayafinduri ra ai himboayei ranahambo fifir+mbir+hind-amboane. Ape, se sihaf+ nendi ranaheimbo aboedi hamindi ninngombo diboniyafi hinngi-marwanduri ranahambo fifir+fembo-hündambo fandihawanduri.

¹⁹ Asu sihaf+ nginindi adukari hamindi anihondumbor+hi-r+hündeimbi nindou ranaheimbo fehefembohünda ratüpur+yo arandi ranahambo fifir+fembo-hündambo fandihawanduri.' Yahurai siheimbohündambo Godimbo didibafiyahe arihandi. Asu Godindi nginindi ra akidouyo, nga adukari saf-ane.

²⁰ Nginindi ra sihefimbo ratipurayo ra rahurai-ane, God ai ranamboyu Kraisyifihündi botiriri haya, bogor+mboriri ahandi war+hondü warani sünambe hinngimarira amaru.

²¹ Kraisi ai nimoamo saf-ani, nga sünambeahindi moatükun+ nginindeimbi, bogori, ndürümbi ra munguambo ahandi hoareh-ane. Mungu-moatükun+ ndürümbayo ranamboa, ahandi hoareh-ane, hapondani asu süngunambo amboani.

²² God ai mungu moatükun+ ra Kraisindi hoarehi sihai mbura asu ahandi nend-ayei ranaheimbo bogor+mboriri hinngimariri.

²³ Kraisindi nendi ra ahandi fi-ane, nga ai ahei mbiro-ani. Ai mungu moatükun+ nafiramündumboani asu ahandi nendi ahambo amboani nafir+hor+ m+ndeimboanei.

2

Sihi+ yifihündi nahuraimefa God ai yangiri-mareamuni

¹ Horombo se Godindi hoafi himborikoate-yeihi, hohoanimo moaruwai süngur+hi mar+hündi, ran+yei se yifihündi nahurai-mayei.

² Rasimboa se ndani hifinindi moaruwai hohoanimo ra süngur+hindühi, asu moaruwai nendi nimoamo sünambe amarei ahei bogorindi hoafi süngur+hi mar+hündi. Asu haponda ai Godindi hoafi himborikoate-yeimbi mungu hifandaranduri.

³ Horombo sihiri amboani ai ramehindi nahurai-mayefi. Sihiri sihefi hifinindi hohoanimo süngur+hündühi asu nini-moatükun+ sihefi fiambe hohoanimo yifirayo ra rar+hu süngur+hu mar+hündi. Asu bodimondambo ramefeyo nou, sihefimbo amboa God ai nginindi-ndamunühi tñir+fo mbisayamun-amboane.

⁴⁻⁵ Yin+ ro Godindi hoafi himborikoate-yefühi yifihündi nahurai-yefi, nga Godindi moani hipoambofe ra adukari hamind-ane asu ai sihefimbo afindi ngusüfo pareamunühi Krai-bab+di yangiri-mareamuni. Ahandi moani hipoambo-nambo yangiri sihefimbo far+hemunühi aboedambo-mareamuni.

⁶ Asu sihefimbo Krai-bab+di yangireamunühi sünambe nimoamo hinngi-mareamuna, ai-bab+dimbo bogorindi fond+hü amarefi.

⁷ Ai afindi hamindi moani hipoambo-reamunühi Kraisindi sünguyo sihefimbo aboedi hohoanimomemuni. Ra koadürümbo-koadürümbo süngunambo nafuimbohünda Krai-bab+di ahandi fond+hü nimoamo hinngimareamuni.

⁸ Se anihondümbomarihind-amboyu asu God ai ahandi hipoambofena aboedambo-mareandüri. God ai moani masagadür-ane sheimbo, nga sheihoari moai rani-moatükunü ra rarihindi.

⁹ God ai moai se aboedi ratüpuri ramarihindi rani-mbo hohoanimoyuhü aboedambo-reandüri. Ranimayo-wamboane, asu ngiri se sheihoari rani-mbo borindei.

¹⁰ Shefimbo nafiramunühi asu Krai-babidi mamambereamunühi, aboedi hohoanimo süngufembo-hündambo nafimaramun-anehi. Horombo God ai aboedi hohoanimo ra hohoanimo masihend-ane, shiri rasüngufembo-hündambo.

Krais ai Suda-yei ndifo aheimbo mamühimarearü

¹¹ Ranimboane asu se ndanahambo hohoanimondei. Suda ai ahamundi warina fi-hoeari karu tirihomo arundi. Nga seana Suda-yafe ndifo-anei asu moai shamundi fi-hoeari karu tirihomo rundi. Asu Suda ai sheimbo sisingi hoafirundüri seiya fi-hoeari kefe tirihefe-koateyomo-rundeimb-anemo sei dukamarhipuri.

¹² Se ndanahambo hohoanimondei. Horombo se Krai-babidi moai niboadei. Se nindou amur-anei, nga se nindou God ai dibonyu hinngi-mareandüri rani-yeipoani. God ai Sudambo horombo hoafimareandüri rasüngumbo aheimbo hoafi firamündü masihendi, nga sheimbo-ana, wani. Se hifi ndanihü ana Godi-koate-aye asu God sheimbo farihefe-ndürimboayu moai hifandühi nimarei.

¹³ Horombo se Godindi fikimi moai nimboei, nga haponda God ai sheimbo, Sisas Kraiindi hori rani-nambo, ai-babidi mamambe-mareandüra, Godindi fikimi animboei.

¹⁴ Krai ai Suda, asu Suda-yafe ndifo mamambe-reamunühi, shefimbo wudimbohünda mafarhemuni. Horombo simbori nginindüriyefühi nimboefimbo asu simbori yiboaruko-firiyefühi rani-moatükunü ra giniri nou mbusümo mapaiaro. Krai ai simbori nginindüri ra mbusümo kikimareandi.

¹⁵ Suda-yafe ahinümbi ai yowani yahomo asu randihindi yahomo marundi, nga Krai yifimayu rani-nambo ahinümbi hohoanimo ra awamarhoayo. Suda asu Suda-yafe ndifo ai-babidi mamambefe-pirimbo, simbori nindou mam nahurai tükufembohünda Krai yifimayua, asu yimbu ai wudimayei.

¹⁶ Ahei simbori nginindüri kikifembohünda, asu yimbu mamambefepiri sepirimindi God sowana hombohünda, ai nimi keimbi karihendeimbifih yifimayu.

¹⁷ Suda ai Godindi fikimi manimboei, nga Suda-yafe ndifo se ahandi fikimi anguni manimboei, nga Krai ai kusü yimbu ranahafembo yahuya, 'Se God-dibo wudindefineandühi asu sheihoari amboa wudindei ndihündi,' mehu

¹⁸ Kraiindi sünguyo ro Suda, asu se Suda-yafe ndifo Godindi Yifiafi Aboedi rani-nambo nafi masihemunambo wambo asu shiri Ape sowana hefi arihundi.

¹⁹ Ranimboane asu hapondani ana Suda-yafe ndifo se Godindi himboahü nindou rani-poanimbo asu amuri-yeipoani, nga moani se Godindi nindou yangiri-anei asu se munguambo ahandi fikiminindi yangiri-anei.

²⁰ Se Godindi wori nahura-anei. Godindi hoafi hoafiyomo-rundeimbi, asu Kraiindi hoafi sowandümo homo-rundeimbi ai hawesafi nahurai-anemo, asu Sisas Krai ai bogimondi nahurai-ani.

²¹ Krai ai nimi mungu ra mamambemareanda nginindi maningo. God ai wori ra worimbo-randühani adükari tükündifewani asu Adükari ai wandi yangiri-ane mbüsümbui.

²² God ai sheimbo amboa Kraiindi nendi asu Krai-babidi mamambe-reandürihi, ahandi Yifiafi ranambe nimarimbohünda wori ra worimboarandi.

3

Por ai Suda-yafe ndifombo aboedi hoafi hoafimendüri

¹ Raneahi asu ro Por siheimbohündambo Godimbo hoafiya arihandi. Ro Sisas Kraisiñdi ratüpurí ratüpuríya, Suda-yafe ndífo siheimbo Godíñdi hoafi hoafimayahi, raniyo asu wambo karabusi-marundi.

² Se ra himborimbeyiyo, God ai siheimbo moani hipoamboreandürühi ahandi hipoambo hohoanimo ra nafuimbohündambo wambo ranipoani ratüpurí masendi.

³ Ai hohoanimo masihendi hoafi ra horombo díbo meñgoro, nga haponda ai wambo hoafi ra weindahí-mareandi. Horombo ro ranimbo akídou sürü papimarhandi.

⁴ Nga se wandi hoafi ra hoeiarhindi ana, se fifindi-himboyei, ro Kraisiñbo díborihündi hoafi meñgoro God weindahí-mareandi ra ndoríhe fifirimarheandi.

⁵ Horombo God ai ahandi díbo hohoanimo ra moai nindoumbo hoafiyundüri, nga haponda ahandi Yifiafi Aboedi ranai Godíñdi hoafi hoafiyomo-rundeimbi, asu Kraisiñdi hoafi sowandümo homo-rundeimbi, ranahamumbo hohoanimo ra weindahí nafuimarapuri.

⁶ Díborihindi hoafi God ai weindahí-mareandi ra ndahurai-ane: Suda-yafe ndífo amboa ahandi aboedi hoafi anihondumbo-arihindi ana, ai sihiri Suda nahurai, Godíñdi aboedi moatükuní ndahümündeimboyei. Ai-amboa Kraisiñdi fi-anei. Asu koadürü yangiri niñgombo God ai horombo hoafimareandi, ranamboa Sisas Kraisiñdi warisüngunde aheimbo dagadürimbui.

⁷ Ai wambo moani hipoambo-reandürühi, ahandi nginiñdi sendiri hayambo, ahandi aboedi hoafi hoafimbohündambo ratüpuríya-ríhandeimbi kamafoareandi.

⁸ Godíñdi nendi-yafe mbusümo ro bidifirani hamind-anahi, nga God ai moani hipoambo-reandürühi, ranipoani ratüpurí masendi. Ro Suda-yafe ndífo God ai sihefimbo afindi hamindi didiboado-reamunühi Kraisiñdi masemuni ranimbo aboedi hoafi ra hoafiyondürimbo-hündambo ratüpurí ra masendi. Nga ahandi aboedambofe hohoanimo afindi hamindi wambo ngiri munquambo fifindiñdi.

⁹ God ai munqu moatükuní nafimarandi, nga horombo hondü peyo-haya hombo ahandi hohoanimo ra díbo meñgoro. Nga asu haponda wambo ahandi hohoanimo ra weindahí nafuimbohündambo ratüpurí ra masendi.

¹⁰ God ai hohoanimo yahü, 'Sünambeahindi bogorimbo-yafundeimbi asu nginiñdeimbi ai wandi rani-poani rani-poanimbo ndofe fifirife ra fifiri-mbirund-amboane,' yahuhaya Kraisiñdi nendi-yafe warina ranahamumbo nafuirapurühani.

¹¹ Horombo hondü God ai hohoanimo ra hohoanimo masihendi, nga asu sihefi Adükari Sisas Kraisiñdi warisünguyu hohoanimo ra, rasüngumareandi.

¹² Sihiri Kraisiñbo anihondumbo-ríhurühi ai-babidi amarefi rani-süngumboane sihiri moani yihimbokoate Godimbo yimiyamboarhuri.

¹³ Raniyo asu siheimbo hoafiyahandürühi sahea, 'Ro siheimbo mafaríhe-handürambo asu wambo sowahi tíñrífo afindi tükefeyo. Nga se ngiri ranimbo ngusüfoambe moaruwaindei, nga raninambo se ndüreimbi-ñdeimboyei,' asahi.

Kraisiñdi hipoambofe hohoanimo

¹⁴ Raniyo asu ro Apembo yiri yimbu pusiríhe nímarimbo didibafíyahe arihandi.

¹⁵ Ai sünambeahindi nendi, hifiniñdi nendi, mamisiri munqu ranahei nimindiñani.

¹⁶ Ro ahambo siheimbohündambo didibafíyahe hoafiyahühi, 'Ape, se munqu aboedi moatükuní níminidíh-anafi, asu sihafí Yifiafi Aboedinambo aheimbo nginiñdi dabadürani, asu ngusüfoambe nginiñdi kürühi hehi mbímarei-amboane.

¹⁷ Asu ai Kraisiñbo anihondumbo-aríhorí rananimbo, ahei ngusüfoambe mbímaríñdür-amboane. Ai ngusüfo pefe hohoanimo ranambe, nginiñdi mbínimboei-amboane, ními aharí hífambe hani nginiñdi aníngo nou.

¹⁸ Rananimbo ai nafindi hümündihî asu Kraisindi ngusüfo pefe ra, Godindi nendi-babidimbo munguambo, diboadondihî fifirimbirihindamboane. Ngusüfo pefe ra afindi hamndiyo hayambo, hoandarî, hanî, ho asu hafomboane.

¹⁹ Yinî, ai ahandî ngusüfo pefe fifirimbirihindamboane, nga nindou ngirî ngusüfo pefe ra mungu hamndi fifindihindi. Ai ra fifindihindani, sihafî aboedî hohoanimo aheimbo hafo tükündifemboe sihafî ngusüfoambe hafo tüküme feyo nou, 'asahî.

²⁰ God ai nginind-ani. Asu ninimoatükunî sihirî ahambo düduwehundo, asu hohoanimoayefî ra, Godindi nginindi ai ngasündeamboane. Nga hapo nginindi ra sihefî ngusüfoambe ratüpurîyo arandi.

²¹ Kraisindi nendi Godimbo, koadürümbo-koadürümbo aboed-ani, mbisei-amboane. Anihond-ane.

4

Kraisindi fi mam-ane

¹ Ro Adükariindi ratüpurî sünguyahî karabusî-meheandi. God ai siheimbo ahandî mbumundi hohoanimo süngufembo yahuhaya mborai sinei mehündürî. Ranimboane asu ro siheimbo hütî-hütîarîharü se Godindi mbumundi hohoanimo ra ndondihî süngundihî ngei asahî.

² Se siheihoarî fi hifinambofe, warî hoafendühife asu tînjirîfo tükündifewanî moanane yaho hohoanimo ra süngundihî ngei. Asu Kristen bidifirî ai siheimbo tînjirîfo ndehindüranî-wanî, se moanane mbisei hehi, ranaheimbo ngusüfo pandihindürî.

³ Nga Yifiafî Aboedî ai diboado-mareamuna asu sihirî hohoanimo mamî süngufeihü wudî-wudife-mbohünda wofî ninini-moatükunî mamambere hühareandi nou. Nga se mamî yahurai hohoanimo-animbo tînjirîfondeihî süngundihindi.

⁴ Kraisindi fi mam-ane asu Godindi Yifiafî mam-ane. Asu God ai sihefîmbo 'Mborai ro siheimbo aboedambo-fendürimbo ra hibadühî nîmandei,' mehu ranî-moatükunî mamî ranahamboane hifandarîhundî.

⁵ Adükari mam-ani, Kraisimbo anihondümböfe hohoanimo mam-ane asu hundürümbo hohoanimo ra mam-ane.

⁶ Asu God mam-ani, nindou munguambo-yei Ape-ani, munguambo-yei Adükari-ani asu ai munguambo-yei mbusümo ratüpurîyu arandi, asu munguambo moatükunî ranî-mbusümo amaru.

⁷ Krai ai ahandî afindi hamndi moanî hipoambofe hohoanimo ra ranî-poanîmbo aboedî ratüpurî sihefîmbo simogodî yimumareamunî.

⁸ Ranahambo Godindi hoafi ai yahoya, 'Ai ahandî hürütümbimbo ngasündirî mburambo, nindou yifiarambe ngasündîmareapurî ai sepurîmündü haya, nîmoamo hamndî hafuhü, asu nindoumbo aboedî moatükunî masagadürî,' meho.

⁹ Mamî hoafi 'ai mahafu' ra nüngufimboyu mahafuwa? Ranane ra, ai rahurai-ane, ai moai sünambe nîmoamo yangirî hafu, nga boatei kusü mbura hifinî hifambe-ambe ragu hamndî amboa mahanu.

¹⁰ Nindou mahanu ra, mamî ranaiyu asu sünambe nîmoamo hamndî mahafu, munguambo hifi, sünü ranîfihî nîngombo-mayo ranîmbo.

¹¹ Ai ahandîhoarî bidifirambo ahandî hoafi semindi ho ratüpurî ra sagapurî, bidifirambo Godindi hoafi hoafimbo ratüpurî ra sagapurî, bidifirambo ho aboedî hoafi hoafîyo-rambo ratüpurî asu bidifirambo ahandî nendi ranaheimbo moanguindürimbo asu yamundifembo ratüpurî ra masagapurî.

¹² Krai ai ahandî fi ra afindi kokoendühî asu ngindîmbeyowa yahuhaya Godindi nendambo farîhefe ratüpurî ranîmbo diboado-fembohündambo ranî-poanîmbo ratüpurî ra masagadürî.

13 Sîhîrî randîhu ngefombo, Godîndî nîmori wudîpoapondîhu anîhondümbondîhurîhümbö fîfîndîhurühî, mamî hohoanîmo süngundîhumboyefî. Sîhîrî randîhundühî, Krais nahurai dîboadorî-hehundeimbî hondü nîmboemboyefî nîmori heimbo nînarîhehindî nou.

14 Sîhîrî randîhundani, nîgîrî nîmoakîdîbou nahurai nîmandefî. Asu nindou ai sîhefîmbo mamîkarambo sîmborî yamundîfe hoafînambo tîkai hoafîndîhümunanî sîhîrî ahei hohoanîmo ra nîgîrî süngundîhundî. Nindou ai tîkai hoafî süngufembö-hündambo ai hoafî nafîrîhi rîhündühaneî. Asu ahei tîkai yamundîfe hoafî ra nîgîrî sîhefîmbo yamundîhimunühî werînambo nîmî fondamîndî ho fondamîndî ho arandî nahuraindefî.

15 Wanî, nîga sîhîrî nindoumbo nîgusüfo pandîhu ngefühî, asu anîhondü hoafî hoafînda-hundürîmboane. Asu sîhîrî Krais-babîdîmbo afîndîkokoe nahurai nindou adûkarî dîboadorî-hehundeimbî-ndefomboane. Nîga ai sîhefî mbîro-ani.

16 Mbîro ranai fî-safî munîgu hîfandarandî asu mandûharî ai fî munîgu türe-türe arandî. Asu fî-safî napo nîgorü-nîgoanîni, nîgorü-nîgoanîni, ahei ratûpurî wudîpoapondîhi ratûpurîndeianî asu fî afîndî kokoendühî nîgusüfo pefenambo nînîndî tükündîfemboe.

Anîhondümbö-rîhindeimbî ai sîmborî hohoanîmo sünguarîhindî

17 Ranîmboane asu sîheimbo Adûkarîndî süngu ahîni hoafayahandürî nda, se Godîmbo fîfîrîfe-koateyeimbî-yafe hohoanîmo ra asûkaindeî süngundîhimboyei, nîga ahei hohoanîmo ra nîmîndî fîfîrîfe-koate-ane.

18 Asu ai nîgusüfoambe dîboadofe fîfîrîfe-koateyeimb-aneî. Asu Godîndî-mayo yangîrî nîngombo ra ranîkoate-aneî. Sapo ai nîgusüfo hohoanîmo-koate-aneî asu hîmboambe hîmborî-koate-aneî.

19 Ahei moaruwai hohoanîmo ranahambo amoanîngî-koate hohoanîmo yangîrî süngurîhi arîhündî. Asu nîgusüfo hîhîrî wakîrîhi kürîhi hehi, hohoanîmo moaruwai hamîndî ra yahuraimbo hîmboyehî sünguarîhindî.

20 Nîga sîheimbo Kraisîmbo horombo yamundîmarundürî ranana yahurayopoanî.

21 Krais ranahambo hoafî hîmborîmayeisi, nîga se ahambo süngurîhoranî Sîsasîmbo anîhondü aboedî hoafî ra sîheimbo yamundîmarundürî.

22 Se sîhei horombodîdî nîgusüfoambe hohoanîmo ra raguanambo-fembo yamundîmarundürî. Ai sîheimbo hîfandîrandürî marandamboyeî asu se moaruwai hohoanîmo süngurîhi marîhündî. Horombodîdî hohoanîmo ra nindoumbo tîkarehaya nîgusüfoambe botîreandürî arandî, nîga ai aheimbo awarîhendürî arandî.

23 Nîga sîhei nîgusüfoambe ra sîmborî tükümbîfe-ndüramboane.

24 Asu se sîmborî hohoanîmo ra ndahümundî kîkîboadîhindî, nîga hohoanîmo sîmborî ra God ai ahandîhoarî ramareanda ahandî hohoanîmo yahurai tüküme Feyo. Sîmborî hohoanîmo ra sürühoeimbî asu aboedî dîboadorî-hoeyoweimbî hond-ane.

25 Ranîmboane asu se tîkai hoafî hohoanîmo ra hînîngîndîhindî. Nîga wandafî mamîmbo anîhondümbö yangîrî hoafîndei, nîmboe sîhîrî munîgu Kraisîndî fî-aneî.

26 Se nînîndîndeianî hîbadîhümbö, nîga se moaruwai hohoanîmo-ndeimboyei. Se mamî nînîndîndei nîgeimbo hüfîhamîndî hündamîndîmboe, nîga yowanî.

27 Se Satanîmbo nafî nafîndî-hehimboyei.

28 Hümbühünî nendî asûkaiyo hümbühünîmbopoanî, nîga yimbukoarî warînambo ratûpurî aboedî ratûpurîyo mburîmbo-anîmbo kakî asu sesî semîndî mburîmbo, nindou mbonîmbo-arîhümundî aheimbo farîhefe-ndürîmboane.

29 Se moaruwai hoafî hoafîndeimboyei, nîga nindou farîhefe-mbohündambo asu nînînemîndürîmbo aboedî hoafî yangîrî hoafîndeian-anîmbo, asu sîhei hoafî ra ahei hohoanîmoambe mbonîmbo-arîhümundî ranahambo didîboado-ndearümböe.

³⁰ Se moaruwai hohoanimo ra refe-poani, nga Yifiafi Aboedi ai afindi hohoanimondomböe. God ai sheimbo dibonmayunduri asu ra nafuimbohünda Yifiafi Aboedi masagaduri. Rananimbo se wudipoaporithi fifirihindi bidifiran si tüküfeyoambe God ai sheimbo aboedambo-ndearumbui.

³¹ Ngusüfoambe yiboarukofimbi, nginindi hoafümbi, paipaife hoafümbi, tirifoefe hoafümbi, asu ngusüfoambe moaruwaimbofe hoafi munju hohoanimo moaruwai ra hiniŋgindihindi.

³² Nga se wandafi mamimbo hipoambo-ndihindürühi asu afufurfoefimbi hohoanimo hohoanimo-ndahünduri. Bodimondi ai sheimbo moaruwai hohoanimondeiani, asu moaruwai hohoanimo ranahambo amboawiyeyi mbisei God ai Kraisindi süngu shei hohoanimo moaruwai ranahambo amboawiyeyi mehu nou.

5

Sihiri sihi yangirihü ngefimboane

¹ Se Godindi nimor-anei, asu sheimbo hohoanimo pamareanduri. Ranimboane asu se ai ahandi hohoanimoayu nahurai ra süngundihindi.

² Se ngusüfo pandhi ndühündi, Kraisi ai shefimbo ramareamuni nou. Sheimbo farife-mbohünda yifiyuhü, ahandi fi Godimbo masagado ahambo hihifi-hihifimbohündambo nindou sesi asu aboedi fisiharümbi moatükuni Godimbo asayo nahurai.

³ Nimorehi sisihimo, animindihöandi birabiri, ngusüfo moaruwai hohoanimo, hohoanji hohoanimo, moaruwai hohoanimo munju ra ngiri shei mbusümo nimando, nimboe se Godindi sürühöeimbi nindou-anei.

⁴ Se hohoanimo-koate hoafi, amöanŋgümbi hoafi, asu sisindi hoafi, hoafindeimboyei. Hoafi ra refembo aboedi-yopoani, nga Godimbo hihifimbo aboedane.

⁵ Se ra fifirihindi! Nimorehi sisihimömbü, anamindihöandi birabireimbi, hohoanjümbü, ngiri Kraisi God nginindi hifandarinandji ranambeahi ngei. Nga asu hohoanji hohoanimo ra tikai godimbo süngufe randeimb-ane.

⁶ Se hibadihümbö, nga nindou sheimbo hihindi hoafi rani-süngu ndahümündihünduri ngeimboyei. Nga asu nindou Godindi hoafi ranahambo gigranamboarihindi ana, asu God ai ranaheimbo nginindandürimbui.

⁷ Nga se ai-babidimbo wudindeimboyei.

⁸ Horombo se nimbökoani nahurai mamarei, nga asu haponda se Adükariindi nimorimboyahi mburihümbö asu sihi aniböadei. Rananimbo asu se sirihündi nindou rawehindi nou randihindi.

⁹ Aboedi hohoanimo, diböadöfe hohoanimo, anihöndümbofe hohoanimo ra si ai botimareand-ane.

¹⁰ Nüne hohoanimo Adükari ai yifirayu ranahanambo kokondihündi.

¹¹ Nindou ai nimbökoani hahabödei arihündi, ra-babidimbo se ngeimboyei, nga asu rani hohoanimo ranana ngiri hisi aboedi hisindo, nga wani. Nga se hohoanimo ra weindahindihindi.

¹² Nindou ranai moaruwai hohoanimo dibo ratipurayeyi arihündi ranahambo hoafimbo ro amöanŋgayahi.

¹³ Munju hohoanimo ra sihi tükefeyo ranahandi nimindihündi ra weindahireandühane.

¹⁴ Asu hohoanimo ra weindahindifewani nindou ai ahandi nimindi fifirindihimboyei. Nga asu ranimboane hoafi nda hoafayo, 'Nindou se apöei ra se botindahindi,

asu yifihündi hiniŋgindihindi.

Rananimbo asu Kraisi ai shei wami sindümbui,' meho.

15 Se sihei ahabodei ra hi+bad+i+hü+mo. Se nindou hohoan+i+mo-koate ahabodei nahurai ngeimboyei, nga fi+fi+ri+hindeimbi ahei rahurai ngei.

16 Haponda moaruwai hohoan+i+mo engoro, ran+i+mo+ane asu aboedi ratüpur+i nafi engoro ana, asu se ra süngund+i+hindi.

17 Ran+i+mo+ane asu se hi+h+i+ndi-h+i+h+i+ndi-ndeimboyei, nga ran+i+mo+ane se wud+i+poapond+ihi fi+fi+nd+i+hindi hohoan+i+mo Adükar+i ai ahand+i+hoari yifirayu rasüngu.

18 Se bia hoe nd+i+m+i+ndei hehi, mam+i+kar+i hohoan+i+mo-ndeimboyei, nga ai siheimbo moaruwaimbo-ndearü+mo+e. Nga se Yifiafi Aboedi ai siheimbo hi+fand+i+mbi+ramun-amo+ane mbi+sei.

19 Se wandafi mam+i-babi+di watapor+i+mo-ndühündühi bukambeah+i+ndi herü asu Sisas+i+mo kak+i+saombo herü asu Yifiafi Aboedi+ndi-mayo herü hoafi ran+i+nambo watapor+i+mbond+i+hü ndühündi. Asu ngusüfo+ambe Adükar+i+mo hohoan+i+mondeih+i adükar-ani mbi+sei hehi herüna hor+i-hor+i+nd+i+hor+i ndühündi.

20 Ni+mbi-ni+mbi+si se muḅgua moatükun+i ranahambo Ape God+i+mo hi+h+i+fi+nd+i+hor+i ndühündi sihefi Adükar+i Sisas Kraisi+ndi war+i-süngu.

Ni+moreh+i nindowenih+i ahafe hoaf-ane nda

21 Se Kraisi+mo ah+i+n+i+ndeihi ngoründi hoareh+i+ndei.

22 Ni+moreh+i, se sihei nindowenih+i-yafe hoareh+i+ndei, se Adükar+i+mo rawehind+i nou.

23 Nga ni+mo+e, nindowenih+i ai ni+moreh+i hi+fandarand+i, asu ahand+i mbi+ro-ani, Kraisi ai ahand+i nendi hi+fand+i+rand+i asu ahand+i mbi+roayu nou. Kraisi+ndi nendi ai ahand+i fi-anei, asu ai aheimbo aboedambo-reandüri-randeimbi-ani.

24 Ranane asu ni+moreh+i se nindowenih+i-yafe hoareh+i+ndei, Kraisi+ndi nendi ahand+i hoarehayei nou.

25 Nindowenih+i, se sihamund+i ni+moreh+i ranaheimbo ngusüfo pandundüri, Kraisi ai ahand+i nendambo ngusüfo pareandürühi+mo aheimbohündambo yifi+mayu nou.

26 Kraisi ai aheimbo God+i+mo yangiri saimbohünda ramefiyu. Ai ahand+i hoafi+nambo hoenambo nahurai ahand+i nendi+mo hundürümarandüra aboedi+maye.

27 Kraisi ai ahand+i nendambo ahand+i hi+mo+ahü aboedi ham+i+nd+i+mbeyeia yahuhayambo yifi+mayu. Ai sürühoeimbi, hüti-koateyeimbü, moaruwai hohoan+i+mo-koate, aboedi yangiri mbi+di+boadia yahuhaya di+boadofembohünda yifi+mayu.

28 Mam+i ran+i-süngumbo-ani+mo nindowenih+i sihamund+i ni+moreh+i+mo ngusüfo pandundüri, sihamund+i fimbo ngusüfo pararund+i nou. Nga asu nindowenih+i ai ahand+i ni+moreh+i ngusüfo pare arand+i ana, ai ahand+i fimbo ngusüfo pare arand+i.

29-30 Nindou ai ngiri ahand+i fimbo yi+boarukondeandi, nga wani. Nga ai ahand+i fimbo di+boadoreandühi, sesi moanḅuirandühani. Kraisi ai ahand+i nendambo yahurai rawareandi ni+mo+e sapo sihi+ri ahand+i fi safi bi+di+fi+ri nahurai-anehi.

31 God+i+ndi hoafi yare hoafi+moyo, 'Ranane asu nindowenih+i ahand+i hondafi+ndi hi+n+i+ng+i+ndeap+i+ri haya, ni+moreh+i-di+bo ni+mand+i+mboyafe asu yimbu ai-anafe fi mam+i+ndamboyafe,' meho.

32 Di+bor+i+h+i+ndi hoafi ra ndori+hoayoweimbi-ane, nga ro rari+he hohoan+i+moayah+i, hoafi ra Kraisi ahand+i nendi-babi+di ranahambo hoafi+moyo.

33 Nga asu sihefi+mo kameih+iyo yare hoafi+moyo, 'Se sihamund+i ni+moreh+i+mo ngusüfo pandundüri, se mamam+i sihamund+i+hoari ngusüfo pararund+i nou. Nga asu mare ni+moreh+i ai ahand+i nindowenih+i+mo ah+i+ndo.

6

Ni+moak+i+di+bou asu hondafi+ndi aheimbo hoaf-ane nda

1 Ni+moak+i+di+bou, se Adükar+i+ndi hohoan+i+mo süngund+i+hindühi, sihei meape-yafe hoafi hi+mbor+i+ndeihi ra süngund+i+hindi. Hohoan+i+mo ra di+boador+i+hoeimbi hohoan+i+mo-ane.

2-3 Godɪndi hoafi yare hoafiyowohü yahoya, ‘Se sihei meapembo ahinɪndei,’ meho. Ahɪnɪmbi hoafi ra God ai weangurühi horombonambore ranɪ bitapire masihendi. ‘Se randihindani rananɪmbo se aboedɪ yangirɪ nɪboadeimbo, asu hifi ndanɪhü gedühi nɪmboeimboyei,’ meho.

4 Nga boagirɪ, se sihei nɪmorambo ngɪnɪndi himbondihendüra nɪmorɪ ai ngusüfoambe ngɪnɪndi-ndeimboyei, nga yowanɪ. Nga Adükariɪndi hoafi ra dɪboadondihindürühi yamundihindürɪ.

Moani ratüpurɪyei-rɪhündeimbi asu hifandiru-rundeimbɪ aheimbo hoaf-ane nda

5 Moani ratüpurɪyei-rɪhündeimbi, se sihei hifandiru-rundeimbɪmbo ahɪnɪndeihi yihimbo sisiɪndahindühi ahamundi hoafi himborɪndei. Moani mamɪ aboedɪ hoanɪmo süngundihindühi, ahamundi hoafi himborɪndei, se Kraisɪndi hoafi rawehindɪ nou.

6 Ai sihei ratüpurɪ ranahambo aboed-ane mbisɪmonda mbisei hehi ahamundi himboahü yangirɪ aboedɪ ratüpurɪ-ndeimboyei, nga yowanɪ. Se Kraisɪndi moani ratüpurɪyei-rɪhündeimbi nahurai nɪboadeimbo nɪnɪ-moatükunɪ God ai yifirayu ra hihifi-hihifiɪndeihi süngundihindɪ.

7 Se hihifi-hihifiɪndeihi, moani ratüpurɪ ra dɪboadondihɪ ratüpurɪndei. Se nindoumbo ratüpurayeɪ nahurai-yopoanɪ, nga Adükariɪmbo ratüpurayeɪ nahurai ratüpurɪndei.

8 Se ra fifirɪhindi, Adükari ai ahandɪ takɪnɪ ratüpurɪyei-rɪhündeimbi asu moani ratüpurɪyei-rɪhündeimbi aheimbo muŋguambo dagadürɪmbui.

9 Hifandiru-rundeimbɪ, se sihamundi moani ratüpurɪyei-rɪhündeimbi mbo aboedɪ-aboedɪndündürɪ, nga se aheimbo ngɪnɪndi hoafɪndimboemo. Adükari ai sünambe amaru ra, sihamundi asu ahei muŋguambo hifandira-ndüreimb-ani. Asu ai moai nindou ngorü mbo ngorü-poanɪ ngorü-poanɪ hohoanɪmoyu, nga ahandɪ himboahü mam-anei.

Anihondü mbo-rɪhindeimbɪ ai Godɪndi ami nahurai-anei

10 Asu hapoana ro hoafi nda muŋgufembo samboanahɪ. Adükari ai ngɪnɪnd-ani asu ahandɪ ngɪnɪndɪnambo ngɪnɪndi nɪboadei.

11 Se Godɪndi-mayo yifari mbo napo ra ndahümündi hehimbo Satan ai siheimbo sisiɪhimo-ndandürani ngɪnɪndi nɪmboei.

12 Nga asu sihirɪ moai nindou-babidimbo yangirɪ yifariyefühi-yefi poanɪ, nga muŋgu moaruwai nendi sünambe amarei ra-babidimboanefi yifarayefi. Moaruwai nendi-yafe bogori, ngɪnɪndi nendi, asu hifɪnɪndi moaruwai hohoanɪmo ra hifandundeimbɪ muŋguambo ai-babidimbo yifariyefi arɪhundɪ.

13 Ranɪmboane asu Godɪndi-mayo yifari mbo napo ra ndahümündi. Rananambo asu moaruwai tükündifewanɪ, se ngɪnɪndi nɪboadeimbo yifariɪndei ngeimbo, se harɪndihɪhi nɪboadeimboyei.

14 Yinɪ, se randihɪ nɪboadei, anihondü hohoanɪmo rananambo sihei botifohü retɪmbondihɪ güdühindɪ. Asu sürühoembɪ hohoanɪmo ranɪnambo nɪmɪnehoari nahurai güdühindɪ.

15 Godɪndi hoafi aboedɪ hoafimbo dɪboadondihɪ hehi nɪmandei. God ai nindou-babidɪ wudimbo yahumboani hoafi ra su nahurai güdühindɪ.

16 Muŋguambo moatükunɪ ra ndahümündi hehi Godimbo anihondü mbo-fembo hohoanɪmo ran-amboa nɪmafümü nahurai ndahümündi mbundihü mbo, rananɪmbo Satanɪndi yifari hai ra pakandihendɪ.

17 God ai siheimbo aboedambo-mareandürɪ, ranambo yifari mbo at ra kiki boadɪhindi. Godɪndi hoafi ra Yifafi Aboedɪndi nɪmerɪ nahurai-ane, se ra ndahümündi.

¹⁸ Nĩmbĩ-nĩmbĩsi Yifiafi Aboedĩndĩ ngĩnĩndĩnambo se dĩdĩbafĩ-ndahĩndũhĩ ranĩ-poanĩmbo dĩdĩbafĩfe ranambo Godĩmbo dũdũdahĩndũhĩ se fandĩhawamunĩ mbĩsei ndũhĩndĩ. Se ngĩrĩ afurĩndĩhĩndĩ, nga nĩmbĩ-nĩmbĩsi Godĩndĩ nendĩmbohũndambo ahambo dĩdĩbafĩndei.

¹⁹ Se ndandĩhi dĩdĩbafĩndahĩndĩ: God ai wambo hoafĩ ndendĩranĩ ro yĩhĩmbokoate nĩmboambo ahandĩ dĩborĩhĩndĩ aboedĩ hoafĩ weindahĩ-mareandĩ ra hoafĩndamboyahĩ.

²⁰ Ro Godĩndĩ aboedĩ hoafĩ ra hoafĩya-rĩhandeimb-anahĩ ranĩyahĩ, asu ro ranĩmbo-hũndambo karabusĩ-meheandĩ. Nga se wambohũnda Godĩmbo dĩdĩbafĩndeian-anĩmbo, ro yĩhĩmbokoate aboedĩ hoafĩ ra hoafĩnd-amboane God ai yifirayu sũngu.

Bĩdĩfirana hoafĩ

²¹ Tikikus sĩhefĩ wandafĩ asu Adũkarĩndĩ dĩboadore ratũpurĩyu-randeimbĩ ai hoafĩndũndũrĩmbui ro ratĩpurayahĩ asu nũngurĩheamboyahĩ anĩmboahĩ ranĩmbo se-amboa dĩboadondĩhi fĩfĩrĩndĩhimboyei.

²² Ranĩmboyahĩ ahambo koarĩhehina asũfu, ro nĩnũngu-yahumboyefĩ anĩboadefĩ ranĩmbo-hũndambo fĩfĩrĩndĩhimboyei. Asu ai ngusũfoambe kĩkĩmo-boadearũmbui.

²³ Ape God asu Adũkarĩ Sisas Kraĩs ai, se muŋgu wandafĩ mamĩmbo ngusũfo pefe hohoanĩmo, anĩhondũmbofe hohoanĩmo, ngusũfoambe afurĩfe kife hohoanĩmo mbĩseneand-amboane.

²⁴ Nĩndou sĩhefĩ Adũkarĩ Sisas Kraĩsĩmbo ngusũfo parĩhorĩ arĩhũndĩ, ranaheimbo God ai moanĩ hĩpoambo-mbĩreandũr-amboane.

Firipai

Pas nda Por ai Firipaihündambo sürü papimarandi

¹ Por ro Timoti-dibo Sisas Kraisindi moani ratüpurkiye-rihoandeimb-anehi. Se Godindi nendi Firipaihündi Sisas Krais-babidi aniboadei asu anihondumbo-rhindeimbimbo hifandi-rundeimbi asu farihou-rundeimbi babidimbo se munguambo karihasihandür-anei.

² Sihefi Ape God asu Adükar Sisas Krais ai siheimbo moani hipoambo-ndineandürühi ngusüfoambe afurifimbi hohoanimo mbisabinandür-amboane.

Por ai Godimbo hihifimarüri

³ Ro siheimbo hohoanimo-yahandürühi-ana siheimbohünda wandi Godimbo hihifirihüni arihandi.

⁴ Ro siheimbo munguambohünda munguambo si Godimbo didibafi-yahandowohü hihifi-hihifiya arihandi.

⁵ Horombo se Kraisimbo anihondumbo-marihori ra hei-heimbo haponda asu ro aboedi hoafi bokari-hefembohünda wambo farihendiriri arihündi ranimboanahi ro Godimbo hihifarihüni.

⁶ God ai rani-simboani piyu haya sihei ngusüfoambe aboedi ratüpurü ratüpurüyu humbo asu süngunambo Sisas Krais asükaindu kuduanü ratüpurü ra moendindeambui, ro ranahambo türüfoarithe anihondumbo-rheandi.

⁷ Ranimboane ro siheimbo yahurai hohoanimoayahi ra aboed-ane. Ro siheimbo ngusüfo parariheandürü. God ai sihefimbo moani hipoambo-reamunühi ratüpurü mamü masemuni. Nga ro haponda karabus-ambe animboahiyo asu horombo karabusi-fekoate-yaheand-ambe manimboahiyo aboedi hoafi ranahambo anihondü nafuimbo asu nindou ng+nindi anihondumbo-fembo farihehe arihandi ra se wambo farihendiriri arihündi.

⁸ Ro siheimbo ngusüfoambe afindi hohoanimo-ayahandürü asu rani hohoanimo ra Sisas Kraisindi-mayo-ane. Ro ranimbo anihondumboanahi hoafayahi, nga God ai wandi hoafi ra anihond-ane mbüsümbui.

⁹ Ro Godimbo didibafi-yaheandühi sahiya, sihei ngusüfoambe nindou ngorümbo ngusüfo pefe ra afindi hamindi tükümbifendür-amboane. Asu rananimbo se aboedi fifirindihindühi asu sihei hohoanimoambe ra sündihoe-ndürimboe.

¹⁰ Ranimbo se hohoanimo yibobondihindühi aboedi hohoanimo ra fifindihimboyei. Süngunambo Krais kusü simboani ra se sürühehi-ndeimbi asu hütikoate-ndeimboyei.

¹¹ Sisas Kraisindi wari-süngu mbumundi hohoanimo sihei hohoanimoambe tükündifewani asu nimorehi nindowenihi ai hoeindihindühi Godimbo aboed-ani mbiseimboyei.

Por ai karabusimefiyu raniyo asu nindou afindi ai aboedi hoafi himborimayei

¹² Wandafi mamü, se ra fifirimbihinda samboanahi, wambo karabusi-marundiri ra aboedi hoafi hoafiyo hombo mafarihendi.

¹³ Ranimboane asu mungu prisman ai Rom adükarü bogori Sisarindi wori hifandimbo, asu bidifiri amuri amboani ai fifirihindi ro Kraisindi hoafi sünguarihandi ranimbo-hündamboyo wambo karabusi-marundiri.

¹⁴ Anihondumbo-rhindeimbi wandafi afindi ai ro karabusi-meheandi ranimbo hohoanimomayei. Ranimboane asu Adükarimbo anihondumbo-rihorühi ngusüfoambe kikimfoarühi hehi yihimbokoate-yehi asu Godindi hoafi wataporimborihü arihündi.

15 Nga bodimondi nindou ai simbori hifinambofe-yomondühi wambo ngusüfoambe moaruwaimbo-rundirühi Kraisindi hoafi bokarhou arundi. Nga bodimondi ai diboadoru hohoanimo-yomondühi Kraisindi hoafi bokarhou arundi.

16 Nga ro aboedi hoafi anihondü nafuimbohünda animboahi ra nindou ranai yaru fifirundi. Ranimboane asu ai wambo ngusüfo parundirühi Kraisindi hoafi bokarhou arundi.

17 Nga bodimondi ai ahamundi-hoarimbo yangiri hohoanimo-yomondühi moai diboadoru Kraisindi hoafi bokarhou rundi. Ai hohoanimo-yomondühiya, 'Ro randihundan-animbo Porimbo karabus-ambe tigrifo tükümbifendo-wamboane,' mehomo.

18 Nga ambe, moanane masahi. Aboedi hohoanimonamboyo asu moaruwai hohoanimonamboyo, ai munguambo Kraisimbo bokarhou arundi. Ranimboanahi ro hihifi-hihifayahi.

Ranimboane asu ro hihifi-hihifinda ngamboyah.

19 Nga asu ro yarihe fifirihendi sifahifidi dibafife asu Sisas Kraisindi Yifiafindi fehefe raninambo süngunambo karabus hiningndihe hehea tükündaheamboyah.

20 Ro afindi yifirayah ra Kraisindi ratüpurü hiningi-ndiheandühi amoaningi-ndamboyah sahehea, nga haponda hamindi ro yihimbokoate Kraisindi hohoanimo süngundihe ngamboyah horombo yarihe marhandi nou. Rananimbo ro yangiri animboahiyo asu yifayahyo ra Kraisimbo aboed-ani mbiseimboyei.

21 Asu nimboe ro yangiri animboahi? Ro yangiri animboahi ra Kraisimbo hündamboane. Nga ro yifindahani, ra wambo aboedi saf-ane.

22 Ro yangiri animboahi ana, ranani ratüpurü aboedi ratüpurü-ndamboyah. Ro yifayahyo asu yangiri animboahiyo nine aboedayo ra moai fifirihendi, nga nahanimbai?

23 Ranahambo ro yiboboarhandi. Ro Krais sowanambo hafo ai-dibo nimarimbo asahi, ra aboed-ane.

24 Nga asu siheimbo fehefendürimbo hifi ndanihö animboahi ranai ngasünde-amboane.

25 Ro wudipoaporithe fifirarihendi nda, ro ndanihö se-babidimbo nimboambo sihei hihifi-hihifi asu anihondümböfe ra ho-hombo afindi tüküfembohünda fandihelandürimboyah.

26 Ranimboane asukai siheimbo sowahi ngahan se wandi süngu Kraisimbo afindi hamindi siaondahindühi ngusüfoambe fufuriboadi-himboyei.

Firipaihündi Por-babidimbo rani ratüpurimbo tigrifo-mbeyei-amboane

27 Nga se aboedi hohoanimo yangiri süngundhi ndühündi, Kraisindi aboedi hoafi hoafimayo nou. Nga raninambo ro siheimbo sowahi tükünda-heandühindoani wanindoani, hoafi nda randihe himborinda samboanahi. Se mam moatükunimbo yangiri hohoanimoeyihi nginindihüminde niboadei. Asu aboedi hoafi ra anihondümböfe hohoanimo ranahandi nimindihane, nga se mam hohoanimo yangiri süngurhindühi anihondümböfe ra fehefembo tigrifoyei arihündi ra himborinda samboanahi.

28 Nga se sihei hürütümbimbo yihimbokoate ngei. Se randahindani ana, aheimbo nafuinda-hündürimboyei ai awandihelimboyei, nga se aboedambondahi handihelimboyei. Nga God ai ra randeambui.

29 Sapo se Kraisimbo anihondümbö-rihinda God ai Kraisimbohünda siheimbo ndondomareandüri. Se Kraisimbo anihondümböfembo yangiriyo-poani, nga asu ahamböhündambo asübusi semindimbo kapeihyo ndondomareandüri.

³⁰ Nga asu horombo ro se-babidi nimbaoah-ambe ro Godindi ratupuri tñirifomayahira se hoeimarihindi. Nga haponda ro ahandi ratupuri tñirifoayahira se hmborayei. Nga haponda se ro nahurai tñirifoayei.

2

Sihiri shefihoiar moananefti mbisefuh-animbo wandafi mamimbo hohoanimo-ndahunduri-mboane

¹ Krai se-babidi nungumbo siheimbo nginindi sagaduri arandi raninambo se nginindi aniboadei. Ai siheimbo ngusüfo pareandura se ngusüfoambe afurhi amarei. Se Yifiafi Aboedi-babidi wudiyehi asu se nindou ngorumbo aboedi hohoanimoeyehi hipoambo-arihindi.

² Ranimboane asu wambo afindi hihifi-hihifimbohündambo, mamihohoanimo süngundihindühi, sheihoiar simbori ngusüfo pefirindeihihimamihohoanimo süngundihindi.

³ Se sheihoiar yangiri hohoanimondeihiniñondi-ndeimboyei. Nga se shei fi hifinambo-ndihindühi bodimondamboya, ai ndeari hamind-anei mbisei.

⁴ Se shei ranani moatükunimbo yangiri diboadofemboane mbiseimboyei, nga bodimondi-yafe ranani moatükuni kapeihü diboadofemboane mbisei hohoanimondei.

Krais ai ahandihoiar fi hifinambo-mareanda God ai adükarimbomariri

⁵ Sisas Krai ai hohoanimomayu rahurai se mandhi süngundihindi.

⁶ Koadürumbo-koadürumbo Krai ai God-ani, nga ai moai God nahurai niñgombo ra kikihamindu, nga moani hinñgimareandi.

⁷ Nga God nahurai niñgombo ra ai ahandihoiar hinñgimareandi, asu moani ratupuriyu-randeimbi nahurai hohoanimo masemüdu. Nindoumbofi tüküfi nungumbo, asu nindou-yafe fi wusindamündü manüngu.

⁸ Nindou ranahambo nindou nahuraiyu hoeimarihori, nga ahandi fi hifinambore hayambo Godindi hoafi süngura humbo yifimayu. Yin, nimi keimbi karthe-ndeimbifihiyifimayu.

⁹ Ranimboane asu God ai ahambo serümündü hafu nimoamo hinñgirirühi, asu muñguambo ngasündeandeimbi bogori kamafoariri.

¹⁰ Ranimboane asu nimoamonindi, hifinindi, hifi hoarehindi nendi muñguambo ai yirimbo pusndhi Kraiindi hoareh nimandeimboyei.

¹¹ Asu muñguambo ai Sisas Krai Adükari Bogor-ani mbiseimboyei. Ranimbohündamboane nduri adükarümb-ani mbiseimboyei.

Sihiri ngörü nindou-yafe mbusümo si nahurai-ndefomboane

¹² Ranimboane asu ngusüfo partheandüreimbi mamihimbo, ro se-babidimbo nimbaoahambe se nimbini mbisi wandi hoafi hmbori-yei marihündi. Nga haponda se-babidi nimarikoate-yahambe se wandi hoafi ra süngundhi ngei. God ai siheimbo aboedambo-mareanduri, nga ratupuri ra moendifembohünda se aboedi hamindi nimarimbohündambo büburiñindahi ngei.

¹³ Sapo nini-moatükunimboyu God ai yifirayu ra se yifiryo hefe ratupurimbohünda farihenduri arandi.

¹⁴ Muñguambo moatükuni se ratupurindeihihingiri yiboaruko hoafindeihimbo simbori-simborindei.

¹⁵ Ranimbohündambo se moaruwai hohoanimokoate-yeimbideihiasu Godindi aboedi sürühehindeimbi nitori nimoemboyei. Hifinindi nimorehi nindowenihiai diboadofekoate-yeimbi moaruwai hohoanimoeyehirihündeimb-anei. Nga se aheimbo

yangir̄i n̄ngombo hoafi hoaf̄indeiani, se ahei mbüsumo n̄boadeimbo sindeimboyei mupui n̄imbokoani siayo nahurai.

16 Se rahurai rand̄ihindani, aheimbo yangir̄i n̄ngombo hoafi hoaf̄indeiani, Kraisi ai asükai kuduani, rasimboani ro s̄hembohündambo h̄ihifi-h̄ihif̄indahühi hoaf̄indamboyahi, 'Ro moani hoangir̄ihe t̄ñir̄ifo-yahüh̄iyah̄ipoani.'

17 Se God̄imbo an̄ihondümbor̄ihorüh̄i ratüpur̄iyei ar̄ihündi ran̄imbo God̄i ai h̄ihifi-h̄ihifayu se ahambo sesi s̄hefembo nahurai-ane. Wambo h̄ifokoarahindir̄i ana, ra ro se-bab̄idi God̄imbo sesi s̄hefembo nahuraind̄imboe asu se-bab̄id̄imbo h̄ihifi-h̄ihif̄indamboyahi.

18 Ran̄inambo asu se-amboani ranahambo ro-d̄ibo h̄ihifi-h̄ihif̄indei.

Timotind̄i hoaf-ane

19 Adükarī Sisasi ai yifirayu ana, ngir̄i am̄itata Timoti s̄heimbo sowanambo koand̄ihehina düdu sahehea hohoan̄imoayahi. Ranan̄imbo asu ai asükai düdü s̄heimbohündambo wambo hoaf̄induan̄i, ro ngusüfoambe h̄ihifi-h̄ihif̄indamboyahi.

20 Nindou ngorü moai rahurai n̄nggu, nga Timoti yangir̄-ani ro mam̄i hohoan̄imo sünguar̄ihoand̄i. S̄heimbo far̄ihendür̄imbo ai af̄ind̄i hohoan̄imoayu.

21 Bod̄imond̄i ai aheihor̄imbo yangir̄i hohoan̄imoyei ar̄ihündi, nga Sisasi Kraisīnd̄i ratüpur̄imbo moai hohoan̄imoyei.

22 Nga se yar̄ihi fifir̄ihind̄i, Timoti ai nindou aboed-ani. Aboed̄i hoafi hoaf̄imbo wambo mafar̄ihend̄ir̄i, n̄imori ai ranani moatükun̄i ratüpur̄imbo af̄indambo afar̄iheirü nou.

23 Ran̄imboane asu n̄ini-moatükun̄i tüküfemboayo ra n̄ngund̄ihe fif̄ind̄ihe mbund̄ihambo-an̄imbo, n̄imai koand̄ihehinani s̄heimbo sowanambo mbüsünuwa asahi.

24 Ro türüfoar̄ihe an̄ihondümbor̄iheand̄i Adükarī ai yifirayu ana, ngir̄i am̄itata ro-amboani s̄heimbo sowana did̄ih̄i.

Epafroditus̄ind̄i hoaf-ane

25 Epafroditus̄imbo s̄heimbo sowanambo koehefiwa s̄in̄imbo hohoan̄imoayahi. Ai s̄hefi wandaf-ani, nga ai ami nahurai wand̄i mam̄i ratüpur̄iyu-randeimb-ani. Wambo far̄ihefe-nd̄ir̄imbo sei hehi, koamar̄ihedora wambo sün̄imbo mafar̄ihend̄ir̄i.

26 S̄heimbo hoeifembo af̄ind̄i hohoan̄imoayu. Se ahambo angün̄imbomayu hoafi h̄imbor̄imayei ranahambo fifire hayambo asu s̄heimbo af̄ind̄i hohoan̄imomayund̄ir̄i.

27 An̄ihond-ane, horombo angün̄imboyuhü ndearambo ak̄im̄i ham̄ind̄i yifimbo yangir̄imayu. Nga asu God̄i ai ahambo h̄ipoamborir̄ih̄i d̄iboadomarira asu aboed̄imefiyu. God̄i ai moai ahambo yangir̄i h̄ipoamborir̄i, nga wani. Nga ai wambo amboani h̄ipoambo-mareand̄ir̄i, n̄imboe ro af̄ind̄i hohoan̄imomayahi, nga asu ai yifimbei-mbonana, ro af̄ind̄i ham̄ind̄i hohoan̄imoya.

28 Ran̄imboanahi ahambo koehefimbo af̄ind̄i ham̄ind̄i hohoan̄imoayahi ranan̄imbo se asükai hoeind̄ihorüh̄i h̄ihifi-h̄ihif̄indeimboyei. Ranan̄imbo asu ro s̄heimbo af̄ind̄i hohoan̄imokoate-ndamboane.

29 Ran̄imboane asu se h̄ihifi-h̄ihif̄inambo Epafroditus̄i ndahor̄im̄indei Adükarīimbo an̄ihondümbor̄ihoreimb̄i ai an̄ihondümbor̄ihindeimb̄i asahor̄im̄indei nou. Se yaurai nindoumbo ndüreimb-anemo mb̄isei.

30 Ai Kraisīnd̄i ratüpur̄i ratüpur̄iyuhü ndeara ak̄im̄i ham̄ind̄i yifiyuane, nga ai moai ahand̄i fimbo ndor̄ihefe n̄ngombo hohoan̄imoyu. Nga wani. Se wambo fehend̄ir̄imbo masei, nga ngir̄indei. Nga s̄hei-mayo fehefe ra wambo saimbohünda ahand̄i angün̄i ra karefar̄ihoei hayambo ahand̄i ratüpur̄i ratüpur̄imayu.

3

Nindou didiyei Kraismbo anihondumbo-arihori ana, ai mbumundi hamind-ane

¹ Wandafi mamî, hoafi nda moendifembohünda randihe hoafinda samboanahi: Se Adükari-babidi animboei asu ranahambo se hihifi-hihifindei. Rani-moatükunimbo asukai sheimbo sürü papimbo ro moai yiboarukoyahi, nga ro sheimbo fandihе-heandürimboyahi.

² Nindou afoendi yafori nahurai ratüpurî moaruwai ratüpurîyomo-rundeimbi ahamumbo se hibadihumbo. Rani nindou ai hütî-hütirundürühi hoafiyomondühîya, 'Sihiri munguambo Suda rarîhi arihündî süngu shefi fi-hoearî kandihu tindihumboane,' mehomondürî.

³⁻⁴ Nga Kraismbo anihondumbo-rîhurî arihündî shirî Godîndî mamîsirî hond-aneî. Nîmboe shirî ahandî Yifiafnambo ahambo hihifi-hihifimbo kakisaorîhurühi asu Sisas Kraismbo ndürî adükareimbani seî arihündî.

Nindou düdi ahandî fimbo moatükunimbo yangîrî türüfoare anihondumbo-areandî ranahambo ro ngasündî-hinimboanahi.

⁵ Wambo me ai wakîmara-mîndîndîrî ra 8 siyo hayamboyoane, wandî fi-hoearî karu tirîmarî-hoemondîrî. Nga asu ro Israerîhündî Bensaminîndî sirambeahînd-anahi. Ro Hibruhünd-anahi asu wandî meape amboa Hibruhünd-anafe. Nga ro ndorîhe Farisi-yafe ahînümbî hohoanîmo ra süngurîhe marîhî hahi.

⁶ Ro ahînümbî hohoanîmo süngufembo hütî-hütîya habodîhühîyahî asu Kraîndî nendî aheimbo moaruwaimbo-marîheandürî. Nindou ai Suda-yafe ahînümbî hohoanîmo ranahambo hohoanîmoyei asu wandî hohoanîmo ranahambo yîbobomarîhindî ranahambo ro hütikoate-yahi.

⁷ Horombo rani-moatükunî ra wambo ndorîhoayo-weimbi hondü hamîndî-mayo, nga asu haponda Kraîndî süngumbo rani-moatükunî ra moanane asahi.

⁸ Roana Suda-yafe moatükunî ranahambo moanane yahombo yangîrîyahîpoanî, nga wani. Nga munguambo moatükunî ranahambo moanane asahi Sisas Kraî wandî Adükarîmbo fifîrari-hinîmbohünda. Rani-moatükun-ane ai afîndî hamîndî hondayo, nga asu munguambo aboedî moatükunî hîfî ndanîhünd-ambo ranana ai yafîsühumî nahurai-ane. Roana Kraismbo yangîr-anahi süngumbo hohoanîmoayahî, nga asu bîdîfirî amurî moatükunî ranana hîningî-marîheandî, nga asu rananîmbo ro Kraismbo yangîrî kîkîhisafîndî-hümîndîmboyahi.

⁹ Ro ahînümbî hohoanîmo sünguarîheandî ana, wambo mbumund-ani mbîseianî, ra moanane, asahi. Nga ro Kraismbo anihondumbo-arîheandî ana, God ai wambo mbumund-ani mbûsuanî, ra aboed-ane.

¹⁰ Ro Kraismbo ndondîhinî fifîrîndîhinî samboanahi. Ai yîfîhündî botîmefiyu, rani ngînîndî ra fifîrîndîhe samboanahi. Kraî ai tîjîrîfo masemündua asu ro-amboanî waboadîhinîmbo tîjîrîfo ndahamîndî samboanahi. Ai hohoanîmoyu mbura, yîfîmayu nou, ro-amboa rani süngundahe samboanahi.

¹¹ Ro rani-süngundîhe heheambo-anîmbo ro-amboanî yîfîhündî botîndaheamboyahî saheheamboanahi hohoanîmoayahî.

Por ai tükufembo-yowamî tükufembohünda pîpîmayu hu

¹² Ro Kraîndî hohoanîmo moai munguambo süngurîheandî asu nafîrîhamîndîhî, nga wani. Ranimbo-hünda awi ro tîjîrîfoayahî mungumboyowamî tükûfîhî takînî semîndîmbohünda. Nga ranîmbo-hündamboyu Kraî ai wambo wand-ani, mehu.

¹³ Nga wandafi mamî, ro hohoanîmoayahî, moai awi munguambo tüküyaheandî, nga ro mamî moatükunî yangîr-ane süngurîhe arîhandî. Wandî horombodîdî hohoanîmo ra moanane asahi, asu süngunambo Kraî nahurai ndorîhoeimbi nîngombo rani hohoanîmo tîjîrîfoayahî.

14 Ro muŋgumboyawami tüküfembo hūti-hūtiayahī napo semīndīmbohūndambo nahurai. God ai Kraisiṅdī wari-sūnguyu wambo hoafiṅmeiṅdīrī sūnambe God-dībo nīŋgombohūnda ra napo nahurai-ane.

15 Siḥiriṅ dīdīyefi hohoanimo ŋgīnīndī kūkūhi-foariḥundeimbayefi ana, siḥiriṅ amboa hohoanimo yahurai randīhu hohoanimo-ndefomboane. Ŋga biḍifiṅri se hohoanimo ra mamī sūngufekoate-ayei ana, God ai siḥeimbo rani hohoanimo rana-hambo korīboadeandūrūmbui.

16 Ŋga siḥiriṅ aboedi hohoanimo sahumīndefi-mboanefi rani hohoanimo ra kikiḥisafi-ndīhumīndefi-mboane.

17 Wandafi mamī, se muŋguambo wandi hohoanimo ndani-sūngundīhīndī. Siḥeimbo aboedi hohoanimo nafuimari-hundūri. Nindou ai rani hohoanimo rasūnguriḥi arīhūndī ranaheimbo dīboadondīhi hoeiṅdīhīndūri mbundīhū-mboanimo, se-amboa rasūngundīhi ndūhūndī.

18 Horombo siḥeimbo afīndīmbo hoafiṅmehandūri, ŋga haponda araniḥimboahombo-rīhamīndīhūhi hoafayahī. Nindou afīndī ai moaruwai hohoanimo sūnguriḥi arīhūndī asu raniṅnambo Kraisiṅ nīmī keimbi karīhe-ndeimbiḥiḥi yifiṅmayu ranahambo daboadiḥiḥiriṅma-rīhīndī.

19 Sūngunambo nindou raniṅ ana awariṅdī-hehimboyei. Niṅni-moatūkuni ai yifirayei raniṅmoatūkuniṅmbo yaŋgiriḥi hohoanimoyei arīhūndī ra ahei god nahurai-ane. Ahei amoanīŋgūmbi hohoanimo ranahambo borīyeyi rīhūndūhi asu hiḥiṅnīndī moatūkuniṅ ranahambo yaŋgiriḥi hohoanimoyei arīhūndī.

20 Ŋga siḥefiṅ ŋgoafiṅ hondū ana sūnambe-ane. Adūkarī Sisas Kraisiḥefiṅmbo aboedamboreamuni-randeimbi ai sūnambeahīndī koṅsiṅmboayu ra hiḥifandarīhūndī.

21 Ahandī ŋgīnīndīnambo ai muŋgu-moatūkuniṅ ra ahandī hoarehīndīmboe. Asu mamī raniṅ ŋgīnīndīnambo ai siḥefiṅ fi moaruwai fiyoweimbiṅ ra hiḥiriṅ-boadeanda asu ahandī raniṅpoanimo fiayu nahurai tükūndahu-mboyefiṅ.

4

Hihifiṅ-hihifiṅdeihī wudiṅdeihī aboedi hohoanimo sūngundīhīndī

1 Raniṅmboane asu se Adūkarī-dībo anīboadei ra se ŋgīnīndīhūmūndi niḥoadei. Ŋgusūfo pariḥeandūreimbiṅ, ro siḥeimbo afīndī hohoanimoayahī. Siḥeimbo ro hiḥifiṅ-hihifiṅyahūhi asu ŋgusūfoambe yibiḍafoa-rīheandiṅ.

2 Yuodia-ane asu Sindiki-ane, siḥafembo hūti-hoafayahī, se Adūkarī-dībo anīmbafe, ŋga se wudiṅ-wudiṅdafīneandiṅ.

3 Ŋga se ro-dībo ratūpurīyafiṅ-randeimb-anafiṅ siḥambo hoafayahanīniṅ, “Niṅmorehī yimbu ra fandīhawapiriṅ,” masahiṅ. Kremen asu wandi mamī ratūpurīyeyi-rīhūndeimbiṅ babīdī niṅmorehī yimbu ai tiṅriṅfo-mayafe aboedi hoafiṅ hoafiṅmbohūnda. Horombo God ai ahei ndūriṅ muŋgu koadūrūmbo yaŋgiriṅ nīŋgombo bukambe sūrū papīmarandiṅ.

4 Se Adūkarī-dībo amarei, ŋga raniṅmbo muŋguambo siṅ hiḥifiṅ-hihifiṅdeihī. Asūkai hoafayahī, se hiḥifiṅ-hihifiṅdeihī.

5 Nindou bodīmondī siḥeiṅ hiṅmboariṅ hoafendiṅ hohoanimo hoeimbiṅriḥind-amboane. Ŋga ŋgiriṅ amītata Adūkarī ai kudu.

6 Se ŋgiriṅ niṅni-moatūkuniṅmbo afīndī hohoanimondeihī. Ŋga niṅni-moatūkuniṅ siḥeimbo fehēfembohūndambo se Godīmbo hiḥifiṅdīhorīhū dīdībafiṅ-ndahindo.

7 Raniṅmbo asu se Kraisiṅ-dībo niṅmandeimbo Godīndī afurīfe hohoanimo raniṅ siḥeiṅ hohoanimoambe asu ŋgusūfoambe ra ŋgīnīnda-mīndīmboe. Afurīfe hohoanimo ra nindou ai ŋgiriṅ aboediṅ fiḥiṅdīhīndī.

8 Ŋga wandiṅ biḍifiṅraniṅ hoaf-ane nda: Aboediṅ hohoanimo asu hohoanimo rana-hambo nindou aboed-ane sei arīhūndī ranahambo se hohoanimondeihī ndūhūndī.

Hohoanimo ra anihond-ane, ndondofeimb-ane, diboardorihoeimb-ane, sürühoeimb-ane, aboedi saf-ane asu hohoanimo ranahambo aboed-ane asei, rani hohoanimo ranahambo nimbini nimbisi se hohoanimondei.

⁹ Ro wataporimbo-marhandi asu yamundi-marhanduri ra se fifirihimboane asu ninimoatukunio ro ramarheandi ranahambo himborimayeyo asu hoeimarhindio munguambo ra se süngundhi ndühündi. Se randihindani, God afurife hohoanimo saimuni-randeimb ai se-babidi nmandümbui.

Ahei-mayo fehefe ranahambo Por ai hihifimaranduri

¹⁰ Haponda se asukaiyei wambo hohoanimoyehi mafarhehindiri. Ranimboanahi Adukari-dibo hihifi-hihifayah. Horombo se wambo farhefe-ndrimbo sei marhündi, nga nüngundhi mafandihendiri.

¹¹ Ro moai rananini moatukunimbo mbonimbo-rhamindi hehea hoafiyahi, nga wani. Nga ro fifirhe-amboanahi ninimoatukuni wambo tükefeyo ranahambo ro moai afindi hohoanimoyahi.

¹² Ngorü-simboa ro napo mbonimbo-rhamindi, asu ngorü-simboa napo afindeimbiya rani-moatukuni ranahambo ngiri afindi hohoanimondahi. Ninimoatukuni tükufeyo ranahambo ro moai afindi hohoanimoyahi, nga aboedi nimararhandi ra ro fifirheandi. Ro sahasi heheambo nahurai-mbayahio wembopo nahurai-mbayahio, afindimbayo akidoubayoyo rani-moatukunimbo wangetane asahi.

¹³ Krais ai wambo nginindi masendira, asu ranina ro mungu moatukuni ra randiheamboyahi.

¹⁴ Nga wambo moaruwai tükumefeyoa, se mafarhehindiri ra aboed-ane.

¹⁵ Firipaihündi se-amboa yarhi aboedi fifirhindi, horombo ro peya hehea, Godindi aboedi hoafi ra bokari-hefemböhünda, Masedonia hifi hinngi-marheandi. Rasimboa Kraisindi nendi ngorü ngoafihündi wambo moai farhehindiri, nga se yangiri farhehindiri hehi wambo kaki masehindiri.

¹⁶ Ro Tesaronaikahü nimarhambe bidifiri moatukuni mbonimbo-marhamindihaha, rasimboani se yahunümbimbo farhehindiri marhündi.

¹⁷ Ro moai sihei-mayo napo semindimbo yangiri hohoanimoyahi, nga wani. Nga se wambo mafarhehindiri ranahambo God ai siheimbo aboedimbreandur-amboane asahi.

¹⁸ Sihei-mayo mungua-moatukuni masahamindihahi. Ra akidouyopoani, nga adukarane. Epafroditus sihei-mayo moatukuni semündü süni wambo masendira, ranane asu ro afindi engoro. Sihei-mayo moatukuni wambo masehindiri ra Godimbo aboedi fisigarü moatukuni saimbo nahurai-ane. Rani hohoanimo ranahambo God ai aboedane yahuhaya hihifi-hihifayu.

¹⁹ Se ninimoatukuni mbonimboa-rhümündi ra wandi God ai ahandi napo afindeimbi saf-ane ra Kraisindi süngu siheimbo dagadürimbui.

²⁰ Sifehi Ape Godimbo koadürumbo-koadürumbo aboed-ani mbisefomboane. Anihond-ane.

Hihifi hoafi

²¹ Godindi nendi Krais Sisababidi aniboadei aheimbo hihifarhünduri. Bodimondi wandafi mam ro-babidi amarei, siheimbo amboani hihifarhünduri.

²² Godindi nendi ndanihu amarei siheimbo hihifarhünduri. Romiyafe bogori adukari Sisarindi worambe ratüpuriyeyi-rihündeimb ai-amboani siheimbo hihifarhünduri.

²³ Adukari Sisas Krais ai siheimbo moani hipoambo-mbreandur-amboane.

Korosi

Pas nda Por ai Korosihündambo sürü papimarandi

¹ Ro Por Sisas Kraisiñdi hoafi sahamiñdi ha-rihandeimb-anañi. God ai ahandi hohoaniñmonambo wambo Kraisiñdi hoafi semiñdi hombohünda kafaore hiniñgi-mareandiñi.

² Wandi wandafi, Timoti diñoaneñi pas nda sürü papiriñho Godiñdi nendi Sisasiñbo anihondümborihoreimbi Korosi ngoafihü amarei siheimbo koararihehoandi. Sihefi Ape God ai siheimbo moani hipoambo-ndearüñi ngusüfoambe afurife kifimbi hohoaniñmo mbisagadür-amboane.

God ai Korosi nendambo anihondümbofe hohoaniñmo botimareandiñi

³ Yihoehi didibafiñfe hoafi ranambe siheimbohünda muñguambo si Godiñbo sihefi Adükari Sisas Kraisiñdi afiñdi ranahambo hihifirihoriñhü hoafiyahoando rihandüh-aneñi.

⁴ Se Sisasiñbo anihondümborihoriñhü asu Godiñdi nendi amuri animboei aheimbo ngusüfo pariñhi mariñhüñdi hoafi ra ro himborimayehi ranimboyehi ro Godiñbo hihifimarihoriñi.

⁵ Niñboe sapo se anihondü hoafi asu aboedi hoafi ranai tüküfeyoani aboedi moatükuni God ai sünambe masihendi ranahambo himboriyehi hehi semiñdiñbohünda anihondümborihoriñhi niñmoamo himboyei arihüñdi. Asu ranana sihei hipoambofe asu ngusüfo pefe hohoaniñmo ranahandi niñmindiñhane.

⁶ Muñguambo hifiñhü ai bokamarihemo ranayo niñmorehi nindoweniñhi afiñdi anihondümborihindiñhü süñgumarihindiñhü asu ranayo ahei hohoaniñmo ra aboedi tükümeñfeyo siheimbo rawareandiñ nou. Aboedi hoafi ra weañgurüñhi siheimbo sowahñi tükümeñfeyoa himboriyehiñhi asu ranimbo Godiñdi moani hipoambofe hohoaniñmo ra anihondümborihindiñhü.

⁷ Epafras ai Godiñdi-mayo moani hipoambofe hohoaniñmo hoafi ra yamundi-mareandiñi ra se fifirihimboaneñi. Nindou ranai ro-diño Sisasiñdi ratüpuriyefirihundeimb-aniñ asu ai yihoehiñbo farihemuniñ arandi ahambo ngusüfo pamarihoriñi.

⁸ Yifiafi Aboedi ranai siheimbo nindou ngorüñbo ngusüfo pefe hohoaniñmo masagadürñi ra Epafras ai yihoehiñbo wataporimbo-marandiñi.

God ai Korosimbo nginiñmbi-ramüñduriñi yahuhaya Por ai didibafiñmeñfindo

⁹ Ranimbo-hündamboyeñhi ro siheimbo himboriyehiñ hohoa muñguambo si ra siheimbohünda Godiñbo didibafiñye arihandñi. Raniyehiñ ro Godiñboyañ ai Yifiafiñ Aboediñdi-mayo aboediñ fifirife dagadüraniñ asu se niñni-moatükuniñ ai yifirayüñ ra fifirimbirihindiñ se hohoañ didibafiñ-yahoando arihandñi.

¹⁰ Ranimbo-hündambo-animboñ asu se Adükariñdiñ nendiñ nahuraiñ hahabodeihüñ asu niñniñ hohoaniñmo se rawariñhindiñ ra hihifiñ-hihifiñdübuiñ. Rananimboñ asu se niñmboeimboñ ahandñi-mayo aboediñ ratüpurñiñ ranñiñ yangriñ süñgundiñhiñ ndühüñdiñ asu siheiñ Godiñboñ fifirifeñ ra ngomboñ adükariñdiñmboeñ.

¹¹ Ro rariñhoñ didibafiñ-yahoandühñiñ sehñya: God ai siheimboñ ahandñiñ hepünüñfeimbiñ nginiñdiñnamboñ ngusüfoambeñ nginiñamüñduriñ-mboaneñ. Ranimboaneñ asu nginiñdiñ niñmboeimboñ muñguamboñ tññriñfoñ ranahamboñ moananeñ mbiseihüñ hihifiñ-hihifiñdeihñiñ Godiñboñ hihifiñdiñhorñiñ aseñhiñ.

¹² Ai siheimboñ ramareandürñi se aboediñ hohoaniñmoñ süñgurñiñ arihüñdiñ ranimboaneñ asu aboediñ moatükuniñ semiñdiñmboñ diñbonñyuñ masihendürñiñ raninamboñ süñgunamboñ ndahümüñdimboyeñ. Rananimboñ Godiñdiñ nendiñ muñguamboñ si Godñ hifandiñrandñiñ

ranifihî animboei ranî-babîdî ranî-moatükunî ra se ndahümündimboeyi. Ranahambo se Godimbo hîhîfîndîhorî.

¹³ God aiyu sîhefîmbo nîmbî nîmarîwanîpoedî hürämündümünî tüküfi aboedambo ahandî nîmorî mamî ranahandî ngînîndî hîfandîrand-ambe hînîngî-mareamunî.

¹⁴ Ahandî sünguyefî sîhîrî aboedambo tüküyahundühî sîhefî moaruwai hohoanîmo ranahambo amboawiyeyi mehumunî.

Sisas asu ahandî ratüpurî hohoanîmo

¹⁵ Godîndî nîmorî Krais-ana sapo God hoeifekoate-ayefî yahurai sîsamî hamînd-ani. Aiana weangurühî hondü tüküfi haya asu muᅅguambo moatükunî God ai nafîmarandî ra ai ngasündîfe nîmîndîhani.

¹⁶ Ahandî sünguyo God ai muᅅgu moatükunî nîmoamo sünambe asu hîfîni ra nafîmarandî. Ai hoeifeimbî asu hoeifekoateimbî moatükunî ngînîndî muᅅguambo nafîmarandî. Ranîyu muᅅgu moatükunî ra ahandî süngu ahambohünda nafîmarandî.

¹⁷ Ranîyu Sisas Krais ai boatei muᅅgu moatükunî tüküfekoate-yoambe manüᅅgu asu ranî-moatükunî ranai ahandî ngînîndînambo aboedî tüküfe engoro.

¹⁸ Ranîmboane asu ai ahandî nendî-yafe fi ranahambo mbîroyuhü asu fi ranahambo yangîrî nîngombo nîmîndîhayu. Ai boatei weangurühî tükümeᅅfiyu asu muᅅgu moatükunî ranahambo bogorî nîngomböhünda ai boatei yîfîhündî botîmeᅅfiyu.

¹⁹ God ai ahandî muᅅguambo yangîrî nîngombo hohoanîmo asu ngînîndî ra ahandî Nîmorîndî fiambe mbîmarowamboane mehu.

²⁰ Muᅅgu moatükunî hîfî ndanîhünda asu sünambeahîndî ra Godimbo hürütimb-aneî, nga ahandî nîmorîndî sünguyu ai muᅅgua moatükunî ra ai randeambui asu God-babîdî wudîndeimboeyi. Ranîmboyo Sisasîndî horî ranai nîmî keimbî karîhendeimbî fîhî kamefoenda asu God ai sîhefî hürütimbü hohoanîmo ra hîfînambo-mareandî.

²¹ Horombo ana God ai anᅅunî manüᅅgu asu se anᅅunî manîmboei. Ranîyeyi asu se ahambo hohoanîmoambe hürütîmarîhorî. Sapo se moaruwai hohoanîmo ra süngurîhindühî wambo.

²² Nga asu Sisas ai nîmî keimbî karîhe-ndeimbîfîhî yîfîyuhü ranî-süᅅgunamboyu God ai-dîbo nîngombo mamambe-mareandürî. Sîheimboya, ai wambo sowana sühüsîhümbö asu ai aboedî sürühehindeimbî nîmboeimbo moaruwai hohoanîmo ra nîmarîkoate-mbeyondürî yahuhayamboyu ramareandî.

²³ Se anîhondümböfe hohoanîmo ranînambo kîkîhîsafî-rîhümündîhî moanî ngînîndî anîmboei ana, ranî-moatükunî sîheimbo tükündîfemboe. Nga moaruwai ratüpurî hohoanîmo ranai sîheimbo hühündeyanî asu se aboedî hoafî hîmborîyeyi hehî anîhondümbö-marîhindî ra hînîngî-ndîhimboeyi. Ro Por aboedî hoafî ranahandî ratüpurîya-rîhandeyimb-anahî asu hîfî ndanîhü nîndou muᅅguambo ranaheimbo ranî hoafî ra hoafîya marîhandî.

Por ai Korosimbo mafarîhendürî

²⁴ Haponda ro sîheimbo farîhefendürühî nîne tîᅅrîfo ra wandî finambofe semîndîmbo hîhîfî-hîhîfeheandî. Roana Kraisîndî nendî ahandî fi nouayo ranîmbo fehefembo samboanahî. Kraisîndî asübusî ahandî nendî ranaheimbo farîhefembo ra awî mbeᅅgorî. Asübusî ra ro semîndîmboayahî nda Sisasîndî asübusî ranî-dîbo sîmbeᅅgorîndîheha samboanahî.

²⁵ God ai ahandîhoarî kamafoareandîr-amboyahî ro Kraisîndî nendî-yafe ratüpurîyo-rambo sîheimbo farîhefe-ndürîmbohünda tükümeheandî. Ranîmbohündambo-anîmbo asu ro Godîndî hoafî engoro ra muᅅgu wataporîmbohündîhamboyahî.

²⁶ Muᅅguambo si maho ra horombo ana hoafî ra muᅅguambo nîndou ranahei hîmboahü dîbo meᅅgoroyo. Nga hapondanî ana Godîndî nendî ranahei hîmboahü weindahî hamîndî tüküfemboane.

²⁷ God ai hoafi dibo engoro ra Suda-yafe ndifo ranaheimbo nafuimbo yahumboani. Hoafi dibo hamindi menjoro, nga God ai weindahimareandi ra ndahurai-ane: Sisas ai se-babidi manungu-wamboanei asu se ahambo hifandarhoru. Nimboe ai sheimbo semindinduri hafo ai-babidi aboedi napo ahandi-mayo sunambe engoro ra semindimbohunda.

²⁸ Roana Sisasindi aboedi hoafi ra munguambo nindou mamami ranaheimbo hoafiyefi-rihundeimb-ane. Ranane fi ro nindou munguambo ranaheimbo wudipoaporihu yamundi-rhuruh ahini hoafiyefi arihundi. Asu ro aboedi hamindi fifirifenambo yamundihunduri arihundi sapo ai nginindi hamindi sungurihindeimbi tukundahindani asu ro Godimbo sowana semindinduri hombohunda.

²⁹ Ranimbo-hundamboane asu ro Adukarindi nginindinambo tinjamboyahuh ratupurayah. Krais aiyu rani nginindi ra wandi fiambe hininigi-mareandiri.

2

Ai nginindi anihondumbo-ndihinduhi tikai hoafi yihiri-mbiri hind-amboane

¹ Ro sheimbo yarihi fifirimbirihinda samboanahi afindi hamindi tinirifoayah se-anei adukari ngoafi Raodisiahund-anei asu Godindi nendi wandi ngusumboari hoifekeate-mayei-anei fehefembohunda.

² Ahei hohoanimo ra nginindi tukindifehumbo ngusüfo pefirindeih aboedi hohoanimo sahümündihumbo asu rani hohoanimo ranai ahei anihondumbofe hohoanimo ranahambo nginimbi-ramindindura samboanahi. Asu Godindi dibo hoafi horombo menjoro ranamboani ai fifirimbirihinda samboanahi. Nga Krais-ani ai ahandihoari hoafi ranahambo nimindihayu.

³ Godindi munguambo fifirife asu hohoanimo ra Krais ahandi hohoanimoambe tukufemboane nginindi napo arambe tukefeyo nou.

⁴ Nindou ngoru ai sheimbo sisindi hoafinambo tikai hoafinda-hundurimboyei saheheamboanahi hoafi nda sheimbo hoafayah.

⁵ Ro se-babidimbo nimboambo-yahipoani, nga wandi hohoanimo ana se-babidimboane engoro. Rananahi ro se Kraisimbo anihondumbo-rhoruh aboedi nginindi nimboeimbo ratupurayei ranahambo fifirih hehe hihifi-hihifayah.

Sihiri Krais-babidi niboadehuh-animbo yangiri ninjo hondu ra ndahumindefi-mboane

⁶ Nga asu se Sisas Kraisimbo yihoe fi Adukar-ani seihu masahorimindei ranimboane asu se ai-babidi nimboei ngei.

⁷ Rananimbo se ahandi nginindinambo nimboei sapo nimi ahari hifambe hanihu nginindi ninjo-ane asu wori kambohoani nginindiwami nginindi afondaro nahurai nimboei. Ro sheimbo aboedi hoafi yamundarhunduri rani yangiri anihondumbo-ndihinduhi nginindi nimboeimbo asu se Godimbo hihifindihori nduhundi.

⁸ Asu se randihinduhi hibadihumbo. Nga nindou ngoru ai sheimbo hoafi nimindi fifirifekeate hoafinambo tikai hoafindandurumbui. Yahurai nindou-ana ahamundi amao-yomondi-mayo asu moaruwai nendi hifandi-rundeimbi-yomondi-mayo hohoanimo masemundu, nga ai moai Adukarindi hohoanimo sungureandi. Nga wani.

⁹ Munguambo yangiri ninjombo hohoanimo Godindi-mayo ranana Kraisindi fiambe tukufemboane.

¹⁰ Krais ai mungu-moatukuni nginindeimbi ranahei mbiro-ani. Se Kraisind-anei, ranimboyu God ai sheimbo yangiri ninjo hohoanimo masagadura shei fiambe tukufemboane.

¹¹ Se Krais-dibo animboadei ranimbo-hundamboyo se fi-hoeari kefetirihefe hohoanimo hondu sunguarihindi. Rani-moatukuni ranana fi-hoearindi-yopoani, nga wani. Nga rani-moatukuni ranana Kraisindi sunguyo shefi yaboateihundi

ngusüfoambe hohoanimo ra raguanambo-fembohünda ramarihindi fi-hoeari kefe tirihefe nou. Rani-moatükunî ranana Kraisindi-mayo fi-hoeari kefe tirihefe hohoanimo hond-ane.

¹² Se hundürayei ana, se Krais-babidi hifambe masamboerei nahurai-ane, asu se ai-babidi botimehindi. Se Godindi nginindi Sisasimbo botimariri ranahambo anihondumbo-marihinda ranimbo God ai siheimbo botimareandüri.

¹³ Horombo ana se moaruwai hohoanimo süngumarühi hei. Ranıyei asu se yaboateihüندی hohoanimo ra moai raguanambo-rihindi, nga asu ranai siheimbo hifokoa-mareandüri noumehindi. Nga asu siheimbo God ai ahandi hipoambona Kraisindifihı yangiri nıngombo hohoanimo ranambo botireandüri pamareandüri. Ranıyu asu ai ranı-simboanı sıhei moaruwai hohoanimo mamarondüri ra raguanambo-mareandüri.

¹⁴ Ranıyo munğambo ahınümbi hohoanimo ranai sıhefımbı papi-hoafıreamunı mbura sıhefı moaruwai hohoanimo ra weindahı-mareandi. Nıne hohoanimo moaruwai ratüpurıyefı marıhundi ranana papi-hoafı sürü pefe sıhefewa engoro, nga asu God ai ranı-moatükunı ra nımi keımbı karıhe-ndeımbıfihı pare tikoramündühi munğ moendımareandi.

¹⁵ Ranıyu God ai moaruwai nendi, asu nginindi bogorımbıyafu-ndeımbı hıfınambo-mareapurı. Nımi keımbı karıhendeımbıfihı God ai munğambo nındou-yafe hımbıohü nafuımayu Krais ai ahamumbo ngasündı-mareapura asu ai nginındıkoate-memo.

Sıhırı Krais-babidi yıfımayefı

¹⁶ Ranımbı-hündamboane nındou ngorü ai ngiri sıheimbo papi-hoafındandüri sesı sesı, hoe simındı, adükarı rotumbo sı asu simborı amoamofihı rotumbo asu moanı ngoafımbı nımarımbı sı ahınümbı ranımbı.

¹⁷ Horombo ahınümbi hohoanimo ranana nını-moatükunıyo süngunambo tüküfemboayo ranahambo sısamı nahurai-ane, nga haponda Krais-ani ai anihondü hamındı hondayu.

¹⁸ Se hıbadıhümbı nındou mamı ai sıheimbo papi-hoafındandüranı anımbı se ngiri Godındı takını ndahümündı. Ai tikarehaya ahei ndüri hıfınambo-mareandi, nga asu sünambeahındı nendi ranaheimbo adükarı-aneı sei hehi ahei ngusüfo ranaheimbo parıhi arıhüندی ranı hohoanimo ranahambo hıhıfı-hıhıfıyeyı arıhüندی. Nındou ranai nını-moatükunı yafogoadınambo nahurai hoeırıhi hehi ranahambo afındı wataporımbı-arıhüندی ahei-hoarı ndüreımbı-aneı aseı. Nga ai nındou-yafe hohoanimo yangiri süngurıhindühi fıfırıhundeımbı-aneı aseı.

¹⁹ Rananeı asu nındou ranai Krais mbıro hondü ranahambo moai ndorıhi kıkıhırıhomındeı. Kraisındı nendi ai ahandı fı-ane asu Krais ai mandüharı fısafı ranai türe-türe ra haya fı afındı tükefeyo God ai ramareandambo wambo.

²⁰⁻²¹ Seana Krais-babidi yıfıyeyı mburıhü asu ranı-simboanı hıfı ndanıhünda hohoanimo moaruwai ra ndeara hınıngı-marıhindı-ane. Nga asu nımbıoyeyı haponda se nındou hıfı ndanıhündambo hahabudı arıhüندی nahurai tükehında? Asu nımbıoyeyı se munğambo hıfınındı hohoanimo ndahurai meıgoro ranı-hoarehı anımbıoyeyı ra sapo yare hoafıyowohüya, 'Ranı-moatükunı ra refepoanı, ranı-moatükunı ra sesıpoanı, ranı moatükunı ra sündıfepoanı,' yaho arandı.

²² Se munğ moatükunı ra randıhında moendındımbıoe. Nındou aiyomo ranı hohoanimo ra moanı ahamundı hohoanımonambo yangiri hohoanımoıyomo hımbı sıhefımbı yamundımarımunı.

²³ Anıhondı-ane, ranı hohoanimo ranıramunı sıhefımbı nginındı hohoanimo botıreamunanı asu sıhırı sünambeahındı nendambo dıdıbafı-yahündühi sıhefı hohoanimo ranahambo hıfınambo-reamunühi asu sıhefı fı ranahambo asübusı semunı

marandi. Ranimboyo asu sihefi himboahü ana rani-moatükunî ra ai aboedi mbumundi hamindi himbomayo. Nga asu rani-moatükunî ranana moaruwai hohoanimo sihefi ngusüfoambe botife ranahambo ngiri hifinambo-ndeandi, nga wani.

3

God ai Krai-babidi botimareamuni

¹ God ai Krai-babidi sihefimo botireamunimboani. Ranimbo-hündambo-animbo asu nini-moatükunî hohoanimo nimoamo sünambe engoro ranahambo yangiri hohoanimondei. Nimoamo ranihü ana Krai ai munguambo moatükunî ranahambo bogorimbofi Godindi warî hondünî nimarumboani.

² Munguambo si aho ra se sünambeahindi moatükunimbo yangir-animbo hohoanimo pandihindi, nga hifinindi moatükunî raniyopoani.

³ Seana Krai-babidi yifimayei, ranimbo-wambo asu sihei koadürü yangiri ningombo hohoanimo ranai-ana dibo mbeŋgorî Krai-dibo Godindi fikimî, nga awi moai weindahî yangoro.

⁴ Krai-ana sihei yangiri ningombo hohoanimo ranahambo nimindihani. Süngunambo ai weindahî tüküfiyu-ambe-animbo asu se ai-babidi Godindi nginindi himboamupuimbo-randeimbî engoro ra ndahümündi hehimbo ranihü weindahî tükündahimboyei.

Se simborî hohoanimo sahümündi-mboanei

⁵ Ranimboane se sihei hohoanimoambe hifi ndanihündambo hohoanimo amarondürî ra raguanambo-ndihindi. Ro hoafehandürî moaruwai hohoanimo nda ndahurai-ane: Nimorehî sisihimo hohoanimo, nindowenihî birabirî hohoanimo, ngusüfo botireandeimbî moaruwai hohoanimo asu nindou ngoründî napo hohoanife hohoanimo. Hohoanife hohoanimo ranana tikai godimbo süngufe hohoanimoane.

⁶ Nindou düdi ai Godindi hoafi himborikoate rani-moatükunî hohoanimo sünguarandi ana, asu God ai nindou ranahambo nginindîndürühî moaruwaimbo-ndirümbui.

⁷ Horombo se-amboani nindou rani-babidi nimboeimbo munguambo moaruwai hohoanimo ra süngumarîhünd-ane.

⁸ Nga haponda se hohoanimo nda munguambo hinîngîndihindi: Nginindi hohoanimo, watikoafi hohoanimo, nindou ngorumbo moaruwaimbofe hohoanimo, amonŋonî hoafi, munguambo moaruwai hoafi ranana se mungu hinîngîndihindi.

⁹ Se mamamî simborî tikai hoafürî-ndeimboyei sapa ndeara yaboateihündî moaruwai hohoanimo ra sihei ngusüfoambe-ahindi hinîngî-rîhimboanei.

¹⁰ Nga asu hapondan-ana se simborî nindou tüküyahimboanei. God aiyu ahandîhoari nindou simborî ra nafîmarandi. Raniyu asu ai siheimbo hohoanimo simborî simborireandürî hinîngîreandürî arandi se God munguambo moatükunî nafîra-randeimbî ranahambo diboadofe fîfirîfimböhünda.

¹¹ Ranimboane asu Godindi simborî hohoanimo süngu sihirî ahandî himboahü mam-anefi. Suda asu Suda-yafe ndifo rani-poanîmboyopoani, nindou fihoari kefe tirîhefeimbî asu nindou fihoari kefe tirîhefe-koateimbî rani-poanîmboyopoani. Ndifo asu nimambeahindi burîyeimbî nindou, kaki semîndîkoate ratüpurîyomo-rundeimbî nindou asu nindou moani aboedi ningomondeimbî ra rani-poanîmboyopoani. Nga Krai ai yangiri adükari moatükun-ani asu munguambo sihefi flambe amarumuni.

¹² God ai siheimbo wand-aneî yahu hinîngîma-reandür-amboani, asu se ahandî nindoumboyahi manîmboei-amboanei asu ai siheimbo munguambo si ngusüfo pareandürî arandi. Ranimboane asu se hohoanimo ndahurai ndahümündi: Hîpoambofe hohoanimo, nindou didîboadife hohoanimo, afurife hohoanimo, warî hoafeandühife

hohoanimo, simbori hoafikoate hohoanimo. Rani-hohoanimo ra se süngundihini ndühündi.

¹³ Nindou ngörü ai sheimbo moaruwaimbo-areandüri ana, asu se amboawi mbisei. Nindou ngörü ai ngörumbo moaruwaimboariri ana, nindou ranai ngiri ahambo simbori hoafindu. Sisas Kraisi ai shei hohoanimo moaruwai ranahambo amboawi mehu nahurai-animbo asu se-amboani rani-süngumbo nindou ranaheimbo amboawi mbisei.

¹⁴ Amuri hohoanimo munju ra ranahambo kapeihini ngüsüfo pefirindei. Ranane ngüsüfo pefe hohoanimo ra munjuambo mamambere hini-ngireanda nginindi aningo.

¹⁵ Sisas Kraisi-ndi-mayo ngüsüfoambe afurifimbi hohoanimo masemuni ranai shei ngüsüfo ranahambo ndore hifandimbirandür-amboane. Se fi mamani nahurai-ane asu God ai sheimbo afurife küfimbini hohoanimondei yahuhaya mborai mehundüri. Asu se Godimbo hihifindihori ndühündi.

¹⁶ Kraisi-ndi hoafi ra shei hohoanimoambe nginindi mbimarindür-amboane. Se sheihoari ndondihi fifirindihindühi simbori yamundifirindei. Se Herü Bukambeahindi herü, Sisasimbo kakisaombo herü asu Yifiafi Aboedindi-mayo herü ra heründehi shei hohoanimoambe Godimbo hihifindihori.

¹⁷ Rananimbo asu se munju moatükuni hoafi hoafayei-ane asu nine ratüpuriri ratüpurayei-ane ra Sisas Adükari yifirayu süngu ratüpurindei. Kraisi ai sheimbo mafarihendüri ranimbo-hündambo se Ape Godimbo hihifindihori.

Nimorehi nindowenihini asu aheini nimorini ranaheimbo hoafi

¹⁸ Nimorehi se, shei nindowenihini ranahamundi hoarehini nimboei. Rani hohoanimo ranane Godindi himboahü aboedi hamindayo.

¹⁹ Nindowenihini se-amboani, nimorehi shamundi ranaheimbo ngüsüfo pandundürühi sisi-koate ndowandümondüri ningomo.

²⁰ Nimorini se-amboani munju moatükuni shei boagiri ai hoafayei aheini hoarehini niboadei. God ai rani hohoanimo ranahamboani hihifi-hihifayu.

²¹ Asu afindi se-amboani shamundi nimorini ranaheimbo randüwuranini asu ai nginindi-nginindideihini digori-digorindahimboeyi.

Ratüpuriyeyi-rihündeimbi asu hifandu-rundeimbi-yafe hoafi

²² Ratüpuriyeyi-rihündeimbi se shei hifandündüri-rundeimbi ahamundi hoafi rani yangiri süngundihindi. Se ahamundi himboahü yangiri ai hoeirundühi aboed-aneini mbisimonda mbisei hehi ratüpuriri aboedi ratüpurindeimboeyi. Nga se Adükarimbo yihimbondelih-animbo asu shei hohoanimo ra ratüpuriri aboedi ranahambo yangiri hohoanimo pandihindi.

²³ Se nine ratüpuriri ratüpurayei ra ndondihi ratüpurindei. Sapo se munju ratüpuriri ratüpurayei ra Adükarimbohünda ratüpurayei, nga nindou-yeiyopoani.

²⁴ Se fifirihimboaneini, süngunambo ana Adükari ai sheimbo takini dagadürimbui. Ai ninimoatükuniyo sheimbo segudürimboayu ra napire shaiamboani. Se Kraisi-ndi ratüpuriyeyo-rambohünda nimboei. Aiana shei Adükari-ani.

²⁵ Nindou ai moaruwai hohoanimoayeyi ana, asu God ai aheimbo simbori moaruwaimbo-ndearümbui. Nga God ai nimorehi nindowenihini-yafe hohoanimo ra mamani simogodühi yibobore randühani.

4

¹ Ratüpuriri hifandündeimbi bogori se-amboani shamundi ratüpuriyeyi-rihündeimbi nindou ranaheimbo aboedi ndondundüri hibadündüri. Se fifirumboanemo, Bogori shamundi ranai-amboani sünambe mbamarü.

² Godimbo didibafifendombo hohoanimo ra se ndondihi kikihindihümüdi. Se didibafifembo ra ndondihi hohoanimondeih; Godimbo hihifindihori.

³ Se yihoefimbo kameih; Godimbo didibafi-ndahindowani asu ai yihoefimbo nafi nafiinduan; ro Kraisi;ndi hoafi weindah; bokar;ndi-hehumboane. Hoafi ranahan-damboyo wambo karabusambe hin;ngima-r;hindiri.

⁴ Se didibafi-ndahindan-animbo asu ro Sisasi;ndi-mayo hoafi ra ndondihe tür;boadihe hoaf;ndahan; weindah; tükümb;feyo-wamboane God ai ranahambo hohoanimoayu süngu.

⁵ Se nindou Godimbo süngufekoate-yeimbi bab;di nimboeimbo ndondihi hohoanimondeih; aboedi hohoanimo süngund;hindi ahei himboahü. Se muñguambo si hibad;hündüh; Kraisi;ndi hohoanimo nafiindahündüri.

⁶ Muñguambo si se aboedi hoafi yang;ri hoaf;ndei. Yahurai hoafi ranimboanei nindou ai himborimbo yifirayei. Ranimbo se nindou-yafe düdufe hoafi ra simbori hoafimbo wud;ndihi fif;ri;ndihi hoaf;ndeimboyei.

Por ai Tikikus Onesimusimbo Korosinambo koamar;hep;ri

⁷ Tikikus ai siheimbo muñgua ratüpur; ro ratüpur;mayah; ranahambo hoaf;ndündür;mbui. Nindou ndanana aboedi anihondumbo Adükar;ndi ratüpur; ratüpur;yu-randeimb-ani asu ro-d;bo sihefi ratüpur;yefi-r;hundeimbi wandaf-ani.

⁸ Ranimboanah; ro ahambo siheimbo sowana koarar;hehin;, ai sin; ro n;ne ratüpur; ratüpurayefi ranimbo hoafiyo-ndür;mböhünda. Ranimbo sihei ngüsüfo ngin;ndam;ndi-ndür;imboe.

⁹ Onesimus amboan; ai-d;bo koarar;hehin;. Ai sehünd-ani asu sihefi aboedi ham;ndi wandaf-ani. Ai-animbo siheimbo n;ne-moatükun; ndan;hü tüküfe arandi ranahambo watapor;imbo-nd;narümboyafani.

Por ai Korosimbo kar;has;handüri ehündüri

¹⁰ Aristarkus ro-d;bo karabusambe anüngu ai-amboan; siheimbo hih;farandüri. Mak, Barnabas;ndi asandi, ranai-amboan; siheimbo hih;farandüri. Ai siheimbo sowana düduwan; ana, ahambo se ndahor;im;ndei sapo ro siheimbo hoaf;mayahandüri ranimbohünda.

¹¹ Sisas Sastus sahündo-r;hundeimbi ai-amboan; siheimbo hih;farandüri. Ai yang;ri; Sudahünd-anemo ro-bab;di God ngin;ndi hifandarandi ranahambo ratüpur;mayefi. Aiyomo wambo aboedi ham;ndi mafar;houndri.

¹² Epafras sehünd; ai Sisas Kraisi;ndi ratüpur;yu-randeimb-ani siheimbo hih;farandüri. Muñguambo si aho ra aiani siheimbo ngin;ndi nüngumbo siheimbohünda Godimbo didibafifi arandi. Ai siheimboya, nindou hondü nimboeimbo sihei hohoanimo ranai God hohoanimoayu ra fif;ri;hindüh; ngin;ndi mb;in;boadeia yahuhayamboani Godimbo didibafifi arandi.

¹³ Ro yar;he siheimbo hoafayahandüri, Raodisia-hünd;, Hiroporis;-hünd; ai siheimbo far;hefe-ndür;mböhünda af;ndi ratüpur; t;ng;ri;foyei ar;hünd;.

¹⁴ Ruk yihoefi dokta asu Dimas ai-amboan; siheimbo hih;far;inandüri.

¹⁵ Wand; hih;fi hoafi nda se wandafi mam; Raodisia adükar; ngoaf;hü amarei aheimbo hoaf;ndahündüri. Nimfa asu Kraisi;ndi nendi ahand; worambe fand;hi-r;hundeimbi ranaheimbo yihoefi-mayo hififi hoafi nda hoaf;ndahündüri.

¹⁶ Pas nda se hoeind;hi mbund;hümbö-animbo asu nindou Raodisia ngoaf;hü amarei aheimbo sowana koand;hehinda ai-amboan; hoeimbi-r;hind-amboane. Asu se-amboan; wand;-mayo pas Raodisia-hündambo koamar;heheand; ra hoeind;hindi.

¹⁷ Nga asu se Arkipusimbo rand;hi hoaf;ndahündowohü animboya, 'Sapo ratüpur; Adükar;ndi-mayo masowand;fi ranahambo se hibadambo animbo ndondo ratüpur;indafi, mb;sahündo.

¹⁸ Ro Por-anahî wandî warînambo sîheimbo hîhîfî hoafî nda sûrü paparîhandî. Se wambo hohoanîmo-ndahündîrî, nga ro karabusambe-anahî anîmboahî. Nga Godîndî moanî hîpoambofe hohoanîmo ra sîheimbo sowahî mbeyangoro-wamboane, nga karîhasîhandürî.

1 Tesaronaika

Pas mamî Por ai Tesaronaika-hündambo sürü papîmarandî

¹ Ro Por, Sairas, Timoti-aneî, Kraisîndî nendî Tesaronaikahü amarei sîheimbo pas nda sürü paparîhundî. Se Ape God asu Adükarî Sisas Kraisyafand-aneî. God ai sîheimbo hîpoambo-reandürühî, afurîfe hohoanîmo mbîsagadür-amboane.

² Muŋguambo si sîheimbohündambo Godîmbo didîbafî-yahundürühî hîhîfî-rîhurühanefî.

³ Se anîhondümborîhindühî aboedî ratüpurî ratüpurîyeihî, ŋgusüfo parîhindühî tîŋîrîfoyeihî, asu Adükarî Sisas Kraisyafand-aneî ai kosomboayu ranîmbo hîmboyeihî ŋgîndî nîmboei arîhundî. Ranîmbo ro hohoanîmoyefühî, nîmbî-nîmbîsi sîheimbohündambo sîhefî Ape Godîmbo hîhîfî-rîhurühî didîbafîyefî arîhundî.

⁴⁻⁵ Wandafî mamî, yîhoefî hoafî aboedî nda hoafî yangîrîyopoanî sîheimbo tükefeyo, ŋga ŋgîndînambo tükümeŋgîndî-ane. Yîfiáfî Aboedî ai mafarîhemuna aboedî hoafî ra hoafîmayefî, asu ranîmboane se ŋgîndî anîhondümborîhindî. God ai sîheimbo ŋgîndî pareandürühî, ahandîhoarî sîheimbo kamafoareandürî, ra ro yarîhu fîfîrîhu mburîhu hîhîfarîhurî. Sîhei mbüsumo nîmboefombo sîheimbo fehefe-ndürîmböhünda hohoanîmomayefî, ra se fîfîrîhindî.

⁶ Se Godîndî hoafî masahümündia hohoanîmo afîndî tükümeŋgîndîyondürîsî, ŋga Yîfiáfî Aboedî ai mafarîhendürî hîhîfî-hîhîfîmayei. Se yîhoefî hohoanîmo asu Adükarîndî hohoanîmo ra dîboadorîhi süngurîhi marîhundî.

⁷ Ranîyo asu se Masedonia hîfîhündî, Akaia hîfîhündî anîhondümborîhindeimbî ranaheimbo aboedî hohoanîmo nafuimehündürî asu ai ranî-süngumarîhindî.

⁸ Sehündî Adükarîndî hoafî ra fufuŋayomo rahurai maho. Masedonia Akaia hîfî yangîrîyopoanî, ŋga muŋgu hîfî se Godîmbo anîhondümborîhindî hoafî ra maho. Ranane asu ro asükaindefî ranîmbo ŋgîrî aheimbo hoafîndefî.

⁹ Ŋga aheihoarî ranahambo fîfîrîhindühî hoafîyei arîhundî nahurai: Ro sîheimbo sowana tükümeŋgîndî Godîndî hoafî sahümündî hehî, tîkai god hîndîŋgîrîhi hehî, anîhondü God ai yangîrî nüŋgumbî ranahambo süngumarîhindî ranîmbo wataporîyei arîhundî.

¹⁰ Asu God ranani ai ahandî nîmorî Sisas yîfîhündî botîmarîrî sünambeahîndî kosomboayu ranîmbo se hîfîndîrî. Sisas ai Godîndî hürütümbî yîbobofe si ra tükündîfemboe sîhefîmbo ranambeahîndî aboedambo-reamunî arandî.

2

Por ai Tesaronaikahü ratüpurîmayu ranahambo hoafîmayu

¹ Wandafî mamî, horombo ro sîheimbo sowanambo masînefî rasîmboanî yîhoefî ratüpurî moai moanî tüküfeyo, ŋga ra se fîfîrîhindî.

² Horombo Firipai ŋgoafîhü yîhoefîmbo moaruwaimbo-rîhimunühî asu yîhoefîmbo amoanîŋgümbî hoafî hoafîmayei, ra se fîfîrîhindî. Asu bîdîfîrî ai yîhoefîmbo gûmarîhimunîsî, ŋga ro Godîmbo anîhondümborîhurühî, yîhîmbokoate aboedî hoafî sîheimbo bokamarî-hehundürî.

³ Sîheimbo moai mamîkarambo hoafî hoafîyahundürî, asu moai moaruwai hohoanîmoyefühî wosîhoafîrî hoafîyahundürî, ŋga wanî.

⁴ Ŋga God ai yîhoefîmbo yare hoeireamuna mayoa aboed-anemo yahuhaya, ranîmbo yîhoefîmbo anîhondümborîreamunühî aboedî hoafî hoafîmbo ratüpurî ra masemunî. Asu nîdou yîhoefîmbo siao-mbeyahümünambo sefî hohumbo-yefîpoanî

aboedi hoafi hoafayefi, nga God ai siaombüfiyuwa sefi hohumboanefi hoafiyefi arihundi. God-ani ahandihoari yihoefti ngusüfo yare hore arandi.

⁵ Asu yihoefti hoafi ra ngorü-süngufe hoafiyoy, ngorü-süngufe hoafiyoramboyefipoani, se ra fifirihindi. Asu ro yihoefti hohoanji hohoanimo ra gabudihundühi moai hoafiyefi, nga God ai ranimbo fifireandi.

⁶ Nindou bidifiri asu se, yihoeftimbo aboedi mbumund-anemo mbiseiya sefi hohumbo-yefipoani, nga wani.

Ro Kraisindi hoafi sahumindefi hefi-rihundeimb-anefti, nga se yihoeftimbo afarihemuni ra aboed-anesi.

⁷ Nga se-babidi mamarefti ra wari hoafendühi diboado-marihundüri, hondi ai nimorimbo diboado-arihindüri nou.

⁸ Ro siheimbo afindimbo ngusüfo parihundürühi aboedi hoafi hoafiyondürimbo hihifi-hihifimayefi. Rani-yangiriyopoani, nga fehefe-ndürimbohündambo amboani hohoanimomayefi. Sapo se ngunindi hondü-mayeiambo.

⁹ Wandafi mam, ro afindi tñirifomayefi ra se fifirihindi. Siheimbo aboedi hoafi bokari-hehundürühi se yihoeftimbo sesimbuimbi saimbo ra tñirifo-ndahimboyei sefi hohu ranimboyefi asu nimbi-nimbisi afindi tñirifomayefi yihoeftihoari fehefembohünda.

¹⁰ Horombo anihondumbo-rihindeimbi babidi nimboefambe, ro moai moaruwai hohoanimo süngurihundi, nga mbumundi hohoanimo süngurihu marihundi rananefi hütikoate-ayefi. Ranimbo se Godimbo fifirihori.

¹¹ Afindi ai ahandi nimori didiboadoariri nou-ane, ro siheimbo mamami rarihundüri marihundi, ra se fifirihindi.

¹² Ro sihei ngusüfoambe kikimifoari-hundürühi, ngusüfoambe botirihundürühi hütihoeftimehundüri. Nga se Godindi hoafi süngundihindani, God ai siheimbo aboed-anei mbüsündüra sefi hohumboanefi hoafi ra hoafimehundüri. Nga God-ani siheimbo ahandi simbamindi hamindi nginindi hifandirand-ambe kefoefembohündambo kamafoareandüri.

Ai Godimbo anihondumbo-rihindühi taborihehi niiboadei arihündi

¹³ Ro horombo Godindi hoafi hoafimayefa se nindou-yafe hoafi yangiriyoy, nga Godindi-mayo hoaf-ane sei hehi masahümündi ranimbo ro muŋguambo si Godimbo hihifirihuri arihundi. Nga anihond-ane, hoafi ra Godindi hoaf-ane. Se anihondumbo-rihindeimbi hoafi ra sihei ngusüfoambe amarondüri ranai nginindi ratüpuriyoy arandi.

¹⁴ Wandafi mam, Godindi nendi Sudia hifihü amarei se ahei hohoanimo süngurühi arihündi. Nga sihei ngoafihündi siheimbo moaruwaimbo-marihindüri, Sudahündi ai aheimbo moaruwaimbo-marihindüri nou.

¹⁵ Sudahündi ai Godindi hoafi hoafiyomo-rundeimbi asu Adükar Sisas ahamumbo hifokoa-marhipuri, asu yihoeftimbo hemafoarhimuni. Raniyu God ai aheimbo nginindi-marandüra asu ai nindou muŋguambo hürütarihündüri.

¹⁶ God ai Suda-yafe ndifombo aboedambo-fendürimbo moei ase ranimboane asu ai yihoeftimbo Godindi hoafi bokari-hefendürimbo gümarhimuni. Ranimambo ahei moaruwai hohoanimo afindi tüküme Feyowa haponda Godindi hürütü ranaheimbo tüküfendürimboane.

Por ai Tesaronaikahündi ndüfosimbo asükai hihirife hombo mehu

¹⁷ Wandafi mam, Suda ai gümarhimuna asu moai akidou gabusümo se-babidi nimarefti, nga siheimbo afindi hohoanimoayefi. Yihoefti ngusüfo ana se-babidimboane, nga roana fi safi yangir-anefti. Raniyo asu siheimbo hohoanimoyefühi ninin-nafindahu ngefti hoeindihundüri sefi hohu hütihütüyefi.

18 Siheimbo sowanambo ndüfosimbo hihirife hombo masefi, nga Por ro yimbumbo-mbaiyahayo, ngimimbo-mbaiyahayo siheimbo sowana sinimbo masahi, nga Satan ai yihoefimbo gümareamuni.

19 Adükari Sisas ai kuduani, rasimboani ninimoatükunimbo anihondümbondi hundühi hibadimandihunda? Se ro-babidi nimarefambe ra. Dabohündambo hihifi-hihifimandefa? Siheimbohündambo. Yihoefti ratüpuru ra aboed-ane nafuimbohünda ro aboedi ninimoatükunimbo mandahumindexa? Siheimbo.

20 Nga siheimbohündambo hihifi-hihifayefi asu ndürimb-anefti.

3

Por ai Timotimbo koamariheira hu ahei ngusüfo kikimi-mafoareandüri

1-2 Asu siheimbo afindi hohoanimo yefühi sihei hoafi fifirifembo-hündambo ngiri gedühi hamindi hibadihundi, nga ro yimbu Atens ngoafihü nimarimbo sehühi, Timoti siheimbo sowana koarhefiyuanimbo hombo masehi. Timoti ai shefi wandaf-ani, asu ai Kraisindi hoafi aboedi hoafiyu randühi, Godindi ratüpuruyu-randeimb-ani. Siheimbo kikimifoe-fendürühi, asu ngineminindi-ndürimbo koamarihedora masünu.

3 Tihirifo siheimbo tükündifewanimbo se ngiri kikirifindei, nga se sheihoari fifirihindi God ai shefimbo tihirifo ra yifirimayu süngumbo.

4 Yini, horombo ro se-babidi nimboefambe yarihu hoafiyahu-ndürähaya, 'Shefimbo tihirifo tükündifemboe,' masefi ra tüküme feyo.

5 Rani süngumboyo asu ro moai gedühi hifandihandi, nga asu Timoti koamarihena masünu ra ro sihei anihondümbofe fifirife-ndürimbohündambo. Sisihimonde hoeire-randeimbimbo ai siheimbo sisihimonde hoeindeandüranimbo asu yihoefti ratüpuru sihei mbusümo ra wanindimboe sefi hohu moei-asefi.

Timoti ai Kraisindi nendi Tesaronaika ngoafihü aboed-anei mehua Por ai hihifi-hihifimayu

6 Nga haponda Timoti ai hihirifi sünümboani siheimbo sowahididi raniyu ai se anihondümborihimbo asu ngusüfo parihimbo arihündimbo ranahambo hoafi semündü masünu. Ai yare hoafiyuhü yahuya, muñguambo si se yihoefimbo hohoanimo yehimbo yihoefimbo hoeifembo afindi hohoanimo mayei ro siheimbo ramehundimbo nou.

7 Wandafi mamimbo, moaruwai moatükunimbo asu tihirifo yihoefimbo tüküme feyo, nga se aboedi anihondümbomarihindi ra ro himboriyefühimbo ranimbo hoafi yihoefimbo kikimima-foareamunimbo.

8 Nga se Adükari-babidi nginimbo maniboadei ranimboane asu ro aboedi safimbo amarefi.

9 Shefi Godindi himboahü siheimbohündambo afindi hihifi-hihifarimbo hundürimbo ranimboanefti asu hihifi-hihifi ranahambo ro Godimbo afindimbo hihifimarihimbo.

10 Nimbimbo-nimbimbo siheimbo hoeifembohündambo Godimbo didibafiyahu arihundi. Asu sihei anihondümbofe ra mbonimbo-ndihümündanimbo, ro ranimbohünda fandihelu-ndürimbo yefi.

Por ai aheimbo sowana hombo ahafanimbo fehefepirimbohünda Godimbo didibafimefiyu

11 Shefi Ape asu God ahandihorimbo shefi Adükari Sisas ai siheimbo sowana nafimbo ndondineamunanimbo digimboane.

12 Asu Adükari ai siheimbo fandihendüranimbo sihei ngusüfo pefe hohoanimo adükari mbihowamboane. Ranimboane asu se apodoho-apodoho asu muñguambo nindou aheimbo afindi ngusüfo pandihündürimbo ndühündimbo, ro siheimbo ngusüfo pararimbo hundürimbo nou.

13 Rananimbo ai sihei ngusüfoambe kikimi-mbifoareandür-amboane asu süngunambo-animbo sihefi Adükari Sisas ahandi nendi-babidi kuduani, rasimboani se sihefi Ape Godindi himboahü sürühehindeimbi hütikoate ni-boadeimboyei.

4

Hohoanimo God ai yifrayu ra süngundihi ndühündi

1 Wandafi mamä, hohoanimo God ai yifrayu ra siheimbo yamundi-ma-rihundüri asu se ra süngurihi arihündi. Adükari Sisasindi süngu siheimbo nginemindürimbo se hohoanimo aboedi safi rani-süngundihi ngei asefi.

2 Sisasindi dibafi hoafi ro horombo siheimbo hoafimayefi ra se fifirarihindi.

3 God ai yare hohoanimo-yuhü, se diboadondihehi ni-boadeimbo, nimorehi sisihimo, animindihöandi b+rab+ri, rani hohoanimo h+n+ng+ndihi hehi ni-boadei, mehu.

4 Se mamami nindou muᅅguambo ai nimorehühi-ndafundüh, nimorehimbo aboedi hohoanimo-ndimondürühi diboadondüwuri.

5 Nindou Godimbo fifirifeoate-yeimbi, Suda-yafe ndifo ai nimorehimbo ngusüfoambe hohoanirundürühi nimorehi sisihimoyomo marundi. Nga se ahamundi hohoanimo rasüngundu hohoanimondimboemo.

6 Se wandafi mamimbo moaruwaimbo-ndüpurühi ahamundi nimorehi sisihimondümboemo. Nga nindou ai rawareandi ana, God ai ahambo simbori ti+rifo dagadombui. Nga horombo siheimbo ranahambo ro ah+ni hoafimehundüri.

7 Nga God ai moaruwai hohoanimo süngufembo yahumboyupoani sihefimbo hoafimemuni, nga sürühoeimbi hohoanimo süngufembo yahumboyu hoafimemuni.

8 Ranimboane asu nindou ai hoafi ranahambo daboadanambo-ndihindani, nindoumboyopoani, nga God Yifiafi Aboedi sai-randeimbiimbo anihori daboadanambo-arihori.

9 Wandafi mamimbo ngusüfo pefe hohoanimo ranana ro ngiri siheimbo pas ndanambe sürü papindhündi. Sapo God ai siheimbo hohoanimo ra yamundi-mareandüri.

10 Yini, Masedonia hifi muᅅguambo, apodoho mamä ranihü muᅅguambo se ngusüfo pandihindüri. Nga wandafi, se yandhi süngundihi ngei sefi hohumboanefi ro siheimbo hütihütiaefi.

11 Se yandhi diboadondihi hohoanimondeih, afufuriboadihi hohoanimondeih, siheihoarimbo yangri diboadondihi hibadihündi. Moani nimandeimboyei, nga yimbokoari warinambo ratüpurindei, horombo siheimbo yarihu hoafimehundüri nou.

12 Rananimbo se ngiri ngöründifihi kündarei. Ranimboane asu Godindi hoafi süngufekoate-yeimbi ranai yandhi hondihindürani, siheimbo ah+n+ndeimboyei.

Sisasimbo anihondümbo-rihindeimbi yifihündi botife aheimbo hoaf-ane nda

13 Wandafi mamä, Godindi hoafi süngurihindeimbi yifisafimayei ranimbo fifirimbrihindi sefi hohumboanefi. Se ranaheimbo afindi hohoanimo-ndeimboyei nindou ai anihondümbofe-koate ramehindüri nou.

14 Nga Sisas yifyu mbura, asukai botimefiyu ra anihondümbo-arihündi. Ranimboane asu ndan-amboani anihondümbo-arihündi. Sisasimbo anihondümbo-rihindeimbi yifimayei ra God ai aheimbo ndemündündüri haya, Sisas-babidimbo kodeimboyei.

15 Nga Adükariindi-mayo hoafi siheimbo hoafayefindüri ra ndahurai-ane: Adükari ai asukai kuduani, yangri aniboadefi sihiri Sisasimbo anihondümbo-rihindeimbi yifimayei ranaheimbo ngiri ngasündihundüri hohu gagifi, nga wan.

16 Nga rani-sihi Adükari ai ahandihöari sünü h+n+ng+nde haya kudümbui. Rasimboan-animbo ai puküna hoafindüani, sünambeahindi nendi bogori ai

m+ng+induan+ , asu God+nd+ fufun+ ai hoaf+nd+imboe. Nga Sisas+imbo an+hond+umbo-r+hindeimbi horombo yif+mayei ranai boatei bot+indahimboyei.

¹⁷ Nga süngun+ s+h+r+ yang+r+ an+boadef+ ai-bab+d+ God+nd+ ng+n+nd+nambo sünambe mamambe-ndeamun+ hayambo-an+imbo, Adükari+ bab+d+ mamüh+ndahu, asu koadürümbo-koadürümbo ai-bab+d+imbo n+mandeimboyef+.

¹⁸ Nga hoaf+ ran+nambo ngusüfoambe k+k+m+foefir+ndei.

5

Adükari ai kudümbui ran+imbo-hündambo s+h+r+ d+boadond+hehu n+mandefomboane

¹ Wandaf+ mam+ , n+n+sih+yo n+n+simboan+yo ran+moatükun+ tükünd+femboe rana-hambo ro ng+r+ s+heimbo hoaf+ sürü pap+nd+hund+.

² S+h+r+ ng+r+ ran+simboan+ f+f+nd+hund+. Nga Adükari+ ai kusü simboan+ ra moan+ n+mai tükünd+femboe, n+imboambo hühbuhün+ nend+ tükayafund+ nou, se s+heihoari+ ranahambo aboed+ f+f+r+hind+.

³ Nindou ai hoaf+ndei+h+ya, ‘Aboed+ hoafühane,’ asu ‘Hapoana aboed+ amarefi,’ rambiseian+, ran+simboan-an+imbo moaruwai moatükun+ aheimbo moaruwaimbo-ndearümboe, n+moreh+ ai n+mor+ wakem+nd+imbo n+mai tangüfür+ arand+ nou. Nga ai ng+r+ ranahambo tabor+nd+hehindüh+ bündahind+.

⁴ Nga wandaf+ mam+ , seana n+imbokoan+ moai n+marei, nga ran+imboan+imbo Sisas kusü simboan+ se ng+r+ hepün+ndahind+ hühbuhün+ nend+ tüküfewan+ nindou ai hepühend+ nou.

⁵ Nga se ra mun+u n+imbokoan+ hahabudei-r+hündeimbi+yeipoan+, nga s+r+hü hahabudei-r+hündeimb-anei.

⁶ Ran+imboane s+h+r+ ng+r+ apoef+ bod+mond+ ai rawehind+ nou, nga s+h+r+ ana h+bad+hundüh+ mun+u ranahambo d+boadond+hu hohoan+mo-ndefomboane.

⁷ Nga yapomboh+mbombü ai n+imboambo apoehanei asu s+m+ndei-r+hündeimbi ai n+imboambo s+m+ndei hehi af+nd+af+nd+yei r+hündühanei.

⁸ S+h+r+ s+r+hüd+d+ nindou-ane+ , ran+imboane asu s+r+hü hahabodefüh+ d+boadond+hu h+bad+nd+humboane. S+h+r+ an+hond+umbo ngusüfo pefe hohoan+mo ra güd+humboane n+m+nehoari+ agüdund+ nou. God ai s+hef+imbo aboedambofe-mun+imboayu ras+imboan-an+imbo ran+imbo h+imbondefomboane, ranan+imbo rand+hundan+, s+hef+imbo ngosan+goni-nd+imboe kapa at ng+n+nd+ ami yifiar+imbohünda k+kafoarund+ nou.

⁹ God ai s+hef+imbo ng+n+nd+yimun+imbo moai kafaoreamun+, nga wan+. Nga s+hef+imbo ana s+hef+ Adükari+ Sisas Krai+ aboedambofe-mun+imbohündambo kafafoareamun-ane.

¹⁰ Sisas ai s+hef+imbo fehefe-mun+imbohündambo yif+mayu. Ranan+imbo asu s+h+r+ yang+r+ n+boadefüh+yo asu yif+ndefüh+yo ai-bab+d+ n+imboemboyef+.

¹¹ Ran+imboane asu se s+heihoari+ s+imbor+ k+k+m+foe-fir+ndei+h+, aboed+ hoaf+nambo fehefiründei, ra se rawar+hind+ nou.

Bid+f+ran+imbo Hoaf+

¹² Wandaf+ mam+ , ro hoaf+ nda hoafehundüri, nindou ai se-bab+d+ God+nd+ ratüpur+ ratüpur+yomo-rundeimbi ranahamumbo d+boadond+hipur+. Ai s+heimbo h+fand+imbohündambo Adükari+ ai kafafoareapura, s+heimbo aboed+ hohoan+mo süngufembo hoaf+yomondüri arund+.

¹³ Ahamund+ ratüpur+imbo hohoan+mondeih+, se ah+n+ndei+h+ hohoan+mondahüpur+. Se wandaf+ mam+ -bab+d+ s+imbor+ -s+imbor+ wud+ndei.

¹⁴ Wandaf+ mam+ , ro s+heimbo hoafehundüri nda, nindou ai yiboaruko-yiboarukondeian+, aheimbo ah+n+ hoaf+ndahündüri. Nindou ah+n+yeyi-r+hündeimbi

kikimiboadihindürü. Nindou ai Godindü hoafi akidou yangiri süngundihindani ranaheimbo fandihindürü asu nindou muᅇguambo warü hoafendühindü-hindürü.

¹⁵ Se hıbadihündü nindou bidifirü ai sıheimbo moaruwaimbo-ndihindüranı, asu aheimbo simborü moaruwaimbo-ndihindürımboyei. Nga wanı. Muᅇguambo sı sıheihöarı simborü fehefirındeihı, asu nindou muᅇguambo fandihindürü.

¹⁶ Muᅇguambo sı hıhıfi-hıhıfındeı ndühündü.

¹⁷ Muᅇguambo sı Godımbö dıdıbafındeı ndühündü.

¹⁸ Nını-moatükünü tükümandıfe ranahambo se Godımbö hıhıfındıhorı. Sapo se Sisas Kraisınd-aneı asu God muᅇgu ra refemboane mehu.

¹⁹ Se Yıfiafi Aboedı hai nou dıkirındıhimboyeı.

²⁰ Nindou Godindü-mayo hoafi hoafındeıanı, se hoafi ranahambo moanane mbısemboyei.

²¹ Nga muᅇgu-moatükünü ra randıhi hoeındıhında aboedındoanı ana, ranahambo kıkıhi-safındıhümündü.

²² Nga moaruwaindoanı ana, ranahambo bündahındü.

²³ God ai afurıfe hohöanımo ra nımındıhani. Ai ahandıhoarı sıheimbo muᅇgunambo dıdıboado-mbıreandür-amboane asu se sürühehindeımbı nımboeimboyeı. Nga sıhei ᅇgüsüfo, yıfiafi, fı ra hıfandımbırand-amboane rananımbö asu sıhefi Adükarı Sisas Krais kuduanı, se hütıpoanı, ᅇga aboedı mbumündü hamındü nımboeimboyeı asefi.

²⁴ Nga God ai randeambui nımboe sapo ai anıhondümbö mamani sıheimbo wand-aneı mehündürü.

²⁵ Wandafı mamı, se yıhoefımbö-hündambo Godımbö dıdıbafındeı.

²⁶ Se apodoho-apodoho muᅇguambo se yıhoefımbö-hündambo karıhasıhandürü mbısei.

²⁷ Adükarındü ᅇgıńındü süngu ro hoafehandürü nda: Se pas nda muᅇguambo apodoho-apodohombo hoeındıhi hehi hoafındeı.

²⁸ Sıhefi Adükarı Sisas Krais sıheimbo hıpoambo-mbıreandür-amboane.

2 Tesaronaika

Pas yimbu Por ai Tesaronaika-hündambo sürü papimarandi

¹ Por, Sairas, Timoti, ro pas nda Kraisiñdi nendi Tesaronaika-hündi sheimbo sürü paparihundi. Se shefi Ape God asu Adükari Sisas Kraisi-yafand-anei.

² Ape God asu Adükari Sisas Kraisi ai moani hipoambo-mbirineandür-amboane asu se ngusüfoambe afundihi kündihi nimandei.

Por ai Godimbo hihifarüri

³ Wandafi mamä, munguambo si sheimbohündambo Godimbo hihifindihuri ndihumboyefi. Ra aboed-ane, nimboe sapo shei anihondümbofe hohoanimo adükari tükufe arandi asu sheihoari simbori hipoambofiriyehi hei asu rani hohoanimo afindi tükufe arandi.

⁴ Ranahambohünda ngörü ngoafi, ngörü ngoafi Kraisiñdi nendi sheimbo aboed-anei ase. Shei hürütümbi moaruwaimbo-marhindüra sheimbo tñirifo tükumefeyo. Nga se ranahambo moanane sei hehi Godimbo anihondümbo-rhindühi nginindi aniboadei. Ranahambo ro Kraisiñdi nendambo sheimbo hoafiyahundür arihundi.

God ai shefimbo mbumundi hohoanimo süngu yiboboreandühani

⁵ God ai ahandi mbumundi yibobofe hohoanimo ndahurai nafuiaramuni. Se God nginindi hifandirandi ranahambo ratüpuriyehi arihundi ranimboane asu nindou ai sheimbo moaruwaimbo-marhindür. Asu rananimbo God ai sheimbo ahandi nginindi hifandirandi ranambe ningombo ra nafindamündi-ndürimbui.

⁶ Nindou sheimbo moaruwaimbo-marhindür ranaheimbo God ai mbumundi hohoanimo süngundeandühi simbori moaruwaimbo-ndearümbui.

⁷ Se tñirifo masahümündi ra God ai moendiñde mbunda asu sheimbo aibabidi aboedi nimarimbohünda fandherümbui. Adükari Sisas ai hai kameih ahandi sünambeahindi nendi nginindi-babidimbo sünü hinnginde weindah kuduan rasimboani God ai fandihemunümbui.

⁸ Nindou ai Godimbo fñirifekoate-ayehi asu Adükari Sisas Kraisiñdi aboedi hoafi süngufekoate-ayehi ranaheimbo tñirifo dagadürimbui.

⁹ God ai aheimbo simbori moaruwaimbo-ndeirani ai Adükariñdi himboamupuimbo-randeimbi nginindi-kimi ngiri nmandei asu ai koadürümbo-koadürümbo moaruwai nmandeimboyehi.

¹⁰ Adükari Sisas ai kuduan ahandi nendi mungu ahambo aboed-ani mbisemboyehi rasimboani ra tükündifemboe. Asu munguambo nindou ahambo anihondümbo-arhor rani ranahambo hepünindahimboyehi. Se-amboa randihimboyehi anihondü hoafi sheimbo hoafimayefi ra se anihondümbo-marhindi wambo.

¹¹ Ranimbo hohoanimoyefühi sheimbohündambo Godimbo didibafiyefühi sefiya, 'Ape God, se aheimbo shafi hohoanimo süngufembo hoafi-mayafindür asu se didiboado-wandürani rasüngumbirhind-amboane. Aheimbo nginindi dabadüran-animbo aboedi hohoanimo ai süngufembo ase rasüngumbirhind-amboane. Asu ai Kraisiñdi anihondümbo-rhorühi ahandi ratüpur mungu-mbirhind-amboane,' asefi.

¹² Rananimbo se Adükari Sisas Kraisiñdi aboed-ani mbisei, nga ai-amboa sheimbo aboed-anei mbüsümbui. God asu Sisas Kraisiñdi sheimbo moa hipoambo-ndineandürühi rambirineandür-amboane.

2

Godindi hohoanimo daboadanambore-randeimbi ai weindah tükündifimbui

¹ Wandafi mamî, sîhefi Adûkarî Sisas Kraîs asûkai kudûmbui asu sîhefîmbo ai-babîdî mamambe-ndeamunîmbui ranahambo ro sîheimbo hoafayefî.

² Nindou ai hoafîndühîya, 'Adûkarîndî si tüküfemboane asu Adûkarî ai kusûmboani,' mbûsuanî se ngîrî afîndî hohoanîmondeihî, ngusûfoambe hepûnîndahîndî. Ranî hoafî ra nindou ngorû ai Godîndî hoafî hoafîyu-randeimbî nahurai hoafîyumbo-mbeiyo, asu nindou ngorû ai ahandîhoarî hohoanîmoyu haya hoafîyumbo-mbeiyo, asu nindou ngorû ai yahuhaya, 'Por, Sairas, Timoti ai yaru hoafîmemo,' yahumbo-mbeiyo?

³ Se nindoumbo hîmboana wandîhündûranî sîheimbo tîkai hoafîndeimboyei. Awi Adûkarîndî si ra ngîrî moanî hoangînde tükündîfeyo. Nga boatei nindou afîndî Godîndî hoafî moaruwaimbo-ndîhindühî getündîhe-himboyei. Asu moaruwai hohoanîmoyumbü ahambo God ai moaruwaimbo-ndearûmbui ranai weindahî tükündîfiyuanî asu süngunambo-anîmbo Kraîs ai kudûmbui.

⁴ Moaruwai hohoanîmoyumbü ra ai munguambo moatükunî ranahambo nindou ai hohoanîmo-yahündowohü dükarîhi god sei-arîhündî ranahambo ai hürütündarûmbui. Ranî-moatükunîmbo 'moanane' mbüsühî ahandî fimbo yangîrî adûkar-ane mbüsûmbui. Ai Godîndî worambe nîmandûmbo, 'Ro God-anahî,' mbüsûmbui.

⁵ Hoafî horombo ro sîheimbo sowahî nîmboahambeyahî hoafîmayahî ra se mîtanîrîhümündî-ai?

⁶ Ranî-moatükunî ai moaruwai hohoanîmoyumbündî nafî gürareandî ra se fifîrîhindî. Ahandî nafî gündeandanî ngombo-anîmbo nînî-sîmboanîyo God ai yirifayu ranî-sîmboan-anîmbo ai weindahî tükündîfimbui.

⁷ Awi getürhoeimbî hohoanîmo haponda dîbo ratûpurîyo arandî. Nga nindou ai moaruwai hohoanîmo-yumbündî nafî gürareandî ana, God ai ahambo nderümünduanî asu ai nafî gifekoate-nduanî ra-sîmboanî mungu moatükunî ngîrî dîbo yagodo.

⁸ Asu moaruwai hohoanîmoyumbü ai weindahî tükündîfimbui. Asu Adûkarî Sisas ai kuduanî ai moaruwai hohoanîmo-yumbümbö ahandî yafuinambo hîfokoandîrühî asu ahandî hîmboamupuimbo-randeimbî ranambo moaruwaimbo-ndîrûmbui.

⁹ Satan ai moaruwai hohoanîmo-yumbümbö ngînîndî dagadombui asu nindou ranai ngînîndî tükündîfi haya ngînîndî moatükunî asu hepûnîfeimbî moatükunî tîkai ratûpurîndûmbui.

¹⁰ Nindou ai awarîhefemboayeî ranaheimbo moaruwai hohoanîmondühîmbo tîkai hoafîndürûmbui. Nga nindou ranai awandîhehimboyeî nîmboe sapo ai anîhondü hohoanîmo ranahambo ngîrî yifîrîndei asu God ai ngîrî aheimbo aboedambondearü.

¹¹ Ranîmboane asu God ai ahei hohoanîmo ngorû-süngundeandanî rananîmbo ai tîkai hoafî ra anîhondümbö-ndîhimboyeî.

¹² Ranîmboane asu nindou mungu ai anîhondü hoafî anîhondümböfe-koate-yeihî hohoanîmo moaruwai ranahambo yifîrayeî ranaheimbo God ai ahandî yîboböfe-ambe moaruwaimbo-ndearûmbui.

God ai sîheimbo kamafoareandürî wambo aboedambo-ndearûmbui

¹³ Wandafi mamî, Adûkarî ai sîheimbo ngusûfo pareandürî arandî. God ai weangurühî hondü sîheimbo aboedambo-fendürîmbo kamafoareandürî. Ranîmboanefî sîheimbohündambo Godîmbo hîhîfîrîhurî arîhundî. Ai sîheimbo Yifîafî Aboedî masagadürî ranîmbo-hündamboane asu se Godîndî yangîr-anei asu se anîhondü hoafî anîhondümbö-marîhindî. Ranî-süngumbo-anîmbo God ai aboedambo-ndearûmbui.

¹⁴ Ai sîhefî Adûkarî Sisas Kraîsîndî sîheimbo hîmboamupuimbo-randeimbî sürühoeimbî moatükunî ranambefendürîmbo yahumboani. Ro sîheimbo hoafî aboedî nda hoafîmayefî ranînambo God ai sîheimbo mborai mehu.

15 Ranimboane asu, wandafi mamî, se nginindihümündi niboadei. Godindî hoafi munğu sıheimbo yafambenambo, pasınambo yamundarîhundürî ra se kîkîhindihümündi.

16 Sıhefi Adükari Sisas Kraıs asu Ape God ai sıhefîmbo ngusüfo parineamunühi moanî ngusüfoambe kîkîmî-mafoarîneamuna sıhîrî ahambo anîhondümbo-rîhurühi hîfandarîhurî.

17 Nga God ai sıhei ngusüfo kîkîmî-boadeandürühi nginindî mbîsagadür-amboane ranimboane asu se hohoanîmo aboedî süngundîhindühi hoafi aboedî hoafîndeimboyei.

3

Yîhoefîmbo farîhefe-munîmbohündambo se Godîmbo dîdîbafîndeî

1 Wandafi mamî, nda ndeara bîdîfîranîmbo hoaf-ane. Yîhoefîmbo farîhefe-munîmbohündambo se Godîmbo dîdîbafîndeî ndühündî. Rananîmbo Godîmbo hoafi ra nîmehünou ngorü ngoafi, ngorü ngoafi mbîhowamboane asu ahandî hoafîmbo aboed-ane mbîsei-amboane sıhei mbusümo ramefeyo nou.

2 Yîhoefîmbo farîhefe-munîmbohündambo Godîmbo dîdîbafîndeî ndühündî rananîmbo asu nîdou moaruwai hohoanîmoyomo-rundeimbî ai ngîrî yîhoefîmbo kîkîhînda-mündîmunî. Nîmboe sapo afîndî nîdou moai anîhondümbo-rîhindî.

3 Nga Adükari ai hohoanîmo hondü aboed-ane yare arandî. Ranimboane asu ai sıheimbo nginindî dagadürühi hîbadandüranî Satan ai ngîrî sıheimbo moaruwaimbo-ndearü.

4 Adükari ai ramareamuna ro fîfîrîhundî nda: Hoafi sıheimbo hoafîmayefî ra hapo se rasüngurîhi arîhündî, nga asu süngunambo amboa randîhimboyei.

5 Adükari ai sıheimbo aboedî hohoanîmo sagadüranî ranimboane asu Ape Godindî nîdoumbo ngusüfo pefe hohoanîmo ra fîfîrîndîhindî asu se ahandî nginindînambo tîngîrîfo ranahambo moanane mbîsei hehi nginindî nîmboeimboyei Kraıs ramefiyu nou.

Nîmorehî nîdownehî munğu ai ratüpurî-mbeyei-amboane

6 Wandafi mamî, sıhefi Adükari Sisas Kraısindî nginindî süngu ro sıheimbo randîhindî asefi. Munğuambo wandafi ngorü ai ratüpurîkoate-yeihî hohoanîmo sıheimbo yamundîma-rîhundürî ra süngufekoate-yeianî se ahei fikîmî papühî-ndahimboyei.

7 Se yîhoefî hohoanîmo nda süngundîhindî. Yîhoefî ratüpurîmbo se fîfîrîhindî asu ro se-babîdî nîmarefîmbo moai yiboaruko-yiboarukoyefî.

8 Sesî se masehimunî ra pemîmayefî. Se yîhoefîmbohünda tîngîrîfo-ndahimboyei sefi hohu sırîhü nîmboambo ro ratüpurîmbo tîngîrîfomayefî.

9 Sıhei-mayo sesî ndahumî-ndemboyefîsî, nga asu moai sahumîndefî. Nga sıheimbo aboedî ratüpurî nafuîndefanî asu se aboedî hohoanîmo ra süngumbîhinda sefi hohumboyefî sesî semîndîkoate tîngîrîfomayefî.

10 Nga se-babîdî nîmboefîmbo ro sefiya, 'Nîdou ratüpurî-koateyuanî ngîrî sesî ndemüdu,' masefi.

11 Nga ro hîmborîmayefî ra semayeî bodîmondî moanî ratüpurîkoate nîmareî mburîhümbö ngoründî ratüpurî sefe farîhefendürîmbo hoafîyeî arîhündî.

12 Nîdou ra aboedî hohoanîmo süngufembo sefi hoahu Adükari Sisas Kraısindî süngu hoafîyahundürîya, 'Se sıheihoarî sesî semîndîmbo-hündambo moanî ratüpurî yangîrî ratüpurîndeî,' asefi.

13 Wandafi mamî, se aboedî hohoanîmo süngufembo ra yiboaruko-yiboaruko-ndeimboyei.

¹⁴ Hoafi pas ndanambe sürü papimarihundi nda nindou ai rasüñgufekoate-ndeiani ranaheimbo se türüboadihi fifirindi-hindürühi ai-babidi wudinheimboyei, nga yowani. Rananimbo asu ai amoanigi-mbeyei-amboane.

¹⁵ Nga se yandihi hohoanimo-ndeihiya, 'Yihoefi hürütümb-anei,' mbisemboyei, nga yihoefi wandaf-anei mbisei hehimbo aheimbo ahinindahündüri.

Bidifirani hoafi

¹⁶ Adükari ai afurife hohoanimo ra nimindih-ani. Muñguambo si muñguambo moatükunü tükündifeyoanü ai sheimbo mbifarihendür-amboane asu ngusüfoambe afundihi kündühi hehi nimandei. Adükari ai muñguambo se-babidi mbinüñguwamboane.

¹⁷ Ro Por-anahi sheimbo karihasihandüri asahi hoafi ra wandihoari sürü paparihandi ro wandi pas muñgu sürü papimarihandi nou.

¹⁸ Sihefi Adükari Sisas Krais sheimbo muñguambo hipoambo-mbireandür-amboane.

1 Timoti

Pas mamî Por ai Timotimbo sürü papîmarandî

¹ Ro Por Sisas Kraisîndî hoafî sahamîndî ha-rîhandeimb-anahî. God sîhefîmbo aboedamboreamunî-randeimbî asu Sisas Krais ranahambo anîhondümbo-rîhurühî himboayefî aiyafanî wambo hoafî semîndî hombohünda kafoarîne hîniîngî-marîneandîrî.

² Timoti, wandî süngumboyo se anîhondümbo-marîworî asu se wandî nîmorî hondü nahurai-anafî. Pas nda sîhambo sürü papîrîhî koararîheheandî. Ape God asu ahandî nîmorî Sisas Krais ai sîhambo moanî hîpoambondîne hohoanîmo-ndînanîhü ngusüfoambe afurîfe küfimbî hohoanîmo mbîsabînanîn-amboane.

Tîkai yamundîfe hoafî ra raguanambo-ndîhumboane

³ Ro Masedonia hîfîna hahühi asu sîhambo Efesus ngoafîhü mbîniîmbafa sahehea hoafîmehanîni ranane asükai haponda sîhambo hoafehanîni. Se ranîhü nîmbafîmbo nindou bîdîfîrî ai tîkai hoafî süngufe hohoanîmo yamundarundürî ra yowanî mbîsafîpurî saheheamboyahî hoafîmehanîni.

⁴ Rananîmbo se hoafîndafî-ndüranî ai ngîrî tîkai hoafîndei asu ahei hürütühoafî, ahurîhoandî ndürîmbo türüfoefe ho wataporî hohoanîmo ra mbîsîhehind-amboane. Nga yahurai yamundîfe hoafî ana sîmborî hoafî tükufe arandî, nga asu ranî hohoanîmo ranai ana ngîrî aheimbo Godîmbo anîhondümbofîhî ahandî ratüpurî fîfîrîfembo-hünda fandîhendürî, nga wanî. Nga anîhondümbofe hohoanîmo yangîrî randeamboe.

⁵ Ro ngusüfo pefe hohoanîmo botîfembohünda hoafî ra hoafayahanîni. Ngusüfoambe sürühoeimbî hohoanîmo, Godîndî hîmboahü hütî-koateimbî hohoanîmo asu anîhondümbofe hohoanîmo muînguambo ra ngusüfo pefe hohoanîmo nîmîndîh-anê.

⁶ Asu nindou bîdîfîrî ana hohoanîmo ranahambo muîguna daboadanamborîhi hehimboaneî, asu hîhîndî wataporî ranahambo yangîrî hohoanîmoyei hei arîhündî.

⁷ Aiana Godîndî ahînûmbî hohoanîmo ranahamboanemo yamundîhu-rîhundeimbî-ndefîmbo mehomo. Nga ai ahamundî hoafî ranahandî nîmîndîhündî asu ai rananî moatükunîmbo anîhondümboanefî hoafayefî mehomo ra moai fîfîrundî.

⁸ Sîhîrî yarîhu fîfîrîhundî God ai nindou-yafe hohoanîmo dîboadofembo-hündambo ahandî ahînûmbî hohoanîmo hîniîngîmareandî. Asu nindou ai ahînûmbî hohoanîmo ranahandî ratüpurî hondü rawarîhindî ana, ra aboed-ane.

⁹ Nga sîhîrî ndanahambo ndondîhu yandîhu fîfîrîndîhumboane: God ai nindou aboedî ranaheimbo-yopoanî ahînûmbî hohoanîmo hîniîngîmareandî, nga wanî. Ndani-moatükunî ranana nindou ai ahînûmbî hohoanîmo gogonîmbîrîhehi-ndeimbî, bogorîmboyafu-ndeimbîmbo hîfînambo-rîhipureimbî, Godîmbo daboadanamborîhoreimbî, moaruwai hohoanîmo süngurîhi-ndeimbî, Godîndî hohoanîmo ana ambe sei-rîhüdeimbî, hîfî ndanîhünda hohoanîmo süngufemboane seimbî, boagîrambo hîfîkoarîhindürî-rîhüdeimbî asu nindou hîfîkoarî-hindeimbî muînguambo ranaheimbo God ai ahînûmbî hohoanîmo hîniîngîmareandî.

¹⁰ Asu nîmorehî sîsîhîmo-yeimbî, nindowenihî bogo moaruwai hohoanîmoyomorundeimbî, nindowambo hûmbuhünîyomo sowandümo homo kaki fîhîmbo koarîhou-rundeimbî, tîkai hoafîyei-rîhüdeimbî, asu moanî hoangîrîhi hehi nîmoamo nda sei-rîhüdeimbî, yamundîfe hoafî aboedî ranahambo daboadi hîhîrîhindeimbî, nindou muînguambo ranaheimbo God ai ahînûmbî hohoanîmo ra hîniîngîmareandî. Nga ahînûmbî hohoanîmo ndanana ranî-moatükunî, asu amurî moaruwai hohoanîmo

aho ranai aboedi hohoanimo ranahambo gabudeamboembo-hünda gifembo-hündamboane.

¹¹ Hoafi hondü ranana aboedi hoafi God ai wandi warihü masendi rani-dibo simogod-ane. Hoafi aboedi ranahambo aboed-ane aseu asu God ai hihifi-hihifi hohoanimo nimindihayu ra hoafimemuni.

Por Godimbo hihifarüri

¹² SihEFI Adükarü Sisas Kraiss ai wambo hohoanimo-yundirühi, wandi ratüpurü nda wudipoaponde randeambui yahuhaya, wambo ahandi-mayo nginindi ra masendiramboanahi, asu ro ranahambo hihifarihüni.

¹³ Yinü, ro horombo ahambo hoafiyahandowohü tirifoarihinühi moaruwaimborihinühi ahambo hürütümarihüni, nga ro ahambo anihondümbofi asu fifirifekoate manimboaha ranimboyu ai wambo hipoambo-mareandiri.

¹⁴ Adükarü ranai wambo hipoambo-mareandiramboyahi, ro Sisas Kraiss-dibo animboahi. Ranüyu wambo anihondümbofe asu hipoambofe hohoanimo afindi masendiri.

¹⁵ Hoafi nda anihondü hond-ane asu mungu ai anihondümbombirhindamboane. Sisas Kraiss ai moaruwai hohoanimoyefembü sifehimbo aboedambo-femunimbo makusu, nga moaruwai hohoanimoyei-rihündeimbi ranaheimbo munguambo ngasündi-heandürimboanahi.

¹⁶ Nga Sisas Kraiss ai moaruwai hohoanimoyeimbi himboana wamarandüri hu ra nafuimbohünda ngasündihearü hehea moaruwai hohoanimoya-rihandeimbi wambo boatei hipoambo-mareandiri. Nindou didiyei Kraissimbo anihondümbomndihorani asu süngunambo koadürümbo-koadürümbo yangiri ningombo semindimboayei ranaheimbo ro sisami nahurai-anahi.

¹⁷ Aiana Bogorü adükarü hondü koadürümbo-koadürümbo nüngumboani. Aiana yifikoateyu-randeimb-ani, asu ahambo nindou ai hoeife-koateyu-randeimb-ani. Ai mam-ani God hondayu asu ahambo ndüri adükarümb-ani asu ai koadürümbo-koadürümbo bogori hond-ani mbisefimboane, nga anihond-ane.

Timoti ai nginindi nüngumbo yifiarimbiyu-wamboane

¹⁸⁻¹⁹ Timoti, se wandi nimori nahurai-anafi. Horombo Godindi hoafi hoafiyu-randeimbi ai sishambo ninimoatükunü süngunambo refemboayafi ranahambo hoafimayu asu ro hoafi ranahambo hohoanimoya hehea, haponda se randowandi asahanini. Se hoafi ra nginindi kikihindandifi nimbafimbo-animbo asu shafi ngusüfoambe hütikoate-ndafühi anihondümbomndiworühi moaruwai hohoanimo dibo yifiarimbohünda tiririfondafi. Nindou bidifiri ahei ngusüfoambe ra moaruwai-ane aseu, nga ranahambo raguanambo-marhindü ranimboanei asu ahei anihondümbofe hohoanimo ra mahanondüri sip ho nimoeifihü tirimondeandühi himoni ahano nou.

²⁰ Nindou yimbu yahurai-anafani ahafandi ndüri Himeneus, Areksander ahafanimbo ro Satanindi warihü-marheapiri. Nindou yimbu ai randafineandühi karini asu ai Godimbo tirifoefe hoafikoate-mbeyafanda sahehea.

2

Godimbo didibafife hohoanimo

¹ Boatei se anihondümbomrihindeimbi aheimbo hoafindafindürühi animboya, se nindou munguambo fehefe-ndürimbohünda Godimbo didibafi-ndahindowohü hihifindihori, mbisafi.

² Adükarü bogorimbo-yafundeimbi, asu munguambo gafman ranahambo-hündambo Godimbo hoafimbeyafindo-wamboane shiri aboedi nimarimbohünda.

Rananimbo asu sihirî Godîndî hohoanimo süngundîhu nindoumbo hohoanîmondefî ngefîmboane.

³ Sihirî hoafî yahurai hoafayef-animbo ra aboed-ane asu God sihefîmbo aboedam-boreamunî-randeimbî ai ranahambo yifirayu.

⁴ Ai nindou muŋguambo aboedambo-ndîheandürühî asu anîhondü hoafî ra fifîrîmbî-rîhinda yahumboani.

⁵ God mam-ani asu hoafî semündü hu semündü hu-randeimbî nindou mam-ani. Aiani God asu nindoumbo sowana hoafî semündü hu semündü hu arandî. Nindou ra Krai Sisas-ani.

⁶ Ai muŋguambo nindou aboedambofe-ndürîmbohünda ahandî fi Godîmbo masagado. Nîni-sîmboaniyo God ai yifîrîmayu ra ai nindou aboedambo-fendürîmbo yahumboani sihefîmbo nafuimbohünda Krai ai ahandî fi masagado.

⁷ God aiyu ahandîhoarî ranî hoafî ra semîndî ho Suda-yafe ndîfombo bokarîhefe-ndürühî yamundîfe-ndürîmbo kafoare hîniŋgî-mareandîrî. Ranahambo ro tîkarîheambo-yahîpoanî, ŋga anîhondümböanahî hoafayahî. Rananimbo Suda-yafe ndîfo ai Kraiîmbo anîhondümbö-rîhorühî asu anîhondü hohoanimo fifîrîmbî-rîhind-amboane.

⁸ Muŋguambo nindowenihî ŋgoafi-ŋgoafi ranîhünda ai warî botîrundühî dîdîbafîmbemonda sahehea hohoanîmoayahî. Ai sürühoeimbî niŋgomombo asu sîmborî hoafîkoate-ndîmondühî Godîmbo dîdîbafîndafundî.

Nîmorehî-yei hoaf-ane

⁹ Nîmorehî ai hoearî ndorîhoayo-weimbî güdühindühî afînd-afîndî-koate asu ahei fi hîfînambo-ndîhindî. Ai ahei mbîrînanî dîdîboadofe yihuru asu gorînambo nafîru-ndeimbîhündî ranambo fi yihuru-ane asu hoearî kaki adûkarîfihî semîndümbî yihuru-ane ra moeisahî.

¹⁰ Ŋga nîmorehî ai Godîndî hoafî süngumbo seimbo ana, ai ratüpurî aboedî ratüpurîmbeyei-amboane ranane nîmorehî-yei yihuru hondayo.

¹¹ Nîmorehî ai hîfandî-rundeimbî-yomondî hoarehîndeihî sîsîkoate nîmandeimbo Godîndî hoafî hîmborîmbeyei-amboane.

¹² Ro ŋgîrî hîniŋgî-ndîheandüra nindowenihambo hîbadühüpurî asu Godîndî hoafî yamundîhipurî ndühündî, ŋga wanî. Ŋga nîmorehî ana moanî sîsîkoate nîmarîmbo Godîndî hoafî hîmborîmbo yangîr-anei.

¹³ Nîmboe sapo God ai Adamîmbo boatei nafîrürî mburamboyu, asûkaiyu süngunambo Ifîmbo nafîmarandî.

¹⁴ Ŋga asu Adam ai moai tîkai hoafî ranahambo anîhondümbö-reandî, ŋga wanî. Nîmorehî aiyu tîkai hoafî ranahambo anîhondümbö-mareandî ranîyo asu ai moaruwai hohoanîmomayo.

¹⁵ Ŋga nîmorehî ana nîmorî wakemîndî ratüpurî ratüpurîmbeyei-amboane. Asu ai yarîhindühî Godîmbo muŋguambo si aho ra anîhondümbö-rîhorühî, nindoumbo hîpoambofe hohoanimo ra süngurîhündühî, sürühoeimbî hohoanîmoyeihî asu ahei fi hîfînambo-arîhindî ana, God ai aheimbo aboedambo-ndearümbui.

3

Kraiîndî nendambo hîfandî-rundeimbî-yomondî hoafî

¹ Hoafî nda tîkaiyopoanî, ŋga anîhond-ane: Nindou düdi ai Kraiîndî nendî aheimbo hîfandîyondürîmbo hohoanîmoayu ana, asu ai ratüpurî aboedî ranahambo yifîrîyu hayamboani.

² Hîfandîrandürî-randeimbî nindou bîdîfîrî ai ahandî moaruwai hohoanîmo nîmarîkoate-ayo ranahambo türüfoefe hoeifekoate-mbîyei-amboane. Asu moanî nîmorehî mamî semündümb-anîmbo mbünüŋgu-wamboane. Nindou ranai ahandî

fi diboadore hifandimbirand-amboane asu ndore nunguanî nindou ai ahambo aboed-ani mbisei-amboane. Asu nindou ahandî worîna tûkehindî ra ndore hifandimbirandûr-amboane. Asu ai aboedî yamundea-ndeimbîmbiyu-wamboane.

³ Asu ai ngîrî bia afîndî ndümündü asu ai ngîrî harîmbo hohoanîmondu, nga himboarî hoafendühî simborî hoafîkoate nindoumbiyu-wamboane. Asu aiana ngîrî kaki afîndî semîndîmbo hohoanîmondu.

⁴ Ai ahandî aborüdü ranaheimbo didîboado-ndearühî asu nîmoakîdîbou ai ahambo ahînyeihi ahandî hoafî hîmborîyeihî süngumbîrîhind-amboane.

⁵ Nindou ranai ahandî aborüdü ranaheimbo didîboadofekoate-ayu ana, asu ai nungunde Kraisîndî nendî ranaheimbo hîbadîmandandûra?

⁶ Anîhondümbo-reandeimbî nindou simborî aiana nîmai hifandî-randeimbîmbofe-poanîsî, nga ai ahandî fimbo borîndu asu God ai ahambo Satanîmbo ramarirî nou tîngîrîfo dagadombui.

⁷ Nga nindou düdi Godîndî hoafî hîmborîkoate-mayei ahei mbusümo aboedî mbumundî anüngu ai-anîmbo hifandî-randeimbîmbofi mbîmaru-amboane. Nga asu nindou ranai ahei hîmboahü mbumundî nîngokoate-ayu ana, asu nindou ranai yîboaruko-ndîhoranî asu Satanîndî andûrambe keboembui.

Kraisîndî nendî-yei ratüpurîyomo-rundeimbî-yomondî hoafî

⁸ Mamî yahurai-ane Kraisîndî nendî-yafe ratüpurîyomo-rundeimbî amboanî ai ahamundî ratüpurî ranahambo ndondu hohoanîmo-mbemondamboane. Nindou ranai ngîrî afîndî bia ndîmîndîmo asu ngîrî nümüsî nou moaruwai hoafîndîmo aboedî hoafîndîmo ndundî. Asu ai ngîrî nindou bîdîfirî-yeimayo kaki semîndîrambo hohoanîmondîmo.

⁹ Rananîmbo asu ai Godîndî hîmboahü hütikoate-yomondühî anîhondümböfe hohoanîmo dîbo megoro God ai sîhefîmbo nafuimayu ranahambo kîkîhîsafî-mbîrundîmund-amboane.

¹⁰ Weangurühî ahamundî hohoanîmo ranahambo yandu hoeindundanî, asu ranî hohoanîmo aboedî mbumundî ngoan-anîmbo asu se ahamumbo ratüpurîyomo-rundeimbîmbo-ndüpurî hînîngî-mbîrupur-amboane.

¹¹ Mamî yahurai-ane nîmorehî amboanî ai ahei ratüpurî ranahambo ndondîhi hohoanîmombeyei-amboane. Ai ngörümbo daboadanî hoafîndeimboyei. Ai ahei fi hîfînambo-ndîhindühî anîhondümbo ratüpurîmbeyei-amboane.

¹² Ratüpurîyomo-rundeimbî aiana nîmorehî mamî yangîrî sowandümondeimbî-mbemon-d-amboane. Asu ai ahamundî aborüdü ranaheimbo ndondundürî hifandîmbîrundûr-amboane.

¹³ Ratüpurîyomo-rundeimbî ai aboedî ratüpurî ratüpuremo ana, nindou ranahamundî ndürî aboedî yagodîmboe. Rananîmbo ai ahamundî Sisas Kraisîmbo anîhondümböfe ranahambo hoafîmbo yîhîmbokoate-ndîmboemo.

Godîndî hohoanîmo nîmîndîhündî hoafî

¹⁴ Timoti, ro sîhambo sowana nîmehünou sînîmbo afîndî hohoanîmo-ayahahi, nga asu ndanî moatükunîmbo pas nda sürü paparîhandî.

¹⁵ Ranîmboanahî asu ro nîmai sînîkoate-ndahanî ana, asu se hoafî nda hoeindo hawa aboedî hohoanîmo Godîndî nendî sîhirî sîngufemboayo ra fîfirîndo-wamboayafî. Ranî nindou sîhirî ana yangîrî koadürümbo nungumbü Godîndî nendî fandîhi arîhündî ranaheimbo kambohoanî nahurai anîhondümböfe hohoanîmo ra ngînemîndî-ndürîmboanefî.

Kraisîmbo herü

¹⁶ Sîhirî ndondîhu fîfirîndîhumboane, nga Godîndî nîmîndî hoafî hohoanîmo ra ndorîhoeimbî hamînd-ane. God ai dîbo-hoafî weindahîmareandî ra ndahurai-ane. Nindou nîmorîmbofi tükümeſiyuwa hoeimarîhorî.

Yifiafi Aboedi ai nafuimayo ahandi hohoanimo mbumund-ane.
 Sunambeahindi nendi ai hoeimaruwuri.
 Ahambohunda Suda-yafe ndifoambo hoafi bokamarahoemo.
 Hifinindi nimorehi nindowenihai ai ahambo anihondumbo-marihori.
 God ai sunambe serumundu mahafu.

4

Tikai hoafumbi nendi-yafe hoafi

¹ Yifiafi Aboedi ranai wudi poapore hoafiyowohu yahoya: Sungunambo ana nindou bidifiri ai anihondumbofe hohoanimo ra hinngi-ndihimboyei. Asu ai tikai hoafumbi sanendi kabomo ranahei yafambehundi himborindeihai asu ranahei yamundife hoafi ranahambo sungunduhimboyei, meho.

² Yamundife hoafi ra tikai hoafiyomo-rundeimbi-yomondi-mayo hoaf-ane. Ahamundi ngusüfoambe hohoanimo ra mamikari-ndapuruh-animbo asu ahamundi moaruwai hohoanimo ranahambo ngiri amonngi-ndimo ndundi.

³ Rani nindou ranai nimorehi semindikoate hohoanimo asu bidifiri sesi wehsaombo hohoanimo ra refemboane mbisimboemo. Nga nindou didiyei ahambo anihondumbo-arihori asu hoafi hondu fifirarihindi ranai sesi sahüsihi asu ahambo hihifimbohunda God ai sesi ra nafimarand-ane.

⁴ Nga asu munguambo moatükun God ai nafimarandi ra aboed-ane. Nga se rani-moatükun ranahambo moaruwai-ane mbiseimboyei, nga Godimbo hihifarihori ana, ndahumundi.

⁵ Nga asu Godindi hoafi sungu shefi didibafife hoafi rasungunambo munguambo sesi ra Godindi yangiri tükundifemboe.

Timoti ai Sisasindi ratüpurimbo aboedi mbününgu-wamboane

⁶ Asu se ndani hoafi ra wandafi mam ranaheimbo hoafayafinduri ana, asu se Sisas Kraisindi ratüpuriyafi-randeimbi aboedi safi nimboamboyafi. Anihondumbofe hoafi asu yamundife hoafi aboedi ra se sunguaro hafi rani-sungu se nginindi nimandimboyafi.

⁷ Asu se hihindi watapori moaruwai ranahambo ana daboadanambo-ndowandi. Nga se Godindi hohoanimo ranahambo yangir-animbo yamundi-yamundi-ndowandi.

⁸ Shefi fi yamundi-yamundife hohoanimo ndanana moani akidou fandihemunimboe. Nga asu Godindi hohoanimo sungufembo yamundi-yamundife ra shefimbo afindi safi fandihemunimboe. Rani-moatükun animbo yangiri animboefi ndani-simboani fandihemuni asu sungunambo koadürümbo-koadürümbo yangiri ningombo semindimbo rani-simboani amboani fandihemuni raraondamboe.

⁹ Hoafi ra anihondü hamind-ane, nga munguambo ra anihondumbo-mbirihind-amboane.

¹⁰ Godindi hohoanimo sungufembo ra ratüpuriyefuhi huti-hütiaeyefi. Sapo ro yangiri nungumbü Godimbo anihondumbo-rihuruh himboayefi. Nga nindou didiyei ahambo anihondumbo-arihori ranaheimbo aboedambo-reandüreimb-ani.

¹¹ Nga se nindou ranaheimbo hoafi ra dabadürühi yamundowanduri arandi rananimbo sungumbirihind-amboane.

¹² Ahei himboahü ana se nindou akohoand-anafi, nga asu ai shamboya aiana nindou yangiri-ani mbisahüninimboyei, nga wani. Nga se nindou aboedi mbumundi hamindi nimbafan-animbo, asu anihondumbo-rihindeimbi ai shafi hoafi, ninggo, hipoambofe hohoanimo, anihondumbofe hohoanimo asu sürühoeimbi hohoanimo ra shambo hoeirihinini hehimbo sungumbirihind-amboane.

¹³ Ro tüküfekoate-yahambe nindou himboahü Godindi hoafi hoeindo wataporimbo-ndandühi, kikimiboadowa-nduruh asu ahandi hoafi yamundowanduri ndandi.

¹⁴ Horombo hifandi-rundeimbi ai sishambo wara wamini nanduninani God ai ahandi hoafi hoafiyu-randeimbindi hoafi-sungu sishambo ranipoani ratupuri masaganini. Nga se ratupuri ra mbosindamboyafi.

¹⁵ Munguambo ratupuri ranahambo sishambo hoafimayahi ra se ndondo hibadandi ratupuri aboedi ra tukufembohunda tinarifondafi. Rananambo asu munguambo nindou-yei himboahü shafi hohoanimo ra aboedi tukumbifeyo-wamboane.

¹⁶ Se nindou aheimbo yamundaro-wandurane, asu shafi hohoanimo ranane ranahambo ndondo hibadandi. Se yaro nginindi nimbafi. Se randowandühi ana, se-anafi asu shafi hoafi himboriyeimbi ra munguambo aboedambo-ndahimboyei.

5

Ngorü nindoumbo didiboadofe hoafi

¹ Se boagiri nindoumbo nginindi hoafindamboyafi, nga shafi apembo hinngirou safi didiboado-arawori nou-animbo asu ahamumbo amboani randowapuri. Asu ako-handambo amboani shafi akidambo rawarowori nou rando didiboado-ndowapuri.

² Se nimorehi boagirambo amboani didiboado-ndowandüri shafi me hondü rawarowandi nou. Asu se yihoarif-amborimbo didiboado-ndowandüri sürühoeyoweimbi hohoanimo sungu shafi rehi hondumbo rawarowandi nou.

Nimorehi kaisahoabediyei hoafi

³ Se nimorehi kaisahoabedi ranaheimbo aheiamboa hamindi niboadeia ndondowori.

⁴ Nga asu nimorehi ranai nimoreimbi-ndowohü ahurahoandeimbi-ndowan ana, nimori ai boatei ahei hondi asu asari ranaheimbo mbifarthe-hindur-amboane. Rani hohoanimo ra Godindi hohoanimo sungufe-ane, nga yamundowandüri. Asu ai nimorehi ranahambo ndondihi hibadhündühi horombo moanguimarandüri rani-sungumbo simbori amboani mbifarthe-hindamboane. Rani hohoanimo ranimbo-ani God ai yifirayu.

⁵ Nimorehi ranai nindowenihambo digerä haya ai-yangiri hamindi ningombo ana, ai Godimbo hibadirihü nimbini-nimbisi ahambo fehefe ranahambo didibafindo pindo nda ngomboe.

⁶ Nga nimorehi kai ai moani ahandi fimbo yangiri hohoanimo sängure arandi ana, nimorehi ra yifiyombo nahurai-ane.

⁷ Se anihondumbo-rihindeimbi ranaheimbo rani hohoanimo ra randihindi mbisafan-animbo asu ai ranahambo sängundühi ngeiani asu nindou ngiri aheimbo moaruwai hoafindahündüri.

⁸ Nindou düdi ai ahandi mamisiri asu ahandi fikiminindi ranaheimbo-poanimbo didiboado-fendürikoate-ayu ana, nindou ranai anihondumbofe hohoanimo ranahambo daboadi hihireamboani. Nga nindou ranai anihondumbofe-koateyeimbi ranaheimbo ngasünderü haya ai moaruwai hamindi nüngumbui.

⁹ Kaisahoabedi ai 60 himban ngasündeandeimbi nindowenihä mamä yangiri serimindoweimbi ranahambo aboedi hohoanimo sängureandeimb-ane aseini morehi yahurai yangiri-animbo kaisahoabedi-yafe fehefembo bukambe ndüri pefendürimboane.

¹⁰ Ai aboedi hohoanimo-randeimb-ane mbi-sei-amboane. Rani-ratupuri aboedi yahuraimboanahi hoafayahä ai ahandi nimori ndore hifandimbirand-amboane asu nindou semindi worinambo-mbireand-amboane, anihondumbo-rihindeimbi-yafe tinari popoi-mbiri-hend-amboane, nindou tinari-fo tukündifeyoani mbi-farhendur-amboane asu munguambo aboedi ratupuri aho ra rambireand-amboane.

¹¹ Nga se kaisahoabedi akidou nimori safi aheimbo fehefembohündambo ahei ndüri pandowa-ndürimboyafi. Ai hoafindeihä animboya, 'Ro Kraisindi ratupurimboanefi'

mbisei hehi, asu ahei fimbo yangiri hohoanimondeih anamindi ngoru semundumbo mbisei hehi Kraisindi ratupuri ra hinngi-ndihimboyei.

¹² Asu sapo ai nini-moatukuniyo horombo hoafiyehi randihumboyefi masei ra refekoate-aye ana, ai hutindeimboyei.

¹³ Asu ai ngoru hohoanimo yarihi arihundi ra ratupurikoate-ndeih moani worini-worindeimboyei. Asu ratupuri-koate yangiri-poani, nga ai bodimondambo habodeih daboadan tehundi-hundi asu bidifiri-yafe moatukuni ranahambo sefe fehefenduri nini-moatukuni ai hoafikoate-mbomayo ra wataporimborihu arihundi.

¹⁴ Ranimboane kaisahoabedi akidou nimori safi aiana asukai anamindhümbeyahind-amboane asahi. Rananimbo nimori wakindhümüdi mbundihumbo asu ahei wori ra hibadihundi. Randahindan-animbo nindou ai ngiri ahei moaruwai hohoanimo hoeindhindühi asu moaruwai hoafindei.

¹⁵ Nga nimorehi bidifiri ana ai daboadi hihiriyahi hehimbo asu Satanindi süngu heimboanei.

¹⁶ Nimorehi anihondumbo-reandeimbi, nimorehi kai mam ahandi worambe aidibombo aningo ana, nimorehi ranai ndonde hibadandi. Sapo nimorehi kai ranahambo ana anihondumbo-rihindeimbi ai ngiri ahambo hibadindhundi ranimbohünda. Nga nimorehi kai didiyei nindou ngoru ai-amboani hifandiyonduri-koate-aye ranahambo-animbo anihondumbo-rihindeimbi ai hibandi-hündürimboyei.

Hifandi-rundeimbi nindou ai aboedi ratupuri-ndimonda ndondihu hibadipurimboane

¹⁷ Asu hifandi-rundeimbi ai aboedi hifandarundi rani-süngumbo ahamumbo aboedanemo mbisahüpuruh-animbo aboedi mbifari-hehipurimboane. Godindi hoafi hoafiyomo asu yamundu-rundeimbi ahamumbo rani-poanimbo hamindi mbifari-hehipuramboane.

¹⁸ Sapo nindou ahandi ratupuri ranahambo kaki saimbo ranahambo-hündambo Godindi hoafi yare hoafiyowohü yahoya, 'Burmakau ai wit hipiri fifirihendühi asu safi dedimboe sei hehi yafambe kikihindihümindimboyei,' meho.* Asu ngoru hoafi yahoya, 'Nindou ratupuriyurandeimbi ranai ratupuri rani-süngunambo kaki ndemündumbui,' meho.

¹⁹ Nindou mam ai hifandi-randeimbi ranahambo papi-hoafindürani ana, se ahandi hoafi himbori-ndamboyafi. Nga yimbuyafani asu ngimiyomo ai hoafindimondananimbo himborindafi.

²⁰ Asu hifandiru-rundeimbi nindou bidifiri ai moaruwai hohoanimo-ndimondani ana, se ranahamumbo hifandiru-rundeimbi-yomondi himboahü hoafindafihü didiboado-ndowapuran-animbo asu hifandiru-rundeimbi bidifiri ai amboani yihimbo-mbeyomondamboane.

Timoti ai ahandi hohoanimo ranahambo ndonde hibadandi

²¹ Ro God, Sisas Krai asu God kafaopureimbi sünambeahindi nendi ahamundi himboahü sihambo hoafayahanini, se randowandi masahi mam yahurai hohoanimo-animbo munguambo nindou ndondo süngundandi.

²² Nga se yowan nindou Godindi ratupuri ratupurimbohünda kafoefi hinngifimbo ra nimehünou war ahandi wami nandowamboyafi. Se Godindi himboahü mbumundi ningombo hibadambo, nga ngoru ai moaruwai hohoanimoayu ra se aidibo mamambe-ndafamboyafi. Nga se sürhoeimbi nimbafi ngafi.

²³ Se hoe yangiri ndimindimboyafi, nga akidou wain hoe amboani sihaf fur asu angüni sowandifi arandi ra farifehe-ninimbohünda ndimindifi.

* **5:18:** Por ai hohoanimo yuhü yahuya, Anihondumbo-rihindeimbi ai ahei hifandi-rundeimbiambo kaki-napom bifiarifehipuramboane, mehu. Rani-hoafi ra weindahifembohünda ai Baiborambeahindi hoafi hoafimayu. 1 Korin 9:8-12, Io 25:4, Ruk 10.7

²⁴ Asu nindou bɪdɪfɪrɪ-yei moaruwai hohoanɪmo ra aheimbo yɪbobofekoate-yuambe weindahɪ adükarɪ tüküfe arandɪ. Asu nindou bodɪmondɪ-yei ai dɪbomboane ɛngoro, ɲga süngunambo weindahɪ tükündɪfemboe.

²⁵ Mami yahurai-ane aboedɪ hohoanɪmo amboanɪ weindahɪ tüküfe ɛngoro. Asu bɪdɪfɪrɪ aboedɪ hohoanɪmo nɪmehünou weindahɪ tüküfekoate-ayo ra ɲgɪrɪ muɲgunambo dɪbo yagodo.

6

¹ Muɲguambo anɪhondümborɪhindeimbɪ ɲgorü nindou-yei moanɪ ratüpuriyei-rɪhündeimbɪmbo-yahi anɪmboei ai ahei hɪfandɪrundürɪ-rundeimbɪ nindou rana-hamumbo ahɪnɪndeihi ahamundɪ hoareihɪmbeyei-amboane. Rananɪmbo nindou ai ɲgɪrɪ Godɪndɪ ndürɪ asu sɪhefɪ yamundɪfe hohoanɪmo ranahambo moaruwai hoafɪndu.

² ɲga ratüpuriyei-rɪhündeimbɪ-yei hɪfandɪrundürɪ-rundeimbɪ ranai anɪhondümborundeimbɪ aiyomo ana, ai yowanɪ randɪhi hohoanɪmondeihɪya, ‘Ro mami apodoho nahurai-aneɪ, ɲga ro ɲgɪrɪ ahamundɪ hoafɪ hɪmborɪndefɪ,’ mbɪsei, ɲga wanɪ. ɲga ai randɪhi hohoanɪmondeihɪ anɪmboya, ‘Nindou ndanahamumbo aboedɪ fehefemböhünda ratüpuraɲefɪ nda ai anɪhondümborundeimbɪ-memondamboaneɪ ro ahamumbo hohoanɪmo pararɪhupurɪ,’ mbɪsei. Se nɪmorehɪ nindowenihɪ aheimbo aboedɪ hohoanɪmo ra yamundowandürühɪ asu rasüɲgufembo ɲgusüfo botɪndowandürɪ.

³ Sɪhefɪ Adükarɪ Sisas Kraisɪndɪ hoafɪ ai sɪhefɪmbo Godɪndɪ hohoanɪmo süɲgufembo yamundeamunɪ arandɪ. Asu nindou ɲgorü ai yamundɪfe hoafɪ ra hɪnɪɲgɪre haya ranɪpoanɪmbo hoafɪ yamundareandürɪ ana, nindou ranai ahandɪ hohoanɪmo ranahambo yangɪr-ani afɪndɪ hohoanɪmoyuhü hoafɪ hɪmborɪkoate-ayu.

⁴⁻⁵ Aiana fɪfɪrɪfe-koate nindou nahurai-anemo. ɲga ai nɪnɪ akɪdoumbo ndürɪ asu nɪnɪ kaboadɪhumbo yaho hefe hoafɪnambo sɪmborɪ-sɪmborɪmbo-anemo mamɪkarɪ hohoanɪmoemo. Ranɪ hohoanɪmo ranɪ-süɲgumboane ndanɪ hohoanɪmo tüküfe arandɪ: Nindou ɲgorümborɪ moaruwaimbofi, sɪmborɪ-sɪmborɪ, tɪrɪfoefɪ hoafɪ, ɲgusüfoambe nɪmbɪyo asu hoafɪnambo sɪmborɪ-sɪmborɪ, muɲguambo hohoanɪmo ra tüküfe arandɪ. Nindou rasüɲguru arundɪ ana, ahamundɪ hohoanɪmo ra mamɪkarɪ-rapurühɪ moai akɪdou amboanɪ hoafɪ hondü ra wudɪpoaporu fɪfɪrundɪ. Ai Godɪmbo süɲgufe hohoanɪmo ana aboedɪ napo semɪndɪ nafɪmbai yahomo hoomboanemo.

⁶ Anɪhond-ane, sɪhɪrɪ Godɪndɪ hohoanɪmo süɲguarɪhundɪ ana, asu nɪnɪ-moatükunɪ God ai sɪhefɪmbo semunɪ arandɪ ranahambo hɪhɪfɪ-hɪhɪfɪyefühɪ aboedɪ napo nahurai sahumɪndefɪ arɪhundɪ.

⁷ Sɪhɪrɪ fɪfɪrɪhumboaneɪ, sɪhefɪmbo sɪhefɪ boagɪrɪ ai wakɪrɪ-hümündimunɪ sɪmboanɪ moai nɪnɪ-moatükunɪ sahumɪndefɪ hoahumbo-yefɪpoanɪ tükümehundɪ. Ranɪ süɲgumboane asükai yɪfayefɪ amboanɪ ɲgɪrɪ nɪnɪ-moatükunɪ ndahumɪndefɪ ɲgefɪ.

⁸ ɲga sesɪ hoearɪ napo sɪhefɪmbo ɛngoro ana, ra ndear-ane mbɪsefɪmboane.

⁹ ɲga nindou ai kakɪ-napo afɪndɪ semɪndɪmbo hohoanɪmoaye ana, nɪnɪhondɪ andürambe pɪrayo nahurai randahimboyei. Ai afɪndɪ moaruwai moatükunɪ refembo hohoanɪmo-ndeimboyei asu ranɪ hohoanɪmo rananɪmbo aheimbo mamɪkarɪ-ndandürɪmboe. Ranɪ süɲgunambo-anɪmbo ai moaruwaimbo-ndahimboyei.

¹⁰ Kakɪmbo hohoanɪmo pefe ana moaruwai hohoanɪmo afɪndɪ ranahandɪ nɪmɪndɪh-ane. Nindou bɪdɪfɪrɪ ai kakɪ afɪndɪ semɪndɪmbo hohoanɪmoyeihɪ anɪhondümbofe hohoanɪmo hɪnɪɲgɪ-rɪhindühɪ afɪndɪ hamɪndɪ tɪɲrɪfo masahümündi.

¹¹ ɲga Timoti, Godɪndɪ nindou-anafɪ, ɲga se ranɪ-hohoanɪmo ranahambo feboawandɪ. ɲga se mbumundɪ hohoanɪmo, Godɪmbo süɲgufe hohoanɪmo, ɲgusüfo

pefe hohoani mo, tɪŋɪri fo tüküfeyoani moanane yaho ŋgɪnɪndi nɪŋgombo hohoani mo, asu himboari hoafendühi hohoani mo muŋguambo ra se süngundandi.

¹² Nindou Kraisi mo anihondü-mboariri ana, sapo nindou napo semindimbohünda pipayomo nahurai-ane. Rani mo hündamboane se aboedi pipindafi ŋgafimbo yangiri koadürü-koadürümbo nɪŋgombo ra ndowandifi. Se nimorehi nindowenihimbo sihafi anihondümbofe hohoani mo ranahambo hoafi-mayafindüri rani mo God ai sihambo hoafiyumboani yangiri koadürümbo nɪŋgo rani semindimbohünda.

¹³ God ai muŋguambo moatükunimbo yangiri nɪŋgo sai arandi asu Sisas Kraisi ai Pondius Pairatindi himboahü nüŋgumbo anihondümbo fifirifoare hoafimayu ahafandi himboahü sihamboya ndahurai randowandi asahi.

¹⁴ Sihambo refembo hoafimayo ra hütikoate-ndafihü wudipoapondo yando ŋgafi Adükari Sisas Kraisi ai kuduan rani mo asu ŋgiri hoafi yagodo.

¹⁵ Ai weindahi tüküfemboayu ra God ai ahambo tüküfembo hoafimayu rani-süŋgu tükündifimbui. God aiana aboedi yangiri nüŋgumb-ani asu ai mamani muŋgu-moatükunihifandarandi. Aiana muŋguambo bogori nindou-yei bogori hond-ani asu hifandi-rundeimbi-yomondi Adükari hond-ani.

¹⁶ Ai mam yangiri-ani yifiyo-rakoate-ayu. Aiana si afindi peyoani rani-fih-ani anüŋgu, ŋga rani-fikimi nindou mam ai-amboani ŋgiri ŋgu. Ŋga asu nindou mam ai-amboani moai horiri asu ŋgiri hondiri. Rani moane muŋguambo si sihiri ahambo hohoani mo-ndihurani ai muŋguambo ŋgɪnɪndeimbi-mbiyu-wamboane, ŋga anihond-ane.

¹⁷ Nindou hifi ndan hündambo napo afindeimbi ranaheimbo hoafindafindüri ai yowan borindeimboyei. Ai nimehünou moaruwaiyo-randeimbi napo ranahambo ŋgiri anihondümbo-ndihindi, ŋga yowan. Ŋga God ai sihefimbo hihifi-hihifimbohünda aboedi moatükunihifaimuni arandi ranahambo animbo anihondümbo-ndihurimboane.

¹⁸ Napo afindeimbi ai aboedi hohoani monduhü aboedi ratüpur afindeimbi-mbiyu-wamboane asu sai-randeimbi-mbiyu-wamboane.

¹⁹ Ai rasüŋguarhindi ana, aheimbo süŋgunambo farihefembo napo gugurihindühi nahurai-ane aiana süŋgunambo yangiri nɪŋgo hondü ra ndahümündimboyei.

²⁰ Timoti, se God ratüpur sihambo masendi ra wudipoapondo hibadandi. Muŋguambo nimindi fifirife-koate hoafi ranahambo daboadanambo-ndowandi. Nindou bidifiri ai tikarhi hehi hoafiyehi seiya, 'Hoafi nda nimindi fifireandeimbi hoaf-ane,' mbiseimboyei, ŋga se hoafi ranahambo himbori-ndamboyafi.

²¹ Nindou bidifiri ai rani hoafi rani-süŋgurihindühi anihondümbofe hohoani mo ra hinŋgiri-himboane.

Godindi moani hipambofe hohoani mo ai se-dibo mbeyangoro-wamboane.

2 Timoti

Pas yimbu Por ai Timotimbo sürü papimarandi

Por ai Timotimbo pas sürü papimarandi

¹ Ro Por-anahi. God ai ahandi hoari Sisas Kraisi ndi hoafi semindi horambo kamafoareandiri. God ai wambo nindou Sisas Kraisi mbo anihondumbo-rihinda yangiri koaduru ni ngoweimbi saimbo horombo hoafimareandi ranahambo wataporimboyo-rambohunda koamarihendiri.

² Timoti, se wandi nimir hondü nahurai-anafi, ro sihambo pas nda sürü paparihandi. Ape God asu sihefi Adükari Sisas Kraisi ai sihambo aboedi hohoanimo-ndinaninühi hi poambo-ndineanina ngusüfoambe afure kumbearo-amboane.

Sihi ri yowani aboedi hoafi hoafimbo amoanigi-yopoani

³ Ro Godi ndi himboahü huti-koate ahandi ratupuri ratupuriya arihandi wandi amoao mamani amboani rani-sunguarihindi nou. Ro sirihü asu nimbokoani sihambo hohoanimo-yahaninühi Godimbo hihifirihünühi didibafi-yaheando arihandi.

⁴ Asu se wambohunda aranimayafi ranimbo hohoanimoyahaninühi ro sihambo hoeifeninimbo afindi hohoanimoayahi. Ro asukai hoeindihetaninühi rananimbo hihifi-hihifi-ndamboyahi.

⁵ Ro sihaf Kraisi mbo anihondumbofe hondü ranahambo asukai hohoanimoayahi. Sihafi asari Rois asu sihaf me Yunis ai weyangurühi anihondumborine marinand, nga ro yarthe anihondumbo-artheandi sihaf anihondumbofe hohoanimo amboa ahafe nahurai-ane.

⁶ Ranimbo-hündamboane sihaf hohoanimo botariheanini. Ro wandi wari sihaf mbirowami manandihendi ra God ai sihambo rani-poanimbo nginindi masaganini. Rananimbo sihaf nginindi ranai hai pipirowanda ahoro nahuraimbeyowa sahehea.

⁷ Sapo God ai sihefimbo Yifiafi masemuni ra yihimbo saiyamuni-randeimbi-yopoani, nga wani. Yifiafi ranana sihefimbo nginemindimunan nindou ngorumbo ngusüfo pefe asu sihefi hohoanimo ndofe hifandimboyo hohoanimo ra masemuni.

⁸ Ranimbo-hündamboane se sihefi Adükari ndi hoafi hoafimbo amoanigindamboyafi. Asu se wambo amoanigindamboyafi, nga ro ahandi ratupurimbohunda karabusi-meheand-ane. Nga se Godi ndi mayo nginindi raninambo Aboedi hoafi bokari-hefembohunda ro-dibo tihirifondemboane. God ai ranimbo-hündamboyo nginindi sayamuni arandi.

⁹ Asu ai aboedamboreamuni mbura ahandi sürühoeimbi nindoumbore kafaore hinigimareamuni. Ai ramareandi ra sihir aboedi hohoanimo-mayefamboyopoani, nga wani. Nga ranana horombo hondü God ai hifi sünü nafi-koateyu-ambeyo Kraisi ndi süngu aboedi hohoanimo-memuna ahandi nindoumboyahu tükümehundi.

¹⁰ Nga asu hapondani ana Sisas Kraisi sihefimbo aboedambo-reamuneimbi ranai ndeara weindahi tüküfimboani. Asu ahandi ratupuri süngu Godi ndi nindoumbo aboedi hohoanimo amboani weindahi tüküfemboane. Sisas Kraisi ai yifindi nginindi hifinambo-mareanda yifi ai nginindikoate-ane. Asu ahandi aboedi hoafi raninambo munguambo nindou ai yifikoate yangiri koadürumbo-koadürumbo ni ngombo ra weindahimareandi.

¹¹ Ai wambo kamafoareandiri aboedi hoafi wataporimboyo, Kraisi ndi hoafi semindi ho, asu nindoumbo Godi ndi hohoanimo yamundi fe raraombohunda.

¹² Ro tihirifo asahamindih aboedi hoafi hoafiya arihandi ranimbo-hünda, nga ranahambo ro moai amoanigiyahi. Sapo ro Nindou anihondumbo-arhini ahambo

fifirihini. Asu ro fifirihendi ai wambo rani ratupuri masendi ra hibada ngumbo Sisasindi adukari si ra tukundifemboe.

¹³ Ro yamundi-marihendi himborimayafi ra aboedi sisami nahurai-ane asu se mam yahurai nindoumbo yamundowanduri ndandi. Ranimboane se Sisas Kraismbo anihondumbo-ndiworuh ngusüfo pandoworuh asu rani-hoafi yamundo ndandi.

¹⁴ God ai aboedi hoafi sihafi warihumareandi ra aboedi moatükun-ane, nga se wudipoapondo hibadandi. Yifiafi Aboedi shefi fiambe amaro ranai fandiheninimboe rani ratupuri ra hifandimbohünda.

¹⁵ Se fifirowandi munguambo nindou Esia hifihündi ai wambo hininigi-marhindiri. Asu Figerus weimbo Hemogenes amboani hininigi-marineandiri.

¹⁶ Ro didibafeheandi Adukari ai Onesiforus ahandi aborüdi babidimbo hipoambo-mbireandur-amboane. Ai wambo karabusambe-ani yahu amoaninigi-koate suni hoeireandiri randani ngusüfo aboedi kurthe mamarhi.

¹⁷ Ai süfumbo Romohü wambo tinirifoyuhü kokorandirimbo asu sünguna hoeimareandiri.

¹⁸ Ro didibafeheandi Adukari ai Godindi yibobofe si tukufe simboani hipoambo-mbirir-amboane. Se fifirowandi Onesiforus ai ro Efesusihü karabusyahe nimarhambe wambo fehefe-ndirimbohünda afindi ratupuri ratupuriyu marandi.

2

Timoti ai Kraisindi ratupuri wudipoaponde ratupurimbiyu-wamboane

¹ Asu wandi nimori Timoti, munguambo si Sisasindi-mayo aboedi hohoanimo ranai sihambo nginimbi-ramindinin-amboane.

² Asu yamundife hoafi ro nindou afindi-yei himboahü wataporimbo-marhandi ra se himborimayafi. Rani hoafi ra nindou Godindi hoafi anihondumbo kikihiründimondeimbi ahamundi warihünowapur. Ranimbo asu ai asukai nindou bidifirambo yamundi-mbirundur-amboane.

³ Se Sisas Krisindi ami aboedi nahuraimbondafö nimbafi. Ranimbo se ro-dibo tinirifo ra ndahoaminde-mboane.

⁴ Se ami-yomondi ratupuri fifirowandi, sapo ai amimboyafu ratupurayomo ra ngiri ngorü ratupuri ndowandümo, nga wan. Aiana moani ami ratupuri rani yangiri ratupuri-ndimondani ahamundi bogori ai ahamundi ratupuri ranahambo aboed-ane mbeyahua mbisimo hou rani yangiri ratupuri-ndimboemo.

⁵ Asu nindou ai napo semindimbo pipi ranambe pipayu ana, pipi ranahandi ahini ra süngundeandi. Ai ra süngufekoate-ayu ana, ai pipimayu ranahambo napo semindimboayu amboani ngiri ndemüdu.

⁶ Nindou nübürambe manjiri hifireandühi tinirifoayu ai-boatei bidifiri sesi ra yimunguri-mbiramüdu-wamboane.

⁷ Hoafi nda ro hoafimayahimbo se hohoanimondafi, nga Adukari ai sihafi hohoanimoambe horindea-ninimbui. Asu rananimbo se hoafi ranahandi nimindi ra wudipoapondo fifirindo-wamboyafi.

⁸ Se hohoanimondafi fifirindowandi Sisas Kraisi yifihündi botimefiyu ranana Defit, Israeri-yafe adukari bogorindi srambeahnd-ani. Ranimboane aboedi hoafi ro wataporimbo-arhandi ranahambo hoafayahi.

⁹ Ro aboedi hoafi hoafiya marhandi ranimboyo nindou ai wambo moaruwai nindou-ani yahomo houmbo mamkarambo tinirifo saundiri mburumbo karabusimarundiri. Nga Godindi hoafi ranana ngiri karabusindifeyo.

¹⁰ Ranimbo-hündamboane ro hohoanimo nginindi kurtheandühi munguambo tinirifo ra asahamindih nindou God ai wand-anei yahundüreimbi ranaheimbo fehefe-ndurimbohünda. Ranimboanahi ai-amboani Sisas Kraisi ai aheimbo

aboedambo-ndeandüra ai-dibo koadürümbo-koadürümbo himboamupuimbo-randeimbi kapeihü mbiniamboeia sahehea hohoanimoayahi.

¹¹ Sihiri hoafi nda anihondümbo-ndihumboane:
Sihiri ai-dibo yifayefi ana,

asukai sihiri ai-dibo yangiri nimoemboyefi.

¹² Sihiri ai-dibo tinirifo asahumindexi ana,

asu sihiri ai-babidimbo bogorimbondahu hibadihumboyefi.

Nga asu sihiri ahambo daboadi hihirarihuri ana,

ai sihefimbo daboadi hihirindi-ndeamunümbui.

¹³ Sihiri ahambo süngufimbo hoafiyefi mburihumbo

asu süngufekoate-ayefi anasi,

asu aiana ahandi hoafimayu ra süngundeambui.

Aiana ngiri ahandi hohoanimo ra ngörü-süngundeandi, nga wani.

Timoti ai Godindi ratüpuriyombo tinirifombiyu-wamboane

¹⁴ Se nimorehi nindowenih ranaheimbo rani hoafi ranahambo hoafindafindüri nda ngafi. Asu Godindi himboahü se aheimbo ahini hoafindafindüri ai ngiri hifinindi moatükun ranahambo hoafinambo simbori-simborindei. Rani-moatükun ranana nindumbo famandheiri-poani, nga nindou himborayei ranaheimbo moaruwaimbo-ndearümboe.

¹⁵ Se Godindi ratüpurियो-randeimbi nindumbofe tükufembo tinirifondafi, rananimbo God ai sihafi ratüpur ra aboed-ane yahombohünda. Rananimbo se Godindi ratüpuriyafi-randeimbi amoanngikoate-ndafühi ahandi hoafi wudipoapondo yamundo-wandürimboyafi.

¹⁶ Se Godindi hohoanimo süngufekoate hoafi rani-fikimi ngamboyafi, nga yowani. Sapo hoafi moaruwai ranai ana nindumbo Godindi süngufe anguni ndemindindüri ngomboe.

¹⁷ Sapo hoafi ranana masime moaruwai hamindi adükar tükufeyo nahurai-ane, nga rananimbo nindumbo moaruwaimbo-ndeamboe. Sapo Himeneus weimbo Firetus rawefine marinand nou.

¹⁸ Nindou rahurai aiana hoafi hondü ra hiningirineambo anafandi, sapo ai hoafiyafandühi safaniya, 'Sihiri ana yifihündi botimayahundane, ranimbo wambo asu ngiri sünguna yifihündi botindahundi,' safani arinand. Ranane hoafi ranai bodimondi-yafe Godimbo anihondümbofe hohoanimo ra moaruwaimbo-reandüri arandi.

¹⁹ God ai Kraisindi nendi nginemindimbo-hünda Krais kambohoani nahurai mafondiri. Kambohoani ranifih sürü nda apeningo: 'Adükar ai ahandi nendambo ndore fifirea-ndürimboani.' Asu ngörü sürü amboani nda 'Munguambo nindou ai seiya, "Ro Adükarind-anefti," ase ranai ana moaruwai hohoanimo ranahambo daboadi hihiri-mbirihind-amboane.'

²⁰ Adükar worambe gor asu sirfa raninambo hipiri nafirühi masihehindi. Gor sirfa raninambo yangiriyoponi, nga nimi asu hifi raninambo amboani nafimarihündi. Rani-moatükun ra bidifiri rani-poanambo ratüpurimboyo asu bidifiri mamikarambo moatükun ratüpurimboyo.

²¹ Ranimboane nindou düdi ai rani mamikarambo hohoanimo ra hiningireandühi Godindi himboahü aboedayu ana, ai rani-poanimbo ratüpurimbo hipiri nahurai nüngumbui. Ai Adükarindi yangiri nünguhü asu ahambo fandheirühi aboedi ratüpurimbo yangiri nafiramindi ningo marand-ane.

²² Nga ranimboane se nindou hoarifambori-yafe moaruwai hohoanimo ranahambo feboawandi. Nga se mbumundi hohoanimo, Godimbo anihondümbofe hohoanimo, ngüsüfo pefe hohoanimo, ngüsüfo afurife kife hohoanimo, rani hohoanimo-animbo

ndowandifi. Nindou didiyei Godindi himboahü sürühehi-ndeimbiyei asu Adükarindi ndürinambo didibafiyahi arihündi ai se-babidimbo rani hohoanimo süngundihindi.

²³ Asu se nindou ngusüfo hohoanimokoate hoafi ngorü-süngu ngorü-süngu-rihündeimbi ranahei fikimi ngamboyafi, nga yowani. Nga se fifirowandi hoafi yahurai ranana hoafinambo simbori-simbori tüküfe randühane.

²⁴ Asu Adükarindi ratüpuriyu-randeimbi ana ngiri hoafinambo simbori-simborindu, nga wani. Nga ai nindou munquambo afure hohoanimoyuhü ndore yamunde-randeimbiyu haya himboari-yanğiri hifandi-randeimbimbiyu-wamboane.

²⁵ Adükarindi ratüpuriyu-randeimbi ai himboari hoafendinduhü, nindou mamihohanimo süngufekoate-yeimbi ranaheimbo yamundeandüri. Rananimbo God ai ahei ngusüfoambe hihirareandüri ana, anihondü yamundife hoafi ra himbori-ndeimboyei.

²⁶ Nindou yahurai ranana Satan ai aheimbo ahandi andürambe masemündündüri ahandi hoafi süngufembohünda. Nga ai hoafi hondü ra fifirarihindi ana, Satanindi andüri ra hinngirihimbo moanambühi aboedambo tükündahimboyei.

3

Bidifiranambo si tüküfeyoambe ana nindou ai moaruwai hohoanimo-ndeimboyei

¹ Se fifirihindi bidifiranambo si akimi tüküfembo-yoambe ana tinjirifo afindi tükündifemboe.

² Nimboe sapo nindou ai ahei fimbo yanğiri hohoanimondeih, kakimbo yanğiri hohoanimo pandihimboyei. Ai ahei fimbo yanğiri borindeih asu ngorü nindoumbo hohoanimo-koatendeih nindou bodimondambo tirifoefe hoafindeih, ngiri ahei boagiri-yei hoafi himborindei ndühündi. Ngiri nindou ranaheimbo hihifindihündüri asu ai Godindi hohoanimo süngufekoate-ndeimboyei.

³ Ai ngiri nindou bodimondambo hohoanimondei asu ngiri nindoumbo amboawiyeyi mbi sei. Nga ai daboadan nindou ngorümba amonğoni hoafindeimboyei, asu ngiri ahei fi wudipoapondih hihadihündi, nga ai hipoambofe-koatendeih nibe aboedayo ra moaruwaimbo-ndihimboyei.

⁴ Asu ai ahei ngunindambo amboani hohoanimo-koatendeih moaruwai moatükun randihimboyei. Ai hohoanimo hoeifekoate ratüpurindeimboyei. Ai hohoanimondeihiya, roana bogori nindou-ane fi mbi sei hehi Godimbo hohoanimokoate hifindandihündambo hihifi-hihifi hohoanimo yanğiri hohoanimo-ndeimboyei.

⁵ Ai Godindi hoafi ra fi yanğiri süngundi-himboyei, nga ahandi nginindi adükari engoro ra ngiri fifirindhindi. Se nindou yahurai ranahei fikimi ho-poani, nga yowani.

⁶ Nindou yahurai aiana nimorehi hihindi hohoanimoyeimbi moaruwai hohoanimoyeyi arihündi ranahei worinambo ho ahei hohoanimo ngorü-süngufe hifandimbo ranimboane nafi kokoarundi. Moaruwai hohoanimo ai ahei ngusüfambe botireandüra rani hohoanimo ra refembo hohoanimoyeyi arihündi.

⁷ Asu nimorehi ranai simbori yamundife sahümündi arihündi, nga ai ngiri Godindi anihondü hohoanimo ra fifirindhindi.

⁸ Horombo Sanes weimbo Sambres ai Mosesindi hoafi daboadi hihiriraneandi rani-süngumboane hapondani amboani anihondü hoafi ranahambo daboadi hihirarundi. Ranane ahamundi hohoanimo ranai mamikari-yomondühi asu ahamundi Godimbo hohoanimo ra moanane.

⁹ Nga ahei rani hohoanimo ra ngiri adükari tükündifeyo, nga wani. Munquambo nindou ai hoeindhindani ahamundi hohoanimo ai mamikari-ndapurimboe sapo horombo Sanes weimbo Sambres ramefineandi nou.

Timoti ai Godindi hoafi nginindi kikihimbi-ramünda-wamboane

¹⁰ Nga seana wandi yamundife, hahabodi marihandi asu wandi hoahoango ranahandi nimindi ra fifirowandühi süngumarowandi. Ro Godimbo anihondümborihinihi ngorü nindoumbo afurthe hohoanimo-yahandüri asu nindoumbo ngusüfo pariheandürühi tñirifo tüküfeyowan moanane sa nginindi nimboa marihandi ra se fifirowandi.

¹¹ Sapo ro Andiok, Aikoniam asu Ristra ngoafihü nindou ai wambo moaruwaimborihindirühi asübusi masehündi ra se fifirowandi. Ro rani ngoafihü tñirifo masahamindihiyosi, nga Adükari ai famarhendira aboedambo animboahi.

¹² Anihond-ane, muñguambo nindou Sisas Kraisi dibo nimboadeimbo Godindi hohoanimo sünguarihindi ana, nindou ai aheimbo moaruwaimbo-ndihindürimboyei.

¹³ Nga nindou moaruwai Godindi hoafi fi yangiri süngurundeimbi ahamundi hohoanimo ranai ngo-ngombo moaruwai hamindindimboe. Ai nindou bidifiriyei hohoanimo mamikari-rundürühanemo, nga asu ahamundi hohoanimo amboani mamikararapuri.

¹⁴ Ro sihambo hoafehanini, se hoafi himboriyafi mbura anihondümborowandi rani yangiri süngundo ngafi. Hoafi ra anihond-ane, sapo nindou düdi sihambo yamundi-marihinihi ranaheimbo wudipoaporo fifirowandüri.

¹⁵ Asu se fifirowandi sapo se nimori akidouyafambe hafimbo sihambo hohoanimo aboedi saimbo Godindi hohoanimo paiaroweimbi buk rani-boatei fifirimarowandi. Buk rananimbo hohoanimo aboedi daganinani Sisas Kraisimbo anihondümboridworani asu God ai sihambo aboedambo-ndeaninimbui.

¹⁶ God ahandi bukambe hoafi ra weindahimareandi. Asu yamundifembo, moaruwai hohoanimo nafuimbo, hohoanimo didiboado-fembo asu mbumundi hohoanimo süngufembo yamundife-mbohündambo hoafi ra aboed-ane.

¹⁷ Rananimbo nindou didiyei Godindi hohoanimo sünguarihindi ranai aboedi ratüpurü ratüpurü-mbohünda ndorihififirihimboanei.

4

Timoti ai Godindi hoafi hoafimbo nginindi mbiniñgu-wamboane

¹ Sisas Kraisi ai weindahi kudian asu ahandi nginindi hifandarandi ra tükündifeyoani ai yangiri niiboadeimbi asu yifiyeimbi ra yibobondearümbui. Ahandi asu Godindi himboahü ndanahambo sihambo ahini hoafehanini.

² Se aboedi hoafi ra bokarhefembo nginindi nimbafi. Nindou ai himborindeianiyoy asu wanindoaniyo ra se bokandihao ndandi. Nindou ai ahei hohoanimo moaruwai hoefemböhünda hoafindafindüri. Ai moaruwai hohoanimo-ndeiani se nginindi hoafindafindüri. Ahei ngusüfoambe kikimo-boadowandüri. Hinngirou hoafindafindürühi wudipoapondo yamundowandüri.

³ Himboriyafi, süngunambo ana nindou ai hoafi hondü ranahambo himborikoatendeimboyei. Rananimbo ai nindou afindi aheimbo yamundife-ndürimbo kokondihüpurimboyei nini hoafiyo ai himborimbo hohoanimoyeimbi ra yamundifendürümböhünda.

⁴ Rananimbo hoafi hondü ra hinngindihifih hehi moani hoafi yangiri ra süngundihimboyei.

⁵ Nga se muñguambo si wudipoapondo hohoanimondafi se tñirifo ndowandifi asu nindoumbo aboedi hoafi ra wataporimbo-ndandüri. Asu Godindi ratüpurü ra se anihondümborihandi ratüpurindafi.

Por yifimbo akim-ani

⁶ Wandi yangiri niñgo ra Godimbo sesi saimbo nahurai-ane, nga ndeara wandi yifimbo ra akim-ane.

⁷ Ro aboedi hamindi yifiariya, yangiri niŋgo semindimbo ra pipimayahi ranane ro pipi moendifemboyo-wami tüküyaheandühi wandi Godimbo anihondümbofe ra kikihari-hamindih.

⁸ Hapoana napo pipambe horombofe hefe semindimbo ranai yangori hifandarandi. Napo ranana ndahurai-ane. Adükari ai wambo mbumundi nindou mbüsümbui. Adükari ai mbumundi hohoanimo süngu nindou yibobore arandi sapo ahandi adükari yibobofe si ra tükündifeyoani napo ra wambo ndendrimbui. Ai wambo yangriyopoani asendiri, nga nindou muŋguambo didiyei ahambo weindahi tükündifiyuan hoeifimbo himboyeih amarei ranaheimbo amboa.

Timoti ai nimehünou Porimbo sowana mbüsünü-wamboane

⁹ Se wambo sowana nimehünou sinimbo tiriifondafi.

¹⁰ Demas ai hifihündi hohoanimo süngufembo afindi hohoanimoyuhü wambo hinŋgireandiri haya Tesaronaika ngoafinambo mahu. Kresens ai Garasia hifinamba mahu asu Taitus ai Darmesia hifinamba mahu.

¹¹ Asu Ruk mam yangiri-ani ro-dibo anüngu, ranimbo-animbo dügüfhü Mak ndowarindifi dügüfi. Rananimbo ai wandi ratüpur ra farihendiri haya ratüpurimbiyu-wamboane.

¹² Nga Titikusimbo ana Efesusinambo koamarhehina mahu.

¹³ Asu se asühüfi ana, wandi ngisihari hoeari war hoandar Troas ngoafihü Karpusindi worambe masiheheandi ra ndowandifi dügüfi, asu buk amboani kapeih. Sapo buk ninihondi hoearinambo nafiyoweimbi-mayo ra.

¹⁴ Areksander napo bras kapanambo nafira-randeimbi ai wambo afindi moaruwaimbo-mareandiri. Ranimbo-hünda süngunambo Adükari ai simbori ahambo moaruwaimbo-mbirir-amboane.

¹⁵ Nga se-amboani nindou ranahambo-animbo hbadambo. Nga ai-ani yihoe fi hoafi hifinambore arandi.

¹⁶ Weanğurüh ro kotambe simbori hoafimayahi ra moai nindou didai-amboani farihendiri, nga muŋguambo nindou ai hinŋgi-marhindiri. Nga God ai aheimbo amboawiyeyi mbeyahuamboane.

¹⁷ Asu Adükari ai ro-dibombo nüngumbo nginindi masendir ro aboedi hoafi ra Suda-yafe ndifo ranaheimbo didiboandithe wataporimbo-ndihamboyahi. Raniyo God ai wambo nimambeahindi ninihondi raion yahamonindi hümarhendiri.*

¹⁸ Mam rani-süngumboane Adükari ai wambo nindou moaruwaimbo-fembo hohoanimoayeyi ranambeahindi aboedambo-ndeandirimbi. Rananimbo ai sünambe nginindi hifandarandi ranambe aboedambo ndemündündiri gafumbui. Koadürümbo-koadürümbo ahambo aboed-ani mbisefimboane.

¹⁹ Asu se wandi hihifi hoafi Prisira weimbo Akwirambo asu Onesiforusindi worambeahindi aheimbo hoafindafi.

²⁰ Erastus ai Korin ngoafihü awi mbanüngu. Trofimus ai anğünimbomayua Muretus ngoafihü hinŋgi-marhini.

²¹ Asu se wambo sowanambo sifombo tiriifondafi ngisihari tüküfekoate-yoambe. Yuburus, Pudens, Rinus, Krodia asu muŋguambo anihondümbo-rihindeimbi ai shambo hihifi hoafi koararhehinini.

²² Adükari ai se-dibo mbününgu-wamboane. Nga asu ahandi moani hipoambofe ai se-dibo mbeyanğoro-wamboane.

* **4:17:** Nda kafeefe hoaf-ane. Raion ai nindou bidifiri mbura arandi. Kafeefe hoafi nimindi ra Porimbo tiriifo tüküme Feyowa yifimbo yangirimayu, nga God ai ahambo mafarheira aboedambomefiyu.

Taitus Pas Por ai Taitusimbo sürü papimarandi

¹ Ro Por Godindi ratüpurıya asu Sisas Kraisindi hoafi sahamindi ha-rihandeimb-anahi. God ai nindumbo wand-anei yahu-ndüreimbi ranahei anihondümbofe ra nginemindi-ndürimbo asu Godindi mbumundi hohoanimo fifirife süngufemböhünda kafoare hinıngi-mareandür-ane.

² Anihondümbofe asu fifirife ranahandi nımindi ra yangrı koadürü-koadürümbo nıngombo ranahambo hımboayefi ranane. Horombo hıfi nafıkoate-yuambe God tı kai hoafıkoateyu-randeimbi ranahambo horombo hoafımareandi.

³ God ai yifirımayu rasımboanı ai ahandı hoafi ra weindahı-mareandi. God sıhefımbo aboedambo-reamunı-randeimbi ai randowandi yahuhü wandı warıhü hoafi ra masıhenda ro ahandı hoafi-süngu randowandi bokarıhehe arıhandı.

⁴ Taitus, ro sıhambo pas nda sürü paparıhandı. Sıhehi mamındıhüندی anihondümbofe hohoanimo ranınambo wandı nımorı nahurai-anafı. Nga Ape God asu Sisas Kraıs aboedambore-randeimbi ai moanı hıpoambofe asu ngusüfo afurıfe kife hohoanimo mbısabınanı-amboane.

Taitusındı ratüpurı Krit airanıhü

⁵ Bıdıfırı ratüpurı moendıfe-koate anıngo ra moendıfe asu muıguambo adükarı ngoafıhü anihondümbo-rıhindeimbi hıfandıimbo nındou kafoefe hinıngı-femböhünda horombo hoafımayahı süngu ro sıhambo airan Krit ranıhü hinıngı-marıheanı.

⁶ Hıfandı-randeimbi nındou ranai nındou-yei hımboahü mbumundındu haya nımorehi mameimbındu. Asu ahandı nımorı amboanı Kraısımbo anihondümbo-mbırıhind-amboane, nga ai yowanı boagrı-yei hoafı amboanı hımborıkoate-ndeimboyei.

⁷ Se fıfırowandi, anihondümbo-rıhindeimbi hıfandı-randeimbi ai Godındı ratüpurıyu-randeimb-anı. Ranımboane asu ahandı hoahoango ra aboedımbeyo-wamboane. Ai ngırı moaruwai hohoanimo ahei hımboahü randeanda hoeındıhındı asu ngırı afınd-afındındu. Asu ai ngırı ngusüfoambe nımai hüfındu. Asu ngırı bıa ndümündü haya afınd-afındındu ndandı. Ai ngırı nındou harındu asu ngırı kıkı napombo semındımbo hohoanımondu ndandı, nga yowanı.

⁸ Ai nındou ngorü ngoafıhüندی ahei ranaheimbo worınambo-mbıreandür-amboane, nga asu ai aboedı hohoanimo ranı yangrı hohoanımondühi sıngumbıreand-amboane. Nga ai aboedı dıboadorıhoei nüıgumbo Godındı hohoanımo ranı yangrı hıfandımbırand-amboane. Asu ai ahandı fı muıngu ra wudıpoapore hıfandımbırand-amboane.

⁹ Nga asu ai anihondü hoafi yamundı-marıwuri ra kıkıhı-mbıramündu-wamboane. Rananımbo asu ai nındou bıdıfırambo yamundı-ndeandürühi, ahei ngusıfoambe kıkımımbıfoareandür-amboane. Asu yamundıfe hoafi aboedı rananımbo nındou ai anihondü yamundıfe hoafi mbaharıhehındı ranaheimbo ai ndore hoafımbıyundür-amboane. Rananımbo asu ahei moaruwai hohoanımo ra yarıhi hoeımbırıhind-amboane.

Krit nındou ai afındı tı kai hoafımb-anei

¹⁰ Yını, nındou afındı ai hoafı mbahıbadı-rıhoundeimbi anıngomo, nga moanı hoafi yangrı-anemo, asu nındou aheimbo tıkaruhou wosıhoafı hoafıyomo-rundeimb-anemo. Nındou afındı ai rawarundı ra ai Suda-anemo, nındou fı-hoearı karu tırıhoemo-ndeimbi-yomondi mamısır-anemo.

¹¹ Nindou yahurai ai hohoanimo yamundarundi ra sibirigi randidundi. Ranane asu nindou bidifiri mam worambeahindi, ranaheimbo ngusüfo mamikararunduri kak semndimbohünda. Ranamboane se nindou yahurai-yafe yafambe ra kikihindapundifi.

¹² Horombo Kritikündi fifireandeimbi ahandihoari hoafiyuhü yahuya, 'Kritikündi aiana tikai hoafiyei arihündi. Ai nimambeahindi ninihondi moaruwai nahurai ratüpurimbo yiboarukoyeih afindi sahüsi arihündi,' mehu.

¹³ Rani hoafi ra anihond-ane. Ranamboane se aheimbo nginindi aboedi hoafindafinduri. Rananambo asu Adükarimbo anihondümbofe ra nginindimbeyo-wamboane.

¹⁴ Rananambo Suda-yafe hürütühoafi yangiri asu nindou ai hoafi hondümbo daboadi hihirarihindi ranahei ahini hoafi ranahambo ngiri hohoanimondei.

¹⁵ Nindou didiyei ahei hohoanimo sürühoeimbayo ana, asu ranaheimbo muᅅguambo moatükun sürühoeimb-ane. Nga asu nindou ai moaruwai hohoanimoayei ra moai Kraisimbo anihondümbo-rihindi, ranaheimbo muᅅguambo moatükun sürühoeimb-yopoani. Nga ahei hohoanimo ngusüfoambe afoero ranamboani moaruwai-ane.

¹⁶ Yafambe yangiri ai yarhi hoafiyehi, 'Ro Godimbo fifirihini,' asei. Nga asu ahei hohoanimo yarhi nafuiyehi Godimbo daboadi hihirihorühanei. God ai aheimbo moai wudireanduri. Ai hoafi kikihirihindühanei, nga ai ngiri aboedi hohoanimo randidi.

2

Hoafi nda nimorehi nindowenih boagirambo hoaf-ane

¹ Nga Taitus, se ndorihoeimbi hohoanimo rani-süngu nimorehi nindowenihimbo yamundowanduri.

² Nindowenih boagiri ranahamumbo hohoanimo nda süngufembo yamundowapuri. Ai ahamundihoari ndondu hibadundühi, nginindi-hamindi anihondümbondundi. Ai ngusüfo parundühi asu tñirifo tükündifeyoani moanane mbisimo nginindi mbiniᅅgomond-amboane.

³ Mare yahurai-animbo nimorehi boagirimbo amboani yamundowanduri. Ai aboedi sürühoeimbi yangiri niboadeih asu daboadani amonᅅonimbo hoafindeimboyei. Asu aheimbo nginindi hamindi bia ra hibadarümboe, nga yowan. Nga ai aboedi hohoanimo süngufembo ra yamundimbirihind-amboane.

⁴ Asu nimorehi ngusüfo kikihirihindeimbi ranaheimbo yamundife-ndurimboane aboedi hohoanimo ndahurai: Ai ahei nindowenihambo ngusüfo pandhipuri, asu ahei nimirambo amboani mam yahurai ngusüfo pambirihindur-amboane.

⁵ Asu ai ahei hohoanimo ra wudipoaporih hifandirihündühi, mbumundi mbiniboadei-amboane. Asu ahei wori ra diboadorihindühi hifandi-mbirühünd-amboane. Asu muᅅguambo aboedi mbifarihhindur-amboane. Rananambo asu ahei nindowenih-yafe hoarehi mbiniboadei-amboane. Ai rani hohoanimo ra muᅅgua süngumbirihünd-amboane. Rananambo nindou ai ngiri Godindi yamundife hoafi ranahambo tiriboandih hoafindei.

Hoafi nda hoarifamborimbo hoaf-ane

⁶ Mam yahurai se hoafindafipuri, nindou akidou hoarifambori-yomondeimbi ranahamumbo, nga ai-amboani ahamundi hohoanimo ra ahamundihoari wudipoaporu hifandimbirund-amboane.

⁷ Hohoanimo muᅅguambo se rawarowandi ra, se-amboani aboedi nafuimbo nimbafani nindou ai shambo horihininhü süngu-mbirihinin-amboane. Nindou yamundife ratüpuru ra anihondümbo hondü ndondo yamundowandi.

⁸ Asu se anihondumbo yangiri hoafindafi ndandi. Rananimbo nindou ai ngiri sishambo moaruwai-ani mbisei. Nga rananimbo sihelimbo nginindarihumuni ai amoanngi-ndeimboyei sapo sihelimbo moaruwai hoafimboaye ra ninimoatukuni moaruwai moai rarihundi.

Hoafi nda moani ratupuriyei-rihundeimbimbo hoaf-ane

⁹ Se moani ratupuriyei-rihundeimbi yando yamundowanduri hoafindafinduri munguambo moatukuni ai ahei bogori ranahandi hoarehimbeyi-amboane. Asu ai diboadondihi aboedi ratupuri ratupurimbeyi-amboane. Rananimbo ahei bogori ranai 'aboed-ane' mbeyahomondur-amboane. Asu ai ngiri ahei bogori ranahamumbo moaruwai hoafi simbori hoafindahupuri.

¹⁰ Asu ai ahamundi-mayo napo bidifiri moani ndahumundimboyei, nga yowan. Rananimbo bogori ai aheimbo anihondumbo-ndundurimboemo. Raninambo asu ahei ratupuri munguambo raninambo siheli God aboedambo-reamuneimbi ahandi yamundife hoafi ranahambo nindou ai aboed-ane mbiseimboyei.

Sihiri aboedi niboadefombo Kraimbo hibadihurimboane

¹¹ Sihiri fifirihundi, nimorehi nindowenih mungu aboedambofe-ndurimbohunda Godindi moani hipoambofe weindahi tukumefeyo.

¹² God ai sihelimbo moani hipoambo-mareamuni hohoanimo ranai-ane sihelimbo yamundi-reamuni arandi. Godimbo daboadi hihirife hohoanimo asu munguambo hifinindi hohoanimo moaruwai ra hinngi-fembohunda yamundi-mareamuni. Sihiri wudipoapondihu hohoanimo-ndefomboane, ndasimboani mbumundi hahabodefuh asu Godindi hohoanimo sngundi-humboane.

¹³ Sihiri yarihundani anihondumbo-ndihunduh, siheli God asu Aboedambore- amuni-randeimbi Sisas Krai ai himboamupuimbo-randeimbi dibofe weindahi tukufemboayu ranahambo hihifi-hihifiyefuh hifandarihundi.

¹⁴ Sisas ai sihelimbo munguambo moaruwai hohoanimo-ambeahindi aboedambofe- munimbo yifimayu ahandi yangiri suruhoeimbi nindou ningombohunda. Nindou ranai aboedi hohoanimo yangiri sngufembo hohoanimondei nduhundi.

¹⁵ Hoafi ra yamundowanduri ndandi. Aheimbo nginemindurimbo asu moaruwai hohoanimo hinngi-fembohunda nginindhundo hoafindafinduri ndandi. Nga asu sishambo nindou ai nindou yangir-ani mbiseimboyei.

3

Sihiri aboedi hohoanimo ranahambo nginindi niboadefimboane

¹ Se nimorehi nindowenihambo ngusüfoambe botindowanduri ndandan-animbo, ai gafman asu gafmani-yafe ratupuriyomo-rundeimbi-yafe hoarehyeihi ahamundi hoafi sngurihinduh nafindhundi nimandeimbo aboedi ratupuri ratupurimbeyi-amboane.

² Nga asu ai ngiri nindou ngorumbo moaruwai hoafindei. Asu ai ngiri yifiarindei, nga ai wudi-wuindeih nindou-yafe himboahü ahei fi hifinambo-ndihindi.

³ Nga se fifirowandi, horombo sihiri amboani ngusüfokoate-yefi, hoafi himborikoate-yefi asu Satan ai sihelimbo tikai hoafimemuni. Sihiri afindi moatukuni moaruwai hohoanimo ngusüfoambe botirea-ndeimbi, ran-hoarehü manimboefi. Sihiri nindou moaruwaimbofe hohoanimo sngurihu asu napo hohoanirihu marihundi. Asu sihelihoari amboani simbori ngininduriyefi rihunduh maniboadefi.

⁴ Nga asu God Aboedamboreamuni-randeimbi ai sihelimbo hohoanimo-yumunuh hipoambo-mareamuni ra weindahi tukumefeyo.

⁵ Sihiri moai aboedi hohoan+moyefani-yupoani ai sihefimbo aboedambo-mareamuni, nga wani. Nga ahandi hipoambofe ranamboyu sihefimbo aboedambo-mareamuni. Ai sihefimbo popoai-marihemuna, sihiri nimori aboedi tukumehunda asu Yifiafi Aboedi ai sihefimbo simbori yangiri aboedi ningombo masemuni.

⁶ Sisas Krai Aboedamboreamuni-randeimbi ahandi sunguyo God ai sihefimbo Yifiafi Aboedi afindi masemuni.

⁷ Kraiindi hipoambo ra sihefimbo mbumundi nindou yaho dukamareamuni. Ranamboane asu yangiri koaduru-koadurumbo ningombohunda sihefimbo kamafoareamuni. Ranahambo anihondumbo-ndihunduh hi badihu nimboefimboane.

⁸ Rani yamundife ra anihond-ane. Nga se ranahambo hoafindafani nindou aboedi fifirimbiri-hind-amboane samboanahi hoafayah. Rananambo asu Godimbo anihondumbo-rihindeimbi ai aboedi hohoanimo sungufembo tiri+fombeyi-amboane. Rani-moatukuni aboed-ane asu munguambo nindou fandihendurimboe.

⁹ Nga asu mamikarambo hihindi hoafi ra ai dudu-duduyei wakirihirihunduh, amao mamiyei ndurimbo wataporimboruh, asu nginindiyehi Mosesindi-mayo ahinumbi hohoanimo ranahambo hoafina simbori-simborayei, nga ranahambo se ngasundowandi. Nga sihiri fifirihundi ranana ngiri sihefimbo fandihemun asu ai ngiri sesi aboedi hisindo.

¹⁰ Nindou yikurubu-reandeimbi ahambo mamimboyo yimbumboyo ahini hoafindafindo. Nga ai hoafi himborikoate-nduani, se ahambo daboadi hihindi-wori.

¹¹ Se fifirowandi, nindou yahurai ra ai nafi aboedi hini ngirunduh moaruwai hohoanimoyomo arundi. Asu ahamundi moaruwai hohoanimo ranai ahamumbo pap-hoafimarapuri.

Bidifiranambo hoafi

¹² Sungunambo Artemasiyu asu Tikikusiyu shambo sowana koandih-hinimboyahi, nga se wambo sowana Nikoporis ngoafinambo sifombo tiri+fondafi. Nga se fifirowandi, ngisihari tukifeyo-ambe ro Nikoporisihu nimboamboanahi masahi ra.

¹³ Se ahinumbi fifirundeimbi Sinas weimbo Aporosi yimbu ahafanimbo nafi ho ra wuindo fandihawapira ai ngiri nini-moatukunimbo mbonimbo-ndandifani.

¹⁴ Sihefi nindou ai aboedi ratupuri raniwami niboadeimbo ra fifirimbiri-hind-amboane. Asu nindou mbonimbo-arihumundi, ranaheimbo mbifarhe-hindur-amboane, asu ai hifi ndanhu ngiri moani nimboei.

¹⁵ Munguambo nimorehi nindowenih ro-babidi aniboadei nda ai shambo hihifarahunini. Anihondumbo-rihindeimbi ai yhoefimbo hohoanimo-ayahumuni ranaheimbo hihifindanduri. Nga moani hipoambo hohoanimo ra munguambo se-babidi mbeyangoro-wamboane.

Firemon

Pas Por ai Firemonimbo sürü papimarandi

¹ Firemon, sihambo pas nda ro Por-anahi sürü paparhandi shefi wandafi Timoti dibo. Ro Sisas Kraisindi ratupuri süngunambo karabusyahe nimboamboanahi asu yihoefti wandafi se ro-babidi mamı ratupuri ratupuriyefi-rihundeimb-anafi.

² Asu ro shefi rehi Afia-ane asu shefi wandafi Arkipas ai ro-babidi ami nahurai Kraisindi ratupuri ratupuriyefi-rihundeimb-ani asu Kraisindi nendi shafi worambe fandihirihundeimbi ranaheimbo amboani pas nda sürü paparhandi.

³ Ape God Adükarı Sisas Krais-dibo ai sheimbo moani hıpoambofe hohoanimo asu ngusüfo afurıfe kifeimbi hohoanimo ra mbısabinandür-amboane.

Firemon ai Adükarımbı ngusüfo parirühi anihondümbı-rirühani

⁴⁻⁵ Se Adükarımbı ngusüfo parıworühi anihondümbı-rıworı arandi asu Godındi nendi ranaheimbo amboani ngusüfo parowandürı arandi hoafi ra himborıyahühanahi. Ranımbıboanahi muŋguambo si ro Godımbı didıbafıyahühi ra sihambo hohoanimo-yahanınühi dükarıheanınühanahi asu ranımbıbohünda ro wandi God rana-hambo didıbafıyahando arıhandi.

⁶ Se ro-babidi anihondümbıfe-rambo anımbafi. Ranımbıboanahi asu ro Godımbı didıbafıyahando arıhandi shafi anihondümbıfe ranı randeandani aboedi shafi hohoanimoambe tükümbıfeyo sahehea. Sıhırı Krais-babidi anımbıboefti asu ranınambo ahandı-mayo muŋguambo aboedi moatükunı sıhırı masahumındefi ra se ndondo türüboadowandi sahehea didıbafıyahando arıhandi.

⁷ Karıhası wandafi, se Godındi nendi ranaheimbo ngusüfo parowandürı arandi ranımbıboane asu aheimbo ngusüfoambe ngınıra-mındındürı arandi. Asu ranınambo afındi hıhıfi-hıhıfiyahühi wandı ngusüfoambe afure akiaro.

Firemon ai Onesımusımbı wandafımbıborıri mbıserümandu-wamboane

⁸⁻⁹ Se mamı moatükunı rambırowanda saheheamboanahi. Ro sihambo Kraisindi süngu randowandi randowandi-ndamboyahi ra yıhımbıkoate-anahısı, nga ngusüfo pefe hohoanimo ranı-süngu sihambo düduweheanıni. Sapo ro Por boagırı-yamboanahi asu ro Kraisindi fondühi ahandı hoafi semındi hımbıhındamboanahi, nga haponda ro karabusıyaheamboanahi. Nga asu ro sihambo ngusüfo parıheanıni wamboanahi hınıngırou safı ndarıhe hoafıyahanıni.

¹⁰ Ro sihambo ndarıhe düduweheanıni Onesımusımbı-hındambo. Aiana wandı nımorı hond-ani Kraisindi sünguna. Ro karabusıyahe nimboambo Kraisımbı anihondümbı-fembo yamundımarıhin-ani.

¹¹ Horombo ana ai moai mamımbı amboani sihambo aboedi farıhenıni raranı ratupuri ra, nga hapondan-ambe ana ai se-anafi asu ro-anahi sıhehımbı aboedi nınıni ratupuri fandıhemunümbı.

¹² Haponda ro ahambo sihambo sowana hıhırıhını koararıhehını asu ai wandı ngusüfoahünd-ani.

¹³ Ro aboedi hoafi ra sahamındi hahabodıhane ranıhümbı wambo ndanıhü karabusı-marundıra anımbıboahi. Ranımbıboyahi asu ro Onesımusımbı ndanıhü kıkıhındühi-mındıhanı asu ai shafi fondıhü wambo mbıfarıhendıra sahehea hohoanımoayahi.

¹⁴ Asu awı ro sihambo wambo farıhefe-ndırımbı hıti-hıtiyonınımbı ana moeisahi, nga moanı wambo se randowandi mbısafan-anımbı randıheamboayahi. Se shafi

hohoanimo nambo refemboanahi randowandi asahi. Ranimbo ana, ro ngiri nini-moatükunü nününgundheandi, nga nda wambo se randowandi mbisafan-animbo randheamboyahü.

¹⁵ Ai sishambo akidou hinngi-mareanini, nga awi refeanasi asukai se ndowarindifani ai se-dibo gedühi mbününgu-wamboane.

¹⁶ Ai se-dibo moani ratüpurüyu-randeimbi-yupoani, nga ngusüfo pariworeimbi wandafimbiyu-wamboane. Nga ra aboedi safane. Se yahurai ahambo ndowarindifi. Ro ahambo ngusüfo pararhini, nga sishambo ai moani ratüpurüyu-randeimbi asu Kraisindi süngu sifahü wandafi kapeih-ani. Ranimbo se ahambo afindi safi ngusüfo pandiwori.

¹⁷ Nga asu wambo se sifahü wandaf-anahi asafindiri ana, asu mare yahurai-safi ahambo amboani wandi wandafi mbisafindowohü hühindiwori.

¹⁸ Asu ai sishambo moaruwai hohoanimo-yuninühi sifahü-mayo bidifiri moatükunü moani asemüdu ana, se süngunambo rani-moatükunü ranahambo wandi ndüri pando mbunda hoafindafindiri.

¹⁹ Ro Por wandi warinambo simbori saimbo moatükunü sürü parhe asheheandi. Ro-animbo sifahü nine-moatükunü ai ramareandi ranimbo sishambo hihirindihe ndahaninimboyahü. Nga se wandi sünguyafi anihondumbo-rowandeimbi tükümefoandi rani-nambo se simbori wambo saimbo-aiyafi ranana sifahü fi nngö hohoanimo rananesi, nga asu ro ngiri ranahambo sishambo watapori-mbondihanini.

²⁰ Nga wandafi, sihiri Adükari-babidi animboehi ranimboane asu se wambo hihifi-hihifindafindiri. Sihiri yibobo Kraisindi nindou-anehi, nga ranimbo-hünda se wandi ngusüfoambe ndondo kündowandürühi Onesimusimbo wandafi mbisafindowohü hühindiwori.

²¹ Se wandi hoafi himbori-ndamboyahü sahehea anihondumbo-rheaninühi pas nda sürü paparihanini. Ro haponda sishambo rani hohoanimo ra randowandi sahehea düduweheanini. Rani hohoanimo ra ngasüdo hawa asu aboedi adükari hamindi rani-poanimbo randowamboyahü sahehea fifiri-heamboanahi.

²² Awi ro sishambo mamü hoafi ngörü hoafindahanini samboanahi. Asu se randowandühi wambo sifahü worambe fondi nafindihao hinngindowandi. Nga ro fifiri-heamboanahi God ai shei didibafife ra himborindu haya asu wambo sheimbo sowana koandhendiri yahumboani.

Hihifi hoafi bidifiri

²³ Epafra ai ro-dibo Sisas Kraisindi hoafi süngunambo karabusiyaho ndanihu animboehi ai sishambo hihifaranini.

²⁴ Wandi Kraisindi ratüpurüyefi-rihundeimbi Mak, Aristakus, Dimas asu Ruk aimboani sishambo hihifarünini.

²⁵ Adükari Sisas Kraisindi-mayo moani hipoambofe hohoanimo ranai shei ngusüfoambe mbimarondür-amboane.

Hibru Hibruhündi anihondümborihindeimbimbo pas sürü papimarandi

God ai ahandi nimorindi süngu sihefimbo hoafimayu

¹ Horombo God ai afindimbo afindi moatükuni süngure haya sihefi amoao mamí ranaheimbo ahandi hoafi hoafiyomo-rundeimbi-yomondi yafambe süngure haya hoafiyundüri marandi.

² Nga asu hapondani bidifirani si ndanambe-ane God ai ahandi Nimorindi yafambe süngure haya hoafiyumunimboani. Nimorindi sünguyu God ai muᅅguambo moatükuni sünü hifi ra nafimarandi. Raniyu asu ai Nimorimboya, ai muᅅguambo moatükuni ra ahandi yangirimbeyo-wamboane yahuhaya kafoariri hinᅅngimariri.

³ Ranani asu Nimori ranai God ahandi si adükarí ranambe himboamupui-randeimbani. Ranani asu ai Afindandi fi wusindamündümbo nou anüᅅgu. Ranane asu ahandi hoafindi ᅅᅅinindi ranambo muᅅgu moatükuni ra kikihamindi anᅅᅅo. Ranane asu sihefi moaruwai hohoanimo foafoefembo ratüpurí ra moendire haya süngunambo hafu Bogorí Hondündi warí hondü warani bogorí hondümbofi mamaru.

Nimori ai sünambeahindi nendi ᅅgasündeamboani

⁴ Godindi Nimori ai adükarímbofi tüküfiyuane asu sünambeahindi nendi ai rani hoarehi tüküme fundi. Mami yare ra nou-ane Ape God ai ahambo 'Wandi Nimori' yahu dükarirühi adükarí ndürí ra sagadowohü asu sünambeahindi nendambo ndürí akidou masagapuri.

⁵ Nga God ai mamí-simboani moai sünambeahindi nendi ranahamumbo mamimbo amboani hoafiyuhüya,

"Hapo ro sahea, 'Seana wandi nimor-anafi,

ᅅᅅa haponda ro sihafí Apembo-yaheamboanahi,'" asahi, *Buk Song 2:7*

yahu. Asu asükaí moai sünambeahindi nendi mamimbo yahuya,

"Ro ahandi afindindamboyahi,

ᅅᅅa asu ai-amboani wandi nimorindümbui," *2 Samuei 7:14*

yahu.

⁶ Nga ndeara ai ahandi amᅅᅅo nimori mamí hifina koafoefimbo yahuhaya hohoanímoyuhü nimarümbo, asu ai mamí yare hoafiyuhü yahuya,

"Muᅅguambo sünambeahindi nendi rani amboani moani ahambo yangir-animbo hohoanimo-ndimondowohü, 'Ai yangir-ani adükarayu,' mbisimo," *Io 32:43*

mehu.

⁷ Hoafi nda ndahuraiyo ai sünambeahindi nendambo yare hoafiyuhü yahuya,

"Aiana sünambeahindi nendambo werí nahurai nafirapurühi,

asu ahandi ratüpuríyomo-rundeimbi ranahamumbo hai imami nahurai nafirapurí-randeimb-anemo," *Buk Song 104:4*

mehu.

⁸ Nga ahandi Nimori ranahambo God ai yare hoafiyuhü yahuya,

"O God, sihafí ᅅᅅinindi hifandarandi ranana koadürümbo-koadürümbo hohane,

Se sihafí nendi ranaheimbo mbumundi hohoanimo süngu anandi hifandrandüri arandi.

⁹ Seana nᅅne-moatükuni mbumundayo ranahambo yafohorowandühanafi,

ᅅᅅa asu nᅅne-moatükuni farifarümbayo ranahambo yiᅅoaruko-rowandühanafi.

Ran+imbo-hündamboyo s+hafi God ranai Adükar+imbore d+bon+yun+ni
 h+ni+ng+marean+ina h+h+fi-h+h+fayafi,
 sapo s+hafi wandafi mam+imbo yahurai h+h+fi-h+h+fi segopur+koate-a,” *Buk Song*
45:6-7

mehu.

¹⁰ Ai asükaiyu Ni+mor+imbo yare hoafi+yuhü yahuya,

“O Adükar+i, horombo bi+d+fi+ran+ hondü se h+fi naf+ra mbura
 asu s+hafi war+nambo ni+moamo sünü ra naf+marand+.

¹¹ Ran+moatükun+ ranai ana awand+hoemboe,
 nga seana moan+ rando yahurai yang+ri+ ni+amboamboyafi.

Ran+moatükun+ ranai ana muŋguambo sapo hoear+ rawefeyo nou yahurai
 won+mb+ind+imboe.

¹² Asu se warambeimbi hoear+ momondefeyo nou rando
 ran+moatükun+ ra momondo-wamboyafi.

Asu se randowandan+

ran+moatükun+ ranai nindou hoear+ ngorü güdeandan+ ngorü h+imboayu nou
 rand+femboe.

Asu seana ng+ri+ ngorüpoan+ findafi,

nga moan+ koadürümbo-koadürümbo yahurai yang+ri+ ni+mbaf+imboanafi,” *Buk*
Song 102:25-27

mehu.

¹³ Nga God ai moai sünambeah+nd+ nendambo mam+imbo amboan+ yare hoafi+yuhüya,

“Wand+ war+ hondü waran+ se ni+mar+fi,

nga ranan+imbo asu süngunambo s+hafi hürütümb+ nindou ranaheimbo s+hafi
 yirümbo hoareh+ h+ni+ng+ind+heandüran+,

asu se yiri püh+ndafi ni+mand+fi,”

Buk Song 110:1

yahu.

¹⁴ Sünambeah+nd+ nend+ ra asu ni+nemoa? Aiana God+nd+ d+bor+h+nd+ nend-
 anemo. Aiana God+nd+ ratüpur+ ratüpur+yomo-rundeimbi yang+ri-anemo, asu ai
 koamar+hepur-anemo sapo nindou aboedambofe-ndür+imboayu ranaheimbo far+hefe-
 ndür+imbohünda.

2

Nindoumbo aboedambofe ranana adükar+ ham+nd+ane

¹ Ran+imboane awi s+h+ri+ moan+ ni+ne hoafi h+imbor+mayef+ ra ng+ni+nd+ saf+
 ki+ki+h+nd+hum+ndef+ hohu ranahambo süngund+humboane. Ranan+imbo asu s+h+ri+
 ng+ri+ ran+moatükun+ ranahambo gübüsüboad+hundüh+ fun+nd+hehund+.

² Horombo God ai sünambeah+nd+ nend+yomond+ yafambe süngure ah+nümb+
 hoafi hoafi+yumbühünd+ ng+ni+nd+ meŋgoro ranahambo an+hondümbo-femboane. Nga
 asu nindou düdi ai süngufekoate-ayu-ane asu h+imbor+koate-ayu-ane ranana nindou
 ranai ni+ne-moatükun+ moaruwai ramareand+ simogodüh+ t+ŋ+ri+fombü hohoan+mo
 masahümünd+.

³ Ran+imbo-hündambo-an+imbo asu adükar+ ham+nd+ aboedambofe-mayo ra s+h+ri+
 h+imbor+ndefüh+ gi+g+ri+ana-mboefeyo ana, ra asu nüngund+hu mafeboehua? Sapo
 Adükar+ ai ahand+hoar+yu aboedambofe hohoan+mo ranahambo weaŋgurüh+ hondü
 watapor+imbo-marand+ane. Ran+yo asu nindou di+di+yei h+imbor+mayei ranai ranana
 yi+hoef+imbo an+hond+anes+ masei.

⁴ Mam+ yare God ai ahand+ aboedambofe hohoan+mo an+hond+anes+ yaho hoafi
 ra ahei fih+ türe haya adükar+ ng+ni+nd+ moatükun+, asu hepünüfeimbi moatükun+
 af+nd+ ranambo ahei hoafi ra an+hond+ane yahu nafuimemuni. Ran+yu asükaiyu

Yifiafi Aboedindi rani-poanimbo rani-poanimbo nginindi ra moani ahandi ho-
hoanimonambo yangiri nafiramundi yibobo-mareanduri. Asu ranimbo-hundambo-
animbo sihiri gigrana-mbofepoani, nga himborayehi ra kikhisafi-yimindimboane.

Aboedambofe-rambo Nindou bogori

⁵ Simbori ningo hohoanimo tukufemboayo ranahambo wataporimbo-arihundi
ra God ai moai sunambeahindi nendi bogorimbofe hifandiyoy ningombo dibonyu
hiningireapuri, nga wani. Nga nindoumboyou ramareandi.

⁶ Refembo-mayoyosi, nga asu Godindi bukambe ngoru-kimi yare hoafiyowohu
yahoya,

“Nindou ai sihafimboahuni nea,
asu God se ranaheimbo hohoanimo yafai?”

Nindou nimori ranai nini-moatukuni-mayei-amboyafi
se ranaheimbo didiboado-rowanduri hafarand-a?

⁷ Sapo se nindou aheimbo moani bodifombo sunambeahindi nendi ranai nimoamo-
yomondani

asu aheimbo rani-hoarehi rowanduri hiningi-marowandur-anesi.

Nga asu se ahambo nginindi sabado hawa ai adukari hamindi hond-ani safindo hawa,
ai mungu moatukuni ranahambo bogorimbofi mbuningu-wamboane,

⁸ Se nindou ranaheimbo mungu moatukuni ra ahei hoarehimbeyo-wamboane safi
hawa hiningi-marowandur-ane,” *Buk Song 8:4-6*

meho. Ai rani-moatukuni rareanduhimbo munguambo moatukuni engoro ra nindou
hoarehi hiningi-mareandur-ane. Nga asu moai hapondanambe ana hoeirihunda
nindou ai munguambo moatukuni engoro ra hifandihundi, nga wani.

⁹ Nga sihiri Sisanimbo hoeirihuri! Bodifomboyou God ai ahambo sunambeahindi
nendi-yomondi hoarehi hiningimariri. Asu ahandi moani hipoambofe hohoanimo
rani-sungunambo munguambo nindou ranaheimbo sunguna yifimbiyu yahuhaya.
Haponda sihiri hoeirihura Sisanimbo aningu God ai ahambo himboamupui-randeimbi
nginindi sagado hayambo ai adukari hamindi hond-ani ehundo sapo ai asubusi
ranifihimbo yifimayu ranimbo-hundambo wambo.

¹⁰ God aiana mungu moatukuni ra nini-moatukuni-ani asu ai munguambo moatukuni
ra nafimaranda tukumefeyo. Ai ahandi nimori afindi ranaheimbo semundunduri
hafo aboedambo-fendurimbo asu ahandi himboamupuimbo-randeimbi ranambo
yibobofe-ndurimbo mehu. Ranimboane asu God ai Sisanimbo asubusi sunguyo
ahambo boatei hondu ndore nafirumundi hiningimariri. Ranimboyou asu Sisanimbo
animbo nindou aboedambofe-rambohundambo horombofe bogor-ani. God ai rani
moatukuni ramareandi ra moani mbumundi hamind-ane.

¹¹ Sapo Nindoumbi suruhoeimbi hohoanimo sagaduri-randeimbi ranani asu nindou
suruhehindeimbi-mayei rananei munguambo aiana Afindi mamirani ranahandi nimori
yangir-anei. Ranimbo-hundambo wamboane asu Sisanimbo ai ngiri aheimbo wandi
akohoand-anei yahundurimbo amoningu-ndu.

¹² Asukaiyu ai hoafiyuhü yahuya,

“God, Ro wandi akohoandi ranaheimbo sihafimbo ratupuri ranahambo wataporimbo-
ndihandurimboyahi.

Mungu afindi fandife-ambe ro sihambo kakisaondi-haninuhimbo God adukar-ani
mbisahaninimboyahi,” *Buk Song 22:22*

mehu.

¹³ Asukaiyu ai yare hoafiyuhü yahuya,

“Ro ahambo yangiri ngusüfo pandihinuhimbo anihondumbo-ndihini ngamboyahimbo,” *Aisaia*

8:17

mehu. Asukaiyu ai yare hoafiyuhü yahuya,

“Ro ndanimboahi God ai wambo munguambo nimori masendirani-babidimbo,”
Aisaia 8:18
 mehu.

¹⁴ Sapo nimori ranai nindou fimboyahi nimboei-ambe asu Sisas ai-amboani mamiyare ai ramehindi nahurai tukufi nindoumbofi haya manungu. Hifi ndanihu ahandiyifi sungu sapo Satan yifiyo-rambo hohoanimo nimindhuhü anungu ranahambo raguanambo-ndihin yahuhayamboyu tukumefiyu.

¹⁵ Nindou yifimbo yihimboyei habodei marihundi. Munguambo si maho ra ai hifi ndanihu nimboei-ambe ra yifimbo yihimbombo ranai kikihisafiramindinduri manungo. Rani-sungumboyu Sisas ai hifi ndanihu yifimayu aheimbo yifi yihimbombo ranambeahindi aboedambofe-ndurimbohunda.

¹⁶ Sihiri rani-moatukuni ra fifirihundi, Sisas ai moai sunambeahindi nendifarihenduri randi, nga Abrahamindi ahuri mamifarihenduri arandi.

¹⁷ Mami rani-sungumboyu asu ai-amboani ahandi wandafi mamiyare ramehindi nou munguambo moatukuni ra ahandi fi amboa mamiyare yahurai tukumefeyo. Raniyu ai hipoambore-randeimbi asu ndore hohoanimo Godimbo sai-randeimbi bogori adukarimbofe tukufembohundambo nindoumbofi tukumefiyu. Ai ramefiyu ra sapo nindou ahei moaruwai hohoanimo yei arihundi ranahambo ahandi horinambo gogorifehe-ndurimbo-hundamboyu.

¹⁸ Ranimbo-hundambo-animbo asu nindou daboe nine moaruwai hohoanimo refe hoeifembo moatukuni tukufenduri ranaheimbo fandihendurimbui sapo ahambo amboani rani-moatukuni ra tukumefendowa tinirifo ra marore hayambo wambo.

3

Sisas ai Mosesimbo ngasündirimboani

¹ Ranimbo-hundambo-animbo sürühoeimbi wandafi mami, sheimbo amboani God ai wand-anei mehundur-anei. Awi se sapo Sisasimbo diboadondhi hohoanimondei. Ai Godindi hoafi semindi ho-randeimbi asu Godimbo shai-randeimbi adukari bogorani. Sihiri ahambo anihondumborihu mburihu wataporimborihu arihundi.

² God ai ahandi ratupurimbo-hunda Sisas ahambo kafoariri hiningumarirani. Ranani asu Sisas ai Godindi ratupuri moani ndore ratupuriyu-randeimbayu. Sapo Moses ai Godindi worimboyahi maniboadei nendi-babidimbo moani ndore ratupuriyu marandi nou-ani.

³ Sisas aiana Mosesindi nduri ranahambo ngasündeandeimb-ani, sapo nindou wori worimboarandi ranai ndurumbiyuwuh asu worimbomarandi wori ranai moan-ane.

⁴ Awi sapo munguambo wori ra nindou mami ai worimbondandan animbo fondarimboesi. Nga awi munguambo moatukuni ranamboani God ai yangiranimbo nafiramboani.

⁵ Moses ai Godindi ratupuriyu-randeimbi nindouyu haya moani ndore Godindi nendi munguambo ranaheimbo hifandimaranduri hu. Ramareandi rananimboanimbo asu God ai nini-moatukunimboyu sungunambo wataporimboayu ranahambo nafuiranduri marandi.

⁶ Nga Krais ranai-ani Godindi Nimoriyu haya moani ndore Godindi wori nahurimayei ranaheimbo hifandaranduri. Nga nginindi nungo hohoanimo ranahambo kikihisafiri-humindifühi hihifi-hihifiyefühi Adukari ranahambo himboayefi ana, asu sihiri ahandi wori nahurai-ayefi.

Godindi nendi aheimbo harifehe nimar hohoanimoane

⁷ Ranimbo-hundambo-animbo asu sihiri Yifiafi Aboedi hoafi-memunimbo türüoadi-humboane. Ai yare hoafiyowohü yahoya,
 “Asu haponda se Godindi yafambahundi hoafi himborindeih ana,

⁸ se ngir+ himbo-sih+mond+hehindi,
 sapo sihei amoa mam+ horombo ai wos+hoafor+ hohoan+moyei+
 wand+ hoafi mbah+r+hehi mar+hünd+ nou.
 Nim+ woh+ fur+koate-reandüh+ nimboei-ambe ai himbor+koateyeih+
 wambo moani yar+hi s+sind+r+hi hoeimar+hind+r+.
⁹ Ran+hü ai nimboeimbo ro nine ng+nind+ moatükun+ 40 himbanimbo ratüpur+mayah+
 munguambo ra hoeimar+hind+yosi.
 Nga wambo s+sind+r+hind+rüh+ ai nungu-nahurai-yuke masahünd+r+.
¹⁰ Ran+yah+ asu ro nindou wand+ ratüpur+ hoeimar+hind+
 ranaheimbo ng+nind+r+harüh+ hoafiya-handürüh+ sah+ya,
 ‘Aiana munguambo si ra ro hohoan+moayah+ süngur+hindüh+yeipoan+
 nga ai wand+ hoafiyaheimb+ ra y+boaruko-r+hindahanei,’ masah+.
¹¹ Ran+mboyah+ asu ro ng+nind+r+handürüh+ dabari+yaheandüh+ sah+ya,
 ‘Nindou ranai sapo ro aheimbo har+hefe n+mar+imbo hifi masahandür+ ranambe
 ngir+ ngei,’ masah+,” *Buk Song 95:7-11*

mehu.

¹² Wandafi mam+, se hibad+hümbö. Nga sihei mbusümo nindou mam+ ai ahand+
 ngusüfoambe hohoan+mo moaruwai tükünd+fendowohü an+hondümböfe-koatendeih+
 asu ai sapo God yang+r+ koadürümbo nunguwemb+mayu ranahambo hin+ng+indir+
 haya hohoan+mo rani süngundüfimbui.

¹³ Nga sapo God ai si ranahambo hoafiyuhü, ‘Hapo,’ mehu ra awi n+ngomboane.
 Nga rananimbo asu haponda ndefeambe se siheihoari munguambo si aho ran+fih+
 simbor+ far+hefiründei ngei. Nga hibad+hümbö nindou mam+ seambeah+ind+ ai
 ahambo hohoan+mo moaruwai tükünd+fendowohü t+kai hoaf+ind+ndoan+ asu ai hoafi
 himbor+koate-ndüh+mbö mam+kar+ hohoan+mondümbui.

¹⁴ Sapö horombo b+id+f+r+ si hoan+ Kraisi+mbö ng+nind+ an+hondümbö-mar+hur+
 hefi nou yahurai hefi-hefi+mbö süngunambo b+id+f+ran+ y+fayef+ ana, sihir+ Kraisi+nd+
 ngunind+imbo-ndahumboyef+.

¹⁵ Nga asu se rani hoafi himbor+moyei ra mitan+indü-hümündimboyei, sapo ai yare
 hoafiyowohü yahoya,
 “Haponda se God+nd+ yafambehünd+ hoafi himbor+ndei+ ana,
 se himbo-s+homo-nd+hehindi sapo horombo sihei amoa mam+ ai God+nd+ hoafi
 himbor+koate-yei+ mbah+mar+hehindi nou,” *Buk Song 95:7-8*

meho.

¹⁶ Nindou d+id+yei sapo God+nd+ yafambehünd+ hoafi himbor+yei hehi asu rani-
 moatükun+ ranahambo süngufekoate mbah+mar+hehinda? Nindou mungu ranai ana
 sapo Moses ai Isip hifambeah+ind+ semündündür+ mahu rani+yei ramehindi.

¹⁷ Nindou daboe God ai 40 himbanimbo ng+nind+mararü hu-a? Ai ramefiyu ana
 nindou sapo moaruwai hohoan+moyei hei asu ai nim+ woh+ fur+koate-reandüh+
 y+f+saf+moyei ranaheimboyu ng+nind+marandür+.

¹⁸ Asu nindou daboe God ai dabari+fih+ horombo hoafi hoafiyuhüya,
 “Ai ngir+ ro aheimbo har+hefe n+mar+imbo hifi masahandür+ ranambe ngei,”
 mehu-a? Sapö nindou ahand+ hoafi y+boaruko-r+hindüh+ mbah+mar+hehindi ranahe-
 imboyu yare hoafi+mayundür+.

¹⁹ Ran+imbo-an+imbo awi sihir+ hoeind+humboane. Sapö ai God+nd+ hoafi
 an+hondümböfe-koatemoyei ranimbo-hündambo wambo-an+imbo asu ai ngir+ har+hefe
 n+mar+imbo hifi God hin+ng+imareand+ ranambe ngei.

4

God+nd+ nend+yei har+hefe n+mar+imbo

¹ Nga God ai aheimboya, ai harifehe nimarimbo ranambe ngeimboyei yahuhaya horombo hoafimareandi ra yangorombo-wambo sihiri rani-moatükuní ranahambo wataporimbo-marandi ra ndahumindemboyefi. Awi sihiri ranahambo ndondihu hibadihumboane, nga nindou mamí ai harifehe nimarimbo moatükuní ranambe hokoate-ndu haya bodiboembui.

² Nga sihiri amboani Godíndi aboedi hoafi ra himboriyefi-mboanefi, sapo amoao mamí-mayeí ai yaríhi himborimayeí nou. Ai hoafi ra himborimayeiyosí, nga asu ai ranahambo anihondümbofe-koateyehi süngufekoate-mayeí ranimbo-wamboyo moai ndoreandüri.

³ Nindou sihiri hoafi ranahambo anihondümborihundeimbí ana, harifehe nimarimbo ranambe hefi-rihundeimb-aneí. Sapo rani-moatükuní ranahambo God ai yare hoafiyuhü yahuya,

“Ro ranaheimbo nginíndi-yahandürühi dabari-yaheandühi sahiya,

‘Ai ngiri sapo ro aheimbo harifehe nimarimbo hifi segudürümbo-mayahí ranambe tükündahindi,’ masahi,”

Buk Song 95:11

mehu. Ai Moses nüngu-ambe rani hoafi ra hoafimayu. Nga horombo ai muᅅguambo moatükuní nafíramündi mbura ahandi ratüpurí ra muᅅgumayo.

⁴ Nga Baiborambe ᅅgoründühi rühi 7 si ranahambo sapo yare hoafiyowohü yahoya,

“God ai ratüpuríyu humbo 7 si rani-simboaniyu warí hare mamaru,”

Stat 2:2

meho.

⁵ Mare mamí rani-moatükuní ranahambo asükaiyu yare hoafiyuhü yahuya, “Nindou ranai ngiri sapo wandi harifehe nimarimbo hifi ranambe ngei,” mehu.

⁶ Israer nindou ranai weaᅅgurühi hoafi aboedi ranahambo himborimayeí aiana moai harifehe nimarimbo hifi ranambe hei sapo ai rani-moatükuní God ai hoafimayu ranahambo anihondümbofe-koatemayeí ranimbo-wambo. Nga asu nindou amurimayeí aiana ranambe ngeimboyei.

⁷ Ranimbo-hündamboyo asu süngunambo God ai asükaiyu ᅅgorü si ra hiníngimareandi, sapo si ranahambo dükareandühi “ndaní si” mehu ra. Godíndi hoafi mbahirifehe si afíndi himbaní ra ho-ane rani mbusümo Defitíndi yafambe süngure haya God ai hoafiyuhü yahuya,

“Asu haponda se Godíndi yafambehündi hoafi himborindeihí ana, se ngiri himbosihomondihehindi,”

Buk Song

95:7-8

mehu.

⁸ Nga asu Sosua ai nindou ranaheimbo sapo God ai harifehe nimarimbo hifi ra horombo hoafimayu mbasagadürü-mbonana, asu God ai ngiri asükaiyu sünguna ᅅgorü si tüküfemboayo ranahambo wataporimborandi.

⁹ Ra rawefeyo nou-ane asu Godíndi nendi ranaheimbo amboani harifehe nimarí si ra awi mbaníᅅgondürí sapo God 7 sihi warí hare mamaru nou.

¹⁰ Nindou düdi ai sapo Godíndi harifehe nimarimbo hifi ranambe ahu ana, nindou ranai ahandihoari ratüpurí moendire haya nimarümboani sapo God ai-amboani muᅅgu moatükuní nafíra humbo warí hare mamaru nou.

¹¹ Ranimbo-hündambo-animbo awi sihiri amboani rani harifehe nimarimbo moatükuní hifi ranambe tüküfembo hüti-hütindefimboane. Rananimbo asu nindou mamí ai-amboani ngiri sihiri ranambeahi tüküfembo gübüsi-boadeamuní sapo nindou ai aheihoari Godíndi hoafi ranahambo süngufekoate-yehi bodimefoehindi nou.

¹² Godíndi hoafi ranane yangiri níᅅgombo nginíndi ratüpurí ratüpuríyohü aníᅅgo. Aiana yihimíndi hamíndiyo hayamboane asu pisao yiboboani yihimíndi-yoweimbí ranahambo ᅅgasündeamboane. Godíndi hoafi ranai ana ragu safambe kefoendühi sapo yifiafi asu yangiri níᅅgombo hohoanimo ahafe mamambe-maríneandi, hamíndi

türiand-ambe asu efu nîmaro-ambe amboanî ragu keboemboe. Ranane asu ai nindou-yafe ngusüfoambe hohoanîmo ragu amaro ranahambo türüfoare arandî.

¹³ Ngîrî nîni-moatükunî Godîndî hîmboahü dîbonapîndîfe yagodo. Nindou munğu God ai nafîmarandî ranai ana ahandî hîmboahü weindahî yangîr-ane. Nga God ai süngunambo sîhefî hohoanîmo munğu yîbobondeambui.

Sisas ai sîhefî Godîmbo saimbo bogorî adükar-ani

¹⁴ Sîhefî Godîmbo sai-randeimbî bogorî adükarî Sisas, Godîndî Nîmorî, ranai sapo God amaru ranambe nîmoamo mahafu. Nga awi sîhîrî ranîmbo-anîmbo nîni-moatükunîmboyo anîhondümborîhundühi weindahî wataporîmborîhu arîhundî ranahambo ngînîndî-safî kîkîhîndî-humîndefîmboane.

¹⁵ Sîhîrî sîhefîhoarî ana moaruwai hohoanîmo ranahambo hîfînambofembo ngînîndî-yefîpoanî. Nga asu sîhefî Godîmbo sai-randeimbî nindou ranai ana sapo nindou sîhefîmbo hîpoambofemunî-koatemayu ra nahuraiyupoanî, nga wanî. Nga ranî-moatükunî ra yahurai-ane, nindou ranai-amboanî sîhîrî rawehundî nou afîndî mamîkarambo moatükunî ranai yare hoeimarerîyosî, nga ai moai moaruwai hohoanîmoyu.

¹⁶ Ranîmboane awi sîhîrî moanî mbîro-koate God moanî hîpoambore-randeimbî hîfanda nîmaruwanî ahambo sowana ngefîmboane. Ranambe anîmbo sîhîrî amboawiyeyi yaho hohoanîmo asu moanî hîpoambore arandî ra sîhefîmbo fehefembohünda ndahumündemboyefî sapo sîhîrî semîndîmbo hohoanîmoayefî amboanî.

5

Sîhefî Godîmbo sai-randeimbî bogorî adükarî Sisas ai-anîmbo aboedambo-ndeamunümbui

¹ Munğuambo Godîmbo sai-randeimbî bogorî adükarî nindou ana sapo nindou-yeyi mbusümonîndî God ai kafoarîrî hînîngîmarîr-ani. Ranani asu nindou ranai munğuambo nindou ranahei moaruwai hohoanîmo ranîmbohünda Godîmbo moanî saimbo asu ahambo nînîhondî hîfokoefe sîhefembo-hündamboane kafoarîrî hînîngîmarîrî.

² Ranane asu nindou ai fîfîrifekoate-yeyî mamîkarîyeyi arîhundî ranaheimbo hîmboarî hoafendühi hîbadarümbui, sapo nindou-mayeyi ranai-amboanî aheihoarî ngînîndî nîngokoate-yeyî-wambo.

³ Ranîmbo-wambo ai Godîmbo nîne-moatükunî hîfokoare sîhenda horî pîrayo ra ngîrî nindou dîdîyeyi moaruwai hohoanîmomayeyi ranaheimbo-hündambo yangîrî randeandî. Nga ai-amboanî ahandî moaruwai hohoanîmo ranîmbo-hündambo kameihî rareandühani.

⁴ Godîmbo sai-randeimbî bogorî adükarîmbofe ndürümbî moatükun-ane asu adükarî ratüpurî ra ngîrî nindou mamî ai ahandîhoarî ranîmbondahe nîmboambo mbüsu, nga wanî. Nga moanî God ahambo kafoarîrîmboani ranî ratüpurîmbohünda sapo Aronîmbo boatei Godîmbo sai-randeimbîmborîrî kafoarîrî hînîngîmarîrî nou.

⁵ Mamî yare yahuraiyo, Krais aiana Godîmbo saimbo ra bogorîmbofe adükarî ndürümbîyo nîngombo-mayu ra ahandîhoarî moai bogorîmbofi nünğu, nga wanî. Nga Godîyu ahandî ndürî adükarî sagadowohü hoafîyundühi yahuya,

“Seana wandî nîmor-anafî,

nga haponda ro sîhafî Apembo-yaheamboanahî,”

Buk Song 5:7

mehundo.

⁶ Asu God ai asükaiyu yare hoafîyuhü yahuya,

“Awi seana wambo sairambo bogorîmbo-ndafo rando ndühümeambo nîmboamboyafî sapo Merkisedek referambohünda manünğu ranîfihî tündo hawambo,” *Buk Song*

110:4

mehundo.

⁷ Sisas ai hifi ndanihü yangiri nunguambe Godimbo sapo ahambo yifihündi aboedambofimbo-mayu ranahambo ai moani pukuna hoafiyuhü aranhimboahi hümoariyuhü didibafiyundühi hoafiyundo marandi. Sisas ai himboari hoafendiyu haya Godindi hoarehi nungumbo-wambo God ai ahandi hoafi ra himborimayundo.

⁸ Sisas ai Godindi Nimoriyusi, nga nini-moatükuni tiriifo afindi ahambo tükumefendo ra ahambo yamundifiwani asu ai Godindi hoafi ra süngufe hombohündamboyo tükumefendo.

⁹ Raniyu asu ai tiriifo moatükuni ra ndeara yare nafamündi mbura rananimbo asu ai nindou didiyei ahandi hoafi süngurihi arihündi ranaheimbo koadürümbo aboedambo-fendürimbo nimindihifi tükumefiyu.

¹⁰ Raniyu asu God ai ahambo fi sai-rambohünda Sisasimbo bogori adükariimboriri hiningimariri sapo Merkisedek rasüngure marandi ranifihi türe haya.

Se Godimbo anihondümbofe ho ra hinigife-poani

¹¹ Rani hoafi ranahambo siheimbo wataporimboyo-ndürimbo ra afind-ane engorosi, nga siheimbo wataporimboyo-ndürimbo ra awi akidou tiriümbi saf-ane, sapo se nimai hohoanimo ra puremindi-koateyei arihündi ranimbo.

¹² Afindimbo maho ra se Godindi hoafi yamundife-randeimbi ningombomayo-aneisi. Nga awi nindou ngörü ai-animbo Godindi hoafi boakori fifirife ra asukai siheimbo yamundi-mbirihindür-amboane. Se nginindi sesi sesimboayei rananeisi, nga asu awi nindou ngörü ai siheimbo titi yangiri-animbo dagadürimbui.

¹³ Nindou düdi ai titi yangiri simindimboayu ana, ai nimoakidou nou-ani, nga asu ai aboedi mbumundi hohoanimo aho ranahambo yamundife ra moai türüfoareandi.

¹⁴ Sapo nginindi sesi ranana nindou adükariimboehindi ranahei ses-ane. Nindou yahurai ana ahei hohoanimo ra ndorihhi korifoarihi arihündi-wambo asu ai nime-moatükuni aboedayo-ane asu nime-moatükuni moaruwaiyo ranane rani-moatükuni ranahambo türiboadihi fifindihimboyei.

6

Godimbo anihondümbofe ranahambo sihiri kikihi safindihu-mündefimboane

¹⁻² Awi ranimbo-animbo sihiri nginindi yamundife hoafi rani-sowana sühündahundü-animbo asu Kristeniyafe raboakori hoafi yamundifembo engoro ra daboadanambo-ndihumboane. Sihiri ngiri kambohoani rani yangiri fondihu asükaindefi findihehu fondihu ndihundi. Asükaindefi ngiri sihiri ranahambo wataporimbondihu ngefi, nga ranana sapo nda: Ndorihefe-koate ratüpuridaboadanambofe, Godimbo anihondümbofe, rani-poanimbo himoni hundürü hohoanimo, nindou-yeiwami wari nandife hohoanimo, nindou yifihündi asükaiyo botife hohoanimo asu Godindi nendi yibobofe hohoanimo rani-simboani God yibobondeandani asu bidifiri ai koadürümbo yangiri nimboeimboyei asu bidifirimbo God ai tiriifo dagadürimbui. Rani hoafi yamundife yangiri ngiri hihirindefi keboehu ndihundi, nga wani. Nga sapo nindou boagiri-yafe yamundife hoafi rananimbo himborindefühi süngundihu ngefimboane.

³ God ai sihefimbo refembo hiningareamuni ana, sihiri randihumboane.

⁴ Nindou bidifiri ai Godindi sürühoeimbi hohoanimo ranambe nimboei, asu sünambeahindi moani saimbo moatükuni ra ai yarihi hoeirihindi asu Yifiafi Aboedi ra ai-amboani sahümündi manimboei. Asu nindou ranai rarihindeimbi ai ahei anihondümbofe ho ra randihhi hinigindihhi hehi, asu asükaindei nungundihhi hihirindahi Kraisimbo anihondümbo-mandihora?

⁵ Sapo ai Godɪndɪ hoafɪ aboedɪ hamɪnd-ayo ranahambo fifirɪhindi ai yarɪhi hoeirɪhimboane-wambo. Asu ai Godɪndɪ aboedɪ si sɪngunambo tɪkɪfemboayo rana-handɪ ɳgɪnɪndɪ ra hoeirɪhimboanei.

⁶ Asu ai ahei Kraismbo anɪhondũmbofe hohoanɪmo ra moanɪ yarɪhi hɪnɪɳgarɪhindi ana, ai ɳgɪrɪ asũkai hɪhɪrɪndahi anɪhondũbondɪhindi, ɳga wanɪ. Ranɪ-moatũkunɪ ra refekoate-ayo ana, ɳgɪrɪ randɪfeyo sapo ai ahei-hoarɪ asũkaiyei Godɪndɪ Nɪmorɪ ranahambo nɪmɪ keimbɪ karɪhe-ndeimbɪfihɪ nindou hɪmboahũ hɪfokoarɪhorɪ pamarɪhorɪ noumayo-wambo.

⁷ Hoe ranai hɪfɪ ranɪ-wamɪ afɪndɪmbo peyoanɪ asu hɪfɪ ranai hoe ra semɪndũhɪ nindou nũmbũrɪ-marɪhũndɪ ranahei nũmbũrɪ ranambe sesɪ aboedɪ tũkefeyo ana, God ai ranɪ-moatũkunɪ ranahambo aboedɪ dɪdɪboadore huhani.

⁸ ɳga asu hɪfɪ ranɪ-wamɪ nũmbũrɪ ranai wohafɪ napo furɪyowohũ wohɪ ai furayo ana, ɳgɪrɪ aboedɪndo. Ranɪmbo-anɪmbo asu ranɪ-moatũkunɪ ranahambo God ai moaruwaimbo-ndeanda asu sɪnguna hai-nambo tɪkɪrɪndandanɪ awarɪndɪhoemboe.

⁹ ɳga wandafɪ mamɪ, ro hoafɪ afɪndɪ tɪɳjũmbɪ ndahurai hoafayefɪ ra awi sɪheimboanefɪ hoafayefɪsɪ, ɳga ro sɪheimbo ranɪ-moatũkunɪ ranɪmbo-hũnda fifirɪhundũrɪ-mboanefɪ. Se ɳgɪrɪ randɪhi nindou amurɪ ramehindi nou moaruwaimbo-ndahindi, ɳga wanɪ. ɳga awi sɪheimbo God ai aboedɪ dɪdɪboado-ndearũmbui sapo ai sɪheimbo aboedambofe-ndũrɪmboayu ranɪmbo-hũndambo.

¹⁰ God aiana nindou hohoanɪmo mɪtanɪramũndɪ-randeimbɪyupoanɪ. Ranɪyu-anɪmbo asu ai nɪne ratũpurɪ se ratũpuraye-ane asu Godɪmbo ɳgusũfo parɪhorũhɪ ahandɪ nendɪ ranaheimbo farɪhehi marɪhũnd-ane asu hapondanɪ amboanɪ yarɪhi arɪhũnd-ane ranahambo ɳgɪrɪ mɪtanɪ-ndamũndũndũrɪ, ɳga wanɪ.

¹¹ Yɪhoefɪ adũkarɪ hohoanɪmo sɪheimbo ranana ndahurai-ane. Roana sɪheimboya, awi se muɳguambo moanɪ ranɪ-ratũpurɪ yanɳgɪr-anɪmbo randɪhi ratũpurɪndei ɳgeimbo bɪdɪfɪranɪ hondũ rananɪmbo asu se nɪnɪmboyei hɪmboaye-ane ranai anɪhondũ tũkũmbɪfendũramboane.

¹² Se ranɪ ratũpurɪ sɳngufe ho yɪboaruko-yɪboaruko ranɪmboanefɪ ro moei-asefɪ. ɳga se sapo nindou bɪdɪfɪrɪ Godɪmbo anɪhondũmbo-rɪhorɪ mburɪhũmbo-maye-ane sapo Ape ai nɪnɪ-moatũkunɪyo segodũrɪmbo horombo hoafɪmareandɪ ra asahũmũndi nou randahindi sefomboanefɪ hohoanɪmoayefɪ.

Sɪhɪrɪ Godɪndɪ horombo hoafɪ ra anɪhondũmbo-ndɪhumboane

¹³ Horombo God ai Abrahamɪmbo horombo-hoafɪrɪrũhɪ ai anɪhondũmbo-randɪheamboyahɪ yahu dabarɪmefɪyu. Ahambo moai nɪnɪ-moatũkunɪ ɳgasũndeambo nahurai yanɳgoro ranambo dabarɪfe-mbohũnda, ɳga wanɪ. ɳga ranɪyu asu ai moanɪ ahandɪ ndũrɪ ranɪfihɪ yanɳgɪrɪ dabarɪfihɪ hoafɪmayu.

¹⁴ God ai yare hoafɪyuhũ yahuya,
 “Anɪhondũmboanahɪ ro sɪhambo aboedɪ-aboedɪ-ndɪheanɪnɪmboyahɪ asu sɪhafɪ ahuirɪ mamɪ afɪndɪ tũkũndahimboyei,” *Stat 22:17*
 mehu.

¹⁵ Ranɪyu asu Abraham ai ranɪ-moatũkunɪ ranahambo hɪmboyuhũ nũngu-ane God ai ahamboya, aboedɪ-aboedɪ-ndɪheanɪnɪmboyahɪ yahuhaya horombo-hoafɪmarirɪ.

¹⁶ Nindou mamɪ ai dabarɪfembo yahumbo ra sapo nindou ɳgorũ dũdi ai ahambo ɳgasũndirɪ haya ranahandɪ ndũrɪnambo dabarɪndɪ-fɪyuan-anɪmbo asu ahandɪ hoafɪ ra ɳgɪnemɪndɪmbo nɪnɪ-moatũkunɪ sɪmborɪ hoafɪ mboasũmo ɳgoro ranahambo wanɪndɪmboe.

¹⁷ Nindou sapo dɪdɪyei ai God aheimbo aboedɪ dɪdɪboado-fendũrɪmbo ahandɪ nɪmorɪmbo horombo-hoafɪmareandɪ ra ɳgɪrɪ ɳgorũ sɳngundɪheandɪ yahuhaya ranɪmbo weindahɪ-reandũhɪyu ahandɪ horombo-hoafɪ ranahambo ɳgɪnamũndũhɪ dabarɪmefɪyu.

18 Ahandi dabarife-ane asu horombo-hoafife-ane yimbu moatükunî ranana ngiri ngorü-ngoründo. Asu ranî-moatükunî ranahambo God ai yare hoafimayu ra ngiri tikandeambo rambüsu, nga ranîmbo-anîmbo sihefi ngusüfo ndondeamunîmboe. Ranîmboane nindou sihirî didiyefi Godîndî fikîmî aboedamboyahu nîmboefeimbi sihirî ana ranî-moatükunî ra anîhondü hondü tükündîfemboe mbîsefi hohu God ai sihefîmbo horombonambore ranî-moatükunîmbo hîmbombo masîhemunî ranîfihî ngîndî kîkîhîndî-humîndefî nîmboefî-mboane.

19 Ranî-moatükunî ranahambo hîmbombo hohoanîmo ranana sihefi nîngo hohoanîmo ranambeahi nîmoei fûrîfûrîkoate ngîndî amaro nahurai-ane. Ranî-moatükunî ranana aboedambore-randeimbiyo haya ranî-hoarehî nîmboefembo ngiri fûrîfûrîndefî. Hohoanîmo ranambo-anîmbo God nîmaru-ambe ngemboyefi sapo Godîmbo sai-randeimbi bogorî adûkarî ai yipurî hoearî ranî hundünî kefuai ser worî safambe hamîndî ragu hüfu-arandî nou.

20 Sihefomböhünda Sisas ai Godîmbo saimbohünda bogorî adûkarîmbofi haya God nîmaruambe ai-boatei kefuai mahüfu. Sapo Merkisedek ai sai-randeimbi bogorîmbo-mefiyu ranîfihî türehaya ai koadürümbo-koadürümbo anüngu.

7

Merkisedek ai ndürümb-ani

1 Merkisedek ranai ana adûkarî ngoafi Saremi-yafe bogorî adûkarî nindou sapo Godîndî ndürî nîmoamo hondayo ranahambo sai-randeimb-ani. Abraham ai yifiarîni-poedi bogorî adûkarî nindou yimbuyimbu-yomondi ami titaboarîfoaru hou ranîni-poedi mahüfuwa Merkisedek ai nafîni hoeirirî haya ahambo Godîmbohünda aboed-aboedîmarirî.

2 Asu Abraham ai yifiarîni-poedi napo semündü masüfu ra mamî 10 yîbobore mbura mamî bîdîfirî Merkisedekîmbo masagado. Ndürî 'Merkisedek' ranana 'Mbumundî hohoanîmoyumbü bogorî adûkarî' yaho-randeimb-ani. Sapo ai Saremi-yafe bogorî adûkarî nindou-ayu, ranîmboane ahandî ndürî ranamboanî 'ngusüfo afurife küfeimbi bogorî adûkarî' yaho arandî.

3 Merkisedekîndî hond-afîndî, ahandî amoao, ai tüküme fiyu asu ai yifimayu hoafi ra moai akîdou amboanî yanggorowanî fifirîfeyo. Merkisedek ranai ana sapo Godîndî Nîmorî moanî yahurai nou koadürümbo Godîmbo sai-randeimbi anüngu.

4 Awi se Merkisedek ranahambo hoeindîhorî nüngu-nahurai ndürümbî adûkarîyu tüküme fiyu ra. Sapo sihefi adûkarî amoao hondü Abraham ai napo yifiarîni-poedi semündü haya ranahambo mamî 10 yîbobore haya ahambo mamî bîdîfirî masagado ra.

5 Rifaindî ahurî-mamî ranai ana Godîmbo sihou-rundeimb-anemo. Ranîyomo asu nindou ranai yangîr-anîmbo Israeri-yeimayo mamî 10 bîdîfirî napo ra mamî bîdîfirî sowandümo mbürundamboane yaho ahînûmbî hoafi yare megoro. Sapo Godîmbo sihou-rundeimbi ranai-amboanî Israerîhündî-yomo asu Israer ai-amboanî Abrahamîndî ahurî mamî-yeisî, nga Godîmbo sihou-rundeimbi ai ahei-mayo napo mamî bîdîfirî sowandümo marundî.

6 Nga asu Merkisedek ana Rifaindî ahurî mamambeahîndî-yupoanî. Nga asu ai Abrahamîndî-mayo napo mamî bîdîfirî ra semündü mburambo asu ahambo aboedi-aboedîmarirî sapo nindou Godîndî-mayo horombo hoafi semündümbü-mayu ranahambo.

7 Awi sihirî ranahambo fifirîhumboanefî sapo nindou düdi ai ngorümbo aboedi-aboedarirî ranai ana ndürî ngîndî adûkarîmbiyu-wamboane asu aboedî-mefiyu ranai ahandî hoareh-ani.

8 Rifaihündî aiana Israeri-yeimayo napo bîdîfirî sowandümo marundî ra nindou yifîyomo marundî. Nga Merkisedek aiana nindou-yeimayo napo mamî bîdîfirî mamî

bidiŋiri semündü marandi, nga ai yangiri nüngumbü nou-ani sapo Baibor ai yare hoafimayo nou. Ranane asu sihiri yarihu fifirarihundi Merkisedek ai Abrahamimbo ngasündimariri.

⁹ Moani hoafimbo randihu hoafindefimboane. Rifaindi ahiri mamai ai Israeri-yeimayo napo 10 mamai bidiŋiri sowandümo marund-anesi, nga horombo Merkisedek ai Abrahamindi-mayo bidiŋiri napo masemüdu rasimboani Rifaindi ahiri mamai aho ra ranaheimbo kameihi randi masemüdu.

¹⁰ Ranimbo Merkisedek ranai Abraham ranahambo nafini hoeirirani Rifai ai tüküfekoate-yuambe ahandi amoao Abraham ranahandi flambe mamaru. Rani-moatükuni ra moani hoafomboane. Ranane asu sihiri yarihu fifirarihundi Merkisedek ai Rifaimbo amboani ngasündimariri.

Godimbo sai-randeimbi bogori simbori ai Rifaindi ahiri mamai-memo ranahamundi fondi kosimarihendi

¹¹ Rifaindi sirambeahindi yangiri Godimbo sai-randeimbi bogori ra tüküyafu marundi. Moses ai ahinümbi hohoanimo ra nindou Israerihundi ranaheimbo masagadüri, nga Rifaindi ahiri mamai ranai hifandimaru homo. Rifai mamai-yomondi Godimbo saimbo ratüpuru ra nindoumbo ndombarihoai-mbonana, asu ngiri ngörü-poanimbo Godimbo saimbo bogorimbofe moatükuni ra tüküfeyo. Nga ngörü-poanimbo Godimbo saimbo moatükuni ra Merkisedekindi Godimbo saimbo hohoanimo raniŋihü türe hayamboyo, nga Aron Rifaindi ahiri ahandiŋihü türe hayamboyoani.

¹² Asu Godimbo saimbo bogorimbofe moatükuni ranai ngörü sünguefeyo ana, asu ahinümbi hohoanimo ranamboani ngörü süngumbifeyo-wamboane.

¹³ Sihifi Adükari sapo ahamboane ndani hoafi nda hoafayo, Aiana nindou ngörü sirambeahindiyu, nga asu Aronindi sirambeahindi-yupoani. Moai ahandi sirambeahindi ana Godimbo sai-randeimbi bogori ratüpuru ra nindou mamai ai-amboani semüdu, nga wani.

¹⁴ Aiana nindou Suda-mayu sirambeahindiyu tükümeŋiyu. Nga asu Moses ai moai rani siri ranahambo dukare hoafiyu Godimbo sai-randeimbi bogori nindou tüküfembo, nga wani. Rani-moatükuni ra sapo ndorihu fifirihumboaneŋi.

Sisas ana Godimbo sai-randeimbi bogori adükari koadürümbo nüngumb-ani Merkisedek nahurai

¹⁵ Sihiri diboadorihu hoeiri-humboaneŋi ngörü simbori Godimbo sai-randeimbi bogori Merkisedek rameŋiyu nahurai tükümeŋiyu asu ai Rifaindi sirambeahindi sihou-rundeimbi ranahamumbo ngasündi-mareapurü.

¹⁶ Ai Godimbo sai-randeimbi bogorimbomeŋiyu ra moai Rifaindi ahiri yangiri-animbo ratüpurüyo ramboane yaho ahinümbi hoafi meŋgoro rani-süngu süngurandi, nga wani. Nga aiana awari-hefekoate yangiri nüngumb-ani ranimboane asu ai ngasündeandeimbi bogori sai-randeimbi tükümeŋiyu.

¹⁷ Nga Baibor ai yare hoafiyowohü yahoya,
 “Seana Godimbo sai-randeimbi bogori koadürümbo-koadürümbo nimboamboyaŋi
 Merkisedek rameŋiyu raniŋihü tündo hawambo,” *Buk Song 110:4*
 meho.

¹⁸ Horombodidi ahinümbi hohoanimo ranana gigerana-mbofemboane sapo rani-moatükuni ranai aboedi ndorihfekoate asu sihefimbo fehefemunikoatemayowambo.

¹⁹ Nga ahinümbi hohoanimo meŋgoro ranai ana ngiri nini-moatükuni aboedi ndemindi ndondeandi. Nga hapondani ana simbori moatükuni horombodidi moatükuni ranahambo ngasündareandi. Rani-moatükuni himboayefi ranambo sihiri God sowanambo akimi ngemboyefi.

²⁰ Asu God ai Sisasimbo ahambo sai-randeimbi-mborirühi moai moani hinñgíriri, nga dabarífihiyu hinñgímariri. Nindou bodimondi yaru Godimbo síhou-rundeimbimbo-yafundeimbí ana moai yahurai dabarí yangorowa tüküyafu rundí.

²¹ Nga Godíndí dabarí sünguyu Sisas ai ahambo sai-randeimbi tükümeñiyu. Rani-simboani God ai yare ahambo hoafi-yundowohü yahuya,

“Adükari ai anihondümbo hondü dabarífimboani,

nga asu ai ngírí rani-moatükuní ra hñhínde ngorü süngundeandi.

Nga seana Godimbo sao-randeimbi koadürümbo nímboamboyafi,” *Buk Song 110:4* mehu.

²² Dabarí ranimbo-hündambo wamboyo simborí hoafi femíndí síhefe moatükuní-mayo ranahambo Sisas ai hoafi-yuhüya, rani-moatükuní ra anihondü tükündífemboe, mehu. Ranímboane hoafi femíndí síhefe ra Mosesíndí ahñnümü ranahambo ngasündeamboane.

²³ Rani-moatükuní ra yahurai-ane: Horombo ana Godimbo sai-randeimbi bogorí nindou ra afíndí tüküyafu marundane, nga asu ai yífiyomo rundühí wambo moai ahamundí rani ratüpuri ra gedühí hüramíndí ho randí, nga waní.

²⁴ Nga Sisas ana moani koadürümbo nüngumbo wambo asu ahandí Godimbo sai-randeimbi ratüpuri ra ngírí nindou ngorü ai kosíndíhai ratüpuríndu, nga waní.

²⁵ Ranímbo-wambo-anímbo hapondan-ane asu süngunambo munquambo si aho ranane ra nindou dídiyei God sowana Sisasíndí sünguyahi ahei ranaheimbo munquambo aboedambo-ndearümbui. Sapo ai koadürümbo nüngumbo aheimbo faríhefe-ndürímbohünda dídíbafi-yu arandí.

Sisas Godimbo sai-randeimbi bogorí adükari ai-anímbo síhefímbo fandíhemunümbui

²⁶ Sapo Godimbo sai-randeimbi bogorí adükari ndahurai síhefímbo fandíhemunümbui. Aiana moani aboedí sürühoeimbi hamíndí hond-ani. Ahandí fiambe ana moai se hütíyafi yaho hoafi hohoanímbo nímbarondo. Aiana moaruwai hohoanímoyeimbi ranaheimbo nindou nímboeia ai moani rani-poani hondüyu haya sünambe nímamo hond-ani anñngu. Nindou yahurai-anímbo síhefímbo fehefemunímboani.

²⁷ Aiana bodimondi Godimbo síhou-rundeimbi bogorí adükari nindou yahurai-yupoani. Aiana nímbi-nímbsi moai ahandí fimbohündambo boatei Godimbo nínihondí hífokoare síhai mbura asu sünguna nindou amurí ranahei moaruwai hohoanímbo ranahambo yare randí, nga waní. Nga aiana moani mamímbo yangírí randí ramareandi moani koadürümbo ai ahandí fimbo Godimbo síhefímbo sapo nínihondí hífokoarefeyo nou refíhi.

²⁸ Ahñnümü hohoanímbo mengoro ranaiyo nindou ndoyímíndíkoate-memo ranahambo Godimbo sai-randeimbi bogorí adükarímbo hinñgíreapuri arandí. Nga asu Godíndí ahñnümü hohoanímbo ra sagado-ambe ahandí dabarífe ranamboyo Nímorímbo yarirí hinñgímariri. Raníyo asu rani-moatükuní ranai ahandí Nímorí koadürümbo ndoríhoeimbi ranahambo yare hinñgímareri. Sapo Nímorí koadürümbo munquambo ndoríhoei nüngumbü-mayu ranahambo.

8

Sisas ai síhefi Godimbo sai-randeimbi bogorí adükari-ani

¹ Rani-moatükuní ranahandí nímíndí hondü hoafi ro wataporímbo-aríhundi ranana síhefi moani yahurai Godimbo sai-randeimbi bogorí adükari ai sünambe God Bogorí Hondü-mayu ranahandí hanñfoani amaru.

² Ranambe-ani aiana Godimbo sai-randeimbi bogorí adükari ratüpuri ranani ratüpuri-yuhü moani sürühoeimbi fondí ranambe anñngu. Fondí ra sapo Godimbo

hoafiyorambo ser wori hondü Adükari ai mafondeandi ranambe, nga nindou ai wori ra moai fondundi.

³ Munguambo nindou didemo sapo Godimbo sishou-rundeimbi bogori adükari ningomo arundi ra Godimbo moani saimbo moatükuni shefembo asu ninihondi hifokoeffeanyi hori kefoefe-rambohündambo aningomo. Ranimbo-hündambo-animbo shefi Godimbo sai-randeimbi bogori adükari ranai-amboani ninimoatükuniyo ra awi Godimbo mbisihend-amboane.

⁴ Sisas ranai hifi ndanihü mbanüngu-mbonana, ai ngiri Godimbo sai-randeimbi mbona nungu, sapo nindou bidifiri ai Suda-yei ahinümbi hohoanimo rani-süngumbo Godimbo moani saimbo moatükuni sishou-arundi nindou ranai maningomo-ndambo wambo.

⁵ Moani sürühoeimbi fondi ranambe Godimbo sishou-rundeimbi ratüpurü yaru arundi fondi ranana moani safi hondü sünambeahi engoro ranahandambo sisam-ane. Moses ai sapo sisami moatükuni ser wori-mayo ra fondifembo yahuhaya-mboyuambe God ai ahambo hoafiyundohü yahuya,

“Se rani-moatükuni ra randowandühi ana, sapo hifi wafuambe munguambo moatükuni refembo safi hondü sisamirihhe nafuimehanini rananimbo rani-süngundo worimbondandi,”

25:40

Kisim Bek

mehundo.

⁶ Nga haponda Sisas ai Godimbo sai-randeimbi bogori adükari ratüpurü ranifihü türe haya ratüpurayu hu ranana amuri-yomondi ratüpurü ngasündeandeimbi hond-ane. Sapo hoafi femindi aboedi safi shefembo moatükuni Godindi nendi asu Godimayu ranahei mbusümo didiboado-mareandi ranana moani aboedi mbumundi hamindi hond-ane. Rani-moatükuni ra sapo aboedi hamindi hondü horombo hoafifimbihündi süngu wambo.

Simbori hoafi femindi shefe ai horombodidi ranahambo ngasündeamboane

⁷ Horombo weangurühididi hoafi femindi shefe-mayo ra moani aboedi ndombarihoai-mbonana, asu ngiri sünguni ngörü tüküme feyo ranai tükü feyo, nga ranana waniyo.

⁸ Nga asu God ai ahandi nendi ranaheimbo papi-hoafirandürühi yahuya, “Adükari ai yahuya, Awi sünguna ro Israerihündi asu Sudahündi rani-babidimbo simbori hoafi femindi shefemboayahani rani si ra tükündifemboe.

⁹ Rani hoafi femindi shefe moatükuni ranana ngiri sapo ahei amoa mamibabidimbo Isip hifambeahindi koakoma-rhandürühi hahani rani-simboani hoafi firihamindi masiheheandi nahurai-yopoani, nga wani. Nindou ranai wandi hoafi femindi shefe ra ndofe süngufekoate-mayei-amboyahi asu ro-amboani aheimbo moani yarithe hini ngimarihearü, Adükari ramehu.

¹⁰ Awi süngunambo ana Israerihündi babidimbo ndani

hoafi femindi shefe ndandihhe ndahurai-animbo randiheamboyahi.

Ro wandi-mayo ahinümbi hohoanimo ahei hohoanimoambe hini ngindihandühi asu ahei ngusüfo fihü sürü papindihini ngindihemboyahi.

Ro ahei God-ndamboyahi

asu ai wandi nendi-ndeimboyei.

¹¹ Nindou mamai ai-amboani ngiri ahandi mamai ngoafihündi nindou-mayu rana-hambo yamundeandürühi

asu ahandi sirambeahindi nindou ranaheimbo hoafindundürühi,

‘Se Adükari fifirindihori,’ mbüsü.

Nimboe munguambo nindou ai ndürimbayei asu ndüri-koateayei aiana wambo fifirindi-hindirimboyei.

12 Ro hipoambondi-handürühi ahei moaruwai hohoanimo ranimbo amboawiyeyi mbisa h+n+ng+ndihearühi,
 asu ahei mamikari hohoanimo ranahambo moani mitanindi-hamindi-handürimboyahî,
Jeremaia
 31:31-34

mehu.

13 God ai simbori hoafi femindi sihefe ranahambo simbor-ane yahu wataporimborandühiyu asu hoafi ranambo ai weangurühididi-mayo ranahambo muḡguna wamindafimbo-mareandi. Asu nīne-moatükunī sapo ai wamindafiyowohü sūmboayo ranana ḡgiri amītata awarindihoeyo.

9

Hifi ndanihündambo Godimbo hifokoe fe saimbo hohoanimo

1 Weangurühididi hoafi femindi sihefeimbi-mayo ranai ana rani-poanimbo Godimbo didibafife hohoanimo asu nindou nafiyoweimbi-hündi sürühoeimbi fondi Godimbo didibafife-rambo rani amboani meḡgoro-ane.

2 Weangurühi sapo sürühoeimbi fondi ser wori ra yimbumbofe papiyoweimbiyo mafondaro. Weindani papi ranambe ana ram nindifembo fondi niḡgo asu yibadi bret rani-wami Godimbo sihefeimbi-hündi niḡgo marandi.

3 Ai hoeari yipurimborihi kümarihindi asu hoeari rani daboadani fondi mamī manḡgo ranahambo moani sürühoeimbi fond-ane yahomo marundi.

4 Wori rani safambe, rani-poanimbo fisihiriyo-randeimbi Godimbo mandife fondi gorinambo nafirundeimbiyo asu hoafi femindi sihefe-rambo bokis rani-kameihi manimbafe. Bokis ranahambo gorinambo gabudifoeimbiyo haya asu ranambe gor hipiri yangoro-ane asu ranambe mana* foaru nindundeimbiyo manḡgo. Aronindi nimi-nimi horombo andüfuriyoweimbi-mayo asu horombo nīmoei yimbufihī God ai hoafi femindi sihefe sürü papimarandi ranai bokis ranambe amboani meḡgoro.

5 Bokis rani-wami mbanendeimbi sūnambeahindi nendi sisami yimbu mapaiarifani Godindi himboamupui-randeimbi ra ahafandi mbusūmo meḡgoro. Rani-wami God ai moaruwai hohoanimo ranahambo amboawiyeyi yahu arandi raniwami mbanendi ḡgurine hena nīmarifani marinandi. ḡga hapondani ana ḡgiri rani-moatükunī ranahambo muḡguna gedühi hamindi watapori-mbondihu ḡgefi.

6 Muḡguambo moatükunī ra nafirundūmo kurarundi ana, Godimbo sihourundeimbi ranai muḡguambo si aho ra ai ahamundi ratüpurimbo hohoanimo-yomondühi sapo weindani papimayo ranambe kefoau tüküyafu marundi.

7 ḡga wori safambe papi hondü ranambe ana Godimbo sai-randeimbi bogori adükari ranai yanggriyu kefuai tüküfi marandi mamimbo yanggri muḡguambo himbanī maho ra. Refihī ai moai moani warī yanggri hüfu randi, ḡga ninihondi hori Godimbo sihefembo sapo ai moaruwai hohoanimoyu marandambo asu nindou ai moani hohoanimokoate moaruwai hohoanimoyei marihündi ranaheimbohünda kameihī semündü hayamboyu hüfu marandi.

8 Muḡguambo rani ratüpurī ranimbo Yifiafi Aboedi ranai yare nafuiramunühi yahoya, weangurühi Godimbo sai-rambo ser wori ranai fondarowanī ana, Sürühoeimbi Hondü Fondi sūnambe wori safambe hombo nafī ra weindahife-koatemayo.

9 Nīmīndihindi ra ranane nda. Muḡguambo rani ratüpurī ser wori ranana sisamī nahurai hapondanambe ranahamboane nafuiayomunī. Ninihondi hori Godimbohünda raraofe sihefeyo ana, ḡgiri nindou didiyeyi Godimbo hohoanimombo sei-arihündi ranahei ḡgusüfo ranai ndondihoyondüri.

* 9:4: Mana ra sesi God ai Israerihündambo nīmī wofī furikoate-reandühi masagadüri ranane.

10 Nga saimbo moatükunî ra sesimbo moatükunî, simindimbo moatükunî, mamikarambo fi popoaifoefembo moatükunî ranana moanî fi-hoearî moanambuhü ranahandî ratüpurî hohoanîmo yangîr-ane. Nga asu ranî-moatükunî ra süngundîhi ngeianî Godîndî simborî hohoanîmo tükündîfemboe yahumboani

11 Krais hapondanambe tüküfimboani, nga aiana munquambo aboedî moatükunî haponda tüküme Feyo ndanahambohünda Godîmbo sai-rambo bogorî adükarîmbofi tüküfimboani. Godîmbo saimbo ser worî hondü sapo horombodîdî-mayo ranahambo ngasündeandeimbi-mayo. Ranî ser worî ranana nindou ai worîmbo-rumbo-yomopoanî. Asu ranî-moatükunî ranai hîfîni nafi yombo-yopoanî, nga wanî.

12 Krais ai moai meme horî asu burmakau horî ra semündü haya Godîmbo saimbohündambo kefuai hüfu, nga wanî. Nga asu aiana ahandî horî ranî-randî semündü hayambo Godîmbohünda sehefembo God nîmaruambe Safambe Hondü mamîmbo yangîrîyu kefuai mahüfu sîhefîmbo koadürümbo-koadürümbo nîngombo aboedambofe-munîmbohünda.

13 Nga nindou bîdîfirî ai Godîndî hîmboahü moaruwai fiaye ana, asu Godîmbo sîhou-rundeimbi bogorî ranai meme horî, burmakau anamîndî horî, asu burmakau yikîmîndî weindambo mandîfimbî-hündî hasüfî ranî amboanî ahei-wamî bubu-mafoarunda, asu ranî-moatükunî ranambo nindou ahei moaruwai fi ra Godîndî hîmboahü aboedî tüküme hindî.

14 Nga Kraisîndî horî ana ranî-moatükunî hohoanîmo ranahambo ngasündeandeimb-ane. Sapo Kraisîndî flambe ana moai moaruwai hohoanîmo ra akîdou-amboanî nîmaro, nga wanî. Asu sapo Yifiafî koadürümbo-koadürümbo nîmaro-wembü ranahandî ngîndî-namboyoy Krais ahandî fi nîngombo hohoanîmo ra Godîmbohünda nînhondî hîfokoe fe asîhefeyo nou yare hîfokoare masîhendo. Ranîmboane ahandî horî ranai ngîrî sîhefî fi moanambühî ranî yangîrî popoaindîhendî, nga wanî. Nga aiana sapo sîhefî hohoanîmo moaruwai ngusüfoambe popoai-marîhemuna asu sîhîrî horombodîdî fehefekoate ahînûmbî hohoanîmo moai süngurîhundî. Ranîmbo-anîmbo asu sîhîrî God yangîrî nûnguweimbi ahandî ratüpurî aboedî ranî yangîrî ratüpurî-ndemboyefî.

Kraisîndî horî ranai simborî hoafî femîndî sîhefe ranahambo ngînmaramîndo

15 Ranîmbo-hündambo Krais mamî ranaiyu simborî hoafî femîndî sîhefembo moatükunî ra dîdîboadore semündü tüküfi weindahî-mareandî. Rananîmbo asu nindou daboe dîbonîyu-ndüreimbi koadürümbo-koadürümbo yangoroweimbi aboedî moatükunî ahei ape ai nîmorîmbo segodürîmbo horombo hoafîmareandürî ra ndahümündimboyeyî. Ndani-moatükunî ra yare yahurai tükümbîfeyo-wamboane. Sapo Sisas ai yîfîyuhü nindou moaruwai mamîkarî hohoanîmomayeyî ranambeahîndî aboedambo-mareandürî ai weangurühîdîdî hoafî femîndî sîhefe ra yangoro-ambe ramarîhindîmbo-hünda.

16 Nindou düdi ai süngunambo yîfîndamboyahî yahuhaya, asu ahandî napo ra nindou ngorü ai mbîsemündu-wamboane yahuhaya, pepafîhî sürü pare asîhendî ranana sapo nîni-moatükunîmboyoy hoafî femîndî asîhefeyo nahurai-ane. Nindou ranahandî nîmorî ai hoafî femîndî sîhefe hoafî ra süngure huhü afîndandî-mayo napo ra asemündu ana, nindou bîdîfirî ai hoafîndeyîya, nindou ranai yîfîmayu mbîsei.

17 Nindou ranai ranî-moatükunî sîhendeimbi-hündî süngunambo ai yîfayoy rananîmbo ranî-moatükunî ranai mamî anîhondümbo tükündîfemboe. Nga asu nindou ranai yare hoafî fîramündî sîhai mbura awi yîfîkoate yangîrî anûngu ana, ahandî hoafî femîndî sîhefe moatükunî ranai moanî yare yangoromboane.

18 Ranîmbo-hündambo weangurühîdîdî hoafî femîndî sîhefe ranai amboanî horînambo yangîr-ane ranî hoafî ranahambo ngînemîndîmbo-hünda yaru marundî.

¹⁹ Weangurühi Moses ai munguambo nindou ranaheimbo God ai nindoumbo rani-moatükunî yangîr-anîmbo süngundîhündî yahuhaya ahînümbî hohoanîmo hoafi sürü papîre masîhendî ranahambo wataporîmbo-marandî. Ranîyu asu ai burmakau anamîndîndambo horî memendambo horî ra semündü hîmonî fongoefi mbura hisip nîmî düdü didareimbîyo asu hamburî sipsipîndî nînendî bîdîfîrîyo rani-moatükunî ranambo ahînümbî Bukî-mayo ranîwamî füsîhai-füsîhaimarandî nindou munguambo ranahei wamî kameihî.

²⁰ Ranîyu ai hoafîyuhü yahuya,
 “Horî ndanamboanîmbo sapa God ai hoafi fîramündî sîhendühî rani-moatükunî ra randîhi süngundîhündî yahuhaya hoafîmendürî ranahambo ngînîndamîndîmboe,” *Kisim Bek 24:20*

mehu.

²¹ Mamî yare ramareandî yahuraiyu Moses ranai horî ra semündü haya, hoafi femîndî sîhefe ser worî asu mungu moatükunî ranambe yangorowanî Godîmbo didîbafîferambo moatükunî-mayo ranîwamî kameihî füsîhai-füsîhaimarandî.

²² Anîhond-ane, sapa ahînümbî hohoanîmo ranai hoafîyowohü yahoya, “Munguambo moatükunî ranana horînambo yangîrî-anîmbo popoaindîhendani asu asükai aboedîndîmboe,” meho. Asu horî peyohü popoaihefe-koate ana, God ai ngîrî amboawi mbüsu nindou-yei hohoanîmo moaruwai ranahambo.

Kraisîndî yîfî ana moaruwai hohoanîmo awarîhoendühane

²³ Hîfîni rotu ser worîndî moatükunî ra sîsamî nahurai-ane, nga anîhondü hamîndî moatükunî sünambe engoro. Ranîmbo-hündambo-anîmbo munguambo hîfînîndî moatükunî ra horînambo popoaihefe ranambo aboedî tüküfemboane. Nga sünambeahîndî hondü moatükunî engoro ranai ngasündeandeimbî horî ranînambo yangîrî aboedî tükümbîfeyo-wamboane.

²⁴ Sünambe anîhondü hamîndî engoro ranahandî sîsamî nindou ai sürühoeimbî fondî nafîru hînîngîmarundî ranambe ana moai Krais ai kefuai hu, nga wanî. Nga sapa sünambe fondî hondü-mayo ranambeahîyu ai Godîndî hîmboahü sîhefîmbo-hündambo kameihî tüküfîmbo ranambeahîyu ai kefuai hüfu anüngu.

²⁵ Suda-yomondî Godîmbo sai-randeimbî bogorî adükarî ranai ana ser worî moanî safambe hondü ranambeahîyu rani-poanî horî semündü haya moanî mamîmbo yangîrî hîmbanî mamî-mamî randühî kefuai hüfu marandî. Nga Krais-ana ai moai ahandî fi ra Godîmbo saimbo afîndîmbo kefuai hüfu randî, nga wanî.

²⁶ Rani-moatükunî ra rambarea-mbonana, Krais ranai tîngîrîfo afîndîmbo semündü ra hu-humbo God ai hîfî, sünü asu mungu moatükunî ra nafîrand-ambe amboanî tüküfi, nga wanî. Nga asu moanî ai mamîmbo yangîrî hamîndî munguambo si aho ranahambo kameihî tüküfemboane ndeara bîdîfîranambo si ranai tüküfembo yangîrîyo-ambe. Moaruwai hohoanîmondî ngînîndî engoro ra Krais ai ahandîhoarî Godîmbo sîhefîmbohünda yîfîyowohü awarîhefembo-hündamboyu tükümeffiyu.

²⁷ Munguambo nindou moanî mamîmbo-anîmbo awi yîfîyo mburümbö asu süngunambo God ai yîbobondeambui.

²⁸ Mamî yare yahuraiyo Krais amboanî ahandî fi ra Godîmbo sîhefembohünda moanî mamîmbo yangîrî nindou afîndî ranahei moaruwai hohoanîmo ra raguanambo-fembohünda yîfîmayu. Asükaiyu ai tüküffiyu ra moaruwai hohoanîmo ranahambo gogorîhefembo yîfîmboyupoanî, nga nindou didîyei ahambo tükümbîffiyu sei hehi hîmboayei hei ranaheimbo aboedambo-fendürîmbo-anîmbo tükündüffimbui.

¹ Suda-yeimayo ahinümbi hohoanimo ranana sapa nane-moatükuni aboedi süngunambo tüküfemboayo ranahandi-mayo sisami yifiafi nahurai-ane. Asu nindou ai ahinümbi hohoanimo süngurühi-rühündeimbi munquambo himbani aho ra ahei moaruwai hohoanimo ranahambo-hündambo Godimbo ninihondi hifokoarühi sifehi arihündi. Nga rani hohoanimo ngiri nindou Ape sowana hei arihündi ranaheimbo munguna aboedambo-ndeandüri.

² Nga ahinümbi hohoanimo süngu nindou-yei moaruwai hohoanimo ranahambo raguanambo-reandüra ai aboedi sürühehindeimbi tükümbehi-mbonana, asu ai ngiri moaruwai hohoanimo ranahambo hütiyefi sei hehi hei rihündi. Rambefe-mbonana, asu munquambo Godimbo ninihondi hifokoefe hohoanimo ra rühsafi hininngirühihi.

³ Nga asu Godimbo hifokoefe sifehe hohoanimo ra munquambo himbani yarühi piyei arihü hei ahei moaruwai hohoanimo ranahambo hohoanimo korifoefendürimbohünda.

⁴ Nga burmakau hor-ane asu meme hor-ane rani-moatükuni ranai ana awi ngiri moaruwai hohoanimo ranahambo raguanambo-ndeandüri.

⁵ Ranimbo-hünda Krais ai ndeara hifina kosimbo yahumbo ai Godimbo hoafiyundühi yahuya,

“God, seana sishambohünda ninihondi hifokoefe sifehe moatükuni ranimbo ana se moai yifiriyafi,

nga se wandi fi-safi ranirandi refembohünda yaro masahawandi.

⁶ Seana ninihondi sishambohünda munquambo mandifeimb-ane, asu moaruwai hohoanimo raguanambo-fembohünda ngorü-poani sishambo sifehembo moatükuni ranimbo ana moai hihifi-hihifiyafi randi.

⁷ Raniyahü asu ro yarühe hoafiyahühiya, ‘O God, yiniyahü ro nda.’

Sapo sürü paru masihoemo buk ranambe wambohünda yare hoafimayo.

Moani sifahü hohoanimoayafi rani-süngufembo-hünda ro ndeara kosamboanahi,” *Buk Song 40:6-8*

mehu.

⁸ Weangurühi ai yare hoafiyuhü yahuya, “Seana moai yifiriyafi randi sishambohünda ninihondi hifokoefe sifehe asu mandife arandi moaruwai hohoanimo raguanam-bofembo ranimbo ana,” mehu. Ahinümbi hohoanimo ra yangrowani rani-süngumbo ninihondi Godimbo hifokoefe sifehe hohoanimo ra yarühi arihündi yahu Krais ai hoafimayu.

⁹ Asukai ai yare hoafiyuhü yahuya, “O God, yiniyahü ro nda. Ro sapa se hohoanimoayafi süngu yangiri süngufihü refemboanahi ndanimboahi,” mehu. God ai munquambo wamindafi Godimbo sai-rambo moatükuni ra gigeranambo-reandühani, asu Kraisindi fi Godimbo saimbo moatükuni ranahandi fondihü simbori kikafoareandi.

¹⁰ Sapo Sisas Krais ai God ro hohoanimoayahü süngu yangiri rambireandamboane mehu rani-süngure haya asu ai moani ahandi fi ra mamimbo yangiri munquambo si aho ranimbo kameihü Godimbo masihendo. Ranimbo asu shiri moaruwai hohoanimo ranambeahindi aboedi sürühehundeimbi animboefi.

¹¹ Suda-yomondi Godimbo sai-randeimbi bogori mamami ranai ahandi Godimbo ninihondi mandife sifehembo ratüpuri ra munquambo si ratüpuriyuhü moani mamani rani-moatükuni ratüpuri yangiriyu raro ra hu marandi. Nga asu rani-moatükuni ratüpuri ranai ana awi ngiri moaruwai hohoanimo ranahambo raguanambo-ndeandüri.

¹² Nga asu Krais-ana moani ai mamimbo yangiriyu yifiyuhü ahandi fi ra Godimbo masihendo munquambo si moaruwai hohoanimo ra raguanam-bofembohünda. Ranani asu ai haponda Godindi warü hondü warani amaru.

¹³ Ran+hü ai God+imboya, ai wandi hürütümbi nindou ra wandi yir+imbo hoarehi hin+ng+imb+ireandi yahuhaya hifanda amaru.

¹⁴ Ai moani mam+imbo yang+ri yif+yuhü God+imbo fi ahandi ra sihendühi asu ran+nambo ai nindou ranaheimbo moaruwai hohoan+mo ranambeah+ndi sürühendüri hin+ng+mareandüra ai koadürümbo-koadürümbo ndor+hehi an+imboei.

¹⁵ Yifiafi Aboedi ranai-amboani ranahambo an+hond-ane meho. Nga ai Baibor-ambeahi wean+gürühi hoaf+yowohü yahoya,

¹⁶ “Haponda awi süngunambo-an+imbo Israer nindou-bab+di+imbo, ndani hoafi fem+ndi sihefe ndand+he ndahurai-an+imbo rand+heamboyahi,” Adükari ra mehu.

“Ro wandi-mayo hohoan+mo ahei hohoan+moambe hin+ng+nd+heandühi asu ahei ngusüfofihi sürü pap+nd+hi hin+ng+nd+heamboyahi,” *Jeremaia 31:33* mehu.

¹⁷ Ran+yu ai ni+nofi hoaf+yuhü yahuya,

“Ro ahei moaruwai hohoan+momayei-ane

asu moaruwai ham+ndi moatükun+ hondü yar+hi ar+hündi

ranahambo amboawiyeyi mb+isah+ ng+ri gedambo hohoan+mondahi,” *Jeremaia 31:34*

mehu.

¹⁸ Asu mun+gu rani-moatükun+ hohoan+mo ranahambo amboawiyeyi ehu ana, asu moaruwai hohoan+mo raguanambofembo God+imbo ni+n+hondi hifokoefe sihefe hohoan+mo ranai ng+ri asükaindo tükünd+fe ndandi.

¹⁹ Nga ran+imbo-hündambo-an+imbo wandafi mam+, awi God+imbo sihefe bogori adükari ai moani Sürühoeimbi Hondü Fondi ranambe kefuai hu arand+ nou sih+ri amboani moani h+mbokoate God ni+maruambe Sisas+ndi hor+ süngumbo keboehu ngemboyefi.

²⁰ Sih+ri ranambe keboehu ngemboyefi simbori nafi rani-süngu. Sisas yif+yuhüyu ai hoeari God+ndi nafitambehü mapen+ngo rani mbusümo nafi hifombo yang+ri ni+ngoweimbi nafi ra sübüd+mar+hendi.

²¹ Ran+imboane hapondani ana sih+ri God+imbo Sai-randeimbi Bogori Adükari God+ndi wor+ sünambe ranambeah+ndi nindou hifanda-randeimbi bogori an+ngü. Ranai Sisas-ani.

²² Sapu aiyu ahandi hor+na sihefi+imbo moaruwai hohoan+mo sihefi ngusüfoambe ranahambo sih+ri hüt+anefti yar+hu ar+hündi sefi-r+hundeimbi amaro ra popoi-mar+hemuni. Asu sürühoeyoweimbi hoenambo amboani kameihi sihefi fi hundürümaramuni. Ran+imbo-hündambo-an+imbo sihefi ngusüfoambe moaruwai tikai hohoan+mo amaro ra raguanambond+hu mbund+hu asu sih+ri moani an+hondümbofe hohoan+mo rani yang+ri ndahumündefi hohu God sowana ak+mi sühündahu ngef+imboane.

²³ God ai aboedi moatükun+ süngunambo sihefi+imbo saimun+imboayu ranahambo horombo hoaf+mareandi. Ran+imbo sih+ri hoaf+yefi ar+hündi ranahambo awi ng+ni+ndi ni+imboef+imbo h+imbondef+imboane. Awi ahambo sih+ri randeambui mb+sefi an+hondümb+nd+humboane sapo God ai hoaf+yumbühündi ai randeambuimbo-hündambo wambo.

²⁴ Awi sih+ri mamami wandafi mam+ ranaheimbo hohoan+mo-ndef+imboane. Asu nindou ai simbori fehefe asu ngusüfo pefe hohoan+mo ra ahei hohoan+moambe bot+nd+humboane.

²⁵ Awi sih+ri ana wandafi mami-bab+di mamühi fandife hohoan+mo ra refe hin+ng+ifepoan+ rüh+ sapo nindou amur+ bid+fir+ raweahi ar+hündi nou, nga wan+. Nga se hoeir+himboanei bid+fir+ran+ si ra ndeara ak+mane. Nga ran+imbo-hündambo-an+imbo asu sih+ri nindou bod+mondi ranahei ngusüfoambe hohoan+mo ng+in+em+ndi-ndür+imbohünda ti+ri+fondefti ngef+imboane.

Godindî Nîmorî ranahambo daboadanambo-fipoanî

²⁶ Asu sîhîrî Kraîsîndî-mayo anîhondü hoafî ra fîfîrîhu mburîhu, moanî sîhefî hohohanîmonambo yangîrî hefûhînda, ranînambo moaruwai hohohanîmo ranî-sûngu peahu ahefî ana, moai ngorü-poanîmbo hîfokoefe Godîmbo sîhefeyoanî asu ranambo hohohanîmo ra raguanambofembo yangoromunî, nga wanî.

²⁷ Nga sapo Godîndî yîbobofemunîmbo si tükündîfeyowohü nindou Godîndî hürütümbî ranaheimbo ngînîndî hamîndî hai ranambo tîkîrîndandürîmboe ranahambo yîhîmboayefî hîmboayefî ranî yangîr-ane engoro.

²⁸ Nindou düdi ai ahînümbî hohohanîmo Moses masendî ra hîmborîyowohü sîngufekoate-ayu ana, nindou yimbuyafanî asu ngîmîyomo ai ranî-moatükunî ra ai ramareandî sei hoafîyeianî moanî amboawi yaho-koate hîfokoarîhi marîhündî.

²⁹ Asu nindou düdi ai Godîndî Nîmorîmbo daboandî hîhîrarîrî ana, se ranahambo nîngurîhi hohohanîmo-yehîyeia? Nindou ranai ana awi afîndî tîngîrîfo saf-anîmbo ndemündümbui. Kraîsîndî-mayo horî ranambo Godîndî hoafî femîndî sîhefe ranahambo ndomarîhendî. Horî mamî ranamboyo nindou ranahambo hohohanîmoambe sürîherî hînîngîmarer-anesî. Nga asu nindou ranai hoafî femîndî sîhefe horî-mayo ranahamboya, ranî-moatükunî ana moan-ane, nga ndorîhoeimbî moatükunî hamîndîyopoanî yahumbü nindou-ani. Ranani asu ai Yîfiatî moanî hîpoambore-randeimbî ranahambo moaruwai-moaruwai-mboareandî.

³⁰ Sapo sîhîrî fîfîrîhundî Adükarî ai yare hoafîyuhü yahuya, “Nindou moaruwai hohohanîmoyeianî ranî-sûngumbo sîmborî tîngîrîfo sai ana, wandî ratüpur-ane.

Ro sîmborî tîngîrîfo ndeheamboyahî,” *Io 32:35*
mehu. Asükaiyu ai nîngofi ngorü hoafîyuhü yahuya,

“Adükarî ai ahandîhoar-anîmbo ahandî nendî ra yîbobondearümbui,” *Io 32:36*
mehu.

³¹ Yangîrî koadürümbo nîngumbü God ai nindou kîkîhemîndîmbo ra yîhîmbombü moatükun-ane.

Anîhondümböfe hohohanîmo ra ngînîndî kîkîhîndî-humîndefî-mboane

³² Sapo ranî-moatükunî sîheimbo-so horombombo tüküme Feyondürî ranahambo se hohohanîmondei! Godîndî-mayo si aboedî sîheimbo boakîfoa-reandürambe ranî mbusümo maho ra sapo se tîngîrîfo afîndî tüküme fendüra awi tîngîrîfo ranambe hütî-hütîmayei hei-ane.

³³ Se ranî-sîmboanî nîmboei-ambe ana ngoambo nindou bîdîfîrî ai sîheimbo nindou hîmboahü moaruwai-moaruwaimbo-rîhindürühi tîngîrîfombü hohohanîmo masahündürî. Asu se ngoambo nindou ai tîngîrîfo asahümündî ranî-babîdîmbo-yahîndühi se ahei mbusümo nîmboeimbo ai tîngîrîfoayei ra farîhehi-ndürühaneî.

³⁴ Ranîyei asu se nindou karabusambe nîmboeimbo tîngîrîfoayei nou se-amboanî ai-babîdîmbo tîngîrîfomayei. Asu nindou bîdîfîrî ai sîhei napo ra ngoambo fufürühümündî hündüranî asu se ranîmbo hîhîfî-hîhîfîyeihî aheimboya, ‘I ambîrîhündî ana,’ sei hehi warî hürühümündî-anî ai sahümündî marîhündî. Se ranî-moatükunî ranahambo ramarîhindî ra, sapo sîhei aboedî moatükunî hondü koadürümbo-koadürümbo yangoromboayo ra fîfîrîhi hehimbo-wambo.

³⁵ Ranîmbo-hündambo awi se sîhei ngînîndî hamîndî anîhondümböfe ho moatükunî-mayo ra warî-hündühümündimboyei, nga yowanî. Nga nîmboe ranî-moatükunî ranahambo takîn-anîmbo God ai aboedî adükarî moatükunî ro ndeheamboyahî mehu ra ai ndembui.

³⁶ Ranîmbo-hündambo-anîmbo God ai nîne-moatükunî saimbo horombo hoafîmareandî ra semîndîmbohündâ awi se moanî sapo God ai nîne hohohanîmo hohohanîmoayu ranî-sûngu yangîrî hîmboarînambo hîbadîhümbo ratüpurîndei.

³⁷ Sapo Baiborambe God ai yare hoafiyuhü yahuya,
 “Awi gedamboyo-poanî, nga nindou sapo tüküfembo-mayu ranai tükündifimbui.
 Ai ngîrî gedambo hîhîngîndeandî.

³⁸ Ro hohoanîmoayahî ranî-sünggu yangîrî rarîhindeimbî nindou wandî,
 awi ai wambo anîhondümborîhindürühî mbînimboei-amboane.
 Nga asu nindou düdi bîdîfirî ai wambo anîhondümbofe ranahambo sisîrefiyu ana,
 asu ro ngîrî nindou ranahambo wudîndîhinî,” *Habakuk 2:3-4*
 mehu.

³⁹ Nga asu sîhirî ana Godîmbo anîhondümbofe hohoanîmo ranahambo
 sisîryahundühî awarîhehundeimbî nindou-yefîpoanî, nga wanî. Nga awi sîhirî
 ana Godîmbo anîhondümborîhu hefühî aboedambo-yahundeimbî nindou-aneî.

11

Anîhondümbofe hohoanîmo nîmîndî hoaf-ane

¹ Sapo anîhondümbofe hohoanîmo ranana nîni-moatükunîmboyo hîmboayefî ra
 tükündîfemboe ranahambo sîhirî dîdîboadorîhu fifîrîhundî. Ranî-moatükunî ranana
 sîhirî ngîrî sîhefî hîmboarînambo hoeîndîhundî, nga moanî hohoanîmonambo
 yangîr-anîmbo ranî-moatükunî ra anîhondü mbenjorî mbîsemboayefî. Hohoanîmo ra
 anîhondümbofe hohoanîmo-ane.

² Horombo amoa ahei anîhondümbofe hohoanîmo ranîmbo-hündambo God ai
 aheimboya, nindou aboedî mbumund-aneî mehündürî.

³ Sîhefî anîhondüfe hohoanîmo-mbohündambo fifîrîhumboayefî sapo God ai
 hoafiyuhü ahandî hoafînambo sünü hîfî ra nafîmarandî ranahambo. Nga ranî-
 moatükunî ra nafîmaranda hîmboarînambo hoeiarîhundî ai moanî hoeifekoate
 moatükunînambo randî ramareandî.

Aber, Enok asu Noa ai Godîmbo anîhondümborîmarîwuri

⁴ Aber ahandî anîhondümbofe hohoanîmo-mbohündambo ai Godîmbohünda
 nînihondî hîfokoare mamandeandî. Ai ramareandî ra Ken ai ramareandî rana-
 hambo ngasünde haya Godîndî hîmboahü moanî aboedî hamîndîyo. Asu ahandî
 anîhondümbofe hohoanîmo-mbohündambo God ai ahamboya, aiana nindou moanî
 mbumundî hamînd-ani mehu hoafî ra Aber ahambo maho. Ranîyu asu God ai nîne-
 moatükunî Aber ai ahambo masagado ra hîhîfî-hîhîfîyu marandî. Aber ai yîfîmayusî,
 nga awi ahandî anîhondümbofe hohoanîmo ranî-süngumbo hoafî yare hoafîyo ara ho.

⁵ Enok ahandî anîhondümbofe hohoanîmo-mbohünda God ai ahambo nîmoamo
 maserümünduwa asu ai yîfî-koate gedühî manüngu. God ai maserümündu-wambo
 asu nindou dîdai moai ahambo hoeîrîrî. God ai Enok ahambo semündü hafokoate-
 yuambe ranî-sîmboanî ahambo hoafiyuhüya, ‘Ro hohoanîmoayahî ranî-sünggu
 yangîrî süngumara hu,’ mehundo.

⁶ Nga nindou Godîmbo anîhondümbofe-koate-ayu ana, asu ahambo God ai ngîrî
 siaondîfiyu. Nga nindou düdi ai Godîndî fikîmî sühüfembo hohoanîmoayu ana, God
 ai anüngu ranahambo anîhondümborîmbîreand-amboane. Sapo God ai nindou düdi
 ahambo hütî-hütîyuhü kokoarîrî ranahambo takîni segodombo ranahambo kameihî
 anîhondümborîmbîreand-amboane.

⁷ Noa ahandî anîhondümbofe hohoanîmo-mbohünda God ai nîne-moatükunî
 sünguna refeyowanî tüküfemboayo ra Noa ai hoeifekoate-yuambe ranahambo ahîni
 hoafîrürühîya ranî-moatükunî tükündîfemboe mehu. Ranîyu ai Godîndî hoafî ra
 hîmboarîyu mbura, moanî ai hoafîmayu süngu sip afîndî ra nafîmarandî ai ahandî
 aborüdi-babîdî ranambe kefoehî nîmareimbo aboedamehindî-mayo ra. Ranîyo
 asu ahandî anîhondümbofe hohoanîmo-mbohünda God ai ahamboya seana nindou
 mbumund-anafî mehundo. Ranî-sünggu nindou muṅguambo ahambo anîhondümborî-
 arîhorî ranahambo refemboayu nou. Ranîmbo-hündamboyo asu Noa ai muṅguambo

nindou ndani hifi+hündi ranaheimbo nindou moaruwai-anei yaho nafuiyombo nou ramareandi.

Abraham+ndi hoaf-ane

⁸ Abraham ahandi anihondümböfe hohoanimo-mbohünda God ai ahambo hidi+bori nafini hifi ngörü segodimbo koehefimbo mehu ra himborimayu. Ai ahandi hifi hondü hiningire haya moani fifirifekoate nahanafimbayahä nda ahahi yahuhaya sir+mbirowohü mahu.

⁹ Ahandi anihondümböfe hohoanimo-mbohünda God ai ahambo hifi ngörü ndahandomboyahi yahu horombo hoafimayu rani hifambe hidi+bo-hidi+bori+hoei manüngu. Raniyu ai hifi rani+hü ser worambe manüngu sapo Aisak ahandi nimori, asu Sekob Aisak+ndi nimori mar+ne mamä rani hifi God ai sünguna dagapirani n+ngomboayafani nou. Nga ahafanimbo amboani God ai rani-moatükuni segopir+mbohünda horombo hoafimareapiri.

¹⁰ Abraham ai ser worambe manüngu, nga ngoafi adükari koadürümbo-koadürümbo n+ngoweimbi God ai ahandi+hoari nafimbo hohoanimo+nyu mbura nafimarandi ra hoeifemboyu himbomayu hu.

¹¹ Sara Abraham+ndi nimorehi ahandi anihondümböfe hohoanimo-mbohünda ai ahandi+hoari amboani purüsi nimori-koate n+ngo ho-hombo boagiri+mayoyosi, nga asu God ai ahambo ngin+ndi masagado nimori wakem+ndimbo. Raniyo asu Sara ai yare hohoanimo+yowohüya, God ai nimori wak+ndandimboyafi yahu horombo hoafimayu ra ai anihondümboyu hoafimayu, nga ai rani-süngundeambui, yahohaya hohoanimomayo.

¹² Raniyu asu Abraham ai ndeara boagiri+yuhü yifi+mbö yangiri+mayusi, nga asu ai af+ndi nimori burayo ranahei amoaomayu. Nimori nindou mamä yangiri ranahandambo-hündi burayo ra moani af+ndi tüküfeih+yo sapo mupui sünambe engörü asu gudiki+kiri tapuiyowa kikifekoate engörü yahurai tüküme+feyo, God ai ahambo horombo hoafime+ndo nou.

¹³ Nindou mungu ranai God+mbö anihondümbo-r+hor+ heimbo sünguna yifi+mayeri. Ai ndani hifi+hü nimboei-ambe awi moai sapo God ai aheimbo aboedi moatükuni segodürimbo horombo hoafimayu ra sahümü+ndi, nga wani. Nga moani ai anguni nimboeimbo himboari-nambo yangiri hoeiri+hindüh+ hihifi-hihifi+mayeri. Raniyei ai weindah+ yarihi hoafiyehi seiya, 'Ro ndani hifi+hü nimboefani ro ngörü hifi+hündi hidi+bori nindou nou-ane+fi, moani bodifombo ndani hifi+hü animboefi,' masei.

¹⁴ Nindou ai yarihi yahurai hoafayeri ana, sihi+ri randi+hu hohoanimo-ndefi+hüya, aiana ahei hifi hondü aboedi ham+ndi rani hoeifembo seimboanei yarihi yahurai hoafayeri mbi+sefimboane.

¹⁵ Nindou ranai ahei hifi+hü wean+gürüh+ nimboei mburi+hü ra hiningiri+hi hehi ngöründüh+ nimboembo wean+gürüh+idi+di hifi ranahambo hohoanimo pambar+hi-mbonana, awi ai koadürana hihiri+yahi hei.

¹⁶ Wani, nga ai sapo hifi sünambe engoro hifi ndani+hü ngasündareandi rani hifi+namböyehi hombo sei-hehi hohoanimomayeri. Ranimbo-hündambo-animbo asu God+mbö ai sihefi God-ani seimbo ra God ai ngiri aheimbo amoan+ngi-ndundür+ sapo hifi rani+filhi aheimbo ngoafi adükari nafira hiningi-mareandambo wambo.

¹⁷ Abraham ahandi anihondümböfe hohoanimo-mbohünda God ai ahambo yari hoeimariri ranambo asu ai ahandi nimori Aisak ra God+mbohünda hifokoeffi sihefimbo hohoanimomayu. Abraham ranahambo+nyu God ai nini-moatükunimboyu ahambo refimboayu ranahambo horombo hoafimarira fifir+mareandi. Nga asu Abraham ai ahandi nimori mamä ham+ndi-mayu ranahambo God+mbohünda hifokoeffi sihefimbo hohoanimomayu.

18 Sapo God ai Abrahamimbo Aisak ranahambo horombo hoafirirühi yahuya “Aisak ranahandambo-hünd-animbo sihafî amoa mamî afîndî ra yagodimboe sa horombo hoafimarîheanîni,” mehuyosî, nga asu ai ahandî nimorimbo hîfokoeffimbo hohoanîmomayu.

19 Abraham ai yare hohoanîmo-yuhüya, Aisak ai yîfayu ana, God ai yîfîhündî botîndirümbui yahuhaya hohoanîmomayu. Nga moanî hoafimbo randîhu hoafîndefîhüya, Abraham ai ahandî nimorî yîfîhündî nou hîhîri maserümbüdu mbîsefîmboane.

Aisak, Sekop asu Sosepî-yomondî hoaf-ane

20 Aisak ahandî anîhondümböfe hohoanîmo-mbohünda ai ahandî nimorî yimbu Sekop Isombo aboedî dîdîboado-mareapîri. Ai hoafî ranînambo nîni-moatükunîyo ahafanîmbo sünguna tüküfemboayo ranahambo hoafîmayupîri.

21 Sekop ahandî anîhondümböfe hohoanîmo-mbohünda ai ndeara yîfîmbo yangîri-yuambe Sosepîndî nimorî yimbu ranahafanîmbo aboedî-aboedîmareapîri. Ai ahandî nîmînimî wafu ranîwamî kîkîhamündü amofihü Godîmbo seana Adükari aboedî hamînd-anafî yahuhaya hîhîfîmarürî.

22 Sosep ahandî anîhondümböfe hohoanîmo-mbohünda asu ai ndeara yîfîmbo yangîri-yuambe hoafîyuhüya, süngunambo Israer ai Isip hîfî hîniîngîndîhi hehi ngorü hîfîna ngeimboyei mehu. Asu ai yîfîndua ahandî hamîndî ranahambo nüngundîhi-nüngundîhi-mandîhündî yahuhaya hoafîmayundürî.

Mosesîndî hoaf-ane

23 Mosesîndî hond-afîndî ahafe anîhondümböfe hohoanîmo-mbohünda ai ahafe nimorî Moses ra wakîrîndîfe mburîna aboedî hamîndîmayu ranîmboane asu nindou adükari bogorî Isip hîfî hîfandarandî ranahandî ahînûmbî hohoanîmo ranahambo yîhîmbokoate ngîmî amoamo weindahîfikoate sowarîndîfe manîmbafe. Sapo nindou adükari bogorîndî ahînûmbî ranane nda: Suda-yafe nindowenihî nimorî munju hîfokoambîrîhind-amboane.

24 Moses ahandî anîhondümböfe hohoanîmo-mbohünda ai adükariyu mbura se wambo ana Isip-yafe nindou adükari bogorîndî nimorî Ferondî nimor-ani mbîsahü-ndîrîmboyei yahuhaya hohoanîmomayu.

25 Moses ai sapo Godîndî nendambo ngorü nindou ai moaruwai-moaruwaimbo-marîhindüra afîndî tîñîrîfoayeî ranî-babîdîmbo yahurai refemboyu hohoanîmomayu. Nga asu ai moai bodîfombo moaruwai hohoanîmo süngu hîhîfî-hîhîfîmbo hohoanîmoyu.

26 Kraîs ranahambohünda Mosesîmbo amoaîngümbî hoafî hoafî-yahündowanî ai munquambo kaki, hoearî, ngîniîndî moatükunî napo Isip hîfîhü engoro ranahambo ngasündeamboayo yahuhaya hohoanîmomayu. Ranîyu ai süngunambo God ai ahambo tîñîrîfomayu ranî takîni aboedî moatükunî segodîmbo-mayu ranîmbo himboapomayu.

27 Moses ahandî anîhondümböfe hohoanîmo-mbohünda asu ai Isip hîfî hîniîngîre haya Isipîhündî nindou bogorîndî ngîniîndî ranahambo yîhîmbokoate mahu. Nindou Godîmbo hoeîfikoate-mayu ra Moses ai hohoanîmonambo yangîri hoeimarirî ranîmboyu ngîniîndî yangîri manüngu hu.

28 Ahandî anîhondümböfe hohoanîmo-mbohünda nindou aheimbo Pasofa si ra botîmareandî. Si ranîfihî sipsip hîfokoaru mburümbö yipurîfihî horî kükihoemonda, God ai sünambeahîndî nendî amonjo nimorî hîfokoe-fembohünda koamarîherü ranai Israer nindou ranahei fikîmî akîmî hokoate-mbiyuwa yahuhaya se ranî-moatükunî ra yaru mehupurî.

Israer afîndî ai Godîmbo anîhondümbö-marîhorî

²⁹ Israer nindou ahei anihondümböfe hohoanimo-mbohünda ai Hamburî Sîrîwara bamarîhehindî moanî hîfî yangîrî süngu nou. Isipîhündî nindou ai randîhu badîhehu yahomo houmbo raweafundane, hoe ranai koadürü-koadüreandühi tîtiporîkoma-reapura yîfîsafîmemo.

³⁰ Israerîhündî ahei anihondümböfe hohoanimo-mbohünda Godîndî ngîndînambo Seriko ngoafî-yafe ginîrî ra tiboai pîndîmboe sei hehi ginîrî ranahambo 7 ambe-ramîndeimbîmbo wakîyei wakîmarîhinda tütîfoai pîmayo.

³¹ Rahap nîmorehî nindowenihi bîrabîrîyo-randeimbî ahandî anihondümböfe hohoanimo-mbohünda ai Israerîhündî nindou yimbu ngoafî kosemîndî-mbohünda samongorîmbo tükümeîneanda aboedî hîhîfî-hîhîfîna worînimareapîrî. Ranîmbohündamboyo ahambo moai hîfokoarundî nindou Godîmbo anihondü-mbofekoateyeimbî hîfokoako-mafoarundürî ranambe.

Godîmbo anihondümbö-rîhoreimbî ranaheimbo tîngîrîfo tükümeîfeyondürî

³² Awi ro nîndî hoafî ngorü sîheimbo hoafîmandahî ngaha? Si moai gedühi nîngo ro Gideon, Barak, Samson, Septa, Defit asu nindou munngu Godîndî hoafî hoafîyomorundeimbî-memo ranahamumbo hoafîyombo, nga wantî.

³³ Nindou ranai ahamundî anihondümböfe hohoanimo-mbohünda ndîfo nindou-babîdîmbo yîfiarî-yomombo asu ai hamarîhoemo. Bîdîfîrî ai mbumundî hohoanîmonambo yangîrî nindoumbo hîfandîmarapurî asu ai nîndî-moatükunîmboyo God ai saimbo horombo hoafîmareapurî ra masowandümo. Ranîyomo bîdîfîrî ai adükarî nîmambeahî nîndîhondî ahandî ndürî raion ranahandî yafambe tapîru kîkîhîmaründümo.

³⁴ Bîdîfîrî ai yîhîmbo sîsîreandeimbî hai ngîndîhamîndî ahamundî hürütümbî pûpîmaranda mahoro ra dikîru mamandundî asu bîdîfîrî aboedambomefundî ranambeahîndî ahamumbo pisaonambo hîfokoefepurîmbo mehomo. Nindou ranîmemo ai hamîndî kemîndîkoate-memosî, nga asu süngunambo ai hamîndî ngîndîmaründümo. Ai yîfiarambe moanî tîtaboarî-hoemondühiyomo asu ai ndîfo nindou-yomondî harîndîfo nendî ranahamumbo wamafandûpurî.

³⁵ Nîmorehî bîdîfîrî ahei anihondümböfe hohoanimo-mbohünda ahei fikîmîndî yîfîyomondeimbî yangîrîyafu marunda sahüpurümündî marîhündî. Bîdîfîrî ai karabusambe Godîmbo daboadanambo-arîhorî ana, aboeda ngeimboyei, nga ai moei masei ranîmboanei asu nindou ngorü ai ahei fî moaruwaimbo-marîhindüra asu yîfîmayei. Nindou ranai aboedamböfe yiboarukombo süngunambo yîfîyei mburîhü yîfîhündî botîyahi yangîrî aboedî nîngombo-mayo ra hohoanîmoyeîhî aboedamböfembo yîboarukomayei.

³⁶ Asu bîdîfîrambo hoafînambo moaruwai-moaruwaimborundürî asu bubumarundürî asu bîdîfîrambo senînambo hüputüpu-rîhündürî karabus-ambe hîndîngîmarundürî.

³⁷ Bîdîfîrambo nîmoeinambo pütîyomondühi bubumarundüra yîfîmayei. Bîdîfîrîmbo sonambo yimbu kîkîrundürî sîhündürî asu bîdîfîrambo pisaonambo hîfokoarundürî sîhündürî marundî. Bîdîfîrî ai aheimbo moaruwai-moaruwaimborîhindürühi tîngîrîfo masahündüra moanî napo-koate sipsip hoearî, meme hoearî ranî yangîrî güdühi sahümündî hehi hahabodei wakîmarîhindî.

³⁸ Sapo ai nindou aboedî hamîndîyei, nga asu nindou hîfî ranîhündambo ai aboedî hamîndî-yeipoanî! Nindou ranai nîmî wohî furîkoate-yowohü, hîfî wafuanî hîhîrîyei wakîrîhindühi, nîmoei ambîsambe hîfî ambîsambe ranambe nîmboei marîhündî.

³⁹ Sapo nindou munnguambo ranai Godîmbo anihondümbö-marîhorî ranîmbo-wambo God ai nindou aboed-anei mehu, nga asu ai God nîndî moatükunîmboyo segondürîmboane yahu horombo hoafîmareandî ra awi moai sahümündî.

⁴⁰ God ai sünguambo sihefimbo munju semunimboayu aboedi moatükunî hondü ra ndore sihai hayambo wamboyu asu nindou ranai boatei semindikoate-mayei. God ahandî hohoanimo ana yahurai-ane, sihefimbo munju ramareamuna aboedi simonjori-humindeximboanefi.

12

Awi sihirî Sisasimbo yangirî himboarî pandihurühî anihondümbo-ndihurimboane

¹ Nga asu awi sihirî nüngumandahua? Sihefombo ana nindou afindî ranai wakirihimunühî nine-moatükunî anihondümbofe ramarihindî raninambo sihefimbo anihondümbofe hohoanimo nafuimarihümünî. Ranimbo-hündambo-animbo awi sihirî sihefihorî nine-moatükunî sihefimbo nafî gürareamunî ranane, moaruwai hohoanimo nginindî hamindî kikihî safaramindimunî ranane ra yihirindihu hohu, ngusüfo nginindî foandihu hohu, sihefimbo hombo God ai nafî hinngimareamunî rasüngu ngefimboane.

² Awi sihirî Sisasimbo yangir-animbo himboarî pandihurî ngefimboane. Ai sihefi anihondümbofe hohoanimo nimindihani asu ai sihefi anihondümbofe hohoanimo rasüngunambo nafindamündî hinngi-ndeamunümbui. Ai nine-moatükunî tihirifo ahambo sowahî tükumefendo ranahambo awi ro nimî keimbi karhendeimbifihî yifimboanahî, nga i ambe ranî-moatükunî ra hinngindihua yahu, nga wanî. Nga hihifi-hihifi afindî ai süngunambo semindimboayu ranahambo hohoanimoyuhü ai amoanngümbi moatükunimbo moan-ane yahuhü nginindî yare manüngu. Ranani asu ai haponda God munju hifanda-randeimbi ahandî nimarifondi ahandî warî hondü waranî amaru.

God ai sihefimbo tihirifo asemunî ranana sihefimbo didiboado-femunimboani

³ Awi se Sisasimbo randihî hohoanimo-ndahündo, sapo nindou moaruwai hohoanimoyeimbi ranai yiboaruko-rithorühî moaruwaimbo-moaruwaimbo-marihora moan-ane yahuhaya nginindî manüngu. Ranimbo-hündambo-animbo asu se-amboanî yahurai nimboei, nga se ranî-moatükunî siheimbo tükündifeyoanî ngusüfoambe garibindahindühî rühî randihî hinngi-ndihimboyei.

⁴ Se moaruwai hohoanimo ranahambo raguanambo-fembo sei hehi ranî-babidimbo hütî-hütieihaneisi, nga awi moai moaruwai hohoanimombo yifiar+yeihî sihei horî ai piyo, Sisasindî horî ramefeyo nou.

⁵ Awi siheimbo God ai ahandî nimorî nou ngusüfoambe kikimfoefeimbi hoafi wataporimbo-marandürî ra se mitanirî-hümündiai? Sapo Ai yare hoafiyuhü yahuya, “Wandî nimorî, Adükarî ai siheimboya ai didiboadondihî hohoanimo-mbeyeia mbüsü haya ngorü süngunde randearanî se ahambo himborî yangirî himborindahündo.

Asu ai siheimbo didiboadi-fembohünda ninimboyo se tihirifo dagadüranî, ngusüfo nimbindeimboyei.

⁶ Sapo Adükarî ai nindou mamî ngusüfo parareandî ana, didiboadore arandî.

Asu nindou mamî asemündu ana,

ahambo wandî nimorani yahuhü aboedambohünda pakaritherü arandî,” *Sindaun 3:11-12*

mehu.

⁷ Siheimbo didiboadofe-ndürimbohünda God ai pakarî-hefendürimbo mbüsüwanî ahandî nimorî nou, se moanî nginindî nimboei. Ranahandambo hündî se tihirifo asahümündi ana, ranî-moatükunî ra God ai ahandî nimorimbore-andürî haya rare-andürühani. Hifi ndanindhündambo boagirî ai nimorimbo didiboado-fimbohünda moai pakaritherü randiyo?

⁸ N+neafi n+mor+ s+hambo Ape ai ahand+ n+mor+ambo nourean+ni+ pakar+hefen+ni+ koateayu ana, awi se boag+reimb+ n+mor+ hondüyafi+poani, nga se boag+r+koate naf+n+ndi n+mor+anafi.

⁹ Sapo s+hefi ape h+fi ndan+hündambo-memo ai s+h+r+ mam+kar+ hohoan+moyefan+ pakar+hoununani ana, I aboed+anes+, nga amb+r+mun+ sefuhaneft+. Ran+ süngumbo-an+ambo sünambeah+ndi Ape ranahand+ hoareh+ saf+ndefüh+ ahand+ hoafi süngund+humboane, nga ranan+ambo yang+r+ n+boademboyefi.

¹⁰ H+fi ndan+hündambo ape s+hefi ranai ana moan+ ahamundi hohoan+mo süngumbo yin+hoar+amboanemo pakarar+hounun+. Nga God aiana s+hefi+ambo far+hefembo ai ro sürühehea+ndeimbayah+ yahurai tükümbeahind+amboane yahuhayamboani rawareamun+.

¹¹ Ape ai pakarar+hounun+ s+hefi+ambo aboedambo+hündambo ran+simboan+ ana s+h+r+ ngusüfo n+mb+yefüh+ ng+r+ h+h+fi-h+h+fi+ndefi+. Nga asu süngunambo pakar+mar+hounun+ ranahandambo d+d+boado-r+hehu hohumbohünd+ ana, ran+ tak+n+hünd+ mbumundi aboedi hohoan+mo tüküfe+arand+. Asu ran+ambo+hündamboane moan+ ngusüfo aboedi kife n+mar+ hohoan+mo ra tüküfeyowohane.

S+h+r+ fir+fir+koate ng+n+ndi ham+ndi tütüng+ndühu hohu n+imboefimboane

¹² Ran+ambo-an+ambo s+hei war+ ra afur+ndeiran+ wan+, se moan+ ham+ndi tütüng+ndühündü+ s+hei t+jar+ ra hoafi+ndeiran+ mandühar+ ng+n+ndi d+d+boadond+hi n+imboei.

¹³ Se naf+süngu yang+r+ ngei, nga h+mboran+ p+ndahimboyei. Nafi aboedi ra süngund+hindan+ t+jar+ hoafi+koate ng+n+ndi+ndimboe.

¹⁴ Se munquambo nindou ran+bab+d+imbo moan+ ngusüfo afur+fe kifeimb+ hohoan+mo asu sürühefimb+ hohoan+mo ran+süngu yang+r+ süngund+hündü+ t+jar+fondeih+ n+imboei. Ran+ hohoan+mo süngufe ho ran+koate ana, nindou mam+amboan+ ng+r+ Adükar+imbo hoeindir+.

¹⁵ Se awi h+bad+hümbö. Seambeah+ nindou mam+ ai God+ndi+mayo moan+ hipoambofe hohoan+mo aboedi ranahambo bod+boadeambui. Asu seambeah+ nindou mam+ ai hühütimbü n+m+ an+ngo nou tükefiyu ana, s+heimbo t+jar+ifo dagadüra asu se moaruwai hohoan+mo süngund+himboyei.

¹⁶ Nindou mam+ ai seambeah+ndi n+moreh+imbo hohoan+mo nindowenih+imbo hohoan+mo yang+r+ ngusüfo pand+hi ngeimboyei. Nindou mam+ ai seambeah+ndi God+imbo daboadi h+h+r+indirümbui, sapo horombo Iso ai ahand+ ak+dand+mayo sesi ak+dou yang+r+ ses+imbo yahumbo God+ndi+mayo amonngo n+mor+ ai sem+nd+imbo-mayo ra ak+d+d+ibo s+semef+neandi nou rand+fimbui.

¹⁷ Se ra f+fir+hi, ak+d+ ai masemüduambo süngunambo Iso ai aran+imboaho hümoar+yuhü asu n+n+süngund+hea yehuenüngu hohoan+moyuhü kokora wak+mareand+si, nga asu ai moai ran+moatükun+ ra semüdu.

S+h+r+ an+hondümbö-r+hundeimb+ God+ndi ngoafi hondüh+ tüküyahu-mboanefi

¹⁸⁻¹⁹ Se God sowana hombo hohoan+mondeih+ awi moai Israer ramehind+ nou Sainai wafu tüküyahi hoeir+hi asu sünd+hind+. Wafuambe ran+hü imami k+k+randeimb+ hai, mut+ kamb+ng+ k+k+randeimb+ n+mb+, asu hoewer+ n+moamondi+hoafi+yowohü fufun+ ai hoafi+yowohü God+ndi hoafi sünambeah+ndi tüküfehümbö-mayo yahurai awi moai s+heimbo amboan+ tüküfeyondür+, nga wan+. Nindou ranai ran+ hoafi tüküme Feyo ra h+mbor+yei hehi hoafi+yehi+ seiya, “Ro ng+r+ asükaindefi ngorü hoafi h+mbor+ndefi,” masei.

²⁰ Hoafi ranai yare yahurai tüküfeyowohü yahoya, “Nindouyo n+n+hond+yo Sainai Wafu ra war+ parareand+ ana, n+moeinambo pitiyo h+fokoefemboane,” meho ra h+mbor+yei hehi ng+r+ ro rasüngund+hünd+ sei hehimbo.

21 Rani-moatükunî ai hoeimarîhindi ra moanî yîhimbo sisireandeimbi-mayo wamboyu Moses ai yare hoafiyuhü yahuya, “Ro awî hîhamîndari-yahühî yîhimbo sisireheandi,” mehu.

22 Seana moai Sainai Wafu yahuraihü tüküyahindi, nga seana God koadürümbo nünguweimbi ngoafi adükari Saion Wafu ranîwamî tüküyahimboanei. Ranî ngoafi adükari ranana Serusarem-ane, nga sünambe nanngoanî Godîndî sünambeahîndî nendî afîndî nîmarîmondî ngoafîhü tüküyahimboanei.

23 Seana Godîndî munguambo amonjo nimorî-yei hîhîfî-hîhîfümbî fandîfeambe tüküyahimboanei. Nindou ranahei ana ndürî ra sünambe parîhi sîhehinda mbengorî. Seana sapo God nindou munguambo yîbobore-randeimbi ranahambo, asu nindou aboedî mbumundîyeimbi God ai aheimbo nafîramündî hîhîngî-mareandürî ahei yîfiâfî ranahambo sowahî tüküyahimboanei.

24 Sisas aiyu God-babîdîmbo sîmborî hoafi femîndî sîhefe ranahambo yîpupuikîkî manüngu ahambo-so amboanî tüküyahimboanei. Ahandî horî aboedambo-fembohünda tütînarîmayo ranana Aberîndî horî ngasünde hayambo sapo Sisasîndî horî ana sîmborî hoafi femîndî sîhefembo-hündamboyo, nga Aberîndî horî ana sîmborî mbîro hoafîmbo-hündamboyo. Seana munju ranahambo-so tüküyahimboanei.

Sîhîrî hîbadîhumbo

25 Ranîmbo-hündambo-anîmbo awî se hîbadîhumbo. God ai hoafînduanî se ahandî hoafi hîmborîmbo yîboaruko-yîboaruko-ndeimboyei. Horombo nindou Godîndî-mayo hoafi hîfî ndanîhü hîmborîmbo yîboaruko-yîboarukoyei marîhündî ranîmboyei ai moai aboedambo fefoehîndî. Sapo yahurai-ane sünambeahîndî hoafi hoafayo ranahambo sîhîrî daboadanambo-arîhundî ana, nüngundîhu asu aboedambo mafêboehu-a? Ngîrî randîhundî.

26 Ranî-sîmboanî ahandî hoafînambo hîfî nda hîfîhemayo. Nga asu hapondanîmbo ai yare horombo hoafîreandühî yahuya,

“Awi asükainda mamîmbo ngîrî hîfî yangîrî hîfîhendo,
nga sünü kameih-anîmbo randîfemboe,”

Hagai 2:6

mehu.

27 Hoafi ‘Awi asükainda mamîmbo’ ranana yahurai-ane: Nîne-moatükunî God ai horombo nafîmarandî ra hefîhenambo raguanambo-areandî ana, ngîrî nînggo, nga awandîhoemboe. Nga asu nîne-moatükunî hîfîhenambo refe hoeifekoate-aiyo ana, ranai nîngomboe.

28 God ai ngînîndî hîfandarandî ra sîhîrî asahumîndefî ana, ngîrî nînî-moatükunî ai hîfîhenambo rande hoeindeandî. Ranahambo-anîmbo Godîmbo hîhîfîndî-hurîmboane. Awi sîhîrî moanî Godîmbo ahînîndefühî ahandî ratûpurî ra kîkîhîndî-humîndefan-anîmbo ai ranîmbo hîhîfîmbiyu-wamboane.

29 Sapo sîhefî God aiana ngînîndî hamîndî hai munju moatükunî sesî arandî nahurai-wambo.

13

Hohoanîmo ranane God ai yîfrayû

1 Wandafî mamî, hohoanîmondeihî se sîmborî ngusüfo pefîrûndei ngei.

2 Hîdîborî nindou tükündahîndanî sîheimbo-so semündündürî worînîfendürîmbo hohoanîmondei. Nindou bîdîfîrî ai rarîhîndühîyei sünambeahîndî nendî ai tüküme funda fîfîrîfe-purîkoate moanî sahûpurûmündî worînîma-rîhipurî.

3 Nindou karabusîyahi anîmboei sapo se-amboanî ai-babîdîmbo karabusîyahi anîmboei nou ranaheimbo hohoanîmo-ndahündürî. Nindou ai tîngîrîfoyeianî asu se-amboanî ai-babîdîmbo tîngîrîfoyei nou aheimbo hohoanîmo-ndahündürî.

⁴ Nimorehühife anamindühife hohoanimo ranana aboed-ane. Nga nimorehi nindowenih ranai ahafe fi ranahambo simbori anihondumbo-feründafehü ndorine hifandi-mbirinand-amboane. Nindou didiyomo nimorehi sisihimoyomo asu nimorehi ai anamindhoandi birabiraye ana, ranaheimbo God ai yibobondearümbui.

⁵ Kakimbo ngusüfo pandihi ngeimboyei, nga se ranahambo hohoanindühümboyei. Ninimoatükuniyo se masihendi ranimbo I ndear-ane nda mbisei. Sapo God ai yare hoafiyuhü yahuya,

“Ro sheimbo ngiri hiningindhearü,

asu ro ngiri sheimbo daboadi hihirindhearü,”

Io 36:1

mehu.

⁶ Ranimbo-hündambo-animbo shiri himbo-koate hoafindefihüya,

“Adükari ai wambo farhendiri-randeimb-ani ranimbo wambo ro ngiri yihimbondahi.

Nindou ai wambo ninimoatükuni nüngumandundira?”

Buk Song 118:6-7

mbisefimboane, Bukambe ai hoafayo nou.

Nindou horombo bogorimboyafu maningomo ranahamundi hohoanimo süngundihumboane

⁷ Horombo shei bogorimbo-yafundeimbi nindou Godindi hoafi wataporimbo-marundiri ranahamumbo hohoanimondei. Horombo ai yaru maningomo ranimbo-animbo se hohoanimondei. Ai yarumboemo maningomo mbisei hehi ahamundi anihondümbofe ra yahurai-ane mbisei süngundihindi.

⁸ Sisas Kraisi aiana ngiri ngörü hohoanimondi, nga mami rani yangiri horombo maho hapondan-ambe asu süngunambo aho ra ai mami rani yangiri nüngumboani.

⁹ Ranimboane asu se awi rani-poanimbo woshoafori yamundife hohoanimo ranai shei aboedi ndofe yamundife ho hohoanimo ranambe tüküfeyowan asu se ngörü nafi süngundahimboyei. Godindi moani hipoambofe hohoanimo shefi ngusüfoambe nginemindi ra aboedi safane, nga sesi wehimbori hori-horife ho hohoanimo raninambo shiri ngiri nginindi ndahumindefi. Nindou didiyei ai rani hohoanimo ranahambo sünguarhi hei aheimbo hohoanimo ranai moai farhendiri.

¹⁰ Shefe fondi hiningirihu-mboanefi. Nga Godimbo shou-rundeimbi Suda-yomondi ser wori ranambe ratüpuriyomo-rundeimbi aiana shefi sesi mandife fondi-waminindi ninimoatükuni amboani ngiri dowadümo.

¹¹ Godimbo shai-randeimbi adükari bogori ai God nimiru-ambe ahambo ninihondi hifokoefe shefembo-hünda moaruwai hohoanimo süngunambo hori sowandümo kefoau arundi. Nga amuri fi safi ranana giniri hundüni mandu arundi.

¹² Rani süngumboyu Sisas amboani ahandi horinambo nindou ranahei moaruwai hohoanimo popoai-hefembohünda Serusarem giniri hundüni yifimbo tijirifo adükari masemüdu.

¹³ Ranimbo-hündambo-animbo awi shiri ahambo-so giniri nafitambe hundüni ngef ranihü amoaningambo-marüwuri nou ai-babidi yahurai-ndefimboane.

¹⁴ Nga hifi ndanihü moai shefimbo koadürümbo ningoweimbi ngoafi adükari nango, nga wani. Nga shiri koadürümbo ningoweimbi ngoafi adükari aboedi süngunambo tüküfembo ranimboanefi himboayefi.

¹⁵ Ranimbo-animbo shiri Sisasindi süngu hoafindefihüya, ‘God ai aboed-ani,’ mbisefimboane münguambo si aho ra ahambo ninihondi shefe rawefeyo nou. Ranane shiri shefi yafambe ra Godimbo ndahundowohü ranambo weindahi hoafindefihüya, ‘Ai yihoeff-ani,’ nda mbisefomboane.

16 Aboedi hohoanimo süngufe ratüpur+yowohü nindou mbonimbo-rühümündimbi fehefe hohoanimo ra se mitanindü-hümündihî hîniŋgi-ndîhimboyei. Sapo ranimoatükunî ra Godimbo sihefembo moatükunî nou-ane asu God ai ranimbo hîhîfi-hîhîfi+yuhani.

God ai sihefimbo randeamuna aboedi nimboemboeyefi

17 Sihei bogorî nindoumboayafu anîngomo ranai siheimbo farîhefe-ndürimbo yahomomboanemo hohoanimoemo. Rananemo ai sihei hohoanimo muŋguambo si aho ra ai harîhefe nîmarîkoate hîfandu homo arundî. Rananimbo süngunambo ai Godimbo nîni-moatükunî ratüpurîyo ramarundî ranimbo hoafîndîmo-ndomboemo. Se ahamundî hoafî hîmborîndeiimbo ahamundî hoarehîndei-animbo, asu ai moanî hîhîfi-hîhîfi-ndîmondühî aboedi randumboemo. Ŋga asu wanayo ana, ai afîndî hohoanimonambo ratüpurî-ndîmboemo. Ranana asu ŋgîrî siheimbo ranî hohoanimo ranai fandîheirî. Ranimbo-hündambo-animbo se moanî ahamundî hoafî ai hoafemo ra hîmborîndeiimbo rasüngundîhindî.

18 Se Godimbo yîhoefîmbohünda didîbafîndei ŋgei. Ro fifîrîhundî ro mbumundî hohoanimo hohoanimoayefî ra, ŋga moanî muŋguambo si aho ra sapo mbumundî hohoanimomayo ranî yangîrî süngundîhu sefimboanefî.

19 God ai siheimbo sowana hapondanambe wambo hîhîre koambîrîhendîramboane samboanahî se Godimbo didîbafîndei sahehea düduarîhandürî habodîhî.

20 God ai ŋgusüfoambe afurîfe kifeimbî hohoanimo nîmîndîhanî ranai sihefî Adükari Sisas ranahambo yîfîhündî yangîrî botîmarirî. Rananimbo asu Sisas ai sipsip hîfandandeimbi nou sihefimbo hîfandamuneimbi bogorîmbomefiyu. Ahandî horînamboane koadürümbo yanggorombo hoafî femîndî sihefe ra ŋgînîramîndî arandî.

21 Muŋguambo aboedi moatükunî sapo se semîndîmboayei ra God ai mbîsagadüramboane ahandî hohoanimo süngufehümbo ratüpurî-mbohünda. Sisas Kraisîndî süngu-animbo sihefî ŋgusüfoambe ratüpurîmbiyu-wamboane nîne-moatükunî aboedi-yowanî ai hîhîfi-hîhîfefiyu ranahambo. Sisas Kraisimbo ahandî ndürî adükarane mbîsefi-mboane koadürümbo-koadürümbo, ŋga anîhond-ane.

Bidîfiranambo hoafî

22 Wandafî mamî, awi ro siheimbo hoafîpoa-yahandürî habodîhî. Ŋga siheimbo ŋgusüfoambe ŋgînemîndî-ndürimbo-hündambo hoafî hoafehandürî ndanahambo hîmboarînambo yangîrî hîbadühîndühî hîmborîndei. Siheimbo ro pas nda sürü papîmarîhandî ra awi hoandarî hamîndîyopoanî, ŋga wanî.

23 Sihefî wandafî, Timoti, ai karabus-ambeahîndî hîniŋgîmarüwura tüküme fiyu ranahambo fifîrîmbîrîhorî samboanahî hoafehandürî. Asu ai nîmai wambo-so tükü fiyu ana, ro siheimbo hoeifendürimbo asükai tüküheandî ra ai-dîbo tükünda-hoamboye hî.

24 Sihei bogorî nindou muŋguambo ranahamumboane asu Godîndî nendî muŋguambo yîhoefî-mayo hîhîfi hoafî nda hoafîndahündürî. Itari hîfîhündî ai siheimbo hîhîfarîhündürî.

25 Godîndî moanî hîpoambo hohoanimo siheimbo muŋguambo mbîfarîhendüramboane.

Sems Pas Sems ai sürü papimarandi

Pas nda Sems sürü papimarand-ane

¹ Ro Sems-anahi God asu Adükarî Sisas Kraisi-yafandi ratüpurîya-rîhandeimbi. Sudahündi 12 mamisîrî Sisasimbo anihondümbo-rîhindeimbi sîhei ngoafi hondühündi bukürühehi mburîhü hîfi ngöründühi aniboadei, sîheimboanahi pas nda sürü paparihandürî. Nga karîhasî-handür-anei.

Tîjîrîfombü moatükunî ranai sîhei anihondümbofe hohoanîmo ranahambo ngînemîndîndürîmboane

² Wandafi mamî, tîjîrîfombü moatükunî sîheimbo tüküfeyoanî se ranîmbo randîhi hohoanîmondei: Ranîmbo-anîmbo asu ro hîhîfî-hîhîfîndamboyahi.

³ Nga se yarîhi fîfirîhîndî, rananî moatükunî ra sîhei anihondümbofe hohoanîmo ranahambo refe hoeifembo-hündamboane tüküfeyo. Ranî moatükunî ranana se ngînîndî nîmboeimbo nîne tîjîrîfo tüküfeyo ranahambo moan-ane mbîseiya yahomboane tüküfeyondürî.

⁴ Se ngînîndî nîboadei ngeimbo-anîmbo asu se dîdîboado-ndîhehi nîmboeimbo asu se ngîrî Godîndî hohoanîmo mbonîmbo-ndîhümündî.

Nîndou ai dîdîboado-rîhefîmbî hohoanîmo ra mbonîmboaramündu ana, Godîmbo dîdîbafîmbîfiyu-wamboane

⁵ Sehündi mamî dîdîboado-rîhefîmbî fîfire ra mbonîmboaramündu ana, asu ranîmbo-hündambo Godîmbo dîdîbafî-femboane, nga ai ahambo dagadombui. Ai afîndî sendeimbi-ani, nga nîndou dîdîyei ahambo dîdîbafîyei arîhündî ranaheimbo munguambo ngînînd-koate sagadürî arandî.

⁶ Nga nîndou ra Godîmbo dîdîbafîfîhî ndaiambui yahu anihondümbo-mbîreandamboane, nga anihondü-mandai mbüsümbui. Nga nîndou yimbu hohoanîmoyu arandî ai wofî nîmî werînambo semîndî ho semîndî ho arandî nahurai-ani.

⁷ Nîndou yahurai God ai ahandî hoafi hîmborîndühi ngîrî ngörü-moatükunî ahambo dagado.

⁸ Ai yimbu hohoanîmoyu arandî, nga hohoanîmo munğu ahandî wofî nîmî nahurai siho siho arandî.

⁹ Wandafi napokoateimb-ayu ranai hîhîfî-hîhîfîmbiyu-wamboane, nîmboe Godîndî hîmboahü aiana ndüreimbîndümbui.

¹⁰ Asu nîndou napo afîndeimbayü ranai hîhîfî-hîhîfîmbiyu-wamboane, nga hîfînambo-ndîrûmbui. Nîndou ranai ana sapo wohî ahurî yaparayö nou mande yahurai ranai-amboa yîfîndümbui.

¹¹ Sapö hüfîhamîndî afîndî pare kîkasowohü ana, wohî ranai yapariyo randühi ahandî ahurî ranai yapariyo hîfokoefoendühi asu ahandî yihuru aboedî hîmbo-mayo ranai-amboanî moaruwai-mbofehane. Mare yahurai-anîmbo nîndou sapö napö afîndeimbî-mayu ranai-amboanî ahandî ratüpurî afîndî ra ratüpurîndühü ranambe yîfîndümbui.

Nîndumbo refe hoeifembo moatükun-ane

¹² Nîndou düdi ai ngînîndî nîngombo nîne tîjîrîfo ahambo refe hoeifembo tüküfeyoanî ai hîhîfî-hîhîfîmbiyu-wamboane. Nga nîndou ranai refe hoeifembo moatükunî ranahambo tîtaboarî-foareandeimbî ana, ai koadürümbo yanggîrî nîngombo hohoanîmo ra sapö takînî nahurai ndemündümbui God horombo

hoafimayu süngu. 'Nindou wambo ngusüfo parar+hindiri ranaheimbo ra ndahandüri-mboyahi,' mehu.

¹³ Moaruwai hohoan+mombo-hündambo mam+ moatükun+ ai ngusüfoambe bot+nderan+, nindou mam+ ranai ngiri hoaf+nduhüya, 'God ai ran+moatükun+ ra ramareand-ane,' mbüsu, nga wani. Nga God ai-amboan+ ngiri nindou ngorümb+ moaruwai hohoan+mo-mbohünda n+nendeand+.

¹⁴ Nga nindou ranahand+ fiambe hohoan+mo amarondo ranane ai moaruwai hohoan+mo-mbohünda ngusüfo bot+rer+ ser+m+nd+ hohü asu hohoan+ hohoan+moyu arand+.

¹⁵ Ranane asu ahand+ hohoan+ hohoan+mo ranai n+moreh+ ranümb+ an+ngo nahurai-ane. Ran+süngu n+moreh+ ai n+mor+ wakar+m+ndo nahurai moaruwai hohoan+mo ra tükefeyo. Asu moaruwai hohoan+mo ai af+nd+ tüküfendowohü y+f+ hohoan+mo tüküfe-arand+.

¹⁶ Wandaf+ mam+, h+bad+hümb+o. Hohoan+mo moaruwai ra s+heimbo wos+hoafor+ hoaf+nda-ndür+imboe.

¹⁷ Muṅguambo aboed+ asu ndor+hoeimbi sai-randeimbi moatükun+ ra sünambeah+nd+ makoso-ane. Ape muṅguambo si n+m+nd+hani ranai ana ran+moatükun+ ra s+hef+imbo h+f+ina koamafoareand+. Aiana ahand+hoari ngiri h+h+r+nde si nahuraindu asu h+h+r+nde n+mb+ nahuraindu ndand+, nga wani. Ngiri ahand+ hohoan+mo ra ngorü süngunde ngorü süngunde ndand+, nga mam+ ham+nd-ane hohoan+moayu.

¹⁸ Ai moan+ ahand+ hohoan+mo yangiri süngu ahand+ an+hondü hoaf+nambo ramareanda s+h+r+ ahand+ n+mor+ tükümehund+. God ai yare hohoan+moyuhüya, 'Nindou ranai sapo ro muṅguambo moatükun+ naf+mar+hand+ ranaheimbo weanṅurüh+id+id+ s+r+imboyahi mb+id+iboadei-amboane,' mehu.

S+h+r+ God+nd+ hoaf+ h+mbor+ndef+ mbur+humbo rasüngund+humboane

¹⁹ Wandaf+ mam+, se ndanahambo d+id+boado-nd+hi f+f+r+nd+hind+. Muṅguambo se n+mehünou hoafi ra h+mbor+imbo-hündambo naf+ndüh+münd+ n+imboei. Nga asu se awi n+mai hoaf+imbo bot+ndahi ng+n+nd+ hoaf+ndeimboeyi.

²⁰ Nga nindou-yei ng+n+nd+ hohoan+mo ranai ana God+nd+ aboed+ mbumund+ hohoan+mo ranahambo moai weindah+re rand+, nga wani.

²¹ Ran+imbo-hündambo-an+imbo muṅguambo moaruwai ham+nd+ hohoan+mo s+hei ngusüfoambe af+nd+ tüküfendür+ arand+ ra raguamambo-nd+hind+. Nga asu se s+heihoari h+imboari hoafendüh+ d+gegendüh+ asu God ai s+hei ngusüfoambe hoafi mafoareand+ ra ndahümünd+, nga sapo hoafi ranai-an+imbo s+heimbo aboedambo-ndearümboe.

²² Asu se hoafi ranahambo h+imbor+ yangiri h+imbor+ndeimboeyi, nga wani. Nga se ranahambo h+imbor+ndeihi asu süngufe amboan+ süngund+hi ngei. Asu se moan+ h+imbor+ yangiri h+imbor+yei ana, se s+hei fimbo wos+hoafor+ hoaf+r+hündühanei.

²³ Nindou mam+ ai God+nd+ hoafi ra moan+ h+imbor+ yangiri h+imbor+yu haya asu rasüngufe-koate-ayu ana, ai ahand+ ngusümboar+ hoeh+imbo-ambe hoeiareand+ nou-ani.

²⁴ Ai ahand+ ngusümboar+ ra türüfoare haya asu süngunambo n+mai ahand+ ngusümboar+ ra nüṅgu-nahuraiyo hoeimareand+ ran+imbo m+itanamündühani.

²⁵ Nga sapo ah+nümb+ hohoan+mo nindoumbo aboedambofembo rawareand+ ranai ana mbumund+ ham+nd-ane. Nindou düdi ai ran+ hohoan+mo ranahand+ n+m+nd+ ra ndore türüfoareandüh+ ranahambo süngure huhü, ai h+imbor+yuhü m+itanem+nd+koate-ayu ana, nindou ranahand+ hoahoanṅo muṅguambo ra God ai d+id+boado-ndirümbui.

²⁶ Nindou mamî ai rande hohoanîmondühüya, roana Godîndî hohoanîmo süngurîhe-rîhandeimb-anahî, yahuhü asu ai ahandî yafambe ra ndofe kîkîhemîndî-koate-ayu ana, nindou ranai ahandî fimbo wosîhoaforî hoafîyuhani. Ranana ahandî Godîmbo süngufe hohoanîmo ra moanî fimboane.

²⁷ Godîmbo süngufe hohoanîmo ra sîhefî Apendî himboahü mbumundî asu hütikoate ndahurai-ane: Asühî nîmorî asu nîmorehî kai ranaheimbo tîjîrîfo tükündîfeyoanî sîhefî daboadanî kîkîndîhu hündîhumîndefî-mboane. Asu hîbadîhumbo, hîfî ndanîhündambo hohoanîmo ranai sîhefî ngusüfoambe mamîkarî-ndeamunîmboe.

2

Sîhîrî munguambo nindou ranaheimbo mamî simogodî hohoanîmo yangîrî hohoanîmomboane

¹ Wandafî mamî, se sîhefî Adükari Sisas Kraiss sapo himboamupuimbo-randeimbi-mayu ranahambo anîhondümbofe ra kîkîhî-ndühümündihî ana, se ngorü nindoumbo ngorü süngundîhi hohoanîmondeihî asu ngorü nindoumbo ngorü süngundîhi hohoanîmo-ndeimboyei.

² Se Godîmbo hohoanîmombo fandîhindanî nindou mamî gor mîsîjî warambe kîkîfoare mbura aboedî hoearümbî sîheimbo sowanambo nguani asu nindou napo-koateyuweimbi hoearî hirî hirîyoweimbi güdeandeimbi ai kameihî nguani, se ahafanîmbo mamî simogodî hohoanîmo-ndahüpîrî.

³ Se nindou hoearî aboedümbî-mayu ranahambo hoafînda-hündowohü anîmboya, 'Karîhasî, se nîmarî fondî aboedî ranî-wamî nîmarîfî,' mbîseimboyei, nga nindou napo-koateyuweimbi ranahambo hoafînda-hündowohü anîmboya, 'Awî se rühî nîmbafî,' mbîsei asu 'Se ro nîmarîhî-kîmî worîfondühi nîmarîfî,' mbîseianî, ranî hohoanîmo ana moaruwai-ane.

⁴ Se ranî hohoanîmo yarîhi hohoanîmoaye ana, asu se nindou ngorümbö yîbobore-randeimbi-mboyahi hehi moanî sîhei moaruwai hohoanîmo mamarondürî-mayo rananîmbo yangîr-ane nindou ranaheimbo ranî yîbobofeyei arîhündî.

⁵ Wandafî mamî, awî se nda himborîndei! Nindou didîyei ai nindou-yei himboahü napo-koateyeimbi ranaheimbo ana God ai aheimbo ahei anîhondümbofe hohoanîmo nafamündümboani. Ranîmboane nindou napombaye nahirai-ane yahuhaya dibonîmayundürî. Nga nindou Godîmbo ngusüfo pararîhorî ana, ranai God ngîndî hîfandarandî ranambe nîboadeimboyei ai horombo hoafîmareandî süngu.

⁶ Nga se nindou napo-koateyeimbi ranaheimbo amoanîngambo-rîhindürî arîhündî. Nindou napo afîndeimbi ranai sîheimbo tîjîrîfo afîndî sahündürühî asu ai sîheimbo papî-hoafî sowana kiahî hürîhümündî-hündürî hei arîhündî ra awî se fîfîrîhindai?

⁷ Sisas Kraissîndî ndürî aboedî safînambo sîheimbo dükarihindühî Kristen-ane masei, nga napo afîndeimbi ai ndürî ranahambo sîsîndî hoafîrîhi arîhündî.

⁸ God ai sîhefî adükari bogor-ani asu ranahandî-mayo ahînümbî hohoanîmo ra se ranî-sünguarîhindî ana, ra aboed-ane. Ahînümbî hohoanîmo ra Baiborambe yare hoafîyowohü yahoya, 'Sîhafî wandafîmbo ngusüfo pandowandî sîhafî fimbo ngusüfo parowandî nou,' meho.

⁹ Nga se nindou bodîmondambo didîboado-ndîhindühî asu bodîmondambo koararîhündürî ana, asu se moaruwai hohoanîmo-yeihanei. Rananîmbo sîheimbo ahînümbî hohoanîmo ai hoafî mbahîrîhehindeimb-ane mbîsî-haya papî-hoafîndandürîmboe.

¹⁰ Nindou düdi ai Godîndî ahînümbî hohoanîmo munguambo süngure arandî, nga mamî yangîrî mbahîrarîhendî ranana ai hütî-ani. Ai nindou munguambo ahînümbî hohoanîmo mbahîrarîhendî nahurai-ani.

11 Nga God Baiborambe hoafiyuhü yahuya, 'Se nimorehi nindowenihümbi himindipoani,' mehu. Asükaiyu hoafiyuhü yahuya, 'Se nindou hifokoefepoani,' mehu. Se nimorehi nindowenihümbi himindikoate-yafühi asu nindou hifokoararowandi ana, rananimo se ahinümbi mbahirrhoefeimbi tükündaföamboyafi.

12 Godindi ahinümbi hohoanimo nindou ranaheimbo aboedambo koarihendüri arandi asu ai aboedi hei arihündi. God ai ahandi ahinümbi hohoanimo rananimo nindou ranaheimbo yibobo-ndearümbui. Rani-mayowamboane se rani-moatükuni randihi asu hoafindei ndühündi ahinümbi hohoanimo rani simogodühi.

13 God ai nindou yibobondeandühi ngiri sapo nindou amboawiyeyi yaho hohoanimo koate-mayu ranahambo simbori amboawi mbüsündo, nga wani. Nga nindou düdi ai amboawi hoafümbi-mayu rananimo ahandi amboawi yaho hohoanimo ranai Godindi yibobofe ranambeahindi awi aboedambo-ndifimbui.

Anihondümböfe hohoanimo ra aboedi hohoanimo ratüpurifhi pefekoate-ayo ana, ngiri aboedindo

14 Wandafi mamä, nindou mamä ai hoafinduhüya 'Roana Godimbo anihondümböriheandeimb-ana' ehu, nga moai didiboadore hohoanimo randi. Nindou ra moan-ane anihondümbö-areandi, nga ahandi rani anihondümböfe hohoanimo ranai aboedambo-manderiyo? Nga wani.

15-16 Sisasimbo anihondümbö-rihindeimbi wandafi ngörü hoeari-koateyoweimbi asu sesi-koateyoweimbi niangoani se yaro hoafiyafi-ndowohüya, 'Karihasi, se aboedi nimbafi. Se hoeari güdowanda sihafä fi hüfindowani asu sesi dowadifi,' asafindo ana, ahambo rani-moatükuni ra segodokoate-yafühi yaro hoafayafindo ra ahambo nüngunde mafandihera?

17 Anihondümböfe hohoanimo rani amboani mare yahurai-ane. Anihondümböfe hohoanimo ranai aboedi ratüpurikoate ranambo moan-ane.

18 Nga asu nindou ngörü ai yare hoafiyuhüya, 'Nindou ngörü ai anihondümbö-randeimb-ani, asu nindou ngörü ai aboedi ratüpuriyu-randeimb-ani,' ehu. Nga asu ro randihe hoafindahüh-animboya, 'Se anihondümbö-roandeimb-anafi, nga aboedi ratüpurikoateyafi ana, nüngundo wambo sihafä anihondümböfe ra nafuimandafa? Nga ro Godindi ratüpurikoateyafi-ndamboyahi, nga ranambo ro sihambo wandi anihondümböfe nafuinda-haninimboyahi,' asahi.

19 Se moani mamä God rani yangiri anüngu ranahambo anihondümbö-rihorimboanei. I, rani-moatükuni ra aboed-anesi, nga moaruwai nendi amboani ahambo yarihorianihondümbö-rihorimburihü asu ai yihimboyeihä hihamindarayei.

20 Hohoanimo-koate nindou-anafi! Anihondümböfe hohoanimo ra aboedi ratüpurikoateyo ana, ra moan-ane. Se ra fifirowandai? Awi sihambo ro nafuindi-haninimboyahi.

21 Nüngureamboyu sihefi amao Abraham ai Godindi himboahü nindou moani aboedi mbumundi hamindi manüngu-a? Ai Godindi hoafi süngureandühä fondi-wami ahandi niori Aisak ranahambo Godimbohünda hifokoariri maserügudo ranimboyu God ai ahambo seana nindou mbumund-anafi mehundo, rani ratüpurikoate ahandi ranimo wambo.

22 Se ranimo didiboadondo hohoanimondafi. Sapo Abrahamindi anihondümböfe ra ahandi aboedi ratüpurikoate hohoanimo rani-diboymo mamambere haya ratüpurimayo ho. Ahandi anihondümböfe hohoanimo ra ahandi aboedi ratüpurikoate rani-sünguyo moani aboedi hamindi tüküme feyo.

23 Baibor-ambe yare hoafiyowohü yahoya, 'Abraham ai Godimbo anihondümbö-mariri ranimboyu asu ahandi anihondümböfe hohoanimo ranimbohünda God ai ahambo nindou mbumundi hamind-anafi mehundo,' meho. Asu 'Abraham ai Godindi

ngunind-ani masahündo,' meho. God ai yare hoafimayu Abraham ramareandi ranimbo wambo, nga raninambo süngunambo hoafi ranahandi nimindi weindahi tüküme feyo.

²⁴ Randihi se fifindi hinda, nindou ai ahandi aboedi ratüpuru hohoanimo raninambo-animbo God ai ahamboya, 'se nindou aboedi mbumund-anafi' mbüsümbui, nga ahandi anihondümböfe hohoanimo ranimbo yangiri ngiri rande hoafindu.

²⁵ Sapo Rahap, nindowenihü bürabirüyo-randeimbi nimorehi amboani yahurai ramefeyo-ane. Ai Israerihündi türüfoarine fifirine-rinandeimbi nindou yimbu ai ahambo-so tüküme fineanda sepirimindi worinireapiri haya se-di bo ngörü nafi aboedambo-ndafineandi yahohaya mafarihëpiri. Nimorehi ai aboedi ratüpuru ra ramareanda asu God ai ahambo se nindou aboedi mbumund-anafi mehundo.

²⁶ Nga asu sapo nindou fi ranambe yifafi nimarikoate-ayo ana, yifiyomboane. Mare yahurai-ane anihondümböfe amboani. Anihondümböfe hohoanimo ranai yangorowanü asu aboedi ratüpuru ranai yangorikoate-ayo ana, ranai-amboani yifiyomboane.

3

Hibadihumbo hoafindefimboane

¹ Wandafi mamü, awi se-ambeahindi afindi safi hoafi yamundife-rambo nindoumbo-ndafu tükündafumboemo. Awi se randu fifirindundi nindou hoafi yamundihu-rihundeimbi sihefimbo-animbo God ai türüboade yibobondeamunümbui.

² Muñguambo nindou sihiri ngiri mbumundi hohoanimo maho rani-süngu yangiri ngefi, nga wani. Nga asu nindou mamü ai nüne hoafi hoafayu ranambe moani mbumundi hohoanimo aho rani-süngu hoafayu ana, nindou ranai moani ndorihoei haya asu ahandi muñguambo fi ranahambo ndore hifanda huhani.

³ Hos ai moani sihiri hohoanimoayefi rani-süngu yangiri süngufemböhünda sihiri ain bidifiri ahandi yafambëhü safoarihu hinngi-rihundühane fi. Rananimbo asu hosindi yafambe akidou-anesi, nga rananimbo sihiri ahandi fi muñgua ndahuminde fi ngemboyefi.

⁴ Asu sip ranahambo amboani se türüboadi hinda. Ai adükari moatükunü hamindiyo hayambo weri afindinambo ragore-ragore randühane fi, nga moani akidou moatükunü ahandi ndürü rada ranambo sip ranahambo koakoranda sapo sip semündü hurandeimbi ai homboyu nafi howohane.

⁵ Mare sapo sihefi teifi ran-amboani yahurai-ane. Teifi ra akidou moatükunü-anesi, nga asu ai muñguambo afindi moatükunü ranahambo wataporimbo-randühü borüyowohane.

Se fifirihindi, hai akidou ahoro ra hombo porihoi haya adükari nümü napo hai tikirandühane.

⁶ Sapo sihefi teifi ranamboani mare hai yahurai saf-ane. Aiana moaruwai wosühoafori hohoanimo ranahandi ngüsüfoambe tüküra pire hayamboane asu sihei muñguambo fi ranahambo moaruwaimbo-reamboayo. Ranane asu ai sihefi fi ranahambo hai hüfü nou tihirihendühü asu sihei fi ranai moaruwai hohoanimoyo arandi. Hai ranana sapo koadürümbo horoweimbi hai rani-ni-poedane tüküfe arandi.

⁷ Nindou ai muñguambo moatükunü hifini ahahabodei raniyo, nümambeahindi ninihondi, ndu, amoasiri asu sirüwarambeahindi burüyeimbi ra yamundihindühü hifandühü marihündi. Hapondani amboani rani-moatükunü ra randihimboyei.

⁸ Nga nindou mamü ai-amboani moai teifi ana hifandandühü kikihiramündü randi, nga wani. Nga teifi ranai moani yare aimbo kiarimboane moaruwai hoafiyoyo arandi.

Ran+moatükun+ ranai ana hühütimbü moatükun+ nindou moaruwaimbore-randeimb-ane.

⁹ Teif+ ranamboanef+ s+hir+ Ape adükar+imbo aboed-ani sef+ ar+hund+si, nga nindou God ai nahurai naf+marand+, ranaheimbo s+hir+ s+hef+ teif+nambo moaruwai hoaf+yef+ ar+hund+.

¹⁰ Sapo yafambe mam+ ran+ naf-ane God+imbo aboed+fe hoaf+ tüküfe asu nindou ngorümbo moaruwaimbofe hoaf+ tüküfe arand+. Wandaf+ mam+, ran+moatükun+ ranana awi se rand+femboe, nga yowan+!

¹¹ Apoar+nd+hori+ hoe mam+ tükefeyo ranahandambo-hünd+ ng+r+ aboed+ aparümb+ p+ndo asu hühütimbü p+ndo ndan+, nga wan+.

¹² Wandaf+ mam+, hoandasüfo n+m+nd+ ran+fi+ ng+r+ han+r+ his+ndo asu hongoro ho n+m+nd+ ran+fi+ ng+r+ hoandasüfo ranai kündaro, nga wan+. Mare yahurai-ane sir+ ap+yoweimb+ hoe apoar+ tükefeyo ranahandambo ng+r+ aboed+ ap+yoweimb+ tükünd+feyo, nga wan+.

Aboed+ hohoan+mo ana God+nd+mayo-ane

¹³ S+hei mbusümo se-ambeah+nd+ nindou düdi d+d+boadore fif+r+ife hohoan+moeimbay-a? Asu nindou yahurai afufur+boadeandüh+ aboed+ hohoan+mo süngumb+reand-amboane, nga ran+nambo ahand+ d+d+boado-r+hefimb+ fif+r+ife ra nafuindümbui.

¹⁴ Nga asu se s+hei ngusüfoambe nindou ngorümbo moaruwaimbofe hohoan+mo, ng+n+nd+ng+n+nd+ hohoan+mo, asu y+boarukofembo hohoan+mo ra n+mand+ndüran+ ana, asu se ng+r+ s+hei fif+r+ife ranahambo bor+ndei. Asu an+hondü hoaf+ ranahambo ndahümündi pind+hi hehi t+kai hoaf+ndeimboyei.

¹⁵ Yahurai fif+r+ife hohoan+mo ranana God+nd+mayo sünambeah+nd+ kos+imboyo-poan+, nga hif+ ndan+hündambo yang+r-ane. Nindou-yafe moaruwai hohoan+mo ranahambo Satan ai h+fandarand+.

¹⁶ Nga nahanüh+yo nindou ngorümbo moaruwaimbofe hohoan+mo asu y+boarukofembo hohoan+mo engoro ana, ran+hü ana ndofe n+marokoate hohoan+mo asu mam+kari hohoan+mo süngufe ranamboan+ mare yangor+imboane.

¹⁷ Nga sapo d+d+boado-r+hefimb+ hohoan+mo sünambeah+nd+ akoso ranane nda: Wean+rüh+ sürühoeimb+ hohoan+mo, mun+uambo wud+ hohoan+mo, h+imboar+ hoafendüh+ hohoan+mo, nindou ngorümbo h+imbor+imbo hohoan+mo, af+nd+ h+ipoambo hohoan+mo, aboed+ ratüpur+imbo hohoan+mo, s+mogodüh+ hohoan+mo asu an+hondü hondü hohoan+mo. Hohoan+mo ranane God+nd+mayo makoso-ayo.

¹⁸ Afur+fembü hohoan+mo ra sesi moatükun+ hoar+ nahurai-ane. S+hir+ afur+fembü hohoan+mo h+f+nd+hundan+ mbumünd+ hohoan+mo tükünd+femboe.

4

Nindou düdi ai h+f+n+nd+ hohoan+mo süngufembo hohoan+moayu ana, ai God+nd+ hürütümb-ani

¹ Dagüdambo tüküfemboyo s+hei mbusümo s+mbori+ hoaf+ hohoan+mo asu yifiar+ yifiar+ hohoan+mo rana? S+hei hohoan+ hohoan+mo ranai ngusüfoambe n+mar+imbo ai s+hei fiambe s+mbori+s+mboraye.

² Se n+n+moatükun+yo sem+nd+imbo sei hehi hohoan+mo-yeihaneis+, nga asu se ran+moatükun+ ra moai sahümündi r+hünd+ ran+imboane asu se nindou h+fokoefembo sei ar+hünd+. Se n+n+moatükun+imboyo hohoan+r+hindühaneis+, nga asu se moai sahümündi, ran+imboane asu se ng+n+nd+ng+n+nd+yeih+ yifiar+yei ar+hünd+. Se n+n+moatükun+imboyo sem+nd+imbo hohoan+moaye ra se ng+r+ ndahümündi, n+imboe se moai God+imbo ran+moatükun+ ran+imbo ndawamun+ sei hehi d+d+baft+yahind+.

³ Se nini-moatükuniyo semindimbo didibafi-yahindani semindikoate-ayei ra sapo se moani mamikarhi didibafimehindi ranimboane. Se semindikoate-ayei ra, sapo sihei fi hihifi-hihifimbohündambo rani-moatükuni semindimboyo hohoanmomayei.

⁴ Se anamindihoadi birabiriyembini nahurai-anei! Nindou düdi ai hifi ndanihündambo nindou-yafe-mayo hohoanimo ranahambo süngufembo hohoanimoayu ana, asu ai Godimbo yiboaruko-riruhani. Awi se moai ranahambo fifirihindiyo? Nindou düdi ai hifi ndanihündambo hohoanimoeyembini nindou ranahei ngunindayu ana, asu ai Godimbo hürütürü-reimbini nindou-ani.

⁵ Baibor-ambe yare hoafiyowohü yahoya, 'Yifiafi God ai sihefi flambe hiningi-mareandi ranai ahandihoari yangiri yihoezimbo hifandimbo yahomboane,' meho. Awi se rani-moatükuni ranahamboya sisindi moatükun-ane seimboyei?

⁶ Nga God ai afindi moani hipoambo-ramunühi sihezimbo farihemuni arandi. Baibor-ambe yare hoafiyowohü yahoya, 'God ai nindou afindi afindiyembimbo koareandürühi asu nindou himboari afurhi-ndeimbimbo moani hipoambo-randürühi farihendüri arandi,' meho.

⁷ Ranimbo-hündambo-animbo awi se afufuri-boadhindühi Godindi hoarehi nimandei. Satanimbo koandihorani asu ai siheimbo hiningirearü haya fiboembui.

⁸ Se God sowana akimi sühündahindan-animbo asu ai-amboani siheimbo so akimi sühündüfimbui. Moaruwai hohoanimoeyi-rihündeimbini nindou sihei ngusüfoambe sürühoeimbini tükümbifeyo-wamboane. Sihei ngusüfo ra ndorhi kürühindühi yimbu hohoanimoeyi arihündi ra rühi randihi hiningirihindi.

⁹ Se moaruwai hohoanmomayei ranahambo afindi hohoanmondeihini aranindeihini sirindei ngei. Asu sihei tikifümbini hohoanimo maho ra hiningindihini hehi aranimbo hohoanimo süngu-ndihindühi hihifi-hihifi hohoanmomayei ra hiningi-ndihindühi afindi hohoanmondei.

¹⁰ Se Adükarindi hoarehi yangiri nimboeimbo-animbo ahandi hohoanimoayu süngu süngundihündan-animbo asu ai siheimbo ndemündündüri botindearümbui.

Sihiri wandafindambo papifi-poani

¹¹ Wandafi mamini, se siheihorini simborini tirifoefirini-ndeimboyei. Nindou düdi ai ahandi wandafi-mayu ranahambo tirifoarirühi asu yiboboaririni ana, asu nindou ranai sapo ahinümbini hohoanimo mengoro ranahambo tirifoareandühi yiboboreandühani. Nga asu raranimbo nindou ranai ahinümbini hohoanimo ranahambo süngure-randeimbini nindouyupoani, nga ai ranahambo türüfoareandühi yibobore-randeimb-ani.

¹² Mamini ai yangiri-ani ahinümbini hohoanimo saimbo ra nimindihiyu haya asu ai yangiri-ani fifire yibobore-randeimbayu. Ai yangiri animbo nini nindou ranaheimbo aboedambonde asu moaruwaimbo-ndeandüri ndambui. Nga asu se ra nindou didiyafi sihafini wandafi-mayu ranahambo yahurai yiboboro aranda?

Sihiri afindi afindimbo-yopoani

¹³ Awi se haponda himboriyeyi, wambo nindou didiyeyi sapo yarhi hoafiyeyihiya, 'Hapo sümbu ana, ngorü ngoafi adükarina ngefi mamini himbanini gedühi kakini semindi ratüpuri ratüpuri-ndefühi, kakini ndahumini-ndefi ndihumboane,' sei arihündi.

¹⁴ Awi se moai fifirihindi sihei fi ranahambo sümbu nini-moatükuni tüküfendürimboayo ra! Sihei ningo ranana sapo mburüngai siambe moani wosihoaforimbo peyo mbura asu hüfihamindi-yowohü awararhoayo nahurai-anendüri.

¹⁵ Se hoafimboayeyi ana, ndani süngundihini hehimbo-animbo hoafindei: Adükari ai ahandihoari yare hohoanimoayu ana, ra randihu nimboefimbo nini ratüpuri aho ra ndani süngundihu rani-süngundihu ndihumboyefi, mbisei.

¹⁶ Nga asu se afindi-afindeihini siheihorini boriyeyi arihündi. Boriyoye hoango hohoanimo ranana sapo moaruwai hamindi hohoanmomayo-ane.

¹⁷ Se wudipoapondihî hohoanîmondei. Nindou düdi ai aboedî ratüpurî hohoanîmo fîfîreandî, nga refekoate-ayu ana, nindou ranai moaruwai hohoanîmoayu.

5

Napo afîndeimbî-yomondî hoaf-ane

¹ Asu napo afîndeimbî se! Awi hîmborîyei! Nîni-moatükunî tîñîrîfo afîndî sîheimbo tüküfemboayo ranahambo-anîmbo se afîndî hohoanîmondeihî aranîhoenambo nîmboeimbo hasîheindei.

² Sîhei ngînîndî napo afîndî ranai ana sümboyomboane. Ranane asu sîhei hoearî napo ranamboanî kîdaboarî taparîhümboane.

³ Sîhei ngînîndî napo sapo gor sirfa ranana samiyomboane. Sami ranai sîhei kakî napo taparîmarandî nou-anîmbo asu sîhei fi ranamboanî süngunambo sümboandühî sapo hainambo tîkîrî arandî nou. Ngîrî amitata bîdîfîranambo si tükündîfeyo, nga se ngînîndî napombo yangîrî hohoanîmoyeihî gugurarîhindî.

⁴ E! Awi se nda ndorîhi hîmborî-yei! Nindou bîdîfîrî ai sîhei nûmbürambe wohî tüpurîmayei, nga asu se moai aheimbo ranî takîni kakî ndorîhi sahündürî, nga se bîdîfîrî dîbo masahümündî. Rananei asu nindou ranai sîhei nûmbürambe ratüpurîyehî sesî sîhei yimungurî marîhündî ranai kakî semîndîmbo hoafîmayei habudî. Asu ahei hoafî ranai Adükarî munquambo hîfanda-randeimbî ahandî hîmboahü tüküme Feyowa hîmborîmayu.

⁵ Se hîfî ndanîhü nîmboei-ambe ana, se aboedî moatükunî ra sîheimbo tüküfeyondüranî sahümündî hehi ranîmbo hîhîfî-hîhîfîyehî manîmboei-ane. Se afîndî sahüsi arîhündî rananîmbo se worîndî moatei nou fi safîndeianî ndearî yîfîmbo akîmî tîfîndahimboyei.

⁶ Seana ndorîhoeimbî nindou ai sîheimbo hari sowanambo-fendürîkoate-ayeî ranaheimbo papî-hoafîrîhündürî hehi hîfokoarî-hindürî arîhündî.

Sîhefîmbo nîmborî tükündîfeyoanî awî sîhîrî moan-ane mbîsefî Adükarîmbo hîmbondefîmboane

⁷ Ranîmboane wandafî mamî, se sîhei ngusüfoambe ra ngînîndî ndondîhi kîkîhîndühümündî hehimbo-anîmbo nîni-moatükunî tîñîrîfoyo tükündîfeyoanî ra moan-ane mbîseihü asu awî se Adükarî tüküfemboayu ranahambo hîmbondeihî nîmboei. Se sapo nindou nûmbürîra mbura ai awî sesî aboedî nûmbürî ranambe tükündîfemboe yahuhaya ai hîmboayu hu ranahambo hoeindîhorî. Ai moanî hîfanda huanî hoeyo yahîmoyo randühî sesî ranai nûmbürî ranambe tüküfeyoanî asu ai sesî ra asemündu.

⁸ Rani-süngumbo-anîmbo awî se-amboanî moan-ane mbîsei hehimbo hîmbondei. Adükarîndî tüküfembo si ra ndeara akîm-ane ranîmboane asu awî se sîhei hohoanîmo ra ngînîndî safî kîkîhîndü-hümündî.

⁹ Wandafî mamî, se sîheihoarî sîmborî momorî hoafüründehî ñîpondei habudimboyei. Nga hîbadîhümbo, God ai sîheimbo yîbobo-ndearümbui. Nindou yîbobofembo si ranana ndeara tüküfembo akîmî nafîra-mîndîmboane.

¹⁰ Wandafî mamî, horombo Godîndî hoafî hoafîyomo-rundeimbî ai Adükarîndî ndürînambo wataporîmbo-marundî ranîmbo awî se türîboadîhindî. Nindou bîdîfîrî ai ahamumbo tîñîrîfo masahüpura ai awî moan-ane yahomo houmbo manîngomo. Tîñîrîfo yahurai-ambe manîngomo nou-anîmbo asu se-amboanî randîhi ai ramefundî nou nîmboeimbo süngundîhi ñgei.

¹¹ Se fîfîrîhindî, nindou dîdîyei ai ngusüfoambe kîkîmîfoa-rîhindühî nîne tîñîrîfo tüküfeyoanî awî moan-ane seimbî ana, ai ndorîhoeimb-ane sefî arîhundî. Se Sopîndî hoafî sapo ai ngusüfo ndore kîkîmîfoare mbura nîne tîñîrîfo afîndî ahambo-so tüküme Feyowa ai awî moan-ane yahuhaya manüngu ranahambo hîmborîyahündo.

Ran+yu asu süngunambo Adükari ai ahambo mafar+heiri, ranamboani se fifir+hindi. Nga Adükari aiana munguambo si aho ra sihef+ambo hipoambo-reamunuhani.

Sihiri hoafiyowohü Ape nimoamo amaru ra yaho-poani

¹² Nga wandafi mamı, hohoanimo nda adükar-ane, nga se ra süngund+hindi. Se sünambeah+indi ndürı asu hif+indi ndürı asu ngorü moatükun+indi ndürı ngiri dükand+hi anihondumbo dabar+indahindi. Se hoaf+yeihı, y+nı, asei moanı y+nı mbısei. Asu hoaf+yeihı, wanı asei moanı wanı mbısei. Rananıambo asu se sünguna ngiri God+indi yıbobofe sihi papi+hoafife ranı so tükündahindi.

Nindou mbumund+indi Godıambo didıbafife ana ngın+indane

¹³ Nindou se-yeimbi ngorü ai tıngır+foayuyo? Ai Godıambo didıbafımbiyu-wamboane. Asu nindou ngorü ai hıhıfi-hıhıfayuyo? Ai Godıambo-anıambo heirünambo moanı kakısaombürür-amboane.

¹⁴ Nindou se-yeimbi ngorü ai angünumboayuyo? Ai ranıfihı ana sapo Krais+indi nendi hıfandıru-rundeimbi ranahamumbo-anıambo hoafınduanı asu ai ahandıfihı werınambo Adükari+indi ndürınambo Godıambo didıbafı-mbeyomo-ndamboane.

¹⁵ Nindou ranai Godıambo anihondumbo-rüwuruhı ro didıbafehundi nda God ai hımbor+indımbui yahomo houmbo didıbafefundi ana, asu Adükari ai nindou ranahambo angünumb+hündı didıboado-ndirühı bot+ndirümbui. Asu nindou ranai moaruwai hohoanımoayu ana, God ai ahandı moaruwai hohoanımo ranahambo amboawi mbüsümbui.

¹⁶ Ranıambo-anıambo asu se sıhei moaruwai hohoanımo wandafi mamı-yei hıamboahü weindahı-fır+indei ndühündı. Asu God ai sıheimbo didıboadofe-ndürımböhündı ahambo sımborı didıbafıfirüdei. Nindou mbumundı ham+ındıyumbü ranahandı Godıambo didıbafife ana, ngın+indi ham+ındıyo haya nindou farıhai-randeimb-ane.

¹⁷ Eraisa ana nindou moanı mamı sıhırı nahurayı manüngu. Nindou ranai hoekoate-mbayu yehuenüngumbo Godıambo ngın+indi ham+ındı didıbafı-mefıyuwa ngımı hımbanı asu 6 amoamombo hoekoate-mayo.

¹⁸ Ranıyu asu süngunambo Godıambo hoe koandıhoefı yahuhaya didıbafı-mefıyuwa sünambeah+indi hoe ranai peyowohü asu sesi-napo ranai hoenambo aboedı momorımayo hıfi ranıfihı.

Nindou ai Godındı hohoanımo hın+ngındeambui hoaf-ane

¹⁹ Wandafi mamı, nindou se-yeimbi anihondü hohoanımo süngufe ho ra hın+ngıre haya moaruwai hohoanımoayu ana, asu nindou ngorü ai ahambo aboedı hohoanımo ranı sowana serümündü hıhındüfi düduanı, ai aboedı hohoanımondümbui.

²⁰ Nga se yarıhi fifir+hindi, nindou ngorü ai sapo nindou moaruwai hoanımoyumbü ranahambo moaruwai hohoanımo ranambeah+indi hürarümündü ana, nindou ranahambo aboedambo-rirühani, nga asu ngiri munguna yıfındü. Ranı hohoanımo ranı-süngumbo-anıambo God ai moaruwai hohoanımo afındı gogor+ındıhaimbui.

1 Pita

Pas mamî Pita ai sÿrÿ papîmarandî

¹ Karîhasî-handÿrî, ro Pita Sisasîndî hoafî sahamîndî ha-rîhandeimb-anahî. Godîndî nendî se hîfî hondÿ hî-nîngîrîhi hehi nou, Pontus, Garesia, Kapadosia, Esia, asu Bitinia hîfî ranîhÿ burîyei wakarîhindî, sîheimbo pas nda sÿrÿ paparîhandî.

² Ape God ai horombo hondÿ fifîreandÿhî sîheimbo ahambohÿnda dîbonîmayundÿra Yîfiâfî Aboedî ai Godîmbohÿnda kafoareandÿrî hî-nîngîmareandÿrî. Se Sisas Kraîsîndî hoafî sÿngurîhÿnda asu ahandî horîna sîheimbo popoaiyondÿrîmbo-hÿndamboyo God ai dîbonîmayundÿrî.

God ai sîheimbo moanî hîpoambo-ndeandÿrÿhî ngusÿfo afurîfe kifeimbî ho-anîmo ra afîndî safî mbîsagadÿramboane.

Yangîrî nîngombo hohoanîmo

³ Awî sîhîrî sîhefî Adÿkarî Sisas Kraîsîndî God asu Ape-ayu ranahambo aboedani mbîsefîmboane. Ai ahandî hîpoambofe hohoanîmo afîndî ranî-sÿngunambo sîhefîmbo yangîrî nîngô hohoanîmo masemunî. Sisasîmbo yîfîhÿndî botîmarîrî, ranîmbo-hÿndambo-anîmbo sîhîrî amboanî randîhu tÿkÿndahumboyefî sefî hohumboanefî asu sîhîrî ranahambo hîmboayefî.

⁴ Asu sîhîrî ahandî nîmor-aneî, ranîmbo-hÿndambo-anîmbo God ai yangîrî nîngombo hohoanîmo engoro ra ndemunîmbui sîhîrî ranahambo amboa hîmboayefî. Ranî-moatÿkunî ra sÿrÿhoeimbî hamîndîyo hayamboane ngîrî sÿmbondo asu moendîndo. Muŋgu moatÿkunî ra God ai sîhefîmbohÿnda sÿnambe kîkîhîramÿndÿ nîmarÿmbo-wambo.

⁵ Se ahambo anîhondÿmbo-rîhorî arîhÿndî, ranîmboane asu ai sîheimbo ahandî ngînîndînambo gÿre hîbadandÿra ngombo asu bîdîfîranambo si tÿkÿndîfemboe. Rasîmboan-anîmbo ai sîheimbo aboedambofe-ndÿrîmboayu ra weindahî-ndîfemboe.

⁶⁻⁷ Ranahambo hîhîfî-hîhîfîyeihaneîsî, nga asu se hapondanî akîdou hî-nîngîfe mamîkarambo tîŋîrîfo sîheimbo sowahî tÿkÿfehane. Nga ranî tîŋîrîfo moatÿkunînambo God ai sîhei anîhondÿmbofe hohoanîmo ranahambo refe hoeifendÿrîmbo yahumboani, gor haiambe mandu hoeiarundî nou. Gor ai hepÿnîmbÿ moatÿkunî-ane, nga ai moendîndîmboe. Nga sîhei anîhondÿmbofe hohoanîmo gorîmbo ngasÿndeamboane. Ranîmboane asu sÿngunambo Sisas Kraîs ai weindahî tÿkÿfîyu-ambe-anîmbo God ai sîheimboya aboed-aneî mbÿsÿndÿrÿhî hîmboamupuimbo-randeimbî dagadÿranî asu se ndÿrÿmbî hamîndî-ndeimboyei.

⁸ Asu se moai awî ahambo hoeirîhorÿhî-yeipoanî, nga se ahambo afîndî hohoanîmoyahÿndo arîhÿndî. Hapondanî ana ahambo se hoeirîhorÿhî-yeipoanî, nga asu se ahambo ngusÿfo parîhorî arîhÿndî. Ndanî hîhîfî-hîhîfî ndanana hîfî ndanîhÿndambo-yopoanî, nga nÿngundîhu ranahambo hoafîndefî sefî, nga wagabeahîndî moatÿkunî-ane.

⁹ Se Godîmbo anîhondÿmbo-arîhorî ranîmboane asu ai sîhei yangîrî nîngombo aboedambo-reandÿrî arandî ranahambo se hîhîfî-hîhîfîyei.

¹⁰ God ai nîdou aboedambo-fembo horombo ahandî hoafî hoafîyomo-rundeimbî aiyomo wudîpoaporu tÿrÿfoaru marundî. Ai God sîheimbo aboedambo-ndearÿmbui ranahambo hoafîmemo.

¹¹ Kraîsîndî Yîfiâfî ai ahamundî flambe nîmarîmboyo horombo boatei yahoya, "Sÿngunambo Kraîs ai tîŋîrîfo hohoanîmo ndemÿndÿ mbundambo asu ndÿrî adÿkarÿmbî-ndÿmbui," mehopurî. Ranîyomo ai ranî-moatÿkunî ra nî-nî-sîmboanî nÿngunahurî tÿkÿmandîfe yahomo houmbo ranahambo tÿmaru hoangomo.

12 God ai ahamumbo nafuimepurî, nga asu ahandî aboedambofe-munîmbo ho-
hoanîmo ra ahamundî fimbo fehefepurîmbo-yopoanî, nga hoafi ra siheimbo farîhefe-
ndürîmbo-hündamboane. Nga aboedî hoafi ra hoafi sowandümo homo-rundeimbi ai
haponda siheimbo masabundürî ranahamboane hoafîmemo. God ai sünambeahîndî
Yifiafi Aboedî koamarîhenda kosowühîyo asu ranî ngîndînambo ai aboedî hoafi
ra siheimbo hoafîmemo. Ranî-moatükunî ranahamboanemo sünambeahîndî nendî
ranai-amboanî fifîrîndîhu yahomo houmbo hohoanîmoemo.

God ai sihefîmbo sürühehindeimbi mbîndîmboei yahumboani

13 Ranîmboane haponda se dîboado-ndühümündî nîmandei. Rananîmbo Sisas ai
süngunambo weindahî tüküfihümbo ranî-sîmboanî God ai aboedambofe-ndürîmbo
ranahambo se muŋguambo anîhondümbö-ndîhindühî hîmbondei.

14 Dîbafi hoafi hîmborîyeimbi nîmorî nahurai Godîndî hoafi hîmborîndei.
Horombo ahandî-mayo hohoanîmo ra sihei fikîmî yanggorîkoate-yoambe wamboyei
asu se sihei ngusüfoambe hohoanîmo moaruwai tüküfe-randeimbi hohoanîmo ra
süngurîhi-marîhündî. Nga awi hapondan-ana ranî hohoanîmo ra se süngundîhi-
mboyei.

15 Nga se aboedî sürühehindeimbi hamîndîndei, God siheimbo dîbonî-mayundürî
ranai aboedî sürühoeimbi hamîndayu nou.

16 Sapo Godîndî hoafi hoafîyohü yahoya,
“Roana sürühoeimbi hamîndî hond-anahî ranîmbo asu se sürühehindeimbi
hamîndîndei,” *Wok Pris 11:44-45*

17 Asu Ape ai mamî hohoanîmo süngu-ane mamamî nindou yîboboreamunî arandî.
Asu se ahambo Ape seihü dîdîbafîyahindo arîhündî ana, asu se ndîfo nindou
hîfî ndanîhü nîboadei-ambe Godîmbo hohoanîmo-ndahündö sîsîrî-sîsîrîndahîndühî
hîbadîhümbo hahabodei.

18 Horombo sihei amoaoyei-mayo ndorîhefekoate hohoanîmo ranî-süngu
mahahabodei-aneî. Nga hapondan-ana siheimbo ranambeahîndî aboedambo-
mareandürî. Nga se fifîrîhindî, God ai moai awarîhefimbî moatükunî gor asu sirfa
nahurai ranînambo aboedambo-reandürî, nga wanî.

19 Nga ai Kraisîndî horî aboedî ngasündeandeimbi ranamboyu aboedambo-
mareandürî. Krais aiana hohoanîmo moaruwai-koateimbi sipsip nîmorî nîndî
moaruwai moatükunî nîmarîkoate aboedî hamîndayo nahurai-ani.*

20 God ai hîfî nda nafi-koate-yuambe boateiyu ai Kraisîmbo dîbonîyu hîndîngîmarîrî
siheimbo yîfîmbohündö. Nga ho-hombo hapo bîdîfîranî-mboyu-ambe siheimbo
farîhefe-ndîrîmbohündö ranai weindahî hîfî ndanîhü tükümfeyu.

21 Ahambo ranîmbo-hündamboaneî Godîmbo anîhondümbö-arîhorî. God ai Sisas
ranahambo yîfîhündî botîrîrî haya bogorîmborîrî hîndîngîmarîrî. Ranîmboaneî se
Godîmbo anîhondümbö-rîhorühî hîmboayeî.

Sîhîrî wandafîndambo ngusüfo pefîmboane

22 Seana Godîndî hoafi hondü ranî hohoanîmo süngurîhindühî ranîmboaneî asu
sihei ngusüfoambe hohoanîmo aboedî mbumundî ranai tükümfeyondürî. Ranîmbo-
anîmbo se wandafî mamîmbo anîhondümbö hondü ngusüfo pandîhindürî. Ranî
hohoanîmo rananîmbo se kîkîhî-safîndühümündî nîmboeimbo sihei ngusüfoambe
sürühoeimbi hohoanîmo ranambo afîndî sîmborî ngusüfo pefîrîndei.

23 Godîndî hoafi sesi hoarî aboedî nahurai-ane, nga se ranînambo sîmborî yanggîrî
nîngombo tükümehindî. Hoarî ra yîfîmbo nîmîndîhîyopoanî, nga yanggîrî nîngombo
nîmîndühane. Hoarî ra Godîndî hoaf-ane, nga ai yanggîrî gedühî nîngö ngomboe.

* **1:19:** Sipsip yahurai hamîndî horombo Sudahündî ai hîfokoaru marundî ahei hohoanîmo moaruwai
gogorî-hefembohündö.

24-25 Yini, nga Godindi hoafi hoafiyowohü yahoya,
 'Nindou munnguambo aiana nenewohi nahuraiyei hehimboanei,
 asu ahei yihuru napo, munnguambo moatükunî ranana nenewohi ahurî nahurai-
 anendürî.
 Ranane nenewohi ranai yapataparîyo pütapîyohane,
 nga asu Adükarîndî hoaf-ana koadürümbo-koadürümbo yare yangromboane,'
Aisaia 40:6-8
 meho. Nga ndani hoafi ranana sapo siheimbo aboedi hoafi hoafimemondürî ranane.

2

Adükari ana nimoei aboedi yangrî nîngoweimbi engoro nahurai-ani

¹ Ranimboane asu hapo-ana se mamîkarambo moaruwai hohoanîmo, munnguambo tîkai hoafi, yimbu hohoanîmo süngufe ho, nindou ngorümbo moaruwai hohoanîmo asu ngorümbo munnguambo daboadanî moaruwai hoafi hohoanîmo ranamboanî se moanî hinîngîndîhîndî.

² Se simborî tükümehîndî ranane asu se Yifiafi Aboedîndî-mayo hoafi sürühoeimbi ranahambo wembombondei, nîmorî warîhündî tîti simîndîmbo rawehîndî nou. Ranimbo-anîmbo hoafi ranî ngîndînambo sihei Godîmbo süngufe hohoanîmo ra nîmorî horarîhehîndî noundowanî, aboedambo-ndearümbui.

³ Nga asu Godîndî hoafi ai yahoya, 'Se Adükarîndî hohoanîmo yarîhi hoeirîhînda-mayoa aparümb-ane asei,' meho.

⁴ Adükari aiana yangrî nîngombo worîmbombo kambohoanî nahurai-ani. Ahambo nindou ai moaruwai-ani sei hehi worîmbombo kambohoanî moaruwai asîhehîndî nou yarîhorî masîhehorî, nga God ai ahambo aboedî hamînd-ani yahuhaya hoeirîrühî maserümündü. Ranîmayu ranahambo sowana se sühüsi arîhündî.

⁵ Se-amboanî yangrî worîmbo kambohoanî nîmî nahurai-anei, nga God ai sihei-mayo fi kambohoanî nîmî nahurai ranambo didîbafife worî ra mamambe-fendürî worîmbombohündambo yahumboani hohoanîmoayu. Worî ranambe se Godîmbo sihehi-rîhündeimbi sürühehîndeimbi mbumündî hondü anîmboei. Asu Yifiafi Aboedîndî süngu sihei fimbo Godîmbo sihefe moatükunî nahurai ndahündomboyei Sudahündî sihefembo sipsip hîfîkoaru ahambo sihou-arundî nou. Kraisîndî sünguyo God ai sihefe hohoanîmo ra yifirayu.

⁶ Krais ranahambo Godîndî hoafi hoafiyowohü yahoya,

"E, hoeirîhi, ro aboedî hamîndî worî kambohoanî

Saion ngoafîhü kamafoarîheandî.

Nga nindou düdi ai kambohoanî ranahambo anîhondümbo-arirî ana,

ai ngîrî ngusüfo nîmbîndei,"

Aisaia 28:16

meho.

⁷ Ranimboane nindou se Adükarîmbo anîhondümbo-rîhoreimbi sihei hohoanîmoambe ai hepünîfeimbi moatükunî hamînd-ani. Nga nindou ai ahambo anîhondümbofe-koateyeimbi ranaheimbo Godîndî hoafi ra yare hoafiyowohü yahoya, 'Sapo nindou worîmboru-rundeimbi kambohoanî hoeirunda mayoa masîhoundî

ranana aboedî hamîndî hond-ane,'

Buk Song 118:22

meho.

⁸ Asu ngorü bîdîfiranî Godîndî hoafi hoafiyowohü yahoya,

'Kambohoanî rananîmbo nindou ranaheimbo bendeandüranî

ai bûbûrîndeihi pîndeimboyei,'

Aisaia 8:14

meho. Ai Godîndî hoafi süngufekoate-yei arîhündî, nga ranîmboyei ai bürühümündî mahei God horombo hohoanîmomayu süngu.

⁹ Nga siheimbo ana God ai dîbonîmendüra se ahandî mamîsir-anei asu God adükari bogorîmbo sesi sihehi-rîhündeimbi anîmboei. Asu se sürühehîndeimbi-anei asu ahandî

yangiri nend-anei. Se nindou himboahü Adükari ai aboedi hamindi moatükuni ratüpuriyu arandi ranimbo wataporimbo-mbirihündamboane yahuhaya dibonyu hinngi-mareandür. Aiyu sheimbo hoafiyuhü yahuya, se nimb nimar-ambeahindi hinngirihi hehi wandi si aboedi safi nngowan tüküyahi sinei, mehu.

¹⁰ Horombo se Godindi nindou-yeipoani, nga hapondani ana se Godindi nindou tüküyahimboanei animboei. Horombo-ana God ai moai sheimbo hipoambo-reandür randi, nga hapondan-ana ai sheimbo hipoambo-reandürimboani.

¹¹ Wandafi mam, seana nindou ngorü ngoafihündiyeyi hehimbo, asu hei hifi ndanihü buriyeyi wakarhindi nahurai-anei. Nga shei ngoafi hondü ana sünambe-ane anangondür. Ranimbo-hündamboane ro sheimbo hoafehandüri nda: Hifi ndanihünda hohoanimo rani fikimi wakindahimboyei, nga ranahambo bündahindi. Nga hohoanimo ra nindou-yei fiambe yangiri nngombo rani-babidi yifiariyeyi rihündühane.

¹² Nga seana nindou Godimbo anihondümbofe-koateyeimb ranahei himboahü aboedi hohoanimo yangiri süngundihindi. Rananimbo asu ai sheimboya, aiana moaruwai hohoanimo sünguri-hindürühanei mbisahi-ndüraniani, asu ai shei aboedi ratüpur hohoanimo ranahambo ndandhi hoeindi-hindaniwan God ai nindou yibobofe si tükündifeyoani ai Godimbo aboed-ani mbiseimboyei.

Se bogori nindou-yomondi hoarehindei

¹³⁻¹⁴ Adükariimbo-hündambo muŋguambo bobogori sheimbo hibadündürimbo aningomo ahamundi hoarehi yangiri nimboei. Gafman adükari bogori ai gafman nindou bodimondambo hinngi-mareapur. Ai nngombo nindou düdi ai moaruwai hohoanimoayeyi ranaheimbo tiriifo segodürimbohünda asu nindou ai aboedi hohoanimoayeyi ranaheimbo aboed-anei hoafombohünda hinngi-mareapur-anemo.

¹⁵ Nga God ai sheimboya, se moani aboedi hohoanimo süngundühi ngeiani, asu se nindou ngusüfo-koate bidifiri ai sheimbo nine-hoafi moaruwai hoafinda-hündürani, ranaheimbo aboedi hohoanimo ranambo ahei yafambehü kikhindi-hümündihündür.

¹⁶ Se nindou ngor-ai sheimbo hifandiyondür-koate nahurai nimboei. Nga se ngiri nindou ngor-ai hifandiyomuni-koateaneffi mbisei hehi moaruwai hohoanimondei. Nga seana Godindi moani ratüpuriyeyi-rihündeimbi nahurai hamindi hond-animbo nimboei.

¹⁷ Seana nindou muŋguambo ahinindahündür. Anihondümbo-rihindeimbi ranaheimbo hohoanimo-ndahündür. Se Godimbo yihimbondihori asu gafmanindi adükari bogorimbo ahinindahüdo.

Sihiri Sisasindi hohoanimo yangiri süngundihundühi tñjümbi hohoanimondahumi-ndefimboane

¹⁸ Moani ratüpuriyeyi-rihündeimbi, seana nindou ai sheimbo hifandarandür rana-hambo ahinindeih ahandi hoarehindei. Nindou sheimbo aboed-anemo asu nginindi hoafikoate-yomo rundeimb-anemo ranahamumbo hoarehimbo yangiryopoani, nga nginindi hoafiyomo-rundeimbi, ranahamundi hoarehi amboani nimboei.

¹⁹ Se Godimbo yangiri hohoanimo-yahündowohü heiani, asu nindou ai sheimbo tñjümbi hohoanimo ra moani sahündürani asu se rani hohoanimo ranahambo moan-ane sei hehi animboei ana, God ai ranahambo aboed-ane rananas mbüsümbui.

²⁰ Nga se moaruwai hohoanimoeyani, asu nindou ranai sheimbo rani-süngumbo hariyahündürani, asu se ranahambo moan-ane ase ana, asu ngorü nindou ai

hohoanimo ranahambo ngiri aboed-ane mbüsu. Nga se aboedi hohoanimo rani-sungu sunguri-hindühimbo heiani, asu nindou ranai sheimbo rani-sungu hariyahündürani, asu se ranahambo moan-ane sei hehi animboei ana, God ai sheimbo hihifihihifindümbui.

²¹ Nga God ai sheimbo rani tünjumbi hohoanimo ndahümündi yahuhayamboyo kafaore hinngi-mareandüri. Ranimboyu Krai amboa tinirifo masemüdu sheimbo farifehe-ndürimbohünda. Ranimboyu ai anümi nahurai sheimboya ai-amboa yarhi hoeirihindühi rani-sungumbirihinda yahuhaya yare masihendi.

²² Nga ai moai ninimoatükunimbo moaruwai hohoanimo ratüpurü ra süngureandi asu nindou mamü ai-amboani moai himboriyuwanü tikai hoafi ahandi yahamo tüküfeyo, nga wani. *Aisaia 53:9*

²³ Nindou ai ahambo moaruwaimbo-fimbo hoafi hoafimeyomondowa ranimbo ai moai ahamumbo simbori moaruwaimbo-fepurü hoafi hoafiyu. Nindou ai ahambo asübusi afindi sabudowanü ai moai simbori moaruwaimbo-ndiheapurimboyahi yahu, nga wani. God ai mbumundi yibobore-randeimbi-wamboane ranimboane asu Krai ai ahambo anihondumbo-rirühi ahandi fi Godüdi warambe ninendi-mareandi.

²⁴ Aiyu ahandihoari shefi moaruwai hohoanimo ra ahandi finambore semündü hu nimü keimbi karihe-ndeimbifihü yifimayu. Sihiri moaruwai hohoanimo ra hinngife hefe, asu mbumundi hohoanimo rani yangiri süngufembohünda ai yifimayu. Nindou ai ahandi fi ra moaruwaimbo-marundi, nga asu raniyo sihiri aboedi tükümehundi.

²⁵ Nga horombo-yei se sipsip moani mamikarhi buriyei wakimarhindi nahuraimayei, nga asu hapondan-ana se sipsip hifanda-randeimbi sowahi hihiriyahi ahei nahurai masinei.

3

Anihondumbo-rihindeimbi-yei hohoanimo

¹⁻² Moani ratüpurüyei-rihündeimbi ai ahei hifandirandüri-randeimbindi hoarehi aniboadei nou nimorehi se-amboani shei nindowenihü ranahamundi hoarehi nimboei. Ranimbo asu nindowenihü bidifiri Godüdi hoafi süngufekoate-yomondeimbi ranai, nimorehi shei Godimbo ahini hohoanimo asu mbumundi hohoanimo ra hoeindiwurü houmbo ai-amboani Godüdi hoafi anihondumbo-ndumboemo. Se rani-moatükunü ranahambo hoafikoate-aye amboani, ai anihondumbo-ndumboemo sapo shei hohoanimo aboedi yangiri-wambo.

³ Asu nimorehi se fi-hoeari shei moanambuhü rani yangiri aboedi yihurunambo yihuru-ndihümboyei, ro aboedi himbondefo mbisei hehi. Sapo se shei mbirinani didiboado-arhind-ane, misinü yihuruaye-ane asu hoeari se ndorihoeimbi yihuruyei arihündü ranane. Se ranimbo yangiri hohoanimo-ndeimboyei.

⁴ Nga shei ngusüfoambe hohoanimo ranahambo-animbo randhi yihurundihündi. Ranimbo asu yihuru wagabe ragu amaro ranai ana ngiri awandihoyo. Rani hohoanimo ranana sapo didiboadofe hohoanimoyohü, himboari hoafendi ninngombo ratüpurü hohoanimo-ane. Nga rani hohoanimo-ane Godüdi himboahü aboedi hamindayo.

⁵ Sapo horombo hondü Godimbo ngusüfo parihoreimbi nimorehi ai Godimbo anihondumbo-rirühi hifandirihori marhündi ayei yahurai yarhi yihuruyeihi asu ahei nindowenihü-yomondi hoarehi manimboei.

⁶ Mamü yahurai Sara ai ahandi nindowenihü Abrahamimbo yangiri sünguririhü nindou bogori yahondo marandi. Nga hapo-ana se aboedi hohoanimo ra süngurihindühi ninimoatükunimbo yihimbokoate-aye ana, se ahandi nimorehi niori nahuraimanei.

⁷ Mami, rani-süngumbo-animbo nindowenihi se-amboani sihamundi nimorehi rani-babidimbo niŋgombo ai ŋginiŋdyeipoani mbisimo houmbo ndondu hoanimo-ndundur. Se aheimbo ahiniŋdmonduri, ŋga asu ai-amboani se-babidi God yangiri koadurumbo niŋgombo hohoanimo semunimboayu ra ndahumundimboyei. Se rawarundi ana, ŋgiri nini-moatukuni se Godimbo didibafefundi ranahambo mbusumo kikindeandi.

Nindou bodomondambo aboedi hohoanimo-ndefimboane

⁸ Haponda ro wandi hoafi moendindihea samboanahi. Munguambo se moani mami rani-süngufimbi hohoanimo yangiri hohoanimondei asu simbori hohoanimurindei. Asu apodoho nahurai simbori ŋgusüfo pefirindeih simbori hipoambo-firindei asu shei fi hifinambo-ndihindi.

⁹ Se nindou bodimondi ai sheimbo moaruwaimbo-ndihindurani, asu se aheimbo hihindihhi moaruwaimbo-ndihindurimboyei. Asu ai sheimbo hoafi moaruwai hoafinda-hündurani, se aheimbo hoafi moaruwai ra hihindihhi hoafinda-hündurimboyei, ŋga wani. ŋga ai sheimbo randihindurani ana, asu se Godimbo didibafi-ndahindo aheimbo aboedi-aboedifemböhünda, ŋga sapo God ai sheimboya mborai yahu aboedi-aboedifendurimbo kafaore hinŋgi-mareanduri.

¹⁰ ŋga,

‘Nindou düdi ai hihifi-hihifiyuhü
aboedi gedühi niŋgombo hohoanimonduhü ana,
asu ai moaruwai hoafi hohoanimo
asu tikai hoafi hohoanimo ra hinŋgi-mbireand-amboane.

¹¹ Asu ai moaruwai hohoanimo ra hinŋginde mbunda,
aboedi hohoanimo ra süngu-mbireand-amboane.

Ai nindou mungu-babidimbo aboedi-aboedife nimarimböhünda tiriifoyeihi
mami rani hohoanimo yangiri süngu-mbiri-hündamboane.’ *Buk Song 34:12-16*

¹² ŋga Adükarai aiana mbumundi nindou ranaheimbo, ahandi himboarina himboapareandurühi asu ahandi himbona ahei didibafife hoafi ra himboriyu arandi. ŋga nindou ai moaruwai hohoanimoayei, Adükarai ai ranaheimbo refepoani yahuenüŋgumbo-wambo.

Sihi aboedi hohoanimoayefi ranimböhünda tiriifo-ndefimboane

¹³ Asu se aboedi hohoanimo ranahambo hütihütieih süngurihi arihündi ana, sheimbo nindou didai moaruwai-moaruwaimbo-mandihindura?

¹⁴ ŋga se aboedi mbumurihoeimbi hohoanimo ra süngurihü heiani, ranimbo-hündambo nindou ai sheimbo moaruwaimbo-fendurimboayei ana, asu se hihifi-hihifiindei. ŋga se aheimbo yhimboyopoani asu afindi hohoanimoyopoani.

¹⁵ ŋga shei hohoanimo raninambo-animbo Kraisiimbo ahiniŋdeih Adükarani mbisei hehi hohoanimo-ndahünda. Asu nindou düdi ai fifirife hoafimbo sheimbo düdudahindurühi, ‘Nimboe Kristen se ranahambo anihondumbo-rhindühi himboayei,’ mbisahündurani, asu se simbori aheimbo rani-moatukuni ranahambo diboadondihhi hoafindahünduri. ŋga asu se aheimbo aboedi hohoanimo-ndahündurühi hinŋgrou-safi animbo hoafindahünduri.

¹⁶ Shei hohoanimo ra hütikoate Godindi himboahü aboedi yangirimbeyo-wamboane. Rananimbo asu se Kraisiimbo süngufe hohoanimo aboedi ra sünguarihindi ranimbo nindou ai sheimbo tirifoefe hoafi hoafindahünduri mbundihü asu randihhi himbondei-aniwani ahei hoafi ranahambo amoanŋgindeimboyei.

¹⁷ Aboedi hahabodian ranahambo tiriifo tükefeyo ana, aboed-ane, God ai ranimbo yifiriyu. ŋga asu moaruwai hohoanimo ra süngurihündani, tiriifo tükefeyo, ranane moaruwai safayo.

Krais ai s'hef'imbo aboedambo-femun'imbohünda yif'iyu mbura bot'imefiyu

¹⁸ S'hef'imbo God sowanambo sem'nd'imun' hafombohündamboyu mbumundi ham'ndi-mayu ranai nindou moaruwai-mayei ahei fondihümbo mam'imbo yang'iri yif'imayu. Nindou ahandi fi ra h'fokoa-marurüyosi, nga asu God ai ahandi yifiafi ranahambo yang'iri botimariri.

¹⁹ Ras'imboani raniyu ai yifiafiyu haya hu yifiafi ngoafihü yifiafi karabusambe an'imboei ranaheimbo ahandi hoafi ra watapor'imbo-mararü.

²⁰ Yifiafi ranana sapo Noa ai sip naf'randambe asu God ai moani sis'koate nindumbo h'fanda nunguambe, nindou ranai God'ndi hoafi süngufekoate-mayei ahei yifiafi'mboyu hu watapor'imbo-mararü. Nindou b'd'firi 8 yang'iri sip ranambe hoenambo aboedambo-mehindi.

²¹ Hoe ra hundürüyeimbi ranahambo sisam-ane asu ran'nambo se aboedamboyahi ar'hündi. Hundürüyeimbi hoe ranana sihei fi af'saho ra popoaifoe-femboyopoani. Nga hundürüyeimbi hoe ranana se God'ndi hoafi süngufemböhünda ai-d'bo hoafi fem'ndi mas'hefeyo hoaf-ane. Sisas Krais ai yif'hündi bot'imefiyu ran'namboyei se aboedamboyahi ar'hündi.

²² Asu ai sünambe hafu God'ndi war'hondani bogor'imbofi amaru. Ranane asu sünambeah'ndi nendi, ndüri adükarümbi, asu ng'n'ndi adükar' hohoan'imombü muḅguambo ranai ahandi hoarehi an'ḅgomo.

4

Moaruwai hohoan'imo horombo süngumar'ihindi ra h'in'ḅg'nd'ihindi

¹ Krais ai s'hef'imbohünda ahandi fiambe asübusi af'ndi masemüdu. Rani süngumbo-an'imbo se-amboani ai ramefiyu nou rand'ihindan-an'imbo ran' hohoan'imo ranai s'heimbo ng'n'nda-mündür'imboe. Nga nindou düdi ai Krais'imbohünda ahandi fiambe asübusi yahurai asemüdu ana, moaruwai hohoan'imo ranahambo süḅguarandi ranambe moai hu.

² Se h'fi ndan'hü fi-hoeari kapeihü nimboei-ambe sihei hor'imbod'idi hohoan'imo süngufe-poani, nga God yifirayu ra süngund'ihindi.

³ Horombo se ndeara af'nd'imbo nd'ifo nindou ai God'imbo an'hondümbofekoateyeimbi ahei hohoan'imo ran'-süngumar'ih' hei-ane. Sapo se ndani-moatükun' ndaniyo süngumar'ihündi: N'imorehi sis'h'imo hohoan'imo, nindowenih' b'rab'reimbi hohoan'imo, moaruwai moatükun' ranahambo ḅgusüfo pefehümbo hohoan'ife hohoan'imo, bia sim'ndi hefe mam'kar' hohoan'imo, af'ndi seses'imbo sih' moaruwai ham'ndi hohoan'imo, asu bia sim'ndi moaruwai hohoan'imo patimbo ho hohoan'imo asu sisam' god t'kaimbo d'idi'baf'ife amoan'ḅg'imbo hohoan'imo ran' hohoan'imo ra horombo se süḅgurühü mar'hündi.

⁴ Nga haponda an'hondümbofekoate nindou ranai ai-bab'idi se hokoate-yeih', moaruwai ham'ndi hondü hohoan'imo meḅgoro ra süngufekoate-yeiani, asu ai ranahambo ndar'hi hoeir'hinda mayoa, s'heimbo t'ri'foar'hi hoafehündüri.

⁵ Nga süḅgunambo-an'imbo sapo God ranahandi h'imboahü ai moaruwai moatükun' ratüpur'mayei ra d'iboadond'ih' hoafi-mbeyahündo-wamboane. God ranai ana ai-ani nindou yang'iri nimboeimbo-anei asu yif'yeimb-anei ahei hoafi ra h'imbor'imbohünda h'imboayu.

⁶ Ran'imboane asu aboedi hoafi ra yif'yeimbi aheimbo bokar'hefemboane. Ai yif'imayei nindou moaruwai hohoan'imoayei ra yif'yei ar'hündi nou ahei moaruwai hohoan'imo ran'-süḅgumbo. Nga aboedi hoafi ranaheimbo bokar'hefemboane ai yifiafi n'ḅgombo yang'iri koadürümbo n'ḅgomböhünda God rawefiyu nou.

⁷ Munḡuambo moatükunî munḡumbo-ayo ranî si ra ndeara akim-ane. Ranîmboane asu se sîhei fi ra sîheihoi sîhadîhûmbo, ndondîhi hohoanîmondei kîkîhîndîhindûhîmbo Godîmbo dîdîbafî-ndahîndo.

⁸ Anîhondûmbo-rîhindeimbi sîheihoi sîmborî ḡusûfo pefirîndeihi, ranî hohoanîmo aboedî se moanî ḡînîndî kîkîhî-safîndîhûmündî. Ranîmbo nîndou ai ḡorûmbo ḡusûfo parareandî ana, ahandî moaruwai hohoanîmo ranahambo amboawi mbûsûmbui.

⁹ Nîndou ai sîhei worîna ḡeianî, aboedî wataporîmbo-ndîhündürühi, moanî sisîkoate sesi moatükunîyo, fondîyo, ra sîmborî seiründei.

¹⁰ God ai sîheimbo ra sîhafî warîhû ranî-moatükunî wudîmbeyo-wamboane yahuhaya masîhend-ane. God ai sîheimbo moanî hîpoambo-reandürühi mamamî ranî-poanî ranî-poanî ratûpurî yîmbumareandürî se nîndou bîdîfirî babîdî sîmborî fehefirîndei yahumbo. Sapo nîndou mamî ḡoründî ratûpurîyuanî, ra ndore hîfandarandî yahurai hamînd-anîmbo randîhindî.

¹¹ Nîndou ḡorü ai bokarîhai arandî ana, ai God hoafîmayu nahurai bokarîmbîrîhend-amboane. Nîndou ḡorü ai bîdîfirambo farîhendürî arandî sapo God ai ranî ḡînîndî masagado ranînambo-anîmbo bîdîfirambo mbîfarîhendür-amboane. Ranîmbo Sisas Kraisîndî warî-sḡḡu asu Godîmbo adûkar-ani mbîseimboyei. Koadürü-koadürümbö God ai ndüreimbi asu ḡînîndeimb-ani. ḡa anîhondü-ane.

Kristen+yafe asûbusî semîndî hohoanîmo

¹² Wandafî mamî, ḡor refe hoeifembohûnda hai-ambe mandu hoeiarundî nou, sîheimbo sowahî asûbusî afîndî tûkefeyo ranahambo se hepûnînda-himboyei. Se ranahamboya ranî-poanîmbo moatükun-ane tûkefeyo mbîsei hehimbo hepûnînda-himboyei.

¹³ Krai ai asûbusî masemündu, ḡa se-amboa ai-babîdîmbo masahûmündî asu ranambo se hîhîfî-hîhîfîndei. Ranîmbo asu sḡḡuna ahandî ḡînîndî moatükunî weindahî tûkûfeyo-ambe sîhei ḡusûfoambe hîhîfî-hîhîfî afîndî tûkündîfemboe.

¹⁴ Kraisîmbohûndambo wambo se nîndou amurî ai sîheimbo nîne hoafî moaruwai hoafehündürî ranîmbo hîhîfî-hîhîfîndei. ḡa sapo sîhei fiambe Godîndî-mayo hepûnîfeimbi Yifiafî amaro ranîmbo-hûnda.

¹⁵ Hîfokoefembo hohoanîmo, hûmbuhünî hohoanîmo, moaruwai hohoanîmo ratûpurî, ḡoründî ratûpurî sehe-fehefe hohoanîmo, ranîmbo-hûndambo asûbusî asahûmündî ana, ra moaruwai-ane.

¹⁶ ḡa asu se Kristen-ayeî ranîmbohûnda asûbusûmbî moatükunî ra sîheimbo sowahî tûkündîfeyoanî, ranahambo amoanîḡî-ndeimboyei, ḡa se Godîmbo hîhîfîndîhorî sapo se Kristen ndürîmb-aneimbohûnda.

¹⁷ ḡa God ai ahandî sîrî yîbobofemboayu ranî si ra ndeara tûkûfemboane. Asu ai ahandî sîrî sîheimbo boateî yîboboareandürî ana, asu nîndou Godîndî-mayo aboedî hoafî anîhondûmbofe-koate-mayeî ranaheimbo tîḡîrîfo afîndî safî tûkündîfemboe.

¹⁸ ḡa ranîmbo Godîndî hoafî yare hoafîyowohü yahoya,
 ‘Nîndou sürühehindeimbi ai aboedambofe ra tîḡûmbayo ana,
 asu nîndou Godîmbo hohoanîmokoate asu moaruwai hohoanîmombo
 sḡḡurîhindeimbi ra nḡḡumandahia?’ *Sindaun 11:31*
 meho.

¹⁹ Ranîmbo-hûndamboane asu God ai ahandî hohoanîmonambo nîndou bîdîfirî tîḡîrîfombü hohoanîmo asahûmündî ana, nîndou ranî moanî aboedî mbumündî yangîrî ḡehûmbo asu ahei fi ra God nafîra-randeimbi ahambo yangîrîndahûndo. Nîne ai horombo hoafîyo masîhendî ra randeambui.

5

Hifandirundeimbi seana Godindi sipsip ra hibadündürü

¹ Ranimboanahi haponda ro shei hifandiru-rundeimbi ahamumbo hoafindahapurü samboanahi. Ro-amboani hifandirühi-rühandeimb-anahi. Ro wandi himboari-namboyo Sisasimbo hoeirühina ai asübusü ra masemüdü. Ngirü amütata God ai Krai adükari hamind-ani weindahi nafuindu, nga ro-amboa ai-dübo aboedi nimboamboyahü.

² God ai nindou sïhamundü warihümareandürü ranaheimbo ndondu hibadündürü. Sapo sipsip hifandirandeimbi nindou sipsip hifandarandürü nou, sïhamundühoari hohoanümondümo houmbo randundü God ai yifirayu nou. Nindou ngorü ai sïhamumbo hütü-hütü nou reandürüimbo-yupoani. Asu se kakü semündüimbo ratüpurüimbo hohoanümo-ndüimboemo, nga sïhamundü hohoanümonambo fandühaundürü.

³ Asu se nindou God ai sïhamundü wariwamü hinüngümarearü ranaheimbo ngünündü hibadu-ndürüimboemo, nga wanü. Se aboedi ratüpurü yangirü anüimbo ranaheimbo nafuindü-mondürani ai ranü-süngu-mbirihind-amboane.

⁴ Rananüimbo asu sipsip hifandira-randeimbi hondü Krai ai weindahi tükündüfihü ranü-simboanü se ramarundü ranüimbohünda aboedi hamindü koadürümbo-koadürümbo nüngombo takinü ndowandümboemo.

⁵ Ranü süngumbo-anüimbo asu akohoandü nindou se boagirü nindou-yomondü hoarehü nüngomo. Rananüimbo münguambo se sïheihoari fi hifinambofe hefe wandafü mamüimbo fandühehindürü. Sapo,

‘God aiana nindou ahei fimbo borüyeiani,
ranaheimbo hifinambo-reandürühani,
nga asu nindou didüyei ai aheihoari fi hifinambo-rühindeimbi
aheimbo ana didüboado-reandürühani.’

Sindaun 3:34

⁶ Se sïheihoari hifinambondühi hehi Godindü ngünündü hamindü warü hoarehü ranühü nimboei. Rananüimbo asu ai ahandühoari nüni-simboanüyu hohoanümoayu ranü-simboanü sïheimbo ndürümbanei mbüsümbui.

⁷ God ai sïheimbo afindü hohoanümo-yundürühani, nga se sïhei ngüsüfoambe afindü hohoanümo amarondürü ra ahandü warühü dügehindü.

⁸ Se hohoanümondei kükühindühindühü ndondühi hibadühündü. Nga Satan ai sïhei hürütimb-ani asu sïheimbo moaruwaimbo-fendürüimbo yahumboani amoasirü ai nünihöndü mbüfe sesimbo yaho haya hoahoango wakareandü nou.

⁹ Se anühöndümböfe hohoanümo aboedi ranü yangirü kükühindü-hümündü nimboeimbo-anüimbo asu Satan gündühorühü raguanambo-ndühorühü moanü ngünündü hamindü nimboei. Se randühi fifiründühindühü hohoanümondei, sïhei wandafü mamü münguambo hifü ranühü amarei ai-amboanü se tünirüfo asahümündü nou yarühi sahümündühanei.

¹⁰ Nga God ai nindou hipoambofe hohoanümo ra nümindühani. Aiyu se Krai-babidü nüngombo ahandü ngünündü si aboedi koadürümbo nüngoweimbi ra semündüimbohünda dübonüyu hinüngümareandürü. Asu se moanü bodüfombo nindou-yafe tünirüfo ra ndahümündü mbundühü asu süngunambo-anüimbo asükaindu ai ahandühoari sïheimbo wudüwudü-ndeandürühü ngünamündündüra ngünündü nimboemboyei.

¹¹ Ahambo sowahi ana münguambo ngünündü ra koadürümbo-koadürümbo mbengorü. Nga anühönd-ane.

¹² Pas nda Sairas ai farühendürü hayambo sürü papümara-ndamboanahi hoafüyahü, nga wandafü nda ro anühöndümbo-rühinimboanahi. Asu hoafi pas ndanambe ra Godindü moanü hipoambofe hohoanümo hondü ranahambo anühöndümbo hoafüimbohünda sürü paparühandü. Nga moanü hipoambofe ranahambo ndondühi kükühindü-hümündü nimboei.

¹³ Anihondumbo-rihindeimbi nindou Babiron* ngoafihündi sapo God ai ahandi hoafi süngufembohünda se-babidi hiniŋgimarearü ai-amboani siheimbo hihifarandürü. Raniyu asu wandi nimori Mak amboani siheimbo hihifarandürü.

¹⁴ Kristeni-yafe hohoanimonambo se simbori wakikihürindei ndühündi.

Muŋgumbo se Krais-babidi nimboeimbo sihei ŋgusüfoambe afurifimbi hohoanimo mbimarind-amboane.

* **5:13:** Nda kafoefe hoaf-ane, ŋga ahandi nimindi moai fifirihündi. Nindou bidifiri hohoanimoyeihiya, Rom-ane ase, ŋga bidifiri hohoanimoyeihiya muŋguambo Kristen ai ahei hifi hiniŋgirihi hehi nimboei wakarihindi horimbo Suda ai Babiron ngoafihü asu hifihü mamarei nou, ase.

2 Pita

Pas yimbu Pita ai sürü papimarandi

¹ Karıhasıhandürı, ro Saimon Pita Sisas Kraisındı moanı ratüpurıya-rıhandembı asu ahandı hoafı sahamındı ha-rıhandeimb-anaı. Sıhefı God asu aboedambo-reamunı-randeimbı Sisas Kraisındı sürühoeimbı hohoanımo süngu God ai anıhondümbofe hohoanımo aboedı-safı ro hohoanımoayefı yahurai sıheimbo masagadıı.

² Se God asu Adükarı Sisas anıhondümbo fıfırıhi-pırımboanei ranımboanımo ai hıpoambo-ndınearüı ıngüsüfoambe afurıfe kife hohoanımo afındımbı mbısabınandür-amboane.

God ai sıhefımbı wand-aneı mehu

³ Kraıs ai Godındı ıgınındeimb-anı, asu ranınambo ahandı hohoanımo yangrı süngufembohünda ai sıhefımbı munıgu moatükunı masemunı. Sıhırı ahambo fıfırırıhurı ranınambo ai sıhefımbı ahandı-mayo fıfırıfe aboedı masemunı. Ai sıhefımbı hoafıyumunüı yahuya, 'Se sınei wandı hımboamupuımbo-randeimbı asu sürühoeimbı hohoanımo sahümündı,' mehumunı.

⁴ Ranımboı sıhefımbı aboedı adükarı hamındı fehefembo moatükunı ra mase-munı sapo horombo ai sıhefımbıya ndahandürımboı mehu. Ranınamboı se ıngüsüfoambe moaruwai botıfımbı hohoanımo hıfı ndanıhündambo sıhefımbı munıgu ra moaruwaimbo-reamunı marandı ranahambo aboedambo-ndahımboı asu se Godındı hohoanımo ndahümündı-mboı.

⁵ Ranımbo-hündambo-anımo asu se tıırıfondeıı sıheı aboedı hohoanımo ra anıhondümbofe ranıfıh-anımo pandıhındı. Sıheı aboedı hohoanımo ranıfıh-anımo Godımbı fıfırıfe ra pandıhındı.

⁶ Godımbı fıfırıfe ranıfıh-anımo sıheı fımbı dıboadofe hıfandı hohoanımo pandıhındı. Sıheı fımbı dıboadofe hıfandımbı hohoanımo ranıfıh-anımo ıgınındı nıngombo hohoanımo ra pandıhındı. Sıheı ıgınındı nıngombo hohoanımo ranıfıh-anımo God hohoanımoayu hohoanımo süngufe ra pandıhındı.

⁷ Sıheı God hohoanımoayu süngufe hohoanımo ranıfıh-anımo wandafı mamı-babıdı aboedı nıngo hohoanımo ra pandıhındı asu ranıfıh-anımo hıpoambofe hohoanımo ra pandıhındı.

⁸ Rananımbı asu ranı hohoanımo ranı sıheı fıambe nımandı ıngombo adükarı tükefeyondürı ana, asu sıheı Adükarı Sisas Kraısımbı fıfırıfe ra ıgırı moanı rande yagodo, ıga wanı. ıga ranana sıheı Adükarımbı fıfırıfe ranı aboedı nımbı afındı hısaiyo nou yahurai rande hısındımbı.

⁹ ıga asu nındou ai sapo munıguambo ranı-moatükunı hohoanımo ra ahandı fıambe nımarıkoate-ndoanı ana, nındou ranı nıni-moatükunıyo anıgunı enıgoro ra hoıfıkoate-ayu ana, hımbıatıharı nahurai-anı. Aıana sapo horombo moaruwai hohoanımoı marandı ra God ai raguanambo-mareando ranahambo hohoanımo mıtanıra-mündümboanı.

¹⁰ Ranımboane wandafı mamı, God ai sıheimbo wambo sowana sınei yahuhaya hoafıyundürüı ai wand-aneı mehündür-aneı. Ranımbo-hündambo-anımo asu ai sıheimbo anıhondümbo hoafımayundürı ranımbo nafıımbıhünda süngündühündüı hıti-hıtındeı. Se rawarıhındı ana, ıgırı se anıhondümbofe hohoanımo hınıngındıhındı.

¹¹ Rananımbı sıheimbo sıhefı Adükarı asu aboedambo-reamuneımbı Sisas Kraısındı ıgınındı hıfandarandı koadürümbo-koadürümbo yangorambo ranambe hafombo nafı yagodondürımbı.

¹² Yiní, munḡu-moatükuní horombo hoafímayahí ra se hohoanímoyei fifiríhi hehi ḡḡiníndí nímboeimbo süḡguríhü-ndühaneisí. Nga awi ro síheimbo nímbo-nímbo-si hoafíndaha-ndürímboyahí se raní hohoanímo ra hohoanímoyei-mbírühündamboane mbísahehea.

¹³⁻¹⁴ Ro fifiríhe-amboanahí ḡḡirí amítata ro fi yangirí anímboahí nda hínḡḡindíheandí. Sapo raní-moatükuní ranímboyu síhefí Adükarí Sisas Kraís ai fifire hoafímayundírí. Nga awi ro ndaríhe yangirí nímboahambe-anímbo síhei hohoanímo ra botífendürí rambo-hündambo munḡuambo si ra asükai hoafíndamboyahí. Ro hohoanímoayahí ranana aboed-ane.

¹⁵ Ranímboanahí asu ro haponda síheimbo hoafíyondürímbo hütí-hütíaya habodíhí. Rananímbo asu süḡguna ro yífínda hehea ḡḡahaní amboaní asu munḡuambo hoafí ranahambo hohoanímombeiya saheheamboanahí ro hütí-hütíyahühí hoafehandürí.

Kraísímbo sowahí Godíndí ḡḡiníndí meḡgoro ra hoeimaríhundi.

¹⁶ Síhefí Adükarí Sisas Kraís asükaiyo ḡḡiníndí kapeihü kosímboayu hoafí ra ro ndoríhe wataporímbo-maríhandürí ra ropoanímbo hohoanímoyefí hohu hoafíyefühí-yefípoaní. Nga yíhoefí hímboarínambo ahandí ḡḡiníndí hímboamupuimbí moatükuní hoeimaríhurí.

¹⁷ Ape God airürí ahambo ndürí adükarí sagadowohü asu si adükarí aboedí ahandí-mayo ra sagadowaní ro raníhü manímboefí. God ai adükarí hímboamupuimbí sünambe si ranífihi nímarmbo ai yare hoafíyuhü yahuya, “Nindou ranana wandí nímor-ani, ḡḡa moaní ro ḡḡusüfo paríhineimb-ani. Ahamboane ro wambo ḡḡusüfoambe siaoweheandí,” mehu.

¹⁸ Ro Sisas Kraís-babídí wafuambe nímboef-ane God hoafímayu raní hoafí ra sünambeahíndí makosowa hímborímayefí.

¹⁹ Ranímboanefí ro Godíndí hoafí hoafíyomo-rundeimbí ahamundí hoafí ra ḡḡiníndí aníhondümbo-aríhundi, ḡḡa se-amboaní raní hoafí ranahambo yaríhi aníhondümbo-aríhindi ana, aboedí saf-ane. Ahamundí hoafí ranana ram nímbo nímarmwaní aníḡḡo nahurai-ane. Ram ra siyo homboyowaní si hoafambe Kraísíndí si botíbotí nahurai síhei ḡḡusüfoambe tükündí femboe.

²⁰ Nga asu se ranahambo wudípoapondíhi fifiríndíhi hehimbo-anímbo. Nindou mamí ai ḡḡirí ahandí hohoanímonambo yangirí Godíndí hoafí hoafíyomo-rundeimbí-yomondí hoafí Baibor-ambe enḡoro ranahambo fifínde hoafíndu.

²¹ Ai nímboe, horombo nindou mamí ai moai Godíndí hoafí enḡoro ra ahandí hohoanímonambo yangirí hoafíyu, ḡḡa waní. Yífiáfí Aboedí ranaiyo nindou bídífirambo hohoanímo botíreapuraní God ai hoafí masagapurí ranímbo hoafí weindahí hoafíyomo marundí.

2

Godíndí hoafí tíkai-hoafíyomo-rundeimbí

¹ Nga horombo Godíndí hoafí tíkai-hoafíyomo-rundeimbí nindou Israerí-yei mbusümo tükümefundí. Yahurai-anímbo nindou tíkai-hoafí yamundu-rundeimbí síhei mbusümo amboaní tükündafumboemo. Nindou ranai díbo tükündafu nḡḡomombo munḡuambo raní-poanímbo tíkai-hoafí síheimbo moaruwaimbo-fendürímbo yamundi-ndundürímboemo. Nindou ranahamumbo Adükarí ai moaruwai hohoanímo-ambeahíndí híhíre masepurímündüyosí, ḡḡa asu ai Adükarí ranahambo amboaní daboadí híhírímaruwur-ane. Ai ramefundí ranímboemo asu ai ahamundíhoarí nímái moaruwaimbo-ndafumboemo.

² Asu nindou aníhondümbo-ríhindeimbí afíndí ranai tíkai yamundu-rundeimbí ahamundí moaruwai hamíndí hohoanímo ra süḡḡundíhümboyei. Asu ai rawaríhindi

ranimbohünda nindou amurî burayei ranai hoafi hondü nafi engoro ranahambo moaruwai hoafindeimboyei.

³ Ndanî nindou ndanai sapo hohoanî hohoanîmoyomo-rundeimbi-wambo ai siheimbo tikai-hoafi hoafindîmo-ndürimboemo. Horombo hondüyo God ai ahamumbo papî-hoafi hoafîmayupurî, nga ai moai munğuyo. Hoafi ai hoafîyu masîhendî ahamumbo moaruwaimbo-fipurimbo ra adükarî tüküfemboane himboyopurühî anîngo.

⁴ Sünambeahîndî nendî bidîfirî ai yaru moaruwai hohoanîmo-memoyosî, nga asu God ai moai ahamumbo ambemo yahu hîningîreapurî, nga wanî. Ai ahamumbo ngoafi moaruwai nîmbî afîndî nîmaro-ambe karabusîre hîningîmareapurî asu ai adükarî tîngîrîfo saimbo si tüküfembohünda hîfandarundî.

⁵ Horombo hondü ai moai hîfîndî nindou munğambo ranaheimbo ambeyei yahu, nga wanî. Nga ai hoe afîndî koamarîhenda ranambo Godîmbo hohoanîmokoate nindou ranai moaruwaimbo-mehindî. Nga Noa ana sürühoeimbi hohoanîmo bokarîhairandeimbi asu God ai ahambo nindou 7-babîdî aboedambo-mareandürî.

⁶ Nga ngoafi yimbu Sodom, Gomora ranahafembo moaruwaimbo-ndîheapîrimboyahî yahuhaya, hainambo ramareapîra hai tikîrapîrimbo munğambo moatükunî hasüfî yangîrî meğoro. Ranîmboane nindou Godîmbo daboadî hîhîrîhoreimbi ana, horombo ranî-moatükunî tüküme Feyo nindoumbo ra nafuimbo nahuraiyo tüküme Feyo.

⁷ Rot nindou sapo mbumundî hamîndîyu asu God ai ranahambo mafarîheirî. Rot aiyu nindou moaruwai hohoanîmoyeimbi ranaheimbo ranîmbo ngusüfo nîmbîmayu.

⁸ Nindou aboedî ranai ahamundî mbusümo nüngumboyu asu ai moaruwai nindou ahamundî-mayo ahînümbî hohoanîmo süngufekoate hohoanîmo hoafi hîmborîyu asu hoeire marandî. Ranînambo munğambo si maho ra ahandî mbumundî ngusüfo asürîrî marandî.

⁹ Nga asu nîne-moatükunî Godîndî hohoanîmo süngurîhindeimbi aheimbo refendürîmbo yahohaya sîsam-arandürî ana, God ai aheimbo ranambeahîndî hürîhefendürîmbo fîfîreamboani. Nga Adükarî ai nindou moaruwai hohoanîmoyeimbi ranaheimbo karabusî-fendürîmbo sünguna yîbobofembo si tükü Feyo ranîhü aheimbo moaruwaimbo-fendürîmbo fîfîreamboani.

¹⁰ Ranî-sîmboan-anîmbo nindou bidîfirî sapo Godîndî ngîndî yîboarukomarîhindî ranai moaruwaimbo-feimbi hamîndî hohoanîmo ahei ngusüfoambe botîfembo ranî-süngurîhi marîhündî aheimbo moaruwaimbo-ndearümbui.

Tikai yamundu-rundeimbi nindou aiana hîmboambekoate nindou-anemo asu ai ahamundî-poanîmbo hohoanîmo ranî-süngu yangîrî süngumarundî. Ranîyomo ai bogorî hîfandî-rundeimbi ahamumbo tîrîfoefe hoafîmbo kîkîrîfîfekoate-memo. Nindou hîmboambekoate-yeimbi asu afîndî-afîndeimbiyomo ai nindou sünambe amarîmo ahamumbo tîrîfoefe hoafîmbo yîhîmbokoate-memo.

¹¹ Sünambeahîndî nendî ranai nindou tikai hoafi yamundu-rundeimbi ahamumbo ngasündüpurî houmbo ngîndî adükarî hamîndanemosî, nga asu ai moai sîmborî tîrîfoarüpurühî Adükarîndî hîmboahü papî-hoafîrüpürî.

¹² Nga tikai yamundu-rundeimbi ai nîndî-yei hohoanîmo nahurai sünguarundî. Ahamumbo hîfokoefe mandîfe sesîmbo yangîrî nahurai anîngomo nindou ra asu nîne-moatükunî ai fîfîrîfekoate-memo ranahambo moanî türüfoaru hoafîyomo marundî. Asu nindou nîndî naru arundî nou God ai ahamumbo hîfîkoandepürîmbui.

¹³ Asu ai moaruwai hohoanîmo süngumarundî ranîmbohündambo ai tîngîrîfo asükai ndowandümbemo. Ai nindou bidîfirambo tîngîrîfo masabudürî ranî-sünguyo asu ai-amba tîngîrîfo ndowandümbemo. Aiana sîrîhü sesesîyomo asu bia sîmîndîmo raro

arundi ranahambo hihifi-hihifimbai yahomomboanemo. Rananemo ai se-babidi sowasümondühi amarimo, nga se ranahambo amoaninngayei. Nga moaruwai tikai hohoanimo ai yifiriyomo houmbo ramarundi ranahambo hihifi-hihifiyomondühi amarimo.

¹⁴ Aiana amuri himbombo-yomopoani, nga moaruwai hohoanimo ra ratüpurimbohünda nimorehimbo sowanamboane himboari pararundi. Aiana ngiri moaruwai hohoanimo ra hininngindundi, nga wani. Rananemo asu ai nindou bidifiri anihondümbafe hohoanimo akidou yangiri kikihiru-ndümondeimbi ahamumbo moaruwai hohoanimo ra rambirunda yahomo houmbo hüharupuri. Aiana nindou ngorüdi napo hohoanifembo hohoanimo ra ndeara yamundumboanemo. Nga God ai nindou ranahamumbo moaruwaimbo-ndeapurimbui.

¹⁵ Ai sapo aboedi hohoanimo nafi hondü mengoro ranahambo daboadi hihirimarundi ranimboanemo asu ai mamikariyomo wakarundi. Nindou aiana Beorindi nimori Baram ai moaruwai hohoanimomayu ahandi hohoanimo ra süngumarundi. Baram aiana ro moaruwai hohoanimondahan-animbo kaki ranai tükündifemboe yahuhaya yare hohoanimomayu.

¹⁶ Ahandi ninihondi moanngui-randeimbi-hündi ahandi ndüri dongi ai hoafikoateimbane, nga nindou hoafi nahurai hoafimayo. Ai Godindi hoafi hoafiyu-randeimbi Baram moaruwai hohoanimoayu ranahambo rani-süngufepoani yahohaya hoafimendo. Raniyo asu dongi ai ahandi ngüsüfo-koate hohoanimo ra kikihimarimindo.

¹⁷ Tikai yamundu-rundeimbi ndanana sapo apoarindihori hoe nginareandi nahurai-anemo. Asu aiana mburüngai hoewerinambo kikiiramindi pireandani aho yahurai-anemo. God ai ahamumbo nimbi afindi moaruwai nimarowan koarifeipurimbo diboniyu hininngi-reapurimboani.*

¹⁸ Nindou ndanai-ana ngüsüfokoate hoafi hoafiyomondühi ninondiyimondühi boriyomo wakarundi. Rananemo asu ai nindou bodimondambo findi moaruwai hohoanimo aho ranahambo ngüsüfoambe botife hohoanimo ra süngu-mbirihinda yahomo houmbo yirümoarundüri hoanngomo. Ai nindou sapo haponda moaruwai hohoanimoyomo-rundeimbi ahamundi fikimi mafefoehindi ranaheimbo ahamundi moaruwai hohoanimo ranambe mbiheiya yahomo houmbo hohoanimoyomo arundi.

¹⁹ Rananemo tikai yamundu-rundeimbi ranai horombo hoafiyomondühiya, 'Se yihoe fi hohoanimo sünguarihindi ana, aboedambo ngeimboyei,' mehomo. Nga asu ai-amboani nine-moatükun ahamumbo moaruwaimbo-ndeapurimboe ranahandi moani ratüpuriyomo-rundeimbi nindou nahurai ninngomomboanemo. Rani-moatükun ra ndahurai-ane: Nine-moatükun nindou ranahambo hifandariri ana, ahandi moani ratüpuriyu-randeimbi nindou-ani.

²⁰ E! ra anihond-ane, nindou ai shefi Adükari Sisas Krais shefimbo aboedambofemunimboayu ranahambo fifirihori. Asu ranimbo-hünda ai fefoehindühi hifi ndanihünda moaruwai hohoanimondi nginindi ranambeahindi aboedambo-mehindi. Nga asu asukai ai moaruwai hohoanimo ra sünguarihindi ana, asukai hihihiriyahi karabusehindi nahurai-ane: Weanngurühi ai anihondümbafe-koate-yeiambe moaruwai hohoanimo ra süngurihindühi nindou moaruwai manimboei. Asükaiyei sünguna ai hihiriyahi hei ranifih apaiarei ana, moaruwai hamindi hondü nimboeimboyei.

²¹ Refe ana, awi ai aboedi hohoanimo nafi aho rani-süngufekoate-mbeimbonana, ranana ranaheimbo moaruwai-ane. Nga nindou ai aboedi hohoanimo nafi aho rani-süngu süngurühi hehimbo süngunambo Godindi ahinümbi hoafi ranaheimbo

* **2:17:** Yimbu moatükun ra hoekoate-anafe asu ai ngiri hoenambo nindou fandiheneandi. Yahurai-ane tikai yamundu-rundeimbi ahamundi hoafi nimindi-koate-ane, ranane asu ngiri nindou fandihendüri.

yamundimarundüra masahümündi ranahambo daboadanambo-ar+hindi ana, ranaheimbo moaruwai ham+ndi hond-ane.

²² Ahei hohoanimo ra kafeefe hoafi nahurai-ane: 'Yaforti ai nini-moatükunoyo kimbomayo ra asükaiyo h+h+rife ho sesi arandi.' Asu ngorü yahurai-ane: 'Nindou ai moatei hundürrandi ana, moatei ai h+h+r+ndife asükai ngorü hūburukoambe foerimboe.'

3

Adükari ai kudümbui.

¹ Ngusüfohündi wandafi, haponda sheimbo yimbumboanahi pas nda sürü paparihandi. Pas yimbu ranambe sheimbo sapo rani hoafimayo ra asükai hohoanimo purihümündihi mbumundi hohoanimo botimbir+hindi saheheambo sürü paparihandi.

² Hoafi ra God+ndi hoafi hoafiyomo-rundeimbi sürühoemo-ndeimbi horombo hoafimemo. Asu shefi Adükari aboedambo-reamuneimbi ai ahandi hoafi sowandümo homo-rundeimbi-yomondi süngu hoafimayu ranimboanahi asükaiyei hohoanimo pumbir+hümündia sahehea hohoanimoayahi.

³ Se ndani boatei fifir+ndihi hehimbo-animbo: Bidifiranambo si tüküfeyoambe-animbo nindou ai tükündahi hehi ahei moaruwai hohoanimo ngusüfoambe botindeirani ra süngundihimboyei.

⁴ Rananimbo ai randihi tirifoefe hoafindeih-animboya, 'Sapo kosombo horombo hoafimareandi, nga nahi-a? Horombo amoa mam+ ai yifisafiyei heimbo hapondanambe amboani müngu moatükun+ God nafimarandi ra moani horombo man+ngou yare yahurai yang+r+ an+ngo ho,' mbiseimboyei.

⁵ Ai ndani-moatükun+ horombo tüküme feyo ranahambo hohoanimo-yowohümbo fifir+fembo-yeipoani, nga wani. Horombo hondü God ai hoafiyuhü hifi sünü nafira hin+ngimareandi. Ai hifi hoe yibobomareanda hifi ranai hoe mbusümo tüküme feyo.

⁶ Asu süngunambo hoe ranai hohoambu af+ndi tüküfhümbo hifi wam+ndafi-mayo ra moaruwaimbo-mareandi.

⁷ Hoafi mam+ raniyo sünü asu hifi haponda tüküme feyo ranamboani hai koar+hefeyowa sünü hifi ra tikir+imbohünda hoafimayoa ranimbo himboyowohü an+ngo. Sünü hifi nda sapo nindou didiyei ai God+imbo daboadi h+h+r+mar+hor+ ranaheimbo God ai yibobofendür+imbo moaruwaimbo-fembo si tüküfemboayo ranahamboane ai hin+ngimareanda himboyowohü an+ngo.

⁸ Se sapo mam+ moatükun+ ndani-animbo se hohoanimo mitan+ndühümündimboyei. Adükari+ndi hohoanimonambo ana si mam+ ra 1,000 himban+ nahurai-ane, nga asu 1,000 himban+ ra mare mam+ si nahurai-ane.

⁹ Adükari ranai sapo horombo hoafi hoafimayu ranimbo ratüpur+imbo ra afureandüh+yupoani. Bidifiri nindou afurifembo hohoanimoayo nou refih+yupoani. Nga aiana nindou mam+ ai-amboani awar+hefembo ana, moi yahuhü nindou münguamboya se ngorü süngur+hi hohoanimoyei yahumboani hohoanimoayu.

Sünü hifi nda awand+hoemboe

¹⁰ Adükari ai kosimbo si ana sapo hūmbuhün+ nindou hūmbuhün+imbo ahu yahurai-animbo tükünd+femboe. Rani-simboani sünü ranai nimoamondi-hoafi nahurai paindowohümbo awand+hoemboe. Rananimbo müngu ak+dou ham+ndi moatükun+ raninambo God ai sünü hifi nafimarandi ranai hai tikir+ndandan+ müngund+imboe. Rananimbo asu hifi amboani müngu moatükun+ ranifih+ engoro ranai kameih+ hai tikir+ndamboe.

¹¹ Rani-moatükun+ ranai rande awand+hoemboe. Nga se ranahambo nūngumandahu mbisei hohoanimondei. Ranimbo-hündambo-animbo se God+ndi yang+r-ane fi mbiseihü rani yang+r+ süngund+hi ndühündi.

¹² Ranî hohoanîmonambo-anîmbo se Godîndî si tüküfemboayo ra himbondei. Rananîmbo asu se si tüküfemboayo ranahambo nîmai-nîmaindîhindühî ngînîndî ratüpurîndei. Ranî si tüküfe simboan-anîmbo sünü ranai hai tikîrîndandühî muᅅgundîmboe. Asu rananîmbo muᅅguambo sünambe akîdou hamîndî moatükunî ra kameihü hüfü afîndîyohümbo hoe nahurai tükündîfemboe.

¹³ Nga God ai sünü hîfî simborî nafîmbo horombo hoafîyumboani, nga simborî hîfî ranîfîh-anîmbo moanî mbumundî hohoanîmo yangîrî yagodîmboe. Ranî-moatükunî ranahamboanefî sîhîrî tükümbîfeyowa sefî hohu himboayefî.

Sîhîrî hîbadîhumbo Adükarîmbo himbondefîmboane

¹⁴ Wandafî mamî, ranî-moatükunî ranahambo se himboyeihanei. Ranîmbo-hündambo-anîmbo se Godîndî himboahü sürühoeimbi hondü nîngombohünda asu aîbabîdî wudî-wudîmbohünda hütî-hütîndei.

¹⁵ Sîhefî Adükarî ai sîheimbo aboedambo-fendürîmbo yahuhaya himboyu-ndürühani asu ai sîheimbo hînîngîrou-hînîngîrouarandürî ranîmbo randîhi hohoanîmondei. God ai sîhefî wandafî Porîmbo fîfîrîfe aboedî masagadowa asu aî-amboanî hoafî ra mare ndahurai sîheimbo pasambe sürü papîra koamarîhendürî.

¹⁶ Yînî, ahandî-mayo muᅅguambo pas ranambe ai ndanî moatükunî ranahamboyu hoafîyu marandî. Ahandî-mayo hoafî pas ranambe bîdîfîrî ana asu akîdou tîᅅmaramunî. Nîdou bîdîfîrî fîfîrîfe ngînîndî nîngokoate-ayei hoafî ranîyo asu Baîbor-ambeahîndî hoafî kameihî mamîkarî-marîhündî. Ranîmbo-hündambo-anîmbo ai awandî-hehimboyei.

¹⁷ Wandafî mamî, se fîfîrîhimboanei nîne-moatükunî sapo sünguna tüküfemboayo ra. Ranîmbo-hündambo-anîmbo se sîhei fimbo hîbadîhümbo. Nga asu hoafî mbahîbadî-hoemondeimbi nîdou-yomondî hîhîndî hohoanîmo ranai sîheimbo hühündeirani se anîhondümbofe ngînîndî hînîngî-ndîhimboyei.

¹⁸ Nga seana sîhefî Adükarî asu aboedambo-reamuneimbi Sîsas Kraîs ahandî hîpoambofe hohoanîmo nda afîndîsafî ndahümündîhî, asu se ahambo adükarî hamîndî ndondîhorî fîfîrîndîhorî ᅅgei. Aiana hapondan-ane asu süngunamboane ra ndürümbî-mbiyuwamboane. Anîhond-ane.

1 Son Pas mamî Son ai sürü papîmarandi

Yangîrî nîngombo hoafi

¹ Yangîrî nîngombo hoafi ranahambo sîheimbo sürü paparîhundi. Horombo hondü ai mengoro, nga ro ahambo hîmborîyefî yîhoefî hîmboarînambo hoeirîhu mburîhu sündîhu marîhundi.

² Yangîrî nîngombo ra weindahî tüküme feyo, nga hoeirîhu hohu anîhondümbonefî hoafîyefîhümbö sîheimbo bokararîhehundi. Horombo ai Afîndî-dîbo manüngu, nga yîhoefîmbo sowahî weindahî tüküme fîyu.

³ Se ro-babîdî wudîmbohündambo nîne-moatükunî ro hoeirîhu hîmborîyefî marîhundi ra sîheimbo bokararîhehundi. Nga ro Ape God asu ahandî Nîmorî Sîsas Krais ai-babîdîmbo wudîyefî arîhundi.

⁴ Sîhîrî afîndî safî hîhîfî-hîhîfîndefo sefî hohu hoafi nda sürü paparîhundi.

Sîhîrî sîhî ngefîmboane

⁵ Hoafi ra Kraisîndî-mayo hoaf-ane hîmborî-yefeimbîhündî sîheimbo rarîhu bokarîhehündühi sefîya, 'God ai si nahurai-ani, nga moai ahambo sowahî nîmbî nîmaro,' asefî.

⁶ Sîhîrî hoafîyefîhüya, 'Roana ai-dîbo wudayefî,' sefî hohu asu nîmbokoanî hefî arîhundi ana, sîhîrî tikarîhu hohumboanefî hoafîyefî arîhundi, nga anîhondü hohoanîmo moai süngurîhundi.

⁷ Nga sîhîrî sîrîhü ahefî ana, ai sîrîhü amaru nou sîhîrî Kristen wandafî mamî-babîdî wudîyefî arîhundi asu ahandî Nîmorî Sîsasîndî horî sîhefî hohoanîmo moaruwai munju gogorîhairanda sîhîrî aboedîyefî arîhundi.

⁸ Sîhîrî hoafîyefîhü, 'Ro moai moaruwai hohoanîmoyefî,' asefî ana, sîhefîhoarî tikarîhu hohumboanefî asu anîhondü hoafi sîhefî ngusüfoambe moai nîmaro.

⁹ God ai dîdîboado-rîhoeimb-ani asu ai refembo ehu ana, randeambui ranîmboane asu sîhîrî sîhefî hohoanîmo moaruwai ranahambo weindahî hoafîndefanî ai sîhefî hohoanîmo moaruwai ra gogorîndîhembui asu rananîmbo sîhîrî aboedîndemboyefî.

¹⁰ God ai hoafîyuhü yahuya, 'Nindou munjuambo hohoanîmo moaruwaimb-anei,' mehu, nga asu sîhîrî hoafîyefîhüya, 'Roana moai moaruwai hohoanîmoyefî rîhundi,' asefî ana, sîhîrî rarîhu hoafîyefîhüya, 'God ai tikare-hayamboani,' sefîhanefî. Nga ahandî hoafi ra moai sîhefî ngusüfoambe nîmaro.

2

Krais ai sîhefîmbo fehefemunîmboani

¹ Wandî nîmoakîdîbou, se moaruwai hohoanîmo-ndeimboyei sahehea-mboanahî sürü nda paparîhandî. Nga sîhîrî ngorü ai moaruwai hohoanîmonduanî sîhefîmbo farîhefe-mbohünda God-dîbo sîhefî mbüsumo Sîsas Krais ai dîdîboado-reandeimbîmbofi nüngumboani.

² Nga aiyu sîhefî moaruwai hohoanîmo gogorîmarîhenda asu sîhîrî God-dîbo wudayefî. Nga moaruwai hohoanîmo ra sîhefî yangîrîyopoanî, nga munjuambo nindou-yafe-ane.

³ Sîhîrî Godîndî ahînûmbî hohoanîmo süngundîhündühi rananîmbo randîhu dîboadîndîhu fîfîrîndî-humboyefî, ro ahambo fîfîrîhinî.

⁴ Nga nindou mamî ai hoafiyuhüya, 'Ro Godimbo fifirîhini,' ehu ana, asu Godîndî ahînümbî hohoanîmo moai süngureandî, nindou ra tikare-hayamboani, nga anîhondü hoafî ahandî ngusüfoambe moai nîmaro.

⁵ Nindou mamî ahandî hoafî sünguarandî ranai ana Godimbo ngusüfohüri-reimbî hamînd-ani. Rananîmbo randîhu dîboadondîhu fifirîndî-humboyefî, sîhîrî God-babîdîmboanefî.

⁶ Nindou mamî ai hoafiyuhüya, 'Roana God dîbo-anehî,' mbûsuanî nindou ranai Sisas ramefiyu nou refimboani.

Nindou ahandî wandafî mamîmbo ngusüfo parareandürî ana, ai sîrîhü hu arandî

⁷ Wandafî mamî, ahînümbî hohoanîmo sîheimbo sürü paparîhandî nda sîmborîyopoanî, nga wamîndaf-ane horombo hondü se hîmborî-yei mburîhü masahümündî.

⁸ Nga ahînümbî hohoanîmo ra asükaiya sîheimbo sîmborî sîmborîhe sürü paparîhandî. Krais ai hohoanîmo ra süngure marandî asu se amboa süngurîhi marîhündî, ranîmboane asu hohoanîmo ra anîhond-ane sefî fifirîrîhundî. Nga asu nîmbî muḅguihîmbo si anîhondü sîrîhoai anîḅḅo.

⁹ Nindou mamî ai hoafiyuhüya, 'Ro sîrîhü anîmboahî,' yahuhü ai ahandî wandafî ḅgorümbo yîboaruko-areandî ana, nindou ranai awi nîmbokoan-ani anḅḅu.

¹⁰ Nindou ahandî wandafî mamîmbo ngusüfo parareandürî ana, nindou ranai sîrîh-ani anḅḅu, nga ḅḅîrî ḅgorü-moatükunî ahambo randeranî pündü.

¹¹ Nga nindou ai ahandî wandafî ḅgorümbo yîboaruko-areandî ana, nindou ranai nîmbokoan-ani anḅḅu. Asu ahandî hîmboarambe nîmbî nîmarîmbo-wambo ai nafî bîbai-bîbaindümbui.

¹² Nîmoakîdîbou, Sisasîndî süḅḅuḅḅo God ai sîhei moaruwai hohoanîmo gogorî-marîhendî. Ranîmboanahî hoafî nda sîheimbo sürü paparîhandî.

¹³ Boagîrî, Nindou nda horombo hondü nḅḅu humbo haponda anḅḅu ndana-hambo se fifirîwuri, ranîmboanahî sîhamumbo hoafî nda sürü paparîhandî.

Akohoandî, se hamarîhoemonda Satan ai amomefiyu, ranamboanahî sîhamumbo hoafî nda sürü paparîhandî.

Nîmorî, se Ape God fifirîhorî, ranîmboanahî sîheimbo hoafî nda sürü paparîhandî.

¹⁴ Boagîrî, Nindou nda horombo hondü nḅḅu humbo haponda anḅḅu ndana-hambo se fifirîwuri. Ranîmboanahî sîhamumbo hoafî nda sürü paparîhandî.

Akohoandî, se ḅḅînînd-anemo asu Godîndî hoafî sîhamundî ngusüfoambe amaro, nga ranîyo se hamarîhoemonda Satan ai amomefiyu, ranîmboanahî sîhamumbo hoafî nda sürü paparîhandî.

ḅḅîrî sîhîrî hîfînîndî moatükunîmbo hohoanîmondefî

¹⁵ Se hîfînîndî moatükunî asu hîfînîndî hohoanîmo ranahambo ḅḅîrî hohoanîmondei. Nindou ai hîfînîndî moatükunî asu hohoanîmo ranahambo hohoanîmoayei ana, ai moai Godîmbo hohoanîmoyei.

¹⁶ Hîfînîndî hohoanîmo-ane nda: Moaruwai hohoanîmo ngusüfoambe botîfe hohoanîmo, hohoanî hohoanîmo asu borî hohoanîmo. Hohoanîmo ra Godîndî-mayopoanî, nga hîfînîndî hohoanîmo-ane.

¹⁷ Hîfînîndî hohoanîmo asu hîfînîndî ngusüfoambe botîfe hohoanîmo amboa ra muḅḅundîmboe, nga nindou ai Godîndî hoafî süngurîhi arîhündî ai gedühi koadürümbo-koadürümbo nîmboeimboyei.

Kraisîndî hürütümbî tüküfimboani

¹⁸ O, nîmoakîdîbou, hapoana ndeara bîdîfîranambo si akîm-ane. Horombo se hoafî rarîhi hîmborîmayei, Kraisîndî hürütümbî düdümbui masei, nga hapoana Kraisîndî hürütümbî afîndî tüküyahimboanei. Rananîmbo asu hapoana ndeara bîdîfîranambo si akîm-ane ra fifirîhundî.

¹⁹ Kraisindi hürütümbi ai sîhîrîhündi-yomopoani, nga ranimboanemo hîningî-rumunimboemo. Nga ai sîhîrîhündimbo-mbonana, sîhîrî mamî koadürümbo nîboadeñî. Nga sîhîrîhündi hîningî-rumunimboanemo ranamboanefî wudîpoaporîhu fîfîrarîhündi nindou munġu ranai sîhîrîhündi-yomopoani.

²⁰ Sisas ai sîheimbo Yifiañî Aboedi masagadûra ranimboane asu se munġu anîhondü fîfîrarîhîndî.

²¹ Se anîhondü ra fîfîrîhîndîsî, nga se fîfîrîfekoate-anei saheheambo-yahîpoani sürü paparîhandî, nga wanî. Se yarîhi fîfîrarîhîndî tîkai hohoanîmo ngîrî anîhondü hohoanîmo ranî nîmîndîhü tükündîfeyo. Se ra fîfîrarîhîndî, ranimboanahî sîheimbo sürü paparîhandî.

²² Nindou ai hoafiyeihî, 'Sisas ai Kraisîyupoani,' asei ana, ranai tîkai hoafümb-anei. Nindou rananei God arîmbînimbo daboadi hîhîrîhipîrî arîhündî asu Kraisîndî hürütümbayeî.

²³ Nindou ra Nîmorîmbo daboadi hîhîrîhorî arîhündî ranana God ai ahei afîndîyupoani. Nga nindou ai Sisas Nîmorî ranahambo anîhondümborî arîhorî rananîmbo God ai-amboa ahei afînd-ani.

Godîndî Yifiañî sîhefîmbo anîhondümborî fîfîrîreamunî

²⁴ Hoafi ra horombo se hîmborîyeimb-ane se kîkîhîsafî-ndîhümündî. Se hoafi ra kîkîhîsafî-ndîhümündianî Sisas arîmbînî ai sîheimbo kîkîhîsafî-ndînandürî-mboyafanî.

²⁵ Ai anîhondümborî horombo-nambore hoafi-yuhü yahuya, 'Ro randîheanda se yangîrî gedühî nîboadeimboyeî,' mehu.

²⁶ Nindou ai se tîkai hoafi ranahambo anîhondümborî-fembo mehomo ranahamumbo sîheimbo sürü paparîhandî.

²⁷ Nga se Kraisîndî-mayo Yifiañî Aboedi sahümündî hehimbo sîheimbo sowahî anîngo, ranimboane asu moai dîdai-amboani sîheimbo yamundearü, nga wanî. Yifiañî Aboedi ai munġuambo moatükunî yamundearü arandî asu ahandî yamundîfe ra tîkaipoani, nga anîhond-ane. Ranimboane se Krais ranahambo kîkîhîsafî-ndîhorîmîndei Yifiañî Aboedi ai yamundîmarearü nou.

²⁸ Yînî, nîmoakîdîbou, se ai-babîdî nîboadeimboanei. Ranimboane ai weindahî tüküfi sîmboani rananîmbo sîhîrî yîhîmbokoate nîboademboyefî, nga ahandî hîmboahü ngîrî amoanîngî-ndefî.

²⁹ God ai dîboadorîhoeimb-ani ra se fîfîrarîhîndî, ranimboane asu se rarîhi fîfîrarîhîndî, nindou dîboadore hohoanîmoayî ranai Godîndî nîmor-ani.

3

Haponda sîhîrî Godîndî nîmor-aneñî

¹ E awi, Ape ai sîhefîmbo ngusüfo pareandürî-mboani. Ranane asu ai sîhefîmbo wandî nîmor-anei, ehu. Nga anîhond-ane, sîhîrî ahandî nîmor-aneñî. Ranimboane asu hîfînîndî nindou ai sîhîrî Godîndî nîmor-ayefî ra moai fîfîrîhimunî, Godîmbo fîfîrîfi-koate-wambo.

² O wandafî mamî, haponda sîhîrî Godîndî nîmor-aneñî. Nga süngunambo-anîmbo nüngundîhu mamandefî ra moai fîfîrîhündî. Nga ra dîboadorîhu fîfîrarîhündî, Krais ai tükündîfiyuanî, sîhîrî ahambo dîboadondîhurî hoeindîhurüh-anîmbo asu sîhîrî Krais nahurai-ndemboyefî.

³ Munġuambo ai ranîmbo hohoanîmoyeihî Sisasîmbo hîfandarîhorî ranai ahei hohoanîmo dîboadorîhi arîhündî Sisasîndî hohoanîmo aboedayo nou.

⁴ Nindou ai hohoanîmo moaruwaiyu arandî ra Godîndî ahînûmbî hohoanîmombo moaruwaimbo-reandühani. Hohoanîmo moaruwai ra ahînûmbî hohoanîmombo moaruwaimbo-reandühani.

⁵ Se rar̄hi f̄firar̄hind̄i Krai ai moaruwai hohoan̄imo ra gogor̄hefembo yahumboyu tükümeſiyu, nga ahambo sowah̄i moai hohoan̄imo moaruwai yangoro.

⁶ Nindou Sisas-d̄ibo anüngu ranai moai hohoan̄imo moaruwai hohoan̄imoyu rand̄i. Nga nindou moaruwai hohoan̄imoyu arand̄i, ranai ana Sisas̄imbo moai horir̄i asu moai f̄firir̄i raro rand̄i.

⁷ O n̄imoak̄id̄ibou, h̄ibad̄umbo, nga nindou mam̄i s̄heimbo t̄ikai hoaf̄ind̄umbui. Nindou d̄id̄iboadore hohoan̄imoayu ranai d̄id̄iboado-r̄hoeimb-ani Sisas d̄id̄iboado-r̄hoeimbayu nou.

⁸ Nindou moaruwai hohoan̄imoyu arand̄i ranai Satan̄ind̄i n̄imor-ani. Sapo horombo hond̄ü ran̄i-süngure hayamboani humbo haponda Satan ai moaruwai hohoan̄imo ra süngure arand̄i. Ran̄imboyu asu God̄ind̄i N̄imor̄i ai Satan̄ind̄i rat̄üpur̄i moaruwai ranahambo raguanambo-fembo weindah̄i tükümeſiyu.

⁹ Nindou ai God̄ind̄i n̄imor-ayu ranai moai moaruwai hohoan̄imoyu rand̄i, nga ai God d̄ibo-ani ran̄imboane ai nḡir̄i moaruwai hohoan̄imo süngundeand̄i, nga wan̄i. Ai God̄ind̄i n̄imor-ani.

¹⁰ Naha f̄f̄ind̄i-humboane düdi God̄ind̄i n̄imor-ayu, düdi Satan̄ind̄i n̄imor-ayu? Rand̄ihu f̄f̄ind̄i-humboane. Nindou ai mam̄ikar̄i hohoan̄imonduan̄i ai God̄ind̄i-yupoan̄i. Asu nindou ai ahand̄i wandaf̄i mam̄imbo nḡusüfo pefekoate-ayu ana, ranai-amba God̄ind̄i-yupoan̄i.

Wandaf̄i mam̄imbo s̄imbor̄i nḡusüfo pefend̄ür̄imbo hohoan̄imo

¹¹ Horombo hond̄ü se hoaf̄i rar̄hi h̄imbor̄imayei, s̄hef̄ihoari s̄imbor̄i nḡusüfo pefir̄i-ndef̄imboane.

¹² S̄ih̄ir̄i Ken rameſiyu nahurai nḡir̄i n̄imboef̄i. Ai Satan̄ind̄i n̄imor-ani, nga ahand̄i ak̄idambo h̄ifokoamarir̄i. N̄imboe h̄ifokoamarir̄i? Ahand̄i hohoan̄imo moaruwai-ane, nga ahand̄i ak̄idand̄i hohoan̄imo aboed-ane ran̄imboyu asu ahambo h̄ifokoamarir̄i.

¹³ Wandaf̄i mam̄i, h̄if̄in̄ind̄i nindou ai s̄heimbo ȳiboaruko-nd̄ihind̄üran̄i se nḡir̄i ranahambo hep̄ün̄indahind̄i.

¹⁴ S̄ih̄ir̄i s̄hef̄ihoari s̄imbor̄i nḡusüfo pefir̄iyef̄i ar̄ihund̄i ran̄imboane asu s̄ih̄ir̄i rar̄ihu f̄firar̄ihund̄i s̄ih̄ir̄i ȳif̄imbo hohoan̄imo ra h̄in̄inḡi-mar̄ihund̄i, nga yanḡir̄i n̄inḡombo hohoan̄imo sünguar̄ihund̄i. Nindou ai ahand̄i wandaf̄i mam̄imbo nḡusüfo pefekoate-ayu-an̄imbo ranai awi ȳif̄imbo hohoan̄imo süngureand̄ühani.

¹⁵ Nindou ai ahand̄i wandaf̄i mam̄imbo ȳiboarukore arand̄i ranai h̄ifokoare-randeimb̄i nahurai-ani. Nga se f̄firar̄hind̄i h̄ifokoare-randeimb̄i ai nḡir̄i yanḡir̄i ged̄üh̄i n̄üngu.

¹⁶ Sisas ai s̄hef̄imbo far̄hefe-mun̄imbo ȳif̄imayu, nga asu ran̄inambo nḡusüfo pefe hohoan̄imo f̄fir̄imar̄ihund̄i. S̄ih̄ir̄i amboa ran̄i-süngundahumboane wandaf̄i mam̄imbo fehefe-nd̄ür̄imbohündambo ȳif̄imboane.

¹⁷ Nindou mam̄i ai napomb̄üyu, nga wandaf̄i mam̄i hondiran̄i ai wan̄nduan̄i ana, asu ai wandaf̄i mam̄imbo nḡusüfo pefekoate-ayu ana, God̄ind̄i-mayo nḡusüfo pefe hohoan̄imo ra ahand̄i nḡusüfoambe moai n̄imaro, nga wan̄i.

¹⁸ Wand̄i n̄imoak̄id̄ibou, s̄ih̄ir̄i nḡir̄i wandaf̄i mam̄imbo hoaf̄i yanḡir̄i nḡusüfo pand̄ihund̄ür̄i, nga s̄ih̄ir̄i aheimbo an̄ihond̄umbo hond̄ü fand̄ihehu-nd̄ür̄imboane.

S̄ih̄ir̄i God̄ind̄i h̄imboah̄ü nḡir̄i ȳihombondef̄i

¹⁹ S̄ih̄ir̄i nḡor̄ü nindoumbo nḡusüfo pand̄ihund̄an̄i ranan̄imbo an̄ihond̄ü hohoan̄imo sünguri-hund̄ühanef̄i ra f̄firar̄ihund̄i, nga ran̄imboane asu God̄ind̄i h̄imboah̄ü s̄hef̄i nḡusüfoambe afund̄ihu hohu n̄iboademboyef̄i.

²⁰ Asu s̄hef̄i nḡusüfoambe ȳiboaruko-nd̄ihimunani, ambe! S̄ih̄ir̄i rar̄ihu f̄firar̄ihund̄i God ai ad̄ükar-ani, nga s̄hef̄i nḡusüfoambe ad̄ükar̄iyupoan̄i. Nga asu God ai mun̄gu f̄firareand̄i ra.

²¹ O Wandafi mamî, sihefi ngusüfoambe sihefîmbo yi'boarukofe-koateyeianî, sihirî Godîndî hîmboahü moai yîhîmboyefî.

²² Sihirî ahandî ahî'nümbî hohoanîmo asu ai hohoanîmoayu ranahambo süngundî-hundanî anîmbo asu rananî moatükunî sihirî Godîmbo düdudahundoanî ai sihefîmbo ndayamunümbui.

²³ Ahandî ahî'nümbî hohoanîmo nda: ahandî Nîmorî Sisas Kraiss ranahambo anîhondümbö-ndîhindühî asu si'heihoarî simborî ngusüfo pefindürîndei Sisas sihefîmbo hoafîmayu süngu.

²⁴ Nindou mamî ai Godîndî ahî'nümbî hohoanîmo sünguareandî ana, ai God-dîbo nîmandîmbui asu God ai-dîbo nîmandîmbui. God ai ahandî Yifiafî masemunî ranîmboane asu sihirî rarîhu fîfirarîhundî God ai sihefîmbo sowahî amaru.

4

Godîndî Yifiafî Aboed-ane asu bîdîfirî yifiafî moaruwai-anei

¹ O wandafi mamî, Godîndî hoafi tîkai hoafîyomo-rundeimbî afîndî hîfînî ahoahoangomo. Nga nindou si'heimbo hoafîndomondühî, 'Ro Godîndî Yifiafîmb-anahî,' mbîsîmondanî, se mun'guambo ra anîhondümbö-ndîhimboyei. Nga se yifiafî mun'gu ranahambo randîhi hondîhindühî Godîndî-mayoyo asu hîfînîndîyo ra randîhi fîfirîndîhindî.

² Se Godîndî Yifiafî Aboedî randîhi fîfîndîhimboyei ra: Nindou ai hoafîyuhü, 'Sisas Kraiss ai nindoumbomefiyu,' mbîsuanî ana, nindou ranai Godîndî Yifiafî Aboedümb-ani.

³ Nga nindou ai hoafîyuhü Sisas ai moai nindoumbofiyo mbîsuanî ana, nindou ranai Godîndî Yifiafî Aboedümbî-yupoanî, nga moaruwai nendeimb-ani. Nindou ra Sisasîndî hürütümb-ani se hîmborîyeianî ai düdümbui masei, nga sünümböani.

⁴ O nîmoakîdîbou, se Godînd-anei, nga Godîndî Yifiafî Aboedî si'hei fiambe amaro ranai hîfînîndî nendî moaruwai ranaheimbo ngasünda-reandürî, nga se ranaheimbo harîhehimboaneî.

⁵ Nindou ranai hîfînînd-anei, nga ranîmboane ahei hoafi ra hîfînînd-ayo. Nga hîfînîndî nindou mun'gu ai ahei hoafi ra hîmborîyei arîhündî.

⁶ Nga sihirî Godînd-aneî asu nindou ai Godîmbo fîfirarîhorî ranai sihefî hoafi hîmborîyei arîhündî. Nga nindou ai Godîndî-yeipoanî ranai ngîrî sihefî hoafi hîmborîndei. Rananîmbo sihirî anîhondü Yifiafî ranane, tîkai yifiafî ranane ra fîfîndî-humboane.

God ai ngusüfo pefe hohoanîmo nîmîndîh-ani

⁷ O wandafi mamî, God ai ngusüfo pefe hohoanîmo nîmîndîh-ani asu sihirî wandafi mamîmbo ngusüfo pandîhu-ndürîmboane. Nindou ai ngusüfo pare arandî rananîmbo ai Godîndî nîmor-ani asu ai Godîmbo fîfirarîrî.

⁸ God ai ngusüfo pare-randeimb-ani asu nindou ai wandafi mamî ngusüfo pefekoate-ayeî ranai moai Godîmbo fîfirîhorî.

⁹ God ai Nîmorî mamümb-ani, nga asu ranîyu sihirî yangîrî gedühî nîngombohündambo Nîmorî ra koamarîheirî. Ranîmboyu asu God ai sihefîmbo ahandî ngusüfo pefe ra weindahî nafuimaramunî.

¹⁰ Nga ngusüfo pefe ra rahurai-ane. Moai sihirî Godîmbo ngusüfo parîhurî, nga God ai sihefîmbo ngusüfo pareamunühî sihefî moaruwai hohoanîmo ra gogorî-hefembohündambo ahandî Nîmorî hîfîna koamarîheira kusü yîfîmayu.

¹¹ O wandafi mamî, God ai sihefîmbo afîndî ngusüfo parareamunî ranîmboane asu sihirî amboa simborî ngusüfo pefîrî-ndefîmboane.

¹² Nindou mamî ai-amboanî moai Godîmbo horîrî. Nga sihirî simborî ngusüfo pefîrayefî ana, rananîmbo God ai sihirî-babîdî anîngu asu ahandî ngusüfo pefe hohoanîmo sihefîmbo adûkarî hamîndî tüküfemboane.

¹³ God ai ahandi Yifiafi Aboedi sihefimo masemuni ranahambo fifirarihundani ana, God ai sihiri-babidi anungu asu sihiri ai-babidi aniboadehi.

¹⁴ Ape God ai hifinindi nindou farifehe-mbohündambo ahandi Nimori koamarifeira makusu. Ra ro hoeirihu hoahumboanefi bokarifehu arihundi.

¹⁵ Nindou ai weindahi hoafiyuhü, 'Sisas ai Godindi Nimor-ani,' ehu ana, God ai nindou ra-dibo nungumboani asu nindou ranai God-dibo nungumboani.

¹⁶ Asu God ai sihefimo ngusüfo parareamuni ra fifirihu mburihu anihondümborarihundi. God ai ngusüfo pefe nimindih-ani. Nindou ai ngusüfo pefe hohoanimo sünguarandi ana, ai God-dibo anungu asu God ai-dibo anungu.

¹⁷ Godindi ngusüfo pefe hohoanimo ra sihefimo adukari hamindi tükefembo nahurai-ane: Sihiri diboardonduhu ngusüfo pandihundanani ambo sihiri Sisas hifini manungu nahurai nimboemboyefi. Ranimboane asu God ai munguambo nindou yibobonde-andürani rasimboani ngiri yihimbondefi.

¹⁸ Ngorumbo ngusüfo parahi-rihundeimbi ai ngiri yihimbondei. Ngusüfo pefe hohoanimo ra adukari hamindi tükündifeyoani yihimbo ra raguanimbo-ndifemboe. Yihimbo hohoanimo nimindih-ane ra: God ai nindou-yafe hohoanimo moaruwai ranahambo rani tihirifo dagadürimbui. Nindou ai yihimboyei arihündi ranaheimbo Godindi ngusüfo pefe hohoanimo moai adukari hamindi tüküfeyo.

¹⁹ God ai-boatei sihefimo ngusüfo pamareamuni ranimboanefi asu sihiri ahambo ngusüfo pararihuri.

²⁰ Nindou mamai ai hoafiyuhüya, 'Ro Godimbo ngusüfo pararihinii,' yahuhü asu ahandi wandafi mamimbo yiboaruko-areandi ana, nindou ranai tikai hoafimb-ani. Nindou ranai nindou hoeireandürühi ranaheimbo ngusüfo pefekoate-ayu ana, asu God hoeifekoate-ayu ranahambo ngiri ngusüfo pandiri. Nga nindou ahandi wandafi mamimbo hoeireandürühi ranaheimbo ngusüfo pefekoate-ayu, asu nungunde God hoeifekoate ranahambo ngusüfo pamandira?

²¹ Hohoanimo nda sihiri Kraisindi-mayo masahumindefi ra, nindou ai Godimbo ngusüfo parariri ranai ahandi wandafi mamimbo-amboa ngusüfo pambireandüramboane.

5

Anihondümborihindeimbi ai hifinindi hohoanimo pühieyi afoasihindi

¹ Nindou mungu Sisas ai Kraisi-ani sei anihondümborarihindi ranai Godindi nimor-anei. Nga nindou mungu Afindambo hohoanimoayeiyi ra asu Nimorimbo amboa hohoanimo-yeihanei.

² Sihiri Godimbo hohoanimoyefühi asu ahandi ahinümbi hohoanimo sünguarihundi ana, ndarihu sihiri fifirarihundi: Sihiri Godindi nimor-anehi.

³ Godindi ahinümbi hohoanimo sünguarihundi ana, ahambo ngusüfo parihuri arihundi, nga ahandi ahinümbi hohoanimo süngufembo tihümbiyopoani.

⁴ Mungu Godindi nimor-ayeiyi ranai hifinindi hohoanimo ra pühieyi foasihindühanei. Godimbo anihondümborihurimboanefi ranimboane hifinindi hohoanimo moaruwai ra pühieyefi foasihumboanefi.

⁵ Nga didieyi hifinindi hohoanimo ra pühieyi afoasihindi? Nindou ai Sisasimbo Godindi Nimor-ani seihü anihondümborihori ranai hifinindi hohoanimo ra pühieyi foasihindühanei.

Sisas ai ahandi Nimor-ani ra God ai nafuimaramuni

⁶ Sisas Kraisi ai kusü hoenambo hundürüyu asu nimit keimbi karhe-ndeimbifihii ahandi hori peyowohü asu ai yifimayu. Nga ai kusü hoenambo hundürumbo yangiriyupoani, nga ahandi hori peyowohü asu ai yifimayu. Godindi Yifiafi anihondümborani hoafi ra anihond-ane yaho nafuiarandi.

⁷ Nga ngim̄ ai anihondümbö hondü hoafim̄yeyi.

⁸ Godind̄i Yifiafi Aboedi, hoe, hori, ngim̄ ranai hoafi hoafim̄yeyi, nga ahei hoafi ra mamane.

⁹ Nindou ai anihondümbö hoafi hoafayomo ana, ahamund̄i hoafi anihondümbö-ndihumboyefi. Nga Godind̄i anihondü hoafi ra nindou-yafe hoafi ngasünde-andühane. Nga God ai hoafi ra ahand̄i Nimorimbo-hündambo anihondümbö hoafim̄yeyi.

¹⁰ Nindou ai Godind̄i Nimorimbo anihondümböariri rananimbo ai ngusüfoambe yare fifirareandi Sisas ai Godind̄i Nimor-ani. Nga nindou ai Godind̄i hoafi anihondümböfe-koate-ayu ana, Godind̄i anihondü hoafi ahand̄i Nimorimbo hoafim̄yeyi ra moai anihondümböreandi. Ranana ai Godimboya, 'Ai tikai hoafiyu-randeimbani,' yahu arandi.

¹¹ Godind̄i anihondü hoafi nda: God ai sihefimbo ramareamuna sihiri gedühi yangiri niboademboyefi. Nga yangiri ningombo ra Godind̄i Nimori ai nimindih-ani.

¹² Nindou Godind̄i Nimori-dibo anüngu ai gedühi yangiri nüngumbui. Nga nindou ai Godind̄i Nimori-dibo ningokoate-ayu animbo, ai gedühi yangiri ningokoate-ndümbui.

Sihihi yangiri gedühi niboademboyefi ra fifindihumboane

¹³ Se Godind̄i Nimorimbo anihondümbörorihori-rihündeimb-anei, siheimbo hoafi nda sürü paparihandi. Se gedühi yangiri niboademboyeyi ra fifirimbi-rihinda sahehea sürü paparihandi.

¹⁴ Ranani moatükuni God yifirayu ranimbo ahambo düdündihuran̄i sihefi hoafi himborindimbui. Nga ra fifirarihundi rananimbo asu ahambo hoafimbo moai yihimborihuri rihundi.

¹⁵ Nga ahambo düdündihuran̄i sihefi hoafi himborindimbui ra fifirarihundi. Rananimbo ranani moatükuni refembo ahambo düdündihuran̄i sihefimbo randeambui ra fifirarihundi.

¹⁶ Bidifiri hohoanimo moaruwai nindou mam̄ ai randeandan̄i rananimbo ai awandihöembui. Nga bidifiri hohoanimo moaruwai nindou rawareandi ana, ngiri awandihöayu. Kristen ngörü ai hohoanimo moaruwai rawareandi ana, asu ngörü Kristen ahambo hoeindiran-wani ai ahamböhündambo Godimbo didibafindümbui. Rananimbo asu God ai ahambo fandihiran̄i yangiri nüngumbui. Nga awarihöemb̄i hohoanimo moaruwai sapo horombo hoafimayah̄i ranahambo Godimbo didibafifembo moai hoafiyahi.

¹⁷ Munguambo hohoanimo didiboadofe-koateayo ra ai hohoanimo moaruwai-ane, nga bidifiri hohoanimo moaruwai nindou ai rawareandi rananimbo ngiri ai awandihöayo.

¹⁸ Sihihi ndarihu fifirarihundi: Godind̄i nimori ai moai hohoanimo moaruwai süngur̄ihi rihündi, nga wani. Nga Godind̄i Nimori Sisas ai aheimbo hifandandüri arandi, nga Satan ai ngiri aheimbo kündifi hündamündündüri.

¹⁹ Nga sihihi ndarihu fifirarihundi: Sihihi Godind̄i nimor-anehi, nga Satan ai hifin̄indi nindou mun̄gu hifandirandüri arandi.

²⁰ Asu sihihi ndarihu fifirarihundi: Godind̄i Nimori kusü anihondü God ranahambo fifirimbohünda sihefimbo yamunde hin̄ingire-amunimboani. Nga sihihi God arimbini Sisas Kraibabidimbo animboefi. Ai God hond-ani asu koadürümbo-koadürümbo yangiri ningombo nimindih-ani.

²¹ O nimoakidibou, se tikai godimbo hohoanimo-mboyopoani. Karhasihandüri.

2 Son Pas yimbu Son ai sürü papimarandi

¹ Meao, sihambo God ai ahandihoari kamafoareanini ranimbo anihandi ro aborüdi siheimbo kameihi hifandi-rihandeimbi nindou-anahi pas nda sürü paparihandi. Siheimbo anihondumbo ngusüfo parariheandüri ra ro yangiri-yahipoani, nga mungu anihondü hoafi fifirihindeimbi ranai amboa siheimbo ngusüfo pararihindüri.

² Sihiri anihondü hoafi ra anihondumbo-arihundi, nga koadürumbo-koadürumbo anihondumbo-ndihumboyefi ranimboanahi siheimbo ngusüfo parariheandüri.

³ God arimbini Sisas Kraiss sihefimbo ngusüfo parineamunühi, rananimbo sihiri ngusüfoambe afundihu kündihu hoahu nimandefühi anihondü hoafi anihondümbondihu asu ngorumbo ngusüfo pandihu-ndürimboyefi.

⁴ Sihafi nimori bidifiri anihondü hohoanimo süngurihi arihündi sihefi Ape God sihefimbo hoafimayu nou, ranimbo himboriya heheamboanahi hihifi-hihifayahi.

⁵ O Meao, ro se nda randowandi saheamboanahi hoafiyahühi, 'Sihefi-hoari simbori ngusüfo pefiri-ndefimboane,' asahi. Hohoanimo ra sihambo sürü pararihandi nda simbori moatükuniyopoani, nga horombo hondü masahumindef-ane.

⁶ Sihiri yahurai wandafi mamimbo ngusüfo pandihu-ndürimboane ranane Godindi hoafi süngufeayo. Horombo hondü se Godindi hohoanimo ra masahümüdi, 'Se ngorumbo ngusüfo pandihindüri.'

Sihiri Kraissindi hoafi ra ngiri hinngindhundi

⁷ Tikai hoafümbi afindi hifi ndanihu hahabodei wakarihindi. Nga ai ngiri weindahi hoafindeih, 'Sisas Kraiss ai nindoumbo-mefiyu,' mbisei. Nindou ranai tikarhi hehimboanei, nga asu Kraissindi hürütümb-anei.

⁸ Se hibadihumbo. Rani-moatükuni se Godindi warambeahindi semindimbo sei hehimbo ranimbohünda ratüpurimayei ra se hibadihumbo, nga hinngi-ndihimboyei. Nga tihirifondefühi Godindi-mayo takini aboedi ra yihoefti ratüpurimbohünda ndahumindefimboane.

⁹ Nga nindou mamai Kraissindi hoafi ragu pire haya ngorü hohoanimo süngure arandi ranai ana God ai ngiri ai-dibo nimanu. Nindou ai Sisassindi hoafi süngure arand-animbo God arimbini Sisas-dibo nindou ranahambo sowahi nimboamboyanai.

¹⁰ Nga nindou mamai siheimbo sowahi tükündifihumbo yamundife hoafi ra hoafikoate-nduani ana, se nindou ranahambo ngiri hihifindihorühi worinindihori, nga wani.

¹¹ Nindou ai ahambo hihifarüri ana, nindou ranai ahambo ahandi moaruwai hohoanimo ranahambo fariheirühani.

Bidifirana hoafi

¹² Ro siheimbo hoafi afindi hoafimbo saheamboayah, nga pepafih sürü pefembo moeisahi. Nga ro siheimbo sowanambo sini wataporimbo saheamboayah sihiri hihifi-hihifimbohünda.

¹³ Sihafi akidi God ai ahandihoari kamafoareandi ahandi nimori ai sihambo hihifarühünini. Karhasi.

3 Son

Pas ngimi Son ai sürü papimarandi

¹ Ro anihondumbo-rihindeimbi hifandiri-handeimb-ana, wandi wandafi Gaius, sishambo pas nda sürü paparhandi. Sishambo anihondumbo ngusüfo parartheanini.

² O wandafi, sishambohündambo Godimbo didibafayah. Sihafi ngusüfo didiboado-rhoeimb-ani, nga sifahf ranani moatükun ra yahurai didiboado-ndihoayowa se aboedi mbimarifa sahehea ranahambo Godimbo hoafiyahühi didibafayah.

³ Wandafi mam, horombo bidifiri ai wambo sowahi tüküyafu hoafiyomondühi yahomoya, 'Hapoana Gaius ai anihondü hohoanimo süngure arandi horombo rasüngumareandi nou,' mehomo-ndamboyah ranahambo afindi hihifi-hihifimayah.

⁴ Wand nimir ai anihondü hohoanimo süngurahi arihündi rani hoafi ra himborayah ana, ro afindi safi hihifi-hihifiya arihandi.

Gaius ai aboedi didiboadorihoei ratüpuriyu arandi

⁵ O wandafi, se wandafi mamimbo didiboadoro farihawandüri arandi. Nga asu se wandafi mam ndifoambo amboa farihawapur arandi.

⁶ Nindou rotumbo tüküyahi-rihindeimbi-yafe himboahü hoafiyomondühi yahomoya, 'Gaius ai yihoeimbo ngusüfo pareamunühi mafarhemuni,' mehomo. Se ahamumbo nafi nginambo war nginrowapur arandi God ai refi arandi nou. Se rawarowandi ana, aboed-ane.

⁷ Ai Sisasimbohünda hoanomo arandi, nga nindou ai anihondümbofe-koateyeimbi ahei-mayo nini-moatükun moi sowandümo.

⁸ Nindou yahurai shiri fehefepurimboane asu rananimbo shiri ai-babidi Godindi anihondü hoafi fandihhuri-mboyefi.

Diotrefes ai hohoanimo moaruwai süngumareandi

⁹ Horombo ro Kraisindi nendi ranaheimbo pas sürü parthe koamartheheandi. Nga Diotrefes ai ahei bogorimbondahe nimboambo yahuhaya yihoei hoafi moi himboriyu.

¹⁰ Ranimboane asu ro didi tükündaheandühi ahandi ratüpuri ranahambo hoafindahandimboyah. Ai yihoeimbo-hündambo moaruwai hoafi wataporiyu wakire arandi. Rani ratüpuri yangiriyopoani, nga ai sapo wandafi mamimbo himbokaboakomarpur. Nga nindou ai nindou ranahambo wornifimbo hohoanimondeiani, Diotrefes ai aheimbo yowani yahu arandi, nga ngiri ro-babidi rotundimo yahupuri arandi.

Demitrius ai hohoanimo aboedi süngure arandi

¹¹ O wandafi, se ngiri hohoanimo moaruwai süngundowandi. Nga hohoanimo aboedi süngundowandi. Nindou ai aboedi hohoanimo süngundeandani ana, ai Godindi nimir-ani. Nga nindou ai hohoanimo moaruwai süngundeandani ana, ai Godimbo hoifekeate-ani.

¹² Mungu ai Demitriusimbo aboed-ani asei. Nga ra anihond-ane mungu ai fifirihindi. Ro-amboa ahambo anihondumbo hoafiyahühi aboed-ani asahi, nga wandi hoafi anihond-ane ra se fifirowandi.

Bidifirana hoafi

¹³ Sishambo ro afindi hoafi hoafimbo samboanahi, nga pepafih sürü pefembo moeisahi.

¹⁴ Awi hibadandiri, nga se-dibo wataporimbohünda sishambo sowana sinimbo samboanahi.

¹⁵ Se ṅgusüfoambe afundo kúndo hawa nĩmbafĩ. Wandafĩ mamĩ ai sihambo hĩhĩfarĩhũnĩnĩ. Yĩhoefĩ wandafĩ mamĩmbo mamamĩndandũrũhĩ hĩhĩfĩndandũrĩ.

Sud Pas Sud ai sürü papimarandi

¹ Karıhasıhandürı, ro Sud Sisas Kraısındı ratüpurıya-rıhandeımbı, Semsındı akıd-anahı. Ape God ai sıheimbo mborai yahundürühi ngusüfo pamareandür-aneı asu Sisas Kraıs ai hıfandımarandüra se ngınındı anımbœei sıheimbo pas nda sürü paparıhandı.

² Nga Ape God ai sıheimbo hıpoambofe hohoanımo, ngusüfo afurıfe kife hohoanımo asu ngusüfo pefe hohoanımo afındı mbısagadür-amboane.

Tıkai hoafı yamundu-rundeımbı nındou

³ Wandafı mamı, horombo God ai sapo sıhefımbı munğambo aboedambo-mareamunı ranahambo sıheimbo pasambe hoafındahandürı saheheamboyahısi. Nga awı hapondanı ana sıheimbo pas nda sürü papırıhandühi sıhırı anıhondümbœfe hohoanımo masahumındefı ra tıkaruhou yamundu-rundeımbı ai tüküme funda wambo ngusüfoambe botımareandıra se ranahambo gifembohünda ngınındıhamındıhandürı samboanahı. God ai mamımbı yangırıyu ahandı nendı ranaheimbo anıhondümbœfe hohoanımo masagadürı.

⁴ Nga nındou Godımbı hohoanımo-koateyomo-rundeımbı ai sıhefı mbusümo dıbo hasıyafu tüküyafu sıfomomboanemo. Rananemo asu ai Godındı-mayo moanı hıpoambofe hohoanımo ra hıhıru ngörü sünguru hoafıyomo arundı ahamundı moaruwai hamındı hohoanımo ra gabudıfe-mbohünda. Rananemo ai sıhefı Bogorı Adükarı Sisas Kraıs ranahambo yıboaruko-ruwurühu daboadı hıhırımarıwurü. Horombo hondü Baıbor yahoya, 'Nındou ranai süngunambo asübusı ndowandümbœmo,' meho.

⁵ Awi se ndanı hoafı ndanahambo ndorıhi fıfırıhi-mboaneısi, nga awı ro sıheimbo namühi hoafındahandürı samboanahı. Adükarı ai Israerımbı aboedambo-mareandürı Isıp hıfambeahındı, nga ai süngunambo nındou ahandı hohoanımo anıhondümbœfe-koate-mayeıa asu ai aheimbo moaruwaimbo-mareandürı.

⁶ Horombo sünambeahındı nendı ai God ratüpurı ahamumbo masagapurı ra moei yahomo hou hıfandıkoate hınıngımarundı. Nga ai moanı ngoafı hınıngımarundamboyu, asu God ai ahamumbo sen ngınındınambo hüputüpu-rapurümündı mbura nımbı nımarowambe ragu papı-hoafıyupurımbı-hünda hınıngımareapurı. Asu God ai ahamumbo tıtırıfo saımbohünda ai Godındı yıbobofembo sı ranahambo hıfandundühi amarımo.

⁷ Yahurai-ane horombo nındou Sodom asu Gomorahündı asu ngoafı akımı ranı fıkımı adaburo ranıhündambo nındou amboanı sünambeahındı nendı ramefundı nou yarıhi hohoanımomayeı-ane. Ranıyu asu God ai aheimbo hai koadürümbo horırandeımbı ranambe hınıngımareandüra asübusı afındı masahümündı. Nga aheimbo yandıhu hondıhundürı mbundıhumbo anımbı asu sıhırı amboanı yahurai refepoanı, nga ranahambo ndondıhu türüboadı-humboane.

⁸ Mamı ranı-süngumboane nındou ranı-amboanı nıne-moatükunı yafogoadınambo nahurai tüküfeyoanı ranahambo süngurıhindühi moaruwai hamındı nındou tükümehındı. Rananeı ai Godındı ngınındı ranahambo daboadı hıhırıhindühi hımbœamupuımbı-randeımbı sünambeahındı nendı ranahamumbo tırıfoefe hoafıyahüpürı arıhündı.

⁹ Horombo sünambeahındı nendı-yomondı bogorı, ahandı ndürı Maıker, ai moai ramarıhındı nou rareandı. Nga ai Satan-dıbo Mosesındı fı ra dıdı manderümündı safanı hena sımborı hoafıyafandühü ai moai Satanımbı tırıfoarırı papı-hoafırürı.

Nga ai yare hoafiyuhü yahuya, 'Adükari ai-animbo sihambo moaruwai watikoafi-mbiyunin-amboane!' mehundo.

¹⁰ Nga nindou ranana nimindi ra fifirifekoate wamboanei ranahambo ai tirifoarhi hoafiyei arihündi. Asu ai ninihondi nahurai hohoanimo fifirife-koate-anei ninimoatükunoyo hohoanimoambe tükefeyo ra süngurhi arihündi. Ranane asu ahei rani hohoanimo ranai aheimbo moaruwaimbo-reandüri arandi.

¹¹ Hipoanimboebou-anei, nga aiana asubusi afindi ndahümündimboyei! Aiana sapo horombo Ken hohoanimomayu hohoanimo-ane süngurhi arihündi. Aiana horombo Baram tikare-haya ramefiyu nou ai kaki semindimbo-hündambo yangiri ratüpuriyei arihündi. Kora ramefiyu nou ai Godimbo süngufekoate-mayei-amboani asu ai aheimbo moaruwaimbo-reandürimboani.*

¹² Se mamifandihini nimarimbo nindou ngorumbo aboedi hohoanimo-yondorambo sesesi-yehi nimirian-anemo asu nindou ranai se-babidi nimarimondühi ahamundihoari sowasümondühi nindou bidifirambo saikoate-memo. Ahamundi hohoanimo ra shei fandihini arihündi ra moaruwaimboru arundi asu ai didibudümbi moatükunü nahurai-anemo. Rananemo asu ahamundi fimbo yangir-anemo aiana hohoanimoyomo hoanomo arundi. Aiana sapo mburüngai werinambo kikamindi pireandanü hoe-koate moani goagu aho yahurai hamindi nend-anemo. Aiana sapo nimi hisi simboani hisi-koate aninggo nahurai-anemo. Asu ngoambo nimi sapo nindou ai ahasihari kibodirihinda emündü pefoi haya yapari aninggo nahurai-anemo.

¹³ Ahamundi amoaningümbi ratüpurü ra sapo hohoambu afindi howohü wutipuiari semindi ho momoehoani koararihendi yahurai-anemo. Horombo God ai sapo mupui hoahoango-randeimbimbo nimbi nimarowambe ranihü koadürumbo nimirandifindandi yahuhaya hiningmareandi yahurai-anemo.

Nindou ranai tirifo moaruwai ndowandümbomo

¹⁴ Enok ai Adam nungu-ambeahindi 7 amoambofi tüküfi manüngu. Ai nindou ranahamumbo horombo hondü hoafiyuhü yahuya, "Hoeirhi! Adükari ai ahandi sunambeahindi nendi afindi tausen engoro rani-babidimbo kudümbui munguambo yibobofe-mbohündambo.

¹⁵ God ai nindou munguambo 'se hütiyei,' mbüsü haya ahambo fifirifekoate-ayei ranaheimbo tirififo dagadürimbui. Sapo ai Godimbo hohoanimoate moaruwai hamindi moatükunü ratüpurü süngurihündühi asu ai Godimbo moaruwai hamindi hoafi hoafiyei marihündi ranimboane ranaheimbo tirififo dagadürimbui," mehu.

¹⁶ Nindou ranai ana nininimbo ra ai yiboaruko hoafiyomo wakirundühi nindou ngoründi-wami papife hoafi afindeimb-anemo. Aiana ahamundi moaruwai hohoanimo mengoro rani-yangir-ane sünguru homo arundi. Aiana ahamundi fimbo boriyomo arundi asu nindou bidifiramboya, ai yihoefti hohoanimo rani-süngumbirihinda yahomomboanemo aheimbo hoafi nafirundüri arundi.

Se hibadhimbo shei anihondümbofe hohoanimo ra kikihindühümündi

¹⁷ Se wandi ngusüfohünd-anei, se sapo nine hoafi sheimbo shefti Adükari Sisas Kraisindi hoafi sowandümo homo-rundeimbi ai horombo hoafimemondüri ranahambo hohoanimondei.

¹⁸ Ai sheimbo yaru hoafiyomondühüya, "Bidifiranambo si tüküfeyo-ambe ana, tirifoaru hoafiyomo-rundeimbi tükündafumboemo asu ai ahamundi Godimbo fifirife-koate hohoanü süngundu ndumboemo," mehomondüri.

¹⁹ Nindou ranai hifinindi hohoanimo sünguru asu yikürübürü-rundeimb-anemo. Yifiafi Aboedi ranai moai ahamundi ngusüfoambe nimaropuri, nga wani.

* **1:11:** Ken ai ahandi akidambo nginindiyuhü hifikoamariri (Stat 4). Baram ai kaki semindimbohünda Israerimbo moaruwaimbofe hoafi hoafimayu, nga God ai moai ahandi hoafi himboryu. (Namba 22-24, fo 23:4-5). Kora ai Mosesimbo daboadi hihirimariri ranimboane asu God ai ahambo hifikoamariri. (Namba 16).

²⁰ Nga wandafî mamî, sîhei anîhondümböfe hohoanîmo ra Godîndî yangîr-ane asu se ngînîndî anîhondümbö-fembohünda sîmborî farîhefirîndei. Sapo Yifiafî Aboedîndî-mayo ngînîndî ranînambo-anîmbo Godîmbo didîbafîndei ndühündî.

²¹ Godîndî ngusüfo pefe hohoanîmo ranambe nîmboei ngei. Se sîhefî Adükarî Sisas Krai ranai ahandî hîpoambo hohoanîmo ranambo yangîrî koadürümbo-koadürümbo nîngombo ra ndemunîmbui mbîsei hehi hîmbondeihî nîmboei.

²² Nindou didîyeyi ai ndofe anîhondümböfe-koate moanî mbusümondühî nîmboei wakarîhindî ranaheimbo hîpoambo-ndîhindürî.

²³ Bidîfirî nindou aiana hai ngoafîna ho nafîni anîboadei, nga se nîmai aheimbo ranambeahîndî kündahi hündühümündî-hündürî aboedühî pindîhindürî. Nindou bidîfirî ahei ngusüfoambe botîfembo moaruwai hohoanîmo aheimbo hîfandîrandürî arandî. Nga se aheimbo moanî yîhîmbondeihî hîpoambo-ndîhindürî. Hîbadîhündî, nga ahei moaruwai hohoanîmo ranînambo se moaruwai tükündahimboeyi.

Godîmbo hîhîfî hoafî

²⁴ Sîhirî God mamî yangîrî ahambo aboed-ani mbîsefîmboane. Ai-anîmbo sîheimbo kîkîhindamündü nûnguanî asu se ngîrî anîhondümböfe hohoanîmo hînîngîndîhindî. Ai-anîmbo sîheimbo ndemündündürî gafu didîboadonde ahandî hîmboamupuimbo-randeimbî hîmboahü ranambe hüti-koate hîhîfî-hîhîfî kapeihü hînîngî-ndearümbui.

²⁵ God ai sîhefîmbo aboedambo-reamunî-randeimb-ani. Sîhefî Sisas Kraiîndî sünguyu Godîmbo hoafîyeyihî seiya, “God ai adükarî ndüreimb-ani, adükarî bogor-ani, ngînîndî adükareimb-ani asu muŋguambo moatükunî hîfandandeimb-ani,” mbîseiamboane. Muŋguambo si horombo maho ai yahurai manûngu-ane asu hapondanambe asu süngunambo amboanî ai moanî yahurai koadürümbo-koadürümbo nûngumbui. Anîhond-ane.

Dibohindi Hoafi Weindahifembo Hoaf-ane Hoafi God ai Sonimbo weindahimareandi

Boatei hoafi

¹ Hoafi nda dibo menjoro-ane, nga Sisas Kraisi ai weindahimareandi. God ai ahandi ratupuriyei-rihundeimbi ranaheimbo nini-moatukuni nimeh-nou tukufemboayo nafuimbiyunduri yahuhaya Sisas Kraismbo nafuimayundo. Rani-moatukuni ra sunambeahindi nendi ai Kraisi ndi ratupuriyu-randeimbi Son, wambo sowana koarheira kusu weindahimareandi.

² Raniyo asu Son ro nini-moatukuniyo hoeimarheandi ranahambo anihondumbo hoafimayahi. Rani-moatukuni ra Godi ndi hoafimayo-wamboyo asu Sisas Kraisi ai ranahambo anihondumbo hoafimayu.

³ Nindou ai nini-moatukuni sunguna tukufemboayo hoafi nda nindou bidifiri-yei himboahü ritimira arandi aiana hihifi-hihifimbiyu-wamboane. Asu nindou didiyei ai ndani hoafi sürü papimarandi ranahambo himbori-yei hehi sunguarihindi ai hihifi-hihifimbeyei-amboane. Nini-moatukuniyo tukufemboayo si ra ngiri amitata tukundifeyo.

Kraisi ndi nendi 7-ngoafumbi amarei aheimboane hoafi nda

⁴ Ro Son-anahi nda, ro 7-ngoafumbi Kraisi ndi nendi Esia hifambe amarei sheimbo sürü nda paparhandi.

God haponda anungu, horombo hondü manungu, asu sungunambo ningomboayu ranani, asu yifiafi 7 ranai ahandi adukari bogorindi nimarifondi hangifoani amarei, asu Sisas Kraisi aiane sheimbo moani hipoambo-ndihindürühi ngusüfoambe afurife kifimbi hohoanimo mbisahü-ndüramboane.

⁵ Sisas Kraisi-ana ai ndore anihondumbo weindahi hoafiyu-randeimb-ani. Ai boatei yifihündi botifi haya, asu ai munguambo moatukuni hifi ndanihö bogorimboyahi ninouayei ranahei adukari bogor-ani. Sapo Sisas aiyu shefimbo moani hipoambo-reamunühi ahandi hori ranambo moaruwai-ambeahindi aboedambo-mareamuni.

⁶ Raniyu shefimbo, God ahandi afindi ranahandifihidi didibafife-rambohünda adukari bogorimbore hinngi-mareamuni. Sisas Kraisi aiana nduri adukarumbindu haya koadürumbo-koadürumbo nginindimbiyu-wamboane. Nga anihond-ane!

⁷ Awi se himboriyei! Ai ngiri amitata mburüngai bitapinde haya kudu.

Nga asu munguambo nindou ai hoeindi-horimboyei.

Asu yifiarinambo wafusimaründümo nindou amboa hoeindü-wurimboemo.

Asu ahambo sunguna mungua hifinindi siri amboa arani-hoafindeimboyei.

Yini, ndani-moatukuni ra tukundifemboe. Nga anihond-ane.

⁸ God Adukari ai hoafiyuhü yahuya, “Roanahi horombodidiya asu sungudidiya arihandi. Roanahi haponda animboahi, horombo manimboahi asu sunguna nimboamboyahi. Asu ro nginindi hamindi hond-anahi,” mehu.

Son ai Kraismbo hoeimariri

⁹ Ro shei wandafi Son-anahi. Ro se-babidimbo ningombo asubusi Sisas dibo asahümündi ra semindi mburumbo God nginindi hifandarandi ranambe ningomboanahi. Sihiri munguambo nine tngirifo afindi tükefeyo ra mami hinngirou nimboefimbo sahumindefuh-ane. Ro Godi ndi hoafi asu hoafi Sisas weindahimareandi ra bokamari-heheandamboyei wambo hemafoari-hindira asu ro ha airan Patmos-wami manimboahi.

¹⁰ Adükariñdi si ra tüküfehüyo asu Yifiafi Aboedi wandi fiambe nginñdi tüküfehüyo asu wandi daboadaní hímboiyahane nindou mamí hoafímayu ra fufuní nahurai puküna hoafímayu.

¹¹ Ai yare hoafíyuhü yahuya, “Niní-moatükuníyo hoeiaro-wandi ra se bukambe sürü papínda mbunda 7 ngoafümbi Kraisiñdi nendi amarei aheimbo sowana koandíhoefi. Ngoafi ranana Efesus, Smerna, Pergamam, Taiataira, Sardis, Firadefia asu Raodisia-anei,” mehu.

¹² Raníyahí asu nindou düdi wambo hoafímayu ranahambo hoeifimbo saheha, hihíriyahe hoeiríheandane gorínambo nafümbi ram nindife fondi 7 ranai maníngomonda hoeimaríheapurí.

¹³ Raníyo asu nindou mamí ram nindife fondi raní mbusümo manüngu. Aiana Nindou Hondü nahurayı. Raníyu ai hoandarí hoeari güdeandaní haní tıñarí gabudí-mafoareandamboyu asu gorínambo nafümbi ret nahurai ahandí misíndí-hamíndíhü hühíre haya manüngu.

¹⁴ Ahandí mbiro asu mbirínaní ana kayahí ninendi kífohayo asu sünü kífohi nahurai hamíndímayo. Raníyo asu ahandí hímboari ranai hai imami nahuraimayo.

¹⁵ Ahandí tıñari ana ain hai adükarambe mandife mburímbo hímboamupuimbo-arandí nahurai hamíndíyo makiaro. Raníyo asu ro ahandí hoafi ra hímboiyahani sapo hoe hohoambuyo haya aho nahurai fumayo.

¹⁶ Asu ai mupui 7 ra waríhondü waraní waramberamündü haya manüngu. Asu amiyomondi pisao ra yíboboiñi yihümíndíyo-weimbí yihümíndí hamíndí ranai ahandí yahamoníndí moanambühi tükife mbumarandí. Asu ahandí ngusümboari ranana sapo hüfínimbo hüfíhamíndí si boakafoareandí nahurai hamíndí simayo.

¹⁷ Raníyahí hoeiríhiníhünda asu ahandí yiríkímí yifi nahurai pímayahí. Raníyu asu ai ahandí waríhondü warí ra wandíwamí nande mbura hoafíyuhü yahuya, “Awi se yíhímbo-ndamboyafi. Roana weañgurühi-dídi hondüya asu süngu-dídi hondüyaríhandeimb-anahí.

¹⁸ Asu ro yanggírí nda anímboahí. Horombo yífímayahísí, nga se hímboyafi, roana haponda yanggírí koadürümbo-koadürümbo anímboahí. Ran-anahí asu ro Yífíyoramboane asu yifiafi ngoafi yipurí ra hífandaríhandí.

¹⁹ Ranímboane awi níne-moatükuní hoeimarowandí asu haponda tükefeyo-ane asu sünguna tüküfemboayo ra se sürü papíndandí.

²⁰ Sapo se hoeimarowandí mupui 7 asu gorínambo nafümbi ram nindife fondi 7 wandí waríhondü waraní ranana díbohíndí hoafi mengoro-ane. Ranahandí nímíndí ra ndahurai-ane: Mupui 7 ranana Kraisiñdi nendi-yei sünambeahíndí nendi 7-anemo. Ram nímíndí 7 ranana Kraisiñdi nendi 7-anei,” mehu.

2

Kraisiñdi nendi Efesus ngoafíhü amarei aheimbo hoafi aho

¹ Nindou ranai hoafíyuhü yahuya, “Sünambeahíndí nendi Kraisiñdi nendímbo Efesus ngoafíhü hífandarandürí ranahambo sürü papíndandí.

Nindou mamí ai mupui 7 ahandí waríhondü waraní semündü haya gorínambo nafümbi ram nindife fondi 7 raní mbusümo hoahoangu wakímareandí ai hoafíyuhü yahuya,

² ‘Se muñguambo moatükuní wambohünda ratüpuríyei aríhündí ra ro fífiríheamboanahí. Asu ambe yaho yíboaruko-yíboarukofihí híníngífekoate tıñarífoyeihí ratüpuríyei aríhündí. Seana moai nindou moaruwai ranaheimbo síhei mbusümo níngombo yífiríyei. Nindou ai hoafíyomondühíya, “Ro-amboa Kraisiñdi hoafi sahumíndefí hefí-ríhundeimb-aneí,” mehomo, nga aníhondü ana waní, se ranahamumbo yíbobori-hipurühi fífiríhíndí ra ai tíkai hoafümbi nindou yanggír-anemo.

³ Nga seana ambe sei hehi nginindi nimboeimbo asu wandi süngu tinjirifo ra sahümündi hehi tinjirifoyeihi moai wambo süngufembo ra hininjirihindi.

⁴ Nga sihafif hoafif akidou engoro. Se weangurühi wambo ngusüfo pamarowandiri, nga haponda hininjigimarowandiri.

⁵ Se aboedif hohoanimo hininjigifekoate-yafambe manimbafif ra nahurai hohoanimondafif. Nga asu hapondanif ana se moaruwai hohoanimo hininjigiro hawa horombo weangurühi süngumarowandif nou süngundandif. Asu se sihafif hohoanimo ra ngorü-süngufekoate-ayafif ana, asu ro tükündahe sihambo tinjirifo ndahaninihü sihafif ram nindife fondif ra raguanambo-ndiheamboyahif.

⁶ Awi aboedif hohoanimo ranana sihafif fiambe nimarimboane: Asu ranane Nikorasindif sirihündif nindou ranahei hohoanimo ranahambo yiboarukoro hafif arandif. Ro-amboanif ahei hohoanimo ranahambo ana yiboaruko-riheandühanahif.

⁷ Nindou ai himboambe-mbindühif ana, awi ai moanif himbo yanggirif kümbireandamboane, sapo Godindif Yifiafif Aboedif ranai Kraisindif nendambo hoafendürif ranahambo! Nindou ai yifiariyu taborarifoayu ana, nimif nindoumbo yanggirif senda nimboei-rihündeimbi ranahandambo sesi yimai mbisaha, ndemündümbui. Nimif ranana Godindif nümbürambe-ane aninggo, ” mehu.

Kraisindif nendif Smerna ngoafihü amarei aheimbo hoafif aho

⁸ Nindou ranai hoafiyuhü yahuya, “Sünambeahindif nendif Kraisindif nendambo Smerna ngoafihü hifandarandürif ahambo sürü papindandif.

Nindou düdi ai weangurühididif asu süngudidif yifiyu haya asükai yanggirif anüngu, ai ndare hoafiyuhü yahuya,

⁹ ‘Ro fifirihendif sihei tinjirifo afindif asu napokoate-ayei ra, nga se munguna napo afindeimbi hond-anei! Ro fifirihendif nindou bodimondif ai siheimbo hoafif moaruwai hoafimehündürif ra. Ai hoafiyeihi seiya, “Roana Sudahünd-aneftif,” masei, nga aiana Suda hondüyeipoanif. Aiana Satanindif nendif yanggirif-anei.

¹⁰ Nifne asübusif ndeara akimif hamindif siheimbo tüküfemboayo ranahambo se yowanif yihimboyopoanif. Himboriyeyif! Satan ai bidifirif siheimbo refe hoeifendürif-mbohündambo karabusif-ndearümbui. Asu 10 si se afindif tinjirifo-ndeimboyei. Nga se anihondümbondihif ngeimbo yifayeyif amboanif ro yanggirif ninjombo hohoanimo nginindif napo nahurai ndahandürimboyahif.

¹¹ Nindou ai himboambembindühif ana, awi ai moanif himbo yanggirif kümbireandamboane sapo Yifiafif Aboedif ranai Kraisindif nendambo hoafayondürif ranahambo. Nindou didiyeyif yifiariyeyif taborihehi-rihündeimbi aheimbo ana nggirif asükaiyo yifimboayo ranambo moaruwaimbo-ndeandürif, ” mehu.

Kraisindif nendif Pergamum ngoafihü amarei aheimbo hoafif aho

¹² Nindou ranai hoafiyuhü yahuya, “Sünambeahindif nendif Kraisindif nendambo Pergamum ngoafihü hifandarandürif ahambo sürü papindandif:

Nindou mamif ami-yomondif pisao yiboboanif yihümіндеimbi masemündu ranai ndare hoafiyuhü yahuya,

¹³ ‘Ro nahi se nimboei arihündif ra fifirih-amboanahif. Ngoafif ra sapo Satan ai ahandif nginindif hifandarandif ranihü. Nga seana, wandif ndürif ranahambo kikihisafif-randifimbo-anafif. Horombo Antipas ai wandif ndürif ranahambo weindahire-randeimbi manüngu asu moanif wandif hoafif ranif yanggirif hamindif süngumare hu. Ranifo asu sapo Satan ai nimarü ngoafihü ranihü sihei mbusümo ahambo hifokoamarif-hora yifimayusif, nga ranif-simboanif se moai sihei anihondümbofe ra dibonapirihindi.

¹⁴ Nga awi ro siheimbo hoafiyondürimbo hoafif akidou mbegorif. Awi sehündif bidifirif aiana Beramindif hohoanimo ra nginindif kikihirif-hümündimboanei. Ai

Berakimbo yamundi marira asu Berak ai Israerimbo moaruwai hohoanimo nafuimendura süngurhindühi tikai godimbo sesi shefeimbihündi sahüsi marihündi. Asu nindowenih ai nimorehi sishimoyomo asu nimorehi ai nindowenih birabiriyei marihündi.

¹⁵ Rahurai sehündi nindou amboa bidifiri Nikorasindi yamundife süngurhi-rihündeimb-anei.

¹⁶ Ranimbo-hündambo-animbo awi shei moaruwai hohoanimo hinngindhi hehi aboedi hohoanimo süngundihindi. Asu se refekoate-ayei ana, ro nimehünou sheimbo-so dügumbo rani-babidimbo wandi yahamo pisao yihümi tükufe aningo ranambo yifiarindamboyah.

¹⁷ Nindou ai himboambe-mbindühi ana, awi ai moani himbo yangiri kümbireand-amboane sapo Yifiafi Aboedi ranai Kraisindi nendambo hoafenduri ranahambo. Nindou düdi ai yifiari ra titaboara-foareandi ana, nindou ranahambo sunambeahindi sesi bidifiri, ahandi nduri mana, dibo engoro ra ndahandomboyahi. Asükainda ro nimoei kifohi nduri simbori peningoweimbi ahambo ndahandomboyahi. Nimoei kifohi ranifih nduri apaiaro ra nindou mam ai-amboani ngiri fifirindeandi, nga nindou sapo düdi nduri asemüdu ranai yangir-animbo fifirindeambui, ” mehu.

Kraisindi nendi Taiataira ngoafihü amarei aheimbo hoafi aho

¹⁸ Nindou ranai hoafiyuhü yahuya, “Sunambeahindi nendi Kraisindi nendambo Taiataira ngoafihü hifandaranduri ahambo sürü papindandi:

Godindi nimori, nindou düdi ai ahandi himboari hai imami nahurai asu ahandi tihari ain hai adükarambe mandife mburimbo himboamupuimbo-arandi nahurai, ai ndare hoafiyuhü yahuya,

¹⁹ ‘Se nini-moatükuniyo ratüpuriyafi arandi ra ro fifirtheamboanahi. Sihafi hipoambofe hohoanimo, anihondümbofe hohoanimo, fehefe hohoanimo, asu shambo tihirifo tükufeyoani moan-ane yahoe fe ningo hohoanimo ra ro fifirtheandi. Se horombo ratüpurimayafi ranahambo ngasünde haya haponda afindi hamindi ratüpur-ayafi ranahambo ro fifirtheandi.

²⁰ Nga ro shambo ndanahambo hoafi akidou engoro. Asu se Seseberimbo nimesi safühi hinngimarowanda tikai yamundife ra yamunde wakimareandi. Ai hoafiyohü yahoya, ‘Roana Godindi hoafi hoafiya-rihandeimb-anahi,’ meho. Nga ai wandi ratüpuriyei-rihündeimbimbo tikare-haya yamundimareandura nimorehi sishimoyei asu nindowenih birabiriyei asu tikai godimbo sesi shefeimbihündi sahüsi marihündi.

²¹ Ranimbo ahandi moaruwai hamindi hohoanimo ra hinngire haya hihirife aboedi hohoanimombeyo sahehea afindi si rarihe hinngimari-heandiyosi, nga asu ai ahandi rani hohoanimo ra daboadanambo-fembo moei meho.

²² Awi nimorehi ranahambo ro tihirifo semindirambo fondi rani wami pindihamboyah! Asu nindou didiyomo ai-babidi nimorehi sishimoyomo marundi amboa hifi ndanihünda moaruwai hohoanimo ra hinngife-koateayomo ana, afindi hamindi tihirifo ndowandümboemo.

²³ Ro ahambo süngurhi-ndeimbimbo amboa hifokoako-boadhearümboyahi. Ranimbo asu muñguambo Kraisindi nendi ai wambo animboya, Nindou aiana ngusüfoambe asu hohoanimo ambe türüfoare fifireandeimb-ani. Asu mamami nindou se moaruwai hohoanimomayei ranahambo simbori tihirifo ndahandurimboyahi.

²⁴ Taiataira ngoafihündi seana moai ahandi yamundife rani süngurhi rihündi. Asu ro fifirtheandi, seana moai Satanindi hoafi dibohindi hohoanimo asei ra fifirihindi. Ro hoafehanduri, sheimbo ngörü tihirifo ra ngiri sheiwami ana nandihanduri.

²⁵ Nga se muñguambo hohoanimo masahümüdi ra nginindi kikhisafi ndühümüdi nimboei ngeian-animbo ro tükündaheamboane.

26 Nindou düdi ai yifiariyu humbo titaboarifoare haya asu ro hohoanimoayah ranisungu yangiri sungura humbo bidifiranimbo ana, nindou ranahambo nginindi ndahandomboyahi wandi Ape wambo masendi nou. Rananimbo asu nindou ranai munnguambo nindou hifi ndanihu animboei ranaheimbo hibadarumbui.

27 Ai nginindi hamindi nungumbo yikamuninambo hibadarumbui.

Asu rananimbo aheimbo harindundurani hipiri hifinambo nafumbi nahurai boborindeambui.

Buk Song 2:9

28 Asu ai ngasundi-mareandinduri rani nafuimbohunda ro ahambo botiboti ndahandomboyahi.

29 Nindou ai himboambembunduhü ana, awi ai moani himbo yangiri kümbireandamboane, sapo Yifiafi Aboedi ranai Kraisindi nendambo hoafenduri ranahambo! ” mehu.

3

Kraisindi nendi Sardis ngoafihü amarei ranaheimbo hoafi aho

1 Nindou ra asukaiyu hoafiyuhü yahuya, “Sünambeahindi nendi Kraisindi nendambo Sardis ngoafihü hifandaranduri ahambo sürü papindandi:

Nindou mamai ai yifiafi 7 asu mupui 7 semünduweimbimayu ai ndare hoafiyuhü yahuya, ‘Ro sihambo se nine ratupuri rawarowandi ranahambo fifirihendi. Nindou ai hoafiyehi seiya, “Seana yangiri animbafi,” maseisi, nga anihondü ana se munguna yifiyafi-mboanafi.

2 Se himboari birihoeft! Sihafi anihondümbefe hohoanimo ra moendikoateyoambe nginindi nimbafimbo kikihsafindandifi. Nga ro hoeirihendan se nini-moatükuniyo rawarowandi ranana wandi Godindi himboahü awi aboedi ndorihoeimb hamindi-yopoani.

3 Se nini-moatükuniyo himboriyafi mbura asu masowandifi ra mitanindandimboyafi. Nga himborindafi mbunda asu sihaf moaruwai hohoanimo ra hininngindo hawa asu aboedi hohanimo sungundowandi. Se himboari birihoeft hawa hibadandi, nga ro sihambo sowahi hühmbühünümbi nindou nahurai tükündaheamboyahi asu se ngiri ro tükifemboayah ra fifirindowandi.

4 Nga asu Sardis ngoafihü nindou bodimondi ahei hoeari ranana aboedi afisahoyokoate-ane. Asu rananimbo ro-babidi hahabodeihü sapo ai aboedi hamindi wambo kifohi hoeari gudihimboyei.

5 Nindou düdi ai nginindi semündü haya yifiariyu hu titaboara-foareandi animbo ai nahurai kifohi hoeari güdeambui. Asu ro ngiri yangiri ningombo bukambe nduri sürü papimarandi ranambeahindi gogorindi-heheandi. Nga ro wandi ape asu ahandi nendi-yomondi himboahü hoafindahühi animboya, ‘Wand-anei,’ mbisamboyah.

6 Nindou ai himboambe-mbindühi ana, awi ai moani himbo yangiri kümbireandamboane, sapo Yifiafi Aboedi ranai Kraisindi nendambo hoafenduri ranahambo, ” mehu.

Kraisindi nendi Firadefia ngoafihü amarei ranaheimbo hoafi aho

7 Nindou ra asukaiyu hoafiyuhü yahuya, “Sünambeahindi nendi Kraisindi nendambo Firadefia ngoafihü hifandaranduri ahambo sürü papindandi:

Hoafi ndanana sapo nindou düdi sürühoeimbi hondüyu haya anihondümbi hoafiyurandaimb-ani. Aiana Adükari Bogor Defitindi-mayo ki semündümboani yipuri ra sübüdhenda asu nindou mamai-amboani ngiri asükaindu pandeandi. Asu ai parareandi ra ngiri ngorü ai sübüdhendi.

8 Ro se nine-ratupuri ratupuriyafi arandi ra fifirihemboanahi. Asu se ndurikoateyafi ra fifirihendi, nga ro nini-moatükuni mboyo yamundi-martheanini ra se sungurandihü asu wandi nduri dükefembo moai amoaninngiyafi.

⁹ Rani nindou Satan+ndi rotu worambe mamarei ranai seiya, 'Roana Sudahünd-anefti,' maseisi, nga aiana an+hondü Suda-yeipoan. Aiana tkai hoafümbi nindou yang+r-anei. Ro yand+herani shafi h+mboahü tükündahi shafi yirik+mi yirumbo pus+nd+himboyei, asu ro shambo hohoan+mo-ayah+n+ni ra ai fif+nd+himboyei.

¹⁰ Ro shambo sahiya, 'T+ni+rifo shambo tük+nd+feyoani se moan-ane mb+safi ng+n+ndi nimbafi,' masahi. Asu se hoafi ra süngumarowandi. Ran+imbo-hündambo-animbo asu ro shambo h+bad+han+ni-mboyahi t+ni+rifo nindou munguambo ndani hifi+hündi ranaheimbo refe hoeifendürimbo si tükefeyo rani-simboani ra ng+r shambo tükünd+fen+ni.

¹¹ Ng+r am+тата ro shambo sowana tükünd+heandi. An+hondümbofe hohoan+mo se k+k+harand+fi ra awi h+n+ng+ndo-wamboyafi. Nga k+k+h+ndand+fan-an+imbo asu nindou bod+mondi ai shafi aboedi har+hefimb+ tak+ni-mayo ra raguanambofe-koatembeyei-amboane.

¹² Nindou düdi sapo yifiariyu titaboari-foareandeimbi-mayu ranahambo ana ro wandi God+ndi wori ranambe kambohoani-mbond+hin+ fond+hi h+n+ng+nd+hin+mboyahi. Asu ai ng+r wori ra h+n+ng+nde haya weindani tükündüfiyu. Asu ro-ahand+fihi wandi God+ndi ndür+ pand+he asu wandi God+ndi ngoafi adükari simbori Serusarem ranahandi ndür+ amboani pand+heamboyahi. Sapo rani ngoafi ranai animbo sünambeah+ndi h+fi+na wandi God sowah+ndi kodomboe. Ranan+imbo asu ro-amboani wandi simbori ndür+ nindou ahand+fihi pand+he h+n+ng+nd+heamboyahi.

¹³ Nindou ai h+mboambe-mb+ndüh+ ana, awi ai h+mbo-yang+r+ kümb+reand-amboane, sapo God+ndi Yifiafi Aboedi ranai Krai+ndi nendambo hoafendür+ rana-hambo,' " mehu.

Krai+ndi nendi Raodisia ngoaf+hü amarei aheimbo hoafi aho

¹⁴ Nindou ra asükaiyu hoafi+yuhü yahuya, "Sünambeah+ndi nendi Krai+ndi nendambo Raodisia ngoaf+hü hifandarandür+ ahambo sürü pap+ndand+:

An+hondümb+ hoafi+yu-randeimbi ai munguambo God naf+marandi ranahandi nim+ndi ra ndare hoafi+yuhü yahuya,

¹⁵ 'Se n+ne-ratüpur+ ratüpurayafi ra fif+r+hen+ni-mboanahi. Asu awi se moai wambo daboadi h+h+rowand+r+ asu moai ngusüfo parowand+r+. Awi se wambo daboadi h+h+r+mbaro-wand+r+yo asu ngusüfo pambarowand+r+yo saheheamboyahi. Nga se wambo ak+dou yang+r+ an+hondümb+rowand+r+ arandi.

¹⁶ Ran+imbo-hündambo-an+imbo asu awi ro shambo daboadi h+h+r+ndi-hean+ni+mboyahi.

¹⁷ Nindou se raro hoafi+yafüh+ safi+ya, 'Roana kaki af+ndeimbi nindouya hehea napo af+ndeimb-anahi. Ran+imbo-wambo asu ro moai mam+ moatükun+ napo amboani mbon+mbor+ham+nd+hi,' asafi. Nga wani. Se moai nindou wud+ n+ngoyafi. Seana nindou moaruwai ham+nd+yafi h+mboat+har+yafi hawa moani nindou safi yang+r-anafi.

¹⁸ Awi ro shambo d+ba+nd+hean+ni samboanahi. Se napo af+ndeimbi hondü tük+fembohünda wandi-mayo gor hondü nda pem+ndafi. Asu shafi amoan+ngümb+ safi yang+r+ fi ranahambo gabud+fembohünda k+fohi hoear+ amboani pem+ndafi. Se h+mboat+har-ayafi ran+imbo-hündambo se h+mboari aboedi asükaiyo h+mboari+mbohünda h+mboari marasin bi+d+r+ pem+ndafi.

¹⁹ Nindou daboe ro hohoan+mo-ayahandür+ ranaheimbo ana moaruwaimbor+he hoafeyahandürüh+ asu aheimbo di+d+boado-r+heandürüh-anahi. Ran+imbo-wamboane awi se af+ndi hohoan+mondafüh+ moaruwai hohoan+mo ra h+n+ng+ndo mbunda aboedi hohoan+momayo ra ndowand+fi süngunda ngafi.

²⁰ Awi se h+mbor+yafi! Ro yipuri+k+mi nimboambo p+rako-p+rako-ar+handi. Nga asu nindou düdi ai ro p+rako-p+rako-ar+handi ra h+mbor+yuhü wambo yipuri

sübüdarîhendîri ana, ro ahandî worambe keboehe ai-dîbo sesi dagadîhanî asu ai-amboa ro-dîbo nîmandü dedümbui.

²¹ Ro yifiariya tîtaboari-mafoareandî nindouya heheamboanahî asu hapondanî ro wandî Apendî nîmarîfondî ranîwamî amarîhi. Nga nindou düdi ai-amboanî yifiariyu tîtabofoarea-ndeimb-ayu ana, asu ro-dîbo yîni mbîsaha wandî adûkarî bogorîndî nîmarî-fondî ranîwamî nîmandümbui.

²² Nindou ai hîmboambe-mbîndühî ana, awi ai hîmbo-yanğîrî kümbîreand-amboane, sapo Godîndî Yifiarî Aboedî ranai Kraisiîndî nendambo hoafendürî rana-hambo,' " mehu.

4

Godîmbo sünambe heirünambo hîhîfi-hîhîfiyeihî kakîsao-arîhorî

¹ Ranîyahî ranî-sîmboanî hamîndî ro yafogoadînambo nahurai sünambe yipurî ranai sübüdarîhoai meğgorowa hoeimarîheandî. Ranîyo asu hîmborîyahane wambo hoafi mamî horombo fufuñî nahurai hoafîmendîrî ranai hoafîyondîrühî yahoya, "Awi, se ndühî sühüfan-anîmbo ro sîhambo nîne-moatükunîyo süngunambo tüküfemboayo ranahambo hoafîndahanîni," mehondîri.

² Nîmehünou Godîndî Yifiarî Aboedî ranai wandî fiambefeyowohüyo asu adûkarî bogorîndî nîmarîfondî sünambe hoeirîheandanî, ranîwamî nindou mamî dîdîmbei ranai mamaru.

³ Nindou adûkarî bogorîndî nîmarîfondî ranîwamî mamaru ahandî ñgusümboarî ana yanğîrasüfo asu hamburî sospa asu hamburî konirian kakî afîndîfihî semîndîmbo nîmoei nahurayowohü tükîfe manînggo. Refeyowohüyo asu foforahoeimî ranai bogorîndî nîmarîfondî ranahambo wakîyo türe haya, yanğîrasüfo emerar nîmoei nahurai hîmboarambe forîhoayoweimbî manînggowa hoeimarîheandî.

⁴ Adûkarî bogorîndî nîmarîfondî ranahambo 24 adûkarî bogorîndî nîmarî fondî bîdîfirî ranai wakîyo türe haya burîmayo. Ranîyo asu fondî ranîwamî 24 boagîrî-memo ranai kîfohî hoearî yihuruyomo houmbo gorînambo nafümbî at kîbodîrîfoaru mburu nînoumemo.

⁵ Adûkarî bogorîndî nîmarî-fondî ranambeahîndî wabürüsü ranai bire hîniñgîreandühîyo, nîmoamonîndî hoafi ranai moanî puküna pai kameihî kîkîmarandî. Ranîyo asu adûkarî bogorîndî fondî-mayo ranî hanğîfoanî sîñarî hai 7 ranai yiyowohü burîmayo. Sîñarî hai manînggomo ranana Godîndî yifiarî 7-yomo burîmayomo.

⁶ Asu asükaiyo fondî hanğîfoanî ra mamî moatükunî sîrîwara sürühoeyoweimbî grasînambo nahurai nafîyoweimbî meğgoro.

Adûkarî bogorîndî nîmarî-fondî ranî-mbusümondühî asu hîmborî-kîmî ra yanğîrî nîngombü moatükunî hîmboarî hanğîfoanî asu daboadanî gabudîfoa-reandeimbî ranai nînoumayei.

⁷ Weanğurîhüdîdî yanğîrî nîngombü moatükunî-mayo ranai adûkarî pusi ahandî ndürî raion nahuraiyo. Ranî-kîmîniîndî yimbu noufimbî yanğîrî nîngombü moatükunî ranai burmakau nahuraiyo. Nğorü ranî-kîmî ñgîmî noufimbî yanğîrî nîngombü moatükunî-mayo ranai ahandî ñgusümboarî ra nindou nahuraiyo. Asu bîdîfiranî yimbuyimbu noufimbî yanğîrî nîngombü moatükunî-mayo ranai meso botîrîhoai horandeimbî nahuraiyo.

⁸ Yimbuyimbu yanğîrî nîngombü moatükunî mamamî ranai 6 mbanendeimbîyei nînoumayei. Aheifihî wagabe ragu asu moanambühî ra hîmboarînambo yanğîrîyo gabudîfoa-reandürî haya mamarei. Asu ai nîmbî-nîmbîsi ra moai heirü kîkîrühümündî, nga heirü hoafîna kümerei. Ai rarîhi heirüyeihî seiya:

"Adûkarî God Moanî Adûkarî hondü,

Ai Sürühoeimbi hondü, Sürühoeimbi hondü, Sürühoeimbi hond-ani.
Ai horombo manüngu, haponda anüngu asu sünguna n+ngomboayu,”
sei heirüyeih+ kakisaor+hor+ mar+hünd+.

⁹ Yimbuyimbu yang+r+ n+ngombü moatükun+ ai nindou koadürümbo-koadürümbo yang+r+ nünguweimbi bogor+nd+ n+mar+fond+ wam+ mamaru ahambo heirünambo kakisaor+hor+ ar+hünd+.

¹⁰ Ai refembo hohoan+mo-yomondüh+ ana, sapo bogor+ nindou 24-memo ranai nindou ai adükar+ bogor+nd+ n+mar+fond+ wam+ mamaru ranahand+ hanğ+foan+ yir+yimbu pus+rundüh+ p+yomo mamar+mo. Ai heirünambo koadürümbo-koadürümbo nüngumbü-mayu ranahambo kakisaomarur+. Ran+yomo n+mar+fond+ ran+ hanğ+foan+ ahamund+ adükari bogor+nd+ at ra pir+indowohü yaru heirüyomondüh+ya,

¹¹ “Y+hoef+ Adükari asu God!

Awi seana ndür+ adükarümb+ asu ng+n+nd+ moatükun+ sem+nd+imbo ra adükari ham+nd+ hond-anaf+.

Se-rand+ munğambo moatükun+ engoro ra s+haf+ hohoan+mo süngu naf+marand+,”
mehomo.

5

God+nd+ hoafi n+im+har+fih+ ngamond+feimbi asu sipsip n+imor+nd+ hoaf-ane

¹ Ran+yo asu adükari bogor+nd+ n+mar+fond+ ran+wam+ nindou mamaru ranahand+ war+hondü waran+ ro hoeir+heandan+ pepa hoandar+ mam+ n+im+har+fih+ ngamond+feimbi ahand+ ndür+ skror ai menğoro. Asu pepa-mayo ran+fih+ y+bobonan+ sürü pap+yoweimbi mayowa, asu ranahambo n+m+ hor+ nahurai 7-nambo himond+y+im+nd+ mas+hefeyo.

² Asu ro hoeir+henda sünambeah+nd+ nend+ ng+n+nd+ hondü ranai hoaf+yuhü yahuya, “Nindou düdi aboed+ mbumund+ ndor+hoeimb-aiyu ai pepa n+im+har+fih+ ngamond+feimbi-mayo ranahambo n+m+ hor+ ran+nambo himond+mem+ndo ra k+k+nde fufud+gai haya pepa ra ngur+ma-ndeanda?” mehu.

³ Nga asu nindou sünambeah+nd+yu, hif+n+nd+yu, hifambeah+nd+ ragupoed+yu mam+ ai-amboan+ ng+r+ pepa-mayo ranahambo ngur+nde hoeinde asu ragu wagabe himbondu, nga wan+.

⁴ Pepa n+im+har+fih+ ngamond+feimbi-mayo ranahambo ngur+ngur+fe asu wagabe ragu samonğori-foefembo-mayo nindou mam+ ai n+ngokoate-mayuwa hoefekoate-mayef+. Ran+imboanah+ ro moan+ af+nd+imbo aran+imboaho ngusümboari himboari-mayah+.

⁵ Ran+yu asu nindou boag+r+mayu ranai wambo hoaf+yund+rüh+ yahuya, “E! Se aran+ndamboyaf+! Se h+imboyaf+! Raion Suda s+rambeah+nd+ sei-ar+hünd+ sapo Defit+nd+ amoao adükari-mayu ranai awi yifari+yu titaboafoare-randeimb-ani. Ran+imboane asu ai-an+imbo n+m+ hor+nambo himond+mem+ndo 7 ra k+k+nde haya pepa n+im+har+fih+ ngamond+feimbi-mayo ra nguri-ngur+ndeambui,” mehu.

Son ai Sipsip N+imor+ hoeimar+r+

⁶ Asu ro hoeir+heandan+ Adükari bogor+nd+ n+mar+fond+mayo ran+ mbusümöndüh+ Sipsip N+imor+ ra manüngu. Ran+yo asu ahambo yimbuyimbu yang+r+ n+ngoweimbi moatükun+mayei ran+yo asu boag+r+ nindo-memo ranai Sipsip N+imor+ ranahambo wak+yomo türu houmbo man+ngomo. Refeyowohüyo asu Sipsip N+imor+ ranai hifokoeffe s+hefembo h+imboyohaya menğoro. Sipsip N+imor+ ranai 7 daburüdümbyo asu 7 h+imboarümb+yo. Asu ai ra God+nd+ 7-yifiafi+yei sapo munğambo hif+na koamar+hendüra makosei.

7 Sipsip N#mor# ranai ho ad#kar# bogor#nd# n#mar#fond#-wam# nindou mamaru ranahand# war#hond# waran#poed# sapo pepa n#m#har#fih# #gamond#fe mas#hefeyo ra kos#maram#ndo.

8 Sipsip N#mor# ranai ramareandamboyo asu sapo yimbuyimbu yang#r# n#ngoweimb# moat#kun#-mayei ran#yei asu 24 boag#r#-memo ranai mu#guambo ahand# han#foan# yir#yimbu pus#r#hi mamarei. Mu#guambo mamam# boag#r#-memo ranai fand#yo-rambo moat#kun# hap ra fufur#nd#mo asu gor#nambo naf#yoweimb# dis warambemar#nd#mo ranambe fis##ar#mb# moat#kun# foafusimb#yo. Ranana God#nd# yang#r# nindou-yei d#d#baf#fe ran#yo.

9 Asu ai yaru heir# s#mbor# heir#yomond#h# yahomoya,

“Seana nindou moan# aboed# ham#nd-anaf#.

Pepa n#m#har#fih# #gamond#feimb# sem#nd# hefe
asu n#m# hor#nambo h#mond#y#m#nd# mas#hefeyo
ra k#k#ife #guri-#gur#femboh#nda se #g#n#ndayaf#!

N#mboe sapo s#hambo h#fokoama-r#hin#na y#f#mayaf#,
ran#mboh#nda asu s#haf# hor# ranambo mu#guambo s#r#,
mu#gambo hoaf#mb#b#u, mu#guambo h#f#h#nd#
asu mu#guambo fi ra

God#mbo-h#nda h#h#ro masowand#f#-nd#r#.

10 Asu se aheimbo God#mbo ses# sai-ramboh#nda nindou ad#kar# bogor#mbo-
rowand#r#h# h#n#ng#ma-rowand#r#
ahand# rat#pur# rat#pur#yo-ramboh#nda.

Asu aiana mu#gua h#f# h#bad#h#mboyei,”
yahomo heir#mayomo.

11 Ran#yo as#kaiya h#mboyahane s#nambeah#nd# nend# af#nd# tapuiyoan# tausen#yo
mirion#yo-randeimb#-yomond# yafambe h#mbor#mayah#. Asu ai sapo Ad#kar# bo-
gor#nd# n#mar#fond# ranahambo, yimbuyimbu yang#r# n#ngoweimb# moat#kun#-
mayo, asu boag#r# nindou-memo ranaheimbo mu#guambo wak#yomo t#ru houmbo
man#ngomo.

12 Ran#yomo asu ai puk#na heir#yomond#h# yahomoya,

“Sapo Sipsip N#mor# h#fokoamef#yu ranai ana nindou aboed# ham#nd-ani.

Asu ai h#fand#mbo #g#n#nd#,
mu#guambo aboed# moat#kun#,
aboed# f#f#r#ife,
#g#n#nd# ra mb#sem#ndu-amboane.

Asu mu#guambo nindou ranahambo
nd#r#mb# ad#kar-ani mb#sei-wamboane,
ahambo h#h#f#-h#h#f#mb#r#-hor#mboane,
asu ahambo h#h#f#mb#r#-hor#mboane,”

yahomo houmbo heir#mayomo.

13 Ran#yo h#mbor#yahane, mu#guambo moat#kun# s#nambe #ngoro, h#f# ndan#h#
#ngoro, h#fambe ragu hoareh# #ngoro, asu mu#guambo moat#kun# s#r#wara-ambe
#ngoro ranai rar#hi heir#yeih# seiya,

“Nindou sapo ahand# ad#kar# bogor#nd# n#mar#fond#-wam# amaru

asu Sipsip N#mor# amboan# ranahafan#mbo mu#guambo ai h#h#f#mb#r#h#-
p#ramboane

ad#kar# nd#reimb-anafan# mb#seyei-amboane

ahafan#mbo h#h#f#-h#h#f#mb#yeyi-amboane

asu ai #g#n#nd# mb#sowand#fand-amboane,”

masei.

¹⁴Asu yimbuyimbu yangiri niŋgoweimbi moatükunî ai rarîhi simborî hoafiyeihî seiya, 'Anihond-anesî,' maseî. Ranîyomo asu nindou boagiri-memo ranai yiriyimbu pusîru nîmarîmombo heirûnambo ahafanîmbo kakîsaorupîrühî aboed-anafanî mehomopîrî.

6

Sipsip Nîmorî ai nîmî horî ra kîboakîmarîhendî

¹Asu ro hoeirîheandane, Sipsip Nîmorî ranai sapo nîmî horî masîhefeyo 7 ranahan-dambo mamî kîboakîmareandî. Asu ro himboriyahane, sapo yangiri niŋgoweimbi moatükunî yimbuyimbu-mayeî ranahandambo mamî ai pukûna nîmoamondîhoafî nou yare wambo hoafiyowohü yahoya, "Se sühüfi!" meho.

²Ranîyahî asu himboyahane hos kifohî ranahambo hoeimarîheandî! Nindou hos semündü hu-randeimbi ranai yifiahondî semündü-haya mamaru ranahambo adükari bogorîndî at masagado. Ai yifiariyu tîtaboarîfoare-randeimb-ani asu ai yifiariyo tîtaboarîfoefembohünda asükai hîhîrîfi mahu.

³Ranîyu asu Sipsip Nîmorî ai yimbu noufimbî nîmî horî ra kîboakîmareandî. Asu ro himboriyahane, yimbu noufimbî yangiri niŋgoweimbi moatükunî ranai hoafiyowohü yahoya, "Se sühüfi!" meho.

⁴Ranîyo asu hos hamburî ranai tükufe masîno. God ai hos semündü hu-randeimbi nindou-mayu ranahambo ŋgînîndî masagado. Ŋgînîndî ra aboedî niŋgombo ho-hoanîmo raguanambofihî asu yifiari hohoanîmo sîhefeyoanî yifiariyowohü simborî hîfokoefirü-mbohünda ŋgînînd-ane. Ahambo ami-yomondî pisao adükari masagado.

⁵Ranîyu asu Sipsip Nîmorî ai ŋgîmî noufimbî nîmî horî ra kîboakîmareandî. Asu ro himboriyahane, ŋgîmî noufimbî yangiri niŋgoweimbi moatükunî-mayo ranai hoafiyowohü yahoya, "Se sühüfi!" meho. Ranîyo asu ro himboyahane, nîmbandî hos ranai manîŋgo. Hos semündü hu-randeimbi ranai nîmborî simongorî-ferambo waramberamündü haya manüŋgu.

⁶Asu ro himboriyahane, yangiri niŋgoweimbi moatükunî yimbuyimbu mamarei ahei mbüsumo hoafi mamî rahurai yare hoafiyowohü yahoya, "Sesî mbonîmbo-marundümo. Mamî kirogram wit ra ten kinafihi yîbobondowandî. Asu bari ŋgîmî kirogram ra ten kinafihi yîbobondowandî.* Ŋga asu se mandife wer-ane asu wain ranana moaruwaimbo-ndowamboyafi," meho.

⁷Ranîyu asu Sipsip Nîmorî ranai yimbuyimbu noufimbî nîmî horî ra kîboakîmareandî. Ro himboriyahane, yimbuyimbu noufimbî yangiri niŋgoweimbi moatükunî ranai hoafiyohü yahoya, "Se sühüfi!" meho.

⁸Ranîyo asu himboyahane, anjüsü futireandeimbi hos ra manîŋgo. Nindou hos semündü hu-randeimbi ranîwamî mamaru ahandî ndürî ranana Yifeimb-ane. Asu Yifiafi Ŋgoafi ahandî süngu maho. Nindou hîfîhü anîmboei ranaheimbo yimbuyimbu-mbore yîbobomareandî. Mamî bîdîfirî ranaheimbo yifiari, wembo, anjünü asu nîmambeahîndî nînihondî moaruwai ranambo hîfokoe-fe-ndürîmbohüdambo God ai ahafanîmbo ŋgînîndî masagapîrî.

⁹Sipsip Nîmorî-mayu ranai hondahüfimbî nîmî horî kîboakîmareandî. Ranîyahî asu ro hoeirîheandane, nînihondî hîfokoe-fe mandîfembo fondî-mayo ranî-hoarehî yifiafi yangiri anîboadei ra hoemarîheandî. Sapo nindou ra Godîndî hoafi wataporîmborîhü asu anîhondümbö ahandî hoafi ranahambo hoafiyei marîhündî ranîmbohünda hîfokoa-marîhindürîyei yifiafi ranîyei.

¹⁰Ranîyei asu ai pukûna rarîhi hoafiyeihî seiya, "Moanî adükari hamîndî bogorî, sürîhoeimbiyafi hawa asu anîhond-anafi! Ro nünjgunîmbîmbo hîbadîma-ndîhundî se

* **6:6:** Kakî ra ranî sesî pemîmbohünda adükari hamînd-ane. Adükari yifiarîmbo simboanî nindou ai sesî simogodühî rahurai kakî ranîfihî pemîyei arîhündî.

nindou hifihü amarei ranaheimbo yibobondo-wandürühi tihirifo madabadüri sapo yihoeffimbo hifokoamarihimuni ranambohündambo?” sei düdumehindi.

¹¹ Ranayo asu mamami aheimbo hoandari hoeari kifohi yimbundurühi awi akidou gedühi safi nimandei yahomo houmbo hoafiyomondühi yahomoya, “Asu süngunambo-animbo sihei mamai ratüpuriyei-rihündeimbi nindou-anei asu wandafi-mami ranaheimbo hifokoa-mbürühindür-amboane, sapo siheimbo hifokoa-marhindüri nou,” mehomo.

¹² Ranayu asu Sipsip Nimori-mayu ranai nimi hori 6 ra kiboakimareandi. Ranayo asu ro himboyahane, adükari hifihe ranai tüküfeyowohüyo, hüfihamindi ranai nimbokoani nahurai nimbirani-mareandi. Asu amoamo ranai moani muᅅgunambo hori nahurai hamburimayu.

¹³ Ranayo asu mupui ranai hifini firibadiyifoai pütapimayo sapo hangiri werinambo nahurai fimbomoranda hifokoakoayo nou.

¹⁴ Asu sünü ranai awarhoaihüyo sapo nimiharifihini nin moatükuni ᅅgamondefeyo nou. Asu muᅅgambo hifi wafu asu airan rani-poanimbo ranai nimarifondihindi ranihündambo firiboadihoai haya ho marandi.

¹⁵ Ranayo asu hifinindi bogori nindou, gafman hifandi-rundeimbi ami-yomondi bogori, napo afindeimbi, ᅅginindi hifandi-rundeimbi, moani ratüpuriyei-rihündeimbi, kaka semindimbohünda ratüpuriyei-rihündeimbi nindou muᅅguambo ranai nimoai ambeambe asu honᅅu hoarehi dibonapimehindi.

¹⁶ Raniei asu ai hifi wafu, nimoai yitifo ranaheimbo rarihi hoafiyehi seiya, “Yihoeffi wami se piyei gabudihimun-animbo asu nindou sapo ahandi nimarifondiwami amaru ranai hoiefekoate-yumunühi asu Sipsip Nimori ranai ᅅginindi-yomunikoate-mbiyumun-amboane.

¹⁷ Ahafandi ᅅginindiyowohü nindou didiyei ai moaruwai hohoani-momayei ranaheimbo tihirifo saimbo si ra ndeara tüküfemboanesi, ᅅga asu nindou didai ranahambo moan-ane mambüsa?” masei.

7

God ai Israerihündi 144,000 nindou ranaheimbo sürü pamareandüri

¹ Muᅅguambo rani-moatükuni ranai refehayambo-yoane, asu ro hoeirheandane, sünambeahindi nendi yimbuyimbu ranai hifi muᅅguambo yimbuyimbu rani himborani-kimi waraniründümo manᅅgomo. Ranayomo asu yimbuyimbu weri ra kikihiründümo warambe manᅅgomo. Ranimbo asu weri ranai ᅅgiri mamai ai-amboani hifi ranih-ane, siriwara ambe-ane, hoe-ane asu nimi raniwam-ane ra ᅅgiri werindo yahomo houmbo.

²⁻³ Ranayahi asu ro hoeirhinane, sünambeahindi nendi mamai ranai hüfihamindi süfuanipoedi God yangiri nᅅngumbündi-mayo sürü pare-randeimbi semündü haya masüfu. Asu ranayu sünambeahindi nendi yimbuyimbu-memo sapo God ᅅginindi masagapura hifi asu siriwara moaruwai-mbofembo-memo ranahamumbo puküna mᅅᅅᅅyü hoafiyühü yahuya, “Awi se hifi, siriwara, asu nimi napo ranahambo nimai yowan moaruwaimbo-fepoani. ᅅga yihoeffi Godindi ratüpuriyei-rihündeimbi ranaheimbo ahei giribodi hamindiwami sürü pare-randeimbinambo pandihundananimbo, se rani moatükuni moaruwaimbo-ndundi,” mehu.

⁴ Nindou ranaheifihini sürü apaiaro ra himboyahane, 144,000-mayo. Nindou ranai ana 12 mamisir Israerihündi-yei asu ai mamami mamisir ranambeahindi 12,000-yei.

⁵ Sudandi sirambeahindi 12,000,
Rubenindi 12,000,
Gadindi 12,000,

⁶ Asandî 12,000,
 Naptarindî 12,000,
 Manasendî 12,000,
⁷ Simionindî 12,000,
 Rifaindî 12,000,
 Isakarindî 12,000,
⁸ Seburunindî 12,000,
 Sosepindî 12,000
 asu Bensaminindî 12,000.

Ranî nindou ranaheimboyo God ai wand-anei yahu sürü pamareandî.

Nindou Afîndî ai Godîmbo hohoanîmoyeihî aboed-ani sei arîhündî

⁹ Ranî-moatükunî ranai refehayambo-yoane, asu asükaiya hoeirîheandane, nindou afîndî hamîndî ranai manîmboei asu ranaheimbo ngîrî mamai amboa tapuindürî. Nindou ranai ana muŋguambo hîfîhündî, muŋguambo sîrî, muŋguambo fi-hoearî, asu muŋguambo hoafümbî-yei manîmboei. Ai Godîndî nîmarîfondî Sipsip Nîmorî-mayu ranahandî hanğîfoanî-yei kifohî hoearî yihuruyei mburîhü asu hîhîfî-hîhîfîyehî mbeyemü waramberîhümündî hehi burîmayei.

¹⁰ Ai puküna hoafîyehî seiya,

“Yîhoefî God ai adükarî bogorîndî nîmarî-fondîwamî amaru
 asu Sipsip Nîmorî-dîbo yîhoefîmbo aboedambo-rîneamunî arînandî,”
 masei.

¹¹ Sünambeahîndî nendî muŋguambo ai bogorî nindou-yomo asu yangîrî nonğoweimbî moatükunî yimbuyimbu-mayei ranîyei ai Godîndî nîmarî-fondî ranahambo wakîrîhi hehi burîmayei. Ranîyei asu ai Godîndî nîmarî-fondî ranî hanğîfoanî pütapîyei amoyareimbo Godîmbo hohoanîmo-rîhorühî aboed-ani masahündo.

¹² Ai seiya,

“Anîhond-ane!
 Yîhoefî God ranahambo hoafîyefîhüya,
 ‘Ai hîmboamupui-randeimbî,
 aboedî fîfîreandeimbî,
 ndürî adükarümbî,
 asu hîfandîmbo ngînîndeimb-ani.

Koadürümbo koadürümbo ahambo hîhîfîndîhurühî aboed-ani,’ mbîsefîmboane,”
 masei.

¹³ Ranîyo asu boagîrî mamî ai wambo hoafîyundîrühî yahuya, “Nindou dîdîyei hoandarî hoearî kifohî ra güdîmarîhinda? Ai nahanî-poedîyeia?” mehu.

¹⁴ Ro sîmborî hoafîyahîndowohü sahiya, “Ape, se fîfîrarowandî,” masahî.

Ai yahuya, “Nindou ranai tîŋîrîfoyo asu asübusî afîndî ranambeahîndî aboedambo tükümehindî.

Ai Sipsip Nîmorîndî horambe ahei hoandarî hoearî boboemari-hünda kifohîmayo.

¹⁵ Ranîmbo-hündamboane, ai Godîndî nîmarî-fondî hanğîfoanî anîmboei.

Ai ahandî worambe nîmbî-nîmbîsi ratüpurîyei arîhündî.

¹⁶ Ai ngîrî asükaindei wembombondei asu amîndanîŋo-mbondei.

Hüfîhamîndî ranai ngîrî aheimbo tagîndandürî,
 asu hüfü amboa ngîrî tagîndandürî.

¹⁷ Nîmboe sapo sipsip nîmorî adükarî bogorîndî nîmarî-fondî mbusümondühî anüŋgu ai ahei hîfandîrandürî-randeimbî-ndümbui.

Ai aheimbo ndemündündürî ŋgu yangîrî nîŋgombo hoe sowahî tükündahimboyei.

Asu God ai ahei hîmboar-ambeahîndî aranîhîmboaho gedüherümbui,”
 mehu.

8

Sipsip Nîmorî ai 7 noufimbî nîmî horî ra kîboakîmareandî

¹ Sipsip Nîmorî ai 7 noufimbî nîmî horî ra kîboakîmareanda asu bodîfoahü sünambe nîmî emündü bofoaimbo nahuraimayo.

² Ranîyo asu sünambeahîndî nendî 7 Godîndî hanjîfoani manîngomo ranai fufunî 7 ra waranî-maründümonda hoeimarîheapurî.

³ Asu sünambeahîndî nendî ngorü ranai Godîmbo fisînarü aboedeimbî mandîfe hasîhonî ranî-kîmî tüküfi manüngu. Ai gor hîpîrî ranambe fisînarümbî moatükunî foerümbî warambemaramünduwa ahambo fisînarümbî moatükunî afîndî ra masabudo. Ai Godîmbo ranî-moatükunî ahandî nendî mungu ranahei dîdîbafîfe hoafi ra-kapeihü sîhefembohünda masabudo. Aiana gorînambo nafeimbî hasîhonî Godîndî nîmarîfondî fikîmî anîngo ranîwamî dîgembui.

⁴ Ranîyo asu fisînarümbî moatükunî hai tikîrîmarandî-mayo hasîheimî ranai Godîndî nendî-yafe dîdîbafîfe ranî bitapîre haya sünambeahîndî nendî ranahandî warambeahîndî Godîndî hanjîfoani mahafo.

⁵ Ranîyu asu sünambeahîndî nendî-mayu ranai fisînarümbî moatükunî hîpîrî ra semündü haya Godîmbo sesî mandîfe hasîhonî-mayo ranîwamînîndî hai sîramündî foare mbura hîfînî pimareandî. Asu ranî-sîmboanî nîmoamondî-hoafîyohü, fu afîndî-afîndîyohü, wabüsürîyohü hîfîhemayo.

⁶ Ranîyomo asu sünambeahîndî nendî 7 fufunî waramberündümo manîngomo ranai ndeara fufunîmbo yahomo houmbo-memo.

⁷ Sünambeahîndî nendî mamî noufimbî-mayu ranai ahandî fufunî ra fufunîmayuwa asu hoewerî ranai hoe ngîsîharî ngînîndî nîmoei nahurai pütapîyowohüyo asu hai ranai horî bitapîre haya hîfî ranîwamî pîmayo. Ranîyo asu ranambo hîfî mamî ngîmî bîdîfîrî, nîmî mamî ngîmî bîdîfîrî asu munguambo mamamî wohî yangîrî ra hai tikîrîmarandî.

⁸ Ranîyu asu yimbu noufimbî sünambeahîndî nendî-mayu ranai ahandî fufunî ra fufunîmayu. Asu mamî moatükunî moanî adükarî hamîndî hai tikîrandeimbî nîmoei wafu hîmboyoweimbî ra sîrîwara-ambe pîfeyoanî mahano. Ranîyo asu sîrîwara mamî ngîmî bîdîfîrî ranai horîmbofe tüküme Feyo.

⁹ Ranîyo asu yangîrî nîngoweimbî moatükunî mamî ngîmî bîdîfîrî-mayo sîrîwara-ambe ranai yîfîsafîyowohü asu sip mamî ngîmî bîdîfîrî sîrîwara-ambe hei arîhündî ranai ranî-moatükunî ranambo nîmborî mafaoreandî.

¹⁰ Ranîyu asu ngîmî noufimbî sünambeahîndî nendî ranai ahandî fufunî fufunîmayu. Ranîyo mupui mamî adükarî ranai sînarî hai nahurai yiyowohü sünambeahîndî fîrefoai hoe asu apoarîndîhorî hoe ngîmî bîdîfîrî ranambe pîmayo.

¹¹ Mupui ranahandî ndürî ranana Hühütimbî Moatükunîyo. Hoe ngîmî bîdîfîrî ranai hühütimbü tüküme Feyowa nindou afîndî ranai sîmîndeihünda yîfîmayei sapo ai hühütimbü wambo.

¹² Asu yimbuyimbu noufimbî sünambeahîndî nendî ranai ahandî fufunî fufunîmayu. Asu hühîhamîndî ngîmîndambo, bîdîfîrî amoamo ngîmîndambo, bîdîfîrî mupui ranaheimbo harîmendüra asu ahei si ranai ngîmîndambo bîdîfîrî nîmbîranjîmareandî. Ranîyo asu ranî-sîmboanî ngîmîndambo bîdîfîrî siyo asu ngîmîndambo bîdîfîrî nîmbî ra si akîdou amboa tüküfekoate-mayo.

¹³ Ranîyo asu ro hîmborayahane ndusîkorî nîmoamo youyu wakîmareandî ai puküna hoafîyuhü yahuya, “Hîpoanîmboembou-anei, hîpoanîmboembou-anei, hîpoanîmboembou-anei, nindou hîfînî anîmboei se! Sünambeahîndî nendî ngîmî ranai ahamundî fufunî ranambo fufunîndîmondanî, moaruwaimbofe moatükunî afîndî tükündîfemboe,” mehu.

9

Hondahüfimbî noufimbî sünambeahîndî nendî ai fufuñîmayu

¹ Hondahüfimbî noufimbî sünambeahîndî nendî-mayu ranai fufuñîmayuwa mupui ranai sünambeahîndî hifîna firefoai pîmayowa hoeimarîheandî. Ranîyo asu ahambo hifambe akîmî kaikoate raguhondü hanümbîmayo ranahandî yipurî sübüdrîhefembo kî masemündü.

² Mupui ranai kî ranambo hifambe-mayo ranahandî yipurî ra sübüdrîmarîhendamboyo, asu hasîheimî afîndî tüküme Feyo hai adükarî hifambe horombo nahurai. Hasîheimî tüküme Feyo ranînambo hüfîhamîndî asu sünü ranahambo gabudî-mafoareanda nîmbî mamaro.

³ Ranîyo asu wohî-yîtihi ranai hasîheimî ra hîniñgîrihi hehi hifîni pütapîmayei. Asu ai hifîniñdî ñgîniñdî aheimbo masagadüra arühüpoahündî nahurai nindoumbo kiarîmbohünda tüküme hindî.

⁴ “Se wohî, nîmî asu amurî moatükunî yangîrî hifîni burayo ranahambo ana moaruwaimbo-ndîhimboyei. Nga moanî sapo nindou daboe ahei gîrîbodî hamîndî-wamî God ai wand-anei yahombo moatükunî pefekoate-mayei ranaheimbo-anîmbo moaruwaimbo-ndîhindürî,” meho.

⁵ Wohî-yîtihi ana nindou ranaheimbo hîfokoefe-ndürîmbo hoafî ra moai yangoro, nga moanî aheimbo hondahüfimbî amoamo anîmbo afîndî hamîndî asübusî ndahündürî yaho hoafîmayondürî. Nga afîndî hamîndî asübusümbî ana sapo arühüpoahündî kiaroanî asübusayo nou-anîmbo rambîfeyowamboane.

⁶ Hondahüfimbî amoamo ranambe nindou ranai yîfîmbo yîfirîndei-mboyeisî, nga asu ai ñgîrî yîfirîndei. Ai yîfîmbo hohoanîmo-ndeimboyeisî, nga asu yîfî ranai aheimbo gübüsüboadearümboe.

⁷ Wohî-yîtihi ranai ana, sapo hos yîfiarîmbo hombo sei hehimbo rawehindî nou-mayei. Ahei mbîroambe ana sapo adükarî bogorîndî at gorînambo nafümbî nahurai-ane amarondürî. Ranane asu ahei ñgusümboarî ranana nindou-yafe nahurai-ane.

⁸ Ahei mbîrînanî ranana nîmorehî-yei mbîrînanî nahurai hoandarîyo hayamboane asu yahafî ana adükarî pusi raion ahandî yahafî nahurai-anendürî.

⁹ Ahei mîsîndî ranana ainî-nambo nafümbî nîmînehoarî nahurai-anendürî gabudîfoa-reamboayo. Asu fihoafî ahei mbanendînambo ranana sapo nîmarîfondî hosîfîhî nafîyo kifeyoanî kife hüramîndî haya yîfiarîmbo füsühoasümbî ahei yahurai-ane.

¹⁰ Wohî-yîtihi ndînîndînambo kiarei arîhündî ranana sapo arühüpoahündî nahurai-anei. Asu ahei ndînîndî ranînambo nindoumbo hondahüfimbî amoamo asübusî sehi arîhündî.

¹¹ Ranî-moatükunî aheimbo ana sünambeahîndî nendî bogorîmbofi hayamboani hîfandarandürî. Sünambeahîndî nendî ranai ana sapo hifambe akîmî kaikoate ragu hamîndî hanîweimbi ranahambo hîfandandaimbî nindou-ani. Ahandî ndürî Hibru-yafe hoafînambo ana Abadon-ani. Asu Grik-yafe hoafînambo ana Aporion-ani. Hoafî ahandî nîmîndî ra moaruwaimbore-randeimb-ani.

¹² Weañgurühîdîdî tîñîrîfo afîndî ranai ana ndeara muñgumayo. Nga asu sünguna awi yimbu afîndî tîñîrîfo amboanî tükündafîne-amboyafe.

¹³ Sünambeahîndî nendî 6 noufimbî-mayu ranai fufuñî-mayuwamboyo, asu gorînambo nafümbî sesî mandîfe hasîhonî yimbuyimbu daburüdümbî Godîndî hangîfoanî manîmboei ranambeahîndî hoafî ranai tüküme Feyowa hîmborîmayahi.

¹⁴ Sünambeahîndî nendî 6 noufimbî fufuñîmbü-mayu ranahambo hoafî ranai yare hoafîyondowohü yahoya, “Sünambeahîndî nendî yimbuyimbu adükarî hoe ahandî ndürî Yufretis kîmî karabusîyafu anîngomo ranahamumbo koandîhawapura mbîhomond-amboane,” mehondo.

¹⁵ Ranıyo asu sünambeahındı nendı yimbuyimbu-memo ranahamumbo karabus-ambeahındı aboeda koamarıhouapura mahomo. Ai ndeara hapondanı, ndanı si, ndanı amoamo, ndanı hımbanıfihı nındou ıgımındambo bıdıfırı ranaheimbo hıfokoefe-ndürımböhünda nafıründümo houmbo hıfandu manııgomo.

¹⁶ Ami ai hos ranıwamı nındou-memo ranana tapuiyoanı yimbu handret mirion-ane (200,000,000) mehomonda ro hımborımayahı.

¹⁷ Ranıyahı asu ro yafogoadınambo nahurai hos ranıyei asu nındou hos sowandümo homo-rundeimbı ra hoeimarıheandı. Ahamundı nımınehoarı mısındıhü magüdüdü ra hai imami nahurai hamburı-mayo, nımbandı asüdabo, asu anısühı safı nahurai mapaiaro. Hosı-yei mbıro ranana adükarı pusi raionındı mbıro nahuraiyo. Ranıyo asu ahei yahamonındı hai, hasıheimı, asu nımoei sarfa imamiayo nahurai ranai tüküfe haya maho hoııgo.

¹⁸ Ranıyo asu ıgımı moatükünı hai, hasıheimı, asu nımoei sarfa imamiayo nahurai hosı-yei yahamo tüküme Feyo ranambo nımorehı nındowenihı ıgımındambo bıdıfırı-mayo ra moaruwaimbo-mareandı.

¹⁹ Hos ranahei ıgınındı referambo moatükünı ranana ahei yahamo asu sendanı ane amarondürı. Ahei sendı ranana amoasrı mbıro nahurayıondürı hayamboane asu ranınambo nındou moaruwaimbo-rıhindürı arıhündı.

²⁰ Nımorehı nındowenihı bıdıfırı moaruwai hamındı moatükünı ranambo hıfokoefe-ndürı yıfıkoate-mayeı ai awı moai ahei hohoanımo ıgorü-süıgurıhindı. Asu moai tıkai god sısamı ahei warına nafımarıhündı ranahambo daboadanambo-rıhindı. Asu ai moai moaruwai nendı hıfı ndanıhünda ranaheimbo ıgusüfo pefe hohoanımo ra hınııgurıhindı. Asu tıkai sısamı god aheihoarı gor, sirfa, bras, nımoei, nımı bıdıfırı ranınambo nafımarıhünda hımboarıyo, hoafı hımborıyo, asu hoahoııgo-rakoate-mayeı ranahambo amboa ai moai ıgusüfo pefihumbo hohoanımo ra hınııgurıhindı.

²¹ Asu nındou ranı-mayeı ranai sapo ai nındou hıfokoarıhi, tıbagrıhi, nımorehı sısıhımo, nındowenihı bırabrıyeı asu hımbuhünıyeı marıhündı ranahambo amboanı ai moai hınııgurıhindühı aboedı hohoanımo süıgurıhindı, ııga wantı.

10

Sünambeahındı nendı mamı ai Sonımbı buk masagadowa masesu

¹ Ranıyahı asu ro hoeırıhinane, sünambeahındı nendı ıgınındı mamı ranai sünambe tüküfi haya makusu. Ai mburüııgainambo gabudıfoararı haya asu ahandı mbıro wafusıfoahü foforahoeımı ranai wakıyo tımararı. Ahandı ıgusümböarı ana hüfıhamındı nahurayıyo asu ahandı tııarı yimbu ana hai nahurayıyo.

² Ai ahandı warambe buk akıdou skror* ra, ııgure waramberamündü hayamboıyo. Ranıyu ahandı warıhondü tııarı ra sırıwara-ambe türeandı asu kadüdü tııarı ra hıfıwamı tımareandı.

³ Asu ai puküna hamındı raion hoafıyo nou hoafımayu. Ai hoafıyu hayamboıyo-ane asu nımoamondı-hoafı 7-ambe ramındeımbımbı hoafımayu.

⁴ Nımoamondı-hoafı ranai hoafımayuwa ranı-sımböanı ro ndeara ahei hoafı ra sürü papımbı yangrıımayahı. ııga asu sünambeahındı hoafı mamı ranai hoafıyohü yahoya, “Nımoamondı-hoafı 7 hoafımayı ra se weindahııdo-wamboıyafı, ııga dıbonapı-ııdowandı. Asu se bukıfihı hoafı ra sürü papıııdamboıyafı,” mehındırı.

⁵⁻⁶ Ranıyu sünambeahındı nendı sırıwara-ambe tııarı türe asu hıfıhü türe maranda hoeimarıhını-mayu ranai sünambe ahandı warıhondü warı nımoamore mbura God koadürümbı-koadürümbı anııııı ahandı ndürınambo anıııııımbı hoafımayu.

* **10:2:** Skror ra pepa hoandı nımıharıfihı ııgıamondıfeımb-ane.

Ai sünü, hifi, siriwara asu munḡu moatükunĩ ranambe enḡoro ra nafimarandi. Sünambeahĩndĩ nendi ai hoafiyuhũ yahuya, “Ndeara God ai munḡu-moatükunĩ moendifemboayu si ra munḡumbo yahomboane, nḡa asu nḡirĩ ai gedũhĩ hibada nḡu.

⁷ Nḡa asu 7 noufimbĩ sünambeahĩndĩ nendi-mayu ranai ahandĩ fufunĩ fufunĩnduan-animbo, asu God ai ahandĩ hohoanĩmoyu dĩbo masĩhendĩ ra moendĩ-ndeambui. Rani-moatükunĩ ranahamboyu ai ahandĩ ratũpurĩyomo-rundeimbĩ asu hoafi hoafiyimo-rundeimbĩ-memo ranahamumbo wataporĩmbo-marapuri,” mehu.

⁸ Sünambeahĩndĩ hoafi ro horombo hoafimayowa hĩmborĩ-marĩhamĩndĩhĩ ranai asũkaiyo hoafiyondĩrũhĩ yahoya, “Se nḡafi buk akĩdou skror sünambeahĩndĩ nendi tĩḡari siriwara-ambe türe asu hifĩhũ türe haya anũḡu ranahandĩ warĩwamĩ boare anaḡo ra ndowandifi,” meho.

⁹ Raniyahĩ asu ro sünambeahĩndĩ nendi-mayu ranahambo sowana ha buk akĩdou ra mbĩsenda sahehea dũdumeheando. Raniyu asu simborĩ wambo hoafiyundĩrũhĩ yahuya, “Se buk akĩdou ra ndowandifi mbunda dowadifi. Rani-moatükunĩ ra sihafĩ bodoambe didĩhamĩndĩmboe. nḡa asu sihafĩ yafambenhũ ana efu hoe nahurai aboedĩ aparĩndĩmboe,” mehundĩrĩ.

¹⁰ Raniyahĩ asu ro ahandĩ warambeahĩndĩ buk akĩdou-mayo ra sahamĩndĩ hehea sahasĩhane, rani-moatükunĩ ranai efu hoe nou wandĩ yafambenhũ aboedĩ aparĩmayo. Nḡa asu sahasĩ hĩnĩnḡirĩhe heheamboyahane asu wandĩ bodoambe didĩhamĩmayo.

¹¹ Raniyu asu wambo yare hoafiyundĩrũhĩ yahuya, “Asũkaindafĩ se munḡuambo sirĩhũndĩ, hifĩhũndĩ hoafi asu bogorĩ nĩdou afĩndĩ ranaheimbo nĩnĩ-moatükunĩ tũkũfemboayo ra wataporĩmbondandĩ,” mehundĩrĩ.

11

Yimbu nĩdou ai hoafi bokamarĩ-heneandĩ

¹ Raniyo asu wambo simonḡorife-rambo nĩmĩhari nĩmĩndĩ nahurai sendĩrĩ mbura hoafiyuhũ yahuya, “Nĩmĩharĩ ranambo nḡafi Godĩndĩ worĩ asu ahambo sesi mandife hasĩhonĩ ra simonḡorĩ-ndowandĩ. Asu nĩdou dĩdĩyei worĩ ranambe amarei ranaheimbo tapuĩndafĩndũrĩ.

² Nḡa asu Godĩndĩ worĩ ranahandambo papĩ weindanĩ anĩḡo ranana yowanĩ se simonḡorĩ-ndowamboyaifi. Ranana sapo nĩdou Suda-yafe ndĩfo ranaheimbo hĩnĩḡimefeyo-ane. Ranĩ nĩdou ranai-anĩmbo Godĩndĩ nḡoafi adũkarĩ ranahambo 42 amoamombo pũhĩndei kĩkĩmĩboadi-himboyei.

³ Rananĩmbo asu ro nĩdou koandĩheheapĩra afĩndĩ hohoanĩmo-yomombo hoearĩ gũdũne hena wandĩ hoafiyahembĩ hoafi hoafombohũnda kodamboyanĩ. Rananĩmbo ai Godĩndĩ hoafi ra wataporĩmbo-ndĩnamboyanĩ 1,260 si aho ranambe,” mehundĩrĩ.

⁴ Nĩdou yimbu ranai ana sapo orif nĩmĩ yimbu asu ram hai yimbu munḡuambo hifi ranahei Adũkarĩ anũḡu ranahandĩ hanḡifoan-ane anĩmbafanĩ.

⁵ Nĩdou yimbu ranahafanĩmbo dũdĩ ai moaruwaimbo-fepĩrĩmbo ehu ana, asu ahafandĩ yahamo-nafi hai ranai tũkũndĩfehũ rani-moatükunĩ ranambo ahafanĩmbo moaruwaimbofe-pĩrĩmbo nĩdou ranaheimbo hai tĩkĩrĩnda-ndũrĩmboe.

⁶ Ai nḡinĩndĩ sowandĩfanĩmbo-anafanĩ Godĩndĩ hoafi bokarĩhefembo simboanĩ sünambeahĩndĩ hoe kosĩwa kĩkĩhemĩndĩmbo ra. Asũkai ai nḡinĩndĩ sowandĩfanĩmbo-anafanĩ hoe ra horĩ nahuraimbofe tũkũfembo amboa. Asu hifĩnĩndĩ nendi aheimbo moaruwai moatükunĩ refeyoanĩ moaruwaimbo-fendũrĩmbo amboa ahafandĩ hohoanĩmo sũḡu refembo asafanĩ ra randĩneamboyanĩ.

⁷ Godĩndĩ hoafi ra ndeara wataporĩmborĩnĩ moendĩneandan-anĩmbo nĩmambeahĩndĩ nĩnĩhondĩ hifambe akĩmĩ kai-koateimbĩ ranambeahĩndĩ tũkũfe

arandi ranai ai-bab+di+mba yifari+ndi+mba. Ai ahafan+mba ngasundeapiri haya hifokoa-ndeapiri+mba.

⁸ Asu ahafandi yifi-nimoko ranai ngoafi ranahandi bogori nafini yagodi+mbayafani, sapo ahafandi Adukari n+mi keimbi kari+hendeimbi-fih+ tikorundumo pamaruwuri houmbo hifokoaruwurihi. Adukari ngoafi ranahambo kafeefe hoafi ranana Sodom asu Isipyo.

⁹ Mungua hifihundi nindou, mamami siri, mamami hoafumbi asu mamami fi-hoeari ai ngimiyo mbura ngoru sinambo hombo hufun+mbayo ahafandi yifi-nimoko ra h+budundi+h+piri+mboyei, nga asu ngiri hifi kandhipiri.

¹⁰ Hifi ndanihunda nindou ai hihifi-hihifi-ndeimboyei sapo nindou yimbu ai yifimefandi ranahambo. Ai sesesi-ndehi hihifi-hihifi-ndehi asu aboedi napo simbori saindeimboyei nindou yimbu God+ndi hoafi hoafiyafan+r+nandeimbi ai nindou ranaheimbo afandi hamindi t+iri+fo masab+nanduri ranimbo.

¹¹ Ngimiyo mbura ngoru sinambo hombo hufun+mbayo yangiri n+ngombo yafui ra God ai koamafoareanda kosi ahafandi fiambemefeyowa ai botimefineanda, asu nindou munguambo ai ndarihi hoeirihipira mayowa yih+mbomaye.

¹² Raniyo asu God+ndi hoafi hoafiyafan+r+nandeimbi ai himbori-yafandane, sunambeh+ndi hoafi mam+ pukuna ahafan+mba hoafiyopiruh+ yahoya, "Mborai nduhi sühufani," meho. Ahafan+mba hifokoa-mar+hipiri ai himboapoyeiane, asu ai mburi+ngai bitapir+ne hena sunambe mahahufani.

¹³ Asu rani-simboani hamindi hifithe afandi ranai tukufehuyo, adukari ngoafi ranahandambo mam+ b+di+fir+ b+refoai putap+yowohu asu 9 b+di+fir+ n+ngohuyo 7,000 nimorehi nindowenih+ ra hifokoako-mafoareanduri. Nindou bod+mondi yangiri maniboadei ai yih+mboyeihi God sunambe amaru ranahambo adukar-ani masei.

¹⁴ Yimbu noufimb+ t+iri+fo ranana ndeara munguyomboane, nga se himboriyei ngimi noufimb+ t+iri+fo ranai ndeara ak+mi tukufembo yahomboane.

Sunambeh+ndi nendi 7 noufimb+ ai fufun+mayu

¹⁵ Raniyo asu sunambeh+ndi nendi 7 noufimb+ ai fufun+mayu. Raniyo asu sunambeh+ nindou afandi hoafi ranai pukuna hoafiyehi seiya, "Ng+n+ndi sem+ndi hefe mungua hifi ra hifand+mba ana s+hefi Adukari asu nindou s+hefi+mba aboedambofe-mun+mba kamafoariri Krai ahafand-ane, asu ai-an+mba koadurumbo-koadurumbo h+badambui," masei

¹⁶ Raniyomo God+ndi hangifoan+ 24 boagiri nindou ahamundi n+mar+fond+wami mamarimo ranai hifini yiri-yimbu pus+ru mbiro putap+yomo mburu God+mba aboed-ani mehomo. Ai hoafiyomonduhi yahomoya,

¹⁷ "Adukari, se God munguambo ng+n+ndeimb-anafi.

Seana haponda an+mbafi,

horombo man+mbafi!

Sihafi ng+n+ndi ra sowandifi hawa

asu munguambo hifi piyafi hawa hifandara hafi

ranahambo s+hambo ro hihifar+hun+ni.

¹⁸ Hifi ndanihunda nindou ai ng+n+ndimaye

sapo sihafi ng+n+ndimbo si ra tukumefeyowa,

asu yifiyeimbi nindou aheimbo yibobo-fendur+mba si ranambo tukumefeyowa.

Sihafi ratupuriyomo-rundeimbi,

sihafi hoafi hoafiyomo-rundeimbi asu

sihafi munguambo nindou ak+douyo adukariyo sapo s+hambo yih+mboar+hun+ni

ranaheimbo aboedi moatukuni saimbo si ra tukufemboane.

Nga asu nindou dɪdɪyei hifi moaruwaimbo-marɪhindi ranaheimbo moaruwaimbo-fendurimbo si ranɪ amboa ndeara tükufemboane,” mehomo.

¹⁹ Sünambeahɪ Godɪndɪ worɪ ranahandɪ yipurɪ ra sübüdɪhoehü asu ahandɪ nendimbo hoafɪ firamündü masɪhendɪ bokis ra weindahɪmayowa hoeimarɪhindi. Ranɪyo wabürüsüyo wakɪreandühɪ asu fuyowohüyo nimoamonɪndɪ hoafɪ ai pai kapeihü kɪkɪrandühɪyo asu hɪfɪhe tüküfehü kɪfohɪ nimoey nahurai pütapɪmayo.

12

Son ai nimorehɪ asu amoasɪrɪ adükarɪ hoeimareapɪrɪ

¹ Ranɪyo asu sünambe moanɪ ranɪ-poanɪmbo moatükunɪ ranai tükümfeyo. Ranɪ-moatükunɪ ranana nimorehɪ mamɪ ranaiyo. Ai hüfɪhamɪndɪ hoearɪmbore güde hayamboyo asu amoamo ahandɪ yirüfoendɪ hoarehɪ pare mbura, 12 mupui atɪmbore ahandɪ mbɪroambe kɪkɪfoare hayamboyo tükufe manɪngo.

² Nimorehɪ ranai ranümbɪyo hayamboyo asu nɪmorɪ wakemɪndɪmbo asübusɪ ranai ahambo tükümfefe ndowa asübusɪmbo hoafɪ karɪhoaimarandɪ.

³ Ramefeyowamboyo asu moanɪ ranɪ-poanɪmbo moatükunɪ ɲgorü ranai sünambe tükümfeyo. Ranɪ-moatükunɪ ramefeyo ranana moanɪ adükarɪ hamɪndɪ amoasɪrɪ hamburɪyu 7 mbɪroweimbɪ, asu 10 daburüdümbɪyu haya ahandɪ mbɪro mamamɪ ranɪwamɪ at 7 kɪbodɪrɪfoare hayamboyo tüküfi manɪngu.

⁴ Ahandɪ sendɪ ranambo ɲgɪmɪ bɪdɪfɪrɪ mupui kifihüramündɪ huhüyo asu sünambeahɪndɪ hɪfɪna firɪbadɪ-mafoareandɪ. Ranɪyu asu amoasɪrɪ ranai nimorehɪ-mayo ranahandɪ fikɪmɪ manɪngu nɪmorɪ ra wakɪndamɪndoanɪ mbundɪhe dagadɪ yahuhaya.

⁵ Ranɪyo asu nimorehɪ ranai nindowenihɪ nɪmorɪ wakɪmarɪmɪndo. Nindowenihɪ nɪmorɪ ranai-anɪmbo adükarɪmbondɪfi haya muɲguambo hɪfɪhündɪ nendɪ ranaheimbo ain nɪmɪharɪ ndemündü haya hɪbadarümbui. Nimorehɪ ranai nɪmorɪ ra wakɪmaramɪndo-amboyo asu nɪmorɪ ra kosɪründümo houmbo God asu ahandɪ nɪmarɪ-fondɪ sowana mahafomo.

⁶ Ranɪyo asu nimorehɪ ranai fefoai haya nɪmɪ wohɪ furɪkoate-reandühɪ maho. Sapo God ai ahambo 1,260 si ranambe nɪngowanɪ hɪfandɪmboane yahuhaya ɲgoafɪ dɪdɪboadore hɪnɪɲgɪmareandɪ ranɪnambo.

⁷⁻⁸ Ranɪyo asu yɪfiarɪ ranai sünambe pomarɪhoaiyo. Ranɪyo sünambeahɪndɪ nendɪ bogorɪ Maiker ai ahandɪ sünambeahɪndɪ nendɪ-memo ranɪ-babɪdɪmbo amoasɪrɪ afɪndɪ-mayu ranɪ-babɪdɪ yɪfiarɪmemo. Asu amoasɪrɪ ai asükaiyu ahandɪ nendɪ-babɪdɪmbo hɪhɪrɪyafu yɪfiarɪmemo. Nga amoasɪrɪ adükarɪ-mayu ranahambo yɪfiarambe ɲgasündüwurɪ houmbo, asu ahandɪ nendɪ-babɪdɪmbo sünambe gedühɪ nɪngombo yowanɪ yahomo hemafoarupurɪ.

⁹ Ranɪyomo Godɪndɪ sünambeahɪndɪ nendɪ-memo ranai amoasɪrɪ afɪndɪ-mayu ranahambo sowarɪndümo hɪfɪna pɪmarüwurɪ. Amoasɪrɪ ranai ana horombodɪdɪ hondüyo haya ahamboya, “Satan hɪfɪ ndanɪhündä nindou papɪ-hoafɪra-randeimb-ani,” masei. Ai hɪfɪnɪndɪ nindou muɲguambo tɪkai hoafɪyu-randeimb-ani. Ranɪyo ahambo ahandɪ sünambeahɪndɪ nendɪ-memo ranɪ-babɪdɪmbo sünambeahɪndɪ hɪfɪna hemafoarupurɪ.

¹⁰ Ranɪyo asu ro hɪmborɪyahane sünambeahɪ hoafɪ ranai puküna yare hoafɪyowohü yahoya,

“Hapo-ana God ai sɪhefɪmbo aboedambofe-munɪmbo ra ndeara tüküfemboane.

Hapo-ana nindou God ai dɪbonɪyu hɪnɪɲgɪmarɪrɪ ranahambo bogor-ani yahu nafuiyumboani!

Sapo nindou düdi ai Godɪndɪ hɪmboahü nüɲgumbo

sihafi wandafi mamî nîmbî-nîmbîsi papî-hoafîrandürî arandi
ranahambo sünambeahîndî hîhairündümo masafoarüwuri.

¹¹ Sihafi wandafi-mamî ana Sipsip Nîmorîndî horî
asu ahandî hoafi anîhondümbö wataporîmborîhü marîhündî
ranînamboyeyi ai amoasîrî-dîbo yifiarîyeyi taborî-marîhehindî.

Nindou ranî-mayeyi ranai ahei fimbo hohoanîmo-koate
asu hoafi anîhondümbö wataporîmbo-marîhündî
ranînamboyeyi amoasîrî-dîbo yifiarîyeyi taborî-marîhehindî.

Nindou ranî-mayeyi ranai yîfimbo yîhîmbokoate-mayeyi.

¹² Ranîmbo-hündambo-anîmbo sünü asu sünambeahîndî nend-anemo
se hîhîfi-hîhîfîndîmo!

Nga hîfi asu sirîwara se hîpoanîmboembou-anafe.

Satan ai ndeara ranîhü kusümbö wambo asu ahambo ngusüfo asürîrühane.

Ai ranîhü nîngombo ra gedühîyopoanî,
nga bodîfo-ane ranîmbo fîfîreamboani,”

meho.

¹³ Amoasîrî adükari-mayu ranai ahambo hîfîna hemafoarüwuri ra ndare hoeire-
andani mayoamboyu asu sapo nîmorehî nindowenihi nîmorî wakîmarîmîndo rana-
hambo pare wamara hu.

¹⁴ Nga asu nîmorehî ranahambo meso mbanendî nahurai masahündö. Mba-
nendî yimbu ranambo-anîmbo ai nindou nîngokoate-reandühi amoasîrî adükari
ranahambo didîmombö diboai haya ngomboe. Asu ranîhü ngo nîngowan-anîmbo
ngîmî hîmbanîyo haya 6 amoamo ahambo hîbadîhündühi sesî ndahündomböyeyi.

¹⁵ Ranîyo asu nîmorehî ranahamboya hohoambu ranambo semîndî
mbîhowamboane yahuhaya amoasîrî ahandî yahamonîndî hohoambu
kamafoareandî.

¹⁶ Ai ramareandîyosî, nga asu hîfi ranai nîmorehî ranahambo mafarîhendî.
Hîfi ranai yafadü boamareanda amoasîrîndî yahamonîndî hoe tüküme Feyo ra
sirîmafoareandî.

¹⁷⁻¹⁸ Ranîyo asu amoasîrî adükari ranai yare hoeireanda mayowa nîmorehî
ranahambo ngînîndîmarandî. Asu ai nîmorehî-mayo ranahandî ahuirîhoandi-
mayeyi, sapo nindou didîyeyi Godîndî ahînûmbî hoafi asu Sisasîndî hoafi süngurîhi-
rîhündeimbi, ranaheimbo sowana ai-babîdîmbo yifiarîmbo yahuhaya mahu.

13

¹ Ranîyu asu amoasîrî adükari ranai sirîwara gudi pimaramîndo ranîwamî
manîngu

Nîmambeahîndî nînîhondî yimbu tüküme Feyeandî

Ranîyahî asu ro hoeirîheanda moaruwai hîmboyoweimbî nînîhondî mamî ranai
sirîwara-ambeahîndî tüküfe masîfo. Ranî-moatükunî ra 10 daburüdümbüyo haya
asu 7 mbîroweimbüyo. Daburüdü mamamî ra adükari bogorî nindoundî at nahurai
nînoumayo. Asu ahandî mbîro mamamî ranîwamî sürü papîmayo, ranana Godîmbo
tîrîfoefî hoafiyo.

² Nînîhondî tüküme Feyowa hoeimarîheandî-mayo ranai ana adükari pusi
tîtiborandeimbî repat nahuraiyo. Ahandî tîjarî ra adükari nînîhondî bea nahuraiyo.
Asu yafambe ahandî ra mare raionîndî nahuraiyo. Ranahamboyo amoasîrî adükari-
mayu ranai ahandî-mayo ngînîndî, asu adükari bogorîndî nîmarî-fondî asu adükari
bogorî moatükunî ra masagado.

³ Nînîhondî-mayo ranahandî mbîro ngorü ranana moanî pisaonambo-marundî
ra yîfimbo-mbuimbîyosî, nga asu ahandî masîmei mamaro ranana dikîrîmefeyo.

Mun̄guambo hifin̄ind̄i nindou ranai ran̄i-moatükun̄i ramefeyo ranahambo hepün̄ahi hehi asu ahambo süngumar̄ihü hehi.

⁴ Ran̄iyeyi asu mun̄guambo hifin̄ind̄i nindou ranai amoas̄ir̄i adükari-mayu rana-hambo hohoan̄imo par̄hindüh̄i seiya, adükari-ani sapo aiyu n̄in̄ihond̄i-mayo rana-hambo hifand̄imbohünda nḡin̄ind̄i masagado. Asu ai n̄in̄ihond̄i-mayo ranahambo amboan̄i hohoan̄imo par̄hindüh̄i seiya, “Düdi n̄imambeah̄ind̄i n̄in̄ihond̄i ndahura-iyua? Asu didai n̄in̄ihond̄i ndanahambo ngu pande haya yifiar̄imanda?” masei.

⁵ Ran̄iyu asu God ai n̄in̄ihond̄i ranahambo yare h̄in̄inḡimareanda hoafi af̄ind̄i-af̄ind̄iyo wak̄ireandüh̄i God̄imbo tir̄ifoarerüh̄i hoaf̄imendo. Ran̄iyu asu ai ahambo ran̄i-moatükun̄i ra refembo 42 amoamo yanḡir̄i h̄in̄inḡimareand̄i.

⁶ Ran̄iyu asu ran̄i-moatükun̄i-mayo ranai God̄imbo, ahand̄i n̄imar̄ifond̄i asu ahand̄i nend̄i sün̄ambe amarei ranaheimbo amboa tir̄ifoefe hoaf̄iyu marand̄i.

⁷ Ran̄iyu ahambo God ai h̄in̄inḡimareanda ahand̄i nend̄i-bab̄id̄imbo yifiar̄i-mayeia asu ai yifiar̄i ra titaboari-mafoareand̄i. Asu ai mun̄gua sir̄i, hifihünd̄i, hoafeimbi, fi-hoear̄i ranaheimbo hifand̄iyondür̄i hombo, randowand̄i mehundo.

⁸ Ranan̄imbo nindou mun̄guambo hif̄i ndan̄ihü an̄imboei ranai n̄imambeah̄ind̄i n̄in̄ihond̄i-mayo ranahambo nḡusüfo pand̄ihimboyei. God hif̄i sün̄ü naf̄ikoate-yuambe Sipsip N̄imor̄i hifokoamarüwuri ranahand̄i koadür̄umbo-koadür̄umbo yanḡir̄i n̄inḡombo buk ranambe ndür̄i pap̄imareand̄i. Ranambe ahei ndür̄i pefekoate-maye ranai ana n̄imambeah̄ind̄i n̄in̄ihond̄i ranahambo nḡusüfo pand̄ihimboyei.

⁹ Nindou did̄iyei ai h̄imboambembaye ana, hoafi nda h̄imbor̄indei.

¹⁰ Nindou did̄iyei sapo aheimbo mbuimünd̄indür̄i karabus̄i-fendür̄imbo-maye ranaheimbo mbuimünd̄indür̄i karabus̄ife-ndür̄imboane. Asu nindou düdi ai sapo pisao yihüm̄ind̄i-mayo ranambo hifokoefimboani meho, ranana pisao yihüm̄ind̄i ranambo hifokoefimboani. Yahurai moatükun̄i tükünd̄ifeyoan̄i ana, asu God̄ind̄i nend̄i ai ahei an̄ihond̄umbofe hohoan̄imo ra k̄ik̄ih̄isafi-r̄ihüm̄ündi hehi mb̄in̄imboei-amboane, meho.

¹¹ Ran̄iyu asu ro hoeir̄iheandane, moaruwai h̄imboyoweimbi n̄in̄ihond̄i ngorü ai hifambeah̄ind̄i tük̄ife mas̄ifo. Ran̄i-moatükun̄i ra Sipsip N̄imor̄ind̄i daburüd̄ü nahurai yimbu ahand̄i mb̄irowam̄i h̄in̄inḡireap̄ir̄i hayamboyo, nga ai adükari amoas̄ir̄i nahurai hoaf̄imayo.

¹² Ai adükari ham̄ind̄i nḡin̄ind̄i weanḡurüh̄id̄id̄i n̄in̄ihond̄ind̄i-mayo sem̄ind̄i hayamboane asu haponda ahand̄i fondahü ai ran̄i-süngure arand̄i. Ai hif̄i asu nindou ran̄iwam̄i an̄imboei ranaheimbo weanḡurüh̄id̄id̄i n̄in̄ihond̄i mas̄ime af̄indeimbi yifimbo yanḡir̄i-mayo ranahambo nḡusüfo pefembohünda h̄üti-h̄üti-marandür̄i.

¹³ Yimbu noufimb̄i n̄imambeah̄ind̄i n̄in̄ihond̄i ranai adükari ham̄ind̄i hepün̄ifeimbi moatükun̄i ramareand̄i. Ai nindou mun̄guambo ahei h̄imboahü ramareanda hai ranai sün̄ambeah̄ind̄i tük̄ife haya hifina makoso.

¹⁴ God ai ȳin̄i mehua nindou ranaheimbo tik̄ai hoaf̄iyondür̄üh̄i weanḡurüh̄id̄id̄i n̄in̄ihond̄i ranahand̄i h̄imboahü hepün̄ifeimbi moatükun̄i ramareand̄i. Yimbu noufimb̄i n̄in̄ihond̄i-mayo ranai nindou ranaheimbo yahoya, sapo horombo n̄in̄ihond̄i pisaonambo hit̄imaranda mas̄imeimbü-mayo, nga ai haponda yanḡir̄i an̄inḡo ranahand̄i s̄isam̄i naf̄ind̄ihü mbund̄ihü asu ahambo hohoan̄imo-mbeahündo-wamboane, meho.

¹⁵ God ai ȳin̄i mehua yimbu noufimb̄i ranai weanḡurüh̄id̄id̄i n̄in̄ihond̄i s̄isam̄i ranahambo yanḡir̄i n̄inḡombo yafui masagado. Ranan̄imbo asu s̄isam̄i ranai wat-apor̄iyohümü nindou did̄iyei ahambo nḡusüfo pefekoate-ayeyi ranaheimbo hifokoand̄üra yif̄imbiyei-amboane, meho.

¹⁶ Nindou mun̄guambo ak̄idou, adükari, napo af̄indeimbi, napo-koateimbü, moan̄i ratüpur̄iyei r̄ihünd̄eimb̄i asu kaki sem̄ind̄imbo ratüpur̄iyei r̄ihünd̄eimb̄i ranaheimbo

ahei warihondü warani asu ahei giribodi hamindi wami sürü pefendürimbo hütihüti-marandüri.

¹⁷ Nindou mamai ai-amboa ngiriri kakinambo pemindu asu ngiriri kakifihimbo ndendi, nga nindou düdi ahandifihisi sürü apeningo rani yanggiri animbo randeambui. Sürü ranana ninihondü ahandi ndür-ane asu namba ranahandi ndür-ane.

¹⁸ Ndanana aboedififirife hohoanimo-ane. Nindou düdi ai aboedififireandeimbayuna, ai ninihondü ranahandi ndürinimindi ra tapuimbiyu-wamboane. Sapo sürü ranana nindoundi ndürisüngunamboane. Ranahandi namba sürü ranana 666-ane.

14

Sipsip Nimorindi nindou ai simbori heirü heirayei

¹ Ro asükaiya hoeirihand-ane 144,000 nindou ai Saion nimoei wafu-ambe Sipsip Nimoribabidimbo manimboei. Sipsip Nimorisi asu ahandi afindandi ndürira aheigiribodi hamindifihisi papimarandi.

² Raniyo ro himboriyahani sünambe hoe amündürifuwayo asu nimoamondihoafinahuraimayo. Raniyo asu ro himboriyahani gita fandunda hoafayo nahuraihoafimayo.

³ Nindou ranai Godindi nimarifondi hanngifoani, yimbuyimbu yanggiri niingoweimbi asu boagiri nindou-yomondi himboahü simbori heirü mamihairümayei. Nindou 144,000 God ai hifinidanähündambo nindou-yafe mbusümonindi masemündündürirani yanggiranimbo heirü ra fifirindihimboyei.

⁴ Nindou ranana moai nimorehi dibombo apomo, nga moani sürühoeimbi hamindanemo. Muṅguambo hifinahi Sipsip Nimorisi ai huwani nindou ranai ahambo süngurüwuri homo arundi. God ai nindou ranahamumbo hifinidanähündamboyomondi mbusümonindi maningomonda masepurimüdu. Ahamumbo boatei ndeara sepuri-mündümboani Sipsip Nimorisi asu God ahafandi yanggiri niingombohünda.

⁵ Ai moai tikai hoafiyomo-rundi, nga aiana hütikoate-anemo.

Sünambeahindi nendi ngimi ai hoafi wataporimbo-marundi

⁶ Ro hoeirihinaniyo sünambeahindi nendi ngorü ai nimoamo youyu wakimareandi. Ai yanggiri koadürü koadürimbo niingombo hoafinindou muṅguambo aheimbo wataporiyondürimbo semündü hayamboyu. Muṅguambo hifihündi, muṅguambo fihoeareimbi, muṅguambo mamisiri, muṅguambo mamihofeimbiranaheimbo muṅguambo wataporimboyondürimbo semündi hayamboyu.

⁷ Ai pukünambo yare hoafiyuhü yahuya, “God ai nindou-yei hohoanimo yibobofembo si ra ndeara tükifemboane, nga asu ranimbo-hündambo animbo yihimbondeihiahambo aboed-animbisefimboane. Aiyu sünü, hifisi, siriwara, asu feamongo hoe nafimarandi ranimbo-hündambo-animbo ngusüfo pandihori,” mehu.

⁸ Yimbu noufimbisünambeahindi nendi ai weangurühididi ramefiyu ahandisüngu ai yahuya, “Adükari ngoafi Babiron ana moaruwaimbo-mefeyo. Anihondane! Muṅgunambo moaruwaimbo-mefeyo. Adükari ngoafi Babiron ramareandüra nimorehisisihimo asu nindowenihibirabiriyei marihündi. Ai nginindi wain hoe sagadürani simindei hehi hihindi hohoanimoayei nahurai-ayei ranimbo God ai nginindi-ndandürümbui,” mehu.

⁹⁻¹⁰ Asükai sünambeahindi nendi ngorü ai ngorü yimbu ramefi-neandi nou ramefiyu. Ai puküna hoafiyuhü yahuya, “Nindou didyei ai nimbambeahindi ninihondü asu ahandi sisami ranahambo ngusüfo pararihindi ana, aheigiribodi hamindifihisi asu warihondü warani sürü apaiaro ana, ai rani-poanimbo wain hoe mbisimindeiamboane. Waini hoe ranana Godindi hürüt-ane. God ai ngiriri nginindi wain ra hoeambe kandeandi, nga wani. Ai ahandi hürütü ra moaruwai-mbofe hoe simindihipiri

ranambe kande dagadürani ndim+ndeimboyei. Asu nindou nin+hondimbo ngusüfo parihi ar+hündi, sünambeah+ndi aboedi ham+ndi nindou asu Sipsip Nimori ahamundi himboahü, ranaheimbo hai asu sarfa nimoei hai hufü hondü ran+nambo t+ñ+rifo af+ndi mb+isagadür-amboane.

¹¹ Hai ranahandambo hasiheimi aheimbo t+ñ+rifo asagadüri ranai koadürümbo-koadürümbo gafomoe. Sapo nindou nin+hondü asu ahandi sisami ranahambo ngusüfo pamar+hindi, asu ahandi ndüri sürü masahümündi ranana ngiri fi handihi nimandei,” mehu.

¹² Ran+imbo-hündambo God+ndi nendi ai ahandi hoafi himbori-yei süngur+hindühi asu Sisasi+imbo an+hondümbo-ar+horü hei ai aboedamboyahi ngin+ndi mb+n+imboei-amboane.

¹³ Ro himboriyaha sünambe yafambe mamü ai hoafiyohü yahoya, “Se sürü nda papirandi: Haponda asu sünguna nindou didiyei Adükari+idibo an+boadei ranai yifayei ana, ai hihifi-hihifimbeyei-amboane,” meho. Yifiafi Aboedi ai-amboani yahoya, “An+hond-ane. Sapo ai ratüpurü af+ndi t+ñ+rifomaye ra hin+ngirihi hehi moani warü handihi n+mandeimboyei ran+imbo-hünda. Asu ai ngiri moani ngei, nga aboedi hohoanimo ai ramar+hindi ra-kapeihü ngeimboyei,” meho

Hifi ndan+hündambo sesi yimungu-remindimbo si

¹⁴ Asukai ro himboyah+nd-amboyo mbur+ngai kifohi-wami nindou mamü Nindou Hondü nahurai mamaruwa hoeimar+hini. Ai adükari bogor+ndi at gor+nambo nafiyoweimbi-mb+iro-ambe kikifoare sarif yih+m+ndi semündü haya mamaru.

¹⁵ Asu sünambeah+ndi nendi ngorü ai God+ndi worambeah+ndi tüküfi sünü nindou mbur+ngai-wami mamaru ranahambo puküna m+ngiyu hoafiyuhü yahuya, “Sihafi sarif ndowandifi hawa sesi hifin+ndi ra yimunguri-ndandifi, nga ndeara sesi ra yimungurimbo si-ane,” mehundo.

¹⁶ Ran+yo nindou sapo mbur+ngai-wami mamaru ranai ahandi sarif semündü haya sesi hifin+ndi ranü yimungure-m+ndimbo mahanu.

¹⁷ Asukai sünambeah+ndi nendi ngorü ai God+ndi worü ra hin+ngire haya tüküfi masünu. Ai-amboani sarif semündü hayamboyu.

¹⁸ Asukai sünambeah+ndi nendi ngorü hai hifandira-randeimbi-mayu ranai Godimbo sesi mandife sihefe-rambo hasihoni-mayo ra hin+ngire haya masüfu. Ai sünambeah+ndi nendi ngorü-mayu sarif yih+m+ndi masemündü ranahambo puküna hoafiyuhü yahuya, “Sihafi sarif yih+m+ndi ndowandifi hawa wain hisi ra hifitiri-ndandifi mamüni digawandi, nga ndeara wofü hisi ra süfiyomboane,” mehundo.

¹⁹ Sünambeah+ndi nendi ranai sarif semündü haya amofi hanü wain hisi ra hifitiramündi mamüni re masihendi. Wain hisi-mayo ra God+ndi hürütümbi nimoei hipiri wain hisi ndün+yo boboe sem+ndimbo-mayo ranambe pütimefiyu.

²⁰ Asu ai wain hisi-mayo ra adükari ngoafi himborani tüküyafu homo hipiri-mayo ranambe ndün+rund-an+yo horü ranai 300 kiromita nahurai maho. Asu horü tüküfe maho, ra nindou simongor+feyoani ngusümboarühü nahurai mahafo.

15

Bidifiranambo t+ñ+rifo

¹ Ro sünambe hoeir+heandane, ranü-poan+imbo moaruwai ham+ndi hepün+feimbi moatükunü tüküme feyo. Sünambeah+ndi nendi 7 ranai nindumbo moaruwaimbofembo moaruwai ham+ndi moatükunü 7 sowandümo mamarümo. Ranü-moatükunü ranai munguayo ana, God+ndi hürütü ndeara bidifiranamboane, nga asu ngiri asukai yahurai tükündifeyo.

² Ranıyo asu ro karasinambo nafümbi nahurai sirıwara-ambe hai bitapıre tüküme Feyowa hoeimarıheandı. Nındou yifıarambe ıgıınıdı nımboeimbo nımambeahıdı nınıhındı, ahandı sısamı, asu ahandı ndürı namba ranahambo hıfınambo-marıhındı. Ai ahei gita God masagadıı ra fufurıhümüdü hehi karasinambo nafümbi nahurai sirıwara ranı-kımı manımböei.

³ Asu Moses, Godıdı ratüpurı ratüpurıyu-randeimbı asu Sipsip Nımorı-mayu ahafandı heırü ndahurai heırümıyeı.

“Adükarı, seana God muıguambo ıgıınıdı nımındıh-anafı.

Se hepünıfeimbı moatükunı ratüpurıyafı-randeimb-anafı.

Se muıgua nındou-yafe bogorı adükar-anafı.

Sıhafı hohoanımo mbumüdü hındüyo haya anıhındü hamınd-anafı.

⁴ Adükarı, muıguambo nındou sıhambo ahınındeıhı sıhafı ndürı ranahambo aboedani mbıseimböyeı.

Seana sürühoeimbı hamınd-anafı.

Muıguambo hıfıhındı nındou sıhambo sowana dıdei ıgıısüfo pandıhi-nınımböyeı.

Sapo sıhafı mbumüdü ratüpurı ramarowandı ra fufurıhümüdü hehi karasinambo nafümbi nahurai sirıwara ranı-kımı manımböei,”

maseı.

⁵ Asükaiya sünambe hımböyahındamboyo Godımbö hoafı femıdı sıhefe worı ranahandı ahınümbı worı safambe ra sübüdü-marıhoayowa hoeimarıheandı.

⁶ Asu sünambeahıdı nendı 7-memo ranai nındoumbo moaruwaimbo-fembo moatükunı 7 masowandımo. Ai hoearı aboedı afısaho-koate hımböarambe forıhoeimbı güdü mburu asu gorınambo nafümbı ret ahamüdü mısındıhü hıhıru hınııgıru hou serıworı safambe tüküyafu masınımo.

⁷ Asu yimbuyımbu yangrı nııgöweimbı moatükunı-ndambo mamı ranai sünambeahıdı nendı 7 ahamumbo gorınambo nafıyöweimbı dis 7 masagapurı. Ranımoatükunı masagapurı ranana Godıdı koadürü-koadürümbo yangrı-randeimbı hürütü foeröweimbı disıyo.

⁸ Godıdı hımböamupuımbö-randeimbı asu ıgıınıdı ranahandı hasıheimı ranai ahandı worambe güre haya meıgoro. Asu ıgırı nındou mamı amboanı ahandı worı ranambe kebuendı, ıga wanı. Ai hıbadıhındanı sünambeahıdı nendı ranai nındou moaruwaimbofe moatükunı ra moendı-ndundan-anımbö kebohımböyeı.

16

Sünambeahıdı nendı 7 ai Godıdı hürütü 7 hıpırambe foeröweimbı kamafoarundı

¹ Ranıyo asu ro hımböryahanıyo Godıdı worı ranambeahıdı hoafı mamı sünambeahıdı nendı 7-memo ahamumbo puküna hoafıyöwohü yahöya, “Se ıgıımo Godıdı hürütü 7-disambe afoero ra hıfıhü kaboadundı,” meho.

² Ranıyo asu mamı noufımbı sünambeahıdı nendı-mayu ranai hu ahandı dis Godıdı hürütü foafıfümbı ra kamafoareandı. Ranıyo nındou sapo yangrı nıııgöweimbı moatükunı ranahandı sısamımbö ıgıısüfo pamarıhındı, asu ahandı sürü ahei gırıbodı hamındıfıhı parıhındeimbi-mıyeı, asu ranaheıfıhı moaruwai hamındı asübüfümbı masımeı tüküme Feyödü.

³ Ranıyo asu yımbu noufımbı sünambeahıdı nendı-mayu ranai ahandı dis ra hu sirıwara-ambe kamafoareandı. Ranıyo asu hoe ranai nındou yıfıyoanı yiwıhoe nahurai tüküfeyöwohüyo asu muıguambo yangrı nıııgöweimbı moatükunı sirıwara-ambeahıdı ranai yıfı-safımayo.

⁴ Ranıyo asu ıgıımı noufımbı sünambeahıdı nendı-mayu ranai ahandı dis ra hu hoe asu apoarındıhorı forıhoayo-ambe kamafoareandı. Ranıyo muıguambo hoe ranai horı nahurai tüküme Feyo.

⁵ Ran+yo asu ro h+imbor+yahane, sünambeah+ndi nendi munquambo hoe ranahambo hifandandeimbi+mayu ranai yare hoaf+yuhü yahuya,

“O God, seana aboedi ham+ind-anafi,

Haponda se an+imbafi asu horombo man+imbaf-ane.

Tiñ+rifo y+ibobofe se h+ifina kafoaro arandi ra mbumund-ane.

⁶ Nindou did+yei ai s+hafi nindou ranaheimbo

asu s+hafi hoafi hoaf+yomo-rundeimbi+ambo h+fokoa-mar+hindür+

ranaheimbo hor+ kamefoendi ra aheimbo sim+nd+imbohünda masabadür+.

Se rani+moatükuni aheimbo ramar+wandür+ ra sapo

ai n+ni+moatükuni+yo ramar+hind rani simogodühi+mboane,”

mehu.

⁷ Ran+yahi asu asukai h+imbor+yahane, God+imbo sesi mandife s+hefe has+honi ranam-beah+ndi hoafi mam+ hoaf+yohü yahoya, “Yini, Adükar+ God, seana Munquambo Ng+n+ndeimb-anafi. Se nindou ranaheimbo pap+hoafarandür+ ranana ai moan+ an+hondü hondüyo hayambo asu mbumundi saf-ane,” meho.

⁸ Ran+yu asu yimbuyimbu noufimb+ sünambeah+ndi nendi+mayu ranai ahandi dis hüf+ham+ndi-wam+ kamafoareandi. Ran+yu God ai hüf+ham+ndi ng+n+ndi masagado nindou h+fin+ ranaheimbo hai nahurai tik+r+yo-ndür+imbohünda.

⁹ Nindou ranaheimbo ng+n+ndi ham+ndi hüfü ranai tag+r+marandür+amboyei asu ai seiya, “God ndan-ani munqua moatükuni moaruwaimbofembo ng+n+ndi ra hifandarandi,” sei hehi ahandi ndür+ moaruwaimbo-mar+hindi. Nga asu nindou ranai moai ahei moaruwai hohoan+mo ra hin+ng+r+hindühi God+imbo aboed-ani sei, nga wani.

¹⁰ Ran+yu asu hondahüfimb+ noufimb+ sünambeah+ndi nendi+mayu ranai ahandi dis ra n+mambeah+ndi n+ni+hondi adükar+ bogor+ndi n+mar+fond+ ran+wam+ kamafoare-andi. Ran+yo asu nindou munquambo n+ni+hondi hifand+randi ran+wam+ nimb+ piyowohüyo asu ai asübus+ af+ndi sahümündih+ ahei teifi kik+mar+hündi.

¹¹ Ran+yei asu aheimbo asübus+ af+ndi tüküfendürüh+ mas+mei n+noumendür+ambo God+imbo moaruwai-moaruwaimbo-mar+hor+. Nga asu ai moai ahei moaruwai hohoan+mo süngufe ra hin+ng+r+hindi.

¹² Ran+yu asu 6 noufimb+ sünambeah+ndi nendi+mayu ranai ahandi dis ra hoe adükar+ Yufretis+mayo ranambe kamafoareandi. Ran+yo asu hoe ranai ng+n+reandüh+yo bogor+ nindou hüf+ham+ndi süfuan+poedi s+fombo-memo rana-hamumbo nafi ra meñgoro.

¹³ Ran+yahi asu ro hoeir+heandane, moaruwai nendi ng+mi ranai koaikoai nahurai adükar+ amos+r+, n+mambeah+ndi n+ni+hondi, asu God+ndi hoafi tikai hoaf+yur-andeimb+ ranahei yahamo-nafi tükümehindi.

¹⁴ Aiana moaruwai nendi hepün+feimb+ ham+ndi moatükuni rar+hi ar+hündi rananei. Moaruwai nendi ranai ana bogor+ nindou h+fi hifandu-rundeimbi+ambo sowana hei ar+hündi. Sapo bogor+ nindou ranahamundi ami mamambefepura God Munquambo Adükar+ Ng+n+ndi hifand+randi ranahandi bid+ifran+ sihi yi-fiar+imbohünda.

¹⁵ Adükar+ ai yahuya, “Awi se h+imbor+yei! Ro hüm+uhün+umb+ nindou nahurai tükündaheamboyahi! Nga nindou düdi ai apokoate yang+r+ n+mar+umbo ahandi hoeari ra wud+poapore hifandarandi ana, h+hifi-h+hifi+mbiyu-wamboane. Sapo ranan+imbo ai ng+r+ nindou af+ndi h+imboahü safi yang+r+ hoahoanguhü ahandi fimbo amoan+ng+ndu,” mehu.

¹⁶ Ran+yomo asu moaruwai nendi ng+mi+mayeri ranai bogor+ nindou-memo rana-hamumbo h+fi mam+ Hibru-yafe hoaf+nambo Armagedon ran+hü mamüh+fepur+imbo sahüpürümüdi mahei.

¹⁷ Ranıyo asu 7 noufimbı sünambeahındı nendi-mayu ranai ahandı dis hıprı ra nımoamo sünambe kamafoareandı. Ranıyo asu hoafı mamı ranai puküna Godındı muᅇguambo moatükunı hıfandıyo nımarıambo fondı ranıwamındı hoafıyowohü yahoya, “Muᅇgu-moatükunı ra ndeara muᅇguyomboane,” meho.

¹⁸ Ranıyo asu wabürüsü afındı ranai bıre hınıᅇgırera wakıreandühiyo asu nımoamondı hoafı ranai pai kameihı kıkırandühiyo hıfıhe afındı ranai moanı moaruwai hamındı tükümeᅇfeyo. God ai nındou nafırandambe ana hıfıhe ranai moai yahurai tüküᅇfeyo, ᅇga haponda tükümeᅇfeyo ranana moanı moaruwai hamındıyo.

¹⁹ Ranıyo asu adükarı hamındı ᅇgoafı ranai ᅇᅇımımbore bumareandı. Ranıyo asu muᅇguambo hıfıyeı adükarı ᅇgoafı madaburo-mayo ranı amboa moaruwaimbomareandı. Sapo God ai Babiron ᅇgoafı amboa moaruwaimbomareandı. Sapo God ai Babiron ᅇgoafı ranahambo hohoanımo puramündühiyo asu ai ahambo ahandı-mayo kap ranambe wain hoe ra sımındıambo masagado. Wainı hoe ranana sapo God ahandı ᅇᅇınındı hamındı hürütü ranıyo.

²⁰ Ranıyo asu muᅇguambo airan ranai dıbonapıfoendühiyo, asu nımoı wafu ranamboanı moai hoeırıhındı.

²¹ Asu ᅇᅇınındı ᅇᅇısıharı ais nımoı nahurai sünambeahındı 50 kirogram nımboreımbı ranai nındou-yeıwamı pütapıyowohü ranaheimbo moaruwaimbomareandı. Ranımboyeı asu nındou ranai seıya, “Ro nımböeyefı moaruwaimboehundı,” sei hehi Godıambo moaruwai-moaruwaimbomarıhorı.

17

Nindowenihı bırabırıyo-randeımbı nımorehı

¹ Ranıyo asu sünambeahındı nendi mamı sapo dis 7 fufurundümo-ndeımbı-memo ranambeahındı-mayu ranai wambo-so kusü hoafıyundırühi yahuya, “Awi se mborai sınf-anıambo nımorehı nindowenihı bırabırıyo-randeımbı bogorı-mayo ranahambo tıᅇrıfo adükarı tükeᅇfendo ra nafuındahanını-mboyahı. Nımorehı ranai ana ᅇgoafı adükarı hoe harı afoafuso ranı-kımane anıᅇgo.

² Muᅇguambo hıfı ranıhünda adükarı bogorı nındou ranai nımorehı ranı babıdı moaruwai hohoanımomemo. Ranıyeı asu hıfı ndanıhünda nındou ranai-amboa nımorehı ranı-babıdı moaruwai hohoanımo ra süᅇgumarundı. Ranımboyomo asu nındou ranai ᅇᅇusüfo mamıkarı-marapurı ai nındou wain hoe sımındı heᅇe rawehındı nou,” mehu.

³ Ranıyahı asu Yıfıafı Aboedı ranai wambo fıambe fıarıᅇ ᅇᅇınıma-ramındındıra asu sünambeahındı nendi-mayu ranai wambo semündündırı haya nımı wohı fıırıkoate-reandühi mahu. Ranıhü tükıyaheandühi hoeırıheandane, nımorehı mamı ranai nımambeahındı nınıhondı hamburı ranıwamı mamaro. Nınıhondı-mayo ranahandıfıhı ana ndürı afındı sürü papıyo hınıᅇᅇıᅇfeyoane manıᅇgo. Ndürı ranana Godıambo moaruwaimboᅇe hoafıyo papımayo. Nınıhondı-mayo ranai 7 mbıroweımbıyo haya asu 10 daburüdümbüyo.

⁴ Nımorehı ranai ana bogorı-yafe asüdabombü asu hamburı hoearı güde mbura, ranı-poanıambo yıhuruyo haya gor asu nımoı kıkı afındı-fıhı semındıweımbınambo nafıyoweımbı, foefembo moatükunı yıhururamındı hayamboyo manıᅇgo. Gorınambo nafıyoweımbı kap ranambe moaruwai moatükunı ai anamındıhoandı bırabırı-mayo ranahandı afısaᅇo foafusoweımbı semındı haya manıᅇgo, sapo ai anamındıhoandı bırabırı-mayo rambo-hünda.

⁵ Nımorehı ranahandı ᅇrııbodı hamındıfıhı moanı ranı-poanıambo dıbohındı ndürı sürü paru hınıᅇᅇımarundı ranai yare hoafıyowohü yahoya,

‘DIBOHÜNDI HOAFI BABIRON NĠGOAFI ADÜKARI NINDOWENIHI BIRABIRIYEIMBI
NĠMOREHI ASU MUŊGUAMBO MOARUWAI HOHOANĠMO HONDÜ HIFI
NDANĠHÜNDAMBO ENĠGORO RANAHEI HOND-ANE’,

meho.

⁶ NĠmorehi ranaiyo GodĠndi nendi-yei asu SisasiĠmbo anĠhondüĠmbo süŋgurĠhoreimbi Ġfokoarearü marandi ranahei-mayo horĠ ra siĠmĠndi haya mamĠkarĠ-mayowa ro hoeimarĠheandi.

RanĠyahĠ asu ro ranĠ-moatükunĠ ranahambo hepünaheandühĠ afĠndi hohoanĠmo-mayahĠ.

⁷ RanĠyu asu sünambeahĠndi nendi ranai düdufĠndi-rühĠ yahuya, “Se nĠmboe hepünefoandühĠ afĠndi hohoanĠmoayafa? Awi ro siĠhambo nĠmambeahĠndi nĠnĠhondi asu nĠmorehi ranahambo semĠndi ho arandi ranahafe dĠbohĠndi hoafi nĠmĠndi ra hoafĠndahanĠnĠ-mboyahĠ. NĠmambeahĠndi nĠnĠhondi ranana sapo 7 mbĠro-weimbiyo haya asu 10 daburüdüĠmbi-mayo-ane.

⁸ NĠmambeahĠndi nĠnĠhondiĠmbo yangĠrĠ manĠŋgowa hoeimarowand-anesĠ, ŋga asu hapondanana wanĠ. Ai ndeara sapo Ġfifambe akĠmi kaikoate moanĠ raguhamĠndi hanĠweimbi ranambeahĠndi tüküfembo yangĠr-ane. Ŋga asu ŋgĠrĠ amitata ahambo moaruwaimbo-fembohünda dĠbonapĠndifeyo. God ai Ġfifi sünü nafĠrand-ambe nindou dĠdiyei koadürüĠmbo-koadürüĠmbo yangĠrĠ nĠboadeimboyei ranahei ndürĠ ra bukambe sürü papĠmarandi. Nindou ĠfifĠnĠ anĠmboei ranahei ndürĠ buk ranambe pefe siĠhefekoate-mayo ranai-anĠmbo randĠhi nĠmambeahĠndi nĠnĠhondi ranahambo hoeindĠhindanĠ-wanĠ hepünĠndahi-mboyei. RanĠ-moatükunĠ ra horombo yangĠrĠ manĠŋgoyosi, ŋga hapondan-ana moai nĠŋgo, ŋga asu süŋgunambo asükaindo tükündĠfemboe.

⁹ NdanĠ hoafi ndanana nindou düdi ai fifĠreandeimbi-mayu ranahamboane: MbĠro 7 ranahandi siĠsami ranana Ġfifi wafuyo asu nĠmorehi-mayo ranai ranĠwami nĠmarĠ arandi. Asu ranĠ-moatükunĠ ra adükari bogorĠ nindou 7 amboan-anemo.

¹⁰ Ranane asu hondahüyafundeimbi (5) adükari bogorĠ nindou yĠfĠmemo-anemo mamĠ ai mbamarü asu ŋgorü ai awi moai bogorĠmbofi tüküfiyu. Tüküfekoate-mayu ranai tükĠndĠfiyuwanĠ ai moanĠ akĠdou bodĠfohü yangĠrĠ nüŋgumbui.

¹¹ Sapo nĠmambeahĠndi nĠnĠhondi horombo manĠŋgo-yosi, ŋga asu hapondanĠ ana moai nĠŋgo. Ai-anĠmbo ahandĠhoarĠ ranana 8 noufimbi bogorĠmbo-ndĠfemboesi, ŋga asu aiana sapo nĠnĠhondi 7 ranambeahĠnd-ane. Ŋga asu ahambo ana süŋgunambo God ai moaruwaimbo-ndearümbui.

¹² Sapo 10 daburüdüĠmbi hoeimarowandĠ ranana 10 adükari bogorĠ nindou-yomo asu ai awi moai muŋguambo moatükunĠ ĠfifandĠyo hombo ra piyomo houmbo Ġfifandundi. Ŋga ahamumbo amboanĠ God ai ŋgĠnĠndi dagapurĠmbui. BodĠfohü nĠmambeahĠndi nĠnĠhondi-mayo ra-babĠdĠmbo adükari bogorĠ nindoumbondafu Ġfifandu nĠŋgomboemo.

¹³ BogorĠ nindou ranahamundi ratüpurĠ hohoanĠmo ranana moanĠ mam-ane. Rananemo ai ahamundi ŋgĠnĠndi asu ndürĠ adükari ra nĠmambeahĠndi nĠnĠhondi ranahambo masabudo.

¹⁴ Ai Sipsip NĠmorĠ ranĠ-babĠdĠmbo yifiarĠ-ndĠmboemo. Ŋga asu Sipsip NĠmorĠ ai yifiarĠ ra taborĠndi-hoembui. Aiana adükari-yomondi adükari-ani asu adükari bogorĠ-yomondi adükari bogor-ani. Asu ahandĠ nendi ranaheimboya mborai mehündüra tükĠmehinda wand-anei yahu kafaore ĠnĠŋgi-mareandüra ahandĠ hoafi süŋguarĠhind-anĠmbo yifiarĠ ra taborĠndi-hehimboyei,” mehu.

¹⁵ SünambeahĠndi nendi ai asükaiyu wambo hoafĠyundĠrühĠ yahuya, “NindowenihĠ birabirĠyo-randeimbi nĠmorehi nĠmarümbi hoe se hoeimarowandĠ ranana nindou-anei. Ai muŋgua ĠfifĠhündi, muŋgua fi-hoearĠ, muŋgua mamami hoafümbi asu muŋgua nindou afĠndi mafandĠhindĠ ranĠyei.

¹⁶ Se 10 daburüdümbi nímambeahíndi nínihondi hoeimarowandi ai-anímbo nímorehi ranahambo yíboaruko-ndíhindühi ahandi níne napo ahambo sowahi engoro ra mbiríboadi-hindühi hoeari híríboadi-hindoani asu safi yangíri nímándímboe. Rananímbo asu ai ahandi fisafi ra dagüdindowohü hai-ambe muṅguna mandíhimboyei.

¹⁷ Rani-moatükuni ra God ahandíhoariyu ahamundi ṅgusüfoambe refembo hoanímbo masagapuri raniyo asu ahamundi-mayo ṅgíníndi ra nímambeahíndi nínihondi ranahambo masabudo. Ai muṅgua hífi ra híbadiyo hombo God ai ahandi hoafímayu süngu muṅgua moatükuni aníhondü tüküfemboayo rani si tüküfe símboani.

¹⁸ Nímorehi se hoeimarowandi ranana adükarí ṅgoafi sapo hífi níníndi adükarí bogorí nindou ranahamumbo hífandapuri arandi raniyo,” mehu.

18

God ai Babiron ṅgoafi Adükarí ra moaruwaimbo-mareandi

¹ Rani-moatükuni ranai refehayamboyoane, sünambeahíndi nendi ṅgorü ranai sünambeahíndi tüküfi makusuwa hoeimaríhiní. Ai ṅgíníndi hamíndi hondüyu haya asu ahandi ṅgíníndi hamíndi si ranambo muṅguambo hífi ra si boakíma-foareandi.

² Asu ai puküna hoafiyuhü yahuya,

“Adükarí ṅgoafi Babiron ai hífi níní pímayo! Ai hífi níní pímayo!

Ai moaruwai nendi ranahei ṅgoaf-ane.

Rani-poanímbo rani-poanímbo moaruwai ndu ranai-amboani ranihü amarei.

³ Nímorehi Babiron rani-babídímbo muṅguambo nindou ranai moaruwai hoanímomemo

nindou ai wain hoe símíndímbo houmbo mamíkarí hohoanímomemo nou.

Muṅguambo adükarí bogorí nindou hífi ndaníhündambo amboani ai-díbo moaruwai hohoanímomemo.

Asu kakí semíndi ratüpurí ratüpuríyomo-rundeimbi nindou amboani

ahandi-mayo moaruwai hamíndi hohoanímbo rani-fihíndi kakí afíndi

sowandümo houmbo

kakí afíndeimbi nindou tüküme fundi,”

mehu.

⁴ Raniyo asu hoafi mamí sünambeahíndi makosowa hímboríyahane, ai yare hoafiyowohü yahoya,

“Wandi nindou se ṅgoafi ranambeahíndi aboedühi tüküyahi!

Se ai moaruwai hohoanímoyo rani-süngu-ndíhimboyei, ṅga yowaní.

Asu se ai tíṅrífo asemíndo ranambe-ndahimboyei, ṅga yowaní!

⁵ Ahandi moaruwai hohoanímbo ratüpurímoyo ra nímoamo sünü ṅgasünde-amboane.

Ranane asu God ai nímorehi ranahandi moaruwai hamíndi hohoanímbo ranahambo moai mítaníramüdu.

⁶ Ai síheimbo ramareandüri rani-símogodühi símborí se ahambo randíhíndi.

Nímorehi ranai sapo muṅguambo moatükuni moaruwai ramareandi rani-símogodühi nandíhi ndahüdo.

Nímorehi ranai síheimbo wain hoe ra ṅgíníndi hamíndi kare masagadürímbo

asu se ahambo wain yimbumbore ṅgíníndi hamíndi kandíhi ndahüdo.

⁷ Nímorehi ranai ahandi boríyohü asu napo afíndeimbi-mayo rani-símogodühi

ahambo asübusi afíndi ndahüdoani aranímbeyo-wamboane.

Ai ahandi fi raniímbo boríyohü yahoya,

‘Roana adükarí bogorímbo-yaheamboanahi nda amaríhi!

Ro ṅgírí araníndahi, ṅga waní,’ meho.

⁸ Raniímbo-hündambo-anímbo awi ṅgorü-símboani ana ahambo moaruwai hamíndi moatükuni,

masime, arani-hoafi, sesi-koate nimar, muŋguambo rani-moatükun ranambo
nikonda digemboe.

Asu hai ahambo tikirindamboe

sapo Adükar God ai-animbo ahambo yibobondeambui ai nginindi hamind-ani.

⁹ Hifi ndanihündambo adükar bogori nindou-memo ranai nimorehi rani-
babidimbo nimorehi sisihimo-yomondühi ai moani moaruwai hamindi afindi
sowandümo maningomo. Ranimbo-hündambo-animbo adükar bogori nindou ranai
nimorehi ranahambo hai tikirandühi ranahandi hasheimi ahafo ranahambo
hoeindundani-wani aranindimondühi ngusüfohu war purükündümboemo.

¹⁰ Nindou ranai anguni safi ahandi fikim ningokoate ningomboemo sapo ai asübusi
ranambefembo yihimbombo. Asu ai hoafindomondühi animboya,

‘Hipoanimoembou-ane! Hipoanimoemou-ane!

Babiron ngoafi adükar ra!

Se ngoafi adükar hamindi-yafi hawa asu nginindi hamind-anafi!

Nimehinou God ai sishambo tihirifo saganinimboani,’

mehomo.

¹¹ Hifi ndanihündambo nindou kaki semindimbo ratüpur ratüpuriyomo-
rundeimbi-memo ranai-amboani ahambo aranindimboemo sapo nindou ahamundi
napo ra semindimbo wanimewambo.

¹² Sapo ahamundi napo ranana ini nda: gor, sirfa, nimoie kaki adükar hamindifih
semündümbi, aboedi hamindi yaman, kifohi hoeari nginindi aboedi, rani-poanimbo
hoeari hamburi, sirika nginindi hoeari. Asu rani-poani nimi fisinjarü aboedümbi,
muŋguambo aboedi moatükun erefan yahafinambo nafyo-weimbihündi, muŋgu
moatükun nimi kaki afindifih pemiyoweimbihündinambo nafyo-weimbihündi.
Asu nginindi kapa bras, ain asu nimoie aboedi sürü-sürüyo-weimbinaambo nafyo-
weimbihündi.

¹³ Asu bidifiri napo yahurai. Sesi fisinjarümbi moatükun sinamon, kosendi mbai,
fisinjirümbi mbimbirai, wowondümbi moatükun aboedi fisinjirümbi, sanda, wain,
sesimbo wer, kifohi praua asu nimbandi praua, burmakau, sipsip, hos, ahandi
nimarifondi kameih, nindou kaki-koate ratüpuriyomo-ndeimbi asu nindou yifi-
arambe sowandümo-ndüreimbi muŋguambo moatükun ra ngiri asukai pemindomo.

¹⁴ Kaki semindimbo ratüpuriyomo-rundeimbi ranai nimorehimbo
hoafiyomondowohü yahomoya, ‘Muŋgu aboedi moatükun se shoefi hawa wand-
ane masafi ranana ndeara sishambo hininjireanini haya dibonapi-mefeyo. Asu
muŋguambo aboedi sesi kaki afindifih semündümbi asu muŋguambo yihuruyimindi
napo aboedi shafi menjoro-mayo ranamboani ndeara sishambo hininjireanini haya
awarimarhoayo. Asu muŋguambo rani-moatükun ra ngiri se yahurai asükaindafi
hoeindowandi,’ mehomo.

¹⁵ Sapo kaki semindi ratüpur ratüpuriyomo-rundeimbi ai adükar ngoafi ranihü
ningomombo rani-fihindi kaki afindeimbi-memo ranai ngoafi ra anguni safi
ningomboemo ai afindi tihirifo asemindo ranambefembo yihimbombo wambo.

¹⁶ Nga asu aiana araniyomondühi afindi hohoanmomemo. Ai randu hoafi-
ndimondühi animboya,

‘Hipoanimoembou-ane! Hipoanimoembou-ane! Adükar ngoafi ra.

Horombo ai kifohi hoeari aboedi, rani-poanimbo hoeari hamburi yihuru-
ramindi,

asu gor, nimoie ranambo nafyo-weimbi moatükun, aboedi hamindi yaman
yihururamindi raraora-hayambo maningomayo-ane!

¹⁷ Asu nimehinou muŋguambo aboedi nginindi moatükun ra awarimarhendi!”
mbisimboemo.

Munḡuambo sip sowandümo homo-rundeimbî, nindou sipambe fareahi ḡgorü ḡgoafîni hei-rîhündei, sipambe nîmarîmombo, sip ranahambo hîfandîru homo-rundeimbî asu nindou dîdemo sîrîwara-ambe kakî semîndî ratûpurî ratûpurîyomo-rundeimbî nindou munḡuambo ai Babiron ḡgoafî ranî-kîmî nîḡgo-koate anḡuni-safi manîmboei.

¹⁸ Rananîmbo asu ai Babiron ranahambo hai imaminambo tîkîrîrandühi hasîheimî ahafo ranahambo hoeirîhindanî mayowa hasîhei-mayei. 'Moai ḡgorü ḡgoafî adûkarî Babiron yahurai nanḡo!' masei.

¹⁹ Ai ahei mbirowami dîdîbudî pütîyahindühi arani-hîmboahoyeihi seiya, 'Hîpoanîmboembou-ane! Hîpoanîmboembou-ane! Babiron ḡgoafî adûkarî!

Moaruwai hamîndî ahambo tükîmefeyo.

Nindou dîdemo ai sip sîhoundeimbî-memo ranai sîrîwara-ambe sowandümo homondühi

kakî afîndeimbî nindoumbo-yafu tükîmefundî ḡgoafî ranahandî kakî afîndî ranambo!

Asu munḡuambo moatükunî afîndî ahandî ra awarî-marîhoayo,' masei.

²⁰ God ai Babiron ranahambo moaruwaimbo-mareandî ranîmboane asu sünü se-anafî, Godîndî nindou se-anei, Kraisîndî hoafî sowandümo homo-rundeimbî nindou-anemo, Godîndî hoafî hoafîyomo-rundeimb-anemo munḡuambo se hîhîfî-hîhîfîndei.

God ai ahambo tîḡrîfo masagado sapo sîmborî sîheimbo ramareandürî süḡgumbo," meho.

²¹ Ranîyu sünambeahîndî nendî-mayu ranai wit nokoyo-rambo nahurai afîndîkokoe nîmoei semündü botîre haya sîrîwara-ambe pireandühi hoafîyuhü yahuya,

"Ndahurai-anîmbo Babiron ḡgoafî adûkarî ranamboanî pukûna pindîfeyowanî gadowohümbö ḡḡrî asükaindo hoeindîhindî.

²² Babiron se, nindou gita fandu, heirüdei, mbonî faifaindîmo

asu inafaindîmo rarao-ndundanî

sîhafî mbusümo ḡḡrî nindou ai asükaindei hîmborîndei ndühündî!

Ranî-poanîmbo ratûpurîyomo-rundeimbî ai

sîhafî mbusümo ranî ratûpurîndîmo ndunda ḡḡrî asükaindo hoeindîfeyo.

Asu wit nîkombo nîmoei ranai ḡḡrî asükaindo

sîhafî mbusümo wit nîkondandühi hoafîndowanî hîmborîndei ndühündî.

²³ Asu sîhafî mbusümo ḡḡrî asükaindo

ram hai ranai sindoanî hoeindîfeyo.

Sîhafî mbusümo nîndouwenihî ai nîmorehî semîndîmboayu-ane

asu nîmorehî ai nîndouwenihî semîndîmboayo-ane

hoafî ra ḡḡrî asükai tükündîfeyowanî hîmborîndo ndandî.

Sîhafî kakî semîndîmbo ratûpurî ratûpurîyomo-rundeimbî nindou ranai ana

munḡuambo hîfî ranahambo ḡḡsündu houmbo ndeara moanî ḡḡnîndî hamîndî hond-anemo.

ḡḡa asu se sîhafî tîbagî ḡḡnîndî ranamboyafî munḡuambo hîfîhündî nindou ranaheimbo wosîhoafî hoafî-mayafîndürî!

²⁴ Godîndî hoafî hoafîyomo-rundeimbî-yomondî horî asu Godîndî nindou ranahei horî ranai Babiron ḡgoafî ranîhü meḡgoro.

Yînî, sapo nindou aheimbo ai hîfî ndanîhü hîfokoa-mareandürî ranahei horîyo ḡgoafî ranîhü meḡgoro,"

mehu.

19

Babiron ḡgoafî ranai moaruwaimbo-mefeyowa nindou ai ranîmbo hîhîfî-hîhîfîmayei

¹ Ro nindou afɪndɪ sɪnambeahɪ hoafɪ pukɪna kamarɪhehinda hɪmborɪmayahɪ. Ai rarɪhi hoafɪyeihɪ seiya,

“God ai sɪhefɪmbo aboedambo-reamuneimb-ani.

Ndɪrɪ adɪkarɪ asu muŋguambo ŋgɪnɪndɪ ranana sɪhefɪ God ranahandɪ yangɪr-ane!

² God ai anɪhondɪ asu mbumundɪ hohoanɪmo sɪngure nindoumbo yɪbobore arandɪ. Nindowenihɪ bɪrabɪryo-randeimbɪ ranai muŋguambo nindou ranaheimbo ahandɪ nindowenihɪ bɪrabɪrɪ hohoanɪmo ranambo moaruwaimbo-mareandɪrɪ.

God ai nɪmorehɪ ranahambo sɪmborɪ tɪŋɪrɪfo masagado

nɪmboe ai Godɪndɪ ratɪpurɪyomo-rundeimbɪ nindou hɪfokoamarɪpurɪ ranɪmbo-hɪnda,”

masei.

³ Asɪkaiyei ai pukɪna hoafɪyeihɪ seiya,

“Godɪmbo adɪkar-ani yahomboane!

Hai Babiron ŋgoafɪ adɪkarɪ ranahambo tɪkɪrarandɪ ranahandambo hasɪheimɪ ranai moanɪ yare koadɪrɪmbo-koadɪrɪmbo ahafo,”

masei.

⁴ Ranɪyo 24 boagɪrɪ asu yangɪrɪ nɪŋgoweimbɪ moatɪkunɪ ranai hɪfɪnɪ pɪtɪpɪyei nɪmareimbo God sapo ahandɪ adɪkarɪ bogorɪ nɪmarɪfondɪ ranɪwamɪ amaru rana-hambo hohoanɪmo yahɪndowohɪ ŋgusɪfo pamarɪhorɪ. Ai rarɪhi hoafɪyeihɪ seiya,

“Godɪmbo adɪkar-ani yahomboane! Nga anɪhondɪ-ane!”

masei.

⁵ Ranɪyo asu adɪkarɪ bogorɪndɪ fondɪ-mayo ranambeahɪndɪ hoafɪ ranai tɪkɪfeyowohɪ yahoya,

“Muŋguambo nindou, Godɪndɪ ratɪpurɪyei-rɪhɪndeimbɪ se sɪhefɪ God ranahambo aboed-ani mbɪsei.

Moanɪ nindou-aneɪ asu ndɪreimb-aneɪ se muŋguambo ahambo aboed-ani mbɪsei,” meho.

Sipsip Nɪmorɪ ai nɪmorehɪhɪfɪhɪ sesɪ afɪndɪ tɪkɪmefeyo

⁶ Ranɪyahɪ asu nindou afɪndɪ fandambo yanggorombo hoafɪ afɪndɪ tɪkɪfembo nahurai hɪmborɪmayahɪ. Ranɪ-moatɪkunɪ ranai ana sapo hoe amɪndɪrɪ yɪgɪdayo nahurai hɪmboyo asu nɪmoamondɪ hoafɪ mbuayo nahuraiyo tɪkɪmefeyo. Ro hɪmborɪyaha ai rarɪhi hoafɪyeihɪ seiya,

“Godɪmbo adɪkar-ani yahomboane!

Sapo Adɪkarɪ God sɪhefɪ ai muŋguambo ŋgɪnɪndɪ ra hɪfandarandɪ!

⁷ Haponda awi sɪhɪrɪ hɪhɪfɪ-hɪhɪfɪndefɪhɪ adɪkar-ani mbɪsefɪmboane.

Sapo Sipsip Nɪmorɪ ranai nɪmorehɪ semɪndɪmboayu ranɪ si ra ndeara tɪkɪfemboane.

Asu ahandɪ nɪmorɪrehɪ ranai ndeara nafɪramɪ-ndɪmboane amaro.

⁸ God ai nɪmorehɪ ranahambo moanɪ aboedɪ hamɪndɪ hoearɪ hɪmboarambe forɪhoaiweimbɪ gɪdɪfembohɪnda sagadomboani,”

masei. (Sapo hoearɪ aboedɪ ranana Godɪndɪ nendɪ mbumundɪ ratɪpurɪ ho-hoanɪmoayeɪ ranahandɪ sɪsamɪ nahurai-ane.)

⁹ Ranɪyu asu sɪnambeahɪndɪ nendɪ mamɪ ai hoafɪyundɪrɪhɪ yahuya, “Se ra sɪrɪ papɪrandɪhɪ anɪmboya, Sipsip Nɪmorɪ ai nɪmorehɪ semɪndɪhɪ sesɪ afɪndɪ sesesɪ-mayeɪ ranambe God ai nindou ranaheimbo se dɪgɪsi mehɪndɪrɪ ranai ana hɪhɪfɪ-hɪhɪfɪmbeɪyei-amboane.” Asɪkaiyu yare hoafɪyundɪrɪhɪ yahuya, “Ndanɪ hoafɪ ndanana Godɪndɪ anɪhondɪ hoafɪ hond-ane,” mehu.

¹⁰ Ranɪyahɪ asu ro ahambo hohoanɪmo-mbohɪnda yɪrɪ yɪmbu pusɪrɪhe mamarɪhɪ. Nga ai hoafɪyundɪrɪhɪ yahuya, “Refepoanɪ! Ro-amboanɪ se asu sɪhafɪ wandafɪ babɪdɪmbo sɪhɪrɪ Sisasɪndɪ-mayo hoafɪ anɪhondɪmbo-rɪhɪndeimb-aneɪ. Nga se

Godimbo yangir-animbo hohoanimo pandi-wori. Hoafi Sisas weindahimareandi ranai nindou nginindi sagapur arandi Godindi hoafi hoafimbohünda,” mehu.

Nindou kifohi hosi-wami mamaru

¹¹ Ranıyo asu ro himboyahane, sünambe yipuri ranai sübüdihoi yangrowohüyo hos kifohi ranai manıngowa hoeimarıheandı. Hos semündü hu-randeimbı nindou ranıwami mamaru ranahandı ndürı ra yahurai-ane: ‘Ratüpurı ndore hıfanda-randeimb-ani’. Asu, ‘Anıhondü hohoanimo süngure-randeimb-ani’. Sapo ai nindou ranaheimbo yıbobofe asu yıfiarı hohoanimo ra ai moanı mbumundi hohoanimo megoro ranı-süngu-ani rawareandı.

¹² Ahandı himboarı ana hai nahurıyowohüyo asu adükarı bogorı nindou-yafe at afındı ahandı mbıroambe nınoumayo. Ahandıfihı ndürı sürü pefe hınıngıfeyowa mapaiaro ranahambo nindou amurı ai moai fıfırıfeyo, ıga moanı ahandıhoarı yangir-ani fıfıreamboayu.

¹³ Ai hoandarı hoarı magüdeandı ranana hor-ambe foefe himındümbıyo magüdeandı. Ahandı ndürı ranana, ‘Godındı Hoaf-ane.’

¹⁴ Ranıyomo asu sünambeahındı ami ranai kifohı hoarı moanı aboedı hamındı ra fıhü yihururüdümo houmbo kifohı hosi-wami nınouyomo houmbo ahambo süngumarürı homo.

¹⁵ Muıguambo fıfı ranaheimbo fıfınambo-fendürımbı ami-yomondi pisao nahurai yihümındı hamındı ahandı yahamonafı tüküfe mbumarandı. Ai ain nımınımı ranambo-anımbı muıguambo fıfı ranahambo hıbadambui. Rananımbı asu ai wain hoe boboe ra wain boboembo fondi ranambe tınarınambo bubütükündambui. Ranımoatükunı ranana sapo God muıguambo nginındı hıfandandeimbımayu ranahandı muıguna moaruwai hamındı nginındı hohoanimo ranane.

¹⁶ Ahandı hoandarı hoarı-mayo ranıfihıyo asu ıgehurıfihıyo ndürı ra sürü pefe hınıngıfeyoanı mapaiaro. Ndürı ranai yare hoafıyowohü yahoya, “Bogorı nindou-yomondi Bogorı asu adükarı nindou-yomondi Adükar-ani,” meho.

¹⁷ Ranıyahı asu himboyahünda sünambeahındı nendı ranai hüfıhamındı fıhı botıfı manııguwa hoeimarıhını. Ranıyu asu ai ndu sünü wafusıfohü youmemo rana-hamumbo puküna hoafıyupurühı yahuya, “Godındı adükarı sesesı ndanıfihı mborai sıfomo fandu mamühıyafu!

¹⁸ Mborai sıfomo adükarı bogorı nindou-yafe safı, ami bogorı-yomondi safı, nginındı nindou-yomondi safı, hos safı, asu hos sowandümo homo-rundeimbı-yomondi safı, ra muıguambo sowasümo. Muıguambo nindou-yafe safı, moanı ratüpurıyomo-rundeimbı nindou-yomondi-mayo asu kaki semındı ratüpurıyo-rundeimbı-yomondi-mayo, adükarı nindou asu akıdou nindou-yomondi-mayo safı ra muıguambo sowasümo,” mehu.

¹⁹ Ranıyahı asu himboyahünda, nımambeahındı nınıhondı asu adükarı bogorı nindou fıfı ndanıhünda ahei amiyomo ranai fandu gugurımarunda hoeimarıheandı. Nindou sapo kifohı hosi-mayo ranıwami nımarümbı semündü ahu ranani asu ahandı ami rananemo ranı-babıdımbo yıfiarımbı ranai fandu gugurımarundı.

²⁰ Nımambeahındı nınıhondı-mayo asu Godındı hoafi tıkai hoafıyu-randeimbı nindou-mayu ranı-dıbo ai muıguambo tıkai hepünıfeimbı moatükunı rarıne-marınandı ranı-yımbumbo mbumarıpündümo. Nindou nımambeahındı nınıhondı-mayo ranahandı himboahü hepünıfeimbı moatükunı rarırandühı asu ranı hohoanimo sünguyu ai nindou ranaheimbo wosıhoaforı hoafıyundürı marandı. Ranıyei asu ai nımambeahındı nınıhondı-mayo ranahandı ndürı sahümündihı asu ai sısamı ranahambo hohoanimo parıhi marıhündı. Ranımboyo asu nımambeahındı nınıhondı-mayo ranıyo asu Godındı hoafi tıkai hoafıyu-randeimbımayu ranıyu

ahafan+imbo yang+ri n+mbafanda sowapündümo wafusü+ho hai sarfa n+moeinambo tik+ra-randeimb+mayo ranambe pimarup+ri.

²¹ Ran+yu asu nindou sapo kifoh+ hosi-wam+ n+marümbö ahand+ yahamo pisao yihüm+ndi tüküfe mbumarand+ ranambo ami bod+mond+ ranahamumbo hifokoako-mafoareapur+. Ran+yo asu muŋguambo ndu ranai ahamund+ safi sahüsimbo bodo tük+mehind+.

20

Satan ai 1,000 h+mban+ karabusambe manüŋgu

¹ Ran+yah+ asu ro n+mböa h+mböyahünda sünambeah+ndi nendi mam+ ranai sünambeah+ndi tüküfi haya sapo hifi ambe ndih+ ragu hoeife-koateyo-randeimb+ rana-hand+ yipur+ ki asu sen n+mboreimbü waramberamündü makusüwa hoeimar+hini+.

² Ran+yu asu ai amoas+ri af+ndi ranahambo mbumaramündu. Amoas+ri ranai ana sapo horombod+di hondü-mayo-ane. Ai sapo muŋguambo nindou ranaheimbo papi+hoaf+randür+ hoan+gu-randeimb+ Satan-ani. Ran+yu asu sünambeah+ndi nendi-mayu ranai ahambo sen+nambo hüputüpur+herü mbura 1,000 h+mban+ h+n+ŋg+marir+.

³ Ran+yu ai ahambo hifambe ragu han+weimb+mayo ranambe pirira mahanu. Nafitambe pare mbura kinambo kik+re pap+ramünd+ yowan+imbo h+n+ŋg+mareandi+. Ranan+imbo ai muŋguambo hifi+hündi ranaheimbo ŋg+ri wos+hoaf+ri hoaf+ndundür+. Ahambo refi h+n+ŋg+fiyuan+ nün+gumbo 1,000 h+mban+ muŋguyo-ambe-an+imbo tükündüfi ak+dou yang+ri nün+gumbui.

⁴ Ran+yo asu bogori nindou-yafe n+mar+imbo fond+ ranai bur+mayowa hoeimar+heandi+. Fond+ ran+wam+ mamar+mo-memo ranahamumbo y+boboferambo ŋg+n+ndi masagapur+. Asu asükai sapo nindou Sisas+imbo asu God+ndi hoafi ranahambo an+hondümbö watapor+imbo-r+hü mar+hünd+ ran+imbo mb+ro kibod+ri-marandür+ ranahei yifafi hoeimar+heandi+. Asu aiana n+mambeah+ndi n+n+hond+mayo ranahambo ahand+ sisam+ kameih+ moai ŋgusüfo par+hindi+. Ahei gir+bod+ ham+ndüh+ asu war+hü n+mambeah+ndi n+n+hond+ndi ndür+ moai paiaro, ŋga wan+. Ai yang+ri tüküyahi bogori nindoumböyahi Krais-bab+di muŋgu-moatükun+ 1,000 h+mbanambe hifand+mar+hünd+.

⁵ Nindou amur+ yifi+mayeri ana moai yang+ramböyahi tüküyahindi+, ŋga ai rand+hi yifi yagodei ŋgeimbo 1,000 h+mban+ muŋguyo-ambe-an+imbo tükündahimboyei. Ranana wean+gurüh+ yifi+hünd+ botife-ane.

⁶ Nindou did+yei ai sapo wean+gurüh+ yifi+yeimb+ botife si ranambe bot+yahindeimb+ ana ai h+hifi-h+hifi+mbeyei-amboane. Ai God+ndi yang+ri-anei. Asükai yimbu noufimb+ yifi ranai ana ŋg+ri nindou ranaheimbo hifi+nambo-ndearü. Ai God+imbo asu Krais+imbo did+bafife-rambo nindoumbondahi n+mboeimboyei. Ranan+imbo ai Krais-bab+di+imbo n+mboeimbo 1,000 h+mban+ aho ranambe muŋgu moatükun+ ra hibad+hümboyei.

Satan ai muŋguna moaruwai-mboefiyu

⁷ Süŋgunambo 1,000 h+mban+ ra muŋguyo-ambe-an+imbo Satan+ndi karabus wor+ yipur+ ranai sübüd+goeodan+ asu ai moanambüh+ tükündüfimbui.

⁸ Asu ranan+imbo ai muŋguambo hifi+hü nindou bur+yei wakar+hindi ranaheimbo wos+hoaf+ri hoaf+yondür+imbo hoahoan+gu wak+ndeambui. Hifi ra ahand+ ndür+ Gok asu Magok-ane. Ranan+imbo Satan ai aheimbo muŋguambo yifiar+imbohünda ndemündündür+ mamüh+ guguründerümbui. Nindou af+ndi safi ranai ana moan+ s+ri+wara hoe-k+mi gudik+k+ri nahurai an+boadei.

⁹ Raniyei asu ai muṅguambo hifi ranihü hei Godindî nindou ser worambe aniboadei asu adûkarî ṅgoafi God ai hohoanîmoyu wakîmareandî ranaheimbo wakîmarîhindürî. Raniyo asu sünambeahîndî hai ranai kosîwohüyo nindou ranaheimbo hainambo tikîrîmarandürî.

¹⁰ Satan ai nindou ranaheimbo wosîhoaforî hoafi mayundürî ranîmboyu asu God ai ahambo wafusürîho hai sarfa nîmoeifihî mahoro ranambe pirira mahanu. Nîmambeahîndî nînihondî asu Godindî hoafi tikai hoafîyu-randeimbi nindou amboani haiambe manîmbafani. Rananîmbo ai muṅguambo nîmbî si aho ra koadürümbo-koadürümbo asübusîmbondîmo pîndîmondu ṅgomboemo.

Yîbobofe si tüküme Feyo

¹¹ Raniyo asu himboyahünda adûkarî bogorîndî nîmarîfondî kifohî ranai niṅgowohüyo asu ranîwamî nindou mamî ai mamaruwa hoeimarîhinî. Raniyo asu ai nîmaru-ambe ra hifi sünü ranai awarîhoehüyo asu moai asükaiyo hoeifeyo.

¹² Raniyahî asu himboyahünda yîfiyeimbi nindou ndüreimbi asu ndürü-koateimbi ranai bogorîndî nîmarîfondî haṅgîfoani burîmayeiya hoeimarîheandürî. Raniyo asu buk bîdîfirî ranai boare haya kurümayo. Asu yaṅgîrî niṅgombo buk amboani boare haya meṅgoro. Raniyo asu yîfiyeimbi nindou burîmayei ranaheimbo nîne-moatükunî ramarîhinda sapo buk kurümayo ranambe sürü pefemarandî ranî sîmogodühî aheimbo papi-hoafi ranai tüküme Feyondürî.

¹³ Raniyo asu muṅguambo sirîwara-ambe yîfiyei yaṅgoreimbi ranaheimbo sirîwara ai hîniṅgîmareandürî. Yîfiyo-rambo hohoanîmo asu yifiafi ṅgoafi ranambe yîfiyeimbi nindou kikîhîrîhümündî anîmboei ranaheimbo muṅgu hîniṅgîmareandürî. Raniyu asu nindou nîmarîfondî-wamî mamaru ranai nîne-moatükunî ai ramarîhindî ranî-sîmogodühî aheimbo papi-hoafîmarandürî.

¹⁴ Raniyo Yîfiyo-rambo asu Yifiafi ṅgoafi ranahafembo haiambe pimareapîra mahani fe. Wafusürîho haiambe ranana sapo asükaiyo yimbombofe yîfimbo moatükunî ranane.

¹⁵ Nindou dîdîyei ahei ndürî sapo yaṅgîrî niṅgombo bukîmayo ranambe pairîkoate-ayo ana, nindou ranaheimbo wafusürîho hai mahoro ranambe pimareandüra mahanei.

21

Hifi sünü sîmborî tüküme Feyo

¹ Ranî-moatükunî ranai refehaya-mboyowane, asu himboyahünda sünü hifi sîmborî ranai tüküme Feyowa hoeimarîheandî. Weṅgurühî sünü tüküfe hifi tüküfe-marandî ranai awarîhoeihüyo asu sirîwara amboani foerîkoate-mayo.

² Asu himboyahünda Godindî ṅgoafi sîmborî Serusarem ranai, sapo nîmorehî anamîndühîfembo ahandî anamîndî ranî-sowahî homboyaho haya rawefeyo nou yahurai refe-haya God sowahîndî tüküfe makosowa hoeimarîheandî.

³ Bogorîndî nîmarîfondî-mayo ranambeahîndî hoafi puküna hoafîmayowa himborîmayahî. Yare hoafîyowohü yahoya, “Hîmborîyei! Godindî worî hapoana nindou-babîdîmbo anango! God ai nindou-babîdîmbo nüṅguhü asu ahandî nendîndeimboyei. God ai ahandîhoarî nindou ranî-babîdîmbo anüṅgu anîmbo asu ai ahei Godî-ndümbui.

⁴ Ai nindou ranahei himboarambeahîndî arani-himboaho gedüherümbui. Rananîmbo yîfimbo hohoanîmo, asübusî, arani asu ṅgusüfo afîndî kife hohoanîmo ra ṅgîrî tükündîfeyo. Sapo ranana horombodîdî moatükunî awarîhoaimb-ane,” meho.

⁵ Raniyo asu nindou fondî ranîwamî mamaru ranai hoafîyuhü yahuya “Haponda ro muṅguambo moatükunî sîmborî rarîheandühanahî,” mehu. Asükai hoafîyundîrühî

yahuya, “Ndani hoafi ranahambo se sürü papindandi. Sapo hoafi nda ai anihondü hamind-ane, nga anihondumbo-ndihindi,” mehu.

⁶ Ran+yu hoafiyundirühi yahuya, “Munnguambo moatükun+ ai tüküfemboane! Roana horombonipoed-anahi asu süngunipoed-anahi, sapo weangurühidid-anahi asu bidifiranidid-anahi. Nindou düdi ai amindaninomboayu ana, nindou ranahambo ro yangiri ningoweimbi harihoe forihoeimbi nindou ranahambo moan+ ndahandoan+ ndümündumbui asu kakinambo semindi-koate ndahandomboyahi.

⁷ Nindou düdi ai yifarambeahindi tataboarifoare harihoei tükefiyu ana, ai wandi-mayo moan+ sai moatükun+ ra ndemündumbui. Ranan+ambo asu ro ahandi God+ndahan+ ai wandi n+mor+ndumbui.

⁸ Nga asu nindou didei yih+ambo-sis+iyahi-r+hündeimbi, anihondümbofe-koateyei r+hündeimbi, moaruwai hamindi ratüpur+yei r+hündeimbi, nindou hifokoar+hi-r+hündeimbi, n+moreh+ sis+h+moyomo-rundeimbi, nindowenihi b+rab+r+yei r+hündeimbi, t+bag+ru-rundeimbi, t+kai god+ambo hohoan+mo par+hi-r+hündeimbi, wos+hoafor+ hoaf+yei r+hündeimbi ahei n+ngofondi ranana, wafusüroho hai asu hai sarfa n+moei apoarambe ahoro ran+hü yagod+imboe. Ranana yimbu-noufimb+ yif+imbo moatükun+ane,” mehu.

Simbor+ Serusarem ngoafi

⁹ Sünambeahindi nendi dis 7 waramberünd+mo-ndeimbi ranahandambo mam+mayu ranai wambo-so God+ndi hürütü moend+fembohünda moaruwai hamindi moatükun+ foafusüfiyuan+ tüküfimb+mayo ra semündü haya makusu. Ai hoafiyundirühi yahuya, “Se sinif-an+ambo ro n+moreh+ anam+ndüh+fembo an+ngo Sipsip N+mor+ndi n+moreh ra nafuinda-han+n+mboyahi,” mehundi+r+.

¹⁰ Ran+yo asu wandi fiambe Yifiafi Aboedi ranai ng+n+ndi tüküfend+rüh+yah+ asu sünambeahindi nendi ranai wambo semündünd+r+ hif+ wafu n+moamo hamindi ran+wam+ mahafu. Ran+yu asu ai wambo Serusarem ngoafi adükar+ sünambe God sowahindi makoso ranahambo nafui-mayund+r+.

¹¹ Ran+yo asu God+ndi h+amboamupuimbo-randeimbi ranai si boak+mafoareandi. Asu ngoafi ranai sapo sürühoeimbi sospa n+moei kak+ af+ndi+fihi sem+ndi+ambo rahu-raiyo moan+ h+amboarambe for+for+hoeimbi hamindi-mayo.

¹² Ngoafi adükar+ ranai papi n+moamo hamindi+yo 12 nafitambe kem+ndi hin+ng+imefeyo. Ran+yo asu 12 sünambeahindi nendi ranai nafitambe ranahambo waran+ründümo houmbo hifand+marundi. Nafitambe ran+fihi Israer-yafe 12 sir+ ranahei ndür+ ra pap+mayo.

¹³ Nafitambe ranai gorügoan+n+gorügoan+n+re bur+mayo. Ng+mi ranai hüf+ham+ndi süfuan+ n+ngomo, ng+mi h+mboran+ n+ngomo, ng+mi ranai rahan+n+ h+mboran+ n+ngomo asu ng+mi hüf+ham+ndi hafuan+ n+ngomo marundi.

¹⁴ Adükar+ ngoafi ranahandi papi ranana 12 ng+n+ndi n+moeinambo ndih+ ragu samboefimb+yo. Ran+yo asu mamam+ ran+wam+ Sipsip N+mor+ndi hoafi sowandümo homo-rundeimbi 12-yomondi ndür+ ranai pap+mayo.

¹⁵ Sapo sünambeahindi nendi horombo wambo watapor+imbo-marand+r+mayu ranai gor+n+ambo nafiyoweimbi-hündi s+mongor+fe n+m+har+ ranambo adükar+ ngoafi nafitambe asu papi ra s+mongor+ fembohünda semündü haya manüngu.

¹⁶ Adükar+ ngoafi ranana munnguambo h+mbor+ ra moan+ s+mogodapo hamindi+yo. Ran+yu asu sünambeahindi nendi ranai s+mongor+ n+m+har+ masemündu ranambo s+mongo-reandane, ngoafi af+ndi-kokoeaiyo ahandi ra 2,200 kiromita tüküme+yo. Ran+yo asu ahandi s+mongor+ hoandar+ mahafu, h+mbor+ yimbu mahafe ranai moan+ s+mogodapo hoandar+mayo.

17 Asu papi nimoamo ranahambo amboani simonngo-reandane, mam 65 mita tükumefeyo. Rani simonngori ranana moani nindou simonngoru-rundeimbiyo sünambeahindi nendi-mayu ranai simonngorimareandi.

18 Ngoafi ranahandi papi ranana hamburi asu yangiri saspas nimoainambo papiyoweimbiyo. Nga ngoafi ranana moani gor sürühoembi yangir-ane nafiyoweimbiyo manango.

19 Adükari ngoafi ranana hifini ndihi God ai munguambo mamkarambo nimoai kaki afindihisi semündümbi-namboyo kore hininngimareandi. Weangurühi korimefeyo ranana hamburi asu yangiri saspas nimoaiyo, rani-kimi asüdabombü sapaia nimoaiyo, rani-kimi kifohi aget nimoaiyo, rani-kimi yangirasüfo emerar nimoaiyo.

20 Asu rani-kimi hamburi kiki-re kifohi kiki-re-randeimbi sadonikis nimoaiyo. Rani-kimi konirian nimoaiyo, rani-kimi krisorait nimoaiyo, asu rani-kimi ngorüpoanimo yangirasüfo berir nimoaiyo, rani-kimi anjüsühisafümbi topas nimoaiyo, rani-kimi krisopres nimoaiyo yangirasüfoyo anjüsühisafümbiyo-randeimbi. Asu rani-kimi asüdabombü haiasin nimoaiyo, bidifiranambo ana hamburi ametis nimoaiyo.

21 Nafitambe 12 ranana sapo 12 kifohi mbisihondiyo. Munguambo yipuri nafitambe ra mbisihondi mam-namboyo nafiyohinimefeyo. Ngoafi ranahandi munguambo nafi ranana gor hondünambo nafiyoweimbiyo hayamboyo hoehimbo nahurai-mayo.

22 Ro moai Godimbo hohoanimo-yondo-rambo wori fondarowa hoeirheandi. Sapo Adükari God Munguambo Nginindembi-mayu ranai-yu asu Sipsip Nimori ai ngoafi ranahandi Godimbo hohoanimo-yo-rambo worimefani.

23 Ngoafi raniwami hüfhamindi amoamo ahafandi si ra ngiri boakiboadneandi sapo Godindi himboamupuimbo-randeimbi si ranai ngoafi raniwami boakimafoareandi ranimbo-wambo. Asu Sipsip Nimori ranai-ani ngoafi ranahandi ram hai nou-ayu.

24 Rananimbo munguambo hifihündi ranai ngoafi ranahandi si rani-sungu ngeihü, asu munguambo hifihündi bogori ranai ahamundi nginindi napo ra ranihü ndowandümo tükündafumboemo.

25 Munguambo si aho ra nafitambe ranai ngiri pande ningo, nga sübüdhoai yagodi ngomboe. Sapo rani-simboani ana ngiri nimbini ranai yagodo.

26 Asu ngoafi adükari ranambe munguambo hifihündi-yafe yihuru asu aboedi napo nginindi ra ndemündündüri keboemboe.

27 Nga nine-moatükuni moaruwai-ayo, asu yikoarifo hohoanimo-yo-randeimbi asu wosihofori hoafiyorandeimbi, munguambo ranana ngiri ngoafi ranambe keboehi ngei. Sapo Sipsip Nimorindi koadürümbo ningo-bu buki-mayo ranambe ahei ndüri pamareandüri ai-yangiranimboke-boehi ngüsimboyei.

22

Yangiri ningombo hoe asu nimi

1-2 Ranaiyu asu sünambeahindi nendi-mayu ranai hoe afindi yangiri ningombo nimindi ra wambo nafuimayundiri. Hoe ra himboarambe mupui fori wakireandeimbi-ane. Hoe ranana sapo God asu Sipsip Nimori ranahafandi nimari-fondi-mayo ranambeahindi tükufe hayamboyo ngoafi nafi bogori rani mbusümondühi mafoero ho. Asu hoe rani himbori-kimi yangiri ningombo nimi ranai ngorügoanini-ngorügoanini burimayo. Nimi ranai mam himbanambe 12 hisiyowohü asu moani mamami amoamo hisiyorandi. Asu nimi ranahandi emündü ranana munguambo hifihündi ranaheimbo aboedambofendüri ramboane.

³ Asu n̄ine-moatükun̄i God ai ranahambo moaruwai-ane ehu ranana nḡir̄i ngoafi ranambe yagodo. Nga God asu Sipsip N̄imori ahafand̄i adükari bogor̄ind̄i n̄imari-fond̄i rani yanḡir̄i yagodoani asu God̄ind̄i ratüpur̄iyei r̄ihündeimb̄i ai ahambo hohoan̄imondeih̄i nḡusüfo pand̄ihor̄imboyei.

⁴ Ranan̄imbo asu ahand̄i nḡusümboari hoeind̄ihi-mboyei asu ahand̄i ndür̄i ra aheiḡir̄ibodi ham̄ind̄ifih̄i sürü pande hin̄inḡindeambui.

⁵ Asu ranan̄imbo nḡir̄i n̄imb̄i asükaindo tükünd̄ifeyo. Rani-mbo-an̄imbo nḡir̄i ram asu hüfiham̄ind̄i ranai si boak̄iboadeand̄i. Sapo Adükari God ai-an̄imbo ahei sindumbui. Asu nindou ranai adükari bogor̄i nindoumbondahi koadürümbo-koadürümbo hibadühi n̄geimboyei.

Sisas ai nḡir̄i amitata kudu

⁶ Raniyu sünambeah̄ind̄i nend̄i ai hoafiyund̄irüh̄i yahuya, “Ndan̄i hoafi ndanana an̄ihond-ane, nga an̄ihondümbo-mb̄ir̄ihindamboane. Nga Adükari God, sapo ahand̄i hoafi hoafiyomo rundeimbi ranahamumbo ahand̄i Yifiafi masagapuri ranai ahand̄i sünambeah̄ind̄i nend̄i ranahamumbo koamar̄hepur̄i. Asu ai sapo God̄ind̄i ratüpur̄i ratüpur̄iyei-r̄ihündeimb̄i ranaheimbo nin̄i-moatükun̄i n̄imai ham̄ind̄i tükümand̄ife ranahambo nafuimbohünda koamar̄hepur̄i,” mehu.

⁷ Sisas ai hoafiyuhü yahuya, “Awi himbor̄i-yei! Ro nḡir̄i amitata tükündaheand̄i. Nindou düdi ai buk ranambe süngunambo tükifembo hoafi sürü papi-mayo ranahambo himbor̄iyeh̄i süngur̄ihi r̄ihündeimb̄i-mayei ranai ana h̄ih̄ifi-h̄ih̄ifimbeyei-amboane!” mehu.

⁸ Ro Son rani-moatükun̄i ra himbor̄iya hoeir̄iheamboanah̄i. Asu ro rani-moatükun̄i ra himbor̄iya hoeir̄ihe raraor̄ih̄i heheambo sünambeah̄ind̄i nend̄i wambo nafui-mayund̄ir̄i ranahand̄i yiri-kim̄i piya n̄imar̄imbo ndeara ahambo hohoan̄imoyondowohü nḡusüfo pefimbo yanḡir̄imayah̄i.

⁹ Nga asu ai wambo hoafiyund̄irüh̄i yahuya, “Yowan̄i, se refepoan̄i! Roana sapo sihaf̄i mam̄i ratüpur̄iye r̄ihoandeimb̄i wandaf-anah̄i. Asu roana sapo sihaf̄i apodoho wandaf̄i-mam̄i God̄ind̄i hoafi hoafiyomo-rundeimbi-memo rananemo asu mun̄guambo nindou buk ndanambe hoafi en̄goro ranahambo himbor̄iyeh̄i mbur̄ihü rani-süngur̄ihindeimb̄i ranahei wandaf-anah̄i. Nga God̄imbo-an̄imbo hohoan̄imondaf̄indowohü nḡusüfo pand̄iwor̄i,” mehu.

¹⁰ Asükai hoafiyund̄irüh̄i yahuya, “God̄ind̄i süngunambo tükifembo buk ndanambe apaiaro ra se yowan̄i d̄ibonap̄ifeh̄i gabud̄ife-poan̄i. God ai mun̄guambo rani-moatükun̄i ranahambo refemboayu ra ndeara akim̄i tüküfembo yanḡir̄i-ane.

¹¹ Rani-mboane asu moaruwai hohoan̄imoyu-randeimb̄i ranai moan̄i moaruwai hohoan̄imo rani-süngu-mb̄ireand-amboane. Asu moaruwai ham̄ind̄i hohoan̄imoyu-randeimb̄i ranai moaruwai ham̄ind̄i hohoan̄imo süngu-mb̄ireand-amboane. Asu mbumund̄i hohoan̄imoyu-randeimb̄i ranai mbumund̄i hohoan̄imo süngu-mb̄ireand-amboane. Sürühoeimb̄i hohoan̄imo süngureandeimb̄i ranai sürühoeimb̄i hohoan̄imo süngu-mb̄ireand-amboane,” mehu.

¹² Sisas ai yare hoafiyuhü yahuya, “Awi se himbor̄iyeh̄i! Ro nḡir̄i amitata tükündaheand̄i! Ro tak̄in̄i moatükun̄i ndaham̄ind̄i tükündahe-amboyah̄i. Ranan̄imbo düdi ai nin̄i-moatükun̄iyo ramareand̄i rani-simogodühi ndeheamboyah̄i.

¹³ Roana horombon̄ipoed-anah̄i asu süngun̄ipoed-anah̄i. Ro wean̄gur̄üh̄id̄id̄-anah̄i asu b̄id̄if̄iran̄id̄id̄-anah̄i. Roana wean̄gur̄üh̄id̄id̄i hondüyu asu sünjud̄id̄i hondüya-r̄ihandeimb̄i-anah̄i

¹⁴ Nindou d̄id̄iyeh̄i ahei hoear̄i-mayo ra boboer̄ihünda aboed̄i simbor̄i afisaho-koate tüküfeimb̄i-mayeh̄i ranai ana h̄ih̄ifi-h̄ih̄ifimbeyei-amboane. Aiana sapo yanḡir̄i

nɪŋgoweimbɪ nɪmɪ-mayo ranahandɪ hɪsɪ ra moanɪ hɪmbo-koate dagüdihi asu adükari ŋgoafi ginɪri yipuri nafɪtambe-mayo ranɪ nafɪ keboehimboyei.

¹⁵ Nga asu moaruwai hamɪndɪ hohoanɪmoyeimbɪ nindou, tɪbagɪru rundeimbɪ, nɪmorehɪ sɪsɪhɪmoyomoru-ndeimbɪ asu nindowenihɪ bɪrabɪriyei rɪhündeimbi, nindou hɪfokoarɪhi-rɪhündeimbi, tɪkai godɪmbo süngurɪhi-rɪhündeimbi, nindou wosɪhoafori hoafɪyei rɪhündeimbi, ranai ana ŋgɪri adükari ŋgoafi nafɪtambe-mayo ranɪ-nafɪ keboehi ŋgüsi, nga ai moanambuhü nɪmboeimboyei.

¹⁶ Ro Sisas-anahɪ nda, wandɪ sünambeahɪndɪ nendɪ ranahamumbo koararɪ-heheapurɪ munɟuambo moatükunɪ ranahambo wandɪ nendɪ ranaheimbo wataporɪmbo-yondürɪmbohünda. Roana sapo Defɪtɪndɪ amao-mamɪ ranahei sɪrɪhünd-anahɪ tüküyahe anɪmboahɪ. Asu roana botɪbotɪ siambeahɪndɪ mupui-anahɪ,” mehu.

¹⁷ Yifiafɪ Aboedɪ ai Sipsip Nɪmorɪndɪ nɪmorehɪ ranɪ-dɪbo hoafɪyafehü safeya, “Se mborai sɪnɪfɪ,” masafe. Nindou düdi hɪmborɪnduhü ana, hoafɪnduhü anɪmboya, “Se mborai sɪnɪfɪ,” mbüsü. Nindou düdi ai amɪndanɪŋombonduhü ana, mbüsünu-wamboane. Nindou ai hoe sɪmɪndɪmbo hohoanɪmoayu ana, ai sünü yangɪri nɪŋgoweimbɪ hoe ra moanɪ mbüsümündu-wamboane.

Son ai nindou buk ndanambeahɪndɪ hoafɪ hɪmboraye ranaheimbo ahɪnɪ hoafɪmayundürɪ

¹⁸ Munɟuambo nindou ai Godɪndɪ hoafɪ sapo buk ndanambe engoro ranahambo hɪmboraye ranaheimbo ahɪnɪ hoafɪ nda ro Son-anahɪ asahandürɪ. Nindou düdi ai ahandɪ hoafɪ Godɪndɪ-mayo hoafɪ ranɪfɪhɪ pare haya hoafayu ana, God ai ahambo nɪne moaruwai moatükunɪ ai buk ndanambe refembo hoafɪmayu ra ahambo randeambui.

¹⁹ Asu nindou düdi ai bɪdɪfɪrɪ hoafɪ buk ndanambe raguanambo-areandɪ ana, God ai nindou ranahambo randiranɪ asu ŋgɪri sapo yangɪri nɪŋgombo nɪmɪ hɪsɪ-mayo ra dedu. Asu ŋgɪri Godɪndɪ adükari ŋgoafi buk nda ranahambo wataporɪmbo-marandɪ ranambe nünɟu.

²⁰ Nindou munɟu moatükunɪ ranahambo anɪhondumbo hoafɪmayu ai hoafɪyuhüya, “Ro ŋgɪri amɪtata tükündaheandɪ,” mehu.

Anɪhond-ane. Adükari Sisas, se mborai.

²¹ Adükari Sisas ai sɪheimbo munɟuambo moanɪ hɪpoambo-mbɪreandüramboane.

Read the New Testament daily

January

date	Scripture
1	Mat 1:1-2:12
2	Mat 2:13-3:6
3	Mat 3:7-4:11
4	Mat 4:12-25
5	Mat 5:1-26
6	Mat 5:27-48
7	Mat 6:1-24
8	Mat 6:25-7:14
9	Mat 7:15-29
10	Mat 8:1-17
11	Mat 8:18-34
12	Mat 9:1-17
13	Mat 9:18-38
14	Mat 10:1-23
15	Mat 10:24-11:6
16	Mat 11:7-30
17	Mat 12:1-21
18	Mat 12:22-45
19	Mat 12:46-13:23
20	Mat 13:24-46
21	Mat 13:47-14:12
22	Mat 14:13-36
23	Mat 15:1-28
24	Mat 15:29-16:12
25	Mat 16:13-17:9
26	Mat 17:10-27
27	Mat 18:1-22
28	Mat 18:23-19:12
29	Mat 19:13-30
30	Mat 20:1-28
31	Mat 20:29-21:22

February

date	Scripture
1	Mat 21:23-46
2	Mat 22:1-33
3	Mat 22:34-23:12
4	Mat 23:13-39
5	Mat 24:1-28
6	Mat 24:29-51
7	Mat 25:1-30
8	Mat 25:31-26:13
9	Mat 26:14-46
10	Mat 26:47-68
11	Mat 26:69-27:14
12	Mat 27:15-31
13	Mat 27:32-66
14	Mat 28:1-20
15	Mak 1:1-28
16	Mak 1:29-2:12
17	Mak 2:13-3:6
18	Mak 3:7-30
19	Mak 3:31-4:25
20	Mak 4:26-5:20
21	Mak 5:21-43
22	Mak 6:1-29
23	Mak 6:30-56
24	Mak 7:1-23
25	Mak 7:24-8:10
26	Mak 8:11-9:1
27	Mak 9:2-29
28	Mak 9:30-10:12

date	Scripture
1	Mak 10:13-31
2	Mak 10:32-52
3	Mak 11:1-26
4	Mak 11:27-12:17
5	Mak 12:18-37
6	Mak 12:38-13:13
7	Mak 13:14-37
8	Mak 14:1-21
9	Mak 14:22-52
10	Mak 14:53-72
11	Mak 15:1-47
12	Mak 16:1-20
13	Ruk 1:1-25
14	Ruk 1:26-56
15	Ruk 1:57-80
16	Ruk 2:1-35
17	Ruk 2:36-52
18	Ruk 3:1-22
19	Ruk 3:23-38
20	Ruk 4:1-30
21	Ruk 4:31-5:11
22	Ruk 5:12-28
23	Ruk 5:29-6:11
24	Ruk 6:12-38
25	Ruk 6:39-7:10
26	Ruk 7:11-35
27	Ruk 7:36-8:3
28	Ruk 8:4-21
29	Ruk 8:22-39
30	Ruk 8:40-9:6
31	Ruk 9:7-27

date	Scripture
1	Ruk 9:28-50
2	Ruk 9:51-10:12
3	Ruk 10:13-37
4	Ruk 10:38-11:13
5	Ruk 11:14-36
6	Ruk 11:37-12:7
7	Ruk 12:8-34
8	Ruk 12:35-59
9	Ruk 13:1-21
10	Ruk 13:22-14:6
11	Ruk 14:7-35
12	Ruk 15:1-32
13	Ruk 16:1-18
14	Ruk 16:19-17:10
15	Ruk 17:11-37
16	Ruk 18:1-17
17	Ruk 18:18-43
18	Ruk 19:1-27
19	Ruk 19:28-48
20	Ruk 20:1-26
21	Ruk 20:27-47
22	Ruk 21:1-28
23	Ruk 21:29-22:13
24	Ruk 22:14-34
25	Ruk 22:35-53
26	Ruk 22:54-23:12
27	Ruk 23:13-43
28	Ruk 23:44-24:12
29	Ruk 24:13-53
30	Son 1:1-28

date	Scripture
1	Son 1:29-51
2	Son 2:1-25
3	Son 3:1-21
4	Son 3:22-4:3
5	Son 4:4-42
6	Son 4:43-54
7	Son 5:1-23
8	Son 5:24-47
9	Son 6:1-21
10	Son 6:22-40
11	Son 6:41-71
12	Son 7:1-29
13	Son 7:30-52
14	Son 7:53-8:20
15	Son 8:21-30
16	Son 8:31-59
17	Son 9:1-41
18	Son 10:1-21
19	Son 10:22-42
20	Son 11:1-53
21	Son 11:54-12:19
22	Son 12:20-50
23	Son 13:1-30
24	Son 13:31-14:14
25	Son 14:15-31
26	Son 15:1-27
27	Son 16:1-33
28	Son 17:1-26
29	Son 18:1-24
30	Son 18:25-19:22
31	Son 19:23-42

date	Scripture
1	Son 20:1-31
2	Son 21:1-25
3	Rat 1:1-26
4	Rat 2:1-47
5	Rat 3:1-26
6	Rat 4:1-37
7	Rat 5:1-42
8	Rat 6:1-15
9	Rat 7:1-29
10	Rat 7:30-50
11	Rat 7:51-8:13
12	Rat 8:14-40
13	Rat 9:1-25
14	Rat 9:26-43
15	Rat 10:1-33
16	Rat 10:34-48
17	Rat 11:1-30
18	Rat 12:1-23
19	Rat 12:24-13:12
20	Rat 13:13-41
21	Rat 13:42-14:7
22	Rat 14:8-28
23	Rat 15:1-35
24	Rat 15:36-16:15
25	Rat 16:16-40
26	Rat 17:1-34
27	Rat 18:1-21
28	Rat 18:22-19:12
29	Rat 19:13-41
30	Rat 20:1-38

date	Scripture
1	Rat 21:1-16
2	Rat 21:17-36
3	Rat 21:37-22:16
4	Rat 22:17-23:10
5	Rat 23:11-35
6	Rat 24:1-27
7	Rat 25:1-27
8	Rat 26:1-32
9	Rat 27:1-20
10	Rat 27:21-44
11	Rat 28:1-31
12	Rom 1:1-17
13	Rom 1:18-32
14	Rom 2:1-24
15	Rom 2:25-3:8
16	Rom 3:9-31
17	Rom 4:1-12
18	Rom 4:13-5:5
19	Rom 5:6-21
20	Rom 6:1-23
21	Rom 7:1-14
22	Rom 7:15-8:6
23	Rom 8:7-21
24	Rom 8:22-39
25	Rom 9:1-21
26	Rom 9:22-10:13
27	Rom 10:14-11:12
28	Rom 11:13-36
29	Rom 12:1-21
30	Rom 13:1-14
31	Rom 14:1-23

date	Scripture
1	Rom 15:1-21
2	Rom 15:22-16:7
3	Rom 16:8-27
4	1 Kor 1:1-17
5	1 Kor 1:18-2:5
6	1 Kor 2:6-3:4
7	1 Kor 3:5-23
8	1 Kor 4:1-21
9	1 Kor 5:1-13
10	1 Kor 6:1-20
11	1 Kor 7:1-24
12	1 Kor 7:25-40
13	1 Kor 8:1-13
14	1 Kor 9:1-18
15	1 Kor 9:19-10:13
16	1 Kor 10:14-11:1
17	1 Kor 11:2-16
18	1 Kor 11:17-34
19	1 Kor 12:1-26
20	1 Kor 12:27-13:13
21	1 Kor 14:1-17
22	1 Kor 14:18-40
23	1 Kor 15:1-28
24	1 Kor 15:29-58
25	1 Kor 16:1-24
26	2 Kor 1:1-11
27	2 Kor 1:12-2:11
28	2 Kor 2:12-17
29	2 Kor 3:1-18
30	2 Kor 4:1-12
31	2 Kor 4:13-5:10

date	Scripture
1	2 Kor 5:11-21
2	2 Kor 6:1-13
3	2 Kor 6:14-7:7
4	2 Kor 7:8-16
5	2 Kor 8:1-15
6	2 Kor 8:16-24
7	2 Kor 9:1-15
8	2 Kor 10:1-18
9	2 Kor 11:1-15
10	2 Kor 11:16-33
11	2 Kor 12:1-10
12	2 Kor 12:11-21
13	2 Kor 13:1-14
14	Gar 1:1-24
15	Gar 2:1-16
16	Gar 2:17-3:9
17	Gar 3:10-22
18	Gar 3:23-4:20
19	Gar 4:21-5:12
20	Gar 5:13-26
21	Gar 6:1-18
22	Efe 1:1-23
23	Efe 2:1-22
24	Efe 3:1-21
25	Efe 4:1-16
26	Efe 4:17-5:2
27	Efe 5:3-33
28	Efe 6:1-24
29	Fir 1:1-26
30	Fir 1:27-2:18

date	Scripture
1	Fir 2:19-3:6
2	Fir 3:7-4:1
3	Fir 4:2-23
4	Kor 1:1-20
5	Kor 1:21-2:7
6	Kor 2:8-23
7	Kor 3:1-17
8	Kor 3:18-4:18
9	1 Tes 1:1-2:9
10	1 Tes 2:10-3:13
11	1 Tes 4:1-5:3
12	1 Tes 5:4-28
13	2 Tes 1:1-12
14	2 Tes 2:1-17
15	2 Tes 3:1-18
16	1 Tim 1:1-20
17	1 Tim 2:1-15
18	1 Tim 3:1-16
19	1 Tim 4:1-16
20	1 Tim 5:1-25
21	1 Tim 6:1-21
22	2 Tim 1:1-18
23	2 Tim 2:1-21
24	2 Tim 2:22-3:17
25	2 Tim 4:1-22
26	Tai 1:1-16
27	Tai 2:1-14
28	Tai 2:15-3:15
29	Frm 1:1-25
30	Hib 1:1-14
31	Hib 2:1-18

date	Scripture
1	Hib 3:1-19
2	Hib 4:1-13
3	Hib 4:14-5:14
4	Hib 6:1-20
5	Hib 7:1-19
6	Hib 7:20-28
7	Hib 8:1-13
8	Hib 9:1-10
9	Hib 9:11-28
10	Hib 10:1-18
11	Hib 10:19-39
12	Hib 11:1-16
13	Hib 11:17-31
14	Hib 11:32-12:13
15	Hib 12:14-29
16	Hib 13:1-25
17	Sem 1:1-18
18	Sem 1:19-2:17
19	Sem 2:18-3:18
20	Sem 4:1-17
21	Sem 5:1-20
22	1 Pit 1:1-12
23	1 Pit 1:13-2:10
24	1 Pit 2:11-3:7
25	1 Pit 3:8-4:6
26	1 Pit 4:7-5:14
27	2 Pit 1:1-21
28	2 Pit 2:1-22
29	2 Pit 3:1-18
30	1 Son 1:1-10

date	Scripture
1	1 Son 2:1-17
2	1 Son 2:18-3:2
3	1 Son 3:3-24
4	1 Son 4:1-21
5	1 Son 5:1-21
6	2 Son 1:1-13
7	3 Son 1:1-14
8	Sud 1:1-25
9	Wei 1:1-20
10	Wei 2:1-17
11	Wei 2:18-3:6
12	Wei 3:7-22
13	Wei 4:1-11
14	Wei 5:1-14
15	Wei 6:1-17
16	Wei 7:1-17
17	Wei 8:1-13
18	Wei 9:1-21
19	Wei 10:1-11
20	Wei 11:1-19
21	Wei 12:1-18
22	Wei 13:1-18
23	Wei 14:1-20
24	Wei 15:1-8
25	Wei 16:1-21
26	Wei 17:1-18
27	Wei 18:1-24
28	Wei 19:1-21
29	Wei 20:1-15
30	Wei 21:1-27
31	Wei 22:1-21